CHRONICON ALEXANDRINUM IDEMQUE ASTRONOMICUM ET ECCLESIASTICUM, ...

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

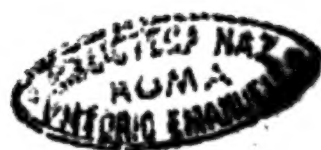
ROMA
VITTORIO EMANUELE

CHRONICON ALEXANDRINVM IDEMQVE ASTRONOMICVM ET ECCLESIASTICVM,

(vulgò SICVLVM seu FASTI SICVLI)

AB

SIGONIO, PANVINIO, ALISQVE PASSIM LAVDATVM, PARTIMQVE GRÆCE EDITVM;

NVNC INTEGRVM GRÆCE CVM LATINA INTERPRETATIONE VVLGATVM

operâ & studio

MATTHÆI RADERI DE SOCIETATE IESV.

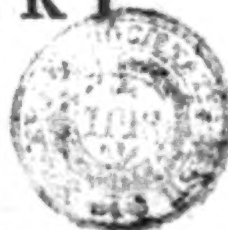

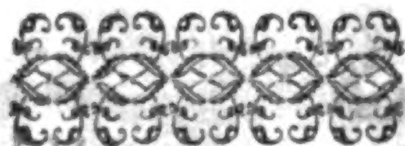

MONACHII.

EX FORMIS ANNÆ BERGIÆ VIDVÆ.

CIƆ. IƆC. XV.

Auctoritas R. P. Prouincialis.

CHronicum siue Siculum, vt vulgò appellatur, siue Alexandrinum, è Græco per MATTHÆVM RADERVM Societatis nostræ presbyterum, in latinum sermonem probè & fideliter translatum destinati ad cognoscendam interpretationem Patres judicarunt: & Græca Chronographi verba è regione collocata docere possunt. De vno alteróue Auctoris circa doctrinam inerrore seu damnato, seu damnando suo loco monuit ipse interpres; vti proinde nihil obstare videatur, quo minus hoc Chronographicum opus bono publico vtile futurum in lucem edatur. Id quod ex admodum R. P. nostri Generalis CLAVDII AQVAVIVÆ auctoritate mihi concessa libens volens concedo, concessumq; mea manu cum appresso Societatis signo testor & ostendo. Monachij Bojorum. Calendis Ianuarijs, Anno Christi cIↃ. IↃcxv.

Melchior Hartelius.

NOBILISSIMO ET AMPLISSIMO
VIRO, DOMINO

IOANNI GEORGIO
HERVVART AB HOHENBVRG,
J. V. D.

SERENISSIMO BOIORVM PRINCIPI AB INTIMIS CONSILIIS, PRÆSIDI PROuinciæ Schvvabæ, & inclitorum vtriuſque Bauariæ ordinum Cancellario viro doctiſſimo

MATTHÆVS RADERVS
E SOCIETATE IESV ſalutem & multos annos.

Aud ſine certâ diuinæ mentis ſuffragatione factũ poſſis credere, vir ampliſſime, vti tibi ab nobiliſſimis majoribus tuis (quos ab hinc annis amplius centum, imo trecẽtis Reipub. Auguſtanæ Conſules fuiſſe reperio) noctua, Palladis apud Athenienſes inſigne, & ſacrum conſilij, doctrinæ & ſapientiæ argumentum in gemmâ, ceris, anulo relinqueretur. Quantum enim conſilio judicióq; polleas, quam Iúris omnis, diuini ac humani, omníſq; po-

liticæ tractationis prudens, conſultúſq; clamant ampliſsimæ in Republicâ functiones, & varij, nobiliſſimiq; titulorum honores, tibi à magnis Bojorũ principibus delati, cum ab illis ad intima conſilia & ſummos cancellos, tot annis es adhibitus; cum nunc etiam ſupremum epiſtolarum magiſtrum inclitorum totius Boicæ ordinum annis non paucioribus agis. Cum jam pridem in ſumma imperii curiâ, ſummóque judicum tribunali apud Nemetes judex ipſe & maximarũ cauſarum cognitor aſſediſſes. Quid de ingenij & eruditionis elegantia, atque adeo ſingulari quadam excellentiâ apud longinquas etiam gentes celebratâ dicam? Nuper cum volumen in publicum euulgaſſes, quo temporum rationes ab omni æuo mendoſas deprehendiſti, oſtendiſti, caſtigaſti, atque ad calculum Aſtronomicum tanquam ad Lydij lapidis examen reuocaſti, fuit apud vltimos & toto orbe remotos Britannos, qui rei nouitate perculſus exclamaret: τίς οὗτος; Quis eſt iſte doctus Bauarus? οὐχ εἷς ἀληθῶς ἐκ πολλῶν, ἀλλὰ σχεδὸν μόνος εἷς ἐκ πάντων, Nouus inquam aliquis, & alter Triſmegiſtus.

Hermes omnia ſolus & ter vnus.
Iuuat ire jugis, quà nulla priorum
Caſtaliam molli diuertitur orbita cliuo.
Εργεο καὶ τρηχεῖαν ἐπιςείβωμεν ἀταρπὸν
Τὴν μερόπων οὔπω τις ἑῆς ἐπάτησεν ἀοιδαῖς.
Auia Pieridum peragras loca, nullius antè
Trita ſolo,------

Sed illo libro guſtum tantùm doctiſsimis propinaſti: multo ſublimiora in ſcrinijs domi olim emittenda ſeruas: De Ægyptiorum arcanis, loquacibus & tacitis imaginibus, ſacris notis & ſymbolis loquor, quæ doctiſsimo commentario expoſuiſti. Quarum enim tu litterarum es profanus? qua diſciplinâ doctrináue liberali non initiatus? vt taceam varias (præter patriam & peregrinas.) quas calles linguas, Latinam, Græcam, Hebræam. In canendi artificio Orpheum, in matheſi Archimedem, in geographiâ Ptolomæũ, Ægyptios & Chaldæos in aſtrorum & ſiderum cognitione, omníſque cæli contemplatione æmularis. Vt, qui tibi ſe poſſe aliquid noui adferre putet, is tuam tibi noctuam donare, aut eádem Athenas beare velle videatur. Et hæ tibi tantùm ludicræ ſunt artes, quibus grauiorum curas negotiorum interpolare

nonnũquam soles. Quam porro præter hæc omnia, omnis antiquitatis peritus sis, tua testatur Chronologia, omni genere eruditionis referta. Itaque nunc quod nomini tuo, gratæ memoriæ indicem, Chronicon hoc ineditum antè, inscribam, non fit vtì tibi nouam laudis apud posteritatem famam per librum conciliem, Sed vtì tu libro (cujus invulgandi cum clarissimo & doctissimo viro Christophoro Gevvoldo, caussa maxima extitisti,) fidem, auctoritatem, claritatem adderes. Sine te enim fuisset, lateret tot annis in obscuro, quot seculis adhuc delituit. Notas cœpi potius, quàm perfeci, quod, vtì nosti, me alia atque alia negotia à destinato labore, auocarent, nec spes vlla appareret ad illas redeundi:

Ergo habe hoc tibi quidquid est laboris,
Seu Graio sonet ore seu Latino,
Nullo non celebrandus ore Musæ.

ANIMADVERSIONES AD CHRONICVM ALEXANDRINVM.

Quis auctor, cuiusmodi scriptum.

Est qui laudatissimi hujus Chronici scriptorem putauit Georgium Pisiden Constantinopolitanæ hierarchiæ diaconum & chartophylacem, æuo Heraclij florentem, cujus res gestas, & Persica, oratione liberâ composuit, vt est apud Suidam; ratus ea verba, quibus opera illius enumerat, ad hoc Chronicon referēda. ἑξαήμερον διὰ ἰάμβων εἰς ἔπη τρισχίλια. εἰς Ἡράκλειον τὸν βασιλέα, καὶ εἰς τὸν κατὰ Περσῶν πόλεμον. quasi Pisides cœptos ab O. C. vsque ad Heraclium & Persicum bellum Heraclij annales prosecutus sit, ita enim τὸ [εἰς] interpretandum existimat, vt valeat non [de] Heraclio, sed vsque ad Heraclium. Interpunctionem enim ante, εἰς, omnino tollit. Mihi, quo minus idem sentiam, tria obstant. Primum quòd Suidas verè affirmet hexaëmeron jambo scriptum fuisse; habemus enim adhuc in manibus illius operis versus mille octingentos octoginta, quasi procemium quoddam totius argumenti, vt ex

vt ex MS. cod. A. Bibliothecæ apparet, quod in hæc verba legitur. Γεωργίου διακόνου τῆς ἁγίας ἐκκλησίας τοῦ Πισίδους προοίμιον τῆς ἑξαημέρου διὰ ἰαμβῶν στίχων. Opus ergo illud ἔμμετρον eſt, & verſu conſcriptum, nec amplius ſex dierum ſpacium continet, vnde & κοσμουργία, ἢ ἑξαήμερον inſcribitur. Deinde apud Suidam poſt vocem, τριχίλια, ſequitur interpunctio, vt oſtendat, ſequentem de Heraclio hiſtoriam diuerſam à κοσμουργία, eámque λογάδην ait ſcriptam fuiſſe. Poſtremo refert auctor Chronici alterius MS. (ex bibliothecâ Collegij Annæi) ex Piſide & Cyrillo decerpti, apud Georgium Piſidem Adami filias primas, alteram Azuram, alteram Aſuam nominari, cùm in hoc Chronico nulla fiat mẽtio nec Aſuæ, nec Azuræ. Hoc ergo Chronicon Piſidæ eſſe non poteſt. Hæc mihi videbantur, cui tamen prior ſententia magis arriſerit per me, quod volet, ſentiet. Non ibo interim negatum, ſi vera eſt epigraphe illius Annæi Chronici MS. fuiſſe elaboratum à Piſide Chronicon, ſed ſolutâ, non pedibus illigatâ oratione; ex Suidâ tamen id euinci non poſſe, qui illius nullam omnino facit mentionem.

Onuphrius Panuinius & caſtigator temporũ anonymi nomine librum afficiunt, niſi quod hic Caſaubonianum nonuunquam appellet in theſauro Euſebiano. Faſti Conſulares inde deprompti, vulgo SICVLI, aut TABVLÆ SICVLÆ dicũtur, quod liber primùm in Siciliæ perantiquâ bibliothecâ repertus ſit.

Mihi verò ſimilius videtur non vnum chronici hujus auctorem extitiſſe, quod primùm ex inſcriptione; deinde præfatiunculâ, poſtremo ex Cæſarum Syllabo conijcio. Panuinius inſcriptionem legit, quæ promittit

promittit anno à conditu rerum continuationem, vsque ad primum Heraclij. Noster codex, ex quo Casaubonus sua decerpsit, & Scaligero transmisit, cõtinet omnes mundi annos vsque ad XX. Heraclij. Videntur ergo ab alio adjecta, quæ post primum Heraclij annum sequuntur.

Deinde Imperatorum Romanorum nomenclatura, quæ Romanum Monachum vltimum nominat (quem anno Christi MXLV. imperasse scribunt) ostendit exertè vel totum Imperatorum catalogum ab alio insertum, vel auctum; cum post Heraclium triginta & amplius hic annumerentur Imperatores.

Præfatiuncula verò inscriptum habet nomen Petri Alexandriæ, Episcopi reor, ita enim millies in scriptoribus Græcis, præsertim Concilijs, nominantur: vnde Chronicum potius ALEXANDRINVM, quàm SICVLVM appellandum censeo, cùm Petri Alexandriæ, siue Episcopi, siue Lectoris, siue alterius nomen præferat, & de agno typico ex paschalibus, ex Matheseos rationibus frequenter disputet, quod Alexandrini Episcopi olim eam curam haberent, vt pascha totum per orbẽ vulgarẽt, & Cyclos Solis & Lunæ accuratè definirent.

Nisi malis Petri Alexãdrini Chronicõ appellare.

Tres porro tantum Alexandriæ hoc nomine pontificatum gessêre, vt ex Nicephori Chronico, quod ad DCCC. annum perpetuatur, discis. Nisi posteriores addas, quorum catalogum non vidi. Petrus sanctissimus martyr sub paganis adhuc Imperatoribus. Petrus qui à Valente proscriptus est, & Petrus Mongus hæreticus.* Enimuero hoc Chronicon prorsus justum & Catholicum est, vnúmque tantum vel alterum errorem habet, de quo suo loco monebimus. Atq; hæc de aucto-

* Nullus ex his auctor huius chron. propter tẽporũ rationẽ, esse potuit: In chronologia Iuris Græco-Romãi lego Petrũ Alexãdrinũ Episcopũ fuisse año Christi 640. numero qnquagesimũ, qui fuisse potuit auctor Chronici.

re, qui vel is est Petrus præfationi inscriptus, vel plures. Possit etiam in Maximum Monachum, qui Heraclio imperante vixit, suspicio cadere, vbi de Melchisedece agit anno LXXIV. Abrahami se dicit auctor Salem vicum vidisse.

Laudatum est hoc Chronicon ab nostri sæculi scriptoribus, Carolo Sigonio primum in Comment. ad Fastos & triumphos Romanorum. Nos inquit Dionysium secuti sumus, quem Fasti quidam cõsulares Græcè scripti, atque ex Sicilia (vt audio) aduecti, & alij etiam Latini, quos citat Cuspinianus, sequuntur: in quibus consules deinceps collocantur, cognominibus eorum tantum allatis hoc modo Βρούτου καὶ Κολλατίνου. Panuinio deinde, qui in generali præfatione Commentariorum ad Fastos ita scribit: *Nouissimus omnium ex antiquis, qui Fastos consulares, quod sciam, scripserit, est alius sine nomine auctor, qui in vniuersali Chronico à se Græcè conscripto Consulum quoque nomina adjecit ab exactis regibus ad primum Heraclij Imperatoris annum. Is liber* † *vetustissimis literis exaratus inuentus est in Sicilia, in antiqua bibliotheca à Hieronymo Surita, operaque Antonij Augustini Rotæ auditoris factum est, vt ejus libri pars nobis transmitteretur, quæ consules continebat. Cujus auxilio multum subleuatus sum in his fastis concinnandis.*

† Codex Augustanus nõ est antiqua littera scriptus.

Idem lib. 2. præfat. *Nam Orosio, Cassiodoro, & Fastis illis Græcis nuper Romam ex Sicilia viri eruditissimi Antonij Augustini opera adductis, & quidem deprauatissimis tantum vsus sum in ordinandis consulibus.*

Et lib. 3. præfat. *Nam vsque ad Heraclij Augusti tempora Fasti Græci Antonij Augustini & Hieronymi Suritæ opera ex Sicilia in vrbem aduecti pertinent.*

Quanti

Quanti idem federit Sylburgius testatur ipse, qui huncipsum codicem, quem ex bibliotheca Augustanâ habemus, triginta sex aureis solaribus à se emtum, testatus est, illúmque D. Hœschelio, Hœschelius Reipub. obtulit.

Descripsit inde magnam partem Casaubonus, quam Scaliger in suum temporum (an errorum?) thesaurum contulit, Græcéq; nuper primus edidit, itáq; inscripsit: Ἐπιτομὴ χρόνων ἀπὸ Ἀδὰμ τοῦ πρωτοπλάστου ἀνθρώπου ἕως κʹ ἔτους τῆς βασιλείας Ἡρακλείου.

Compendium temporum auctoris innominati nunquam antea editum. Ab Adamo primo homine ad annum XX. imperij Heraclij cum consulibus opus vtilissimum, quamquam scriptoris idiotæ ex Bibliotheca V.C. Isaaci Casaboni.

Commendat pluribus verbis idem alio loco, cum dicit: *Caterum huic operi Eusebiano propter cognationem materia, attexuimus primum Chronicon† ἀνώνυμον, hominis quidem idiota centonem, sed ex bonis aliquando pannis consutum, præsertim ex Eusebij & Africani analectis instructum. Fastos Siculos primus omnium, aut inter primos vocauit pater historiæ Onufrius Panuinius amicus noster, quia primum in Sicilia inuenti in aliorum manus peruenerunt.*

Nos * *Casaubonianum vocauimus, quia ille à Græculo quodam acceptum, & manu sua descriptum nobis communicauit. Quidquid igitur boni ex ea farragine hauriri poterit, illi acceptum feret, cùm tenuis fructus non sit, qui ex hoc chronico colligi potest. Errores Ortographicos, qui in illo extant, mutare noluimus, quod nos monemus, ne quis errata typographica putet. Vnusquisq; pro captu aut judicio suo eâ emendare poterit.* Et ex præfatione. *Quadam etiam à chronologo innominato, quos Fastos Siculos vocant, habemus.*

† Miror appellari ἀνώνυμον, cũ præfatiũcula præferat nomen Petri Alexãdrini, seu Alexandriæ.

* Magna & grauis caussa, vt ego vocẽ Raderianum quod mea manu descripserim trãstulerim, ediderim, obseruationes addiderim. Numq̃ tamẽ erit Raderianum, multò minùs Casaubonianũ.

 Intelligis

Intelligis ex his quid chronologi & temporum castigatores de hoc Chronico sentiant. Quod Scaliger centonem ex Eusebio potissimum, & Eusebio antiquiore Africano factum dicat, id affirmat nostram sententiam à Pluribus illud auctoribus concinnatum, quando ex posteriore sæculo plura sunt adjecta.

QVÆ EX HOC CHRONICO
jam extent.

Nudos fastos Consulares primus Græcè & Latine vulgauit Panuinius. Ios. Scaliger in thesauro Eusebiano, chronologica vsque ad XVIII. annum Maurícij Imperatoris excerptis passim & insertis historijs primus Græcè tantum edidit, quæ pars trientem libri totius continet. Cur sequentes paginas omiserit vel ille, vel Casaubonus, diuinare non possum, nisi quod de sacris imaginibus ibi multa mentio, quam opinor iconomachi refugêre.

Nos totum opus ab Orbe condito cœptum, & vsq; ad XIIX. annum Heraclij deductũ, Græcè accepimus ex MS. bibl. Augustanę, nostráq; manu exscriptũ versumq; juris publici fecimus. desunt duo dũtaxat anni ad inscriptionis promissum, qui, vti testatur antiquarius Andreas Darmarius vetustate aboliti fuêre.

Adjecimus Animaduersiones & castigationes, cum enim, vt Panuinius & Scaliger experti sunt, codices mendis fœdè fuisse deprauatos animaduertissemus plurimũ nobis in ijs curãdis & sanãdis fuit laborandũ; vbi tamen nulla certa vestigia medicinæ adhiberi potuerũt, immedicabile vulnus asterisco * † notauimus, ne ignoraret lector, & fidem nostram exploratam haberet. Quod si quis emendationẽ notarum suspectam habuerit,

habuerit, autographum MS. in biblioth. Reipub. Augustanæ seruari sciat, ad quod appellatio fieri poterit. CIϽ.CIϽ.CCLXII. *anno mundi cataclysmus fuit*.] I.

Cum disciplina chronographica vna sit omnium maximè impedita & propè inextricabilis, non tricabor cum scriptoribus; nostri chronographi duntaxat sententiam exponam, & quos habeat sententiæ suæ auctores, sectatores, laudatores exponam, quos item refragatores.

Primùm constat hunc numerum ex septuaginta sacrarum litterarum metaphrastis acceptum. qui pluribus patribus familiæ, seu generis humani conditoribus, centum annos plus tribuunt, quàm Hebræi. præter Lamechi annos, vbi sex tantum annis distant. & Noëthi, in cujus quingentesimo & 600. omnino conueniunt. qua de re copiosè disputat D. Augustinus, D. Hieronymus, & qui postea relicta septuaginta patrum sententia Hebræam & Latinam vulgarem cum Hieronymo & Augustino sunt secuti.

De varietate sententiarũ circa hunc locum vide Iacobum Capellum p. 1. & seq.

Ergo noster Chronographus secutus est septuaginta interpretes veteris editionis Græcæ MS. quam Africanus legit & probauit, vti & Epiphanius, & Nicephorus Patriarcha, Anastasius bibliothecarius, Chronicon ex Pisida & Cyrillo, Honorius Augustodunensis, pro quorum decretis acerrimè propugnat Antonius Contius legum & temporum peritissimus obseruator & scriptor, qui planissimis verbis docet, totã Ecclesiam Græcam & Latinam primitus secutam esse septuaginta seniores vsq; ad tempora DD. Hieronymi & Augustini, hodiéq; in quibusdam sequi. Græcam verò nunquã abijs defecisse, quorum interpretationem

hodierna Ecclesia minimè damnat, sed pro Canonica agnoscit recipitque.

PRIMA DECAS PATRUM FAMILIAS.

II.	Adamus ccxxx. genuit Sethum.	Heb. cxxx.
	Sethus natus annos ccv. genuit Enos.	Heb. cv.
	Enos cxc. genuit Cainam.	Heb. xc.
	Caina clxx. genuit Malaleelem.	Heb. lxx.
	Malaleel clxv. genuit Iaredum.	Heb. lxv.
	Iaredus clxii. genuit Enoch.	Heb. clxii.
	Enochus clxv. genuit Mathusalam.	Heb. lxv.
	Mathusala clxxxvii. genuit Lamechū.	Heb. clxxxvii
	Lamechus clxxxiix. genuit Noë.	Heb. clxxxii.
	Noë d. genuit Sem, Cham, & Iapheth.	Heb. d.
	Noë dc. ingressus arcam.	Heb. dc. Diluuium.

Sequuntur ergo hanc scripturam quos supra nominaui, & accedunt his etiam recentiores. Pererius colligit tantum 2242. quia Mathusalæ xx. annos ex auctoritate D.D. Hieronymi & Augustini detrahit, qui apud Septuaginta jam corruptos eum numerum notarant. Cum Africanus vtroque major legerit apud eosdem clxxxvii. quem Græci patres præsertim Hieronymi & Augustini (qui 167. legerant, & ad Hebræum Codicem emendandum putarant) censurâ moti sunt secuti. Aldina tamen editio retinuit priscam & incorruptam lectionem. clxxxvii. Nicephorus, nostrum Chronicum Alexandrinum, Anastasius MS. latinè scriptus, Contius, & alij eandem confirmant.

III. *Hic prophetauit.*]

Liber Enochi Ecclesiæ censurâ notatus, auctoritatem amisit, & inter scripta apocrypha relatus, non planè quidem est rejectus, nec plenum tamen veri-

tatis

tatis testimonium mereretur, quod sit à Iudæis & hæreticis deprauatus, vti & Moysis apocalypses, Heliæ & Hieremiæ ἀπόκρυφα, & his pares, de quibus consule D. Augustinum de ciuitate DEI, D. Hieronymum ad epi- l. 15. c. 23.
stolam D. pauli ad Ephesios. Non penitus autem proscripta hæc esse, & damnata, constat ex testimonijs Apostolorum, qui inde quædam in sua scripta & epistolas transtulerunt, velut hic locus Iudæ ex Enocho petitus est, & S. Paulus in epistola prima ad Corinthios ex apocryphis Heliæ prophetæ transtulit illud *quæ nec oculus vidit, nec auris audiuit, &c.* In epistola rursum ad Galatas ex Apocalypsi Moysis: *Neque circumcisio est aliquid, nec præputium, sed noua creatura,* &c. Et ad Ephes. ex Hieremiæ Apocryphis: *Surge qui dormis & exsurge à mortuis & illuminabit te Christus.* pulcherrimus locus est apud Syncellum ab castigatore tẽporum adductus, quem transferam & transcribam. Ταῦτα μὲν (inquit) ἐκ τοῦ πρώτου βιβλίου Ἐνὼχ περὶ τῶν ἐγρηγόρων, εἰ καὶ μὴ τελείως χρὴ προσέχειν ἀποκρύφοις, μάλιστα τοὺς ἁπλουστέρους, διά τε τὸ περιττά τινα, καὶ ἀτριβῆ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως ἔχειν, καὶ διὰ τὸ νενοθεῦσθαι αὐτὰ ὑπὸ Ἰουδαίων καὶ αἱρετικῶν. Πλὴν καὶ ὁ μακάριος Παῦλος, σπανίως ἐχρήσατο τισὶν ἐξ ἀποκρύφων χρήσεσιν, ὡς ὅταν φησὶν ἐν τῇ πρὸς Κορινθίους πρώτῃ ἐπιστολῇ. Τὰ ὁ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν, καὶ οὖς οὐκ ἤκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, καὶ τὰ ἑξῆς Ἡλία ἀποκρύφων. Καὶ πάλιν ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας ἐκ τῆς Μωυσέως ἀποκαλύψεως· οὔτε περιτομή τί ἐστιν, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις. καὶ ἐν τῇ πρὸς Ἐφεσίους ἐκ τῶν Ἱερεμίου λεγομένων ἀποκρύφων, ἔγειραι, ὁ καθεύδων, καὶ ἀνάστα ἐκ νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ χριστός· ταῦτα δὲ ἡμῖν εἴρηται οὐ πρὸς ἄδειαν τῶν βουλομένων ἀδιαφόρως ἐντυγχάνειν, μὴ γένοιτο. πολλοὶ γὰρ ἐβλάβησαν ἐν πᾶσιν αὐτοῖς πιστεύοντες. ὅθεν καὶ ἡ ἁγία τοῦ θεοῦ ἐκκλησία, καὶ ὁ χορὸς τῶν θεοφόρων ἡμῶν πατέρων ἐκώλυσεν ἐντυγχάνειν

τυγχάνειν αὐτοῖς, ὥσπερ τῇ θείᾳ λοιπῇ γραφῇ. Καὶ ἡμεῖς τὰς προγεγραφείσας χρήσεις ὑπὲρ τοῦ δεῖξαι μόνον τὴν τῶν ἐγρηγόρων παράβασιν, καὶ τὴν τῶν γιγάντων ἀσεβείας, περὶ ἧς καὶ ὁ θεῖος Μωσῆς μέμνηται, καὶ ὅτι δι' αὐτοὺς ὁ κοσμικὸς γέγονε κατακλυσμὸς παρεθέμεθα.

Quæ ita verto: Hæc quidem è primo Enochi libro de Egregoris seu vigilibus. Etsi non omni ex parte apocryhis fides habenda sit, præsertim à rudioribus, partim quod quædam contineant futilia & aliena à communi Ecclesiæ more seu traditione, partim quod à Iudæis & Hæreticis sint deprauata. Enimuero & Diuus Paulus nonunquam vsus est testimoniis ex Apocryphis quibusdam, veluti cum in prima ad Corinthios dicit: *Quæ oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis descendit*, & quæ ex Diui Heliæ apocryphis sequuntur. Idem rursum ad Galatas ex Apocalypsi Moysis: *Neque circumcisio est aliquid, nec præputium, sed noua creatura.* Et ad Ephesios ex Hieremiæ apocryphis quæ appellantur. *Surge qui dormis & exurge à mortuis, & illuminabit te Christus.* Proinde hæc à nobis dicta sunt, non ad eorum temeritatem confirmandam, qui hæc sine discrimine & iudicio volunt legere, absit hoc, multi enim dum omnia vera quæ iis continentur, crediderunt, magnum inde detrimentum accepêre. Vnde & sancta Dei Ecclesia, & vniuersus patrum senatus hæc, perinde atque reliquam sacram scripturam, vulgo legi vetuit, à simplicibus nempe & indoctis. Nos ergo testimonia supra scripta tantum ad hoc adhibuimus, vt ostenderemus Egregorûm seu ducum scelera, & gigantũ impietatẽ, de qua & Diuinus Moyses meminit, cum propter illam mundum aquis inundatum fuisse scribit. Hæc ex Sincello. Egregori porro

ducenti

ducenti memorantur, quorum duces seu decuriones numerantur xx. quos in thesauro Eusebiano ex primo Enochi libro nominat castigator temporum Semixas, Atarcuph, &c. vbi multa de Egregoris, quamuis à Iudæis & hæreticis deprauata.

Videntes angeli Dei filias hominum.] prorsus orthodoxè noster Chronographus disputat, & refellit eos, IV.
qui angelos cælestes spiritus, quos propriè angelos appellamus interpretantur, quod impium sentire cum vniuersa Ecclesia affirmat, quę homines pios ex Setho natos angelos & filios Dei vocat. Notat Suidas ex veteri scriptore filios Dei, seu angelos illos, esse filios Sethi, Enochi, & Enosi, verba sunt hæc: Οἱ τοῦ Σὴθ καὶ Ἐνὼχ καὶ Ἐνὼς παῖδες υἱοὶ θεοῦ νοείσθωσαν, οἵτινες ἁλόντες ἀκολασίᾳ πρὸς τὰς θυγατέρας Καὶν εἰσῆλθον, ἐξ ὧν οἱ ἐκ τῆς καταλλήλου μιαιγαμίας γίνονται γίγαντες διὰ μὲν δίκαιον ἰσχυροὶ καὶ μέγιστοι, διὰ δὲ τὸν ἄδικον καὶ βέβηλον, πονηροὶ καὶ κάκιστοι. Sethi, Enochi, Enosi liberi intelligantur filij DEI dicti, qui capti amore filiarum Caini incestas cum illis nuptias copularunt, ex quibus nati sunt Gigantes, propter patres quidem iustos, fortes & procerissimi, propter Cainum verò iniquum & sanguine fratris inquinatum, improbi pessimique.

Quod scripturam attinet apud septuaginta legebatur olim ἄγγελοι θεοῦ, quæ hodie in Carafiana non extat, sed ita scriptum fuisse testatur D. Augustinus, Cyrillus & alij. Aquila vertit filios Deorum. i. e. angelorū vel sanctorum. Symmachus filij principum υἱοὶ τῶν δυναστευόντων. auctor nostri chronici vtrámque lectionem agnoscit, sed eandem vtriusque explicationem. Damnat verò qui cælestes spiritus docent amore fœminarū

 captos.

captos. Fuere enim qui dicerent sanctos angelos de cælo puellarum amore faucios descendisse; eosq; ex naturalibus & suis, non simulatis corporibus compositos esse; Fuere alij, qui dæmones interpretarentur lapsos, sed corpore item suo vestitos. Alij dæmonas assumtâ corporum formâ ex aëre fictorum vocatos Dei filios existimant, fæminásq; iniisse, quod vtrum fieri & homo inde procreari possit, disputat fusè N. Serarius quæst. 4. c. 6. ad Tobiam. Angelos ex mente & corpore cócretos existimabat Philo de gigantib. qui genios appellat aëreo corpore indutos. cum hoc facit Ioseph. l. 1 Antiquit. Iustinus Martyr, Clemens Alexandrinus l. 3. Strom. Tertullianus de cultu muliebri. Lactantius l. 2. c. 15. Hinc existimãt extitisse fabulas poëtarũ, qui metamorphoses & cõnubia, & adulteria Deorũ cũ hominibus confinxerunt, vt tradit Euseb. præp. Euang. c. 4. l. 1. Iulianus teste Cyrillo. Sed de hac quæstione hic per transennam sat dictum. Lege doctissimos Pererii commentarios ad Gen. c. 6. de diluuij causis.

Cur autẽ Sethus appellatus fuerit Deus, causas reperio tres, primam hausi è fragmẽto chronici ex palatinâ bibliothecâ ab Hœschelio accepti, Sethũ quadragesimo anno ætatis, hoc est, CCLXX. Adami, subito raptũ ab angelo, & quadraginta dieb. (vt Moses) non visum, quo tẽpore diuinitus didicit, filios suos, Egregoros dictos, quos & filios Dei nominabãt, peccaturos, & orbẽ vniuersũ aquis inundatũ iri, ac (præter paucos) peritutũ, venturũ etiã salutis auctorẽ Christum, atq; hæc omnia parentib. Adamo Euęq; quæ ab Angelo accepisset, exposuisse; in illo ergo cum Angelo cõgressu cælesti circũfusum splendore quẽ per reliquã vitã retinuerit, vel

& Moy-

& Moyses quadraginta annis totis faciē velauit. Hanc ergo primā ferūt causā, cur Sethus fuerit dictus Deus, quā ego in medio relinquo, veritus ne ex Sethianorū, qui hæretici fuêre, libris sint decerpta; q raptum ferebātSethum, quamq̄ alia absurda, quę hic nō tāguntur, attexuerint. lege Epiphan. hęresi 39. & 40. cōtra Sethianos & Archonticos. Alterā adfert Suidas in voce Σὴθ, vbi ostēdit Sethum Dei nomine dignatū, ꝓpter summā pietatē & justitiā & sanctitatem. Tertiam addit ob rerum cælestium siderumq; cognitionē & scientiam.

Enimuero nomen Dei non referunt ad Sethum, sed ad ipsum Deum, quod boni & justi aliàs quoq; in sacris litteris filij Dei nominentur. Ego dixi Dij estis & filij excelsi omnes. pari ratione Angeli vocantur filii Dei, vt est apud Iobum. & apud Ioañem 1. aliis multis locis. IV.

Apud Chaldæos primus illorum dux Alorus]. Berosus primus edidit Chaldæorum principum nomina, qui ante diluuiū imperarūt, quāuis aliter sentiente Syncello. V.

Fuit Berosus, Tatiano teste Alexandro Macedonū rege imperāte Babylone natus sacerdos Beli, sub Antiocho III. post Seleucū. scripsit de rebus Chaldæorum & regibus libros tres. Secuti sunt hunc Abiden⁹, Apollodorus, Alexander, Polyistor, Iosephus, quorū fragmēta in thesauro Eusebiano leguntur. De Beroso vero & supposititio extat singularis disputatio, quam tamen nō omnes sequūtur. falsum p̄ter alios Goropius tradit.

Alorus] Ex Apollodoro decem primi duces numerantur. VI.

Eusebiū adi ἐν πρώτῳ χρονικῶν λόγῳ ex Abideno.

1. Alorus.
2. Alasparus vel Alaparus vel Alparus mendo-se credo.
3. Amilon.

C. 2. 4. Ame-

4. Amenon.
5. Metalarus.
6. Daorus.
7. Aëdorachus.
8. Amphis.
9. Otiortes.
10. Xixuthrus.

Hos auctor Chronici nostri putat fuisse gigantes illos, de quibus diuinæ litteræ meminère, sed ante diluuium claros tunc apud omnes.

VII. *Quod multa malitia esset hominum super terram.*] Occulta Enochi, referunt gigantes præter alia veneficia scelera & flagitia humanas carnes degustasse, & anthrophagos fuisse. μετὰ δὲ ταῦτα ἤρξαντο οἱ γίγαντες κατεσθίειν τὰς σάρκας τῶν ἀνθρώπων· plura enumerat S. Methodius Martyr, quem non nemo frustra refutat propter ἀλογισίαν chronologiæ. Animaduertendum, in temporum ratione nullum esse errorem apud Methodium, sed apud enarratorem ejus Comestorem (& qui illum sequitur) q pessimè intellecta Methodij ratiotinatione tot Chiliades finxit, quot Methodius nunquam cogitauit. Recitabo ipsa verba Methodij, & subjungam falsa Comestoris glossemata. * Sciendum namq; est, inquit Methodius, exeuntes Adam & Euam de paradiso virgines fuisse. Anno autem tricesimo expulsionis eorum de paradiso genuerunt primogenitũ & sororem ejus Deboram. Anno autem tricesimo centesimo vitę Adę occidit Cain fratrem suum Abel, & fecerunt planctum super eum. Adam quoq; & Eua annis centum. Ducentesimo autem tricesimo anno primi millenarij quod est primum sæculum, natus est Seth vir gigas in similitudinem Adæ. Quin-

Ex antiquo interprete.

Quingentesimo verò anno in eâdem primâ chiliade, filij Cain abutebantur vxoribus fratrum suorum in fornicationibus nimijs. Sexcentesimo autem anno ipsius millenarij, viri magno stupro amoris & fornicationis, & istorum mulieres collapsæ sunt vel diffusæ, & in vesaniam versæ sunt, &c. Octingentesimo verò anno vitæ Adæ dilatatum est super terram fornicationis inquinamentum à filijs fratricidæ Cain. Mortuus est autem Adam anno nongẽtesimo & tricesimo vitæ suæ in primo millenario. Et tunc distinctæ sunt generationes ab inuicem, vt puta generatio Seth à cognatione Cain. Et abstulit Seth suam cognationem sursum in quendam montem, qui erat proximus paradiso. Porro Cain & hujus cognatio in campo habitabãt, in quo & nefandum fratris homicidium perpetrauit.

Animaduertis lector justè à Methodio expensa annorum tempora, septuaginta patrum numerum secuto. Sed Petrus ille Comestor susdéq; vertit omnia, cum illa Methodij verba exposuit: quingentesimo anno primæ chiliadis id est, inquit Petrus, post primam chiliadem, quod à mente & verbis Methodij tantum abest, quantum à Gadibus Ganges, aut cælum à terra. Methodius enim primam chiliadem appellat annos ab Adamo cœptos, & in millesimo finitos. Illa ergo verba, (quingentesimo anno primæ chiliadis) sunt referenda ad quingentesimum annum vitæ Adami, non ad millesimum quingentesimũ post Adamum. Sequitur enim Adamum in primo millenario, non post primum millenarium esse mortuum, mortuus est enim anno 930. defuerunt adhuc ad primam chiliadẽ plenã septuaginta anni. Subjungit postea Methodius.

 Quadra-

Quadragesimo autem anno temporibus Iareth pertransit primum millenarium seu prima generatio. Rectissimè; nam Malaleel anno mundi 960. genuit Iaredum, Iaredi ergo quadragesimo ætatis anno pertrāsiit prima chilias annorum.

Sequitur in Methodio.

Anno autem quadringentesimo Iareth (ita legendum ordo ipse & græcum exemplar docent; non, tricesimo quadragesimo, vti librarij, non Methodij manifestus error) secundi millenarij surrexerunt viri malæ artis inuentores iniqui, & omni nequitia pleni ex filiis Cain vt Iobeth Tholucel filij Lamech, qui fuit cæcus, qui & Cain interfecit; in quos dominatus diabolus, conuertit eos postea in omnem artem magicam, & omnem speciem Musicam componendi.

Anno autem quingentesimo secundi millenarij adhuc etiam exarserunt in nefandam fornicationem omnes homines in castris Cain, &c. septingentesimo autem ab anno temporis, Iareth scilicet vitæ suæ, in secunda chiliade composuit malignus & infestus diabolus bellum fornicationis adjungere filijs Seth, vt cōcupiscerent filias Cain, & profusi apparuerunt gigātes super terram de Seth, qui in peccati foueam lapsi atrocissimi fuerunt. Et iratus Dominus Deus in expletione secundi millenarij factum est diluuium aquarum, &c.

Legisti secunda chiliade expleta factum esse diluuium, hoc est, bis millesimo, ducētesimo * quadragesimo secundo, vt apud septuaginta hodie legitur, & olim legebatur, & chronographi præstantissimi scribunt. quamquam Hebræi & hodie Latini legant MDCLVI. Methodius ergo minus potius quam plus pro

*MMCCLXII.

Græcæ

Græcæ Ecclesiæ consuetudine & ratione ponit, cum in expleta secunda chiliade, hoc est, bis millesimo accidisse diluuium scribit. Interpres Methodij rudis & barbarus fuit; numeri mendosissimè editi, fortasse etiam ab interprete non intellecti. Auctor Methodius vir ingentis ingenii, doctrinæ, sanctitatis, qui, teste Suidâ, Olympi filius, Pataris in Lycia natus, Tyri fuit Episcopus, & Decio ac Valeriano in Christianos sæuientibus, pro Christo Chalcide occubuit. Laudatur à D. Hieronymo, Photio, Suidâ. In hunc Methodij libellum capita quinq; conscripsit iam olim Wolfgangus Aitinger Augustæ Vindel. clericus, vt ipse in fine libri suum nomen adscripsit. Sed de causis diluuij omnes tam Græci quàm Latini fusè, vt hîc operæ non sit verbum addere. An porrò libellus hic sit Methodij germanus partus, non disputo, tantum de iniqua Comestoris interpretatione questus sum, quâ alios etiam in errorem induxit.

2 *A diluuio vsq; ad molitionem turris censentur anni* DCLIX.] VIII.
Nicephorus duos addit. post diluuium, inquit, anno secundo Semus filius Noë natus annos centum genuit Arphaxad. Sed Nicephorus non cōstat sibi, cùm supra dixerit Semum anno quingentesimo Noëthi natum esse, & sexcentesimo factum diluuium, quo anno Semus egit centesimum. non ergò genuit anno centesimo Arphaxadum, sed centesimo secundo. qui annus est DCLXI. Enimuero ex Contij tralatione Codex Græcus Nicephori iustè habet centum annos. Μετὰ τὸν κατακλυσμὸν Σὴμ υἱὸς Νῶε γενόμενος ρ΄ ἐτῶν γεννᾷ τὸν Ἀρφαξάδ. Eod. modo MS. Athanasii codex ipsum centesimum Semi annum ponit. vt mirer hoc loco Contium addere

addere duos annos. Cùm ex Gen. cap. XI. Moyſes affirmet quidem à Semo, anno ſecundo poſt diluuiũ genitum Arphaxadum, ſed Semum non ait egiſſe tum CII. ſed centeſimum tantum, quamquam anno DC. Noë fuiſſe diluuium narrent ſacræ litteræ, quo anno jam Semus erat centum annorum, ergo biennio poſt CII. An Moſes neglectis duobus annis rotundum numerum eſt ſecutus?

Illud hoc loci albâ notandum gemmâ, Lucam in Chriſti genealogiâ recenſendâ, cùm ſeptuaginta ſeptẽ patres familiæ numerat, ſecutum eſſe LXX. ſeniorum ſcripturam, quando Arphaxadi filium ſcripſit Cainam, qui nec in Hebræis poſtea codicibus, nec vulgatis editionibus Latinis repertus eſt, quam controuerſiam cum diuinarum literarum interpretes tractant, mirum quantum inter ſe diſſentiant; ſingulorum ferè opiniones noſter Pererius ad 6. cap. Geneſeos ponit, & diligenter exponit, tandémque concludit, ineluctabilem videri difficultatem. Toletus Cardinalis ad Lucam ijsdem ſententijs enumeratis & expeditis ita decernit. *Exiſtimarem potius dicendum eſſe in Hebræo deeſſe illam generationem, quæ reuera legebatur; & à ſeptuaginta cõuerſa eſt in Græcum: non eſt credibile, ſeptuaginta non ſolũ numeraſſe Cainam, ſed etiã annos vitæ ejus, ſi non legiſſent in Hebræo. Legerũt ergo, & exemplaria illa ita habebãt, nec nouum eſt illos alia atque alia etiam tũc legiſſe, quæ nunc non habentur vitio ſcriptorum, quod etiam in vulgato dicendum eſt; credere enim debemus Euangeliſtæ id affirmanti, minuſq; periculũ eſt dicere, exemplaria Hebraica ea in parte non haberi perfecta, quàm aſſerere in Euangelio errorẽ ſeu mendaciũ vel minimum reperiri.* Eandem ſententiam amplexus Salmeron

ron in quatuor Euangelistis, qui ex Abulensi & Alberto Magno copiose super ea re disputat. Contius hic τοὺς ἑβραΐζοντας triumphat, & nimis acerbè in codices Hebræos inuehitur. Sane ex hoc loco & Euangelistâ Lucâ auctoritas septuaginta patrũ mirificè confirmatur, quã non immeritò vtraq; Orientis & Occidentis, Græca & Latina Ecclesia, & hoc & alijs quibusdam in locis præ Hebraicâ, secuta est, ita tamẽ, vt vniuersè plus semper tribuerit tribuátq; Hebraicæ velut fonti, quã Græcæ inde deriuatæ. Hoc miror, ab nõ nemine affirmari generationẽ illius Cainæ, de quo hic quæritur in Carafiana editione non legi, cũ bis legatur & decimo & vndecimo cap. Geneseos. recitabo ipsa verba Græca. Decimo cap. οὗτοι υἱοὶ Χὰμ, ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ γλώσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν. καὶ τῷ Σὴμ ἐγεννήθη καὶ αὐτῷ πατρὶ πάντων τῶν υἱῶν Ἔβερ, ἀδελφῷ Ἰάφεθ τοῦ μείζονος. υἱοὶ Σὴμ, Ἐλάμ, καὶ Ἀσσοὺρ, καὶ Ἀρφαξὰδ, καὶ Λοὺδ, καὶ Ἀρὰμ, καὶ Καϊνᾶν. καὶ υἱοὶ Ἀρὰμ, Οὖξ, καὶ Οὐλ, καὶ Γατὲρ, καὶ Μοσόχ. καὶ Ἀρφαξὰδ ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν. καὶ Καϊνᾶν ἐγέννησε τὸν Σαλά. Σαλὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἔβερ. Et vndecimo. καὶ ἔζησε Σὴμ, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ἀρφαξὰδ, ἔτη πεντακόσια. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἀπέθανε. καὶ ἔζησεν Ἀρφαξὰδ ἑκατὸν τριακονταπέντε ἔτη. καὶ ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν. Non est ergo quod narrat ille, cùm dicit: *Antiqui & emendati codices septuaginta interpretum (qualis est, qui Romæ nuper auctoritate & curâ Illustriss. Cardinalis Carafæ prodijt) non habẽt generationem Cainam.* Præterea quod ex Epiphanio ex hæresi 55. contra Melchisedecianos adfert, non videtur firmum, cùm idem Epiphanius in Ancyrato disertissimè ponat ejus nomen his verbis: Σὴμ ὁ πλεονεκτηθεὶς γεννᾷ τὸν Ἀρφαξὰδ, ὡς εἴπομεν. Ἀρφαξὰδ γεννᾷ τὸν Κινᾶ (Καϊνᾶ lege) Κινᾶ τὸν Σάλα, Σάλα τὸν Ἔβερ, καὶ γίνεται ἡ πυρ-

τῃ ἡ πυργοποιΐα. Semus prærogatiua donatus gignit Arphaxadum, Arphaxadus Cinam (Siue Cainam) Caina gignit Salam; Sala Heber, sub quo turris molitio cœpta. Eodem modo in Panario: Σὴμ τοίνυν γεννᾷ τὸ Ἀρφαξάδ, Ἀρφάξαδ τὸν Κηνᾶ, Κηνᾶ τὸν Σαλᾶ, Σαλᾶ τὸν Ἔβερ, &c. Quod autem in 55. hæresi omiserit Καϊνὰ, fecisse videtur ob Samaritas, contra quos ibi disputat ex eorum volumine, qui Hebraicis vtebantur exemplaribus, in quibus Καϊνὰ deest. Lege Græcum Eusebij Chronicon, in quo verba ex Samaritarum exemplari ponuntur.

IX. *Qui ergo fuerint, & quas orbis partes diuisi habitarint.*] Quæ sequitur orbis terræ partitio ex Epiphanio, Eusebio, Iosepho, Africano, & alijs est depromta. Vnde & anonymi duo latini seu barbarolatini chronographi suas terræ diuisiones descripserunt, quorum alter secundo tomo Antiquæ lectionis Henrici Canisij continetur cum hac inscriptione: *Collectio historica chronographica ex Anonymo qui sub Alexandro Seuero Imperatore vixit, Collectore Gallo quodam Caroli magni temporibus.* Alter in thesauro Eusebiano cum hoc titulo: *Excerpta vtilissima ex priore libro Chronologico Eusebij & Africano, & alijs latinè conuersa ab homine barbaro, &c.* Prorsus gemina sunt, quæ hîc in nostro Chronographo & illis duobus leges, quantum quidem ad has primorum hominum migrationes & colonias pertinet. Omitto hic qui in Genesin commentarios scripsêre. nec exoticos Pausanias, Ptolemæos, Strabones, Phrinichos, Stephanos, Plinios, Solinos, Melas, & alios recenseo, qui terras suis definiere libris, populos, colonias deduxêre, quæ disciplina Geometrarum & Geographorum est.

X. *De Astronomia.*] Sequitur mythicum sæculum seu

seu fabulosum apud exoticos scriptores, in quo si Latini cum Græcis, & Græci inter se non conueniant, mirum videri non debet, quia fabulosum. Sacra historia singillatim per familias patrum Hebræorum continuatur.

E Semi stirpe.] E Chami sanguine Chusum natum XI. diuinę litteræ tradunt, corrigo ergo nostrum Chronicum. Cedrenus hoc loco eadem cum nostro de Saturno, Pico, Fauno, Mercurio, Venere, Belo, Zoroastre, Marte, Perseo & alijs narrat, multoq; plura addit: nisi quod in Zoroastre noster auctor sibi non cõstet quod eundem modo Chami, modo Semi progeniem affirmet. faciunt eorumdem alij Gręci mentionem. Vnde porro simulacra, copiosè Epiphanius tractat.

Thara LXX. *genuit Abrahamum.*] à M.C. 3334. XIII.

† Variant mirum in modum Chronographi latini & Græci in annis ab Adamo vsque ad Abrahamum. † Iacobum Capellum consule.

D. Hieronymi vulgata ex Hebræo editio ponit annos 1948. Iudæi propter complendum Iubilæum quadragesimum nonum, & quinquagesimum inchoandum apponunt duos dies. In quo multis modis vehementer Contius fallitur. Primum si 1950. per 50. diuidas, non colliges nisi triginta nouem jubilæos, cum Contius ponat quadraginta nouem. Deinde Eusebius non ponit quadraginta nouem, vt Contius affirmat, sed duos annos addit ad 1948. vt fiant 1950. qui ex falsa putatione numerat quadraginta Iubilæos, cùm tantum sint triginta nouem.

Præterea periodus Iubilæi constat septies septenis annis, qui efficiunt 49. non 50. si diuidas 1950. per 49. colliges jubilæos 39$\frac{39}{49}$

Itaque si vera ratione putes annos Iubilæos, hoc est, per septies septem, siue per quinquaginta annos nunquam prodibit quadragesimus Iubilæus. Errauit ergò Contius totis decem Iubilæis. Eusebius vno, si quinquaginta solidos annos Iubilæo complectitur. si propriè, nihilominus decennio.

Editio Hebraica (inserta tamen ex Mariani Scoti sententia Cainana familia) hoc est, 130. annis, numerat ab Adamo ad Abrahamum annos MMCLXXVIII.

Apud septuaginta, vt hodie leguntur, MMMCCCXIV. Ex Origenis emendatione.

XII. *Vnica lux erat intelligens.*] Librarij vitio locus hic penitus est deprauatus, quem tamen exprimere voluimus, vt in Cod. MS. hodie legitur. Sed hic juuat Æsculapium adhibere, & affecta scripturę loca ex aliis scriptoribus Cedreno inquam, Suida, & maximè ex D. Cyrillo, vnde hoc ex Trismegisto testimoniũ transcriptum est, persanare. Audiamus Cyrillum, sed Latinũ, nam Græci codicis instrumentum defuit. *Vna sola erat lux mentalis ante lucem mentalem, & est semper mens mẽtis fulgida, & nihil aliud erat, quàm hujus vnitas semper in seipsa existens: semper sua mente, & luce, & spiritu omnia continet,* (& post alia dicit) *Extra illũ non Deus, non angelus, non dæmon, non substantia aliqua alia. Omnino enim est Dominus & pater, & Deus, & fons, & vita, & veritas, & lux, & mens, & spiritus, & omnia in ipso, & sub ipso sunt.* (Et supra) *Verbũ.n. ejus pcedens perfectum existens & fecundum, & opifex, in facũdam naturam cadens, & fecunda aqua fecundã aquam fecit.* Ex hoc Cyrilli loco facilè erit mendosum librarij calamũ emaculare. Nam vnam vocẽ illã προφωτὸς separo, & in duas distinguo πρὸ φωτὸς, vti & apud Suidam legitur.

tur. Sequitur: *& est semper* (apud Suidam legitur ἦν pro ἐστὶ) *Et erat mens mentis fulgida*, tollatur ergo (καὶ) interjectum inter νοῦς & νοὸς, vti & hic apud Cyrillũ non reperitur, nec apud Suidam. Ergo emẽdatè scribes hoc modo: Καὶ ἦν ἀεὶ νοῦς νοὸς φωτεινός. Quę sequuntur penitus corrupta sunt, sed retinent vestigia, per quæ ad verã scripturam perueniamus. Καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦν ἡ ἰοῦτου ἐν ᾧ τῆς, lege, καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦν, ἢ τούτου ἑνότης ἀεὶ ἐν ἑαυτῷ ὤν. *Et nihil aliud erat* (nempe νοῦς) *quàm hujus vnitas semper in seipso existens.* Corrige rursum quod sequitur ἀεὶ τῷ ἑαυτοῦ νοεῖ, scribe νοὶ *semper sua mente*. Illud πάντων γὰρ κύριος legit interpres Cyrilli πάντως omnino. sed æquè commode πάντων retinetur, *omnium enim Dominus*.

Precatio Trismegisti à Cyrillo, Orpheo, non Trismegisto adscribitur.

Cælum adjuro te DEI magni sapiens opus
Vocem adjuro te patris, quam locutus est primum
Quando mundum vniuersum suis firmauit consilijs.

Hæc proloquutum Cyrillus ait Orpheum ad Musęum, vbi execratus idololatriam, quam prius contra mentem in celebrandis Dijs secutus fuerat, meliorem de Deo sensum concepit. Alij hæc ead. vt Suidas & Cedrenus cum nostro Trismegisto transcribunt. hos Orphei versus inter eius opera ab Henrico Stephano edita, non reperio, sed Argonautica, hymnos Deorũ, & de lapidibus preciosis tantum. Laudantur & alia ex testamento illius à Clemente Alexandrino & Iustino Martyre. Suidas totum hunc locum paulo aliter ponit, vt hic legis.

Ἦν φῶς νοερὸν πρὸ φωτὸς νοεροῦ, καὶ ἦν ἀεὶ νοῦς νοὸς φωτεινὸς, καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦν ἢ τούτου ἑνότης· καὶ πνεῦμα πάντα περιέχον, ἐκτὸς τούτου, οὐ θεὸς,

οὐκ ἄγγελος, οὐκ οὐσία τις ἄλλη. πάντων γὰρ κύριος, καὶ πατὴρ, καὶ θεὸς καὶ πάντα ὑπ' αὐτὸν, καὶ ἐν αὐτῷ ἐστιν. ὁ γὰρ λόγος αὐτοῦ παντέλειος ὢν καὶ γόνιμος ὕδατι ἔγκυον τὸ ὕδωρ ἐποίησε. καὶ ταῦτα εἰρηκὼς ηὔξατο λέγων. ὁρκίζω σε οὐρανὲ θεοῦ μεγάλου σοφὸν ἔργον ὁρκίζω σε φωνὴν πατρὸς ἣν ἐφθέγξατο πρώτην, ἡνίκα τὸν πάντα κόσμον ἐστηρίξατο. Ορκίζω σε κατὰ τοῦ μονογενοῦς λόγου καὶ τοῦ πατρὸς τοῦ περιέχοντος πάντα, ἵλεως ἔσο. Variat & Cedrenus nonnihil: Ἦν φῶς νοερὸν περὶ φωτὸς νοεροῦ, καὶ ἦν ἀεὶ νοῦς νοῦ αἴτιον, καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦν ἢ ἡ τούτου ἑνότης, ἀεὶ ἐν ἑαυτῷ ὢν, ἀεὶ τῷ ἑαυτῷ νοΐ, καὶ φωτὶ καὶ πνεύματι πάντα περιέχει. Et mox: καὶ πάντα ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἐν ἑαυτῷ ἐστιν, &c. Et: Ὁρκίζω σε οὐρανοῦ μεγάλου ἐργάτα. &c.

*Verbum Illa porro ex Orpheo: * *Vocem adjuro te patris quam locutus est primum quando mundum vniuersum suis firmauit consilijs*, D. Cyrillus his verbis exponit: *Vocem autem patris quã locutus est primùm, vnigenitũ ejus verbum dicit, quod semper cum patre existit. Non enim erat tempus quando absq; sermone proprio intelligeretur existens DEVS & pater: in ipso autem & omnium conditorem esse Deum demonstrauit.*

XIV. *De Melchisedece.*] Cedrenus & Glycas Sida rege Ægypti filio natum affirmat, vbi & ejus Etymon adfert. Epiphanius lib. 2. t. 2. ger. 67: Melchisedecem ex stirpe Sidonis & Chananæis oriundum scribit. Samaritæ putant hunc esse ipsum Semum, Noëthi filium, alij Eraclam patrem, Asdaroth siue Asteriam matrẽ Melchisedecis aiunt. Epiphanius hæresi 55. Hieracitæ Spiritum S. crediderunt, quos refellit Epiph. Origenes & Didymus Angelũ fuisse putarunt, alij filiũ DEI. De hoc fusè & multis paginis Pererius c. 14. ad Gen. tom. 3. p. 713 & seq. Villalpandus t. 3. p. 1. c. 1. p. 52. & seq. ostendit cum Samaritis Melchisedecẽ fuisse ipsum Sem filium Noë, Sed Ignatiũ quoquo modo refutat, vide & Dionysium Areopagitam. De Salem verò vrbe eruditè idem

idem Villalpandus t. 3. p. 1. c. 7. & seq. Melchisedecem cælibem & incorruptum decessisse tradit S. Ignatius & Ignatium secuti.

XXVI. *Primum enim ceperũt Iosephum.*] Aduerte lector XV. numeros, qui decem Iosephi tentationibus respondẽt in principio versus esse, post enumeratos casus Iosephi simul ponendos, non eo ordine, quo in autographo, quod in ipso contextu mutare noluimus, positi sunt. neq; enim verũ est ijs annis accidisse singulos, quibus adscribitur numerus. Sacræ quippe litterę cõtra veniunt Gen. 37. vbi Iosephus vno eodémq; die ad necem à fratribus destinatus in cisternam missus & venditus legitur, cum hîc tres anni his tribus malis tribuantur. Eadem ratione cap. 39. alia falsa deprehenduntur. Proinde sic numeri collocandi sunt post illa verba: sequuntur decem Iosephi afflictiones.

Anno Leui XXVI. XXVII. XXIIX. XXIX. XXX. XXXI. XXXII.

1. Primum enim inuidentes ceperunt illũ fratres ejus.
2. Deinde accusarunt.
3. Decreuerunt illum occidere.
4. Miserunt illum in cisternam.
5. Venditur Ismaëlitis.
6. Ab Ismaëlitis venditus est in Ægypto Butiphari.
7. Dein cœpit Domina illius pudicitiæ insidiari & nudari coram illo, & sollicitare illum.
8. Cum solum deprendisset, clausis omnibus januis nuda inuasit illum, & vim adhibuit.
9. Deserta ab illo Domina, reum peregit apud herum.
10. Datus est in custodiam.

CC. *annus promissionis.*]

XXXIX. hoc anno Leui. CXXII Iacobi, Iosephus natus annos XXXI. *Assistit*

XVI. *Assistit Pharaoni*] Imo hoc accidit anno sequenti. Nam Gen. 41. disertè narratur pincernam Pharaonis post duos primum annos memorem fuisse Iosephi interpretis sui. Sed de hujusmodi anachronismis in præfatione ad Lectorem monui.

XVII. *Poculi initiationes.*] Vsitatas in Perside & Ægypto jam inde à Pici seu Iouis temporibus, per scyphum, pelues, aquam, & hoc genus alia diuinationes exercēdi, cùm Brutius historicus, tum sacræ litteræ in historia S. Iosephi docet, *scyphus quem furati estis, ipse est, in quo bibit Dominus meus, & in quo augurari solet.* Scyphorum & peluiũ fermè ead. ratio augurandi fuisse videtur ei de qua Plinius lib. 30. Refert de pelui magica Nicephorus prodigium ingens his verbis: *Minimè verò abs re fuerit, si celeberrimæ Martyris istius prodigio admirandæ Glyceriæ & ipsius Martyris miraculum conjunxero. Vir quidam cui Paulino nomen erat, obscuro loco natus, in bonis tamen disciplinis admodum educatus, manifesto in impostorũ & maleficorum barathrum demersus esse deprehensus est. Incantatori huic & mago argentea fuit peluis, in qua detestandum cruorem excipiens, per eum execrandus ipse cum apostatis virtutibus colloquebatur. Vasculum id necessitate flagitante argentarijs vendidit. Qui precio numerato lancem eam receperunt, venalémq; & ipsi pro foribus cuiuis prætereũti emendi liberam facultatem facientes proposuerunt. Accidit autem vt Perinthius antistes Byzantij esset, & peluim eam, ita vt venundabatur compararet. Itaq; cum vasculo empto se in sedem suam recepit, & ob reuerentiam vnguenti Martyris Glyceriæ, sublato priore vase æneo, argenteum istud reposuit, cultui diuinitus manantis vnguenti id maximè conuenire arbitratus. Atq; ille quidem hoc sic fecit. Riuus autem vnguenti constitit. Martyr enim ipsa piaculum*

piaculum detestata, gratiam & donum idcohibuit. Haudquaquam enim fas esse, tacens enim dicebat, vt mundum immundo contingeretur. Hoc postquam diebus plurimis fieri cognouit episcopus, oppidò quàm grauiter tulit, variásq; curas in animo ipse suo, si ipsius culpa Ecclesia commoditate tanta orbari deberet, volutauit. Proinde ad lacrimas & preces conuersus, Deo supplicauit, vt rem tam grauem auferret, & facti ejus causam latentem ostenderet. Deus verò ritè abominationem eam amoliens, & inscitiam misericordia legitimè prosequens, antistiti in somnis lancis piaculum manifestat. Ille statim argenteã phialam subducit, & priorem illam æream, perinde atq; puram & quasi virginem atq; immaculatam ministram cultui religioso restituit. Et ecce tibi, derepente vnguentum rursus scaturit, & miraculorum latex denuò exundat. Piaculum autem exe-crandum manifesto in apertum producitur, & non aliter quàm in publicis columnis incisum proponitur, vrbiq; gloria sua redditur. Ea res vbi ad Imperatoris aures, per primariæ sedis Episcopum (Ioannes is Iejunus erat) *relata est, princeps ab eodem Episcopo ad reos capitali supplicio persequendos excitatus est.* (nam is resipiscentia atque pœnitentia crimen corrigere voluit) *judicium igitur maximum cogitur, & maleficorum multitudo ingens producitur. Qui in grauem carcerem conjecti, ad supplicia, debitas persoluturi pœnas, traditi sunt. Inter quos Paulinus in palum summa parte hiantẽ actus, turpiter vitam finijt: quàm prius cædis filij sui spectator fuisset. Siquidem & hunc abunde impiæ imposturæ & maleficij portentis imbuerat. Atq; hoc ita gestum.* Ioannes quoq; apud Cedrenum patriarcha Lecanomãtis fuit, vt Cedrenus in Theophilo scriptum reliquit, & Nicetas de Andronico Eugastrimythos consuluit, qui ex pelui vaticinabãtur. Legatur Delrius Magic. Disq. lib. 4. c. 2. q. 6. sect. 4. & superiore de cyatho.

De Pico porro & fabuloso sæculo fabularũq; origine & Deorũ cultu oēs ferè chronographi & mythologi.

XVIII. *Quando decima primi mensis inciderit.*] Tria docet hic chronographus ex Matheseos disciplina, primum quâ viâ luna decima primi mensis inuestiganda sit, deinde decima quarta, postremo ipsa feria, qua primum pascha celebratum est. Fundamenti loco tanquam fixũ & confessum ponit, more Græcorum, à conditu mũdi vsq; ad primum pascha fluxisse annos 3838. hanc annorum epocham diuidit per enneadecateridem, siue nouendecim annorum conuersionem, quam alumni Mathematicorũ cyclum lunæ nouemdecennalẽ nũcupant, quod post nouendecim annos ad primum redeāt, sicut in periodo solis post 28. & indictionis epinemesi post 15. Iubet porro nouemdecim duci in 200. q. in tribus millibus & octingētis enneadecateris exhauriat millesimũ & cētesimũ numerũ epochæ. relinquũtur 38. Triginta octo non diuidit per dyadem, sed monadẽ, vt remaneāt 19. alioq. totus numerus 38. exhauriretur, & cum illo simul aureus numerus, qui nunquā tollēdus est. Si ergo 19. ducātur in monadem, existunt 19. totidemq; relinquuntur. Aureus ergo numerus illius anni 3838. est 19. Huic aureo numero 19. respondet, ex chronologi definitione, epacta *, seu trigesima (in Romano tamen antiquo, ponitur epacta 29.) cui si addas 31. dies Martij, colligentur dies 61. abiice ex 61 quoties continetur triginta, remanebit 1. ergo is est 31. Martij. h. e. vltimus Martij, qui mihi designat neomeniam post Vernum æquinoctium. Crescat jam luna per primos nouem dies Aprilis cum vltimo Martij, habebis nono Aprilis decimam lunam primi mensis, & quod

& quod inde sequitur. 13. Aprilis 14. lunã mensis, qua primum pascha fuit celebratum. eodem enim modo 14 luna sicut 10. quæritur, nisi quod pro 9. Aprilis ponam 13. Maximus monachus breuissimè rem docet. Vt nouam lunam vel ejus ætatem pernoscas, adde epactæ dies 11. à Cal. Martij. summam diuide per 29. & ½ (noster chronologus per 30. partitur) Annorum ergo 3838. epacta est * siue 30. Dies à Calẽdis Martijs vsq; ad 9. Aprilis 40. summa 70. si 70. diuidas per 29½, relinquuntur 11. Cadet ergo ex Maximi sentẽtia in 9. Aprilis luna 11. sed si diuidamus 70 per 30. vti chronologus noster, restãt tantum 10. Tredecim autem priores vocat τὰς πρὸ τῶν φωστήρων, dies anteluminaria, siue dies qui post æquinoctium plenilunium præcedunt, sequẽtes septem προσελήνους antelunares, quod proximè lunam plenam præcedant. Atque hæc de neomenia, & luna 10. atq; 14. Nunc feriam primi paschę hoc modo quęrit. Epochæ annorum additur quadrans, hoc est, anni bissexti, cum quarto quoque anno intercaletur vnus dies post 24. Febr. His adduntur dies anni currentis, denique alii quidam numeri summę adduntur vel detrahuntur propter feriarum radicem. Ergo noster auctor feriam primi paschę celebrati hoc modo indagat. Epochę 3838. addit quadrãtem ex annis bissextis 959. Ab æquinoctio vero quod fuit 21. Martij, vsq; ad 13. Aprilis, hoc est 14. lunam, dies fluxère 24. quibus adde tres antelunares præcedentes; collige summam ex omnibus 4824. partire per 7. relinquetur 1. hæc est feria prima, siue dies dominicus. Primum ergo pascha ex nostri scriptoris raciocinatione die Dominico, quę feria prima est, celebratum ostenditur.

Ita infra docet S. Ioannem Baptistam anno Mundi 5507. Iunij 24. die lunæ natum esse. Epactæ vni addit, dies Aprilis 30. Maij 31. Iunij 24. vnde colliguntur 86. quæ diuisa per 7. producunt 12.--2. 12. multiplicata per 7. generant 84. remanẽt duo, quæ feriam secundam indicant.

Pari modo probat 25. Martij Deum à Virgine conceptum. Epactæ 15. adde 13. & alias. 7. & 5. nascentur 40. abjice triginta, remanebunt 10. decima ergo luna incidit in 25. Martij, quo jussus est agnus parari. Ergo 15. fuit neomenia. 25. decima luna. 29. pascha. Eadem ratione disputat de natali die Christi, de Baptismo & in cælum ascensu.

XIX. *Prometheus.*] Eusebius Pamphilus lib. post. chronicorũ Prometheum, Epimetheum & Atlantẽ, Argum, Io, ponit 431. anno regni Assyriorum, sub quintum annum Moysis nati, quamquam idem docet ab alijs ætate Cecropis, à nonnullis LX. aut XC. annis ante Cecropem vixisse, noster multo posterius & rectius, ad Triopam quoque alij referunt.

XX. *Nomenclatura Consulum.*]

Ordinem, varietatem & auctorum diuersas opiniones in Romanis fastis multi prodiderunt. Tu præter antiquos Fastos Capitolinos ac Dionysium Halicarnass. Victorem, Marcellinum, Cassiodorum, consule Sigonium, Cuspinianum, Panuinium, Contium, Baroniũ, de Scaligero nihil dico, cum emendationes ejus temporum ab Ecclesia sint proscriptæ.

XXI. *Helias Thesbites.*] Hæ sanctissimorum vatum vitæ reperiuntur in Dorotheï Synopsi, & copiosius à Perionio descriptæ. Epiphanium, quem noster auctor laudat, desideraui.

Has

Has ego Animaduersiones ad finem vſque pertexuiſſem, niſi majorum auctoritas operâ meâ alijs in negotijs vſa eſſet, vteretúrque hodie. Hic eſt ſtatus & conditio Sociorum, vt & inchoare, & inchoata relinquere pro vſu & neceſſitudine rerum cogamur, oſtendamúsque ex omni genere ſtudiorum, nobis id maximè ſtudendum, vt obſequi ſtudeamus.

Digitized by Google

ΠΕΤΡΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ.

Ἐντεῦθεν λοιπὸν τῶν χρόνων, τῶν ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ τοῦ πρωτοπλάστου, ἤγουν ἀπ᾽ ἀρχῆς κτίσεως κόσμου ἐπιτομὴν ἀναγκαῖον ποιήσασθαι τῶν συναδόντων τῇ θεοπνεύστῳ γραφῇ, καὶ ταῖς ὑπὸ τῶν θεοφόρων πατέρων ἀνεπιλήπτως παραδοθείσαις καὶ πλημμύραις ὀρθῶν ἑορταῖς, ἐν τῇ ἁγίᾳ τοῦ θεοῦ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ.

ΕΠΙΤΟΜΗ

PETRVS

ALEXANDRINVS.

Alexandrino pontifici cura mandata erat, vt pascha per Ecclesiã totã promulgaret. Beda de ratione temp. c. 48.

HInc deinceps annorum ab Adamo Protoplasto, siue ab Orbis conditi exordio summa colligenda est, qui (anni) inspiratæ à Deo scripturæ, & sanctè institutis per diuinos patres, celebratísq; in sancta Dei Catholicâ Ecclesiâ festis diebus respondent.

EPITOME

ΕΠΙΤΟΜΗ ΧΡΟΝΩΝ

ΤΩΝ ΑΠΟ ΑΔΑΜ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΠΛΑΣΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ, ΕΩΣ Κ΄ ΕΤΟΥΣ ΤΗΣ βασιλείας Ἡρακλείου τοῦ εὐσεβεστάτου, καὶ μετὰ ὑπατείαν ἔτους ιθ΄. καὶ ιη΄ ἔτους τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἰνδικτιῶνος γ΄.

Ἀδὰμ πρῶτος ἀνθρώπων πλασθεὶς ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἐγέννησε δύο υἱοὺς, τὸν Ἄβελ καὶ τὸν Κάϊν. Εἶτα μετὰ τούτους ἐγέννησε καὶ τὸν Σὴθ. ζήσας, ἕως οὗ τοῦτον ἐγέννησεν ἔτη σλ΄. Ἀδὰμ σλ΄, ἐπέζησεν ψ΄, ὁμοῦ ϡλ΄.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΔΑΜ.

Οὗτος ὁ πρωτόπλαστος Ἀδὰμ, ὃς ἠξιώθη εἰπεῖν περί τε ἑαυτοῦ, καὶ τῆς ἰδίας γυναικὸς, ὡς ἐξ εὐλογίας θεοῦ διὰ τῆς συναφείας εἰς σάρκα μίαν ἀμφότεροι συνάπτονται. Ὅπερ καὶ ὁ κύριος μαρτυρεῖ ἐν εὐαγγελίοις λέγων, τὸν θεὸν αὐτὰ εἰρηκέναι διὰ στόματος τοῦ Ἀδάμ· ὃς καὶ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ ἐγένετο. ὁ δὲ Ἀπόστολος κατεχρήσατο τούτῳ τῷ παραδείγματι μυστικώτερον ἐπὶ τοῦ δεσπότου χριστοῦ ἐκλαβὼν αὐτὸ καὶ τῆς ἐκκλησίας λέγων· τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν. Ἐγὼ δὲ λέγω εἰς χριστὸν, καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Καὶ γὰρ ὥσπερ ἡ κεφαλή ἐστιν ὁ Ἀδὰμ πάντων τῶν ἀνθρώπων ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ, ὡς αἴτιος ὢν καὶ πατὴρ, οὕτω καὶ ὁ δεσπότης χριστὸς, κατὰ σάρκα, τῆς ἐκκλησίας κεφαλή ἐστι, καὶ πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Οὗτος πάλιν ἠξιώθη εἰκὼν θεοῦ κληθῆναι. Ἐπὶ δὲ τοῦ δεσπότου χριστοῦ κυριώτερον ἐκβέβηκεν· καθὼς καὶ Ἀπόστολος λέγει· ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου. Οὗτος μόνος ἀνθρώπων πρῶτος ἐκ πλευρᾶς, διὰ τοῦ θεοῦ, προήνεγκε τὸ θῆλυ ἀσπόρως. ὁ δὲ δεσπότης χρίστος, κατὰ

EPITOME SEV BREVIARIVM ANNORVM AB ADAMO PROTOPLASTO, VSQVE AD

annum imperij religiosissimi Imperatoris Heraclij vicesimum, consulatus decimum nonum: ac decimum octauum annum Imperij Heraclij Iunioris Constantini illius filij, Indictionis III.

Dam primus mortalium à Deo efformatus duos creauit filios, Abelem & Cain. Deinde post hos, generauit Seth, quem quidem anno vitæ ducentesimo trigesimo procreauit. Adam ducentorum triginta annorum, æuum insuper vsq; ad septingentesimum propagauit. Vixitq; vniuersè annos nongentos & triginta. Annus mundi I. A M ccxxx.

DE ADAMO.

Hic est primus hominum à Deo conditus, cui de seipso & vxore fas fuit dicere, se Dei auspicijs ambos per conjunctionem in vnam carnem esse copulatos. Quod & ipse contestatur Dominus, cùm in Euangelijs dicit Deum idem per Adamum affirmâsse, cujus & ipse paranymphus fuit. Paulus verò Apostolus hoc exemplum, sanctiore quodam interpretatus sensu, ad Christum & Ecclesiam accommodauit, cum dicit: "Mysterium hoc magnum est, ego autem dico in Christo & Ecclesia." Quemadmodum enim Adam omnium caput est, vtpote parens & auctor hominum in hoc sæculo, ita Christus Dominus secundum humanitatem pater & caput est Ecclesiæ futuri sæculi. Porro hic dignatione appellatus est imago Dei, quod in Christum Dominum verius conuenit, quemadmodū Apostolus loquitur: "Qui est imago inuisibilis Dei" Adam solus ex omnibus ac primus è latere suo, auctore Deo, sine satu virili fœminam protulit; Christus Gen 2. Matt. 19. Marc. 10. 1. Cor. 6. Eph 5. Gen. 1. 5. 9. Sap. 2. Eccles. 17. Ephes. 5. Gen. 2. 1. Cor. 11.

κατὰ συζυγίαν, μόνος ἀσπόρως, ὡς ἄῤῥεν, ἐκ τοῦ θήλεως, παρήχθη. Τὴν ἰσοτιμίαν καὶ τὸ χρέος τῆς φύσεως ἀναπληρώσας.

Οὗτος πρῶτος ἀνθρώπων ἀπατηθεὶς ὑπὸ τοῦ διαβόλου ἥμαρτεν, ὁ δεσπότης Χριστὸς ὑπὲρ τούτου τὸ χρέος ἀπέστησεν, σχίσας εὐλόγως τὸ χειρόγραφον, καὶ καταπαλαίσας τὸν ἐχθρόν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΒΕΛ.

Οὗτος Ἄβελ ὁ δίκαιος, ὃς ἀδίκως ἀποθανὼν πρῶτος πάντων ἀνθρώπων, ἔδειξε τὰ σαθρὰ εἶναι τοῦ θανάτου τὰ θεμέλια. Διὰ τοῦτο καὶ ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖ, προμηνύων τὴν τῶν νεκρῶν ἀνάστασιν, ἣν ὁ δεσπότης Χριστὸς πρῶτος πάντων ἐν ἑαυτῷ δείξας, κατέλυσε τοῦ θανάτου τὸ δοκοῦν κράτος. Οὗτός ἐστιν Ἄβελ ὁ ὡς ἐν αἰνίγματι μιμητὴς τοῦ πάθους τοῦ Χριστοῦ ὑπάρχων, ὃς διὰ φθόνον ἀγαθῶν ἔργων ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ ἀδίκως ἀπεκτάνθη. Περὶ οὗ καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῇ φησίν· ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιὼν ὄρει, καὶ πόλει θεοῦ ζῶντος, Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίῳ, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων πανηγύρει, καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων, καὶ κριτῇ θεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων, καὶ διαθήκης νέας μεσίτῃ θεῷ, καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ κρεῖττον λαλοῦντι παρὰ τὸν Ἄβελ.

	ΣΗΘ	σέ,	ὁμοῦ	υλέ.
	ἐπέζησεν	ψζ'.	ὁμοῦ	ϡιβ'.
	ΕΝΩΣ	ρϟ',	ὁμοῦ	χκέ.
	ἐπέζησεν	ψιέ.	ὁμοῦ	ϡέ
	ΚΑΙΝΑΝ	ρό,	ὁμοῦ	φϟέ.
	ἐπέζησεν	ψμ'.	ὁμοῦ	ϡι'.
Μαλελεήλ.	* ΜΑΛΑΛΕΗΛ	ρξέ.	ὁμοῦ	ϡξ'.
	ἐπέζησεν	ψλ'.	ὁμοῦ	ωϟέ.
	ΙΕΡΑΔ	ρξβ'.	ὁμοῦ	͵αρκβ'.
	ἐπέζησεν	ω'.	ὁμοῦ	ϡξβ'.
	ΕΝΩΧ	ρξέ.	ὁμοῦ	͵ασπζ'.
	ἐπέζησεν	σ'.	ὁμοῦ	τξέ.

Περὶ

*stus verò Dominus solus secundum carnem vir ex fœmina sine semine prognatus, * naturæ legem ac munus expleuit.*

Hic primus ex hominibus à Diabolo deceptus peccauit. Prò hoc Christus debitum exsoluit, quando sapienter Chirographum lacerauit, hostémq; deuicit.

DE ABELE.

Hic Abel iustus, omnium primus iniustâ cæde sublatus, fundamenta mortis ruinosa & infirma esse ostẽdit. Hinc quamuis extinctus, adhuc tamen loquitur, & jam tum antè mortuorum resurrectionem denunciat, quam Christus Dominus primus omnium in seipso demonstrauit, quando mortis, quod habere videbatur, imperium destruxit. Hic est Abel ille Christi passuri subobscura imago, qui propter opera pietatis à fratre contra jus fas peremtus est. De quo & Paullus Apostolus in epistola ad Hebræos loquitur. " Sed accessistis ad Sion montẽ, & ciuitatem " Dei viuentis Hierusalem cœlestem, & multorum millium an" gelorum frequentiam, & Ecclesiã primitiuorũ, qui conscripti " sunt in cœlis, & judicẽ omnium Deũ, & spiritus justorũ perfe" ctorũ & testamẽti noui mediatorem Iesum & sanguinis asper" sionem melius loquentem quàm Abel."

SETH	CCV.	*vniuersè (ab O.C.)*	CDXXXV.
vixit porro	DCCVII.	*vniuersè*	DCCCCXII.
ENOS	CXC.	*vniuersè simul*	DCXXV.
vixit vltra	DCCXV.	*vniuersè*	DCCCCV.
CAINAN	CLXX.	*simul*	DCCXCV.
vixit postea	DCCXL.	*vniuersè*	DCCCCX.
MALALEEL	CLXV.	*simul*	DCCCCLX.
vixit deinde	DCCXXX.	*vniuersè*	DCCCXCV.
*IARED	CLXII.	*simul*	MCXXII.
vixit postea	DCCC.	*vniuersè*	DCCCCLXII.
ENOCH	CLXV.	*vniuersè*	MCCLXXXVII.
vixit deinde	CC.	*vniuersè*	CCCLXV.

*ἰσονομία æqualitas honoris est & debitum.

1. ad Coloss. 2.

Adam primum duos procreauit filios, Cainũ & Abelem; & duas filias Azuram & Asuam. Pisides. & Georg. Monachus, alij. Epiphanius hær. 39. ex Iobilæis refert, Azurã Sethi fuisse coniugem, Asuam verò siue Sauam, vt ipse appellat, Caini. Cedren⁹ eandẽ Setho assignat, quã Asuam nominat.

*Ierad Iareth.

ab Adamo

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑΣ ΕΝΩΧ.

* (in Iudæ Epistola est πάντας

Οὗτος προεφήτευσεν λέγων. Ἰδοὺ κύριος ἔρχεται ἐν ἁγίαις μυριάσιν αὐτοῦ, ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων, καὶ ἐλέγξαι * τοὺς ἀσεβεῖς περὶ πάντων τῶν * πονηρῶν, ὧν ἐλάλησαν πρὸς αὐτοὺς ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς.

* ἔργων ἀσεβείας ὧν ἠσέβησαν, καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ.

Οὗτός ἐστιν Ἐνὼχ, πρὸς ὃν οὔτε ἡ ἀπόφασις τοῦ θανάτου ἐκράτησεν. Μετετέθη γὰρ ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καθὰ τῇ θείᾳ γραφῇ δοκεῖ, ὅπως καὶ διὰ τούτου προμηνυθῇ ἡμῖν, ὡς οὐ κρατήσει ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ὁ θάνατος, ἀλλὰ λύσιν δέξηται τὰ κατ' αὐτῶν, ὥσπερ καὶ γέγονεν ἐπὶ τοῦ δεσπότου χριστοῦ, καταλυθέντος αὐτοῦ τοῦ κράτους.

Οὗτός ἐστιν Ἐνὼχ ὁ μετατεθεὶς εἰς ζωὴν εἰς δεῖγμα τῆς τοῦ θεοῦ δυνάμεως ταῖς μετὰ ταῦτα γενεαῖς τῆς δυναμένης διατηρῆσαι τοὺς θνητοὺς μὴ ἀποθανεῖν, ἀλλὰ ζῶντας τὴν ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἀλλαγὴν ὑπομένειν.

Οὗτός ἐστιν ὁ ἅμα τῷ Ἠλίᾳ ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἀντικαθιστάμενος τῷ Ἀντιχρίστῳ καὶ ἐλέγχων τὴν πλάνην αὐτοῦ κατὰ τὴν τῆς ἐκκλησίας παράδοσιν.

Οὗτός ἐστιν ὁ διὰ πίστεως καὶ εὐαρεστήσεως ἐκφυγὼν τὴν ὁδὸν τοῦ θανάτου.

ΜΑΘΟΥΣΑΛΑ	ρπζ΄.	ὁμοῦ	,αυοδ΄.
ἐπέζησεν	ψξβ΄.	*	,πμθ΄.
ΛΑΜΕΧ	ρπη΄.	ὁμοῦ	,αχξβ΄.
ἐπέζησεν	φξε΄.	ὁμοῦ	ψνγ΄.
ΝΩΕ	φ΄.	ὁμοῦ	,βρξβ΄.

* ὁμοῦ.

Νῶε ἔσχε τρεῖς υἱοὺς τὸν Σὴμ, τὸν Χὰμ, καὶ τὸν Ἰάφεθ.

ΣΗΜ	ρ΄.	ὁμοῦ	,βσξβ΄.

Ἐν τῷ ἑκατοστῷ ἔτει τοῦ Σὴμ, ἑξακοσιοστῷ δὲ τοῦ Νῶε, καὶ ,βσξβ ἔτει γενέσεως κόσμου ἐγένετο ὁ κατακλυσμὸς ἐπὶ τῆς γῆς. Τοσαῦτα δὲ μέχρι τὸν ἐνταῦθα καὶ ὁ Ἀφρικανὸς ἐπήγαγεν. Ἐπειδὴ καὶ τὰ ἀκριβῆ τῆς γενέσεως βιβλία, ρπζ΄ φαίνει τοῦ Μαθουσάλα ἔτη καὶ οὕτως αὐτὸν γεννῆσαι τὸν Λάμεχ. Ἐγένετο δὲ ὁ κατακλυσμὸς ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς τοῦ

δευτέ-

DE PROPHETIA ENOCH.

Hic prophetauit: " *Ecce, inquit, Dominus venit, in San-*"
*ctis millibus suis, facere judicium cõtra omnes, & arguere * im-*"
pios, de omnibus malis, quæ locuti sunt ad eos peccatores impij."

Hic est Enoch à mortis sententia eximius, translatus est enim à Deo, ne videret mortem, vt sacræ literæ testantur, vti & nobis per hunc significatur; Non obtinebit imperium in homines, quemadmodum & à Christo illius imperium est deletum.

*Hic est Enoch ad vitam translatus ad ostendendam posteris sæculis vim Dei, quæ possit seruare mortales ne moriantur, sed * viui meliorem vitæ † conditionem expectent.*

Hic est, qui vltimis (mundi) temporibus vnà cum Helia Antichristo resistet, errorésq; illius redarguet, quemadmodum Ecclesiæ traditio docet.

Hic est, qui per fidem & gratiam, qua placuit Deo, mortis semitam declinauit.

MATHVSALA	CLXXXVII.	*vniuersè*	MCDLXXIV.
vixit postquam erat	CLXXXVII.	*annorum.*	DCCLXII.
vniuersè	DCCCCXLIX.		
LAMECH	CLXXXVIII.	*ab O C.*	MDCXII.
vixit porro	DLXV.	*vniuersè*	DCCLIII.
NOE *(ab O C.)*	MMCLXII.		

Noë tres fuère filij: Sem, Cham & Iaphet

SEM c. *annorum simul ab O C.* MMCCLXII.

Centesimo anno Sem, sexcentesimo Noë, & MMCCLXII. *ab Orbe condito cataclysmus fuit in terris. Tot annos Africanus huc vsque numerauit, quando & accurata Geneseos volumina ostendunt à Mathusala* CLXXXVII. *nato annos Lamech creatum fuisse.* " *Diluuium porro septimo & vicesimo die*" *mensis*

Vide Animaduersiones numero III. fol 14.

* omnes. (In editis hęc adduntur:) de omnibus operib⁹ impietatis eorum, quibus impiè egerũt, & de omnibus duris quæ locuti sunt contra eum peccatores impij.

*morientur tamen & ipsi Enoch & Helias. sed tamdiu nõ viuerent, nisi diuinâ vi & potestate seruarentur.

† mutationẽ sustineant, seu experiãtur vitam in quid melius seu præstantius mutandam.

Vide Animaduersiones num I. fol 13

Nota, quomodo Africanus legerit apud septuaginta de Mathusala 187. non 167

δευτέρου ἐπὶ τῆς γῆς τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. καὶ ἠλαττονοῦτο τὸ ὕδωρ μετὰ πεντήκοντα, καὶ ἑκατὸν ἡμέρας, καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς ἐν μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Ἀραράτ. καὶ ἠλαττονοῦτο τὸ ὕδωρ ἕως τοῦ δεκάτου μηνός. Ἐν δὲ τῷ δεκάτῳ μηνὶ, τῇ πρώτῃ τοῦ μηνὸς, ὤφθησαν αἱ κεφαλαὶ τῶν ὀρέων. καὶ μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἠνέῳξε Νῶε τὴν θύραν τῆς κιβωτοῦ, καὶ ἀπέστειλε τὸν κόρακα τοῦ ἰδεῖν εἰ κεκόπακε τὸ ὕδωρ. Καὶ ἐν τῷ πρώτῳ καὶ ἑξακοσιοστῷ ἔτει ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νῶε, τοῦ πρώτου μηνὸς, μιᾷ τοῦ μηνὸς ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι μηνὸς ἐξηράνθη ἡ γῆ.

* ἀλλάττο mendosè est in MS.

ΕΙΣΙΝ ΑΠΟ ΑΔΑΜ ΕΩΣ ΝΩΕ ΓΕΝΕΑΙ Ι.

Τὰ προκείμενα εἰπόντες διδάξομεν, καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν ὁ κατακλυσμὸς ἐγενήθη, καὶ διὰ τίνας. ἵνα μή τινες τὸν θεὸν τῆς φθορᾶς αἴτιος* ἡγήσονται. Εἰ καὶ ἐν ἄλλοις χρονογράφοις οὐ δηλοῦται, οὔτε περὶ τούτου, οὔτε περὶ τῆς πυργοποιΐας, ἴσως γὰρ πολλοὶ διαποροῦσι. Δείξομεν οὖν ἐκ τῆς θείας γραφῆς. Φησὶν ἡ Γένεσις. Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤρξαντο οἱ ἄνθρωποι πολλοὶ γίνεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ θυγατέρες ἐγεννήθησαν αὐτοῖς. Ἰδόντες δὲ οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων ὅτι καλαί εἰσιν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας ἀπὸ πάντων ὧν ἐξελέξαντο. Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς, οὐ μὴ καταμείνῃ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις εἰς τὸν αἰῶνα, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας. ἔσονται δὲ αἱ ἡμέραι αὐτῶν ἑκατὸν εἴκοσι ἔτη.

Gen. * αἴτιον Gen.

Οὓς ὠνόμασεν ἀγγέλους θεοῦ; οὐχὶ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ἄπαγε. Ἐκεῖνοι γὰρ νοεροὶ καὶ ἀσώματοι ἄγγελοι. τούτους δὲ ἀνθρώπους καλεῖ ὀνομαστοὺς, καὶ σαρκικοὺς, καὶ θνητούς. Φησὶ γὰρ, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας.

Τινὲς δὲ ἑρμηνέων ἐπ᾽ ἀληθείας διδάσκοντες ἐξέδωκαν, ὅτι τὸ ἐκλεκτὸν γένος τοῦ Σὴθ, ἄγγελοι τοῦ θεοῦ παρὰ τοῦ Μωϋσέως ὠνομάσθησαν. αὐτὴ ἡ γένεσις διδάξει. Ἐπειδὴ φθονοκτονίας, καὶ μισαδελφίας, καὶ ἀρνησοθείας ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Κάϊν ἐπικρατούσης, πρῶτοι οἱ τοῦ Σὴθ ἤρξαντο ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα κυρίου, ὅπερ ἐστὶν

ἀγγελικὸς

*mensis secũdi in terra accidit, quod quadraginta durauit dies," & noctes: & minuebatur aqua post centum & quinquaginta" dies, & sedit arca, in mense septimo, septima & vicesima die" mensis super montes Ararat. Et decrescebat aqua vsq; ad decimum mensem. In decimo verò mense primo die mensis, apparuerunt * vertices montium; & post quadraginta dies, aperuit Noë fenestram arcæ, & emisit coruum, vt videret an defecissent aquæ. Et in primo & sexcentesimo anno vitæ Noe primi" mensis, * prima die mensis, defecit aqua de terra. Altero vero" mense, septimo & vicesimo mensis siccata est terra."*

* cacumina.

* Græcè est: vna.

Vitæ Noe.

AB ADAM VSQVE AD NOE FAMILIÆ generationis decem sunt.

Vide Animaduersiones numero II. fol. 14.

*Propositum ergo argumentum prosecuti doceamus, & quam ob caussam, & propter quos illa aquarum inundatio acciderit, ne sint, qui Deum huius mali auctorem arbitrẽtur, quando nec ab aliis Chronographis id explicatur, nec de turris (Babylonicæ) exædificatione: fortasse enim id multi ignorant. Ex ipsis ergo sacris paginis id doceamus. Liber Geneseos narrat. "Et factum est cum cœpissent homines multiplicari super terram, &" filiis filiæ natæ essent eis, videntes * angeli Dei filias hominum," quod essent pulchræ, acceperunt sibi vxores ex omnibus quos elegerant, dixitq; Deus: Non permanebit spiritus meus in hominibus istis in æternum, quia caro sunt. Erunt autem dies" annorum ipsorum centum viginti anni."*

Attende.

al. υἱοὶ θεοῦ υἱοὶ τῶν θεῶν [illegible] δυναστευόντων.

Quos vocauit angelos Dei? non illos cœlites, apage (cum hoc interpretamento) sunt enim angeli mẽtes ab omni corporis concretione remotæ. Hos autem homines dictos appellat, qui carnem habeant, & mortales sint: "quia, inquit, caro sunt."

Nota. Vide animaduersiones.

Nonnulli ergo interpretum rectè docuerunt, selectam Sethi progeniem à Moyse angelos Dei appellatam; quod cum Caïna posteritas, & inuidiæ cæde, & fraterno odio, & numinis negatione esset imbuta, Sethina stirps primum cœperit " nomen"

Domi-

ἀγγελικὸς ὕμνος. φησὶ γὰρ ἡ γένεσις· τῷ δὲ Σὴθ ἐγεννήθη υἱός. Ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐνώς. οὗτος ἤρξατο ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ. Ταῦτα ἡ γένεσις.

Οὗτοι οὖν οἱ τοῦ Σὴθ ἀγγέλοις ὁμοιωθέντες καὶ ἀγγελικὸν ὕμνον ἐπικαλεσάμενοι, ἐκείνοις τοῖς ἀποβλήτοις τοῦ Κάϊν συνήφθησαν, καὶ τὸ
† καταμείνῃ. θεῖον ὠργίσθη. φησὶ γὰρ ἡ γένεσις· οὐ μὴ καταμείνῃ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις εἰς τὸν αἰῶνα, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας.

Συναφθέντες οὖν οὗτοι ἐκείνοις, καὶ τέκνα ποιήσαντες τὴν ἡλικίαν μεγίστους γίγαντας αὐτοὺς ἐκάλεσεν ἡ γραφή. ἄκουσον τῆς γενέσεως λεγούσης.

Οἱ δὲ γίγαντες ἦσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. ὡς ἂν εἰσεπορεύοντο οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐ-
† ἴσως. ἐγίνωσαν. γεννῶσαν αὐτοῖς. ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ γίγαντες οἱ ἀπ' αἰῶνος, οἱ ἄνθρωποι οἱ ὀνομαστοὶ, οὓς ἄνω ἀγγέλους θεοῦ ὠνόμασεν τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ. τούτους καὶ υἱοὺς θεοῦ ἐνταῦθα προσηγόρευσεν. Ταῦτα μὲν ἡ γραφή.

Ἐπὶ δὲ οὗτοι οἱ ἄγγελοι παρά τισι θεοὶ ὠνομάσθησαν. παρὰ μὲν
* Ἀλάπορος. ἄλ. Ἀλάσπαρος. Χαλδαίοις πρῶτος ὁ ἄρξας αὐτῶν Ἄλωρος. καὶ μετ' αὐτὸν * Ἀλαπρος. καὶ οἱ λοιποὶ ἄρξαντες αὐτῶν. τούτους ἠνίξατο ἡ γραφὴ λέγουσα.

Οἱ γίγαντες οἱ ἀπ' αἰῶνος οἱ ἄνθρωποι οἱ ὀνομαστοί. Καὶ ταῦτα μὲν, ὡς ἐδίδαξαν οἱ τὰ αὐτῶν ἀναγράψαντες, Βήρωσος, καὶ οἱ μετ' αὐτῶν. ἐξ ὧν Ἰώσηπος ἀφορμὰς ἔλαβεν περὶ τούτων ἀναγράψασθαι. μαρτυρῶν γὰρ αὐτῷ ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τῶν περὶ ἀρχαιολογίας αὐτοῦ ἔφη λέγων. Βήρωσος ἀνὴρ Χαλδαῖος μὲν τὸ γένος, γνώριμος δὲ τοῖς περὶ παιδείας ἀναστρεφομένοις ἐν τῇ περὶ ἀστρονομίας, καὶ περὶ τῶν παρὰ Χαλδαίοις φιλοσοφουμένων αὐτὸς εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐξήνεγκε τὰς συγγραφάς. καὶ ταῦτα μὲν Ἰώσηπος. Καὶ τί με δεῖ λέγειν εὐθέως ἐκ τῶν ἔξωθεν μαρτυρίας λαβόντα, ὁπότε καὶ ὁ τῆς καθολικῆς ἡμῶν ἐκκλησίας Ἐπιφάνιος ὁ Κύπρου ἐν τοῖς παναρίοις αὐτοῦ γράφει·
* ἐπαύθη τε. ἡ δὲ παράδοσις, ἡ εἰς ἡμᾶς ἐλθοῦσα * ἤρξατο ἡ κακομηχανία ἐν κόσμῳ γίνεσθαι. Καὶ ἀπ' ἀρχῆς μὲν διὰ τῆς τοῦ Ἀδὰμ παρακοῆς. ἔπειτα δὲ

Domini inuocare, quod est angelicus hymnus. Ait enim scriptura. "Seth verò natus est filius. Vocauit autem nomē ejus Enos. Hic cœpit inuocare nomen Domini Dei." Hæc liber Genesis. Gen. 5.

Hi ergo filij Seth, angelis comparati, angelicum hymnum inuocātes, illis damnatis Caini filiabus adhæserunt, Numinisq; iras in se prouocauerunt. ait enim scriptura: "Non permanebit spiritus meus in hominibus istis in æternum, eo quòd caro sunt." Gen. 6.

Hi ergo illis copulati liberos procrearunt, quos propter maximam staturæ proceritatem gigantes sacræ litteræ appellarūt. Audi Genesin loquentem: "Gigantes autem erant super terrā in diebus illis. Et vt ingressi sunt filij Dei ad filias hominum, & genuerunt illis. Illi sunt gigantes à sæculo homines nominati." Gen. 6.

Quos supra angelos Dei inuocantes nomen Domini Dei nominarat, hos quoq; filios Dei hic appellauit. Atq; hæc quidem scriptura. Hi verò angeli apud quosdam deinceps Dij vocati sunt.

Apud Chaldæos primus illorum Rex Alorus, & qui illi successit Alaporus, cæteriq; principes illorum, quod ipsum scriptura insinuat (cum dicit) "Gigantes à sæculo homines nominati." Vide Animaduerfiones numero V. & VI fol.19.

Et hæc quidem tradiderunt, qui res eorum (Chaldæorum) stilo prosecuti sunt, Berosus & alij Berosum secuti, ex quibus Iosephus occasionem arripuit, vti de illis historiam conderet, quem (Berosum) Iosephus in antiquitatum Iudaicarum primo laudat. "Berosus, inquit, vir natione Chaldæus celebris apud eos, qui in disciplina Astronomica & Philosophica inter Chaldæos versantur libros in Græciam vulgauit." Hæc Iosephus. Enimuero quid opus profanos genticósq; auctores ad testimonium citare, cùm ipse Epiphanius Catholicæ nostræ Ecclesiæ Cypri Episcopus in Panarijs suis tradat. "Traditio verò est, quam accepimus: Cœpit autem improbitas ab ipso mundi exordio, per Adami contumaciam. Mox per Cainum parricidia. Deinde tem- Berosus. Ioseph. lib. 1. Antiquit. c 8 Et lib 1. contra Appionē. Epiphanius Cypri Episc. in Panarij exordio.

* γιῶ δή.
* φαρμακεία καὶ μαγεία, ἀσέλγεια, μοιχεία τε καὶ ἀδικία.

τα δὲ διὰ τῆς τοῦ Κάιν ἀδελφοκτονίας. * εἶτα δὲ ἐν χρόνοις τοῦ Ἰάρεδ καὶ ἐπέκεινα * φαρμακεῖαι, καὶ ἀσέλγειαι, καὶ ἀδικία ἐχρημάτισεν. Ἀλλὰ καί τινες τὸν Ἀδὰμ σὺν τῇ Εὔᾳ, καὶ τὸν ὄφιν γενέσθαι (θεοὺς) προσηγόρευσαν. Ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν Κάιν, καὶ τὸν Σήθ.

Sept. ἐν σταυρῷ.
* κλήμεντι.
† παρουσίαν lego.

Ἐπεὶ οὖν τοιαῦτα εἶχον οἱ ἄνθρωποι θεοὺς ὀνομάσαι καὶ προσκυνῆσαι ὁμοίους αὐτῶν ἀνθρώπους, τὸν δὲ ἀληθινὸν θεὸν ἐπιλαθέσθαι, πάλιν ἡ γένεσις: Ἰδὼν δὲ κύριος ὁ θεὸς ὅτι ἐπληθύνθησαν αἱ κακίαι τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς διενοήθη ὁ θεὸς ἀπαλεῖψαι τὸν ἄνθρωπον. καὶ μεθ' ἕτερα· Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Νῶε· ἰδοὺ ἐγὼ καταφθείρω αὐτοὺς καὶ τὴν γῆν. ποίησον δὲ * αὐτῷ κιβωτόν. καὶ ταῦτα μὲν ἡ γενεαλογία. Ὅτεν καὶ Πέτρος ὁ Ἀπόστολος ἀφηγεῖται * Κλημίῳ λέγων· ἐν τινι δικαίῳ μετὰ τῶν ἐξ αὐτοῦ Νῶε σὺν τοῖς ἐξ αὐτοῦ ἐν λάρνακι διασώζεσθαι προανήγγελεν. ἵνα πάντων τῶν ἀκαίρων ὀλοθρευθέντων ὁ κόσμος καθαρισθῇ, ἐν αὐτῇ τῇ λάρνακι διασωθεὶς, εἰς δευτέραν † πρεισίαν καθαρῶς ἀποδοθῇ. Ὅμως καὶ τούτων γενομένων οἱ ἄνθρωποι ἤρξαντο ἀσεβεῖν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΩΕ.

* τὸ

Νῶε δίκαιος τέλειος ὢν ἐν τῇ γενεᾷ αὐτοῦ, ὁ ἀκούσιον μέθην ὑπομείνας καὶ θεωρήσας ἐν αὐτῇ μυστήρια. Φησὶ γὰρ ἡ γραφή. Ἐξένηψε δὲ ἀπὸ τοῦ οἴνου, καὶ ἔγνω ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ υἱὸς αὐτοῦ νεώτερος. καὶ μετὰ * τῷ αὐτῷ προειπεῖν ὡς ἐν τάξει κατάρας τὰ μέλλοντα λέγει, καὶ τοῖς ἄλλοις ὡς ἐν τάξει εὐλογίας τὰ ἐσόμενα, καί φησι. Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Σήμ. τρόπον γάρ τινα οὔτε τῷ πρώτῳ κατηράσατο, οὔτε τοῦτον εὐλόγησεν, ἀλλὰ πρόρρησιν ἐξεῖπε μυστηρίων διὰ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ἐκπληρουμένων. οὔτε γάρ ποτε ἐδούλευσαν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν οἱ τοῦ Χαναάν. ἀλλὰ μᾶλλον ἐκεῖνοι τούτοις ἐδούλευσαν ἐν Αἰγύπτῳ. ἀλλ' οὔτε Γαβαωνῖται, ὥστινες ὑπενόησαν, ἐδούλευσαν αὐτοῖς, ἀλλὰ τῷ θεῷ ἐδούλευον. ξυλοφόροις γὰρ καὶ ὑδροφόροις τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ αὐτοὺς κατεστήσαντο, οὐ γὰρ ἑαυτοῖς. Τί οὖν ἐστιν; ἢ πάντως πρόρρησίς ἐστιν; ὡς τῷ κυρίῳ δουλεύσουσι καὶ αὐτοὶ τῷ ἐκ τοῦ Σὴμ ὑπάρχοντι

pestate Iaredi, sequentibúsque seculis, veneficia, lasciuia, omneq; nefas regnauêre. * *Quin & nonnulli Adamum cum Eua, & serpentem, Cainum atq; Sethum [Deos] fuisse dictitarunt."* *Epiphanius hæresi 39. & 40. de Sethianis & Archonticis.

Cum ergo hæc & hujuscemodi pro Dijs nominarent colerêntque, sibi nempe similes homines, Deique veri memoriam abolerent mortales, eò scriptura dicit: "Videns autem Deus quod multa malitia esset hominum super terram, cogitauit Deus delere hominem." *Et post alia: "Dixit Deus ad Noë: Ecce ego disperdam eos cum terra. Facias tibi arcam." Et hæc quidem liber Geneseos. Vnde & Petrus Apostolus Clementem docet, cum dicit: "In iusto aliquo cum suis, Noë cum familiâ, in arca seruatum iri prædixit, vt omnibus sceleratis exitio datis, mundus repurgaretur; In arca seruatus, vt purus in alterum seculum redderetur." Et his factis, nihilominus homines impietati se dedidere.* Vide Animaduersiones nu. VII. f. 20. Gen. 6.

DE NOE.

"Noë iustus & perfectus in generatione sua," cum imprudens noléns q; in ebrietatem incidisset, arcana quædam mysteria in ea spectauit. Etenim scriptura narrat: "Euigilauit autem Noë ex vino, & cognouit quæcunq; fecisset ei filius suus minor cui: dũ quasi malè imprecatur, futura prædicit. Atq; aliis, velut bene precando, futura item aperit, & ait: "Benedictus Dominus Deus Sem." Nam neq; primo quodammodo malè precatus est, neq; aliis duobus bene; sed mera duntaxat oracula mysteriorum edidit, quæ per Christum Dominum olim essent perpetranda. Nunquam enim Chananæi fratribus suis seruierunt: quin potius contra fratres Chananæis in Ægypto seruierunt. Atqui, nec Gabaonitæ, vti nonnulli censuerunt, illis seruierunt, sed Deo ministrarunt. Nam materiarios seu lignatores, & aquarios ad vsum templi Dei, non sibi, constituerunt. Quid igitur aliud est, ac merum vaticinium, progeniem nempe Semi quoq; Cap. 6. c. 9. Gen. Nota. Iof. 9.

*Πλατυνάι. melius, Πλατυνῆ.

χοντι κατὰ σάρκα. τὸ δὲ, εὐλογητὸς ὁ θεὸς τοῦ Σήμ. Τί τὰ πρὸς τὸν Σήμ, εἰ ὁ θεὸς εὐλογητός ἐστιν; ἀλλ' ἐπιφέρει. * Πλατύνει ὁ θεὸς τῷ Ἰάφεθ, καὶ κατοικησάτω ὡσανεὶ ὁ θεὸς ἐν τοῖς σκηνώμασι τοῦ Σήμ, λοιπόν. Πλατυνάι ὁ θεὸς τῷ Ἰάφεθ. καὶ γὰρ καὶ τῷ Ἰάφεθ, καὶ χαναὰν ἐπλάτυνεν. καὶ πάλιν ἀμφότεροι τῷ χριστῷ δουλεύουσιν τῷ ἐκ τοῦ Σὴμ ὑπάρχοντι. πάσας γὰρ τῆς κατοικίας αὐτοῦ ὁ θεὸς, ἃς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἐποιήσατο, μερικῶς μὲν ἐν τοῖς προφήταις ὁλοτελῶς δὲ, καὶ ἀδιασπάστως, καὶ καθολικῶς ἐν τῷ δεσπότῃ χριστῷ κατὰ σάρκα πεποίηται τοῖς ἑαυτοῦ Σὴμ ὑπάρχουσι, καθάπερ ἐπὶ τοῦ δεσπότου χριστοῦ γέγραπται κατὰ σάρκα, ἐν ᾧ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς. Τούτων οὖν τῶν ὀπτασιῶν καὶ αὐτὸς ἠξιώθη προειπεῖν τῶν κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ δεσπότου χριστοῦ ἐκτελουμένων.

Αἱ τῶν αἱρέσεων πασῶν μητέρες τε καὶ πρόκριτοι καὶ ὀνομασταὶ, εἰσὶν αὗται· Βαρβαρισμὸς, Σκυθισμὸς, Ἑλληνισμὸς, Ἰουδαϊσμὸς. Ἐξ ὧν μητέρων καὶ ἄλλαι ἐφύησαν αἱρέσεις.

Βαρβαρισμὸς οὖν, ἥτις καθεαυτήν ἐστιν διαρκέσασα ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ ἐπὶ δέκα γενεὰς ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ Νῶε. Βαρβαρισμὸς δὲ κέκληται ἀπὸ τὸ τοὺς ἀνθρώπους μὴ ἔχειν τινὰ ἀρχηγὸν, ἢ μίαν συμφωνίαν, ἀλλ' ὅτι πᾶς τις ἑαυτῷ ἐστοίχει, καὶ νόμος ἑαυτῷ κατὰ τὴν προτίμησιν τοῦ ἰδίου βουλήματος ἐγένετο. Ἐκ τῶν προκειμένων δέδεικται, διὰ οὓς ὁ κατακλυσμὸς γέγονεν.

Εἴπωμεν δὲ λοιπὸν, καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ.

Ἔζησε Νῶε μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη τν'. καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Νῶε ἔτη ϡν', καὶ ἀπέθανεν.

Τὰ δὲ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη, ἕως τῆς πυργοποιίας καὶ συγχύσεως τῶν γλωσσῶν τῆς γῆς, εἰσὶν ἔτη, χνθ'.

ΑΡΦΑΞΑΔ	ρλε'	ὁμοῦ	͵βτλζ'.
ἐπέζησεν	τλ',	ὁμοῦ	υξε'.
ΚΑΙΝΑΝ	ρλ',	ὁμοῦ	͵βφκζ'.
ἐπέζησεν	τλ',	ὁμοῦ	υξ'.

ΣΑΛΑ

seruituram Domino carnem ex ea, seu humanam naturam assumturo. Illud autem: "Benedictus Dominus Deus Sem;" quid hoc ad Semum, si Deus est benedictus? Sed infert: "Dilatet Deus Iapheth, & habitet, veluti Deus in tabernaculo Sem." Ita sequitur & illud: "Dilatet Deus Iapheth" Nam & Iaphethum & Canaanum dilatauit, amboq; & ipsi, Christo, qui ex Semo prosatus, seruiunt. Domicilium ergò Deus posuit in hominibus, partim quidem per Prophetas, perfectè autem plenèq; & vniuersè sine partium delectu per Christum hominem in sua ex Semo progenie, quemadmodum de Christo Domino secundum humanitatem scriptum est: "In quo habitat plenitudo diuinitatis corporaliter" His igitur Noë visis (cœlestibus) dignatus, prædixit quæ à Christo in terris erant agenda. Ad Coloss. 2. 6.9.

Sectarum porro omnium fontes & scaturigines sunt, Barbarismus seu barbaries, Schytismus, Græcismus, Iudaismus.

*Barbarismus seu barbaries est quædam viuendi ratio vt velis, qualis ab Adami tempestate ad cataclysmum vsq; Noëthicum fuit. Dicta autem est Barbaries, quod nullo mortales certo duce vitæ, * nulla communi legi viuerent; sed quod quisque sibi præscribebat, quodq; sua quemq; volūtas hortabatur, id cuiq; pro lege fuit. Constat ergo ex proposita dissertatione, quorum caussa hominum genus aquarum inundatione sit deletum.*

Lege Epiphanij panariū p.4. Græ. & Anacæphalęosin p.250. Græc. & §.21 ex quo loco auctor hæc ferè descripsit.

*Συμφωνίαν consensum inter se hominum intellige.

† ἐστοίχει ad verbum ambulabat.

Nunc quæ post illā aquarū eluuionē euenerint, exponamus.

Vixit Noë post cataclysmum annos CCCL. *& facti sunt dies omnes Noë anni* DCCCCL. *& mortuus est.*

A diluuio vsq; ad molitionem turris, linguarúmq; confusionem anni censentur DCLIX.

ARPHAXAD	CXXXV.	*ab O C.*	MMCCCXCVII.
vixit	CCCXXX.	*vniuersè*	CDLXV.
CAINAN	CXXX.	*ab O C.*	MMDXXVII.
quibus superuixit	CCCXXX.	*vniuersè*	CCCCLX.

ΣΑΛΑ	ρλ',	ὁμȣ̃	,βχνζ'.
ἐπέζησεν	τν,'	ὁμȣ̃	υπ'.

* ἔτει. πε'* ἔτη τȣ̃ Σάλα, Νῶε ἀπέθανεν.

* α ϐβιγ.

ΑΙΒΕΡ	ρλδ',	ὁμȣ̃	,βψξα'*
ἐπέζησεν	σο',	ὁμȣ̃	υδ'.
ΦΑΔΕΤ*	ρλ',	ὁμȣ̃	,βϡκα'.
ἐπέζησεν	σθ',	ὁμȣ̃	τλθ'.

* φαλὶκ.

Εν ταῖς ἡμέραις τȣ̃ Φάλετ, διεμερίσθη ἡ γῆ. Διὸ καὶ σημαίνεται Φάλετ, τῇ Εβραίων φωνῇ μερισμός. Κατὰ τȣ̃τον ἡ πυργοποιία ζυνέϛη. καὶ ἀπὸ μιᾶς τῆς πάλαι διαλέκτȣ πολυφωνία γέγονε. καὶ ἡ καθέκαϛον τῶν γλωσσῶν διαφορὰ, ὡς μέμνηται τȣ́των ἡ θεία γραφὴ λέγȣσα.

Καὶ ἦν πᾶσα ἡ γῆ χεῖλος ἓν, καὶ φωνὴ μία πᾶσι. Καὶ ἐν τῷ κινῆσαι αὐτȣ̀ς ἀπὸ ἀνατολῶν, ηὗρον πεδίον ἐν γῇ Σενααρ, καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ, Καὶ εἶπον ἄνθρωπος πρὸς τὸν πλησίον αὐτȣ̃. Δεῦτε πλινθεύσωμεν πλίνθȣς, καὶ ὀπτήσωμεν αὐτὰς πυρί. καὶ ἐγένετο αὐτοῖς ἡ πλίνθος εἰς λίθον. καὶ ἡ ἄσφαλτος ἦν αὐτοῖς ὁ πηλός. Καὶ εἶπαν, δεῦτε, καὶ οἰκοδομήσωμεν ἑαυτοῖς πόλιν, καὶ πύργον, ȣ̃ ἡ κεφαλὴ ἔϛαι ἕως τȣ̃ ȣ̓ρανȣ̃, καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ὄνομα πρὸ τȣ̃ διασπαρῆναι ἡμᾶς ἐπὶ πάσης τῆς γῆς* Καὶ κατέβη κύριος ὁ θεὸς ἰδεῖν τὴν πόλιν, καὶ τὸν πύργον, ὃν ᾠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς Ιδȣ̀ χεῖλος ἓν, καὶ φωνὴ μία πᾶσιν. καὶ τȣ̃το ἤρξαντο ποιῆσαι. καὶ νῦν ȣ̓κ ἐκλείψει ἐξ αὐτῶν πάντα ὅσ' ἂν ἐπιθῶνται ποιεῖν. δεῦτε καὶ καταβάντες συγχέωμεν ἐκεῖ αὐτῶν τὰς γλώσσας, ἵνα μὴ ἀκȣ́σωσιν ἕκαϛος τὴν φωνὴν τȣ̃ πλησίον αὐτȣ̃. Καὶ διέσπειρεν αὐτȣ̀ς κύριος ὁ θεὸς ἐκεῖθεν ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς. Καὶ ἐπαύσαντο οἰκοδομȣ̃ντες τὴν πόλιν, καὶ τὸν πύργον. διὰ τȣ̃το ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς σύγχυσις, ὅτι ἐκεῖ συνέχεε κύριος τὰ χείλη πάσης τῆς γῆς, καὶ κεῖθεν διέσπειρεν αὐτȣ̀ς κύριος ὁ θεὸς ἐπὶ προσώπȣ τῆς γῆς.

* σωματικῶς συγκατέβη κύριος ὁ θεός.

Επὶ ȣ̓ν τȣ́των ἐμνημονεύσαμεν διὰ τὴν προκειμένην ὀρθογραφίαν, δέον ἐπιμνημονεῦσαι παχυμερῶς τὰ κατ' αὐτȣ́ς. Εκ τε τῶν διδασ-

SALA	CXXX.	*ab O.C.*	MMDCLVII.
ſuperuixit	CCCL	*vniuersè*	CDLXXX.
Anno	LXXXV. *Salæ, mortuus eſt Noë.*		
*ÆBER	CXXXIV.	*A. M.*	MMDCCXCI. Heber.
ſuperuixit	CCLXX.	*vniuersè*	CDIV.
PHALEG	CXXX.	*A. M.*	MMCMXXI.
ſuperuixit	CCIX.	*vniuersè*	CCCXXXIX.

Phalegi tempeſtate terrarum fines diſtributi ſunt. Vnde Phaleg, Hebræâ originatione, partitionem ſonat. Ejusdem æuo moles Babylonica excitata eſt, vnaq; ex lingua multa linguarũ genera extiterunt, ſingulaq; ab alijs diuerſa, vti ſacræ literæ teſtantur.

"Et erat omnis terra labium vnum, & vox vna omnibus. Et factũ eſt cum mouerentur ipſi ab oriente, inuenerunt campũ in terra Senaar, & habitauerũt ibi. Et dixit homo proximo ſuo: venite laterificemus lateres, & coquamus eos igni. Et factus eſt illis later in lapidem, & bitumen fuit illis lutum. Et dixerũt: venite ædificemus nobis ciuitatẽ & turrim, cujus erit caput vſq; ad cœlum: & faciamus nobis nomen, antequã diſpergamur nos à facie vniuerſæ terræ. Et deſcendit Dominus Deus vt videret ciuitatem, & turrim, quam ædificarunt filij hominũ. Et dixit Dominus Deus: Ecce genus vnum, & labium vnũ omnibus: & cœperũt hoc facere, & nunc non deficient ab eis omnia, quæcunq; aggreſſi ſunt facere. Venite & deſcendentes confundamus ibi linguas ipſorum, vt non audiant vnuſquiſq; vocẽ proximi ſui. Et diſperſit Dominus Deus ipſos ſuper faciem terræ, & ceſſauerunt ædificantes ciuitatem & turrim. Propter hoc vocatum eſt nomẽ ejus cõfuſio: quia ibi cõfudit Dominus labia vniuerſæ terræ, & inde diſperſit eos Dominus Deus ſup faciẽ vniuerſæ terræ."*

C. XI. Ex Interpre. LXX.

Non corporis habitu deſcendit Dominus Deus.

Quia ergo horum à nobis facta eſt mentio, res poſtulat, vti propter ſuſceptum operis argumẽtum ritè pſequendum, de ijsdẽ ex Epi-

διδασκαλιῶν Ἐπιφανίου τοῦ Κύπρου, καὶ ἐξ ἑτέρων τινῶν. καὶ τίνες ἦσαν, καὶ κατὰ ποίους τόπους μερισθέντες οἴκησαν. Λέγει εἰς τὸν Ἀγκυρωτὸν αὐτοῦ·

* ᾤκησαν recte monuit Hœschelius legendum.

ΕΚ ΤΗΣ ΓΕΝΕΣΕΩΣ.

Ἰάφεθ τρίτῳ υἱῷ τοῦ Νῶε, γίνονται παῖδες καὶ παίδων παῖδες, ιδ΄. Καὶ τῷ Χὰμ δευτέρῳ υἱῷ τοῦ Νῶε, καὶ αὐτῷ γίνονται παῖδες καὶ παίδων παῖδες, λα΄. Καὶ τῷ Σὴμ πρώτῳ υἱῷ τοῦ Νῶε γίνονται παῖδες, καὶ παίδων παῖδες κζ΄. Καὶ εἶτα εἰπὼν μνημονεύει.

ἀπὸ τοῦ Ἐπιφανίου p. 9. v. 10. Græc.

Πέμπτη τοίνυν γενεὰ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν, (τουτέστιν ἀπὸ τοῦ Ἀρφαξὰδ, ἕως τοῦ * Φαλὲτ) πληθυνόντων ἄρτι τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τῶν τριῶν υἱῶν τοῦ Νῶε, κατὰ διαδοχὴν παίδων, [καὶ τούτων] παῖδες γεγόνασιν οβ΄ τὸν ἀριθμόν. ἐν κόσμῳ ἀρχηγέται καὶ κεφαλαιῶται ἐπεκτεινόμενοι δὲ καὶ πρόσω βαίνοντες τοῦ Λουβὰρ ὄρους καὶ ὁρίων τῆς Ἀρμενίας, τουτέστιν Ἀραρὰτ, τῆς χώρας γίνονται ἐν πεδίῳ Σενναὰρ, ἔνθα που ἐπεξελέξαντο. ἐκεῖσε πρῶτον κατοίκησις γίνεται μετὰ τὸν κατακλυσμὸν τῶν ἀνθρώπων. κἀκεῖ φυτεύσας ἀμπελῶνα Νῶε ὁ προφήτης, οἰκήτωρ γίνεται τοῦ τόπου. Κεῖται δὲ αὕτη ἡ Σενναὰρ νυνὶ ἐν τῇ Περσῶν χώρᾳ, ἣν δὲ πάλαι Ἀσσυρίων. Ἐκεῖσε τοίνυν * συννεύσαντες καὶ συμβούλιον ποιησάμενοι μετ' ἀλλήλων, πύργον καὶ πόλιν οἰκοδομῆσαι, κτίζουσι τὴν πυργοποιίαν, καὶ οἰκοδομοῦσι τὴν Βαβυλῶνα. Καὶ οὐκ ηὐδόκησεν ὁ θεὸς ἐπὶ τῷ ἔργῳ τῆς αὐτῶν * ἀνομίας. διεσκέδασε γὰρ αὐτῶν τὰς † γνώμας, καὶ ἀπὸ μιᾶς γλώσσης εἰς οβ΄ διένειμεν κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν τότε ἀνδρῶν εὑρεθέντων: ὅθεν καὶ μέροπες αὐτοὶ κέκληνται, διὰ τὴν μεμερισμένην φωνήν. καὶ ταῦτα Ἐπιφάνιος περὶ τῆς πυργοποιίας, καὶ περὶ τῶν οβ΄, γλωσσῶν. ὃ καὶ μέχρι νῦν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ὡς ἀγνοούμενον ἐπιζητεῖται. Δέον δὲ μνημονεῦσαι καὶ περὶ * κατοίκησιν ἕκαστος αὐτῶν μετὰ τὴν μέρισιν, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἔθνη.

* φαλὲκ

* συμβιάσαντες συντάσαντες Hœschelius, ego συννεύσαντες.

* al: ἀνοίας. al: † γλώσσας

* κατοίκησιν

Τῷ μὲν Ἰάφεθ τρίτῳ υἱῷ τοῦ Νῶε, κατακληροῦται ἀπὸ Μηδίας ἕως * Γαδαρινῶν, καὶ ἀπὸ † Ῥινοκούρων τὰ πρὸς Βορρᾶν. ὅπου ἐστὶ ἐπὶ

* Γαδείρων † ῥινοκορούρων, ῥινοκόλλουρων. Ῥινοκόλουρα natio apud Strabonem, Senecam, Plinium, alios in Syria nasis mulctata.

ex Epiphanij, aliorúmq; scriptis rudi saltem Mineruâ agamus. Qui ergo fuerint, & quas orbis partes diuisi habitarint Epiphanius in Ancorato suo exponit.

EX GENESI (summatim.)

Iapheth tertius Noëthi filius, filios & nepotes XIV. procreauit. Cham verò secundo loco nato nascitur filij & filiorum filij XXXI. Sem quoq; natu maximus suscepit natos & natorū natos XXVII. Deinde, psequutus in hæc verba narrat Epiphanius. lib.1.tit. contra hæreses. Ex Panario.

Quinta igitur generatio post diluuium (hoc est, ab Arphaxado vsque ad Phaleg) cùm latè jam genus humanum, per trigeminorum Noë liberorum stirpem esset propagatum, & nepotes ex illis extitissent duo supra septuaginta, duces ac principes mundi (seu familiarum.) Aucti verò & à Lubar monte ac finibus Armeniæ, hoc est, à regione Ararat, vlterius progressi in campo Senaar, quem delegerant, cōsistunt: vbi primùm post dilapsam aquarum molem pedem fixêre mortales. vbi & Noë propheta vineam coluit, illóq; loco habitauit. Sita autem est terra Senaar nunc in Persarum regione, quæ olim fuit Assyriorū. Hic inter se congressi, cùm de turri & ciuitate condēda consultassent, turrim excitant, & Babylonem condunt. Sed stultos eorum conatus Deus haud probauit, qui linguas eorum discreuit, atq; ex vnâ, duas supra septuaginta diuisas prodire voluit, pro numero nempe eorum, qui tūc ibi sunt (ex familiarum conditoribus) reperti. A quâ diuisione homines, propter dispertitas vocum dialectos, meropes sunt indigetati. Atque hæc Epiphanius de turris exædificatione, & septuaginta duobus idiomatis linguarum, id quod hodièq; passim ignoratum quæri solet. Operæ verò est exponere, vbi posteaquam inter se diuisi sunt singulæ ex illis gentes procreatæ, habitarint. Hanc diuisionē apud Georgium Monachum reperies paullo clarius.

Japheth ergo ex tribus vltimo pars illa obuenit, quæ à Media ad Gadarinos vsq; pertinet, & à Rhinocoluris vsq; ad Aqui-

* Τὰ τῆς Σκυθίας μέρη. † προσεκρίθησαν

ἐπὶ τῆς Εὐρώπης κλίμα νενευκότες, * τῷ τῆς Σκυθίας μέρει τοῖς ἑαυτῶν ἔθεσι † προσεκρίθησαν. υἱοὶ Ἰάφεθ τρίτου υἱοῦ Νῶε φυλαὶ ὁμοῦ ιδʹ.

* Γόμερ. Eus.	Γάμερ,	ἐξ οὗ	* Κελταῖοι,	Eus. Καππάδοκες,
Lat. Gamer.	Μαγὼγ,	ἐξ οὗ	Ἀκυρτανοί,	Eus. Οἱ Κελτοὶ οἱ καὶ Γαλάται.

Τινὲς ἐκ τοῦ Μαγὼγ τοὺς Γόθους λέγουσι, καὶ τοὺς Σαρμάτας, καὶ τοὺς Σκύθας γεγενῆσθαι.

Eus. οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ἴωνες.	Μαδαΐ,	ἐξ οὗ	Βρετανοί,	[Eus. Μοῖδοι.
	Ἰωυὰ,	ἐξ οὗ	Σπάνοι, οἱ καὶ Τυράννιοι.	
	Ἐλισὰ,	ἐξ οὗ	Μαῦροι,	[Eus. οἱ Σικελοί.
	Θοβὲλ,	ἐξ οὗ	Μακουακοί,	[Eus. Θετταλοί.
	Μοσὸχ,	ἐξ οὗ	Γετουλοί,	[Eus. οἱ Ἰλλυριοί.
	Θηρὰς,	ἐξ οὗ	Ἄφροι,	[Eus. οἱ Θρᾶκες.
* Ἀχενάζ.	* Ἀρχαναθ.	ἐξ οὗ	Μάζικες,	[οἱ Ῥηγῖνες.
* ἴσως Γαραμ. † Ριχάθ.	* Ῥυφὰθ,	ἐξ οὗ	† Ταράμαντες ἐξώτεροι	[Σαυρομάται.
* Θοργαμά.	* Θοσμαγὰρ,	ἐξ οὗ	Βοράδες,	[οἱ Ἀρμένιοι.
† Χεττιεὶν Eus.	† Ἐρκα,	ἐξ οὗ	Βελτίονες,	[οἱ Μακεδόνες.
	Θαρσεὶς,	ἐξ οὗ	Ταράναντες ἐσώτεροι,	[οἱ Ἴβηρες.
* Eus. Ῥόδιος. (Κίτιοι, ἐξ οὗ Ῥωμαῖοι καὶ Λατῖνοι. Fortè Κίτιος.	* Ῥόδιοι,	ἐξ οὗ	Ῥωμαῖοι, οἱ καὶ Λατῖνοι,	[Ῥόδιοι.

Ἔστι δὲ καὶ τὰ τῆς Ἑλλάδος ἔθνη πάντα τὰ ἐξ αὐτῶν μετῳκηκότων ὕστερον ἐκεῖσε· οἷον Σαϊτῶν, οἳ κατῴκησαν τὴν παρ᾽ Ἕλλησιν τιμωμένην πόλιν, τὴν καλουμένην Ἀθήνας. Ἔτι δὲ καὶ τὰς Θήβας, ὅτι ἐκ Σιδονίων εἰσὶν ἄποικοι ἐκ Κάδμου τοῦ Ἀγήνορος. Καὶ οἱ * Καλχηδόνιοι δὲ Τυρηννίων εἰσὶν ἄποικοι, καὶ οἵτινες ἄλλοι εἰς τὴν Ἑλλάδα μετῴκησαν.

* Καρχηδόνιοι.

Εἰσὶν δὲ τὰ τοῦ Ἰάφεθ ἔθνη ἀπὸ Μηδείας ἕως τοῦ Ἑσπερίου κατεσπαρμένα Ὠκεανοῦ βλέποντα τὰ πρὸς Βορρᾶν οὕτως·

Μῆδοι,	Ἕλληνες,	Ἀλβανοί,
Οὐεννοί,	Ἀρμένιοι,	Δαυνεῖς·
		Κορζηνοί,

lonem porrigitur, qui ad Europaeam vergentes plagam Scythiae partes sibi sedem delegerunt. Ex Iapheth tertio Noë filio nationes ortae pro ratione filiorum, † quatuordecim. †Ἀκαπέντε habet Eusebius.

GAMER	*ex quo*	*Celtae.*
MAGOG	*ex quo*	*Aquitani.*

Sunt qui dicant ex Magog Gothos, Sarmatas & Scythas esse oriundos.

MADAI	*à quo*	*Britanni.*	
IOVA	*à quo*	*Hispani, qui & Tyrannij.*	Iauan al.
ELISA	*à quo*	*Mauri.*	
THVBAL	*à quo*	*Maquaci.*	
MOSOCH	*à quo*	*Getuli.*	
†THERAS	*à quo*	*Afri.* Euseb. Thraces.	† Tyras.
*ARCHANATH	*à quo*	*Mazices seu Mazaces.*	* Ascenez.
RIPHATH	*à quo*	*Taramantes. fortasse Garamantes vlteriores.*	
THOSMAGAR	*à quo*	*Borades.*	Thogorma
HERCA	*à quo*	*Beltiones.* Veltiones.	Eus. Chetaim ex quo Macedones.
THARSIS	*à quo*	*Taranantes citiores.* Eu. Iberi.	
*RHODII	*à quo*	*Romani & Latini.*	* Euse. Rhodius, vnde Rhodij.
[†*CITII*	ex quo	Romani & Latini. Euseb]	† fort. Citius

Sunt autem & Graeciae populi omnes, ex his eo postmodum commigrantibus: cujusmodi sunt Saitarum gentes, quae venerandam Graecis vrbem Athenas incoluerunt; Thebae praeterea, quòd Sidoniorũ sint coloni, à Cadmo Agenoris filio deducti. Carthaginienses Tyriorum coloni, & nonnulli praeterea qui Graeciam immigrarunt. Vrbs antiqua fuit, Tyrij tenuere coloni.

Populi verò à Iaphetho proseminati, à Media ad Hesperium vsq; Oceanum diffusae, quae Boream seu Aquilonem respiciunt, hi numerantur: Ex Eusebij Chronico Graeco lib. 1.

Medi,	*Graeci,*	*Albani,*	
Venni,	*Armenij,*	*Daunes,*	*Dauni*
			Corceni,

*ὁπωικοὶ
†Παφλαγόνες
*χάλυβες.

Κορζηνοὶ,	*Ιπωικοὶ,	†Παφλαγῶνες,
Ιβηρες, οἱ καὶ	Τυράννιοι,	*Χάλυκες,
Κελτῖοι,	Σαυρομάται,	Γάλλοι,
Ταῦριοι,	Βάσαντες,	Ιλλύριοι,
Ουακκαῖοι,	Λίγυρες,	Ιάπυγες,
Γαζηνοὶ,	Λατῖνοι οἱ καὶ	Ρωμαῖοι,
*Αμαξωνεῖς,	Ληγησανοὶ,	†Δηνναζηνοὶ,
Ακύτινοι,	*Μαριανδηνοὶ,	Κυρπιανοὶ,
Μοσσύνοικοι,	Κόννιοι,	Μαιῶται,
Καλαβροὶ,	Θρᾶκες,	Γάλλοι οἱ καὶ Κελτίβηρες,
Μακεδόνες,	Ιλλυρικοὶ,	Ισροὶ,
Λυσιτάνιοι,	Ερρεοὶ,	Βερτιανοὶ,
	*Κῶλοι.	

Γαργανοί.
*Αμαζόνες.
†Βενεζηνοί.
*Μαριανδηνοί
Αἴρροι
*Χόλκοι.

Οἱ δὲ ἐπισάμενοι αὐτῶν γράμματα εἰσὶν οὗτοι:

†Τιβαρινοί.
*Βάστρνοι.

Καππάδοκες,	Ιβηρες,	οἱ καὶ Τυράννιοι,
†Ταβαρινοὶ,	Λατῖνοι οἷς χρῶνται οἱ Ρωμαῖοι,	
Σαρμάται,	Σπάνοι,	Σκύθες,
Ελληνες,	*Βασερινοὶ,	Μῆδοι,
	Αρμένιοι.	

Epiphanius plures addit: Qui sunt

Μιλασχηνοὶ,	Παννόνιοι,	Λίβυες,
Ουίστεροι	Φρύγες,	Τυρρηνοί.

*Ταναΐδος.

Εστι δὲ κατὰ μῆκος τὰ ὅρια αὐτῶν ἀπὸ Μηδείας ἕως Γαδηρῶν βλέποντα πρὸς Βορρᾶν. Εὖρος δὲ ἀπὸ * Ποταμίδος ποταμοῦ ἕως Μασουσίας τῆς καθ᾽ ἥλιον. Αἱ δὲ χῶραι αὐτῶν εἰσὶ κατὰ τὰς φυλὰς αὐτῶν αὗται.

Η Λυχνῖτις,	Μήδια,	Αδριάβη,

ἀφ᾽ ἧς τὸ Αδριατικὸν πέλαγος.

Αλβανία,	Γαλλία,	Αμαζονὶς,
Ιταλία,	Αρμενία, μικρά τε καὶ μεγάλη.	
Θουσκηνὴ	Καππαδοκία,	Λυσιτανία,
Παφλαγωνία,	Μεσαλία,	Γαλατία,
Κελτὶς,	Κολχὶς,	Σπανογαλλία,
		Ινδική,

Corceni,	*Hippici,*	*Paphlagones,*
Jberi, qui &	*Tyrannij,*	*Chalybes,*
Celtæ,	*Sauromatæ,*	*Galli,*
Taurij,	*Bisantes,seuBesãtes,*	*Jllyrij,*
Vaccæi,	*Ligures,*	*Japyges,*
Gargani,	*Latini, siue*	*Romani,*
Amazones,	*Legestani,*	*Dennageni,*
Aquitani,	*Mariandeni,*	*Cyrtiani,*
Mossionoeci,	*Connij,*	*Mæotæ,*
Calabri,	*Thraces,*	*Galli, q. & Celtiberi,*
Macedones,	*Jllyrici,*	*Jstri,*
Lusitani,	*Errei,*	*Britanni,*
	Colchi.	

Ex his literas norunt

Cappadoces,	*Jberi seu*	*Tyrannij,*
Tabareni,	*Latini quibus vtuntur Romani,*	
Sarmatæ,	*Hispani,*	*Scythæ,*
Græci,	*Bastarni,*	*Medi,*
	Armenij.	
Λιβυστινοὶ,	Καμπανοὶ,	Κόλποι
Ακοντιτανοὶ,	Σάμιοι	Καρτανοί,
Σκόρτοι,	Κόλλοι.	

Sunt autẽ horũ fines, qua lõgitudine, à Media vsq; ad Gedarenos Aquilonẽ spectantes Latitudo à Tanaide flumine ad Mastusios versus orientem. Regiones porro illorum per nationes sunt istæ. Ex Græco Eusebij Chronico, lib. 1.

Lychnites,	*Media,*	*Adriabe,*
	à qua mare Adriaticum.	
Albania,	*Gallia,*	*Amazonis,*
Jtalia,	*Armenia major & minor,*	
Thuscana,	*Cappadocia,*	*Lusitania,*
Paphlagonia,	*Messalia,*	*Galatia,*
Celtica,	*Colchi,*	*Hispanogallia seu Celtiberia,*

 India,

*Infra mox reponitur.

Ινδική,	Ιβηρία,	* Αχαΐα.
Σπανία ἡ μεγάλη,	Βοαστορινοί,	Μαιῶτις.
Δέῤῥις,	Σαρματὶς,	Ταυριαννὶς,
Βαστερνὶς,	Σκυθία,	Θράκη.
Μακεδονία,	Δελματία,	Κολχὶς.
Θεσαλὶς,	Λοκρὶς,	Βοιωτία κ̀ Βοιωτὶς.
Αιτωλία,	Ατλικὴ,	Αχαΐα.
Πελοπόννησ☉,	Ακαρνία,	Ηπειρῶτις,
	Ιλλυρίς.	

Ενταῦθα καταλήγει τὰ ὅρια τῦ Ιάφεθ ἕως Βριτανικῶν νήσων, πάντα τὰ πρὸς Βοῤῥᾶν βλέποντα. Εἰσὶν δὲ αὐτοῖς καὶ νῆσοι αὗται.

Σικελία,	Ευβοία,	Ρόδ☉,	Χί☉,
Λέσβ☉,	* Κύθηρα,	Ζάκυνθ☉,	Κεφαληνία,
Ιθάκη,	Κόρκυρα,	καὶ αἱ Κυκλάδες, καὶ μέρ☉ τῆς Ασιάς	

Κέρκυρα.

τὸ καλύμενον Ιωνία.

Ποταμὸς δέ ἐστιν αὐτοῖς Τίγρις ὁ διορίζων Μηδίαν κ̀ Βαβυλωνίαν.

Ταῦτά ἐστι τὰ ὅρια τῦ Ιάφεθ τῦ τρίτυ υἱῦ τῦ Νῶε.

Χὰμ δὲ τῷ δευτέρῳ υἱῷ τῦ Νῶε, ἀπὸ * Ρινοκυρύρων ἕως † Γαδαρηνῶν, Αἴγυπτον καὶ πάντα τὰ πρὸς Νότον ὑπέπεσεν, πάνυ δοκῦντα καυματηνὰ ὑπάρχειν.

* Ῥινοκολύρων Strabo.
† Γαδήρων.
Γάδαρα vrbs Palæstinæ.
Γάδειρα Gades vrbs in insula Oceani in vltima Hispania.

υἱοὶ Χὰμ τῦ δευτέρυ υἱῦ Νῶε, Φυλαὶ, λα,

ΧΟΥΣ,	ἐξ ὗ	Αἰθίοπες.
ΜΕΣΡΑΕΙΜ,	ἐξ ὗ	Αἰγύπτιοι.

Οὗτ☉ Μεσραεὶμ ὁ Αἰγύπτι☉ μετέπεσε ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη οἰκήσαι, οἰκήτωρ γίνεται Βάκτρων, τὴν ἐσωτέραν Περσίδ☉ λέγει Ασσα, τῶν μεγάλων Ινδῶν.

Περὶ ζοροάστρυ Αἰγυπτίυ ἀστρολόγυ.
De Zoroastre Ægyptio astrologo.
alij ζωρόαστρ☉
alij ζωροάστρες.

Εντεῦθεν τὰ κατὰ τὴν γῆν περάνομαι διανενέμηται. ἐφευρετὴς γὰρ ὗτ☉ ἐγένετο τῆς κακῆς διακονίας, ἀστρολογίας κ̀ μαγείας, ὃν καὶ Ζωροάστρην οἱ Ελληνες ἐκάλεσαν. Τῦτον ᾐνίξατο Πέτρος εἰπὼν, ὅτι μετὰ τὸν κατακλυσμὸν, πάλιν οἱ ἄνθρωποι ἀσεβεῖν ἤρξαντο.

ΦΟΥΔ

India, Iberia, Achaia,
Hispania magna, Bosporini, Maeotis,
Derris, Sarmatia, Taurianni,
Bastarnia, Scythia, Thracia,
Macedonia, Dalmatia, Colchis,
Thessalia, Locris, Boeotia,
Ætolia, Attica, Achaia,
Peloponnesus, Acarnania, Epirus, Illyris.

Hic finis est limitũ seu regionũ Iaphethi filij Noë (natu minimi) vsq; ad Britannicas insulas, quæ omnes (regiones) ad Aquilonem vergunt. Sed & insulas hasce possident, quarum nomina:

Sicilia, Euboea, Rhodus, Chius,
*Lesbus, *Cyphera, Zacynthus, Cephalenia,* forte Cythera insula Cretæ.
Ithaca, †Corura, & Cyclades, & pars Asiæ, dicta Jonia. † Corcyra.

Flumen ibidem est Tigris, quod Mediam à Babylone distinguit. Hi sunt fines Iaphethi, tertij Noëthi filij.

Chami progenies.

*Chamo dein alteri Noëthi filio à Rhinocoluris ad *Gadarenos vsq; Ægyptus & omnia Austrum spectantia, quæ æstu fervere putantur, subiecta sunt.* *Gadara vrbs Palæstinæ.

Ex Chamo secundo Noëthi filio gentes extitêre XXXI. XXXII. habet Eusebius & Epiphanius.

CHVS, *à quo Æthiopes oriundi.*
MESRAIMVS, *à quo Ægyptij.*

Hic Mesraimus Ægyptius, postea ad Orientis plagas versus Bactra incoluit, qui citeriorem Persidem Asoa majoris Indiæ appellauit.* *Zoroaster hic erat Astrologus impius & magus.

Hic rursum impietas orbem terrarum occupauit. Hic enim improbitatis administer & Architectus Astrologiam & Magiam inuenit, quem †Græci Zoroastrem nominarunt. Hic est, de quo Petrus Apostolus subobscurè meminit, cùm dicit, post diluuium rursum mortales in impietatem prolapsos.* *Iudiciaris nempe. † Gentes. lib. 4. Clem. p. 74

PHVTVS,

ΦΟΥΔ, ἐξ οὗ Τρωγλοδύται.
ΧΑΝΑΑΝ ἐξ οὗ Ἄφροι καὶ Φοίνικες.
υἱοὶ ΧΟΥΣ τοῦ Αἰθίοπος τοῦ γενομένου ἐκ τοῦ Χὰμ, δευτέρου υἱοῦ τοῦ Νῶε.

Euſ. *ΣΑΒΑ, ἐξ οὗ Ἰταβηνοὶ, [Euſ. Σαβάτ.
Σαβάτ. Euſ. ΕΥΕΙΛΑΤ, ἐξ οὗ Ἰχθυοφάγοι, [Γαγγηνοί.
† Σιβετά. †ΣΑΒΑΘΑ ἐξ οὗ Ἑλλανοί, [Σαβηνοι.
Ἑλλανικοί ΡΕΓΜΑ, ἐξ οὗ Αἰγύπτιοι, [Ἰχθυοφάγοι.
ΣΑΒΑΚΑΘΑ, οὗτοι Αἰθίοπες Λίβυες.
υἱοὶ ΡΕΓΜΑ, υἱοῦ ΧΥΟΣ, τοῦ υἱοῦ Χὰμ,
*μαρμαρῖται. ΣΑΒΑ, ἐξ οὗ Μαρμαρίδες.
ΔΑΔΑΝ, ἐξ οὗ ΚΑΡΟΙ, καὶ
ΝΕΒΡΩΔ, ὁ κυνηγὸς καὶ γίγας ὁ Αἰθίοψ, ἐξ οὗ Μυσοί.

"Λέγει γὰρ ἡ γραφή: καὶ Χοὺς ἐγέννησε τὸν Νεβρὼδ τὸν κυνηγὸν, καὶ γίγαντα Αἰθίοπα.

Οὗτος ἐστιν Νεβρὼδ, ὁ γίγας καὶ κυνηγὸς ἐναντίον κυρίου. Τούτῳ τῷ Νεφρὼδ τὴν βασιλείαν Βαβυλῶνος μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἡ θεία γραφὴ ἀνατίθησι. Φησὶ γὰρ ἡ γραφή· ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ Βαβυλών. Λέγει δὲ περὶ τούτου Πέτρος ὁ ἀπόστολος εἰς τὰ κλημέντια, Πῶς ἦρξεν εἰς Βαβυλῶνα ἐν Αἰγύπτῳ κληρωθείς. Φησὶ γὰρ
Νινευΐ. Πέτρος. "Οὗτος ὁ Νεβρὼδ μετοικήσας ἀπὸ Αἰγύπτου εἰς Ἀσσυρίους
"καὶ οἰκήσας εἰς * Νίνον πόλιν, ἣν ἔκτισεν Ἀσσοὺρ, καὶ κτίσας τὴν πόλιν,
Locus mendoſus. "ἥτις ἦν Βαβυλῶνος, πρὸς τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ἐκάλεσεν. αὐτὸν,
"Νίνον τὸν Νεβρὼδ οἱ Ἀσσύριοι προσηγόρευσαν. Οὗτος διδάσκει
I. Clem. p.10. "Ἀσσυρίους σέβειν τὸ πῦρ. Ἔνθεν καὶ πρῶτον αὐτὸν βασιλέα μετὰ τὸν κα-
"τακλυσμὸν ἐποίησαν οἱ Ἀσσύριοι τοῦτον, ὃν μετωνόμασαν Νίνον. Ταῦτα Πέτρος περὶ τούτου.

Αἰγυπτίων πατριαὶ σὺν Μεσραεὶμ τῷ πατρὶ αὐτῶν ὀκτώ. λέγει γὰρ οὕτως: Καὶ Μεσραεὶμ ἐγέννησε τοὺς Λουδιείμ.

ΛΟΥΔΙΕΙΜ, ἐξ οὗ Λυδοὶ,
Νιμεστιείμ. †ΑΙΝΕΜΕΤΙΕΙΜ, ἐξ οὗ Πάμφυλοι,

ΛΑΒΙ-

PHVTVS, *ex quo* *Troglodytæ.*
CHANAANVS *ex quo* *Afri & Phœnices extitêre.*

Filij Chus Æthiopis ex Chamo, qui alter Noë fuit filius, hi sunt oriundi:

SABA, *à quo* *(descendunt) Itabeni.*
EVILATVS, *à quo* *Ichthyophagi.*
SABATHA, *à quo* *Ellani, Hellanici.*
RHEGMA, *à quo* *Ægyptij.*
SABACATHA *à quo Æthyopes in Lybia originẽ trahũt.*

Filij Rhegma, qui fuit Chus filius, vti Chus Chami.

SABA *vnde Marmarides, seu Marmaritæ.*
DADAN, *ex quo Cares orti*
& NEMBROD, *venator & gigas Æthiops, Mysorũ caput.*

Nam literæ hoc sacræ loquuntur: "Et Chus genuit Nemrod venatorem & gigantem Æthiopem. Hic est Nemrod gigas & venator coram Domino." Huic Nemroto post diluuium, Babylonis regnum sacræ paginæ assignant, Ita enim scriptura: "Principium regni ejus Babylon." De hoc ipso in Clementinis Petrus Apostolus narrat, quomodo Babylone imperarit, cum Ægyptum fortitus esset. Sic enim Petrus: Hic Nemrotus ex Ægypto ad Assyrios demigrauit, & Niniuen habitauit, quam condidit Assurs (Nembrod verò ædificauit ciuitatem Babylonem) A suo nomine Niniuen dictam. Nini verò nomen Assyrij Nemrod imposuerũt. Hic Assyrios colere (pro Deo) docuit ignem: Vnde primus ab ijs, post diluuium, rex creatus est, quem Ninum Assyrij dixêre.. Hæc de hoc Petrus.

lib. 4. recog. pag. 75. Hæc in Clemẽtinis, quæ hodie extãt, verbatim nõ reperiuntur. Locus mendosus. Lege thesaurum Eucher. p. 11. Animaduers.

Ægyptiorum gentes cum Mesraimo conditore suo sunt octo: sic enim scriptura: Et Mesraim genuit Ludim.

LVDIM *à quo* *orti Lydi.*
AENEMETYM *à quo* *Pamphyli.* Anamin.

ΛΑΒΙΕΙΜ, ἐξ οὗ Λίβυες,

*Νεφθαλιείμ * ΝΕΦΘΑΛΙΕΙΜ, ἐξ οὗ Φρύγες.

† Κρῆτες ΠΑΤΡΩΣΟΝΙΕΙΜ, ἐξ οὗ † Κρῆτες.

ΧΑΣΛΩΝΙΕΙΜ, ἐξ οὗ Λύκιοι,

ΦΥΛΙΣΤΙΕΙΜ, ἐξ οὗ Μαριανδυνοὶ,

*Χαφθοριείμ. * ΧΑΦΘΟΡΙΕΙΜ, ἐξ οὗ Κήλικες, Κίλικες.

Χαναναίων δὲ εἰσὶ πατριαὶ σὺν Χαναὰν τῷ πατρὶ αὐτῶν, ιϛʹ λέγει γάρ· Χαναὰν ἐγέννησε τὸν Σιδῶνα πρωτότοκον.

ΣΙΔΩΝΑ, ἐξ οὗ Μύσοι, [Σιδώνιοι.

ΧΕΤΤΑΙΟΝ, ἐξ οὗ Δαρδανοὶ,

ΙΕΒΟΥΣΑΙΟΝ, ἐξ οὗ Ἰεβουσαῖοι,

ΑΜΟΡΡΑΙΟΝ, ἐξ οὗ Γερμανοὶ, [Ἀμορραῖοι.

ΓΕΡΓΕΣΑΙΟΝ, ἐξ οὗ Σαρμάται, [Γεργεσαῖοι.

ΕΥΑΙΟΝ, ἐξ οὗ Παννωνιοὶ, [Εὐαῖοι,

*Ἀρκαῖοι. * ΑΡΟΥΚΑΙΟΝ, ἐξ οὗ Παίωνες,

ΑΣΕΝΝΑΙΟΝ, ἐξ οὗ Δαλμάται,

ΑΡΑΔΙΟΝ, ἐξ οὗ Ρωμαῖοι, οἱ καὶ Κιτιαῖοι, Λατῖνοι

ΣΑΜΑΡΑΙΟΝ, ἐξ οὗ Λίγυρες, [Ὀρθωσῖται, (Euſ.

*Ἀμαθεῖς * ΑΒΑΘΗ, ἐξ οὗ Ἀμαθούσιοι.

Οὗτοι κατέχουσι ἀπὸ Αἰγύπτου ἕως τοῦ Νοτιαίου ὠκεανοῦ. Οἱ δὲ ἐπιστάμενοι αὐτῶν γράμματα· Φοίνικες, Πάμφυλοι, Φρύγες.

Τὰ μὲν ὅρια τῶν υἱῶν τοῦ Χὰμ εἰσὶν ἀπὸ Ρινοκουρούρων τῆς ὁριζούσης Συρίαν καὶ Αἴγυπτον, καὶ Αἰθιοπίαν, ἕως Γαδίρων τὰ πρὸς Νότον.

Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν χωρῶν τοῦ Χὰμ ἐστὶ ταῦτα.

Αἴγυπτος σὺν τοῖς περὶ αὐτὴν πᾶσιν.

Αἰθιοπία ἡ βλέπουσα κατὰ Ἰνδούς. καὶ ἑτέρα Αἰθιοπία ὅθεν ἐκπορεύεται ὁ τῶν Αἰθιόπων ποταμὸς ὁ καλούμενος Νεῖλος, ὁ καὶ Γήων * Θηβαῖς.

*Ἐβραῖοις.

Λιβύη ἡ παρεκτείνουσα μέχρι Κορκυρίνης.

Μαρμαρὶς καὶ τὰ περὶ αὐτὴν πάντα.

*Νασαμῶνας. Συρτὶς ἔχουσα ἔθνη τρία· * Νασαμῶνας, Μάκους, Ταυταμαίους.

Λιβύη ἑτέρα ἡ ἀπὸ Λεπτέως, παρεκτείνουσα μέχρι ἡρακλεωτικῶν στηλῶν κατέναντι Γαδείων.

Ἔχει

LABIIM,	à quo	*Libyes.*	*[Laabim.*
NEPHTHALIIM,	à quo	*Phryges.*	*[Nephthuim.*
PATROSONIIM,	à quo	*Cretes.*	*[Petrusim.*
CHASLOIIM,	à quo	*Lycij.*	*[Casluim.*
PHYLISTIIM,	à quo	*Mariandini.*	
CAPHTHORIIM,	à quo	*Cilices.*	

Chananæorũ cum principe generis sui nationes duodenæ numerãtur. Ita enim scriptura: Chanaan genuit Sidonẽ primogenitũ.

SIDONEM,	*ex quo*	*nati Mysi.*
CHETTÆVM,	*ex quo*	*Dardani.*
IEBVSÆVM,	*ex quo*	*Jebusæi.*
AMORRHÆVM	*ex quo*	*Germani [Eus. Amorrhæi.*
GERGESÆVM,	*ex quo*	*Sarmatæ.*
EVÆVM,	*ex quo*	*Pannonij.*
ARVCÆVM,	*ex quo*	*Pæones.*
ASENNÆVM,	*ex quo*	*Dalmatæ.*
SAMARÆVM,	*ex quo*	*Ligures.*
ARADIVM,	*ex quo*	*Romani, qui Citiæi.*
ARABON,	*ex quo*	*Amathusij.*

Hi ab Ægypto vsq; ad Australem Oceanum pertinent. Ex quibus literati Phænices, Pamphyli, Phryges. Plures numerat Epiphanius.

Fines stirpis Chami à Rhinocoluris, qui Syriam, Æthiopiam, & Gadiras distinguunt, vsq; ad Austrum tenduntur.

Regiones porro Chami sunt hæ:

Ægyptus cum adsitis omnibus & circumjacentibus.

Æthiopia quæ Jndiam respicit, & altera Æthiopia, à qua Nilus, Æthiopum flumen profluit, dictus Thebanus Geon.

Libya, tenditur Corcyrenam vsq;.

Marmaris & vicinia tota.

Syrtis, quæ ternos alit populos: Nasamones, Macos & Tautamæos.

Altera Libya à Lepte porrigitur ad Herculis columnas è regione Gadium sitas. I 2 *Habet*

Ἔχει δὲ καὶ ἐν τοῖς κατὰ βορρᾶν μέρεσιν τὰς παραθαλασσίας·

Κιλικίαν,	Λυγδονίαν,	Καρίαν,	Βιθυνίαν,
Παμφυλίαν,	Φρυγίαν,	Λυδίαν, τὴν ἀρχαίαν,	
Πισιδίαν,	Καμιλίαν,	Τρωάδα,	Φρυγίαν,
Μυσίαν,	Λυκίαν,	Αἰωλίαν.	

κϛ'. Εἰσὶ δὲ αὐτοῖς καὶ νῆσοι ἐπίκοινοι αὗται.

Κορσύρα,	Ταυριαννὶς,	Ἀσυπάλαια,	Κῶος,
Λαμπαδοῦσα,	Γαλάτη,	Χῶς,	Κνίδος,
Γαῦσος,	*Γόρσκυα,	Λέσβος,	Νίσυρος,
Μελίτη,	Κρήτη,	Τένεδος,	Μεγίστη,
Κερκίνα,	Γαυλορήτη,	Ἴμβρος,	Κύπρος,
Μῆνιξ,	Θῆρα,	Ἴασος,	Σαρδανίς,
Καριαθὸς,	Σάμος.		

*Γέρσυκα.

Αὗται αἱ νῆσοι ἐπίκοινοι μεταξὺ τοῦ Χὰμ, καὶ τοῦ Ἰάφεθ. Τὰ κατὰ θάλασσαν γίνονται ὁμοῦ νῆσοι, κϛ'.

Ἔχει δὲ τὰ ὅρια τοῦ Χὰμ καὶ ἑτέρας νήσους.

Σαρδανίαν, Κρήτην, Κύπρον.

Ἔχει δὲ ποταμὸς Γηὼν, τὸν καὶ παχυβάτερα καλούμενον Νεῖλον: καὶ Χρυσορόαι κυκλοῦντα πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, καὶ Αἰθιοπίας. Ὁρίζει δὲ μεταξὺ τοῦ Χὰμ, καὶ τοῦ Ἰάφεθ τὸ στόμα τῆς ἑσπερινῆς θαλάσσης. Αὕτη τοῦ Χὰμ ἡ γενεαλογία δευτέρου υἱοῦ τοῦ Νῶε.

Εἶτα πάλιν Ἐπιφάνιος. Τῷ δὲ Σὴμ πρώτῳ υἱῷ τοῦ Νῶε ὑπέπεσεν ὁ κλῆρος ὁ ἀπὸ Περσίδος καὶ Βακτρῶν, ἕως Ἰνδικῆς. Μῆκος τοῦ κλήρου, ἕως Ῥινοκούρων. Κεῖται δὲ αὕτη ἡ Ῥινοκούρουρα, ἀνὰ μέσον Αἰγύπτου καὶ Παλαιστίνης τῆς ἀντικρὺ κειμένης τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης.

καὶ ῥινοκολούρων πρὸς ἀνατολήν.

G M. Ῥινοκορούρων.

Υἱοὶ Σὴμ τοῦ πρωτοτόκου υἱοῦ Νῶε φυλαί, κζ'.

Vide Eusebij Χρονικὸν, & Epiphanium Μίκαονς..

ΑΙΛΑΜ	ἐξ οὗ	οἱ Ἐλαμῖται,
ΑΣΣΟΥΡ,	ἐξ οὗ	οἱ Ἀσσύριοι,
ΑΡΦΑΞΑΔ,	ἐξ οὗ	οἱ Χαλδαῖοι,
ΛΟΥΔ,	ἐξ οὗ	οἱ *Μαζῶνες, καὶ Μῆδοι, καὶ Πέρσαι.

ΑΡΑΜ,

Habet verò & in plagis ad Septentrionem pertinentibus maritimas prouincias.

Ciliciam,	*Lygdoniam,*	*Cariam,*	*Bithyniam,*
Pamphyliam,	*Phrygiam,*	*Lydiam veterem*	
Pisidiam,	*Camiliam,*	*Troada,*	*Phrygiam,*
Mysiam,	*Lyciam,*	*Æoliam.*	

Sunt & illis communes insulæ hæ: XXVI.

Corcyra,	*Tauriannis,*	*Astypalæa*	*Cous,*
Lampadusa,	*Galata,*	*Chius,*	*Cnidus,*
Gausus,	*Corsyca,*	*Lesbus,*	*Nisyrus,*
Melita,	*Creta,*	*Tenedus,*	*Megista,*
Cercina,	*Gaulorete,*	*Imbros,*	*Cyprus,*
Meninx,	*Thera,*	*Sardinia*	*Iassus,*
Cariathus,	*Samus.*		

Hæ sunt Insulæ Cham & Iaphetho communes. Insulæ maritimæ simul sunt XXVI.

Cham porro regio & alias numerat Insulas:

Sardiniam, Cretam, Cyprum.

Geon verò fluuius Nilum appellatum, continet cænosum & Chrysoroamqui totam ambit Ægyptum & Æthiopiam. Faucibus Hesperij maris, fines Cham & Iapheth diuiduntur. Hæc Chami, Noe secundo loco nati filij, est genealogia.

Dein, rursum Epiphanius: Sem natu maximo Noë filio sorte obtigit Persis & Bactra vsque ad Indos: longitudo regionis vsq; ad Rhinocoluros. Sita est Rhinocorura inter Ægyptum & Palæstinam, quæ mari Erythræo est obiecta.

Filij Sem primogeniti Noë gentes XXVII.

ÆLAM,	*à quo dicuntur*	*Elamitæ,*
ASSVR,	*à quo*	*Assyrij,*
ARPHAXAD,	*à quo*	*Chaldæi,*
LVD,	*à quo*	* *Amazones & Medi & Persæ,*

* Mazones Macones.

ΑΡΑΜ,	ἐξ οὗ	οἱ Εκταὶ,
ΕΤΗΛΑ,	ἐξ οὗ	οἱ Γυμνοσοφισταὶ,
ΚΑΙΝΑΜ,	ἐξ οὗ	Αραβες,
ΙΩΒΑΒ,	ἐξ οὗ	Φοίνικες,
ΩΣ,	ἐξ οὗ	Μαδιναῖοι,
ΟΥΛ,	ἐξ οὗ	Λύδοι,
ΓΑΘΕΡ,	ἐξ οὗ	Γαρφηνοὶ,
ΜΟΣΟΧ,	ἐξ οὗ	Αλαστηνοί.

* Αρφαξάδ. — * Αρφαξὰδ ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν.

ΚΑΙΝΑΝ,	ἐξ οὗ	Σαρμάται,
ΣΑΛΑ,	ἐξ οὗ	Σαλαθιαῖοι,
ΕΒΕΡ,	ἐξ οὗ	Αλβανοὶ,
ΦΑΛΕΓ,	ἐξ οὗ	Κατάγεται τὸ γένος,

Αβραὰμ προπάτορος,

Phalegi alter filius.

ΙΕΚΤΑΝ,	ἐξ οὗ	Αἰθίοπες,
ΕΔΜΩΔΑΔ	ἐξ οὗ	Ινδοὶ,
ΣΑΛΕΦ,	ἐξ οὗ	Βακτριανοὶ,
ΣΑΡΜΩΘ,	ἐξ οὗ	Αραβες,
ΙΑΡΑΧ,	ἐξ οὗ	Κάμπλιοι, οἱ καὶ Χαναναῖοι,
ΟΔΟΡΡΑ,	ἐξ οὗ	Αῤῥιανοὶ καὶ Φερεζαῖοι,
ΑΙΖΗΛ,	ἐξ οὗ	ὑρκανοὶ οἱ καὶ ευαῖοι,
ΔΕΚΛΑ,	ἐξ οὗ	Κεδρούσιοι οἱ καὶ Αμοῤῥαῖοι,
ΑΒΙΜΕΗΛ,	ἐξ οὗ	Σκύθαι οἱ καὶ Γεργεσαῖοι,
ΣΑΒΑΥ,	ἐξ οὗ	Αραβες ἐσώτεροι,
ΟΦΕΙΡ,	ἐξ οὗ	Αρμένιοι,

Οὗτοι πάντες υἱοὶ Σὴμ τοῦ πρωτοτόκου υἱοῦ Νῶε πάντων δὲ τῶν υἱῶν τοῦ Σὴμ ἡ κατοικία ἐστὶν ἀπὸ Βάκτρων ἕως Ρινοκουρούρων τῆς ὁριζούσης Συρίαν, καὶ Αἴγυπτον, καὶ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἀπὸ στόματος τοῦ κατὰ Αρσενοίτιδα τῆς Ινδικῆς.

Ταῦτα δὲ εἰσὶν τὰ ἐξ αὐτοῦ γενόμενα ἔθνη·

α΄. Εβραῖοι οἱ καὶ Ιουδαῖοι, β΄. Πέρσαι.

γ΄ Αστύ-

ARAM,	à quo	*Ecta.*	
HEVILA,	à quo	*Gymnosophistæ.*	
CAINAM,	à quo	*Arabes.*	
IOBAB,	à quo	*Phœnices.*	
HOS,	à quo	*Madianitæ.*	Husus.
HVL,	à quo	*Lydi.*	Hulus
GATHER,	à quo	*Garpheni.*	
MOSOCH,	à quo	*Alasseni.*	

Arphaxadus creauit Cainanum.

CAINAN,	à quo	*Sarmatæ.*	
SALA,	à quo	*Salathini.*	
EBER,	à quo	*Albani.*	
PHALEG,	à quo	*genus ducitur Abrahami Patriarchæ.*	
IECTAN	à quo	*Æthiopes.*	
ELMODA,	à quo	*Indi.*	
SALEPH,	à quo	*Bactriani.*	
ASARMOT,	à quo	*Arabes.*	
IARACH,	à quo	*Camplij, qui & Chananæi.*	
ODORZAM,	à quo	*Arriani & Pherecæi.*	
EZEL,	à quo	*Hircani, qui & Euæi.*	Vzalal.
DECLA,	à quo	*Cedrusij, qui & Amorrhæi.*	
ABIMEEL,	à quo	*Scythæ, qui & Gergesæi.*	
SABA,	à quo	*Arabes interiores. al. citeriores.*	
OPHIR,	à quo	*Armenij.*	

Hi omnes è stirpe Sem primogeniti Noë. Tota porro regio Semitanæ gentis à Bactris usq; ad Rhinocururos, qui Ægyptum & Syriam, & mare Erythræum à fonte usque ad Arsenoiten Indiæ disterminant.

Gentes verò seu populi ex illo oriundi sunt:

I. Hebræi, qui & Iudæi. *II. Persæ.*

III. Assyrij

γ. Ασσύριοι δεύτεροι, δ. Αἰλυμαῖοι,
ε. Χαλδαῖοι, ϛ. Αραμοασυνοὶ,
ζ. Αραβες οἱ δεύτεροι, η. Μῆδοι,
θ. Υρκανοὶ, ι. Μακαρδοὶ,
ια. Κοσσαῖοι, ιβ. Σκῦθαι,
ιγ. Σαλαθιαῖοι, ιδ. Γυμνοσοφισαὶ,
Παίονες. ιε. Παίωνες, ιϛ. Ινδοὶ πρῶτοι,
ιζ. Παρθοὶ, ιη. Αραβες ἀρχαῖοι,
ιθ. Καρμήλιοι, κ. Βακτριανοὶ.
κα. Αρριανοὶ, κβ. Ινδοὶ δεύτεροι,
κγ. Γερμανοὶ, κδ. Κεδρούσιοι,
κε. Γαρφηνοὶ, κϛ. Ερμαῖοι.

Οἱ δὲ ἐπιστάμενοι αὐτῶν γράμματα, Εβραῖοι, οἱ καὶ Ιουδαῖοι, Πέρσαι, Μῆδοι, Χαλδαῖοι, Ινδοὶ, Ασσύριοι.

Εστι δὲ ἡ κατοικία τῶν υἱῶν Σὴμ παρεκτείνουσα κατὰ μῆκος μὲν ἀπὸ τῆς Ινδικῆς ἕως ῥινοκουρούρων· πλάτος δὲ ἀπὸ Περσίδος καὶ Βακτρου, ἕως τῆς Αἰθιοπίας καὶ τῆς Κιλικίας.

Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν χωρῶν τῶν υἱῶν τοῦ Σὴμ πρωτοτόκου υἱοῦ Νῶε ἐστιν ταῦτα.

α. Πέρσις, β Βακτριανὴ, γ Υρκανία,
δ Βαβυλωνία, ε Κορδυλία, ϛ Ασσυρία,
ζ Μεσοποταμία, η Ινδικὴ, θ Αραβία ἡ εὐδαίμων.
Κοιλησυρία ι. Κυλισυρία, ια Κομμαγηνὴ, ιβ Φοινικία,
Συρία ἑτέρα.

Τὰ δὲ ἔθνη ἃ διέσπειρε κύριος ὁ θεὸς ἐπὶ τῆς γῆς μετὰ τὸν κατακλυσμὸν, ἐν ταῖς ἡμέραις Φαλὲγ, καὶ Ιεκτὰν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐν τῇ πυργοποιΐα, ὅτε συνεχύθησαν αἱ γλῶσσαι αὐτῶν, ἐστιν ταῦτα.

α Εβραῖοι, β Ασσύριοι, γ Χαλδαῖοι,
δ Μῆδοι, ε Πέρσαι ϛ Αραβες πρῶτοι καὶ δεύτεροι,
ζ Μαδιναῖοι, η Μαδιναῖοι δεύτεροι, θ Ταϊανοὶ,
ι. Αλαμοσυνοὶ, ια Σαρακηνοὶ, ιβ Μάγοι,

ιγ Κά-

III. Aſſyrij alteri, IV. Helimæi,
V. Chaldæi, VI. Aramuſſyni,
VII Arabes alij, VIII. Medi,
IX. Hyrcani, X. Macardi,
IX Coſſæi, XII. Scythæ,
XIII. Salathini, XIV Gymnoſophiſtæ,
XV. Pæonij, XVI. Jndi primi,
XVII. Parthi, XIIX. Arabes antiqui,
XIX. Carmelij, XX. Bactriani,
XXI. Arriani. XXII Jndi ſecundi,
XXIII. Germani, XXIV. Cedruſij,
XXV. Garpheni, XXVI. Hermæi,

Literati ex his, Hebræi, qui & Judæi, Perſæ, Medi, Chaldæi, Jndi, Aſſyrij.

Regio verò natorum Sem, quâ longitudine ab Jndia ad Rhinocururos, quâ latitudine à Perſide & Bactris ad Æthiopiam & Ciliciam tenditur.

Prouinciarum autem, quas Semi primogeniti Noë filij ſtirps occupauit, hæc feruntur nomina:

I. Perſis, II. Bactriana, III. Hyrcania,
IV. Babylonia, V. Cordylia, VI. Aſſyria,
VII. Meſopotamia VIII. Jndiæ, IX. Arabia felix.
X. Cæleſyria, XI. Commagina, XII. Phœnicia, altera Syria.

Populi quos Dominus Deus per terras poſt diluuiū tempore Phaleg & Jectan fratris ipſius diſſipauit in turris Babylonicæ ſtructione, quādo vocū confuſa ſunt idiomata, hi cenſentur:

I. Hebræi, II. Aſſyrij, III. Chaldæi, IV. Medi, V. Perſæ, VI. Arabes primi & ſecundi, VII. Madiani, VIII. Madinæi ſecundi, IX. Taiani, X. Alamuſyni, (fortaſſe Muſulani.) XI. Saraceni, XII. Magi,

ιγ'. Κάσπιοι, ιδ'. Αλβανοὶ, ιε'. Ινδοὶ πρῶτοι, Ινδοὶ δεύτεροι. ις'. Αἰθίοπες πρῶτοι, Αἰθίοπες δεύτεροι. ιζ'. Αἰγύπτιοι καὶ Θηβαῖοι. ιη'. Λίβυες πρῶτοι, καὶ Λίβυες δεύτεροι. ιθ'. Χετταῖοι. κ'. Χαναναῖοι, κα'. Φερεζαῖοι, κβ'. Ευαῖοι, κγ'. Αμορραῖοι, κδ'. Γεργεσαῖοι, κε'. Ιεβουσαῖοι, κς'. Ιδουμαῖοι, κζ'. Σαρμάται κη'. Φοίνικες, κθ'. Σύροι, λ'. Κίλικες, λα'. Καππαδόκες, λβ'. Αρμένιοι, λγ'. Ιβηρες, λδ'. Βέβρανοὶ, λε'. Σκύθαι. λς'. Κολχοὶ, λζ'. Σάννιοι, λη'. Βοσποριανοὶ, λθ'. Ασιανοὶ, μ'. Ισαυροι, μα'. Λυκάωνες, μβ'. Πισίδαι, μγ'. Γαλάται. μδ'. † Παμφλαγῶνες, με'. Φρύγες, μς'. Ελληνες οἱ καὶ Αχαῖοι, μζ'. Θετταλοὶ, μη'. Μακεδόνες, μθ' Θρᾶκες, ν'. Μύσοι, να'. Βέσσοι, νβ'. Δαρδανοὶ, νγ'. Σαρμάται, νδ'. Γερμανοὶ, νε'. Παννώνιοι, οἱ καὶ Παίωνες, νς'. Νωρικοι, νζ'. Δελμάται, νη'. Ρωμαῖοι, οἱ καὶ * Τίοι, νθ'. Λίγυρες, ξ'. Γάλλοι οἱ καὶ Κελταῖοι, ξα'. Ακυρτανοὶ, ξσ'. Μαῦροι, ξε'. Μακουακοὶ, ξς'. Γετουλοὶ, ξζ'. Αφροὶ, ξη'. Μάζικες πρῶτοι, Μάζικες δεύτεροι, ξθ'. Γαράμαντες ἐξώτεροι. ο'. Βοράδες, οἱ καὶ Μάκορες, οα'. Κελτίονες οἱ καὶ Σποράδες, οβ'. Ναυσθοὶ οἱ καὶ Ναβῶται, ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἐκτείνουσιν.

† παφλαγόνες

* Κήτειοι vel Κήτιοι. Τυρίνιοι.

Ταῦτά ἐστιν τὰ ἔθνη, ἃ διέσπειρεν κύριος ὁ θεὸς, ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς κατὰ τῆς ἰδίας γλώσσας αὐτῶν οβ'.

Αναγκαῖον καὶ τὰς ἀποικίας τῶν ἐθνῶν καὶ τὰς προσηγορίας αὐτῶν δηλῶσαι, καὶ τὰ κλίματα ἀγνώστων ἐθνῶν, πῶς οἰκοῦσι, καὶ τίς πλεῖον τίνος.

Αρξομαι δὲ γράφειν ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς, καὶ μέχρι δύσεως πῶς οἰκοῦσι κατὰ τάξιν.

Περσῶν καὶ Μήδων ἄποικοι γεγόνασι Πάρθοι, καὶ τὰ πέριξ ἔθνη τῆς * εἰρήνης ἕως τῆς † Κυλησυρίας.

* Κυρήνης
† Κοιλης-συρίας

Αράβων ἄποικοι γεγόνασιν Αραβες οἱ Ευδαίμονες, τούτῳ γὰρ τῷ ὀνόματι προσαγορεύεται Αραβία εὐδαίμων.

Χαλδαί-

XIII. *Caspij.* XIV. *Albani,* XV. *Indi primi, Indi secundi,* XVI. *Æthiopes primi, Æthiopes secundi,* XVII. *Ægyptij & Thebani,* XIIX. *Lybies, primi & secundi,* XIX. *Chettæi,* XX. *Chananæi,* XXI. *Pherecæi,* XXII. *Euæi,* XXIII. *Amorrhæi,* XXIV. *Gergesæi,* XXV. *Iebusæi,* XXVI. *Idumæi,* XXVII. *Sarmatæ,* XXIIX. *Phœnices,* XXIX. *Syri,* XXX. *Cilices,* XXXI. *Cappadoces,* XXXII. *Armenij,* XXXIII. *Iberes,* XXXIV. *Bebrani,* XXXV. *Scythæ,* XXXVI *Colchi,* XXXVII. *Sannij,* XXXVIII. *Bosporiani,* XXXIX. *Asiani,* XL. *Isauri,* XLI. *Lycaones,* XLII. *Pisidæ,* XLIII. *Galatæ,* XLIV. *Paphlagones,* XLV. *Phryges,* XLVI. *Græci, qui & Achæi,* XLVII. *Thessali,* XLVIII. *Macedones,* IL. *Thraces,* L. *Mysi,* LI. *Bessi,* LII. *Dardani.* LIII. *Sarmatæ,* LIV. *Germani,* LV. *Pannonij, qui & Pæonij,* LVI. *Norici,* LVII. *Dalmatæ,* LVIII. *Romani, qui Tij (fortasse Citij)* LIX. *Ligures,* LX. *Galli, qui & Celtæ,* LXI. *Aquitani,* LXII. *Britanni,* LXIII. *Hispani, qui Tyrinij,* LXIV. *Mauri,* LXV. *Macuaci,* LXVI. *Getuli,* LXVII. *Afri,* LXVIII. * *Mazices primi & secundi,* LXIX. *Garamantes vlteriores,* LXX. *Borades, qui & Macores,* LXXI. *Celtiones, qui Sporades,* LXXII. *Naustbij, qui & Nabothæ, vsq; ad Æthiopiam pertinentes.* Mazaces. Beltiones.

Hi sunt populi, quos Dominus Deus super faciem terræ dispersit, pro numero nempe duarũ supra septuaginta linguarũ.

*Deinceps & Coloniæ à populis deductæ, & illarum appellationes enarrãdæ, ignotarúmq; gentium * climata (quomodo habitent, & quæ plus altera possideat) aperienda.* Consulendi hic Geographi. * fines, termini & situs.

Auspicabor ergo ab Oriente, & progrediar ad Occidentem, exponámq; quo ordine sint sitæ.

Persarum igitur & Medorum coloni sunt Parthi & populi circumjacentes vsq; ad Cœle-Syriam pacati omnes.

Arabum coloni sunt Arabes Felices: hoc enim nomine Felix Arabia nuncupatur.

Χαλδαίων ἄποικοι γεγόνασιν οἱ Μεσοποταμῖται,

Μαδινέων ἄποικοι γεγόνασι οἱ Κηνδοκολπῖται, καὶ οἱ Τρωγλοδύται, καὶ οἱ Ιχθυοφάγοι.

Ελλήνων ἔθνη καὶ προσηγορίαι, ε'.

α'. Ιωνες, β'. Αρκάδες, γ'. Βοιωτοὶ, δ'. Αἰωλεῖς.
ε'. Λάκωνες. Τούτων δὲ ἄποικοι γεγόνασιν.

α'. Ποντικοὶ, β'. Βιθυνοὶ, γ'. Τρῶες, δ' Αδιανοὶ,
ε'. Κᾶρες, ϛ'. Λύκιοι, ζ'. Πάμφυλοι, η'. Κυρηναῖοι,
καὶ νῆσοι δὲ πλεῖσται, ἐξ ὧν αἱ καλούμεναι

Κυκλάδες ια'.

α'. Ανδρος, β'. Τῖνος, γ'. Τίω, δ'. Νάξος,
*ε'. Καίως, ϛ'. Κέρος, ζ'. Δῦλος. η'. Σήφνος,
θ'. Νηραία. ι', Κύρνος, ια'. Μαραθὼν, ὁμοῦ ια'.

*Κίως.

Εισὶ δὲ καὶ ἕτεραι νῆσοι μείζονες ιβ' αἵτινες καὶ πόλεις ἔχουσι *πλεῖσται αἱ καλούμεναι σποράδες, ἐν αἷς ἀπῳκίσθησαν Ελληνες. εἰσὶ δὲ αὗται·

*πλεῖσαι

α'. Εὔβοια, β'. Κρήτη, γ'. Σικελία, δ'. Κύπρος,
ε'. Κῶος, ϛ'. Σάμος, ζ'. Ρόδος, η'. Χίος,
θ'. Θάσος, ι'. Λίμνος, ια'. Λέσβος, ιβ'. Σαμοθράκη.

Εισὶ δὲ ἀπὸ τῶν Βοιωτῶν, Εὔβοια, ὥσπερ ἀπὸ τῶν Ιώνων *Ιωνίας πόλεις †δέκα ἐξ ὀνομασαί. εἰσὶ δὲ αὗται.

*Ιωνία. f. Ιωνίας.
†ιϛ'. nam sedecim numerantur.

α'. Κλαζομέναι, β' Μιτυλίνη, γ'. Φώκαια, δ'. Πριήνη,
ε'. Ερυθραὶ, ϛ'. Σάμος, ζ'. Τέως, η'. Χίος,
θ'. Κολοφὼν, ι'. Εφεσος, ια'. Σμύρνα, ιβ'. Πέρινθος,
ιγ' Χαλκηδὼν, ιδ'. Βυζάντιον, ιε'. Πόντος, ιϛ'. Αμισος.

Ρωμαίων τῶν καὶ Κητηαίων ἤτοι Λατίνων κεκλημένων ἔθνη καὶ ἀποικίαι εἰσὶ τέσαρες

*Κάλαβροι.

α'. Τοῦσκοι, β'. Αμηλλήσιοι, γ'. *Κώλαβροι, δ'. Λυκιανοί.

Αφ' ὧν ἔθνη καὶ ἀποικίαι εἰσὶ πέντε.

α'. Νεβδηνοὶ, β'. Κνῆθοι, γ'. Νουμίδες, δ' Νασαμῶνες, ε'. Σαιοί.

Εισὶ δὲ αὐτοῖς καὶ νῆσοι πέντε, αἵτινες πόλεις ἔχουσιν. εἰσὶ δὲ αὗται.

α'. Σαρ-

Chaldæorum coloni fuêre Mesopotamitæ.
Madineorũ Cendocolpitæ, & Troglodytæ & Ichthyophagi.* *Cenzcolpitæ.
Græcorum populi seu nationes quinq; nominantur.
I. Iones, II. Arcades, III. Bœoti, IV. Æoles,
V. Lacones: à quibus in colonias ducti:
I. Pontici, II. Bithynij, III. Troes, IV. Adiani
V. Cares, VI. Lucij, VII. Pamphyli, IIX. Cyrenæi,
& insulæ plurimæ, ex quibus sunt, quæ vocantur Cyclades XI.
I. Andros, II. Tinos, III. Tio, IV. Naxus,
V. Cea, VI. Curos, VII. Delus, IIX. Sephnus,
IX. Neræa, X. Cyrnus, XI. Marathon.

Sunt & aliæ majores insulæ XII. (quæ plurimas ciuitates habent) Sporades dictæ, quas Græcorum coloniæ habitant, sunt autem hæ:
I. Eubœa, II. Creta, III. Sicilia, IV. Cyprus,
V. Cous, VI. Samus, VII. Rhodus, IIX. Chius,
IX. Thasus, X. Lemnus. XI. Lesbus, XII. Samothracia.
Sunt & Beotorum coloniæ, Eubœa, quemadmodum & Ionum Ionia, ciuitates seu oppida nobilia decem. & sunt hæc.
I. Clazomenæ, II. Mitilenæ, III Phocæa, IV. Priena,
V. Erythræ, VI Samus, VII. Teos, IIX Chius,
IX Colophon, X Ephesus, XI. Smyrna, XII. Perinthus
XIII. Chalcedon, XIV. Byzantium, XV. Pontus, XVI Amisos.

Romanæ verò seu Ceteanæ seu Latinæ coloniæ & populi numerantur quatuor:
I. Tusci, II. Amellesij, III. Calabri. IV. Lucani.
A quibus quinq; sunt ortæ coloniæ.
I. Nebdeni. II. Cnethi, III. Numides, IV. Nasamones.
V. Saani.

Sunt verò & insulæ Romanorum quinæ, quæ vr. es habent. Sunt autem insulæ istæ:

α΄. Σαρδανία, β΄. Κόρσικα, γ΄. Γῆρβα ἡ νῦν καλουμένη Μένηγγα, δ΄. Κερκίνα, ε΄. Γάλατοι.

Μαύρων ἔθνη καὶ ἀποικίαι εἰσὶν τρεῖς·

α΄. Μωσυδαμοὶ, β΄. τῆς Πιτυνοὶ, γ΄. Σαρίνοις.

Σπάνων τῶν τυρινίων, καλουμένων δὲ παρὰ χερσονησίων, ἔθνη καὶ ἀποικίαι εἰσὶν ε΄.

α΄. Δυσιτανοὶ, β΄. Βαυτικοὶ, γ΄. Αυτρίγονοι, δ΄. Βάσκονες, ε΄. Καλλιακοὶ, οἱ καλούμενοι Αστορες.

ἄλλων δὲ τῶν Κεναρβουσίων καλουμένων ἔθνη καὶ ἀποικίαι εἰσὶν δ΄.

α΄. Λουγδουνοὶ, β΄. Βελικοὶ, γ΄. Σικανοὶ, δ΄. Εδνοί.

Γερμάνων ἔθνη καὶ ἀποικίαι εἰσὶν ε΄.

*μαρκόμαννοι α΄. *Μαρκόμαλοι, β΄. Βαρδουλοὶ, γ΄. Κουαδροὶ, δ΄. Βεριδοὶ, ε΄. Ερμοελοί.

Σαρμάτων ἔθνη καὶ ἀποικίαι εἰσὶ δύο.

α΄. Αμαζόβιοι, β΄. Γρεκοσαρμάται.

Librarius vbiq; κλίματα habet. Δέον γνῶναι τὰ κλίματα τῶν ἀγνώστων ἐθνῶν καὶ τὰ ὀνόματα ὄρη, καὶ τοὺς ἐπισήμους ποταμούς.

*διαγράφειν. Αρξομαι δὲ * γράφειν περὶ τῶν ἐθνῶν ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς, καὶ μέχρι δύσεως ὅπως οἰκοῦσιν.

Αδαβηνοὶ καὶ Ταϊανοὶ πέραν οἰκοῦσι τῶν Αράβων.

Αλαμοσυνοὶ ἐσώτεροι εἰσὶν τῶν Αράβων.

Σακκηνοὶ πέραν τῶν Ταϊανῶν.

Αλβανοὶ, πέραν τῶν Κασπιανῶν πυλῶν οἰκοῦσιν.

Μαδιανῖται, οἱ μείζονες οἱ πολεμηθέντες ὑπὸ Μωυσέως ἐντὸς τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης οἰκοῦσιν.

*ἡ Οἱ μικρὰ Μαδιὰμ, πέραν ἐστὶν τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, πλησίον Αἰγύπτου, ὅπου ἐβασίλευσεν Ραγουὴλ ὁ πενθερὸς Μωυσέως.

Πέραν τῶν Καππαδοκῶν εἰς τὰ δεξιὰ οἰκοῦσιν Αρμένιοι καὶ Ιβηρες, καὶ Βέρρανοὶ, καὶ Σκύθες καὶ Κόλχοι, καὶ Βοσπορίανοί. Οἱ δὲ καλούμενοι Σάλλοι, οἱ καὶ Σανῖται κεκλημένοι, οἱ ἕως τοῦ Πόντου ἐκτείνοντες ὅπου ἐστὶν ἡ παρεμβολὴ Αψαρος, καὶ Σεβαστόπολις καὶ Οἴσου λιμὴν, καὶ

*I. Sardinia. II. Corsica. III. Gebra quæ hodie * Meninx audit. IV. Cercina. V. Galatæ.* *Meninga

Maurorum gentes & Coloniæ tres:

I. Musudani, II. Pitani. III. Sarinsæ.

*Hispani seu Tyrinij, qui appellantur * Tarraconenses nationes & gentes V. propagarunt:* *hos puto quos [illegible] vocat Chronicon.

*I. Lusitanos, II. Bæticos, III. † Autrigonos, IV. Vascones. V. Callaicos, qui vocantur * Aspores.* †Aurigonas hist. Miscell. lib. 7. p. 214. *f. Astures.

Aliorum verò Narbonensium populi IV.

I. Lugduni, II. Velici, III. Sicani, IV. Edni.

A Germanis profectæ sunt hæ quinque nationes:

*I. Marcomanni, II * Berduni, III. Quadi. IV. Beridi, V. Hermioli.* *Verduni.

Sarmatarum coloniæ duæ:

I. Amaxobij, II Gracosarmatæ.

Iuuat scire etiam ignotarum gentium regiones, montésque celebratos, & flumina nobilia.

Ab Oriente ergo ducam initium, & ad solem occasum scribendo procedam, quo quæque gens loco sita sit.

Adiabeni & Taiani vltra Arabes colunt.

Alamussyni in interiore Arabia.

Sacceni vltra Tajanos.

Albani vltra fauces Caspias.

Madianitæ majores (à Mose quondam deuicti, cis mare rubrum) degunt.

Minor Madian vltra mare Erythræum haud procul Ægypto, vbi Rhaguel Mosi socer imperitauit.

Armenij vltra Cappadoces dextram plagam incolunt, vti & Jberes, Berani, Scythæ, Colchi, Bosporiani. Salli verò, qui dicuntur, qui & Sanitæ vocantur, ad Pontũ vsque tenduntur, vbi vicina interjacent vrbes Apsarus, Sebastópolis, & [illegible] porius

καὶ Φάσις ποταμὸς, ἕως τοῦ Τραπεζοῦντος ἐκτείνει τὰ ἔθνη ταῦτα.

ΟΡΗ ΔΕ ΕΙΣΙΝ ΟΝΟΜΑΣΤΑ ιβʹ.

αʹ. Λίβανος ἐν Συρίᾳ, βʹ. Καυκάσιον ἐν Σκυθίᾳ. γʹ. Ταῦρος ἐν Κιλικίᾳ, δʹ. Ατλας ἐν τῇ Λιβύῃ τῇ δευτέρᾳ, εʹ. Παρνασὸς ἐν Φωκίδι, ϛʹ. Κιθαίρων ἐν Βοιωτίᾳ, ζʹ. Ελικὼν ἐν Τελμισσῷ, ηʹ. Παρθένιον ἐν Θρᾴκῃ, θʹ. Νύσσος, Σίνα ἐν Αραβίᾳ, ιʹ. Λυκαβιτὸς ἐν Χίῳ, ιαʹ. Πίννιον ἐν τῇ Ιταλίᾳ, ιβʹ. Ολύμπος ἐν Μακεδονίᾳ.

Τὰ ὀνόματα τῶν μεγάλων ποταμῶν.

Δεδειγμένων τῶν ὀνομαστῶν ὀρέων, καὶ τοὺς ἐπισήμους ποταμοὺς *ἐξειπεῖν τοὺς ἀποχέοντας εἰς τὴν θάλασσαν. Ποταμοὶ γάρ εἰσιν ὀνομαστοὶ, μʹ.

* δεῖ.

αʹ. Ινδος, ὁ καὶ Φεισὼν, βʹ. Νεῖλος, ὁ καὶ Γηὼν, γʹ. Τίγρις, δʹ, Ευφράτης, εʹ Ιορδάνης, ϛʹ. Κίφινσος, ζʹ. Τανάης, ηʹ. Ισμηνὸς, θʹ. Ερύμανθος, ιʹ, Αλυς, ιαʹ. Ασωπος, ιβʹ. Θερμαδὼν, ιγʹ. Ερασινός, ιδʹ. Ρεῖος, ιεʹ. Αλφιός, ιϛʹ. Βορυσθένης, ιζʹ. Ταῦρος, ιηʹ. Ευρώπης, ιθʹ. Μέανδρος, ικʹ. Εἴσμος, καʹ. Εξιος, κβʹ. Πύραμος, κγʹ. Βοῖος, κδʹ. Εὔρον, κεʹ. Σαγάριος, κϛʹ. Αχελῶος, κζʹ. Πίννιος, κηʹ. Εὔηνος, κθʹ. Σπέρχιος, λʹ. Καῦστρος, λαʹ. Σιμόεις, λβʹ. Σκάμανδρος, λγʹ. Στύρμων, λδʹ. Παρθένιος, λεʹ. Ιστρος, λϛʹ. Βέτης, λζʹ. Ρῆνος, ληʹ. Ροδανὸς, λθʹ. Ιριδανὸς, μʹ. Θύβηρις ὁ νῦν καλούμενος Τίβερις.

Ειμος, Ειμμος

Ita habet M.S. Græcus, subinde mendosus.

Εδοξέ μοι καὶ ἐπισήμους πόλεις τῶν ἑπτὰ κλιμάτων ἐξειπεῖν.

Αʹ. Κλίματος πρώτου Λιβύης τῆς ἐν τῇ Αιγύπτῳ· Νίγρης μητρόπολις Αιθιοπίας τῆς ἐν τῇ αὐτῇ Αιγύπτῳ.

αʹ. Μερωὴ, βʹ. Πτολεμαὶς, γʹ. Αραβία, δʹ. Μοῦζα.

Βʹ. Κλίματος δευτέρου Αιγύπτου Διόσπολις μεγάλη, Σοήνη, Αμμωνιακὴ, Οάσις μεγάλη.

Γʹ. Κλίματος τρίτου μαυριτανίας Οππιδάνεον. Αφρικὴ, Καρχήδων, Αδράμυτος, Κυρήνης, Αρσυνόη, Πτολεμαὶς, Ταυχισά.

Απολ-

portus, Phasisq; fluuius; vsq; ad Trapezuntem gentes illæ spectant.

DVODECIM LAVDATI MONTES.

I. *Libanus in Syria*, II. *Caucasus in Scythia*, III. *Taurus in Cilicia*, IV. *Atlas in Lybia secunda*, V. *Parnassus in Phocide*, VI. *Cithæron in Bœotia*, VII. *Helicon Telmessi*, VIII. *Parthenius in Thracia*, IX. *Nyssus, Sina in Arabia*, X. **Lycabetus in Chio*, XI. *Appenninus in Italia*, XII. *Olympus in Macedonia*. Lychabetus

Montibus claris enumeratis, enumeranda sunt nobilia flumina, quæ sese in mare exonerant. Sunt autem omnino quadraginta.

I. *Indus, qui & Phison*, II. *Nilus, qui & Geon*, III. *Tigris*. IV. *Euphrates*, V. *Iordanis*, VI. *Cephissus*, VII. *Tanais*, VIII. *Ismenus*, IX. *Erymanthus*, X. **Alys*, XI. *Asopus*, XII. *Thermodon*, XIII. *Erasinus*, XIV. *Rius*, XV. *Alphéus*. XVI. *Borysthenes*, XVII. *Taurus*, XIIX. *Eurotas*, XIX. *Meandros*, XX. *Hermus*. XXI. *Exius*, XXII. *Pyramus*, XXIII. *Bœus*, XXIV. *Hebron*, XXV. *Sagarius*, XXVI. *Achelous*, XXVII. *Pinnius*, XXIIX. **Eucnus*, XXIX. *Sperchius*, XXX. *Caustrus*, XXXI. *Simois*, XXXII. *Scamander*, XXXIII. *Strymon*, XXXIV. *Parthenius*, XXXV. *Istrus*, XXXVI. *Bætis*, XXXVII. *Rhenus*, XXXIIX. *Rhodanus*, XXXIX. *Eridanus*, XL. *Thuberis, quem nunc Tiberim appellant*. Halys. Cydnus.

Visum est inclytas vrbes, septem climatum recensere.

I. Primi climatis Libyæ Ægyptiacæ Nigira Metropolis Æthiopiæ, quæ est in Ægypto.

I. *Meroë*, II. *Ptolemais*, III. *Arabia*. IV. *Muza*.

II. Secundi climatis Ægypti Diospolis magna, **Soine, Ammoniaca, Oasis magna*. Syene lego.

III. Climatis tertij Mauritaniæ Oppidoneum, an Oppidum? Africa Carthago, Adrumetum Cyrenes, Arsynoë Ptolemaïs, Tauchista,

L

Απολωνία, Κυρήνη. Αιγύπτου, Παραιτόνιον, Αλεξάνδρεια μεγάλη, πηλούσιον, Μέμφις, πτολεμαὶς ἑρμείου.

*Ασκαλών. Συρίας Ιουδαίας, Καισάρεια, * Αρκαλών, Τυβερίας, Νεάπολις, Σεβαστὴ, Σκυθόπολις, Αιλία. Αραβίας, Πετραίας, Πέτρα, Μείδαβα, Βόστρα.

Βαβυλῶνος Τερηδών.

*Κοίλης. Δ'. Κλίματος τετάρτου, * Συρίας κύλης, Αντιόχεια, Αρκά, Ιεράπολις, Σελεύκεια, Απαμία, Αἴμισα, Σαμόσατα, Παλμῦρα, Αραβες, Ηλιούπολις, Δαμασκὸς, Ζεῦγμα.

Αραβίας Μεσοποταμίας, Νήσιβι, Σελεύκεια. Βαβυλῶνος Βαβυλῶνα, Ασσυρίας, Νίνος, Αρβηλα, Κτησιφῶν. Σουσιανῆς, Σοῦσα. Μηδείας, Εκβάτανα, Αρσακία.

Ε' Κλίματος πέμπτου πόλεις ἐπίσημοι Ιταλίας, Νεάπολις, Ρώμη, Σικελίας Μεσίνη. Θράκης, Αἶνος, Φιλιππούπολις, Αδριανούπολις, Τραιανούπολις, Αβδηρα, περικόνησος, Πέρινθος, Θάσης Νῆσος, Σαμοθράκη νῆσος, Χερόνησος, Κύλα, Σεστός.

Μακεδονίας, Δυρράχιον, Θεσσαλονίκη, Αμφίπολις Ηράκλεια, Εδεσα, Πέλα, Φίλιπποι, Κασάνδρεια, Λάρισα. Απωλονίας Αδριανούπολις. Δαλματίας, ἐπίδαυρος Ελλάδος Αργος. Βιθυνίας Νικομήδεια, Απαμία, Ιουλιόπολις, Νίκαια.

Ασίας μεγάλης Κίζυκος, Αλεξάνδρεια, Τρωας, λάμψακος, Πέργαμος, Σμύρνα, Τένεδος, Εζαλοι, Αγκυρα, Σάρδη, Ιεράπολις, Απαμία, Κηβύρα, Μιτυλίνη νῆσος, Χῖος νῆσος.

Γαλατείας, Σινώπη, Πομπηιούπολις, Αντιόχεια, Πισσηδία, Αγκυρα, Γέρμια, Τάυνιον, Πισσινοῦντα, Λύστρα. Παμφυλίας Υπαπα. Καππαδοκίας Κώμανα, Αμασία, Κεσάρεια, Μάζακα, Μηλιτίνη, Εικόνιον, Νικόπολις, Νεοκαισάρεια, Σάταλα, Αρμενίας μεγάλης Κόλχης.

ς'. Κλίματος ἕκτου Λογδοῦνος. Δαλματίας, Σαλῶναι. Καππαδοκίας Τραπεζοῦντα, Ιταλίας Ράβεννα, Ακυλήια. Μυσίας τῆς κάτω Οδυσσὸς, Δωρόστολος. Θράκης Απολονίας, Αγχίαλος, Βυζάντιον.

Χερσο-

chista Appolonia, Cyrene Ægypti, Paratonion, Alexandria magna, Pelusium, Memphis, Ptolemais, Hermêi.

Syriæ Iudææ Cæsaréa, Ascalon, Tyberias, Neapolis, Sebaste, Scythopolis, Ælia; Arabiæ petreæ, Petra, Midaba, Bostra. Babylonis Teridon.

IV. Quarti climatis Cæle-Syria, Antiochia, Arca, Hierapolis, Seleucia, Apamea, Æmesa, Samosata, Palmyra, Arabes, Heliopolis, Damascus, Zeugma.

Arabiæ Mesopotamiæ, Nisibe, Seleucia. Babylonis Babylonia. Assyriorum Ninus, Arbêla, Ctesiphon; Susianæ, Susa, Mediæ, Ecbatana, Arsacia.

V. Quinti climatis vrbes Italiæ principes Neapolis, Roma. Siciliæ, Messana; Thraciæ Ænus, Philoppolis, Hadrianopolis, Trajanopolis, Abdêra, Praconesus, Perithus, Thassis insula, Samothracia insula, Cheronesus, Cyla, Sestus.

Macedoniæ Dyrrachium, Thessalonice, Amphipolis, Heracléa, Edessa, Pella, Philippi, Cassandria, Larissa; Apolloniæ Hadrianopolis: Dalmatiæ, Epidaurus, Helladis Argos: Bithyniæ Nicomedia, Apamea, Juliopolis, Nicæa.

Asiæ majoris Cizycus, Alexandria, Troas, Lampsacus, Pergamus, Smyrna, Tenedus, Ezali, Ancyra, Sardis, Hierapolis, Apaméa, Cibyra, Mitylene insula, Chios insula.

Galatiæ, Sinope, Pompeiopolis, Antiochia, Pisidia, Ancyra, Germiæ, Taunium, Pessinus, Lystra.

Pamphyliæ Hypepa; Cappadociæ Cumana, Amasia, Cæsaréa, Mazaca, Mitylene, Iconion, Nicopolis, Neocæsaréa, Satála; Armeniæ majoris Colchis.

VI. Sexticlymatis Lugdunum. Dalmatiæ, Salonæ. Cappadociæ Trapezus; Italiæ Rauenna, Aquileia: Mysiæ inferioris Odyssus, Dorostolus; Thraciæ Apolloniæ Anchialus, Byzantiū.

 Cher-

*Καλχηδών. Χερσοννήσου Ελένης, * Καλχηδὼν, Ηράκλεια, Αμάστρα.
Ασίας μικρᾶς, Τένεδος Γαλατίας Αμισός.
Ζ. Κλίματος ἑβδόμου διὰ Βορυσθένους.

ΠΕΡΙ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ.

Αρφαξάδ Εν τοῖς χρόνοις τῆς πυργοποιίας, ἐκ τοῦ γένους τοῦ * Αρφασὰδ, ἀνήρ
τις Ινδὸς ἀνεφάνη σοφὸς ἀστρονόμος ὀνόματι Ανδουβάριος, ὃς καὶ
συνεγράψατο πρῶτος Ινδοῖς Αστρονομίαν. Εγεννήθει δὲ καὶ ἄλλος
χὰμ lego non ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ * Σὴμ, Χοὺς ὀνόματι ὁ αἰθίοψ ὅστις ἐγέννησεν τὸν
Σὴμ. Chus enim fuit Chami filius. Νεβρὼδ γίγαντα τὸν τὴν Βαβυλωνίαν κτίσαντα, ὃν λέγουσιν οἱ Πέρσαι
ἀποθεωθέντα, καὶ γενόμενον ἐν τοῖς ἄστροις τοῦ οὐρανοῦ, ὅντινα καλοῦσιν
ἀστὴρ πρῶτος. Ωρίωνα. Οὗτος ὁ Νεβρὼδ πρῶτος κατέδειξε τὸ κυνηγεῖν πᾶσι θη-
ρία εἰς βρῶσιν· καὶ ἐπρώτευε Περσῶν. ἐκ δὲ τῆς αὐτῆς φυλῆς τοῦ
Σὴμ τῆς κρατησάσης Συρίαν, καὶ τὴν Περσίδα, καὶ τὰ λοιπὰ μέχρι τῆς
ἀνατολῆς τοῦ πρώτου υἱοῦ τοῦ Νῶε, ἐγεννήθη καὶ ἀνεφάνη ἄνθρωπος
ἀστὴρ β'. γιγαντογενὴς, ὀνόματι Κρόνος ἐπικληθεὶς ὑπὸ Δάμνου τοῦ ἰδίου πα-
τρὸς εἰς τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ πλάνητος ἀστέρος. Εγένετο δὲ δυνατὸς
οὗτος, ὅστις πρῶτος κατεδείξατο βασιλεύειν, ἤτοι ἄρχειν καὶ κρατεῖν
τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Καὶ ἐβασίλευσεν αὐτὸς πρῶτος τῆς Ασσυρίας
ἔτη πολλά. καὶ ὑπέταξε πᾶσαν τὴν γῆν Περσίδος ἀπὸ τῆς Ασσυρίων ἀρ-
ξάμενος. Ην δὲ φόβον ἔχων πρὸς πάντας ὡς πολέμιος καὶ ἀναι-
ρῶν πάντας. ὅστις εἶχε γυναῖκα τὴν Σεμιραμὴν τὴν καὶ Ρέαν καλου-
μένην παρὰ Ασσυρίοις, διὰ καὶ τὸ αὐτὴν εἶναι ὑπερήφανον καὶ ἀλα-
ζῶνα. Ην δὲ καὶ αὐτὴ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Σὴμ τοῦ υἱοῦ Νῶε. ἔσχεν δὲ
ἀστὴρ γ'. υἱὸν ὁ Κρόνος ὀνόματι Πίκον, ὅστις ἀπὸ τῶν γονέων ἐκλήθη Ζεύς, εἰς
ὄνομα καὶ αὐτὸς τοῦ πλανήτου ἀστέρος. ἔσχε δὲ καὶ ἄλλον υἱὸν ὁ αὐ-
τὸς Κρόνος ὀνόματι Νίνον. ἔσχε δὲ καὶ θυγατέραν ὀνόματι Ηραν, ἣν
καὶ ζυγίην νέμεσιν ἐκάλουν τινὲς εὐχαριστοῦντες αὐτῇ ὡς ἀγαθῇ καὶ δί-
καια πάντα θελούσῃ. ἐξῆς ἔσχεν υἱὸν * Νίνος καὶ ὁ ζεὺς, ὃν ὠνόμασε
Lego Πῖκος ὁ καὶ Ζεύς. Βῆλον, διὰ ὀξύτατον εἶναι τὸν παῖδα. Ο δὲ προπάτωρ Κρόνος ἐάσας
Πίκον. τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν * Πῆκον ἐν τῇ Ασσυρίᾳ, καὶ τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα Ρέαν τὴν
*Πίκου. Σεμιράμην μετὰ τοῦ * Πήκου τοῦ καὶ Διὸς υἱοῦ αὐτοῦ. Καὶ λαβὼν πολλὴν
βοήθειαν

Chersonesi Eleus, Calcedon, Heraclea, Amastra.
Asiæ minoris Tenedus: Galatiæ Amisus.
VII. Climatis septimi, per Borysthenem.

DE ASTRONOMIA.

Qua tempestate turris Babylonicæ molitio tentabatur, ex stirpe Arphaxad homo quidam Indus, Andubarius nomine, astronomiæ peritus ac callēs claruit, qui primus Indis Astronomicam disciplinā tradidit. Et† Sem quoq; semine natus alius est, qui Chus vocabatur, qui creauit Nembrod gigātem Babyloniæ conditorē, quem Persæ ajunt in cœlitū ordinē relatum in astris apparere, quem vocant Oriona. Hic Nembrotus primus mortalibus venandi artē aperuit, vt feras in cibū caperent, qui Persis primus imperauit. Ex eadē familia Semi primogeniti Noë, quæ in Syriā & Persidem & alias Orientis plagas imperiū gerebat, extitit è gigāte prosatus quispiā nomine Cronus seu† Saturnus, à suo patre à stellæ inerrantis nuncupatione dictus, qui ad magnam potentiam aspirauit, primusq; cæteris imperandi & regnandi artem ostendit: ipséque princeps in Assyria multis annis regnum obtinuit, totámque Persidem initio ab Assyrijs facto imperio suo subjecit, & omnibus vt hostis & tyrannus terrori fuit. Fuit huic vxor Semiramis apud Assyrios Rhea appellata, quod & ipsa insolens & plena fastus esset & arrogantiæ: Oriunda fuit & ipsa ex stirpe Semi, filij Noë. Saturnus porro Picū habuit filium, quem parentes Iouem à planeta nominarunt. Alter fuit Saturno filius Ninus nomine, & filia Hera seu Iuno, quā nonnulli jugalē Nemesin ad gratiā (vt bonā & æqua oīa volentē) dixere: ex qua Ninus seu Iupiter filiū suscepit, quem ob celeritatē & acumē ingenij Belum indigitauit. Saturnus verò auus permissa Ioui filio seu Pico Assyria, & relicta cum filio Ioue vxore suâ Semiramide seu Rhea, magnisq; auxilijs copiarū ac*

Vide animaduersiones numero X. pag. 27.

Vide animaduersiones numero XI. pag. 27.

† Cham.

Orion Nembrot⁹ Persis, primū sidus.

Primus Persarum Rex.

† Alterum sidus.

Saturnus Assyriorum primus Rex.

Semiramis Rhea.

Picus Iupiter Tertiū sidus seu Planeta Iupiter.

Ninus.

Iuno Nemesis.

* Picus lego.

Belus Iouis filius.

βοήθειαν ὄχλου ἀνθρώπων γυναικῶν, ἀπῆλθεν ἐπὶ τὴν δύσιν ἀβασίλευτον οὖσαν, μὴ κρατουμένην ὑπό τινος βασιλεύοντος καὶ ἐκράτησεν τῶν δυτικῶν μερῶν ἀφανὴς ἐν τῇ Ἀσσυρίᾳ γενόμενος. Καὶ ἔμεινεν κρατῶν καὶ βασιλεύων τῆς δύσεως πάσης ἐπὶ ἔτη πολλὰ, καὶ ἔσχεν ἐκεῖ γυναῖκα ὀνόματι Φιλύραν, ἐξ ἧς ἔσχεν ἄλλον υἱὸν ὀνόματι Ἄφραον ᾧτινι ἔδωκε τὴν πρὸς Λιβύην γῆν. Καὶ ἐκράτει τῶν ἐκεῖ βασιλεύων ὁ Ἄφραος, ὅστις ἔγημε τὴν † Ἀστυνόμην ἐκ τῆς Λακωνίας νήσου, καὶ ἐγέννησεν θυγατέρα, ἣν ἐκάλεσεν Ἀφροδίτην εἰς ὄνομα καὶ αὐτὴν τοῦ πλάνητος ἀστέρος τῆς οὐρανίας Ἀφροδίτης φιλόσοφον γενομένην, * ὅστις ἐγαμήθη Ἀδώνιδι τῷ υἱῷ τοῦ Κινύρου Ἀθηναίῳ καὶ αὐτῷ φιλοσόφῳ, καὶ ἔμειναν ὁμοῦ φιλοσοφοῦντες σωφρόνως ἄχρι θανάτου. Ἔσχεν δὲ ἐξ αὐτῆς τῆς Φιλύρας ὁ Κρόνος καὶ ἄλλον υἱὸν τὸν λεγόμενον Χείρωνα φιλόσοφον καὶ αὐτόν. Μετὰ δὲ τὸ βασιλεῦσαι τὸν Πῖκον τὸν καὶ Δία, τῆς Ἀσσυρίας ἔτη τριάκοντα, ἐάσας καὶ αὐτὸς τὴν ἑαυτοῦ μητέρα καὶ τὴν Ἥραν τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν καὶ γυναῖκα, καὶ ποιήσας τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν Βῆλον βασιλέα τῆς Ἀσσυρίας, ἀπῆλθεν ἐπὶ τὴν δύσιν πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα τὸν Κρόνον. Ὁ δὲ Βῆλος ἐβασίλευσεν τῶν Ἀσσυρίων ἔτη δύο, καὶ τελευτᾷ, ὅντινα οἱ Πέρσαι ἀπεθέωσαν. Ὁ δὲ Κρόνος ἑωρακὼς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν Πῖκον, τὸν καὶ Δία, ἐλθόντα πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ δύσει, παρεχώρησεν αὐτῷ τὴν βασιλείαν τῆς δύσεως. Ἦν γὰρ γεγηρακὼς, καὶ ταλαιπωρήσας ὁ αὐτὸς Κρόνος. Καὶ ἐβασίλευσεν τῆς δύσεως, ἤγουν τῆς Ἰταλίας Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς ὅλα ἔτη, ξβ´, τῆς δὲ Ἀσσυρίας μετὰ τὸν Βῆλον ἐβασίλευσεν Νῖνος ὁ ἄλλος υἱὸς Κρόνου, ὅστις καὶ τὴν ἑαυτοῦ μητέρα τὴν Σεμίραμιν ἔλαβεν γυναῖκα. ἐξ οὗ Πέρσαις νόμος γαμεῖν τὰς ἑαυτῶν μητέρας, καὶ τὰς ἀδελφάς. Διὰ τὸ καὶ τὸν Πῖκον λαβεῖν τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν τὴν Ἥραν γυναῖκα. κατὰ καὶ ὁ σοφώτατος Ὅμηρος ἐκτίθεται Ἥραν προσεῖπε κασιγνήτην ἄλοχόν τε. Καὶ τελευτᾷ ὁ Κρόνος. Ὁ δὲ Νῖνος ἐπικρατὴς γενόμενος τῆς Ἀσσυρίας κτίζει τὴν Νινευὴ πόλιν Ἀσσυρίοις, καὶ βασιλεύει πρῶτος ἐν αὐτῇ, ἔχων τὴν Σεμίραμιν τὴν καὶ Ῥέαν τὴν ἑαυτοῦ μητέρα καὶ γυναῖκα μεθ᾽ ἑαυτοῦ.

† Ἀστυνόμην. ἀστρ.

* forte ἥτις.

Ἐξ αὐτοῦ

*generosorum virorum ascitis in Occidentem est profectus, qui nulli etiamnum imperanti parebat; ex Oriente ergo & Assyria repentè subductus in Occidente imperauit, multisq; annis totũ Occidentem sub ditione Rex tenuit, ibiq; alia ducta vxore Pheaura filium ex ea Afraum procreauit, cui Libyam regendam tradidit, quam Afraus ibi pro imperio administrauit, qui Astyemen ibi coniugem sibi copulauit ex Laceria insula oriundam, & filiam suscepit, cui Veneris nomen à cœlestis astri Venere indidit, eò quòd sapientiæ & Philosophiæ perstudiosa esset, quam Adonidi Atheniensi Cinyræ filio & ipsi philosophanti nuptui tradidit, qui in magna vitæ modestia vsque ad mortem philosophando simul perstiterunt. Suscepit Saturnus ex Pheaura & alium Chironem nomine filium, & ipsum Philosophiæ addictum. Picus verò seu Jupiter cùm regnum Assyriorum annis triginta curasset, relicta & ille matre sua & Junone, sorore eademq; conjuge, creatoq; Belo filio suo Assyriorum rege ipse ad Saturnum parentem in Occidentem est profectus. Belus ergò cum Assyrijs biennio præfuisset, decedit, quem Persæ in censum Deorum retulerunt. Saturnus verò cum Picũ seu Jouem filium suum in Occidentem ad se venire videret, regnum Occidentis illi concessit, quod senio admodum & ægritudine laboraret. Picus igitur Occidentem seu Jtaliam cum regia potestate tenuit annos LXII. Assyriæ Ninus post Belum imperauit, qui Ninus alter * Saturni fuit filius, qui matrem suam Semiramidem in vxorem duxit: vnde Persis (prô nefas) accepta lex parentes & sorores in consortem tori asciscendi. Vnde & Picus seu Jupiter Junonem sororem matrimonio sibi copulauit: quẽadmodum & sapientia clarissimus Homerus Junonem sororem & conjugem appellauit. Tandem vita defungitur & Saturnus; Ninus autem regni Assyriorum potens factus, vrbem Niniuen condit, primúsq; in eadem regnat cum conjuge, ducta Semiramide matre in vxorem, quam & Rhæam nuncupabat.*

Pheaura. Afraus. Astyeme Astynoma. Venus quartus Planeta. Adonis. Chiro.

* Euseb. Beli filium Ninũ Belo patri successisse narrat. Persarum nefas. Vti & Maro 1. Æneid. Ast ego quæ Diuũ incedo regina, Iouisq; Et soror & coniunx.

Ἐξ αὐτοῦ οὖν τοῦ γένους ἐγεννήθη καὶ ὁ Ζοροάστρης ὁ ἀστρονόμος Περσῶν περιβόητος, ὅστις μέλλων τελευτᾶν, ηὔχετο ὑπὸ πυρὸς ἀναλωθῆναι οὐρανίου, εἰπὼν τοῖς Πέρσαις, ὅτι ἐὰν κεκαύσει με τὸ πῦρ, ἐκ τῶν καιομένων μου ὀστέων ἐπάρατε καὶ φυλάξατε, καὶ οὐκ ἐκλείψει τὸ βασίλειον ἐκ τῆς χώρας ἡμῶν, ὅσον χρόνον φυλάττετε τὰ ἐμὰ ὀστέα. καὶ εὐξάμενος τὸν Ὠρίωνα, ὑπὸ πυρὸς ἀερίου ἀνηλώθη. Καὶ ἐποίησαν οἱ Πέρσαι καθὼς εἶπεν αὐτοῖς. καὶ ἔχουσι φυλάττοντες τὸ λείψανον αὐτοῦ τεφρωθὲν ἕως νῦν.

[Margin: ὅρα δὲ τί προσκυνοῦσιν οἱ Πέρσαι τὸ πῦρ.]

Μετὰ δὲ Νίνον ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων Θούρρας ὀνόματι, ὅντινα μετωνόμασεν ὁ τούτου πατὴρ Ζάμης ἐκ τῆς Ῥέας ἀδελφὸς Ἄρεα, εἰς ὄνομα τοῦ πλάνητος ἀστέρος. Οὗτος ἐγένετο πικρὸς πολεμιστής, ὅστις ἐπολέμησεν ἐπὶ τὰ ἀρκτῷα μέρη ἐπελθὼν καὶ Καυσάσῳ, ᾧτινι καὶ αὐτῷ καταχθέντι ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰάφεθ τοῦ υἱοῦ τοῦ Νῶε. Καὶ πολεμήσας τὸν Καύκασον ἐφόνευσε, καὶ παρέλαβε τὴν χώραν αὐτοῦ. Καὶ ἐλθὼν ἐν τῇ Θρᾴκῃ ἐκεῖ τελευτήσας κεῖται· ᾧτινι Ἄρει ἀνέστησαν πρώτην στήλην οἱ Ἀσσύριοι, καὶ ὡς θεὸν προσεκύνουν αὐτόν, καὶ ἕως τῆς νῦν καλοῦσι Περσισὶ τὸν Βάαλ θεόν, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον Ἄρης, πολέμων θεός. Τούτου μνημονεύει ἡ προφητικὴ γραφὴ τοῦ Δανιήλ, καὶ τῶν τριῶν παίδων. ὅτι ἠναγκάζοντο προσκυνεῖν αὐτῷ. Καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν Ἄρεως ἐβασίλευσεν ὁ Λάμης. Καὶ μετὰ Λάμην ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων Σαρδανάπαλος ὁ μέγας, ὅντινα Περσεὺς ὁ Δαναῆς ἐφόνευσεν, καὶ ἀφείλετο τὴν βασιλείαν ἀπὸ Ἀσσυρίων, καὶ βασιλεύσας αὐτῶν, εἰς τὸ ἴδιον ὄνομα αὐτοῦ, ἐπεκάλεσεν αὐτοὺς Πέρσας. ἅτινα συνεγράψατο Σεμηρώνιος ὁ Βαβυλώνιος Πέρσης. Ὁ δὲ ἀδελφὸς τοῦ Νίνου * Πῆκος, ὁ καὶ Ζεύς, βασιλεύων τῆς Ἰταλίας ἐπέμεινεν.

[Margin: ὁ ἀστήρ.] [Margin: * Πίκος.]

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις οὔτε πόλις, οὔτε διοίκησις τις ἦν ἐν τῇ δύσει· ἀλλὰ ἁπλῶς ᾠκεῖτο πᾶσα ἡ γῆ ἐκείνη ἀπὸ τῶν μετοικησάντων ἐκεῖ, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰάφεθ υἱοῦ Νῶε.

[Margin: * Πίκος.] [Margin: * Πίκος.]

Ἔζησεν δὲ * Πῆκος ὁ καὶ Ζεὺς ἔτη, ρκ΄, κρατῶν τὴν δύσιν καὶ βασιλεύων αὐτῆς. Καὶ ἔσχεν υἱοὺς πολλοὺς καὶ θυγατέρας, ἀπὸ τῶν εὐπρεπῶν γυναικῶν. ἔσχεν δὲ αὐτὸς * Πῆκος ὁ καὶ Ζεὺς υἱὸν ὀνό-

ματι

Ex hujus ergo genere oriundus est etiam * Zoroastres ille nobilis Persarum Astronomus, qui morituriens precatus est vt fulmine ictus interiret, Persisque denunciauit: vbi me cœlestis ignis consumserit, crematorum ossium meorum cineres tollite & seruate: nec regnum à vobis & hac regione tolletur, quandiu ossa mea custodietis. Jnuocato ergo Orione à cœlesti flamma depastus interijt. Persæ quod ille imperârat executi, reliquias cinerum illius hodiéq; custodiunt. Tres Zoroastres leguntur. vide Gyraldum hist. Poët. Nota cur Persæ ignem colant.

Nino successit in Assyriorum regno Thuras, cui Zames pater ex Rhea frater, Martis nomen indidit à Planeta. Hic acerrimus bellator, qui expeditione aduersus Aquilonis plagas suscepta, Caucasum quendam è stirpe Iapheti filij Noë ortum, bello aggressus interfecit, ejúsque regnum inuasit, atq; in Thraciam progressus ibi extinctus jacet. Cui Marti primam Assyrij excitarunt columnam, & pro Deo coluerunt, quem hodiéq; Persicâ voce Baalem nuncupant, quod Græcè translatum, Deum belli sonat, qui est Aris seu Mars. Hujus in Daniele & tribus pueris sacra Prophetæ oracula meminere, cùm adorare Martem (frustra) cogerentur. Defuncto Marte Lames, post Lametem magnus ille Sardanapalus Assyrios rexit, quem Perseus Danaes occidit, regnúmque ab Assyriis abstulit, & Assyrios à suo nomine Persis appellauit, quod Semironius Babylonius Persa litteris mandauit. Sed Picus Ninigermanus idemque Jupiter Italiæ finibus se tenuit. Thuras Mars. Mars quintū sidus. Caucasus. Lames. Sardanapal9. Perseus. Semironius Babylonius historicus.

Ea tempestate nulla ciuitas, nullaque domicilia in Occidente visebantur, sed simplicem agrestémque (ferarum ritu) vitam incolæ ex Iapethi, qui Noë filius erat, stirpe profecti agitabant. Iapethi progenies inItalia.

Vixit Picus idémque Iupiter annos CXX. Italiæ Rex & Occidentis, multósq; natos ac natas ex præstantibus forma fæminis suscepit. Fuit Pico seu Ioui quoque filius Faunus nomine, Faunus.

 mine,

ματι Φαῦνον, ὃν καὶ Ερμῆν ἐκάλεσεν εἰς ὄνομα τοῦ πλάνητος ἀστέρος ὁ αὐτὸς Πῆκος ὁ καὶ Ζεὺς ἔσχε μετὰ τὸν Ερμῆν καὶ Ηρακλέα, καὶ μετ' ἐκεῖνον ἄλλον υἱὸν τὸν Περσέα, ἀπὸ εὐπρεποῦς γυναικὸς ὀνόματι Δανάης, θυγατρὸς τοῦ Ακρισίου τοῦ κατηγομένου ἐκ τῆς Αργείων χώρας, περὶ ἧς ἐμυθολόγησεν Ευριπίδης ὁ σοφώτατος ἐν τῇ συντάξει τοῦ αὐτοῦ δράματος, ἐν κιβωτῷ τινι βληθεῖσαν τὴν Δανάην κληθῆναι κατὰ θάλασσαν ὡς φθαρεῖσαν ὑπὸ Διὸς μεταβληθέντος εἰς χρυσόν. Ο δὲ σοφώτατος Βρούτιος ὁ ἱστορικὸς καὶ χρονογράφος ἐξέθετο, ὡς ὁ αὐτὸς Πῆκος ὁ καὶ Ζεύς, οὖσαν ταύτην ἐν κουβουκλείῳ* παρακειμένων τῇ θαλάσσῃ, πολλῷ χρυσίῳ πείσας ἠδυνήθη, περιτρεψάμενος ἐκβαλεῖν, ἥντινα ἁρπάσας ὡς πάνυ εὐπρεπῆ ἔφθειρεν, καὶ ἐξ αὐτῆς ἔσχεν υἱὸν ὀνόματι Περσέα τὸν προειρημένον· ὅντινα πτερωτὸν γράφουσιν διὰ τὸ ἐκ παιδόθεν περίγοργον εἶναι αὐτὸν παῖδα. Οθεν καὶ ὁ τούτου πατὴρ Πῆκος ὁ καὶ Ζεύς, ἐδίδαξεν αὐτὸν πράττειν, καὶ τελεῖν τὴν μαγείαν τοῦ μυσαροῦ σκύφου, διδάξας αὐτὸν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ μυστικὰ καὶ δυσσεβῆ πλανήματα λέγων αὐτῷ, ὅτι νικᾷς πάντας τοὺς πολεμίους ἐξ αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἐχθροὺς σου, καὶ πάντα ἄνθρωπον ἐναντίον, καὶ πάντας τοὺς βλέποντας ἐν αὐτῷ τῷ προσώπῳ τῆς Γοργόνης τυφλουμένους, καὶ μένοντας ὡσεὶ νεκροὺς, καὶ κατασφαζομένους ὑπό σου. Καὶ λοιπὸν ὁ Περσεὺς πεισθεὶς τῷ ἰδίῳ πατρὶ Πήκῳ τῷ καὶ Διί, εἰς τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον, μετὰ τελευτὴν τοῦ αὐτοῦ πατρὸς Πήκου τοῦ καὶ Διός, τελείας ἡλικίας γενόμενος, ἐπεθύμησε τῆς τῶν Ασσυρίων βασιλείας, διαφθονούμενος τοῖς τέκνοις τοῦ Νίνου τοῦ θείου αὐτοῦ, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ χρηματισθεὶς, ἀπῆλθεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Λιβύης, καὶ κατὰ τὴν χώραν ὑπήντησεν τῷ αὐτῷ Περσεῖ μία παρθένος κόρη τελεία χωρικὴ, ἀγρίας ἔχουσα τὰς τρίχας, καὶ ὀφθαλμούς. Καὶ στήσας ἐπηρώτησεν αὐτὴν λέγων· τί σου τὸ ὄνομα; ἡ δὲ εἶπεν μετὰ παρρησίας, Μηδοῦσα, καὶ κρατήσας αὐτῆς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς ᾧ ἐβάσταζεν λόγχῳ, δρεπάνῳ ξίφει, ἀπέτεμεν αὐτῆς τὴν κεφαλήν. καὶ λαβὼν αὐτὸς ὁ Περσεὺς, εὐθέως ἐτέλεσε τὴν κάραν μυκστιῶς, καθὼς ἐδιδάχθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς Πήκου, τοῦ καὶ Διός. ἥντινα ἐβάσταζεν εἰς ἰδίαν βοήθειαν πρὸς πάντας ἐχθροὺς, καὶ πολεμίους, εἰς τὸ

ὑποτάσ-

*παρακειμένῃ.

σκύφου forte σκύτου sed infra repetitur σκύφου.

Περὶ τοῦ Περσέως καὶ Ανδρομίδας.

Λόγχῳ ἁπλογαστρ:

*mine, quem Picus seu Iupiter pater à sidere planeta Mercuriū indigitauit. Habuit & Herculem, & secundum illum Persea ex Danae fœmina venusta, filia Acrisij * Argiui, de qua Eurypides in ejusdem tragœdia sapientissimus poëta finxit illam conjectam in arculam, à mari, in quod conjecta erat, Danaes nomen tulisse, quasi à Joue in aurum transformato corruptam. Sed Brutius ille sapientissimus historicus & chronographus tradidit, illam in turri seu cubiculo, quod mare spectabat conclusam, multóque auro à Joue seu Pico inductam, vt se in mare præcipitem demitteret, raptámque inde vt pulcherrimam, & compressam. ex qua Perseum, de quo jam ante dictum, procrearit; quem alatum ideo scribunt, quòd à puero incredibili corporis agilitate, pedúmque celeritate vigeret. Vnde & pater ejus Picus seu Jupiter magicâ illum arte imbuit, nefandique poculi initiationes docuit, omniáq; illius arcana ac impia mysteria, ac errores illi prodidit, cùm diceret futurum vt omnes hostes suos ac inimicos beneficio illius scyphi vinceret, omnésque aduersarios suos, & quoscunq; respicientes Gorgonis in eo caput occacaret, & exanimaret quasi à se necatos. Persuasum hoc à patre Joue Pico fuit, Persea, qui mortuo postea Joue seu Pico, cum adoleuisset regnum Assyriorum affectauit, quod patruelibus suis, filijs Ninipatrui, suique patris germani regnum inuideret. Accepto ergo oraculo, in Libiam est profectus, cui in regione, virgo quædam vna, matura, ex indigenis, capillis & oculis fera occurrit. Perseus cum constitisset percontatus hanc; quod, inquit, tibi nomen est? quæ liberè, Medusa, inquit. Hic Perseus (hasta quam ferebat) comprehensa verticis coma, falcato gladio caput illi desecuit, quod Perseus arreptum magico extemplo carmine, quemadmodum à Pico seu Joue patre suo edoctus erat, incantauit, & sacris nefarijs imbuit, secúmque pro amuleto in hostes vin-*

Hercules.

* regis Argiuorum.

Brutius historicus.

De pelui & Iosephi scypho.

χρηματισθεὶς oraculo edoctus, vel accinctus ad iter comparatis necessariis.

De Perseo & Andromeda.

ὑποτάσσειν καὶ ἀναιρεῖν. Τὴν κάρην ἐκάλεσεν γοργόνην, διὰ τὸ ὀξὺ τοῦ βοηθήματος, καὶ τὸ * ἐνεργῶς πρὸς τοὺς ἐναντίους.

fortasse ἐνεργὲς quia voce Athenæus vtitur.

Κἀκεῖθεν περάσας ἦλθεν ἐπὶ τὴν αἰθιοπίαν χώραν, ἥτις ἐβασιλεύετο ὑπὸ τοῦ Κηφέως, καὶ εὑρηκὼς ἐκεῖ ἱερὸν Ποσειδῶνος εἰσῆλθεν ἐν αὐτῷ, καὶ ἴδεν ἐν τῷ ἱερῷ παραμένουσαν κόρην κατὰ πρᾶγμα τοῦ ἰδίου αὐτῆς πατρὸς Κηφέως ἐκδοθεῖσαν καὶ λεγομένην Ἀνδρομήδαν παρθένον. Καὶ ταύτην ἀπέσπασεν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, καὶ φθείρας αὐτὴν ὡς εὐπρεπῆ, ἔλαβεν εἰς γυναῖκα. Καὶ καταπλεύσας ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἐρχόμενος κατὰ γῆν Ἀσσυρίων κατήντησεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς λυκαωνίας. Καὶ γνόντες οἱ λυκάωνες, ἀντιστάντες ἐπολέμησαν αὐτῷ. Καὶ χρησάμενος τῇ βοηθείᾳ τῆς κάρας τῆς γοργόνης, ἐνίκησεν τοὺς λυκάωνας. Καὶ εὑρηκὼς κώμην λεγομένην Ἀμανδραν, ἐποίησεν αὐτὴν πόλιν, καὶ ἔστησεν τὴν ἑαυτοῦ στήλην, ἔξω τῶν πυλῶν βαστάζουσαν τὸ * ἀντεικόνισμα τῆς γοργονίας, καὶ θυσίαν ποιήσας, ἐκάλεσε τὴν τύχην τῆς πόλεως περσίδα εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα. ἥτις στήλη ἕως τοῦ παρόντος ἐκεῖσε ἵσταται· ἥντινα πόλιν ἐκάλεσεν εἰκόνιον, * διά τι πρὸ τῆς νίκης εἰκόνα τὴν τῆς γοργόνης ἐκεῖ ἔλαβεν. ὑπέταξε δὲ καὶ τὰς ἄλλας χώρας μηδενὸς ἀνθισταμένου. Ἐρχόμενος δὲ ἐπὶ τὴν Ἰσαυρίαν καὶ Κιλικίαν, καὶ ἀντιστάσεως γινομένης αὐτῷ πολεμίων, ἐχρηματίσθη, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἵππου ἀποβὰς τὸν ταρσὸν τοῦ ποδὸς εἰς τὴν χθόνα πήξας νίκην λάβοις, καὶ κατελθὼν ἐκ τοῦ ἰδίου ἵππου ἐν τῇ λεγομένῃ κώμῃ Ἀνδρασῷ ἐκεῖ τὸν ταρσὸν τοῦ ποδὸς ἔπηξεν. Καὶ νικήσας τῇ χρήσει τῆς Γοργόνης, ἐποίησε τὴν αὐτὴν κώμην, πόλιν, ἥντινα ἐκάλεσε Ταρσὸν, ἐκ τοῦ χρησμοῦ ἰδίου αὐτοῦ ποδὸς, θυσιάσας κόρην ἀδαῆ, ὀνόματι Παρθενόπην, εἰς ἀποκαθαρισμὸν τῆς πόλεως. Καὶ εὐχαριστήσας ὥρμησεν ἐκεῖθεν διὰ τοῦ Ἀργέου ὄρους κατὰ Ἀσσυρίων, καὶ νικήσας αὐτοὺς, καὶ φονεύσας τὸν βασιλέα αὐτῶν Σαρδανάπαλον, τὸν ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ κατηγόμενον, ὑπέταξεν αὐτοὺς, καὶ ἐβασίλευσεν αὐτῶν ἔτη νγ´. καὶ ἐπ᾽ ὀνόματι αὐτοῦ ἐκάλεσεν αὐτοὺς Πέρσας, ἀφελὼν ἀπὸ Ἀσσυρίων τὴν βασιλείαν, καί τὸ ὄνομα. Καὶ ἐφύτευσεν δένδρα, καὶ ἐκάλεσεν Περσέας, οὐ μόνον ἐκεῖ, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς μέρεσιν ἐφύ-

* ἀντεικόνισμα vt Philo & Epiphanius loquuntur.

* διότι,

περὶ ταρσοῦ.

vendos ac tollendos tulit, Caput Gorgonem ab auxiliandi celeritate, & vi contra hostes appellauit.

*Profectus inde in Æthiopiam venit, quæ tum à Cepheo regebatur; vbi repertum Neptuni templum ingressus, vidit in eo virginem parentis jussu expositam manere, Andromedam appellatam, quam (Perseus) è templo abstraxit, &, quod venusta esset, deuirginauit, atque in vxorem accepit. Et soluens ex illa orâ discessit. Profectúsque in Assyriam, in Lycaoniam deuenit. Quod cùm Lycaones viderent, bello repellere sunt conati. Sed Perseus beneficio Gorgonis vultu Lycaones deuicit, repertóque vico, quem Amandram vocant, ex eo ciuitatem condidit, descriptámque in columna Gorgonis speciem pro portis collocauit, vrbémque sacrificio peracto à suo nomine * Persida dixit. Columna hodie etiam ibi spectatur. † quam vrbem Iconium appellauit, quod ante victoriam Gorgonis formam ibi acceperit. Subiecit sibi deinde alia loca nemine amplius repugnante In Isauriam vbi deuenit ac Ciliciam, hostibus ei exercitum obijcientibus hoc oraculum accepit. Ex equo cum descenderis, calcem pedis in terram defige, & victoria potieris. Cum descendisset ex equo pedem in dicto vico Andraso defixit, & Gorgonis ope victor, "ex vico ciuitatem ædificauit, quam Tarsum ex oraculo sui pedis nominauit" vicum in oppidum vertit, Tarsumq; ex oraculo pedis sui appellauit, innupta puella Parthenope, ad vrbis expiationem sacrificata, inde gratijs persolutis arma mouit in Assyrios per Argeum montem, quos occiso Rege Sardanapalo, qui ex ejus genere descendebat, victos ditioni subjecit, quibus annos LIII. imperauit, & à suo nomine Persas nuncupauit, dempto illis regno atque nomine. Seuit & arbores, quas Persicas vocauit, nec ibi solum, sed & in*

Cepheus.

* fortunam vrbis.

† videtur aliquid desiderari.

De Tarso.

 Ægypto

πυσεν τὰς Περσέας εἰς μνήμην αὐτοῦ. Ἐδίδαξε δὲ καὶ τοὺς Πέρσας τὴν τελετὴν τοῦ μυσαροῦ καὶ ἀθεμίτου σκύφου, καὶ ἐκάλεσεν τὴν χώραν Μήδων. Ὁ δὲ αὐτὸς Περσεὺς, μετὰ τὸ βασιλεῦσαι τῆς Περσικῆς χώρας, ἔτη πολλὰ, μαθὼν ὅτι ἐν τῇ Συρίᾳ διάγουσιν ἐκ τοῦ Ἄργους Ἰωνῖται, ἦλθεν ἐπὶ τὴν Συρίαν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος, ὡς πρὸς ἰδίους συγγενεῖς· οἵτινες δεξάμενοι αὐτὸν μετὰ πάσης * χαρᾶς προσεκύνησεν, γνόντες αὐτὸν οἱ αὐτοὶ Ἀργεῖοι Ἰωπολῖται ὅτι καὶ αὐτὸς ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἀργείων κατάγεται, χαρέντες ἀνύμνησαν αὐτόν. Χειμῶνος δὲ γενομένου, καὶ πλημμυρίσαντος πολὺ τοῦ παρακειμένου ποταμοῦ τῇ Ἰωνιτῶν πόλει τοῦ λεγομένου Δράκοντες, νυνὶ δὲ ὅρισεν τοῦ καλουμένου, ᾔτησεν τοὺς Ἰωνίτας εὔξασθαι· καὶ ἐν τῷ εὔχεσθαι σφαῖρα πυρὸς κεραυνοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατηνέχθη, ἥτις ἐποίησε παυθῆναι τὸν χειμῶνα, καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐπισχεθῆναι ῥεῖθρα, καὶ θαυμάσας ἐπὶ τῷ γεγονότι ὁ Περσεὺς, ἐξ ἐκείνου τοῦ πυρὸς ἀνῆψεν ἀσβέστως πῦρ, καὶ εἶχε φυλαττόμενον μεθ᾽ ἑαυτοῦ. ὅπερ πῦρ ἐβάστασεν ἀπιὼν ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη εἰς τὰ βασίλεια, καὶ ἐδίδαξεν αὐτοὺς τιμᾶν ἐκεῖνο τὸ πῦρ, ὅπερ ἔλεγεν αὐτοῖς ἑωρακέναι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατενεχθῆναι. Ὅπερ πῦρ καὶ ἕως τοῦ παρόντος ἐν τιμῇ ἔχουσιν οἱ Πέρσαι ὡς θεῖον. Ὁ δὲ αὐτὸς Περσεὺς ἔκτισεν τοῖς Ἰωπολίταις ἱερὸν, ὃ ἐπωνόμασεν πυρὸς ἀθανάτου. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τὰ Περσικὰ ἔκτισεν ἱερὸν πυρὸς καταστήσας ἐκεῖ διακονεῖν αὐτῷ ἄνδρας εὐλαβεῖς, οὕστινας ἐκάλεσεν μάγους. Ταῦτα Παυσανίας ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο, καὶ μετὰ καιρὸν ἐλθών.

* Τιμῆς.

Περὶ σφαίρας οὐρανίου ἐξ ἧς σέβονται οἱ Πέρσαι τὸ πῦρ.

De cœlesti fulmine, vnde Persæ ignem colũt.

Ὁ Κηφεὺς βασιλεὺς κατ᾽ αὐτοῦ ἐκ τῆς Αἰθιοπίας, ὁ πατὴρ τῆς Ἀνδρομήδας ἐπολέμησεν αὐτῷ. ἦν δὲ ὁ Κηφεὺς ἐκ τοῦ γήρους μὴ βλέπων· ἀκούσας ὁ Περσεὺς ὅτι πολεμεῖ αὐτῷ, ὀργισθεὶς πάνυ ἐξῆλθεν κατ᾽ αὐτοῦ βαστάζων τὴν κάραν, καὶ ὑπέδειξεν αὐτῷ αὐτήν. Καὶ ὁ Κηφεὺς μὴ βλέπων ἐπέβαινεν ἐπ᾽ αὐτὸν ἔφιππος. Ὁ δὲ Περσεὺς ἀγνοῶν ὅτι οὐ συνορᾷ, καὶ † λογίσατο μηκέτι ἐνεργεῖν τὴν κάραν ἣν κατεῖχε τῆς Γοργόνης, καὶ στρέψας αὐτὴν ἐφ᾽ ἑαυτὸν προσέσχεν αὐτῇ· καὶ τυφλωθεὶς ἔμεινεν ὡσεὶ νεκρὸς, καὶ ἀνῃρέθη· καὶ ἐβασίλευσεν Περσῶν ὁ υἱὸς αὐτοῦ τοῦ Περσέως, καὶ τῆς Ἀνδρομήδας Μέρος, προβληθεὶς ἐκ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ πάππου τοῦ Κεφέως τοῦ

† λογισάμενος.

Περσέως θάνατος.

βασιλέως

Ægypto easdem Persicas in sui memoriam instituit. Docuit præterea Persas nefanda poculi illius execrandi sacra, regionémque illam Medorum appellauit. Perseus porro cùm regnum in Persas multos annos habuisset, intellexit Ionitas, ex Argiuis oriundos in Syria versari, profectúsque ad montem Silpium venit in Syriam tanquam ad cognatos & gentiles suos, qui illum ingenti gaudio exceptum adorarunt, quod scirent Argiui Iopolitæ Perseum ex Argiuis genus ducere cum gaudio illum celebrarunt. Tempestate verò ingruente, fluminéq; Dracone, nunc autem horisen nuncupato imbribus aucto, & vrbem Ionitarum inundante, monuit Ionitas, vt preces funderent; quibus precantibus & sacris operantibus rotundum ex æthere fulmen desilijt, & tempestatem sedauit, fluminisq; impetum coërcuit: quâre attonitus Perseus ex illo fulminis igne, ignem accendit, diligentérque apud se retinuit, quem reuersus in Persidem tulit in regiam, docuitque (Persas) ignem illum colere, quem ajebat è cœlo se vidente delatum, quem hodiéque Persæ vt diuinum venerantur. Perseus autem Iopolitis fanū condidit, cui æterni ignis nomen indidit. Eodémque modo & Persis templū excitauit ejusdem immortalis ignis, cui colendo † religiosos quosdā viros, quos Magos appellauit, præfecit. Hæc Pausanias Chronographus sapientissimus literis consignauit.

infra Iopolitas vocat.

De hoc in lib. de Persico principatu Brissonius

prudentes.

Pausanias.

Postea Cepheus Æthiopum Rex Andromedæ pater bellū intulit illi. Erat tum ex senio Cepheus oculis captus. Perseus verò cùm intellexisset se bello peti, ingenti correptus ira contra illum profectus caput Gorgonis secum tulit, illiq; obuertit. Sed Cepheus cæcus equo in illum præstanti concitato impressionem fecit. Perseus ignarus Cepheū luminib. orbatū, ratus vim capiti nullā amplius inesse, erga se caput Gorgonis vertit, quod dū contemplatur occæcatus ipse & exanimatus perijt, regnūq; Persarū filius Persei occupauit, auctus etiā parte regni ab Auunculo Cepheo Rege Æthiopiæ propter Andromedā, qui Cepheus (aliquandiu)

De hoc Igne & Pyrijs Persarum multa Brissonius de principatu Persarum.

Persei mors.

βασιλέως Αἰθιοπίας, ὅστις ἐβασίλευσεν καὶ ἐκαύθη ἡ μυσαρὰ κεφαλὴ τῆς Γοργόνης, καὶ ἀνεχώρησεν ἐπὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χώραν. καὶ ἔμεινεν λοιπὸν τὸ γένος τοῦ Περσέως βασιλεῦον τῆς Βαβυλωνίων χώρας.

Ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις χρόνοις τοῦ Πήκου Διός, ἐπὶ τὰ δυτικὰ μέρη, ἀναφαίνεταί τις ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰάφεθ, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀργείων ὀνόματι Ἴναχος· ὅστις πρῶτος ἐβασίλευσεν ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, καὶ κτίζει πόλιν ἐκεῖ εἰς ὄνομα τῆς Σελήνης, ἐτίμα γὰρ αὐτήν, ἣν ἐκάλεσεν Ἰώπολιν. Οἱ γὰρ Ἀργεῖοι μυστικῶς τὸ ὄνομα τῆς Σελήνης τὸ ἀπόκρυφον, Ἰὼ λέγουσιν ἕως ἄρτι.

Ἔστησε δὲ καὶ ἐν τῇ πόλει ἱερὸν τῇ Σελήνῃ, ἀναστήσας αὐτῇ στήλην χαλκῆν, ἐν ᾗ ἐπέγραψεν· Ἰὼ Μάκαιρα λαμπαδηφόρα. Ὁ δὲ αὐτὸς Ἴναχος ἠγάγετο γυναῖκα Μελίαν ὀνόματι, ἐξ ἧς ἔσχεν παῖδας τρεῖς, Ἰάσονα καὶ Βῆλον, καὶ θυγατέραν ἣν ἐπωνόμασεν Ἰώ, εἰς ὄνομα τῆς Σελήνης· ἦν δὲ κόρη εὐπρεπεστάτη πάνυ. Τότε ὁ Πῆκος ὁ καὶ Ζεύς, ἀκούσας περὶ τοῦ Ἰνάχου, ὅτι ἔχει θυγατέρα παρθένον εὐπρεπεστάτην ὁ βασιλεὺς τῶν δυτικῶν μερῶν, πέμψας ἥρπασεν τὴν Ἰὼ θυγατέρα τοῦ Ἰνάχου καὶ ταύτην φθείρει καὶ ἔγκυον ποιήσας, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς θυγατέρα, ἥντινα ἐκάλεσε Λιβύην. Ἡ δὲ Ἰὼ ἐπαχθῶς ἔφερεν ἐπὶ τῷ συμβάντι αὐτῇ, καὶ μὴ θέλουσα συνεῖναι αὐτῷ Πήκῳ Διΐ, διαλαθοῦσα αὐτόν, καὶ πάντας, καὶ τὴν θυγατέρα ἑαυτῆς ἐάσασα, καὶ τὸν πατέρα αὐτῆς Ἴναχον, αἰσχυνομένη ἔφυγεν εἰς Αἴγυπτον καταπλεύσασα. Καὶ εἰσελθοῦσα ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Αἰγύπτου ἡ Ἰώ, ἐκεῖ διῆγεν. Καὶ μαθοῦσα μετὰ χρόνον, ὅτι Ἑρμῆς βασιλεύει τῆς Αἰγύπτου, ὁ υἱὸς Πήκου Διός, καὶ φοβηθεῖσα τὸν αὐτὸν Ἑρμῆν, φεύγει ἐκεῖθεν εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος, εἰς ὅπερ ὁ Σέλευκος Νικάτωρ ὁ Μακεδὼν ἔκτισεν πόλιν μετὰ χρόνους, καὶ ἐκάλεσεν εἰς ὄνομα τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ υἱοῦ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην. Ἀπελθοῦσα δὲ εἰς τὴν Συρίαν ἐκήνη ἡ Ἰώ, ἐκεῖ ἐτελεύτησεν, ὡς Θεόφιλος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. ἕτεροι δὲ ἐξέθεντο, ὅτι ἐν τῇ Αἰγύπτῳ τελευτᾷ Ἰώ.

Περὶ Λιβύης.

Ὁ δὲ

quandiu) regnauit (in Perside) & caput nefariæ Gorgonis flammis concremauit, regnúmque suum repetiuit. Reliquum verò Persei genus Babylone regnauit.

Prædictis autem Pici Iouis temporibus Occidenti imperantis, extitit quispiam ex gente Iapethi in Argiuorum regione, quem Inachum dixêre; qui primus in ijs oris regnauit. Hic vrbem condit, cui Lunæ nomen imposuit, quam colebat; appellauitq; ciuitatem Iopolim. Nam Argiui interiore notione occultum reconditúmue Lunæ nomen, Io, hodieq; dicunt. Inachus. Io.

In vrbe porro templum Lunæ condidit, columnámq; erexit ex ære, cum hac inscriptione: Io Beata Lucifera. Inachus autem ipse Melian vxorem duxit, ex qua trigeminam suscepit prolem: Iasonem, Belum, & filiam, quam à Luna appellauit Io. Erat hæc virgo forma laudatissima. Tum Picus seu Iupiter cum de Inacho inaudisset, cui pulcherrima esset filia virgo, occidentis rex (Iupiter inquam) per emissarios Io Inachi filiam raptam compressit, grauidauitq;, & filiam ex ea procreauit Libyam appellatam.

Sed Io indignè ferens illatam sibi contumeliam, dedignataque porro cum Pico Ioue consuescere, clam omnibus, Ioue, Inacho, desertáque filia ob ignominiam in Ægyptum profuga nauigauit, ingressaq; regnum Ægypti ibi sedem fixit. Verùm cùm aliquanto pòst accepisset Hermen seu Mercurium Pici Iouis filium Ægypto cum potestate regia praeesse, metuens Mercurium, fuga in Sipilum montem euasit, vbi Seleucus Nicanor Macedo postea vrbem condidit, quam à filio suo Antiochiam magnam appellauit. Profecta verò postea in Syriam Io, ibi extincta est, quemadmodum literis consignauit sapientissimus ille Theophilus. Alij contra tradiderunt eam in Ægypto defunctam. De Lybia.

N Inachus

Ὁ δὲ Ἴναχος ὁ αὐτῆς πατὴρ εἰς ἀναζήτησιν αὐτῆς ἔπεμψεν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς καὶ τοὺς συγγενεῖς, καὶ τὸν Τριπτόλεμον, καὶ Ἀργείους μετ' αὐτῶν. οἵτινες πανταχοῦ ζητήσαντες οὐχ εὗρον αὐτήν. Γνόντες δὲ οἱ Ἀργεῖοι αὐτοὶ Ἰωπολῖται ὅτι ἐτελεύτησεν εἰς τὴν Συρίαν ἡ Ἰῶ, ἐλθόντες ἔμειναν ἐκεῖ πρὸς μικρὸν, κρούοντες ἕκαστον οἶκον καὶ λέγοντες, αὐτοῦ ψυχὴ ἡ Ἰῶ σωζέσθω. καὶ ἐν ὁράματι χρηματισθέντες ἰδοὺ δάμαλιν λέγουσαν αὐτοῖς ἀνθρωπίνῃ φωνῇ, ὅτι ἐνταῦθα εἰμὶ ἐγὼ ἡ Ἰῶ. καὶ διϋπνισθέντες ἔμειναν θαυμάζοντες τὴν τοῦ ὁράματος δύναμιν, καὶ λογισάμενοι ὅτι ἐν τῷ ὄρει
* Σηπίλῳ. αὐτῷ κεῖται ἡ Ἰῶ, κτίσαντες αὐτῇ ἱερὸν ᾤκησαν ἐκεῖ εἰς τὸ *Σήλπιον ὄρος. κτίσαντες καὶ πόλιν ἑαυτοῖς, ἣν ἐκάλεσαν Ἰώπολιν· οἵτινες ἐκλήθησαν παρὰ τοῖς αὐτοῖς Σύροις Ἰωνῖται ἕως νῦν. Οἱ οὖν Σύροι Ἀντιοχεῖς ἐξ ἐκείνου χρόνου, ἀφ' οὗ οἱ Ἀργεῖοι ἐλθόντες ἐζήτησαν τὴν Ἰῶ, ποιοῦσι τὴν μνήμην κρούοντες τῷ καιρῷ αὐτῷ, κατ' ἔτος τοὺς Ἑλλήνων οἴκους ἕως ἄρτι. Διὰ τοῦτο οἱ Ἀργεῖοι ἔμειναν αὐτοὶ ἐκεῖ εἰς τὴν Συρίαν. Ἐπειδὴ ἐκελεύσθησαν ἀπολυόμενοι ἀπὸ τῆς Ἀργείων χώρας ὑπὸ τοῦ βασιλέως αὐτῶν Ἰνάχου τοῦ πατρὸς τῆς Ἰῶ, ὅτι εἰ μὴ ἀγάγετέ μοι τὴν θυγατέρα μου Ἰῶ, μὴ ὑποστρέψητε ἐπὶ τὴν Ἀργείων χώραν. Ἔκτισαν οὖν ἐκεῖ οἱ αὐτοὶ Ἰωνῖται ἱερὸν Κρονίωνος εἰς τὸ Σήλπιον ὄρος.

Ἡ δὲ Λιβύη θυγάτηρ τῆς Ἰῶ, καὶ τοῦ Πήκου Διὸς, ἐγαμήθη τινὶ ὀνόματι
Βῆλος. Ποσειδῶνι· ἐξ ὧν ἐτέχθη ὁ Ἀγήνωρ καὶ Βῆλος, καὶ Ἐνυάλιος, παῖδες τρεῖς. ὁ δὲ Ἀγήνωρ καὶ Βῆλος κατέλαβον τὴν Συρίαν, καὶ αὐτοὶ εἰς ἀναζήτησιν τῆς Ἰῶ, εἰ ἔτι ζῇ. καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς εἴπερ εἰσίν. εἶσαν γὰρ αὐτῷ συγγενεῖς, καὶ μηδένα εὑρηκότες ὑπέστρεψαν. Καὶ ὁ μὲν Βῆλος, ἐπὶ τὸν Αἴγυπτον ἀπῆλθεν, κἀκεῖ γαμήσας τὴν Σίδαν, ἔσχεν υἱοὺς δύο, Αἴγυπτον καὶ Δάναον. Ὁ δὲ Ἀγήνωρ ἐπὶ τὴν Φοινίκην ἐλθὼν ἠγάγετο τὴν Τυρώ. καὶ κτίζει πόλιν ἣν ἐκάλεσεν Τύρον, εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ γαμετῆς. Ἐβασίλευσεν οὖν ἐκεῖ, καὶ ἔσχεν υἱὸν ἐκ τῆς Τυρὼ τὸν Κάδμον τὸν Φοίνικα, καὶ τὸν Σύρον καὶ τὸν
* ἐπωνόμασεν ἢ ἐκάλεσεν. Κήλικα, καὶ θυγατέρα, ἣν *ἐβασίλευσεν Εὐρώπην. Καὶ βασιλεύει ὁ Ἀ-
Περὶ Εὐρώπης. γήνωρ τῶν μερῶν ἐκείνων ἔτη, ξγ΄. Τὴν δὲ Εὐρώπην οἱ ποιηταὶ ἐξέθεντο θυγατέρα εἶναι τοῦ Φοίνικος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀγήνορος βασιλέως, καὶ ὁμοφωνήσαντες τοῖς χρονογράφοις.

Ἐπιῤῥί-

Inachus autem pater Iûs ad eam inquirendam misit fratres suos & propinquos, nec non & Triptolemum cum alijs Argiuis, qui eam vbiq; vestigantes tamen non repererunt. Postea quam verò Argiui didicerunt eam in Syria mortuã, illuc ventitantes aliquãdiu ibi hæserunt, singulas domos pulsantes dixerunt: salua sit anima Iûs, acceptóq; per speciem quandam visionis oraculo, visi sunt videre buculam humana voce secum ita loquentem: Hîc ego sum Io. Exciti somno manserũt ibi admirabundi super visomnij, secumq; rem pertractantes omnino censuerunt in mõte Sipilo eam sitã, positóq; ibi fano, sedes fixerunt, vrbẽq; condiderunt, quam Iopolim dixêre, cujus ciues hodie apud Syros Ionitæ nominantur. Ergo Antiocheni in Syria ex illo tẽpore, cum Argiui Io quæritantes aduenerãt, ad rei testandã memoriã, certo tẽpore quotãnis Græcorum feriunt ædes. Hanc ob causam Argiui in Syria consederunt. Etenim in mandatis ex Argis soluturi, à rege suo Inacho parente Iûs acceperant, vti non nisi inuenta Io in patriam suam Argos reuerterentur. Condiderunt ergo ibi illi ipsi Ionitæ in monte * Sipilo fanum Ioui Saturnio.* Fabula. Silpio.

Libia autem Pici Iouis & Iûs filia nupta cuidam Neptuno dicto, ex quib. ꝓsati sunt Agenor, Belus, Mauors, tres filij. Agenor & Belus Syriã tenebãt. vnde profecti ad Io, an viueret, inquirendã, ejúsq; fratres, an superessent, habebat enim cognatos: nullo reperto redierunt. Et Belus quidem in Ægyptum se contulit, & ibi ducta in vxorem Sida, binos creauit liberos, Ægyptum & Danaum. Agenor autem profectus in Phœnicem Tyro in conjugem accepit, vrbémque condidit, quam à conjuge Tyrum nũcupauit. Rex ergo Tyri filium ex Tyro suscepit Cadmum illum Phœnicem, Syrúmq; & Cilicem, vnámque filiam, cui Europa nomen indidit. Tenuit ergo regnum illarum partiũ annos tres supra sexaginta. Sed Europam Poëtæ Cadmi Phœnicis Agenoris regis filij filiam faciunt, conspirantq; (qua de auo) cum Chronographis. Belus. Agenor. De Europa.

Ἐπιρρίψας δὲ τῇ πόλει Τύρῳ Ταῦρος ὁ τῆς Κρήτης βασιλεύς, ναυμαχίᾳ πολεμήσας παρέλαβε τὴν αὐτὴν Τύρον πόλιν ἑσπέρας, καὶ παιδεύσας αὐτὴν, ἔλαβεν ἐξ αὐτῆς αἰχμαλώτους πολλούς, ἐν οἷς ἔλαβεν καὶ τὴν αὐτὴν Εὐρώπην τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Ἀγήνορος. Ὁ δὲ Ἀγήνωρ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπολέμουν ἐπὶ τὸ λίμητον. Καὶ γνοὺς ὁ Ταῦρος ὁ τῆς Κρήτης βασιλεύς, ἐξαίφνης ἐπέρριψεν τῇ χώρᾳ διὰ θαλάσσης, ἥτις ἐστὶν ἑσπέρας μνήμην ποιοῦσιν οἱ Τύριοι ἕως τῆς νῦν λέγοντες, κακὴ ὀψινή.

Ἀπήγαγε δὲ τὴν Εὐρώπην εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα ὁ Ταῦρος, ἥντινα καὶ γυναῖκα ἔλαβεν οὖσαν παρθένον καὶ εὐπρεπῆ· καὶ ἐκάλεσε τὰ μέρη ἐκεῖνα εἰς ὄνομα αὐτῆς Εὐρώπεια. Ἐξ ἧς ἔσχεν υἱὸν τὸν Μῆνον, (ὥς φησι.) καθὼς Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος ποιητὴς συνεγράψατο ὥς φησι. Ζεὺς μεταβληθεὶς εἰς ταῦρον, τὴν Εὐρώπην ἥρπασεν.

Ἔκτισε δὲ ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ πόλιν μεγάλην· ἣν δὲ ἐκάλεσεν Γορτύναν εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ μητρὸς τῆς ἐκ γόνου Πήκου Διός. Τὴν δὲ τῆς αὐτῆς πόλεως Τύχην ἐκάλεσεν Καλλινίκην, εἰς ὄνομα τῆς παρ' αὐτοῦ σφαγιασθείσης κόρης.

Ὁ δὲ Ἀγήνωρ βασιλεύς, ἐλθὼν ἐκ τοῦ πολέμου ἐν τῇ Τύρῳ, καὶ μαθὼν τὴν γενομένην παρ' αὐτοῦ ἐξαίφνης ἔφοδόν τε καὶ ἁρπαγὴν, εὐθέως ἐξέπεμψεν τὸν Κάδμον διὰ τὴν εὐρώπην μετὰ χρημάτων πολλῶν καὶ στρατοῦ. Μέλλων δὲ τελευτᾶν βασιλεὺς ὁ αὐτὸς Ἀγήνωρ, διετάξατο πᾶσαν ἣν ἐπέταξε γῆν μερίσασθαι τοὺς τρεῖς αὐτοῦ υἱούς, (Περὶ φοίνικος.) καὶ ἔλαβεν ὁ Φοῖνιξ τὴν Τύρον, καὶ τὴν αὐτῆς συνορίαν, καλέσας τὴν ὑπ' αὐτῶν γενομένην γῆν Φοινίκην. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Σύρος εἰς τὸ ἴδιον ὄνομα (*Κίλιξ) τὴν ἐπιλαχοῦσαν αὐτῷ χώραν ἐκάλεσεν Συρίαν. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ *Κήλιξ τὸ ἐπιλαχὸν αὐτῷ κλίμα ἐκάλεσεν Κιλικίαν εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα. (Περὶ ἐφευρέσεως κογχύλης. *ἱστάμενος, περιφερόμενος.) Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ Φοίνικος ἦν Ἡρακλῆς ὁ φιλόσοφος ὁ λεγόμενος Τύριος ὅστις ἐφεῦρε τὴν κογχύλην· *ἐωριζόμενος γὰρ ἐπὶ τὸ παράλιον μέρος τῆς Τύρου πόλεως, ἴδε ποιμενικὸν κύνα ἐσθίοντα τὴν λεγομένην κογχύλην, ὅπερ ἐστὶ μικρὸν εἶδος θαλάσσιον κοχλιῶδες, καὶ ποιμένα νομίζοντα αἱμάσσειν τὸν κύνα λαβόντα ἀπὸ προβάτου πόκον ἐρέας, καὶ καταμάσσοντα τὸ καταφερόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ κυνός,

*Porro Taurus Cretæ Rex Tyrum classe inuasit, commissóq; nauali prælio Tyrum ad Vesperam occupauit, eáq; punita magnam captiuorum copiam abduxit, inter quos & Europa fuit regia Agenoris soboles. Agenor verò cum filijs de * limitibus certabat. Quod vbi Taurus Rex Cretensis intellexit, ex templo per mare regionem oppressit, cujus * vespera, Tyrij memoriam hodiéq; peragunt, cùm dicunt, & ibi serò sapit.*

[Taurus rex Cretæ.]
[Legatur Scaliger ad Eus.]
[* ἐπὶ τὸ λίμενον, fortasse ad Limetum]
[* ἑσπέρας]

Taurus interim Europam in patriam secum abduxit, quã in tori consortem accepit, quod & virgo, & forma esset singulari, vocauítque regiones illas Europeas. Ex hac suscepit Minoem, quemadmodum sapientissimus scripsit Poëta Euripides, cũ dicit Iupiter in Taurum deformatus Europam rapuit.

Condidit in ipsa insula vrbem ingentem, quam Gortynam à matre nepte Pici Iouis cognominauit. Vrbis verò genium seu fortunam Callinicen, à virginis ibi cæsæ nomine dixit.

Agenor verò Rex cùm ab expeditione Tyrum venisset, audissetq; Tauri subitam irruptionem & prædam abactam, è vestigio Cadmum cum ingẽti pecunia & exercitu † (ad reducendam) Europam misit. Tandem Rex Agenor moriturus in mandatis reliquit, vt tota regio, quam sibi subiecerat, in tres diuideretur filios. Ita Phœnix Tyrum & circumjacentem occupauit oram, quam à suo nomiue Phœniciam appellauit; parìq; ratione Syrus, quam sortitus erat partem, à suo nomine Syriam vocauit; perinde suam à suo quoq; nomine Cilix dixit Ciliciam. Porro tempestate Phœnicis fuit Tyri Hercules Philosophus cognomento Tyrius, qui purpuram inuenit; nam in littore Tyrio obambulãs pastorium vidit canem, qui ostreum (quod conchylis dicitur, paruúmq; genus est testudinis marinæ) mandebat, & pastorem, qui quod canem putaret sanguinare, lanæ vellere ab oue rapto extersit, quod ab ore canis profluebat, vel-

[† propter Europam.]
[De Phœnice]
[De Cilicia.]
[De purpuræ inuentione.]

κυνὸς, καὶ βάπτοντα τὸν πόκον. Ὁ δὲ Ἡρακλῆς προσεσχηκὼς μὴ εἶναι αὐτὸ αἷμα, ἀλλὰ βάμματος, παρὰ ξένου ἀρετὴν, ἐθαύμασεν. καὶ γνοὺς ὅτι ἐκ τῆς κογχύλης ἐστὶ τὸ βάμμα τοῦ πόκου, εἰληφὼς ἐκ τοῦ ποιμένος τὸν πόκον, ὡς μέγα δῶρον, τοῦτον προσήγαγε τῷ βασιλεῖ τῆς Τύρου Φοίνικι. καὶ ἐκπλαγεὶς καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς ξένης χροιᾶς τοῦ βάμματος, θαυμάζων τὴν αὐτοῦ εὕρεσιν, ἐκέλευσεν ἐξ αὐτοῦ τοῦ βάμματος τῆς κογχύλης βαφῆναι ἐρέαν, καὶ γενέσθαι αὐτῷ περιβόλαιον βασιλικὸν, καὶ ἐφόρεσεν αὐτὸς πρῶτος περιβόλαιον ἐκ πορφύρας. Καὶ πάντες ἐθαύμασαν, τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα ὡς ξένην θέαν. Καὶ ἐξ ἐκείνου ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Φοίνιξ μηδένα ὑπὸ τὴν αὐτοῦ ὄντα βασιλείαν τολμᾶν φορεῖν τὴν αὐτὴν ἐνάρετον ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης οὖσαν φορεσίαν, εἰ μή τι αὐτὸν, καὶ, τοὺς μετ' αὐτὸν βασιλεύοντας τῆς Φοινίκης, διὰ τὸ γινώσκεσθαι τὸν βασιλέα τῷ στρατῷ καὶ παντὶ τῷ πλήθει ἐκ τῆς θαυμαστῆς καὶ παρὰ ξένου φορεσίας· πρώην γὰρ οὐκ ἐγίνωσκον οἱ ἄνθρωποι βάπτειν χροιὰς ἱματίων, ἀλλὰ τὰς τῶν προβάτων ἐρέας οἷαι καὶ ἦσαν ἐποίουν ἱμάτια καὶ ἐφόρουν. καὶ οὐκ εὐχερῶς ἐγνωρίζοντο τῷ ὑπηκόῳ πλήθει οἱ βασιλεῖς. Λοιπὸν, οὖν κατὰ τὸν τόπον βασιλεῖς, εἴτοι ῥῆγες καὶ τοπάρχαι ἀκηκοότες τοῦτο. Οἱ μὲν περιβόλαια, οἱ δὲ φίβλας καὶ μαντεῖα ἐπενόησαν ἑαυτοῖς, πορφυρᾶ, ἢ ῥούσαια βάπτοντες τὰ ἀπὸ βοτανῶν καὶ ἐφόρουν διὰ τὸ γινώσκεσθαι τῷ ἰδίῳ πλήθει, καθὼς Παλαίφατος ὁ σοφώτατος ἐξέθετο.

Πρῶτος φοίνιξ ἐφόρεσεν πορφύραν.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΗΚΟΥ.

Ἐν ᾧ χρόνῳ Πῆκος ὁ καὶ Ζεὺς ἐτελεύτα, ἐκέλευσεν τὸ λείψανον αὐτοῦ ταφὲν τεθεῖναι ἐν τῇ Κρήτῃ νήσῳ καὶ κτίσαντες αὐτῷ ναὸν οἱ αὐτοῦ παῖδες ἔθηκαν αὐτὸν ἐκεῖ ἐν τῇ Κρήτῃ κείμενον ἕως τοῦ παρέντος, ἐν ᾧ ἐπιγέγραπται·

ΕΝΘΑΔΕ ΚΕΙΤΑΙ ΘΑΝΩΝ ΠΗΚΟΣ Ο ΚΑΙ ΖΕΥΣ,
ΟΝ ΚΑΙ ΔΙΑ ΚΑΛΟΥΣΙΝ.

Περὶ οὗ συνεγράψατο Διόδωρος ὁ σοφώτατος χρονογράφος, ὃς καὶ ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ περὶ θεῶν, εἶπεν; ὅτι Ζεὺς ὁ τοῦ Κρόνου υἱὸς ἐν τῇ Κρήτῃ κεῖται.

ΠΕΡΙ

lúsq; tinxit. Hercules cum obseruasset id non esse sanguinem, sed peregrini alicujus vim liquoris, scilicet obstupuit, & cum ex conchyli, succum illum velleris expressum sciret, accepta à pastore lana, illam Phœnici regi Tyriorum magni loco muneris detulit, qui & ipse attonitus noui & inusitati coloris aspectu, ejusq; inuentione jussit vellus liquore purpuræ seu conchylis imbui, sibiq; regiam inde vestem fieri, primúsq; ipse purpuratam chlamydem gestauit, quam vestem regiam velut peregrinum quid & inusitatum spectaculum omnes obstupuêre. Rex deinde Phœnix mox edicto cauit, ne quisquam ex sibi subjectis cultum è terræ marisq; thesauro collatum affectaret, præter ipsum Regē, & Regis successores. Atq; hoc vtì Reges à populo & exercitu ex nouo hoc & admirando gestamine noscerentur. Nam prius haud norant mortales vestium colores, sed ex ouiū vellere quale quale illud erat vestes conficiebant, ac gestabant, neq; facile principes à populo secernebantur. Ceterùm alij passim Imperatores, regésq; & dynastæ, haud obsequentes erant huic legi. Nam alij indumenta, alij fibulas aureas, & idola sibi purpurea, aut russea ex herbarum succis expresso colore sibi comparabant, ferebántq; vtì populo perspicui essent, quemadmodum sapientissimus prodidit Palæphatus.

Phœnix primus purpuram gestauit

DE CORPORE PICI.

Moriturus Picus seu Iupiter exuuias corporis sui in Creta insula reponi jussit, vbi condito illi templo à posteris est situs, jacétq; hodie in Creta, cum hoc Epigrammate:

HIC SITVS IACET PICVS MORTVVS, QVI ET IVPITER, QVEM IOVEM VOCANT.

De quo Diodorus sapientissimus ille Chronographus scripsit, qui in syntagmatis sui volumine de Dijs, tradidit Jouem Saturni filium in Creta situm esse.

DE

ΠΕΡΙ ΦΑΥΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ, ΟΣΤΙΣ πρῶτος ἐφεῦρε τὸν χρυσόν.

Μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ αὐτοῦ τοῦ Πήκου τοῦ καὶ Διὸς, ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Φαῦνος ὁ καὶ Ἑρμῆς, τῆς Ἰταλίας ἔτη τριάκοντα πέντε, ὃς ἦν ἀνὴρ πανοῦργος καὶ μαθηματικός. ὅστις ἐφεῦρεν τὸ μέταλλον τοῦ χρυσίου ἐν τῇ δύσει πρῶτος, καὶ τὸ χωνεύειν. Γνοὺς δὲ ὅτι διαφθονοῦνται αὐτῷ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἀπὸ τῶν γυναικῶν, ὧν ἔσχεν Πῆκος ὁ καὶ Ζεὺς ὁ αὐτοῦ πατήρ. ἤθελον γὰρ αὐτὸν φονεῦσαι, ὡς ὄντες πολλοὶ περίπου ἑβδομήκοντα. Μετὰ γὰρ πολλῶν συμμιγνύμενος γυναικῶν ἐτεκνοποίησεν ὁ Ζεύς· πολὺ χρυσίον ἐγκολπωσάμενος εἰς ὑπερβολὴν ἀνεχώρησεν καὶ ἀπέρχεται εἰς τὴν Αἴγυπτον πρὸς τὴν φυλὴν τοῦ Χὰμ υἱοῦ Νῶε, οἵτινες ἐδέξαντο αὐτὸν ἐν τιμῇ, καὶ διέτριβεν ἐκεῖ ὑπερηφανῶν πάντας, καὶ φορῶν τὴν χρυσῆν στολὴν, ἐφιλοσόφει παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις, λέγων αὐτοῖς μαντείας μελλόντων· ἦν γὰρ φύσει σφόδρα λογικός καὶ προσεκύνουν, αὐτὸν λέγοντες θεὸν Ἑρμῆν ὡς λέγοντα τὰ μέλλοντα, καὶ διακονοῦντα αὐτοῖς ἐκ τοῦ θεοῦ τῶν μελλόντων τὴν ἀπόκρισιν, καὶ παρέχοντα αὐτοῖς χρήματα. Ὅντινα, καὶ πλουτοδότην ἐκάλουν ὡς τὸν χρυσὸν θεὸν ὀνομάζοντες. Ὅτε οὖν αὐτὸς Ἑρμῆς εἰς τὴν Αἴγυπτον ἦλθεν, καὶ ἐβασίλευσεν, τῶν Αἰγυπτίων τότε ἐκ τοῦ γένους τοῦ Χὰμ ὁ Μεσρέμ. οὗτινος τελευτήσαντος, ἐποίησαν οἱ Αἰγύπτιοι τὸν Ἑρμῆν βασιλέα. καὶ ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων ἔτη, λθʹ. ἐν ὑπερηφανίᾳ. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων ὁ Ἥφαιστος ἡμέρας, αχπʹ. ὡς γενέσθαι ἔτη, δʹ. μῆνας ἑπτὰ, ἡμέρας γʹ. Οὐκ εἰδῆσαν γὰρ τότε ἐνιαυτοὺς μετρεῖν οἱ Αἰγύπτιοι, ἀλλὰ τὴν περίοδον τῆς ἡμέρας ἐνιαυτοὺς ἔλεγον. Τὸν δὲ αὐτὸν Ἥφαιστον θεὸν ἐκάλουν· ἦν γὰρ πολεμιστὴς καὶ μυστικός· ὅστις ἐλθὼν εἰς πόλεμον συνέπεσεν σὺν τῷ ἵππῳ αὐτοῦ καὶ πληγεὶς ἔμενε χωλεύων. Ὁ δὲ αὐτὸς Ἥφαιστος νόμον ἔθηκεν τὰς Αἰγυπτίας γυναῖκας μονανδρεῖν καὶ σωφρόνως διάγειν. Τὰς δὲ ἐπὶ μοιχείαν εὑρισκομένας τιμωρεῖσθαι. Καὶ ηὐχαρίστησαν αὐτῷ οἱ Αἰγύπτιοι, διότι πρῶτον νόμον σωφροσύνης τοῦτον ἐδέξαντο.

Περὶ Ἡφαίστου. ita legendus hic locus. annum definit ut nos diebus 365: pro mense dies 31 hic putandi.

Νόμος Ἡφαίστου περὶ μονανδρίας καὶ διὰ τί χωλός.

DE FAVNO REGE ITALIÆ AVRI primo repertore.

Extincto Pico seu Ioue regnum Italiæ filius ejus Faunus, qui & Mercurius, annos quinq; & triginta administrauit, vir sagax callidúsq; & Mathematicus; qui primus auri metallum in occidente reperit, ejúsq; conflandi rationem. Sed cùm intellexisset, se magna apud fratres suos, ex Ioue patre de varijs pellicibus, quas habuit Picus Iupiter natos, inuidiâ flagrare; (ejus enim occidendi consilium cœperant, vt qui essent haud pauci, præter propter septuaginta. Iupiter enim cum multis fœminis consueuerat, multósque liberos procrearat) conuasato ingenti auri pondere, Italia excessit, atq; in Ægyptum se contulit ad stirpem à Chamo Noe thi filio oriundam, à qua perhonorificè est exceptus, qui dum ibi degeret præ se contemsit omnes, aureúmque amiculum indutus philosophabatur apud Ægyptios, quibus multa prædicebat euentura, natura enim peringeniosus erat. Adorarunt ergo eum Ægyptij, dicebantq; eum esse Deum Mercurium, vt qui futura prænunciaret, illisq; à Deo oracula & responsa de futuris velut internuncius referret, aurúmq; subministraret, quem opum largitorem appellabant, aureúmq; Deum vocitabant. Mercurio in Ægyptum veniẽte regnabat apud Ægyptios Mestremus ex Chami gẽte natus. Cui fatis functo Ægyptij Mercurium regẽ suffecerunt, qui annos nouem & triginta superbè admodũ imperitauit. Huic successit in regno Vulcanus, De Vulcano. *diésq; mille, sexcentos, octoginta; hoc est, annos 4. menses 7. dies 3. regnauit. Nesciebant enim tum Ægyptij annos definire: sed vnius diei spacium, annum appellabant. Vulcanũ porro Deum vocabant: erat quippe bellicosus & religiosus, qui in expeditionẽ profectus, cum equo suo offendisset, lapsus, pedem læsit, indeq; claudicauit. Hic Vulcanus lege condita sanxit, vti fœminæ Ægyptiæ vno contentæ viro castè vitam degerent, adulteræq; deprehensæ punirentur. Vnde Vulcano chari fuere Ægyptij, quod primam continentiæ legẽ recepissent.* Lex Vulcani de vnica vxore ducenda.

O DE

ΠΕΡΙ ΣΙΔΗΡΟΥ ΤΙΣ ΠΡΩΤΟΣ ΕΦΕΥΡΕΝ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἥφαιστος ἀπὸ μυστικῆς τινὸς εὐχῆς τὴν ὀξυλάβην ἐδέξατο ἐκ τοῦ ἀέρος, εἰς τὸ κατασκευάζειν ἐκ σιδήρου ὅπλα. Ὅθεν καὶ ἐπικρατὴς σιδήρου ηὑρέθη εἰς τοὺς πολέμους. Ἀπεθέωσαν οὖν αὐτὸν ὡς σωφροσύνην νομοθετήσαντα. Καὶ τροφὴν ἀνθρώποις διὰ κατασκευῆς ὅπλων εὑρηκότα, καὶ ἐν τοῖς πολέμοις δύναμιν καὶ σωτηρίαν ποιήσαντα. Πρὸ γὰρ αὐτοῦ ῥοπάλοις καὶ λίθοις ἐπολέμουν. μετὰ δὲ τελευτὴν Ἡφαίστου, ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὀνόματι Ἥλιος, ἡμέρας βυοζ΄. ὡς εἶναι ἔτη ιβ΄, μῆνας γ΄. ἡμέρας δ΄. οὐ γὰρ εἴδησαν οἱ Αἰγύπτιοι τότε, ἢ ἄλλον τινὰ ἀριθμὸν ἐν τῷ ψηφίζειν, ἀλλὰ τὰς περιόδους τῶν ἡμερῶν εἰς ἔτη ἐψήφιζον. Οἱ γὰρ τῶν ιβ΄ μηνῶν ἀριθμοί, μετὰ ταῦτα ἐπενοήθησαν, ἐξότε ἐνομάθη ὑποτελεῖς εἶναι τοὺς ἀνθρώπους τοῖς βασιλεῦσιν. Ὁ δὲ αὐτὸς Ἥλιος βασιλεὺς ὁ υἱὸς τοῦ Ἡφαίστου ἦν φιλόσοφος δυνατός, ὅστις ἐδιδάχθη παρά τινος, ὡς γυνή τις Αἰγυπτία, τῶν ἐν εὐπορίᾳ καὶ † ἐξιουσῶν παρ᾽ αὐτοῖς, ἐρῶσά τινος ἐμοιχεύετο ὑπ᾽ αὐτοῦ. Καὶ ἀκούσας ὁ Ἥλιος, ἐζήτησεν αὐτὴν πιάσαι διὰ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡφαίστου νομοθεσίαν, ἵνα μὴ λυθῇ. καὶ λαβὼν στρατιώτας ἐκ τοῦ ἰδίου στρατοῦ, μαθὼν τὸν καιρὸν τῆς μοιχείας αὐτῆς, ὅτι γίνεσθαι ἔμελλεν νυκτὸς, ἐπιρρίψας αὐτῇ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς μὴ ὄντος αὐτόθι, εὗρεν αὐτὴν μετ᾽ ἄλλου καθεύδουσαν τοῦ ἐρωμένου παρ᾽ αὐτῆς. ἥντινα εὐθέως καταγαγὼν ἐπόμπευσεν ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ τῆς Αἰγύπτου τιμωρησάμενος αὐτήν. Καὶ γέγονε σωφροσύνη μεγάλη ἐν τῇ γῇ τῆς Αἰγύπτου. Κἀκεῖνον δὲ τὸν μοιχὸν ἀνεῖλεν καὶ ηὐχαριστήθη· περὶ οὗ ἱστορεῖ ποιητικῶς Ὅμηρος ποιητής. ὡς ὁ Ἥλιος, φησίν, ἤλεγξεν τὴν Ἀφροδίτην συμμιγνυμένην νυκτὸς Ἄρει. Ἀφροδίτην δὲ ἐκάλεσεν τὴν ἐπιθυμίαν τῆς πορνείας ἀπὸ τοῦ Ἡλίου βασιλέως ἐλεγχθεῖσαν. Τὸ δὲ ἀληθὲς, ὡς προγέγραπται, Παλαίφατος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. Μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν Ἡλίου τοῦ βασιλέως υἱοῦ Ἡφαίστου, ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων * Σώσεις· καὶ μετὰ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἐβασίλευσεν † Ὄσηρις· καὶ μετὰ Ὄσηριν ἐβασίλευσεν * Ὦρος· καὶ μετὰ τὸν Ὦρον ἐβασίλευσεν Θοῦλις. ὅστις παρέλαβεν μετὰ

Margin notes: † ἐξιουσῶν. * Σῶσις. † Ὄσιρις. * Ὧρος.

DE PRIMO FERRI INVENTORE.

Idem Vulcanus diuino quodam carmine seu precatione, opifex ingenium, & fabrile è cœlo, vti è ferro arma fabricari posset, impetrauit. Vnde & ferri domitor ad vsum belli inuentórq; est habitus. Consecratus ergo inter Diuos ob continentiæ legem, & quod mortalibus per armorum fabricationem victus parandi rationem ostenderit, virtutémq; bellicam & (victoriam) salutémq; comparauit. Ante illum quippe clauis tantũ & saxis pugnabãt. Mortuo Vulcano regnũ suscepit Ægyptiorũ Sol Vulcani filius. illudq; rexit dies septẽ & septuaginta supra quater millenos quadringenos, qui annos cõficiũt 12 mẽses 3. dies 4. Nam Ægyptij aliã putandi tum temporis rationem ignorabãt: omniũ enim vnius diei orbitâ definiebãt. Duodenũ verò mensiũ numerũ tum demum descripserunt, cum vulgo mortales regibus vectigales haberi cœperunt. Sol autem Vulcani filius, rex eximius erat Philosophus, qui monitus à quodam fœminam esse Ægyptiam † copijs & opibus florentem, quæ amet quempiam, qui cum adulterij consuetudinem habeat. Quod Sol cùm intellexisset, pœnam ab ea studuit exigere, propter legem à patre latam, ne antiquaretur. Delectis ergò militibus ex omnibus copijs suis, cum tempus, quo per noctem adulterium committi solebat, explorasset, absente viro in ædes irrupit, illámq; cum amasio cubantem offendit, detractam per totam duci Ægyptũ jussit, grauitérq; in illam animaduertit, vnde in Ægypto cæteri castè viuere didicêre, mœcho etiam morte multato. quare magnam ab Ægyptijs gratiam inijt: de quo Homerus Poëta poëtico more narrat, quasi diceret, Venerem à Sole cum Marte noctu cubantem fuisse proditam. Venerem verò peccandi libidinem seu desiderium voluptatum à Sole reprehensum, appellauit. Rem autem, vti exposita est, sapientissimus ille Palæphatus literis consignauit. Soli Regi, Vulcani filio in regno Ægyptiorum successit Sosis; Sosidi Osiris; Osiridi Orus; Oro Thules,

† dignitate florentem.

βεν μετὰ δυνάμεως τινὸς πᾶσαν τὴν γῆν ἕως τοῦ Ωκεανοῦ. Καὶ ἐν τῷ ὑποστρέφειν, ἦλθεν ἐπὶ τὴν Αφρικὴν χώραν, εἰς τὸ μαντεῖον ἐν ὑπερηφανίᾳ, καὶ θυσιάσας ἐπυνθάνετο λέγων· Φράσον μοι πυριαθενὲς, ἀψευδὲς, μάκαρ, ὁ τὸν αἰθέριον μεπεγκλίνων δρόμον, τίς πρὸ τῆς ἐμῆς βασιλείας ἠδυνήθη ὑποτάξαι πάντας ἢ τίς μετ' ἐμέ; καὶ ἐδόθη αὐτῷ χρησμὸς οὗτος·

Περὶ τριάδος χρησμός.

Πρῶτα Θεὸς, μετέπειτα λόγος, καὶ πνεῦμα σὺν αὐτοῖς.
Ταῦτα δὲ σύμφυτα πάντα, καὶ ἔντομον εἰς ἓν ἰόντα
Οὗ κράτος αἰώνων· ὀρθοῖς ποσὶ θνητὲ βάδιζε
Αδηλον * διανοιῶν βίον.

* δανίων.

Καὶ εὐθέως ἐξελθὼν ἐκ τοῦ μαντείου συσκευασθεὶς ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐσφάγη ἐν τῇ Αφρικῇ χώρᾳ. Ταῦτα δὲ Αρχαῖα καὶ παλαιὰ βασίλεια τῶν Αἰγυπτίων Μενεθὼ συνεγράψατο. Καὶ ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἐμφέρεται, ἄλλως λέγεσθαι τὰς ἐπωνυμίας τῶν πέντε πλανητῶν ἀστέρων. Τὸν γὰρ λεγόμενον κρόνον ἀστέρα ἐκάλουν τὸν Λάμποντα· τὸν δὲ Διὸς τὸν Φαέθοντα· τὸν δὲ Αρεως, τὸν † Πυρώδη· τὸν δὲ Αφροδίτης τὸν Κάλλιστον· τὸν δὲ Ερμοῦ τὸν Στίλβοντα.

ἱερ.

ἱερ.

Περὶ Πλανήτων.

† Πυρόεντα.

Εν τούτοις μετὰ ταῦτα χρόνοις ἐβασίλευσεν τῶν Αἰγυπτίων πρῶτος ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χὰμ Σέσωστρις ὅστις ὁπλισάμενος ἐπολέμησεν Ασσυρίοις καὶ ὑπέταξεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς Χαλδαίους καὶ Πέρσας, ἕως Βαβυλῶνος Ομοίως ὑπέταξε καὶ τὴν Ασίαν πᾶσαν, καὶ τὴν Εὐρώπην, καὶ τὴν Σκυθίαν, καὶ τὴν Μυσίαν· καὶ ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτὸν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐκ τῆς χώρας τῆς Σκυθίας ἐπιλέξατο ἀνδρῶν νεανίσκων πολεμιστῶν Χιλιάδας δεκαπέντε, οὕστινας μετανάστας ποιήσας ἐκέλευσεν αὐτοὺς οἰκεῖν ἐν τῇ Περσίδι, δοὺς αὐτοῖς χώραν ἐκεῖ, ἣν ἐπελέξαντο. Καὶ ἔμειναν ἐν Περσίδι οἱ αὐτοὶ Σκύθαι ἐξ ἐκείνου, ἕως * τοῦ νῦν οἵτινες ἐκλήθησαν παρὰ τῶν Περσῶν Παρθίδιοι· ὅ ἐστιν τῇ Περσικῇ γλώσσῃ Σκύθες· οἳ καὶ τὴν φορεσίαν καὶ τὴν λαλιὰν, καὶ τοὺς νόμους Σκυθῶν ἔχουσιν ἕως * τῆς νῦν. καὶ εἰσὶν μαχιμώτατοι ἐν τοῖς πολέμοις, καθὼς Ηρόδοτος ὁ σοφώτατος ταῦτα συνεγράψατο.

Περὶ Σισώστρι.

* τῦ.

Παρθηνοί.

* τῦ.

Εν τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας Σέσωστρις, ὃς ἦν ἑρμῆς ὁ τρισμέγιστος ὁ Αἰγύπτιος, ἀνὴρ φοβερὸς ἐν σοφίᾳ. ὅστις ἔφρασεν τρεῖς μεγίστας δυνάμεις εἶναι, τὸ τοῦ ἀρρήτου καὶ δημιουργοῦ θεοῦ ὄνομα μίαν

θεότητα

quicum exercitu omnem circa regionem vsq; ad Oceanum occupauit; dum reuerteretur autem in Ægyptum diuertit in Africam, ingressusq; cum ingenti fastu, oraculum post sacrificium sciscitatus: Dic, inquit, Ignipotens, veridice, beate, qui cœli cursum temperas, quis ante me potuit sibi subijcere omnia; aut quis poterit post me? respondit oraculum.

Ipse Deus primum, deîn, juncto flamine, Verbum: Nota. Oraculum de Trinitate
Hæc tamen existunt simul omnia, & omnia in vnum
Distinctim veniunt: cujus sine fine potestas:
Tu certo incertum vitæ pede dirige callem.

Egressúsq; quamprimum ex fano, per insidias à suismet in Africa mactatur. Has autem Ægyptiorum vetustas & antiquas palatiorum regias Menetho descripsit. In cujus voluminibus proditur alia fuisse quinq; planetarum nomina: Saturnum enim appellabant Lampontem: Iouis sidus, Phaëthontem: Martis Pyródem; Veneris Callistum; Mercurij Stilbontem. De planetis.

His postea temporibus primus ex Chami genere apud Ægyptios regnauit Sesostris, qui expeditionem suscepit in Assyrios, illósq; in regionem redegit, vti & Chaldæos, & Persas Babylonem vsq;. Eodémq; Marte subegit Asiam omnem ac Europam, Scythiã & Mysiã. Cúmq; in Ægyptũ regrederetur, delectis ex Scytharum sobole quindecim millibus atq; in Persidem translatis imperauit vt ibi sedem figerent, data illis, quam ipsi delegissent regione. Ex eóq; tempore Scythæ illi in Perside hæserunt, hodiéq; manẽt, qui à Persis dicti sunt Parthi, quod Persicâ linguâ sonat Scythas, qui & vestem & dialectum patriam non mutarunt, hodiéq; legibus Scythicis viuunt, virtutéq; bellicâ, teste sapientissimo scriptore Herodoto, maximè præstant. De Sesostre.

Sesostris qui tum imperabat, idem fuit, qui Mercurius Trismegistus Ægyptius, suspiciendâ vir sapientiâ, qui asserebat tres esse maximas potẽtias: nomen inenarrabilis & opificis

θεότητα εἶπεν εἶναι. Διὸ καὶ ἐκλήθη ἀπὸ τῶν Αἰγυπτίων Τρισμέγιστος Ἑρμῆς. Ἐμφέρεται γὰρ ἐν διαφόροις αὐτοῦ λόγοις πρὸς Ἀσκλήπιον εἰρηκὼς περὶ θείου φύσεως ταῦτα. Εἰ μὴ πρόνοιά τις ἦ τῶν πάντων κυρίου, ὥστε μοι τὸν λόγον τοιοῦτον ἀποκαλύψαι, οὐδὲ ὑμᾶς τοιοῦτος ἔρως κατεῖχεν, ἵνα περὶ τούτου ζητήσεται, οὐ γὰρ ἐφικτόν ἐστιν, εἰς ἀμυήτους τοιαῦτα μυστήρια παρέχεσθαι. ἀλλὰ τῷ νοῒ ἀκούσατε. Ἓν μόνον ἦν φῶς νοερὸν πρὸ φωτὸς νοεροῦ. καὶ ἦν ἀεί. νοῦς καὶ νοὸς φωτεινός. καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦν ἡ τούτου ἐν ᾧ τῆς ἀεὶ ἐν ἑαυτῷ ὤν. ἀεὶ τῷ ἑαυτοῦ νοΐ, καὶ φωτὶ, καὶ πνεύματι ἅπαντα περιέχει. Ἐκτὸς τούτου οὐ θεὸς, οὐκ ἄγγελος, οὐ δαίμων, οὐκ οὐσία τις ἄλλη, πάντων γὰρ κύριος καὶ πατὴρ, καὶ θεὸς καὶ πάντα ἐν αὐτῷ, καὶ ὑπ' αὐτόν ἐστιν. ὁ γὰρ λόγος αὐτοῦ προελθὼν παντέλειος ὢν καὶ γόνιμος καὶ δημιουργὸς, ἐν γονίμῳ φύσει πεσὼν. ἐν γονίμῳ ὕδατι, ἔγκυον τὸ ὕδωρ ἐποίησεν.

*hoc, ὢν, in Suida deest.

καὶ deest in Suida.

Vide notas.

Καὶ ταῦτα εἰρηκὼς, ηὔξατο λέγων· οὐρανὸν ὁρκίζω σε θεοῦ μεγάλου σοφὸν ἔργον ἵλεως ἔσο, ὁρκίζω σε φωνὴν πατρὸς ἣν ἐφθέγξατο πρώτην ἡνίκα κόσμον ἅπαντα ἐστηρίξατο βουλῇ, φωνὴν πατρὸς, ἣν ἐφθέγξατο πρωτίστην τὸν μονογενῆ λόγον αὐτοῦ.

Ταῦτα καὶ ἐν τοῖς κατὰ Ἰουλιανοῦ βασιλέως ὑπὸ τοῦ ὁσιωτάτου Κυρίλλου συναχθεῖσιν ἐμφέρεται, πρὸς ἀπόδειξιν σαφεστέραν· ὅτι καὶ ὁ Τρισμέγιστος ἑρμῆς ἀγνοῶν τὸ μέλλον, τριάδα ὁμοούσιον ὡμολόγησεν.

Ὁ δὲ Σέσωστρις βασιλεὺς μετὰ τὴν νίκην, καταλαβὼν τὴν Αἴγυπτον, τελευτᾷ, καὶ ἐβασίλευσεν μετ' αὐτὸν τῆς τῶν Αἰγυπτίων χώρας Φαραὼ, ὁ καὶ Ναχὼρ καλούμενος, καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἐβασίλευσαν Αἰγυπτίων οἱ λοιποί.

	ΡΑΓΑΥ,	ρλβ'.	ὁμοῦ	γνγ'.
*τϟβ'.	ἐπέζησεν	σζ'.	ὁμοῦ	*τλθ'.
Casauboni exemplar, &	†ΣΕΡΟΥΧ,	ρλ'.	ὁμοῦ	,γρπγ'.
Scaligeri mendosè.	ἐπέζησεν	σλ'.	ὁμοῦ	τ'.

† Σερούχ

ΝΑΧΩΡ

Dei, vnam dixit esse deitatem. Hinc ab Ægyptijs Trismegistus, Mercurius est appellatus. Reperitur enim in varijs ejus libris, cum Æsculapio de natura Dei, in hũc modum disseruisse Quod nisi prouidentia quædam sit communis omnium Domini, quæ mihi hanc mentem injiceret, & illustraret, nunquam nos cupido incessisset, de hoc quærendi: neq; credibile est hujuscemodi sacramenta profanis temerè committi. Sed mentem aduertite. Vna tantum lux erat intelligens ante lucem intelligentem, (πρὸ φωτὸς distinguo) & semper erat mens (&) mentis fulgida. Et nihil aliud erat quàm (ἢ lege, non ἡ) hujus vnitas, (conjunge ἐν ῷ τῆς, & scribe ἑνότης) semper in seipso existens, semper sua mente (νοῒ scribe) & lumine, & omnia complectitur. Extra quod non Deus, non angelus, non dæmon, non essentia aliqua alia. Omnium enim Dominus, & pater & Deus & omnia in ipso & sub ipso sunt. Eius enim verbum, quod ab ipso prodijt, ab omni parte perfectum, fæcundum, in fæcũdo naturæ opere opifex, in genitalem incidens vndam fæcundam vndam fecit.

vide Cedrenum. Græcus codex hic planè mēdosus. Lege animaduersiones numero XII. pag. 28. Nota ibid. quæ de Trinitate.

His dictis in hæc verba precatus est. Te cœlum adjuro magni numinis sapiens opus, propitiare: obtestor te primum patris vocem quam tum primam effatus est cum totum mũdum consilio firmauit suo. vocem patris quam primam protulit, vnigenitum verbũ suum.

Hæc contra Julianum Imperatorem in sanctissimi Cyrilli scriptis proferuntur, eo quod Trismegistus rerum futurarũ ignarus, vnam tamen Trinitatis essentiam sit professus.

Sesostris porro, parta victoria, reuersus in Ægyptum decedit, cujus loco Pharao idẽmque Nachor dictus in Ægypto regnauit, ex cujus stirpe cæteri (Pharaones) in regnum successerunt.

RHAGAV *vixit annos*	CXXXII.	*ab O C.* MMMLIII.		Reu
Superuixit annos	CCVII.	*vniuersè* *CCCXXXIX.		*CCCXCII.
†SERVCH	CXXX.	*ab O.C.* MMMCXXCIII.		
superuixit	CCXXX.	CCC.		

NACHOR

ΝΑΧΩΡ,	οθʹ,	ὁμοῦ	,γσξϛʹ.
ἐπέζησεν	ρκθʹ,	ὁμοῦ	σηʹ.
ΘΑΡΑ,	οʹ,	ὁμοῦ	,γτλϛʹ.
ἐπέζησεν	σεʹ,	ὁμοῦ	σοεʹ.

Εἰδωλολατρεία. Epiphan. Ἑλληνισμὸς ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Σερούχ ἐναρξάμενος διά τοι τῆς εἰδωλολατρείας, καὶ ὡς ἐστοιχοῦντο τηνικαῦτα ἕκαστος κατά τινα δεισιδαιμονίαν, ἐπὶ τὸ μᾶλλον πολιτικώτερον ἐπὶ ἔθη, καὶ ἐπὶ θεσμοὺς εἰδώλων† † μέντοι γε Epiph. ἐναρξάμενα. τέτραπται τὰ τῶν ἀνθρώπων γένη. οἱ τότε στοιχήσαντες ἐποίουν διὰ χρωμάτων διαγράφοντες τὴν ἀρχὴν καὶ ἀπεικάζοντες τοὺς πάλαι παρ' αὐτοῖς τετιμημένους ἢ τυράννους, ἢ * ἡγεμόνας, ἢ τινάς τι δράσαντας ἐν ἀπεικονίζοντες. * γόητας. βίῳ μνήμης † δοκοῦν ἄξιον, διὰ ἀλκῆς, ἢ * σώματος εὐρωστίας. Ἔπειτα † δοκοῦντ'. * σωμάτων. δὲ ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ † Θάρα * πατρὸς Ἀβραάμ, καὶ δι' ἀγαλμάτων † Θάῤῥα. * πρὸς πατρὸς. τὴν πλάνην τῆς εἰδωλολατρείας * κλισάμενοι τοὺς ἑαυτῶν προπάτορας * εἰσηγησάμενοι δι' ἀπεικονισμῶν τετιμηκότες, καὶ τοὺς πρὸ αὐτῶν προτετελευτηκότας τεχνισάμενοι ἐκ κεραμικῆς ἐπιστήμης τὸ πρῶτον ἔπειτα ἑκάστης στιλητάμενοι. τέχνης μιμησαμένης, οἰκοδόμοι μὲν λίθον λίθῳ ξέσαντες ἀργυροκόποι τε καὶ χρυσοχόοι διὰ τῆς ἰδίας ὕλης τεχνασάμενοι ἐπετέλεσαν. Χαλκοπλάσται δὲ καὶ ἐπιξύσται, τέχναις χρησάμενοι * ἐπικιλλεύσαντο, καὶ τέκτονες καὶ οἱ καθεξῆς. * ἐπικοιλλώσαντο Hœchelius.

Αἰγύπτιοι μὲν οὖν καὶ Βαβυλώνιοι, καὶ Φρύγες, καὶ Φοίνικες ταυτησὶ τῆς Θρησκείας πρῶτοι εἰσηγηταὶ γεγονότες ἀγαλματοποιίας τε καὶ μυστηρίων τελετάς, ἀφ' ὧν † μάλιστα εἰς Ἕλληνας μετηνέχθησαν ἀπὸ τῆς Κέκροπος ἡλικίας. Καὶ μετέπειτα καθεξῆς ὕστερον πολλοὶ τοὺς περὶ Κρόνον καὶ Ῥέαν, Δία τε καὶ Ἀπόλλωνα, καὶ τοὺς ἐφεξῆς, δικαστὰς γενομένους θεοὺς ἀναγορεύσαντες. † τὰ πλεῖστα Epiph. ἢ οὖν ὁ πλεῖστα potius, Epiph caret hac voce.

Ἕλληνες κέκληνται ἀπὸ Ἕλληνός τινος ἀνδρὸς τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι κατῳκηκότων. Ὡς δὲ ἕτεροί φασιν, ἀπὸ τῆς ἐλαίας τῆς ἐν Ἀθήναις βλαστησάσης. caret Epiph. ὅθεν Ἕλληνες καλοῦνται.

Ἴωνες δὲ τούτων ἀρχηγοὶ γεγένηνται, ὡς ὁ ἀκριβὴς ἔχει λόγος. ἀπὸ τοῦ Ἰωνὰν ἑνὸς ἀνδρὸς τῶν τὸν πύργον οἰκοδομησάντων, ὅτε αἱ γλῶσσαι διεμερί- Ἰωυὰν Epiph.

NACHOR LXXVIIII. *ab O.C.* MMMCCLXII.
superuixit CXXIX. CCVIII.
THARA LXX. *ab O.C.* MMMCCCXXXII. Vide animaduersiones numero XIII pag. 17.
superuixit CCV. *vniuersè* CCLXXV.

*Græcismus (seu gentilismus) tempestate Seruchi cœpit per Idololatriam, cum sua quisq; superstitione quadam ductus hominum sæcula ad politicam potissimum viuendi rationem, & vsum seu consuetudines, cultúmq; idolorum informaret, quibus tum progressi, magistratus, & tyrannos, aut * duces, aut si quid auo memoriáue dignum fecit asse videretur quod vel pugnam, vel corporis robur commendaret, picturâ effigiabant. Postea verò temporibus Tharæ, qui Abrahamum habuit filium, etiam per statuas & simulacra errorem idololatriæ propagarunt, dum majores suos per effigias coluerunt, fatóque functos primum per figlinam expresserunt, mox ceteri artifices secuti primos, architecti quidem lapidem cædebant, argentarij verò & auri cælatores pro sua quisq; materia simulacra fabricati sunt: Ærarij, & scalptores etiam pro suo ingenio artificij opus variabant: postremo fabri & alij deinceps opifices.* Epiphanius. magos & impostores habet Epiphanius.

Ægyptij porro & Babylonij, Phrygésq; & Phœnices primi auctores hujus cultus (idololatriæ) extitêre, primiq; simulacrorũ & mysteriorum hujusmodi initiatores: à quibus, Cecropis ætate in Græciam (ead. sacra) immigrarunt. Posteris dein sæculis cõplures Saturnum, Rhæam, Iouem, Apollinem, cæterósq; principes, Deos renunciarunt.

Græci nomen tulerunt ab Helene viro ex eorum sorte, qui quondam Hellada incoluerunt. Vt alij verò prodidêre, ab olea (ἐλαία) quæ Athenis nata est. Vnde Græci Hellines dicti.

*Iones autem horum Duces, quemadmodum constans habet fama, à * Iona quodam ex ijs, qui in turris Babylonicæ substructione versati erant, quando linguarum idiomata diuisa;* Ioyna Epiphanius.

 vnde

μεριάθησαν τῶν ἀνθρώπων. διὰ ἣν αἰτίαν, καὶ μέροπες πάντες κέκληνται διὰ τὴν μεμερισμένην φωνήν.

ΣΧΟΛΙΟΝ.

Σκυθισμὸς, ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τοῦ Νῶε μετὰ τὸν κατακλυσμὸν, ἄχρι τῆς τοῦ πύργου οἰκοδομῆς καὶ Βαβυλῶνος. Καὶ μετὰ τὸν χρόνον τῆς τοῦ πύργου οἰκοδομῆς, ἐπ' ὀλίγοις ἔτεσι, τουτέστιν, ἕως Ραγαῦ. οἵτινες ἐπὶ τὸ τῆς Εὐρώπης νενευκότες, τῷ τῆς Σκυθίας μέρει, καὶ τοῖς ἑαυτῶν ἔθεσιν προσεκολλήθησαν ἕως τοῦ Ραγαῦ ἡλικίας. καὶ ἐπέκεινα ἐξ οὗπερ οἱ Θρᾶκες γεγόνασιν.

Ὕστερον δὲ ὁ ἑλληνισμὸς εἰς αἱρέσεις κατέστη κατωτέρω τῶν χρόνων. Φημὶ Πυθαγορικῶν, καὶ Στωϊκῶν, καὶ Πλατωνικῶν, καὶ Ἐπικουρίων, καὶ τῶν λοιπῶν.

Θεοσεβείας δὲ χαρακτὴρ. αὐτοῖς ὑπῆρξεν ἅμα, καὶ ὁ κατὰ φύσιν νόμος πολιτευόμενος ἀπὸ τούτων τῶν ἐθνῶν ἀφορίζων ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς τοῦ κόσμου καταβολῆς. Καὶ μέχρι τοῦ δεῦρο τῶν ἐθνῶν. Μέσος τυγ-

Aliter in Epiphan. * deest in MS. χάνων Βαρβαρισμὸς, καὶ Σκυθισμὸς καὶ Ἑλληνισμὸς ἕως οὗ συνήφθη ἡ τοῦ Ἀβραὰμ θεοσέβεια καὶ ὁ κατὰ φύσιν νόμος, * Ἰουδαϊσμὸς μετέπειτα.

ΑΒΡΑΑΜ οέ ὁμοῦ γυζ.

* abest in C. Ἀβραὰμ Χαλδαῖος * ὢν τὸ γένος τὴν πρώτην ἡλικίαν παρὰ Χαλδαίοις ποιεῖται,

α', β', γ', δ', ε', ς', ζ', η', θ', ι'.
ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ις', ιζ', ιη', ιθ', κ'.
κα', κβ', κγ', κδ', κε', κς', κζ', κη', κθ', λ'.
λα', λβ', λγ', λδ', λε', λς', λζ', λη', λθ', μ'.
μα', μβ', μγ', μδ', με', μς', μζ', μη', μθ', ν'.
να', νβ', νγ', νδ', νε', νς', νζ', νη', νθ', ξ'.
ξα', ξβ', ξγ', ξδ', ξε', ξς', ξζ', ξη', ξθ', ο'.
οα', οβ', ογ'.

Νάχωρ πρὸ πάτωρ Ἀβραὰμ τελευτᾷ ζήσας ἔτη σο'.

ΠΕΡΙ

vnde omnes mortales, à distinctâ voce linguarum, sunt Meropes cognominati.

SCHOLIVM.

Scythismus à Noëthi æuo cæpit, durauitq; post diluuium vsq; ad turris Babylonicæ molitionem, & post illam aliquot annis post, paucis tamen, nempe ad Rhagauum vsque, qui parte quadam Scythiæ ad Europam vergunt, suisq; viuebant moribus & vsu, vsq; ad Ragaui tempora, & deinceps cum Thraces esse cæperunt.

Postea Græcismus seu Gentilismus in sectas posteris sæculis diuisus extitit, Pythagoreorum inquam, Stoicorum, Platonicorum, Epicureorum, & cæterorum.

Porro veræ pietatis & religionis character & naturæ lex cum his vnà durabat, sed ab his gentibus superstitiosis, mũdiq; cõmercio, qui hanc sequebantur, seipsos separabant, vti & huc vsq; sunt separati, quibus tamen passim erant antea permixti Pagani, Scythæ, quique Græcorum superstitiones tuebantur, quoad Abraami pietas cum lege naturæ conjuncta, ac postea Iudæorum cultus ac religio coalescerent.

ABRAHAMVS *natus annos* LXX. *ab O.C.* MMMCCCCVII

Abraham genere Chaldæus, primam (LXX. *annorum*) *ætatem apud Chaldæos egit.*

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL. XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV. XLVI. XLVII. XLVIII. XLIX. L. LI. LII. LIII. LIV. LV. LVI. LVII. LVIII. LIX. LX. LXI. LXII. LXIII. LXIV. LXV. LXVI. LXVII. LXVIII. LXIX. LXX. LXXI. LXXII. LXXIII. Abrahami anni incipiunt.

Nachor auus Abrahami moritur, cum vixisset annos CCLXX.

ΠΕΡΙ ΜΕΛΧΙΣΕΔΕΚ.

ὁ δ. τῶ Ἀβραάμ.

Διηγήσατό τις γέρων περὶ τοῦ Μελχισεδὲκ διαβεβαιούμενος καὶ λέγων, ὅτι ἄνθρωπός ἐστιν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χάμ. Εὑρεθεὶς δὲ ἐν τῇ φυλῇ αὐτοῦ ἅγιον γέννημα, εὐηρέστησεν τῷ θεῷ καὶ μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεὸς ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ γῆς, εἰς τὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καθ' ὃν τρόπον τὸν Ἀβραὰμ ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων μετέθηκεν.

Ὢν δὲ ἅγιος ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος καὶ δίκαιος, ἐγένετο ἱερεὺς τοῦ θεοῦ ὑψίστου, ἄρτον καὶ οἶνον, καὶ λιτὰς ἁγίας προσφέρων τῷ θεῷ ὑψίστῳ. Ἐδεήθη δὲ περὶ τῆς φυλῆς αὐτοῦ λέγων· Κύριε μετέθηκάς με ἐκ τῆς φυλῆς μου, καὶ ἠλέησάς με, ἐλέησον καὶ αὐτούς. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ κύριος· Ἐγὼ αὐτοὺς σώσω, ὅταν ἐξ Αἰγύπτου καλέσω τὸν υἱόν μου. Ταύτην τὴν ἐπαγγελίαν ἔδωκεν ὁ θεὸς τῷ Μελχισεδέκ. Ἐμνημόνευσεν οὖν ὁ γέρων ἐκεῖνος, λέγων, ὅτι κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους συνέβη τὸν Λὼτ αἰχμαλωτισθῆναι ἐκ γῆς Σοδόμων, ἐκ τῶν περὶ τῶν Γοθωλλογομαίρ. καὶ ἐπιδιῶξαι τὸν Ἀβραὰμ ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἥττησεν αὐτοὺς καὶ ἀπέστρεψεν ἀπ' αὐτῶν πᾶσαν τὴν αἰχμαλωσίαν. καὶ τὸν Λὼτ τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Αράν.

Ἔλεγεν οὖν ἐν ἑαυτῷ ὁ Ἀβραάμ· Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τῶν ἡμερῶν μου ἀποστελεῖς τὸν ἄγγελόν σου ἐπὶ τῆς γῆς, ἆρα βλέπω τὴν ἡμέραν ἐκείνην; εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ θεός· οὐχί, ἀλλὰ δεικνύω σοι τὸν * τόπον τῆς ἡμέρας ἐκείνης. κατέλθε, καὶ πέρασον τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν καὶ ὄψει τὸν τύπον τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

fortasse τύπον

Ἐπέρασεν δὲ Ἀβραὰμ τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν μετὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. καὶ ἐξῆλθεν Μελχισεδὲκ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος φερόμενος, ἔχων ἐν χερσὶν αὐτοῦ ἄρτον εὐχαριστίας, καὶ ποτήριον εὐλογίας. οὐκ ᾔδεν δὲ Ἀβραὰμ τὸν Μελχισεδὲκ εἰ μὴ πρῶτον διέβη τὸν Ἰορδάνην, τουτέστιν σημεῖον τοῦ βαπτίσματος. Ἰδὼν δὲ Ἀβραὰμ τὸν Μελχισεδὲκ ἐρχόμενον εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ ἔχοντα ἄρτον τῆς εὐχαριστίας, καὶ τὸ ποτήριον εὐλογίας, πεσὼν Ἀβραὰμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, προσεκύνησεν, ὅτι εἶδεν τὴν ἡμέραν κυρίου, καὶ ἐχάρη. Ἀπαντήσας δὲ αὐτῷ Μελχισεδὲκ ὁ βασιλεὺς Ἱλήμ, ἱερεὺς ὢν

τοῦ θεοῦ

DE MELCHISEDECE.

Grandis quidam natu de Melchisedece hæc sanctè affirmauit: vir, inquit, est ex stirpe Chami; qui cum inter suos sanctũ extitisset germen, placuit Deo, qui illum è sua patria trans Jordanem transtulit, quemadmodum & Abrahamum euocauit è regione Chaldæorum. Vide animaduersiones num. XIV. pag. 37. LXXIV. Abrahami annus.

Cum autem vir ille esset æquè sanctus ac justus, factus est altissimi Sacerdos, Deóq; altissimo panem & vinum, sanctásq; preces obtulit. Deprecatus est verò pro sua gente: Domine, inquit, transtulisti me ex tribu mea, & misertus es mei, miserere etiã meorũ. Dominus verò ad illũ: Ecce, inqt, saluos illos reddã cùm ex Ægypto vocauero filium meũ. Hanc promissionẽ accepit à Deo Melchisedec. Memorabat præterea senex ille, dicebátque tum accidisse Lotum ex Sodomis captum abduci à Gothollogomore, quem persecutus Abraham vicit, prædámq; vniuersam eripuit, & Lotum filium fratris sui liberauit.

Dixit porro Abraham intra se: Domine, si missurus angelum tuum meis temporibus, da vt videam diem illum. Respondit ei Dominus: non (missurus sum tuo æuo) sed ostendam tibi figuram ac typum illius diei: descende & transi Iordanem fluuium, & videbis figuram seu typum illius diei.

Trajecit ergo Abrahamus Jordanem cum exercitu suo, & occurrit illi Melchisedec à spirtu sancto impulsus, gestans manibus suis panem eucharistiæ seu gratiarum actionis, & calicem benedictionis. Nec prius vidit Melchisedecem Abrahamus, quàm Jordanem transiit. (Atq; hoc Baptismatis est sacramentum) Porro cùm Abraham Melchisedecem sibi occurrẽtem cum pane Eucharistiæ, & calice benedictionis videret, pronus in terram Abraham in faciem procubuit, atq; adorauit, gauisus quòd videret diem Domini. cui occurrens Melchisedec rex Salem

De prima figura sancti corporis & sanguinis Christi.

Nota. Figura Eucharistiæ adoratur ab Abrahamo, quanto magis ipsa Eucharistia est adoranda.

ΠΕΡΙ ΜΕΛΧΙΣΕΔΕΚ.

ὁδ. τοῦ Ἀβραάμ. Διηγήσατό τις γέρων περὶ τοῦ Μελχισεδὲκ διαβεβαιούμενος καὶ λέγων, ὅτι ἄνθρωπός ἐστιν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χάμ. Ευρεθεὶς δὲ ἐν τῇ φυλῇ αὐτοῦ ἅγιον γέννημα, εὐηρέστησεν τῷ θεῷ· καὶ μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεὸς ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ γῆς, εἰς τὸ πέραν τοῦ Ιορδάνου, καθ᾽ ὃν τρόπον τὸν Αβραὰμ ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων μετέθηκεν.

Ων δὲ ἅγιος ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος καὶ δίκαιος, ἐγένετο ἱερεὺς τοῦ θεοῦ ὑψίστου, ἄρτον καὶ οἶνον, καὶ λιτὰς ἁγίας προσφέρων τῷ θεῷ ὑψίστῳ. Εδεήθη δὲ περὶ τῆς φυλῆς αὐτοῦ λέγων· Κύριε μετέθηκάς με ἐκ τῆς φυλῆς μου, καὶ ἠλέησάς με, ἐλέησον καὶ αὐτούς. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ κύριος· Εγὼ αὐτοὺς σώσω, ὅταν ἐξ Αἰγύπτου καλέσω τὸν υἱόν μου. Ταύτην τὴν ἐπαγγελίαν ἔδωκεν ὁ θεὸς τῷ Μελχισεδέκ. Εμνημόνευσεν οὖν ὁ γέρων ἐκεῖνος, λέγων, ὅτι κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους συνέβη τὸν Λὼτ αἰχμαλωτισθῆναι ἐκ γῆς Σοδόμων, ἐκ τῶν περὶ τῶν Γοθωλλογομάρ. καὶ ἐπιδιῶξαι τὸν Αβραὰμ ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἥττησεν αὐτοὺς καὶ ἀπέστρεψεν ἀπ᾽ αὐτῶν πᾶσαν τὴν αἰχμαλωσίαν. καὶ τὸν Λὼτ τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Αράν.

Ελεγεν οὖν ἐν ἑαυτῷ ὁ Αβραάμ· Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τῶν ἡμερῶν μου ἀποστελεῖς τὸν ἄγγελόν σου ἐπὶ τῆς γῆς, ἆρα βλέπω τὴν ἡμέραν
fortassè τύπον ἐκείνην; εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ θεός· οὐχὶ, ἀλλὰ δεικνύω σοι τὸν * τόπον τῆς ἡμέρας ἐκείνης. κατέλθε, καὶ πέρασον τὸν Ιορδάνην ποταμόν. καὶ ὄψει τὸν τύπον τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

Επέρασεν δὲ Αβραὰμ τὸν Ιορδάνην ποταμὸν μετὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. καὶ ἐξῆλθεν Μελχισεδὲκ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος φερόμενος, ἔχων ἐν χερσὶν αὐτοῦ ἄρτον εὐχαριστίας, καὶ ποτήριον εὐλογίας. οὐκ ᾔδεν δὲ Αβραὰμ τὸν Μελχισεδὲκ εἰ μὴ πρῶτον διέβη τὸν Ιορδάνην. τουτέστιν σημεῖον τοῦ βαπτίσματος. Ιδὼν δὲ Αβραὰμ τὸν Μελχισεδὲκ ἐρχόμενον εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ ἔχοντα ἄρτον τῆς εὐχαριστίας, καὶ τὸ ποτήριον εὐλογίας, πεσὼν Αβραὰμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, προσεκύνησεν, ὅτι εἶδεν τὴν ἡμέραν κυρίου, καὶ ἐχάρη. Απαντήσας δὲ αὐτῷ Μελχισεδὲκ ὁ βασιλεὺς Ιλὴμ, ἱερεὺς ὢν

DE MELCHISEDECE.

Grandis quidam natu de Melchisedece hæc sanctè affirmauit: vir, inquit, est ex stirpe Chami; qui cum inter suos sanctũ extitisset germen, placuit Deo, qui illum è sua patria trans Iordanem transtulit, quemadmodum & Abrahamum euocauit è regione Chaldæorum. Vide animaduersiones num. XIV. pag. 37. LXXIV. Abrahami annus.

Cum autem vir ille esset æquè sanctus ac iustus, factus est altissimi Sacerdos, Deóq; altissimo panem & vinum, sanctásq; preces obtulit. Deprecatus est verò pro sua gente: Domine, inquit, transtulisti me ex tribu mea, & misertus es mei, miserere etiã meorũ. Dominus verò ad illũ: Ecce, inq̃t, saluos illos reddã cùm ex Ægypto vocauero filium meũ. Hanc promissionẽ accepit à Deo Melchisedec. Memorabat præterea senex ille, dicebátque tum accidisse Lotum ex Sodomis captum abduci à Gothollogomore, quem persecutus Abraham vicit, prædámq; vniuersam eripuit, & Lotum filium fratris sui liberauit.

Dixit porro Abraham intra se: Domine, si missurus angelum tuum meis temporibus, da vt videam diem illum. Respondit ei Dominus: non (missurus sum tuo æuo) sed ostendam tibi figuram ac typum illius diei: descende & transi Iordanem fluuium, & videbis figuram seu typum illius diei.

Trajecit ergo Abrahamus Iordanem cum exercitu suo, & occurrit illi Melchisedec à spirtu sancto impulsus, gestans manibus suis panem eucharistiæ seu gratiarum actionis, & calicem benedictionis. Nec prius vidit Melchisedecem Abrahamus, quàm Iordanem transiit. (Atq; hoc Baptismatis est sacramentum) Porro cùm Abraham Melchisedecem sibi occurrẽtem cum pane Eucharistiæ, & calice benedictionis videret, pronus in terram Abraham in faciem procubuit, atq; adorauit, gauisus quòd videret diem Domini. cui occurrens Melchisedec rex Salem

De prima figura sancti corporis & sanguinis Christi.

Nota. Figura Eucharistiæ adoratur ab Abrahamo, quanto magis ipsa Eucharistia est adoranda.

τοῦ θεοῦ ὑψίστου, ηὐλόγησε τὸν Ἀβραὰμ, καὶ εἶπεν· εὐλογητὸς Ἀβραὰμ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν· καὶ εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὁ ὕψιστος ὃς παρέδωκε τοὺς ἐχθρούς σου, ὑποχειρίους σου. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἀβραὰμ δεκάτην ἀπὸ πάντων.

Ἔστιν οὖν ὁ Μελχισεδὲκ ἄνθρωπος ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χὰμ, μετατεθεὶς ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ, ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαναναίων, εἰς τὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς Σαλὴμ πόλιν. οὗ καὶ τὴν κώμην ἐθεασάμην.

Ἐγένετο δὲ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, κατὰ τὴν γραφὴν, ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος. Μετετέθη δὲ εἰς Σαλὴμ κώμην, ἥτις ἑρμηνεύεται εἰρήνη. περὶ οὗ μέμνηται ὁ Ἀπόστολος Παῦλος Ἑβραίοις ἐπιστέλλων. ὤμοσεν κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται. σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος, καὶ ἀληθῆ ἐλέχθη ὑπὸ τοῦ γέροντος.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ.

Οὗτός ἐστιν ὁ Μελχισεδὲκ ὁ πηλίκος, ὁ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὁ τοὺς κατὰ νόμον Μωϋσέως ἱερεῖς ἀποδεκατῶν. οὗτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, καὶ τῆς δικαιοσύνης, ἅμα καὶ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ ὑψίστου, ἀφ' ὁμοιωμένος τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ, ὁ τὴν ἱερωσύνην μήτε ἐκ διαδοχῆς ἑτέρων ἱερέων παραλαβὼν, μήτε ἑτέροις ἱερεῦσι παραπέμψας. οὗτός ἐστιν ὁ μὴ κατὰ νόμον Μωϋσέως τὰς λατρείας ἐπιτελῶν, ἀλλ' ἑτέροις κρείττοσι συμβόλοις ἱερουργῶν. οὗτός ἐστιν ὁ τὸν πατριάρχην Ἀβραὰμ εὐλογήσας. ὁ ἀπάτωρ καὶ ἀμήτωρ, καὶ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν. ὁ μόνος ἱερεὺς, καὶ βασιλεὺς ὁ ἀφωμοιωμένος τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ. καὶ αὐτὸς ἀξιωθεὶς τοσούτων ἀγαθῶν μηνυτής.

οε.

Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ Ἀβραὰμ Θάρρα ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀπέθανεν, ζήσας ἔτη σμε. Ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ εἶπε κύριος πρὸς Ἀβραὰμ ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου, καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν, ἣν ἄν σοι δείξω, καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα, καὶ εὐλογήσω σε, καὶ μεγαλυνῶ τὸ ὄνομά σου καὶ ἔσῃ εὐλογημένος, καὶ

εὐλογήσω

Salem, sacerdos altissimi benedixit Abrahamo, & dixit: Benedictus Abraham Deo altissimo, qui fecit cœlum & terram: Benedictus Deus altissimus, quo protegente hostes in manibus tuis sunt: & dedit illi Abraham decimas ab omnibus.

Est ergo Melchisedec homo ex stirpe Cham translatus à populo suo, è terra Chananæorum vltra Iordanem in oppidum Salem, cujus ego vicum ipsemet spectaui. Melchisedec vnde oriundus. AuctorChronici Salem vidit.

Fuit & sacerdos Dei altissimi, vt sacræ litteræ testantur, sine patre, matre, sine genealogia, translatus in Salem vicum, qui interpretatus pacem sonat. de quo Apostolus in epistola ad Hebræos meminit. Iurauit Dominus, & non pœnitebit eum: Tu es sacerdos in æternū secundū ordinem Melchisedec. De quo multus nobis sermo fuit, & sanè vera à sene illo sunt enarrata. Ex Dauide, Psal. 109.

ELOGIVM MELCHISEDECIS.

Hic est ille Melchisedec † talis tantúsq; sacerdos Dei altissimi, qui, secūdum legē secuturā p̄ Sacerdotib. decimas accepit. Hic est rex pacis & justitiæ, simúlq; sacerdos Dei altissimi, qui typū filij Dei gessit. qui sacerdotiū non ex successione, more aliorū sacerdotum ab alijs accepit, aut ad alios transmisit. Hic est qui non ex præscripto Legis Mosaicæ sacrificia peregit, sed alijs sublimioribus symbolis & signis litauit. Hic est, qui Patriarchæ Abraham beneprecatus est. Hic absq; patre, matre, propagatione ex illis vnicus sacerdos fuit, & Rex Dei filio cōparatus, dignatus à Deo vti tantorum bonorum esset interpres.

† ὁ πηλίκος. D. Paulus ad Hebr. 7.

ἄγαμος & incorruptū decessisse S. Ignatius docet. Glycas repetit, & alij.

LXXV. *annus Abrahami.*

Hoc anno Thara Abraham pater diem suum obijt, cùm vixisset annos CCXLV. *Eodem tēpore dixit Dominus ad Abrahā: "Egredere de terra tua, & de cognatione tua, & de domo patris tui, & veni in terram, quam tibi monstrabo. Et faciam te ingentē magnā, & benedicā te, & magnificabo nomē tuū, & eris* Gen. 13.

benedictus.

εὐλογήσω τοὺς εὐλογοῦντάς σε καὶ τοὺς καταρωμένους, καταράσομαι· καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. Καὶ ἐπορεύθη Ἄβραμ καθάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ κύριος, καὶ ᾤχετο μετ' αὐτοῦ Λώτ. Ἄβραμ δὲ ἦν ἐτῶν ἑβδομήκοντα πέντε, ὅτε θείου χρησμοῦ καταξιοῦται, καὶ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπαγγελίας. Καὶ ἐξῆλθεν ἐκ Χαρρὰν εἰς γῆν Χαναὰν ἔπερα ἔτη, κε΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἑβδομηκοστῷ πέμπτῳ τοῦ Ἀβραάμ, περὶ ἡλίου δυσμάς, ἔκστασις ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. καὶ ἰδοὺ * φόβος σκοτεινὸς μέγας ἐπιπίπτει αὐτῷ. καὶ ἐρρέθη πρὸς Ἀβραάμ· γινώσκων γνώσῃ, ὅτι πάροικον ἔσται τὸ σπέρμα σου, ἐν γῇ οὐκ ἰδίᾳ. καὶ δουλώσουσι αὐτούς, καὶ κακώσουσιν αὐτοὺς † τετρακόσια τριάκοντα ἔτη. καὶ τὸ ἔθνος, ᾧ δουλεύσωσι κρινῶ ἐγώ. Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐξελεύσονται ὧδε μετὰ σκευῆς πολλῆς. σὺ δὲ ἀπελεύσῃ πρὸς τοὺς πατέρας σου ταφεὶς μετ' εἰρήνης ἐν γήρει καλῷ· τετάρτη δὲ γενεᾷ ἀποστραφήσονται ὧδε.

* γνόφος.

† καὶ ταπεινώσουσιν.

Καὶ Μωϋσῆς δὲ ἐν ἐξόδῳ συνᾴδει λέγων. ἡ δὲ κατοίκησις τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἣν κατῴκησαν ἐν Αἰγύπτῳ, (καὶ ἐν γῇ Χαναάν,) αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν ἔτη υλ΄.

ΑΒΡΑΑΜ ἔπερα ἔτη	κε΄,	ὁμοῦ	͵γυλβ΄.
ἐπέζησεν,	οε΄,	ὁμοῦ	ροε΄.

Πρῶτον ἔτος τῆς τοῦ θεοῦ πρὸς τὸν Ἀβραὰμ ἐπαγγελίας * ἀπὸ οε΄ ἔτους καὶ αὐτοῦ Ἀβραάμ, ἐπὶ Μωϋσέα, ἤγουν πα΄ ἔτος τῆς ἐκείνου ἡλικίας, καὶ τὴν ἐξ Αἰγύπτου πορείαν τοῦ † Ἑβραίων ἔθνους, ἔτη τυγχάνει υλ΄. ὧν μέμνηται Παῦλος Γαλάταις ἐπιστέλλων. Διαθήκην † προκεκηρυγμένην ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἰς χριστόν. ὁ μετὰ ἔτη υλ΄. γεγονὼς νόμος οὐκ ἀκυροῖ.

* C. & S. ἀπὸ οϛ΄ δὲ αὐτοῦ.

† Ἑβραίων.

† προκεκυρωμένην.

οζ΄, οη΄, οθ΄, π΄, πα΄, πβ΄,
πγ΄, πδ΄, πε΄.

Τούτῳ αὐτοῦ ἔτει Ἀβραάμ, λιμοῦ μεγίστου γενομένου ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Χαναναίων, κάτεισιν εἰς Αἴγυπτον.

Δέκατον ἔτος τῆς ἀπὸ τοῦ θεοῦ πρὸς τὸν Ἀβραὰμ ἐπαγγελίας.

πϛ΄. Τούτῳ

benedictus Et benedicam benedicentes te, & maledicentes te maledicam, & benedicentur in te omnes tribus terræ. Et abijt Abram sicut locutus est ei Dominus: & iuit cum eo Lot. Abram autem erat annorum septuaginta quinq;, quando cæleste accepit oraculum, diuinámq; hanc promissionem. Et egressus est ex Charan, venitq; in Chanaan, vbi XXV. *annos alios (traduxit.)*

*Hoc quinto & septuagesimo Abraham anno sub solem occasum, extasis cecidit super Abram: & ecce caligo tenebrosa irruit super illū. Et dictum est ad Abram. Cognoscens scies, quod peregrinum erit semen tuum, in terra non sua, & subijcient seruituti eos; & affligent, & humiliabunt annis quadringentis * triginta. Et gētem cui seruient, ego iudicabo Post autem hac regredientur huc cum supellectili multa. Tu autem ibis ad patres tuos cum pace, sepultus in senectute bona. Quarta autem generatione reuertentur huc.* Non est in LXX.

* *His Moses in Exodo accinit, cum dicit: At habitatio filiorum Israël, quam habitauerunt (ipsi & patres eorum) in Ægypto quadringenti triginta anni.* *hæc in Euseb. ponūtur infra ad annum Abrahami LXXVI. post verbum ἀχυροῖ.

ABRAHAM *alios* XXV. *annos vixit: ab* O.C. 3432.
superuixit LXXV. *vniuersè* CLXXV.

Primus hic annus promissionis diuinæ Abraham factæ ab anno LXXVI. *& ipsius quoq; Abraham vsq; ad Moysen, siue vsq; ad* LXXXI. *anni vitæ ipsius, & vsq; ad reditum ex Ægypto gentis Hebræorum, sunt anni* CCCCXXX. *quorum D Paulus meminit ad Galatas. " Testamentum ante prædicatū à Deo de Christo, lex quæ post annos* CCCCXXX. *facta est, non facit irritum.* Annus primus ἐπαγγελίας seu diuinæ promissionis.

LXXVII. LXXVIII. LXXIX. LXXX. LXXXI. LXXXII.
LXXXIII. LXXXIV. LXXXV.

Hoc anno Abraham, cum apud Chananæos ingens fames grassaretur, descendit in Ægyptum.

Decimus annus diuinæ promissionis Abram factæ. X. promiss.

Q LXXXVI.

πϛ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ Ἀβραὰμ ἔτεκεν αὐτῷ Ἀγὰρ ἡ παιδίσκη τὸν Ἰσμαήλ. ἀφ' οὗ τὸ τῶν Ἰσμαηλιτῶν γένος. οἱ δὲ αὐτοὶ * εἰσιν Ἀγαρηνοὶ,
*εἰσ. οἱ καὶ Σαρακηνοὶ καλούμενοι.

πζ', πη', πθ', ϟ', ϟα', ϟβ', ϟγ'
ϟδ', ϟε', ϟϛ', ϟζ', ϟη', ϟθ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀβραὰμ, ὤφθη αὐτῷ ὁ θεὸς λόγος πρὸς τῇ δρυῒ τῇ μαμβρῇ καὶ δύο ἄγγελοι σὺν αὐτῷ. οἱ καὶ ὑποδεχθέντες ἐν τῇ σκηνῇ. καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐγώ εἰμι ὁ θεός σου· Εὐαρέστει ἐνώπιόν μου, καὶ γίνου ἄμεμπτος· καὶ
*θήσομαι. * θήσω τὴν διαθήκην μου ἀναμέσον ἐμοῦ, καὶ ἀναμέσον σου, καὶ πληθυνῶ σε σφόδρα. Καὶ ἔπεσεν Ἀβραὰμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ. καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ θεὸς λέγων· Ἐγὼ ἰδοὺ ἡ διαθήκη μου μετὰ σοῦ, καὶ ἔσῃ πατὴρ πλήθους ἐθνῶν, καὶ οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ἀβράμ· ἀλλ' ἔσται τὸ ὄνομά σου Ἀβραάμ. ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθηκά σε. καὶ αὐξανῶ σε σφόδρα.
*omissa quedam. * καὶ θήσω τὴν διαθήκην μου ἀναμέσον μου, καὶ ἀναμέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σὲ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. καὶ μεθ' ἕτερα.

Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Ἀβραάμ· Σάρα ἡ γυνή σου οὐ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτῆς Σάρα, ἀλλὰ Σάρρα ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς. καὶ εὐλογήσω αὐτὴν, καὶ δώσω σοι ἐξ αὐτῆς τέκνον, καὶ ἔσται σοι εἰς ἔθνη, καὶ βασιλεῖς
ἔσονται. ἐθνῶν ἐξ αὐτοῦ ἐξελεύσονται. καὶ ἔπεσεν Ἀβραὰμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐγέλασε, καὶ εἶπεν ἐν τῇ διανοίᾳ, λέγων· εἰ τῷ ἑκατονταετεῖ γεννήσεται υἱός; καὶ εἰ ἡ Σάρρα ἐννενήκοντα ἐτῶν τέξεται; εἶπε δὲ Ἀβραὰμ πρὸς θεὸν, Ἰσμαὴλ οὗτος ζήτω ἐνώπιόν σου· εἶπε δὲ ὁ θεὸς πρὸς Ἀβραάμ· ἰδοὺ Σάρρα ἡ γυνή σου τέξεταί σοι υἱὸν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσαάκ. καὶ θήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτὸν εἰς διαθήκην αἰώνιον, εἶναι αὐτῷ θεὸς, καὶ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν. Περὶ δὲ Ἰσμαὴλ, ἰδοὺ ἐπήκουσά σου· ἰδοὺ εὐλογήσω αὐτὸν καὶ αὐξανῶ αὐτὸν, καὶ πληθυνῶ αὐτὸν σφόδρα· δώδεκα ἔθνη γεννήσει, καὶ δώσω αὐτὸν εἰς ἔθνος μέγα. τὴν δὲ διαθήκην μου στήσω πρὸς Ἰσαὰκ, ὃν τέξεταί σοι Σάρρα, εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ ἑτέρῳ.

ΟΤΙ

LXXXVI.

Hoc anno Abraham ex Agare ancilla suscepit Jsmaëlem, à quo Ismaëlitarum gens orta, qui sunt Agareni hodie, ijdémq; Saraceni nominati. Ismaël ex Agare vnde Agareni, seu Saraceni.

LXXXVII. LXXXVIII. LXXXIX. XC. XCI. XCII. XCIII. XCIV. XCV. XCVI. XCVII. XCVIII. XCIX.

Hoc anno Dei verbum apparuit Abraham ad quercum in valle Mambræ, & angeli duo cum illo, qui in tabernaculũ ab eo recepti sunt. Et dixit illi: "Ego sum Deus tuus: cõplace coram me, & esto irreprehensibilis, & ponã fœdus meũ inter me & inter te, & multiplicabo te valdè. Et cecidit Abram super faciem suam, & locutus est ei Deus, dicens: Et ecce fœdus meum tecum, & eris pater multitudinis gentium; & non vocabitur vltra nomen tuum Abram, sed erit nomen tuum Abraam, quia patrẽ multarum gentium posui te. Et faciam te crescere valde nimis. Et statuam pactum meum inter me, & inter semen tuum post te in generationes suas." Et post alia: Gen. 17.

Et dixit Deus Abraam: Sara vxor tua: non vocabitur nomen ejus vltra Sara, sed Sarra erit nomen ejus. Benedicam autem ei, & dabo tibi ex ea filium, & benedicam ei, & erit in gentes, & reges gentium ex illo erunt. Et cecidit Abraham in faciem suam, & risit, & ait in mente dicens: Si centenario nascetur filius? & si Sarra nonaginta annorum pariet? Dixit autem Abraam ad Deum: Ismaël hic viuat coram te: Dixit autem Deus ad Abraam: Ecce Sarra vxor tua pariet tibi filiũ, & vocabis nomen ejus Jsaac, & ponam pactum meum ad eum in fœdus sempiternum, & semini ejus post eum. De Ismaël autem ecce exaudiui te: ecce benedicam ei, & augebo eum, & multiplicabo eum valdè. Duodecim gentes generabit: & dabo illum in gentem magnam. At pactum meum statuam ad Isaac, quem pariet tibi Sara in tempore hoc in anno altero.

LXX. habent δεκατεσσάρων ἐτῶν

ΟΤΙ ϞΘ' ΕΤΩΝ ΑΒΡΑΑΜ ΠΕΡΙΕΤΜΗΘΗ καὶ Ισμαὴλ ἐτῶν * ιδ'.

Εν τούτῳ τῷ ϞΘ' ἔτει τῆς ἡλικίας Αβραὰμ περιετμήθη τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ, καὶ Ισμαὴλ ὢν ἐτῶν * ιδ'. καὶ πάντες οἱ οἰκογενεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἀργυρώνητοι, καὶ πᾶν ἄρσεν τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐν τῷ οἴκῳ Αβραάμ. Μετὰ ταῦτα ὤφθη αὐτῷ ὁ θεὸς πρὸς τῇ δρυῒ τῇ Μαμβρῆ, καθημένου αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ μεσημβρίας. Αναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, εἶδε· καὶ ἰδοὺ τρεῖς † ἄγγελοι εἱστήκεισαν αὐτοῦ. καὶ ἰδὼν προσέδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπεν. Κύριε εἰ ἄρα εὗρον χάριν ἐναντίον σου, μὴ παρέλθῃς τὸν παῖδά σου. Ληφθείτω δὴ ὕδωρ, καὶ νιψάτωσαν τοὺς πόδας ὑμῶν, καὶ καταψύξατε ὑπὸ τὸ δένδρον. καὶ λήψομαι ἄρτον, καὶ φάγεσθε. καὶ μετὰ τοῦτο παρελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν, οὗ ἕνεκα ἐξεκλίνατε πρὸς τὸν παῖδα ὑμῶν. καὶ εἶπαν· οὕτω ποίησον καθὼς εἴρηκας. Καὶ ἔσπευσεν ὁ Αβραὰμ ἐπὶ τὴν σκηνὴν πρὸς Σάῤῥαν καὶ εἶπεν αὐτῇ· σπεῦσον καὶ φύρασον τρία μέτρα σεμιδάλεως, καὶ ποίησον ἐγκρυφίας. καὶ εἰς τὰς βόας ἔδραμεν Αβραάμ, καὶ ἔλαβε μοσχάριον ἁπαλὸν καὶ καλόν, καὶ ἔδωκε τῷ παιδί, καὶ ἐτάχυνε τοῦ ποιῆσαι αὐτό. ἔλαβε δὲ βούτυρον, καὶ γάλα, καὶ τὸ μοσχάριον ὃ ἐποίησε καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς, καὶ ἔφαγον. αὐτὸς δὲ παρειστήκει αὐτοῖς ὑπὸ τὸ δένδρον. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν. ποῦ Σάῤῥα ἡ γυνή σου; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἰδοὺ ἐν τῇ σκηνῇ. εἶπε δὲ· ἐπαναστρέφων ἥξω πρὸς σὲ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς ὥρας, καὶ ἕξει υἱὸν Σάῤῥα ἡ γυνή σου. Σάῤῥα δὲ ἤκουσε πρὸς τὴν θύραν τῆς σκηνῆς οὖσα ὄπισθεν αὐτοῦ. Αβραὰμ δὲ καὶ Σάῤῥα πρεσβεβηκότες ἦσαν ἡμερῶν. ἐξέλιπε δὲ Σάῤῥα γίνεσθαι τὰ γυναικεῖα. ἐγέλασε δὲ Σάῤῥα ἐν ἑαυτῇ λέγουσα· οὔπω μὲν μοι γέγονεν ἕως τοῦ νῦν. ὁ δὲ κύριός μου πρεσβύτερος. καὶ εἶπε κύριος πρὸς Αβραὰμ λέγων· Τί ὅτι ἐγέλασεν Σάῤῥα ἐν ἑαυτῇ λέγουσα· ἆρά γε ἀληθῶς τέξομαι; ἐγὼ δὲ γεγήρακα. Μὴ ἀδυνατῇ παρὰ (κυρίῳ) τῷ θεῷ ῥῆμα; εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς ὥρας ἀναστρέψω πρὸς σέ, καὶ ἔσται τῇ Σάῤῥα υἱός. ἠρνήσατο δὲ Σάῤῥα, λέγουσα: ὅτι οὐκ ἐγέλασα, ἐφοβήθη γάρ, καὶ εἶπεν αὐτῇ, οὐχὶ ἀλλ' ἐγέλασας.

Margin notes: γ'. — * ἄνδρες LXX. — πρεσβύτεροι LXX — ἀδυνατήσει LXX.

Καὶ μετὰ

ABRAHAM ÆTATIS ANNO XCIX. CIRcumcisus est cum filio suo Ismaele quatuordecenni.

Circumcisio cœpit.

Hoc anno XCIX. *ætatis* " *Abraham circumcisus est carnem præputij sui.*" *Et Ismaël* * *quatuordecennis, & omnes viri domus ejus & emtitij.* " *Post hæc apparuit ei Deus ad quercum Mambre, sedente ipso in ostio tabernaculi sui in meridie. Suspiciens autem oculis suis, vidit; & ecce tres* † *angeli steterunt super eum, & videns cucurrit in occursum eis, de ostio tabernaculi sui: & adorauit super terra, & dixit: Domine, si vtiq; inueni gratiam coram te, ne transeas seruum tuum. Accipiatur aqua, & lauent pedes vestros, & refrigerate sub arbore. Et accipiam panem, & comedetis: & post hoc transibitis in viam vestram; cujus caussa declinastis ad seruum vestrum. & dixit: Sic fac, sicut dixisti. Et festinauit Abraam ad tabernaculum, ad Saram & dixit ei: Accelera & commisce tres mensuras similæ, & fac subcineritias. Et ad boues cucurrit Abraam, & tulit vitulum tenerum, & bonum; & dedit puero, & festinauit facere illum. Accepit autem butyrum & lac, & vitulum quem* † *fecit, & apposuit eis, & comederunt, ipse autem astabat eis sub arbore. Dixit autem ad eum: vbi Sara vxor tua? Ille autem respondens dixit: ecce in tabernaculo. Dixit autem: Reuertens veniam ad te secundum tempus hoc in horas; & habebit filium Sara vxor tua. Sara autem audiuit ad ostium tabernaculi existēs post eum. Abraam autem & Sara prouecti erant diebus. Defecerant autem Saræ fieri muliebria. Risit autem Sara in seipsa, dicens: Nondum quidem mihi fuit vsq; nunc. at dominus meus* † *senex Ait autem Dominus ad Abraam, dicens: Quare risit Sara in seipsa dicens: Num verè pariā? ego consenui. Numquid impossibile erit apud Dominum verbum? in tempus hoc in horas reuertar ad te: & erit Saræ filius. Negauit autem Sara dicens: non risi. timuit enim. Et ait illi, non, risisti.*"

c 17. Gen.
* 13. habent LXX.
† viri
† id est, sacrificauit.
† senior.

Καὶ μετὰ τὸ Σόδομα καὶ Γόμοῤῥα καταστραφῆναι κύριος ἐπεσκέψατο τὴν Σάῤῥαν, καθὰ εἶπεν; καὶ ἐποίησε κύριος τῇ Σάῤῥᾳ καθὰ ἐλάλησεν. καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε Σάῤῥα τῷ Ἀβραὰμ υἱὸν εἰς τὸ γῆρας, εἰς τὸν καιρὸν καθὰ ἐλάλησεν αὐτῷ κύριος.

ΟΤΙ ρ' ΕΤΩΝ ΥΠΗΡΧΕΝ ΑΒΡΑΑΜ ὅτε ἐτέχθη Ἰσαάκ.

Τούτῳ τῷ ἑκατοστῷ ἔτει τοῦ Ἀβραὰμ, γίνεται αὐτῷ παῖς γνήσιος Ἰσαὰκ, ὃ ἐπέζησεν ἔτη ος'.

Τὸ κ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

Πρώτῳ προφητῶν ὄντι τῷ Ἀβραὰμ, ὁ τοῦ θεοῦ λόγος φανεὶς ἐν ἀνθρώπου σχήματι, τὴν τῶν ἐθνῶν κλῆσιν θεσπίζει, ἣν καθ' ἡμᾶς ὁ τοῦ Χριστοῦ λόγος εἰς πέρας ἤγαγε διὰ τῆς εἰς πάντα τὰ ἔθνη εὐαγγελικῆς διδασκαλίας.

Sc. ,γχζθ' vitiose pro χ reponendum Ypsilon, vt est in M.S. ΙΣΑΑΚ ξ', ὁμοῦ ,γυζβ'.

ἐπέζησεν, ρκ', ὁμοῦ ρπ'.

Ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου αὐτῷ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Σάῤῥα Ἰσαάκ. Περιέτεμεν δὲ Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος.

α, ς', γ, δ, ι,

λ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ς', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε'.

μ' μετὰ τῆς ἐπαγγελίας.

ις', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε'.

ν', μετὰ τῆς ἐπαγγελίας.

κς', κζ', κη', κθ', λ', λα', λβ', λγ', λδ', λε'.

ξ', μετὰ τῆς ἐπαγγελίας ἔτος.

Τούτῳ τῷ ἔτει τῷ τριακοστῷ ε', τοῦ Ἰσαὰκ, καὶ ρλε' τοῦ Ἀβραὰμ, ἐπείρασε τὸν Ἀβραὰμ ὁ θεός. καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀβραὰμ, Ἀβραάμ. καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ. * καὶ εἶπεν, λάβε τὸν υἱόν σου τὸν ἀγαπητὸν ὃν ἠγάπησας τὸν Ἰσαὰκ, καὶ πορεύθητι εἰς τὴν γῆν τὴν ὑψηλήν. καὶ ἀνένεγκε αὐτὸν ἐκεῖ εἰς ὁλοκάρπωσιν, ἐφ' ἓν τῶν ὀρέων, ὧν ἄν σοι εἴπω.

vsque ad annum 36.

Ἀναστὰς

Euersis autem Sodoma & Gomorrha, visitauit Dominus Sarram, sicut dixit: "Et fecit Dominus Saræ, sicut locutus est. Et concipiens peperit Abraam Sarra filium in senectute, in tempus, sicut locutus est ei Dominus."

ABRAHAM C. ANNOS NATO, NATVS est filius Isaacus.

Hoc anno centesimo Abrahami, nascitur ei filius germanus Isaacus,† cui superuixit annos LXXV. id est, cum quo vixit adhuc Abrahamus annos LXXV.

Annus XX. *diuinæ promissionis.*

Prophetarum principi Abrahamo in humana specie Dei verbum apparuit, gentiúmq; vocationem sanxit, quam Christus nostris postea (Christianorum) temporibus præstitit, Euangelicâ lege & doctrinâ per omnes gentes promulgatâ. XX. annus promiss.

ISAAC LX. *ab O.C.* MMMCDXCII. 3492.

superuixit CXX. *vniuersè* CLXXX. Isaaci anni.

Vocauit nomen filij sui, qui fuit illi, quem peperit illi Sara, Isaac. Circumcidit autem Abraham Isaac die octaua, sicut præcepit ei Dominus. I. II. III. IV. V.

Annus XXX. *diuinæ promissionis.* promiss XXX

VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV.

XL. *diuinæ promissionis.* XL.

XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV.

L. *diuinæ promissionis.* L.

XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII.

XXXIII. XXXIV. XXXV. LX.

Annus L X. *diuinæ promissionis.*

Hoc anno quinto & tricesimo Isaaci, & centesimo tricesimo quinto Abrahami, tentauit Deus Abraam, & dixit ei: "Abraam, Abraam. & dixit: Ecce ego. Et dixit: Accipe filium tuum dilectum, quem dilexisti Isaac, & vade in terram excelsam, & offer eum ibi in holocaustum super vnum montium, quos dixero tibi. Gen. 22.

Surgens

Ἀναστὰς δὲ Ἀβραὰμ τοπρωὶ, ἐπέσαξεν τὴν ὄνον αὐτοῦ, παρέλαβε δὲ μεθ᾽ ἑαυτοῦ δύο παῖδας, καὶ Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. καὶ σχίσας ξύλα εἰς ὁλοκάρπωσιν, ἀναστὰς ἐπορεύθη. ἦλθον εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς, τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. καὶ ἀναβλέψας Ἀβραὰμ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, εἶδε τὸν τόπον ἀπὸ μακρόθεν.

* Ταῦτα εἶπε λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δύναται ὁ θεός· οὐ γὰρ ἐψεύσατο.

* Καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ τοῖς παισὶν αὐτοῦ. καθήσατε αὐτοῦ μετὰ τῆς ὄνου. ἐγὼ δὲ καὶ τὸ παιδάριον διελευσόμεθα ἕως ὧδε. καὶ προσκυνήσαντες, ἀναστρέψομεν πρὸς ὑμᾶς.

Ἔλαβε δὲ Ἀβραὰμ τὰ ξύλα τῆς ὁλοκαρπώσεως, καὶ ἐπέθηκεν Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Ἔλαβε δὲ καὶ τὸ πῦρ μετὰ χεῖρας καὶ τὴν μάχαιραν; καὶ ἐπορεύθησαν οἱ δύο ἅμα. Εἶπε δὲ Ἰσαὰκ πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα αὐτοῦ· πάτερ. ὁ δὲ εἶπεν· τί ἐστι τέκνον; εἶπε δὲ, ἰδοὺ, τὸ πῦρ καὶ τὰ ξύλα, ποῦ ἐστι τὸ πρόβατον τὸ εἰς ὁλοκάρπωσιν; εἶπε δὲ Ἀβραὰμ, ὁ θεὸς ὄψεται ἑαυτῷ πρόβατον εἰς ὁλοκάρπωσιν τέκνον. πορευθέντες δὲ ἀμφότεροι ἅμα, ἦλθον ἐπὶ τὸν τόπον, ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός. καὶ ᾠκοδόμησεν Ἀβραὰμ θυσιαστήριον, καὶ ἐπέθηκεν τὰ ξύλα, καὶ συμποδήσας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐπέθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπάνω τῶν ξύλων.

Διὰ τί οὐκ εἶπεν, μάχαιρα; πόθεν πρόβατον ἐζήτει; καὶ omissa in codice M S.

οὐ μόσχον, οὐ ἄλλο τι τῶν καθαρῶν;

Καὶ ἐξέτεινεν Ἀβραὰμ τὴν χεῖρα αὐτοῦ λαβεῖν τὴν μάχαιραν, σφάξαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ. Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀβραὰμ, Ἀβραάμ. ὁ δὲ εἶπεν· ἰδοὺ ἐγώ. καὶ εἶπεν, μὴ ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ παιδάριον, μηδὲ ποιήσῃς αὐτῷ μηδέν. νῦν γὰρ ἔγνων, ὅτι φοβῇ σὺ τὸν θεόν. καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι᾽ ἐμέ. Καὶ ἀνέβλεψεν Ἀβραὰμ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ καὶ ἴδεν. καὶ ἰδοὺ κριὸς εἷς κατεχόμενος ἐν φυτῷ Σαβὲκ ἐκ τῶν κεράτων. καὶ ἐπορεύθη Ἀβραὰμ, καὶ ἔλαβε τὸν κριὸν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν εἰς ὁλοκάρπωσιν, ἀντὶ Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

ἀντὶ τοῦ νῦν ἔδειξας.

Καὶ ἐκάλεσεν Ἀβραὰμ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου κύριος εἶδεν. ἵνα εἴπωσιν σήμερον, ἐν τῷ ὄρει, κύριος ὤφθη. Καὶ ἐκάλεσεν ἄγγελος κυρίου τὸν Ἀβραὰμ δεύτερον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγων· κατ᾽ ἐμαυτοῦ ὤμοσα, λέγει κύριος· οὗ ἕνεκεν ἐποίησας τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ

ἐφείσω

Surgens autem Abraam mane, strauit asinum suum. Assumsit autem secum duos pueros, & Isaac filium suum. & scindens ligna in holocaustum; surgens abijt, & venerunt in locũ, quem dixit ei Deus, die tertia. Et respiciens Abraam oculis suis vidit locum à longè.

Et dixit Abraam pueris suis: sedete hic cum asino: ego autem & puer transibimus vsq; huc, & postquam adorauerimus, reuertemur ad vos.

Hæc dixit Abraham, ratiocinatus Isaacum à Deo etiã ex mortuis posse suscitari. nec enim est mentitus.

Accepit autem Abraam ligna holocausti, & imposuit Isaac filio suo. Accepit autem & ignem in manibus & gladium: & abierunt duo simul. Ait autem Isaac ad Abraam patrem suum, * Pater: ille autẽ dixit: Quid est fili? Dixit autem, Ecce ignis & ligna? vbi est ouis in holocaustum? Dixit autem Abraam: Deus prouidebit sibi ouem in holocaustum fili. Pergentes autem vterq; pariter, venerunt in locum, quem dixit ei Deus. & ædificauit Abraam altare, & imposuit ligna, & cùm colligasset Isaac filium suum, imposuit eum in altare super ligna.

* dicens, LXX

Quamobrẽ nõ dixit gladium? Vnde ouẽ requirebat, & non vitulum, aut aliud aliquod animal ex puris.

Et extendit Abraam manum suam ad accipiendum gladium, vt jugularet filium suum. Et vocauit eum angelus Domini de cœlo, & dixit ei: Abraam, Abraam ille autem dixit: Ecce ego. Et dixit, Ne injicias manum tuam super puerũ, neq; facias ei † quicquam. Nunc enim cognoui, quòd times tu Deum: & non pepercisti filio tuo dilecto propter me Et aspiciens Abraam oculis suis vidit: & ecce aries vnus detẽtus in planta Sabec ex cornibus. & abijt Abraam, & accepit Arietem, & obtulit eum in holocaustum, pro filio suo Isaac.

† nihil

Et vocauit Abraam nomen loci illius, Dominus vidit. vt dicant hodie, In monte, Dominus visus est. Et vocauit angelus Domini Abraam secũdò de cœlo dicẽs: Per memet ipsum iuraui, dicit Dominus: ꝓpterea ꝙ fecisti verbũ hoc, & non pepcisti filio

ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι᾽ ἐμέ. ἦ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε. καὶ πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμά σου ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. καὶ κληρονομήσει τὸ σπέρμά σου τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντίων καὶ εὐλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. ἀνθ᾽ ὧν ὑπήκουσας τῆς ἐμῆς φωνῆς.

ΣΧΟΛΙΟΝ.

Ὅτι τὰ τέκνα τοῦ Ἀβραὰμ περιγίνεται τῶν παρὰ θεοδόχοις λόγων, ὑποχείρια ποιεῖ ἐκεῖνα ἑαυτοῖς. κληρονομεῖ τὸ σπέρμα τοῦ Ἀβραὰμ τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντίων.

Ὑπέστρεψεν δὲ Ἀβραὰμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ καὶ ἀναστάντες ἐπορεύθησαν ἅμα, ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὅρκου, καὶ κατῴκησεν Ἀβραὰμ ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὅρκου.

ΣΧΟΛΙΟΝ.

Οὗτος ὁ μέγας πατριάρχης Ἀβραὰμ ὁ πρῶτος ἀνθρώπων καταλείψας πατρίδα καὶ γένος καὶ ἔθνος, καὶ πιστεύσας τῷ θεῷ, καὶ δικαιωθείς. Διὰ τοῦτο καὶ τὰς ἐπαγγελίας * ἔλαβεν τοῦ θεοῦ, ἃς πρὸς αὐτὸν ἐποιήσατο ὁ θεός, ὁ ἐκ νενεκρωμένου σώματος, καὶ νενεκρωμένης μήτρας μυριάδας συνεσπαρμένος. ὁ τὸν εὐλογημένον καρπὸν, ὡς ἀπὸ ῥίζης φὺς τῷ κόσμῳ, δι᾽ οὗ κόσμος εὐλογεῖται, καὶ ἀνακαινίζεται. Ὁ διὰ ἔργων, καὶ δι᾽ ἐπαγγελιῶν μηνύων τῷ κόσμῳ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, δι᾽ ἐπαγγελιῶν μὲν, ὡς τὸ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ, καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη. καθάπερ καὶ ὁ Ἀπόστολος βοᾷ. Τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρέθησαν ἐπαγγελίαι, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ὅς ἐστιν Χριστός. δι᾽ ἔργων δὲ, ὅτι τὸν μονογενῆ υἱὸν εἰς θυσίαν προσήνεγκεν. οὕτω γὰρ λέγει ὁ κύριος. Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ † ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἰδεῖν τὴν ἡμέραν τὴν ἐμὴν, καὶ ἴδεν, καὶ ἐχάρη. Ὁ δὲ Ἀπόστολος Παῦλος βοᾷ. πίστει προσήνεγκεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος. καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, πρὸς ὃν ἐλαλήθη. ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρ-

* omissum in M.S.

† M.S. ἡμῶν.

tuo dilecto propter me: profecto benedicens benedicam te, & multiplicans multiplicabo semen tuum, sicut stellas cœli, & sicut arenam juxta labium maris Et hæreditabit semen tuum ciuitates aduersariorum. Et benedicentur in semine tuo omnes gentes terræ: quia obedisti voci meæ.

SCHOLIVM.

Cum filij Abraham, ijs qui Dei verbum scripto acceperunt, superiores sint, & illos sibi subijciant: ob eam caussam dicitur posteritas Abrahami hæres ciuitatum, quæ hostium fuere.* Iudæis circumcisis.

"Reuersus est autem Abraamus ad pueros suos, & surgentes abierunt simul ad puteum juramenti, & habitauit Abraam super puteum juramenti."

SCHOLIVM.

Hic magnus Patriarcha Abraham mortalium primus patriam, propinquos & gentem suam reliquit, Deóque credidit ac justificatus est. Vnde & promissiones à Deo sibi factas accepit, qui ex emortuo corpore, & emortuis (Saræ) muliebribus tot millia hominum procreauit. Qui benedictum fructum velut è radice mundo edidit, per quam mundus gratiam indipiscitur, ac instauratur. Qui per (virtutum) opera, perque diuina promissa mundo ostendit ex mortuis resurrectionem. Per promissionem quidem illis verbis, benedicentur in te, & in semine tuo omnes gentes: quemadmodum & Apostolus clamat: Abrahæ Ad Gal. 3. *autem dictæ sunt promissiones, & semini ejus, qui est Christus. Per opera verò, quando vnigenitum filium in holocaustum seu sacrificium obtulit. Ita enim dicit Dominus: Abraham pater* Ioan. 8. *vester exultauit vt videret diem meum, & vidit, & gauisus est. Paullus verò Apostolus clamat: Fide obtulit Abraham* Hebr. 11. *Isaac cum tentaretur, & vnigenitum offerebat in quo susceperat repromissiones: ad quem dictum est: Quia in Isaac vocalitur*

τι σπέρμα. Λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ θεός. ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. πάλιν γὰρ καὶ ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους βοᾷ. καθὼς γέγραπται· πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε. κατέναντι οὗ ἐπίστευσεν θεοῦ τοῦ * ζωοποιοῦντος τοὺς νεκρούς, καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα, ὡς ὄντα, ὃς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ἐπίστευσεν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν τὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν, κατὰ τὸ εἰρημένον οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα, καὶ μὴ ἀσθενήσας πίστει, οὐ κατενόησε τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἤδη νενεκρωμένον ἑκατονταετὴς που ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάῤῥας. εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ θεοῦ, οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δοὺς δόξαν τῷ θεῷ. καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὃ ἐπήγγελται, δυνατός ἐστι καὶ ποιῆσαι. Διὸ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, οἷς μέλλει λογίζεσθαι τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν, καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαιοσύνην ἡμῶν. Τὸ δὲ πορευθῆναι τρεῖς ἡμέρας ἕως οὗ φθάσει τὸν τόπον, ὃν ἔδειξεν αὐτῷ ὁ θεὸς ἵνα ἀνενέγκῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς θυσίαν ἐφ' ἓν τῶν ὀρέων καθὼς γέγραπται. καὶ τὸ ἀντὶ τοῦ γνησίου καὶ φυσικοῦ υἱοῦ δεῖξαι αὐτῷ κριὸν ἵνα προσενέγκῃ, πάντα σύμβολα ἦσαν καὶ τύποι τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου τοῦ πάθους καὶ τῆς ἀναστάσεως. πᾶσα γὰρ ἡ γραφὴ πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν ὁρᾷ.

* ζωογονοῦντος M.S.

λϛ'.

Τούτῳ τῷ τριακοστῷ ἕκτῳ ἔτει τοῦ Ἰσαὰκ, Σάῤῥα ἡ γυνὴ Ἀβραὰμ ἀπέθανεν, ζήσασα ἔτη ρκζ.

λζ', λη', λθ'.

μ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει τῆς αὐτοῦ ἡλικίας Ἰσαὰκ, ἔλαβε γυναῖκα τὴν Ῥεβέκκαν, ὄντος Ἀβραὰμ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐτῶν ρμ'.

μα', μβ', μγ', μδ', με'.

ο', ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

μϛ', μζ'.

cabitur tibi semen: orbitans quia & à mortuis suscitare potens est Deus: unde eum & in parabolam accepit. Rursum enim ad Romanos clamat Paullus: "sicut scriptum est patrem multarũ gentium posui te ante Deum, cui credidisti, qui viuificat mortuos, & vocat ea quæ non sunt, tanquam ea quæ sunt: qui cõtra spem in spem credidit, vt fieret pater multarum gentiũ, secundum quod dictum est ei: sic erit semen tuum, (* sicut stellæ cæli & arena maris) & non infirmatus est in fide. nec considerauit corpus suum emortuum, cum jam ferè centum esset annorum, & emortuam uuluam Saræ. In repromissione etiam Dei non hæsitauit diffidentia, sed confortatus est fide, dans gloriam Deo, plenissimè sciens, quia quæcunq; promisit, potens est, & facere. Ideo & reputatum est illi ad justitiam. Non est autem scriptũ tantum propter ipsum, quia reputatum est illi ad justitiam, sed & propter nos, quibus reputabitur credentibus in eum, qui suscitauit IESVM Dominũ nostrum à mortuis, qui traditus est propter delicta nostra, & resurrexit propter justificationem nostrã." Quod autem profectus sit tres dies donec veniret ad locũ, quem mõstrauit illi Deus, vt offerret filiũ suum in sacrificium, super vnum montiũ, sicut scriptũ est. Et quòd pro filio proprio & naturali ostenderit illi Deus arietem, quem offerret; hæc omnia sunt symbola & figuræ mysteriorum Christi passuri & resurrecturi: tota enim scriptura ad hunc scopum respicit.

cap. 4.

* in MS. desiderantur, à librario relictæ omissa,

XXXVI.

Anno hoc sexto supra tricesimum Isaaci, Sara vxor Abrahami decessit: cùm vixisset annos CXXVII.

XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

Hoc anno ætatis, Isaacus vxorem duxit Rebeccam. cum pater ejus Abrahamus ageret annum CXL.

XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV.

LXX. diuinæ promissionis.

μϛ΄, μζ΄, μη΄, μθ΄ ν΄, να΄, νβ΄, νγ΄, νδ΄, νε΄.

π΄ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

νϛ΄, νζ΄, νη΄, νθ΄, ξ΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει γίνονται τῷ Ισαὰκ δύο παῖδες δίδυμοι ἐκ τῆς Ῥεβέκκας. Πρῶτος Ησαῦ, ὁ καὶ Εδώμ, ἀφ᾽ οὗ τὸ Ιδουμαίων ἔθνος. δεύτερος Ιακὼβ ὁ μετονομασθεὶς Ισραήλ. ἀφ᾽ οὗ Ισραηλῖται οἱ καὶ Ιουδαῖοι.

Ισαὰκ προεφήτευσε περὶ Ιακὼβ λέγων· Δουλευσάτωσάν σοι ἔθνη καὶ προσκυνησάτωσάν σοι ἄρχοντες, καὶ γίνου κύριος τοῦ ἀδελφοῦ σου.

Οὗτος Ισαὰκ ὁ συγκληρονόμος τῶν ἐπαγγελιῶν καὶ τῶν εὐλογιῶν τοῦ θεοῦ τῶν γενομένων πρὸς Αβραὰμ τὸν αὐτοῦ πατέρα. ὃς τύπος ἐγένετο τῆς σφαγῆς τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, τριημέρως βαδίσας ἐπὶ τὸ θανεῖν. καὶ μετὰ ταῦτα ζῶν ὑποστρέψας. ὁ ἐν τοῖς ἰδίοις ὤμοις τὰ ξύλα τῆς ἑαυτοῦ θυσίας * βαστάξας, ὥσπερ καὶ δεσπότης Χριστὸς τὸν ἑαυτοῦ σταυρὸν ἐπὶ τοὺς ὤμους ἐβάσταζεν, ὅτι προαιρέσει θανών. καὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ζωωθείς. ὑπὲρ ἀντάλλαγμα πρόβατον ἐσφάγη. Καὶ ἤκουσεν ὁ πατὴρ παρὰ θεοῦ· ὅτι οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου ἀγαπητοῦ· οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ λέλεκται· ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ᾽ ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν. καὶ ἡ σὰρξ μόνη ἐστὶν ἡ δοθῆσα ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. ἐπειδὴ ἀδύνατον τὴν θεότητα θανεῖν. Τῆς σαρκὸς διδομένης τὸν ἴδιον υἱὸν δεδόσθαι λέγει ἡ γραφή. ἀντάλλαγμα καὶ ἀπόδειξιν οὖσαν τοῦ υἱοῦ κατὰ τὸν τύπον τοῦ μακαρίου Ισαάκ. οὕτω γὰρ εἶπεν ὁ κύριος, ὅτι Αβραὰμ ἠγαλλιάσατο ἰδεῖν τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ ἴδεν, καὶ ἐχάρη. Οὗτός ἐστιν Ισαὰκ ὁ ἀκουσίως παραδοὺς τὴν ἐπηγγελμένην αὐτῷ καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ εὐλογίαν ὑπὸ τοῦ θεοῦ τῷ Ιακὼβ φάσκων· δουλευσάτωσάν σοι ἔθνη, καὶ προσκυνησάτωσάν σοι ἄρχοντες. καὶ γίνου κύριος τοῦ ἀδελφοῦ σου. καὶ προσκυνήσουσίν σοι υἱοὶ τοῦ πατρός σου ὁ καταρώμενός σε ἐπικατάρατος· ὁ δὲ εὐλογῶν σε εὐλογημένος. Ταῦτα πάντα ἐπὶ τοῦ Ιακὼβ οὐχ ὁρῶμεν γενόμενα, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον αὐτὸς ἑπτάκις πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν προσεκύνησεν τῷ Ησαῦ. Καὶ τριάκοντα βασιλεῖς ἐβασίλευσαν ἐκ τοῦ Ησαῦ πρὶν ἢ βασιλεῦσαι βασιλέα ἐν Ισραήλ, ὥστε αἱ εὐλογίαι ἐπὶ τὸν προσδοκώμενον ἐξ

* βαστάσας.

νον ἐξ

XLVI. XLVII. XLVIII. XLIX. L. LI. LII. LIII. LIV. LV.

Promißionis annus LXXX. LXXX.

LVI. LVII. LVIII. LIX. LX.

Hoc anno nati ſunt Iſaaco duo filij gemini ex Rebecca, primus Eſau, qui & Edom, à quo Idumæorum natio: alter Iacob cognomento Iſraël, à quo Iſraëlitæ, qui & Iudæi.

Iſaacus de Iacobo vaticinatus dixit: Seruiant tibi gentes, & adorent te principes, & fias Dominus fratris tui. Gen. 27.

Hic eſt ille Iſaacus promiſſionum & benedictionum Dei Abrahamo patri ſuo factarum conſors. qui typus & figura cædis Chriſti Domini fuit, cùm tres dies proficiſceretur ad mortem, & poſtea viuus rediret. qui ligna ſuis humeris ad ſacrificium tulit, quemadmodum & Chriſtus Dominus crucem humeris ſuis geſtauit, eo quod libens volens ad mortem proficiſceretur, à Deo in vitam reuocatus. qui permutata hoſtia, ouis cæſus eſt. Et audiuit à Deo pater ejus: "quia non pepercisti filio tuo dilecto:" ſic Rom 8 *etiam de Chriſto filio Dei dictum eſt: " qui proprio filio ſuo non pepercit, ſed pro nobis omnibus tradidit illum. Caro tamen ſola data eſt pro mũdi vita, quãdò impoſſibile erat, vt diuinitas moreretur. Corpore ergo oblato, ſcriptura dicit filium eſſe datũ, q vera fuit pmutata illa hoſtia, & res ipſa, quam B. Iſaacus figura* ἀντάλλαγμα *præſignarat. Sic enim dixit Dominus: " Abraham exultauit* καὶ ἀντισήκωσις. Ioan 8. *vt videret diem meum; vidit & gauiſus eſt. Hic eſt Iſaacus, qui inuitus, promiſſam à Deo patri ſuo benedictionẽ Iacobo impertiuit. " ſeruiant tibi gentes, & adorent te principes, & fias* Gen. 27. *Dominus fratris tui, & adorent filij patris tui, qui maledixerit* aliter in vul- *tibi, ſit ipſe maledictus, & qui benedixerit tibi, ſit ipſe benedi-* gari editi- *ctus." Hæc omnia in Iacobo non eſſe perfecta videmus: quin po-* one. *tius ipſe ſepties humi fuſus adorauit Eſau. Et triginta reges ex Eſau imperarunt, antequam vnus ex Iſraële; ita vt illa Iſaaci apprecatio ſeu benedictio, ad expectatum ex illis Dominum*

Chriſtum

νον ἐξ αὐτῶν δεαπότην χριςὸν περιέμπτωσιν, πρὸς ὃν πᾶς ὁ σκοπὸς τῆς θείας γραφῆς ἀφορᾷ.

ΙΑΚΩΒ πγʹ, ὁμοῦ ,γφοεʹ.

αʹ,

Ἐξ Ἑβραίων Ἰακὼβ μέχρι τῆς τοῦ παιδὸς Ἰωσὴφ ἀρχῆς τῆς ἐν Αἰγύπτῳ, ἔζησεν ἔτη ρλζʹ, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπέρα ἔτη ιζʹ, ὁμοῦ ρνδʹ.

βʹ, γʹ, δʹ, εʹ, ἔτος τῆς ἐπαγγελίας ϟʹ.

ϛʹ, ζʹ, ηʹ, θʹ, ιʹ, ιαʹ, ιβʹ, ιγʹ, ιδʹ, ιεʹ.

ρʹ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ιϛʹ, ιζʹ, ιηʹ, ιθʹ, κʹ, καʹ, κβʹ, κγʹ, κδʹ, κεʹ.

ριʹ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

κϛʹ, κζʹ, κηʹ, κθʹ. λʹ, λαʹ, λβʹ, λγʹ, λδʹ, λεʹ,

ρκʹ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

λϛʹ, λζʹ, ληʹ, λθʹ, μʹ.

ρʹ ἔτος τοῦ Ἰσαάκ.

μαʹ, μβʹ, μγʹ, μδʹ, μεʹ.

ρλʹ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

μϛʹ, μζʹ, μηʹ, μθʹ, νʹ, ναʹ, νβʹ, νγʹ, νδʹ, νεʹ.

ρμʹ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

νϛʹ, νζʹ, νηʹ, νθʹ, ξʹ.

ρκʹ ἔτος τοῦ Ἰσαάκ.

ξαʹ, ξβʹ, ξγʹ.

Τούτῳ τῷ ἔτει τῆς αὐτοῦ ἡλικίας, Ἰακὼβ κάτεισιν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν πρὸς Λάβαν τὸν ἀδελφὸν τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ δουλεύει παρ' αὐτῷ ἔτη κʹ, χάριν Λίας, καὶ Ραχὴλ. καὶ γίνονται αὐτῷ παῖδες ἐκ ταύτης τέσσαρες, ΡΟΥΒΗΜ, ΣΙΜΕΩΝ, ΛΕΥΕΙ, καὶ ΙΟΥΔΑΣ.

ξδʹ, ξεʹ.

ρνʹ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ξϛʹ, ξζʹ, ξηʹ, ξθʹ. οʹ, οαʹ, οβʹ, ογʹ, οδʹ, οεʹ.

ρξʹ ἔτος

Christum transmittatur, ad quem totius sacræ scripturæ sensus veluti scopum & metam collineat.

IACOB LXXXIII. *ab O.C.* MMMDLXXV. 3575.

I.

Ex Hebræis Iacob usq; ad Ioseph filij principatum in Ægypto, vixit annos CXXXVII. *& postea alios annos* XVII. *vniuersè* CLIV. Primus Iacobi annus.

II. III. IV. V. *Promissionis annus* XC. XC.

VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV.

C. *annus promissionis.* C.

XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV.

CX. *annus promissionis.* CX.

XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII.

XXXIII. XXXIV. XXXV.

CXX. *annus promissionis.* CXX.

XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

C. *annus Isaaci.*

XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV.

CXXX. *annus promissionis.* CXXX.

XLVI. XLVII. XLVIII. XLIX. L. LI. LII. LIII. LIV. LV.

CXL. *annus promissionis.* CXL.

LVI. LVII. LVIII. LIX. LX.

CXX. *annus Isaaci.*

LXI. LXII. LXIII.

Hoc anno ætatis, Iacob descendit in Mesopotamiam ad Laban auunculum suum, cui seruijt annos XX. *propter Liam & Rachelem: natique sunt illi ibi filij quatuor:* RVBEN, SIMEON, LEVI, & IVDAS.

LXIV. LXV.

CL. *annus promissionis.* CL.

LXVI. LXVII. LXVIII. LXIX. LXX. LXXI. LXXII.

LXXIII. LXXIV. LXXV.

S CLX. *pro-*

ρξ´ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

οϛ´, οζ´, οη´, οθ´, π´.

Ιακὼβ ὀγδοηκοστῷ ἔτει τῆς αὐτοῦ ἡλικίας γεννᾷ τὸν ΡΟΥΒΗΝ.

πα´.

Τούτῳ τῷ ἔτει γεννᾷ Ιακὼβ τὸν ΣΙΜΕΩΝ.

πβ´, πγ´. Τούτῳ τῷ ἔτει γεννᾷ Ιακὼβ τὸν ΛΕΥΕΙ.

Οὐ κληθήσεται τὸ ὄνομά σου Ιακὼβ, ἀλλ᾽ Ισραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου, ὅτι ἐνίσχυσας μετὰ θεοῦ καὶ μετὰ ἀνθρώπων δυνατῶς.

Οὗτος Ιακὼβ καὶ αὐτὸς συγκληρονόμος τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ θεοῦ, ἐκδεχόμενος καὶ αὐτὸς τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ θεός. τουτέστιν τῆς ἐπουρανίου Ιερουσαλήμ. ἔνθα πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Χριστός. Εἰς ἣν κατάστασιν ἀφορᾷ πᾶσα ἡ τῶν χριστιανῶν θρησκεία. ἣν πρῶτος πάντων ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁ δεσπότης Χριστὸς ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν. ἣν καὶ προλέγει ὁ μέγας Ιακὼβ παραπέμπων τῷ ἰδίῳ υἱῷ Ιούδα εὐλογιῶν αὐτῷ, ἐξ οὗ καὶ ὁ τῶν ἐπαγγελιῶν ἀνεφαίνετο κύριος Ιησοῦς Χριστὸς φάσκων οὕτως· Ιούδα σε * αἰνέσαισαν οἱ ἀδελφοί σου αἱ χεῖρές σου ἐπὶ νώτου τῶν ἐχθρῶν σου. προσκυνησάτωσάν σοι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρός σου. Σκύμνος λέοντος Ιούδα· ἐκ βλαστοῦ υἱέ μου ἀνέβης. ἀναπεσὼν ἐκοιμήθης, ὡς λέων καὶ ὡς σκύμνος· τίς ἐγερεῖ αὐτόν; οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ιούδα, οὐδὲ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ, καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν. δεσμεύων πρὸς ἄμπελον τὸν πῶλον αὐτοῦ, καὶ τῇ ἕλικι τὸν πῶλον τῆς ὄνου αὐτοῦ. πλυνεῖ ἐν οἴνῳ τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐν αἵματι σταφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτοῦ. Χαροποιοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀπὸ οἴνου, καὶ λευκοὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ἢ γάλα.

* αἰνέσαισαν LXX.

ἀφ᾽ LXX.

Καί τοι τοῦτον οὐ προσεκύνησαν οἱ υἱοὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀλλὰ τοὐναντίον, αὐτὸς προσεκύνησεν τῷ Ιωσὴφ, καὶ μετὰ θάνατον τοῦ πατρός. Εὔδηλον οὖν ὅτι πᾶσα ἡ προφητεία αὕτη εἰς τὸν ἐξ αὐτοῦ τεχθέντα δεσπότην Χριστὸν κατὰ σάρκα, ἔχει τὸ πέρας, τότε δυνατὸν καὶ βασιλικὸν αὐτοῦ παριστῶσα. καὶ τὸ πάθος, καὶ τὴν ἐκ τοῦ πάθους μακαρίαν ἀνάστασιν.

ΛΕΥΕΙ, μζ´, ὁμοῦ ,γχκβ´.

α´, β´.

ρο´ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας γ´, Τούτῳ

CLX. *promissionis annus:* CLX.

LXXVI. LXXVII. LXXVIII. LXXIX. LXXX.

Iacob anno ætatis suæ LXXX. *creat RUBENUM.*

LXXXI. *Hoc anno Iacob generat SIMEON.*

LXXXII. LXXXIII. *Hoc anno Iacob creat LEVI.*

Non vocabitur nomen tuum Iacob, sed Israël erit nomen tuum, quoniam prævaluisti cum Deo, & cum hominibus potens. Gen. 32.

Hic Jacobus & ipse cælestium promissionum cohæres, expectans & ipse ciuitatem fundamentis nixam, cujus conditor & architectus Deus. hoc est, illius cœlestis Hierusalem, quo pro nobis Christus præcursor antegressus intrauit: ad cujus constitutionem respicit omnis Christianorum religio. quam omnium primus initiauit Dominus noster Christus viam nouam & viuentem. Quam & magnus Iacobus Iuda filio suo cum ei benepracaretur, commendauit. Ex quo (Iuda) promissus Dominus IESUS Christus apparuit: ita fatus. "Juda te laudabũt fratres Gen. 49. *tui Manus tuæ super dorsum inimicorum tuorum: adorabunt te filij patris tui. Catulus leonis Iuda ex germine, fili mi, ascendisti. recumbens dormiuisti vt leo, & sicut catulus leonis: quis suscitabit eum. Non deficiet princeps ex Iuda, neq; dux ex fæmoribus ejus, donec veniant reposita ei. & ipse expectatio gentium. Ligans ad vineam pullum suum, & pampino pullum asinæ suæ lauabit in vino stolam suam, & in sanguine vuæ palliũ suum. Pulchri oculi ejus præ vino: & albi dentes ejus quam lac.*

Atqui hunc non adorauerunt filij patris sui: sed contra potius, ipse adorauit Iosephũ, & hoc etiam post patris mortem. Perspicuum ergo totum hoc vaticiniũ per Christum Dominum ex eo natum secundum carnem esse expletum, quod & potentiam ipsius & regnum ejus, ipsámq; patientis necem, & post crucem resurrectionem repræsentauit.

LEVI XLVII. *ab O. C.* MMMDCXXII. 3622.

Annus Leui I. II. *Annus promissionis* CLXX. CLXX.

ρξ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

οϛ', οζ', οη', οθ', π'.

Ιακὼβ ὀγδοηκοστῷ ἔτει τῆς αὐτοῦ ἡλικίας γεννᾷ τὸν ΡΟΥΒΗΝ.

πα'.

Τούτῳ τῷ ἔτει γεννᾷ Ιακὼβ τὸν ΣΙΜΕΩΝ.

πβ', πγ'. Τούτῳ τῷ ἔτει γεννᾷ Ιακὼβ τὸν ΛΕΥΕΙ.

Οὐ κληθήσεται τὸ ὄνομά σου Ιακὼβ, ἀλλ' Ισραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου, ὅτι ἐνίσχυσας μετὰ θεοῦ καὶ μετὰ ἀνθρώπων δυνατῶς.

Οὗτος Ιακὼβ καὶ αὐτὸς συγκληρονόμος τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ θεοῦ, ἐκδεχόμενος καὶ αὐτὸς τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ θεός. τουτέστιν τῆς ἐπουρανίου Ιερουσαλήμ. ἔνθα πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Χριστός. Εἰς ἣν κατάστασιν ἀφορᾷ πᾶσα ἡ τῶν Χριστιανῶν θρησκεία. ἣν πρῶτος πάντων ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁ δεσπότης Χριστὸς ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν. ἣν καὶ προλέγει ὁ μέγας Ιακὼβ παραπέμπων τῷ ἰδίῳ υἱῷ Ιούδα εὐλογῶν αὐτῷ, ἐξ οὗ καὶ ὁ τῶν ἐπαγγελιῶν ἀνεφαίνετο κύριος Ιησοῦς Χριστὸς φάσκων οὕτως· Ιούδα σε * αἰνέσαισαν οἱ
* αἰνέσουσι LXX. ἀδελφοί σου αἱ χεῖρές σου ἐπὶ νώτου τῶν ἐχθρῶν σου. προσκυνησάτωσάν σοι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρός σου. Σκύμνος λέοντος Ιούδα· ἐκ βλαστοῦ υἱέ μου ἀνέβης. ἀναπεσὼν ἐκοιμήθης, ὡς λέων καὶ ὡς σκύμνος· τίς ἐγερεῖ αὐτόν;
οὐ LXX. οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ιούδα, οὐδὲ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ, καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν. δεσμεύων πρὸς ἄμπελον τὸν πῶλον αὐτοῦ, καὶ τῇ ἕλικι τὸν πῶλον τῆς ὄνου αὐτοῦ. πλυνεῖ ἐν οἴνῳ τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐν αἵματι σταφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτοῦ. Χαροποιοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀπὸ οἴνου, καὶ λευκοὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ἢ γάλα.

Καίτοι τοῦτον οὐ προσεκύνησαν οἱ υἱοὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀλλὰ τοὐναντίον, αὐτὸς προσεκύνησεν τῷ Ιωσὴφ, καὶ μετὰ θάνατον τοῦ πατρός. Εὔδηλον οὖν ἔτι πᾶσα ἡ προφητεία αὕτη εἰς τὸν ἐξ αὐτοῦ τεχθέντα δεσπότην Χριστὸν κατὰ σάρκα, ἔσχεν τὸ πέρας, τό τε δυνατὸν καὶ βασιλικὸν αὐτοῦ παριστῶσα. καὶ τὸ πάθος, καὶ τὴν ἐκ τοῦ πάθους μακαρίαν ἀνάστασιν.

ΛΕΥΕΙ, μζ', ὁμοῦ ,γχκβ.

α', β'.

ρο' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας γ', Τούτῳ

CLX. *promissionis annus.* CLX.

LXXVI. LXXVII. LXXVIII. LXXIX. LXXX.

Iacob anno ætatis suæ LXXX. *creat RVBENVM.*

LXXXI. *Hoc anno Iacob generat SIMEON.*

LXXXII. LXXXIII. *Hoc anno Iacob creat LEVI.*

Non vocabitur nomen tuum Iacob, sed Israël erit nomen tuum, quoniam prævaluisti cum Deo, & cum hominibus potens. Gen. 32.

Hic Jacobus & ipse cælestium promissionum cohæres, expectans & ipse ciuitatem fundamentis nixam, cujus conditor & architectus Deus. hoc est, illius cœlestis Hierusalem, quo pro nobis Christus præcursor ante gressus intrauit: ad cujus constitutionem respicit omnis Christianorum religio. quam omnium primus initiauit Dominus noster Christus viam nouam & viuentem. Quam & magnus Iacobus Iudæ filio suo cum ei benepracaretur, commendauit. Ex quo (Iuda) promissus Dominus IESVS Christus apparuit: ita fatus. "Juda te laudabūt fratres tui Manus tuæ super dorsum inimicorum tuorum: adorabunt te filij patris tui. Catulus leonis Iuda ex germine, fili mi, ascendisti. recumbens dormiuisti vt leo, & sicut catulus leonis: quis suscitabit eum. Non deficiet princeps ex Iuda, neq; dux ex fæmoribus ejus, donec veniant reposita ei. & ipse expectatio gentium. Ligans ad vineam pullum suum, & pampino pullum asinæ suæ lauabit in vino stolam suam, & in sanguine vuæ palliū suum. Pulchrio oculi ejus præ vino: & albi dentes ejus quam lac. Gen. 49.

Atqui hunc non adorauerunt filij patris sui; sed contra potius, ipse adorauit Iosephū, & hoc etiam post patris mortem. Perspicuum ergo totum hoc vaticiniū per Christum Dominum ex eo natum secundum carnem esse expletum, quod & potentiam ipsius & regnum ejus, ipsámq; patientis necem, & post crucem resurrectionem repræsentauit.

LEVI XLVII. *ab O. C.* MMMDCXXII. 3622.

Annus Leui I. II. *Annus promissionis* CLXX. CLXX.

γ'.

Τούτῳ τῷ τρίτῳ ἔτει τοῦ Λευεὶ, καὶ π ϛ' ἔτει τῆς αὐτοῦ ἡλικίας Ιακὼβ γεννᾷ τὸν ΙΟΥΔΑΝ, ἐξ οὗ οἱ Ιουδαῖοι.

δ'. Τετάρτῳ ἔτει τοῦ Λευεὶ, καὶ π ζ' τῆς αὐτοῦ ἡλικίας Ιακὼβ γεννᾷ τὸν ΙΣΣΑΧΑΡ ὅ ἐστι μισθός.

ε'. Πέμπτῳ ἔτει τοῦ Λευεὶ, καὶ π η' τῆς αὐτοῦ ἡλικίας Ιακὼβ γεννᾷ τὸν ΖΑΒΟΥΛΩΝ. ϛ', ζ'.

η'. ὀγδόῳ ἔτει τοῦ Λευεὶ, καὶ ϟ α' ἔτει τῆς αὐτοῦ ἡλικίας Ιακὼβ, τίκτει τὴν ΔΙΝΑ ἐκ τῆς Λίας.

θ'. Εννάτῳ ἔτει τοῦ Λευεὶ, καὶ ϟ β' τῆς αὐτοῦ ἡλικίας Ιακὼβ γεννᾷ τὸν ΙΩΣΗΦ ἐκ τῆς Ραχὴλ.

α' ἔτος Ιωσήφ. ι', ια', ιβ'.

ρπ' ἔτος ἐπαγγελίας.

ιγ', ιδ', ιε', ιϛ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἕκτῳ καὶ δεκάτῳ τοῦ Λευεὶ, καὶ ϟ θ' τῆς ἑαυτοῦ ἡλικίας Ιακὼβ, ἄνεισιν ἀπὸ τῆς μεσοποταμίας.

ιζ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ Λευεὶ, καὶ ρ' τοῦ Ιακὼβ, ἦν ἔτος Ισαὰκ ρξ'.

ιη'.

Τούτῳ τῷ ιη' ἔτει τοῦ Λευεὶ, καὶ ρα' τῆς αὐτοῦ ἡλικίας Ιακὼβ προεφήτευσεν, καὶ εἶπεν· Ιούδα, σε αἰνέσαισαν οἱ ἀδελφοί σου. αἱ χεῖρές σου ἐπὶ νώτου τῶν ἐχθρῶν σοῦ. προσκυνήσουσίν σε οἱ υἱοὶ τοῦ πατρός σου. Σκύμνος λέοντος Ιούδα· καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προφητείας, ὡς πρόκειται.

ιθ'. κ', κα', κβ'.

ρϟ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

κγ'. Τούτῳ τῷ κγ' ἔτει τοῦ Λευεὶ, καὶ ρϛ' τοῦ Ιακὼβ, τὰ περὶ τὴν Δίναν ἐπελεῖτο. καὶ ΒΕΝΙΑΜΙΝ ἐτέχθη.

κδ', κε'.

Τῷ εἰκοστῷ πέμπτῳ ἔτει τοῦ Λευεὶ, καὶ ρη' τοῦ Ιακὼβ, Ιωσὴφ πιπράσκεται ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν, ἔτος ἄγων ιζ' εἶτα οἱ κατ' αὐτὸν ι' πειρασμοί.

κϛ'. πρώ-

Annus III. *Leui.*

Hoc anno tertio Leui, Iacobus LXXXVI. *ætatis suæ creat IVDAM, à quo Iudæi.*

IV. *Quarto Leui anno, Iacobus anno ætatis suæ* LXXXVII. *creat ISACHAREM, quod signat mercedem.*

V. *Quinto Leui anno,* LXXXVIII *ætatis suæ Iacobus creat ZABVLONEM.* VI. VII.

VIII. *Octauo Leui anno Iacobus* XCI. *ætatis suæ ex Lia DINAM suscipit.*

IX. *Nono Leui anno, Iacobus ætatis suæ* XCII. *creat ex Rachele IOSEPHVM.*

X. XI. XII. — Primus annus Iosephi. CLXXX.

Promissionis annus CLXXX.

XIII. XIV. XV. XVI.

Hoc sextodecimo Leui anno, Iacobus anno XCIX. *ætatis suæ ascendit ex Mesopotamia.*

XVII.

Hoc anno Leui, Iacobi, C. Isaacus agebat annum CLX.

XVIII.

Hoc octauo decimo Leui anno, Iacobus anno ætatis suæ CI. *vaticinatus dixit: "Iuda te laudabunt fratres tui. Manus tuæ super tergum inimicorum tuorum Adorabunt te filij patris tui. Catulus leonis Iuda:" & quæ sequuntur in prophetia supra posita.* Gen. 49. X[I]X. XX. XXI. XXII.

Promissionis annus CXC. — CXC.

XXIII. *Hoc tertio & vicesimo Leui anno, Iacobi* CVI. *scelus cum Dina commissum est, & BENIAMIN natus.*

XXIV. XXV.

Quinto supra vicesimum Leui anno, *CVIII. *Iacobi, Iosephus vēditur à fratribus, cùm ageret annū septimū decimum. Dein sequuntur decem Iosephi afflictiones seu tentationes.*

*malè in M. S & Ios. S. edito. pr. CI. pro v. lege [illegible], vt ratio ipsa annorum docet.

κϛ΄. πρῶτον ἐζήλωσαν αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ.

κζ΄. εἶτα κατηγόρησαν αὐτοῦ.

κη΄. εἶτα ἐλογίσαντο αὐτὸν ἀποκτεῖναι. εἶτα ἐνέβαλλον αὐτὸν εἰς λάκκον.

κθ΄. εἶτα πιπράσκεται τοῖς Ισμαηλίταις. εἶτα ἐπράθη ἐν Αἰγύπτῳ ὑπὸ τῶν Ισμαηλιτῶν τῷ Πετεφρῇ.

λ΄. εἶτα ἤρξατο ἡ κυρία αὐτοῦ απατᾷν αὐτὸν, καὶ γυμνοῦσθαι ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ παρακαλεῖν αὐτόν.

λα΄. εἶτα μόνον αὐτὸν εὑροῦσα καὶ ἀποκλήσασα πάσας τὰς θύρας, ἐπανέστη αὐτῷ γυμνὴ, καὶ ἐβιάζετο αὐτόν.

λβ΄. εἶτα ἀπορήσασα αὐτοῦ, κατηγόρησεν αὐτοῦ πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ. Εἶτα ἐβλήθη ἐν τῇ εἱρκτῇ.

σ΄ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

λγ΄, λδ΄, λε΄, λϛ΄, λζ΄, λη΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει λη΄ τοῦ Λευεὶ, Ιωσὴφ γενόμενος ἐτῶν λ΄, λύει τοῖς συνόχοις Φαραὼ ἐν τῇ εἱρκτῇ τῷ καιρῷ τοῦ δεκάτου πειρασμοῦ τοὺς ὀνείρους.

Εως ὧδε, τοῦ Ιακὼβ, εἰσὶν ἔτη

ρκα΄.

λθ΄. Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ Λευεὶ, καὶ ρκβ΄ ἔτη τοῦ Ιακὼβ γενόμενος Ιωσὴφ ἐτῶν λα΄, παρέστη τῷ Φαραὼ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἔκρινεν αὐτῷ τοὺς ὀνείρους αὐτοῦ. καὶ ἐκ τούτου τοῦ χρόνου γέγονεν αὐτὸς Ιωσὴφ ἡγεμὼν τῆς Αἰγύπτου.

Ιωσὴφ Αἰγυπτίων ἡγεῖται ἔτη π΄.

Πρῶτον ἔτος ἡγεμονίας Ιωσὴφ. καὶ πρῶτον τῆς εὐθηνίας ἐν τῷ τριακοστὸν πρῶτον ἔτος ἦγε τῆς ἡλικίας Ιωσήφ.

μ΄, μα΄, μβ΄.

ἔτος τῆς ἐπαγγελίας σι΄.

μγ΄, μδ΄, με΄, μϛ΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ Λευὶ, πρῶτον ἔτος τοῦ λιμοῦ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ οἱ παῖδες Ιακὼβ εἰς Αἴγυπτον κάτεισιν ἀποσταλέντες ὑπ᾽ αὐτοῦ διὰ τὸν λιμόν.

μζ΄. Τού-

XXVI. *Primum enim ceperunt Iosephum.* Gen. 37. Vide animaduersionem num. XV. pag. 31.

XXVII. *Dein accusarunt illum.*

XXVIII. *Tum cogitarunt quomodo eum mactarent, & in lacum demiserunt.*

XXIX. *Postea venditus est Ismaëlitis, qui illum rursum * Peotephre vendiderunt.* Putifari. Gen. 39.

XXX. *Deinde cœpit eum circumuenire Domina sua, corpúsque coram illo nudare, illúmq; prouocare (ad scelus.)*

XXXI. *Deprehensum solum conclusúmq; vndiq; inuasit nuda, & vim adhibuit.*

XXXII. *Tum deserta ab illo, illum apud Dominum reum peregit. postea à Domino in custodiam datus est.*

CC. *annus promissionis.* CC.

XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI.

XXXVII. XXXVIII.

Hoc anno Leui, Iosephus cum ageret trigesimum soluit Pharaonis Eunuchis in carcere somnia, tempore decimæ afflictionis. Gen. 40.

Huc vsq; Iacobi anni numerantur

CXXI.

XXXIX. *Hoc anno Leui,* CXXII. *Iacobi Iosephus natus annos* XXXI. *assistit Pharaoni in Ægypto, illiq; insomnia aperit, eóq; ex tempore Iosephus Ægypti princeps & rector factus est.* Vide animaduersionem num. XVI. pag. 32.

Josephus Ægyptum administrat annos LXXX. Gen. 41.

Primus annus procurationis Iosephi, & primus fortunæ melioris, quo ipse agebat ætatis annum XXXI.

XL. XLI. XLII.

Annus promissionis CCX. CCX.

XLIII. XLIV. XLV. XLVI

Hoc anno Leui, qui primus fuit, quo cœpit fames in Ægypto; filij Iacob vrgente fame proficiscuntur in Ægyptum.

μζ.

Τούτῳ τῷ ἔτει μζ τοῦ Λευεὶ, καὶ δευτέρῳ τοῦ λιμοῦ. καὶ ἐννάτῳ τῆς ἡγεμονίας Ἰωσὴφ, κάτεισιν Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον. καὶ ἔστη ἐναντίον Φαραώ. Εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰακώβ· Πόσα ἔτη ἡμερῶν τῆς ζωῆς σου; Καὶ εἶπεν Ἰάκωβ τῷ Φαραώ. Ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς μου, ἃς παροικῶ ρλ' ἔτη, μικραὶ, καὶ πονηραὶ γεγόνασιν αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς μου.

ζ' Scal. sed mendose.

ΚΑΑΔ ξ', ὁμοῦ γχπβ'.

α', β', γ', δ', ε'.

σκ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ς', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε'.

σλ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ις', ιζ.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἑκατοστὸν τεσσαρακοστὸν ἕβδομον ἔτος ἄγων Ἰακὼβ προφητεύει περὶ τοῦ κυρίου, καὶ περὶ τῆς τῶν ἐθνῶν κλήσεως διὰ Χριστοῦ εἰπών· οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα, οὐδὲ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ ἕως οὗ ἔλθῃ ᾧ ἀπόκειται. Καὶ αὐτὸς ἔσται προσδοκία ἐθνῶν. Δεσμεύων πρὸς ἄμπελον τὸν πῶλον αὐτοῦ. πλυνεῖ ἐν οἴνῳ τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐν αἵματι σταφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτοῦ. καὶ λευκοὶ οἱ ὀδόντες ἢ γάλα.

ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε'.

σμ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

κς', κζ', κη', κθ', λ', λα', λβ', λγ', λδ', λε'.

σν' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

λς', λζ', λη', λθ', μ', μα', μβ', μγ', μδ', με'.

ἔτος τῆς ἐπαγγελίας σξ'.

μς', μζ', μη', μθ', ν'.

π' ἔτος Ἰωσήφ.

να', νβ', νγ', νδ', νε'.

σο' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

νς', νζ', νη', νθ', ξ'.

ΑΜΒΡΑΜ.

XLVII.

Hoc anno XLVII. *Leui, qui fuit alter annus famis, & nonus principatus Iosephi, descendit Iacobus in Ægyptū, & stetit coram Pharaone: qui ad Iacob dixit. Quot sunt anni dierum vitæ tuæ. Et dixit Iacob: Dies annorum vitæ meæ quibus peregrinor* CXXX *anni, pauci & mali fuerunt annorum vita meæ.* Gen. 47.

CAATH LX. *ab O.C.* MMMDCLXXXII. rectè numerantur 3682. vitiosè Scal. 3687.

I. II. III. IV. V.

CCXX. *annus promissionis* CCXX.

VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV.

CCXXX. *annus promissionis.* CCXXX.

XVI. XVII.

Hoc anno (XVII) *cum Iacobus ageret annum* CXLVII. *de Domino vaticinatur, deq; gentium per Christum vocatione in hæc verba: "Non deficiet princeps ex Iuda, neq; dux à fæmoribus ejus, donec veniat, cui repositum est: & ipse erit expectatio gentium. Ligans ad vineam pullum suum. Lauabit in vino stolam suam, & in sanguine vuæ pallium suum: & albi dentes, quam lac.* Gen. 49.

XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV.

CCXL. *annus promissionis.* CCXL.

XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII.

XXXIII. XXXIV. XXXV.

CCL. *annus promissionis.* CCL.

XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV.

CCLX. *annus promissionis.* CCLX.

XLVI. XLVII. XLVIII. XLIX. L.

LXXX. *annus Iosephi.*

LI. LII. LIII. LIV. LV.

CCLXX. *annus promissionis.* CCLXX.

LVI. LVII. LVIII. LIX. LX.

τζ. ΑΜΒΡΑΜ οε΄, ὁμοῦ ͵γψνγ΄.

α΄, β΄, γ΄, δ΄, ε΄,

σω΄ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ς΄, ζ΄, η΄, θ΄, ι΄, ια΄, ιβ΄,

Τούτῳ τῷ ἔτει, πα΄ ἔτος ἄγων τῆς ἡγεμονίας Ιωσὴφ, καὶ, ριε΄ τῆς αὐτοῦ ἡλικίας τελευτᾷ τὸν βίον.

Μετὰ θάνατον Ιωσὴφ, δουλεύουσιν Εβραῖοι τοῖς Αἰγυπτίοις ἔπειτα ἔτη ρμδ΄. Τὰ δὲ πάντα τῆς ἐν Αἰγύπτῳ διατριβῆς τῶν Ιουδαίων ἔτη τυγχάνει σιε΄ ἀριθμούμενα ἀπὸ τῆς καθόδου Ιακὼβ καὶ τῶν τότε παίδων εἰς Αἴγυπτον.

ιγ΄, ιδ΄, ιε΄. ἔτος τῆς ἐπαγγελίας. σϞ΄.

ις΄, ιζ΄, ιη΄, ιθ΄, κ΄. κα΄, κβ΄, κγ΄, κδ΄, κε΄.

τ΄ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

κς΄, κζ΄, κη΄, κθ΄, λ΄.

Τοῦ Αμβρὰν, Λευεὶ ὁ πατὴρ ἀπέθανεν ζήσας ἔτη ρλζ΄.

λα΄, λβ΄, λγ΄, λδ΄, λε΄.

τι΄ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

λς΄, λζ΄, λη΄, λθ΄, μ΄, μα΄, μβ΄,

μγ΄, μδ΄, με΄.

τκ΄ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

μς΄, μζ΄, μη΄, μθ΄, ν΄, να΄, νβ΄, νγ΄, νδ΄, νε΄.

τλ΄ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

νς΄, νζ΄, νη΄, νθ΄, ξ΄, ξα΄, ξβ΄, ξγ΄, ξδ΄, ξε΄.

τμ΄ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ξς΄, ξζ΄, ξη΄, ξθ΄, ο΄, οα΄, οβ΄.

Τούτῳ τῷ οβ΄ ἔτει τῆς ἑαυτοῦ ἡλικίας Αμβρὰν γεννᾷ τὸν Ααρὼν ἐκ τῆς Ιωχεβέθ.

ογ΄, οδ΄, οε΄.

Τούτῳ αὐτοῦ τῷ ἔτει γεννᾷ Αμβρὰν τὸν Μωυσῆν ἐκ τῆς αὐτῆς Ιωχαβὲθ θυγατρὸς ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

τν΄ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ΜΩΥΣΗΣ

AMBRAMVS LXXV. *ab O.C.* MMMDCCLIII. 3775. Ita emendatus numer⁹, quia si 3682. addas 75. efficies 3757.

I. II. III. IV. V.

CCLXXX. *annus promissionis.*

VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII.

Hoc anno LXXXI. *Iosephus principatus sui, ætatis* CXL. *mortem cum vita commutat.* CCLXXX.

Defuncto Iosepho Hebræi seruiunt Ægyptijs alteros annos CXLIV. *Totum verò moræ tempus quod à profectione Iacobi & filiorum ejus Iudæ in Ægypto transegerunt fuit annorum* CCXV.

XIII. XIV. XV.

Annus promissionis CCXC. CCXC.

XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV.

CCC. *annus promissionis.* CCC.

XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX.

Leui Ambrani pater emortualis: vixit annos CXXXVII.

XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV.

CCCX. *annus promissionis.* CCCX.

XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV.

CCCXX. *annus promissionis.* CCCXX.

XLVI. XLVII. XLVIII. XLIX. L.

LI. LII. LIII. LIV. LV.

CCCXXX. *annus promissionis.* CCCXXX.

LVI. LVII. LVIII. LIX. LX. LXI. LXII. LXIII. LXIV. LXV.

CCCLX. *annus promissionis.* CCCXL.

LXVI. LXVII. LXVIII. LXIX. LXX. LXXI. LXXII.

Hoc anno LXXII. *ætatis suæ Ambranus creat Aaronem ex Iochabetha.* LXXIII. LXXIV. LXXV.

Hoc ipsius anno Ambranus ex eadem Iochabetha filia patrui sui generat Moysen. Natalis Moysi.

CCCL. *annus promissionis.* CCCL.

ΜΩΥΣΗΣ π΄ ὁμȣ͂ γωλζ.

α΄, Πρῶτον ἔτος ἀνατρεφομένȣ Μωυσῆ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ.

Τȣ́τῳ τῷ ἔτει Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτȣ ἐκέλευσεν τὰ ἄῤῥενα τῶν Εβραίων βρέφη εἰς τὸν ποταμὸν ῥίπτεσθαι. Καὶ πολλῶν βασιλέων ἡγȣμένων, Παλμανωθὴς ἐβασίλευσεν τῶν περὶ ἡλιȣ́πολιν τόπων. Οὗτος δὲ μετὰ τῶν ἄλλων βασιλέων φαῦλος τοῖς Εβραίοις προσεφέρετο. Καὶ γεγόνει τȣ́τῳ τῷ Παλμανωθεῖ θυγάτηρ ὀνόματι Μέῤῥι᾽ ἣν ἐξέδοτο χενεβρῶν βασιλεύοντι τῶν ὑπὲρ μεμφιν τόπων. Αὕτη δὲ ἡ Μέῤῥι στεῖρα ȣ̓͂σα τὸν Μωυσῆν ῥιφέντα εἰς τὸν ποταμὸν ἀνελομένη ἀνεθρέψατο εἰς ὑιόν. β΄.

Δευτέρῳ ἔτει Μωυσῆ οζ΄ ἔτος τῆς ἑαυτȣ͂ ἡλικίας ἄγων Αμβραν, γυναῖκα ἐκ τῆς Ιωχαβὲθ Μαριὰμ τὴν † προφῆτιν.

† προφῆτιν.

γ΄, δ΄, ε΄, ς΄, ζ΄, η΄, θ΄, ι΄.

τξ΄ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ια΄, ιβ΄, ιγ΄, ιδ΄, ιε΄, ις΄, ιζ΄, ιη΄, ιθ΄, κ΄.

το΄ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

κα΄, κβ΄, κγ΄, κδ΄, κε΄, κς΄, κζ΄, κη΄, κθ΄, λ΄.

τπ΄ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας. λα΄.

Τȣ́τῳ τῷ ἔτει αὐτȣ͂, Μωυσῆς κτίζει τὴν Ερμȣ́πολιν. καὶ Αἰθίοψιν ἐπολέμησεν ἐπὶ ἔτη ι΄.

Τȣ͂ δὲ χενεβρῶ βασιλέως τῶν ὑπὲρ Μέμφιν τόπων διὰ φθόνον ἐπιβȣλεύοντος τῷ Μωυσῆ᾽ Καὶ τῆς Μεῤῥίνης τῆς γυναικὸς αὐτȣ͂, τῆς ἀνελομένης τὸν Μωυσῆν ἐκ τȣ͂ ποταμȣ͂ εἰς ὑιὸν ἑαυτῆς, τελευτησάσης, καὶ ταφείσης εἰς τȣ̀ς ὑπὲρ Αἴγυπτον τόπȣς, ἔκτισε πόλιν Ερμȣ́πολιν Μωυσῆς, ἥντινα Μέῤῥιν κληθῆναι παρεσκεύασεν.

Εἶτα γνȣ̀ς Μωυσῆς τὴν τȣ͂ χενεβρῶν ἐπιβȣλὴν, φονεύει Χανεθόθην τὸν μέλλοντα ἀναιρεῖν τὸν * Αἰγύπτιον καὶ ȣ̔́τω φεύγει εἰς Αραβίαν πρὸς Ραγȣὴλ τὸν τόπων ἄρχοντα. καὶ ἔλαβε Σεπφώραν τὴν θυγατέρα Ραγȣὴλ πρὸς γάμον. Ταῦτα ἱστορεῖ Αρταβανός. Εὐπόλεμος δὲ φησὶ Μωυσῆν πρῶτον σοφὸν γενέσθαι καὶ γράμματα παραδȣ͂ναι τοῖς Ιȣ-

* malim hic Εβραῖον, Ισραηλίτην vel Ιȣδαῖον. Ægyptius enim volebat occidere Hebræū, Moyses Ægyptium.

MOYSES LXXX. *ab O. C.* MMMDCCCXXXVII. 3837. En hinc patet locum superiorem fuisse corruptum.

I. *Primus annus Moysi in Ægypto educati.*

Hoc anno Pharao Rex Ægypti omnes Hebræorum mares jussit in flumen abijci. Multis verò regibus tum imperitantibus Palmanothes circa Heliopolim regnabat. Hic vnà cum cæteris regibus Hebræis infestus erat, cui filia fuit Merrhi nomine, quam Chenebroni Mempheos Regi elocarat. Hæc cùm esset sterilis, Moysen in flumen expositum sustulit, locóq; filij educauit. Vide Pererii ad Exodum.

II. *Alter annus Moysi.*

Altero anno Moysi, Ambranus anno æui sui LXXVII. *gignit ex Iochabetha Mariam prophetissam.*

III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X.

CCCLX. *annus promissionis.* CCCLX.

XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX.

CCCLXX. *diuinæ promissionis.* CCCLXX.

XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI.

CCCLXXX. *annus promissionis.* CCCLXXX.

Hoc ipsius anno, Moyses vrbem Hermopolin condit, & bellum cum Æthiopibus toto decennio gerit.

Chenebrone porro Rege Mempheos Moysi per inuidiam insidiante, & Merrhinâ vxore illius, quæ Moysen è flumine sustulerat, atq; in filium adoptarat, extinctâ, supraq; Ægyptum sepultâ, Moyses vrbem Hermopolin condidit, atq; vti Merrhina appellaretur effecit.

Deinde cùm sibi à Chenebrone insidias poni sentiret, Chanethothen Ægyptium (qui Israëlitam occidere moliebatur) interfecit, itáq; in Arabiam ad Rhaguelem, qui cum potestate illis partibus præerat profugit vbi Sepphoram Rhaguelis filiam sibi matrimonio copulauit. Hæc Artabanus prodidit; Eupolemus verò Moysen affirmat primum omnium sapientum literas reperisse, Artabanus historicus. Eupolemus scriptor.

α'. τίς πρῶτος εὑρὼν τὰ γράμματα.

τοῖς Ιουδαίοις πρῶτον Φοίνικας δὲ παρὰ Ιουδαίων παραλαβεῖν Ελληνας δὲ παρὰ Φοινίκων. Νόμους δὲ πρῶτον Μωυσέα γράψαι τοῖς Ιουδαίοις.

Εκ τοῦ Αβραὰμ καὶ Χετούρας γίνεται Ιεξὰν, ἐκ τοῦ Ιεξὰν γίνεται Δαδάν· ἐκ τοῦ Δαδὰν γίνεται Ραγουὴλ· ἐκ Ραγουὴλ γίνεται Ιωθὼρ καὶ Ιακώβ· ἐκ τοῦ Ιωθὼρ γίνεται Σεπφώρα ἣν ἔγημε Μωυσῆς. Απὸ οὖν Αβραὰμ Μωυσῆς ἕβδομος· ἡ δὲ Σεπφώρα ἕκτη γενεαλογεῖται.

λϐ', λγ', λδ', λε', λϛ', λζ',

λη', λθ', μ',

τϟ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

Τούτῳ τῷ ἔτει Μωυσῆς τὰς ἐν Αἰγύπτῳ καταλιπὼν διατριβὰς,

ἔτη μ'. † τὴν ἔρημον ἐφιλοσόφει.

μα', μϐ', μγ', μδ', με', μϛ', μζ',

μη', μθ', ν'.

υ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

να', νϐ', νγ', νδ', νε', νϛ', νζ', νη', νθ', ξ'.

υι' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ξα', ξϐ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Μωϋσέως Αμβρὰν ὁ πατὴρ αὐτοῦ τελευτᾷ.

ζήσας ἔτη ροζ'.

ξγ', ξδ', ξε', ξϛ', ξζ', ξη', ξθ', ο'.

υκ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

οα', οϐ', ογ', οδ', οε', οϛ', οζ'.

Μωυσῆς θεοφανείας ἐπὶ τοῦ Σιναίου ὄρους ἠξιοῦτο.

οη', οθ', π'.

υλ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

Ιουδαϊσμὸς ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Αβραὰμ, τὸν χαρακτῆρα τοῦ Αβραὰμ διὰ περιτομῆς εἰληφὼς, καὶ ἐν τῷ Μωυσῇ ἑβδόμῳ ἀπὸ Αβραὰμ διὰ τοῦ δοθέντος νόμου ἀπὸ τοῦ θεοῦ πλατυνθείς. Απὸ δὲ Ιούδα τοῦ τετάρτου υἱοῦ τοῦ Ιακὼβ τοῦ ἐπικληθέντος Ισραήλ. διὰ Δαβὶδ τοῦ βασιλέως πρώτου ἀπὸ τῆς αὐτοῦ τοῦ Ιούδα φυλῆς τὸ πλέον τοῦ Ιουδαϊσμοῦ ὄνοματος.

risse, Iudæisq; primum tradidisse, quas à Iudæis Phœnices; à Phœnicibus Græci acceperunt. Leges verò principes Iudæis Moyses scripsit. Quis primus inuenerit literas.

Ex Abrahamo & Cetura nascitur Iezanus, ex Iezano Dadanus; è Dadano Rhaguel; ex Rhaguele Iothorus & Iacobus; ex Iothoro Sepphora, quam duxit Moyses. Ergo Moyses ab Abrahamo septimus, sexta verò Sephora recensetur. Sepphoræ progenies.

XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI.

XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

CCCXC. *annus promissionis.* CCCXC.

Hoc anno Moyses Ægyptiam oblitus vitam, in solitudine versatus, contemplationi operam dedit.

XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV.

XLVI. XLVII. XLVIII. XLIX. L.

CCCC. *annus promissionis.* CD.

LI. LII. LIII. LIV. LV. LVI. LVII. LVIII. LIX. LX.

CCCCX. *annus promissionis.* CDX.

LXI. LXII.

Hoc anno Ambran Moysi pater moritur.

Vixit annos CLXXVII.

LXIII. LXIV. LXV. LXVI. LXVII. LXVIII. LXIX. LXX.

CCCCXX. *annus promissionis.* CDXX.

LXXI. LXXII. LXXIII. LXXIV. LXXV. LXXVI. LXXVII.

Moyses Dei aspectu dignatur in monte Sinái.

LXXVIII. LXXIX. LXXX.

CCCCXXX. *annus promissionis.* CDXXX.

Iudaismus auo Abrahami signum per Abrahami circumcisionē accepit, & in Moyse qui septimus ab Abrahamo fuit, per datā legem propagatus est. A Iuda verò, Iacobi cognomento Israëlis, filio quarto loco nato, per Dauidem, primum ex tribu Iuda regnum obtinentem quasi perfectionē Iudaismi, nomine quoq; inhærente

ὀνόματος κεκληρωμένος, καθὰ σαφῶς περὶ τούτων τῶν αἱρέσεων ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐπιστέλλων ἐλέγχει. Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ, οὐ Βάρβαρος, οὐ Σκύθης, οὐχ Ἕλλην, οὐκ Ἰουδαῖος, ἀλλὰ καινὴ κτίσις.

ΜΩΥΣΗΣ ἐν τῇ ἐρήμῳ μ', ὁμοῦ ,γωοζ.

πα'.

Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου· καὶ κατεστέναξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἔργων καὶ ἀνεβόησαν, καὶ ἀνέβη ἡ βοὴ αὐτῶν πρὸς τὸν θεὸν (* ἀπὸ τῶν ἔργων,) καὶ † ἤκουσεν ὁ θεὸς τὸν στεναγμὸν αὐτῶν, καὶ ἐμνήσθη ὁ θεὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ τῆς πρὸς Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. καὶ ἐπεῖδεν ὁ θεὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. καὶ ἐγνώσθη αὐτοῖς.

* caret M.S.
† LXX. εἰσηκ. τὸν οἰμωγμόν.
LXX. ἐπεγνώσθη

Καὶ Μωυσῆς ἦν ποιμαίνων τὰ πρόβατα Ἰοθὼρ τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ τοῦ ἱερέως Μαδιάν. καὶ ἤγαγεν τὰ πρόβατα εἰς ἔρημον. καὶ ἦλθεν εἰς τὸ ὄρος * Χωρήβ. Ὤφθη δὲ ἄγγελος κυρίου ἐν φλογὶ πυρός, ἐκ τοῦ βάτου. καὶ ὁρᾷ ὅτι ὁ βάτος καίεται πυρί. ἡ δὲ βάτος οὐκ * ἐκαίετο. Εἶπε δὲ Μωυσῆς· παρελθὼν ὄψομαι τὸ ὅραμα τὸ μέγα τοῦτο· τί ὅτι οὐ κατακαίεται ἡ βάτος. Ὡς δὲ ἴδε κύριος ὅτι προσάγει ἰδεῖν, ἐκάλεσεν αὐτὸν ἐκ τῆς βάτου, καὶ εἶπεν· Μωυσῆ, Μωυσῆ. ὁ δὲ εἶπεν, τί ἐστιν; ὁ δὲ εἶπεν· μὴ ἐγγίσῃς ὧδε. Λῦσαι τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου. ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ σὺ ἕστηκας, γῆ ἁγία ἐστίν. Καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς τοῦ πατρός σου ὁ θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ θεὸς Ἰσαάκ, καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ. Ἀπέστρεψε δὲ Μωυσῆς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. εὐλαβεῖτο γὰρ καταβλέψαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἰδὼν ἴδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τῆς κραυγῆς αὐτῶν ἀκήκοα ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν. οἶδα γὰρ ὀδύνην αὐτῶν καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτοὺς ἐκ χειρὸς Αἰγυπτίων καὶ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης, καὶ εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλήν, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. εἰς τὸν τόπον τῶν Χαναναίων καὶ Χετταίων, καὶ Ἀμορραίων, καὶ Φερεζαίων, καὶ Εὐαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ Ἰεβουσαίων.

* τοῦ θεοῦ LXX.
* κατ. LXX.

Καὶ νῦν ἰδοὺ ἡ κραυγὴ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἥκει πρός με. κἀγὼ ἑώρακα

hærente Iudæis adeptus est. quemadmodũ de his sectis loquitur in Epistolis Apostolus Paulus. "Nam in Christo IESV neq; Barbarus, neq; Scytha, neq; Græcus, nec Iudæus: sed noua creatura.

Secta etiam Christianismus á Tertulliano appellatur.

MOYSES in deserto quadraginta annos versatur, vniuersè ab O.C. MMMDCCCLXXVII. 3877.

LXXXI.

Post autem dies multos, mortuus est rex Ægypti, & ingemuerunt filij Israël propter opera: & clamauerunt: & ascendit clamor eorum ad Deum ab operibus. Et audiuit Deus gemitum eorum, & recordatus est Deus fœderis sui, quod ad Abraham & Isaac & Iacob. Et respexit Deus filios Israël, & cognitus est. Exod. 2.

Et Moyses erat pascens oues Iethro soceri sui, sacerdotis Madian: & duxit oues in desertum: & venit ad montẽ Dei Oreb. Apparuit autem ei angelus Dei in flamma ignis ex rubo, & videt quod rubus ardebat igne: at rubus non comburebatur. Dixit autem Moyses: Accedens videbo visionem hanc grandem, quare non comburitur rubus. Post quam autem vidit Dominus quod pergit ad videndum, vocauit eum Dominus, ex rubo, & dixit: Moyses, Moyses. Ille autem dixit: quid est? at ille dixit: Non appropinques huc. Solue calceamentũ de pedibus tuis: Etenim locus in quo stas, terra sancta est. Et dixit ei: Ego sum Deus patris tui, Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Iacob. Auertit autem Moyses faciem suam: timuit enim aspicere contra Deum. Dixit autẽ Dominus ad Moysen: Videns vidi afflictionem populi mei, qui in Ægypto: & clamorem eorum audiui, propter operum præfectos: scio enim dolorem eorum. Et descendi vt liberem eos ex terra illa, & inducam eos in terram bonam & multam, in terram manantem lac & mel, in locum Chananæorum & Ethæorum, & Amorrhæorum, & Pherecæorum, & Euæorum, & Gergesæorum, & Iebusæorum.

Et nunc ecce clamor filiorum Israël venit ad me: & ego vidi

ρακα τὸν θλιμμὸν ὃν οἱ Αἰγύπτιοι θλίβουσιν αὐτούς. Καὶ νῦν δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἐξάξεις τὸν λαόν μου τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. Καὶ εἶπεν ὁ Μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν· τίς εἰμι ἐγὼ ὅτι πορεύομαι πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐξάξω τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

Εἶπε δὲ ὁ θεὸς πρὸς Μωυσῆν λέγων, ὅτι ἔσομαι μετά σου, καὶ τοῦτό σοι σημεῖον, ὅτι ἐγώ σε ἀποστέλλω, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν σε τὸν λαόν μου ἐξ Αἰγύπτου, καὶ λατρεύσετε τῷ θεῷ ἐν τῷ ὄρει τούτῳ. Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν. Ἰδοὺ ἐγὼ ἐλεύσομαι πρὸς τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ, καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτούς, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἐὰν ἐρωτήσωσί με· τί τὸ ὄνομα αὐτῷ; τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς; Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς Μωυσῆν· Ἐγώ εἰμι ὁ ὤν. καὶ εἶπεν, οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ισραήλ. Ὁ ὢν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς. Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πάλιν πρὸς Μωυσῆν, οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ισραήλ. κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν, ὁ θεὸς Αβραάμ, καὶ ὁ θεὸς Ισαὰκ, καὶ ὁ θεὸς Ιακὼβ ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς. Τοῦτό μοί ἐστι τὸ ὄνομα αἰώνιον, καὶ μνημόσυνον γενεῶν γενεαῖς. Ελθὼν οὖν συνάγαγε τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ισραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ὦπταί μοι, ὁ θεὸς Αβραάμ, καὶ θεὸς Ισαὰκ, καὶ θεὸς Ιακὼβ λέγων, ἐπισκοπῇ ἐσκεμμαι ὑμᾶς. καὶ ὅσα συμβέβηκεν ὑμῖν ἐν Αἰγύπτῳ ἑώρακα καὶ εἶπα· ἀναβιβάσω ὑμᾶς ἐκ τῆς κακώσεως τῶν Αἰγυπτίων εἰς τὴν γῆν Χαναναίων καὶ Χετταίων καὶ Αμορραίων, καὶ Φερεζαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ Ευαίων, καὶ Ιεβουσαίων, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. καὶ εἰσακούσονταί σου τῆς φωνῆς, καὶ εἰσελεύσῃ σὺ καὶ ἡ γερουσία Ισραὴλ πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου. Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν; Κύριος ὁ θεὸς τῶν Εβραίων προσκέκληται ἡμᾶς. πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ἵνα θύσωμεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν. Εγὼ δὲ οἶδα ὅτι οὐ προήσεται ὑμᾶς βασιλεὺς Αἰγύπτου πορευθῆναι, ἐὰν μὴ μετὰ χειρὸς κραταιᾶς. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρά μου πατάξω τοὺς Αἰγυπτίους ἐν πᾶσι τοῖς θαυμασίοις μου οἷς ποιήσω ἐν αὐτοῖς καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς. Καὶ δώσω χάριν τῷ λαῷ τούτῳ ἐνώπιον τῶν Αἰγυπτίων. ὅταν δὲ ἀπο-

afflictionem, qua Ægyptij opprimunt eos. Et nunc veni, mittam te ad Pharaonem Regem Ægypti, & educes populum meū filios Israël ex terra Ægypti. Et dixit Moyses ad Deum: quis sum ego, vt vadam ad Pharaonem regem Ægypti, & vt educam filios Israël ex terra Ægypti?

Dixit autem ad Moysen Deus dicens: Quia ero tecum. & hoc tibi signum, quod ego te mitto, vt educas tu populum meum ex Ægypto, & seruietis Deo in monte hoc. Et dixit Moyses ad Deum: Ecce ego vadam ad filios Israël, & dicam ad eos: Deus patrum vestrorum misit me ad vos. & si interrogauerint me: Quod nomen ei? quid dicam ad eos? Et dixit Dominus ad Moysen: Ego sum qui sum: & dixit: Sic dices filijs Israël: Qui est, misit me ad vos. Et dixit Deus rursus ad Moysen: sic dices filijs Israël: Dominus Deus patrum vestrorum, Deus Abraam, & Deus Isaac, & Deus Iacob, misit me ad vos. Hoc meum est nomen sempiternum. & memoriale generationum generationibus. Vadens igitur congrega seniores filiorum Israël, & dices ad eos: Dominus Deus patrum vestrorum apparuit mihi, Deus Abraam, & Deus Isaac, & Deus Iacob dicens: Visitatione visitaui vos, & quæcunque contigerunt vobis in Ægypto, vidi, & dixi: Reducam vos ex afflictione Ægyptiorum in terram Chananæorum. & Ethæorum, & Amorrhæorum, & Pheresæorum, & Gergesæorum, & Euæorum, & Iebusæorum in terram manantem lacte & melle. Et audient tuam vocem, & ingredieris tu & seniores Israël ad Pharaonem regem Ægypti, & dices ad eum. Dominus Deus Hebræorum vocauit nos. ibimus igitur viam trium dierum in solitudinem, vt sacrificemus Domino Deo nostro. Ego verò scio, quòd non dimittet vos Rex Ægypti nisi cum manu valida. Et extendens manum meam in omnibus mirabilibus meis, quæ faciam in eis. Et post hæc dimittet vos. Et dabo gratiam populo huic coram Ægyptijs. quando autem egressi fueritis,

αὕτη ἡ ἐπαγγελία ἐδόθη τῷ Ἀβραὰμ ἀπὸ τοῦ θεοῦ ὅτε ἔλεγεν· μετὰ δὲ ταῦτα ἐξελεύσονται (ὧδε) μετὰ ἀποσκευῆς πολλῆς.

* σκυλεύσετε spoliabitis ἐπισπάσατε.

δὲ ἀποτρέχητε, οὐκ ἀπελεύσεσθαι κενοί. ἀλλ' αἰτήσει γυνὴ παρὰ γείτονος καὶ συσκήνου αὐτῆς σκεύη ἀργυρᾶ, καὶ χρυσᾶ, καὶ ἱματισμόν. καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ὑμῶν, καὶ ἐπὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν, καὶ * ἐπισυσκευάσατε τοὺς Αἰγυπτίους.

Ἀπεκρίθη δὲ Μωυσῆς, καὶ εἶπεν· ἐὰν οὖν μὴ πιστεύσωσί μοι, μηδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς μου· ἐροῦσι γὰρ ὅτι οὐκ ὦπταί σοι ὁ θεός. τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς; εἶπε δὲ αὐτῷ κύριος· τί τοῦτο ἐστὶ τὸ ἐν χειρί σου; ὁ δὲ εἶπεν· ῥάβδος. καὶ εἶπεν· ῥίψον αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἔρριψεν αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ὄφις, καὶ ἔφυγε Μωυσῆς ἀπ' αὐτοῦ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου, καὶ ἐπιλαβοῦ τῆς κέρκου. ἐκτείνας οὖν τὴν χεῖρα ἐπελάβετο τῆς κέρκου, καὶ ἐγένετο ῥάβδος ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ἵνα πιστεύσωσί σοι ὅτι ὦπταί σοι κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν, ὁ θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ θεὸς Ἰσαάκ, καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ. εἶπε δὲ αὐτῷ κύριος πάλιν· εἰσένεγκε τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου. καὶ εἰσήνεγκε τὴν χεῖρα εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ, καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὴν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ ἐγενήθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ λεπρὸς ὡσεὶ χιών. Καὶ εἶπε πάλιν· εἰσήνεγκε τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου. καὶ εἰσήνεγκε τὴν χεῖρα εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ, καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὴν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ πάλιν † ἀπεκατεστάθη εἰς τὴν χρόαν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ μὴ πιστεύσωσί σοι, μηδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ πρώτου, πιστεύσωσί σοι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ δευτέρου. καὶ ἔσται ἐὰν μὴ πιστεύσωσι τοῖς δυσὶ σημείοις τούτοις, μηδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς σου, λήψῃ ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐκχεεῖς ἐπὶ τὸ ξηρόν. καὶ ἔσται τὸ ὕδωρ, ὃ ἂν λάβῃς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ αἷμα ἐπὶ τοῦ ξηροῦ. Εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον, δέομαι κύριε, οὐχ * εὔλογός εἰμι πρὸ τῆς ἐχθὲς, οὐδὲ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας, οὐδὲ ἀφ' οὗ ἤρξω λαλεῖν τῷ θεράποντί σου, ἰσχνόφωνος καὶ βραδύγλωσσος ἐγώ εἰμι. Εἶπε δὲ κύριος τῷ Μωυσῇ, τίς ἔδωκε στόμα ἀνθρώπῳ, καὶ τίς ἐποίησε δύσκωφον καὶ κωφὸν, βλέποντα καὶ τυφλόν; οὐκ ἐγὼ κύριος ὁ θεός; καὶ νῦν πορεύου, καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου, καὶ συμβιβάσω σε ἃ μέλλεις λαλῆσαι. Καὶ εἶπε Μωυσῆς, δέομαι κύριε, προχείρισαι δυνά-

† ἀποκατέστη.

α'. ἐχθές. α'. τρίτης.

οὐχ ἱκανός, * οὐκ ἱκανός. α'. οὐκ ἀνὴρ ῥημάτων. σύ. οὐκ εὔλαλος.

α'. φωτίσω σε. σύ. ὑποδείξω σοι.

μενον

non recedetis vacui. Sed postulabit mulier à vicino & cohabitatore suo vasa argentea & aurea, & vestes, & imponetis super filios vestros, & super filias vestras, & spoliate Ægyptum.

Hæc promissio facta est à Deo Abrahã quando dixit: Post hæc egredietur (tu sic) cum substantia multa.

Respondit verò Moyses, & dixit: si igitur non crediderint mihi, nec audierint vocem meam: dicent enim, quòd non apparuit tibi Deus, quid dicam ad eos? Dixit autem ei Dominus. Quid hoc est quod in manu tua? ille autem dixit: Virga: & dixit: Proijce eam in terram. Et proiecit eam in terram, & facta est coluber. & fugit Moyses ab eo. Et dixit Dominus ad Moysen: Extende manum tuam, & apprehende caudam. Extendens igitur manum apprehendit caudam, & facta est virga in manu sua. Vt credant tibi, quòd apparuit tibi Dominus Deus patrum suorum, Deus Abraam, & Deus Isaac, & Deus Iacob. Dixit autem ei Dominus rursus: Mitte manum tuam in sinum tuum: & misit manum suam in sinum suum: & eduxit eam de sinu suo, & facta est manus ejus leprosa sicut nix. Et dixit rursus: Mitte manum tuam in sinum tuum: Et misit manum in sinum suum, & eduxit eam de sinu suo, & rursus restituta est in colorem carnis suæ. Si verò non crediderint tibi, neque audierint vocem signi primi, credent tibi vocem signi secundi. Et erit, si non crediderint duobus signis his, neq; audiuerint vocẽ tuam, accipies ab aqua fluminis, & effundes super aridam, & erit aqua, quam accipies à flumine sanguis super aridam. Dixit autem Moyses ad Dominum: oro Domine, non eloquens sum ante heri, neq; ante tertiam diem, neq; ex quo cœpisti loqui seruo tuo, gracili voce, & tarda linguâ ego sum. Dixit autem Dominus Moysi: Quis dedit os homini, & quis fecit mutum & surdum, videntem & cæcum? nonne ego Dominus Deus: Et nunc vade, & ego aperiam os tuum, & instruam te, quæ debes loqui. Et dixit Moyses: obsecro, Domine elige potentem

Primum signum.

Alterum signum.

Tertium signum.

μένον ἄλλον, ὃν ἀποστελεῖς. καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ κύριος ἐπὶ Μωυσῆν εἶπεν, οὐκ ἰδοὺ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ὁ Λευίτης; ἐπίσταμαι ὅτι λαλῶν λαλήσει αὐτός σοι. καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται εἰς συνάντησίν σοι. καὶ ἰδών σε χαρήσεται ἐν ἑαυτῷ. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν, καὶ δώσεις τὰ ῥήματά μου εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ. καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ συμβιβάσω ὑμᾶς ἃ ποιήσετε. καὶ αὐτός σοι λαλήσει τὰ πρὸς λαὸν, καὶ αὐτὸς ἔσται σου στόμα. σὺ δὲ αὐτῷ ἔσῃ τὰ πρὸς τὸν θεόν. καὶ τὴν ῥάβδον ταύτην τὴν στραφεῖσαν εἰς ὄφιν, λήψῃ ἐν τῇ χειρί σου ἐν ᾗ ποιήσεις ἐν αὐτῇ τὰ σημεῖα. Ἐπορεύθη δὲ Μωυσῆς, καὶ ἀπέστρεψε πρὸς Ἰοθὼρ τὸν πενθερὸν αὐτοῦ. καὶ λέγει, πορεύσομαι, καὶ ἀποστρέψω πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὄψομαι εἰ ἔτι ζῶσιν. καὶ εἶπε Ἰοθὼρ τῷ Μωυσῇ· βάδιζε ὑγιαίνων. Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν γῇ Μαδιάν, βάδιζε, ἄπελθε εἰς Αἴγυπτον. τεθνήκασι γὰρ πάντες οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν σου. Ἀναλαβὼν δὲ Μωυσῆς τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ παιδία, ἀνεβίβασεν αὐτὰ ἐπὶ τὰ ὑποζύγια, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Αἴγυπτον. Ἔλαβε δὲ Μωυσῆς τὴν ῥάβδον τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ ἐν χειρὶ αὐτοῦ. εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν. πορευομένου σου, καὶ ἀποστρέφοντος εἰς Αἴγυπτον ὅρα πάντα τὰ τέρατα, ἃ ἔδωκα ἐν τῇ χειρί σου ποιήσεις αὐτὰ ἐναντίον Φαραώ. Ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ αὐτοῦ τὴν καρδίαν, καὶ οὐ μὴ ἐξαποστείλῃ τὸν λαόν. σὺ δὲ ἐρεῖς τῷ Φαραὼ, τάδε λέγει κύριος, υἱὸς πρωτότοκός μου Ἰσραήλ. Εἶπα δέ σοι ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσῃ. σὺ δὲ οὐκ * ἤθελες ἐξαποστεῖλαι αὐτούς, ὅρα οὖν ἐγὼ ἀποκτενῶ τὸν υἱόν σου τὸν πρωτότοκον. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῷ καταλύματι, συνήντησεν αὐτῷ ἄγγελος κυρίου, καὶ ἐζήτει ἀποκτεῖναι αὐτόν. * Καὶ λαβοῦσα Σεπφώρα † ψῆφον πετρίνην, περιέτεμε τὴν ἀκροβυστίαν τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ εἶπεν· ἔστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ᾽ αὐτοῦ ὁ ἄγγελος. διότι εἶπεν· ἔστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Ἀαρὼν, πορεύθητι εἰς συνάντησιν Μωυσῇ εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἐπορεύθη, καὶ συνήντησεν αὐτῷ ἐν τῷ

α΄. φωτίσω.
σ΄. ὑποδείξω.

α΄. ἰσχύσω.
α΄. θρασυνῶ.
α΄. ἀνένευσας.
σ΄ν. ἠπείθησας.

* α΄ σ΄ θ΄. Aquila, Symmachus, Theodocion θεὸς legunt.

† α΄. πέτρον. σ΄. ψῆφον πετρίνην. θ΄. ἀκρότομον.

*tentē alium, quem mittes. Et iratus ira Dominus contra Moysen, dixit Non ecce Aaron frater tuus Leuita? scið quod loquens loquetur ipse tibi. & ecce ipse egredietur in occursum tibi: & videns te lætabitur in seipso. Et dices ad eum, & dabis verba mea in os ejus. & ego aperiam os tuum, & os ejus, & instruam vos, quæ facietis. Et ipse loquetur, quæ ad populum, & ipse erit os tuum. tu verò illi eris quæ ad Deum. Et virgam hanc versam in colubrum accipies in manu tua, in qua facies in ea signa Abijt autem Moyses, & reuersus ad Iethro socerum suum, & dicit, Ibo, & reuertar ad fratres meos, qui sunt in Ægypto, & videbo si adhuc viuunt. Et dixit Iethro Moysi: vade sanus. Post autem dies multos illos mortuus est rex Ægypti. Dixit verò Dominus ad Moysen in terra Madian: Vade proficiscere in Ægyptum, mortui sunt enim omnes quærentes animam tuam. Accipiens autem Moyses vxorem, & filios, imposuit eos super subjugalia, & reuersus est in Ægyptum. Accepit autem Moyses virgam, quam à Deo, in manu sua. Dixit autem Dominus ad Moysen: Abeunte te & reuertente in Ægyptum, vide omnia portenta, quæ dedi in manu tua; facies ea coram Pharaone. Ego verò indurabo illius cor, & non dimittet populum. Tu autem dices Pharaoni: Hæc dicit Dominus, Filius primogenitus meus Israël. Dixi autem tibi, Dimitte populum meum, vt mihi seruiat. Tu verò non volebas dimittere ipsos, vide igitur, ego interficiam filium tuum primogenitum. Factum est autem in via, in diuersorio, occurrit illi angelus Domini, & quærebat interficere illum. Et accipiens Sephora * petram, circumcidit præputium filij sui, & procidit ad pedes suos: & dixit: Stetit sanguis circumcisionis filij mei. Et abijt ab eo angelus: quoniam dixit: stetit sanguis circumcisionis filij mei. Dixit autem Dominus ad Aaron: Abi in occursum Moysi in desertū, & abijt, & obuiauit*

illuminabo, ostendā tibi.

Aq. abnuisti Sym. non persuasus es.

Aqu. petram Sym. testam lapideam. Theod præputium.

μενον ἄλλον, ὃν ἀποστελεῖς. καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ κύριος ἐπὶ μωυσῆν εἶπεν, οὐκ ἰδοὺ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ὁ λευίτης; ἐπίσταμαι ὅτι λαλῶν λαλήσει αὐτός σοι. καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται εἰς συνάντησίν σοι. καὶ ἰδών σε χαρήσεται ἐν ἑαυτῷ. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν, καὶ δώσεις τὰ ῥήματά μου εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ. καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ συμβιβάσω ὑμᾶς ἃ ποιήσετε. καὶ αὐτός σοι λαλήσει τὰ πρὸς λαὸν, καὶ αὐτὸς ἔσται σου στόμα. σὺ δὲ αὐτῷ ἔσῃ τὰ πρὸς τὸν θεόν. καὶ τὴν ῥάβδον ταύτην τὴν στραφεῖσαν εἰς ὄφιν, λήψῃ ἐν τῇ χειρί σου ἐν ᾗ ποιήσεις ἐν αὐτῇ τὰ σημεῖα. Ἐπορεύθη δὲ Μωυσῆς, καὶ ἀπέστρεψε πρὸς Ἰοθὼρ τὸν πενθερὸν αὐτοῦ. καὶ λέγει, πορεύσομαι, καὶ ἀποστρέψω πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὄψομαι εἰ ἔτι ζῶσιν. καὶ εἶπε Ἰοθὼρ τῷ Μωυσῇ· βάδιζε ὑγιαίνων. Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν γῇ Μαδίαν, βάδιζε, ἄπελθε εἰς Αἴγυπτον. τεθνήκασι γὰρ πάντες οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν σου. Ἀναλαβὼν δὲ Μωυσῆς τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ παιδία, ἀνεβίβασεν αὐτὰ ἐπὶ τὰ ὑποζύγια, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Αἴγυπτον. Ἔλαβε δὲ Μωυσῆς τὴν ῥάβδον τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ ἐν χειρὶ αὐτοῦ. εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν. πορευομένου σου, καὶ ἀποστρέφοντος εἰς Αἴγυπτον ὅρα πάντα τὰ τέρατα, ἃ ἔδωκα ἐν τῇ χειρί σου ποιήσεις αὐτὰ ἐναντίον Φαραώ. Ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ αὐτοῦ τὴν καρδίαν, καὶ οὐ μὴ ἐξαποστείλῃ τὸν λαόν. σὺ δὲ ἐρεῖς τῷ Φαραώ, τάδε λέγει κύριος, υἱὸς πρωτότοκός μου Ἰσραήλ. Εἶπα δέ σοι ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσῃ. σὺ δὲ οὐκ * ἠβούλου ἐξαποστεῖλαι αὐτούς, ὅρα οὖν ἐγὼ ἀποκτενῶ τὸν υἱόν σου τὸν πρωτότοκον. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῷ καταλύματι, συνήντησεν αὐτῷ ἄγγελος κυρίου, καὶ ἐζήτει ἀποκτεῖναι αὐτόν. * Καὶ λαβοῦσα Σεπφώρα † ψῆφον πετρίνην, περιέτεμε τὴν ἀκροβυστίαν τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ εἶπεν· ἔστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ὁ ἄγγελος. διότι εἶπεν· ἔστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Ἀαρὼν, πορεύθητι εἰς συνάντησιν Μωυσῇ εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἐπορεύθη, καὶ συνήντησεν αὐτῷ ἐν τῷ

α΄. φωτίσω.
σ΄. ὑποδείξω.

α΄. ἐνισχύσω.
α΄. θρασυνῶ.
α΄. ἀνένευσας.
συ΄. ἠπείθησας.

* α΄ σ΄ θ΄. Aquila, Symmach⁹, Theodocion θεὸς legunt.

† α΄. πέτρον.
σ΄. ψῆφον πετρίνην.
θ΄. ἀκρότομον.

*tentē alium, quem mittes. Et iratus ira Dominus contra Moysen, dixit Non ecce Aaron frater tuus Leuita? sciō quod loquens loquetur ipse tibi. & ecce ipse egredietur in occursum tibi: & videns te lætabitur in seipso. Et dices ad eum, & dabis verba mea in os ejus. & ego aperiam os tuum, & os ejus, & instruam vos, quæ facietis. Et ipse loquetur, quæ ad populum, & ipse erit os tuum. tu verò illi eris quæ ad Deum. Et virgam hanc versam in colubrum accipies in manu tua, in qua facies in ea signa Abijt autem Moyses, & reuersus ad Iethro socerum suum, & dicit, Ibo, & reuertar ad fratres meos, qui sunt in Ægypto, & videbo si adhuc viuunt. Et dixit Iethro Moysi: vade sanus. Post autem dies multos illos mortuus est rex Ægypti. Dixit verò Dominus ad Moysen in terra Madian: Vade proficiscere in Ægyptum, mortui sunt enim omnes quærentes animam tuam. Accipiens autem Moyses vxorem, & filios, imposuit eos super subjugalia, & reuersus est in Ægyptum. Accepit autem Moyses virgam, quam à Deo, in manu sua. Dixit autem Dominus ad Moysen: Abeunte te & reuertente in Ægyptum, vide omnia portenta, quæ dedi in manu tua; facies ea coram Pharaone. Ego verò indurabo illius cor, & non dimittet populum. Tu autem dices Pharaoni: Hæc dicit Dominus, Filius primogenitus meus Israël. Dixi autem tibi, Dimitte populum meum, vt mihi seruiat. Tu verò non volebas dimittere ipsos, vide igitur, ego interficiam filium tuum primogenitum. Factum est autem in via, in diuersorio, occurrit illi angelus Domini, & quærebat interficere illum. Et accipiens Sephora * petram, circumcidit præputium filij sui, & procidit ad pedes suos: & dixit: Stetit sanguis circumcisionis filij mei. Et abijt ab eo angelus: quoniam dixit: stetit sanguis circumcisionis filij mei. Dixit autem Dominus ad Aaron: Abi in occursum Moysi in desertū, & abijt, & obuiauit*

illuminabo, ostendā tibi.

Aq. abnuisti Sym. non persuasus es.

Aqu. petram Sym. testam lapideam. Theod præputium.

ἐν τῷ ὄρει τοῦ θεοῦ, καὶ κατεφίλησαν ἀλλήλους. Καὶ ἀνήγγειλε Μωυσῆς Ααρὼν πάντας τοὺς λόγους κυρίου, οὓς ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν, καὶ πάντα τὰ σημεῖα, ἃ ἐνετείλατο αὐτῷ. Επορεύθη δὲ Μωυσῆς καὶ Ααρὼν, καὶ συνήγαγον τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ισραήλ. Καὶ ἐλάλησεν Ααρὼν πάντα τὰ ῥήματα, ἃ ἐλάλησεν ὁ θεὸς πρὸς Μωυσῆν. καὶ ἐποίησε τὰ σημεῖα ἐναντίον τοῦ λαοῦ. Καὶ ἐπίστευσεν καὶ ἐχάρη, ὅτι ἐπεσκέψατο κύριος τοὺς υἱοὺς Ισραήλ, καὶ ὅτι εἶδεν αὐτῶν τὴν θλίψιν. κύψας δὲ ὁ λαὸς προσεκύνησαν. Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθε Μωυσῆς καὶ Ααρὼν πρὸς Φαραώ. καὶ εἶπαν αὐτῷ· Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραήλ· ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα ἑορτάσωσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ εἶπε Φαραώ, τίς ἐστιν, οὗ εἰσακούσομαι τῆς φωνῆς αὐτοῦ, ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ισραήλ; οὐκ οἶδα τὸν κύριον, καὶ τὸν Ισραὴλ οὐκ ἐξαποστελῶ. καὶ λέγουσιν αὐτῷ· ὁ θεὸς τῶν Εβραίων προσκέκληται ἡμᾶς. πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπως θύσωμεν τῷ θεῷ ἡμῶν, μήποτε συναντήσῃ ἡμῖν θάνατος ἢ φόνος. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς βασιλεὺς Αἰγύπτου· ἱνατί Μωυσῆ καὶ Ααρὼν † διαστρέφετε τὸν λαὸν ἀπὸ τῶν ἔργων, ἀπέλθετε ἕκαστος ὑμῶν πρὸς τὰ ἔργα αὐτοῦ.

† α'. ἀποπλανίζετε.
σ'. ἀποστρέφετε.
θ'. διασκεδάζετε.

NOTA.

Αρχὴ εἰσόδου Μωυσέως καὶ Ααρὼν πρὸς Φαραώ. Αθέτησις δὲ Φαραὼ καὶ ἐπιτίμησις πρὸς αὐτοὺς καὶ προσθήκας κακώσεως τοῦ Ισραὴλ καὶ βαρυλογεῖ τοῦ Ισραὴλ πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρών.

Καὶ μετὰ βραχέα. Εώρων δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἑαυτοὺς ἐν κακοῖς, λέγοντες· οὐκ ἀπολείψετε ἀπὸ τῆς πλινθίας τὸ καθῆκον τῇ ἡμέρᾳ. συνήντησαν δὲ Μωυσῆ καὶ Ααρὼν ἐρχομένοις εἰς συνάντησιν αὐτοῖς. ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Φαραώ. καὶ εἶπον αὐτοῖς· ἐπίδοι ὁ θεὸς ὑμᾶς καὶ κρίναι, ὅτι ἐβδελύξατε τὴν ὀσμὴν ἡμῶν ἐναντίον Φαραώ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, δοῦναι ῥομφαίαν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, τοῦ ἀποκτεῖναι ὑμᾶς. Επέστρεψε δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν θεὸν, καὶ εἶπε, κύριε, διατί ἐκάκωσας τὸν λαόν σου τοῦτον; καὶ ἱνατί ἀπέσταλκάς με; καὶ ἀφ' οὗ εἰσπεπόρευμαι πρὸς Φαραὼ λαλῆσαι ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι, ἐκάκωσε τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ οὐκ ἐρύσω τὸν

α' σ'. ἐσαπρίσατε.

λαόν

& obuiauit illi in monte Dei, & osculati sunt inuicem. Et narrauit Moyses Aaron omnes sermones Domini, quos misit ad eũ, & omnia signa quæ mandauit ei. Abijt autem Moyses & Aaron, & congregauerunt seniores filiorum Israël. Et locutus est Aaron omnia verba, quæ locutus est Deus ad Moysen, & fecit signa coram populo. Et credidit populus, & lætatus est; quòd visitauit Dominus filios Israël, & quòd vidit eorum tribulationem. Inclinatus autem populus adorauerunt. Et post hæc ingressus est Moyses & Aaron ad Pharaonem, & dixerunt ei: Hæc dicit Dominus Deus Israël: Dimitte populum meum, vt festum agant in deserto. Et dixit Pharao: Quis est, cujus audiam vocem ejus, vt dimittam filios Israël? non noui Dominũ; & Israël non dimittam. Et dicunt ei: Deus Hebræorum vocauit nos. Ibimus igitur viam trium dierum in desertum, vt sacrificemus Deo nostro; ne fortè occurrat nobis mors, vel cædes. Et dixit eis rex Ægypti: Cur Moyses & Aaron † auertitis populum ab operibus: recedite vnusquisq; vestrum ad opera sua. Aq. Auocatis. Sym. auertitis. Th. dissipatis.

NOTA.

Primus ingressus Moysis & Aaronis ad Pharaonem, qui impia & atrocia respondit, Israelémque grauius afflixit, vt incitaret populum contra Moysen & Aaron.

*Et paullo infra. Videbant autem scribæ filiorum Israël seipsos in malis dicentes: Non relinquetis à lateritio quod facitis, quod pertinet ad diem. Occurrerunt autem Moysi & Aaron venientibus in occursum eis, exeuntibus illis à Pharaone. Et dixerunt eis: Videat Deus vos, & judicet, quod * abominati estis odorem nostrum coram Pharaone, & coram seruis ejus, vt det gladium in manus ejus, vt occidat nos. Conuersus est autem Moyses ad Deum, & dixit: Domine quare afflixisti populum hunc? & cur misisti me? Et ex quo ingressus sum ad Pharaonem, vt loquerer in Nomine tuo, afflixit populum hunc, & non liberasti* * putere fecistis. fœtere vulg.

λαόν σου. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς τὸν Μωυσῆν. ἤδη ὄψει ἃ ποιήσω
τῷ Φαραώ. ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξαποστελεῖ αὐτοὺς, καὶ ἐν βρα-
χίονι ὑψηλῷ ἐκβαλεῖ αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. Ἐλάλησε δὲ ὁ θεὸς
πρὸς Μωυσῆν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, ἐγὼ κύριος, καὶ ὤφθην πρὸς Α-
βραὰμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακὼβ, θεὸς ὢν αὐτῶν. καὶ τὸ ὄνομά μου κύριος οὐκ
ἐδήλωσα αὐτοῖς. καὶ ἔστησα τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτοὺς, ὥστε δοῦναι
αὐτοῖς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, τὴν γῆν ἣν παρῳκήκασιν, ἐν ᾗ παρῴκη-
* τῶν, ὧν M.S. σαν ἐπ' αὐτῆς. καὶ ἐγὼ εἰσήκουσα * τὸν † στεναγμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὃν οἱ
† κατεδουλοῦντο. Αἰγύπτιοι † καταδουλοῦνται αὐτούς. καὶ ἐμνήσθην τῆς διαθήκης μου. βά-
διζε, εἶπον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων, ἐγὼ κύριος, καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἀπὸ δου-
λείας τῶν Εἰγυπτίων. καὶ ῥύσομαι ὑμᾶς ἐκ τῆς δυναστείας αὐτῶν, καὶ λυ-
τρώσομαι ὑμᾶς ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ κρίσει μεγάλῃ. Καὶ λήψομαι ὑ-
μᾶς ἐμαυτῷ εἰς λαόν. καὶ ἔσομαι ὑμῶν θεός. καὶ γνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ κύριος
ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ τῆς δυναστείας τῶν Αἰγυπτίων. καὶ
εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν, ἐφ' ἣν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου δοῦναι αὐτὴν
τῷ Ἀβραὰμ, καὶ τῷ Ἰσαὰκ, καὶ τῷ Ἰακώβ. καὶ δώσω αὐτὴν ὑμῖν
ἐν κλήρῳ, ἐγὼ κύριος.

Ἐλάλησε δὲ Μωυσῆς οὕτως τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ εἰσήκου-
σαν Μωυσῆ ἀπὸ τῆς ὀλιγοψυχίας, καὶ ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν σκληρῶν. Εἶπε
δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων. Εἴσελθε, λάλησον πρὸς Φαραὼ
βασιλέα Αἰγύπτου, ἵνα ἐξαποστείλῃ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ.
† ἄλαλος. Ἐλάλησε δὲ Μωυσῆς ἔναντι κυρίου λέγων· ἰδοὺ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οὐκ
* α΄. ἄλογος χείλεσιν. εἰσήκουσάν μου, καὶ πῶς Φαραὼ εἰσακούσεταί μου, ἐγὼ δὲ * ἄλογός
σ΄. οὐκ εἰμὶ καθαρὸς τῷ φθέγματι. εἰμι. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ † συνέταξεν αὐ-
τοῖς πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, ἵνα ἐξαγάγῃ ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς
θ΄. ἀπερίτμητος τοῖς χείλεσιν. υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. καὶ μετ' ὀλίγα.

Μωυσῆς δὲ ἦν ἐτῶν ὀγδοήκοντα, Ἀαρὼν δὲ ὀγδοήκοντα τριῶν
ἐτῶν, ἡνίκα ἐλάλησαν πρὸς Φαραώ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν
† διαὶ ἐξαγάγῃ LXX. καὶ Ἀαρὼν λέγων. καὶ ἐὰν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς Φαραὼ λέγων, δότε ἡμῖν
σημεῖον, ἢ τέρας, καὶ ἐρεῖς Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, λάβε τὴν ῥάβ-
δον, καὶ ῥίψον αὐτὴν ἐναντίον Φααὼρ, καὶ ἐναντίον τῶν θερα-

πόντων

populum tuum. Et dixit Dominus ad Moysen: Iam videbis quæ faciam Pharaoni. In enim manu validâ, & in bracchio excelso eijciet eos de terra sua. Locutus est autem Dominus ad Moysen, & dixit ad eũ: Ego Dominus Et apparui ad Abraam, & Isaac, & Iacob, Deus existens eorũ. Et nomen meũ Dominus non manifestaui eis. Et constitui fœdus meũ cum eis, vt darem eis terrã Chananæorum, terrã quam habitauerũt, in qua habitauerunt in ea. Et ego audiui gemitum filiorum Israël, quæ Ægyptij in seruitutẽ redegerunt eos, & recordatus sum fœderis mei. Vade loquere filijs Israël dicens: Ego Dominus: & educam vos à seruitute Ægyptiorum: & liberabo vos de potentia eorum, & redimam vos in bracchio excelso & judicio magno. Et accipiã vos mihi in populum, & ero vester Deus. & cognoscetis, quòd ego Dominus Deus vester, educens vos de potentia Ægyptiorũ. Et adducam vos in terram, in quam extendi manum meam, vt darem eam Abraam, Isaac & Iacob. Et dabo eam vobis in sorte. ego Dominus.

*Locutus est autem Moyses sic filijs Israël: & non audiuerunt Moysen præ pusillanimitate, & præ operibus duris. Ait autem Dominus ad Moysen dicens: Ingredere, loquere ad Pharaonem Regem Ægypti, vt dimittat filios Israël de terra sua. Locutus est autem Moyses coram Domino dicens: Ecce filij Israël non audiuerunt me; & quomodo Pharao audiet me? ego enim *balbus sum. Dixit autem Dominus ad Moysen & Aaron: & mandauit eis ad Pharaonem regem Ægypti, vt educat filios Israël de terra Egypti. Et post pauca.*

Aq: elinguis sum, seu, impeditus labiis. Sym: non liquida voce sum. Th: incircũcisus labijs sum.

Moyses autem erat annorum octoginta, Aaron autem octoginta trium annorum, quando locuti sunt ad Pharaonem. Et ait Dominus ad Moysen & Aaron dicens: Et si loquitur ad vos Pharao dicens: Date nobis signum aut portentum. Et dices Aaron fratri tuo: Accipe virgam, & proijce eam coram Pharaone,

πόντων αὐτοῦ, καὶ ἔσται δράκων. Εἰσῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐναντίον Φαραὼ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν οὕτως, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος, καὶ ἔρριψεν Ἀαρὼν τὴν ῥάβδον ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο δράκων. Συνεκάλεσε δὲ Φαραὼ τοὺς σοφιστὰς καὶ τοὺς φαρμακοὺς, καὶ ἐποίησαν καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν ὡσαύτως. καὶ ἔρριψαν ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο δράκοντες. καὶ κατέπιεν ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν τὰς ἐκείνων ῥάβδους. καὶ κατίσχυσεν ἡ καρδία Φαραὼ. καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησεν αὐτοῖς κύριος. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν· βεβάρυται ἡ καδρία Φαραὼ, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν. βάδισον πρὸς τὸν Φαραὼ τὸ πρωὶ, ἰδοὺ αὐτὸς ἐκπορεύεται ἐπὶ τὸ ὕδωρ. καὶ στήσῃ συναντῶν αὐτῷ ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ, καὶ τὴν ῥάβδον τὴν στραφεῖσαν εἰς ὄφιν λήψῃ ἐν τῇ χειρί σου. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν· κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων ἀπέσταλκέ με πρός σε, λέγων, Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσί μοι ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἰδοὺ οὐκ εἰσήκουσας ἕως τούτου. Τάδε λέγει κύριος, ἐν τούτῳ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω τῇ ῥάβδῳ τῇ ἐν τῇ χειρί μου ἐπὶ τὸ ὕδωρ, τὸ ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ μεταβαλεῖ εἰς αἷμα. καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ τελευτήσουσι. καὶ ἐποζέσει ὁ ποταμὸς, καὶ οὐ δυνήσονται οἱ Αἰγύπτιοι πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν· εἶπον Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, λάβε τὴν ῥάβδον σου, καὶ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὰ ὕδατα Αἰγύπτου, καὶ ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰς διώρυγας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἕλη αὐτῶν, καὶ ἐπὶ πᾶν συνεστηκὸς ὕδωρ αὐτῶν, καὶ ἔσται αἷμα. Καὶ ἐγένετο αἷμα ἐν πάσῃ τῇ γῇ Αἰγύπτου, ἔν τε τοῖς ξύλοις καὶ τοῖς λίθοις. καὶ ἐποίησαν οὕτως Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος, καὶ ἐπάρας Ἀαρὼν τὴν ῥάβδον αὐτοῦ, ἐπάταξε τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ μετέβαλε πᾶν τὸ ὕδωρ τὸ ἐν ποταμῷ εἰς αἷμα. Καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ ἐτελεύτησαν. καὶ ἐπώζεσεν ὁ ποταμός. καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ Αἰγύπτιοι πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἦν τὸ αἷμα ἐν πάσῃ τῇ γῇ Αἰγύπτου. Ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως, καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων

& coram seruis ejus, & erit draco. Ingressus est autem Moyses & Aaron coram Pharaone & seruis ejus, & fecerunt sic, sicut praecepit eis Dominus, & projecit Aaron virgam coram Pharaone, & coram seruis ejus, & facta est draco. Conuocauit autem Pharao sapientes & veneficos, & fecerunt, & incantatores Ægyptiorum incantationibus suis similiter. Et projecerunt vnusquisq; virgam suam, & factae sunt dracones: & deuorauit virga Aaron illorum virgas. Et induratum est cor Pharaonis, & non audiuit illos. sicut locutus est eis Dominus. Dixit autem Dominus ad Moysen. Aggrauatum est cor Pharaonis, vt non dimittat populū. Vade ad Pharaonem mane, ecce ipse egredietur ad aquam, & stabis obuiam ei super labium fluminis: & virgam conuersam in colubrum accipies in manu tua, & dices ad eum: Dominus Deus Hebraeorum misit me ad te dicens: dimitte populū meum, & seruiant mihi in deserto: & ecce non audiuisti vsq; huc. Hæc dicit Dominus: Ecce ego percutiam virga, quae in manu mea, in aquam quae in fluuio, & vertetur in sanguinem. Et pisces qui in flumine, morientur. & feruebit fluuius: & non poterunt Ægyptij bibere aquam à flumine. Dixit autem Dominus ad Moysen: Dic Aaron fratri tuo: accipe virgam tuam, & extēde manū tuā super aquas Ægypti, & super fluuios eorū, & super riuos eorū, & super paludes eorū, & super omnem aquam congregatam: & erit sanguis: & fuit sanguis in omni terra Ægypti, inque lignis & lapidibus. Et fecerunt sic Moyses & Aaron, sicut praeceperat eis Dominus. Et eleuans Aaron virgam suam, percussit aquam in flumine coram Pharaone, & coram seruis ejus, & conuersa est tota aqua, quae in flumine, in sanguinem. Et pisces, qui in flumine, mortui sunt. & computruit flumen, & non potuerunt Ægyptij bibere aquā à flumine, & erat sanguis in omni terra Ægypti. Fecerunt autem similiter, & incantatores Ægyptiorum incantationibus suis

Primum signum.

Alterum.

ταῖς φαρμακείαις αὐτῶν· καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραώ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ εἶπε κύριος. Ἐπιστραφεὶς δὲ Φαραώ, εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐπέστησε τὸν νοῦν αὐτοῦ, οὐδὲ ἐπὶ τοῦτο. Ὤρυξαν δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι κύκλῳ τοῦ ποταμοῦ, ὥστε πιεῖν ὕδωρ. καὶ οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ. Καὶ ἀνεπληρώθησαν ἑπτὰ ἡμέραι, μετὰ τὸ πατάξαι κύριον τὸν ποταμόν:

Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν. εἴσελθε πρὸς Φαραώ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, τάδε λέγει κύριος, ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα
*βούλει. μοι λατρεύσωσιν. εἰ δὲ μὴ * βούλῃ σὺ ἐξαποστεῖλαι, ἰδοὺ τύπτω πάντα τὰ ὅριά σου βατράχοις. καὶ ἐξερεύξεται ὁ ποταμὸς τοὺς βατράχους. καὶ ἀναβάντες εἰσελεύσονται εἰς τοὺς οἴκους σου, καὶ εἰς τὰ ταμεῖα τῶν κοιτώνων σου, καὶ ἐπὶ τῶν κλινῶν σου, καὶ εἰς τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων σου, καὶ τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἐν τοῖς φυράμασί σου, καὶ ἐν τοῖς κλιβάνοις σου. καὶ ἐπὶ σὲ, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου, καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντάς σου ἀναβήσονται οἱ βάτραχοι. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν· εἶπον Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, ἔκτεινον τῇ χειρί σου τὴν ῥάβδον ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς, καὶ ἐπὶ τὰς διώρυγας, καὶ ἐπὶ τὰ ἕλη, καὶ ἀνάγαγε τοὺς βατράχους. Καὶ ἐξέτεινεν Ἀαρὼν τὴν χεῖρα ἐπὶ τὰ ὕδατα Αἰγύπτου, καὶ ἀνήγαγε τοὺς βατράχους, καὶ ἀνεβιβάσθη ὁ βάτραχος, καὶ ἐκάλυψε πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου. ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακείαις αὐτῶν, καὶ ἀνήγαγον τοὺς βατράχους ἐπὶ τὴν γῆν Αἰγύπτου. καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ εἶπεν, εὔξασθε πρὸς τὸν κύριον, καὶ περιελέτω τοὺς βατράχους ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ μου, καὶ ἐξαποστελῶ τὸν λαὸν, καὶ θύσουσι κυρίῳ. Εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς Φαραὼ τάξαι πρός με, πότε εὔξομαι περὶ σοῦ, καὶ περὶ τῶν θεραπόντων σου, καὶ περὶ τοῦ λαοῦ σου, ἀφανίσαι τοὺς βατράχους ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπὸ λαοῦ σου, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, πλὴν ἐν ποταμῷ ὑπολειφθήσονται. Ὁ δὲ εἶπεν, εἰς αὔριον. εἶπεν οὖν. ὡς εἴρηκας, ἵνα ἴδῃς, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν κυρίου. καὶ περιαιρεθήσονται οἱ βάτραχοι ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου, πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται.

Ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἀπὸ Φαραώ. καὶ ἀνεβόησε Μωυσῆς πρὸς

σῆς πρὸς

bus suis. Et induratum est cor Pharaonis, & non audiuit eos, sicut dixit Dominus. Conuersus autem Pharao ingressus est in domum suam: & non apposuit mentem suam neq; in hoc. Foderunt autem omnes Ægyptij per circuitũ fluminis, vt biberent aquam; & non poterant bibere aquam à flumine. Et impleti sunt septem dies postquam percussit Dominus flumen.

Dixit autem Dominus ad Moysen: Ingredere ad Pharaonem, & dices ad eum: Hæc dicit Dominus, Dimitte populum meum, vt mihi seruiant. Si autem non volueris tu dimittere, ecce ego percutio omnes terminos tuos ranis. Et eructabit fluuius ranas, & ascendentes ingredientur in domos tuas, & in penetralia cubiculorum tuorum, & in lectos tuos, & in massis tuis, & in furnis tuis. Et in te, & in populum tuum, & in seruos tuos ascendent ranæ. Dixit autem Dominus ad Moysen: Dic Aaron fratri tuo: & extende manu tua virgam super fluuios, & super riuos, & super paludes, & educ ranas. Et extendit Aaron manum super aquas Ægypti, & eduxit ranas. Et ascendit rana, & operuit totam terram Ægypti. Fecerunt autem similiter, & incantatores Ægyptiorum incantationibus suis, & eduxerunt ranas super terrã Ægypti. Et vocauit Pharao Moysen & Aaron, & dixit: Orate ad Dominum, & auferat ranas à me, & à populo meo, & dimittam populum, & sacrificabunt Domino. Dixit autem Moyses ad Pharaonem. Constitue ad me, quando orabo pro te, & pro seruis tuis, & pro populo tuo, & ad delendum ranas à te, & à populo tuo, & à domibus vestris: veruntamen in fluuio remanebunt. Ille autem dixit, cras. Dixit igitur, vt dixisti: vt scias quia non est alius præter Dominum. Et auferentur ranæ à te, & à domibus vestris, & à seruis tuis, & à populo tuo. verumtamen in fluuio relinquentur.

Tertium.

Egressus est autem Moyses & Aaron à Pharaone. & exclamauit

τῆς πρὸς κύριον περὶ τοῦ ὁρισμοῦ τῶν βατράχων, ὡς ἐτάξατο Φαραώ. Ἐποίησε δὲ κύριος καθάπερ εἶπε Μωυσῆς, καὶ ἐτελεύτησαν οἱ βάτραχοι ἐκ τῶν οἰκιῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλεων, καὶ ἐκ τῶν ἀγρῶν καὶ συνήγαγον αὐτοὺς θημωνίας, θημωνίας. καὶ ἐπώζεσεν ἡ γῆ. Ἰδὼν δὲ Φαραὼ ὅτι γέγονεν ἀνάψυξις, ἐβαρύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησε κύριος.

al. Θεμωνίας. α΄ σ΄. κόρυς. θ΄. ἄνισοι.

Εἶτα ἐπῆλθον τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ ἄλλαι πληγαί.

σκνίψ. γ΄. σκνῖψ· ὡς ἀπροβλέπτοις, καὶ ἀνηκόοις, καὶ ἀδιακρίτοις, καὶ ἀνομολέγοις.

δ΄. κυνόμυια, ὡς ἀγρώμοις, καὶ ἀναισθήτοις.

ε΄. θάνατος πάντων τῶν τετραπόδων, διὰ τὴν πρὸς αὐτὰ πεποίθησιν.

ϛ΄. Ἕλκη, διὰ τὸ αὐχεῖν ἐν εὐρωστείᾳ.

ζ΄. χάλαζα καὶ πῦρ, διὰ τὸ αὐχεῖν ὡς ἐν εὐθηνίᾳ ἀγαθῇ.

η΄. ἀκρὶς· ἀβασίλευτόν ἐστιν ἀκρὶς, ὡς οὐ κυριεύοι. Τὰ γὰρ ἄλλα κυριεύουσιν ἐκστρατεύματι, ἀφ' ἑνὸς κελεύματος εὐτάκτως πρὸς κάκωσιν ἐχθρῶν ἀποστελλόμενα.

θ΄. σκότος.

ι΄. θάνατος πρωτοτόκων, διὰ τὸ αὐχεῖν ἐν τῇ διαμονῇ ζωῆς, καὶ ἰσχύι καὶ δόξῃ.

ΠΛΗΓΑΙ ΔΕΚΑ.

γ΄ διὰ τοῦ Ἀαρὼν ἐν τῇ ῥάβδῳ. αἷμα, βάτραχος, σκνῖψ.

† γ΄. Καὶ † γ΄ διὰ ἑαυτοῦ ὁ θεός. κυνόμυιαν, θάνατον, ἕλκη.

Καὶ μίαν διὰ χειρὸς Μωυσέως συνυπουργοῦντος αὐτῷ τοῦ Ἀαρών.

Καὶ ἄλλας τρεῖς διὰ Μωυσέως μόνου. μία διὰ ῥάβδου, καὶ μία διὰ τῆς χειρὸς αὐτοῦ· χάλαζα, ἀκρὶς, σκότος.

Καὶ μίαν τὴν τῶν πρωτοτόκων δι' ἑαυτοῦ ὁ θεός.

Τούτῳ τῷ ,γωλη΄ ἔτει γενέσεως κόσμου ἀρχὴν εἰληφότι

κϛ΄. ἐξόδου. κα΄. πᾶς ἐξόδου. ἀπὸ κα΄, τοῦ Μαρτίου μηνὸς, καὶ δευτέρῳ τῆς ἐξόδου. Εἶπεν ὁ κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν ἐν γῇ Αἰγύπτου λέγων· Οὗτος ὁ μὴν, ἀρχὴ μηνῶν, πρῶτός ἐστιν ἐν ὑμῖν ἐν τοῖς μησὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ·

λάλησον

clamauit Moyses ad Dominum pro finitione ranarū, sicut constituit Pharaoni. Fecit autem Dominus sicut dixit Moyses, & mortuæ sunt ranæ ex domibus, & ex habitationibus, & ex agris. & congregauerunt illas cumulos, cumulos, & computruit terra. Videns autem Pharao, quòd facta est requies, aggrauatum est cor eius. & non audiuit illos, sicut locutus est Dominus. in cumulos & cumulos. vulg. in immensos aggeres.

Deinceps & alia mala Ægyptios oppresserunt.

III. Cinips. velut cæcos & surdos, confusos & importunos.

IV. Canina musca, velut impudentes & † insensiles. † stupidos.

V. Interitus omnium quadrupedum, quod spem, (velut erga Deos) ponerent in illis. Propter persuasionem de illis. bouem enim & crocodilum adorabant.

VI. Vlcera, quod robore & valetudine sua gloriarentur.

VII. Grando & fulgura, quod de sua felicitate & bono statu triumpharent.

VIII. Locusta, quæ nullum agnoscit regem, perinde quasi non dominetur. Nam alia bello imperitant, cùm vnius imperio compositè ad hostium exitium mittuntur.

IX. Tenebræ.

X. Primogenitorum mors, quòd se vitæ certos, fortésque & claros esse gloriarentur.

DECEM PLAGÆ.

Tres per Aaronis virgam. Sanguis, rana, cinips.

Tres Deus per seipsum. Cynomyiam, mortem, vlcera.

Et vna per manum Moysi, adiuuante illum Aarone.

Et aliæ tres per solum Moysen. Vna per virgam, vna per manum ipsius. grando, locusta, tenebræ.

Vnam Deus per se (inflixit) primogenitorum cædem. locus haud dubiè mendosus. C. est in MS. sed res ipsa numerum emendat.

Hoc anno mundi MMMDCCCXXXVIII. *(qui à* XXI. *Martij initium sumit, alterq; annus est Exodi) dixit Dominus ad Moysen & Aaronem in terra Ægypti: Mensis hic principium mensium, primus est vobis in mensibus anni. Loquere ad omnē congre-* 3838. Exodi annus secūdus. Vide animaduersiones num. XVIII. pag. 34.

λάλησον πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ισραὴλ λέγων· Τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου λαβέτωσαν πρόβατον κατ᾽ οἴκους πατριῶν, πρόβατον κατ᾽ οἰκίαν. Ἐὰν δὲ ὀλιγοστοὶ ὦσιν οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὥστε μὴ ἱκανοὺς εἶναι εἰς πρόβατον, συλλήψεται μεθ᾽ ἑαυτοῦ τὸν γείτονα τὸν πλησίον αὐτοῦ κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν ἕκαστος τὸ ἀρκοῦν αὐτῷ συναριθμήσασθαι εἰς πρόβατον.

cxx. πρόβατον τέλειον, ἄρσεν, ἄμωμον, ἐνιαύσιον ἔσται ὑμῖν ἀπὸ τῶν ἀμνῶν, καὶ τῶν ἐρίφων λήψεσθε. καὶ ἔσται ὑμῖν διατετηρημένον ἕως ιδ´, τοῦ μηνὸς τούτου, καὶ σφάξουσιν αὐτὸ πᾶν τὸ πλῆθος συναγωγῆς υἱῶν Ισραὴλ πρὸς ἑσπέραν. Καὶ λήψονται ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ θήσουσιν ἐπὶ τῶν δύο σταθμῶν, καὶ ἐπὶ τὴν φλιὰν ἐν τοῖς οἴκοις ἐν οἷς ἂν φάγωσιν αὐτὰ ἐν αὐτοῖς. Καὶ φάγονται τὰ κρέα τῇ νυκτὶ ταύτῃ ὀπτὰ πυρί. Καὶ ἄζυμα ἐπὶ πικρίδων ἔδονται. Καὶ οὐκ ἔδεσθε ἀπ᾽ αὐτῶν ὠμὸν, οὐδὲ ἡψημένον ἐν ὕδατι, ἀλλ᾽ ἢ ὀπτὰ πυρί. κεφαλὴν σὺν τοῖς ποσὶ, καὶ τοῖς ἐνδοσθίοις. οὐκ † ἀπολείψετε ἀπ᾽ αὐτοῦ εἰς τὸ πρωΐ. καὶ ὀστοῦν οὐ

† κατα. συντρίψετε ἀπ᾽ αὐτοῦ. Τὰ δὲ καταλειπόμενα ἀπὸ τοῦ ἕως πρωῒ, ἐν πυρὶ κατακαύσετε, οὕτω δὲ φάγεσθε αὐτό. αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιεζωσμέναι καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν, καὶ αἱ βακτηρίαι ὑμῶν ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν. καὶ ἔδεσθε αὐτὸ μετὰ σπουδῆς. πάσχα ἐστὶν κυρίῳ. καὶ ἐλεύσομαι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. καὶ πατάξω πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους. καὶ ἐν πᾶσι θεοῖς Αἰγυπτίων ποιήσω τὴν ἐκδίκησιν ἐγὼ κύριος. καὶ ἔσται τὸ αἷμα ὑμῖν ἐν σημείῳ ἐπὶ τῶν οἰκιῶν ἐν αἷς ὑμεῖς ἔσται ἐκεῖ. καὶ ὄψομαι τὸ αἷμα, καὶ σκεπάσω ὑμᾶς· καὶ οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν πληγὴ τοῦ ἐκτριβῆναι, ὅτ᾽ ἂν παίω ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. Καὶ ἔσται ἡ ἡμέρα αὕτη ὑμῖν μνημόσυνον. Καὶ ἑορτά-

[illegible] σετε αὐτὴν ἑορτὴν κυρίῳ εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. νόμιμον αἰώνιον ἑορτάσετε αὐτὴν ἑπτὰ ἡμέρας, * ἀφανιεῖτε ζύμην ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν. πᾶς ὃς ἂν φάγῃ ζύμην ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ισραήλ. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης, ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδόμης. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κεκλήσεται ἁγία. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε

* ἄζυμα φάγεσθε, ἀπὸ δὲ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης.

*congregationem filiorum Iſraël, dicens: Decima menſis hujus, accipiant vnusquiſq; agnum per domos familiarum agnum per domum. Si autem pauci fuerint, qui in domo, vt non ſufficientes ſint ad agnum, aſſumet ſecum vicinum proximum ſuum, juxta numerum animarum vnusquiſq; quod ſufficit ſibi connumerabitur, in agnum. Agnus perfectus, maſculus, (*immaculatus) aniculus erit vobis ab agnis & hædis accipietis. Et erit vobis ſeruatum vſq; ad quartam & decimam menſis hujus. Et immolabunt eũ omnis multitudo cõgregationis filiorum Iſraël ad veſperam. Et accipient de ſanguine, & ponent in duobus poſtibus, & ſuper limen, in domibus in quib. comederint illos in ipſis. Et comedent carnes hac nocte aſſas igne, & azyma cum herbis amaris comedent. Non comedetis ab eis crudum, neq; coctũ in aqua, ſed aſſa igne, caput cum pedibus, & inteſtinis. Non relinquetis ex ipſis vſq; ad mane. & os non confringetis ab eo. At relicta ex eo vſq; ad mane, in igne comburetis. Sic autem comedetis illũ: Lumbi veſtri accincti, & calciamenta in pedibus veſtris, & baculi veſtri in manibus veſtris, & comedetis eũ cum feſtinatione: Paſcha eſt Domini. Et tranſibo in terra Ægypti in hac nocte, & percutiam omne primogenitũ in terra Ægypti ab homine vſq; ad pecus: & in omnibus dijs Ægyptiorum faciam vltionem, ego Dominus. Et erit ſanguis vobis in ſigno domibus, in quibus vos eritis illic: & videbo ſanguinem, & protegam vos: & non erit in vobis plaga vt deleamini, quando percuſſero in terra Ægypti. Et erit dies hæc vobis in memoriale, & celebrabitis eam feſtum Domino in generationes veſtras, legitimum ſempiternum. celebrate eam ſeptem dies. Azyma comedetis: ab autem die prima expelletis fermentum ex domibus veſtris. Omnis qui comederit fermentũ, peribit anima illa ex Iſraël: à die prima, vſq; ad diem ſeptimam. Et dies prima vocabitur ſancta, & dies ſeptima vocata ſancta erit vobis.*

* Deeſt in MS.

λάλησον πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ λέγων· Τῇ δε-
κάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου λαβέτωσαν πρόβατον κατ᾽ οἴκους πατριῶν,
πρόβατον κατ᾽ οἰκίαν. Ἐὰν δὲ ὀλιγοστοὶ ὦσιν οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὥστε μὴ
ἱκανοὺς εἶναι εἰς πρόβατον, συλλήψεται μεθ᾽ ἑαυτοῦ τὸν γείτονα τὸν
πλησίον αὐτοῦ κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν· ἕκαστος τῷ ἀρκοῦν αὐτῷ συνα-
exx. ριθμήσασθαι εἰς πρόβατον. Πρόβατον τέλειον, ἄρσεν, ἄμωμον, ἐνιαύ-
σιον ἔσται ὑμῖν ἀπὸ τῶν ἀμνῶν, καὶ τῶν ἐρίφων λήψεσθε. Καὶ ἔσται
ὑμῖν διατετηρημένον ἕως ιδ´, τοῦ μηνὸς τούτου, καὶ σφάξουσιν αὐτὸ
πᾶν τὸ πλῆθος συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς ἑσπέραν. Καὶ λή-
ψονται ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ θήσουσιν ἐπὶ τῶν δύο σταθμῶν, καὶ
ἐπὶ τὴν φλιὰν ἐν τοῖς οἴκοις ἐν οἷς ἂν φάγωσιν αὐτὰ ἐν αὐτοῖς.
Καὶ φάγονται τὰ κρέα τῇ νυκτὶ ταύτῃ ὀπτὰ πυρί. Καὶ ἄζυμα ἐπὶ
πικρίδων ἔδονται. Καὶ οὐκ ἔδεσθε ἀπ᾽ αὐτῶν ὠμὸν, οὐδὲ ἡψημέ-
νον ἐν ὕδατι, ἀλλ᾽ ἢ ὀπτὰ πυρί. κεφαλὴν σὺν τοῖς ποσὶ, καὶ τοῖς
ἐνδοσθίοις. οὐκ †ἀπολείψετε ἀπ᾽ αὐτοῦ εἰς τὸ πρωΐ. καὶ ὀστοῦν οὐ
†κατα. συντρίψετε ἀπ᾽ αὐτοῦ. Τὰ δὲ καταλειπόμενα ἀπὸ τοῦ ἕως πρωῒ, ἐν
πυρὶ κατακαύσετε, οὕτω δὲ φάγεσθε αὐτό. αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιε-
ζωσμέναι καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν, καὶ αἱ βακτηρίαι
ὑμῶν ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν. καὶ ἔδεσθε αὐτὸ μετὰ σπουδῆς. πάσχα ἐστὶν κυ-
ρίῳ. καὶ ἐλεύσομαι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. καὶ πατάξω πᾶν
πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους. καὶ ἐν πᾶσι θεοῖς
Αἰγυπτίων ποιήσω τὴν ἐκδίκησιν ἐγὼ κύριος. καὶ ἔσται τὸ αἷμα ὑμῖν ἐν
σημείῳ ἐπὶ τῶν οἰκιῶν ἐν αἷς ὑμεῖς ἐστε ἐκεῖ. καὶ ὄψομαι τὸ αἷμα, καὶ
σκεπάσω ὑμᾶς· καὶ οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν πληγὴ τοῦ ἐκτριβῆναι, ὅταν παίω
ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. Καὶ ἔσται ἡ ἡμέρα αὕτη ὑμῖν μνημόσυνον. Καὶ ἑορτά-
κλιθ. σετε αὐτὴν ἑορτὴν κυρίῳ εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. νόμιμον αἰώνιον ἑορτά-
σετε αὐτὴν ἑπτὰ ἡμέρας, * ἀφανιεῖτε ζύμην ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν. πᾶς
ὃς ἂν φάγῃ ζύμην ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ἰσραήλ. Ἀπὸ τῆς
ἡμέρας τῆς πρώτης, ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδόμης. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κεκλή-
σεται ἁγία. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν

* ἄζυμα φάγεσθε, ἀπὸ δὲ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης.

οὐ ποιήσετε

congregationem filiorum Israël, dicens: Decima mensis hujus, accipiant vnusquisq; agnum per domos familiarum agnum per domum. Si autem pauci fuerint, qui in domo, vt non sufficientes sint ad agnum, assumet secum vicinum proximum suum, juxta numerum animarum vnusquisq;, quod sufficit sibi connumerabitur, in agnum. Agnus perfectus, masculus, (immaculatus) aniculus erit vobis ab agnis & hædis accipietis. Et erit vobis seruatum vsq; ad quartam & decimam mensis hujus. Et immolabunt eũ omnis multitudo cõgregationis filiorum Israël ad vesperam. Et accipient de sanguine, & ponent in duobus postibus, & super limen, in domibus in quib. comederint illos in ipsis. Et comedent carnes hac nocte assas igne, & azyma cum herbis amaris comedent. Non comedetis ab eis crudum, neq; coctũ in aqua, sed assa igne, caput cum pedibus, & intestinis. Non relinquetis ex ipsis vsq; ad mane. & os non confringetis ab eo. At relicta ex eo vsq; ad mane, in igne comburetis. Sic autem comedetis illũ: Lumbi vestri accincti, & calciamenta in pedibus vestris, & baculi vestri in manibus vestris, & comedetis eũ cum festinatione: Pascha est Domini. Et transibo in terra Ægypti in hac nocte, & percutiam omne primogenitũ in terra Ægypti ab homine vsq; ad pecus: & in omnibus dijs Ægyptiorum faciam vltionem, ego Dominus. Et erit sanguis vobis in signo domibus, in quibus vos eritis illic: & videbo sanguinem, & protegam vos: & non erit in vobis plaga vt deleamini, quando percussero in terra Ægypti. Et erit dies hæc vobis in memoriale, & celebrabitis eam festum Domino in generationes vestras, legitimum sempiternum. celebrate eam septem dies. Azyma comedetis: ab autem die prima expelletis fermentum ex domibus vestris. Omnis qui comederit fermentũ, peribit anima illa ex Israël: à die prima, vsq; ad diem septimam. Et dies prima vocabitur sancta, & dies septima vocata sancta erit vobis.*

* Deest in MS.

 Omne

οὐ ποιήσατε ἐν αὐταῖς, πλὴν ὅσα ποιηθήσεται πάσῃ ψυχῇ, τοῦτο μόνον
ποιηθήσεται ὑμῖν, καὶ φυλάξεσθε τὴν ἐντολὴν ταύτην. Ἐν γὰρ τῇ ἡ-
μέρᾳ ταύτῃ ἐξάξω τὴν δύναμιν ὑμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου. καὶ ποιήσετε τὴν
ὁ LXX. MS. κα. ἡμέραν ταύτην εἰς γενεὰς ὑμῶν, νόμιμον αἰώνιον. Ἐναρχομένῃ τῇ τεσσα-
ρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, ἀφ' ἑσπέρας ἔδεσθε ἄζυμα ἕως
ἡμέρας μιᾶς, καὶ εἰκάδος τοῦ μηνὸς ἕως ἑσπέρας. ἑπτὰ ἡμέρας ζύμη οὐχ
εὑρεθήσεται ἐν ταῖς οἰκίαις ὑμῶν. πᾶς ὃς ἂν φάγῃ ζυμωτὸν ἐξολο-
θρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ, ἔν τε
τοῖς γειώραις, καὶ αὐτόχθοσι τῆς γῆς. πᾶν ζυμωτὸν οὐκ ἔδεσθε
ἐν παντὶ κατοικητηρίῳ ὑμῶν ἔδεσθε ἄζυμα. Καὶ μετὰ
βραχέα.

Ἐὰν δὲ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν ἣν ἂν δῷ κύριος ὑμῖν καθότι
ἐλάλησεν, φυλάξεσθε τὴν λατρείαν ταύτην. καὶ ἔσται. ἐὰν λέγωσι
πρὸς ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν· τίς ἡ λατρεία αὕτη; καὶ ἐρεῖτε αὐτοῖς· Θυ-
σία τὸ πάσχα τοῦτο τῷ κυρίῳ, ὡς ἐσκέπασεν τοὺς οἴκους τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
ἐν Αἰγύπτῳ, ἡνίκα ἐπάταξε τοὺς Αἰγυπτίους. τοὺς δὲ οἴκους ἡμῶν ἐρρύ-
σατο. Καὶ μεθ' ἕτερα.

ἐκ τοῦ Λευιτικοῦ Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων. Εἶπον τοῖς υἱοῖς
κγ. Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ
δίδωμι ὑμῖν, καὶ θερίσητε τὸν θερισμὸν αὐτῆς, καὶ οἴσετε δράγμα-
τα ἀπαρχὴν τοῦ θερισμοῦ ὑμῶν πρὸς τὸν ἱερέα. Καὶ ἀνοίσει τὸ δράγ-
μα ἔναντι κυρίου δεκτὸν ὑμῖν, τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἀνοίσει αὐτὸ
ὁ ἱερεύς. Καὶ ποιήσετε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἂν φέρητε τὸ δράγμα πρό-
βατον ἄμωμον, ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ. καὶ τὴν θυ-
† ἰν. σίαν αὐτοῦ δυοδέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ θυσίαν
τῷ κυρίῳ, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, καὶ σπονδὴν αὐτοῦ τέταρτον † τοῦ οἴνου, καὶ
ἄρτον καὶ πεφρυγμένα χίδρα νέα οὐ φάγεσθε ἕως εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέ-
ραν ταύτην, ἕως ἂν προσενέγκητε τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ ὑμῶν, νόμιμον
αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν. καὶ ἀριθμήσετε
ὑμῖν ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῶν σαββάτων, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἂν προσ-
ενέγκητε τὸ δράγμα τοῦ ἐπιθέματος, ἑπτὰ ἑβδομάδας ὁλο-
κλήρους

Omne opus seruile non facietis in eis, præter quæ fient omni animæ, hoc solum fiet vobis. Et custodietis mandatum hoc. In enim hac die educam exercitum vestrum ex terra Ægypti, & facietis diem hanc in generationes vestras legitimum sempiternum. Incipiente quarta decima die mensis primi, à vespera comedetis azyma, vsq; ad diem vnam & vigesimam mensis, vsq; ad vesperam. Septem dies fermentum non inuenietur in domibus vestris. omnis qui comederit fermentatum, peribit anima illa ex congregatione Israël, inq; aduenis, & in indigenis terræ. Omne fermentatum non comedetis. in omni habitaculo vestro comedetis azyma. Et mox infra.

Si autem ingressi fueritis in terram, quam Dominus dederit vobis, sicut locutus est, seruabitis cultum hunc. Et erit, si dixerint ad vos filij vestri: Quis cultus hic? Et dicetis eis: Victima pascha hoc Domino, qui protexit domos filiorum Israël in Ægypto, quando percussit Ægyptios: at domos nostras liberauit. Rursum post alia.

Et locutus est Dominus ad Moysen dicens: Loquere filijs Israël, & dices ad eos: Quando ingressi fueritis in terram, quam ego do vobis, & messueritis messem ipsius, & feretis manipulos primitias messis vestræ ad sacerdotem. Et offeret manipulum coram Domino acceptabile vobis, crastina die à primo offeret illum sacerdos. Et facietis in die qua tuleritis manipulum, ouem immaculatam anniculam in holocaustum Domino. Et sacrificium ejus duæ decimæ similæ confectæ in oleo, sacrificium Domino; in odorem suauitatis Domino, & libationem ejus quartam partem † hin vini. Et panem & tostafarra noua non comedetis vsque ad ipsam diem hanc; quoad obtuleritis dona Dei vestri. legitimum sempiternũ in generationes vestras in omni habitatione vestra. Et numerabitis vobis à postero die sabbatorum, à die qua obtuleritis manipulum impositionis, septem hebdomadas

Ex Leuitico cap. 23.

† Sed in MS. non est. Est tamen in LXX.

κλήρους ἀριθμήσεις ἕως τῆς ἐπαύριον τῆς ἐσχάτης ἑβδομάδος ἀριθμήσετε πεντήκοντα ἡμέρας, καὶ προσοίσετε θυσίαν νέαν τῷ κυρίῳ, ἀπὸ τῆς κατοικίας ὑμῶν προσοίσετε ἄρτους ἐπίθεμα, δύο ἄρτους, ἐκ δυοδεκάτων σεμιδάλεως ἔσονται, ἐζυμωμένοι πεφθήσονται πρωτογεννημάτων τῷ κυρίῳ. Καὶ προσάξετε μετὰ τῶν ἄρτων ἑπτὰ ἀμνοὺς ἀμώμους ἐνιαυσίους, καὶ μόσχον ἕνα ἐκ βουκολίου, καὶ κριοὺς δύο ἀμώμους, καὶ ἔσονται ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ, καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν θυσία ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ. καὶ μεθ' ἕτερα.

ἐκ Λευιτικοῦ. κε. Καὶ ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ ἀναπαύσεις ἐτῶν, ἑπτὰ ἔτη ἑπτάκις. καὶ ἔσονταί σοι ἑπτὰ ἑβδομάδες, ἐτῶν ἐννέα καὶ τεσσαράκοντα ἔτη. καὶ διαγγελεῖτε σάλπιγγος φωνὴν ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑμῶν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνός. τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἐξιλασμοῦ διαγγελεῖτε σάλπιγγι ἐν πάσῃ τῇ ὑμῶν καὶ ἁγιάσετε τὸ ἔτος τὸ πεντηκοστόν. καὶ διαβοήσετε ἄφεσιν ἐπὶ τῆς γῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν. ἐνιαυτὸς ἀφέσεως σημασία αὕτη ἔσται ὑμῖν. καὶ ἀπελεύσεσθε ἕκαστος εἰς τὴν κτῆσιν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος εἰς τὴν πατριὰν αὐτοῦ ἀπελεύσεσθε. ἀφέσεως σημασία αὕτη ἔσται ὑμῖν.

ἐκ τῶν ἀριθμῶν θ. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινά, ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ λέγων· Εἶπον· Καὶ ποιησάτωσαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὸ πάσχα καθ' ὥραν αὐτοῦ, τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου πρὸς ἑσπέραν ποιήσετε αὐτό, κατὰ καιρὸν αὐτοῦ. κατὰ τὸν νόμον αὐτοῦ, καὶ κατὰ σύγκρισιν αὐτοῦ ποιήσεις αὐτό.

Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ ποιῆσαι τὸ πάσχα, ἐναρχομένου τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Σινᾶ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραήλ. καὶ παρεγένοντο οἱ ἄνδρες οἳ ἦσαν ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, καὶ οὐκ ἠδύναντο ποιῆσαι τὸ πάσχα, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ προσῆλθον ἐναντίον Μωυσῆ, καὶ Ααρὼν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι πρὸς αὐτόν. ἡμεῖς ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου. Μὴ οὖν ὑστερήσωμεν ὥστε προσενεγκεῖν τὸ δῶρον κυρίου, κατὰ καιρὸν αὐτοῦ, ἐν μέσῳ υἱῶν Ισραήλ.

Καὶ εἶπε

domadas integras numerabis. Vsq; ad crastinum vltimæ hebdomadis, numerabis quinquaginta dies, & offeretis sacrificium nouum Domino. Ab habitatione vestra offeretis panes impositionem, duos panes. ex duabus decimis similæ erunt, fermentati coquētur primitiarum domino. Et offeretis cum panibus, septem agnos immaculatos anniculos, & vitulum vnum ex bobus & arietes duos immaculatos, & erunt holocaustum Domino, & sacrificia eorum, & libationes eorum sacrificium odor. suauitatis Domino. Et post alia.

Et numerabis tibi ipsi septem requies annorum septem annos septies. & erunt tibi septem hebdomades, annorum nouem, & quadraginta anni. Et annunciabitis tubæ vocem in omni terra vestra, mense septimo, decima mensis. Die propitiationis annunciabitis tuba in omni terra vestra: Et sanctificabitis annum quinquagesimum, & clamabitis remissionem in terra, in omnibus habitantibus eam. Annus remissionis significatio hæc erit vobis. Et redibitis vnusquisq; in possessionē suā, & quilibet in familiā suā redibitis. Remissionis significatio hæc erit vobis Ex Leuit. 25.

Et locutus est Dominus ad Moysen in deserto Sinai, in anno secundo egressorum eorum de terra Ægypti, in mense primo, dicens, dic: Et faciāt filij Israël Pascha juxta tempus suū. Quarta & decima die mensis primi ad vesperā facietis illud, juxta tēpus suum, secundū legē ejus, & juxta cōparationē ejus facies illud. Ex Numeris cap. 9.

Et locutus est Moyses filijs Israël facere Pascha, incipiente quarta decima die mensis in deserto Synai, sicut præcepit Dominus Moysi, sic fecerunt filij Israël. Et venerunt viri, qui erant immundi super anima hominis, & non potuerunt facere Pascha in die illa. Et accesserunt coram Moyse, & Aaron in illa die. Et dixerunt viri ad eos: Nos immundi sumus super anima hominis: non igitur fraudemur ad offerendum donum Domino juxta tempus suum, in medio filiorum Israël?

Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς αὐτούς, στῆτε αὐτοῦ, καὶ ἀκούσομαι τί ἐντελεῖται περὶ ὑμῶν κύριος. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων. Ἄνθρωπος ἄνθρωπος, ὃς ἂν γένηται ἀκάθαρτος ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, ἢ ἐν ὁδῷ μακρὰν ὑμῖν, ἢ ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσει τὸ πάσχα τῷ κυρίῳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ πρὸς ἑσπέραν ποιήσουσιν αὐτό, ἐπὶ ἀζύμων καὶ πικρίδων φάγονται αὐτό. οὐ καταλείψουσιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωΐ. καὶ ὀστοῦν οὐ συντρίψουσιν ἀπ' αὐτοῦ, κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα ποιήσουσιν αὐτό. Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν καθαρὸς ᾖ, καὶ ἐν ὁδῷ μακρὰν οὐκ ἔστιν, καὶ ὑστερήσῃ ποιῆσαι τὸ πάσχα, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς, ὅτι τὸ δῶρον κυρίῳ οὐ προσήνεγκεν κατὰ τὸν καιρὸν αὐτοῦ, ἁμαρτίαν λήψεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. Ἐὰν δὲ προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, καὶ ποιήσει τὸ πάσχα κυρίῳ κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα, καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ οὕτως ποιήσουσιν αὐτό. Νόμος εἷς ἔσται ὑμῖν, καὶ τῷ προσηλύτῳ, καὶ τῷ αὐτόχθονι τῆς γῆς.

ἐκ τοῦ Λευιτικοῦ. κγ.

* τίνι LXX.

Αὗται αἱ ἑορταὶ τῷ κυρίῳ, καὶ αὗται ἅγιαι ἃς καλέσετε αὐτὰς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν τῷ πρώτῳ μηνί, ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνός, ἀνὰ μέσον τῶν ἑσπερινῶν πάσχα τὸ κυρίῳ, καὶ ἐν τῇ * πρώτῃ καὶ δεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου, ἑορτὴ τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα φάγεσθε. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε.

Εἶτα βουλόμενοι γνῶναι, πότεν ἔφθασεν ἡ δεκάτη τοῦ πρώτου μηνός, τίθεμεν τὰ ,γωλη' ἔτη, καὶ μερίζομεν παρὰ τὸν ιθ'. ιθ', σ'. γίνονται ,γω'. ιθ α', γίνονται ιθ'. λοιπὸν ιθ'. Ἔχει δὲ τὸ κατὰ φύσιν ιθ' ἔτος ἐπακτὰς λ'. ταύταις συναπλῶμεν τὰς ιγ' τὰς περὶ τῶν φωστήρων, καὶ προσελήνους ζ'. Καὶ ἀπὸ κα', καὶ αὐτῆς τοῦ Μαρτίου μηνὸς καθ' ἣν ἡ ἰσημερία γνωρίζεται ια. Καὶ Ἀπριλλίου θ', γίνονται ο'. Ἔκβα β λ', γίνονται ξ'. λοιπὸν ι'. Καὶ δῆλον ὡς ι' τοῦ πρώτου μηνὸς (καθὸ τὸ πρῶτον ἐν Αἰγύπτῳ πάσχα

Et dixit ad eos Moyses: State ibi, & audiemus quid præcipiet de vobis Dominus. Et locutus est Dominus ad Moysen dicens: Loquere filijs Israël, dicens: Homo homo, qui fuerit immundus super anima hominis, aut in via longè à vobis, aut in generationibus vestris, & faciet Pascha Domino, in mense secundo in quarta & decima die ad vesperam facient illud: in azymis & herbis amaris comedent illud. Non relinquent ex eo in mane, & os non confringent ex eo: juxta legem Paschæ facient illud. Et homo qui mundus fuerit, & in via longè non est, & fraudabitur facere Pascha, exterminabitur anima illa de populo suo: quia donum Domino non obtulit juxta tempus suum: peccatũ accipiet homo ille. Si verò accesserit ad vos aduena in terra vestra, & faciet Pascha Domino juxta legem Paschæ, & juxta ordinem ejus, sic facient illud. Lex vna erit vobis & aduenæ, & indigenæ terræ.

Hæc festa Domini vocata sancta, quæ vocabitis ipsa in temporibus suis. In primo mense, in quarta decima die mensis, inter vespertina Phase Domino. Et in quinta decima die mensis hujus, festum azymorum Domino, septem dies comedetis azyma. Et dies prima vocata sancta erit vobis. Omne opus seruile non facietis. Et dies septima vocata sancta erit vobis: omne opus seruile non facietis.

Deinde si placet intelligere, quando decima luna primi mensis inciderit, ponimus annos 3838. quos per 19. diuidimus. 19. ducimus in 200. & colliguntur 3800. Nouendecim duc in monadem, fiunt 19. relinquentur 19. Annus porro decimus nonus cycli, siue decemnouennalis, ex† natura sua habet epactas 30. his addamus illas 13. ante luminaria & septem antelunares. Præterea vndecim illas à 21. Martij, quo die æquinoctium designatur, & nouem insuper ex Aprili, vnde septuaginta colliguntur. Abijce deinceps bis 30. hoc est 60 remanebunt 10. Planum ergo fit decimam lunam primi mensis (qua primum in

Illo enim æuo currebãt epactæ, quibus in tabula expansa respondet litera d. minuscula.

πάσχα ἐπετελεῖτο, καὶ προσετάχθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λαβεῖν τὸ πρόβατον, καὶ διατηρῆσαι) τῇ θ΄ ἔφθασεν τοῦ Ἀπριλλίου μηνός. Διατί δὲ ,γωλη΄. ἐμερίσαμεν, καὶ οὐχὶ τὸ ἓν ἐξελόντες τὰ ,γωλζ΄ ἐμερίσαμεν; Ἐπειδὴ ,γωλη΄ ἔτει γενέσεως κόσμου εἰσῆλθον πρὸς Φαραὼ Μωυσῆς καὶ Ἀαρών. καὶ ἀπὸ κα΄, καὶ αὐτῆς τοῦ μαρτίου μηνὸς ἐπελάβετο τὸ ,γωλθ΄ ἔτος τοῦ κόσμου. καὶ εἰκότως τὰ ,γωλη΄, μερίζομεν παρὰ τὸν ιθ΄. εἶτα θέλοντες γνῶναι καὶ πότε γέγονον ἡ ιδ΄, καθ᾽ ἣν ἐπετελέσθη τὸ πάσχα· τίθεμεν τὰς τοῦ φύσει ιθ΄, ἔσται ἐπακτὰς λ΄, καὶ περὶ τῶν φωστήρων ιγ΄, προσελήνους ζ΄, καὶ ια΄, τὰς ἀπὸ κα΄. Μαρτίου, καὶ ιγ΄ Ἀπριλλίου· γίνονται οδ΄, ἔξελε λβ΄, γίνονται ξ΄, λοιπὸν ιδ΄. καὶ ἔγνωμεν ὡς ἡ ιδ΄, τῆς σελήνης κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἔφθασεν τῇ ιγ΄ τοῦ Ἀπριλλίου μηνός. Εἶτα θέλοντες γνῶναι καὶ ποία ἡ ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος ἦν, ὅτε τὸ πρῶτον ἐν Αἰγύπτῳ γέγονε πάσχα· τίθεμεν τὰ ,γωλη΄ ἔτη. Τούτοις προσάπτομεν τὸ τέταρτον, γίνονται ,δψϟζ΄. μέρισον ἑβδόμου ζ΄. χ΄. γίνονται. ,δσ΄. ζ΄, π΄ γίνονται φξ΄. ζ΄, ε΄, γίνονται λε΄. Λοιπὸν β΄. ταύταις πρόσβαλε περὶ τῶν φωστήρων γ΄, γίνονται ε΄, καὶ ια΄ τὰς ἀπὸ κα΄ Μαρτίου. γίνονται ις΄. πρόσβαλε καὶ Ἀπριλλίου ιγ΄. γίνονται κθ΄, ταύτας εἰς ζ΄. ζ΄, δ΄ γίνονται κη΄. λοιπὸν α΄. καὶ ἔγνωμεν ὡς ἡ ιδ΄ τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, καθ᾽ ἣν πρῶτον τὸ ἐν Αἰγύπτῳ πάσχα ἐπετελέσθη, ἔφθασεν τῇ ιγ΄ τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς, καὶ ἐν ἡμέρᾳ πρώτῃ τῆς ἑβδομάδος.

Μετὰ τὰς ι΄ πληγὰς, ἡ κάλυψις τῆς θαλάσσης ἐπὶ Φαραὼ, καὶ ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους ια΄.

Τὸν Μωυσῆν μετὰ τὸ ἐπαγαγεῖν αὐτὸν τὰς πληγὰς, οἱ Αἰγύπτιοι ψομ-θομ-φαν-χθὴ προσηγόρευσαν, ὃ ἑρμηνεύεται, ᾧ ἀπεκαλύφθη μέλλον.

Μωυσῆς προεφήτευσεν λέγων. Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει ὁ θεὸς, ὡς ἐμὲ, αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα.

Ἀαρὼν προεφήτευσεν λέγων. μή μοι ὀργίζου κύριε οὐ γὰρ οἶδας τὸ ὅρμημα τοῦ λαοῦ τούτου. λέγουσι γάρ μοι, ποίησον ἡμῖν θεούς.

γ΄, δ΄, ε΄, ϛ΄.

Τῷ ϛ΄ ἔτει τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ πϛ΄ Μωυσέως.

ΛΑΓΩΝ

Ægypto pascha celebrabatur, & Israëlitæ jussi sunt agnum accipere & seruare) in nonum Aprilis incidisse. Sed cur partiti sumus annum mundi 3838. Et non potius abjecto vno diuisimus 3837? Quia Moyses cum Aarone anno mundi 3838. ingressus est ad Pharaonem; & à 21. Martij inchoabat jam annus 3839 Meritò ergo 3838. diuidimus per 19. Porro si lubet scire quando 14. luna extiterit, qua Pascha celebratū est: ponimus illas 30. epactas, quas annus † decēnouennalis natura sua habet; & 13. præterea illas ante luminaria, ac 7. ante lunares, illasq; 11. à 21 Martij: & 13. Aprilis; fiúntq; 74. Abijce bis 30. & erunt 60. relinquentúrq; 14. Ita discimus, quo pacto 14. luna præsentis anni in diem 13. Aprilis inciderit. Insuper si juuat etiā scire, quis ille dies hebdomadis fuerit, quo die primum in Ægypto pascha institutū est: numerāus annos 3838. His quartā adijcimus partem, existūtq; 4797. Duc 7. in 600. prodibunt 4200. duc 7. in 80. exstabunt 560. Duc 5. in 7. nascentur 35. superant duo: His adijce tres ante luminaria, & erunt 5. vndecimque à 21. Martij erunt. 16. Adde ex Aprili 13. erūt 29 Duc 4. in 7. erunt 28. relinquitur vnū. Intelligitur ergo quemadmodū 14. luna mensis primi, qua primum in Ægypto pascha celebratum est, in 13. diem Aprilis inciderit, primáq; hebdomadis die peractum sit.

† δεκαεννεαετηρίς.

Feria 1. paschæ quæritur.

Post denas Ægyptiorum plagas, secuta est vndecima rubri maris, quo Pharao cum Ægyptijs oppressus tectúsq; est.

Moysen, qui plagis Ægyptum icerat, Ægyptij appellauere Psom-Thom-Phan-Chti, hoc est, cui futura cognita & significata sunt.

Moyses vaticinatus dixit: " Prophetam vobis excitabit Deus sicuti me: ipsum in omnibus audietis.

*Aaron quoq; prophetabundus dixit: " Ne irascaris Domine mihi: * non enim nosti impetum populi hujus. Dicunt enim mihi: fac nobis Deos."* * Tu

III. IV. V. VI.

Hoc ano (VI.) Exodi seu migrationis Israëlitarum anno

ΑΑΡΩΝ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ πθ´ ἔτος κατάγων πρῶτος Ἑβραίων ἀρχιερεὺς κατέστη.

ζ´, η´, θ´, ι´, ια´, ιβ´, ιγ´, ιδ´, ιε´, ιϛ´, ιζ´, ιη´.

Ἑβραίων τὴν ἀρχιερωσύνην δεύτερος διεδέξατο ΕΛΕΑΖΑΡΟΣ υἱὸς Ἀαρών.

ιθ´, κ´, κα´, κβ´, κγ´, κδ´, κε´, κϛ´
κζ´, κη´, κθ´. λ´, λα´, λβ´, λγ´,
λδ´, λε´, λϛ´, λζ´, λη´, λθ´, μ´·

ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΩΥΣΗΝ.

Οὗτός ἐστιν ὁ μέγας Μωυσῆς ὁ τῶν παραδόξων σημείων καὶ τεράτων ποιητής· ὁ τῆς κτίσεως κοσμογράφος· ὁ σκιαῖς τοῦ ἀληθινοῦ ἡμῶν ποιμένος Χριστοῦ τετιμημένος καὶ προσώπῳ ὑπὸ θεοῦ δεδοξασμένος. ὁ λόγοις καὶ ἔργοις προμηνύων τὰ τῆς οἰκονομίας τοῦ δεσπότου Χριστοῦ. ἔργοις μὲν ὡς τὸν Ἰσραὴλ ἐκ δουλείας Αἰγυπτίων λυτρώσασθαι, τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος ποιησάμενος τὴν διάβασιν τῆς θαλάσσης ὡς ἐπὶ βαπτίσματος διὰ τῆς νεφέλης προμηνύων τὴν δόσιν τοῦ νόμου, καὶ τῆς ἐρήμου τὴν διαγωγήν. ὡς ἐπὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ τῆς ἐκκλησίας προτυπούμενος· τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν ἐφ' ὑψηλοῦ στήσας, τὸ πάθος τὸ διὰ τοῦ σταυροῦ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ προκατήγγελεν. τὴν εἴσοδον τῆς γῆς ἐπαγγελίας διὰ Ἰησοῦ παραπέμψας τὸ κατοικητήριον τὸ ἐν οὐρανοῖς προεγράφετο. οὗ τάξις μεσίτου ὑπερφυὴς διὰ πλειόνων θαυμάτων ἱστορουμένη. Τί δὲ δεῖ λέγειν καὶ περὶ τῆς σκηνῆς τῆς οὔσης ἐκμαγεῖον παντὸς κόσμου, ἐν ᾗ καὶ ἱλαστήριον ἔθετο τάξιν ἐπέχον τοῦ δεσπότου Χριστοῦ. Ἀλλ' ἵνα μὴ μείνομεν τὸν λόγον πολλάκις αὐτὰ προειρηκότες ἐπὶ τὴν προφητείαν αὐτοῦ τὴν διὰ λόγων ἔλθωμεν λέγει τοίνυν οὕτως. Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὡς ἐμέ. αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα, ὅσα ἂν εἴπῃ πρὸς ὑμᾶς. ἔσται δὲ πᾶσα ψυχή, ἥτις οὐκ ἀκούσει τοῦ προφήτου ἐκείνου ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. καὶ πάλιν αὐτὸς συγγράφει, ὡς ἀπὸ τοῦ Ἀβραὰμ εἰρημένον. Ανα-

πλεῖ

LXXXVI. *Moysis* AARON *frater ejus cum ageret annum* LXXXIX. *primus Hebræorum summus pontifex est creatus.*

VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII.

Pontificatum Hebræorum suscepit ELEAZARVS *Aaronis filius.*

XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

DE MOYSE.

Hic est ille ingens Moyses inusitatorum prodigiorum effector, orbisq; conditi cosmographus, qui eo honore dignatus Christum verum pastorem nostrum adumbrauit. Deiq; aspectu honoratus est. Qui verbis factisq; Christi Domini futuram in terris vitam expressit; Factis quidem vt qui Israëlitas ex Ægyptiorũ seruitute in libertatem vindicarit: Pascha & sanguinis profusionem instituerit: Per Maris transitum, veluti baptisma per aquã & nubem, docuerit: Per legis promulgationem, & vitam in Eremo actam, spiritus sancti & Ecclesiæ formam designarit: Per serpentem æneum sublimè erectum Christi Domini crucem prænunciarit: Per ingressum Iesu (Naue) in terrã promissionis cæleste domiciliũ descripserit: A quo status Seruatoris nostri pluribus miraculis est declaratus. Quid de tabernaculo memorem, quod orbis quasi totius fuit compendium & simulacrum, in quo & propitiatorium collocauit, quod Christi Domini figuram continebat. Sed ne diutius historiæ cursum retardemus, hisce jam sæpius expositis, ad oraculum illius verbo editum progrediamur. sic enim loquitur. "Prophetam suscitabit vobis Dominus Deus ex fratribus vestris sicuti me. Illum juxta omnia audietis quæcũq; dixerit vobis. Erit, autem, omnis anima quæ non audierit prophetam illum, exterminabitur de populo suo." Rursum ipse scribit tamquam ab Abrahamo prædictum. Actor. 3.

τελεῖ ἄστρον ἐξ Ιακὼβ, καὶ ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ισραὴλ, καὶ θραύσει τοὺς ἄρχοντας Μωάβ. καὶ ὑποτάξει πάντας τοὺς υἱοὺς Σήθ. υἱοὶ δὲ Σήθ, ὅλος ὁ κόσμος ἐστί. Καὶ οὐχ ἁρμόζει τοῦτο, εἰ μὴ ἐπὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ. Ο γὰρ Σὴθ, θεμέλιος ἑρμηνεύεται.

Επειδὴ οὖν ὁ Καΐν, καὶ τὸ τούτου σπέρμα ἐν τῷ κατακλυσμῷ ὅλον ἀπώλετο. Αβελ δὲ ἄπαις νεώτερος ἐτελεύτησεν. Τούτων ὁ Σὴθ μετανέστερος ἐγένετο, ἐξ οὗ καὶ ὁ Νῶε, καὶ πᾶς κόσμος κατάγεται ὥσπερ τις θεμέλιος τῶν ἀνθρώπων, διὰ τοῦτο ἐκ τῆς αἰτίας ἐνθουσιασθὴς αὐτὸν ὁ Αδὰμ ἐπωνόμασε Σήθ. ἵνα εἴπῃ ὅλον τὸν κόσμον. Τοῦτο δὲ ἐπὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ μόνου ἁρμόζει, πρὸς ὃν πᾶσα ἡ θεία γραφὴ ἀφορᾷ.

ὅτι Σὴθ, θεμέλιος ἑρμηνεύεται.

ΙΗΣΟΥΣ ΝΑΥΗ, κζ΄, ὁμοῦ ,γπδ΄.

α΄, β΄, γ΄, δ΄, ε΄.

Ην ἀρχιερεὺς ΕΛΕΑΖΑΡΟΣ υἱὸς Ααρών.

ϛ΄, ζ΄,

Τούτῳ τῷ ἔτει τῆς ἑαυτοῦ ἡγεμονίας, διαγαγὼν Ιησοῦς υἱὸς Ναυῆ τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ, εἰς γῆν Χαναὰν δεκάτῃ τοῦ πρώτου μηνὸς διὰ μέσου τοῦ Ιορδάνου στήσας τοὺς δύο † φωστῆρας θεοῦ βουλήσει, πρώτην τε τὴν πόλιν τὴν Ιεριχὼ τῶν τειχέων αὐτῆς πεπτωκότων αὐτομάτως, ἄνευ ἀνθρωπίνης καυχήσεως, τὴν παλαιστινῶν γῆν τῷ Ιουδαίων ἔθνει διανέμει πρὸς κλῆρον κατὰ φυλὴν, κατασκάψας ἐπαρχίας ἑπτὰ, καὶ ἐρημώσας βασιλείας κθ΄, ἐν ἓξ ἔτεσιν. ἐν οἷς καὶ τῆς τῶν Φοινίκων γῆς * περιεκράτησεν.

† στήτω ὁ ἥλιος κατὰ Γαβαὼν, καὶ ἡ σελήνη κατὰ φάραγγα. Iof. x.

* ἐπεκράτησεν.

Προεφήτευσεν Ιησοῦς καὶ εἶπεν· κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος ὃς ἐστιν ἐν οὐρανῷ ἄνω, καὶ ἐπὶ γῆς κάτω.

η΄, θ΄, ι΄, ια΄, ιβ΄, ιγ΄, ιδ΄, ιε΄, ιϛ΄, ιζ΄, ιη΄, ιθ΄, κ΄, κα΄, κβ΄, κγ΄, κδ΄, κε΄, κϛ΄, κζ΄.

Μετὰ τελευτὴν Ιησοῦ, ἐξήμαρτεν ὁ λαὸς τῶν υἱῶν Ισραὴλ πρὸς τὸν θεόν. καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς τῷ Χουσαρσαθὲμ βασιλεῖ τῆς Μεσοποταμίας, καὶ ἐδούλευσαν αὐτῷ ἔτη η΄.

δουλεία πρώτη.

ΧΟΥΣΑΡ-

ctum. "*Orietur stella ex Iacob, & consurget † homo de Israël, & percutiet Duces Moab, & * subijciet sibi omnes filios Seth.*" *Nomine porro filiorum Seth, totus mūdus continetur, quod in Seth non quadrat, sed in Christum Dominum. Seth enim fundamētum, per interpretationem dicitur.* † virga. *vastabit.

Quia enim Cainus & tota Caini posteritas aquarū diluuio perijt; Abel autem absq; liberis natu minor vitam finijt, his posterior Seth fundamentū factus est, ex quo per Noë, totus terrarum orbis velut à radice seu fundamento propagatus est. Hinc admiratione perculsus Adamus ob hanc eum caussam Seth appellauit, vt (eo nomine) totum orbem complecteretur. Quod in Christum solum conuenit, in quem tota sacra literatura respicit. Seth fundamentum sonat.

IESVS NAVE XXVII. *A.M* MMMDCCCCIV. 3904.

I. II. III. IV. V.

ELEAZARVS *Aaronis filius summus erat pontifex.*

VI. VII.

Hoc anno principatus sui Iesus filius Naue, cum Israëlem in Chananaeorum regionem, decima primi mensis per medium Iordanem deduceret, Dei nutu Solem & lunam stitit, primámq; vrbem Hierichunta moenibus per se nulla vi humana gloriáue cadentibus Palæstinorum fines Iudæis sorte tributim partitus ex XXIX. regnis euersis septem prouincias intra sexennium instituit, quo tempore Phœnicum quoq; regnum expugnauit. Stet sol contra Gabaon, & luna contra vallem. Iosue 10.

Prophetauit quoq; IESVS cum dixit: Dominus Deus noster Dominus vnus est in cœlo sursum & in terra deorsum.

VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII.

Defuncto IESV populus Israëliticus peccauit in Deum: quem tradidit Dominus Chusorsathemo regi Mesopotamiæ, cui annos VIII *seruitutem seruierunt.* Prima seruitus.

CHVSAR-

ΧΟΥΣΑΡΣΑΘΕΜ, η΄, ὁμοῦ ,γϡιϐ΄.

α΄, ϐ΄, γ΄, δ΄, ε΄, ϛ΄, ζ΄, η΄.

Εϐραίων τὴν ἀρχιερωσύνην τρίτος διεδέξατο ΦΙΝΕΕΣ.

Δευτέρα δουλεία

Μετὰ τελευτὴν τοῦ Χουσαρσαθὲμ κρατοῦσιν Εϐραίων ἀλλόφυλοι ἔτη η΄. ἃ καὶ συνάπτεται τοῖς τοῦ Γοθονιὴλ κατὰ τὰς Ιουδαίων παραδόσεις. καὶ κεκραξάντων τῶν λαῶν πρὸς τὸν θεὸν, ἀνέστησεν αὐτοῖς κύριος ὁ θεὸς ἡγεμόνα τὸν ΓΟΘΟΝΙΗΛ ἀδελφὸν Χαλὲϐ τὸν νεώτερον ἐκ φυλῆς Ιούδα. Οὗτος παρετάξατο τῷ Χουσαρσαθὲμ βασιλεῖ τῆς Μεσοποταμίας εἰς πόλεμον, καὶ ἔκρινεν αὐτόν. καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ περιγενόμενος, καὶ ἦρξεν Γοθονιὴλ κρίνων τὸν λαὸν ἔτη λϐ΄. ὁμοῦ ,γϡμδ΄.

Κατὰ τούτους τοὺς χρόνους Προμηθεὺς μυθεύεται σοφὸς ὢν ἀπαιδείᾳ, ὃς τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ ἰδιωτείας μετέπλασεν.

α΄, ϐ΄, γ΄, δ΄, ε΄, ϛ΄, ζ΄, η΄, θ΄, ι΄, ια΄, ιϐ΄, ιγ΄, ιδ΄, ιε΄, ιϛ΄, ιζ΄, ιη΄, ιθ΄, κ΄, κα΄, κϐ΄, κγ΄, κδ΄, κε΄, κϛ΄, κζ΄, κη΄, κθ΄, λ΄, λα΄, λϐ΄.

Καὶ πάλιν ἐξήμαρτεν ὁ λαὸς τῶν υἱῶν Ισραὴλ πρὸς τὸν θεόν. Καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς τῷ Εγλὼμ βασιλεῖ Μωαϐητῶν. καὶ ἐδούλευσαν αὐτῷ υἱοὶ Ισραὴλ ἔτη ιη΄, ὁμοῦ ,γϡξϐ΄.

γ΄. δουλεία.

α΄, ϐ΄, γ΄, δ΄, ε΄, ϛ΄, ζ΄, η΄, θ΄, ι΄, ια΄, ιϐ΄, ιγ΄, ιδ΄, ιε΄, ιϛ΄, ιζ΄, ιη΄.

Επιστρεψάντων τῶν υἱῶν Ισραὴλ πρὸς τὸν θεὸν, ἀνέστησεν αὐτοῖς κύριος ὁ θεὸς ἡγεμόνα τὸν Αὼδ ἄνδρα ἐκ φυλῆς Εφραίμ. καὶ ἀπέκτεινε τὸν Εγλὼμ βασιλέα Μωαϐιτῶν. καὶ ἦρξεν τοῦ λαοῦ Αὼδ ἐκ φυλῆς Εφραίμ, καὶ ἐδούλευσαν αὐτῷ ἔτη νϛ΄.

ΑΩΔ, νϛ΄, ὁμοῦ ,διη΄.

α΄, ϐ΄, γ΄, δ΄, ε΄, ϛ΄, ζ΄, η΄, θ΄, ι΄, ια΄, ιϐ΄, ιγ΄, ιδ΄, ιε΄, ιϛ΄, ιζ΄, ιη΄, ιθ΄, κ΄, κα΄, κϐ΄, κγ΄, κδ΄, κε΄, κϛ΄, κζ΄, κη΄, κθ΄, λ΄, λα΄, λϐ΄, λγ΄, λδ΄ λε΄, λϛ΄, λζ΄, λη΄, λθ΄, μ΄, μα΄, μϐ΄, μγ΄, μδ΄, με΄, μϛ΄, μζ΄, μη΄, μθ΄, ν΄, να΄, νϐ΄, νγ΄, νδ΄ νε΄, νϛ΄

Ην ἀρχιε-

CHVSARSATHEM VIII. *A.M.* MMMDCCCCXII. 3921.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII.

Pontificatum Hebræorum excepit tertius PHINEES.

Sublato è viuis Chusarsathemo Barbari Hebræos subegerunt annos VIII. *qui Gothonieli ex Hebræorum traditione assignantur. Ergo clamantibus ad Deum populis, excitauit illis Dominus Deus ducem* GOTHONIELEM *ex stirpe Iudæ germanum Chalebi natu minorem. Hic Chusarsathemum Mesopotamiæ regē bello aggressus vicit. populúmq; ejus iudicauit. Præfuit autem Gothoniel judex populi annis* XXXII. *anno M.* MMMDCCCCXLIV.

Secunda seruitus. Sub hec tempora fingitur Prometheus disciplinis artis exculcus homines à vaga & inculta vita in humanitatē transformasse. Vide Animaduersiones num 19. p. 36.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII.

Et rursum peccauit populus filiorum Israël aduersus Deū. & tradidit illos Dominus Deus Eglomo Moabitarum regi, cui seruierunt Israëlitæ annos XIIX. *A. M.* MMMDCCCCLXII. Tertia seruitus. 3962.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII.

Reuersis ad Dominum Deum Israëlitis, suscitauit illis Dominus Deus ducem Aodum ex Ephraima tribu, qui occiso Eglomo rege Moabitarum, imperauit populo Aodus Ephraimita, cui seruierunt annos LVI.

AODVS LVI. *A.M.* MMMMXVIII. 4018.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XIIX. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXIIX. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXIIX. XXXIX. XL. XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV. XLVI. XLVII. XLIIX. XLIX. L. LI. LII. LIII. LIV. LV. LVI.

A.Al *Summus*

Ἦν ἀρχιερεὺς ΑΒΙΟΥΔ.

Μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ κριτοῦ, ἔκρινεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σεμεγὰρ τὸν λαὸν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

ΣΕΜΕΓΑΡ κδʹ, ὁμοῦ ͵δμϐʹ.

αʹ, ϐʹ, γʹ, δʹ, εʹ, ϛʹ, ζ, ηʹ, θʹ, ιʹ, ιαʹ, ιϐʹ, ιγʹ, ιδʹ, ιεʹ, ιϛʹ, ιζ, ιηʹ, ιθʹ, κʹ, καʹ, κϐʹ, κγʹ, κδʹ,

Ἦν ἀρχιερεὺς ΒΟΚΧΕΙ.

δ'. ἡμλαία. Μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Αὼδ καὶ Σεμεγὰρ ἐξήμαρτεν ὁ λαὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ. καὶ παρεδόθησαν ὑπὸ κυρίου τῷ Ἰαβεὶς βασιλεῖ τῶν Χαναναίων. καὶ ἐδούλευσαν αὐτῷ ἔτη κʹ.

ΙΑΒΕΙΣ κʹ, ὁμοῦ ͵δξϐʹ.

αʹ, ϐʹ, γʹ, δʹ, εʹ, ϛʹ, ζ, ηʹ, θʹ, ιʹ, ιαʹ, ιϐʹ, ιγʹ, ιδʹ, ιεʹ, ιϛʹ, ιζ, ιηʹ, ιθʹ, κʹ.

προφῆτισσα. Iud. 4. vide locum. Ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις προεφήτευσεν Δεϐϐώρρα γυνὴ Λαφιδώ, ἐκ φυλῆς Ἐφραίμ. καὶ εἶπεν· οὐκ ἰδοὺ κύριος ἐξελεύσεται ὄπισθέν σου, καὶ πολεμήσει σὺν ἀντιδίκους σου; καὶ δι' αὐτῆς ἡγήσατο τῆς στρατιᾶς λαοῦ Βαροὺχ ὁ υἱὸς Ἀμινοὲμ ἐκ φυλῆς Νεφθαλείμ, ὃς παραταξάμενος τῷ Σισάρᾳ τῷ ἄρχοντι τῆς στρατιᾶς τοῦ Ἰαβεὶς, ἐνίκησεν αὐτὸν καὶ ἦρξεν αὐτῶν Δεϐϐώρρα διακρίνουσα ἔτη μʹ.

Δεϐϐώρρα, ΔΕΒΩΡΡΑ μʹ, ὁμοῦ ͵δρϐʹ.

αʹ.

Δεϐώρρα ἐκ φυλῆς Ἐφραὶμ γυνὴ Λαφιδώ. καὶ Βαρὰχ ὁ τοῦ Ἀμινοὲμ φυλῆς Βενιαμὶν, πνεύματι θεοῦ παραχθέντες, καὶ παραταξάμενοι τῷ Σισάρᾳ στρατηγῷ Ἰαβεὶς, ἀπέκτεινεν αὐτὸν σὺν πολλῷ πλήθει ἀλλοφύλων. καὶ ἐννακόσια ἅρματα σιδηρᾶ κατηδαφάνισαν τοῦ Σισάρα. Οὗτος δὲ διωκόμενος ὑπὸ Δεϐώρρας καὶ Βαρὰχ ὁ Σισάρα ἀναιρεῖται ὑπὸ Ἰαὴλ γυναικὸς Ἀδὲρ τοῦ Κιναίου· πάσσαλον αὐτῆς λαϐούσης ἀπὸ τοῦ τοίχου, καὶ κολλησάσης κατὰ τοῦ κροτάφου αὐτοῦ καθεύδοντος καὶ καταδύντος εἰς τὴν γῆν τοῦ αὐτοῦ πασσάλου. ἦν δὲ ποτισθεὶς γάλακτι, συνεχόμενος ἀφορήτῳ δίψει.

αʹ, ϐʹ, γʹ, δʹ, εʹ, ϛʹ, ζ, ηʹ, θʹ, ιʹ, ιαʹ, ιϐʹ, ιγʹ, ιδʹ, ιεʹ, ιϛʹ.

Τούτῳ

Summus pontifex erat ABIVD.

Aodum è vita decedentem excepit Semegar, qui populum Hebræum iudicauit.

SEMEGAR XXIV. *A.M.* MMMMLXII. 4042.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV.

BOCHVS *summus pontifex.*

Mortuis Aodo & Semegaro peccauit populus contra Dominum Deum, & traditi sunt à Domino Iabes Chananæorum Regi, qui seruierunt illi annis viginti. Quarta seruitus.

IABES XX. *A.M.* MMMMLXII. 4062.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX.

His annis Debbora Laphidonis vxor ex stirpe Ephraim vaticinata dixit: Nunquid ecce Dominus egredietur post te, & expugnabit aduersarios tuos? Et ipsius ductu exercitum populi, Baruch Aminoëmi filius ex tribu Nephthalim eduxit, qui Sisaræ principi exercitus Iabesi occurrit vicitq́. Et rexit populum Debora annis XL. Debora prophetissa.

DEBORA XL. *A.M.* MMMMCII. 4102.

I.

Debora ex tribu Ephraim vxor Laphidonis, & Baruchus Aminoëmi filius ex tribu Beniamin Dei spiritu impulsi castra Sisaræ duci Iabes opposuerunt, illúmq́ cum ingenti multitudine barbarorum occiderunt, & nongẽtos Sisaræ currus ferreos ceperunt. Hic dum fugeret Deboram & Sarachum ingenti laborans siti, lacte pastus & sopitus à Iaële Aderi Cinæi vxore, (quæ clauum à muro detractum per dormientis tempora adegit, atq́ in terram vsq́ defixit) è medio tollitur.

II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI.

* Scal. ed. Ἴλιον. Τούτῳ τῷ ἔτει τὸ Ἴλιον ὑπὸ Ἴλιου ἐκλήθη. * καὶ Ἀσκληπιὸς τὴν ἰατρικὴν μετῆλθε.

ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κϛ', κζ', κη', κθ', λ', λα', λβ', λγ', λδ', λε', λϛ', λζ', λη', λθ', μ'.

ι. δουλεία. Μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Δεβώρραν καὶ Βαρὰχ ἐξήμαρτεν πάλιν ὁ λαὸς ἐναντίον τοῦ κυρίου θεοῦ. καὶ παρεδώθησαν τῷ Ὠρὴβ, καὶ Ζὴβ, τοῖς ἄρχουσι τῶν Μαδιηναίων. καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς ἔτη ζ'.

ΩΡΗΒ καὶ ΖΗΒ ζ', ὁμοῦ ͵δρθ'.

α', β', γ', δ', ε', ϛ', ζ'.

Ἐπὶ τούτων ἐξανέστησεν ὁ θεὸς τὸν Γεδεὼν ἐκ φυλῆς Μανασσῆ ἔχοντα τριακοσίους ἄνδρας, καὶ ἀπώλεσε τὸν Ὠρὴβ καὶ Ζὴβ τοὺς ἄρχοντας τῶν Μαδιηναίων, καὶ δώδεκα * μυριάδας τῶν ἀλλοφύλων. καὶ

120000. ϕ κ'. χιλιάδας. ἦρξε Γεδεὼν τοῦ λαοῦ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὁ ἐκ φυλῆς Μανασσῆ ἔτη μ'.

ΓΕΔΕΩΝ μ', ὁμοῦ ͵δρμθ'.

α', β', γ',

ΠΕΡΙ ΚΥΖΙΚΟΥ.

Κύζικος Ἑλλησπόντου καὶ Ἀσίας μητρόπολις ὑπὸ Κυζίκου ἐκλήθη μετὰ λδ' ἔτη τοῦ τὸ Ἴλιον κληθῆναι. δ', ε', ϛ', ζ', η'.

ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΩΣ ΤΥΡΟΥ.

Τύρος ἐκλήθη πρὸ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ναοῦ, ἔτεσι τριακοσίοις πεντήκοντα καὶ ἑνί.

θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ιϛ', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κϛ', κζ', κη', κθ'. λ', λα'.

Γεδεὼν καθελὼν τὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ θυσιαστήριον τοῦ Βαὰλ τυγχάνον, πνεῦμα τε κυρίου λαβὼν καὶ πίστιν διὰ σημείων τοῦ πόκου, ἔχων τετρακοσίους ἄνδρας, ἐξέκοψε τῶν μαδιηναίων, δυοκαίδεκα μυριάδας.

λβ', λγ', λδ', λε', λϛ', λζ', λη', λθ', μ'.

Μετὰ τελευτὴν Γεδεὼν τοῦ κριτοῦ, ἔκρινε τὸν λαὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ Ἀβιμέλεχ, ὁ ἐκ παλλακῆς υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη τρία.

ΑΒΙΜΕ-

Hoc anno Ilium ab Ilio conditum. Et Æsculapius artem medicam tractat. Ilium conditum. Troia.

XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

Debora & Baracho morte sublatis, Rursum populus aduersus Dominũ Deum peccauit. traditique sunt Orebo & Zebo Ducibus Madianitarum, quibus paruerunt annis septem.

OREBVS & ZEBVS VII. *Anno Mundi* MMMMCIX.

I. II. III. IV. V. VI. VII.

His regnantibus Deus Gedeonem ex stirpe Manasse oriundum excitauit, qui trecentis armatus viris Orebum Zebũq; Madianitarum principes cum centum viginti millibus barbarorũ interfecit, qui ex tribu Manasse populo imperauit annis XL

GEDEON XL. *A.M.* MMMMCXLIX. 4149.

I. II. III.

DE CYZICO.

Cyzicus Hellesponti & Asiæ Metropolis à Cyzico condita annis post Ilium conditum XXXIV. Cyzicus cõdita.

IV. V. VI. VII. VIII.

DE TYRO VRBE.

Tyrus, ante templum Hierosolymitanum annis trecentis, quinquaginta, & vno condita. Tyrus condita. Euseb. annis CCXL. lege notas Scaligeri.

IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI.

Gedeon euersa Baalis à patre condita ara, numinis impulsu, & per signum velleris, fidei certus, quadringentis viris, Madianitarum centum viginti millia deleuit.

XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

Gedeone Iudice emortuali, Abimelechus Gedeonis ex pellice filius Israëlitis jura dedit annis tribus.

ΑΒΙΜΕΛΕΧ, γ΄, ὁμοῦ ,δρνϐ΄.

α΄, ϐ΄, γ΄,

Οὗτός ἐστιν Αϐιμέλεχ, ὁ φονεύσας τοὺς ἑϐδομήκοντα ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ τυραννίδι ἑαυτὸν βασιλέα καταστήσας καὶ τὸν λαὸν κατ᾽ ἀλλήλων πόλεμον καταστήσας.

Μετὰ τελευτὴν Αϐιμέλεχ τοῦ κριτοῦ ἦρξεν Θωλᾶ κριτὴς, υἱὸς Φωλὰ τοῦ ἐκ Χαῤῥὰν ἐκ φυλῆς Ἐφραίμ.

ΘΩΛΑ κγ΄, ὁμοῦ ,δροέ,

α΄, ϐ΄, γ΄, δ΄. Ἑϐραίων ἀρχιερεὺς ΟΖΕΙ.

έ, ς΄,

Μεθ᾽ ὃν οἱ ἐκ τοῦ οἴκου Ἰθάμαρ διεδέξαντο τὴν ἀρχιερωσύνην, πρώτου παραλαϐόντος αὐτὴν ΗΛΕΙ τοῦ κριτοῦ.

ζ, ή, θ΄, ί, ια΄, ιϐ΄, ιγ΄, ιδ΄, ιέ, ις΄, ιζ, ιή, ιθ.

κ΄, κα΄, κϐ΄, κγ΄.

Μετὰ Θωλᾶ πάλιν ἀνέστη Ἰαεὶρ ὁ Γαλααδίτης ἐκ φυλῆς Μανασσῆ. καὶ αὐτὸς ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἔτη κϐ΄,

ΙΑΕΙΡ, κϐ΄, ὁμοῦ ,δρϟζ.

τ᾽ δουλεία. α΄, ϐ΄, γ΄, δ΄, έ, ς΄, ζ, ή, θ΄, ί, ια΄, ιϐ΄, ιγ΄, ιδ΄

ιέ ις΄, ιζ, ιή, ιθ΄, κ΄, κα΄, κϐ΄.

Μετὰ τοῦτον ἐξήμαρτεν ὁ λαὸς πάλιν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς τοῖς ΑΜΜΑΝΙΤΑΙΣ, καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς ἔτη ιή, ὁμοῦ ,δσιέ.

α΄, ϐ΄, γ΄, δ΄, έ, ς΄, ζ, ή, θ΄, ί, ια΄, ιϐ΄, ιγ΄, ιδ΄, ιέ, ις΄, ιζ, ιή.

Καὶ κεκράζαντος τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν θεὸν ἀνέστησεν αὐτοῖς κύριος ὁ θεὸς ἡγεμόνα τὸν Ἰεφθάε τὸν Γαλααδίτην ἐκ φυλῆς Μανασσῆ, ὃς ἐξεπολέμησε τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐῤῥύσατο αὐτοὺς ἐκ τῆς δουλείας τῶν Ἀμμανιτῶν, καὶ ἔκρινε τὸν λαὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔτη ς΄.

ΙΕΦΘΑΙ, ς΄, ὁμοῦ ,δσκα΄.

α΄.

Οὗτος Ἰεφθάε κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος αὐτοῦ μέλλων Ἀμμανίταις πολεμεῖν, ηὔξατο, ἐὰν νικήσῃ, τὸν ὑπαντήσαντα αὐτῷ πρῶτον ἐκ τῆς οἰκίας

αὐτοῦ

ABIMELECHVS III. *A.M.* MMMMCLII. 4152.

I. II. III.

Hic est ille Abimelechus, qui cæsis LXX. *fratribus per tyrannidem regnum inuasit, populum in ciuilia bella concitauit.*

Abimelecho Thola successit judex, ex tribu Ephraim, Philæ filius ex Charran.

THOLA XXIII. *A.M.* MMMMCLXXV. 4175.

I. II. III. IV. *Hebræorum pontifex* OZI.

V. VI.

Post quem ex domo Ithamar in pontificatum successerũt, quorum primus fuit HELI *idémq; judex.*

VII. IIX. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII.

XIIX. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII.

Thola mortuo iterum Iair Galaadita ex Manasse familia principatum recepit, populúmq; judicauit annis XXII.

IAIR XXII. *A.M.* MMMMCXCVII. 4197.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XIIX. XIX. XX. XXI. XXII.

Post hunc rursum peccauit populus coram Domino. & tradidit illos Dominus Deus AMMANITIS, *quibus subjecti fuêre annis* XIIX. *A.M.* MMMMCCXV. sexta seruitus. 4215.

I. II. III. IV. V. VI. VII. IIX. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII.

Et clamante populo ad Deum suscitauit Dominus Deus ducem Iephte Galaaditen ex familia Manasse, qui bello in barbaros suscepto Israëlitas è seruitute Ammonitarum in libertatem asseruit. populóq; Israëlitarum jus dixit annis VI. Iephte.

IEPHTHE VI. *A.M.* MMMMCCXXI. 4221.

Annus Iephthe I.

Hic Iephthe primo anno Ammonitas bello aggressurus vouit, si victor rediret, primum se è domo sua sibi occurrentem Deo

αὐτοῦ θυσίαν αὐτὸν προσενεγκεῖν τῷ θεῷ. Καὶ νικήσαντος αὐτοῦ συνήντησεν αὐτῷ ἡ μονογενὴς αὐτοῦ θυγάτηρ, ἥντινα μετὰ δύο μῆνας πενθήσασαν τὴν ἑαυτῆς παρθενίαν ἔθυσεν. ἧς τὸν * τύπον εἰς ἔτι καὶ νῦν αἱ τῶν Ἑβραίων παρθένοι, ὅσαι ἂν εὑρεθῶσι, κατ' ἐνιαυτὸν τελοῦσι θρῆνον.

* τὸν τύπον Scal. vitiose.

β', γ', δ', ε', ς'.

Μετὰ τὴν τελευτὴν Ιεφθάε, ἦρξεν τῶν υἱῶν Ισραὴλ Εσσεβὼν ἐν Βηθλεὲμ ἐκ φυλῆς Ιούδα. καὶ αὐτὸς ἔκρινεν τὸν Ισραὴλ ἔτη ἑπτά.

ΕΣΣΕΒΩΝ ζ', ὁμοῦ δσκη'.

α', β', γ', δ', ε', ς', ζ'.

Μετὰ τελευτὴν Εσσεβὼν ἦρξεν τοῦ Ισραὴλ Αιαλὼν ὁ Ζαβουλωνίτης. καὶ αὐτὸς ἔκρινε τὸν Ισραὴλ ἔτη ι'.

ΑΙΑΛΩΝ ι', ὁμοῦ δσλη'.

α', β', γ', δ', ε', ς', ζ', η', θ', ι'.

Μετὰ τὴν τελευτὴν Αιαλὼν ἦρξε τῶν υἱῶν Ισραὴλ Λαβδὼν ὁ υἱὸς Αἐλλήμ, ὁ Φαραθωνίτης ἐν φυλῆς Εφραίμ, καὶ αὐτὸς ἔκρινε τὸν Ισραὴλ ἔτη η'.

ΛΑΒΔΩΝ, η', ὁμοῦ δσμς'.

α', β', γ'.

Τρίτῳ ἔτει τοῦ Λαβδὼν τὸ Ιλιον ἥλω.

δ', ε', ς', ζ', η'.

Οὗτος ὁ Λαβδὼν ἔσχεν υἱοὺς τριάκοντα, καὶ ἐκγόνους τριάκοντα.

ζ. ἡλικίαν. Μετὰ τελευτὴν τοῦ Λαβδὼν ἐξήμαρτεν πάλιν ὁ λαὸς ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς τοῖς Φυλιστιείμ, καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς ἐπὶ ἔτη μ'.

ΦΥΛΙΣΤΑΙΟΙ ἔτη μ', ὁμοῦ δσπς'.

α', β', γ', δ', ε', ς', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ις', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κς', κζ', κη', κθ', λ', λα', λβ', λγ', λδ', λε', λς', λζ', λη', λθ', μ'.

Καὶ

Deo sacrificaturum. Victori vnica occurrit filia, quam post bimestre, vbi suam deplorasset virginitatem immolauit. In cujus †memoriam facti, Hebræorum, quantæ quantæ sunt, virgines etiam hodie luctum solemnem quotannis instaurant. ad cuius imaginem exemplúmue

II. III. IV. V. VI.

Iephte fatis functo successit in principatu Israëlis Essebon Bethleemites, ex tribu Iuda, septémque annos judicia administrauit.

ESSEBON VII. *A.M.* MMMMCCXXVIII. 4228.

I. II. III. IV. V. VI. VII.

Esseboni successit in Hebræorum tribunali Æalon Zabulonites, annisq; decem judicijs præfuit.

ÆALON X. *A.M.* MMMMCCXXXIIX. 4238.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X.

Post Æalonem Israëlitarum rem administrauit Labdon Aëlimi filius Pharathonites ex tribu Ephraim, qui Israëlem judicauit annis VIII.

†LABDON VIII. *A.M.* MMMMCCXLVI. 4246. † Abdon aliter, vbique.

I. II. III.

Tertio Labdonis anno captum est Ilium. Ilium seu Troia capta

IV. V. VI. VII. IIX.

Huic Labdoni fuere filij † XXX. *nepotes* XXX. † XL.

Labdone mortuo rursum populus aduersus Dominum Deum peccauit, qui tradidit illos Philistæis, quibus seruierunt annis XL. septima seruitus.

PHILISTÆI *annis* XL. *A.M.* MMMMCCLXXXVI. 4286.

I. II. III. IV. V. VI. VII. IIX. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XIIX. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

Καὶ ἐπιστρεψάντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς τὸν θεὸν, ἀνέστησεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ἡγεμόνα τὸν Σαμψὼν υἱὸν Μανωὲ ἐκ φυλῆς Δάν. ὃς ἐξεπολέμησεν τοὺς ἀλλοφύλους ἐν ἰσχύι μεγάλῃ. Καὶ αὐτὸς ἔκρινεν τὸν Ἰσραὴλ ἔτη κ΄.

ΣΑΜΨΩΝ κ΄, ὁμοῦ ,δτϛ΄.

α΄, β΄, γ΄, δ΄, ε΄. ϛ΄, ζ΄, η΄, θ΄, ι΄, ια΄, ιβ΄,

ιγ΄, ιδ΄, ιε΄, ιϛ΄, ιζ΄, ιη΄, ιθ΄, κ΄,

Τὸν Σαμψὼν υἱὸν Μανωὲ ἐκ φυλῆς Δὰν ἰσχύι διάσημον γεγονέναι φασὶ, τὸν πολεμήσαντα τοὺς ἀλλοφύλους. καὶ παρά τισι τὰς πράξεις αὐτοῦ παραβάλλεσθαι ταῖς τοῦ Ἡρακλέως φασί. Θηρεύσας γὰρ ἀλώπεκας τριακοσίους, καὶ ταῖς κέρκοις αὐτῶν λαμπάδας ἐξημμένας προσδήσας, ἐνέπρησε τῶν ἀλλοφύλων τοὺς ἀμπελῶνας καὶ σπόριμα. Οἱ δὲ ἀλλόφυλοι ἐπιστρατεύσαντες τῷ Ἰσραὴλ ἔκδοτον αὐτὸν δέσμιον ἀπήγαγον. ὁ δὲ διαρρήξας τὰ κῶλα τῶν δεσμῶν, συντυχὼν σιαγόνι ὄνου, ἀπέκτεινεν αὐτῶν χιλίους, καὶ διεσώθη. καὶ διψήσας τὸν θεὸν ἐπεκαλέσατο καὶ διαρρήξας τὸν ἐν τῇ σιαγόνι ὅλμον, ἀνέβλυσε πηγή. Εἶτα ἐν Γάζῃ συγκλεισθέντα αὐτὸν, καὶ ἀποκλεισάντων τὴν πόλιν τῶν ἀλλοφύλων, ἐλπιζόντων τε ἔχειν αὐτὸν ἐν φρουρᾷ, τῇ νυκτὶ κεκλεισμένων τῶν πυλῶν διαρρήξας τὰ δεσμὰ ἐξῆλθεν συνήθειαν ἔχων πρός τινα πόρνην Δαλιδὰν ὀνόματι, κἀκεῖσε γίνεται τοῖς σατράπαις τῶν ἀλλοφύλων. Καὶ διὰ τῆς κόμης αὐτοῦ ἰσχὺς φανερὰ τούτοις γίνεται. Καὶ ὑπνώσαντος αὐτοῦ, καὶ ξυρισθέντος τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τῆς Δαλιδᾶς, ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἐμαράνθη. συλλαβόμενοί τε οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ ἐκκόψαντες αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς κατήγαγον εἰς Γαζὰν, καὶ πεδήσαντες αὐτὸν εἰς μυλῶνα καθεῖρξαν. Εἶτα ἑορτάζοντες προσήνεγκεν αὐτὸν συμπαίζειν αὐτῷ. Ὁ δὲ ἀξιώσας τὸν χειραγωγὸν αὐτοῦ συνάψαι αὐτὸν τοῖς κίοσιν, ὡς κεκμηκότα, συνηγμένων τῶν ἀλλοφύλων ἀμφὶ τοὺς ,γ, εὐξάμενος ἐκδίκησιν παρὰ θεοῦ ἐπεσπάσατο τοὺς κίονας, καὶ διεφθάρη σὺν τοῖς ἀλλοφύλοις, πλείονας θανατώσας τελευτῶν, εἴπερ ἀποκτείνας ζῶν.

Μετὰ τελευτὴν Σαμψών.

Ἀναρχίας καὶ εἰρήνης μ΄. ὁμοῦ ,δτμϛ΄.

α΄, β΄.

Reuersis Israëlitis ad Dominum, excitauit Dominus Samsonem ducem Manoë filium, ex tribu Dani. qui incircumcisos alienigenas magno robore deuicit, Israëlémq; annis XX. *rexit.*

SAMSON XX. *A.M.* MMMMCCCVI. 4306.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XIIX. XIX. XX.

Samsonem Manuë filium ex familia Dani robore virium nobilitatū ferunt qui Philistæos alienigenas debellauit. A quibusdam facinora Samsonis cum Herculis factis comparantur. Venabundus enim vulpes trecentas cepit, quarum caudis ardentes faces alligauit, vineásq; hostium & segetem incendit. hostes verò illato Israëlitis bello dedi sibi illum postularunt. captum ergo vinctum abduxerunt. Ille verò diruptis vinculorum nodis reperta mandibula asini mille hostes interemit, saluúsq; euasit. Cúmque siti cruciaretur, implorato Deo confregit in maxilla molarem dentem, ex quo fons promanauit. Postea Gazæ clausus cum portis obseratis illum custodiâ detineri putarent, ille noctu effractis portarum vectibus exiuit. solitus cum Dalila scortorem habere, & inter incircumcisos satrapas versari, quibus & fortitudo ejus per comam patuit. Nam dormienti, cum à Dalida tonderetur, vis roboris emarcuit. Captum igitur & oculis multatum Gazam deduxerunt, ligatúmque pistrino concluserunt. Porrò cùm diem festum agitarent, producto illudebant. qui cùm rogasset ductorem suum, vti sibi liceret veluti fesso columnis inniti, tribus millibus hostium collectis, implorata numinis vindicta, conuulsis columnis cum hostibus interijt, plurésq; moriendo quàm dum viueret, occidit. Samson & Hercules.

Post Samsonem extinctum interregnum & pax annis XL. *A.M.* MMMMCCCXLVI. 4346.

α΄, β΄, γ΄, δ΄, ε΄, ϛ΄, ζ΄, η΄, θ΄, ι΄, ια΄, ιβ΄, ιγ΄.
ιδ΄, ιε΄, ιϛ΄, ιζ΄, ιη΄, ιθ΄, κ΄, κα΄, κβ΄, κγ΄.
κδ΄, κε΄, κϛ΄, κζ΄, κη΄, κθ΄, λ΄, λα΄, λβ΄, λγ΄.
λδ΄, λε΄, λϛ΄, λζ΄, λη΄, λθ΄, μ΄.

Μετὰ ταῦτα ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ΗΛΕΙ ὁ μέγας ἱερεύς, καθὼς ἡ πρώτη τῶν βασιλειῶν παρὰ τοῖς Ἑβραίοις καὶ Χριστιανοῖς ἱστορεῖται. μετὰ γὰρ τοὺς κριτὰς ἦρξεν Ηλεὶ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἔτη μ΄. ὁμοῦ ͵δτπϛ΄.

α΄, β΄, γ΄, δ΄, ε΄, ϛ΄, ζ΄, η΄, θ΄, ι΄, ια΄, ιβ΄, ιγ΄.
ιδ΄, ιε΄, ιϛ΄, ιζ΄, ιη΄, ιθ΄, κ΄, κα΄, κβ΄, κγ΄.
κδ΄, κε΄, κϛ΄, κζ΄, κη΄, κθ΄, λ΄, λα΄, λβ΄, λγ΄, λδ΄
λε΄, λϛ΄, λζ΄, λη΄, λθ΄, μ΄.

Ἑβραίων τέταρτος τὴν ἀρχιερωσύνην διεδέξατο ΗΛΕΙ. οἱ δὲ τούτου υἱοὶ Ὀφνὶ καὶ Φινέες λοιμοὶ, καὶ οὐκ εἰδότες τὸν κύριον. πρὸ γὰρ τοῦ τῷ θεῷ προσενεχθῆναι τὰς ὑπὸ τοῦ λαοῦ προσφερομένας θυσίας, ἑαυτοῖς ἀπήρπαζον τὰ καλλιστεύοντα μετὰ βίας, οἳ καὶ συνετρίβησαν μετ' οὐ πολὺ ἐν τῷ πολέμῳ τῶν ἀλλοφύλων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. Ἐπὶ τούτου τοῦ Ηλεὶ ὁ ἅγιος Σαμουὴλ γεννᾶται ἀπὸ Ἐλκανᾶ, καὶ Ἄννας, ὃς καὶ ἱεροτεύειν ἤρξατο ὁράσεων ἀξιωθεὶς παρὰ τοῦ θεοῦ.

Sam. 2 in LXX. interp.

Ἄννα προεφήτευσεν καὶ εἶπεν· Κύριος ἀνέβη εἰς οὐρανοὺς καὶ ἐβρόντησε. αὐτὸς κρινεῖ ἄκρα γῆς δίκαιος ὢν καὶ ὑψώσει κέρας Χριστοῦ αὐτοῦ.

Μετὰ τελευτὴν Ηλεὶ τοῦ ἱερέως, ἔκρινε Σαμουὴλ ὁ προφήτης τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, ἐπιστρέψας ἀπὸ τῶν ἀλλοφύλων τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου. καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς οἶκον Ἀμιναδὰβ τοῦ χετταίου. καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἔτη κ΄.

ΣΑΜΟΥΗΛ ἔτη κ΄, ὁμοῦ ͵δυϛ΄.

α΄, β΄, γ΄, δ΄, ε΄, ϛ΄.

Ἑβραίων ἀρχιερεὺς ΑΧΙΜΕΛΕΧ.

ζ΄, η΄, θ΄. προεφήτευσεν Σαμουὴλ· Μάρτυς κύριος, καὶ μάρτυς ὁ θεὸς σήμερον.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

Iam inde HELI *pontifex Israëlitis imperauit, quemadmodum primus liber Regum apud Hebræos & Christianos narrat. Post judices enim Heli Sacerdos rexit, populóq; jus administrauit annos ipsos* XL. *A.M.* MMMMCCCLXXXVI. 4386.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XIIX. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXIIX. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXIIX. XXXIX. XL.

Heli quartus Hebræorum pontificatum adeptus est, cujus filij Ophni & Phinees nefarij numen haud coluere. Nam cum Deo sacrificia à populo dicata ab ijs offerenda essent, ipsi sibi per vim optima quæq; ex ijs rapuère. Qui non multo post ambo eodem die in bello barbarorũ perière. Heli pontificatu, D. Samuel ex Helcana & Anna generatur, qui & pontificatum suscepit, cœlestibus à Deo visionibus dignatus. Heli pontif. Iudæorum quartus.

Anna vaticinata dixit: " *Dominus ascendit in cœlos, & tonuit, ipse judicabit fines terræ justus existens, & sublimabit cornu Christi sui.* Sam. 2.

Post Heli mortem Sacerdotis, Samuel Propheta populum judicauit, reduxitque ab alienigenis arcam testamenti Domini, & introduxit eam in domum Aminadab Chettæi, vbi mansit annis xx.

SAMVEL XX. *A.M.* MMMMCCCCVI. 4406.

I. II. III. IV. V. VI.

Hebræorum Pontifex ACHIMELECHVS.

VII. IIX. IX.

Samuel prophetauit: Testis Dominus, & testis Deus hodie.

 X. XI.

ι, ια, ιβ, ιγ, ιδ, ιε, ις, ιζ, ιη, ιθ, κ.

α. Βασιλεὺς Σαοὺλ.

Γηράσαντος Σαμουὴλ, καὶ τοῦ λαοῦ αἰτήσαντος βασιλέα χρίεται κατὰ θεῖον πρόσταγμα ἐπὶ τὸν Ισραὴλ καὶ Ιούδαν ΣΑΟΥΛ.

Πρῶτος οὖν ἐβασίλευσεν ἐν τῇ Ιουδαίᾳ Σαοὺλ υἱὸς Κίς, φυλῆς Βενιαμὴν ἔτη κ.

ΣΑΟΥΛ, κ, ὁμοῦ δυκς.

α, β. Εξ ὧν θεαρέστως ἐβασίλευσεν ἔτη δύο. τὰ δὲ λοιπὰ ἐν παραβάσει καθὼς ἔστι τοῦτο λαβεῖν ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν αὐτῇ τῇ πρώτῃ τῶν βασιλειῶν.

γ, δ, ε, ς.

Τὴν ἀρχιερωσύνην διεδέξατο ΣΑΜΟΥΗΛ ὁ ἐκ Βηθλεὲμ υἱὸς Ελκανᾶ καὶ Αἴνας,

ζ, η, θ, ι, ια, ιβ, ιγ,

Περὶ ὁμήρου.

ΟΜΗΡΟΣ κατά τινας ἐγνωρίζετο.

ιδ, ιε, ις, ιζ, ιη, ιθ, κ.

Τούτῳ αὐτοῦ τῷ κ ἔτει Σαοὺλ τὸν Αβιμέλεχ καὶ ἄλλους τοὺς ἱερεῖς ἀνεῖλεν, ἔχων ἀρχιστράτηγον τὸν Αβεννήρ, υἱὸν Νήρ.

Εἶτα ἔχρισε Σαμουὴλ ὁ προφήτης τὸν Δαβὶδ υἱὸν Ιεσσαὶ ἐκ φυλῆς Ιούδα, εἰς βασιλέα ἐπὶ Ισραήλ. ὅστις πρῶτος Εβραίων ἐβασίλευσεν ἔτη μ.

Δαβὶδ βασιλεύς.

Εβραίων βασιλεὺς πρῶτος ἐκ φυλῆς Ιούδα.

ΔΑΒΙΔ ἔτη μ, ὁμοῦ δυξς.

α, β, γ.

Fallitur in originatione Hierosolymarum.

Δαβὶδ ἐξαλείψας πόλεις τῶν ἀλλοφύλων πολλάς, τὴν Ιεβοὺς πόλιν, Ιερουσαλὴμ προσηγόρευσεν, μηχανησάμενος ἐκ τοῦ συμβεβηκότος. Εν γὰρ τῇ Ιεβοὺς ἐλθὼν ὁ Δαβίδ, ἐν αὐτῇ τῶν ἀλλοφύλων παντελὴς νίκη γεγένηται, ὅθεν καὶ Ιερουσαλὴμ αὐτὴν προσηγόρευσεν οἰκοδομημένης αὐτῆς ἐν ὄρει ὑψηλῷ. Ορος δὲ τῇ Εβραΐδι φωνῇ Ιεβοὺς προσαγορεύεται, Σαλὴμ δὲ * εἰρήνη.

* ἑλλάδι τῇ φωνῇ.

δ, ε, ς, ζ.

Ενχιβ.

X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX.

Samuele consenescente, populóq; regem flagitante Saul iussu Dei in regem Israël & Iuda vngitur.

Primus in Iudæa Saul filius Cis Beniamita regnauit annos XX. I. Rex Iudæorum Saul.

SAVL XX. *A.M.* MMMMCCCCXXVI. 4426.

I. II. *Duobus duntaxat annis Saul regnauit ad præscriptũ Dei, reliquis præuaricatus est, quemadmodum ex lib. primo Regum ibidem rebus his descriptis intelligi potest.*

III. IV. V. VI.

Pontificatum iniit SAMVEL *Bethleemita Helcanæ & Annæ filius.*

VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII.

HOMERVS *quorumdam sententia hoc tempore clarus habebatur.* Homerus.

XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX.

Hoc ipso anno Saul Abimelechum & alios CCCL. *sacerdotes interfecit vsus principe militiæ Abennero filio Neri.* Abner.

Tum Samuel Prophetes Dauid filium Iessæ ex tribu Iuda in regem Israëlis vnxit. qui primus Hebræorum imperauit annis XL.

Hebræorum rex primus ex tribu Iuda

DAVID *regnat annos* XL. *A.M.* MMMMCCCCLXVI. 4466.

I. II. III. II. Rex Iudæorũ Dauid, Ex tribu Iuda primus.

Dauid multis hostium vrbibus deletis, ciuitatem Iebus Hierosolyma appellauit, nomine ab euentu excogitato. Cum enim Iebus ciuitatem peruenisset, deuictis vndequaq; hostibus plena victoria pacéq; est potitus, vnde & Hierosolymam nuncupauit, quòd in edito monte sita esset. Mons verò dialecto Hebræa Iebus vocitatur: Salim verò pax. Hierosolyma.

IV. V. VI. VII.

Regnauit

Ἐν Χεβρὼν ἐβασίλευσεν Δαβὶδ ἔτη ζ΄, τὰ δὲ λοιπὰ τριάκοντα τρία ἐν Ἱερουσαλὴμ. Οὗτος ἀνάγει τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου, ἐξ οἴκου Ἀμιναδάβ, καὶ ἐν τῷ ἀνάγειν αὐτὴν ἐξέκλινεν ὁ μόσχος. καὶ ἐπισχὼν ὁ Χοζὰ τὴν κιβωτὸν ἐπατάχθη, διὰ τὸ μὴ εἶναι αὐτὸν τῶν ἱερέων, ἢ τῶν Λευιτῶν. καὶ φοβηθεὶς Δαβὶδ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς οἶκον * Ἀβεδεδὼν τοῦ Χετταίου, καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ μῆνας τρεῖς.

* Ἀβιδάθαρ

η΄.

Ἑβραίων ἀρχιερεὺς ΑΒΙΑΘΑΡ ἐγνωρίζετο.

θ΄. προεφήτευσεν Γὰδ, Νάθαν, καὶ Ἀσάφ. Νάθαν προφητεύων εἶπεν· Τί ὅτι οὐκ ἐγνώρισας τῷ δούλῳ σου. τίς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ κυρίου μου βασιλέως.

ι΄, ια΄, ιβ΄, ιγ΄, ιδ΄, ιε΄, ις΄, ιζ΄, ιη΄, ιθ΄, κ΄, κα΄, κβ΄, κγ΄, κδ΄, κε΄, κς΄, κζ΄, κη΄, κθ΄, λ΄.

Ἀβεσαλὼμ υἱὸς Δαβὶδ, εἰς τὸν ἴδιον ἐμπαροινῶν πατέρα ἐπικαθήμενος ἡμιόνῳ, καὶ φεύγων, διερχόμενος διὰ φυτοῦ δένδρου μεγάλου περιεπλάκη ἐκ τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τῷ δένδρῳ, καὶ ἐκρεμάσθη. ὅπερ γενομένου, οὐκ ἄν τις ἁμάρτοι λαμβάνων, τὸ παρὰ Μωυσέως εἰρημένον, περὶ τούτου λελέχθαι· ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου. ὁ προεφήτευσε δὲ Μωυσῆς περὶ τοῦ σωτῆρος Χριστοῦ, λέγων· Ὄψεσθε τὴν ζωὴν ὑμῶν κρεμαμένην ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν νυκτὸς καὶ ἡμέρας, καὶ οὐ μὴ πιστεύσητε τῇ ζωῇ ὑμῶν.

λα΄, λβ΄, λγ΄, λδ΄, λε΄, λς΄, λζ΄, λη΄, λθ΄, μ΄.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΨΑΛΜΩΝ.

Τὸ πῶς συνέστη ὁ ψαλτήρ.

Μετὰ Μωυσέα καὶ τὸν τούτου διάδοχον Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ναυῆ. καὶ μετ᾽ αὐτοὺς γενομένους κριτὰς ἐν τῷ Ἰσραήλ, ἐπιλαβομένου λοιπὸν τῆς βασιλείας τοῦ Σαούλ. καὶ ἀποδοκιμασθέντος, ἤγειρεν αὐτοῖς ὁ θεὸς βασιλέα, δίκαιόν τε καὶ προφήτην, ὃς συνέταξε βίβλον Ψαλμῶν ρν΄.

 ἐκπνεύ-

Regnauit Dauid in † Chebron septem annos, reliquis verò tribus supra triginta Hierosolymis. Hic reducit arcam fœderis Domini è domo Aminadab. Dúmq; portaretur bos illam inclinauit, quam cùm Choza teneret, ictus est, eò quòd neq; esset sacerdos, neq; leuita. Perculsus Dauid metu illam in domum Obededom Chettæi intulit, vbi menses mansit tres. Hebron.

VIII.

Hebræorum pontifex ABIATHARVS *claruit.*

IX.

Gad, Nathan, Asaphus vaticinati sunt. Nathanus dixit: Quid est quod non significaueris seruo tuo, quis sessurus sit in throno Domini mei Regis?

X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX.

Absalom Dauidis filius in patrem suum furore concitatus, mulæ insidens fugiensq;, & sub ingentem transiens arborem coma verticis sui implicitus arbori suspensus hæsit. Quo facto, non erret fortasse, qui à Moyse dictum illud de hoc accipiat.: Maledictus omnis qui pependerit in ligno. Quod alioqui Moyses de Christo prædixit, cùm ait: Videbitis vitam vestram pendentem ante oculos vestros die ac nocte, & non credetis vitæ vestræ. quercum

XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

DE PSALMIS.

Quo pacto compositus sit Psalter.

Post Moysen & hujus successorem Iesum Naue, post Iudices Hebræorum, suscipiente Saule deinceps regnum, sed à Deo mox abiecto: excitauit illis Deus Regem virtute, justitiáq; insignẽ & vaticiniis clarum, qui spiritus S. impulsu volumen centum

ἐκ πνεύματος ἁγίου κινούμενος, ἐμμέτρως, κατὰ τὸ μέτρον τὸ ἴδιον τῆς ἑβραΐας γλώττης, καὶ ἐμμελῶς μετὰ ῥυθμοῦ καὶ ὀργάνων διαφόρων, καὶ ὀρχήσεων καὶ ᾠδῶν αὐτὸς ᾄδων. Ἦν γὰρ αὐτὸς κατέχων κιθάραν. Εἶχε δὲ καὶ χοροὺς ὑφ' ἑαυτὸν διαφόρους μικρῶν προφητῶν. οὕτω γὰρ ἐκάλουν τοὺς παραμένοντας τοῖς προφήταις. πολλάκις δὲ καὶ υἱοὺς προφητῶν αὐτοὺς ὠνόμαζεν ἐχόντων διάφορα ὄργανα· τοῦ μὲν κύμβαλα, τοῦ δὲ αὐλοὺς, τοῦ δὲ τύμπανα, τοῦ δὲ σάλπιγγας, τοῦ δὲ ψαλτήριον καὶ κιθάραν. Τοὺς δὲ ᾠδοὺς τοὺς λεγομένους βοκαλίους. Ἕκαστος δὲ χορὸς ἔξαρχον εἶχεν. ὁ μὲν ἐλέγετο Ἀσάφ, ἄλλος Ἰδιθοὺμ, ἕτεροι υἱοὶ Κορέ. Ἄλλος Ἐθὰμ Ἰσραηλίτης, ἕτερος Μωυσῆς ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ. Ἡνίκα τοίνυν ἐκινεῖτο ὑπὸ τοῦ πνεύματος ἁγίου προειπεῖν τι, ἢ περὶ τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ λαοῦ, ἢ περὶ τῆς ἐπανόδου αὐτῶν· ἢ περὶ ἠθῶν διδασκαλικῶν· ἢ περὶ προνοίας· ἢ περὶ τοῦ δεσπότου χριστοῦ, συνετίθει ἐμμέτρως τὸν ψαλμὸν ἑκάστου εἰς μίαν ὑπόθεσιν συντείνοντα. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ μεγάλοι καὶ μικροὶ ψαλμοί. καὶ παρεδίδου ἑνὶ χορῷ ὡς ἐδοκίμαζεν, ἢ ἥρμοζεν παραδίδοσθαι. ᾖδεν αὐτὸν ἐν ἐκείνῳ πρῶτον τῷ χορῷ, εἰ δὲ πάλιν ἐδοκίμασε κατὰ μέσου τοῦ ψαλμοῦ, καὶ ἄλλῳ χορῷ παραδοῦναι τὸ λοιπὸν τοῦ ψαλμοῦ. Τότε αὕτη ἡ διαδοχὴ τοῦ ῥυθμοῦ, ἐκαλεῖτο διάψαλμα. ὥστε καὶ ὅταν ἢ τοῖς λεγομένοις ᾠδοῖς, ἤτοι βοκαλίοις κατὰ μέσοθεν ψαλμοῦ ἤθελεν παραδοῦναι, τότε ἐκαλεῖτο ᾠδὴ διαψάλματος. Ἐπειδήπερ οἱ ᾠδοὶ ἐκ διαδοχῆς παρελάμβανον τὸ λοιπὸν τοῦ ψαλμοῦ ᾄδειν. Μαθεῖν δὲ ἔνεστιν τῷ βουλομένῳ περὶ τούτου ἐν τῷ γεγράφθαι ἐν ταῖς παραλειπομέναις τῶν βασιλειῶν οὕτως. καὶ ἤνεσε τὴν ᾠδὴν ταύτην ἐν χειρὶ Ἀσὰφ τοῦ προφήτου. μετὰ τὸ παραδοῦναι δὲ οὕτω πρῶτον τὸν ψαλμὸν, λοιπὸν ἕκαστος χορὸς καὶ καθ' ἑαυτὸν, καὶ ὁμοθυμαδὸν μετὰ τέρψεων καὶ ῥυθμοῦ, τῶν τούτοις τοῖς ὀργάνοις, τῶν δὲ ἐν ἐκείνοις ἀντιφωνούντων, ᾖδον τὸν ψαλμὸν μετ' ὀρχήσεως εἰς δόξαν θεοῦ. Ἔνεστι δὲ πάλιν καὶ περὶ τούτου μαθεῖν, ὡς αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ ὁ Δαβὶδ ἀναλαβὼν ἐκ τῶν ἀλλοφύλων τὴν κιβωτὸν ὠρχήσατο ἔμπροσθεν αὐτῆς. καὶ ὀνειδισθεὶς ὑπὸ τῆς ἰδίας γυναικὸς Μελχὼλ ἔφη· παίξομαι καὶ γελάσομαι ἐναντίον κυρίου. οὐ μόνον γὰρ ἐπαύσατο, ἀλλὰ καὶ ἐπιτείνειν τὰ

τοιαῦτα

ᾠδαῖς MS. mēdose reor. infra n. ᾠδοῖς.

Περὶ διαψαλμάτων

*quinquaginta psalmorum carmine, ad Hebrææ dialecti naturã & idioma, rythmis instrumentisq; musicis omnis generis modulatum confecit, ipseq; saltauit & accinuit, erat enim citharæ musicæq; peritus. Quin & choros minorum vatum diuersos sibi adjunxit. sic enim vocabat ministros Prophetarum, quos sæpe & filios prophetarũ nominabat, qui varia Musicæ instrumenta habebant: hic cymbala, ille tibias, alius tympana, iste tubas, ille psalteriũ & citharã. Habebat & cantores vocales (quod assa voce canerẽt) appellatos. Singulis porro choris suus erat præfectus. Et hic quidẽ Asaphus audiebat, ille Idithumus, alij filij Core: Alius item Ethamus Israëlita, alius Moyses homo Dei. Quãdo ergo à Spiritu S. afflabatur impellebatúrq; ad vaticinandũ, siue de populi capti seruitute, siue de reditu illorũ; aut de morũ institutione; aut de diuina prouidentia; aut de Christo Domino cõponebat certis carminũ numeris psalmũ uniuscujusq; chori ad vnũ argumentũ pertinentẽ. Hinc psalmi longi & breues, vniq; choro prout videbatur illũ tradebat, aut vt dari posset accõmodabat, illúmq; primũ in illo decãtabat choro. Quod si rursum placeret in medio psalmo, quod reliquũ erat alteri choro tradere, tum q̃ pars carminis sequebatur, illa, * diapsalma vocabatur (quasi immutationẽ seu variationẽ dicas psalmi.) Sicut & quãdo volebat in medio psalmo, quod supererat, cõmittere, seu cantoribus, seu vocalibus, tunc appellabat cantũ seu odariũ diapsalmatis, eò quòd in reliquã odæ partẽ cantores in cantu succederent. De his qui volet erudiri, in paralypomenon libris scriptũ reperiet in hæc verba. Et cecinit canticũ hoc in manu Asaph prophetæ. Composito in hunc modũ primo psalmo, Deinceps singuli chori per se simulcũ suauitate & rythmo his quidẽ organis, illis verò voce respõdentibus psalmũ ad laudem saltabũdi cecinerunt. Quẽadmodũ & ipse Dauid cum arcã ab hostibus recepisset, corã illa saltauit, vbi irrisus à Michol vxore sua dixit: ludam & ridebor coram Domino. Quare non modo non cessauit, sed illa ipsa prolixius*

De Diapsalmate.
*Greg. Nyss. l. 2. in psalmos c. 10. S. Hieron. ep. ad Marcellã. Lorinus ad psal. 3 S August. ad psal. 4. docet quid sit psalma, quid sympsalma, quid diapsalma. Diapsalma est illis interuallũ psallendi.

Michol

ποιαῦτα εἰπὼν, εἵλατο. Τινὲς δὲ μὴ προσεσχηκότες τῇ τάξει, καὶ τῇ ἀκριβείᾳ ταύτῃ μὴ θελήσαντες ἐκ τῶν εἰδότων διδαχθῆναι, εἰς ἀλληγορίας ἐτράπησαν, μηδὲ πάντας εἶναι τοῦ Δαυὶδ τοὺς ψαλμοὺς ἀποφηνάμενοι, ἀλλὰ τῶν ἐκ τοῦ Δαβὶδ παραλαμβανόντων φανερῶς ἐξ αὐτῶν εἰρηκότες, ἐπαγγελίαν γενομένην, ὅτι ταύτην ὁ θεὸς ἐκπεπλήρωκε τοῖς τέκνοις ἡμῶν, ἀναστήσας Ἰησοῦν. ὡς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ γέγραπται τῷ δευτέρῳ· υἱός μου εἶ σύ. ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. τὴν γέννησιν ἐπὶ τῆς ἀναστάσεως ἐκλαβών. καὶ κυρώσας καὶ αὐτὸς ὁ δεύτερος ψαλμὸς εἰς αὐτὸν εἴρηται, καθὰ καὶ πάντες οἱ ἀπόστολοι εἶπον. καὶ ταῦτα μὲν περὶ ἀνθρωπότητος αὐτοῦ. Τὸ γὰρ περὶ τῆς θεότητος αὐτοῦ ἐν τούτῳ τῷ ψαλμῷ εἰρημένον ἐστὶ τοῦτο. Ποιμανεῖς αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ. καὶ ὡς σκεύη κεραμέως συντρίψεις αὐτούς. ὡσανεὶ τὸ ἰσχυρὸν καὶ δυνατὸν τῆς θεότητος γνωρίσας ἐν τῷ αὐτῷ, καὶ τὸν ἀνακαινισμὸν τῶν ἀνθρώπων σημάνας. Τὸ γὰρ σκεῦος τοῦ κεραμέως συντριβόμενον μὴ προσομιλῆσαν πυρὶ, δέχεται ἀναπλασμόν. ὁμοίως καὶ τὸν ὄγδοον εἰς αὐτὸν πάλιν εἴρηκεν, εἰς τὴν αὐτοῦ θεότητα εἰπὼν, τὰ πρῶτα τοῦ ψαλμοῦ. καθὰ καὶ αὐτὸς ὁ δεσπότης Χριστὸς μαρτυρεῖ περὶ τούτου ἐν Εὐαγγελίῳ, ὅτε μετὰ τῶν κλάδων ἐπευφήμουν λέγοντες· Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ. εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου. Καὶ ἐπειδὴ μὴ ἴσχυον οἱ Ἰουδαῖοι ἐπιτιμᾶν τοῖς ὄχλοις, καὶ τοῖς νηπίοις, ἦν γὰρ παράδοξα τὰ ὁρώμενα, παῖδες καὶ θηλάζοντα νήπια, καὶ μαθηταὶ καὶ ὄχλοι ἐπευφημοῦντες, καὶ τὸν ὕμνον ἀνακράζοντες αὐτῷ, ἐπεχείρουν τὴν μέμψιν ἐπιρρίπτειν καὶ φασὶν πρὸς αὐτόν. Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; ὁ δὲ ἕτερος εὐαγγελιστής φησι· Τινὲς ἐκ τοῦ ὄχλου ἔλεγον αὐτῷ, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου, ὡσανεὶ ὅτι δυσφημοῦσι, καταδεχόμενος ὕμνον, ὃς τῷ θεῷ μόνῳ ἁρμόζει. ἑκάτεροι τὸν αὐτὸν νοῦν ἔχοντες. πρὸς οὓς ὁ κύριός φησι. τοῖς μὲν· ναὶ, οὐδέποτε ἀνέγνωτε, ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον. Διαρρήδην φήσας τὸν ὄγδοον εἰς αὐτὸν εἰρῆσθαι ψαλμόν. ἐν τῷ αὐτῷ καὶ αἰνιξάμενος, ὅτι οὐχ ἁρπάζω τὰ τῷ θεῷ προσόντα. τοῦτο γὰρ εἰμι * (ὁμούσιος) καθὰ καὶ ὁ Ἀπόστολος βοᾷ· οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο

τὸ εἶναι

lixius fieri præcepit. Nonnulli porro neglecto hoc ordine & cura, neq; passi se ex † certis condoceri, ad allegorias delapsi sunt, negarúntq; Psalmos omnes esse Dauidis, sed eorum, qui ex Dauide eos accepissent manifestos. id quod ex ipsis ajebant psalmis constare: promissionem factam à Deo filijs nostris præstitam, quādo filium à mortuis excitauit: vt in altero præscriptum Psalmo legitur: "Filius meus es tu, ego hodie genui te." Generationem de resurrectione accipit, confirmátq; idem secundus psalmus de eodem dictus, quemadmodum omnes illum Apostoli sunt interpretati: Et hæc quidem de humanitate ipsius. De diuinitate autem in eodem Psalmo pronunciatum est hoc: " Pasces eos in virga ferrea, & vt vas figuli confringes eos." Quo veluti vim & potentiam diuinitatis in eodem declarat, & instaurationē humani generis ostendit. Vas enim comminutum figuli, nec ad ignem admotum, integritatem recipit suam. Pari modo & octauum de eodem dixit: vbi primam psalmi partem de diuinitate ejus accipit, quemadmodum & ipse Christus Dominus hujus testis est in Euangelio, quando cum ramis palmarum illum celebrando clamabant: " Hosanna filio Dauid: benedictus qui venit in nomine Domini." Postquam ergo Iudæi turbas & pueros coëcere non poterant (erat enim inusitatum & supra naturam, videre infantes & lactentes cum discipulis & turbis Deū benedicere, & hymnum laudésq; illi acclamare) tentarunt illum reprehensione aggredi: ad quem: audis, inquiunt, quid hi dicunt? Alius porro Euangelista ait: Quidam ex turba dicebant illi: increpa discipulos tuos, tu enim quasi blasphemas cum recipis laudes Deo soli debitas ac conuenientes. Ex alijs autem, qui idem videbantur sentire, his quidem Dominus dicit: Etiam: numquā legistis? Ex ore infantium & lactētium perfecisti laudem; quasi apertè diceret, octauū psalmū in se dictū esse, eodēq; simul innuit. Non rapiam Deo quæ Dei sunt, ipse enim sum Deus, quemadmodum Apostolus clamat: non rapinam arbitratus

† notis

Ex ipsis dictitātes promissionē factam quod hanc Deus præstiterit. Psal. 2.

Psal. 2.

Matt. 21. Marci 11. Luc. 19. Psal. 117.

Matth. 21.

Luc. 19.

Psal. 8.

Philip. 2.

Μὴ θαυμάζετε περὶ τῶν νηπίων καὶ τῶν μαθητῶν. οὗτοι ἐὰν σιωπήσωσιν οἱ λίθοι κεκράξονται.

τὸ εἶναι ἴσα θεῷ, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβών. Τοῖς δὲ πάλιν εἰπών· μὴ θαυμάζετε περὶ τῶν νηπίων, καὶ περὶ τῶν μαθητῶν. οὗτοι ἐὰν σιωπήσωσι, οἱ λίθοι κεκράξονται. οἱ δὲ εἰδότες ὅτι γέγραπται, θεωροῦντες δὲ τοῖς ἔργοις αὐτοῖς νήπια καὶ θηλάζοντα παραδόξως κράζοντα τὸν ὕμνον. ἀναλογιζόμενοι δὲ ὡς δυνατὸν τῷ ποιήσαντι τὰ νήπια ὑπὲρ φύσιν ἀνακράζειν τὸν ὕμνον. δυνατὸν αὐτῷ καὶ τὰ ἄψυχα ποιῆσαι κράξαι, ἠφημοῦντο αἰσχυνόμενοι. βαβαὶ δυνάμεις τοῦ δεσπότου Χριστοῦ· βαβαὶ φιλανθρωπία, βαβαὶ συγκατάβασις εὔσπλαγχνος. πῶς διὰ τῆς διδασκαλίας ἧς αἰεὶ ἔλαβε δούλου μορφῆς ἠξίωσε πραέως τὴν ἑαυτοῦ θεότητα ὑποδεῖξαι, δέχεσθαί τε ἐναγωγὰς ὑπὸ τῶν ἰδίων κτισμάτων, καὶ ἀποκρίνεσθαι, οὐ μετ' ὀργῆς, ἀλλὰ πραέως, καὶ ἀνεξικάκως. ὢ μακροθυμίας ὑπερβολή· ὢ καὶ τοῦ Δαβὶδ ἀξία, τοιαῦτα ἀξιωθέντος προειπεῖν. Ἔτι γὰρ λέγει καὶ περὶ τῆς ἀνθρωπότητος αὐτοῦ ἐν τῷ αὐτῷ ψαλμῷ ἀπὸ ζ᾽· τί ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ ἕως τέλους. Οἷς μαρτυρεῖ ὁ Θεόστατος ἀπόστολος Παῦλος λέγων οὕτως· τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἠλαττωμένον, βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, καὶ πάλιν· οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν ὁ θεὸς τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν. ἀλλὰ τίνι αὐτὴν ὑπέταξεν ὦ Παῦλε; φησὶ διεμαρτύρατο δέ τίς που λέγων· τί ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ. τούτῳ ὑπέταξεν αὐτήν. ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα φησὶν, οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. οὕτω τοῖς Ἑβραίοις πιστῶς εἰρηκὼς, τὰ αὐτὰ τοῖς Ἕλλησι λέγει καὶ φησί. τοὺς μὲν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ θεὸς, τὰ νῦν παραγγέλλει πᾶσιν ἀνθρώποις πάντας πανταχοῦ μετανοεῖν, καθότι ἔστησεν ἡμέραν, ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ ἐν ἀνδρὶ, ᾧ ὥρισε πίστιν παρασχὼν ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Ὁμοίως δὲ Πέτρος, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὡρισμένος ἀπὸ τοῦ θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. Ὁμοίως πάλιν εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ Δαβὶδ, καὶ τὸν τεσσαρακοστὸν τέταρτον ψαλμὸν, ἐν ᾧ πάλιν καὶ περὶ τῆς θεότητος αὐτοῦ φαίνεται λέγων· καὶ περὶ τῆς ἀνθρωπότητος. οἷς μαρτυρεῖ πάλιν ὁ μακαρίτης Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῇ λέγων οὕτως. πρὸς

δὲ τὸν

bitratus se esse æqualem Deo: sed semetipsum exinaniuit formam serui acipiens; Alijs verò dicebat: ne miramini de infantibus & discipulis; quoniam si hi tacueriut, lapides clamabunt. Qui cum scirent, quòd scriptum erat, viderentq; re ipsa infantes & lactentes præter naturæ vsum clamare, Dominúmq; laudibus celebrare: arbitrati perinde fieri posse, vt vi & potestate illius jussa clamarent saxa & sensu carentia, si supra naturæ modum laudarent ipsum infantes, pudore suffusi obmutuêre. Papæ, quæ hæc potrntia Christi? prô, quæ clementia, quæ tanta, tamq; conniuens ex præcordijs commiseratio. Quomodo per doctrinam, quam formam serui induit, suã tam mansuetè diuinitatem dignatus est ostẽdere, suorumq; opificiorũ objectiones admittere, atq; ad admissas non iracundè, sed placidè cãdidèq; respondere? ô mansuetudinẽ immẽsam, ô dignã quã Dauid, hoc honore talia prænunciãdi dignatus, prædiceres. Præterea loquitur & de humanitate illius in eod. psalmo, ab eo loco: (Quid est homo quòd memor est ejus) vsq; ad finẽ. quæ diuinissimus cõfirmat Apostolus Paulus, cùm ita loquitur. Hunc paullo minus infra angelos depressum videmus Iesum propter mortis passionẽ, gloria & honore coronatũ. Et rursũ: Non enim angelis subjecit Deus orbẽ terræ futurũ. De quo loquimur. sed cui ipsũ subjecit ô Paule? addit: Testatus est. in quodã loco quis dicẽs: Quid est homo, quod memor est ejus: huic subjecit illũ. Dum subjecit illi omnia, inquit, nihil, non subjectũ illi, prætermisit. sic ad Hebræos loquitur fidelis Apostolus: eadẽ gentib. prædicat, cũ dicit: Et tẽpora ignorãtiæ despiciẽs Deus, nunc annunciat omnib. hominibus, vt omnes vbiq; pœnitẽt iã agãt. eo quod statuit diẽ in quo judicaturus est orbẽ in æquitate, in viro, in quo statuit fidẽ pbens omnibus, suscitans eum à mortuis. Eod. modo & Petrus hunc ait destinatũ à Deo judicẽ viuorũ atq; mortuorum. Ad eundẽ sensum Dauid XLIV. *psalmo de eo loquitur: in quo rursum, & de ejus diuinitate & humanitate agit. Quib. rursũ testis accedit B. Paulus cũ ad*

Non miremini de infantibus & discipulis. hi si tacuerint lapides clamabunt

Psal. 8.

Act. 17.

deest in græco.

δὲ τὸν Ἰησοῦν. ὁ θρόνος σου ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, ῥάβδος εὐθύτητος, ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. Τοῦτο περὶ τῆς θεότητος αὐτοῦ εἰρηκὼς λέγει εὐθέως, καὶ περὶ τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ φησίν· ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀδικίαν. διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ θεὸς, ὁ θεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου. οὐ γὰρ ἡ θεότης διὰ τὸ ἀγαπῆσαι δικαιοσύνην, καὶ μισῆσαι ἀδικίαν χρίεται· οὔτε ὅλως χρίεται, οὔτε θεὸν ἔχει. αὐτὸ γὰρ χρίσμα θεός ἐστιν· ἀλλ' ἡ ἀνθρωπότης αὐτοῦ χρίεται ἔλαιον ἀγαλλιάσεως, ἵνα εἴπῃ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ, παρὰ τοὺς μετόχους αὐτῆς. τουτέστιν, παρὰ πάντας τοὺς

* Χριστοί. * Χρηστούς. ἡ γὰρ θεότης μετόχους ἄλλους οὐκ ἔχει· εἷς γάρ ἐστιν ὁ θεός. ὅ τε πατὴρ, καὶ υἱὸς, καὶ τὸ πνεῦμα ἅγιον, καὶ ἀνθρωπότης τοῦ Χριστοῦ, πάντας τοὺς ἀνθρώπους μάλιστα τοὺς Χριστοὺς ἔχει μετόχους. Διατοῦτο γὰρ ὅτι παρὰ πάντας ἐχρίσθη ἡ ἀνθρωπότης τοῦ Χριστοῦ, χρισθεῖσα πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει. ὅπερ οὐδενὶ τῶν ἄλλων Χριστῶν ὑπῆρξεν. οὕτως ἐξεῖπεν παρὰ πάντας τοὺς μετόχους σου. ὅλον δὲ αὐτὸν τὸν ψαλμὸν περὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς ἐκκλησίας, ὡς ἐπὶ βασιλέως νυμφίου, καὶ νύμφης βασιλίδος ἐξειπὼν, ἐτέλεσεν. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸν ἑκατοστὸν ἔνατον ψαλμὸν εἰς τοῦτο εἴρηκεν. καὶ μαρτυρεῖ αὐτὸς ὁ κύριος λέγων πρὸς Ἰουδαίους. πῶς οὖν Δαβὶδ ἐν πνεύματι ἁγίῳ κύριον αὐτὸν ἀποκαλεῖ λέγων· Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου. εἰ υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν, πῶς κύριος αὐτοῦ ἐστίν; Τὸ μὲν, κύριος αὐτοῦ, ὡς θεὸν σαφῶς προειπών. Τὸ δὲ, κάθου ἐκ δεξιῶν μου, σαφῶς τῇ ἀνθρωπότητι ἁρμόζει. Τὸ γὰρ, κάθου, τῷ μὴ καθεζομένῳ λέγει· ἡ δὲ θεότης ἵδρυται εἰς τὴν οἰκείαν τιμὴν καὶ δόξαν, καὶ μακαριότητα παρ' ἑτέρου μείζονος μὴ ἐπιτρεπομένη, ἢ προτρεπομένη εἰς τοῦτο. ἀλλ' ἡ ἀνθρωπότης τοῦ Χριστοῦ ὑπὸ τῆς ἡνωμένης αὐτῇ ἀχωρίστως θεότητος ἐπιτρέπεται ἀκοῦσαι, κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ὡσανεὶ ἐν τῇ ἐμῇ τιμῇ. οὔτε γὰρ δεξιὰ, οὔτε ἀριστερὰ ἔχει ὁ θεὸς ἀπερίγραφος ὑπάρχων, ἀλλὰ τοῦτο αὐτῇ λέγει ὅτι κάθου ἐν τῇ ἐμῇ τιμῇ, ὡσανεὶ εἰς πρόσωπον ἐμὸν, ὡς εἰκὼν θεοῦ παντὶ τῷ κόσμῳ δεικνυμένη. οὕτω γὰρ καὶ Δανιὴλ λέγει. καὶ αὐτῷ ἐδόθη ἡ βασιλεία

ad Hebræos ita dicit de Iesu. Thronus tuus Deus in sæculum sæculi: virga æquitatis, virga regni tui. Hoc cum de diuinitate illius dixisset, statim etiam subjungit de humanitate, dicitque: *Dilexisti justitiam, & odisti iniquitatem: propterea vnxit te Deus, Deus tuus oleo lætitiæ præ participibus tuis.* Neque enim diuinitas propter justitiæ dilectionem & odium iniquitatis vngitur, neq; diuinitas vlla ratione vngitur, neque Deum habet: cũ vnctio ipsa Deus sit; sed humanitas vngitur oleo lætitiæ, vt dicat spiritus sanctus præ participibus ejus, hoc est, præ omnibus bonis. Nam diuinitas participes alios non habet. vnus enim est Deus: Pater & filius & Spiritus sanctus. Humanitas vero Christi omnes mortales, sed maximè justos participes habet. Nam propterea cum Christi humanitas vncta sit præ omnibus, vncta necessario est à spiritu sancto, id quod nulli alij præstitum est. Ita prædicauit illud, præ omnibus participibus tuis. Totum porro psalmum illum de Christo & Ecclesia, velut in sponso rege, & regina sponsa designatis absoluit. Pariter & CIX. psalmum ad eundem finem cecinit: Quod Dominus ipse testatur, cum dicit ad Iudæos: *Quomodo ergo Dauid in spiritu sancto vocat illum Dominum dicens: Dixit Dominus Domino meo, sede à dextris meis: si filius ejus est, quomodo Dominus illius est?* Illud quidem: Dominus illius: de diuinitate ipsius manifestè dicit: illud autem: sede à dextris meis: apertè humanitati assignat. Nam illud: sede: ad non sedentem dicit. Diuinitas autem per se sedet in suo honore, & gloria & beatitate, non ab aliquo superiore collocata, aut ad sessionem illam inuitata. Sed humanitas Christi à diuinitate illi æternùm copulata, audit inuitata: *sede à dextris meis,* quasi * particeps honoris mei; neque enim apud incircumscriptum est aut dextrum aut sinistrum. sed hoc illa dicit: sede in gloria mea, velut ante faciem meam, tanquam imago Dei toti mundo ostensa. Ita enim & Daniel loqui-

Psal. 44.

Psal. 109.

* in gloria mea.

λέλυται καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἐξουσία, καὶ τὰ λοιπά. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ κύριος φησί· Ἐδόθη μοι ἐξουσία πᾶσα ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ γῆς. τὸ δ' [illegible] δὲ πάλιν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ψαλμοῦ φησὶν περὶ τῆς θεότητος· Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου ἐγέννησά σε· ὡσανεὶ τοῦ πατρὸς πρὸς υἱὸν κατὰ τὴν θεότητα λέγοντος· ὅτι πρὸ πάσης τῆς κτίσεως ὡς ἀπὸ γαστρὸς, τὸ ὁμοούσιον θέλων σημαίνει, οὐχ ὕστερον προβαλὼν, ἀλλ' ἐν ἐμαυτῷ περιέχων ἀεὶ ἀρχικῶς καὶ ἀπεράντως, ὡς ἀπὸ γαστρὸς ἐκ τῆς ἡμετέρας οὐσίας σε ἐξεγέννησα συνόντα καὶ συνυπάρχοντα.

Εἶτα πάλιν δὲ θέως, καὶ περὶ τῆς ἀνθρωπότητος δηλῶν φησί. Ὤμοσε κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται, σὺ εἶ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ· οὐ γὰρ ἡ θεότης ἱερατεύει, ἀλλὰ μᾶλλον αὐτὴ λατρεύεται, καὶ τὰ ἱερὰ προσδέχεται. Μέμνηται δὲ καὶ τῆς χρήσεως ταύτης ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῇ λέγων οὕτως· Καθάπερ Ἀαρών, οὕτω καὶ ὁ χριστὸς, οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασεν γενέσθαι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν· υἱός μου εἶ σύ· ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· σὺ εἶ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. πάντα περὶ τῆς ἀνθρωπότητος αὐτοῦ ἐκλαβών. οὕτως οὖν καὶ ὁ μακαρίτης Δαβὶδ τοὺς τέσσαρας τούτους ψαλμοὺς εἰς τὸν δεσπότην χριστὸν καὶ μόνον εἶπεν. οὐ γὰρ ἐκοινοποίει τὰ τοῦ δεσπότου χριστοῦ μετὰ ἑτέρων [illegible], τὰ τοῦ δεσπότου μετὰ τῶν δούλων. ὅσα δὲ ἕτερα ἐξέλαβον οἱ ἀπόστολοι ἐκ τῶν ψαλμῶν. οὐχ ὡς εἰς αὐτὸν κυρίως εἰρημένα ἐξέλαβον. ἀλλ' ὡς ἁρμόζοντα τῇ ὑποθέσει. οἷον· διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς. καὶ τὸ, ἔδωκαν εἰς τὸ βρῶμά μου χολήν. καὶ τὸ, προωρώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός. καὶ ἀναβὰς εἰς ὕψος ᾐχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν. Καὶ ὅσα τούτοις ὅμοια, ὡς ἁρμόζοντα τῇ ὑποθέσει αὐτῶν ἐξέλαβον, οἷον ἐποίησε καὶ ὁ μακαρίτης Παῦλος τὴν χρῆσιν Μωυσέως τὴν ἐν τῷ δευτερονομίῳ μεταβαλὼν εἰς τὴν ἰδίαν ὑπόθεσιν ἁρμόζουσαν, λέγων οὕτως· μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου. Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν.

τουτέστιν

tur: Et ipsi datum est regnum, & honor & potestas, & quæ sequuntur. Quin & ipse Dominus asserit: Data est mihi omnis potestas in cælo & in terra. Transit deinde rursus in eodem psalmo ad diuinitatē cū dicit: Ex utero ante luciferū genui te: perinde quasi pater ad filiū secundū diuinitatē diceret: ante mūdum conditū seu omnia creata, quasi ex utero, qua parem diuinitatis in filio naturā volebat exprimere. Non posterius (inquit) producens, sed in meipso ab omni æternitate & infinitate sine principio concipiens, tanquam ex utero nostro, hoc est, nostra essentia seu substantia genui te simul existentem & subsistentem. Matth. 28. Marc. 16. Psal. 109.

Mox deinde rursum de humanitate illius disserit, cùm dicit: Iurauit Dominus & non pœnitebit eum: tu es sacerdos in æternum, secundum ordinem Melchisedec. Diuinitas quippe non sacrificat ut sacerdos, sed ipsi potius sacrificatur, seruiturque, & illa sacrificia & sacra suscipit. Meminit hujus usurpationis & Paullus Apostolus ad Hebræos his verbis: tamquā Aaron sic & Christus nō semetipsū clarificauit, ut pontifex fieret: sed q locutus est ad eū: Filius meus es tu: ego hodie genui te. uti & alio loco dicit: Tu es sacerdos in æternū secundū ordinē Melchisedec: quæ omnia de humanitate ipsius interpretatur. Ita ergo & B. Dauid quatuor hosce psalmos de Christo Domino tantū cecinit; neque enim q̄ Christi erāt ꝓpria, cū alijs cōmiscuit, neque ea quæ Domini erāt, seruis assignauit. Quæ alia Apostoli ex psalmis deprōserūt, non ut de Christo tantū dicta acceperunt, sed ut instituto tum suo seruiebāt: quale est illud: Diuiserūt sibi vestimēta mea. Et illud: Dederūt in escā meā fel. Et illud: Prouidebā Dominum in cōspectu meo semper. Et: Ascēdēs in altū captiuā duxit captiuitatē. Et quæcunque his sunt paria, uti proposito seruiebāt argumēto, usurpabāt. Quēadmodū & B. Paullus facit, qui oraculum Moysis in Deuteronomio trāstulit in suū usum, cum sibi tū seruirēt, q̄ ita habet: Ne dixeris in corde tuo: Quis ascēdet in cælū, Psal. 109. Psal. 21. Psal. 68. Psal. 15. Psal. 67. Ephes. 4. Rom. 10.

τουτέστιν Χριστὸν καταγαγεῖν· ἢ τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον· τουτέστι Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν· μεταφράσεις τὴν χρῆσιν ὡς ἁρμοσίαν εἰς τὴν ἰδίαν ὑπόθεσιν. οὐ δὲ γὰρ ἁρμόζουσι τὰ λοιπὰ τῶν ψαλμῶν εἰς τὸν δεσπότην Χριστόν. ἐξ ὧν τινὰ ἐξέλαβον. οἷον εἰς τό· διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, εἰκοστὸς πρῶτος ψαλμός ἐστιν. λέγει οὖν εἰς αὐτόν. Μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῶν παραπτωμάτων μου. ὅπερ ἀνάρμοστον καὶ ἀσύμφωνον τῇ θείᾳ γραφῇ, καὶ σαφὴς μανία ἐπὶ τοῦ Χριστοῦ ἐκλαβεῖν τὸ τοιοῦτον; Ἐπεὶ δὲ τῶν τεσσάρων τούτων ψαλμῶν τῶν εἰς τὸν δεσπότην Χριστὸν εἰρημένων, ὅλοι διὰ ὅλου αὐτῷ ἁρμόζουσιν. οὔτε γάρ, καθὰ καὶ πρώην εἴπαμεν ἐκοινοποίει ὁ μακάριος Δαβὶδ τὰ εἰς τὸν δεσπότην Χριστὸν λεγόμενα, μετὰ τῶν λεγομένων εἰς ἑτέρους τινάς. Φαίνεται γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ σωτὴρ τοῦτο ποιεῖν. ἡνίκα ἐνεκάλουν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· διὰ τί ἐργάζῃ ἐν σαββάτῳ; ὃς ἀπεκρίνατο λέγων· Ὁ πατήρ μου ἄρτι ἐργάζεται, κἀγὼ ἐργάζομαι. Ὅτι δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐνεκάλουν, φησὶ οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαβίδ, ὡς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν αὐτός. οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι μόνοις, διαρρήδην τῷ πατρὶ ἑαυτὸν διαστέλλων· τοὺς μαθητὰς δὲ τοῖς προφήταις, ἤγουν τοῖς ἱερεῦσιν, ὡς δούλους πρὸς δούλους. καὶ ὡς υἱὸν πρὸς πατέρα. οὕτως οὖν καὶ ὁ προφήτης Δαβὶδ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ κινούμενος, οὐκ ἀνέμιξε χύδην τὰ τῆς ὑποθέσεως τοῦ δεσπότου, μετὰ ὑποθέσεως δούλων ἀλλ' ἰδικῶς εἰς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ δεσπότου τοὺς τέσσαρας τούτους ψαλμοὺς ἠξιώθη προειπεῖν καὶ συντάξαι. τοὺς δὲ ἄλλους πάντας εἰς ἑτέρων προσώπων, ἢ πραγμάτων, ἢ ἱστοριῶν κοινωφελεῖ διδασκαλίαν τοῖς πᾶσιν ἐκτιθέμενος. Διὰ τοῦτο καὶ ἐμμελῶς καὶ μετὰ ῥυθμοῦ αὐτὰ ἐξεῖπεν, ἵνα εὐκάτοχα, καὶ εὐμνημόνευτα τοῖς πᾶσιν ὡς τερπνὰ γένωνται. Καὶ τοῦτο εὔδηλον ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ κόσμου ᾀδόμενα, τὰ τοῦ Δαβὶδ εὑρήσκομεν, καὶ σχεδὸν ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων μικρῶν τε καὶ μεγάλων διὰ στόματος φερόμενα, καὶ

καθε-

id est, Christum deducere, aut quis descendet in abyssum, hoc est, Christum à mortuis reuocare: Interpretatus oraculum vt aptum ad suum institutum. Neq; enim cætera in psalmis de Christo dicta sunt. Ex quibus aliqua delibarunt. Cujusmodi est de illo. Diuiserunt sibi vestimenta mea. vigesimus primus psalmus est. Loquitur igitur de seipso. "Longè à salute mea, verba delictorum meorum." quod haud aptè & conuenienter ex mente sacrarum literarum de Christo acciperetur, immo aperta foret insania tale quid de Christo cogitare. Quia quatuor psalmi de Christo vaticinantes toti, quanti quanti sunt, illi conueniunt. Neq; enim, vt ante diximus, B. Dauid, ea quæ ad Christũ Dominum pertinent, cum ijs quæ de alijs narrantur permiscuit. Videtur enim & ipse Saluator hoc fecisse, quando accusabant illum Iudæi, ac dicebant: Quare operaris in Sabbato? qui respondit: Pater, inquit, meus modo operatur; & ego operor. Quando verò discipulos calumniabantur, respondit: Numquid legistis quid fecerit Dauid, quando panes propositionis comedit ipse, quos non licebat ei edere, nisi solis sacerdotibus. apertè seipsum patri comparat, discipulos verò Prophetis seu sacerdotibus, seruos nempe seruis, vt & se filium cum patre. Ita ergo & Propheta Dauid spiritu S. afflatus non confudit ea, quæ ad Christum pertinebant, cum ijs, quæ ad seruos spectabant. sed speciatim quatuor Psalmos de rebus ad Dominum duntaxat solum pertinentibus voluit componere & præcinere: alios autem omnes ad aliorum hominum salutarem institutionem, aut rerum, aut historiarum omnibus propositurus. Quare & modulata, & rythmis concinnata illa (præcepta) voluit edere, vt essent ad captum promta, & memoria facilè ab omnibus ob eorum suauitatem comprehenderentur. Id quod minimè est obscurum, cum per totum terrarum orbem in omnibus templis Dauidis odaria decantentur: atq; etiam in omnium ferè ore paruorum juxta ac

Psal. 21.
Ioan 5.
Matth. 12.
1. Reg. 21.

καθεκάστην ᾀδόμενα. καὶ μελετώμενα, καὶ μνημονευόμενα πλείω τῶν ἄλλων προφητῶν καὶ γραφῶν.

Δεύτερος Ἑβραίων ἐβασίλευσε ΣΟΛΟΜΟΝ υἱὸς Δαβὶδ ἔτη μ΄.

ὁμοῦ ͵δφϛ΄.

α΄, β΄,

Σολομὼν τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις νεὼν οἰκοδομεῖν ἤρξατο, ἔχων ἑβδομήκοντα χιλιάδας * ἁρμάτων, αἰρόντων ἄρσιν, καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδας λατόμων ἐν τῷ ὄρει, ὃ καὶ συνετέλεσεν ἔτεσιν ὀκτώ.

* deest hæc vox in LXX. εἰς ἔτη η΄ ὁ ναὸς ὑπὸ Σολομῶντος οἰκοδ. μαθη.

Καὶ συνάγεται ὁ πᾶς χρόνος ἀπὸ πα΄ Μωυσέως καθ᾽ ὃ ἡ ἐξ Αἰγύπτου πορεία γέγονεν, ἐπὶ Σολομῶντα, καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς τοῦ ἱεροῦ κατασκευῆς ἔτη χλ΄.

γ΄, δ΄, ε΄, ϛ΄, ζ΄, η΄,

Οὐαφρῆς βασιλεύων τῆς Αἰγύπτου, ἀπέστειλε Σολομῶντι εἰς βοήθειαν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις μυριάδας η΄, καθὼς ἱστορεῖ Εὐπόλεμος.

θ΄, ι΄,

Σολομὼν ἐκβαλὼν τὸν Ἀβιάθαρ τῆς Ἀρχιερωσύνης, καθίστησι τὸν ΒΑΡΟΥΧ ὄντα ἐκ τοῦ γένους Ἐλεαζάρου.

ια΄. ιβ΄, ιγ΄, ιδ΄,

* Χείραμος.

Τυρίων ἐβασίλευσε * Θείραμος, οὗ τὴν θυγατέρα ἔγημε Σολομῶν. καθὼς ἱστορεῖ Τατιανός.

ιε΄.

Ἑβραίων ἀρχιερεὺς ΑΑΡΩΝ. προεφήτευε Σαδὼκ, Νάθαν, καὶ Ἀχίας ὁ Σιλωνίτης, καὶ Σαμαίας υἱὸς Ἐμβλάς, καὶ ὁ Ἀδόχ. Νάθαν προφητεύων εἶπεν, ὅτι οὐκ ἐγνώρισας τῷ δούλῳ, τίς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως.

ιϛ΄. ιζ΄.

Πόλεις ζ΄.

Σολομὼν μετὰ τὸ οἰκοδομῆσαι αὐτὸν τὸν οἶκον κυρίου, καὶ ὀφθῆναι αὐτῷ δὶς, τὸν θεὸν, ἔκτισε πόλεις ἐν Ἰουδαίᾳ Ἀσσὴρ, Μαγδὼ, Γαζὲρ,

magnorum circumferantur ac celebrentur quotidie, menteq; assiduè & memoria reuoluantur, & plus quàm omnium aliorum prophetarum scripta ac monumenta recolantur.

Secundus Hebræorum SOLOMON *Dauidis filius regnauit annos* XL *A.M.* MMMMDXI. II. rex Hebr. 4526.

I. II.

Solomon Hierosolymis cœpit templum ædificare, qui septuaginta millia curruum habebat onera portantium, & octoginta millia latomorum in monte. templum intra octo annos perfecit. Octo annis templum à Salomone absolutum.

Colligitur omne tempus ab LXXXI. *anno Moysis, quo profectio ex Ægypto contigit, vsq; ad Solomonem, & initium templi fabricandi, annorum* DCXXX.

III. IV. V. VI. VII. VIII.

Vaphres Ægypti rex Solomoni ad templi Hierosolymitani molitionem misit octoginta millia aureorum, vt Eupolemus literis consignauit.

IX. X.

Solomon Abiathare pontificatu dejecto BARVCHVM *ex Eleazari stirpe oriundum pontificem creauit.*

XI. XII. XIII. XIV.

† *Thiramus Tyri regnat, cujus filiam Solomon duxit, vt auctor est Tatianus.* † Hiram 3.Reg.5. al. Chiramus

XV.

Hebræorum pontifex AARON. *Vaticinabantur Sadochus, Nathan, Achias Silonites, Samæas filius Emblas, & Adochus. Nathan prophetauit: Quia non significasti seruo tuo, quis sederet super thronum Domini mei regis.*

XVI. XVII.

Solomon templo Dei perfecto gemináq; illi visione Dei peracta: ciuitates condidit in Iudæa Asued, Magdo, Gazer, Bethoron Septem vrbes conditæ à Salomone.

Γάζερ, Βεθωρὼν τὴν ἄνω, Βαλαάθ, Ετημὴν καὶ Θαμνὼρ ἐν ἐρήμῳ τῇ νῦν λεγομένῃ Παλμύρᾳ πολλά τε καὶ θαυμαστὰ ἔργα ποιήσας, ἐν καιρῷ γήρως αὐτοῦ τὸ πονηρὸν ἔπραξεν, καὶ παρώργισε τὸν κύριον ἐπὶ τὸ ἀπατηθῆναι αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἱερωσύνης, καὶ ᾠκοδόμησε τὰ ὑψηλὰ τῷ Χαμὼς εἰδώλῳ Μωὰβ, καὶ τῷ Μελχὼμ προσοχθίσματι, τουτέστιν εἴδωλον υἱῶν Ἀμμών. Καὶ τῇ Ευστάρτῃ βδέλυγμα Σιδωνίων.

ſ. ἱεροσυνίας.

ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κς', κζ', κη', κθ', λ', λα', λβ', λγ'.

Ἀχίας ὁ Σιλωνίτης προεθέσπισε τῷ Ἱεροβοὰμ δούλῳ Σαλομῶντος, περὶ τοῦ μέλλειν αὐτὸν τῶν δέκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ βασιλεύειν.

λδ', λε', λς', λζ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Σολομῶν ἠθέλησεν ἀνελεῖν τὸν Ἱεροβοάμ. ὁ δὲ γνοὺς ἀπέδρασε πρὸς Σουσακεὶμ βασιλέα Αἰγύπτου. καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως οὗ ἀπέθανεν Σολομών. καὶ ἔλαβεν Ἱεροβοὰμ τὴν θυγατέρα Σουσακεὶμ ἑαυτῷ γυναῖκα.

λη'.

Σολομῶν προφητεύων εἶπεν· ἐνεδρεύσωμεν τὸν δίκαιον ὅτι δύσχρηστος ἡμῖν ἐστιν· ἐναντιοῦται τοῖς ἔργοις ἡμῶν. ἐπαγγέλλεται γνῶσιν ἔχειν θεοῦ καὶ παῖδα κυρίου ἑαυτὸν ὀνομάζει.

λθ'. μ'.

Μετὰ τελευτὴν Σολομῶντος στασιάσαντος τοῦ Ἰουδαίων ἔθνους, καὶ τῆς βασιλείας αὐτῶν διαιρεθήσης. Ἐν Σαμαρείᾳ δέκα φυλῶν ἡγεῖται τοῦ Ἰσραὴλ Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβὰτ, δοῦλος ὢν Σολομῶντος ἐκ φυλῆς Ἐφραὶμ ἔτη κβ'.

* αἷς Ἰούδα δὲ καὶ Βενιαμὴν ἐν Ἱερουσαλὴμ βασιλεύει Ῥοβοὰμ υἱὸς Σολομῶντος, * οἷς ἐπώνυμον Ἰουδαῖοι, διὰ τὸ ἐκ φυλῆς Ἰούδα κρατεῖν τοὺς βασιλεῖς. ὅθεν καὶ τὸ πᾶν ἔθνος τὴν τῶν Ἰουδαίων εἴληφεν ἐπωνυμίαν.

ΙΕΡΟ-

thoron superiorem Baladad, Etimen & Thamnor in eremo, quæ nunc appellatur Palmyra. Operibus ergo multis & dignis admiratione, perfectis, cum jam consenuisset malum fecit, & ad iram prouocauit Dominum propter † Hierisoam, excitauitque excelsa Chamos idolo Moabitarum, & Melchom offendiculo, hoc est, idolo filiorum Ammon. Et Eustartæ abominationi Sidoniorum.

XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII.

Achias Silonita prædixit Hieroboam seruo Solomonis regnum in decem tribus Israël.

XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII.

Hoc anno Solomon conatus est Hieroboam è medio tollere, qui re cognita profugit ad regem Ægypti Susacimum, apud quẽ moratus est, quoad Solomon diem suum obijt; accepitq; Hieroboam in vxorem filiam Sasacimi.

XXXVIII.

Solomon vaticinatus dixit: Circumueniamus justum, quia inutilis est nobis: aduersatur operibus nostris: promittit se scientiam Dei habere, & filium Domini se nominat.

XXXIX. XL.

Solomone fatis sublato, gente Iudæorum diffidente, regnoq; in partes secto Hieroboam Nadabi filius seruus Solomonis ex tribu Ephraïm, in Samaria decem tribubus rex præficitur, regnatque annos XXII.

Iudæ autem & Benjamin Hierosolymis Roboam filius Solomonis rex imperat: quibus (tribubus) cognomentum est, eo quod reges ex tribu Iuda essent, vnde vniuersa natio Iudæorũ nomen accepit.

EE HIERO-

ΙΕΡΟΒΟΑΜ πρῶτος ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ
ἔτη κβ´.

Ἀχίας ὁ Σιλωνίτης προεφήτευσεν. ὅστις ἱμάτιον * καινὸν φορῶν ἀπαντήσας τῷ Ἱεροβοὰμ ἐξιόντι ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, διέρρηξεν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ εἰς τμήματα ιβ´. καὶ εἶπεν αὐτῷ· λάβε σεαυτῷ δέκα τμήματα. ὅτι διέρρηξε κύριος τὴν βασιλείαν ἐκ χειρὸς Σολομῶντος, καὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ τῶν δέκα φυλῶν ἐν † Βηθλεέμ, καὶ ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ τῶν πέριξ, οἳ καὶ Ἰσραὴλ ἐκλήθησαν.

* καινὴν, καινόν.

† Bethel.

β´, γ´, δ´, ε´, ϛ´.

Προφῆται Ἀχίας ὁ Σιλωνίτης, καὶ Σαμαίας υἱὸς Βαλαμεί.

ζ´.

Ἱεροβοὰμ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας, παρώργισε τὸν κύριον ἐπὶ εἰδωλολατρείᾳ, ποιήσας δαμάλεις χρυσᾶς δύο. τὴν μὲν μίαν ἔθηκεν εἰς Βεθήλ, τὴν δὲ ἑτέραν εἰς Δάν. καὶ κατέστησεν ἱερεῖς ἐκ τῶν υἱῶν Λευεί. ποιήσαντι ἑορτὴν, τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν Βεθήλ. ἀναβὰς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃ ἐπεποιήκει ὑψηλόν. παρεφάνη αὐτῷ προφήτης παραγενόμενος ἐξ Ἰούδα λέγων· θυσιαστήριον, θυσιαστήριον. Τάδε λέγει κύριος ὁ θεός. Ἰδοὺ υἱὸς τίκτεται τῷ οἴκῳ Δαβὶδ, Ἰωσίας ὄνομα αὐτῷ, καὶ θύσει ἐπὶ σὲ τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν τοὺς ἐπιθύοντας ἐπὶ σοὶ, καὶ ὀστᾶ ἀνθρώπων καύσει ἐπὶ σέ. καὶ ἔδωκεν τέρας λέγων· Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε κύριος. Ἰδοὺ τὸ θυσιαστήριον ῥήγνυται, καὶ ἐκχυθήσεται ἡ πιότης ἡ οὖσα ἐν αὐτῷ.

ᾧ λέγει τὸ ὄνομα τοῦ προφήτου· ὁ Δαβὶδ ἐστὶν ὄνομα αὐτῷ.

Ἀκούσαντος δὲ τοῦ Ἱεροβοὰμ ταῦτα, καὶ ἐκτείναντος τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ εἰρηκότος συλλαβέσθαι τὸν προφήτην, ἐξηράνθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐρράγη, καὶ ἡ πιότης ἐξεχύθη ἡ ἐν αὐτῷ κατὰ τὸ τέρας, ὃ ἔδωκεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν λόγῳ θεοῦ. καὶ ἠξίου τὸν προφήτην δεηθῆναι τοῦ θεοῦ ἵνα ἐπιστρέψει ἡ χεὶρ αὐτοῦ. καὶ δεηθέντος ἀπεκατεστάθη. καὶ ἠξίου τὸν προφήτην φαγεῖν ἄρτον, καὶ οὐκ ἠθέλησεν ὁ προφήτης, καὶ οὐδὲ οὕτως ἐπεστράφη πρὸς κύριον· ἀλλὰ μᾶλλον τοῖς εἰδώλοις προσανεῖχεν καὶ πᾶς ὁ βουλόμενος ἐπλήρου τὴν χεῖρα τούτου, καὶ ἐγίνετο ἱερεὺς τῶν ὑψηλῶν. καὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ ἀρρω-

ὅτι ἐστὶν ὁ Ἀδώ.

HIEROBOAM *primus rex Israël regnat annos* XXII.

Achias Silonites propheta claret. qui noua veste accepta occurrit Hieroboamo Hierosolymis excedenti, vestémq; in duodecim partes discerpsit, & ad Hieroboam dixit: Sume tibi decem scissuras. quia scidit Dominus regnum de manu Salomonis. regnauitq; super Israël decem tribuum in Bethleem, & in Samaria, & vicina circum regione, qui Israël appellati sunt.

Regnum Israëlis. Primus Hieroboam.

lege Bethel.

II. III. IV. V. VI.

Vaticinatur Achias Silonites. & Samæas Balami filius.

VII. *Hieroboam septimo regni anno propter idololatriam Dominũ ad iram prouocauit; duos enim vitulos aureos fieri iussit, posuitq; vnum in Bethel, & alterum in Dan. Et constituit Sacerdotes ex filijs Leui: Agite diem festum filijs Israël in Bethel. Cum autem ascendisset super altare, & excelsa, apparuit illi Prophetes ex Iuda, qui clamabat.: altare, altare: Hæc dicit Dominus; Ecce filius nascetur domui Dauid Iosias nomine, & immolabit super te sacerdotes excelsorum, qui nunc in te thura succendunt. & ossa hominum super te incendet. Deditq; signum, hoc verbum, quod locutus est Dominus: Ecce altare scindetur, & effundetur pinguedo quæ in illo est.*

vide c 3 Reg. 3. vbi res narratur prolixius.

Non expressit nomen prophetæ, Hodeth est nomen eius.

Quæ cum audisset Hieroboam, manúmq; extenderet suam ab altari, juberétq; comprehendi Prophetam, exaruit manus ejus: & altare scissum est, & effusa est pinguedo ejus, quæ erat in illo. juxta signum, quod dederat vir Dei in sermone Domini. Et rogauit Prophetam, vt deprecaretur Deum, manúsque reuerteretur ad eum. Quo deprecante, restituta est manus ejus. Et rogauit Prophetam, vt panem gustaret, Prophetésq; recusauit. Neq; sic quidem (Hieroboam) cõuersus est ad Dominũ, sed magis etiã idolis adhæsit. Et quicũq; volebat, manũ implebat hoc, & fiebat sacerdos in excelsis. Filio por-

ἀῤῥωστήσαντος, ἀπέστειλε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἄνω πρὸς Αχίαν τὸν Σιλωνίτην προφήτην. καὶ ἤκουσεν, παρ' αὐτοῦ, τεθνήξεται ὁ υἱός σου, καὶ ἐξολοθρευθήσεται τοῦ Ιεροβοὰμ οὐροῦντος πρὸς τοῖχον. καὶ τοὺς ἐν τῷ ἀγρῷ τεθνηκότας αὐτοῦ καταφάγεται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.

η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ' ιε' ις', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ'.

ΡΟΒΟΑΜ υἱὸς Σολομῶντος ἐκ φυλῆς Ιούδα. μ' καὶ ἑνὸς ἐτῶν βασιλεύει τρίτος τοῦ Ιουδα ἔτη ιζ

Εβραίων τοῦ Ιούδα. γ'.

ὁμοῦ ,δφκγ'.

α', β', γ', δ',

Προεφήτευσε Σαμαίας.

ε', ς',

Τούτῳ τῷ ἔτει Ροβοὰμ βασιλέως Ιούδα, Σουσακεὶμ βασιλεὺς Αἰγύπτου, παραλαβὼν Λίβυας, καὶ Αἰθίοπας καὶ Τρωγλοδύτας, ἀναβὰς εἰς Ιερουσαλὴμ, ἐσύλησε τὸν ναὸν, λαβὼν τοὺς ἐν αὐτῷ θησαυροὺς, καὶ

2. Reg 7. 3. Reg. 14. τοὺς θησαυροὺς Ροβοὰμ, καὶ τὰ δόρατα χρυσᾶ, ἃ ἔλαβεν Δαβὶδ ἐκ χειρὸς τῶν παίδων Αδραζαὰρ βασιλέως Σουβά. καὶ τὰ ὅπλα τὰ χρυσᾶ, ἃ ἐποίησε Σολομῶν.

ζ', η', θ', ι', ια',

Επροεφήτευσεν Αχίας ὁ Σιλωνίτης, καὶ Σαμαίας υἱὸς Ελαμεί. ιβ', ιγ',

Προεφήτευσεν ὁ ἐν Βεθὴλ οἰκῶν, καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, ἠξίου τὸν προφητεύσαντα τῷ Ιεροβοὰμ δούλῳ Σολομῶντος, * φαγεῖν ἄρτον, καὶ μόλις ἔφαγεν. φασὶν τὸν Ιώσηπον λέγειν, ἀπὸ παραδόσεως † αἶνον εἶναι τὸν ἐν Βεθήλ. καὶ ὁ Σὴθ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου;

Ita lege hunc traiectum locum: alioqui nullus sensus. vide c. 13. 3. Reg. de occiso propheta p leonem. † [illegible] ego lego αἶνον pro prouerbio seu apologo.

ιδ', ιε', ις', ιζ'.

Ροβοὰμ ἔσχεν υἱοὺς κη', καὶ θυγατέρας ἑπτά.

Μετὰ Ιεροβοὰμ δεύτερος ἐβασίλευσεν τοῦ Ισραὴλ ΝΑΔΑΒ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη β', ὁμοῦ κδ'.

α', β'.

Ναδὰβ

ro ejus ægrotante misit vxorem suam ad Achiam Silonitam prophetam supra; & audiuit ab illo: morietur filius tuus, & peribit de Hieroboam mingens ad parietem. Et in agro mortuos aues cœli vorabunt.

VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII.

RHOBOAM *Solomonis filius ex tribu Iuda annos quadraginta & vnum natus, tertius regnat in Iuda annos* XVII. III. Rex Hebræorum ex Iuda Roboã 4523.

A.M. MMMMDXXIII.

I. II. III. IV.

Samæas prophetauit.

V. VI.

Hoc anno Roboami regis Iuda, Susacimus rex Ægypti assumtis Libybus, Æthiopibus, Troglodytis venit Hierosolyma, templúmq; thesauris inde ablatis, gazaq; regia Roboami, hastisque aureis, quas Dauid seruis Adrazaaris Subæ regis ex manibus extorserat: scutisque aureis, quæ Solomon fecerat, spoliauit. capta Hierosolyma.

VII. VIII. IX. X. XI.

Achias Silonites adhuc prophetauit, & Samæas Elami filius.

XII. XIII.

Qui in Bethel habitauit, vaticinatus est, & qui erat super altari, rogauit prophetantem Hieroboamo seruo Solomonis, vt gustaret panem, & vix gustauit. Aiunt à Iosepho, quòd per traditionem acceperat, affirmari prouerbium seu apologum esse in Bethel: Etiam Seth in altari? 3 Reg. 13.

XIV. XV. XVI. XVII.

Roboamo filij fuere octo & viginti: filiæ septem.

Hioroboamo secundus NADAB *successit in regno Israël; annos duos regnauit. anno regni Israël* XXIV.

I. II.

Ἑβραίων τῦ Ισραήλ. Ναδὰβ ἀναιρεῖται ὑπὸ Ἀσὰ βασιλέως Ιὐδα, ἐν Γαβαθὼν τῇ τῶν ἀλλοφύλων βασιλεία.

Μετὰ Ροβοὰμ ἐβασίλευσεν τῦ Ιὐδα τέταρτος ΑΒΙΟΥΔ ὑὸς αὐτῦ ἔτη γ', ὁμῦ ͵δφκϛ'.

α'.

Ἑβραίων τῦ Ιὐδα. Οὗτος Ἀβιὺδ προσέχων εἰδώλοις ἀπώλεσε τῦ λαῦ μυριάδας ν-β',

Προεφήτευον Ιαδὼχ, καὶ Ανανίας.

γ'.

Ἑβραίων τῦ Ισραήλ. Μετὰ Ναδὰβ τρίτος ἐβασίλευσεν τῦ Ισραὴλ ΒΑΑΣΑ ὑὸς Ραχία ἔτη κδ', ὁμῦ μη'.

α'.

Πέμπτῳ ἔτει τῦ Ἀσὰ βασιλέως Ιὐδα, Βαασὰ ὑὸς Ἀχία ἐπάταξε τὸν οἶκον Ιεροβοάμ. καὶ ὐχ ὑπελείπετο αὐτῷ πᾶσα πνοὴ κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίυ, ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δύλυ αὐτῦ Ἀχία τῦ Σιλωνίτυ προφήτυ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν τῦ αὐτῦ Ιεροβοάμ. ὕστερον δὲ καὶ αὐτὸς Βαασὰ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ἁμαρτίαις Ιεροβοάμ, ᾧ καὶ προεφήτευσεν Ιηῦ ὑὸς Ανανίυ, γίνεσθαι τὸν οἶκον αὐτῦ ὡς τὸν τῦ Ιεροβοάμ. καὶ τὸν τεθνηκότα αὐτῦ ἐν πόλει οἱ κύνες καταφάγονται τὸν δὲ ἐν τῷ πεδίῳ τὰ πετεινὰ τῦ ὐρανῦ.

α', β', γ', δ', ε'. ϛ', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ιϛ', ιζ, ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ'.

* Iterat eadē. * Οὗτος ὁ Βαασὰ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ἁμαρτίαις Ιεροβοάμ, ᾧ προεφήτευσεν Ιηῦ ὑὸς Ανανίυ, γίνεσθαι οἶκον αὐτῦ ὡς τὸν οἶκον Ιεροβοάμ καὶ τὸν τεθνηκότα αὐτῦ ἐν πόλει οἱ κύνες καταφάγονται. τὸν δὲ ἐν τῷ πεδίῳ, τὰ πετεινὰ τῦ ὐρανῦ.

Μετὰ Ἀβιὺδ ἐβασίλευσε πέμπτος τῶν δύο φυλῶν Ιὐδα καὶ Μανασσῆ ΑΣΑ ὑὸς αὐτῦ ἔτη μδ'.

ὁμῦ ͵δφο'.

α', β', γ', δ'.

Ἑβραίων τῦ Ιὐδα. Ἀρχιερεὺς ἔννατος ΑΧΙΜΕΛΕΧ ἐγνωρίζετο.

ε', Προε-

Nadabus ab Asa rege Iuda interficitur in regno alienigenarum, ciuitate Gabathone. Herbæorum rex ex Israële II. Nadabus.

Rhoboamo regi Iudæ quartus successit filius ABIVD, *annis* III, *A. M.* MMMMDXXVI. 4526.

I.

Hic Abiud Idolorum cultor de populo suo perdidit quingenta millia. Rex Iudæ IV Abiud.

II.

Iadochus & Ananias Prophetæ florent.

III.

Nadabum tertius excepit rex Israël BAASA *filius Achiæ. annis* XXIV. *vniuersè* XLVIII. Rex Israëlis III. Baasa.

I.

Quinto Asæ regis Iudæ anno, Baasa filius Achiæ stirpem Hieroboam deleuit, vti nulla anima superesset, iuxta verbum Domini, quod locutus est in manu serui sui Achiæ Silonitæ prophetæ de peccatis Hieroboami. Tandem verò & ipse Baasa Hieroboami scelus imitatus est. cui Iehu Ananiæ filius prædixit eius domum perinde ac Rhoboami euersum, mortuósq; in vrbe à canibus, in campo ab auibus deuoratum iri.

II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV.

† *Hic Baasa ambulauit & ipse in peccatis Hieroboam, cui Iehu Ananiæ filius prædixit ejus domum futuram vt Hieroboam, mortuúmq; in vrbe à canibus; in agro, ab auibus cœli deuoratum iri.* Dictum modò dicit.

Post Abiud ASA *filius ejus quintus duabus tribubus Iuda & Manasse imperauit annis* XLIV. *A. M* MMMMDLXX. 4570. Rex Iudæ V. Asa.

I. II. III. IV.

ACHIMELECHVS *nonus Iudæorum pontifex claruit.*

V. *Ioël*

έ.

Περὶ τῆς τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπὶ τοῖς ἀποστόλοις ἐπιφοιτήσεως.

Προεφήτευσεν Ιωὴλ, ὃς καὶ εἶπεν. ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα προφητεύουσιν. καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ἐπὶ γῆς κάτω. καὶ μεθ᾽ ἕτερα ὁ αὐτὸς εἶπεν. Ἰδοὺ ἐγὼ ἐμβαλῶ εἰς τὰ θεμέλια Σιὼν λίθον πολυτελῆ, ἐκλεκτὸν, ἀκρογωνιαῖον, ἔντιμον. εἰς τὰ θεμέλια αὐτῆς. καὶ ὁ πιστεύων ἐπ᾽ αὐτῷ, οὐ μὴ καταισχυνθῇ, καὶ θήσω κρίσιν εἰς ἐλπίδα.

ς', ζ'.

Ζαρὰθ ὁ Αἰθίοψ συμπαραλαβὼν Λίβυας ἐπεστράτευσεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. ἐξελθὼν δὲ Ασὰ ἐτροπώσατο αὐτὸν ἐν Γεράροις.

ή, θ'.

† Ιωδάδ.

προεφήτευσεν Αζαρίας υἱὸς † Ιωδὴθ, καὶ Ανανίας.

ί, ιά.

* ὅρα.

Ζαχαρίας, ὁ τὸ δρέπανον, υἱὸς Ιωδαὲ ὑπάρξων ὃς εἶπεν. τέρπου καὶ εὐφραίνου θύγατερ Σιών.

Προεφήτευσεν Αζαρίας υἱὸς * Ιωδὴθ, καὶ Ανανίας, καὶ Ζαχαρίας υἱὸς Ιωδαὲ τοῦ ἱερέως, ὁ τὸ δρέπανον ἑωρακὼς προφητεύων εἶπεν. Τέρπου καὶ εὐφραίνου θυγάτηρ Σιών. Διότι ἰδοὺ ἔρχομαι, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ σου λέγει κύριος, καὶ καταφεύξονται ἔθνη πολλὰ ἐπὶ τὸν θεὸν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ις', ιζ', ιή.

Ασὰ βασιλεὺς Ιούδα πολεμούμενος ὑπὸ Βαασὰ βασιλέως Ισραὴλ, ἐμισθώσατο εἰς βοήθειαν τὸν υἱὸν Αδερ βασιλέως Συρίας. προεφήτευσεν Ιηοῦ.

θ', κ', κα', κβ', κγ'.

Προεφήτευσεν Ιηοῦ.

κδ' κε'.

Προεφήτευσεν Ανανίας.

κς', κζ', κη', κθ', λ', λα', λβ', λγ'.

λδ', λε', λς', λζ', λη', λθ', μ', μα', μβ', μγ', μδ'.

Εβραίων τοῦ Ισραήλ.

Μετὰ Βαασὰ πέπαρτος ἐβασίλευσεν τοῦ Ισραὴλ ΗΛΑ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη β', ὁμοῦ ν'.

ά, β'.

V.

Ioël vates: qui prædixit: Erit in diebus illis, effundam de spiritu meo super omnem carnem prophetantem. Et dabo prodigia in cælo sursum, & in terra deorsum. Et infra ipse dixit: Ecce ego immittam in fundamenta Sion lapidem preciosum, electum, angularem, augustum, in fundamenta illius: Et qui credet in illum, non confundetur. & ponam in spem judicium.

De spiritus S. in Apostolos aduentu.

VI. VII.

Zarathus Æthiops assumtis Afris Iudæam armis inuasit. Egressus autem Asa in Geraris victum in fugam conuertit.

VIII. IX.

Prophetauit Azarias filius Iodethi, & Ananias.

X. XI.

Vaticinatus est Azarias filius Iodethi & Ananias, & Zacharias filius Iojade sacerdotis, qui falx dicitur, qui prophetauit in hæc verba: " Iucundare filia Sion, lætare filia Hierusalem. quia ecce venio, & habitabo in medio tui, dicit Dominus. Et confugient multæ gentes ad Deum in die illa.

Zacharias, qui falx est dictus, Ioiade filius est, qui dixit: lætare & exulta filia Syon.

XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII.

Asa rex Iudæ à Baasa rege Israël armis oppugnatus, in auxilium vocauit Aderi filium Syriæ regis.

Prophetauit Iehu.

XIX. XX. XXI. XXII. XXIII.

Prophetauit Iehu.

XXIV. XXV.

Prophetauit Ananias.

XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII.
XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII.
XXXIX. XL. XLI. XLII. XLIII. XLIV.

Baasæ successit quartus rex Israël HELA *filius ipsius, annósq; duos regnauit: anno* I. *regni Israëlis.*

Hela rex Israelis IV.

α΄, β΄.

Τὸν Ηλα ἀνελὼν ΖΑΜΒΡΙ ὁ παῖς αὐτοῦ βασιλεὺς ἐπὶ Ισ-
3. Reg. c. 16. ραὴλ ἡμέρας ζ΄, καὶ τὸν οἶκον Βαασὰ πατάξας οὐκ εἴασεν αὐτοῦ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ιηοῦ Ανανίου, διὰ τὸ ἁμαρτεῖν αὐτόν. γνοὺς δὲ ὅτι ὁ λαὸς ἀνηγόρευσε τὸν Αμβρὶ, * Αμβρὶ ἑαυτὸν ἐμπρήσας ἀπέκτεινεν.

* Ζαμβρὶ lege Εβραίων τοῦ Ιούδα. Μετὰ Ασὰ ἐβασίλευσεν τοῦ Ιούδα ἕκτος ΙΩΣΑΦΑΤ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη κε΄.

ὁμοῦ δφϛ΄.

α΄, β΄.

Προεφήτευσεν Ηλίας ὁ Θεσβίτης καὶ Αβδιοῦ υἱὸς Ανανίου, ὃς καὶ εἶπεν, ὅτι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα κυρίου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη. ὃν τρόπον ἐποίησας, οὕτω ἔσται σοι. Ετι προεφήτευον Οζιὴλ υἱὸς Ζαχαρίου. Ιηοῦ υἱὸς Ανανίου, Μιχαίας

*deest in scal * ὁ μωρασθήτης υἱὸς Αμαλή. ἐφ' οὗ ψευδοπροφῆται Σεδεκίας υἱὸς Χαναάν, ὁ ποιήσας ἑαυτῷ κέρατα σιδηρᾶ καὶ μανεὶς ἐπάταξε τὸν Μιχαίαν ἐπὶ τὴν σιαγῶνα. ἔτι προεφήτευσεν ὁ Ελιέζερ καὶ ἄλλοι υ΄ ψευδοπροφῆται. καὶ τῆς αἰσχύνης υν΄ ψευδοπροφῆται τοῦ Βαάλ.

γ΄, δ΄.

Δέκατος Εβραίων Αρχιερεὺς ΙΩΑΝΝΑΝ.

ε΄, ϛ΄.

Προεφήτευον Ηλεὶ, Αβδιοῦ, Οζιὴλ, Ιηοῦ, Μιχαίας.

ζ΄, η΄, θ΄, ι΄.

Ψευδοπροφῆται Σεδεκίας, Ελιέζερ, καὶ ἄλλοι τετρακόσιοι.

ια΄. ιβ΄, ιγ΄.

Ανομβρία γέγονεν ἐν τῇ παλαιστίνῃ ἐπὶ ἔτη τρία, καὶ μῆνας ϛ΄.

ιδ΄, ιε΄, ιϛ΄, ιζ΄, ιη΄.

Εβραίων ἀρχιερεὺς ΑΖΑΡΙΑΣ ἐγνωρίζετο.

ιθ΄, κ΄, κα΄.

*Εζεκιὴλ. Προεφήτευσεν * Ιεζεκιὴλ ὁ τοῦ ΕΛΙΕΖΕΡ.

κβ΄, κγ΄, κδ΄.

Ιωσαφὰτ Βασιλεὺς τοῦ Ιούδα, ἀνεῖλεν τοὺς ἰδίους ἀδελφοὺς, καὶ τινὰς τῶν ἀρχόντων τοῦ λαοῦ.

κε΄.

Εβραίων

I. II.

Helan sustulit Zambri filius ejus, qui regnauit dies septem, percussaq; domo Baasa non reliquit mingentem ad parietem, juxta verbum Domini, quod locutus est in manu Iehu, filij Ananiæ propter peccatum ejus. Cùm autem cognouisset † à populo Ambri renunciatum regem; † Ambri seipsum concremando interfecit atq; sustulit. 3. Reg. 16. † nẽpe Zambri. † Zambri lege, nam Zābri ante Ambri regnauit

Asæ regnum suscepit in Iuda IOSAPHATVS *filius ejus, regnauitq; annos* XXV. *A.M.* Iudæ rex VI. Iosaphath. 4595.

MMMMDXCV.

I. II. *Prophetauit Elias Thesbites & Abdiu filius Ananiæ, qui dixit: Prope est dies Domini super omnes gentes vti feceris, ita fiet tibi. Prophetarunt præterea Oziel Zachariæ filius, Iehu Ananiæ, Michæas Morasthites Amali, sub quo fuère pseudoprophetæ, Sedecios Chanaani filius, qui cum sibi cornua ferrea fecisset, furiosus percussit Michææ malam. Ad hæc & Eliezer prophetauit, & alij* CD. *pseudoprophetæ, & prô pudor* CCCCL. *pseudoprophetæ Baalis.* III. IV.

IOANNANVS *decimus Hebræorum pontifex.*

V. VI.

Prophetarunt Eli. Oziel. Abdiu. Iehu. Michæas.

VII. VIII. IX. X.

Pseudoprophetæ Sedecios, Eliezer, & alij quadringenti.

XI. XII. XIII.

In Palæstina tribus annis & sex mensibus non pluit.

XIV. XV. XVI. XVII. XVIII.

Hebræorum pontifex AZARIAS *claruit.*

XIX. XX. XXI.

Prophetauit Ezechiel Eleazari filius.

XXII. XXIII. XXIV.

Iosaphatus Iudæ rex fratres suos mactauit, & principes populi. XXV.

Εβραίων τοῦ Ισραὴλ ἐβασίλευσεν πέμπτος * ΑΜΒΡΙ ἔτη ιϐ.

ὁμοῦ ξϐ.

α', ϐ', γ', δ', ε', ς', ζ', η', θ', ι', ια', ιϐ'.

Μετὰ Ιωσαφὰτ, ἐβασίλευσεν ἕβδομος τῶν δύο φυλῶν Ιούδα καὶ Μανασσῆ, ΙΩΡΑΜ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐν * Σαμαρείᾳ ἔτη ι'.

ὁμοῦ δχε.

α'.

Εβραίων ἀρχιερεὺς ΑΧΙΤΩΒ.

ϐ'.

Ιωρὰμ υἱὸς Ιωσαφὰτ εἰδώλοις δουλεύσας ᾠκοδόμησεν τὰ ὑψηλά. καὶ τὰ ἄλση, ὁμοίως τῷ † πατρὶ αὐτοῦ.

γ', δ', ε', ς'.

Ηλίας ἐξ ἀνθρώπων ἀπῆλθεν.

ζ', η',

Ιωρὰμ βασιλεὺς Ιούδα ἐνόσησεν δεινῶς, ὥστε τὰ ἔντερα αὐτοῦ φανῆναι.

θ',

Προεφήτευσεν Αμὼς καὶ Ελισσαῖος.

ι',

Ιωναδὰβ υἱὸς Ρηχὰβ, ἐγνωρίζετο.

Μετὰ Αμβρὶ ἕκτος υἱὸς αὐτοῦ ΑΧΑΑΒ ὢν ἐτῶν λε', ἐβασίλευσεν τοῦ Ισραὴλ ἔτη κϐ', ὁμοῦ πδ'.

α',

Ο Αχαὰβ οὗτος ἔλαβε γυναῖκα τὴν θυγατέρα Ιθωβάλου τοῦ Τυρίων καὶ Σιδονίων βασιλέως τῇ ὄνομα Ιεζάβελ.

ϐ', γ', δ', ε', ς', ζ',

Αχαὰβ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, διὰ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Ιεζάβελ ἐδούλευσεν τῇ Βαάλ. Καὶ τοῖς εἰδώλοις προσανέχων, παρώργισεν κύριον τὸν θεόν. Ωιτινι Ηλίας ὁ Θεσβίτης προεφήτευσεν τοῦ μὴ γίνεσθαι ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν, ἐπὶ ἔτη γ', καὶ μῆνας ς'. Αναχωρήσας δὲ ὁ Ηλίας κατὰ ἀνατολὰς, καὶ καθίσας ἐν τῷ χειμάρ-

Εβραίων τοῦ Ισραήλ.
* Ζαμβρι.
Εβραίων τοῦ Ιούδα.
* Ιερουσαλὴμ lege.
† falsum.
Εβραίων τοῦ Ισραήλ.

Iſraëlitis rex fuit ordine quintus AMBRI *annis* XII. *regni cœpti anno* LXII.

al. Zambri. Iſraëlitarum rex V Ambri. al. Zambri vt infra. lege ergò Zambri, vt eſt legendũ.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII.

Ioſaphati regnum in Iudæos ſeu geminas tribus Iudæ & Manaſſæ excepit IORAMVS *Ioſaphati filius in Samaria annis* X. *A.M.* MMMMDCV.

Iudæ rex VII Ioram. 4605.

I.

Hebræorum pontifex ACHITOBVS.

II.

*Ioramus Ioſaphati filius ſimulacrorum cultor ædificauit Excelſa, & lucos perinde ac * pater ejus.*

Ioſaphat iuſtus fuit & cultor Dei. lege cap. vltimũ 3. Reg. Itaque pro *τὸ pater eius* ſcribe ſocer eius, qui fuit Achab, cuius filiam habuit Ioram rex Iudæ.

III. IV. V. VI.

Helias curru ſublimis abijt.

VII. VIII.

Ioramus rex Iudæ tam ſæuo cœpit conflictari morbo, vti viſcera ejus apparerent.

IX.

Vaticinantur Amos & Eliſæus.

X.

Ionadabus Rhechabi filius claret,

Zambri ſuccedit in regno Iſraël ACHABVS, *ejus filius, annos natus* XXXV. *habuit regnum annos* XXII. *anno* LXXXIV. *regni Iſraëlis.*

Achab VI. Iſraëlis rex.

I.

Hic Achabus Iezabelem Ithobalo Tyriorum ac Sidoniorũ rege natam duxit vxorem.

II. III. IV. V. VI. VII.

Achabus ſeptimo imperij anno, IeZabelis impulſu, coluit Baalem, addictúsq; ſimulacris, numinis in ſe iram prouocauit. Cui prædixit Helias Thesbites futurum vt intra triennium & ſemeſtre nullæ de cælo caderent aquæ. Seceſſitq; Helias ad Ori-

 entem

χειμάρρῳ χορρὰθ, τῷ ἐπὶ προσώπου τοῦ Ἰορδάνου, ὥστε ἐξ αὐτοῦ πίνειν, τροφὴ αὐτῷ διὰ κοράκων ἐχορηγεῖτο. καὶ χήρα δέ τινι διὰ λιμὸν μελλούσῃ ἅμα τῷ υἱῷ αὐτῆς τελευτᾶν τὴν ὑδρίαν τοῦ ἀλεύρου, καὶ τὸν καψάκην τοῦ ἐλαίου, εἰς ἐπάρκεσιν τοῦ λιμοῦ ἀνεξάλειπτα ἐποίησεν. Ἀνέστησεν δὲ αὐτῆς καὶ τὸ παιδίον τεθνηκότα. μετὰ δὲ τὸ πληρωθῆναι τὸν χρόνον τῆς ἀβροχίας, ἐκ κελεύσεως θεοῦ, ἔρχεται πρὸς αὐτὸν Ἀχαὰβ, ἵνα ὑετὸς γένηται. καὶ λέγει τῷ Ἀχαὰβ ζήλῳ τοῦ κινηθεὶς συναχθῆναι πάντα τὸν Ἰσραὴλ, καὶ σὺν τοῖς προφήταις τοῦ Βαὰλ υν'. καὶ σὺν τοῖς προφήταις τῆς αἰσχύνης υ' εἰς τὸ ὄρος τὸ Καρμήλιον. Αἰτήσας δὲ βόας δύο εἶπεν. ὅπως οἱ προφῆται τῆς αἰσχύνης προσευξάμενοι τοῖς θεοῖς, αὐτομάτως πυρὶ ἀναλώσουσιν τὰ ὑποκείμενα. καὶ ὡς θύσαντες τοῖς θεοῖς αὐτῶν οὐδὲν ἤνυσεν ἄχρι μεσημβρίας, ὁ αὐτὸς προφήτης ἕτερον βοῦν θύσας, ὕδωρ ἐπικλύσας, ηὔξατο τῷ θεῷ, καὶ πῦρ ἀπ᾽ οὐρανοῦ κατελθὼν ἅπαντα κατανάλωσεν. καὶ οὕτως ὑπήκοον τὸν Ἀχαὰβ ποιήσας, σὺν τοῖς ψευδοπροφήταις ἐθανάτωσεν, καὶ ὑετὸς ἐπέκλυσε τὴν γῆν. Ἀναχωρήσαντος δὲ αὐτοῦ ἕως ὄρους Χωρὴβ καὶ Δαμασκοῦ, καὶ * διαρκέσαντος ἡμέρας τεσσεράκοντα, πρὸς τάσσεται παρὰ θεοῦ χρῖσαι τὸν Ἀζαὴλ βασιλέα τῆς Συρίας, καὶ τὸν Ἰηοῦ υἱὸν Ναμεσσῆ ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ τὸν Ἐλισσαῖον εἰς προφήτην. καὶ ἐπανελθόντος αὐτοῦ πάλιν πρὸς Ἀχαὰβ, ἤλεγξεν αὐτὸν ἐπὶ τῇ συμφορᾷ τοῦ φόνου Ναβουθὲ, διὰ κῆπον, ὃν ἐπὶ ψευδομαρτυρίᾳ λίθοις ἀπεκτάκει, ἐπαγγειλάμενος τῷ οἴκῳ αὐτοῦ παντὶ ὀλεθρον ἔσεσθαι. ὃ καὶ γέγονεν.

* ἀσιτος.

η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ'.

Ἦσαν ψευδοπροφῆται Ἐζεκίας καὶ Ἐλιέζερ καὶ ἄλλοι υ'.

ιε'.

Ἠλίας ὁ προφήτης ἐγνωρίζετο Edit. Ioal.

Τῶν ἀλλοφύλων συναχθέντων ἐπὶ Ἰωσαφὰτ βασιλέα Ἰούδα, πολεμῆσαι τὸν Ἰούδαν, ἔνεδρον ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ὁ θεός. καὶ ἀνέστησαν καὶ ἐφόνευσαν ἀλλήλους, καὶ διεσώθη Ἰωσαφὰτ καὶ Ἰούδας.

ις', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ'.

Ἀχαὰβ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ συμβαλὼν τῷ Ἄδερ βασιλεῖ Συρίας εἰς πόλεμον, ἀναιρεῖται.

Μετὰ

entem & propter Iordanem, ad torrentem † Chorrathum resedit, vt inde hauriret aquam, victum corui subministrabant. Viduæ quoq; ob vltimam famem cum filiolo morituræ, hydriam farinæ, & lecythum olei ad vsum vitæ necessarium numquam deficere iussit. immo & filium extinctum in vitam reuocauit. Exacto porro siccitatis tempore, Numinis imperio ad Achaabũ accedit, vti aquas deplueret; motusq; Dei impulsu monet Achaabum populum cogeret vniuersum, & sacrificulos Baalis quadringentos quinquaginta, & impudentiæ vates quadringẽtos, qui Carmelum montem simul adirent. Petitisq; geminis bubus in sacrificium, pseudoprophetas iussit precari Deos suos, vti hostiæ cœlesti igne haurirentur. Qui cum cæsis victimis, vsq; ad meridiem, necquicquam Deorum suorum auxilia implorarẽt, sumto Elias boue alio, & aquis probè irrigato Deum precatus est, & mox ignis de cœlo delapsus omnia simul depastus est. Ita Elias reducto ad Deum Achaabo pseudoprophetas omnes morte multauit. secutæque cælestes aquæ terram largo imbre perfuderunt. Dein in montem Chorebum & Damascum secessit, vbi totos quadraginta dies sine vllo moratus cibo iubetur à Deo Hazaëlem Syriæ regem & Iehum Namessi filium vngere in regem Israëlis, Elisæum autem prophetam creare. & regressus ad Achaabum, reprehendit illum ob Nabathum, quem horti caussâ, calumnia circumuentum lapidibus oppressit. prædixitq; illi, totiq; stirpi illius interitum, qui paullo post est secutus.

† Carith.

VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV.

Pseudoprophetæ quadringenti cum Ezechia & Eliezere. Helias claret edit Scal.

XV. *Gentib. cõtra Iosaphatũ Iudæ regẽ in aciẽ & Iudæos coactis insidiatorẽ Deus in eos immisit. Ergo inter se cõmissi se mutuo trucidarunt; itáq; saluus Iosaphatus & Iudæs populus euasit.*

XVI. XVII. XIIX. XIX. XX. XXI. XXII.

Achaabus Israëlis rex bello cum Adere Syriæ rege congressus è medio tollitur.

Ioramo,

Μετὰ Ἰωρὰμ ὄγδοος ἐβασίλευσεν τῶν δύο φυλῶν Ἰούδα καὶ Μαναοσῆ
ΟΧΟΖΙΑΣ υἱὸς αὐτοῦ ἔτος ἕν, ὁμοῦ ͵δχϛ'.

α',

Προεφήτευσεν Ἐλισσαῖος, καὶ Ἀβδαναὶ Ἰηοῦ ἀνεῖλεν τὸν Ἰωρὰμ καὶ τὸν Ὀχοζίαν, καὶ σὺν υἱοὺς Ἀχαὰβ, καὶ τὴν Ἰεζάβελ.

Ἑβραίων τοῦ Ἰσραήλ. Μετὰ Ἀχαὰβ ἕβδημος ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ ΟΧΟΖΙΑΣ υἱὸς ἔτη β', ὁμοῦ πϛ'.

α', β',

Οὗτος Ὀχοζίας εἰδώλοις προσανέχων καὶ ἀῤῥωστίᾳ περιπεσὼν δεινῇ, ἔπεμψεν ἐπερωτῆσαι τὸν Βαὰλ προσόχθισμα θεὸν Ἀκκάρων, γνῶναι πόθεν ἢ ζήσεται καὶ ἀναστήσεται ἐκ τῆς ἀῤῥωστίας αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἡλίας ἀπαντήσας τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ἔφη μὴ ἀνίστασθαι αὐτόν. καὶ χολέσας ἀπέστειλεν πρὸς Ἡλίαν τρεῖς πεντηκοντάρχους, ὅπως αὐτὸν ἐκ τοῦ ὄρους καταγάγωσι. Τῶν δὲ δύο ἐν πυρὶ καυθέντων, ὁ τρίτος δεηθεὶς αὐτοῦ, κατέβη. καὶ ἐλθὼν πρὸς Ὀχοζίαν εἶπεν αὐτῷ. Ἐπειδὴ οὐκ ἐπιστρέψας πρὸς κύριον τὸν θεὸν, ἀλλ' εἰδώλοις ἔπεμψας ἐπερωτῆσαι, οὐ καταβήσῃ ἀπὸ τῆς κλίνης, ἀλλ' ἀποθανῇ. καὶ ἀπέθανεν ἐν τῇ κλίνῃ κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἡλίου τοῦ δούλου τοῦ θεοῦ.

Ἑβραίων τοῦ Ἰούδα. Μετὰ Ὀχοζίαν ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰούδα καὶ Μαναοσῆ ἡ μήτηρ αὐτοῦ
ΓΟΘΟΛΙΑ, γυνὴ Ἰωρὰμ ἔτη ϛ', ὁμοῦ ͵δχιβ'

α', β',

Γοθολία μήτηρ Ὀχοζίου θυγάτηρ Ἀχαὰβ ἐφόνευσεν τὰ τέκνα τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Ὀχοζίου. Ἐκ γὰρ τοῦ γένους ἦν αὐτὴ Ἀχαὰβ βασιλέως Ἰσραὴλ τοῦ καταραθέντος.

γ'.

Γοθολία καθεῖλε τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐλάτρευσεν τοῖς Βαλιείμ.

δ',

Ἰωναδὰβ υἱὸς Ῥηχὰβ ἐγνωρίζετο. καὶ Ἐλισσαῖος προεφήτευεν.
Ἑβραίων ἀρχιερεὺς ΣΑΔΟΥΚ.

ε'. Ἐλισ-

Ioramo successit OCHOZIAS *filius in regno Iuda & Manasse, nec amplius annum imperauit. A. M.* MMMMDCVI.

Ochozias VIII. rex Iudæ. 4606.

I.

Helisæus & Abdanæus vaticinijs claruêre. Iehus Ioramum cum Ochozia & Iezabele interfecit.

Extincto Achaabo OCHOZIAS *filius regnum Israëlis administrauit annos duos, anno regni Israël* LXXXVI.

Ochozias VII rex Israëlis.

I. II.

Iste Ochozias idolorum cultor graui correptus morbo misit qui contarentur Baalem Deum Accaron (in quem Israëlitæ offenderunt) scire auidus, an ex ea inualetudine vitam & incolumitatem esset recepturus Helias in via seruis occursans, respondit regem moriturum, qui iratus misit ad Heliam centuriones trinos, qui illum à monte deducerent Duobus fulminatis, tertio suppliciter illum deprecante, descendit ad Ochoziam, & ; quoniam, inquit, non redisti ad Dominum Deum, sed idola consuluisti, à lectulo non resurges, sed morieris: obijtq; in lectulo juxta verbum Domini, quod locutus est in manu Heliæ serui Dei.

Ochoziæ successit in regno Iudæ & Manasse mater ejus GOTHOLIA *uxor Iorami. regnauit annos* VI. *A. M.* MMMMCCCCXXVI.

Gotholia Regina IX. Iudæ. 4612.

I. II.

Gotholia Ochoziæ mater, Achaabi filia, stirpem Ochoziæ filij sui deleuit. Erat enim ex genere Achaabi execrati illius regis Israëlis.

III.

Gotholia domum Dei euertit, & Baalim coluit.

IV.

Ionadabus Rhechabi filius claret. Helisæus vaticinatur. SADOCVS *Hebræorum pontificatum gerit.*

έ.

Ελισσαῖος προεφήτευεν, καὶ Αβδαναί, καὶ Ιηοῦ καὶ Οζιήλ.

ς,

Ιωσαβὲθ γυνὴ Ιωδαὲ τοῦ ἀρχιερέως ἀδελφὴ Οχοζίου, ἔκλεψεν Ιωὰς τὸν υἱὸν Οχοζίου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς, καὶ τούτῳ περιέθηκεν Ιωδαὲ ὁ ἀρχιερεὺς τὸ βασίλειον, ἀνελὼν τὴν Γοθολίαν.

Μετὰ Οχοζίαν ὄγδοος ἐβασίλευσεν τοῦ Ισραὴλ ΙΩΡΑΜ ἀδελφὸς αὐτοῦ Οχοζίου ἔτη ιβ', ὁμοῦ ϟη'.

Ἑβραίων τοῦ Ισραήλ.

α', β',

Αζαὴλ υἱὸς Αδελ βασιλέως Συρίας, πολιορκοῦντος τοὺς εἰς Σαμαρείαν ἐπὶ Ιωρὰμ ἀδελφὸν Οχοζίου βασιλέα Ισραήλ. Λιμὸς βαρὺς γέγονεν ἐπὶ ἔτη ἑπτά, ὡς κεφαλὴν ὄνου ν' σίκλων πεπρᾶσθαι, καὶ τὸ τέταρτον μέτρον κόπρου τεσσερᾶς πέντε σίκλων ἐσθίειν αὐτούς. Ετι μὴν καὶ τὰ ἑαυτῶν τέκνα φαγεῖν τινας διὰ τὰς ἀπιστείας αὐτῶν, καὶ τὰς ἀσεβείας τῶν πράξεων αὐτῶν, καὶ ἀνταποδώσεις αὐτοῖς ἐπηνέχθησαν δικαίως.

γ' δ', ε'.

Ετει τοῦ Ιωρὰμ βασιλέως Ισραὴλ Ηλίας ὁ προφήτης σὺν τῷ Ελισσαίῳ, ἐπὶ τὸν Ιορδάνην πορευθεὶς τῇ μηλωτῇ πατάξας τὸ ὕδωρ, διέστησεν ἔνθεν καὶ ἔνθεν. καὶ διῆλθον ἀμφότεροι διὰ ξηρᾶς. Εἶπεν δὲ τῷ Ελισσαίῳ αἰτῆσαι ἐὰν θέλῃ. Ο δὲ διπλάσιον ἠξίωσε σχεῖν πνεῦμα, ὃ εἶχεν Ηλίας. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ηλίας. ἕως ἂν ἴδῃς με ἀναλαμβανόμενον, ἔσται οὕτως. καὶ ἀναληφθέντος Ηλίου ἅρματι πυρίνῳ θεασάμενος Ελισσαῖος εἶπεν περὶ αὐτοῦ. * ἅρμα Ισραὴλ καὶ ἱππεὺς αὐτοῦ. ὑπέστρεψεν πνεύματος ἁγίου πλησθείς, καὶ διὰ τῇ μηλωτῇ πατάξας τὸν Ιορδάνην παρῆλθεν αὐτὸν διὰ ξηρᾶς. Επιδὲ καὶ τὰ ὕδατα πονηρὰ ὄντα, καὶ ἀτεκνοῦντα ἐν Ιεριχὼ μετέβαλεν ἐπικαλεσάμενος τὸν θεόν.

* πάτερ μου, πάτερ μου.

Ελθὼν δὲ εἰς Βεθὴλ, λίθοις ὑπὸ παιδαρίων ἐβάλετο καταπαιζόμενος εἰς φαλακρότητα ὑπ' αὐτῶν. καὶ ἰδὼν αὐτὰ κατηράσατο αὐτὰ ἐν ὀνόματι κυρίου, καὶ ἐξελθοῦσαι δύο ἄρκτοι ἐκ τοῦ δρυμοῦ διέρρηξαν ἐξ αὐτῶν, μβ. Ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὸ καρμήλιον ὄρος, κἀκεῖθεν εἰς Σαμάρειαν.

Αλλὰ

V.

Helisæus, Abdanæus, Iehus, Oziel vaticinijs celebrantur.

VI.

Iosabecha Iojadæ pontificis vxor, sororq; Ochoziæ furtim subduxit (cædi Gotholiæ) Ioas Ochoziæ fratris filium, cui Iojada pontifex interfecta Gotholia, regnum asseruit. diadema imposuit.

Ochoziæ regnum excepit IORAM *octauus Israëlis rex, frater Ochoziæ, regnauit annos* XII. *regni Israël* XCVIII. Ioram VIII. rex Israelis.

I. II.

Azaële Adelis filio rege Syriæ Samariam obsidiente, cum regnaret Ochoziæ filius Ioramus, fames per septennium tanta extitit, vt asini caput quinquaginta † siclis venderetur, & quarta pars cabi stercoris columbini quinque siclis in cibum. Quin & quidam filios condebant in viscera, propter nefarium cultum dæmonum, & impia scelerum acta, quorum caussa merito tantis oppressi sunt malis. In lat. 80. argenteis. 60 fl 40 fr. 4. Reg. 6.

III. IV. V.

Quinto anno Iorami regis Israël, Helias vates cum Helisæo ad Iordanem profectus veste vndam percussit, flumenque vtrinq; recessit, vt sicco vterq; vestigio per aridam transiret, fecitq; Helisæo quod vellet petendi copiam, qui duplicem ejus spiritum petiuit, quem Helias possidebat: Cui Helias, si me videris sublimè vehentem, voti potens eris. Ergo Helia flammato curru cælum petente spectator Helisæus clamauit: Currus Israel & auriga ejus. plenusque numine reuertit, ac melota Iordane bis tacto, sicco pede per terram rediit. Aquas amaras & steriles Hierichunte implorata cælesti ope, in dulcedinem vertit.

Cum porro in Bethel descenderet à pueris lapidibus appetitus, & ob caluam irrisus, diris eos per Dominũ deuouit. Egressæ ergo geminæ vrsæ ex querceto duos supra quadraginta ex eis dilaniarunt. Inde conscendit rupem Carmeli, ex quo transiit in

Ἀλλὰ μὴν καὶ γυναικός τινος προσελθούσης αὐτῷ ὀχλουμένης ὑπὸ δανειστῶν αὐτῆς καὶ τῶν υἱῶν αὐτῆς εἰς δουλείαν ἑλκομένων, πυθόμενός τε ἔχειν αὐτὴν εἰς ἄγγος βραχύ τι ἐλαίου, προσέταξεν αὐτῇ εἰς ἀγγεῖα πάμπολλα ἔχειν αὐτό. καὶ πληρωθέντων αὐτῶν ἐλαίου ἀπέδοτο τὸ χρέος καὶ σὺν τοῖς παισὶν ἠλευθερώθη. Ὁ δὲ αὐτὸς εἰς Σωμὰν, παιδαρίου τελευτήσαντος ζῶντα ἀπέδωκεν τῇ μητρί. καὶ εἰς Γάλγαλα παραγενόμενος, καὶ λιμοῦ ὄντος, ἐκεῖσε λέβητα μέγαν ἐπιστήσας ἐποίησεν αὐτοῖς τροφήν. καὶ συναξάντων τινῶν ἀπὸ ἀγρίων ἀμπέλων ἀμμανίτας θανασίμους, καὶ ἑψησάντων, ἀρχομένων τι ἐσθίειν, ἀνεβόησαν θανατοῦσθαι. αὐτὸς δὲ ἄλευρα ὀλίγα μέβαλων διέσωσεν αὐτοὺς ἐκ τοῦ θανάτου καὶ λιμοῦ.

χίαν

ϛʹ.

Προεφήτευον Ἀμὼς, καὶ Ἐλισσαῖος.

ζʹ, ηʹ, θʹ, ιʹ, ιαʹ, ιβʹ.

Μετὰ Γοθολίαν ἐβασίλευσεν τῶν δύο φυλῶν Ἰούδα καὶ Μανασσῆ, ΙΩΑΣ υἱὸς Ὀχοζίου ἔτη μʹ,

ὁμοῦ δχ * νβ

αʹ, βʹ,

Ἑβραίων τοῦ Ἰούδα.
*Ed. Scal. μʹ, pro νʹ, sed mendose.

ΙΩΔΑΕ παρ' Ἑβραίοις ἀρχιερεὺς ἐγνωρίζετο, μόνος μετὰ Μωυσέα βιώσας ἔτη ρλʹ.

γʹ, δʹ,

Ἰωὰς οὗτος ἀνῳκοδόμησε τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐρημωθέντα ὑπὸ Γοθολίας, καὶ ποιήσας τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, κατακόψας τε τὰ εἴδωλα Ἱερουσαλὴμ, καὶ Ματθὰν τὸν ἱερέα τοῦ Βάαλ μονώζατος κατ' ἐνώπιον τοῦ θυσιαστηρίου ἀποκτείνας. Τῶν μετεώρων οὐκ ἀπέστη θύων αὐτοῖς, καὶ θυμιῶν.

ᾧ καὶ ἐπιστρατεύσας Ἀζαὴλ υἱὸς Ἀδερ βασιλεὺς Συρίας εἰς πόλεμον. καὶ λαβὼν παρ' αὐτοῦ χρυσίον τι καὶ ἀργύριον ὑπέστρεψεν ἐν Ἱερουσαλὴμ παρακληθείς.

εʹ, ϛʹ,

Ἐλισσαῖος καὶ Ζαχαρίας υἱὸς Ἰωδαὲ τοῦ ἀρχιερέως ὁ τὸ δρέπανον προφητεύων, καὶ Ὀζιὴλ καὶ Ἐλεάζαρ.

ζʹ, ηʹ,

Samariam. Quin & viduam quandam ad se adeuntem, & à creditoribus vexatam, rapientibus filios in seruitutem, cum intelligeret lecythum olei per exiguum, parumq; in eo olei habere, præcepit illi, vt plurima compararet. quibus omnibus impletis satis indefecit creditoribus, & cum liberis in libertatem asserta est. Vates autem apud Sunam (vrbem) mortuum quoq; puerũ in vitam excitatum matri reddidit. Fame porro augente, cùm in Galgala venisset, lebetẽ grandem posuit, & cibaria prophetis præparauit, legentibus quibusdam ex agresti vite noxias colocyntidas, & elixantibus; quas cùm gustassent, moriendum sibi exclamarunt: sed vates aspersa modicâ farinâ mortẽ ab illis & famem depulit.

VI.

Amos & Elisæus vaticinantur.

VII. VIII. IX. X. XI. XII.

Sublata Gotholia IOAS *Ochoziæ filius Iudæ & Manasse geminis tribubus annis* XL *imperitauit. A. M.* MMMMDCLII. Iudæ rex X. Ioas. 4652.

I. II.

IOADA *apud Hebræos pontifex celebratur, qui solus post Moysen peruenit ad annum* CXXX.

III. IV.

Ioas iste instaurauit templum Domini Hierosolymis à Gotholia neglectum. fecitq; rectum in conspectu Domini, & Idola quæ erant Hierosolymis euertit, & Mathanem Baalis sacrificulũ ad altare mactauit. Sed Excelsa non sustulit, quibus sacrificauit, & odores incendit.

Azaël Aderi filius Syriæ rex Ioadi bellum mouit, sed Ioas Azaële auro & argento propitiato lætus Hierosolymã reuertit.

V. VI.

Helisæus & Zacharias filius Ioadæ pontificis, qui de falce vaticinatus est, & Oziel atq; Eleazar clari vates habentur.

ζ', η', θ', ι', ια', ιβ'.

πῶς ἀνῃρέθη Ζαχαρίας ὁ προφήτης ὁ τοῦ ἀρχιερέως

Ζαχαρίας ὁ προφήτης υἱὸς Ἰωδαὲ τοῦ ἀρχιερέως ἀνῃρέθη ὑπὸ Ἰωὰς υἱοῦ Ὀχοζίου βασιλέως Ἰούδα ιβ' ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου. διὰ τὸ ἐλέγχειν αὐτὸν τὴν ἀσέβειαν τοῦ τε βασιλέως καὶ τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων.

ιγ', ιδ', ιε', ις', ιζ'.

Ἀζαὴλ βασιλεὺς Συρίας ἐπιστρατεύσας τῷ Ἰωὰς ἀνεῖλεν πλεῖστον ὄχλον τοῦ λαοῦ κατὰ τὸ ῥῆμα Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου.

ιη', ιθ', κ', κα'.

Ἀζαὴλ ἐπιβὰς τῇ Ἰερουσαλὴμ ἤμελλεν αὐτὴν πολιορκεῖν. γνοὺς δὲ Ἰωὰς ὅτι ἐπολέμησεν τὸν Ἰσραὴλ, ἔλαβεν πάντα τὰ ἅγια, καὶ τὸ χρυσίον, καὶ ἀπέστειλε τῷ Ἀζαὴλ, καὶ λαβὼν ἀνεχώρησεν.

κβ', κγ', κδ', κε', κς', κζ', κη', κθ',
λ', λα', λβ', λγ', λδ', λε', λς', λζ',
λη', λθ', μ'.

βασιλεῖς τοῦ Ἰσραήλ.

Μετὰ Ἰωρὰμ ἔννατος ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ ΙΗΟΥ υἱὸς Ναμεσσεὶ ἔτη κη', ὁμοῦ ρκς'.

β', γ', δ', ε', ς'.

Ἐλισσαῖος ὁ προφήτης θεσπίζει τῷ Ἰωάχαζ περὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ τῶν κακῶν, ὧν ἐπάξει τῷ Ἰσραὴλ βασιλέων.

ζ', η', θ', ι', ια'.

ΙΩΔΑΕ παρ' Ἑβραίοις ἀρχιερεὺς ἐγνωρίζετο, ὃς μόνος μετὰ Μωυσέα ἐβίωσεν ἔτη ρλ'.

ιβ', ιγ', ιδ'.

Ἰηοῦ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ προσεκύνησεν ταῖς δαμάλεσι ταῖς χρυσαῖς αἷς ἐποίησεν Ἱεροβοὰμ ἐν Βεθὴλ καὶ * ἐν Δαν. * ἔνδαν τῇ νῦν λεγομένῃ Πανεάδι.

ιε', ις', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα'.

Ἀζαὴλ βασιλεὺς Συρίας ἐπόρθησε τὸν Ἰσραήλ.

κβ', κγ', κδ', κε', κς', κζ', κη'.

Μετὰ

VII. VIII. IX. X. XI. XII.

Zacharias vates Ioadæ pontificis filius à Ioade rege filio Ochoziæ regis Iudæ anno XII. *regni inter altare contrucidatus est, quòd regem ac populum Iudæorum de impietate reprehendisset.*

Obseruã. Quando Zacharias falx dictus, sit é medio sublatus.

XIII. XIV. XV. XVI. XVII.

Azaël Syriæ rex Ioadem bello petens ingentem populi numerum interfecit, prout futurum prædixerat Helisæus.

XVIII. XIX. XX. XXI.

Azaël rursum cum exercitu venit eo animo, vt Hierosolyma obsidione cingeret. Ioas autem cum accepisset Azaëlem in Israëlem inuasisse, illi sancta vasa omnia & aurum dono misit, qui cum his spolijs recessit.

XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

Iorami regnum in Israëlem obtinuit IEHVS *Nemassi filius, nonus Israëlitarum rex. regnauit* XXIIX *annos.* CXXVI. *regni Israëlis.*

Rex Israëlis IX. Iehus.

I. II. III. IV. V. VI.

Helisæus prophetes vaticinatur Ioachazi regnum Israelis & mala quæ populo rex esset illaturus.

VII. VIII. IX. X. XI.

IOIADA *apud Hebræos pontifex claruit, & solus post Moysen annos vixit* † CXX.

† Hic numerus est justu; superior mendosus erat. vide ca. 34. Deut.

XII. XIII. XIV.

Iehu rex Israelis adorauit vitulos aureos, quos fecit Ieroboam in Bethel & † Endan nunc Paneade dicta.

† ἐν Δὰν & in Dan.

XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI.

Azael Syriæ rex, Israelis regnum populatus est.

XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII.

Post

Εφραίων τοῦ Ιούδα.

Μετὰ Ιωὰς ἐβασίλευσεν τῆς Ιουδαίας ΑΜΕΣΣΙΑΣ ὑιὸς αὐτοῦ ἔτη κθ΄, ὁμοῦ ͵δχπα΄.

α΄,

Αμεσσίας βασιλεὺς Ιούδα κε΄ ὢν ἐτῶν, ἐπιστρατεύσας τοῖς ἐξ Ισραὴλ, καὶ τοῖς ὑιοῖς Σηεὶρ ἐτροπώσατο αὐτούς. καὶ λαβὼν θεοὺς τοὺς αὐτῶν ἤγαγεν εἰς Ιερουσαλήμ.

β΄, γ΄, δ΄, ε΄, ς΄.

Αζαὴλ βασιλεὺς Συρίας ἀπέθανεν, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐβασίλευσεν ὁ ὑιὸς αὐτοῦ Αδέρ.

ζ΄,

Περὶ Ιωνᾶ τοῦ προφήτου.

Ιωνᾶς ὁ προφήτης ὑιὸς Αμαθὶ, ὑπὸ τοῦ κήτους καταποθεὶς καὶ τρισὶν ἡμέραις ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτοῦ φυλαχθεὶς ἀπελύθη θεοῦ βουλήσει, ὃς καὶ εἶπεν, ἤμην Ιωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας, καὶ τρεῖς νύκτας, καὶ * προσηυξάμην πρὸς κύριον τὸν θεόν μου ἐκ τῆς κοιλίας τοῦ κήτους καὶ εἶπον.

* προσεύξατο.

Εβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς κύριον τὸν θεόν μου, καὶ ἐπήκουσεν ἐκ κοιλίας ᾅδου * κραυγῆς μου. Απέρριψέν με εἰς βάθος καρδίας θαλάσσης, ποταμοὶ ἐκύκλωσάν με. πάντες οἱ μετεωρισμοί σου, καὶ τὰ κύματά σου ἐπ' ἐμὲ διῆλθεν. * καὶ ἐγὼ εἶπα· ἀπῶσμαι ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου. ἆρα προσθήσω τοῦ ἐπιβλέψαι πρὸς θεὸν ἅγιόν σου. περιεχύθη μοι ὕδωρ πολὺ ἕως ψυχῆς μου, καὶ ἄβυσσος ἐκύκλωσέ με ἐσχάτη. ἔδυ ἡ κεφαλή μου εἰς σχισμὰς ὀρέων, κατέβην εἰς γῆν, ἧς οἱ μέτοχοι αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι, καὶ * ἀνέβη ἐκ φθορᾶς ἡ ζωή μου κύριε ὁ θεός μου. Εν τῷ ἐκλείπειν τὴν ψυχήν μου ἀπ' ἐμοῦ. τοῦ κυρίου ἐμνήσθην, καὶ ἔλθοι πρὸς σὲ ἡ προσευχή μου πρὸς ναὸν ἅγιόν σου.

* ἤκουσας.
* κἀγὼ εἶπον.
* ἀνεβείτω

φυλασσόμενοι.
* καὶ ἐξομολογήσεως.
* εἰς σωτηρίαν μου.

Φυλάσσοντες μάταια καὶ ψευδῆ ἔλεον αὐτῶν ἐγκατέλιπον, ἐγὼ δὲ μετὰ φωνῆς * αἰνέσεως θύσω σοι. πάντα ὅσα ηὐξάμην ἀποδώσω σοι * σωτήριον τῷ κυρίῳ. καὶ προσετάγη τῷ κήτει, καὶ ἐξέβαλε τὸν Ιωνᾶν ἐπὶ τὴν ξηράν.

Ιστορεῖ Ιώσηππος ἐν ἐννάτῳ τῆς ἀρχαιολογίας, τὸν Ιωνᾶν καταποθέντα

Post Ioas Iudæam rexit AMASIAS *illius filius annos* XXIX. Rex Iudæ XI Amasias.
A.M. MMMMDCLXXXI. 4681.

I.

Amasias Iudæ rex quinto & vicesimo anno ætatis inauguratus bellum in Israelitas mouit, stirpem Seir in fugam vertit, Deósque eorum Hierosolymam transportauit.

II. III. IV. V. VI.

Syriæ rex Azaël emortualis factus successorem habuit filium Ader. Ioas.

VII.

Ionas vates Amathi filius, à ceto haustus, tribus diebus in ejus latuit ventre, Deique nutu in terram regestus est. qui rem ipse narrat. Eram ego Ionas in ventre ceti tribus diebus & noctibus. Et oraui ad Dominum Deum meum ex ventre ceti & dixi. De Iona Propheta.

Clamaui in tribulatione mea ad Dominũ Deũ meũ, & exaudiuit de ventre inferi vocẽ meã. Projecisti me in pfundũ cordis maris, flumina circumdederunt me: omnes eleuationes tuæ, & fluctus tui super me transierunt. Et ego dixi: projectus sum ab oculis tuis: profecto addam vt videam templum sanctum tuum. Circumfusa est mihi aqua multa vsque ad animam: abyssus vallauit me vltima, intrauit caput meum. In scissuras montium, descendi in terram, cujus vectes ejus retinacula sempiterna. Et ascendit ex corruptione vita Domine Deus meus. Cum deficeret à me anima, Domini memoratus sum, & veniat ad te oratio mea, ad templum sanctum tuum.

Qui custodiunt vana & mendacia, misericordiam suam reliquerunt. Ego autem cum voce laudis immolabo tibi. Quæcunque voui, reddam tibi salutare Domino. Et præceptum est ceto, & ejecit Ionam super aridam. & confessionis. in salutare meum.

Narrat Iosephus in nono Antiquitatum, Ionam à ceto in

προθέντα ἀπὸ τοῦ κήτους ἐν τῷ εὐξείνῳ πόντῳ, μετὰ τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας ἐκβρασθῆναι ζῶντα.

η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ'.

Ιωὰς βασιλεὺς Ισραὴλ συμβαλὼν τῷ Αμεσίᾳ εἰς πόλεμον αἰχμάλωτον αἱρεῖ τὸν Αμασίαν, καὶ τοῦ τείχους Ιερουσαλὴμ καθεῖλεν * υ' πήχεις.

* mendosè Scal. υ'.

ιδ', ιε', ις', ιζ', ιη'.

Προεφήτευον Ωσηὲ, Αμὼς, Ιωνᾶς καὶ Ναοὺμ. Αμὼς προφητεύων εἶπεν· Ετοιμάζου τοῦ ἐπικαλεῖσθαι τὸν θεόν σου Ισραήλ. Διότι ἰδοὺ στερεῶν οὐρανὸν καὶ κτίζων πᾶν πνεῦμα, καὶ ἀπαγγέλλων εἰς ἀνθρώπους τὸν λόγον αὐτοῦ.

ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κς', κζ', κη', κθ'.

Αμεσίας βασιλεὺς Ιούδα ἀνῃρέθη ὑπὸ τῶν ἰδίων εἰς Λαχεῖς.

Μετὰ Ιηοῦ δέκατος Εβραίων ἐβασίλευσεν τοῦ Ισραὴλ ΙΩΑΧΑΖ ἔτη ιζ', ὁμοῦ ρμγ'.

α', β',

Αζαὴλ βασιλεὺς Συρίας, ἠβουλήθη ἐπιστρατεῦσαι τῷ Ιωὰς, βασιλεῖ Ιούδα. καὶ ἐπιστρατεύσας τῷ Ιωάχαζ βασιλεῖ Ισραὴλ, ἐν πρώτοις ἐξέθλιψεν αὐτὸν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

γ', δ', ε'.

Περὶ τοῦ τῆς τελευτῆς ἐλισσαίου τοῦ προφήτου.

Ελισσαῖος ὁ προφήτης μετήλλαξε τὸν βίον προφητεύσας ἔτη μ'.

ς', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ις', ιζ'.

Εν τῷ τάφῳ Ελισσαίου τοῦ προφήτου, ῥιφεὶς ἐν τοῖς ὀστέοις αὐτοῦ νεκρός τις ἀπὸ τῶν μονοζόνων τῶν Μωαβιτῶν, ἀνέζησε θεοῦ βουλήσει.

Εβραίων τοῦ Ιούδα.

Μετὰ Αμεσίαν βασιλεὺς ιβ', τῶν δύο φυλῶν Ιούδα καὶ Βενιαμὶν, ΟΖΙΑΣ ὁ καὶ Αζαρίας, υἱὸς αὐτοῦ ἔτη νβ', ὁμοῦ δψλγ'.

α',

Οζίας ὁ καὶ Αζαρίας υἱὸς Αμεσσίου καὶ Τελεχίας, ὢν ἐτῶν ις', ἐβασίλευσεν.

β', γ'.

ponto Euxino absorptam, post dies tres totidémq; noctes viuum expositum.

VIII. IX. X. XI. XII. XIII.

Ioas rex Israëlis bello cum Amasia congressus, Amasiam captiuum duxit, & mœnia Hierosolymorum ad sexcentos pedes dejecit. 4. Reg. 14. ad quadringentos cubitos interrupit.

XIV. XV. XVI. XVII. XVIII.

Vaticinabantur Osee, Amos, Ionas, Naum. Amos dixit: Præparare ad inuocandum Deum tuum Israël. Quia ecce firmans cælum, & creans omnem spiritum, & annuncians in homines verbum suum. aliter LXX.

XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX.

Amasias rex Iudæ à suis in Lachis interficitur.

Iehu regis Israëlitarum sceptra accepit IOACHAZ, *qui regnauit* XVII. *Anno regni cœpti* CXLIII. Rex Israëlis X. Ioachaz.

I. II.

Azaëlus Syriæ rex oppugnaturus Ioas regem Iudæ, inuasit primùm regem Israëlis Ioachazum, quem toto regni tempore inprimis vexauit & afflixit.

III. IV. V.

Helisæus prophetes vita excessit, cùm annos XI. *oracula edidisset.* De morte Helisæi Prophetæ.

VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII.

In tumulum Helisæi projectum Moabitæ latrunculi cadauer, simulac tetigit ossa Prophetæ, Dei nutu reuixit.

Amasiæ regi Iudæ & Benjamin geminatarum tribuum duodecimo, OZIAS *siue Azarias filius successor regnauit* LII. Rex Iudæ XII. Ozias. 4733.

A. M. MMMMDCCXXXIII.

I. *Ozias siue Azarias Amasiæ & Telechiæ filius quindecennis cœpit regnare.*

β΄, γ΄, δ΄, ε΄, ϛ΄, ζ, η΄, θ΄, ι΄, ια΄, ιβ΄, ιγ΄.

Προεφήτευον Ωσηὲ υἱὸς Βεηρεί. Αμὼς καὶ Ιωνᾶς ὁ τῆ Αμαθεὶ ἐκ Γοφέρ.

ιδ΄.

Οζίας βασιλεὺς Ιούδα πολέμῳ καθεῖλεν τὰ τείχη Γὲθ, καὶ Αζώτου, καὶ Ιαμνίας. ἐπολέμησε δὲ καὶ τοὺς Αραβας τοὺς κατοικοῦντας πέτρας.

ιε, ιϛ΄.

Οζίας ὁ καὶ Αζαρίας εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ θυμιᾶσαι, κωλυθεὶς δὲ ὑπὸ Αζαρίου τοῦ ἱερέως, καὶ μὴ βουλόμενος ἀναχωρῆσαι ἐλεπρώθη ὅλος παραχρῆμα, ὄντος ἀρχιερέως Αζαρίου.

ιζ, ιη΄, ιθ΄, κ΄, κα΄, κβ΄, κγ΄, κδ΄, κε΄.

Πρῶτος Αμως ὁ προφήτης τὰ περὶ τῆς τοῦ Ισραὴλ αἰχμαλωσίας θεσπίζει πρὸ δύο ἐτῶν τοῦ σεισμοῦ.

κϛ΄, κζ.

Περὶ σεισμοῦ. Σεισμὸς μέγας γέγονεν ἐν Ιερουσαλὴμ, καὶ ὅλῃ τῇ Ιουδαίᾳ, Οζίου τοῦ καὶ Αζαρίου βασιλέως Ιούδα εἰσελθόντος εἰς τὸ ἁγίασμα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ λεπρωθέντος αὐτοῦ ἐξεχύθη ἡ πιότης τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ σεισμοῦ γενομένου.

κη΄, κθ΄, λ΄, λα΄, λβ΄, λγ΄, λδ΄, λε΄,
λϛ΄, λζ, λη΄, λθ΄, * μ΄, μα΄, μβ΄,
μγ΄, μδ΄, με΄.

* de Isaia Ed. Scal.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ησαίας υἱὸς Αμὼς ἤρξατο προφητεύειν. καὶ Ωσηὲ υἱὸς Βεηρεί, καὶ Ναούμ.

Ησαΐας προφητεύων. ἰδοὺ κύριος ἔρχεται ἐπὶ νεφέλης κούφης. Ωσηὲ εἶπεν προφητεύων ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἔσται φῶς, καὶ ψύχος καὶ πάγος ἔσται μίαν ἡμέραν. καὶ ἡμέρα ἐκείνη γνωστὴ τῷ κυρίῳ, καὶ οὐχ ἡμέρα, καὶ οὐ νύξ, καὶ πρὸς ἑσπέραν ἔσται φῶς.

Περὶ τῆς σταυρώσεως.

Ναοὺμ προεφήτευσε λέγων, ἀνέβη ὁ ἐμφυσῶν εἰς τὸ πρόσωπόν σου, ἐξαιρούμενός σε ἐκ θλίψεως, σκόπευσον ὁδὸν, κράτησον ὀσφύος, ἄνδριζου τῇ ἰσχύι σφόδρα. διότι ἀπέστρεψε τὴν ὕβριν Ιακὼβ, καθὼς ὕβριν τοῦ Ισραήλ.

Περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ κυρίου.

μϛ΄, μζ,

II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII.

Osee Beeri filius, Amos, & Ionas Amathi ex Gofer vaticinabantur.

XIV.

Iudæ rex Ozias oppugnatione dejecit mœnia Gethi, Azoti, Iamniæ; Fecit & Arabibus, qui Petram incolunt, bellum.

XV. XVI.

Ozias siue Azarias Rex ingressus templum, vt adoleret incensum, ab Azaria sacerdote prohibitus est. cúmq; adolere perseueraret, elephantiasi extemplo, Azaria summum pontificatum gerente, correptus est.

XVII. XIIX. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV

Amos prophetes primus de seruitute Israëlis biennio ante motum terræ vaticinatus est.

XXVI. XXVII.

Ingens terræ tremor Hierosolymis & tota Iudæa. De terræ motu.

Ozia seu Azaria Iudæ Rege sanctuarium ingresso & lepra percusso, adeps altaris effusa est terra mouente.

XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL. XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV.

Hoc anno Isaias filius Amos cœpit vaticinari & Osee Beeri, & Naum.

Isaias dixit: Ecce Dominus venit super nube leui. Osee dixit: In illa die non erit lux, nec frigus, nec glacies vnum diem. Et dies hæc nota Domino. non dies, neq; nox, & lux ad vesperã durabit. c.19. Vide LXX. in vulg. non sunt De crucifixione.

Naum vero: Ascendit inflans in faciem tuam, eripiet te ex afflictione, considera viam, stringe lumbos, firma animum valde, quia Dominus auertit ignominiam Iacob, velut contumeliam Israël. De resurrectione.

μϛ', μζ', μη', μθ', ν'.

Τὴν α' ὀλυμπιάδα ὁ Ἀφρικανὸς κατὰ Ἰωαθὰμ Ἑβραίων τοῦ Ἰούδα βασιλέα συνάγει. Καὶ ὁ ἡμέτερος δὲ Κανὼν κατὰ τὸν αὐτὸν παρίστησιν. γράφει δὲ ὁ Ἀφρικανὸς ὧδε πρὸς λέξιν.

Αἰσχύλος ὁ Ἀγαμήστορος, ἦρξεν τῶν Ἀθηναίων ἔτη κγ', ἐφ' οὗ Ἰωαθὰμ ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ ὁ ἡμέτερος κανὼν λέγει, ἐπὶ τῆς πρώτης ὀλυμπιάδος τὸν Ἰωαθὰμ βασιλέα Ἰούδα συνείληφεν.

ὀρχ. ὀλυμπιάδων ἀρχή. να' ἔτει Ὀζίου τοῦ καὶ Ἀζαρίου βασιλέως Ἰούδα πρώτη ὀλυμπιὰς ἐτέθη ὑπὸ Ἰφίτου, καθ' ἣν προεφήτευον Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς, Ὡσηὲ ὁ τοῦ Βεηρῆ, Ἰωὴλ ὁ τοῦ Βατουὴλ, Ὠδὴδ, καὶ Μιχαίας, ὁ Μορασθίτης. ἡ πρώτη ὀλυμπιὰς ἤχθη παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἥτις ἐστὶν πενταετηρίς. *Βεηρεί.

α' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

να', νβ'.

Καὶ οὗτος Ὀζίας ὁ καὶ Ἀζαρίας ποιήσας τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου ἐτελεύτησεν.

Ἑβραίων, τοῦ Ἰσραήλ. Μετὰ Ἰωάχαζ ια' ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ ΙΩΑΣ υἱὸς αὐτοῦ

ἔτη ιϛ', ὁμοῦ ͵γρνθ'.

α', β', γ', δ', ε'.

Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐτροπώσατο τὸν Ἰούδαν καὶ συνεβάλετο τὸν Ἀμεσίαν βασιλέα Ἰούδα καὶ καθεῖλεν τοῦ τείχους Ἱεροσολύμων τρεῖς πήχεις, καὶ σκυλεύσας τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀνεχώρησεν εἰς Σαμάρειαν.

ϛ', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ',

ιγ', ιδ', ιε', ιϛ'.

Ἑβραίων τοῦ Ἰούδα. Μετὰ Ὀζίαν τὸν καὶ Ἀζαρίαν ἐβασίλευσεν τῶν δύο φυλῶν Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν ΙΩΑΔΑΜ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ιϛ'.

ὁμοῦ ͵δψμθ'.

α'.

Ἡσαΐας θείας ὁράσεως ἠξιώθη.

β'.

Ἦν ἀρχιερεὺς ΟΥΡΙΑΣ, προεφήτευον Ἡσαΐας, Ὡσηὲ, Ἰωνᾶς, καὶ Μιχαίας ὁ Μωραθητὴς Ἰωὴλ ὁ τοῦ Βατουὴλ, καὶ Ὠδήδ.

Μιχαίας

XLVI. XLVII. XLVIII. LXIX. L.

Primam Olympiadem Africanus ad Ioatham Hebræorũ regem Iudæ reducit. Et verò Ecclesiasticus noster Canon, eodem illã rege Ioatham cõstituit. Africanus porro hæc ad verbũ refert.

Æschylus Agamestoris filius Atheniensibus XXIII. *annis imperauit, quo regnãte & Ioatham Hierosolymis regnũ tenuit. Et noster Canon prima Olympiade signat regẽ Iuda Ioatham.*

Quinquagesimo primo Oziæ seu Azariæ regis Iudæ anno, ab Ipheto prima Olympias instituta est, sub quam Esaias Amos filius, & Osee, Beeri. Ioel, Batuelis, Oded & Micheas Morasthites. Prima Olympias acta est apud Græcos, quæ est tetraeteris, hoc est spacium quatuor annorum. Olympiadũ initium. Olympias quadriẽnis, non quinquennis est. quamuis Ouidius dicat quinquennis Olympias acta est.

PRIMA OLYMPIAS.

LI. LII.

Hic Ozias seu Azarias sincero Deum prosecutus cultu vita cessit.

Ioachaz regi Israëlis successit XI. IOAS *filius, qui regnauit* XVI *cœpit regnum Israëlis ante annos* CLIX. Rex Israelis XI. Ioas.

I. II. III. IV. V.

Ioas rex Israëlis bello profligauit Iudam, & Amasiam regem Iuda cepit, & mœnia Hierosolymitana ad tres cubitos depressit, vrbéq; exinanita in Samariam recessit.

VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI.

Oziæ seu Azariæ regi Iudæ seu duarum tribuum successit IOATHAM *filius annis* XVI. *A. M.* Rex Iudæ Iothan XIII. 4749.

MMMMDCCXLIX.

I.

Esaias cœlestibus dignatur illustrationibus.

II.

VRIAS *summus pontifex: vates florent Isaias, Osee, Ionas, Michaas Morasthites, Ioël Batuelis & Oded.*

Michaas

Μιχαίας προεφήτευσεν λέγων. Ἐξελεύσεται νόμος καὶ λόγος κυρίου ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ κρινεῖ ἀνὰ μέσον λαῶν πολλῶν. καὶ ἐλέγξει ἔθνη ἰσχυρά. Καὶ μετ' ἕτερα. καὶ σὺ Βηθλεὲμ οἶκος τοῦ Ἐφραθὰ, * ὀλιγοστὸς εἶ τοῦ εἶναι ἐν χιλιάσιν Ἰούδα. ἐκ σοῦ μοι ἐξελεύσεται τοῦ εἶναι εἰς ἄρχοντα τοῦ Ἰσραήλ. καὶ αἱ ἔξοδοι αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος.

* al. μὴ ὀλιγοστός.

Ἰωὴλ προεφήτευσε λέγων. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς αἷμα καὶ πῦρ, καὶ ἀτμίδα καπνοῦ, καὶ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ, ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται.

Ϛ'. ΟΛΥΜΠΙΑΣ. γ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγεννήθησαν Ῥῶμος καὶ Ῥῆμος οἱ κτίσαντες τὴν Ῥώμην.

Περὶ Ῥωμύλου καὶ Ῥώμου.

δ', ε', ϛ'.

ζ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ. ζ'.

Ἰωαθὰμ τὰς ἐν τῷ ναῷ στοὰς ἵδρυσεν. ἡ ἀνατολικὴ γὰρ μόνη στοὰ ὑπὸ Σολομῶντος ἱδρύθη.

η', θ', ι',

Προεφήτευσεν Ναούμ. Τὰ δὲ ὑπ' αὐτοῦ προφητευθέντα περὶ τῆς Νινευὴ συνέβη μετ' ἔτη ρμδ'.

η' ΟΛΥΜΠΙΑΣ. ια'.

Ἰωαθὰμ πλεῖστα ᾠκοδόμησεν ἐν Ἱερουσαλήμ.

ιβ', ιγ', ιδ',

θ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ. ιε' ιϛ'.

Ἑβραίων τοῦ Ἰσραήλ.

Μετὰ Ἰωὰς ιβ' ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ ΙΕΡΟΒΟΑΜ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη μα', ὁμοῦ σ'.

α', β', γ', δ', ε'. ϛ', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε' ιϛ', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κϛ', κζ', κη', κθ', λ', λα', λβ', λγ', λδ', λε', λϛ', λζ', λη', λθ'.

Ἐν ἡμέ-

Michæas prophetes vaticinatus est in hæc verba: "Exibit lex & verbum Domini ex Hierusalem, & judicabit inter multos populos, & arguet gentes fortes: & postea.

Et tu Bethleem domus Ephrata, † minima es, ut sis in millibus Iuda. Ex te mihi egredietur, ut sit in principem Israëlis, & egressus ejus ab initio ex diebus seculi. Mich. 5. Matth 2. Nequaquã minima ex.

Ioël dixit: In diebus illis effundam de spiritu meo, & dabo prodigia in cælo, & signa in terra, sanguis & ignis, & spiritum fumi, & sol vertetur in tenebras, & luna in sanguinem, antequam veniat dies Domini magnus & manifestus. Et erit, omnis qui inuocauerit nomen Domini, saluus erit.

II. OLYMPIAS.

Ioathæ annus III.

Hoc anno nati Romulus & Remus urbis Romæ conditores. Romulus & Remus nati.

IV. V. VI.

III. OLYMPIAS. VII.

Ioatham porticus in templo condidit, à Solomone enim sola illa ad Orientem posita fuerat.

VIII. IX. X.

Naum vaticinatur. Quæ autem ab illo prædicta sunt de Niniuitis post annum CXLIV. *euenere.* Niniuitæ periere.

IV. OLYMPIAS. XI.

Ioatham plurima Hierosolymis ædificia excitauit.

XII. XIII. XIV.

V. OLYMPIAS. XV. XVI.

Secundum Ioas Israëli imperauit HIEROBAAL *filius ejus rex* XII. *annos* XLI. *accæpti regni anno* CC. Rex Israëlis XII. Hierobael.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXIIX. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXIIX. XXXIX.

II Oziæ

Ἐν ἡμέραις Ὀζίου τοῦ καὶ Ἀζαρίου βασιλέως Ἰούδα καὶ Μαναοσῆ καὶ ἐν ἡμέραις Ἱεροβοὰλ βασιλέως Ἰσραὴλ ἐξαπέστειλεν Ἀμεσίας ὁ ἱερεὺς Βηθὴλ πρὸς Ἱεροβοὰλ βασιλέα Ἰσραὴλ λέγων συστροφὰς ποιεῖται κατὰ σοῦ Ἀμὼς ἐν μέσῳ οἴκου Ἰσραήλ, καὶ οὐ μὴ δυνήσεται ἡ γῆ ὑπενεγκεῖν ἅπαντας τοὺς λόγους αὐτοῦ. διότι τάδε λέγει Ἀμώς. Ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσει Ἱεροβοάλ, ὁ δὲ Ἰσραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν Ἀμεσίας πρὸς Ἀμώς· ὁ ὁρῶν βάδιζε, ἐκχώρησον εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ ἐκεῖ καταβίου, καὶ ἐκεῖ προφητεύσεις. εἰς δὲ Βεθὴλ

κατάβηθι.
* ἵτασμα.

οὐκ ἔτι, οὐ μὴ προσθεὶς τοῦ προφητεῦσαι. ὅτι * ἁγίασμα βασιλέως ἐστίν. ὅτι οἶκος βασιλείας ἐστίν. Ἀπεκρίθη Ἀμώς, καὶ εἶπεν πρὸς Ἀμεσίαν. Οὐκ ἤμην προφήτης ἐγώ, οὐδὲ υἱὸς προφήτου, ἀλλὰ αἰπόλος ἤμην κνίζων † συκάμινα, καὶ ἀνέλαβέν με κύριος ἐκ τῶν προβάτων, καὶ εἶπε κύριος πρός με· βάδιζε, προφήτευσον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ. καὶ νῦν ἄκουε λόγον κυρίου· Σὺ λέγεις μὴ προφήτευε ἐπὶ Ἰσραήλ, καὶ οὐ μὴ ὀχλαγωγήσεις ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ· διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. ἡ γυνή σου ἐν τῇ πόλει πορνεύσει, καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ αἱ θυγατέρες σου ἐν * ῥομφαίᾳ πεσοῦνται, καὶ ἡ γῆ σου ἐν σχοινίῳ συμμετρηθήσεται, καὶ σὺ ἐν γῇ ἀκαθάρτῳ τελευτήσεις. Ὁ δὲ Ἰσραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ. οὕτως ἔδειξέ μοι κύριος. καὶ ἰδοὺ ἄγγος ἰξευτοῦ, καὶ εἶπεν κύριος· Τί σὺ βλέπεις Ἀμώς; καὶ εἶπα, ἄγγος ἰξευτοῦ. Καὶ εἶπε κύριος πρός με· ἥκει τὸ πέρας ἐπὶ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ, οὐκ ἔτι οὐ μὴ προσθῶ τοῦ παρελθεῖν αὐτόν. καὶ ὀλολύξει τὰ φατνώματα τοῦ ναοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγει κύριος. καὶ μετὰ βραχέα, Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀναστήσω τὴν σκηνὴν Δαβὶδ τὴν πεπτωκυῖαν καὶ ἀνοικοδομήσω τὰ πεπτωκότα αὐτῆς, καὶ τὰ ἀνεσκαμμένα αὐτῆς ἀναστήσω, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτὴν καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος, ὅπως ἐκζητήσωσί με οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων, καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα.

† συκάμινα.

αἰχμάλωτοι ἀχθήσονται. captiuæ ducentur. LXX.

μ, μα'.

Μετὰ Ἱεροβοὰλ ιγ' ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ ΜΑΝΑΗΜ ἔτη ιβ', ὁμοῦ σιβ'.

Ἑβραίων τοῦ Ἰσραήλ.

α', β', γ', δ', ε'.

Digitized by Google

Ochozia seu Azaria rege Iudæ & Manasse & Hierobaale rege Israëlis imperantibus, misit Amasias sacerdos Bethel ad Hierobaalem regem Israëlis. Rebellat contra te Amos in medio domus Israël, non poterit terra sufferre omnes sermones eius. Quia hæc dicit Amos, in gladio morietur Hieroboam, ac Israël captiuus ducetur: Et dixit Amasias ad Amos dicens: Videns, vade, discede in terram Iuda, & illuc descende; & ibi prophetabis. In Bethel autem non vltra adijcies prophetare, quia præceptum est regis. Et respondit Amos, & dixit ad Amasiam. Non eram propheta, neq; filius prophetæ, sed caprarius eram vellicans sycomoros. Et assumsit me Dominus ex ouibus: & dixit Dominus ad me; vade & prophetizabis super domum Israel. Et nunc audi verbum Domini: Tu dicis non prophetabis super Israel, & non turbabis super domum Iacob; propterea dicit Dominus, vxor tua in ciuitate fornicabitur, & filij tui, & filiæ gladio cadent, & terra tua funiculo mensurabitur, & tu in terra immunda morieris, Israel autem captiuus ducetur de terra sua. Sic ostendit mihi Dominus: & ecce vas aucupis. Et dixit Dominus: Quid tu vides Amos? Et dixi vas aucupis. Et dixit Dominus ad me: venit finis super populum meum Israel, non adijciam vltra, vt pertranseam eum, & vlulabunt laquearia templi in illa die, dicit Dominus. Et paullo inferius. In illa die suscitabo tabernaculum Dauid, & suscitabo quæ ceciderunt ex eis, & euersa eorũ suscitabo, & reædificabo eum, sicut dies seculi. vt requirant me reliquiæ hominũ, & omnes gentes, super quas inuocatũ est nomen meum super eas dicit Dominus faciens hæc. Ieroboam. Coniurationes.

XI. XLI.

Ierobaali suffectus est MANAEM XIII. rex Israelis, rexit annos XII. anno regni Israelis CCXII. XIII. rex Israelis, Manaem.

I. II. III. IV. V.

Φουὰ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπιβὰς τῇ Σαμαρείᾳ λαβὼν παρὰ Μαναὴμ τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ, α τάλαντα ἀργυρίου ἀνεχώρησεν.

ϛʹ. ζʹ, ηʹ, θʹ, ιʹ, ιαʹ, ιβʹ.

Ἐν ταῖς ἡμέραις Μαναὴμ βασιλέως Ἰσραὴλ, ἤγουν τῶν δέκα

* φυλ. φυλῶν, ἀνέβη * Φουὰ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Μαναὴμ α τάλαντα ἀργυρίου τοῦ εἶναι χεῖρα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, διαπράξας τὸν λαὸν καὶ πάντα δυνατόν. καὶ λαβὼν τὸ ἀργύριον ὁ Ἀσσύριος, ὑπέστρεψεν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ.

Ἑβραίων τοῦ Ἰσραήλ. Μετὰ Μαναὴμ ιδʹ ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ΦΑΚΕΕΙΑΣ ἔτη ιβʹ, ὁμοῦ σκδʹ.

αʹ, βʹ, γʹ, δʹ, εʹ, ϛʹ, ζʹ, ηʹ, θʹ, ιʹ.

Ἑβραίων τοῦ Ἰσραὴλ ιδʹ, Ζαχαρίας μῆνας ϛʹ μεθ' ὃν ιεʹ ΣΕΔΟΥΜ μῆνα αʹ. μεθ' ὃν Φακεείας υἱὸς Μαναὴμ ἔτη ιβʹ.

ιαʹ, ιβʹ.

Οὗτος Φακεείας ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ Φακεὲ υἱοῦ Ῥωμελίου τοῦ τριστάτου αὐτοῦ ἀπέθανεν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντὶ αὐτοῦ Φακεὲ υἱὸς Ῥωμελίου ιεʹ, τοῦ Ἰσραὴλ ἔτη λʹ, ὁμοῦ σνδʹ.

αʹ, βʹ, γʹ, δʹ, εʹ, ϛʹ, ζʹ, ηʹ, θʹ, ιʹ, ιαʹ, ιβʹ, ιγʹ, ιδʹ, ιεʹ, ιϛʹ, ιζʹ, ιηʹ, ιθʹ, κʹ, καʹ, κβʹ, κγʹ, κδʹ, κεʹ, κϛʹ, κζʹ, κηʹ. κθʹ, λʹ.

Ἐν ταῖς ἡμέραις Φακεὲ ἀνέβη Θεγλὰθ Φαλασὰρ βασιλεὺς Ἀσ-

πόλεις. * Βεθμαλχά. συρίων, καὶ ἔλαβε πόλεις θʹ· Αεὶν, καὶ τὴν * Βεδμάλχα, καὶ τὴν Αἰνὼν, καὶ τὴν Κενὲζ, καὶ τὴν Ἀσώρ, καὶ τὴν Γαλαάδ, καὶ τὴν Γαδδὶ, καὶ τὴν Γαλιλαίαν πᾶσαν, καὶ τὴν γῆν Νεφθαλὴμ, καὶ ἀπῴκισεν αὐτοὺς εἰς Ἀσσυρίους. Εἶτα μετὰ ταῦτα πολεμήσας Φακεὲ υἱὸς Ῥωμελίου ἅμα τῷ Ῥαασσῶν βασιλεῖ Ἀσσυρίας κατὰ τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔλαβεν αὐτήν.

Τὸν Φακεὲ ἐπάταξεν ΩΣΗΕ υἱὸς Δαλὴ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ ἐν Σαμαρείᾳ ἔτη θʹ, ὁμοῦ σξνʹ.

αʹ,

ΩΣΗΕ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου ποιήσας, παρὰ πάντας

σου-

Phua Assyriorum rex (cum exercitu) venit in Samariam, & acceptis à Manaeme rege Israelis mille argenti talentis recessit.

VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII.

Manaëme Rege Israëlis siue decem tribuum, Assyriorum rex † Phua ingressus terram Israëlitarum accepit à Manaëme mille talenta argenti, vt cum Manaëme faceret. Et totum populum cum potentissimo quoq; recensuit Manaëm. Assyriorum verò rex accepto argento, in regnum suum est reuersus.

Secundum Manaëmem XIV. *Israeli imperauit filius ejus* PHACEEIAS *annos* XII. *à cœpto regno* CCXXIV. Rex Israëlis XIV Phaceeias.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X.

XIV. *Hebræorum rex Israelis designatus est Zacharias, cui post* VI. *menses* SELVMVS *suffectus vnum mensem regnū tenuit, à quo Phaceeias Manaemis filius obtinuit regnū annos* XII.

XI. XII.

Hic Phaceeias per insidias à Phacee Duce ipsius Romeliæ filio occubuit, qui Phacee regnauit annos XXX. *vniuersè* CCLIV.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX.

Phacee regnante fines Israelitarum ingressus est Thelgatus Phanassar Assyriorum rex, & occupauit vrbes nouem: Aïn, & † Bed Malcha, & Ainon, & Cenex, & Asor, Galaad, Gaddi, cum Galilæa tota, terráq; Nephtalim, & transtulit eos in Assyrios. Deinde Phacee Romeliæ filius vna cum Raassone Assyriorum rege oppugnauit Hierosolyma & expugnauit. Ainon † Abel. Nouem ciuitates.

Phacee interfecit HOSEE *Dalefilius, regnúmq; ejus inuasit, & Samariam administrauit annis* IX. *à cœpto Israelis regno* CCLXIII.

I. *Hosee omnium priorum Israelis regum improbissimè se*

 gessit

ϐ, γ', δ', ε', ϛ', ζ, η', θ', ι', ια', ιϐ', ιγ'.

Προεφήτευον Ωσηὲ ὑὸς Βεηρεί. Αμὼς καὶ Ιωνᾶς ὁ τοῦ Αμαθεὶ ἐκ Γοφέρ.

ιδ'.

Οζίας βασιλεὺς Ιούδα πολέμῳ καθεῖλεν τὰ τείχη Γὲθ, καὶ Αζώτου, καὶ Ιαμνίας. ἐπολέμησε δὲ καὶ ἐπὶ Α'ραβας τοὺς κατοικοῦντας πέτρας.

ιε', ιϛ'.

Οζίας ὁ καὶ Αζαρίας εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ θυμιᾶσαι, κωλυθεὶς δὲ ὑπὸ Αζαρίου τοῦ ἱερέως, καὶ μὴ βουλόμενος ἀναχωρῆσαι ἐλεπρώθη ὅλος παραχρῆμα, ὄντος ἀρχιερέως Αζαρίου.

ιζ, ιη', ιθ', κ', κα', κϐ', κγ', κδ', κε'.

Πρῶτος Αμως ὁ προφήτης τὰ περὶ τῆς τοῦ Ισραὴλ αἰχμαλωσίας θεσπίζει πρὸ δύο ἐτῶν τοῦ σεισμοῦ.

κϛ', κζ.

Περὶ σεισμοῦ. Σεισμὸς μέγας γέγονεν ἐν Ιερουσαλὴμ, καὶ ὅλη τῇ Ιουδαίᾳ, Οζίου τοῦ καὶ Αζαρίου βασιλέως Ιούδα εἰσελθόντος εἰς τὸ ἁγίασμα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ λεπρωθέντος αὐτοῦ ἐξεχύθη ἡ πιότης τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ σεισμοῦ γενομένου.

κη', κθ', λ', λα', λϐ', λγ', λδ', λε',

* de Isaia Ed. Scal. λϛ', λζ, λη', λθ', * μ', μα', μϐ',

μγ', μδ', με'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ησαίας ὑὸς Αμὼς ἤρξατο προφητεύειν. καὶ Ωσηὲ ὑὸς Βεηρεί, καὶ Ναοὺμ.

Ησαίας προφητεύων. ἰδοὺ κύριος ἔρχεται ἐπὶ νεφέλης κούφης. Ωσηὲ εἶπεν προφητεύων ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἔσται φῶς, καὶ ψύχος καὶ πάγος ἔσται μίαν ἡμέραν. καὶ ἡμέρα ἐκείνη γνωστὴ τῷ κυρίῳ, καὶ

Περὶ τῆς σταυρώσεως. οὐχ ἡμέρα, καὶ οὐ νὺξ, καὶ πρὸς ἑσπέραν ἔσται φῶς.

Ναοὺμ προεφήτευσε λέγων, ἀνέβη ὁ ἐμφυσῶν εἰς τὸ πρόσωπόν σου, ἐξαιρούμενός σε ἐκ θλίψεως, σκόπευσον ὁδὸν, κράτησον ὀσφύος, ἀνδρίζου τῇ ἰσχύι σφόδρα. διότι ἀπέστρεψε τὴν ὕβριν Ιακὼβ, καθὼς ὕβριν τοῦ Ισραὴλ.

Περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ κυρίου.

μϛ', μζ,

II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII.

Osee Beeri filius, Amos, & Ionas Amathi ex Gofer vaticinabantur.

XIV.

Iudæ rex Ozias oppugnatione dejecit mœnia Gethi, Azoti, Iamniæ; Fecit & Arabibus, qui Petram incolunt, bellum.

XV. XVI.

Ozias siue Azarias Rex ingressus templum, vt adoleret incensum, ab Azaria sacerdote prohibitus est. cúmq; adolere perseueraret, elephantiasi extemplo, Azaria summum pontificatum gerente, correptus est.

XVII. XIIX. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV

Amos prophetes primus de seruitute Israëlis biennio ante motum terræ vaticinatus est.

XXVI. XXVII.

Ingens terræ tremor Hierosolymis & tota Iudæa. De terræ motu.

Ozia seu Azaria Iudæ Rege sanctuarium ingresso & lepra percusso, adeps altaris effusa est terra mouente.

XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL. XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV.

Hoc anno Isaias filius Amos cœpit vaticinari & Osee Beeri, & Naum.

Isaias dixit: Ecce Dominus venit super nube leui. Osee dixit: In illa die non erit lux, nec frigus, nec glacies vnum diem. Et dies hæc nota Domino. non dies, neq; nox, & lux ad vesperã durabit. c.19. Vide LXX. in vulg. non sunt. De crucifixione.

Naum vero: Ascendit inflans in faciem tuam, eripiet te ex afflictione, considera viam, stringe lumbos, firma animum valde, quia Dominus auertit ignominiam Iacob, velut contumeliam Israël. De resurrectione.

μϛ΄, μζ΄, μη΄, μθ΄, ν΄.

Τὴν α΄ ὀλυμπιάδα ὁ Ἀφρικανὸς κατὰ Ἰωαθὰμ Ἑβραίων τοῦ Ἰούδα βασιλέα συνάγει. Καὶ ὁ ἡμέτερος δὲ Κανὼν κατὰ τὸν αὐτὸν παρίστησιν. γράφει δὲ ὁ Ἀφρικανὸς ὧδε πρὸς λέξιν.

Αἰσχύλος ὁ ἀγαμήστορος, ἦρξεν τῶν Ἀθηναίων ἔτη κγ΄, ἐφ' οὗ Ἰωαθὰμ ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ ὁ ἡμέτερος κανὼν λέγει, ἐπὶ τῆς πρώτης ὀλυμπιάδος τὸν Ἰωαθὰμ βασιλέα Ἰούδα συνείληφεν.

ὅρα. να΄ ἔτει Ὀζίου τοῦ καὶ Ἀζαρίου βασιλέως Ἰούδα πρώτη ὀλυμπιὰς ἐτέθη. ἀπὸ Ἰφήτου, καθ' ἣν προεφήτευον Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς Ὠσηὲ ὁ τοῦ Βεηρῆ, Ἰωὴλ ὁ τοῦ Βατουὴλ, Ὠδὴδ, καὶ Μιχαίας, ὁ Μωραθίτης. ἡ πρώτη ὀλυμπιὰς ἤχθη παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἢ τισὶν πενταετηρίς.

Ὀλυμπιάδων ἀρχή. *Βεηρεί.

α΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

να΄, νβ΄.

Καὶ οὗτος Ὀζίας ὁ καὶ Ἀζαρίας ποιήσας τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου ἐτελεύτησεν.

Ἑβραίων τοῦ Ἰσραήλ.

Μετὰ Ἰωάχαζ ια΄ ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ ΙΩΑΣ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ιϛ΄, ὁμοῦ ρνθ΄.

α΄, β΄, γ΄, δ΄, ε΄.

Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐτροπώσατο τὸν Ἰούδαν καὶ συνεβάλετο τὸν Ἀμεσίαν βασιλέα Ἰούδα καὶ καθεῖλεν τοῦ τείχους Ἱεροσολύμων τρεῖς πήχεις, καὶ σκυλεύσας τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀνεχώρησεν εἰς Σαμάρειαν.

ϛ΄, ζ΄, η΄, θ΄, ι΄, ια΄, ιβ΄,
ιγ΄, ιδ΄, ιε΄, ιϛ΄.

Ἑβραίων τοῦ Ἰούδα.

Μετὰ Ὀζίαν τὸν καὶ Ἀζαρίαν ἐβασίλευσεν τῶν δύο φυλῶν Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν ΙΩΑΘΑΜ, υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ιϛ΄. ὁμοῦ δψμθ΄.

α΄.

Ἡσαΐας θείας ὁράσεως ἠξιώθη.

β΄.

Ἦν ἀρχιερεὺς ΟΥΡΙΑΣ, προεφήτευον Ἡσαΐας, Ὠσηὲ, Ἰωνᾶς, καὶ Μιχαίας ὁ Μωραθίτης Ἰωὴλ ὁ τοῦ Βατουὴλ, καὶ Ὠδὴδ.

Μιχαίας

XLVI. XLVII. XLVIII. LXIX. L.

Primam Olympiadem Africanus ad Ioatham Hebræorū regem Iudæ reducit. Et verò Ecclesiasticus noster Canon, eodem illā rege Ioatham cōstituit. Africanus porro hæc ad verbū refert.

Æschylus Agamestoris filius Athenienfibus XXIII. *annis imperauit, quo regnāte & Ioatham Hierosolymis regnū tenuit. Et noster Canon prima Olympiade signat regē Iuda Ioatham.*

Quinquagesimo primo Oziæ seu Azariæ regis Iudæ anno, ab Ipheto prima Olympias instituta est, sub quam Esaias Amos filius, & Osee, Beeri. Ioel, Batuelis, Oded & Micheas Morasthites. Prima Olympias acta est apud Græcos, quæ est tetraeteris, hoc est spacium quatuor annorum. Olympiadū initium. Olympias quadriēnis, non quinquennis est. quamuis Ouidius dicat quinquennis Olympias acta est.

PRIMA OLYMPIAS.

LI. LII.

Hic Ozias seu Azarias sincero Deum prosecutus cultu vita cessit.

Ioachaz regi Israëlis successit XI. IOAS *filius, qui regnauit* XVI *cœpit regnum Israëlis ante annos* CLIX. Rex Israelis XI. Ioas.

I. II. III. IV. V.

Ioas rex Israëlis bello profligauit Iudam, & Amasiam regem Iuda cepit, & mœnia Hierosolymitana ad tres cubitos depressit, vrbéq; exinanita in Samariam recessit.

VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI.

Oziæ seu Azariæ regi Iudæ seu duarum tribuum successit IOATHAM *filius annis* XVI. *A. M.* MMMMDCCXLIX. Rex Iudæ Iothan XIII. 4749.

I.

Esaias cœlestibus dignatur illustrationibus.

II.

VRIAS *summus pontifex: vates florent Isaias, Osee, Ionas, Michaas Morasthites, Ioël Batuelis & Oded.*

Michaas

Μιχαίας προεφήτευσεν λέγων· Ἐξελεύσεται νόμος καὶ λόγος κυρίου ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ κρινεῖ ἀνὰ μέσον λαῶν πολλῶν. καὶ ἐλέγξει ἔθνη ἰσχυρά. Καὶ μετ' ἕτερα. καὶ σὺ Βηθλεὲμ οἶκος τοῦ Ἐφραθὰ, * ὀλιγοστὸς εἶ τοῦ εἶναι ἐν χιλιάσιν Ἰούδα. ἐκ σοῦ μοι ἐξελεύσεται τοῦ εἶναι εἰς ἄρχοντα τοῦ Ἰσραήλ. καὶ αἱ ἔξοδοι αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος.

* al. μὴ ὀλιγοστὸς.

Ἰωὴλ προεφήτευσε λέγων. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς αἷμα καὶ πῦρ, καὶ ἀτμίδα καπνοῦ, καὶ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ, ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται.

β΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ. γ΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγεννήθησαν Ῥῶμος καὶ Ῥῆμος οἱ κτίσαντες τὴν Ῥώμην.

Περὶ Ῥωμύλου καὶ Ῥώμου.

δ΄, ε΄, ϛ΄.

γ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ. ζ΄.

Ἰωαθὰμ τὰς ἐν τῷ ναῷ στοὰς ἵδρυσεν. ἡ ἀνατολικὴ γὰρ μόνη στοὰ ὑπὸ Σολομῶντος ἱδρύθη.

η΄, θ΄, ι΄.

Προεφήτευσεν Ναούμ. Τὰ δὲ ὑπ' αὐτοῦ προφητευθέντα περὶ τῆς Νινευὴ συνέβη μετ' ἔτη ρμδ΄.

δ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ. ια΄.

Ἰωαθὰμ πλεῖστα ᾠκοδόμησεν ἐν Ἱερουσαλήμ.

ιβ΄, ιγ΄, ιδ΄.

ε΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ. ιε΄ ιϛ΄.

Ἑβραίων τοῦ Ἰσραήλ.

Μετὰ Ἰωὰς ιβ΄ ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ ΙΕΡΟΒΟΑΜ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη μα΄, ὁμοῦ σ΄.

α΄, β΄, γ΄, δ΄, ε΄. ϛ΄, ζ΄, η΄, θ΄, ι΄, ια΄, ιβ΄, ιγ΄, ιδ΄, ιε΄ ιϛ΄, ιζ΄, ιη΄, ιθ΄, κ΄, κα΄, κβ΄, κγ΄, κδ΄, κε΄, κϛ΄, κζ΄, κη΄, κθ΄, λ΄, λα΄, λβ΄, λγ΄, λδ΄, λε΄, λϛ΄, λζ΄, λη΄, λθ΄.

Ἐν ἡμέ-

Michaas prophetes vaticinatus est in hac verba: "Exibit lex & verbum Domini ex Hierusalem, & judicabit inter multos populos, & arguet gentes fortes: & postea.

Et tu Bethleem domus Ephrata, † minima es, vt sis in millibus Iuda. Ex te mihi egredietur, vt sit in principem Israëlis, & egressus ejus ab initio ex diebus seculi. Mich. 5. Matth. 2. Nequaquã minima es.

Ioël dixit: In diebus illis effundam de spiritu meo, & dabo prodigia in cœlo, & signa in terra, sanguis & ignis, & spiritum fumi, & sol vertetur in tenebras, & luna in sanguinem, antequam veniat dies Domini magnus & manifestus. Et erit, omnis qui inuocauerit nomen Domini, saluus erit.

II. OLYMPIAS.

Ioatha annus III.

Hoc anno nati Romulus & Remus vrbis Romæ conditores. Romulus & Remus nati.

IV. V. VI.

III. OLYMPIAS. VII.

Ioatham porticus in templo condidit, à Solomone enim sola illa ad Orientem posita fuerat.

VIII. IX. X.

Naum vaticinatur. Quæ autem ab illo prædicta sunt de Niniuitis post annum CXLIV. *euenere.* Niniuitæ perire.

IV. OLYMPIAS. XI.

Ioatham plurima Hierosolymis ædificia excitauit.

XII. XIII. XIV.

V. OLYMPIAS. XV. XVI.

Secundum Ioas Israëli imperauit HIEROBAAL *filius ejus rex* XII. *annos* XLI. *à cœpti regni anno* CC. Rex Israëlis XII. Hierobael.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXIIX. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXIIX. XXXIX.

Ἐν ἡμέραις Ὀζίου τοῦ καὶ Ἀζαρίου βασιλέως Ἰούδα καὶ Μαναοσῆ καὶ ἐν ἡμέραις Ἱεροβαὰλ βασιλέως Ἰσραὴλ ἐξαπέστειλεν Ἀμεσίας ὁ ἱερεὺς Βηθὴλ πρὸς Ἱεροβαὰλ βασιλέα Ἰσραὴλ λέγων· συστροφὰς ποιεῖται κατὰ σοῦ Ἀμὼς ἐν μέσῳ οἴκου Ἰσραήλ, καὶ οὐ μὴ δυνήσεται ἡ γῆ ὑπενεγκεῖν ἅπαντας τοὺς λόγους αὐτοῦ. διότι τάδε λέγει Ἀμώς. Ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσει Ἱεροβαάλ, ὁ δὲ Ἰσραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν Ἀμεσίας πρὸς Ἀμώς· ὁ ὁρῶν βάδιζε, ἐκχώρησον εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ ἐκεῖ καταβίου, καὶ ἐκεῖ προφητεύσεις. εἰς δὲ Βεθὴλ οὐκ ἔτι, οὐ μὴ προσθεὶς τοῦ προφητεῦσαι. ὅτι * ἁγίασμα βασιλέως ἐστίν. ὅτι οἶκος βασιλείας ἐστίν. Ἀπεκρίθη Ἀμώς, καὶ εἶπεν πρὸς Ἀμεσίαν. Οὐκ ἤμην προφήτης ἐγώ, οὐδὲ υἱὸς προφήτου, ἀλλὰ αἰπόλος ἤμην κνίζων † συκάμινα, καὶ ἀνέλαβέν με κύριος ἐκ τῶν προβάτων, καὶ εἶπε κύριος πρός με· βάδιζε, προφήτευσον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ. καὶ νῦν ἄκουε λόγον κυρίου· Σὺ λέγεις μὴ προφήτευε ἐπὶ Ἰσραήλ, καὶ οὐ μὴ ὀχλαγωγήσεις ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ· διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. ἡ γυνή σου ἐν τῇ πόλει πορνεύσει, καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ αἱ θυγατέρες σου ἐν * ῥομφαίᾳ πεσοῦνται, καὶ ἡ γῆ σου ἐν σχοινίῳ συμμετρηθήσεται, καὶ σὺ ἐν γῇ ἀκαθάρτῳ τελευτήσεις. Ὁ δὲ Ἰσραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ. οὕτως ἔδειξέ μοι κύριος. καὶ ἰδοὺ ἄγγος ἰξευτοῦ, καὶ εἶπεν κύριος· Τί σὺ βλέπεις Ἀμώς; καὶ εἶπα, ἄγγος ἰξευτοῦ. Καὶ εἶπε κύριος πρός με· ἥκει τὸ πέρας ἐπὶ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ, οὐκ ἔτι οὐ μὴ προσθῶ τοῦ παρελθεῖν αὐτόν. καὶ ὀλολύξει τὰ φατνώματα τοῦ ναοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγει κύριος. καὶ μετὰ βραχέα, Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀναστήσω τὴν σκηνὴν Δαβὶδ τὴν πεπτωκυῖαν καὶ ἀνοικοδομήσω τὰ πεπτωκότα αὐτῆς, καὶ τὰ ἀνεσκαμμένα αὐτῆς ἀναστήσω, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτὴν καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος, ὅπως ἐκζητήσωσί με οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων, καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπὶ αὐτούς, λέγει κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα.

κατάβηθι

* ἱπασμα.

† συκάμινα.

αἰχμάλωτοι ἀχθήσονται. captiuæ ducentur. LXX.

μ, μα.

Ἑβραίων τοῦ Ἰσραήλ.

Μετὰ Ἱεροβαὰλ ιγ ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ ΜΑΝΑΗΜ ἔτη ιβ, ὁμοῦ σιβ.

α, β, γ, δ, ε.

Φουαβα-

Ochozia seu Azaria rege Iudæ & Manasse & Hierobaale rege Israëlis imperantibus, misit Amasias sacerdos Bethel ad Hierobaalem regem Israëlis. Rebellat contra te Amos in medio domus Israël, non poterit terra sufferre omnes sermones eius. Quia hæc dicit Amos; in gladio morietur Hieroboam, ac Israël captiuus ducetur: Et dixit Amasias ad Amos dicens: Videns, vade, discede in terram Iuda, & illuc descende; & ibi prophetabis. In Bethel autem non vltra adijcies prophetare, quia præceptum est regis. Et respondit Amos, & dixit ad Amasiam. Non eram propheta, neq; filius prophetæ, sed caprarius eram vellicans sycomoros. Et assumsit me Dominus ex ouibus: & dixit Dominus ad me; vade & prophetizabis super domum Israel. Et nunc audi verbum Domini: Tu dicis non prophetabis super Israel, & non turbabis super domum Iacob; propterea dicit Dominus, vxor tua in ciuitate fornicabitur, & filij tui, & filiæ gladio cadent, & terra tua funiculo mensurabitur, & tu in terra immunda morieris, Israel autem captiuus ducetur de terra sua. Sic ostendit mihi Dominus: & ecce vas aucupis. Et dixit Dominus: Quid tu vides Amos? Et dixi vas aucupis. Et dixit Dominus ad me: venit finis super populum meum Israel; non adijciam vltra, vt pertranseam eum, & vlulabunt laquearia templi in illa die, dicit Dominus. Et paullo inferius. In illa die suscitabo tabernaculum Dauid, & suscitabo quæ ceciderunt ex eis, & euersa eorũ suscitabo, & reædificabo eum, sicut dies seculi, vt requirant me reliquiæ hominũ, & omnes gentes, super quas inuocatũ est nomen meum super eas dicit Dominus faciens hæc. Ieroboam. Coniurationes.

XI. XLI.

Ierobaali suffectus est MANAEM XIII. *rex Israelis, rexit annos* XII. *anno regni Israelis* CCXII. XIII. rex Israelis, Manaem.

I. II. III. IV. V.

II 2 Phua

φυὰ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπιβὰς τῇ Σαμαρείᾳ λαβὼν παρὰ Μαναὴμ τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ, α τάλαντα ἀργυρίου ἀνεχώρησεν.

ς', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ'.

Ἐν ταῖς ἡμέραις Μαναὴμ βασιλέως Ἰσραὴλ, ἤγουν τῶν δέκα φυλῶν, ἀνέβη * Φουὰ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Μαναὴμ α τάλαντα ἀργυρίου τοῦ εἶναι χεῖρα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, διαγράψας τὸν λαὸν καὶ πάντα δυνατόν. καὶ λαβὼν τὸ ἀργύριον ὁ Ἀσσύριος, ὑπέστρεψεν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ.

* φύλ.

Ἑβραίων τοῦ Ἰσραήλ.

Μετὰ Μαναὴμ ιδ' ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ΦΑΚΕΕΙΑΣ ἔτη ιβ', ὁμοῦ σκδ'.

α', β', γ', δ', ε', ς', ζ', η', θ', ι'.

Ἑβραίων τοῦ Ἰσραὴλ ιδ', Ζαχαρίας μῆνας ς' μεθ' ὃν ιε' ΣΕΛΟΥΜ μῆνα α'. μεθ' ὃν Φακεείας υἱὸς Μαναὴμ ἔτη ιβ'.

ια', ιβ'.

Οὗτος Φακεείας ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ Φακεὲ υἱοῦ Ρωμελίου τοῦ τριστάτου αὐτοῦ ἀπέθανεν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντὶ αὐτοῦ Φακεὲ υἱὸς Ρωμελίου ιε', τοῦ Ἰσραὴλ ἔτη λ', ὁμοῦ σνδ'.

α', β', γ', δ', ε', ς', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ις', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κς', κζ', κη', κθ', λ'.

Ἐν ταῖς ἡμέραις Φακεὲ ἀνέβη Θεγλὰθ Φαλασὰρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἔλαβε πόλεις θ', Αἰὼν, καὶ τὴν * Βεθμάαχα, καὶ τὴν Αἰνὼν, καὶ τὴν Κενὲζ, καὶ τὴν Ἀσὼρ, καὶ τὴν Γαλαὰδ, καὶ τὴν Γαδδὶ, καὶ τὴν Γαλιλαίαν πᾶσαν, καὶ τὴν γῆν Νεφθαλὴμ, καὶ ἀπῴκισεν αὐτοὺς εἰς Ἀσσυρίους. Εἶτα μετὰ ταῦτα πολεμήσας Φακεὲ υἱὸς Ρωμελίου ἅμα τῷ Ῥαασσὼν βασιλεῖ Ἀσυρίας κατὰ τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔλαβεν αὐτήν.

πόλεις.
* Βιθμααχά.

Τὸν Φακεὲ ἐπάταξεν ΩΣΗΕ υἱὸς Δαλὴ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ ἐν Σαμαρείᾳ ἔτη θ', ὁμοῦ σξν'.

α',

ΩΣΗΕ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου ποιήσας, παρὰ πάντας

Phua Assyriorum rex (cum exercitu) venit in Samariam, & acceptis à Manaeme rege Israelis mille argenti talentis recessit.

VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII.

Manaëme Rege Israëlis siue decem tribuum, Assyriorum rex † Phua ingressus terram Israëlitarum accepit à Manaëme mille talenta argenti, vt cum Manaëme faceret. Et totum populum cum potentissimo quoq; recensuit Manaëm. Assyriorum verò rex accepto argento, in regnum suum est reuersus.

Secundum Manaëmem XIV. *Israeli imperauit filius ejus* PHACEEIAS *annos* XII. *à cœpto regno* CCXXIV. Rex Israëlis XIV Phaceeias.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X.

XIV. *Hebræorum rex Israelis designatus est Zacharias, cui post* VI. *menses* SELVMVS *suffectus vnum mensem regnũ tenuit, à quo Phaceeias Manaemis filius obtinuit regnũ annos* XII.

XI. XII.

Hic Phaceeias per insidias à Phacee Duce ipsius Romeliæ filio occubuit, qui Phacee regnauit annos XXX. *vniuersè* CCLIV.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX.

Phacee regnante fines Israelitarum ingressus est Thelgatus Phanassar Assyriorum rex, & occupauit vrbes nouem: Aiu, & † Bed Malcha, & Ainon, & Cenex, & Asor, Galaad, Gaddi, cum Galilæa tota, terráq; Nephtalim, & transtulit eos in Assyrios. Deinde Phacee Romeliæ filius vna cum Raassone Assyriorum rege oppugnauit Hierosolyma & expugnauit. Ainon † Abel. Nouem ciuitates.

Phacee interfecit HOSEE *Dale filius, regnúmq; ejus inuasit, & Samariam administrauit annis* IX. *à cœpto Israelis regno* CCLXIII.

I. *Hosee omnium priorum Israelis regum improbissimè se*

 gessit

αὐτοῦ ἔμπροσθεν αὐτοῦ. εἰδώλοις ἐδούλευσεν οἰκοδομῶν αὐτοῖς οἴκους, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ διῆγεν ἐν πυρὶ, καὶ τὰ βδελύγματα ἐθνῶν, καὶ ἔθυεν καὶ θυμία ἐν τοῖς ὑψηλοῖς, καὶ ἐν τοῖς βουνοῖς, καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου πυκάζοντος.

β΄, γ΄, δ΄, ε΄.

Καὶ ἐπὶ Ὠσηὲ ἀνέβη Σαλμανάσαρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων. καὶ ἐγένετο αὐτῷ Ὠσηὲ δοῦλος, τουτέστιν ὑποτελεστής.

ς΄, ζ΄.

Ὠσηὲ βασιλεὺς Ισραὴλ ἀπέστειλε πρὸς Ἀδραμελὲχ τὸν Αἰθίοπα εἰς βοήθειαν ἑαυτῷ. η΄, θ΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει θ΄ τῆς βασιλείας Ὠσηὲ υἱοῦ Ἠλὰ πρώτη αἰχμαλωσία γέγονε τοῦ Ισραὴλ τῶν δέκα φυλῶν, βασιλευομένων μὲν ἐν Σαμαρείᾳ, νῦν δὲ μετῳκισθεισῶν εἰς ὄρη Μήδων, καὶ Χαλδαίων, ἐπιστρατεύσαντος αὐτὴν Σαλμανάσαρ τοῦ τῶν Χαλδαίων βασιλέως, ὃς καὶ αὐτὸν τὸν Ὠσηὲ υἱὸν Ἠλὰ βασιλέα τοῦ Ισραὴλ δέσμιον λαβὼν ἀπήχθη. Ἐβασιλεύθησαν δὲ ἐν Σαμαρείᾳ ἔτεσιν διακοσίοις ἑξήκοντα τρισί. Μετῳκίσθησαν δὲ αἱ δέκα φυλαὶ τοῦ Ισραὴλ ἐκ τῆς Ἰουδαίας, ἀφ᾽ οὗ μὲν οἱ πρόγονοι αὐτῶν ἐξῆλθον ἐξ Αἰγύπτου μετ᾽ ἔτη ͵ψλβ΄, ἀφ᾽ οὗ δὲ τῆς χώρας Σαμαρείας κατέσχον στρατηγήσαντος αὐτῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυῆ, εἰσὶν ἔτη ωϛβ΄, ἀφ᾽ οὗ δὲ ἀποστάντες Ροβοὰμ τοῦ ἐκγόνου Δαβίδ, ἐβασιλεύθησαν ὑπὸ Ιεροβοὰμ δούλου γενομένου Σολομῶντος, εἰσὶν ἔτη σξβ΄, καὶ μῆνες ζ΄. ἅτινα συντρέχει, ἡνίκα συνεπληροῦτο εἰς τὸ τέταρτον ἔτος Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα, καθὰ καὶ τὸ πάσχα σεσημείωται μεγαλοπρεπῶς γενόμενον λαμπρῶς καὶ φιλοτίμως ἀπὸ Σολομῶντος. οἱ καὶ μετοικισθέντες εἰς Σαμάρειαν, Χουθαῖοι ἐκλήθησαν τὴν τῆς χώρας ἐπίκλησιν λαβόντες, διὰ τὸ ἐκ τῆς Χουθὰς οὕτω καλουμένης τῆς χώρας τόπε μετατεθῆναι. ἔστι δὲ αὕτη ἡ Χουθὰς χώρα ἐν τῇ Περσίδι, καὶ ποταμὸς τοῦτο ἔχων ὄνομα. καὶ μετοικισθέντες εἰς Σαμάρειαν ἕκαστος κατ᾽ ἔθνος ἴδιον εἶχε θεόν. ὕστερον δὲ Σαμαρεῖς ἐκλήθησαν, τὴν τῆς χώρας ἐν ᾗ κατῳκίσθησαν προσηγορίαν λαβόντες.

Τούτῳ τῷ ἔτει Σιβύλλα ἡ Ἐρυθραία ἐν Αἰγύπτῳ ἐγνωρίζετο. Γεγόνασι δὲ καὶ ἄλλαι ι΄ Σιβύλλαι.

Σιβύλλα ἡ Ἑβραΐα, ἢ Σιβύλλα

gessit aduersus Dominum. Idola coluit, delubra illis condidit. filios suos per ignem traduxit: & sacrificauit in Excelsis, & collibus, & subter omne lignum frondosum.

II. III. IV. V.

Aduersus Hosee profectus Salmanasar Assyriorum rex in seruitutem illum redegit: hoc est, stipendiarium fecit.

VI. VII.

Hosee rex Israelis misit ad Adramelechum Æthiopem accersitum in auxilium. VIII. IX.

Hoc nono Osee Dale filij regis Israelis anno, primum in seruitutem ducti sunt decē tribus Israelis, qui in Samaria regibus parebant. Nunc autem abducta sunt in Medorū & Chaldæorum montes, à Salmanasare Chaldæorum principe, qui Osee Dale filium Israelis regem secum vinctum traxit. In Samaria porro ducentis sexaginta tribus annis versati sunt. Ex Iudæa verò translati sunt decem tribus; ex quo majores eorum ex Ægypto profecti erant, annos DCCCCXXXII. *Samariam tenuere, Iesu Naue duce, annos* DCCCXCII. *à defectione ab Roboamo Dauidis nepote per Hieroboam Solomonis famulum recti sunt annos* CCLXII. M. VII. *qui cum quarto anno Ezechiæ regis Iudæ conuenciunt. quo prius anno pascha à Solomone splendide magnificéq; celebratum esse narratum est. Qui verò in Samariam deducti sunt, à regionis nomine Chuteorum nomenclaturā sortiti sunt, quod ex Chuta regione, sic à Chuta indigitata, trāslati sint. Est Chutas prouincia in Perside, ejusdémq; nominis ibidem fluuius. Samariæ incolæ suos quisq; Deos coluere. Demum, tracto nomine à regione, Samaritani appellari cœperunt.*

Israëlitarum seruitus.

Hoc anno Sibylla Erythrea in Ægypto claruit.

Fuère & aliæ XI. *Sibyllæ.*

Sibylla Hebræa.

De Sibyllis. Onuphrij Panuinij librū inspice Et præfat. ad oracula Parisiis edita an. MDXCIX.

Sibylla

Σιβύλλα ἡ Περσίς.
Σιβύλλα ἡ Δελφίς.
Σιβύλλα ἡ Αδαὴ ἡ Κιμερία.
Σιβύλλα ἡ Σαμία.
Σιβύλλα ἡ Ροδία.
Σιβύλλα ἡ Κυμαία.
Σιβύλλα ἡ * Λιβύα.
*Λιβυκὴ. Σιβύλλα ἡ Τρωάς.
Σιβύλλα ἡ Φρυγία.
Σιβύλλα ἡ Τιβερτία.
Σιβύλλα ἡ Ερυθραία περιεχαμμώνη.

Η ἀπὸ πολίχνης ἐρυθρίας καλ ἀμμώνης ἄντικρυ Χίου. Η δὲ ἐπιπαίδος ὅσα ἐπὶ ἧς καὶ στήλη ἐν τῇ ἐρυθρίᾳ ἄχει τοῦ νῦν, κατὰ τὴν στερεὰν ἄντικρυ Χίου.

Εβραίων τοῦ Ιούδα. Μετὰ Ιωαθὰμ ἐβασίλευσεν τῶν δύο φυλῶν Ιούδα, καὶ Βενιαμὶν ΑΧΑΖ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ιϛʹ.

ὀμοῦ ͵ρψξε.

αʹ.

Ραασσὼν υἱὸς Αρὰμ, καὶ Φακεὲ υἱὸς Ρωμελίου περιεκάθησαν τὴν Ιερουσαλὴμ πρώτῳ τῷ ἔτει τοῦ Αχὰζ βασιλέως Ιούδα, καὶ οὐκ ἴσχυσαν αὐτὴν λαβεῖν.

βʹ.

Περὶ Οὐρίου καὶ Ζαχαρίου, υἱοῦ Βαραχίου. Οὐρίας ἀρχιερεὺς ἐγνωρίζετο, καὶ Ζαχαρίας υἱὸς Βαραχίου. περὶ ὧν εἶπεν ὁ θεὸς τῷ Ησαΐᾳ. Μάρτυράς μοι ποίησον πιστοὺς τοὺς μέλλοντας προφητεύειν τῷ Αχάζ. τὸ, Ιδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται υἱὸν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Εμμανουήλ. καὶ τὸ ταχέως σκύλευσον, ὀξέως προνόμευσον, καὶ τὰ ἑξῆς. προεφήτευον Ησαΐας, Ωσηὲ, καὶ Μιχαίας.

ϛʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

γʹ, δʹ, εʹ, ϛʹ.

Αχὰζ βασιλεὺς Ιούδα, καὶ Βενιαμὶν, ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Θίλαθ

Sibylla Persica.
Sibylla Delphica.
Sibylla Adaena seu Cimeria.
Sibylla Samia.
Sibylla Rhodia.
Sibylla Cumana.
Sibylla Libyca.
Sibylla Trojana.
Sibylla Phrygia.
Sibylla Tiburtina.

Sibylla Erythræa, jam primo loco numerata. Oriunda hæc ex oppidulo Erithrea dicto, è regione Chij. heroicum carmen edebat, cujus monumentum Erithreæ hodie è regione Chij, juxta † Steream visitur. † in continente.

ACHAZ *rex Iudæ Ioathami patris regno in duas tribus Iudæ & Benjamin accepto, regnauit annos* XVI. Achaz rex Iudæ XIV. 4765.

A.M. MMMMDCCLXV.

I.

Rhaasson Aramo natus, & Phacee Rhomeliæ filius circumsederunt Hierosolyma primo anno Achazi regis Iudæ, nec quicquam profecerunt.

II.

Vrias summus pontifex & Zacharias Barachiæ filius clari habentur, de quibus Deus ad Isaiam: Testes mihi fideles facias, qui Achazo vaticinaturi sunt: Illud nempe: " Ecce virgo in vtero habebit, & filium pariet, & vocabunt nomen ejus Emmanuel." Et illud: " Prædare celeriter, quam primum spolia collige," & quæ sequuntur. De Vria & Zacharia filij Barachiæ.

Vaticinati hoc tempore Isaias, Osee, & Michæas.

VI. OLYMPIAS.

III. IV. V. VI.

Achaz rex Iuda & Benjamin missis ad Thilath Phalsarem

Θιλάδ. Θίλαδ Φαλασὰρ βασιλέα Ἀσσυρίων, προτρέπων αὐτὸν καὶ λέγων. Εἰ δοῦλός σου, καὶ υἱός σου ἐγὼ, βοήθησόν μοι, καὶ ἀνάβηθι, καὶ ῥῦσαί με ἐκ χειρὸς, ὅτι ἐπανέστησαν κατ' ἐμοῦ, πέμψας αὐτῷ χρυσίον καὶ ἀργύριον, καὶ δὴ ἐπείσθη αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων· καὶ ἀνῆλθεν ἐπὶ Δαμασκὸν, καὶ συνέλαβεν αὐτήν. τὸν δὲ Φακεὲ ἐπάταξεν Ὠσηὲ υἱὸς Ἠλὰ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ ἐν Σαμαρείᾳ ἔτη θ'.

ζ ΟΛΥΜΠΙΑΣ. ζ.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἑβδόμῳ τοῦ Ἀχαζ οἱ Ἰδουμαῖοι συμβαλόντες αὐτῷ, πολλοὺς αἰχμαλώτους ἔλαβεν.

η', θ', ι'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀνέβη Σαλμανάσαρ εἰς Σαμάρειαν.

Τούτῳ τῷ δεκάτῳ ἔτει τοῦ Ἀχαζ, καὶ τετάρτῳ ἔτει ἑβδόμης ὀλυμπιάδος, εἰκοστὸν τέταρτον τῆς οἰκείας ἡλικίας ἄγοντες ἐνιαυτὸν Ῥῶμος καὶ Ῥῆμος κτίζουσι τὴν Ῥώμην, ὅθεν μετεκλήθησαν Ῥωμαῖοι, οἵτινες καὶ τὰ ὅπλα τοῦ Ἡρακλέως ἀπέθεντο, ἐν τῇ παρ' αὐτῶν κτισθείσῃ πόλει
ἀρχὴ πόλεως ῥώμης. Ῥώμης, ἥτις πρώην ἐκαλεῖτο κώμη Βαλέντζια ἐν τῷ Βοαρίῳ φόρῳ.
Περὶ Ῥώμης. Οἱ δὲ αὐτοὶ δύο ἀδελφοὶ ἀνενέωσαν τὸν λεγόμενον πάλλαντον τὸν βασιλικὸν οἶκον τοῦ Πάλλαντος. Ἔκτισαν δὲ καὶ ναὸν μέγαν τῷ Διΐ, ὃν Λατῖνα ἐκάλεσαν Καπετώλιον Ῥωμαϊστί. ὅ ἐστιν κεφαλὴ τῆς πόλεως. Ἀγαγόντες δὲ τὸ παλλάδιον ξόανον ἀπὸ τῆς πόλεως * Σίλβης, ἀπέθεντο
* ἴσως Σίνης. αὐτὸ ἐν τῇ Ῥώμῃ. Οἵτινες ἀδελφοὶ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτοὺς, εἰς ἔχθραν ἦλθον πρὸς ἀλλήλους, καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ Ῥώμου Ῥῆμος ἀδελφὸς αὐτοῦ. καὶ ἐβασίλευσεν μόνος Ῥῶμος. Ἐξότε δὲ ἐφόνευσεν τὸν ἴδιον ἀδελφὸν ἐσείετο πᾶσα ἡ πόλις Ῥώμη, καὶ οἱ δῆμοι αὐτῆς ἐστασίαζον, καὶ ἐγίνοντο πόλεμοι ἐμφύλιοι ἐπὶ τῆς αὐτοῦ μόνου βασιλείας. καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸ μαντεῖον ἐπηρώτησεν διὰ τί γίνεται ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ταραχή. καὶ ἐρρέθη αὐτῷ ἐκ πυθείας. ὅτι εἰ μὴ συγκαθήσει σοι ὁ ἀδελφός σου ἐν τῷ βασιλικῷ θρόνῳ, οὐ μὴ στῇ ἡ πόλις σου Ῥώμη, οὔτε ἡσυχάσει ὁ δῆμος, οὔτε ὁ πόλεμος. καὶ ποιήσας τῆς εἰκόνος τοῦ αὐτοῦ ἀδελφοῦ ἐκτύπωμα τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ χρυσοῦν στήθαριν, στήλην ἔθηκεν ἐν τῷ
στηθάριον infra pro statua. θρόνῳ αὐτοῦ ἐν ᾧ ἐκάθητο, καὶ οὕτως ἐβασίλευσε τὸν ὑπόλοιπον

χρόνον

rem Assyriorum regem nuncijs hortatus est illum ad belli societatem: Si, inquit, seruus ego tuus sum, si filius tuus, opitulare mihi, & prohibe à me vim regnum Syriæ & Israëlis, quia oppugnat me, misitq; illi aurum argentúmq;, & fidem adhibuit illi rex Assyriorum, venitq; in Damascum, & occupauit illam. Phacee verò sustulit. Osee Elæ filius pro eóq; Samariam rexit annos IX.

VII OLYMPIAS. VII.

Hoc septimo anno Achaz Idumæi cum eo prælio congressi in seruitutem abstraxêre.

VIII. IX. X.

Hoc anno Salmanasar Samariam inuasit.

Anno decimo Achaz, Olympiade VII. anno quarto Romulus & Remus cum annum agerent quartum & vigesimum Romam condidêre, vnde nomen accepêre Romani, qui arma Herculis in condita à se vrbe Roma, deposuêre, quæ prius vicus, Valentia, in foro Bojario dicebatur. Gemini porro fratres regiã domum palatium à Pallante nuncupatum instaurarunt. Excitarunt & ingens templum, cui capitoliũ à capite, Romana lingua indidêre, quod est, caput vrbis. Adducto autem Palladio ex Silua vrbe, illud Romæ collocarunt. Gemini porro cùm in administrando regno dissentirent, mutuis se odijs prosecuti Remus à Romulo fratre trucidatus occubuit, solúsque Romulus imperauit. Enimuero post cædem fratris, vrbs Roma tota motibus assiduè agitata, ciuésq; in discordias acti, intestinis seditionibus illo solo regnante assiduè tumultuabantur. Quare ad oraculum sciscitandum profectus, rogauit, quæ caussa tandem foret, se rege, tot motuum ciuilium? Responsum; quod nisi frater, quem occidisset, illi in regio assideret solio, nullum dissidiorum & turbationũ bellorúmue fore finem. Ergo fratris statuã, quæ referret ejus vultum & formam ex auro fieri curat, & statuam in sella curuli, qua sedebat ipse, posuit, & sic deinceps, assidente illi

Roma condita.

De Palladio lege Natal. Com. in Pallade seu Minerua.

 fratre

χρόνον αὐτοῦ συγκαθημένου αὐτῷ ὁλοχρύσου ἐκτυπώματος τοῦ αὐτοῦ ἀδελφοῦ Ῥήμου, καὶ ἔπαυσεν ὁ σεισμὸς τῆς πόλεως, καὶ ἡσύχασεν ἡ δημοτικὴ ταραχή. Καὶ εἴ τι δ' ἂν ἐκέλευεν θεσπίζων, ἔλεγεν ὡς ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ λέγων· ἐκελεύσαμεν, ἐθεσπίσαμεν. ὅπερ ἔθος κατέσχεν ἐξ ἐκείνου παρὰ τοῖς βασιλεῦσιν ἕως τοῦ παρόντος τὸ λέγειν· ἐκελεύσαμεν, ἐθεσπίσαμεν. Καὶ ἐπέπεμψεν εἰς ἑκάστην πόλιν ὑπὸ Ῥωμαίους οὖσαν * στηθάρια ὁλόχρυσα αὐτοῦ καὶ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τῷ τίθεσθαι αὐτὰ πλησίον τῶν ἀρχόντων. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ῥῶμος μετὰ τὸ πληρῶσαι αὐτὸν τὰ τείχη, καὶ κοσμῆσαι τὴν πόλιν ἔκτισε καὶ Ἀρεῖ ναόν, καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μηνὶ ἐποίησεν ἑορτὴν μεγάλην θύσας τῷ Ἀρεϊ, καλέσας καὶ τὸν μῆνα Μάρτιον (πρώην λεγόμενον πρῖμον) ὅπερ ἑρμηνεύεται, Ἄρεος, ἥνπερ ἑορτὴν κατ' ἔτος οἱ Ῥωμαῖοι πάντες ἐπιτελοῦσιν, ἕως νῦν καλοῦντες τὴν ἡμέραν τῆς πανηγύρεως, Μάρτις ἐν κάμπῳ. καὶ εὐθέως πάλιν ἀρξάμενος ἔκτισε κερκέσιον ἐν τῇ Ῥώμῃ, ὅπερ ἱππικὸν ὠνόμασεν, θέλων διασκεδάσαι τὸ πλῆθος τοῦ δήμου Ῥώμης, ὅτι ἐστασίαζον, καὶ ἐπήρχοντο αὐτῷ, διὰ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπετέλεσεν πρῶτος ἱππικὸν ἀγῶνα ἐν τῇ πόλει Ῥώμῃ εἰς ἑορτὴν τοῦ Ἡλίου καὶ ὑπ' αὐτῶν τεσσάρων στοιχείων, τουτέστιν τῆς γῆς, καὶ τῆς θαλάσσης, καὶ τοῦ πυρός, καὶ ἀέρος, λογισάμενος ὅτι διὰ τοῦτο εὐτυχῶς φέρονται οἱ τῶν περσῶν βασιλεῖς εἰς τοὺς πολέμους, ὡς τιμῶντες τὰ τέσσαρα ταῦτα στοιχεῖα. Ἐν τῇ Ῥώμῃ γὰρ οὐκ ἐτίμων αὐτὰ τὰ τέσσαρα στοιχεῖα, οὐδὲ ἐν μιᾷ ἑορτῇ. Ὁ δὲ τῆς Πισέων χώρας βασιλεὺς Οἰνόμαος ἀγῶνα ἐπετέλει ἐπὶ τὰ εὐρώπια μέρη, μηνὶ δύστρῳ τῷ Μαρτίῳ κε', τῷ Ἡλίῳ Τιτᾶνι ὡς ὑψωμένῳ, ἀγωνιζομένης φησὶν γῆς καὶ θαλάσσης, τουτέστιν Δήμητρος * καὶ Ποσειδῶνος καὶ τῶν ὑποκειμένων στοιχείων τῷ ἡλίῳ. Καὶ ἐβάλλετο κλῆρος μετὰ τοῦ αὐτοῦ Οἰνομάου βασιλέως, καὶ τοῦ ἐρχομένου ἀπὸ οἱασδήποτε χώρας καταγωνίσασθαι αὐτοῦ, καὶ ὅτι μὲν ὁ κλῆρος ἐκάλει τὸν Οἰνόμαον ἀγωνίσασθαι ὑπὲρ τοῦ Ποσειδῶνος, ἐφόρει σχῆμα ἱμάτιον κυανόν, ὅ ἐστι τῶν ὑδάτων, καὶ ὁ ἀνταγωνιζόμενος κατ' αὐτοῦ ἐφόρει τὸ χλοῶδες σχῆμα, ὅ ἐστιν τῆς γῆς. καὶ πάλιν εἰ ἤνεγκεν ὁ κλῆρος τῷ Οἰνομάῳ φορέσαι τὸ τῆς Δημήτρας

σχῆμα,

*Statuas appellat στηθάρια sigillaria.

* Δημήτρας.

*fratre in statua ex puro puto auro facta, & terræ tremor conquieuit, & intestinæ seditiones sedatæ, & si quid ediceret, tanquã suo & fratris nomine id faceret, hac formula vtebatur: Iubemus, sancimus: quæ consuetudo obtinuit apud reges, & hæret hodie in vsu cùm edicta proponunt: Iussimus, decreuimus. Misit præterea (Romulus) ad singulas ciuitates Romanis subiectas sigilla aurea, quæ suam & fratris formã exprimerent, vt iuxta magistratum collocarentur. Romulus verò rex, vrbe mœnibus cincta & ornata, Marti quoq; ædem erexit, eodémq; mense Martio festam lucẽ instituit, Martique operatus mensem, cùm antea primus diceretur, à Marte Martium appellauit. quam celebritatem Romani anniuersario cultu hodiéq; prosequuntur, eúmq; diem festum in campo Martio † nũcupant. Nec diu feriatus Romulus Circum in vrbe designauit, quem hippodromum dixit, vt seditiosæ plebis motus compesceret; tumultuabatur enim adhuc, & regi periculum occisi fratris caussa creabat. Primus ergo equestre certamen seu Circensia instituit in vrbe Soli, & subiectis illi quatuor elementis, terræ inquam, & mari, igniq; & aëri dedicata. ratus ea de caussa Persarum reges bella feliciter patrare, vt qui quatuor naturæ corpora venerarẽtur. Romæ enim ante eum diem nullus elementis honor, nec festa lux vlla. Oenomâus verò Rex Pisæ ad Europæ partes certamen peregit mense Systro, hoc est, Martio, XXV. Martij, in solis vt Titanis excelsi, cultum. certantibus, inquit, terra & mari hoc est, Cybele & Neptuno, cæterísq; Soli subiectis elementis. Sors deinde mittebatur inter Oenomaum & alterum, à quacunq; ille parte orbis venisset, qui cum Oenomao certaturus erat. Et si quidem sorte Oenomaus pro Neptuno decursurus erat, vestem sumebat * cæruleam, quod is color sit aquarum. Contra verò qui cum illo pugnaturus erat viridi ornatu vtebatur, quod terra vireat. Si rursum sors Oenomaum pro Cybile desi-*

Eadem habet Cedrenus siue ex hoc autore, siue hic & ille ex antiquiore, vti & Glicas parte 2.

† celebrant. Cedrenum consule. Onuphrium Panuinium de Circo. Cæsarem Bullengerũ, Petrum Fabrum in Agonisticis.

* venetus color mari initiatus.

 gnasset,

σχῆμα, ἐφόρει τὸ χλοῶδες σχῆμα, καὶ ὁ ἀνταγωνιζόμενος αὐτοῦ ἐφόρει τὸ σχῆμα τοῦ Ποσειδῶνος, ὅ ἐστιν τῶν ὑδάτων τὸ κυανόν. καὶ ὁ ἡττώμενος ἐφονεύετο. καὶ πλῆθος ἄπειρον ἤρχετο θεωρῆσαι τὸν αὐτὸν ἐτήσιον βασιλικὸν ἀγῶνα ἀπὸ ἑκάστης χώρας καὶ πόλεως. καὶ οἱ μὲν τὰς παραλίους οἰκοῦντες πόλεις, καὶ τὰς νήσους πολῖται, καὶ τὰς κώμας τὰς παραλίους ναῦται ηὔχοντο τὸν φοροῦντα τὸ κυανὸν σχῆμα, τουτέστιν τοῦ Ποσειδῶνος νικῆσαι, οἰωνιζόμενοι, ὅτι ἐὰν ἡττηθῇ ὁ ὑπὲρ τοῦ Ποσειδῶνος ἀγωνιζόμενος ἔκλειψις ἰχθύων γίνεται παντοίων, καὶ ναυάγια θαλάσσης, καὶ ἀνέμων βιαίων ταραχή. Οἱ δὲ μεσογείους οἰκοῦντες πολῖται, καὶ ἐπιχώριοι ἀγροικοί, καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ γεωργίᾳ κάμνοντες ηὔχοντο νικῆσαι τὸν φοροῦντα τὸ χλοῶδες σχῆμα οἰωνιζόμενοι, ὅτι ἐὰν ἡττηθῇ ὁ ὑπὲρ τῆς Δημήτρας ἀγωνιζόμενος, ὅ ἐστιν ὑπὲρ τῆς γῆς, λιμὸς σίτου καὶ σπάνις οἴνου, καὶ ἐλαίου, καὶ τῶν ἄλλων καρπῶν πάντων γίνεται. καὶ ἐνίκησεν πολλοὺς ὁ Οἰνόμαος ἀνταγωνιστὰς αὐτοῦ ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Εἶχεν γὰρ καὶ τὸν Ἄψυρτον διδάσκοντα αὐτὸν πικρῶς τὴν ἡνιοχικήν, ὅστις Οἰνόμαος ἡττηθεὶς ὑπὸ Πέλοπος Λυδοῦ ἐφονεύθη. Τὸν δὲ ἱππικὸν ἀγῶνα πρῶτος ἐνόησεν Ἐνυάλιός τις ὀνόματι, υἱὸς Ποσειδῶνος, ἀγαγόμενος τὴν Λιβύην θυγατέρα
Ἰοῦς. τῆς † Ἰοῦς καὶ τοῦ Πίκου Διός, ὃς κρατήσας τὰ μεσημβρινὰ μέρη, ἐκάλεσεν τὴν αὐτὴν χώραν (Λιβύην) εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ γυναικός. Τὸν δὲ ἱππικὸν ἀγῶνα ὁ Ἐνυάλιος ἅρμασι δὴ πολλοῖς ἐφεῦρε, καθὼς συνεγράψατο Καλλίμαχος ὁ σοφώτατος ἐν τοῖς Αἰτησίοις αὐτοῦ. καὶ λοιπὸν μετ' αὐτὸν ὁ Ἐρεχθόνιος ἐπετέλεσεν, καὶ ἄλλοι ἐν διαφόροις τόποις ἐπετέλεσαν. Ὁ δὲ Οἰνόμαος πρῶτος αὐτὸς ἐπετέλεσεν τὸν αὐτὸν ἱππικὸν ἀγῶνα ἅρμασι τετραΐπποις. Διὸ καὶ περιβόητος ἐγένετο, καθὰ ἐν τοῖς Χάρακος τοῦ σοφωτάτου ἱστορίαις ἐμφέρεται, ὃς συνεγράψατο καὶ ταῦτα, ὅτι τὸ τοῦ ἱππικοῦ γυμνάσιον εἰς τὴν τοῦ κόσμου διοίκησιν ἐπινενόηται, τουτέστιν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ τῆς θαλάσσης. τοὺς γὰρ δώδεκα οἴκους ἱστόρησαν τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου, τοῦ διοικοῦντος τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τῶν ἀνθρώπων τὸν παρόδικον βίον. Τὸ δὲ πέλμα τοῦ ἱππικοῦ τὴν γῆν πᾶσαν εἶναι. Τὸν δὲ εὔριπον, τὴν θάλασσαν, ἀπὸ τῆς γῆς μεσαζομένην. Τὸν δὲ ἐπὶ τὰς θύρας κάμπτον τὴν ἀνατολήν. καὶ τὸν ἐπὶ τὴν

σφεν-

gnasset, † viridi cultu ornabatur, & alter antagonista cæruleo schemate induebatur, quod aquas & Neptunũ imitaretur, Victus morti victima fiebat. Ad quod regium & anniuersarium certamen infinita hominum copia ex omnibus oris & vrbibus confluebat. Et maritimi quidem ac insulani, quiq; vicos littorales nautæ incolebant, vouebant illi victoriã, qui Posidonis seu Neptuni, hoc est, † cæruleũ ferebat colorem; quod existimarent magnã, si vinceretur, futurã piscium caritatẽ, maris naufragia, flaminũ ingentes procellas. Contra qui continentẽ habitabant, mediterranei ciues, & agricolæ, & tota agrestiũ turba, illũ vincere optabant, qui terræ colorẽ herbaceũ ac viridẽ gestaret, rati magnã annonæ caritatẽ ac famẽ, viniq; & olei, frugúmq; omniũ inopiã secuturã. † Atq; Oenomaus quidẽ multos ex aduersarijs suis multis annis vicit, quod Apsyrtum aurigationis peritissimũ haberet magistrum. Fuit tamen victus tandem Oenomaus & interfectus à Pelope Lydo. Primus equestriũ certaminũ auctor fertur Enyalius quidam Neptuni filius, qui Libya Iûs & Iouis filia in vxorem ducta oras ad meridiem pertinentes bello subactas ab vxore Libyam nuncupauit. Ludos Circenses autem seu aurigationẽ multorũ currũũ Enyalius excogitauit, quẽadmodum Callimachus scriptor sapientissimus in Aëtijs suis notauit. Enyaliũ secutus est Erichthonius, ac deinceps alij in varijs orbis partib. eosd. ludos celebrarũt. Oenomaus verò primus hoc equestre certamẽ quadrigis, hoc est, quadriugis equis bigã vehentib. instituit. vnde tãtoperè celebratus est, vt sapientissimi Characis historiæ memorant, qui & rationem ludorum equestrium explicauit, cùm ostẽdit illos ad vniuersi naturã declarandã reptos, h.e. cœli, terræ, maris; Etenim duodena ostia retulerũt ad signiferi seu zodiaci signa duodena, cũ zodiacus & terrã & mare, vitãq; mortaliũ cõmunẽ dispẽset. ꝓspinã hippodromi terrã referebãt totã; Euripus mare ab terra extãte diuisũ designabat; flex⁹

† prasinus viridis.

† venetum

prasinum

† si vinceretur.

Apsyrtus aurigationis inuentor.

primus

σφενδόνα, τὴν λύσιν. Τὰ δὲ ἑπτὰ σπαθία, τὸν δρόμον, καὶ τὴν κίνησιν τῆς ἀστρῴας τῶν ἑπτὰ ἀστέρων, καὶ τῆς μεγάλης ἄρκτου. Ὁ δὲ αὐτὸς Ῥῶμος βασιλεὺς πρὸς τιμὴν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἡλίου καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ τεσσάρων στοιχείων τὸν ἀγῶνα ἐν τῇ Ῥώμῃ πρῶτος ἐφευρὼν ἐπετέλεσεν ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ τῆς δύσεως ἤτοι τῆς Ἰταλίας ἅρμασι τετραπώλοις, τουτέστιν, τῇ γῇ, καὶ τῇ θαλάσσῃ καὶ πυρὶ καὶ ἀέρι. Καὶ ἐπέθηκεν ὁ Ῥῶμος τοῖς αὐτοῖς τέτρασι στοιχείοις τὰ ὀνόματα ταῦτα τῇ γῇ τὸ πράσινον μέρος, ὅ ἐστιν τὸ χλοῶδες. Τῇ δὲ θαλάσσῃ τουτέστι τοῖς ὕδασι τὸ βένετον μέρος ὡς κυανόν. τῷ πυρὶ τὸ ῥουσαῖον μέρος πυρῶδες. καὶ τῷ ἀέρι τὸ λευκόν. κἀκεῖθεν ἐπενοήθη τέσσαρα μέρη ἐν Ῥώμῃ. Ἐκάλεσε δὲ τὸ πράσινον μέρος πραισεντόν. ὅ ἐστιν ῥωμαϊκὴ λέξις ἥτις ἑρμηνεύεται ἐμπαράμονον. πραισεντίνον γὰρ λέγεται τὸ παραμένον. διότι ἡ χλοώδης γῆ διὰ παντός ἵσταται σὺν τοῖς ἄλσεσι. Τὸ δὲ βένετον ἐκάλεσεν ἐκ τοῦ εἶναι ὑπὸ τὴν Ῥώμην ἐπαρχίαν χώραν λεγομένην Βενεττίαν, ἧστινος μητρόπολίς ἐστιν Ἀκυληΐα. κἀκεῖθεν ἐξέρχονται τὰ κυανὰ, τουτέστιν τὰ βένετα βάμματα τῶν ἱματίων, καὶ προσεκόλλησεν τῷ πρασίνῳ μέρει ὅ ἐστιν τῇ γῇ. Τὸ λευκὸν φησὶν τὸν ἀέρα καθότι βρέχει, καὶ ὑπουργεῖ καὶ ἁρμόττει τῇ γῇ. Τῷ βενέτῳ μέρει, ὅ ἐστι τοῖς ὕδασι προσεκόλλησε, συμμίξας τὸ ῥουσαῖον μέρος ὅ ἐστιν τὸ πῦρ, καθότι σβέννυσι τὸ πῦρ ὡς ὑποτεταγμένον αὐτῷ, καὶ λοιπὸν οἱ τὴν Ῥώμην οἰκοῦντες διεμερίσθησαν τὰ μέρη, καὶ οὐκ ἐπωμονόησαν πρὸς ἀλλήλους, διὰ τὸ ἐρᾶν ἕκαστον τῆς ἰδίας νίκης, καὶ ἀντιποιεῖσθαι τοῦ ἰδίου μέρους, ὥσπερ θρησκείας τινὸς, καὶ ὑπῆρξε μέγα σχίσμα ἐν τῇ ῥώμῃ, καὶ μεγάλην ἔχθραν εἶχον πρὸς ἀλλήλους τὰ μέρη.

Hæc originatio latina mihi noua. lege Cedrenum.

* Ἀπό τε ἐπενόησεν αὐτοῖς τὴν τοῦ ἱππικοῦ θέαν, ὁ Ῥῶμος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ αὐτοῦ Ῥώμου ὁ στρατὸς αὐτοῦ ἐγένετο πολὺς ἐπείσακτος, καὶ πλῆθος ἦν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἀγελαίων, καὶ οὐκ ἦσαν πρὸς τὰ πλήθη τῶν ἀνθρώπων γυναῖκες καὶ ἐπεθύμουν τῆς τοῦ βίου ἡδονῆς, τούτων νεανιῶν στρατεύματα, καὶ ἐπήρχοντο κατὰ τὴν ἀγορὰν ταῖς γυναιξὶ, καὶ ἐγένετο ταραχὴ, καὶ ἐμφύλιος πόλεμος, καὶ ἠθύμει ὁ Ῥῶμος ἀμηχανῶν τι πράξει.

* ὁπότε δέ.

primus ad ostia, orientem; alter, siue meta extrema, occasum. Septem decursiones & spacia, motum siderum septem errantium, & vrsæ majoris. Romulus porro & ipse ad cultum Solis, & subjectis illi quatuor elementis certamen in vrbe primus auctor celebrauit in ead. Occidentis siue Italiæ regione, quadriugo curru, hoc est, terræ, mari, igni, aëri. Indidit quoq. Romulus his quatuor elementis hæc nomina; à terra prasinam factionem appellauit, viridem nempe colorem; maris venetam, ab aquis nempe cæruleam; Ignis russatam, quod purpura ignem colore exprimat, Aëris albatam. Et inde quatuor in vrbe factiones extiterunt. Vocauit autem prasinam turbam prasentem, quæ vox latina significat constanter permanentem; prasentem enim esse permanere valet; quod terra virens cum nemoribus semper eadem persistat. Venetam appellauit, quod prouincia Veneta subjecta sit Romæ, cujus caput est Aquileia, vbi cærulei tinguntur panni, & conjungitur cum prasina factione, hoc est, terra. Albatam Aëri assignant, quod irriget terram & eidem subseruiat, ac oppartunus aër sit illi. Factioni Venetæ Neptuno sacræ, russatam assignauit, quæ ignem refert, eo quod aqua ignẽ quasi subjectum sibi deleat. Ceterum Romani hoc modo in factiones dissecti, propter studia partium, dum quisq. eã cupiit superiorem familiam, cui ipse maximè fauebat, grauiter inter se dissidebant, quod quisq. pro sua factione velut pro aris & focis propugnaret. Odia igitur intestina & dissidia grauissima inter factiones in vrbe extabant.*

* Vide Cedrenum.

Quod terra semper viridis propter nemora permaneat.

Sed ab institutis hisce per Romulum in vrbe ludis & spectaculis, creuit admodum exercitus Romuli vndequaq. confluens, erãtq. in vrbe ingẽs copia agrestiũ militũ, quibus pro tanto numero deerant vxores; cúmq. desiderio fœminarũ arderẽt, juuenũ cohortes, passim in foro matronas contrectabant, vnde turbellæ seditionésq. ciuiles existebant. Cumq. Romulus inops consilij, quid ageret, animi penderet (dedignabãtur enim fœminæ cum

πράξει, οὐδεὶς γὰρ ἠνείχετο τῶν γυναικῶν καταμῖξαι τοῖς στρατιώταις ὡς ἀγρίοις καὶ βαρβάροις, καὶ ἐξεφώνησε νόμον ὥστε λαμβάνειν τοὺς στρατιώτας πρὸς γάμον παρθένους ἃς ἐκάλασεν βρούτιδας. καὶ οὐδεὶς εἵλετο αὐτοῖς δοῦναι τὴν ἰδίαν θυγατέρα. ἀλλ' ἔλεγον ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτοῖς καθεκάστην ἐλπὶς ζωῆς διὰ τοὺς πολέμους· ἀλλὰ πάντες τοῖς τῆς πόλεως ἐζεύγνυον τὰς ἑαυτῶν θυγατέρας, καὶ ἀθυμῶν ὁ Ρῶμος ἀπείη εἰς τὸ μαντεῖον. καὶ ἐδόθη αὐτῷ χρησμὸς, ὥστε ἐπιτελέσαι ταῖς γυναιξὶ θέαν ἱππικοῦ, ἵνα ἀγάγηται ἑαυτῷ ὁ στρατὸς γυναῖκας. καὶ συνάξας τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ ἐν τῷ παλλατίῳ ἐπέλεσεν ἱππικὸν, κελεύσας γυναῖκας καὶ μόνον θεωρῆσαι τὸ ἱπποδρόμιον αὐτοῦ· καὶ ὡς παραδόξου τινὸς θέας μελλούσης γίνεσθαι ἀπὸ πάσης περιχώρου, καὶ τῶν πόῤῥωθεν πόλεων καὶ κωμῶν ἐν τῇ πόλει Ρώμῃ πλήθη γυναικῶν παραγένοντο, καὶ ἀνεπλήρωσαν τὸ ἱππικὸν γυναῖκες ὕπανδροι, καὶ νεώτεραι παρθένοι. Ἦλθον δὲ καὶ θυγατέρες τῶν λεγομένων Σαβεινῶν χώρας πλησίον τῆς Ρώμης οὔσης γυναῖκες εὐπρεπεῖς. καὶ δεδωκὼς ὁ Ρῶμος μανδάτα λάθρα, γυναῖκα οὖσαν ὕπανδρον ῥωμαίαν πολίτιδα, μὴ θεωρῆσαι κελεύσας. καὶ πάλιν ἰδίῳ στρατῷ, ὥστε ὑπάνδρῳ γυναικὶ μὴ τολμῆσαι ἅψασθαι, ἀλλὰ τὰς μόνας παρθένους ἁρπάσαι, καὶ τὰς μὴ ἐχούσας ἄνδρας. καὶ ἀνελθὼν ἐν τῷ ἱππικῷ ὁ Ρῶμος ἐθεώρει. καὶ ἐν τῷ ἐπιτελεῖσθαι τὸν ἀγῶνα, ἀπολυθεὶς ἀπὸ τοῦ παλλατίου ὁ στρατὸς ὥρμησεν ἐν τῷ ἱππικῷ, καὶ ἐκ τῶν βάθρων ἀπέσπασαν τὰς παρθένους κόρας, καὶ τὰς μὴ ἐχούσας ἄνδρας, καὶ ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας. Τοῦτο πρὸς ἅπαξ ἐποίησεν ὁ Ρῶμος γενέσθαι, καθὼς ὁ σοφώτατος Βιργίλιος ποιητὴς, ὡσαύτως δὲ καὶ Ἀπολλώνιος ῥωμαῖος ἱστοριογράφος ἐγράψατο. ὁμοίως δὲ καὶ Σίλβιος. Ἕτεροι δὲ ἱστορικοὶ συνεγράψαντο τὸ πρῶτον ἱπποδρόμιον ἐπιτελεσθῆναι τοῖς Ρωμαίοις εἰς Βουρδῶνας.

Τὸν δὲ Ρῶμον καὶ τὸν Ρῆμον ἱστοροῦσιν ἀπὸ λυκαίνης γαλακτοτροφηθῆναι. διότι ὁ βασιλεὺς θαμούλιος ὁ αὐτῶν πάππος ἐκέλευσεν αὐτοὺς ῥιφῆναι εἰς τὰς ὕλας, ὡς πορνογεννήτους. Ἐπειδὴ ἡ † Ἠλία ἡ μήτηρ αὐτῶν ἱερατεύουσα τοῦ * Ἄρεως, ἐφθάρη πορνευθεῖσα ὑπό τινος στρατιώτου· περὶ οὗ λέγουσι μυθολογοῦντες τὸν Ἄρεα αὐτὴν ἐγκαστρῶσαι, καὶ ἐγέννησεν αὐτοὺς δι-

† Ἀμούλιος.
* ὑλία.

agrestibus & rurestri turba rem habere, ut qui in agro nati ac barbari essent) edixit, ut miles duceret virgines, quas Brutidas vocabat, in uxores: sed nullus erat, qui ex se natā illis vellet tradere; quod dicerent illos in diem viuere, animásq; propter assiduas expeditiones quotidie venales habere. Ciuibus ergo Romanis suam quisq; filiam collocare properabat. Vnde Romulus defectus consilio ad Oraculum consulendum proficiscitur; quod respondit, institueret fœminis spectaculum equestre, quo exercitus aliunde sibi uxores quæreret. Ergo coacto in palatium exercitu, instituit ludos; fœminásq;, nihil nisi equestres ludos spectaturas inuitauit. Adsunt igitur à tota vicinia, remotisq; ciuitatibus & oppidis innumeræ mulieres, & veluti rem peregrinam & inusitatam spectaturæ circum implent matronæ juxta ac virgines: inter quas & Sabinorum forma præstantes adfuêre filiæ, quod vicina vrbi illorum esset ciuitas. Dederat porro Romulus clàm in mandatis; ne cujusquam ciuis Romani uxor in spectaculo appareret. Militi verò suo edixit, ut (ex peregrinis & aduenis matronam nullam contingerent; solas raperent virgines, & quæ viris omnino carerent. Et conscenso Romulus theatro seu circo spectauit ludos; dumq; feruerent aurigationes & certamina, missus ab arce miles spectaculum inuasit, virginésq; ex gradibus raptas detraxit; & innuptas sibi in uxores abduxit. Hoc semel duntaxat fecit Romulus, ut poetarum sapientissimus cecinit Virgilius, cui accinit quoq; Apollonius historicus Latinus cum Siluio. Ceteri tradidere primos ludos equestres in Burdone celebratos.*

Quæ sint istę Brutides nescio, nisi à Bruto Romanas Brutidas dicat, aut à Brutijs.
* militibus nemo, quāuis Romani essent.

8. Æneid. Nec procul hinc. &c.

Romulum porro ac Remū narrant à lupa educatos, unde rex Amulius auus amborum illos veluti nothos in siluas exponi imperauit. Nam† Siluia mater Martis Sacerdos; à milite quodam corrupta est, unde nata fabula, illam à Marte grauidatam.*

† Helia
* Vestalis.

τοὺς διδύμους. καὶ διὰ τοῦτο ὁ πάππος αὐτῶν ἔρριψεν αὐτοὺς εἰς τὰς ὕλας. καὶ ηὗρεν αὐτοὺς τὰς παῖδας χωρικὴ τις βόσκουσα πρόβατα. καὶ σπλαγχνισθεῖσα, ἐπεὶ ἦσαν εὔμορφοι, λαβοῦσα ἀνεθρέψατο αὐτοὺς τῷ ἰδίῳ γάλακτι. εἰς δὲ τὴν χώραν ἐκείνην λυκαίνας καλοῦσιν ἕως ἄρτι τὰς χωρικὰς τὰς βοσκούσας τὰ πρόβατα, ὡς ἀεὶ τὸν βίον καὶ τὴν διαγωγὴν ἐχούσας μετὰ τῶν ἀλόγων καὶ τῶν λύκων. τούτου ἕνεκεν ὁ Ῥῶμος ἐπενόησεν τὰ λεγόμενα βρουμάλια, εἰρηκὼς (φησὶ) ἀναγκαῖον εἶναι τρέφειν τὸν κατὰ καιρὸν βασιλέα τὴν ἑαυτοῦ σύγκλητον πᾶσαν καὶ αὐτοὺς ἐν ἀξίαις, καὶ πάσας τὰς ἔνδον τοῦ παλατίου οὔσας στρατιὰς ὡς ἐντίμους, ἐν τῷ καιρῷ τοῦ χειμῶνος, ὅτε τὰ πολεμικὰ ἔνδοσιν ἔχει, καὶ ἤρξατο πρώτους καλεῖν καὶ τρέφειν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἄλφα ἔχοντας τὸ ὄνομα. καὶ λοιπὸν ἀκολούθως ἕως τοῦ ω. κελεύσας καὶ τὴν ἑαυτοῦ σύγκλητον θρέψαι τῷ αὐτῷ σχήματι. καὶ ἔθρεψαν καὶ αὐτοὶ τὸν ὄχλον ἅπαντα, ἕκαστος οὓς ἐβούλετο. Οἱ οὖν ἑκάστου ἀριθμοῦ πάνδουροι ἀπὸ ἑσπέρας εἰς αὐτοὺς οἴκους ἀπιόντες τῶν καλούντων ὡς ἤθελον ἐπ᾽ ἀρίστῳ, εἰς τὴν ἑξῆς ηὔλουν πρὸς τὸ γνῶναι ἐκεῖνον, ὅτι παρ᾽ αὐτῷ τρέφονται αὔριον. καὶ κατέσχεν τὸ ἔθος τῶν βρουμαλίων παρὰ τῇ Ῥωμαίᾳ πολιτείᾳ ἕως τοῦ νῦν. Τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ αὐτὸς Ῥῶμος θέλων ἐξαλεῖψαι τὴν ἑαυτοῦ ὕβριν, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι ἐχθροὶ ὄντες αὐτοῦ, καὶ μισοῦντες αὐτόν, λοιδοροῦντες ἔλεγον, ὅτι οὐκ ἐχρῆν αὐτὸν βασιλεύειν, διότι ἐξ ἀλλοτρίων ἐτράφησαν οἱ δύο ἀδελφοὶ ἕως ὅτου τελείας γεγόνασιν ἡλικίας, καὶ ἐβασίλευσαν, σημαίνοντες ἐπὶ τοῦ Φαυστολόγου γεωργοῦ καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Λυκαίνης ἐτράφησαν ἐκ τῶν ἀλλοτρίων ἐσθίοντες. ὄνειδος γὰρ ὑπῆρχε παρὰ Ῥωμαίοις, καὶ πᾶσι τοῖς ἀρχαίοις τὸ ἐκ τῶν ἀλλοτρίων τρέφεσθαί τινα. ὅθεν καὶ ἐν τοῖς συμποσίοις τοῖς λεγομένοις φιλικοῖς ἕκαστος τῶν συνερχομένων εἰς τὸ συμπόσιον, τὸ ἴδιον βρῶμα καὶ πόμα μεθ᾽ ἑαυτοῦ κομίζει καὶ εἰς τὸ κοινὸν τὰ πάντα παρατίθεται, καὶ ἐσθίουσι κρατοῦντες τὸ ἀρχαῖον ἔθος.

Τούτου οὖν χάριν ἐπενόησεν τοῦτο ὁ αὐτὸς Ῥῶμος πρὸς τὸ ἐξιλεώσασθαι τὴν ὕβριν ἑαυτοῦ, καλέσας καὶ τὸ ὄνομα τῆς κλήσεως αὐτοῦ ῥωμαϊστὶ βρουμάλια, ὅ ἐστι τραφῆναι ἐκ τῶν ἀλλοτρίων, καθὼς ὁ σοφώτατος Λικίννιος ῥωμαῖος ἱστοριογράφος ἐξέθετο.

Edidit geminos, quos propterea ab auo, in syluis expositos reperit puella quædam agrestis, quæ greges ouium pascebat, miserata elegantes pueros lacte suo enutriuit. In Italia verò rurestres fœminas quæ armenta pascunt hodieq; lupas nominant, quòd vitam inter feras & lupos agant. Hinc Romulus appellauit Brumalia seu Saturnalia, quod tam consuesset rex totum senatum, & omnes Palatinos, ac militem mense Decembri, cum bellorũ induciæ sunt, conuiuijs excipere; Cœpit igitur primos vocare ordine elementorum ab A, vsque ad Ω, senatus populum eodem modo inuitabat, & quisque vocabat quos volebat. Singularum verò turmarum tibicines pridie ad vesperam ibant ad cõuiuatorum ædes, qui quos volebant, ad prandium vocabant, & ibidem canebant vsq; ad sequentem diem, vti scirent apud quem essent postridie epulaturi. qui mos obtinuit in Repub. Romana ad hodiernum vsq; diem. Hoc ei fini Romulus fecit, vt deleret maculam cujus caussa Romani illi infensi erant, oderántq; & contumeliæ caussa objectabant, illum indignum esse regno, qui cum fratre aliena quadra vixisset, & à pueris vsq; ad perfectam ætatem, quoad regnare cœpisset, aliorum victu educatus esset, quo significabant illum à Faustulo colono & Lupa vxore ejus cum fratre ex alieno enutritum esse. Etenim & apud Romanos & omnes veteres vitio vertebatur alienâ misericordiâ viuere. Vnde & in Symposijs, quæ chara appellabant, singuli conuiuæ suas ad epulum symbolas, suámque sportulam & lagenam secum latam in commune conferebant, itaq; hodie retenta majorum consuetudine conuiuantur.

Hinc Romulus ad contumeliam illam opprimendam Romano nomine commissationes illas appellauit Brumalia, quod est ex alieno enutriri, quemadmodum Romanus sapientissimus & historicus Licinius memoriæ prodidit.

ζ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ια΄, ιβ΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ησαΐας τὴν κατὰ Βαβυλῶνος ὅρασιν εἶπεν.

ιγ΄, ιδ΄.

Αχαζ ὁ βασιλεὺς Ιούδα ἕτερον θυσιαστήριον προσέταξεν Ουρίᾳ τῷ ἱερεῖ ποιῆσαι ὅμοιον τοῦ ἐν Δαμασκῷ εἰς τὴν Ιερουσαλήμ.

θ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ. ιε΄, ιϛ΄.

Τούτῳ τῷ ιϛ΄ ἔτει τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας Αχαζ καθεῖλε τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν ἀπὸ τῶν μόσχων τὴν ὑπὸ Σολομῶνος γενομένην. καὶ ἐπὶ τούτου ἦν ἀρχιερεὺς ὁ λεχθεὶς Ουρίας.

Μετὰ Αχαζ ἐβασίλευσε τῶν δύο φυλῶν τοῦ Ιούδα ΕΖΕΚΙΑΣ.

ἀρχὰς αὐτοῦ ἔτη κθ΄, ἐμοῦ δψξδ΄.

α΄.

Οὗτος ὁ Εζεκίας ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς τοῦ θεοῦ πορευθείς, καὶ τὰ ὑψηλὰ καθελών, καὶ τὰς στήλας συντρίψας, καὶ τὸν ὄφιν ὃν ἐκρέμασε Μωυσῆς καθεῖλεν, αὐτῷ γὰρ ἐθυσίαζον πολλοί.

Αλλὰ καὶ βιβλίον Σολομῶνος, ὥς φασιν Εβραῖοι ἰαμάτων παντὸς πάθους ἐγκεκολαμμένον εἰς τοῖχον θυρῶν τοῦ ναοῦ ἐξέκοψεν.

Επὶ τούτου προεφήτευον Ησαΐας, Ωσηὲ, Ιωὴλ, Μιχαίας, Αμὼς Ιωνᾶς, καὶ Ναούμ.

Οὗτος ὁ Εζεκίας λατρεύσας τῷ θεῷ ἀνεκτήσατο τὴν Ιερουσαλὴμ, καὶ τὸν Ιούδαν, καὶ ᾠκοδόμησε τὸ κατεσκαμμένον τεῖχος τῆς Ιερουσαλὴμ, καὶ τὴν πηγὴν τοῦ Σιλωὰμ ἀπέστρεψεν ἔσω τῶν τειχῶν.

β΄.

ι΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ. γ΄, δ΄,

Απὸ Σολομῶνος τοῦ βασιλέως οὐκ ἀχθέντος τοῦ πάσχα, νῦν ἐπὶ Εζεκίου ἐπετελέσθη λαμπρῶς καὶ φιλοτίμως. ὅτι καὶ οἱ ἐξ Ιερουσαλὴμ μέτοικοι γεγόνασι.

ε΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει Θαλῆς ὁ Μιλήσιος φιλόσοφος ἐν Τενέδῳ ἀπέθανεν.

ϛ΄.

ια΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ. ζ΄, η΄, θ΄, ι΄.

ιβ΄, ΟΛΥΜ-

VIII. OLYMPIAS.

XI. XII.

Hoc anno Isaias de Babylone tristia visa prænunciauit.

XIII. XIV.

Achaz Iudæ rex aliud altare ab Vria sacerdote simile Damasceno, Hierosolymis ædificari præcepit.

IX. OLYMPIAS.

XV. XVI.

Hoc anno sextodecimo Achaz sustulit mare æneum à vitulis, ab Solomone factum. Et sub hoc erat Vrias pontifex.

Ezechias filius Achaz post patrem regnum duarum tribuum Iudæ suscipit, annis XXIX. A. M. MMMMDCCXCIV. Ezechias XV. Rex Iudæ. 4794.

I.

Hic Ezechias mandata Dei exhausit ad vnguem: Excelsa euertit, idola elisit, serpentem, quem Moyses suspenderat, dejecit; multi quippe illi adolebant.

Quin & volumen Solomonis, vt tradunt Hebræi, de omni genere morborum curando, muro templi insculptum, reperit & expunxit.

Hoc rege vaticinati Isaias, Osee, Ioel, Michæas, Amos, & Naum.

Hic Ezechias numinis sincerus cultor reparauit Hierosolyma, & regnum Iudæ, mœniáq; vrbis diruta restituit, & fontem Siloe intra vrbis muros recepit. II.

X. OLYMPIAS. III. IV.

Ab vsq; Solomone rege omissam Pascha celebritatem Ezechias cum magno splendore & magnificentia instaurauit, quãdo & Hierosolymitani ciues translati sunt. V.

Hoc anno Thales Mylesius Tenedi è medio abijt. VI.

XI. OLYMPIAS.

VII. VIII. IX. X.

XII. OLYM-

ιϛ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

ια΄, ιβ΄, ιγ΄.

* διεδέξατο Sc. Ἀρχιερεὺς ΣΟΒΝΑΡ ἐγνωρίζετο ὃν * διετάξατο Ἐλιακείμ, ὁ τοῦ Χελκίου, προδόντος τοῦ Σοβνᾶ τὸν λαὸν καὶ αὐτομολήσαντος πρὸς Σεναχηρεὶμ βασιλέα τῆς Συρίας. †

† ἐκλείπει τι.

ιδ΄.

Τούτῳ τῷ ιδ΄ ἔτει τῆς βασιλείας Ἐζεκίου, ἀνέβη Σεναχηρεὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς Ἰουδαίας τὰς ὀχυρὰς, καὶ ἔλαβεν αὐτάς. * Ἐπιβάλλων δὲ τῷ Ἐζεκίᾳ, ἀργυρίου τάλαντα τ΄, καὶ χρυσίου τάλαντα λ΄, καὶ ταῦτα λαβὼν παρ' αὐτοῦ, ἐπιπροσεκάθητο συμπάσαις ταῖς παρεμβολαῖς αὐτοῦ ταῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ, βουλόμενος καὶ αὐτὴν πολιορκῆσαι, ὡς καὶ τὰς ἄλλας.

* ἐπιβαλὼν Sc.

Ἀκούσας δὲ ὁ Σεναχηρεὶμ ὅτι Θαραθᾶς βασιλεὺς Αἰθιόπων ἐξῆλθεν πολιορκῆσαι αὐτὸν, ἀπέστειλεν πρὸς Ἐζεκίαν λέγων· Μή σε ἀπατάτω ὁ θεός σου ἐφ' ᾧ σὺ πέποιθας ἐπ' αὐτῷ λέγων· οὐ μὴ παραδοθῇ Ἱερουσαλὴμ εἰς χεῖρας βασιλέως Ἀσσυρίων. οὐκ ἤκουσας ἃ πεποιήκασι βασιλεῖς Ἀσσυρίων πάσῃ τῇ γῇ, ὡς ἀπώλεσαν αὐτὴν, καὶ σὺ ῥυσθείσῃ; Τοῦ δὲ Ἐζεκίου γνησίως τὸν θεὸν ἐπικαλεσαμένου, καὶ τοῦ θεοῦ ἐπακούσαντος αὐτὸν, ἐξελθὼν ἄγγελος κυρίου, ἀνεῖλεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς τῶν Ἀσσυρίων ἐν μιᾷ νυκτὶ ρπε΄ χιλιάδας. ἀναστάντες δὲ τὸ πρωῒ, ηὗρον πάντα τὰ σώματα νεκρά. καὶ οὕτω διεσώθη ὁ λαὸς Ἱερουσαλήμ. καὶ ὑποστρέψας ὁ Σενναχηρεὶμ ᾤκησεν εἰς Νινευή. Ἐν δὲ τῷ προσκυνεῖν αὐτὸν Ἀρρὰχ τὸν πάτραχον αὐτοῦ, Ἀδραμέλεχ καὶ Σαρασὰρ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν μαχαίραις. Δείκνυται κἀντεῦθεν σαφῶς, ὅσον ἰσχύει δικαίου προσευχὴ ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς τοῦ θεοῦ περιπατοῦντος.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀρρωστήσαντι τῷ Ἐζεκίᾳ, καὶ μέλλοντι τελευτᾶν, προσδωρεῖται ὁ θεὸς διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου ἔτη ζωῆς ιε΄ δι' ἀναποδισμοῦ φωστῆρος ἡμερινοῦ δέκα ἀναβαθμήσεις γινομένου. Ἐν ᾧ καιρῷ καὶ Μαρωδὰχ υἱὸς Βαλαδὰν ἀπέστειλεν, ἐπιστο-

λὰς, καὶ

XII. OLTMPIAS.

XI. XII. XIII.

SOBNAR *summus pontifex, quem Eliacim filius Helciæ constituerat, declaratur, qui populum prodidit, & ad Sennacherim Syriæ regem profugit.* XIV.

Hoc quarto decimo regni Ezechiæ anno ascendit Sennacherimus Assyriorum rex ad ciuitates Iudææ firmas, & cæpit illas, cúmq; Ezechiã bello appeteret, is argenti talenta trecenta, auri triginta dedit illi, qui nihilosecius aditus omnes ad vrbem castris occupauit, ipsam mox vrbem, vti & alias obsidine cincturus.

Enimuero cum Sennacherimus audisset Thartanum Æthiopum regem cum exercitu egressum, vt Sennacherimum cingeret, misit ad Ezechiam, &: ne, inquit, fallat te Deus tuus in quo spem tuam repositam habes, quasi tua ciuitas non sit in manus regis Assyriorum peruentura. Numquid accepisti quæ reges Assyrioriorum vbiq; gesserint, & incolas terræ secum abduxerint? tu ergo è potestate mea liberaberis? Rege porro Ezechia Dominum deprecante, Deóque preces ejus exaudiente angelus Domini egressus vna nocte ex castris Assyriorum centum octoginta quinque millia interfecit. Qui manè cum surrexissent, cadauera repererunt omnia, itaq; seruatus est populus & Hierusalem. Reuersus dein Sennacherimus Niniuæ habitauit. cúmq; adoraret Arrachum Deum patriũ suum Adramelechus & Sarasar filij gladijs illum mactarunt. Hinc elucet quantum possint apud Deum preces justi, legúmq; diuinarum studiosè obseruantis.

Eodem post tempore cum Ezechias mortifero afflictus morbo decumberet, vitam illi Deus per Isaiam vatem quindecim annorum indulsit, regresso sole per decem gradus. Qua tempestate & Marodachus Baladanis filius misit legatos & epistolas

λὰς, καὶ πρέσβεις, καὶ δῶρα τῷ Ἐζεκίᾳ. ἤκουσεν γὰρ ὅτι ἐμαλακίσθη Ἐζεκίας ἕως θανάτου, καὶ ἀνέστη ἐκ τῆς ἀῤῥωστίας αὐτοῦ, καὶ εἶδεν τὰ δῶρα, καὶ ἐχάρη ἐπ' αὐτοῖς ὁ Ἐζεκίας.

ιϛ´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιε´, ιϛ´, ιζ´, ιη´.

Προεφήτευον Ἡσαΐας, Ὠσηὲ, καὶ Μιχαίας.

ιδ´, ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιθ´. κ´, κα´, κβ´.

ιε´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κγ´, κδ´, κε´, κϛ´.

ιϛ´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κζ´, κη´, κθ´.

Μετὰ Ἐζεκίαν ἐβασίλευσεν ΜΑΝΑΣΣΗΣ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη νε´, ὁμοῦ ͵δωμθ´. α´.

ιζ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

β´, γ´.

Τούτῳ τῷ τρίτῳ ἔτει Μανασσοῦ, καὶ ιζ ὀλυμπιάδος ἀπέθανεν Ῥῶμος ἐν τῷ βουλευτηρίῳ Ῥώμης κατὰ μέρος διαιρεθεὶς, ἄρξας ἔτη λη´. μεθ' ὃν γέγονε δεύτερος βασιλεὺς ἐν Ῥώμῃ Νουμμᾶς Πομπήλιος ἔτη μγ´.

Οὗτος Νουμμᾶς ὁ καὶ Πομπήλιος δεξάμενος πρεσβευτὰς ἐκ τῆς χώρας τῶν λεγομένων Πελασγῶν φορούντων χλαμύδας ἐχούσας ταβλία ῥούσαια καθάπερ οἱ ἀπὸ τῆς Ἰσαυρίας χώρας, καὶ τερφθεὶς τοῦ σχήματος ἐπενόησεν πρῶτος ἐν ῥώμῃ χλαμύδας φορεῖσθαι, τὰς μὲν βασιλικὰς πορφύρας, ἐχούσας ταβλία χρυσᾶ, τὰς δὲ τῶν συγκλητικῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν ἀξίαις καὶ στρατείαις χλαμύδας, σήμαντρον τῆς βασιλικῆς φορεσίας ταβλία πορφυρᾶ ἀξίαν δηλοῦντα Ῥωμαϊκῆς πολιτείας, καὶ ὑποταγὴν κελεύσας μηδένα συγχωρεῖσθαι εἰσελθεῖν εἰς τὸ αὐτοῦ παλάτιον πρὸς αὐτὸν δίχα τοῦ σχήματος τῆς τοιαύτης χλαμύδος, καὶ οὐ συνεχώρουν τινὶ εἰσελθεῖν οἱ φυλάσσοντες τὸ παλάτιον, εἰ μὴ ἐφόρει χλαμύδα ἔχουσαν φιλοτιμίαν βασι-

tum muneribus ad Ezechiam; audierat enim eum in vltimis versatum, reualuisse. Vidit Ezechias dona, magnúmq; inde gaudium percepit.

XIII. OLYMPIAS.

XV. XVI. XVII. XVIII.

Vaticinati Isaias, Osee, Michaeas.

XIV. OLYMPIAS.

XIX. XX. XXI. XXII.

XV. OLYMPIAS.

XXIII. XXIV. XXV. XXVI.

XVI. OLYMPIAS.

XXVII. XXVIII. XXIX.

Ezechiae successit MANASSES *filius, regnauitq; annos* LV.

A. M. MMMMDCCCXLIX. 4849.

I.

XVII. OLYMPIAS.

II. III.

Hoc anno tertio Manasse, septima decima Olympiade extinctus est Romulus in senatu; Roma in partes discerptus. tenuit regnum annos XXXVIII. *quem secutus in regno est Numa Pompilius Romae annis* XLIII. Romuli caedes in senatu

Hic Numa Pompilius excepit legatos Pelasgorum, qui chlamydas, clauisq; purpureis distinctas induti erant, quemadmodũ Isauri clauatas vestes ferre cõsueuerũt. Delectatus Numa ornatu, primus auctor fuit Romanis, vt chlamydas ferrẽt, reges quidẽ purpureas auro clauatas, senatus verò, & magistratus, bellíq; praefecti, praetextatas, insignia nempe palatinorũ, & honorum, quos purpura notabat, vti chlamys regiũ cultum; edixitq; vt nemo regiã nisi chlamydatus ingrederetur. nec verò ꝓtorij excubitores quemquã sine praescripta veste purpurea, ad regis exemplum facta, ad palatium admittebant, quemadmo- Lati claui origo apud Romanos.

βασιλικῆς ἐσθῆτος, καθὼς ὁ σοφώτατος Συετώνιος † στραγκύλλος ῥωμαίων ἱστοριογράφος συνεγράψατο.

† Τραγκύλλος.

ιη' ΟΛΥΜΠΙΑΣ. ϛ'.

Νουμμᾶς Πομπήλιος τετάρτῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐν ῥώμῃ κτίζει τὸ καπετώλιον ἐκ θεμελίων. ζ'.

Νουμμᾶς Πομπήλιος κογγιάριον ἔδωκεν ἐν Ῥώμῃ Ασσάρια ξύλινα καὶ ὀστράκινα.

η', θ'.

ιθ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ι', ια', ιβ', ιγ'.

κ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιδ', ιε', ιϛ'. Ἑβραίων ἀρχιερεὺς ΣΕΛΛΟΥΜ.

ιζ'. κα' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιη', ιθ', κ', κα'.

Ησαΐας ὁ προφήτης πρισθεὶς ὑπὸ Μανασσοῦ ἐλεγχομένου ἐπ' αὐτοῦ εἰδώλων σεβάσμασι, μετήλλαξε τὸν βίον προφητεύσας ἔτη ϟ' καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ὑποκάτω δρυὸς ῥωγήλ.

Εχόμενα τῆς διαβάσεως τῶν ὑδάτων ὧν ἀπώλεσεν Εζεκίας χώσας αὐτά. καὶ ὁ θεὸς τὸ σημεῖον διὰ τὸν προφήτην ἐποίησεν, ὅτι πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν ὀλιγώρησεν, καὶ ηὔξατο πιεῖν ὕδωρ, καὶ εὐθέως ἀπέσταλεν αὐτῷ ἐξ αὐτοῦ ὕδωρ, καὶ ἔπιεν. διὰ τοῦτο ἐκλήθη Σιλωὰμ ὃ ἑρμηνεύεται ἀπεσταλμένος.

κβ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κβ'.

Τὸν Μανασσῆν βασιλέα Ἰουδαίων ἄρχοντες τῆς δυνάμεως βασιλέως Ἀσσυρίων, αἰχμάλωτον ἔλαβον, καὶ κατήγαγον εἰς βαβυλῶνα.

κγ', κδ', κε'.

κγ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κϛ', κζ', κη', κθ'.

κδ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

λ', λα', λβ', λγ'.

dum sapientissimus scriptor Romanorum Suetonius † Strangyalus literis consignauit. Tranquillus

XVIII. OLYMPIAS. VI.

Numa Pompilius anno quarto regni à fundamentis cœpit moliri Capitolium. VII.

Numa Pompilius ciuibus congiarium dedit asses ligneos & ostraceos.

VIII. IX.

XIX. OLYMPIAS.

X. XI. XII. XIII.

XX. OLYMPIAS.

XIV. XV. XVI. *Hebræorum Pontifex* SELLVMVS.

XVII. *XXI. OLYMPIAS.*

XVIII. XIX. XX. XXI.

Isaias vates à Manasse serra diuisus occubuit, quòd regem de Idololatria reprehendisset. Vaticinatus est annos XC. *tumulatus subter quercum Rhogel.*

Piscinæ transitus aquarum, quam Ezechias foderat, cum defecisset. Deus signum propter suum prophetem fecit, quando ante ipsius mortē, exhaustus erat fons, precatus est, vt aquam suppeditaret, & subitò aquam illi misit ex eo, & bibit, vocatáq; illa piscina Siloam, quod sonat, missus. Siloe piscina

XXII. OLYMPIAS.

XXII. *anno Manasse.*

Regem Iudæ Manassem principem exercitus regis Assyriorum captum Babylonem abduxerunt.

XXIII. XXIV. XXV.

XXIII. OLYMPIAS.

XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX.

XXIV. OLYMPIAS.

XXX. XXXI. XXXII. XXXIII.

κε' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

λδ', λε', λϛ',

Μανασσῆς ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ ὢν ὑπέστρεψε πρὸς τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἀπεκατεστάθη εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.

λζ'.

κϛ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

λη', λθ', μ', μα'.

κζ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

μβ', μγ', μδ'.

† Νοσήματι. Τούτῳ τῷ ἔτει Νουμμᾶς Πομπήλιος Ῥωμαίων βασιλεὺς κατα†σήματι τελευτᾷ.

* Οσίλιος. Ἐν Ῥώμῃ τρίτος ἐβασίλευσεν Τοῦλλος ὁ καὶ ΣΤΗΛΙΟΣ*

ἔτη λγ'. με'.

κη' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

μϛ', μζ', μη', μθ'.

κθ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ν', να', νβ', νγ'.

λ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

νδ', νε',

Μετὰ Μανασσῆν ἐβασίλευσεν ΑΜΩΝ ὁ υἱὸς αὐτοῦ

ἔτη β', ὁμοῦ ,δωνα'.

α', β'.

λα' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Μετὰ Ἀμὼν ἐβασίλευσεν ΙΩΣΙΑΣ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη λα',

ὁμοῦ ,δωπβ'. α'.

Οὗτος Ἰωσίας πρὶν γεννηθῆναι αὐτὸν, προεφητεύθη γεννᾶσθαι, ὡς ἐν τῇ τρίτῃ τῶν βασιλειῶν ἀναγέγραπται ὑπὸ Σαμαίου προφήτου ἐν βασιλείᾳ Ἱεροβοὰμ βασιλέως Ἰσραήλ. Ἐβασίλευσεν δὲ οὗτος Ἰωσίας ὢν ἐτῶν η' καὶ κατὰ πάσας τὰς ἐντολὰς ἃς προσέταξε κύριος ὁ θεὸς, ἐπορεύθη δίκαιος ὤν. ἐκβαλὼν γὰρ τὰ εἴδωλα ἐκάθαρε τὸν ναὸν, καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἐποίησεν καθὼς προεφήτευ-

XXV. OLYMPIAS.

XXXIV. XXXV. XXXVI.

Manasses in seruitute Babylonica, ad Deum patrum suorum conuersus, regnum recepit suum.

XXXVII.

XXVI. OLYMPIAS.

XXXIIX. XXXIX. XL. XLI.

XXVII. OLYMPIAS.

XLII. XLIII. XLIV.

Hoc anno, Romæ Numa Pompilius Romanorum rex castemate extinguitur. apostemate

Romæ tertius regnauit Tullus (qui & Stilius) Hostilius annos XXXIII. XLV.

XXVIII. OLYMPIAS.

XLVI. XLVII. XLVIII. LXIX.

XXIX. OLYMPIAS.

L. LI. LII. LIII.

XXX. OLYMPIAS.

LIV. LV.

Manasse successit AMON *filius. Regnauit annos* II.

A. M. MMMMDCCCLI. 4851.

I. II.

Defunctum regno & vita Ammonem excepit IOSIAS *filius, qui regnauit annos* XXXI. *A. M* MMMMDCCCLXXXII. 4882.

I.

Hic Iosias priusquam nasceretur, nasciturum eum prædixit Semeïas vates, ragnãte Hieroboamo super Israëlem. Auspicatus est regnum Iosias octennis, legum diuinarum vsquequaque obseruantissimus. Ejectis enim idolis templum purgauit, vnáque vrbẽ Hierosolymã & Iudæam totam; fecitque, vti de eo vaticinatus

ἐφήτευσεν περὶ αὐτοῦ ὁ προφήτης, ὁ ἐλθὼν ἐξ Ἰούδα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου πρὸς Ἱεροβοὰμ βασιλέα Ἰσραήλ.

Οὗτος ὁ Ἰωσίας ἔσχεν τρεῖς υἱούς. Ἰωάχας, τὸν ὑπὸ τοῦ Ἱερεμίου Σελλὴμ προσαγορευόμενον, καὶ τὸν Ἰωακεὶμ, τὸν καὶ Ἐλιακεὶμ, καὶ τὸν Ματθανίαν, τὸν δὲ * Σεδεκίαν.

* Ἰεχονίαν.

Σοφωνίας ὁ τοῦ Χουσὶ υἱὸς Γοδολίου ἐν ἡμέραις Ἰωσίου υἱοῦ Ἀμὼς βασιλέως Ἰούδα, προεφήτευσε λέγων. Διὰ τοῦτο ὑπόμεινόν με λέγει κύριος, ἐν ἡμέραις ἀναστάσεώς μου εἰς μαρτύριον. Διότι τὸ κρίμα μου εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν τοῦ εἰσδέξασθαι βασιλεῖς, καὶ ἐκχέαι ἐπ' αὐτοὺς πᾶσαν ὀργὴν θυμοῦ μου. Διότι ἐν πυρὶ ζήλου καταναλωθήσεται πᾶσα γῆ.

Καὶ μεθ' ἕτερα. Χαῖρε θύγατερ Σιὼν, κήρυσσε θύγατερ Ἱερουσαλὴμ, εὐφραίνου καὶ κατατέρπου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου θύγατερ Ἱερουσαλὴμ, περιεῖλε γὰρ κύριος τὰ ἀδικήματά σου λελύτρωταί σε ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν σου βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ὁ κύριος ἀνὰ μέσον σου. οὐκ * ὄψεται αὐτὸς οὐκ ἔτι. ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐρεῖ κύριος τῇ Ἱερουσαλὴμ, θάρσει Σιών· μὴ παρειάσθωσαν αἱ χεῖρές σου. κύριος ὁ θεὸς ἐν σοὶ δυνατὸς σῶσαί σε. ἐπάξει ἐπὶ σὲ εὐφροσύνην, καὶ καινιεῖ σε ἐν τῇ ἀγαπήσει αὐτοῦ, καὶ εὐφρανθήσεται ἐπὶ σε ἐν τέρψει, ὡς ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς, καὶ συνάξει τοὺς * συντετριμμένους σου.

* ὄψει κακά.

* Διεσκορπισμένους.

β', γ', δ'.

λβ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ε', ς', ζ'.

Προεφήτευσεν Σοφωνίας, Ἀμβακοὺκ, καὶ Ναοὺμ.

η'.

λγ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

θ', ι', ια', ιβ'.

λδ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιγ'.

* Ἐλκία.

Ἱερεμίας υἱὸς * Χελκίου τοῦ ἱερέως κατοικῶν ἐν Ἀναθὼθ, ἐν γῇ Βενιαμὶν, ἤρξατο προφητεύειν τρισκαιδεκάτῳ ἔτει βασιλείας Ἰωσίου υἱοῦ

Ἀμὼν,

ticinatus est prophetes, qui ex Iudæa ad Hieroboamum regem Israëlis in altari versantem, venit

Hic Iosias trigeminos suscepit liberos; Ioachas quem Hieremias Sellem appellat; Ioacim siue Eliacim; & Mathaniam, siue † Sedeciam. †Iechoniam.

Sophonias Chusi filius Godoliæ Iosia regnante filio Amonis regis Iuda vaticinatus est. Propterea, inquit, † sustine me, ait Dominus in diebus resurrectionis meæ in testimonium, Quia judicium meum in synagogas gentium ad recipiendos reges, vt effundam super eos iram meam omnem iram furoris mei, quia in igne zeli mei consumetur omnis terra. †expecta.

Et mox infra: Gaude filia Sion, prædica Hierusalem, exulta & delectare ex toto corde tuo filia Hierusalem. Abstulit Dominus iniquitates tuas, redemit te de manu inimicorum tuorum rex Israël. Et Dominus in medio tui non videbit ipse amplius (non videbis mala amplius.) In illo tempore dicet Dominus Hierusalem, Confide Sion, non dissoluantur manus tuæ Dominus Deus tuus fortis in te saluabit te: adducet super te lætitiam, & innouabit te in charitate sua, & lætabitur in te in delectatione quasi in die solennitatis, & congregabit contritos tuos. c. vltimo.

II. III. IV.

XXXII. OLYMPIAS.

V. VI. VII.

Sophonias, Abacuc, & Naum prophetarunt. VIII.

XXXIII. OLYMPIAS.

IX. X. XI. XII.

XXXIV. OLYMPIAS.

XIII.

Hieremias Helciæ F. sacerdotis cum in Anathoth degeret in Beniamini agro, tertiodecimo anno regni Iosiæ, filij Amonis,

Ἀμὼν βασιλέως Ἰούδα. Ὁ αὐτὸς δὲ καὶ ἐν ἡμέραις Ἐλιακεὶμ, τοῦ καὶ Ἰωακεὶμ υἱοῦ Ἰωσίου βασιλέως Ἰούδα. καὶ ἕως συντελείας ια´ ἔτους Σεδεκίου τοῦ καὶ Ἰεχωνίου βασιλέως Ἰούδα προφητεύσας ἐπὶ ἔτη μβ´. ὁ αὐτὸς δὲ εἶδε τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ, καὶ τὴν ἐρήμωσιν τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ναοῦ. ἐφ' οὗ ψευδοπροφήτης Ἀνανίας ὁ τοῦ Χαναναίου.

ιδ´, ιε´.

Ὀλδα γυνὴ Σελὴμ τοῦ ἱματιοφύλακος τοῦ ἱερέως παρ' Ἑβραίοις, προεφήτευσεν, καὶ Ἐλισαβελλὴμ ὁ τοῦ ἱματιοφύλακος τοῦ ἱερέως. καὶ Σοφωνίας, καὶ Ὀδολλάμ.

ιϛ´.

Τέταρτον ἔτος τῆς προφητείας Ἱερεμίου, ἐντεῦθεν ἐπὶ τὸ πρῶτον ἔτος Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως ἔτη ἑβδομήκοντα.

λε´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιζ´, ιη´.

Τούτῳ τῷ ἔτει τὸ πάσχα νομίμως γέγονεν, ἀφ' οὗ γὰρ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυὴ ἐτελεύτησεν, οὐκ ἐφύλαξεν ὁ λαὸς τὸ πάσχα νομίμως εἰ μὴ νῦν. καὶ *Χελκίας ὁ ἱερεὺς πατὴρ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου τῷ ἐνεστῶτι χρόνῳ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τὸ βιβλίον τοῦ νόμου. Τῷ παρόντι χρόνῳ Ἰωσίας ὁ βασιλεὺς ἐπέθηκεν τὰ κῶλα τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τὰ κῶλα τῶν εἰδώλων, ὡς γέγραπται ἐν τῇ βίβλῳ τῶν βασιλέων.

* Ἰλκίας

λϛ´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ. κα´.

Τούτῳ τῷ ἔτει Τύλλος, ὁ καὶ Στήλιος ἐν Ῥώμῃ τῆς οἰκείας αὐτοῦ κεραυνωθείσης, συγκατεφλέχθη αὐτῇ καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ῥώμῃ τέταρτος, Ἄγκιος Μάρκος ἔτη κδ´.

1. Ῥώμος.
2. Πομπίλιος.
3. Τύλλος.
4. Ἄγκος Μάρτιος.

κβ´, κγ´, κδ´.

λζ´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κε´, κϛ´, κζ´, κη´.

Προφητεύουσιν Ἐλισαβελλὴμ ὁ τοῦ ἱματιοφύλακος τοῦ ἱερέως, καὶ Σοφωνίας, καὶ Ἱερεμίας καὶ Ὀδολλάμ, καὶ Βαρούχ. ἦν δὲ ψευδοπροφήτης Ἀνανίας ὁ *λορδός.

* κυπρίς.

λη´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ. κθ´.

Ἑβραί-

regis Iudæ, cœpit vaticinari, & regnante postea Ioacim siue Eliacim filij Iosiæ, vsq; ad exactum annum XI. *Sedeciæ seu Iechoniæ, Regis Iudæ vaticinia continuauit per annos duos supra quadraginta. Idemq; post seruitutem populi & templi profanationem Hierosolymis cum Ananias Chananæi F. pseudoprophetes existeret, adhuc prophetauit.*

XIV. XV.

Olda vxor Selemi sacerdotis & vestium custodis apud Hebræos, & Elisabellemus filius sacerdotis & vestium custodis, nec non Sophonias & Odollam vaticinantur. XVI.

Quartus annus vaticinij Hieremiæ hinc vsq; ad primum Cyri regis Persarum annum, septuaginta anni. Nota. 70. anno. Hieremiæ.

XXXV. OLYMPIAS.

XVII. XVIII.

Hoc anno pascha rursum ex lege celebratum est. Post Iesum enim Naue, qui illud celebrarat, populus legitimè non nisi hoc demum rursus anno pascha obseruauit. Et Helcias sacerdos Hieremiæ vatis pater hoc ipso tempore in templo librum legis reperit. Hoc anno Iosias rex membra hominũ posuit super membra idolorum, quemadmodum in libro Regum scriptum est. 4. Reg c. 23.

XXXVI. OLYMPIAS. XXI.

Hoc anno Tullus Hostilius Romæ tacta de cælo domo sua cum ea fulminatus interijt; successit in regnum Romanum Ancus Martius quartus, regnauitq; annos XXIV.

XXII. XXIII. XXIV.

XXXVII. OLYMPIAS.

XXV. XXVI. XXVII. XXVIII.

Vates floruere Elisabellemus vestium custodis sacerdotis filius: Sophonias, Hieremias, Odollamus, Baruchus. Eod. tempore pseudoprophetes Ananias † Lordus prodiit. † Cyrtus.

XXXVIII. OLYMPIAS. XXIX.

Εβραίων ἀρχιερεὺς ΑΖΑΡΙΑΣ λ', λα'.

Ιωσίας βασιλεὺς Ιȣδα συμβαλὼν Νεχαὼ, τῷ καὶ Νεχεψὼ ἀναιρεῖται ὑπ' αὐτȣ, καὶ ἐποίησεν ὁ λαὸς βασιλέα ἕνα τῶν ὑιῶν αὐτȣ. καί μοι θαυμάζειν ἔπεισι, πῶς συνέδραμον οἱ χρόνοι κατὰ τὸν προκείμενον κανόνα, ὡς αἰτιπρόσωπον τȣ Ιωσίȣ τὸν τῶν Αἰγυπτίων βασιλέα Νεχαὼ τὸν καὶ ψαμμιτικόν. * ὃν καὶ ἡ θεία γραφὴ τȣ Ιερεμίȣ Φαραὼ Νεχαὼ ὀνομάζει.

Μετὰ Ιωσίαν ἐβασίλευσεν τῆς Ιȣδαίας ΙΩΑΧΑΖ, ὁ καὶ Σελλὴμ ὑιὸς αὐτȣ μῆνας γ', ὁμȣ ,δωπϛ', μῆνας γ'.

Ο αὐτὸς Φαραὼ Νεχαὼ βασιλεὺς Αἰγύπτȣ τὸν Ιωάχαζ τὸν καὶ Σελλὴμ ὑιὸν Ιωσίȣ τετάρτῳ μηνὶ τῆς βασιλείας αὐτȣ αἰχμάλωτον ἔλαβεν, δήσας αὐτὸν δεσμοῖς χαλκοῖς, καὶ κατήγαγεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ πολὺ πλῆθος τȣ λαȣ ἐν οἷς καὶ Ιερεμίας ὁ προφήτης συγκατέβη μετ' αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον. Τὸν δὲ ἀδελφὸν αὐτȣ Αχὰζ, τȣ καὶ Σελλὴμ Ιεχωνίαν τὸν καὶ Ιωακεὶμ κατέστησεν ἡγεῖσθαι τῶν ὑπολελειμμένων Ιȣδαίων ἐν Ιερȣσαλὴμ, φόροντε ἐπιθεὶς αὐτῷ ἀργύριον τάλαντα ρ', καὶ χρυσίȣ τάλαντα ι', καὶ ἀνεχώρησεν τῆς Ιȣδαίας.

Μετὰ Ιωάχαζ τὸν καὶ Σελλὴμ ἐβασίλευσε τῆς Ιȣδαίας ΙΕΧΩΝΙΑΣ, ὁ καὶ ΙΩΑΚΕΙΜ ἀδελφὸς αὐτȣ ἐν Ιερȣσαλὴμ ἔτη ιϛ, ὁμȣ ,δυϛδ', καὶ μῆνας γ'.

α'.

Εν ἀρχῇ τῆς βασιλείας Ιεχωνίȣ, τȣ καὶ Ιωακεὶμ ὑιȣ Ιωσίȣ βασιλέως Ιȣδα, ἐγένετο λόγος κυρίȣ πρὸς Ιερεμίαν λέγων ȣτως. Εσται Ιερȣσαλὴμ ὡς ἡ Σηλώμ. καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ ψευδοπροφῆται, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκȣσαντες τὸν λόγον τȣτον συνέλαβον τὸν Ιερεμίαν καὶ εἶπαν· κρίσις θανάτȣ τῷ ἀνθρώπῳ τȣτῳ. Τȣ δὲ Ιερεμίȣ εἰπόντος· ὅτι κύριος ἐλάλησέ μοι ȣτως. οἱ ἱερεῖς εἶπον· ȣκ ἔστι κρίσις τῷ ἀνθρώπῳ τȣτῳ.

Προεφήτευον Οὐρίας ὑιὸς Σαμαίȣ, Ιερεμίας καὶ Βȣζί, καὶ Βαρȣχ ἐκ Καριαθαρείμ, καὶ Εζεκιῆλ ὃς προσιάσσεται παρὰ θεȣ ἀπελθεῖν εἰς τὸν οἶκον Ρηχαβεὶν, καὶ συγκαλέσασθαι σὺν ὑιὰς αὐτȣ, καὶ σὺν ὑιὸς Ιωναδὰβ

Hebræorum pontifex AZARIAS. XXX. XXXI.

Iosias Iudæ rex, bello congressus cum Nechaone seu Nechepsone ab eo interfectus est. Creauitq; populus regem vnum de filijs ejus. Et mihi permirum videri solet, quomodo secundum propositum hunc canonem temporum, concurrerint anni Iosiæ cũ Ægypti Nechaone, qui fuit † Psammeticus, quem apud D. Hieremiam sacræ litteræ Pharaonem Nechao nominant. De hoc Herodotus.

Iosiæ successit in regno Iudæ filius ejus IOACHAZ, *qui & Sellim dictus menses tres. A. M.* MMMMDCCCLXXXII. *menses 3.* 4882. 3. men.

Idem Pharao Nechao rex Ægypti regem Ioachaz, qui & Sellim, filium Iosiæ, quarto mense regni captum & catenis vinctum duxit in Ægyptum, magnámq; populi copiam, cum qua & Hieremias Prophetes descendit in Ægyptum. Fratrem porro ejus Ioachazi, qui & Sellim, Iechoniam, qui & Ioacim dictus, cõstituit super relictum in Iudæa populum ducem, cui vectigal seu tributum imposuit talenta argenti centum. auri decem. reuertitq; in Ægyptum ex Judæa.

Post Ioachaz seu Sellim tenuit Iudææ regnum IECHONIAS *seu* IOACIM *frater ejus Hierosolymis annis* XII.

A. M. MMMMDCCCXCIV. *menses 3.* 4894. 3. mens.

I.

In ipso regni exordio Iechoniæ seu Ioacimi ex Iosia rege Iuda nati, factum est verbum Domini ad Hieremiam sic dicẽs: Erit Hierusalem vt Silo. Hinc Sacerdotes omnisq; populus audito hoc sermone comprehenderunt Hieremiam, & dixerunt: judicium mortis est huic homini. Hieremia verò dicente: quia Dominus sic ad me locutus est. Et sacerdotes dixêre. Non est judicium mortis huic homini.

Vaticinati Vrias Semeïæ filius, Hieremias, & Buzi, & Baruch ex Cariatharim, & Ezechiel, cui præceptum est à Domino abire in domum Rhechabini, vt conuocaret filios ejus, &

ναδὰβ τοῦ πιεῖν οἶνον, καὶ οὐκ ἠβουλήθησαν λέγοντες, ὁ πατὴρ ἡμῶν ἐνετείλατο ἡμῖν μήτε εἰς οἶκον μεῖναι, ἀλλ' ἐν σκηναῖς, μήτε οἶνον πιεῖν ἕως θανάτου ἡμῶν. ὅθεν ὀνειδίζων τὸν Ἰσραὴλ λέγει· υἱοὶ Ἰωναδὰβ, καὶ υἱοὶ Ῥηχαβεὶν ἐφύλαξαν λόγους πατρὸς αὐτῶν. ὁ δὲ λαός μου οὐκ ἐφυλάξαντο τὸν λόγον μου καὶ τὰ ἑξῆς.

λθ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ϛ΄, γ΄.

Οὐρίαν τὸν προφήτην Ἰεχωνίας ἀνεῖλεν, μὴ αὐτοῦ φέρων τὴν παῤῥησίαν.

δ΄.

α΄ ἔτος Ναβουχοδονόσορος. ἐκ τῆς προφητείας Δανιήλ.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰεχωνίου υἱοῦ Ἰωσίου βασιλέως Ἰούδα, ἦλθεν Ναβουχοδονόσωρ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπολιόρκησεν αὐτήν. καὶ ἔδωκε κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὸν Ἰεχωνίαν, τὸν καὶ Ἰωακεὶμ βασιλέα Ἰούδα, καὶ ἀπὸ μέρους τῶν σκευῶν οἴκου τοῦ θεοῦ. καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς γῆν Σενναὰρ οἴκου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀσφανὲζ τῷ ἀρχιευνούχῳ αὐτοῦ, εἰσαγαγεῖν ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας Ἰσραὴλ, καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας, καὶ ἀπὸ τῶν * φορθομμαείν νεανίσκους, οἷς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς μῶμος, καὶ καλοὺς τῇ ὄψει, καὶ τοὺς συνετοὺς ἐν πάσῃ σοφίᾳ, καὶ γινώσκοντας γνῶσιν, καὶ διανοουμένους φρόνησιν. καὶ οἷς ἐστιν ἰσχὺς ἐν αὐτοῖς ἑστάναι ἐν τῷ οἴκῳ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ διδάξαι αὐτοὺς γράμματα καὶ γλῶσσαν Χαλδαίων. καὶ διέταξεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς τὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἡμέραν ἀπὸ τῆς τραπέζης βασιλέως, καὶ ἀπὸ τοῦ οἴνου τοῦ πότου αὐτοῦ, καὶ θρέψαι αὐτοὺς ἔτη τρία, καὶ μετὰ ταῦτα στῆναι ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. καὶ ἐγένοντο ἐν αὐτοῖς ἐκ τῶν υἱῶν Ἰούδα, Δανιὴλ, καὶ Ἀνανίας, καὶ Μισαὴλ, καὶ Ἀζαρίας, καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὁ ἀρχιευνοῦχος ὀνόματα. τῷ Δανιὴλ, Βαλτάσαρ. καὶ τῷ Ἀνανίᾳ, Σεδρὰχ, καὶ τῷ Μισαὴλ, Μισάχ. καὶ τῷ Ἀζαρίᾳ Ἀβδεναγώ. καὶ ἔθετο Δανιὴλ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ὡς οὐ μὴ ἀλισγηθῇ ἐν τῇ τραπέζῃ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐν τῷ οἴνῳ τοῦ πότου αὐτοῦ. καὶ ἠξίωσεν τὸν ἀρχιευνοῦχον, ὡς οὐ μὴ ἀλισγηθῇ.

vitiosè * φαρθμμείν. vox Hebræa Partemim.

Καὶ ἔδωκε ὁ θεὸς τὸν Δανιὴλ εἰς ἔλεον, καὶ οἰκτιρμοὺς ἐνώπιον τοῦ

ἀρχι-

filios Ionadab, ut biberent vinum. qui recusarunt: Pater, inquiunt, noster præcepit nobis, uti nec in domo ulla habitaremus, sed in tabernaculis, nec vinum biberemus usq; ad mortem. Vnde exprobrans Israëli dicit: Filij Ionadab & Rechab patris sui sermones seruauerunt, populus verò meus non custodiuit sermonem meum; & quæ sequuntur.

XXXIX. OLYMPIAS.

II. III.

Iechonias Vriam prophetam, ab eo liberè admonitus occidit.

IV.

Hoc anno Iechoniæ, qui Iosiæ regis Iudæ filius erat, Nabucodonosor Babylonis rex venit Hierosolymam, eamq; obsidione cinxit: Deditq; Deus Iechoniam seu Ioacim regem Iudæ in manus eius, partemq; vasorum templi Dei; & tulit ea in terram Sennaar in domum Dei sui. Præcepit quoq; rex Asphaneco Eunuchorum præfecto, ut introduceret de filijs captiuitatis Israël, & de semine regni, & de tyrannis, iuuenes quibus non est in eis macula, pulchros aspectu, & intelligentes in omni sapientia, & & scientes scientiam & intelligentes prudentiam, & quibus est robur in eis, ut starent in domo in conspectu regis, & ut docerent eos literas & linguam Chaldæorum. Et constituit eis rex quod diei, quotidie à mensa regis, & à vino potus eius, & nutrire eos annos tres: & post hæc stare in conspectu regis. Et fuit in eis de filiis Iuda Daniel, & Ananias, & Misaël, & Azarias; & imposuit eis princeps eunuchorũ nomina, Daniel Baltasar, & Ananiæ Sidrach, & Misael Misac, & Azariæ Abdenago. Et pôsuit Daniel in cor suum, ut non contaminaretur in mensa regis & in vino potus eius. Et rogauit principem Eunuchorum ut non contaminaretur. Annus 1. Nabuchod. Ex Daniele.

Et dedit Deus Daniel in misericordiam & miserationem in

ἀρχιευνούχου. καὶ εἶπεν ὁ ἀρχιευνοῦχος τῷ Δανιὴλ, φοβοῦμαι ἐγὼ τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα τὸν ἐκτάξαντα τὴν βρῶσιν ὑμῶν, καὶ τὴν πόσιν ὑμῶν, μή ποτε ἴδῃ τὰ πρόσωπα ὑμῶν σκυθρωπὰ παρὰ τὰ παιδάρια τὰ συνήλικα ὑμῶν, καὶ καταδικάσητε τὴν κεφαλήν μου τῷ βασιλεῖ. καὶ εἶπεν Δανιὴλ πρὸς Αμερσάδ, ὃν κατέστησεν ὁ ἀρχιευνοῦχος ἐπὶ Δανιὴλ, καὶ Ανανίαν καὶ Μισαὴλ, καὶ Αζαρίαν. πείρασον δὴ τοὺς παῖδάς σου ἡμέρας δέκα, καὶ διδότωσαν ἡμῖν ἀπὸ τῶν σπερμάτων τῆς γῆς, καὶ φαγώμεθα. καὶ ὕδωρ πιώμεθα καὶ ὀφθήτωσαν ἐνώπιόν σου αἱ εἰδέαι ὑμῶν, καὶ αἱ εἰδέαι τῶν παιδαρίων τῶν ἐσθιόντων τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως, καὶ καθὼς ἂν ἴδῃς, ποίησον μετὰ τῶν παίδων σου. καὶ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καὶ ἐπείρασεν αὐτοὺς ἡμέρας δέκα. καὶ ἐκ τέλους τῶν δέκα ἡμερῶν ὡράθησαν αἱ εἰδέαι αὐτῶν ἀγαθαὶ, καὶ ἰσχυραὶ ταῖς σαρξὶν ὑπὲρ πάντα τὰ παιδάρια τὰ ἐσθίοντα τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως. καὶ ἐγένετο * Αμελσαδ ἀναιρούμενος τὸ δεῖπνον αὐτῶν, καὶ τὸν οἶνον τοῦ πότου αὐτῶν, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς σπέρματα. καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς σύνεσιν καὶ φρόνησιν, ἐν πάσῃ γραμματικῇ σοφίᾳ, καὶ Δανιὴλ συνῆκεν ἐν πάσῃ ὁράσει, καὶ ἐνυπνίοις.

* Μίλσαρ, Ἀμιρσάδ.

Ἰεχωνίας ὁ καὶ Ἰωακεὶμ υἱὸς Ἰωσίου τὰ μὲν πάντα ἔτη ἐβασίλευσεν ια', πρὸς τὸ τέλος δὲ τοῦ τρίτου ἔτους τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐβασίλευσεν Ναβουχοδονόσωρ ἐν Βαβυλῶνι. ὡς εἶναι τὸ πρῶτον ἔτος τῆς βασιλείας Ναβουχοδονόσωρ κατὰ τὸ παρὸν τέταρτον ἔτος Ἰεχωνίου τοῦ καὶ Ἰωακείμ. καθώς ἐστι, τοῦτο λαβεῖν ἐκ τῆς δευτέρας τῶν παραλειπομένων.

Τούτῳ τῷ τετάρτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἰεχωνίου τοῦ καὶ Ἰωακεὶμ βασιλέως Ἰούδα καὶ πρώτῳ Ναβουχοδονόσωρ βασιλέως Βαβυλῶνος, ὁ λόγος ὃν ἐλάλησεν Ἱερεμίας ὁ προφήτης πρὸς πάντα τὸν λαὸν Ἰούδα καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ λέγων, ἀπὸ τρὶς καὶ δεκάτου ἔτους, καὶ αὐτοῦ Ἰωσίου υἱοῦ Ἀμὼς βασιλέως Ἰούδα ἕως ἡμέρας ταύτης. * ταῦτα κ' καὶ τρία ἔτη, † ἐγενήθη λόγος κυρίου πρός με, καὶ ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ὀρθρίζων καὶ λέγων, καὶ οὐκ ἠκούσατέ μου. καὶ εἶπε κύριος. ἀπέστειλα πρὸς ὑμᾶς τοὺς δούλους μου τοὺς προφήτας ὄρθρου λέγων. ἀπο-

* καὶ ἐγένετο.
† ἄλλως πως παρὰ τοῖς ο'.

στρα-

in conspectu principis Eunuchorum. Et dixit princeps Eunuchorum Danieli: Timeo ego Dominum meum regem, qui cōstituit cibum vestrum, & potum vestrum, ne quando videat facies vestras tristes præter pueros coætaneos vestros, & condemnetis caput meum regi. Et dixit Daniel ad † Amersad, quem constituit princeps Eunuchorum super Daniel, & Ananian, & Misaël, & Azarian. Tenta seruos tuos dies decem, & dentur nobis de seminibus terræ, & comedemus, & aquam bibemus. Et appareant coram te vultus nostri, & vultus puerorum comedentium mensam regis, & sicut videris, fac cum seruis tuis. Et exaudiuit eum, & tentauit eos dies decem. Et post finem dierum decem, visi sunt vultus eorum boni, & fortes carnibus super omnes pueros comedentes mensam regis. Et fuit Malassar auferens cœnam eorum, & vinum potus eorum, & dabat illis semina. Et dedit illis Deus intelligentiam, & prudentiam, in omni literatura & sapientia. Et Daniel intellexit in omni visione & somnijs. Mat. 7

Iechonias qui & Ioacim Iosiæ filius vniuersè quidem regnauit annos XI. *Ad finem porro tertij anni regni ejus, regnū occepit in Babylone Nabucodonosor, vt primus annus regni Nabucodonosor incideret in quartum annum Iechoniæ siue Ioacim, quemadmodum ex secundo Paralipomenon clarum euadit.*

Hoc quarto anno Iechoniæ sine Ioacim regis Iudæ, & primo Nabuchodonosoris regis Babylonis factum est verbum Domini, quod locutus est Hieremias propheta ad vniuersum populū, & habitatores Hierusalem dicens: A tertio decimo anno ipsius Iosiæ filij Amon, regis Iudæ, vsq; ad hanc diem, sunt hi tres & viginti anni. Et factum est verbū Domini ad me, & locutus sum ad vos manicans & loquens, & non audistis me. Et dixit Dominus: misi ad vos seruos meos pphetas diluculo dicens: Auertatur Paullò aliter in LXX.

στραφέτω ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν, καὶ κατοικήσατε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν ὑμῶν ἀπ' αἰῶνος, καὶ εἰς αἰῶνος. μὴ πορεύεσθαι ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τοῦ δουλεύειν αὐτοῖς, καὶ τοῦ προσκυνεῖν αὐτοῖς, ὅπως μὴ παροργίζητέ με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν τοῦ κακῶσαι ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἠκούσατέ μου. διὰ τοῦτο τάδε κύριος λέγει τῶν δυνάμεων. Ἐπειδὴ οὐκ ἐπιστεύσατε τοῖς λόγοις μου· ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω, καὶ λήψομαι πᾶσαν τὴν πατριὰν τοῦ βορρᾶ, καὶ πρὸς Ναβουχοδονόσωρ βασιλέα Βαβυλῶνος τὸν δοῦλόν μου· καὶ ἄξω αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην. καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν, καὶ ἐπὶ πᾶσαν πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ αὐτῆς· καὶ ἐξερημώσω αὐτοὺς, καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς ἀφανισμὸν, καὶ εἰς συριγμὸν, καὶ εἰς ὀνειδισμὸν αἰώνιον· καὶ ἀπολῶ ἀπ' αὐτῶν φωνὴν χαρᾶς, καὶ φωνὴν εὐφροσύνης, φωνὴν νυμφίου, καὶ φωνὴν νύμφης, καὶ ὀσμὴν μύρου φωνὴν μύλου, καὶ φῶς λύχνου. καὶ ἔσται πᾶσα ἡ γῆ αὐτὴ εἰς ἐρήμωσιν, καὶ εἰς ἀφανισμὸν, καὶ δουλεύσουσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν τούτοις τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος ο' ἔτη. καὶ ἐν τῷ πληρωθῆναι ο' ἔτη, ἐκδικήσω ἐπὶ τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ ἐπὶ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο, φησὶ κύριος.

Τῷ αὐτῷ τετάρτῳ ἔτει Ἰωακεὶμ, τοῦ καὶ Ἰεχωνίου βασιλέως Ἰούδα, Ἱερεμίας ὁ προφήτης, προστάσσεται παρὰ κυρίου κεφαλίδα βιβλίου λαβεῖν καὶ γράψαι ἐν αὐτῇ πάντας τοὺς λόγους κυρίου, τοὺς ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ χρηματισθέντας ἀπὸ ἡμερῶν Ἰωσίου βασιλέως Ἰούδα ἕως τοῦ τετάρτου ἔτους Ἰωακείμ. ἴσως ἐπιστραφήσονται διάπερ λογίζομαι εἰς αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε. Μετὰ δὲ τὸ ἀναγνῶναι ταῦτα τὸν Βαροὺχ υἱὸν Νηρίου, εἰς τὰ ὦτα παντὸς τοῦ λαοῦ τοὺς λόγους τούτους, ἀπέστειλεν Ἰωακεὶμ Ἰουδεὶν λαβεῖν τὸ βιβλίον· καὶ λαβὼν Ἰουδεὶν τὸ βιβλίον ἀνέγνω. ὡς ἀνέγνω τρεῖς ἢ τέσσαρας σελίδας τοῦ Ἰωακεὶμ ἐν οἴκῳ χειμερινῷ, ὅπου ἦν καὶ ἐσχάρα πυρὸς, ἀπέτεμεν αὐτὸ τῇ σμίλῃ τοῦ γραμματέως, καὶ ἐρρίπτεν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας, ἕως οὗ ἐξέλιπεν τὸ βιβλίον ἐν τῷ πυρὶ, καὶ οὐκ ἐπέστρεψαν πρὸς τὸν κύριον. καὶ ὀργισθεὶς κύριος εἶπεν τῷ Ἰωακεὶμ, καὶ τῷ Ἐλιακεὶμ διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου ἐκκαύσας τὸ βιβλίον τοῦτο εἰπών. διὰ τί ἔγραψας ἐπ' αὐτῷ λέγων. Ἐλεύσεται Ναβουχοδονόσωρ.

καὶ δια-

tur vnusquisq; à via sua mala, & à malis studijs vestris, & habitabitis in terra quã dedi patrib. vestris à sæculo, & vsq; in sæculũ. Ne ambuletis post Deos alienos, vt seruiatis eis, & adoretis eos, vt non ad iracundiam prouocetis me in operibus manuum vestrarum; & non audistis me. Propterea hæc dicit Dominus exercituum: quoniam non credidistis verbũ meis. Ecce ego mittã & assumã cognationẽ Aquilonis omnem, † & ad Nabucodonosor regem Babylonis seruũ meũ; & adducã eos sup terrã istã, & sup habitãtes eam & super omnes gentes, quæ in circuitu ejus; & desolabo eos; & dabo eos in desolationem, & in sibilũ, & in opprobrium sempiternum. Et perdam ex eis vocem gaudij & vocem lætitiæ, vocem sponsi & vocem sponsæ; & odorem vnguenti; vocem molæ & vocem lucernæ. Et erit omnis terra hæc in desolationem, & in vastitatem. Et seruient in his gentibus regi Babyloni septuaginta annos. Et post septuaginta annos vindicabo super regem Babylonis, & super gentem illam, dicit Dominus.

hæc nõ s[illegible] apud LXX.

Hoc eodem quarto anno Ioacim siue Iechoniæ regis Iudæ, Hieremias propheta jubetur à Domino volumen libri accipere, & scribere in eo vniuersa quæ locutus est Dominus contra Hierusalem à diebus Iosiæ regis Iuda, vsq; ad annum quartum Ioacim. Fortasse propterea quæ cogito super eos, conuertentur. Et non conuersi estis. Quæ verba cum legisset Baruch filius Neriæ in aures vniuersi populi, misit Ioacim Iudi vt tolleret volumen, quod Iudi acceptum legit; & cum tres quatuórue pagellas legisset Ioacim regi in domo hiberna sedenti, vbi & foculus ignis erat, scalpello scriba scidit illud & projecit in ignem arulæ, donec consumeretur totum volumen. Et non sunt reuersi ad Dominum. Iratus ergo Dominus dixit Ioacim & Eliacim per Hieremiam prophetam: Tu combussisti volumen istud, dicens: Quare scripsisti in eo dicens: Veniet rex Babylonis, & vastabit

cap. 36.

καὶ διαφθερεῖ τὴν γῆν ταύτην. καὶ ἐκλείψει ἀπ' αὐτῆς ἄνθρωπος καὶ κτῆνος. διὰ τοῦτο εἶπεν κύριος Ιωακείμ· οὐκ ἔσται αὐτῷ καθήμενος ἐπὶ θρόνου Δαβίδ. καὶ ἔλαβεν ἑτέραν κεφαλίδα βιβλίου Ιερεμίας, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Βαρούχ. καὶ ἦν γεγραμμένα ἐν αὐτῇ πάντα, ἅπερ ἦν κατὰ Ιωακείμ.

Ναβυχοδονόσορ β΄. Ιερεμίας ὁ προφήτης ῥίπτεται εἰς λάκκον βορβόρου ὑπὸ Μελχίου υἱοῦ Ιωακείμ. Αβδεμέλεχ δὲ ὁ Αἰθίοψ εὐνοῦχος τοῦ αὐτοῦ Ιωακείμ, ἀκούσας τοῦτο, ἐλάλησεν τῷ βασιλεῖ μάτην βεβλῆσθαι τὸν Ιερεμίαν ἐν τῷ λάκκῳ. καὶ ἐπιτραπεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως λαβὼν λ΄ ἄνδρας ἀνήγαγεν αὐτὸν ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ βορβόρου.

ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΔΑΝΙΗΛ.

Εν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τῆς βασιλείας Ναβουχοδονόσωρ, ἐνυπνιάσθη Ναβουχοδονόσορ ἐνύπνιον, καὶ ἐξέστη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ὕπνος αὐτοῦ ἐγένετο ἀπ' αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, καλέσαι τοὺς ἐπαοιδοὺς, καὶ τοὺς μάγους, καὶ τοὺς φαρμάκους. καὶ τοὺς χαλδαίους τοῦ ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ. καὶ ἦλθεν, καὶ ἔστησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεύς· Ενυπνιάσθην, καὶ ἐξέστη τὸ πνεῦμά μου τοῦ γνῶναι τὸ ἐνύπνιον. καὶ ἐλάλησαν οἱ Χαλδαῖοι τῷ βασιλεῖ συριστί. βασιλεῦ εἰς τοὺς αἰῶνας ζῆθι. σὺ εἰπὸν τὸ ἐνύπνιον τοῖς παισί σου, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀναγγελοῦμεν. Απεκρίθη ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπε τοῖς Χαλδαίοις ὁ λόγος ἀπ' ἐμοῦ ἀπέστη· ἐὰν οὖν μὴ γνωρίσητέ μοι τὸ ἐνύπνιον, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀπαγγείλητέ μοι, εἰς ἀπώλειαν ἔσεσθε, καὶ οἱ οἶκοι ὑμῶν εἰς διαρπαγὴν ἔσονται. Εὰν δὲ τὸ ἐνύπνιον, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ γνωρίσητέ μοι, δώματα καὶ δωρεὰς, καὶ τιμὴν πολλὴν λήψεσθε παρ' ἐμοῦ, πλὴν τὸ ἐνύπνιον καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἐπαγγείλατέ μοι. ἀπεκρίθησαν δεύτερον καὶ εἶπον. ὁ βασιλεὺς εἰπάτω τὸ ἐνύπνιον τοῖς παισὶν αὐτοῦ, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀπαγγελοῦμεν. καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπεν· Επ' ἀληθείας οἶδα ἐγὼ, ὅτι καιρὸν ὑμεῖς ἐξαγοράζετε. καθότι εἴδετε ὅτι ἀπέστη ἀπ' ἐμοῦ τὸ ῥῆμα. Εὰν οὖν τὸ ἐνύπνιον μὴ ἀπαγγείλητέ μοι, οἶδα ὅτι ῥῆμα ψευδὲς, καὶ διεφθαρμένον συνέθεσθε εἰπεῖν ἐνώπιόν μου, ἕως οὗ καιρὸς παρέλθῃ. τὸ ἐνύπνιον εἴπατέ μοι, καὶ γνώσομαι, ὅτι καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀπαγ-

bit terram hãc, & cessare faciet ab ea hominẽ & jumentũ. Propterea dicit Dominus Ioacim: Non erit ex eo qui sedeat super thronum David. Et accepit aliud volumen Hieremias, & dedit illud Baruch, in quo erant scripta vniuersa, quæ erant contra Ioacim.

Hieremias propheta proijcitur in lacum cæni à Melchia filio Ioacim. Abdemelech autem Æthiops locutus est ad regem. Non rectè factum, quod Hieremias in lacum esset missus. Commisso ergo sibi negotio accepit triginta viros, & Hieremiam è lacu cæni seu cloacæ extraxit. 11. annus Nabuchodonosoris.

EX PROPHETIA DANIELIS.

Anno secundo regni Nabucodonosoris somnium somniavit Nabucodonosor, & stupefactus est spiritus ejus; & somnium ejus fugit ab eo. Et dixit rex vt vocarent incantatores, & magos & maleficos, & Chaldæos, vt indicarent regi somnium ejus. Et venerunt, & steterunt coram rege. Et dixit rex ad eos. somnium somniaui, & stupefactus est spiritus meus, vt non possem scire somnium. Et dixerunt Chaldæi ad regem Syriacè. Rex in æternum viue; dic somnium seruis tuis, & interpretationem ejus indicabimus. Respondit rex & dixit Chaldæis. Sermo recessit à me; nisi indicaueritis mihi somnium, & interpretationem ejus. peribitis vos, & domus vestræ diripientur. Si autem somnium & conjecturam ejus narraueritis, dona & munera, & honores multos accipietis à me. Somnium igitur & interpretationem ejus indicate mihi. Responderunt secundo, & dixerunt. Rex dicat somnium seruis suis, & interpretationem ejus indicabimus. Respondit Rex & ait. In veritate scio, quod tempus redimitis sciẽtes quod recesserit à me verbũ; si ergo somniũ non indicaueritis mihi, scio quod verbũ mendax & corruptũ cõposuistis, vt dicatis corã me, donec tẽpus ptereat, somniũ dicite mihi, & sciã, quia & conjecturã ejus annunciabitis mihi.

ἀπαγγείλητέ μοι. ἀπεκρίθησαν πάντες οἱ Χαλδαῖοι ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπον· οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ὅστις τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως δυνήσεται γνωρίσαι. καθότι πᾶς βασιλεὺς μέγας καὶ ἄρχων ῥῆμα τοιοῦτον οὐκ ἐπερωτᾷ ἐπαοιδὸν, μάγον, καὶ Χαλδαῖον. ὅτι ὁ λόγος ὃν βασιλεὺς ἐπερωτᾷ, βαρὺς, καὶ ἕτερος οὐκ ἔστιν ὃς ἀγγελεῖ αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως· ἀλλ' οἱ θεοὶ, ὧν οὐκ ἔστιν ἡ κατοικία μετὰ πάσης σαρκός. Τότε αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ πολλῇ εἶπεν ἀπολέσαι πάντας τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος. καὶ τὸ δόγμα ἐξῆλθεν, καὶ οἱ σοφοὶ ἀπεκτείνοντο. καὶ ἐζήτησαν Δανιὴλ, καὶ τοὺς φίλους αὐτοῦ ἀνελεῖν. Τότε Δανιὴλ ἀπεκρίθη βουλὴν καὶ γνώμην τῷ Ἀριὼχ τῷ ἀρχιμαγείρῳ τοῦ βασιλέως, ὃς ἐξῆλθεν ἀνελεῖν τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἐπυνθάνετο αὐτοῦ λέγων. Ἄρχων τοῦ βασιλέως, περὶ τίνος ἐξῆλθεν ἡ γνώμη ἡ ἀναιδὴς αὕτη ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως; ἐγνώρισε δὲ τὸ ῥῆμα Ἀριὼχ τῷ Δανιήλ. καὶ Δανιὴλ ἠξίωσεν ὅπως χρόνον δῷ αὐτῷ καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀπαγγείλῃ τῷ βασιλεῖ. Καὶ εἰσῆλθε Δανιὴλ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τῷ Ἀνανίᾳ, καὶ τῷ Μισαὴλ, καὶ τῷ Ἀζαρίᾳ τοῖς φίλοις αὐτοῦ τὸ ῥῆμα ἐγνώρισεν. καὶ οἰκτιρμοὺς ἐζήτουν παρὰ τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, ὑπὲρ τοῦ μυστηρίου τούτου, ὅπως ἂν μὴ ἀπόλωνται Δανιὴλ, καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ μετὰ τῶν ἐπιλοίπων σοφῶν Βαβυλῶνος. Τότε Δανιὴλ ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς τὸ μυστήριον ἀπεκαλύφθη, καὶ εὐλόγησε τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ Δανιὴλ, καὶ εἶπεν. Εἴη τὸ ὄνομα κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, ὅτι ἡ σύνεσις, καὶ ἡ σοφία αὐτοῦ ἐστίν. καὶ αὐτὸς ἀλλοιοῖ καιροὺς καὶ χρόνους, καθιστᾷ βασιλεῖς καὶ μεθιστᾷ, διδοὺς σοφίαν τοῖς σοφοῖς, καὶ φρόνησιν τοῖς εἰδόσι σύνεσιν. καὶ αὐτὸς ἀποκαλύπτει βαθέα καὶ ἀπόκρυφα, γινώσκων τὰ ἐν τῷ σκότει, καὶ τὸ φῶς μετ' αὐτοῦ ἐστίν. σοὶ ὁ θεὸς τῶν πατέρων μου ἐξομολογοῦμαι, καὶ αἰνῶ. ὅτι σοφίαν καὶ δύναμιν ἔδωκάς μοι, καὶ ἐγνώρισάς μοι ἃ ἠξιώσαμεν παρὰ σοῦ. καὶ ὅραμα τοῦ βασιλέως ἐγνώρισάς μοι. καὶ ἦλθεν Δανιὴλ πρὸς Ἀριὼχ ὃν κατέστησεν ὁ βασιλεὺς ἀπολέσαι τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος. καὶ εἶπεν αὐτῷ· τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος μὴ ἀπολέσῃς· εἰσάγαγέ με ἐνώπιον τοῦ βασιλέως,

Responderunt omnes Chaldæi in conspectu regis, & dixerunt: Non est homo super terram, qui possit verbum regis notū facere, quia omnis rex magnus & princeps, verbum tale non interrogat incantatorem, magū & Chaldæum. Quia sermo quem rex interrogat grauis, & alius non est, qui renunciet eum coram rege, nisi Dij, quorum non est habitatio cum omni carne. Tunc rex in furore & ira multa dixit perdere omnes sapientes Babylonis. Et sententia egressa est, & sapientes interficiebantur. Et quærebant Danielem & amicos ejus interficere. Tunc Daniel respondit consilium & sapientiam Arioch principi coquorū regis, qui egressus est, vt interficeret sapientes Babylonis, & interrogabat eum dicens. Princeps regis, pro quo egressa est sententia regis impudens hæc à facie regis? Notum fecit autem verbū Arioch Daniel. Et rogauit Daniel vt tempus daret sibi, & conjecturam ejus annunciaret regi. Et ingressus Daniel in domum suam, & Ananiæ, & Misaël, & Azariæ amicis suis verbum notum fecit. Et miserationes quærebant à Deo cæli super mysterio hoc, ne perirent Daniel & amici ejus cum cæteris sapientibus Babylonis. Tunc Danieli in visione noctis mysterium reuelatum est, & benedixit Deum cæli Daniel, & dixit: Sit nomen Domini benedictum à sæculo, quia intellectus & sapientia ipsius est. Et ipse mutat tempora & annos: constituit reges, & transfert, dans sapientiam sapientibus, & prudentiam scientibus intellectum. Et ipse reuelat profunda & abscondita, sciens quæ in tenebris, & lumen in eo est. Tibi Deus patrum nostrorum confiteor, & laudo, quia sapientiam & virtutem dedisti mihi, & nota fecisti mihi, quæ rogauimus te, & visionem regis notam fecisti mihi. Et venit Daniel ad Arioch quem constituerat rex, vt perderet sapientes Babylonis: & dixit illi: Sapiētes Babylonis ne perdas. Introduc me in conspectu

regis,

καὶ τὴν σύγκρισιν τῷ βασιλεῖ ἀγγελῶ. Τότε Ἀριὼχ ἐν σπουδῇ εἰσήγαγε τὸν Δανιὴλ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εὕρηκα ἄνδρα ἐκ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας ὅστις τὸ σύγκριμα τῷ βασιλεῖ ἀπαγγελεῖ. καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς εἶπεν τῷ Δανιήλ, οὗ τὸ ὄνομα Βαλτάσαρ· εἰ δύνασαί μοι ἀναγγεῖλαι τὸ ἐνύπνιον ὃ εἶδον, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ; καὶ ἀπεκρίθη Δανιὴλ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν· Τὸ μυστήριον ὃ ὁ βασιλεὺς ἐπερωτᾷ, οὐκ ἔστιν σοφῶν, μάγων, ἐπαοιδῶν, γαζαρηνῶν ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ. ἀλλ' ἔστιν θεὸς ἐν οὐρανῷ ἀποκαλύπτων μυστήρια· καὶ ἐγνώρισεν τῷ βασιλεῖ Ναβουχοδονόσωρ, ἃ δεῖ γενέσθαι ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν. Τὸ ἐνύπνιόν σου καὶ αἱ ὁράσεις τῆς κεφαλῆς σου, ἐπὶ τῆς κοίτης σου τοῦτό ἐστιν. Σὺ βασιλεῦ οἱ διαλογισμοί σου ἐπὶ τῆς κοίτης σου ἀνέβησαν, τί δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα. καὶ ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια ἐγνώρισέν σοι ἃ δεῖ γενέσθαι. καὶ ἐμοὶ οὐκ ἐν σοφίᾳ τῇ οὔσῃ ἐν ἐμοὶ παρὰ πάντας τοὺς ζῶντας τὸ μυστήριον τοῦτο ἀπεκαλύφθη. ἀλλ' ἕνεκεν τοῦ τὴν σύγκρισιν τῷ βασιλεῖ γνωρίσαι ἵνα τοὺς διαλογισμοὺς τῆς καρδίας σου γνῷς. Σὺ βασιλεῦ ἐθεώρεις, καὶ ἰδοὺ εἰκὼν μία μεγάλη. ἡ εἰκὼν ἐκείνη ἡ πρόσοψις αὐτῆς ὑπερφερὴς ἐστιν πρὸ προσώπου σου. καὶ ἡ ὅρασις αὐτῆς φοβερά. εἰκών, ἧς ἡ κεφαλὴ ἐκ χρυσίου καθαροῦ. αἱ χεῖρες καὶ τὸ στῆθος, καὶ οἱ βραχίονες αὐτῆς ἀργυροῖ. ἡ κοιλία, καὶ οἱ μηροὶ χαλκοῖ. καὶ αἱ κνῆμαι σιδηραῖ. οἱ πόδες μέρος μέν τι σιδηροῦν, καὶ μέρος τι ὀστράκινον. ἐθεώρεις ἕως ἀπετμήθη λίθος ἐξ ὄρους ἄνευ χειρῶν. καὶ ἐπάταξε τὴν εἰκόνα ἐπὶ τοὺς πόδας τοὺς σιδηροῦς, καὶ ὀστρακίνους, καὶ ἐλέπτυνεν αὐτοὺς εἰς τέλος. Τότε ἐλεπτύνθησαν εἰς ἅπαξ τὸ ὄστρακον, ὁ σίδηρος, ὁ χαλκός, ὁ ἄργυρος
*ἐξῆρεν. ὁ χρυσός. καὶ ἐγένετο ὡσεὶ κονιορτὸς ἀπὸ ἅλωνος θερινῆς. καὶ * αὐτὰ τὸ πλῆθος τοῦ πνεύματος, καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς καὶ ὁ λίθος ὁ πατάξας τὴν εἰκόνα ἐγενήθη εἰς ὄρος μέγα, καὶ ἐπλήρωσεν πᾶσαν τὴν γῆν. τοῦτό ἐστιν τὸ ἐνύπνιον. καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἐροῦμεν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. Σὺ βασιλεῦ, βασιλεὺς βασιλέων, ᾧ ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, βασιλείαν ἰσχυρὰν

καὶ κρα-

regis, & interpretationem regi narrabo. Tunc Arioch festinus introduxit Danielem coram rege, & dixit ei. Inueni virum de filijs captiuitatis Iudææ, qui solutionem regi annunciabit. Et respondens rex dixit Danieli, cujus nomen Balthasar. Si potes mihi renunciare somnium quod vidi, & interpretationem ejus? Et respondit Daniel in conspectu regis, & dixit. Mysterium, quod rex interrogat, non est sapientum, magorum, incantatorum, aruspicum indicare tibi: Sed est Deus in cælo reuelans mysteria. Et notum fecit regi Nabucodonosor, quæ oportet fieri in nouissimis diebus.

Somnium tuum, & visiones capitis tui, in lectulo tuo hujuscemodi sunt. Tu rex: cogitationes tuæ in cubili tuo ascenderunt, quid oportet fieri post hæc. Et reuelans mysteria nota fecit tibi, quæ oportet fieri. Et mihi non in sapientia existente in me, præter omnes viuentes, mysterium hoc reuelatum est; sed ideo vt conjecturam regi manifestaret, vt cogitationes cordis tui scias. Tu rex videbas, & ecce imago vna multa, imago illa magna, & facies ejus eleuata, stans à facie tua, & visio ejus terribilis. Imago; cujus caput auri puri; manus & pectus, & brachia ejus argentea; venter & femora ærea; tibiæ ferreæ, pedes, pars quidem quædam ferrea, pars autem quædam fictilis. Videbas donec abscissus est lapis ex monte sine manibus, & percussit imaginem super pedes ferreos, & fictiles, & comminuit eos † omnino. Tunc comminuta sunt omnino testa, ferrum, argentum, aurum, & facta sunt quasi puluis ab area æstiua, & extulit ea multitudo venti, & locus non est inuentus illis. Et lapis qui percussit imaginem factus est in montem magnum, & impleuit omnem terram. Hoc est somnium; & conjecturam ejus dicemus coram rege.

† in finem.

Tu rex, rex regum, cui Deus cæli regnum forte, &

καὶ κραταιάν, καὶ ἔντιμον ἔδωκεν ἐν παντὶ τόπῳ, ἐν ᾧ κατοικοῦσιν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων. θηρία τε ἀγροῦ, καὶ πετεινὰ οὐρανοῦ, καὶ ἰχθύας θαλάσσης ἔδωκεν ἐν τῇ χειρί σου. καὶ κατέστησεν κύριον πάντων. σὺ εἶ ἡ κεφαλὴ ἡ χρυσῆ. καὶ ὀπίσω σου ἀναστήσεται βασιλεία ἑτέρα ἥττων σου, ἥ ἐστιν ἄργυρος. καὶ βασιλεία τρίτη ἥ ἐστιν ὁ χαλκός, ἣ κυριεύσει πάσης τῆς γῆς. καὶ βασιλεία τετάρτη ἔσται * ἰσχυρὰ ὡς ὁ σίδηρος· ὃν τρόπον ὁ σίδηρος λεπτυνεῖ, καὶ δαμάζει πάντα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· οὕτω πάντας λεπτυνεῖ καὶ δαμάσει. καὶ ὅτι εἶδες τοὺς πόδας, καὶ τοὺς δακτύλους μέρος μέν τι ὀστράκινον, καὶ κεράμιον, μέρος δέ τι σιδηροῦν, βασιλεία διῃρημένη ἔσται, καὶ ἀπὸ τῆς ῥίζης τῆς σιδηρᾶς ἔσται ἐν αὐτῇ, ὃν τρόπον εἶδες τὸν σίδηρον ἀναμεμιγμένον τῷ ὀστράκῳ. καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν μέρος μέντοι σιδηροῦν, μέρος δέ τι ὀστράκινον. καὶ μέρος τι τῆς βασιλείας ἔσται ἰσχυρότερον, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἔσται συντριβόμενον. ὅτι δὲ εἶδες τὸν σίδηρον ἀναμεμιγμένον τῷ ὀστράκῳ, συμμιγεῖς ἔσονται ἐν σπέρματι ἀνθρώπων, καὶ οὐκ ἔσονται προσκολλώμενοι οὗτος μετὰ τούτου, καθὼς ὁ σίδηρος οὐκ ἀναμίγνυται μετὰ τοῦ ὀστράκου. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις βασιλέων ἐκείνων ἀναστήσει ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ βασιλείαν, ἥ τις εἰς τοὺς αἰῶνας οὐ διαφθαρήσεται. καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ λαῷ ἑτέρῳ οὐχ ὑπολειφθήσεται. καὶ λεπτυνεῖ καὶ λικμήσει πάσας τὰς βασιλείας, καὶ αὐτὴ ἀναστήσεται εἰς τοὺς αἰῶνας, ὃν τρόπον εἶδες ὅτι ἀπὸ ὄρους ἐτμήθη λίθος ἄνευ χειρῶν, καὶ ἐλέπτυνεν τὸ ὄστρακον τὸν σίδηρον, τὸν χαλκόν, τὸν χρυσόν. Ὁ θεὸς μέγας ἐγνώρισεν τῷ βασιλεῖ, ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα. καὶ ἀληθινὸν τὸ ἐνύπνιον, καὶ πιστὴ ἡ σύγκρισις αὐτοῦ.

* ἰσχυροτέρα.

Τότε ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσωρ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ τῷ Δανιὴλ προσεκύνησεν καὶ * μαναὰ καὶ εὐωδίαν εἶπεν σπεῖσαι αὐτῷ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς εἶπεν τῷ Δανιήλ. ἐπ' ἀληθείας ὁ θεὸς ὑμῶν αὐτός ἐστιν θεὸς θεῶν, καὶ κύριος κυρίων. καὶ βασιλεὺς τῶν βασιλέων, καὶ ἀποκαλύπτων μυστήρια ὅτι ἠδυνήθης ἀποκαλύψαι τὰ μυστήριον τοῦτο.

* Μάννα vox chaldæa munus donumue signat.

Καὶ ἐμεγάλυνεν ὁ βασιλεὺς τὸν Δανιήλ. Καὶ δόματα μεγάλα, καὶ πολλὰ ἔδωκεν αὐτῷ. καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ πάσας χώρας

Digitized by Google

validum & gloriosum dedit in omni loco, in quo habitant filij hominum, bestiásq; agri, & volatilia cœli dedit in manu tua, & constituit te Dominum omnium; tu es caput aureum. Et post te surget regnum aliud minus te, quod est argentum: & regnum tertium, quod est æs, quod dominabitur omni terræ. Et regnum quartum erit forte quasi ferrum. quemadmodum ferrum comminuit & domat omnia quæ sunt in terra, ita omnes comminuet. Et quia vidisti pedes & digitos partem quidem quandam testeam & luteam, partem autem aliquam ferream, regnum diuisum erit, & à radice ferrea erit in eo. quemadmodum vidisti ferrum mixtum testæ & digiti pedum pars quidem quædam ferrea, pars autem quædam testea; pars quædam regni erit fortis, & ex ea erit contritum. quia vidisti ferrum mixtum testæ; commixti erunt in semine hominum, & non erunt adhærentes hic cum hoc, sicut ferrum non miscetur cum testa. Et in diebus regum illorum, suscitabit Deus cœli regnum, quod in æternum non corrumpetur. & regnum ejus populo alteri non relinquetur. Comminuet & ventilabit omnia regna; & hoc suscitabitur in æternum. quemadmodum vidisti, quia de monte abscissus est lapis sine manibus, & comminuit testam, ferrum, æs, argentum, aurum. Deus magnus nota fecit regi, quæ oportet fieri post hæc, & verum somnium, & fidelis conjectura ejus.

Tunc rex Nabucodonosor cecidit in faciem suam & Danielem adorauit, & munera, & odores dixit libare ei. Et respondens rex dixit Danieli: In veritate Deus vester Deus Deorum, & Dominus Dominorum, & rex regum, & reuelans mysteria; quia potuisti reuelare mysterium hoc.

Et magnificauit rex Daniel, & dona magna & multa dedit ei, & constituit eum super omnes regiones Babylonis, &

χώρας Βαβυλῶνος, καὶ ἄρχοντα σατράπην, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος. καὶ Δανιὴλ ᾐτήσατο παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ κατέστησεν ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς χώρας Βαβυλῶνος, τὸν Σεδρὰχ καὶ Μισὰχ καὶ Ἀβδεναγώ. καὶ Δανιὴλ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως.

γ΄ Ναβουχοδονόσορ.

μ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ς΄, ζ΄, η΄, θ΄.

μα΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ. ι΄.

Τούτῳ τῷ δεκάτῳ ἔτει Ἰεχωνίου τοῦ καὶ Ἰωακεὶμ, Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, ἑβδόμῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας τὴν Ἰουδαίαν χειρωσάμενος, καὶ γ΄, κγ΄, τῶν Ἰουδαίων αἰχμαλώτους λαβὼν, καὶ τῶν ἱερῶν σκευῶν τῶν ἐν τῷ νεῷ τὰ πλεῖστα λαβὼν, φόρον τῷ Ἰεχωνίᾳ τῷ καὶ Ἰωακεὶμ ἐπιτάξας τελεῖν ἀργυρίου τάλαντα ρ΄, καὶ χρυσίου τάλαντα ι΄ ἀνεχώρησεν.

Ἀπὸ ιε΄ ἔτους Φακεὲ υἱοῦ Ῥομελίου βασιλέως Ἰσραὴλ, ἤγουν δευτέρου ἔτους καὶ αὐτοῦ βασιλείας Ἰωάθαν βασιλέως τῶν δύο φυλῶν Ἰούδα καὶ Βενιαμεὶμ, ἐπὶ τὸ παρὸν δέκατον ἔτος Ἰεχωνίου τοῦ καὶ Ἰωακεὶμ πληροῦνται ἔτη ρν΄, ἅπερ Ἐζεκίας διὰ τῆς τῶν ρν΄ ἡμερῶν ἐπὶ τὸ πλευρὸν ἀνακλήσεως, καὶ κοιμήσεως ὑπὲρ τῆς τοῦ Ἰσραὴλ παρανομίας ἑωρακέναι λέγεται.

Ἔχει οὖν τὸ ἀκριβὲς τῆς ψήφου ἡ κατάληψις οὕτως.

Φακεὲ ἐν Σαμαρείᾳ	ἔτη	ιδ΄.
Ὠσηὲ ἐν Σαμαρείᾳ	ἔτη	θ΄.
Ἐζεκίας	ἔτη	κθ΄.
Μανασσῆς	ἔτη	νε΄.
Ἀμὼν	ἔτη	β΄.
Ἰωσίας	ἔτη	λα΄.
Ἰωάχαζ ὁ καὶ Σελλὴμ	μῆνας	γ΄.
Ἰεχωνίας ὁ καὶ Ἰωακεὶμ	ἔτη	ι΄.

Ἀπὸ οὖν πέντε καὶ δεκάτου ἔτους Φακεὲ υἱοῦ Ῥομελίου, ἐπὶ τὸ παρὸν ι΄ ἔτος Ἰεχωνίου τοῦ καὶ Ἰωακεὶμ εἰσὶν ἔτη ὡς πρόκειται. ρν΄.

ια΄. Ιε-

principem Satraparum super omnes sapientes Babylonis. Et Daniel postulauit à rege, & constituit super opera regionis Babylonis Sidrach, & Misac, & Abdenago. Et Daniel erat in atrio regis.

XL. OLYMPIAS.

VI. VII. VIII. IX. Nabucodonosoros III. IV.

XLI. OLYMPIAS. X. V.

Hoc decimo Iechoniæ, qui & Ioacim, anno, Nabucodonosor rex Babylonis, septimo anno regni sui Iudæam subegit, & ter mille tresque & viginti ex Iudæis captiuos duxit, maximamq; vasorum in templo sacrorum partem abstulit, Iechoniæ qui & Ioacimus, tributum centum argenti talentorum decem auri imposuit ac recessit. VI. VII. Hierem 52

A sexto decimo Phaceæ Romeliæ filij regis Israëlis anno, sic secundo anno regni Ioathan regis duarum tribuum Iudæ & Benjamin, vsq; ad præsentem annum decimum Iechoniæ siue Ioacimi decursi ad vnguem numerantur anni CL. *quos † Ezechias per dierum* CL. *in latus incubationem & dormitionem super Israëlis impietatem & scelera vidisse dicitur.* Ezechiel c. 4

Ad vnguem ergo reducti calculi ratio ita habet.

Phaceas in Samaria regnauit	*annos*	XIV.
Osias in Samaria	*annos*	IX.
Ezechias	*annos*	XXIX.
Manasses	*annos*	LII.
Amon	*annos*	II.
Iosias	*annos*	XXXI.
Ioachaz qui & Sellimus	*menses*	III.
Iechonias qui & Ioacim	*annos*	X.

Ergo à quintodecimo anno Phaceæ filij Romeliæ vsq; ad præsentem decimum Iechoniæ siue Ioacimi numerantur anni, vt dictum est, CL.

ια'.

ι' Ναβουχοδονόσορος. κ' κϛ'. * paulò alit. apud LXX.

Ιερεμίας προφητεύων Ιεχωνίᾳ τῷ καὶ Ιωακεὶμ λέγει. * ὁ οἰκοδομῶν τὸν οἶκον αὐτοῦ οὐ μετὰ δικαιοσύνης, καὶ τὰ ὑπερῷα αὐτοῦ οὐκ ἐν κρίσει, παρ᾽ αὐτῷ ὁ πλησίον αὐτοῦ ἐργᾶται δωρεὰν, καὶ τὸν μισθὸν αὐτοῦ οὐ διδοὺς αὐτῷ· ᾠκοδόμησας σεαυτῷ οἶκον σύμμετρον, ὑπερῷα εὐρύχωρα, διεσταλμένα θυρίσι, καὶ ἐξυλωμένα ἐν κέδρῳ καὶ κεχρισμένα ἐν μίλτῳ. μὴ βασιλεύων βασιλεύσεις, ὅτι ἁμιλλᾷ σὺ πρὸς τὴν κέδρον. ὁ πατήρ σου ἔφαγεν καὶ ἔπιεν, καὶ ἐποίησεν δίκαια, καὶ καλῶς ἦν αὐτῷ· καὶ σὲ ἔδει οὕτω ποιεῖν. διὰ τοῦτο φησὶν, οὐ μὴ κόψονται αὐτὸν. οἴμοι κύριε, οἴμοι ἀδελφέ. οὐδὲ μὴ κλαύσονται αὐτόν. ὦ ἀδελφὲ, οἴμοι ἀδελφέ. Ταφῇ ὄνου ταφήσεται. συμψηθεὶς ὡς κοπρία ῥιφήσεται ἐπέκεινα τῆς πύλης Ιερουσαλήμ. ὅπερ καὶ γέγονεν οὐ μετ᾽ οὐ πολύ. ιβ'.

ιβ' ἔτος τοῦ Ναβουχοδονόσορ.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ιερεμίας ἐκ προσώπου τοῦ θεοῦ προφητεύων λέγει Ιεχωνίᾳ τῷ καὶ Ιωακείμ. παραδοθήσῃ εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος, σὺ καὶ ἡ μήτηρ σου, ἡ τεκοῦσά σε, καὶ ἐκεῖ ἀποθανεῖσθε. ὃ καὶ γέγονεν εὐθύ. Ναβουχοδονόσορ γὰρ ἀπὸ Μαρέων τῆς Αἰγύπτου ἕως τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου πάντα οἷα ἦν τῆς βασιλείας Αἰγύπτου, ἀποσπάσας τῇ γῇ Βαβυλωνίων προσκλησάμενος, ἐλθὼν πάλιν εἰς Ιερουσαλὴμ Ιεχωνίαν τὸν καὶ Ιωακεὶμ τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ δήσας αὐτὸν (Ναβουχοδονόσορ) ἐν πέδαις χαλκαῖς ἐννάτῳ τῷ ἔτει τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας αἰχμάλωτον ἔλαβεν, καὶ πλεῖστον μέρος τοῦ λαοῦ ἀπῆξεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ὡς ἐβούλετο ἐχρῆτο αὐτοῖς κατὰ τὴν προφητείαν Ιερεμίου. ἐν οἷς καὶ τὸν Δανιὴλ, καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ τρεῖς παῖδας, καὶ τὸν Εζεκιὴλ ἤγαγεν αἰχμαλώτους· πλὴν βασιλεύσας ἔτη ιβ' ὁ αὐτὸς Ιεχωνίας ὁ καὶ Ιωακεὶμ ἀπέθανεν, καὶ βασιλεύει μετ᾽ αὐτὸν Ιωακεὶμ υἱὸς αὐτοῦ ἔκγονος Ιωσίου ὅντινα ἡ βίβλος τῶν παραλειπομένων καὶ τὸ εὐαγγέλιον Ιεχωνίαν ὀνομάζει, ὅστις τρίμηνον ἐβασίλευσεν.

Μετὰ Ιεχωνίαν τὸν καὶ Ιωακεὶμ ἐβασίλευσεν ΙΕΧΩΝΙΑΣ ἔκγονος Ιωσίου μῆνας γ'. ὁμοῦ ,δωϛδ', καὶ μῆνας γ'.

Ἐπὶ τούτου πάλιν ἀνέβη Ναβουχοδονόσορ τρίτῳ μηνὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν Ιερουσαλὴμ, καὶ ἦλθεν ἡ πόλις ἐν περιοχῇ· καὶ

ἐξῆλθεν

XI.

Hieremias vaticinatur Iechoniæ siue Ioacimo in hæc verba: qui ædificat domum suam non cum justitia, & cœnacula sua non in judicio, apud ipsum proximus ejus operatur gratis, & mercedem ejus non reddet ei. Ædificasti tibi domum proportionatam, cœnacula spaciosa, distincta fenestris, & contignata in cedro, & linita sinopide. Num regnans regnabis, quoniam te confers cedro. Pater tuus comedit & bibit, & fecit justitiam, & bene erat ei. Et te oportebat ita facere. Propterea dicit (Dominus) non plangent eum, væ mihi Domine, væ mihi frater. neq; flebunt eum, ô frater, heu mihi frater. sepultura asini sepelietur. cōputrefactus proijcietur vltra portam Hierusalem; quod & paullo post factum est. viii. Nabuchodonosoris. Hier. c. 22.

XII.

Hoc anno Hieremias ex persona Dei vaticinabundus Iechoniæ siue Ioacimo dicit: Traderis in manus Nabucodonosor regis Babylonis tu & mater tua quæ te genuit, & ibi moriemini. Quod & factum est breui. Nabucodonosor enim à Mareis Ægypti vsq; ad flumen Euphraten omnia quæ subjecta erant regno Ægypti detracta Babyloniis subjecit. & Hierosolymam rursum profectus Iechoniam siue Ioacimum mense tertio anni XII. *regni ejus vinctū catenis Babylonem deduxit, anno regni nono Nabucodonosoris, vnaq; cum illo magnam populi copiam, de quib. pro suo arbitratu, prout futurū prædixerat Hieremias, statuit. Erant inter hos & Daniel & tres pueri, ipséq; Ezechiel. Enimuero Iechonias cum annos* XII. *regnasset, extinctus est, cui filius, Iosiæ nepos Ioachimus, quem Paralypomenon liber & Euagelica historia Iechoniam nominant, in regno successit, nec amplius tribus mensibus regnauit.* ix. Nabuchodon.

Iechoniæ siue Ioacimo successit IECHONIAS *nepos Iosiæ. regnauit menses* III. *A. M.* MMMMDCCCXCIV. *menses 3.* 4894.

Hoc regnante Habuchodonosor rursum venit mense 3. Hierosolymā, vrbémq; circumsedit, ad quem egressus Iechonias ipse & mater

ἐξῆλθεν Ιεχωνίας αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς Ναβουχοδονόσωρ τῷ ἐννάτῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας. καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων, καὶ ἐξήνεγκεν τοὺς θησαυροὺς τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ βασιλέως, καὶ συνέκοψεν τὰ σκεύη ἃ ἐποίησεν Σολομῶν, καὶ ἀπῴκησεν τὴν Ιερουσαλήμ, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας, καὶ πάντας τοὺς δυνατοὺς ἰσχύϊ, καὶ τὸν ὅλον λαὸν ιζ χιλιάδας αἰχμαλώτους, καὶ πάντα τὸν τέκτονα, καὶ τὸν συγκλείοντα, καὶ οὐχ ὑπελείφθησαν πλὴν πενομένων τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, ἐν οἷς καὶ αὐτὸν τὸν Ιεχωνίαν μετῴκησεν, καὶ τὴν μητέρα τὰς γυναῖκας αὐτοῦ, καὶ τοὺς εὐνούχους. ἔλαβεν ἑτέραν κεφαλίδα βιβλίου Ιερεμίας, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Βαρούχ, καὶ ἦν γεγραμμένα αὐτῇ πάντα, ἃ [illegible] ἐπὶ Ιεχωνίου.

ι' Ναβουχοδονόσορ. Ἐβασίλευσεν μετ' αὐτὸν ΣΕΔΕΚΙΑΣ ὁ καὶ ΜΑΤΘΑΝΙΑΣ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ια', ὁμοῦ [illegible] ε, καὶ μῆνας ϛ'.

α.

ια' Ναβουχοδ. μβ. ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

† Μάρκιος Τούτῳ τῷ ἔτει Ἄγκος † Μάρκιος τελευτᾷ ἐν Ῥώμῃ κατασήματι. καὶ ἐβασίλευσεν ἀντὶ αὐτοῦ * Ἄγκιος Ταρκύνιος ὁ καὶ Πρίσκος ἐν αὐτῇ

* Λύκιος

ιϛ' Ναβουχοδ. τῇ Ῥώμῃ ἔτη λη'.

γ.

Ἐπὶ τῆς Ιουδαίας προεφήτευον Ιερεμίας καὶ Βαρούχ.

δ.

ιγ' Ναβουχοδ. Τούτῳ τῷ ἔτει Ματθανίας ὁ καὶ Σεδεκίας ἀπέστειλε πρὸς Ιερεμίαν τὸν Πασχὼρ υἱὸν Μελχίου, καὶ Σοφωνίαν υἱὸν Μαασαίου τοῦ ἱερέως ἐπερωτῆσαι περὶ τοῦ Ναβουχοδονόσορ, ἐπελθόντος αὐτῷ καὶ τῇ Ιουδαίᾳ, εἰ ποιήσει κύριος ἔλεος μετ' αὐτῶν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ιερεμίας ἐκ προσώπου κυρίου. ὅτι πολεμήσει κύριος τὴν πόλιν, καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ ἐν χειρὶ ἐκτεταμένῃ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ μετὰ θυμοῦ καὶ ὀργῆς καὶ παροξυσμοῦ μεγάλου. καὶ κατὰ πάντα τὸν Ματθανίαν τὸν καὶ Σεδεκίαν βασιλέα Ιούδα, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ τὸν λαὸν καταλειφθέντα ἐν τῇ πόλει ἀπὸ τοῦ θανάτου καὶ τῆς μαχαίρας καὶ τοῦ λιμοῦ παραδώσει ἐν χειρὶ Ναβουχοδονόσωρ βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ κατα-

& mater eius cum filiis, captus est anno imperij Nabucodonosoris nono. Ingressus rex Assyriorum vrbem, abstulit thesauros tēpli & regis, & vasa, quæ fecerat Solomon confregit, & transtulit ciues & omnes principes fortesq; & potentes robore, totumq; populum millia septemdecim, & omnem artificem, & inclusorem, nec relicti sunt nisi pauperes terræ ex populo. Transtulit inter alios ipsum etiam Iechoniam, & matrem & vxores eius. Et eunuchos. Hieremias accepit aliud volumen & dedit Barucho, in quo erant omnia contra Sedeciam perscripta.

POST IECHONIAM REGNAVIT SEDECIAS, cui Matthanias quoq; nomen, filius eius annos XI. A. M. MMMMDCCCXCV. menses VI. X. Nabucod. 4905.

I.

XLII. OLYMPIAS.

II.

Hoc anno Ancus Martius Romæ naturæ satisfecit. regnum occepit Ancus Tranqinius Priscus, quod tenuit annos XXXVIII. XI. Nabucod.

III.

In Iudæa vaticinantur Hieremias & Baruchus. XII. Nabucod.

IV.

Hoc anno Matthanias, qui & Sedecias, misit Pachorum Melchiæ F. & Sophoniam Madassai F. sacerdotis ad Hieremiam percontatum de Nabucodonosore, regem & Iudæam rursus inuadente, an Deus facturus esset misericordiam cum eis. Et respondit Hieremias ex persona Dei, quod Dominus oppugnaturus esset ciuitatem, & incolas eius in manu extenta, & bracchio excelso, cum furore & indignatione, & impetu magno. Matthaniam præterea siue Sedeciam regem Iudæ, & filios eius, populúmq; relictum in ciuitate à morte, fame, & gladio, tradet in manu Nabucodonosoris regis Babylonis, XIII. Nabucod.

 bylonis,

κατακόψουσιν αὐτοὺς ἐν στόματι μαχαίρας. καὶ οὐ φείσομαι ἐπ' αὐτοῖς, καὶ οὐκ οἰκτειρῶ αὐτούς. καὶ ἀπέστειλεν Ματθανίας ὁ καὶ Σεδεκίας τοῖς ἐν Βαβυλῶνι ἃ ἔμαθεν ἐκ προφητείας Ιερεμίου περὶ τῶν ο' ἐτῶν τῆς αἰχμαλωσίας. Ανανίας δὲ ὁ ψευδοπροφήτης ἐνιστάμενος ταῖς Ιερεμίου προφητείαις τῷ αὐτῷ τετάρτῳ ἔτει τελευτᾷ.

Τούτῳ τῷ τετάρτῳ ἔτει Ματθανίου τοῦ καὶ Σεδεκίου καὶ πέμπτῳ ἔτει τῆς αἰχμαλωσίας Ελιακεὶμ τοῦ καὶ Ιωακείμ, εἰκοστὸν ἔνατον ἔτος τυγχάνει μεθ' ὃ τὸ πάσχα γέγονεν νομίμως κατὰ τὸ ὀκτωκαιδέκατον ἔτος τοῦ Ιωσίου.

Τούτῳ τῷ τετάρτῳ ἔτει Εζεκιὴλ ὁ τοῦ Βουζὶ τοῦ ἱερέως υἱὸς τετάρτῳ μηνὶ, πέμπτῃ τοῦ μηνὸς ἤρξατο προφητεύειν ἐν Βαβυλῶνι, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβὰρ, μεθ' οὗ ἦσαν προφητεύοντες Ναοὺμ, Μαλαχίας, καὶ Δανιήλ. Μαλαχίας προφητεύων εἶπεν· Οὐκ ἔστι μοι θέλημα ἐν ὑμῖν λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ θυσίας οὐ προσδέξομαι ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν, διότι ἀπὸ τῶν ἀνατολῶν ἡλίου, καὶ μέχρι δυσμῶν τὸ ὄνομά μου δοξασθήσεται.

Ανανίας, καὶ Αζαρίας, καὶ Μισαὴλ ἐγνωρίζοντο ἐν Βαβυλῶνι. Εν τῇ Ιουδαίᾳ προεφήτευον Ιερεμίας καὶ Βαροὺχ υἱὸς Νηρίου.

Τούτῳ τῷ τετάρτῳ ἔτει μηνὶ πέμπτῳ Εζεκιὴλ προφητεύει περὶ ὧν ἐποίει ὁ οἶκος Ισραὴλ ἀνομιῶν. καὶ δεκάτῃ πάλιν τοῦ αὐτοῦ πέμπτου ὁ αὐτὸς ἐπὶ πλεῖον ἀνομούντων αὐτῶν καὶ τοῦ θαμοὺζ, ὅπερ ἑρμηνεύεται Αδονις θρηνούντων, προφητεύει ἐλέγχων, καὶ ὀνειδίζων τὸν Ισραὴλ τὰς ἀνομίας αὐτῶν.

ιδ' Ναβουχοδον. Προεφήτευεν Βαροὺχ ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ Εζεκιὴλ, Αμβακοὺμ, καὶ Ναοὺμ, Μαλαχίας ὁ νεώτερος, καὶ Αγγαῖος καὶ Ζαχαρίας.

ε'.

μγ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιε' Ναβουχοδον. Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ βασιλεὺς Ματθανίας ὁ καὶ Σεδεκίας, καὶ ἔνδοξοι αὐτοῦ, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐμίαναν τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ιερουσαλὴμ ἐν τοῖς εἰδώλοις τῶν ἐθνῶν.

ζ.

ις' Ναβουχοδον. Εβραίων ἀρχιερεὺς ΣΑΡΑΙΑΣ ὁ πατὴρ Ιωσεδὲκ ἐγνωρίζετο.

ιζ. ιη'. η', θ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐνάτῳ Σεδεκίου τοῦ καὶ Ιεχωνίου βασιλέως Ιούδα ἐν τῷ

bylonis, & occident eos in ore gladij. Et non parcam in eis, & non misèrebor eis. misit Matthanias qui & Sedecias, ijs qui in Babylone erant, ea quæ audierat à Hieremia de septuaginta annis seruitutis. Ananias porro pseudopropheta, qui vaticinijs Hieremiæ contradixerat eod. anno quarto, morte sublatus est.

Hoc eod. quarto Matthaniæ seu Sedeciæ anno, & quinto post captum Eliacimum siue Ioacimum, nonus & vicesimus impletur annus, quo pascha ex lege factum erat, anno Iosiæ XVIII.

Hoc quarto anno (Sedeciæ) Ezechiel Buzi sacerdotis F. quinta mensis quarto mense cœpit vaticinari in Babylone ad flumẽ Chobar, cum quo prophetantes erant pariter Naum, Malachias, & Daniel. Malachias vaticinatus dixit: Non est mihi voluntas in vobis ait Dominus omnipotens, & sacrificia de manibus vestris non accipiam, quoniam ab ortu solis vsq; ad occasum laudabitur nomen meum.

Ananias, Azarias, & Misael Babylone clarent. In Iudæa Hieremias & Baruch filius Nerei, vaticinantur.

Hoc quarto anno quinto mense vaticinatur Ezechiel de ijs quæ domus Israël impiè agebat. Et rursum decima eiusdem quinti mensis idem de maioribus malis præuaricantium & lamentantium Thamuz, quod Adonis vèrtitur Græcè, vaticinatur, & reprehendit atq; exprobrat Israëli impietates eorum. Ezech. 8.

Vaticinabatur Baruchus in Ægypto. Ezechiel, Abacuc, Naum, Malachias, Aggæus & Zacharias. V. Nabuchod.

XLIII. OLYMPIAS. XIV.

VI. XV.

Hoc anno rex Matthanias, qui & Sedecias, & proceres ipsius, atq; sacerdotes contaminarunt templum Hierosolymis, gentium simulachris & idolis. VII. XVI.

SARAIAS *Iosedeci pater apud Hebræos pontifex erat.* XVII.

VIII. IV. XVIII.

Hoc anno Sedeciæ siue Iechoniæ regis Iudæ nono, mense decimo

περὶ τῆς εἰκόνος

ἐν τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ Ναβουχοδονόσορ, μετὰ δυνάμεως πολλῆς ὅσης αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ παραγενόμενος ἐν τῷ ὀγδόῳ καὶ δεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐπολιόρκησεν αὐτὴν, καὶ ἔλαβεν ἐξ αὐτῆς αἰχμαλώτους Ἰουδαίους ωλβ΄, καὶ ἀπήγαγεν εἰς Βαβυλῶνα. Ἐν ᾧ καιρῷ καὶ τὴν εἰκόνα τὴν ἑαυτοῦ χρυσῆν ἔστησεν εἰς τὸ ὑπὸ πάντων ἐκεῖσε προσκυνεῖσθαι αὐτήν. Καὶ ἦν τὸ ὕψος αὐτῆς πηχῶν ἑξήκοντα, εὖρος αὐτῆς πηχῶν ἕξ. Καὶ ἔστησεν αὐτὴν ἐν πεδίῳ Δεηρὰ, ἐν χώρᾳ Βαβυλῶνος. Καὶ ἀπέστειλεν συναγαγεῖν τοὺς ὑπάτους, καὶ στρατηγοὺς, καὶ τοπάρχας, ἡγουμένους, καὶ τυράννους, καὶ τοὺς ἐπ᾽ ἐξουσιῶν, καὶ ἄρχοντας τῶν χωρῶν ἐλθεῖν εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς εἰκόνος τῆς χρυσῆς, ἧς ἔστησεν Ναβουχοδονόσωρ ὁ βασιλεὺς, καὶ συνήχθησαν οἱ τοπάρχαι ὕπατοι, στρατηγοὶ, ἡγούμενοι, τύραννοι μεγάλοι, ἐπ᾽ ἐξουσιῶν. καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῶν χωρῶν εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τῆς εἰκόνος ἧς ἔστησεν Ναβουχοδονόσωρ ὁ βασιλεύς. καὶ ἱστήκεισαν ἐνώπιον τῆς εἰκόνος, ἧς ἔστησεν Ναβουχοδονόσωρ, καὶ ὁ κήρυξ ἐβόα ἐν ἰσχύι. ὑμῖν λέγεται ἔθνη, λαοὶ, φυλαὶ, γλῶσσαι, ᾗ ἂν ὥρᾳ ἀκούσητε τῆς φωνῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ κιθάρας, σαμβύκης καὶ ψαλτηρίου, καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πίπτοντες προσκυνεῖτε τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ, ᾗ ἔστησεν Ναβουχοδονόσωρ ὁ βασιλεύς.

Καὶ ὃς ἂν μὴ πεσὼν προσκυνήσῃ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐμβληθήσεται εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην, καὶ ἐγένετο ὅτε ἤκουσαν οἱ λαοὶ τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ κιθάρας, σαμβύκης τε καὶ ψαλτηρίου, καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πίπτοντες οἱ λαοὶ, φυλαὶ, γλῶσσαι προσεκύνουν τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ, ἣν ἔστησεν Ναβουχοδονόσωρ ὁ βασιλεύς. Τότε προσῆλθεν ἄνδρες Χαλδαῖοι καὶ διέβαλον τοὺς Ἰουδαίους. Καὶ ὑπολαβόντες εἶπαν Ναβουχοδονόσωρ τῷ βασιλεῖ. Βασιλεῦ εἰς τοὺς αἰῶνας ζῆθι. σὺ βασιλεῦ ἔθηκας δόγμα. πᾶς ἄνθρωπος, ὃς ἂν ἀκούσει τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε, καὶ κιθάρας, σαμβύκης καὶ ψαλτηρίου, συμφωνίας, καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, καὶ μὴ πεσὼν προσκυνήσει τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ, ἐμβληθήσεται εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. εἰσὶν ἄνδρες Ἰουδαῖοι, οὓς κατέστησας ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς χώρας Βαβυλῶνος, Σεδράκ, Μισάκ,

Ἀβδε-

cimo Nabucodonosor cum ingenti exercitu anno regni octauo decimo venit Hierosolymam, & vrbe obsidione circumdatam cepit, captiuosq; inde duxit DCCCXXXII. Babylonem, quo tempore erexit statuam auream, quæ ab omnibus adoraretur. et erat altitudo eius cubitorum sexaginta, latitudo eius cubitorum sex. Et posuit eam in campo Dura prouinciæ Babylonis; & misit vt congregarent consules & duces, & toparchas, & præfectos, & tyrannos, & qui sub potestatibus, & principes regionum vt conuenirent ad dedicationem statuæ aureæ, quam posuerat Nabucodonosor rex. Et congregati sunt toparchæ, consules, duces, præfecti, tyranni magni qui sub potestatibus erant, & omnes principes regionum ad dedicationem imaginis quam statuit Nabuchodonosor rex. Et steterunt in conspectu imaginis, quam statuit Nabuchodonosor. Et præco clamabat in fortitudine: Vobis dicitur gentes populi, tribus, linguæ; Quacunq; hora audieritis vocem tubæ, fistulæq; & citharæ, sambucæq; & psalterij, & omnis generis musicorum, cadentes adorate imaginem auream quam statuit Nabuchodonosor rex.

Et qui non cadens adorauerit, eadem hora immittetur in fornacem ignis ardentem. Et factum est, quando audierunt populi vocem tubæ, fistulæq; & citharæ, sambucæ & psalterij, omnisq; generis musicorum, cadentes populi, tribus, linguæ adorabant imaginem auream quam statuit Nabuchodonosor rex. Tunc accesserunt Chaldæi & accusarunt Iudæos, & suscipientes dixerunt Nabuchodonosor regi: Rex in æternum viue. Tu rex posuisti decretum: Omnis homo, qui audierit vocem tubæ, fistulæq; & citharæ, sambucæ & psalterij, & symphoniæ & omnis generis musicorum; & non cadens adorauerit imaginem auream, immittetur in fornacē ignis ardentem. Sunt viri Iudæi quos constituisti super opera regionis Babylonis Sidrach, Misach &

Αβδεναγώ. οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι οὐχ ὑπήκουσαν βασιλεῦ τῷ δόγματί
σου, καὶ τοῖς θεοῖς σου οὐ λατρεύουσιν, καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ἣ ἔστησας
οὐ προσκυνοῦσιν. Τότε Ναβουχοδονόσωρ ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ εἶπεν ἀγα-
γεῖν τὸν Σεδρὰχ, Μισὰκ καὶ Αβδεναγώ. καὶ ἤχθησαν ἐνώπιον τοῦ βασι-
λέως, καὶ ἀπεκρίθη, Ναβουχοδονόσωρ καὶ εἶπεν αὐτοῖς εἰ ἀληθῶς Σεδρὰχ,
Μισὰκ καὶ Αβδεναγὼ τοῖς θεοῖς μου οὐ λατρεύετε, καὶ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ἣ ἔστη-
σα οὐ προσκυνεῖτε; Νῦν οὖν εἰ ἔχετε ἑτοίμως, ἵνα ὡς ἂν ἀκούσητε τῆς
φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ κιθάρας, σαμβύκης τε καὶ ψαλ-
τηρίου, καὶ συμφωνίας, καὶ παντὸς γένους μουσικοῦ πεσόντες προσκυνεῖτε τῇ
εἰκόνι ἣ ἐποίησα. Εὰν δὲ μὴ προσκυνήσητε, αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐμβληθήσε-
σθε εἰς τὸν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. καὶ τίς ἐστιν, ὃς ἐξελεῖται ὑ-
μᾶς ἐκ τῶν χειρῶν μου;

Απεκρίθη Σεδρὰχ, Μισὰκ καὶ Αβδεναγὼ λέγοντες τῷ βασιλεῖ Ναβου-
χοδονόσωρ. οὐ χρείαν ἔχομεν ἡμεῖς περὶ τοῦ ῥήματος τούτου ἀποκριθῆναί
δυνατός. *σοι. ἔστι γὰρ θεὸς ἐν οὐρανῷ, ᾧ ἡμεῖς λατρεύομεν ἐξελέσθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς κα-
μίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης, καὶ ἐκ χειρῶν σου βασιλεῦ ῥύσεται ἡμᾶς. καὶ
ἐὰν μή, γνωστὸν ἔστω σοι βασιλεῦ, ὅτι τοῖς θεοῖς σου οὐ λατρεύομεν καὶ τῇ εἰ-
κόνι τῇ χρυσῇ ἣ ἔστησας, οὐ προσκυνοῦμεν. Τότε Ναβουχοδονόσωρ ἐπλή-
σθη θυμοῦ, καὶ ἡ ὄψις τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἠλλοιώθη ἐπὶ Σεδρὰχ καὶ Μισὰκ
καὶ Αβδεναγώ. καὶ εἶπεν Ἐκκαύσατε τὴν κάμινον ἑπταπλασίως, ἕως οὗ εἰς
τέλος ἐκκαῇ. καὶ ἄνδρας ἰσχυροὺς εἶπεν πεδήσαντας τὸν Σεδρὰχ, Μισὰκ
καὶ Αβδεναγὼ ἐκβαλεῖν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς καιομένην. Τότε οἱ
Σαραβάλοις. ἄνδρες ἐκεῖνοι ἐπεδήθησαν σὺν τοῖς *Σαραβάροις αὐτῶν καὶ τιάραις, καὶ
περικνημῖσι, καὶ ἐνδύμασιν αὐτῶν ἐβλήθησαν εἰς τὸ μέσον τῆς καμίνου τοῦ
πυρὸς τῆς καιομένης, ἐπεὶ τὸ ῥῆμα βασιλέως ὑπερίσχυσεν. καὶ ἡ κάμινος
ἐξεκαύθη ἐκ περισσοῦ, καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι Σεδρὰχ, Μισὰκ καὶ Αβδεναγὼ ἔπε-
σον εἰς μέσον τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης, πεπεδημένοι. καὶ περιε-
πάτουν ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς ὑμνοῦντες τὸν θεόν, καὶ εὐλογοῦντες τὸν κύριον.
καὶ συστὰς Αζαρίας προσηύξατο οὕτως καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ
θεός. ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς εἶπεν. Εὐλογητὸς εἶ κύριε *τῶν πατέρων ἡμῶν

καὶ

Abdenago. Viri illi non obedierunt rex decreto tuo, & Deos tuos non colunt, & imaginem auream quam statuisti non adorant. Tunc Nabuchodonosor in furore & ira dixit, vt adducerent Sidrach, Misac & Abdenago. Et adducti sunt in conspectu regis. Et respondit Nabuchodonosor & dixit eis. Si verè Sidrach, Misac & Abdenago, Deos meos non colitis, & imaginem, quam statui non adoratis? Nunc ergo parati estote, vt cum audieritis vocem tubæ, fistulæq; citharæ & sambucæ, & psalterij & Symphoniæ, & omnis generis musicorum, cadentes adorate imaginem quam feci. Si autem non adoraueritis. hac ead. hora immittemini in caminum ignis ardentem. Et quis est qui eximet vos ex manibus meis?

Respondit Sidrach, Misac & Abdenago dicentis regi Nabuchodonosor: Non necesse habemus de hoc verbo respondere tibi. Est enim Deus in cælo. cui seruimus nos, potens eripere nos ex camino ignis ardente, & ex manibus tuis, rex, liberabit nos. Et si non: notum tibi sit rex, quia Deos tuos non colimus, & statuam auream, quam statuisti, non adoramus. Tunc Nabuchodonosar repletus est furore, & aspectus faciei illius immutatus est super Sidrach, Misac, & Abdenago. Et dixit incendere fornacem in septuplum, donec in finem succendatur Et viros fortes dixit ligantes Sidrach, Misac & Abdenago immittere in fornacem ignis ardentem. Tunc viri illi ligati sunt cum sarabalis, & tiaris, & ocreis, & indumentis suis, & missi sunt in mediũ fornacis ignis ardentis. Quoniã verbũ regis præualuit. Et fornax incensa est supra modũ septupliciter. Et tres isti Sidrach, Misac & Abdenago ceciderunt in medio fornacis ignis ardentis colligati. Et deambulabant in medio flammæ laudantes Deũ & benedicentes dominũ. Et stans Azarias & aperiens os suum in medio ignis dixit: Benedictus es Domine Deus patrũ nostrorum

&

καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας. ὅτι δίκαιος εἶ, καὶ ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησας ἡμῖν, καὶ πάντα τὰ ἔργα σου ἀληθινὰ, καὶ εὐθεῖαι αἱ ὁδοί σου, καὶ πᾶσαι αἱ κρίσεις σου ἀληθιναὶ, καὶ κρίματα ἀληθείας ἐποίησας, καὶ κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησας ἡμῖν, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν σου τὴν τῶν πατέρων ἡμῶν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἐν ἀληθείᾳ καὶ κρίσει ἐπήγαγες ταῦτα πάντα διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, ὅτι ἡμάρτομεν, καὶ ἠνομήσαμεν ἀποστῆναι ἀπό σου, καὶ ἐξημάρτομεν ἐν πᾶσι καὶ τῶν ἐντολῶν σου, οὐκ ἠκούσαμεν οὐδὲ συνετηρήσαμεν οὐδὲ ἐποιήσαμεν, καθὼς ἐνετείλω ἡμῖν; ἵνα εὖ ἡμῖν γένηται. καὶ πάντα ὅσα ἡμῖν ἐπήγαγες, καὶ πάντα ὅσα ἐποίησας ἡμῖν, ἐν ἀληθινῇ κρίσει ἐποίησας, καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν ἐχθίστων ἀποστατῶν, καὶ βασιλεῖ ἀδίκῳ, καὶ πονηροτάτῳ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ νῦν οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνοῖξαι τὸ στόμα ἡμῶν. αἰσχύνη καὶ ὀνείδος ἐγενήθη τοῖς δούλοις σου, καὶ τοῖς σεβομένοις σε. μὴ δὴ παραδῷς ἡμᾶς εἰς τέλος διὰ τὸ ὄνομά σου. καὶ μὴ διασκεδάσῃς τὴν διαθήκην σου, καὶ μὴ ἀποστήσῃς τὸ ἔλεός σου ἀφ᾽ ἡμῶν διὰ Ἀβραὰμ τὸν ἠγαπημένον ὑπό σου, καὶ διὰ Ἰσαὰκ τὸν δοῦλόν σου, καὶ Ἰσραὴλ τὸν ἅγιόν σου, οἷς ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς λέγων. πληθῦναι τὸ σπέρμα αὐτῶν ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. ὅτι δέσποτα ἐσμικρύνθημεν παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐσμὲν ταπεινοὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ σήμερον διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἄρχων καὶ προφήτης, καὶ ἡγούμενος οὐδὲ ὁλοκαύτωσις, καὶ θυσία, οὐδὲ προσφορὰ, οὐδὲ θυμίαμα οὐ τόπος τοῦ ὁλοκαρπῶσαι ἐναντίον σου, καὶ εὑρεῖν ἔλεος, ἀλλ᾽ ἐν ψυχῇ συντετριμμένῃ καὶ πνεύματι ταπεινώσεως προσδεχθείημεν, ὡς ἐν ὁλοκαυτώμασι κριῶν καὶ ταύρων, καὶ ὡς ἐν μυριάσιν ἀρνῶν πιόνων, οὕτως γενέσθω ἡ θυσία ἡμῶν ἐνώπιόν σου σήμερον, καὶ ἐκτελέσαι ὄπισθέν σου. ὅτι οὐκ ἔστιν αἰσχύνη τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ σοί. Νῦν οὖν ἀκολουθοῦμεν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, καὶ φοβούμεθά σε καὶ ζητοῦμεν τὸ πρόσωπόν σου, μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς, ἀλλὰ ποίησον μεθ᾽ ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειαν

σου, καὶ

& laudabile & glorificatum nomen tuum in secula. Quia justus es & in omnibus quæ fecisti nobis. & vniuersa opera tua vera, & rectæ viæ tuæ, & omnia judicia tua vera, & judicia veritatis fecisti, juxta omnia, quæ fecisti nobis, & super ciuitatem sanctam tuam patrum nostrorum Hierusalem. Quia in veritate & judicio induxisti super nos hæc omnia propter peccata nostra; quia peccauimus & iniquè fecimus recedentes à te, & deliquimus in omnibus, & mandata tua non audiuimus, neq; obseruauimus, neq; fecimus. quemadmodum præceperas nobis, vt benè sit nobis. Et omnia quæcunq; induxisti nobis, & vniuersa quæcunq; fecisti nobis in vero judicio fecisti. Et tradidisti nos in manus inimicorum iniquorum inimicissimorum apostatarum, & regi iniquo, & pessimo vltra omnē terram. Et nunc non est nobis aperire os. confusio & opprobrium facti sumus seruis tuis, & colentibus te. Ne tradas nos in perpetuum, propter nomen tuum. & ne dissipes testamentum tuum: neq; auferas misericordiam tuam à nobis, propter Abraham dilectum tuum, & Isaac seruum tuum, & Israël sanctum tuum. Quibus locutus es ad eos dicens: vt multiplicares semen eorū sicut stellas cœli, & sicut arenam, quæ juxta labium maris. Quia Domine imminuti sumus vltra omnes gentes, & sumus humiles in vniuersa terra hodie propter peccata nostra. Et non est in tempore isto princeps & propheta, & dux, neq; holocaustum, neq; sacrificium, neq; oblatio, neq; incensum, non locus vt primitias offeramus coram te, & inueniamus misericordiam. Sed in anima contrita, & spiritu humilitatis suscipiamur, sicut in holocaustis arietum & taurorum, & sicut in millibus agnorum pinguium, sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie, & impleat post te, quia non est confusio confidentibus in te. Nunc igitur sequimur te in toto corde, & timemus te, & quærimus faciem tuam. Ne confundas nos, sed facias nobiscum secundum man-

σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου. καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς κατὰ τὰ θαυμάσιά σου, καὶ δὸς δόξαν τῷ ὀνόματί σου κύριε. καὶ ἐντραπείησαν πάντες οἱ ἐνδεικνύμενοι τοῖς δούλοις σου κακά. Καὶ καταισχυνθείησαν ἀπὸ πάσης δυνάμεως καὶ δυναστείας, καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν συντριβείη, καὶ γνώτωσαν, ὅτι σὺ εἶ κύριος ὁ θεὸς μόνος, καὶ ἔνδοξος ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην.

Καὶ οὐ διέλιπον οἱ ἐμβάλλοντες αὐτοὺς ὑπηρέται τοῦ Βαβυλῶνος βασιλέως καίοντες τὴν κάμινον Νάφθαν καὶ πίσσαν, καὶ στυππίον, καὶ κληματίδα. καὶ διεχεῖτο ἡ φλὸξ ἐπάνω τῆς καμίνου ἐπὶ πήχεις τεσσεράκοντα ἐννέα καὶ διώδευσεν. καὶ ἐνεπύρισεν οὓς ηὗρε, περὶ κάμινον τῶν χαλδαίων. ὁ δὲ ἄγγελος τοῦ κυρίου συγκατέβη ἅμα τοῖς περὶ τὸν Ἀζαρίαν εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἐξετίναξεν τὴν φλόγα τοῦ πυρὸς ἐκ τῆς καμίνου. καὶ ἐποίησεν τὸ μέσον τῆς καμίνου ὡς πνεῦμα δρόσου διασυρίζων. καὶ οὐχ ἥψατο αὐτῶν καθόλου τὸ πῦρ. καὶ οὐκ ἐλύπισεν, οὐδὲ ἠνώχλησεν αὐτούς.

Τότε οἱ τρεῖς ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος ὕμνουν, καὶ ἐδόξαζον καὶ εὐλόγουν τὸν θεὸν ἐν τῇ καμίνῳ, λέγοντες.

Εὐλογητὸς εἶ κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν. καὶ αἰνετὸς, καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας. καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον, καὶ ὑπερύμνητον καὶ ὑπερυψούμενον εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας δόξης σου, καὶ ὑπερύμνητος, καὶ ὑπερένδοξος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Καὶ μετὰ βραχέα.

Εὐλογεῖτε Ἀνανία, Ἀζαρία, καὶ Μισαὴλ τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι ἐξείλετο ἡμᾶς ἐξ ᾅδου, καὶ ἔσωσεν ἡμᾶς ἐκ χειρὸς θανάτου. καὶ ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ καμίνου μέσης καιομένης φλογὸς, καὶ ἐκ μέσου πυρὸς ἐρρύσατο ἡμᾶς.

Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ ὅτι χρηστὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

Εὐλογεῖτε πάντες οἱ σεβόμενοι τὸν κύριον τὸν θεὸν, τῶν θεῶν, ὑμνεῖτε καὶ ἐξομολογεῖσθε, ὅτι εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

Καὶ Να-

ſuetudinem tuam, & ſecundum multitudinem miſericordiæ tuæ: & erue nos ſecundum mirabilia tua, & da gloriam nomini tuo Domine. Et confundantur omnes qui oſtendunt ſeruis tuis mala, & confundantur ab omni potentia & poteſtate; & robur eorum conteratur. Et ſciant quia tu es Dominus Deus ſolus, & glorioſus ſuper omnem orbem terrarum.

Et non ceſſabant, qui miſerant eos miniſtri regis ſuccendentes fornacē naphta, & pice, & ſtupa, & malleolis. Et effundebatur flamma ſuper fornacem in cubitos quadraginta nouē, & erupit, & incendit quos inuenit circa fornacem Chaldæorū. Angelus autem Domini deſcendit cum Azaria & ſocijs ejus in fornacem. Et excuſſit flammam ignis de fornace, & fecit medium fornacis, quaſi ventum roris flantem. Et non tetigit eos omnino ignis, neq; contriſtauit, nec quicquā moleſtiæ intulit.

Tunc hi tres quaſi ex vno ore laudabant & glorificabant, & benedicebant Deum in camino dicentes.

Benedictus es Domine Deus patrum noſtrorum & laudabilis & ſuperexaltatus in ſæcula. Et benedictum nomen tuū ſanctum, & ſuperlaudabile & ſuperexaltatum in ſæcula. Benedictus es in templo ſanctæ gloriæ tuæ, & ſuperlaudabilis & ſuperglorioſus in ſæcula.

Et paullo inferius.

Benedicite Anania, Azaria, & Miſaël Domino, laudate & ſuperexaltate eum in ſæcula, quia liberauit nos de inferno, & ſaluauit nos de manu mortis. & liberauit nos de fornace media ardentis flammæ, & ex medio igne liberauit nos.

Confitemini Domino, quoniam bonus, quoniam in ſæculum miſericordia ejus.

Benedicite omnes colentes Dominum, Deo Deorum: laudate & confitemini, quia in omnia ſæcula miſericordia ejus.

Καὶ Ναβουχοδονόσωρ ἤκουσεν ὑμνούντων αὐτῶν, καὶ ἐθαύμασεν, καὶ ἐξανέστη ἐν σπουδῇ, καὶ εἶπε τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ· οὐχὶ τρεῖς ἄνδρας ἐβάλομεν ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς πεπεδημένους; καὶ εἶπον τῷ βασιλεῖ. Ἀληθῶς βασιλεῦ· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς. ὧδε, ἐγὼ ὁρῶ ἄνδρας τέσσαρας λελυμένους, καὶ περιπατοῦντας ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς, καὶ διαφθορὰ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς. καὶ ἡ ὅρασις τοῦ τετάρτου ὁμοία υἱῷ θεοῦ.

Τότε προσῆλθεν Ναβουχοδονόσωρ πρὸς τὴν θύραν τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης, καὶ εἶπεν· Σεδρὰχ, Μισὰχ καὶ Ἀβδεναγὼ, οἱ δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου ἐξέλθετε καὶ δεῦτε. καὶ ἐξῆλθον Σεδρὰχ, Μισὰχ, καὶ Ἀβδεναγὼ ἐκ μέσου τοῦ πυρός.

Καὶ συνάγονται οἱ σατράπαι, καὶ οἱ στρατηγοὶ, καὶ οἱ τοπάρχαι, καὶ οἱ δυνάσται τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθεώρουν τοὺς ἄνδρας ὅτι οὐκ ἐκυρίευσε τὸ πῦρ τοῦ σώματος αὐτῶν, καὶ ἡ θρὶξ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν οὐκ ἐφλογίσθη, καὶ τὰ * σαράβαρα αὐτῶν οὐκ ἠλλοιώθησαν, καὶ ὀσμὴ πυρὸς οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς. Καὶ προσεκύνησεν βασιλεὺς ἐνώπιον αὐτῶν τῷ κυρίῳ. Καὶ ἀπεκρίθη Ναβουχοδονόσωρ καὶ εἶπεν· Εὐλογητὸς ὁ θεὸς τοῦ Σεδρὰχ Μισὰχ καὶ Ἀβδεναγὼ, ὃς ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετο τοὺς παῖδας αὐτοῦ, ὅτι ἐπεποίθησαν ἐπ' αὐτῷ, καὶ τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ἠλλοίωσαν καὶ παρέδωκαν τὰ σώματα αὐτῶν εἰς πῦρ ὅπως μὴ λατρεύσωσι, μηδὲ προσκυνήσωσι παντὶ θεῷ, ἀλλ' ἢ τῷ θεῷ αὐτῶν. Ἐγὼ ἐκτίθεμαι δόγμα. πᾶς λαὸς, φυλὴ, γλῶσσα, ἣ ἐὰν εἴπῃ βλασφημίαν κατὰ τοῦ θεοῦ, Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ, εἰς ἀπώλειαν ἔσονται. καὶ οἱ οἶκοι αὐτῶν εἰς διαρπαγὴν, καθότι οὐκ ἔστιν θεὸς ἕτερος. ὅστις δυνήσεται ῥύσασθαι οὕτως.

* σαράβαλα.

Τότε βασιλεὺς κατεύθυνε τὸν Σεδρὰχ, Μισὰχ καὶ Ἀβδεναγὼ ἐν τῇ χώρᾳ Βαβυλῶνος. καὶ ηὔξησεν αὐτοὺς, καὶ ἠξίωσεν αὐτοὺς ἡγεῖσθαι πάντων τῶν Ἰουδαίων τῶν ὄντων ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

μθ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιθ' Ναβουχοδονόσορος.

Τούτῳ τῷ ἔτει δεκάτῳ Ματθανίου τοῦ καὶ Σεδεκίου ὁ λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ἱερεμίαν παρὰ κυρίου, ἐν ᾧ καιρῷ ἐφυλάττετο τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς τοῦ βασιλέως Ἰούδα. ἐν ᾗ κατέκλεισεν αὐτὸν Ματθανίας,

ὁ καὶ

Et Nabuchodonoſor audiuit laudantes eos, & miratus eſt, & ſurrexit in feſtinatione, & ait optimatibus ſuis: Nonne tres viros iniecimus in medium ignis compeditos? Et dixerunt regi: verè Rex. Et dixit rex. Hic ego video viros quatuor ſolutos & ambulantes in medio ignis, & corruptio non eſt in eis. Et viſio quarti ſimilis filio Dei.

Tunc acceſſit Nabuchodonoſor ad oſtium fornacis ignis ardentis, & ait: Sidrach, Miſac, & Abdenago ſerui Dei altiſſimi, egredimini, & venite foras. Et egreſſi ſunt Sidrach, Miſac, & Abdenago de medio ignis.

Et congregantur ſatrapæ & magiſtratus, & toparchæ & potentes regis, & contemplabantur viros, quia non dominatus eſt ignis corporis eorum; & capillus capitis eorũ non eſt inflammatus, & ſarabala eorum non ſunt mutata, & odor ignis non fuit in eis. Et adorauit in conſpectu eorum rex Dominum. Et reſpondit Nabuchodonoſor & dixit. Benedictus Deus Sidrach, Miſac, & Abdenago, qui miſit angelum ſuum, & eruit ſeruos ſuos, quia confiderunt in eo. Et verbum regis immutauerũt, & tradiderũt corpora † eorum in ignem, vt non ſeruirent neq; adorarent omnem Deum, præter Deum ſuum. Ego propono decretum: Omnis populus, tribus, lingua, quæ dixerit blaſphemiam contra Deum Sidrach, Miſac, & Abdenago, in perditionem erunt, & domus eorum in rapinam, quoniam non eſt alius Deus qui poſſit liberare ſic. † ſua.

Tunc rex promouit Sidrach, Miſac, & Abdenago in prouincia Babylonis. Et euexit eos, & toti Iudæorum genti, quæ in Babylone erat, præfecit.

XLIV. OLYMPIAS.

Decimo Mathaniæ ſiue Sedeciæ anno verbum Domini factum eſt ad Hieremiam, quando cuſtodiebatur in atrio carceris regis Iudæ, in quo clauſerat eum Mathanias qui & Sedecias Sedeciæ x. Nabucodo. xix.

ὁ καὶ Σεδεκίας λέγων. Διὰ τί σὺ προφητεύεις λέγων. Οὕτως εἶπε κύριος. Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι τὴν πόλιν ταύτην ἐν χειρὶ βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ λήψεται αὐτήν. Καὶ Μαθανίας ὁ καὶ Σεδεκίας οὐ μὴ σωθῇ ἐκ χειρὸς τῶν χαλδαίων. ὅτι παραδόσει παραδοθήσεται εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ λαλήσῃ τὸ στόμα αὐτοῦ πρὸς τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὄψονται καὶ εἰσελεύσεται Μαθανίας ὁ καὶ Σεδεκίας εἰς Βαβυλῶνα. καὶ ἐκεῖ καθιεῖται, ἕως οὗ ἐπισκέψομαι αὐτὸν φησὶ κύριος. ὅτι πολεμεῖ τοὺς χαλδαίους.

α' Ναβουχοδ.

Τούτῳ τῷ ἔτει, ἐννάτῃ τοῦ τετάρτου μηνὸς, ἐρράγη ἡ πόλις Ἱερουσαλὴμ, καὶ εἰσῆλθον πάντες οἱ ἡγεμόνες Ναβουχοδονόσορ, καὶ ἔφυγεν Ματθανίας ὁ καὶ Σεδεκίας, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, νυκτὸς εἰς κῆπον αὐτοῦ, καὶ ἠθέλησαν φυγεῖν, καὶ κατεδίωκον οἱ Χαλδαῖοι ὀπίσω τοῦ βασιλέως, καὶ κατέλαβον αὐτόν. καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ διεσπάρη, καὶ ἔσφαξεν τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ὁρῶντος αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἐξετύφλωσεν, καὶ ἀπήγαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα.

ἴσε Μαρτὶν κα' ἐνίστατο τὸ ιθ' ἔτος Ναβουχοδονόσορ.

Καὶ ἐν τῷ πέμπτῳ ἐννάτῃ τοῦ μηνός. ἔτος ιθ', ἐνιαυτὸς Ναβουχοδονόσορ, ἦλθεν Ναβουζάρδαν ὁ ἀρχιμάγειρος αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐνέπρησε τὸν ναὸν κυρίου διαρκέσαντα ἔτεσιν υκε'. καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως Σεδεκίου τοῦ καὶ Ἰεχωνίου, καὶ αὐτὸν ἐνέπρησεν, καὶ πάσας τὰς οἰκείας τῆς πόλεως, καὶ πᾶν τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ κύκλῳ καθεῖλεν πᾶσα ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων, ἡ μετὰ Ναβουζάρδαν τοῦ ἀρχιμαγείρου, καὶ τοὺς καταλειφθέντας ἐν τῇ πόλει καὶ τοὺς ἐμπεπτωκότας ἀπῴκησεν πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος. τοὺς δὲ πένητας τῆς γῆς κατέλιπεν Ναβουζάρδαν εἰς ἀμπελουργοὺς, καὶ εἰς γεωργοὺς, καὶ τοὺς στύλους τοὺς χαλκοῦς τοὺς ἐν οἴκῳ κυρίου συνέτριψαν, καὶ ἔλαβον πάντα τὸν χαλκὸν αὐτῶν, καὶ ἀπήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ τοὺς ποδιστῆρας, καὶ τοὺς ἀναληπτῆρας, καὶ τὰ ψαλτήρια, καὶ τὴν στεφάνην, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὰς κρεάγρας, καὶ πάντα σκεύη τὰ χαλκᾶ, ἐν οἷς ἐλειτούργουν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰς ὑδρίας, καὶ * ἀπφὼθ, καὶ τὰ * μασμαιρὼθ, καὶ τοὺς ὑποχυτῆρας, καὶ τὰς λυχνίας,

* φιάλας.
* θυμιαματήρια.
λίβητας.

dicens: Quare tu vaticinaris dicens. Sic dixit Dominus. Ecce ego do ciuitatem istam in manu regis Babylonis, & capiet eam, & Mathanias, qui & Sedecias, non saluabitur de manu Chaldæorum, quia traditione tradetur in manus regis Babylonis; & loquetur os eius ad os ejus, & oculi eius oculos ejus videbunt. Et ingredietur Mathanias qui & Sedecias in Babylonem. Et ibi sedebit, donec visitem eum, dicit Dominus, quia pugnat contra Chaldæos.

Hoc anno die nono quarti mensis vastata est Hierusalem, & ingressi sunt duces omnes Nabuchodonosoris, fugitque Mathanias qui & Sedecias, & qui cum illo erant in hortum ejus, & voluerunt fugere, & insecuti à tergo Chaldæi regis ceperũt eum, & totus exercitus eius dissipatus est. Et occidit filios ejus coram eo, & ipsum oculis priuauit, & in Babylonem deduxit.

Mense vero quinto, die nono, qui decimus nonus est Nabuchodonosoris, venit Nabuzardan princeps coquorum Hierosolymam, & incendit templum Domini, quod steterat annis CCCCXXV. *domumq; regiam Sedeciæ, qui & Ioacim, & omnes domos ciuitatis, & totum murum Hierosolymorum in circuitu exercitus Chaldæorũ, qui erant cum Nabuzarda, dejecit, & relictos in vrbe cadentes transtulit ad regem Babylonis. Paupe-res verò terræ Nabuzardan reliquit ad colendas vineas & agros. Et columnas æreas in templo Domini comminuerunt, & quicquid erat æris acceperunt, secúmque Babylonem deportarunt, lebetes, (inquam) amulas, psalteria coronam, phialas, & creagras, omnisque generis vasa ærea in quibus sacrificabãt, & rei diuinæ operabantur; hydrias quoq; & phialas & thymiateria, & vrceos, & pelues, & cãdelabra, & libatoria,*

XXI. Martij cœpit XIX. annus Nabuchod.

Hierem. 52.

λυχνίας, καὶ τὰ Ἀμμαστρακὼθ, καὶ τὰς θυΐσκας, καὶ τοὺς κυάθους ἃ ἦν χρυσᾶ, καὶ ἃ ἦν ἀργυρᾶ, ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος, καὶ οἱ στύλοι δύο, καὶ ἡ θάλασσα μία, καὶ οἱ μόσχοι δώδεκα χαλκοῖ, οἳ ἦσαν ὑποκάτω τῆς θαλάσσης, ἃ ἐποίησεν βασιλεὺς Σολομὼν εἰς οἶκον κυρίου. οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ αὐτῶν πάντων τῶν σκευῶν τούτων.

Καὶ οὗτος Σεδεκίας ὁ καὶ Ἰεχωνίας, τὸ πονηρὸν ἐποίησεν ἐνώπιον κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ια΄ Σεδεκίου, τῇ Σὼρ, ὅπερ ἐστὶν τύρος, ἐπιφανεῖση τῇ Ἰερουσαλὴμ, διὰ τὰ συμβάντα αὐτῇ ὑπὸ Ναβουχοδονόσορος, καὶ Ναβουζαρδὰν τοῦ ἀρχιμαγείρου, προφητεύει κατ᾽ αὐτῆς Ἐζεκιὴλ δη-
* λεωπετρίαν. λῶν ὅσα αὐτῇ κακὰ ἔσται, καὶ ὡς εἰς * γεωμετρίαν καὶ ψυγμὸς σαγηνῶν ἔσται.

Ἐπὶ τούτου καὶ οἱ βασιλεῖς Ἰουδαίων ἐπαύσαντο αἰχμαλωτισθέντες ὑπὸ Ναβουχοδονόσωρ, καὶ μηκέτι ἰσχύσαντες ἐδούλευσαν Βαβυλωνίοις, καὶ Μήδοις. παρέδωκε γὰρ κύριος ὁ θεὸς τὴν βασιλείαν τῆς γῆς εἰς χεῖρας Ἀσσυρίων καὶ Χαλδαίων, καὶ Μήδων, καὶ Περσῶν.

δ΄. Μέχρι Ματθανίου τοῦ καὶ Σεκεδίου καταλήγουσιν οἱ ἐκ φυλῆς Ἰούδα βασιλεῖς, διαγενόμενοι ἐπὶ ὅλοις ἔτεσιν υοθ΄.

Τὰ ο΄ ἔτη τῆς αἰχμαλωσίας τῶν Ἰουδαίων τὰ προφητευθέντα ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, (καθὼς ἡ δευτέρα τῶν παραλειπομένων, καὶ ἡ τοῦ Ἔσδρα διδάσκει γραφὴ) τὴν ἀρχὴν ἔχει μετὰ τὸ ια΄ ἔτος Ματθανίου τοῦ Σεδεκίου, καὶ συμπληροῦνται εἰς τὸ δεύτερον ἔτος Δαρείου τοῦ ὑστάσπου βασιλέως Περσῶν.

κα΄ Ναβουχοδονόσορ.

ΙΟΥΔΑΙΩΝ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΦΑΝΙΣΜΟΥ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις νεώ.

α΄. ἔτος αἰχμαλωσίας.

Πρῶτον ἔτος ἀρχῆς ἀφανισμοῦ τοῦ νεὼ καὶ αἰχμαλωσίας τοῦ Ἰουδαίων ἔθνους πλὴν ὀλίγων, οἳ καὶ εἰς Αἴγυπτον κατέβησαν πρὸς Οὐαφρῆν βασιλέα Αἰγύπτου, μετὰ τὰς εἰς αὐτοὺς γενομένας μερικὰς αἰχμαλωσίας, καθ᾽ ἣν ὁ τῶν χαλδαίων καὶ Βαβυλωνίων βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ ἐπαύσατο πολιορκήσας τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ τὸν Σεδεκίαν ἐκτυ-

libatoria, & mortariola seu thuribula, & cyathos, quæ erãt aurea, & quæ erant argentea tulit princeps cocorum. Et columnæ duæ, & mare vnum, & vituli duodecim ænei sub mare; quæ fecit rex Solomon in domum Domini. Non erat pondus æris omnium horum vasorum.

Hic Sedecias, qui & Iechonias malum fecit coram Domino, juxta omnia quæ fecerant patres ejus.

Eodem anno XI. *Sedeciæ Sor, quod est Tyrus insultante Hierosolymitis, propter cladem quam Nabuchodonosor & Nabuzardam princeps coquorum illis intulere, vaticinatur Ezechiel, exponitq; quanta mala illi impendeant, & vt in dimensionem terræ & siccatio sagenarum erit.* XI. Sedeciæ. in nitidissimam petrã.

Sedecia regnante Iudæorum reges à Nabuchodonosore capti defecere, fractiq; Babylonis & Medis seruiere. Tradidit enim Dominus Deus regnum terræ in manus Assyriorum & Chaldæorum, Persarum & Medorum.

In Sedecia desiere reges ex tribu Juda, quorum regnum annis CCCCLXXIX. *steterat.* Finis regum Iudæ. post CCCCLXXIX. annos.

Babylonicæ seruitutis anni LXX *à Hieremia propheta (quemadmodum & 2. Paralypomenon, & Esdræ liber memorant) prædicti post* XI. *Sedeciæ regis annum cœpere: desiere* II. *anno Darij Hisdaspis filij, regis Persarum.* Nota.

IVDÆORVM IN BABYLONEM MIGRAtio & seruitus, & templi Hierosolymitani excidium.

XXI. Nabuch

Annus I. seruitutis Iudęorum apud Babylonios.

Hic primus est annus deleti templi & seruitutis Iudæorũ præter paucos, qui in Ægyptũ ad Vafren Ægypti regẽ descenderunt, post partẽ alterã Iudæorũ captam, quando Chaldæorũ & Babyloniorũ rex Nabuchodonosor, soluit obsidionem Hierosolymorum,

ἐκτυφλώσας αἰχμάλωτον ἔλαβεν. Ναβουζάρδαν δὲ ἀρχιμάγειρος μηνὶ πέμπτῳ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς, τόν τε νεὼ πυρπολεῖ διαρκέσαντα ἀπὸ πρώτης οἰκοδομῆς Σολομῶνος ἔτεσι υμϛ. Συνᾴδει δὲ ὑμῖν ὁ Κλήμης καὶ ὁ αὐτὸς ἐν τῷ πρώτῳ στρώματι φάσκων. Ἐπὶ τῆς μδ' ὀλυμπιάδος, τὴν εἰς Βαβυλῶνα αἰχμαλωσίαν τοῦ Ἰουδαίων λαοῦ γενέσθαι, βασιλεύοντος μὲν Αἰγυπτίων Οὐαφροῦ. ἄρχοντος δὲ Ἀθήνησι Φιλίππου. Συνάγεσθαί τε τὰ ο' ἔτη τῆς ἐρημίας τοῦ τόπου, ἐπὶ τὸ δεύτερον ἔτος Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου.

Ταῦτα μὲν ὁ δηλωθεὶς ἀνὴρ Ἰεζεκιὴλ ὁ προφήτης τῷ Φαραὼ Οὐαφρῆ βασιλεῖ Αἰγύπτου προφητεύει ὁπόσα αὐτῷ συμβήσεται, καὶ τῇ Αἰγύπτῳ ἀνθ' ὧν ὡς καλάμη ἡ ῥάβδος τεθλασμένη ἐγενήθη τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ.

Ὁ αὐτὸς φησὶ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀφανισμοῦ δωδεκάτῳ ἔτει αἰχμαλωσίας Ἐλιακεὶμ τοῦ καὶ Ἰωακείμ. ὅπερ ἐστὶ πρῶτον ἔτος ἀφανισμοῦ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις νεώ.

Δεκάτῳ μηνὶ πέμπτῃ τοῦ μηνὸς ἦλθεν ὁ ἀνασωθεὶς ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ ἐν χώρᾳ Χαλδαίων λέγων τῷ προφήτῃ Ἰεζεκιὴλ ἑάλωκεν ἡ πόλις. Χεὶρ δὲ κυρίου ἦν γενομένη ἐπὶ τὸν αὐτόν. προφήτην ἑσπέρας, πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὸν ἀνασωθέντα, καὶ ἠνοίχθη τὸ στόμα αὐτοῦ πρωὶ ὡς ἦλθεν πρὸς αὐτὸν ὁ ἀνασωθεὶς, καὶ ἀνοιχθέντος τοῦ στόματος αὐτοῦ οὐ συνεσχέθη ἔτι. καὶ μετὰ τοῦτο φησίν. Ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων. υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ κατοικοῦντες τὰς ἠρημωμένας πόλεις ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ λέγουσιν. εἷς ἦν καὶ κατέσχε γῆν Ἀβραάμ, καὶ ἡμεῖς πλείους ἐσμέν. ἡμῖν δέδοται εἰς κατάσχεσιν. διὰ τοῦτο εἰπὲ αὐτοῖς. Τάδε λέγει Ἀδωναῒ κύριος. Ἐπειδὴ τοῦ αἵματος ἐσθίετε, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἤρατε πρὸς τὰ εἴδωλα ὑμῶν, καὶ αἷμα ἐξεχέατε, καὶ τὴν γῆν ἐκληρονομήσατε, καὶ ἕκαστος τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον ἐμιάνατο. Ζῶ ἐγὼ λέγει κύριος, εἰ μὴ οἱ ἐν ταῖς ἠρημωμέναις μαχαίραις πεσοῦνται. καὶ οἱ ἐν τῷ πεδίῳ βρωθήσονται ἀπὸ τῶν θηρίων τοῦ ἀγροῦ, καὶ ἐρημωθήσεται ὄρη τοῦ Ἰσραὴλ διὰ τὸ μὴ εἶναι διαπορευόμενον, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος.

Δανιὴλ ἐν Βαβυλῶνι προεφήτευσεν ἐκεῖσέ τε καὶ Ἀνανίας, καὶ Ἀζαρίας, καὶ Μισαὴλ ἐγνωρίζετο. κβ'.

morũ & Sedeciæ captũ excoculauit. Nabuzardanus verò coquorũ princeps mẽse Iulio, decima mensis templũ incẽdit, quod à prima Solomonis exædificatione annis steterat quadringẽtis quinquaginta duobus. Accinit nobis Clemens, qui in primo Stromatum dicit seruitutem Iudæorum apud Babylonios cœpisse quadragesima quarta Olympiade, cũ in Ægypto Vafres regnaret, Athenis Philippus magistratum gereret. Colligi porro septuaginta annos vastationis secundo anno Darij Hystaspis filij.

Hæc vates, de quo diximus Ezechiel Pharaoni Vafre Ægypti regi præsagit, quanta illi & Ægypto mala essent euentura, quod Israëli quasi arundo & virga confracta factus sit.

Idem de euersione templi anno XII. *seruitutis Babylonicæ & Eliacim siue Ioacim regis, qui primus est annus euersi templi Hierosolymitani.*

Mense Decimo quinta mensis venit, qui fugerat ex vrbe Hierusalem in regionem Chaldæorum dicens Ezechiel prophetæ: capta est ciuitas. Manus autem Domini facta erat ad eum prophetam vesperi, antequã veniret qui fugerat, & apertum est os ejus mane, vt venit ad eum qui fugerat, & apertum os ejus non siluit amplius. Et postea subjungit. Factũ est verbũ Domini ad me dicens: Fili hominis, habitantes desertas ciuitates in terra Israël dicunt. Vnus erat Abraham, & possedit terram: & nos plures sumus: nobis data est terra in possessionem. idcirco dic ad eos. Hæc dicit Dominus Deus: qui in sanguine comeditis, & oculos vestros † tollitis ad idola vestra, & sanguinem effudistis, & terram possedistis, & vnusquisq; vxorẽ proximi sui polluit. Viuo ego, dicit Dominus, quia qui in desolatis habitant, gladio cadent, & qui in campo à bestijs agri deuorabuntur, & desolabuntur montes Israël, & quod non sit qui per eos transeat. Et scient, quia ego sum Dominus. sustulistis.

Daniel Babylone vaticinatur, ibidémq; Ananias, Azarias & Misaël clarent.

XXII.

Αἰχμαλωσίας μέ ΟΛΥΜΠΙΑΣ. κγ'.

ϐ.

γ. Τούτῳ τῷ ἔτει Ναβουχοδονόσορ, καὶ τρίτῳ τῆς αἰχμαλωσίας ἀπῴκισε Ναβουζαρδὰν πάλιν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ Ἰουδαίους ψμέ. πᾶσαι δὲ ψυχαὶ ἀπῳκίσθησαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Βαβυλῶνα ,δ' καὶ χ'.

Μετὰ Ναβουχοδονόσορ διεδέξατο τὴν Χαλδαίων ἀρχὴν ὁ υἱὸς αὐτοῦ

ΕΥΕΙΛΑΔ-ΜΑΡΟΔΑΧ ἔτη ζ'. ἐμοῦ ,δπιέ.

δ. α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐξέβαλεν Εὐειλὰδ-Μαροδὰχ ὁ υἱὸς Ναβουχοδονόσορ Ἰωακεὶμ τὸν καὶ Ἰεχονίαν ἐκ τῆς οἰκίας τῆς φυλακῆς ἧς ἐφυλάττετο, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ χρηστὰ, καὶ ἔδωκεν τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπάνω τῶν θρόνων τῶν βασιλέων τῶν μετ' αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι, καὶ ἤλλαξε τὴν στολὴν τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἤσθιεν ἄρτον διὰ παντὸς κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἔζησεν, καὶ ἡ τροφὴ αὐτοῦ τροφὴ διὰ παντὸς ἐδίδοτο αὐτῷ παρὰ τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ἕως ἡμέρας ἧς ἀπέθανεν.

*Ὀλυμπιὰς μϛ. ϐ', γ', *δ', έ, ϛ', ζ.

ε.

ϛ. μϛ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ζ. μζ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

η.

θ. Μετὰ Εὐειλὰδ-Μαροδὰχ βασιλεύει Χαλδαίων ὁ ἀδελφὸς

Αἰχμαλωσίας αὐτοῦ ΒΑΛΤΑΣΑΡ ἔτη δ', ὁμοῦ ,δπιθ'.

ι. α', ϐ. γ'.

ια.

ιϐ. Προφητείας Ἰεζεκιὴλ λ', καὶ λ' προφητείας Δανιὴλ ἐν Βαβυ-

ιγ. λῶνι. δ'.

ιδ.

Βαλτάσαρ ὁ βασιλεὺς ἐποίησε δεῖπνον μέγα τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ, ἀνδράσι ,α κατέναντι τῶν χιλίων, πίνων Βαλτάσαρ εἶπεν ἐν τῇ γεύσει τοῦ οἴνου, ἐξενεγκεῖν τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ, καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ ἐξήνεγκε Να-

*ἐπιον βουχοδονόσορ, ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ * πινέτωσαν ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ, καὶ αἱ παλλακαὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ παράκοιτοι αὐτοῦ. καὶ ἠνέχθησαν τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ, καὶ τὰ ἀργυρᾶ ἃ ἐξήνεγκεν ἐκ τοῦ ναοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ ἔπινον ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ, καὶ αἱ παλλακαὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ παρά-

κοιτοι

XLV. OLYMPIAS. XXIII. Transmigr. annus II. I.

Hoc anno XXIII. *Nabuchodonosoris, qui tertius est transmigrationis, rursum transtulit Nabuzardan ex Hierusalem Iudæos* DCCXLV. *Numerus autem abductorum ex Hierusalem in seruitutem Babylonicam fuit* MMMM. *&* DC.

Nabuchodonosoris regnum excepit apud Chaldæos EVILAD-MARODACH *filius ejus, qui non amplius* VII. *annis imperauit. A. M.* MMMMCMXV. I. 4915.

Hoc anno Euilad-Marodach Nabuchodonosoris filius Ioacimum siue Iechoniam è carcere, quo detinebatur, eduxit, soliumq; ejus posuit super thronum regum, qui erant cum eo Babylone, & mutauit vestes ejus quas habuerant in carcere, & comedebat panē semper in conspectu ejus cunctis diebus vitæ suæ. Annonam quoq; constituit ei sine intermissione, quæ dabatur ei à rege Babylonis ex die in diem vsq; ad diem mortis suæ. † Hic inserēda Olymp. XLVI.

II. III. † IV. V. VI. VII.

XLVI. OLYMPIAS.

XLVII. OLYMPIAS. Transmigr. V. VI. VII. VIII. IX.

Secundum Euilad-Marodach Chaldæis imperauit frater ejus BALTASAR ***annos*** IV. *A. M* MMMMCMXIX. 4919.

I. II. III. Transmigr. X. XI. XII. XIII. XIV.

Vaticinantur Babylone Ezechiel & Daniel XXX. *annos.*

IIII.

Baltasar rex fecit cœnam magnam optimatibus suis mille, & coram mille vinum bibens Baltasar præcepit in gustu vini, vt adferrentur vasa aurea & argentea, quæ asportauit Nabuchodonosor pater ejus de templo, quod est in Hierusalem, & bibant in eis rex, & magnates ejus, & concubinæ ejus, & vxores ejus. Et allata sunt vasa aurea, & argentea, quæ asportauit de templo Dei quod est in Hierusalem. Et bibebant in eis rex & optimates ejus, & concubinæ ejus, & vxores ejus vinum. Et Daniel 5. bibebant.

κοιτοι αὐτοῦ ἔπινον οἶνον, καὶ ᾔνεσαν τοὺς θεοὺς τοὺς χρυσοῦς, καὶ ἀργυροῦς, καὶ χαλκοῦς, καὶ σιδηροῦς, καὶ ξυλίνους, καὶ λιθίνους, καὶ τὸν θεὸν τοῦ αἰῶνος οὐκ εὐλόγησαν τὸν ἔχοντα τὴν ἐξουσίαν τοῦ πνεύματος αὐτῶν. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐξῆλθον δάκτυλοι ἀνθρώπου καὶ ἔγραφον κατέναντι τῆς λαμπάδος ἐπὶ τοῦ κονιάματος τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐθεώρει τοὺς ἀστραγάλους τῆς χειρὸς τῆς γραφούσης. Τότε τοῦ βασιλέως ἡ μορφὴ ἠλλοιώθη, καὶ οἱ διαλογισμοὶ αὐτοῦ συνετάρασσον αὐτὸν, καὶ οἱ σύνδεσμοι τῆς ὀσφύος αὐτοῦ διελύοντο, καὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ συνεκρούοντο.

Καὶ ἐβόησεν ὁ βασιλεὺς ἐν ἰσχύι, τοῦ εἰσαγαγεῖν μάγους, χαλδαίους, γαζαρηνοὺς καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπε τοῖς σοφοῖς Βαβυλῶνος. ὃς ἂν ἀναγνῷ τὴν γραφὴν ταύτην καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσῃ μοι, πορφύραν ἐνδύσεται, καὶ ὁ μανιάκης ὁ χρυσοῦς ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ τρίτος ἐν τῇ βασιλείᾳ μου ἄρξει. καὶ εἰσεπορεύοντο πάντες οἱ σοφοὶ τοῦ βασιλέως καὶ οὐκ ἠδύναντο τὴν γραφὴν ἀναγνῶναι, οὐδὲ τὴν σύγκρισιν τῷ βασιλεῖ γνωρίσαι. καὶ ὁ βασιλεὺς Βαλτάσαρ ἐταράχθη, καὶ ἡ μορφὴ αὐτοῦ ἠλλοιώθη ἐπ' αὐτῷ καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ συνεταράσσοντο. καὶ ἡ βασίλισσα εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πότου καὶ ἀπεκρίθη ἡ βασίλισσα καὶ εἶπεν· εἰς τοὺς αἰῶνας ζῆθι. μὴ ταρασσέτωσάν σε οἱ διαλογισμοί σου, καὶ ἡ μορφή σου μὴ ἀλλοιούσθω. ἔστιν ἀνὴρ ἐν τῇ βασιλείᾳ σου, ἐν ᾧ πνεῦμα θεοῦ ἅγιον. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ πατρός σου, γρηγόρησις, καὶ σύνεσις ηὑρέθη ἐν αὐτῷ. καὶ ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσωρ ὁ πατήρ σου ἄρχοντα ἐπ' ἀοιδῶν μάγων, χαλδαίων, γαζαρηνῶν κατέστησεν αὐτὸν, ὅτι πνεῦμα περισσὸν ἐν αὐτῷ καὶ φρόνησις καὶ σύνεσις, συγκρίνων ἐνύπνια, καὶ ἀναγγέλλων † κρατούμενα, καὶ λύων συνδέσμους Δανιὴλ, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐπέθηκεν αὐτῷ ὄνομα Βαλτάσαρ. νῦν οὖν κληθείτω, καὶ τὴν σύγκρισιν ἀναγγελεῖ σοι. Τότε Δανιὴλ εἰσήχθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δανιήλ. Σὺ εἶ Δανιὴλ ὁ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας ἧς ἤγαγεν ὁ βασιλεὺς ὁ πατήρ μου. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς ἤκουσα περί σου ὅτι πνεῦμα θεοῦ ἐν σοί, καὶ γρηγόρησις, καὶ σύνεσις, καὶ σοφία περισσὴ ηὑρέθη ἐν σοὶ, καὶ νῦν εἰσῆλθον ἐνώπιόν μου οἱ

† ἀποκρύφματα.

laudauerunt Deos suos aureos, & argenteos, & æreos, & ferreos, & ligneos, & lapideos. In eadem hora exierũt digiti manus hominis, & scribebant contra lampadem in superficie parietis domus regis. Et rex videbat articulos scribentis. Tunc facies regis immutata est, & cogitationes ejus turbabant eum, & compages lumborum ejus soluebantur, & genua ejus collidebantur.

Et clamauit rex in fortitudine vt introducerentur magi, Chaldæi & aruspices. Et dixit sapientibus Babylonis: Quicunq; legerit scripturam hanc, & conjecturam ejus notam fecerit mihi, purpura vestietur, & torques aurea super collum ejus, & tertius in regno meo imperabit. Et ingressi sunt omnes sapientes regis, & non potuerunt scripturam legere, neque conjecturam manifestare regi. Et rex Baltasar conturbatus est, & forma ejus mutata est in eo, & optimates ejus conturbati sunt. Et regina ingressa est in domum conuiuij, & respondit regina & dixit: rex in æternum viue: Non conturbent te cogitationes tuæ, & forma tua non immutetur. Est vir in regno tuo, & in diebus patris tui, in quo spiritus Dei sancti est, vigilantia, & intellectus inuentus est in eo. Et rex Nabuchodonosor pater tuus principem incantatorum, magorum, Chaldæorum, aruspicum constituit eum, quia spiritus amplior in eo, & prudentia, & intellectus, conjectura cognoscens somnia, & annuncians occulta, & soluens ligaturas Daniel. Et rex imposuit illi nomen Baltasar. Nunc ergo vocetur, & conjecturam ejus annunciabit tibi. Tunc Daniel introductus est coram rege, & dixit rex Danieli: Tu es Daniel de filijs captiuitatis Iudææ, quam adduxit rex pater meus? Et dixit rex: Audiui de te, quoniam spiritus DEI est in te, & vigilantia, & intellectus, & sapientia abundans inuenta est in te. Et nunc ingressi sunt in conspectu meo

μου οἱ σοφοὶ, μάγοι, χαλδαῖοι, γαζαρηνοὶ ἵνα τὴν γραφὴν ταύτην ἀναγνῶσι, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσωσί μοι. οὐκ ἠδυνήθησαν ἀπαγγεῖλαί μοι. καὶ ἐγὼ ἤκουσα περὶ σοῦ, ὅτι δύνασαι κρίματα συγκρῖναι. Νῦν οὖν ἐὰν δυνηθῇς τὴν γραφὴν ἀναγνῶναι, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσαι μοι, πορφύραν ἐνδύσῃ, καὶ ὁ μανιάκης ὁ χρυσοῦς ἐπὶ τὸν τράχηλόν σου, καὶ τρίτος ἐν τῇ βασιλείᾳ μου ἄρξεις. Τότε ἀπεκρίθη Δανιὴλ, καὶ εἶπεν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. τὰ δόματά σου σοὶ ἔστω, καὶ τὴν δωρεὰν τῆς οἰκείας σου ἑτέρῳ δός. Ἐγὼ δὲ τὴν γραφὴν ἀναγνώσομαι τῷ βασιλεῖ, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσω σοι. Βασιλεῦ, ὁ θεὸς ὁ ὕψιστος τὴν βασιλείαν, καὶ τὴν μεγαλωσύνην, καὶ τὴν δόξαν ἔδωκεν Ναβουχοδονόσωρ τῷ πατρί σου. καὶ ἀπὸ τῆς μεγαλωσύνης ἧς ἔδωκεν αὐτῷ πάντες οἱ λαοὶ, φυλαὶ, γλῶσσαι ἦσαν τρέμοντες, καὶ φοβούμενοι ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. οὓς ἠβούλετο ἀνῄρει, καὶ οὓς ἠβούλετο αὐτὸς ἔτυπτεν, καὶ οὓς ἠβούλετο αὐτὸς ὕψου, καὶ οὓς ἠβούλετο αὐτὸς ἐταπείνου, καὶ ὅτε ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐκραταιώθη τοῦ ὑπερηφανεύεσθαι, κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας, καὶ ἡ τιμὴ ἀφῃρέθη ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐξεδιώχθη, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ μετὰ τῶν θηρίων ἐδόθη, καὶ μετὰ ὀνάγρων ἡ κατοικία αὐτοῦ, καὶ χόρτον ὡς βοῦν ἐψώμιζον αὐτόν. καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐβάφη ἕως οὗ ἔγνω ὅτι κυριεύει ὁ ὕψιστος τῆς βασιλείας τῶν αἰώνων ἀνθρώπων, καὶ ᾧ ἐὰν δόξῃ δώσει αὐτήν. καὶ σὺ οὖν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Βαλτάσαρ οὐκ ἐποίησας τὴν καρδίαν σου κατ' ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, οὐ πάντα ταῦτα ἔγνως, καὶ ἐπὶ τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεὶς, καὶ τὰ σκεύη τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἤνεγκας ἐνώπιόν σου, καὶ σὺ καὶ οἱ μεγιστᾶνές σου,
* ἔπινον. καὶ παλλακαί σου, καὶ αἱ παράκοιτοί σου οἶνον * ἔπιναν ἐν αὐτοῖς, καὶ τοὺς θεοὺς τοὺς χρυσοῦς καὶ ἀργυροῦς, καὶ χαλκοῦς, καὶ σιδηροῦς, καὶ ξυλίνους, καὶ λιθίνους, οἱ οὐ βλέπουσι, καὶ οὐ γινώσκουσιν ᾔνεσας. καὶ τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ οὗ ἡ πνοή σου ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοί σου, αὐτὸν οὐκ ἐδόξασας. Διὰ τοῦτο ἐκ προσώπου αὐτοῦ ἀπεστάλη ἀστράγαλος χειρὸς, καὶ τὴν γραφὴν ταύτην ἐνέταξεν. καὶ αὕτη ἡ γραφὴ ἡ ἐντεταγμένη. Μανὴ. Θεκὲλ. Φαρές. Τοῦτο τὸ σύγκριμα

τοῦ ῥή-

Digitized by Google

meo sapientes, magi, † Sarazeni, vt scripturam hanc legant, & conjecturam ejus notam faciant mihi, & non potuerunt annũciare mihi. Et ego audiui de te, quia potes conjecturas conjectare. Nunc ergo si potueris scripturam hanc legere, & conjecturam ejus notam facere mihi, purpuram indues, & torques aurea erit super collum tuum, & tertius in regno meo imperabis. Tunc respondit Daniel. & dixit in cõspectu regis. Dona tua tibi sint, & munus domus tuæ alteri da. Ego autem scripturam legam regi, & conjecturam ejus notam faciam tibi. Rex Deus altissimus regnum, & magnificentiam, & honorem, & gloriam dedit Nabucodonosor patri tuo. Et de magnificentia quam dedit ei, omnes populi, tribus, linguæ erant trementes & timentes eum. Quos volebat ipse interficiebat, & quos volebat, ipse percutiebat, & quos volebat, exaltabat, & quos volebat, humiliabat. Et quando exaltatum est cor ejus, & spiritus ejus confortatus est, vt superbiret, depositus est à throno regni sui, & honor ablatus est ab eo, & ab hominibus expulsus est, & cor ejus cum bestijs datum est, & cum onagris habitatio ejus, & fœno quasi bouem cibabant illum, & de rore cœli corpus ejus intinctum est, donec cognouit, quia dominatur altissimus regni hominum, & cui visum fuerit, dabit illud. Et tu filius ejus Baltasar non posuisti cor tuum in conspectu Dei, nec omnia hæc intellexisti. Et contra Dominum Deum cœli exaltatus es, & vasa domus ejus attulisti coram te, & tu, & optimates tui, & concubinæ tuæ, & vxores tuæ vinum bibebatis in eis, & , deos aureos & argenteos, & æreos, & ferreos, & ligneos, & lapideos, qui non vident, & non intelligunt, laudasti. At Deum, cujus spiritus tuus in manu sua, & omnes vitæ tuæ, ipsum non glorificasti. Idcirco à facie ejus missus est articulus manus, & scripturã hanc ordinauit. Et hæc scriptura ordinata: MANE, THECEL, PHARES. Hæc conjectura verbi: MANE: Garazeni

τοῦ ῥήματος. Μανή· ἐμέτρησεν ὁ θεὸς τὴν βασιλείαν σου, καὶ ἐπλήρωσεν αὐτήν. Θεκέλ· κατεστάθη ἐν ζυγῷ, καὶ ηὑρέθη ὑστεροῦσα. Φαρές. διῄρηται ἡ βασιλεία σου, καὶ ἐδόθη Μήδοις καὶ Πέρσαις. καὶ εἶπεν Βαλτάσαρ, καὶ ἐνέδυσαν τὸν Δανιὴλ πορφύραν, καὶ τὸν μανιάκην τὸν χρυσοῦν περιέθηκαν περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἐκήρυξεν τὰ περὶ αὐτοῦ εἶναι αὐτὸν ἄρχοντα τρίτον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. Ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἀνῃρέθη Βαλτάσαρ ὁ Χαλδαῖος, καὶ Δαρεῖος ὁ Μῆδος παρέλαβε τὴν βασιλείαν.

μη' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Μετὰ Βαλτάσαρ βασιλεύει Χαλδαίων ΔΑΡΕΙΟΣ ὁ ΜΗΔΟΣ

ἔτη γ', ͵ϛμϛ' ͵δπκϛ'.

α'.

Αἰχμαλωσίας. ιε'.

Οὗτος Δαρεῖος κατέστησεν ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ σατράπας ρκ'. καὶ τούτων ἐπάνω τακτικοὺς γ'. ὧν εἷς ἐτύγχανε Δανιὴλ ὁ προφήτης. συσκευῇ δὲ καὶ διαβολῇ τῶν αὐτῶν σατραπῶν, καὶ τακτικῶν πεισθεὶς ὁ Δαρεῖος ἔβαλε τὸν Δανιὴλ εἰς λάκκον λεόντων, καὶ οὐκ ἐφθάρη διὰ τὴν εἰς τὸν θεὸν μετὰ πεποιθήσεως προσκύνησιν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ἄγγελος κυρίου τῷ Ἀμβακούμ. ἀπένεγκαι τὸ ἄριστον ὃ ἔχεις εἰς Βαβυλῶνα τῷ Δανιὴλ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων. καὶ εἶπεν Ἀμβακούμ. κύριε, Βαβυλῶνα οὐχ ἑώρακα, καὶ τὸν λάκκον οὐ γινώσκω ποῦ ἐστιν. καὶ ἐπελάβετο ὁ ἄγγελος κυρίου τῆς κορυφῆς αὐτοῦ καὶ βαστάσας τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἔθηκεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα ἐπάνω τοῦ λάκκου ἐν τῷ ῥοίζῳ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ, καὶ ἐβόησεν Ἀμβακοὺμ Δανιὴλ, Δανιὴλ λάβε τὸ ἄριστον, ὃ ἀπέστειλέν σοι ὁ θεός. εἶπε δὲ Δανιήλ· ἐμνήσθης γάρ μου ὁ θεὸς, καὶ οὐκ ἐγκατέλειπες τοὺς ἐκζητοῦντάς σε, καὶ ἀναστὰς Δανιὴλ ἔφαγεν. ὁ δὲ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἀπεκατέστησε τὸν Ἀμβακοὺμ παραχρῆμα ἐπὶ τὸν τόπον αὐτοῦ.

Τῷ αὐτῷ πρώτῳ ἔτει ἐνύπνιον εἶδεν Δανιὴλ, ὃς ἐπεκλήθη Βαλτάσαρ τὸ τῶν τεσσάρων θηρίων, λεαίνης, ἄρκτου, παρδάλεως, καὶ ἑτέρου ζώου τούτων φοβερωτέρου καὶ ἰσχυροτέρου περισσῶς, ἅπινα εἰσὶ τέσσαρες βασιλεῖαι ἐξαιρούμεναι ἀπὸ τῆς γῆς.

Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ ἔτει καὶ τὸν παλαιὸν τῶν ἡμερῶν εἶδεν, ἕως οὗ θρόνοι

mensurauit Deus regnum tuum, & impleuit illud. THECEL: appensum est in statera, & inuentum est posterius. PHARES: diuisum est regnum tuum, & datum est Medis & Persis. Et dixit Baltasar, & induerunt Danielem purpura, & torquem auream circumposuerunt circum collum ejus. Et prædicauit de eo esse eum principem tertium in regno suo. Eadem nocte interfectus est Baltasar rex Chaldæus, & Darius Medus accepit regnum.

XLIIX. OLYMPIAS.

Regno Baltasaris Chaldæi successit DARIVS MEDVS, *qui imperauit annos* III. *A.M.* MMMMCMXXII. 4922. Transmigr. XV.

I.

Hic Darius constituit CXX satrapas regni, quibus præfecit tres alios, quorum vnus erat Daniel. Insidijs autem & calumnia satraparum & illorum ordinariorum impulsus Darius Danielem conjecit in caueam leonum, à quibus tamen læsus non est, eo quod Daniel cum spe certa Deum deprecatus esset: Et dixit Angelus Domini ad Abacuc. Defer prandium quod habes in Babylonem Danieli, qui est in specu leonum. Et dixit Abacuc: Domine Babylonem non vidi, & lacum nescio. Et arripuit eum angelus Domini in vertice, & portauit eum capillis capitis sui, posuitque in Babylonem supra lacum in impetu spiritus sui. Et clamauit Abacuc: Daniel, Daniel, accipe prandium, quod misit tibi Deus. Et dixit Daniel: Recordatus es mei Deus, & non dereliquisti amantes te. Et surgens Daniel comedit. Angelus autem Dei, restituit Abacuc repentè in locum suum.

Nota. Daniel. 14. Sed hic locus Danielis non pertinet ad hoc tempus. cum Daniel conjectus in lacũ leonũ tantum vnam noctem fuit inter leones. sed ad annũ 12. Darij secundi, de quo mox infra al. hoc idem narratur.

Eodem primo anno vidit Daniel, qui dictus est Baltasar somnium quatuor animalium, leænæ, vrsi, pardalis, & alterius his omnibus atrocioris longéque fortioris. quæ sunt quatuor regna selecta terræ.

Eodem anno vidit antiquum dierum, donec throni positi sunt

θρόνοι ἐτέθησαν, καὶ ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ, ὡσεὶ υἱὸς ἀνθρώπου ἐρχόμενος ἦν, καὶ ἕως τοῦ παλαιοῦ τῶν ἡμερῶν ἔφθασεν. καὶ αὐτῷ ἐδόθη ἡ ἀρχὴ, καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ἡ βασιλεία, καὶ πάντες λαοὶ, φυλαὶ, γλῶσσαι αὐτῷ δουλεύσωσι. καὶ ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἐξουσία αἰώνιος, ἥτις οὐ παρελεύσεται, οὐδὲ διαφθαρήσεται.

Τίς δ' ἂν εἴη κατὰ σάρκα φανεὶς τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων; θεὸς λόγος ὁ πρὸ αἰώνων γεννηθεὶς θεός.

β', γ'.

αἰχμαλωσίας ιϛ', ιζ'.

Τρίτῳ ἔτει Δαρείου ὅρασιν εἶδε Δανιὴλ ἐν Σούσοις τῇ βάρει. ἥτις ἐστὶν ἐν χώρᾳ Αἰλὰμ Βαβυλῶνος, κριὸν κερατίζοντα κατὰ θάλασσαν, καὶ βορρᾶν, καὶ νότον, ὡς πάντα τὰ θηρία μὴ ἵστασθαι ἐνώπιον αὐτοῦ. τράγον ὁρῶ ἀπὸ λιβὸς ἐρχόμενον, ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, ὃς συνέτριψε τὸν κριὸν, καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ, ὅπερ ἐστὶν βασιλείας ῥωμαίων, τὴν πρὸ αὐτῆς βασιλείαν. καὶ τὸ σπέρμα αὐτῆς συντρίψει.

Μετὰ Δαρεῖον τὸν Μῆδον ἐβασίλευσεν ΔΑΡΕΙΟΣ υἱὸς Ἀστυήρου ἀπὸ τοῦ σπέρματος Μήδων ἔτη ιγ',

ὁμοῦ ͵δϡλε'.

Αἰχμαλωσίας ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κϛ', κζ', κη', κθ'.

Τινές φασι τοῦτον τὸν Δαρεῖον, καὶ Ἀσυάγην ἐπικεκλῆσθαι.

α'.

ξ' ἔτος προφητείας Ἱερεμίου ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ.

μθ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ. β'.

ξ' ἔτος προφητείας Ἱερεμίου ἐν Αἰγύπτῳ.

γ', δ', ε'.

ν' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ϛ', ζ'. η'. θ'.

να' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ι', ια' ιβ'.

* ἴσως. αὐτῷ

Ἐργασίας μάταιον * αὐτὸ εἶναι. ἔτι δὲ καὶ τὸν δράκοντα ἀνεῖλεν ὃν ἐσέβοντο Βαβυλώνιοι, δι' ἣν αἰτίαν ἔκδοτον αὐτὸν αἰτησάμενοι ἔβαλλον εἰς λάκκον λεόντων. Ἐκ προνοίας δὲ θεοῦ διὰ Ἀμβακοὺμ τραφεὶς

ſunt, & in nubibus cœli tanquam filius hominis veniens erat, & vſq; ad antiquũ dierum peruenit: & ipſi datus eſt principatus, & honos, & regnum, & omnes populi, tribus, & linguæ ſeruient ei: & poteſtas ejus poteſtas in æternum, quæ non tranſibit, & regnum ejus non corrumpetur.

Quis autem eſſet, qui humano generi ſecundum carnem apparuit? Deus verbum quod ante ſæcula natum eſt Deus.

II. III.

Anno tertio Darij viſionem vidit Daniel Suſis in caſtro, quod eſt in terra Ælam Babylonis, arietem arietantem contra mare, & Aquilonem & Auſtrum, vt omnes beſtiæ non ſtarent in cõſpectu eius. Video hircum ab † Africo venientem ſuper faciem vniuerſæ terræ, qui contriuit arietem, & cornua ejus, hoc eſt, † imperij Romani. regnum nempe ante imperium, & regni ſucceſſionem elidet. Tranſmigr. XVI. XVII. vento. De Dario & Alexandro hic Daniel vaticinatur, non de Romanis.

Poſt Darium Medum rerum potitus eſt DARIVS *Aſſueri filius, ex ſtirpe Medorum annos* XIII. *A. M.* MMMMCMXXXV. 4935.

Sunt qui cenſeant hunc Darium, Aſtyagem cognominatum.

I. Tranſmigr. XIX XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI XXXII. XXVIII. XXIX

Annus LX. *vaticiniorum Hieremiæ in Iudæa.*

XLIX. OLYMPIAS. II.

LX. *annus prophetiæ in Ægypto.*

III. IIII. V.

L. OLYMPIAS.

VI. VII. VIII. IX.

LI. OLYMPIAS.

X. XI. XII.

Stultum eſt, † actum agere (vt ſatrapæ egere) Quin & (Daniel) draconem Babylonis cultum, interfecit. qua de cauſa per calumniam illum expoſitum feris conceſſere. Diuinat amen iocus mendoſus.

τραφεὶς ἑπτὰ ἡμέρας σῶος ἀνήχθη. καὶ ἀντὶ αὐτοῦ οἱ ὑπεναντίοι αὐτοῦ βληθέντες παρὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων παραχρῆμα ἐβρώθησαν. ιγ΄.

Αἰχμαλωσίας λ΄.

Κῦρος τὸν Ἀστυάγην καθελὼν τὴν Μήδων καθεῖλεν βασιλείαν. γεγονυῖαν ἐν ἔτεσι σνθ΄, ἥτις συνεκρίθη αὐτοῦ τῆς βασιλείας βαβυλωνίων ἡ χρυσῆ κεφαλὴ τῆς εἰκόνος, ἧς εἶδεν Ναβουχοδονόσωρ.

νβ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Περσῶν ἐβασίλευσεν πρῶτος ΚΥΡΟΣ ὁ Πέρσης ἔτη λ΄.

ὁμοῦ ͵δπξέ.

α΄.

Κῦρος ἀνῆκε τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν Ἰουδαίων ἔθνους πορεύεσθαι εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. καθ᾽ ὃν ἐπανελθόντες ἀπὸ Βαβυλῶνος ἀμφὶ τὰς πέντε μυριάδας Ἰουδαίων. Τὸ θυσιαστήριον ἤγειρον, καὶ θεμελίους κατέβαλον τὸ τοῦ ἱεροῦ. Τῶν δὲ περιοίκων ἐθνῶν ἐπισχόντων διέμεινεν τὸ ἔργον ἀτελὲς μέχρι δευτέρου ἔτους Δαρείου τοῦ ὑστάσπου βασιλέως περσῶν, μόνου τοῦ θυσιαστηρίου συνεστῶτος. Ἐπεὶ δὲ ἡ προφητεία μέμνηται Δαρείου, καὶ τῶν τριῶν προφητῶν, Ἀγγαίου, καὶ Ζαχαρίου, καὶ Μαλαχίου τοῦ καὶ ἀγγέλου, προφητευόντων προεφήτευον ἐν Περσίδι Δανιὴλ καὶ Ἰεζεκιήλ. ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ Ἀμβακοὺμ, Ἀγγαῖος καὶ Ζαχαρίας. καθ᾽ οὓς ἐν Περσίδι Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ ἱερεὺς ἐγνωρίζετο. καὶ Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ βασιλικοῦ γένους ὢν. οἳ καὶ ἡγήσαντο τῆς ἀπὸ Βαβυλῶνος ἐπανόδου.

Τῷ Δανιὴλ, ἐν τῷ αὐτῷ πρώτῳ ἔτει Κύρου λόγος ἀπεκαλύφθη ἐν ἡμέρᾳ εἰκοστῇ τετάρτῃ τοῦ πρώτου μηνὸς ὄντι ἐν τῷ χείλει ποταμοῦ τὰ περὶ τῶν πέντε βασιλέων τῶν ἐπαναστησομένων καὶ τὰ περὶ τῆς παντελοῦς ἐρημώσεως Ἱερουσαλὴμ καὶ τοῦ θυμιάματος, καὶ τοῦ χρίσματος τοῦ ἐν αὐτῇ καὶ τὰ περὶ τῆς τῶν ἐθνῶν κλήσεως. ἐν ᾧ ἔτει Δανιὴλ ἐκοιμήθη προφητεύσας ἔτη ν΄. β΄, γ΄, δ΄.

αἰχμαλωσίας λβ΄ λγ΄ λδ΄, λε΄ λϛ΄ λζ΄, λη΄ λθ΄ μ΄.

νγ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

έ, ϛ΄, ζ΄.

Σιμωνίδης ἐγνωρίζετο. η΄.

Χίλων ὁ τῶν ἑπτὰ σοφῶν ἔφορος ἐν Λακεδαιμονίᾳ ἐγένετο.

prouidentia per Abacuc septem dies pastus saluus est extractus, & illius loco ejus accusatores ab hoc eodem rege in caueam dejecti confestim à leonibus sunt hausti. XIII.

Cyrus Astyage interfecto, Medorum regnum deleuit, cum annos durasset CCLIX. *comparatum hoc erat vna cum regno Babyloniæ capiti aureo illius statuæ, quã vidit Nabuchodonosor.* Transmigr. XXX.

LII. OLYMPIAS.

Persis primus imperauit cum auctoritate regia CYRVS *annis* XXX. *A. M* MMMMCMIXV. 4965.

I. *Cyrus gentem Hebræam seruitute absolutam in patriam ac Hierosolyma dimisit, vnde & quinquaginta millia Iudæorũ Babylone profecti altare instaurarunt, & fundamenta templi posuerunt, sed vicinis gentibus Iudæos incursantibus, opus non expediuerunt vsq; ad secundum Darij Histaspis filij regis annũ solo altari erecto. Enimuerò, quia vaticinia, Darij & trium prophetarum mẽtionem faciunt, Aggai, Zachariæ & Malachiæ qui & angelus est dictus vaticinantium, in Perside Daniel & Ezechiel prophetarunt. In Iudæa Abacuc, Aggæus & Zacharias, quorum tempestate Iesus Iosedecis filius sacerdos claruit. Zorobabel item filius Salathielis, qui regia stirpe oriundus erat, qui gentem Iudæorum in patriam è Babylone reduxêre.*

Primo hoc anno Cyri Daniel cum ad Tigrim flumen esset, die vicesima quarta primi mensis mysterium de quinq; regibus secuturis, & vltima templi vastatione vrbis ac incensi, & vnctionis in ea, de gentium item vocatione ad fidem didicit, Eod. anno Daniel, cum annos L. *vaticinatus esset, vita decessit.* Mors Danielis.

II. III. IV. Transmigr. XXXII. XXXIII.

LIII. OLYMPIAS.

V. VI. VII. XXXIV. XXXV. XXXVI.

Simonides clarus. VIII. XXXVII.

Chilon vnus è septem sapientibus apud Lacedæmonios [illegible] *git. (hoc est supremum magistratum)* XXXVIII. XXXIX. XL.

LIV. OLYM-

νδ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Αἰχμαλ. μα, μβ, μγ, μδ, με.

Πυθαγόρας φυσικὸς φιλόσοφος ἐγνωρίζετο.

θ. ι.

al. Ξενοφῶν.

Ξενοφάνης ὁ κολοφώνιος ἐγνωρίζετο.

ια, ιβ.

νε ΟΛΥΜΠΙΑΣ. ιγ, ιδ.

Κροῖσος.

Κροῖσος ἐπὶ Κῦρον ἐστράτευσεν. ιε.

Κῦρος τὴν Λυδῶν βασιλείαν καθεῖλεν, καὶ Κροῖσον αἰχμαλώτησεν. Ο δὲ αὐτὸς καὶ ἄλλας βασιλείας περιεῖλεν Ἀσίας, Καρίας, Λυκίας, Ινδιῶν πρὸς Βορρᾶν, καὶ Σαβακῶν, καὶ Σκυθῶν.

ις.

Θάλης ὁ ἐξ Ἀμύου Μιλήσιος, πρῶτος φυσικὸς φιλόσοφος ἀπέθανεν ζήσας ἔτη ϟα.

νς ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιζ, ιη, ιθ.

Συνάγεται ὁ πᾶς χρόνος τῆς αἰχμαλωσίας τῶν ο ἐτῶν τῶν Ιουδαίων ἔθνους ἀριθμούμενος κατά τινας ἀπὸ τρίτου ἔτους τῆς βασιλείας Ελιακείμ, τοῦ καὶ Ιωακείμ, ἐπὶ τὸ θ, καὶ δέκατον ἔτους Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως. κατὰ δὲ ἑτέρους, ἀπὸ ἀρχῆς τῆς Ιερεμίου προφητείας ἣ γέγονε κατὰ τὸ ιγ ἔτος Ιωσίου τοῦ τῶν Ιουδαίων βασιλέως, ἐπὶ τὸ λς Ἀσυάγης. ἀπὸ δὲ τῆς προφητείας Ιερεμίου ἐπὶ τὸ α ἔτος Κύρου ἔτη γίνεται ο. ὅπερ δοκεῖ πιθανὸν εἶναι. τὸ δὲ ἀληθὲς τῆς ἐρημίας τοῦ ἱεροῦ ἡ ἑπταηκονταετία ἐπὶ τὸ δεύτερον ἔτος Δαρείου τοῦ ὑστάσπου περαιοῦται ἀπὸ θ καὶ ι ἔτους Ναβουχοδονόσωρ ἀρχομένη. κ.

Θέογνις ποιητὴς ἐγνωρίζετο.

νζ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κα, κβ. Φερεκύδης ἱστοριοποιὸς ἐγνωρίζετο καὶ Πυθαγόρας.

κγ, κδ.

Αἰχμαλωσία. ...

νη ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κε, κς, κζ, κη.

νθ ΟΛΥΜΠΙΑΣ. κθ, λ.

Τόμυ-

LIV. OLYMPIAS.

Transmigr. XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV.

Pythagoras Physicus celebratur. IX. X.

Xenophanes Colophonius floruit.

XI. XII.

LV. OLYMPIAS. XIII. XIV.

Crœsus Cyro bellum mouet. XV.

Cyrus Lydorum regnum tollit, Crœsum vincit, aliáq; regna Asiæ, Cariæ, Lyciæ, Indorúmq; ad Aquilonem pertinentia occupat, nec non Sabacorum & Scytharum.

XVI.

Thales Amyi filius Milesius disciplinæ physicæ princeps fit emortualis, cum annos vixisset XCI.

LVI. OLYMPIAS.

XVII. XVIII. XXIX.

Colliguntur vniuersi anni transmigrationis Iudæorum, LXX *si, vt quorundam est opinio, numeres à tertio anno regni Eliacim seu Ioacim, ad annum vsq;* XIX. *Cyri regis Persarum. vt alij sentiũt, ab exordio prophetiæ Hieremiæ, quæ cœpit* XIII. *anno Iosiæ regis Iudæ, vsque ad* XXXVI. *annum Astyagis. A prophetia autẽ Hieremiæ vsq; ad primum annum Cyri numerantur anni* LXX *quod videtur verisimilius. Sed enim reipsa illud spacium annorum septuaginta, ritè conficitur, si ab euersione templi, hoc est, à* XIX. *Nabuchodonosoris anno vsq; ad annum secundum Darij Hysdaspis numeres.* XX.

Theognis poëta clarus habetur.

LVII. OLYMPIAS.

Transmigr. LI. LII. LIII. LIV. LV. LVI. LVII. LVIII. LIX.

XXI. XXII.

Pherecides historicus & Pythagoras clarent.

XXIII. XXIV.

LVIII OLYMPIAS.

XXV. XXVI. XXVII. XXVIII.

LIX. OLYMPIAS. XXIX. XXX.

VV *Tomyris*

Τόμυρις γυνὴ Μασσαγετῶν βασίλισσα Κῦρον ἀνεῖλεν. Μετὰ

αἰχμαλωσίας νς΄, νζ΄, νη΄, νθ΄, ξ΄, ξα΄, ξβ΄, ξγ΄, ξδ΄, ξε΄.

Κῦρον Περσῶν ἐβασίλευσε δεύτερος ΚΑΜΒΥΣΗΣ υἱὸς Κύρου ἔτη η΄. ὁμοῦ ,δπογ΄.

α΄.

Καμβύσην φασὶν παρ᾽ Ἑβραίοις δεύτερον Ναβουχοδονόσορ καλεῖσθαι, ἐφ᾽ οὗ τὴν κατὰ Ἰουδὶθ ἱστορίαν λέγουσιν γεγενῆσθαι.

β΄.

Ἡλίου ἔκλειψις γέγονε.

ξς΄. ξ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

γ΄, δ΄, ε΄, ς΄.

Αἰχμαλωσίας ξζ΄, ξη΄, ξθ΄, ο΄.

Καμβύσης Αἰγύπτου κατέσχεν.

* Ἀμμονόφιν.

Ὁ δὲ αὐτὸς καὶ τὸν * Ἀμμενόφιν, ὃς Μέμνων νομιζόμενος εἶναι λίθος, καὶ φθεγγόμενος, τέμνει. ὑφορώμενος γοητείαν τινὰ εἶναι αὐτῷ ὡς ἱστορεῖ Πολύαινος Ἀθηναῖος.

ξα΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Περσῶν τρίτοι ἐβασίλευσαν δύο ἀδελφοί. Μέρδιος καὶ Πατζάτης μῆνας ζ.

Περσῶν τέταρτος ἐβασίλευσεν ΔΑΡΕΙΟΣ ΥΣΤΑΣΠΟΥ

ἔτη λς΄ ὁμοῦ ,εθ΄.

α΄, β΄.

οα΄. Ἔτους δευτέρου Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου τοῦ Περσῶν καὶ Ἀσσυρίων, καὶ Αἰγυπτίων βασιλέως, ἐφ᾽ οὗ ἅμα Ἀγγαῖος καὶ Ζαχαρίας, καὶ ὁ ἐκ τῶν ιβ΄ ἄγγελος προφητεύουσιν.

Ἐπληρώθη τὰ ο΄ ἔτη τῆς ἐρημίας τοῦ ἱεροῦ, ὡς μάρτυς ἐχέγγυος ὁ προφήτης Ζαχαρίας ἔτους δευτέρου Δαρείου εἰπών.

Κύριε παντοκράτορ ἕως τίνος οὐ μὴ ἐλεήσεις τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, ἃς ὑπερεῖδες. Τοῦτο τὸ ο΄ ἔτος. καὶ κατὰ μὲν Κῦρον ἡ τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ Ἰουδαίων ἔθνους ἐλευθερία γίνεται, καὶ ἡ συγχώρησις τῆς τοῦ ἱεροῦ οἰκοδομῆς, εἰς ἔργον δὲ χωρεῖ καὶ τελειοῦται ὁ ναὸς κατὰ τὸ η΄ ἔτος Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου καθ᾽ ὃ ἱεράτευεν Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσέδεκ

ἅμα

Tomyris Massagetarum regina Cyrum interfecit. Cyrum secutus est in regno Persarum CAMBYSES *Cyri filius, qui secundus regnauit annos* IIX. *A. M.* MMMMCMLXXIII. Transmigr. LX. LXI. LXII LXIII. LXIV. LXV. 4973.

I.

Ajunt Cambysen apud Hebræos alterum Nabuchodonosorem appellatum, sub quo historiam Iudithæ contigisse memorant. Vide Pererium & Serarium. LXVI.

II.

Ecclipsis solis fuit.

LX. OLYMPIAS.

III. IV. V. VI.

Cambyses Ægyptum occupat. Nota.

Idem† Ammenophin, qui Memnon lapis vocalis esse credebatur, dissecuit, quod putaret præstigias esse meras, vti Polyænus Abeniensis tradit. † Ammonophin. Ammonis f. simulacrum forma serpẽtis. Ammon alioqui arietis figura.

LXI. OLYMPIAS.

Tertio loco apud Persas regnum occuparunt germani duo fratres Merdius & Patzates menses VII. LXVII.

Persis rex quartus fuit DARIVS HISTASPIS *filius, annos* XXXVI. *A. M.* MMMMMIX. LXIIX. LXIX. LXX. 5009.

I. II.

Altero Darij II. Hystaspis filio Persarum, Assyriorum, Ægyptiorum regis anno Aggæus, Zacharias, & qui ex XII. dictus est Angelus vaticinantur.

Hoc anno LXX *anni templi euersi fuerunt expleti, vt amplissimus testis Zacharias anno II. Darij dicit.*

Omnipotens Domine, quousque tandem non misereberis nostri super Hierusalẽ & ciuitatib. Iuda, quas abjecisti. Hic est annus quo ex Cyri edicto (dudũ edito) libertas reddita Iudæis, & potestas data templi instaurãdi, sed vicinis populis interim opus ꝓhibentibus non nisi octauo Darij Histaspis F. regis anno perfici potuit, quo tẽpore IESVS Iosedecis F. vnà cũ ZOROBABELE

ἅμα ΖΟΡΩΒΑΒΕΛ τοῦ Σαλαθιὴλ τῶν παροίκων, ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ τὴν οἰκοδομὴν ἐπισχόντων. παρατηρητέον δὲ ὡς μετὰ τὴν ἐπάνοδον τῆς αἰχμαλωσίας οὐκ ἔτι βασιλεὺς μνημονεύεται τοῦ λαοῦ, ἐπειδὴ ἤγγιζεν τοῦ ἐπουρανίου βασιλέως ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ἡ κατὰ σάρκα ἀνάδειξις. Συνᾴδει δὲ τούτοις καὶ ὁ Κλήμης ὁ ἐν τῷ πρώτῳ στρώματι γράφων οὕτως· καὶ ἔμεινεν ἡ αἰχμαλωσία ἔτη ο΄ καταλήξασα εἰς τὸ β΄ ἔτος Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου Περσῶν καὶ Ἀσσυρίων καὶ Αἰγυπτίων γενομένου βασιλέως. ἐφ' οὗ Ἀγγαῖος καὶ Ζαχαρίας, καὶ ὁ ἐκ τῶν ιβ΄ Ἄγγελος προφητεύουσι. Καὶ ταῦτα μὲν ὁ δηλωθεὶς ἀνήρ Περὶ δὲ μέχρι δευτέρου ἔτους Δαρείου τὸ ο΄ τῆς ἐρημείας τοῦ ἱεροῦ ἔτος παρατεῖναι μάρτυς ἐχέγγυος ὁ προφήτης Ζαχαρίας ἔτους δευτέρου Δαρείου εἰπών· Κύριε παντοκράτορ, ἕως τίνος οὐ μὴ ἐλεήσῃς τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, ἃς ὑπερεῖδες. Τοῦτο ο΄ ἔτος, καὶ κατὰ μὲν Κῦρον ἡ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν Ἰουδαίων ἐλευθερία γίνεται. καὶ ἡ συγχώρησις τῆς τοῦ ἱεροῦ οἰκοδομῆς. εἰς ἔργον δὲ χωρεῖ, καὶ πληροῦται ὁ νεὼς κατὰ τὸ η΄ ἔτος Δαρείου βασιλείας.

ξβ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

γ΄.

Ἔτους τρίτου Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου ὁ ἐν Ἱεροσολύμοις νεὼς οἰκοδομεῖται ὑπὸ Ζοροβάβελ πληροῦται δὲ ἐν ς΄ ἔτεσιν.

δ΄.

Δαρεῖος φόρους ἔταξεν τοῖς ὑπηκόοις πρῶτος.

ε΄, ς΄, ζ΄.

ξγ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων Ἵππαρχον καὶ Ἱππίαν Ἀθηναίων τυράννους ἀνεῖλον.

η΄.

Ἐντεῦθα ἀπὸ πρώτου ἔτους Κύρου ὁ τῶν μς΄ ἐτῶν χρόνος συμπληροῦται τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ Ἱερουσαλήμ. ὅντινα χρόνον τῷ σωτῆρι ἔλεγον ἀπιστοῦντες Ἰουδαῖοι μᾶλλον δὲ οὐ νοήσαντες τὸ ὑπ' αὐτοῦ εἰρημένον ἐν τῷ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίῳ τεσσαράκοντα καὶ ἓξ ἔτεσιν ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ λέγεις ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν.

μετὰ

Salathielis filio pontificatum administrauit. Hic animaduertendum, post reditum è Babylonica seruitute Israëlitarum nullam amplius fieri mentionem regum Iudæorum, quod jam regis cœlestis IESV CHRISTI in humana natura aduentus appeteret. Facit huc Clemens Alexandrinus lib. primo Stromatum, quando ita scribit: Durauit Babylonica seruitus annos LXX. *cessauit anno secundo Darij Hystaspis Persarum, Assyriorum, & Ægyptiorum regis. quo imperante Aggæus, Zacharias, & qui ex XII. Angelus est dictus, vaticinati sunt. Hæc Clemens ille. Durasse porro templi ruinam vsq. ad annum II. Darij, qui fuit septuagesimus euersionis, ostendit copiosissimus testis Zacharias vates cum dicit: Domine omnipotens, quousq. non misereberis Hierusalem & ciuitatibus Iuda, quos contemsisti. Hoc anno septuagesimo seruitutis reddita per Cyrum Iudæis est libertas, & facultas restituendi templi, quod octauo tandem anno Darij perfectum est.* Nota. Idem priori pagina dixit

LXII. OLYMPIAS.

III.

Anno III. *Darij Histaspis templum Hierosolymitanum à Zorobabele excitatur, annis* VI. *absoluitur.*

IV. *Darius primus omnium subjectis vectigalia imposuit.*

V. VI. VII.

LXIII. OLYMPIAS.

Harmodius & Aristogiton Hipparchum & Hippiam Atheniensium tyrannos sustulerunt. VIII. τυραννοκτόνοι.

Hic primo anno Cyri, tempus quadraginta sex annorum, quo templum Hierosolymitanum est perfectum, colligitur expletum, quos annos perfidi Iudæi, cum non percepissent animo dictum Christi, vt est apud Ioannem, dixerunt quadraginta sex annis templum hoc ædificatum est: & tu dicis: in tribus diebus excitabo illud.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚ ΒΑΒΥΛΩΝΟΣ ΕΠΑΝΟΔΟΝ.

Πρῶτος μετὰ τὴν τοῦ ἱεροῦ οἰκοδομὴν ἀρχιερεύσατο ΙΗΣΟΥΣ ὁ τοῦ Ἰωσέδεκ ἅμα ΖΟΡΟΒΑΒΕΛ ἔτη λβ΄. οὗτοι τέλος ἐπιτεθήκασι τῇ τοῦ ἱεροῦ οἰκοδομῇ. Ἀπ' ἐντεῦθεν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐν ᾧ ὁ ἐν Ἱεροσολύμοις νεὼς τέλεον ἐπληρώθη ἕως τελευταίου ἔτους Ὑρκανοῦ Ἰουδαίων ἀρχιερέως καὶ βασιλέως ὑστάτου γενομένου ἐκ γένους ἱερατικοῦ ἔτη τυγχάνει υπγ΄ ὁπόσαι αἱ ζ΄ καὶ ξβ΄ τοῦ Δανιὴλ προφητευόμεναι συνάγουσιν ἑβδομάδες.

θ΄, ι΄.

ξδ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ια΄, ιβ΄, ιγ΄, ιδ΄.

ξε΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιε΄ Ἔκλειψις ἡλίου ἐγένετο.

ις΄, ιζ΄, ιη΄.

ξς΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιθ΄, κ΄, κα΄, κβ΄.

ξζ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Ἑλλάνικος ἱστοριογράφος, καὶ Δημόκριτος φιλόσοφος, καὶ Ἡράκλειτος ὁ σκοτεινὸς, καὶ Ἀναξαγόρας φυσικὸς φιλόσοφος ἐγνωρίζοντο.

κγ΄, κδ΄, κε΄, κς΄.

ξη΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κζ΄, κη΄, κθ΄, λ΄.

ξθ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

λα΄, λβ΄, λγ΄, λδ΄.

ο΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

λε΄, λς΄.

Δέον ἐν συντόμῳ μνημονεῦσαι καὶ τῶν προφητῶν, καὶ δεῖξαι καὶ αὐτοὺς περὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου προειρηκότας. καὶ ὅτι πάντες ἀπὸ τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδὰμ μέχρις Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ, εἰς τὴν μέλλουσαν κατάστασιν ἀφορῶσιν.

ΕΙΣ ΤΟΝ

POST REDITVM E BABYLONE.

Primus post templum restitutum Iesus Iosedecis filius cum Zorobabele pontificatum gessit annis XXXII. *Hi finem imposuere fabricæ templi.*

Ab hoc anno, quo templum Hierosolymitanum est perfectum vsq; ad vltimum annum Hyrcani Iudæorum pontificis & regis vltimi ex genere sacerdotũ numerantur anni CCCCLXXXIII. *quot annos efficiunt illæ septem & sexaginta duæ à Daniele prædictæ hebdomades.* IX. X. Danielis hebdomades sunt anni 483.

LXIV. OLYMPIAS.

XI. XII. XIII. XIV.

LXV. OLYMPIAS.

XV. *Ecclipsis solis accidit.*

XVI. XVII. XVIII.

LXVI. OLYMPIAS.

XIX. XX. XXI. XXII.

LXVII. OLYMPIAS.

Hellanicus historicus & Democritus Philosophus atq; Heraclitus (dictus ab obscura disputandi ratione) tenebricosus, & Anaxagoras Physicus philosophus celebrantur. Hellanicus historicus.

XXIII. XXIV. XXV. XXVI.

LXIIX. OLYMPIAS.

XXVII. XXVIII. XXIX. XXX.

LXIX. OLYMPIAS.

XXXI. XXXII. XXIII. XXIV.

LXX. OLYMPIAS.

XXXV. XXXVI.

Ostendendum hic est breuiter omniũ vatum oracula eo spectasse, vti Christi mysteria per ambages significarint, omnésq; ab vsq; Adamo vsq; ad Ioannem Baptistam, in futurum Ecclesiæ statum digitum quodammodo intenderint.

DE

Ἠλίας.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΗΛΙΑΝ.

Οὗτός ἐστιν Ἠλίας ὁ πρῶτος ἀνθρώπων τοῖς ἀνθρώποις ὑποδείξας ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων μίαν ὁδόν. Ὁ τὴν γῆν λαχὼν οἰκητήριον, καὶ τὸν οὐρανὸν *αἰθρῶν διατρέχων, ὁ θνητὸς ὑπάρχων, καὶ τοῖς ἀθανάτοις ἁμιλλώμενος, ὁ χαμαὶ βαδίζων, καὶ ὡς πνεῦμα μετ' ἀγγέλων οὐρανοπολῶν. ὁ διὰ τῆς μηλωτῆς τῷ μαθητῇ Ἐλισσαίῳ διπλᾶ τὰ χαρίσματα μεταδούς. ὁ μακροχρόνιος καὶ ἀγήρως ἄνθρωπος ὁ τῷ ἀντιχρίστῳ διατηρούμενος στρατηγός. ὁ ἀντικαθιστάμενος καὶ διελέγχων τὴν ἀπάτην, καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν αὐτοῦ. ὁ πάντας ἀνθρώπους ἐκ τῆς πλάνης αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θεὸν ἐν τῇ συντελείᾳ ἐπιστρέφων. Οὗτος ὁ τῆς δευτέρας καὶ ἐπιφανοῦς παρουσίας τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ἀξιούμενος εἶναι πρόδρομος ὡς μετὰ διακονιῶν τοῖς ἀγγέλοις ἁμιλλώμενα δόξα τῷ ταῦτα τοῖς ἀνθρώποις χαριζομένῳ θεῷ. Ἀμήν.

* ἰ. αἰθέρων vel αἰθρίας.

Ὠσηὲ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΩΣΗΕ. Σωζόμενος.

Οὗτος Ὠσηὲ τῶν ιβʹ προφητῶν ὁ πρῶτος ἀξιωθεὶς εἰπεῖν περὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ οὕτως. Ὅταν θλίβωσιν ὀρθρίσουσιν πρός με λέγοντες. δεῦτε, ἐπιστρέψωμεν πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν. ὅτι αὐτὸς ἥρπακεν, καὶ ἰάσεται ἡμᾶς μετὰ δύο ἡμέρας. ἐν τῇ ἡμέρᾳ τρίτῃ ἀναστησόμεθα ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ γνωσόμεθα. Ἐκ ταύτης χρήσεως ὁ Ἀπόστολος λέγει Παῦλος τοῖς Κορινθίοις. παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις ὃ καὶ παρέλαβον ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς, καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατὰ τὰς γραφάς. οὐκ ἔστιν ἀλλαχόθεν εὑρεῖν. Ἐπιλέγει ὁ προφήτης ἁρμόζων ἐπὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ. σάρξ μου ἐξ αὐτῶν. πάλιν λέγει. Ἐκύκλωσέν με ἐν ψεύδει Ἐφραίμ. καὶ ἐν ἀσεβείᾳ οἶκος Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. νῦν ἔγνω αὐτοὺς ὁ θεός, καὶ λαὸς ἅγιος κεκλήσεται θεοῦ, ἀπὸ τῆς φυλῆς διὰ τὸν ἐξ αὐτῆς ἀναδεικνύμενον κατὰ σάρκα δεσπότην Χριστόν. Λαὸν ἅγιον θεοῦ ὀνομάσας τὸν Ἰούδαν. Ἔτι πάλιν ὁ αὐτὸς προφήτης· Ἐκ χειρὸς ᾅδου ῥύσομαι αὐτούς. ποῦ ἡ δίκη σου θάνατε; τὸ κέντρον σου ᾅδη. Ταύτῃ τῇ χρήσει ἐχρήσατο ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀπὸ τῆς ἀναστάσεως.

Οὗτος

DE ELIA.

Hic est Elias qui primus mortalium, hominibus ostendit eandem angelis & hominibus ad cælum stratam viam, qui domicilio in terris posito, cælum impunè peragratus, cum natura mortalis esset, ad immortalium tamen quodammodo naturam aspirauit. Ambulauit in terris, & tamen vt spiritus cum cælitibus cælum obijt. qui cum Melote alumno suo Helisæo geminata gratiarũ charismata trãsdidit. Longæuus est senectutis exors, dux contra Antichristum designatus, qui se illi opponat, ejusq; præstigias aperiat, & superbiam retundat, qui omniũ mortaliũ animos ab errore ad Deum reuocatos vltimis mundi diebus restituet. Hic à Deo delectus qui secundũ Christi aduentũ, quasi cum angelorum certans officio, præcurret. Deo gratulemur gloriam, qui tanta cum mortalibus beneficia communicauit.

Ad verbum ex Dorotheo Tyri Episc.

melote pellis caprina. S. Paulus ad Hebr. 11. Cassian. Inst. lib. 1. c. 8.

IN OSEAM PROPHETAM. *Saluator.*

Hic Osee ex XII. prophetis primus hoc dignatus honore est, vti de Domino nostro Christo vaticinaretur in hunc modũ. Cum tribulabuntur manicabunt ad me dicẽtes. Venite reuertamur ad Dominum Deum nostrum: quia ipse rapuit, & sanabit nos post duos dies: in die tertia resurgens coram eo & cognoscemus. Ex hoc oraculo dicit Paulus Corinthijs: Tradidi enim vobis in primis, quod & accepi: Christum mortuum esse pro peccatis nostris secundum scripturas, & sepultum, & resurrexisse tertia die secundum scripturas. quod nusquam aliâs reperitur. Rursum dicit propheta ad Christum alludens. Caro mea ex ipsis: Et iterum: Circumdederunt me in mendacio Ephraim, & in impietate domus Israël & Iuda. nunc cognouit eos Deus, & populus sanctus vocabitur Dei. Ex tribu nempe propter ostensum ex ea secundũ carnem Dominũ Christũ, populũ sanctũ Dei nominans Iudã. Rursum pphetes: ex manu inferi liberal o illos. Vbi caussa tua mors? vbi est stimulus tu^s inferne? Hoc vaticinio vsus est D Paulus ad testãdã resurrectionẽ.

Plura addit Dorotheus, quæ infra leges.

cap. 6.

1. Cor. 15. Ex Dorothei Synopsi.

cap. 12.

cap. 14.

Οὗτος ὠσηὲ ἦν ἐκ Βελεμὼν τῆς φυλῆς Ἰσσάχαρ, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΜΩΣ. στερέωσις.

Οὗτος ὁ δεύτερος Ἀμὼς, καὶ αὐτὸς ἀξιωθεὶς εἰπεῖν περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δεσπότου Χριστοῦ οὕτως. Διότι ἰδοὺ ἐγὼ στερεῶ βροντὴν καὶ κτίζων πνεῦμα, καὶ ἀπαγγέλλων εἰς ἀνθρώπους τὸν Χριστὸν αὐτόν. Ἔτι λέγει. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀναστήσεται τὴν σκηνὴν Δαβὶδ, τὴν πεπτωκυῖαν καὶ ἀνοικοδομήσει αὐτὴν, καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος, ὅπως ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν κύριον. καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ᾽ οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ᾽ αὐτοὺς λέγει κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα. ταύτης τῆς χρήσεως μέμνηται Ἰάκωβος ὁ Ἀπόστολος ἐν ταῖς πράξεσι τῶν ἀποστόλων.

Ἀμὼς ἦν ἐκ Θεκουὲ, καὶ Ἀμεσσίας συχνῶς αὐτὸν ἐτυμπάνισεν. τέλος ἀνεῖλεν αὐτὸν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ῥοπάλῳ πλήξας τὸν κρόταφον, καὶ ἔτι ἐμπνέων ἦλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ μεθ᾽ ἡμέρας δύο ἀπέθανεν, καὶ ἐκεῖ ἐτάφη.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΙΧΑΙΑΝ. στρατηγός.

Οὗτος Μιχαίας ὁ τρίτος ὃς ἠξιώθη καὶ αὐτὸς προειπεῖν περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, καὶ φησίν. καὶ σὺ Βηθλεὲμ οἶκος τοῦ Ἐφραθὰ, ὀλιγοστὸς εἶ τοῦ εἶναι ἐν χιλιάσιν Ἰούδα. ἐκ σοῦ μοι ἐξελεύσεται τοῦ εἶναι εἰς ἄρχοντα ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ αἱ ἔξοδοι αὐτοῦ ἀπ᾽ ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος. Ταύτην τὴν χρῆσιν λαβόντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τῶν Ἰουδαίων ἡρώδου αὐτοὺς ἀπαιτοῦντος. ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται, ἔφησαν ἐν Βηθλεέμ. ὅθεν καὶ τοὺς μάγους ἐπὶ τὴν Βηθλεὲμ τόπον ἀπέστειλεν. Ἔτι λέγει αὐτὸς ὁ προφήτης αὐτός. ἐπιστρέψει καὶ οἰκτειρήσει ἡμᾶς καταδύσει τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. καὶ ἀπορρίψει εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης πάσας τὰς ἀδικίας ἡμῶν, δώσει εἰς ἀλήθειαν τῷ Ἰακὼβ. ἔλεος τῷ Ἀβραάμ. καθότι ὤμοσε τοῖς πατράσιν ἡμῶν κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἔμπροσθεν.

Μιχαίας ἦν ἀπὸ Μωραθίτης ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ. πολλὰ ποιήσας τῷ Ἀχαὰβ, ὑπὸ Ἰωρὰμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ὡς * ἠυρέθη ἐν κρημνῷ, † ὅτι ἤλεγχεν αὐτὸν ἐπὶ ταῖς ἀσεβείαις τῶν πατέρων αὐτοῦ. ἐτάφη ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ μόνος σύνεγγυς πολυανδρείου ἐν Ἀκείμ.

* corruptus locus.
† deest verbum κατηρίφθη aut κατεκρημνίσθη.

ΕΙΣ ΤΟΝ

Hic Osee erat de Belemon ex tribu Isachar, & sepultus est in terra sua in pace.

DE AMOS. *Firmamentum.*

Hic Amos alter ex XII. & ipse dignus habitus, qui de aduentu Christi Domini ita caneret. Quia ecce ego firmans tonitruum, & creans spiritū, & annuncians in homines Christū suum. Praeterea dicit: In illa die suscitabo tabernaculū Dauid, quod cecidit, & instaurabo illud sicut dies saeculi. Vt requirant reliquiae hominum Dominum. Et omnes gentes, super quas inuocatum est nomen meum super eas, dicit Dominus faciens haec. Hanc prophetiam memorat Iacobus Apostolus in Actis Apost. Dorotheus in synopsi. Amos 9. Actor. 15. Actor. 15.

Amos Thecuanus erat patria, frequenter ab Amasia rege fustibus caesus, quem postea filius ejus † clauo secundum tempora percussum sustulit: qui adhuc spirans venit in patriam suam, ac post biduum ibidem extinctus est ac sepultus. † vecte.

IN MICHÆAM. *Dux.*

Hic Michaeas tertius ex XII. & ipse delectus qui aduentū Christi nunciaret cum dixit: Et tu Bethleem domus Ephratha minima es, vt sis in millibus Iuda. Ex te mihi egredietur vt sit in principem in Israël, & egressus ejus ab initio ex diebus saeculi. Hoc oraculum vsurparunt pontifices & scribae Iudaeorū cum ab Herode interrogarentur, vbi Christus nasceretur. dixerunt in Bethleem; quare & tres magos in Bethleem misit. Dicit praeterea Vates. ipse cōuertetur & miserebitur nostri, demerget iniquitates nostras, & projiciet in profunda maris omnia peccata nostra. Dabit veritatem Iacob, misericordiam Abraham, sicut jurauit patribus nostris juxta dies priores. Dorotheus in synopsi. Matth. 2. cap. 7.

Erat Michaeas patria † Morasthites ex tribu Ephraim, qui † cum multa fecisset Achab, à Ioram filio ejus è rupe, in qua repertus est, praeceps est actus, quod ab eo esset reprehensus ob impietatem patrum ejus. & sepultus est in terra sua solus, & separatus, prope coemeterium in † Acim. † Marathi, Dorotheus. † Et cum multis egisset cū Achab. † Enakim

ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΩΗΛ. αὐθαίρετος ἰσχύς.

Οὗτος Ἰωὴλ ὁ τέταρτος καὶ αὐτὸς ἀξιωθεὶς προειπεῖν περὶ τοῦ κατὰ τὸν δεσπότην Χριστὸν μυστηρίου. Φησὶ γὰρ οὕτως. Καὶ ἔσται μετὰ ταῦτα ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν, καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνυπνίοις ἐνυπνιασθήσονται, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται, καὶ ἐπὶ τοὺς δούλους μου, καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω αἷμα καὶ πῦρ, καὶ ἀτμίδα καπνοῦ. ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα πρὶν ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ. καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται.

Ταύτης τῆς χρήσεως μέμνηται ὁ μακαρίτης πέτρος ἐν ταῖς πράξεσι τῶν ἀποστόλων πληρουμένης. ἐπεὶ ἡ κάθοδος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πεντηκοστῆς ἐγένετο.

Ἰωὴλ ἐκ γῆς ἦν τοῦ Ρουβὴν ἀγροῦ τοῦ Βεθομορῶν. καὶ ἀπέθανεν ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἐκεῖ ἐτάφη.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΒΔΙΑΝ. δουλεύων κυρίῳ.

Οὗτος Ἀβδιοῦ πέμπτος φησὶ καὶ αὐτὸς ἀξιωθεὶς εἰπεῖν περὶ τοῦ Χριστοῦ μυστηρίου οὕτως. Διότι ἐγγὺς ἡμέρα κυρίου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη. εἴρηται μὲν κατὰ τὸ πρόχειρον ἐπὶ τῶν Σκυθῶν, τουτέστιν τοῦ Γὼγ καὶ Μαγὼγ· κυριώτερον δὲ ἁρμόζει ἐπὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ. ἐπιφέρει γὰρ μετ' ὀλίγα. ἐν τῷ ὄρει Σιὼν ἔσται ἡ σωτηρία. Ἀβδιοῦ ἦν ἐκ γῆς Συχὲμ ἀγροῦ Βιθαχαράμ. Οὗτος ἦν μαθητὴς Ἠλία, καὶ πολλὰ ὑπομείνας δι' αὐτὸν περισώζεται. Οὗτος ἦν ὁ τρίτος πεντηκόνταρχος οὗ ἐφείσατο Ἠλίας, καὶ κατέβη πρὸς Ὀχοζίαν. καὶ μετὰ ταῦτα ἀπολιπὼν λειτουργίαν τοῦ βασιλέως προεφήτευσεν, καὶ ἀπέθανεν ταφεὶς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΩΝΑΝ. δέησις κυρίου ὁ αὐτὸς βαπτιστής.

Οὗτος Ἰωνᾶς ἕκτος, ὃς οὐ διὰ λόγων, ἀλλ' ἔργῳ καὶ τύπῳ προεμήνυσε τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ. Φησὶ γὰρ ὁ κύριος. ὥσπερ Ἰωνᾶς

ἔμεινεν

DE IOELE. *suapte vi fortis.*

Hic Ioël quartus & ipse destinatus, qui sacramenta Domini prædiceret & mysteria, sic enim loquitur. " Et erit post hæc effundam de spiritu meo super omnem carnem, & prophetabunt filij vestri, & filiæ vestræ, & seniores vestri somnia somniabunt, & juuenes vestri visiones videbunt, & super seruos meos & ancillas meas in diebus illis effundam de spiritu meo, & dabo prodigia in cœlo sursum, & in terra deorsum sanguinem, & ignem, vaporem fumi. Sol conuertetur in tenebras, & luna in sanguinem, antequam veniat dies Domini magna & manifesta. Et erit, omnis qui inuocauerit nomen Domini, saluus erit. Ioël 2. Actor. 2. Actor. 2.

Hujus vaticinij meminit beatus Petrus in Actis Apostolorum tunc impleti, cùm in die pentecostes spiritus S. super Apostolos descendit.

Ioël è terra Rhuben agri Bethomoron oriundus ibidem extinctus est & humatus.

DE ABDIA. *seruus Domini.*

Quintus hic est è XII. & ipse afflatus Deo de mysterio Christi in hæc verba vaticinatus. Quia juxta dies Domini sup omnes gentes. Dictum quidem est hoc velut cursim, de Scythis, hoc est, Gog & Magog: sed penitiore germanioréq; intellectu de Christo Domino. Paulopost enim infert. In monte Sion erit salus. Abdias erat ex agro Sichem, qui est in terra Betacharam. Iste erat Heliæ discipulus, cujus caussa multa pertulit, euasit tamen saluus. Hic ille tertius erat penticontarchus siue quinquagenarius princeps, cui pepercit Helias, & descendit ad Ochoziam. Deserta hic postea regis aula cœpit vaticinari, & sepultus quieuit cum patribus suis. Dorotheus in synopsi. Nota. Abdias tertius ille quinquagenarius.

DE IONA. *Precatio Domini & hic idem baptistes.* videatur Synopsis Dorothei.

Hic Ionas sextus est è XII. qui non verbo, sed reipsa per figuram, Christi resurrectionem declarauit. Quemadmodum,

ἔμεινεν ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας, καὶ τρεῖς νύκτας. ὥσπερ γὰρ τὸ κῆτος ἀδιάφθορον ἐξήμεσε τὸν Ἰωνᾶν. οὕτω καὶ ὁ τάφος τὸν δεσπότην ἐξήμεσεν εἰς κρείττονα ζωήν.

Ἰωνᾶς ἦν ἐκ γῆς Καριαθμαοὺς πλησίον Ἀζώτου, πόλεως Ἑλλήνων κατὰ θάλασσαν, καὶ ἐκβρασθεὶς ἐκ τοῦ κήτους καὶ ἀπελθὼν ἐν Νινευῇ ἀνακάμψαι οὐκ ἔμεινεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, ἀλλὰ παραλαβὼν τὴν μητέρα αὐτοῦ παρῴκησε τὴν Σοὺρ χώραν ἀλλοφύλων ἐθνῶν· ἔλεγε γὰρ ὅτι οὕτως ἀφελῶ τὸ ὄνειδός μου, ὅτι ἐψευσάμην προφητεύσας κατὰ Νινευῆ πόλεως τῆς μεγάλης, ἦν τότε Ἠλίας ἐλέγχων καὶ τὸν οἶκον Ἀχαάβ, καὶ καλέσας λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν ἔφυγεν. καὶ ἐλθὼν ηὗρε τὴν χήραν μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς καὶ ἔμεινεν παρ᾽ αὐτοῖς. οὐ γὰρ ἠδύνατο μένειν μετὰ ἀπεριτμήτων, καὶ ηὐλόγησεν αὐτήν· θανόντα τὸν Ἰωνᾶν πάλιν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν ὁ θεὸς διὰ τοῦ Ἠλία. ἠθέλησε γὰρ δεῖξαι αὐτῷ ὅτι οὐ δύναται ἀποδρᾶσαι θεόν. καὶ ἀναστὰς Ἰωνᾶς μετὰ τὸν λιμὸν ἦλθεν ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ ἀποθανοῦσαν τὴν μητέρα αὐτοῦ κατὰ τὴν ὁδὸν, ἔθαψεν αὐτὴν, ἐχόμενα τῆς λιβάνου βαλάνου ἐν γῇ * Σαὰρ ἀπέθανεν, καὶ ἐτάφη ἐν σπηλαίῳ * γενεζέου κριτοῦ γενομένου μιᾶς † φυλῆς ἐν ἡμέραις ἀναρχίας. καὶ ἔδωκεν τέρας ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ καὶ ὅλην τὴν γῆν ὅτε ἴδωσι λίθον βοῶντα οἰκτρῶς, ἐγγίζει τὸ τέλος, καὶ ὅτε ἴδωσιν ἐν Ἰερουσαλὴμ πάντα τὰ ἔθνη. Τότε ἡ πόλις ἀφανισθήσεται.

locus corruptus. aliquid deest.
* ἐν γῇ σαάρ.
† Κενζέυ.
* deest vox καὶ αὐτάς.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΑΟΥΜ. παράκλησις.

Οὗτος ὁ Ναοὺμ ἕβδομος ἠξιώθη καὶ αὐτὸς προειπεῖν περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, καὶ φησί· Ἑόρταζε Ἰούδα τὰς ἑορτάς σου, ἀπόδος κυρίῳ τὰς εὐχάς σου, διότι οὐ μὴ προσθῶσιν ἔτι τοῦ διελθεῖν εἰς παλαίωσιν, συνεπληρώθη συντετέλεσται ἀνέβη ὁ ἐμφυσῶν εἰς πρόσωπόν σου ὁ ἐξαιρούμενός σε ἐκ θλίψεως.

Ναοὺμ ἦν ἀπὸ Ἐλκέσε πέραν τοῦ εἰς † Βηταβαρὴν ἐκ φυλῆς Συμεών. Οὗτος μετὰ τὸν Ἰωνᾶν τῇ Νηνιυῇ τέρας ἔδωκεν ὅτι ἀπὸ ὑδάτων γλυκίων καὶ πυρὸς ὑπογείου ἀπολεῖται. ὃ καὶ γέγονεν. ἡ γὰρ περιέχουσα αὐτὴν λίμνη, κατέκλυσεν αὐτὴν σεισμῷ καὶ ἀπώλεσεν. καὶ πῦρ ἐκ τῆς ἐρήμου ἐπελθὼν τὸ ὑψηλότερον αὐτῆς ἐνέπρησεν μέρος. ἀπέθανε δὲ ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

† Βιθαβαίσαρ.
ὑπογαίου subterraneo.

ΕΙΣ ΤΟΝ

inquit Dominus, Ionas mansit in ventre ceti tribus diebus & noctibus. quemadmodum enim cetus illæsum reddidit Ionam, ita quoq; sepulcrum reddidit Dominum meliori vitæ.

Ionas erat è Cariathmaunthe juxta Azotum genticam vrbem ad mare sitam. Qui à ceto ejectus Niniuen est ingressus, regressusq; postea in patria non mãsit, sed adscita matre in regionẽ Sur quæ inter gentes est, habitauit. Quoniam inquit, ita maculam delebo, quam contraxi falsò prædicendo de Niniue ciuitate magna, quam tunc Helias reprehenderat vna cum domo Achab, fame vocata super terram fugerat, veneratq; ad viduam & filium ejus, & manserat cum eis (nec enim poterat apud incircumcisos manere) beneq; precatus est viduæ. Mortuum Ionam in vitam reuocauit Deus per Heliam, volebat enim illi ostendere, Deum euitari fuga non posse. Ionas autem post famem depulsam venit in Iudæam, mortuámq; in itinere matrem suã juxta montem Libani tumulauit. Mortuus est autem & ipse in regione Saar, & conditus in spelunca Cenzei, qui fuit judex vnius tribus, cum non esset princeps in Israële. Et prædixit Hierosolymis & toti Iudææ edito prodigio, tum finem fore cum viderent lapidem lamentabiliter clamantem, & cum viderent omnes gentes Hierosolymis, tunc ciuitatem deletum iri.

Ionas filius viduæ ad quam Elias venit.
Ionas ab Elia in vitam excitatus.
†desideratur vox, & ipse.
Hic lapis Christus est, qui fleuit super ciuitatẽ.

IN NAVM *Consolatio.*

*Hic Naum septimus ex XII. & ipse qui de resurrectione Christi Domini vaticinaretur designatus: celebra Iuda festiuitates tuas, redde vota tua, quia non vltra apponent vt pertranseant vetustatem. completum est. Ascendit insufflans in faciem tuam, eruens te de tribulatione. Naum erat ab * Elcese vltrà Betabaren ex tribu Simeon. Hic post Ionam Niniuitis portẽdit futurũ, vt dulcibus aquis & igne subterraneo perirẽt. quod & factũ est. Nam palus, quæ vrbẽ cingebat, in terræ motu vrbẽ inũdauit & oppressit. flamma dein è solitudine orta, excelsiores vrbis ædes ac partes correptas exussit. Beata potitus pace quieuit, & in patria sepultus est.*

Bethabaram.
Niniue interitus.
Naum Helcesæus.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΜΒΑΚΟΥΜ. περίληψις.

Οὗτος Ἀμβακοὺμ ὄγδοος καὶ αὐτὸς ἀξιωθεὶς εἰπεῖν περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ οὕτως. Ἴδετε οἱ καταφρονηταὶ καὶ ἐπιβλέψατε, καὶ θαυμάσατε, καὶ ἀφανίσθητε διότι ἐγὼ ἔργον ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε ἐάν τις ἐκδιηγῆται. Ταύτην τὴν χρῆσιν ἁρμοδίως ὁ Παῦλος ἐπὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ἐξέλαβεν ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ τῆς Πισιδίας.

Ἀμβακοὺμ ἦν ἐκ φυλῆς Συμεὼν ἐξ ἀγροῦ Βηθιτοῦχάρ. οὗτος εἶδεν πρὸ τῆς αἰχμαλωσίας περὶ τῆς ἁλώσεως Ἱερουσαλήμ. καὶ ἐπένθησεν. Ναβουχοδονόσωρ ὅτι ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἔφυγεν εἰς Ὀστρακίνην. Καὶ ἦν πάροικος ἐν γῇ Ἰσραήλ. Ὡς δὲ ὑπέστρεψαν οἱ Χαλδαῖοι, καὶ οἱ κατάλοιποι οἱ ὄντες ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, ἦν παροικῶν γῆν αὐτοῦ, ἐλειτούργει θερισταῖς τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ. Ὡς δὲ ἔλαβε τὸ ἔδεσμα προεφήτευσε τοῖς ἰδίοις εἰπών· πορεύομαι εἰς γῆν μακρὰν, καὶ ταχέως ἐλεύσομαι. εἰ δὲ βραδύνω ἐνέγκατε τοῖς θερισταῖς. καὶ γενόμενος ἐν Βαβυλῶνι καὶ δοὺς τὸ ἄριστον τῷ Δανιήλ, * ἀπέστη τοῖς θερισταῖς ἐσθίουσι, καὶ οὐδὲν εἶπεν τῶν γενομένων. Συνῆκεν δὲ ὅτι τάχειον ἐπιστρέψει ὁ λαὸς ἀπὸ Βαβυλῶνος. καὶ πρὸ δύο ἐτῶν ἀποθνήσκει τῆς ἐπιστροφῆς, καὶ ἐτάφη ἐν ἀγρῷ ἰδίῳ μόνος ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. καὶ περὶ συντελείας τοῦ * λαοῦ προεῖπεν, ὅτι ὑπὸ ἔθνους δυτικοῦ γενήσεται. Τότε ἅπλωμα φησὶ τοῦ δαβεὶρ καὶ τὰ ἐπίκρανα τῶν δύο στύλων ἀφαιρεθήσονται, καὶ οὐδεὶς γνώσεται ποῦ ἔσονται. αὐτὰ δὲ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἀπενεχθήσονται ὑπὸ ἀγγέλου ὅπου ἐν ἀρχῇ ἐπάγη ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐν αὐτοῖς γνωσθήσεται ἐπὶ τέλους κύριος, καὶ φωτίσει τοὺς διωκομένους ὑπὸ τοῦ ὄφεως ἐν σκότει ὡς ἐξ ἀρχῆς.

* lego ἐπέστη.

* ναοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΟΦΟΝΙΑΝ. σκοπεύων.

Οὗτος Σοφονίας ἔννατος, καὶ αὐτὸς ἠξιωθεὶς προφητεῦσαι περὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ φησὶν οὕτως. ἐπιφανίσεται κύριος ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ ἐξολοθρεύσει πάντας τοὺς θεοὺς τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, καὶ προσ-

DE ABACVC. *Comprehensio. Assumtio.*

Octauus hic est & ipse iussus à Deo de Christi resurrectione sic proloqui: Videte contemtores & respicite & admiramini, & disperdimini, quia opus ego operor in diebus vestris, quod non credetis, si quis enarrauerit. Hoc vaticinio commodè Paulus vsus est de resurrectione Domini nostri Antiochiæ Pisidiæ. Ambacum. Act. 13.

*Abacuc erat è tribu Simeon è terra Bethi-Char. Hic præuidit vrbis direptionem, & seruitutem Babylonicam, ac defleuit. Quando Nabuchodonosor Hierosolymam venit, fugit hic in † Ostracinam, vbi inquilinus vixit apud Ismaëlitas. Postquam verò Chaldæi regressi sunt, & reliquiæ Iudæorum in Ægyptum profugerunt, patrium hic habitauit agrum, & messoribus suis ministrauit. Qui sumto prandio dixit suis. Abeo in terram longinquam, & confestim redibo. si autem cunctatus fuero, ferte cibos messoribus. Et latus in Babylonem porrexit Danieli prandium, & restitutus adstitit prandentibus messoribus, nec quicquam eorum quæ contigerant, aperuit. Cognouit præterea celerem populi ex Babylone reditum. Biennio ante Iudæorum reditionem diem suum obijt, in fundo suo, qui in Iudæa est, conditus. Prædixit de † populi vltima clade, gẽtibus occidentis * seruituri, tunc velum, inquit, Dabir, & capitella columnarum duarum auferentur. Et nemo sciet vbi sint. Deferuntur autem in desertum ab Angelo, vbi primum tabernaculum testimonij factum est. Et in illis cognoscetur Dominus in fine, & illuminabit à serpente oppugnatos, in tenebris, sicut à principio.*

Bithicuchar. † Ostraciam. Ex hagiographis. Epiphanius. † templi. * subiiciendi.

DE SOPHONIA. *Speculator.*

Hic est nonus, cui de Christo Domino vaticinandum fuit in hæc verba. Apparebit Dominus super eos, & disperdet omnes deos gentium terræ, & adorabunt ipsum singuli de loco suo

κινήσουσιν αὐτῷ ἕκαστος ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ. πᾶσαι αἱ νῆσοι τῶν ἐθνῶν. πάλιν λέγει. ὅτι μεταστρέψω ἐπὶ λαοὺς γλῶσσαν εἰς γενεὰς αὐτῆς τοῦ ἐπικαλεῖσθαι πάντας τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ δουλεύειν αὐτῷ ὑπὸ ζυγὸν ἕνα ἐκ περάτων ποταμῶν Αἰθιωπίας οἴσουσι θυσίας μοι. καὶ πάλιν λέγει. Χαῖρε σφόδρα θύγατερ Ἱερουσαλὴμ, εὐφραίνου καὶ κατατέρπου, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου θεοῦ θύγατερ Ἱερουσαλήμ. περιεῖλε κύριος τὰ ἀδικήματά σου. λελύτρωταί σε ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν σου βασιλεὺς Ἰσραὴλ, ὁ κύριος ἐν μέσῳ σου. οὐκ ὄψει κακὰ οὐκέτι. ἅπερ πάντα κυριώτερον ἐπὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ἁρμόζει.

Σοφονίας ἦν ἐκ φυλῆς Συμεὼν, ἐξ ἀγροῦ Σαβαρθαθά. Οὗτος προεφήτευσε περὶ τῆς πόλεως, καὶ περὶ τέλους Ἰσραὴλ, καὶ αἰσχύνης ἀσεβῶν. καὶ θανὼν ἐτάφη ἐν ἀγρῷ αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΓΑΙΟΝ. ἑορτή.

Οὗτος Ἀγγαῖος δέκατος ἠξιώθη καὶ αὐτὸς προειπεῖν περὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, ὡς εἰς πρόσωπον Ζοροβάβελ τὰ ἁρμόζοντα τῷ δεσπότῃ Χριστῷ λέγων. καὶ θήσομαί σε σφραγῖδα, διότι σὲ * ἠρετισάμην λέγει κύριος παντοκράτωρ. καθάπερ καὶ Ἰωάννης ὁ εὐαγγελιστὴς λέγει. Τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ θεός.

* ἐρίηκα.

Ἀγγαῖος νέος ἦλθεν ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ φανερῶς περὶ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ λαοῦ προεφήτευσεν. καὶ εἶδεν ἐκ μέρους τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ. καὶ θανὼν ἐτάφη πλησίον τοῦ τάφου τῶν ἱερέων ἐνδόξως ὡς αὐτοί.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΖΑΧΑΡΙΑΝ. μνήμη θεοῦ.

Οὗτος Ζαχαρίας ἑνδέκατος, καὶ αὐτὸς ἀξιωθεὶς προειπεῖν περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ λέγων οὕτως. Χαῖρε σφόδρα θύγατερ Σιὼν κήρυσσε θύγατερ Ἱερουσαλήμ. ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεταί δίκαιος καὶ σώζων, αὐτὸς πρᾶος, καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὑποζύγιον, καὶ πῶλον νέον.

Ὑπερβολικῶς μὲν εἰς τὸν Ζοροβάβελ εἴρηκεν ταύτην τὴν χρῆσιν. τὴν ἔκβασιν δὲ κυρίως ἔχει ἐπὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ. ἔτι λέγων. καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτὸν τί αἱ πληγαὶ αὗται, αἱ ἀνὰ μέσον τῶν χειρῶν σου;

καὶ ἐρεῖ

omnes insulæ gentium. Dein dicit: Quia conuertam super populos linguam in generationem ejus, vt inuocent omnes nomen Domini, vt seruiant ei sub jugo vno. De finibus fluminum Æthiopiæ adferent victimas mihi. Et rursum: Gaude valde filia Hierusalem, exulta & delectare ex toto corde tuo filia Hierusalem, abstulit Dominus iniquitates tuas, redemit te de manu inimicorũ tuorum rex Israël; in medio tui non videbitis mala vltra. Quæ omnia melius in ipsum Christum Dominum conueniunt. cap. 3.

Sophonias erat ex tribu Simeon è regione Sabarthata. Hic vaticinatus est de ciuitate & fine Israëlis, & ignominia impiorum. Mortuus est in prædio suo & humatus.

DE AGGÆO. Celebritas, festum.

Aggæus ex XII. decimus & ipso vaticinio donatus vt prædiceret de Christo Domino quasi in persona Zorobabel, quæ de Christo sunt, his verbis. Ponam te signaculum, quia elegi te, dicit Dominus omnipotens. Quemadmodum & Ioannes Euangelista: Hunc enim pater signauit Deus. cap. 2. Ioan. 3.

Aggæus juuenis venit ex Babylone Hierosolymã, & apertè de reditione populi prædixit. Vidit etiam templum ex parte restitutum. Mortuus juxta sacerdotum sepulturam honorificè, vt ipsi, tumulatus est.

DE ZACHARIA. Memoria Dei.

Vndecimus est Zacharias, qui pariter est vocatus, vt de aduẽtu Domini sic præcineret: Gaude valde filia Sion, prædica filia Hierusalem; ecce rex tuus venit tibi justus & saluans, ipse mansuetus, & ascendens super subjugalem & pullum nouum. cap. 9.

Quod oraculum figuratè quidem de Zorobabel intelligitur, sed propriè significatio ejus de Christo accipiẽda est. Deinde subjungit: Et dicam ad eum: Quid plagæ istæ in medio manuum tua-

τὸ ἀγαπητῦ μυ καὶ ἐρεῖ * ἐπλήγην ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἀγαπητῷ μυ. καὶ μεθ' ὀλίγα πάνυ. Παλάξω τὸν ποιμένα καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα ἐκ τῆς ποίμνης. Ταύτης τῆς χρήσεως μέμνηται ὁ κύριος ἐν τῷ καιρῷ τῦ πάθυς, ὅτι ἤμελλε παραδίδοσθαι εἰς ἑαυτὸν αὐτὴν εἰρηκώς.

Ζαχαρίας ἦλθεν ἀπὸ Χαλδαίων ἤδη προβεβηκὼς, κἀκεῖ τῷ λαῷ πολλὰ προεφήτευσεν, καὶ τέρατα ἔδωκεν εἰς ἀπόδειξιν. ὡς εἶπεν τῷ Ιωσεδέκ, καὶ εἰς Ιερυσαλὴμ ἱεράτευσεν. Οὗτος καὶ τὸν Σαλαθιὴλ ἐπὶ υἱῷ ηὐλόγησεν, καὶ τὸ ὄνομα Ζοροβάβελ ἐπέθηκεν. καὶ ἐπὶ Κύρυ τέρας ἔδωκεν εἰς νῖκος. καὶ περὶ τῆς λειτυργίας αὐτῦ προηγόρευσεν ἣν ποιήσει ἐπὶ Ιερυσαλὴμ; καὶ ηὐλόγησεν αὐτὸν σφόδρα. Τὰ δὲ τῆς προφητείας εἶδεν ἐν Ιερυσαλὴμ. καὶ περὶ τέλυς ἐθνῶν, καὶ τῦ ναῦ, καὶ ἀργίας προφητῶν, καὶ ἱερέων. καὶ περὶ διπλῆς κρίσεως ἐξέθετο. καὶ ἀπέθανεν ἐν γήρει μακρῷ, καὶ ἐτάφη σύνεγγυς τῦ Αγγαίυ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΑΛΑΚΙΑΝ. Αγγελος.

Οὗτος Μαλαχίας δωδέκατος καὶ αὐτὸς προφητεύειν ἀξιωθεὶς τῶν κατὰ τὴν οἰκονομίαν τῦ δεσπότυ τῦ Χριςῦ. λέγει δὲ καὶ αὐτὸς ὅτως. Διότι ἀπὸ ἀνατολῶν ἕως δυσμῶν τὸ ὄνομά μυ δεδόξασται ἐν τοῖς ἔθνεσιν. καὶ ἐν παντὶ τόπῳ θυμίαμα προσάγεται τῷ ὀνόματί μυ, καὶ θυσία καθαρά. διότι μέγα τὸ ὄνομά μυ ἐν τοῖς ἔθνεσι, λέγει κύριος παντοκράτωρ. καὶ πάλιν λέγει. Ιδῦ ἐγὼ * ἐξαποςελῶ τὸν ἄγγελόν μυ, καὶ ἐπιβλέψεται ὁδὸν πρὸ προσώπυ συ. Ταύτην τὴν χρῆσιν καὶ ὁ κύριος εἰς ἑαυτὸν ἐξέλαβεν. καὶ εἰς τὸν Βαπτιςὴν Ιωάννην. Ετι λέγει ὁ αὐτὸς προφήτης. καὶ ἀνατελεῖ ὑμῖν τοῖς φοβυμένοις τὸ ὄνομά μυ ἥλιος δικαιοσύνης. καὶ ἴασις ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῦ, καὶ ἐξελεύσεσθε, καὶ σκιρτήσετε ὡς μοσχάρια ἐκ δεσμῶν ἀνειμένα, καὶ καταπατήσετε ἀνόμυς, διότι ἔσονται σποδὸς ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρα ἣν ἐγὼ ποιῶ, λέγει κύριος παντοκράτωρ. καὶ ἰδῦ ἐγὼ ἀποςέλλω ὑμῖν Ηλίαν τὸν Θεσβίτην, πρὶν ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν κυρίυ τὴν μεγάλην, καὶ ἐπιφανῆ, καθὼς εἶπεν ὁ κύριος τοῖς Ιυδαίοις. ὅτι καὶ ἐὰν θέλετε δέξασθαι περὶ Ιωάννυ, αὐτός ἐςιν Ηλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι.

LXX. ἐξαποςέλλω ἐπιμάσει.

Μαλα-

um tuarum? Et dicet: his percussus sum in domo dilecti mei. Et paullò infra: percutiam pastorem, & dispergentur oues gregis. Hoc vaticinio vsus est Christus in passione: tradendus enim à Iuda de seipso hoc pronunciauit. πατάξω est in LXX. percute. Matth. 26. Marc. 14.

Zacharias à Chaldæis jam natu grandis reuertit, & ibi populo multa prædixit, & signa ad confirmanda oracula sua edidit. vti dixit Iosedeci, qui Hierosolymis pontificatum gessit. Hic Salathieli quoq; in filio beneprecatus est, & Zorobabeli nomen imposuit (Cyro quoq; victoriam portendit) & de ministerio ejus Hierosolymis (in tēplo restituendo) prædixit, deniq; faustis eum votis est prosecutus. Responsa porro vaticinij, quæ Hierosolymis dedit, fuēre de fine gētium, & templi, de cessatione prophetarum & sacerdotum. de duplici judicio. In vltima senecta extinctus juxta Aggæum humatus est.

DE MALACHIA. Angelus.

Hic Malachias duodecimus & ipse hoc dignatus à Deo honore, vti de statu Christi præcineret. Qui in hac verba est locutus. Quia à solis ortu vsq; ad occasum nomen meum glorificatum est in gentibus, & in omni loco incensum offertur nomini meo, & sacrificium mundum, quia magnum nomen meū in gentibus, dicit Dominus omnipotens. Et rursum: Ecce ego mittam angelum meum, qui prouidebit viam ante faciem tuā. Hoc oraculum Dominus de se interpretatus est, & de Ioanne Baptista. Porro dicit Prophetes. Et orietur vobis qui timetis nomen meum, sol justitiæ: & sanitas in pennis ejus, & egrediemini, & salietis sicut vituli de vinculis relaxati. Et conculcabitis iniquos, quia erunt cinis sub pedibus vestris in die quam ego facio, dicit Dominus omnipotens. Et ecce ego mitto vobis Heliam prophetam Thesbitem priusquā veniat dies Domini magnus, & manifestus valde. Quemadmodum dixit Dominus Iudæis, possunt hæc etiam (alio tamen sensu) de Ioanne accipi: Ipse est Elias qui venturus est.

cap. 1. cap. 3. Marci 1. cap. 4.

Μαλαχίας ἦν, μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν κείται ἐν σοφία, καὶ ἔτι πάνυ νέος ὢν, καλὸν βίον ἔσχηκεν, καὶ ἐπειδὴ πᾶς ὁ λαὸς ἐτίμα αὐτὸν ὡς ὅσιον καὶ πρᾶον, ἐκάλεσαν αὐτὸν Μαλαχίαν, ὃ ἑρμηνεύεται ἄγγελος, ἦν γὰρ καὶ τῷ εἴδει εὐπρεπής· ἀλλὰ καὶ ὅσα εἶπεν αὐτὸς ἐν προφητείᾳ αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ὀφθεὶς ἄγγελος κυρίου * ἐπεδευτέρωσεν, ὡς ἐγίνετο ἐν ἡμέραις Σφερεπελλεὶμ, τουτέστιν, ἐν βίβλῳ κριτῶν, καὶ ἔτι νέος ἂν προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ ἐν ἀγρῷ αὐτοῦ.

* Ita Dutiroti.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΤΕΣΣΑΡΑΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ προφήτας.

Λοιπὸν ἐπὶ τοὺς τέσσαρας βαδιοῦμεν πληρώσαντες σὺν θεῷ τοὺς ιβʹ. Πάντες μὲν οἱ προφῆται προεφήτευον, καὶ ὑπεμίμνησκον τοὺς Ἰουδαίους περὶ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ θεοῦ, ὧν πρὸς τοὺς πατέρας ἐποιήσατο, ὅπως πάντα τὰ ἔθνη εὐλογεῖν ὑπέσχετο ἐν τῷ σπέρματι τοῦ Ἀβραάμ, διὰ τῆς κατὰ τὸν δεσπότην Χριστὸν οἰκονομίας, καὶ ὅπως ἐλευθερώσασι αὐτοὺς ὁ θεὸς, πρώην ἐκ τῆς δουλείας τῶν Αἰγυπτίων μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ, καὶ δέδωκεν αὐτοῖς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, καὶ ὅπως αἰχμάλωτοι εἰς Βαβυλῶνα ὑπὸ Ναβουχοδονόσωρ ἀπαχθήσονται, καὶ πάλιν ἐνδόξως ἐπανήξουσι. καὶ πάλιν πείσονται κακὰ ὑπὸ Ἀντιόχου, καὶ τῶν πέριξ ἐθνῶν. καὶ ὅπως καὶ τούτων δυνάμει θεία περιέσωνται. καὶ ποτὲ ὁ προσδοκώμενος ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀβραὰμ ἥξει ἐπὶ σωτηρίᾳ παντὸς τοῦ κόσμου κατὰ τὰς ἄνωθεν ἐπαγγελίας. Τοῦτο τὸ ἔργον τῶν προφητῶν. Τινὲς μὲν ἐξ αὐτῶν ἑαυτοῖς συνέγραψαν τὰς ἰδίας βίβλους. οἷον Δαβὶδ συνθεὶς τὴν βίβλον τῶν ψαλμῶν. καὶ Δανιὴλ ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ κελευσθεὶς γράψαι ἅπερ αὐτῷ δι' ὁράσεων ἀπεκαλύφθη, καὶ ἄλλοι τινές. Οἱ δὲ λοιποὶ οὐχ ἑαυτοῖς συνέγραφον, ἀλλὰ γραμματεῖς ἦσαν ἐν τῷ ἱερῷ οἱ ἔγραφον ἑκάστου προφήτου ὡς ἐπὶ ἡμερολογίου λόγον. καὶ ἡνίκα ἀπεστέλλετο ὑπὸ τοῦ θεοῦ προφήτης κηρύξαι, ἢ περὶ Ἱερουσαλὴμ, ὅτι μέλλειν αἰχμαλωτίζεσθαι. ἢ περὶ Σαμαρείας, ἢ περὶ ἑτέρων τόπων, ἢ περὶ τῆς ἐπανόδου, ἢ περὶ Ἀντιόχου, ἢ περὶ τῶν πέριξ ἐθνῶν, ἢ περὶ αὐτοῦ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ καθ' ἣν ἡμέραν προ-

Hic Malachias post reditum è Babylone deditus sapientiæ admodum adhuc adolescens, præclaram vitam egit. quando illũ & totus populus pro sancto mansuetoq; coluit, vnde & appellatus est Malachias, quod idem valet ac Angelus. Erat enim & forma liberali. Quin & quæcunq; prædixit vaticinandi modo, illa ipsa die visus angelus illum edocuit mysteria, quemadmodũ temporibus Iudicum accidit, vt est in judicum historia. Iuuenis adhuc patrum viam ingressus obijt in agro suo sepultus. Spheretellim liber Iudicum.

DE QVATVOR MAGNIS PROPHETIS.

Reliquum est post expeditos, adjuuãte Deo, duodecim ꝓphetas, vt quatuor agamus. Omnes diuini vates cecinere de Dei ꝓmissione Iudæis facta, quam illis assiduè occinuere, quam Deus patribus illorũ sanxerat, quo pacto pollicitus sit se in semine Abrahami omnib. gentib. per Christi Domini nostri vitã ac mortẽ, gratiam imperiturum; quomodo prius illos Deus ex Ægyptiorum seruitute in libertatem asseruerit, illisq; terram promissionis assignarit; Qua item ratione essent in Babylonẽ captiui abducendi, rursusq; cum gloria reuersuri. Deinde quomodo passuri essent ingentia mala ab Antiocho & circũjacentibus populis, rursúmq; ex illorum tyrannide cœlesti ope deuincendorũ eripiendi, ac tum demũ ex stirpe Abrahami expectatus ad totius mũdi salutẽ, prout omnibus ante sæculis promiserat, esset venturus. Hoc egere ꝓphetæ. Quidã porro ex illis, sua oracula libris suis cõplexi sunt, vti Dauid, qui Psalmorum volumen cõscripsit. Et Daniel in Babylonica seruitute jussus ea literis consignare, quæ per cœlestes illustrationes didicerat, & alij nonnulli. Reliqui verò non ipsi sua conscripserunt, sed scribæ erant in templo, qui vniuscujusque prophetæ verba, velut in fastis aut diario notauere. Et quando mittebatur à Deo prophetes, vt vel de Hierusalem aliquid annunciaret, quod capienda esset ab hostibus, aut de Samaria, aut de alijs locis, aut de reditu è Babylone, aut de Antiocho, aut de adsitis gentibus, aut de Christo Nota.

προεφήτευον, ἔγραφον ἐν τῷ λόγῳ τοῦ προφήτου ἐκείνου ὁ ἐκήρυττεν περὶ ἑνὸς πράγματος, καὶ πάλιν μετὰ καιρόν. ἢ ἐκήρυξεν περὶ ἑτέρου πράγματος, πάλιν ἔγραφον προστιθέντες εἰς τὸν αὐτοῦ λόγον, ὡς ἀρχὴν κεφαλαίου ποιούμενοι ἐκήρυττον. καὶ οὕτω πᾶσαν τὴν βίβλον αὐτοῦ συνετίθεσαν. ὅθεν ἐστὶν εὑρεῖν ἐν ταῖς αὐτῶν βίβλοις κεφάλαιον ἁρμόζον εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν Βαβυλῶνος, ἢ εἰς τὴν ἐπάνοδον, καὶ αὖθις περὶ Χριστοῦ ἕτερον, καὶ αὖθις περὶ τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ τῆς ἐπανόδου λέγοντα. καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, ἐὰν μὴ διατετηρημένως ἀναγνῶ, συγκεχυμένα τὰ πάντα εὑρήσεις. Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ βασιλεῖαι τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐγράφησαν ἐν τῷ ἱερῷ κατὰ μέρος, ἐν καιρῷ τοῦ Σαοὺλ, τὰ ἕως τοῦ Σαοὺλ. καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ Δαβίδ. ἕως τοῦ Δαβίδ. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἑκάστου βασιλέως κατὰ τὸν ἴδιον καιρὸν ἐγράφοντο. ὁμοίως ἔγραφον καὶ ἐν τοῖς σκηνίοις τῶν βασιλέων. ἃς καλοῦμεν παραλιπομένας. Τὴν δὲ πεντάτευχον ὁ Μωυσῆς ἔγραψεν ἱστορίαν προγεγονότων, καὶ γινομένων, καὶ ἐσομένων. Ἰησοῦς πάλιν τὴν ἰδίαν βίβλον, τοὺς κριτὰς πάλιν ἐν τῷ ἱερῷ ἤγουν τὴν σκηνὴν ὁμοίως καὶ τὴν Ρούθ. Σολομῶν πάλιν τὰ ἴδια ἔγραψεν τάς τε παροιμίας, καὶ τὰ ᾄσματα, καὶ τὸν ἐκκλησιαστήν. σοφίας γὰρ χάριν εἰληφὼς παρὰ θεοῦ, καὶ πάντα ἄνθρωπον νουθετῶν, σοφῶς ἀναστρέφεσθαι, ἐν τῷδε τῷ βίῳ. προφητείας γὰρ χάριν οὐκ εἰλήφει. ὅσους οὖν ηὑρομεν προφήτας ἀξιωθέντας εἰπεῖν περὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ἐπίξαμεν. ἔτι δὲ γράφωμεν καὶ περὶ τῶν ἄλλων τεσσάρων προφητῶν, ὅσοι ἠξιώθησαν εἰπεῖν περὶ τῆς κατὰ Χριστὸν τὸν δεσπότην οἰκονομίας, εἰς ἣν ἀφορᾷ πᾶς ὁ σκοπὸς τῆς θείας γραφῆς. Προφέρωμεν τοίνυν πρῶτον τὸν μεγαλοφωνότατον Ἠσαΐαν ὃς δὲ καὶ τύπῳ καὶ λόγῳ ἠξιώθη ἰδεῖν καὶ προειπεῖν περὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΗΣΑΙΑΝ.

Οὗτος ὁ μέγας Ἠσαΐας ὁ υἱὸς τοῦ Ἀμώς· ὃς τύπῳ μὲν ἰδεῖν τὰ κατὰ τὸ μυ-

sto domino quo die quid vaticinati sunt, signauere in oratione prophetæ illius quod de aliqua re prædixerat. Rursum alio tempore, quando de alia quapiam re vaticinabatur, omnia sub ejusdem illius prophetæ sermonem subiicientes, velut nouum caput prædicando inchoarunt. Atq; hunc in modum totũ volumen illius composuerũt. Unde est reperire in illorum libris, modò caput quod Babylonicã seruitutẽ indicat aut quod de reditu, & mox aliud de Christo, rursumq; de Babylonicis vinculis, & liberatione loquatur. Atq; vt vno verbo dicam, si non oscitanter legeris, omnia confusa reperies. Quin & libri Regum eadem ratione sunt conscripti in templo paulatim per partes, Saule regnantẽ, ea quæ ad Saulem pertinebant; Dauide quæ ad eundem spectabant pariq; ratione singulorum regum acta suo quæq; tempore sunt in literas missa. Simili quoq; modo notarunt ea quæ ex Regũ scrinijs & cartophylacijs sunt depromta, quæ paralypomena appellitamus. Pentateuchũ verò Moyses ipse scripsit, historiã nempe rerũ præteritarum præsentiũ & futurarũ. Iesus porro seu Iosue singularẽ & ipse librũ cõfecit. Iudices rursum in tẽplo seu tabernaculo seu scribæ posteritati tradiderũt, vti & librũ Ruth. Solomon verò rursum sua scripsit prouerbia, Cãtica Ecclesiasten. Donatus enim à Deo sapientiæ gratia, mortales ad vitã hãc præsentẽ sapiẽter instituẽdã adhortatus est, nam vaticinãdi munus à Deo non acceperat. Quotquot igitur vates vt de Christo Domino futura prædicerent, dignatos inuenimus executi sumus. dicamus etiã de alijs quatuor pphetis: quæcũq; illis Deus suggessit, vt de Christi Domini vita & œconomia pdicerẽt, ad quã velut ad metam, omnia sacrarũ literarũ oracula collineãt. Primũ ergo illũ grandè sonantẽ producamus Isaiã, qui dignatus à Deo tanto est honore, vt & per formã quandã & figurã videret, & qp viderat oratione exprimeret mysterium Christi in humano corpore ve[illegible]turi.

DE ISAIA

Hic ille eximius est Isaias filius Amos, qui in schemate

τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, ὅτε εἶδεν τὸν κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου ὑψη-
λοῦ καὶ ἐπηρμένου, καὶ Σεραφεὶμ εἱστήκεισαν κύκλῳ αὐτοῦ. ἓξ πτέρυγες
τῷ ἑνὶ ἑαυτὰ καλύπτοντα, καὶ ἔκραζον ἕτερος πρὸς ἕτερον, ἅγιος,
ἅγιος, ἅγιος κύριος σαβαώθ. πλήρης πᾶσα ἡ γῆ τῆς δόξης αὐτοῦ. ἐπὶ
τούτοις ἀπεστάλη εἷς ἐκ τῶν Σεραφείμ, καὶ ἔλαβεν τῇ λαβίδι ἄνθρακα ἀπὸ
τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἥψατο τῶν χειλέων αὐτοῦ λέγων. τοῦτο ἀφελεῖ τὰς ἁ-
μαρτίας σου, σαφῶς διὰ τῆς ὄψεως τῆς † δεχείας, καὶ τοῦ ὕμνου, καὶ τοῦ τύ-
† Ἀκυλίας. που διδαχθεὶς προμηνύσαι τὸ κατὰ Χριστὸν μυστήριον. Ἔτι δὲ πάλιν καὶ λόγῳ
φησὶν οὕτως. ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ
κείραντος αὐτὸν ἄφωνος. Ταύτην τὴν χρῆσιν ὁ αἰθίοψ εὐνοῦχος ἀναγνοὺς,
τὸν Φίλιππον παρεκάλει ἑρμηνευθῆναι αὐτῷ αὐτήν. ὃς τάχιστα περὶ τοῦ
δεσπότου Χριστοῦ αὐτὴν ἑρμήνευσεν εἰρῆσθαι ὑπὸ τοῦ προφήτου. Ἔτι πά-
λιν λέγει. Ἄνθρωπος ἐν πληγῇ ὤν. καὶ εἰδὼς φέρειν μαλακίαν. καὶ
πάλιν. ὅτι ἀνομίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. καὶ
κύριος βούλεται καθαρίσαι αὐτὸν ἀπὸ τῆς πληγῆς, καὶ δεῖξαι αὐτῷ φῶς.
καὶ πάλιν οὕτω λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐμβαλῶ εἰς τὰ θεμέλια αὐτῆς.
Ἡσ. ια΄. καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ, οὐ μὴ καταισχυνθῇ. καὶ πάλιν. Ἔσται ἐν τῇ ἡμέ-
ρᾳ ἐκείνῃ ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαὶ, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν. ἐπ' αὐτῷ ἔθ-
Ἡσ. ξα΄. νη ἐλπιοῦσι. καὶ πάλιν πνεῦμα κυρίου ἐπ' ἐμὲ οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με. Τοῦ-
το ἀναγνοὺς ὁ κύριος ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς σάββασιν εἶπεν. Ἀ-
μὴν λέγω ὑμῖν. σήμερον ἐπληρώθη ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν
ὑμῶν.

Ἠσαΐας ἦν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, θνήσκει δὲ ὑπὸ Μανασσῆ πρισθεὶς εἰς δύο, καὶ
ἐτέθη ὑπὸ κάτω δρυὸς Ῥωγὴλ ἐχόμενα τῆς διαβάσεως τῶν ὑδάτων ὧν ἀ-
πώλεσεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς χώσας αὐτά. καὶ ὁ θεὸς τὸ σημεῖον τοῦ Σιλω-
ὰμ ἐποίησεν δι' αὐτὸν τὸν προφήτην, ὅτι πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν ὀλιγορήσας ηὔξα-
το πιεῖν ὕδωρ, καὶ εὐθέως ἀπεστάλη αὐτῷ ἐξ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἐκλήθη Σιλω-
άμ, ὅπερ ἑρμηνεύεται ἀπεσταλμένος. καὶ ἐπὶ τοῦ Ἐζεκίου, πρὸ τοῦ ποιῆσαι τοὺς λάκ-
κους καὶ τὰς κολυμβήθρας, ἐπὶ εὐχῇ τοῦ Ἠσαΐου μικρὸν ὕδωρ ἐξῆλθεν, ὅτι ἦν
ὁ λαὸς ἐν Συκαῖς Μωὰβ ἀλλοφύλων, καὶ ἵνα μὴ διαφθαρῇ ἡ πόλις ὡς

μὴ ἔχουσα

quidem & specie quadam spectauit sacramentum Christi nascituri, & passuri. quando vidit Dominũ sedentem in throno alto & sublimi, quem Seraphim in orbẽ cingebant; sex alæ vni quibus se tegebant, & clamabãt alter ad alterum, Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus Sabaoth, plena est omnis terra gloria ejus. Deinde missus est vnus ex Seraphinis, qui forcipe carbonẽ ex altari accepit, & Isaiæ labia tetigit, dicens: Hoc auferet peccata tua. Apertè per visionem trepidationis & hymni & figuræ doctus pdicere Christi in terris mysterium. Verbis dein rursum ita dicit: Tanquã ouis ad occisionẽ ductus est, & sicut agnus corã tondente se obmutuit. Hoc oraculum Eunuchus Æthiops Philippum rogauit, vt interpretaretur, qui expeditè respõdit, illud à vate de Christo Domino dictum. Porro iterum vaticinatur: homo in plaga existens, & sciens ferre infirmitatem. Et rursum. Quoniã peccatum non fecit, nec inuẽtus est dolus in ore ejus. Et: Dominus vult mundare eum à plaga. & ostẽdere illi lumẽ. Deinde sic dicit Dominus. Ecce ego iniiciã in fundamẽta ejus, & q crediderit in eũ, nõ cõfundetur. & rursum: Erit in die illa radix Iessæ, & qui surgit ex ea, reget gentes. in ipsum gẽtes sperabunt. Præterea: Spiritus Domini super me, eò quòd vnxerit me. Hoc cum Dominus in synagoga in sabbato legisset, dixit: Amen dico vobis, hodie impleta est scriptura in auribus vestris.

Isa. 11. Act. 8.

Isa 61. Luc. 4.

Isaias erat Hierosolymitanus, jussu Manasse serra in duas sectus partes, & subter quercũ ad fontem Rogel sepultus, juxta trãsitum aquarum, quas Ezechias rex olim effossa terra obstruxit. Et Deus † per prophetã Isaiam * signum fecit piscinæ Siloë; Nam antequam occumberet defectus, aquã quã biberet petiuit, & statim ex illo torrente missa est illi. vnde dictus est Siloam, quod latinè sonat missus. Porro regnãte Ezechia antequã foderet specus & piscinas, ad preces Eliæ modicum ibi aquæ prorupit, quod populus esset in † sycis Moab alienigenarũ, Et ne vrbs ppter fontis

† propter *monumentum.

campis.

μὴ ἔχουσι ὕδωρ. ἠρώτων γὰρ οἱ πολέμιοι. πόθεν πίνουσι. καὶ χαρακώσαντες τὴν πόλιν παρεκαθέζοντο τῷ Σιλωάμ. ὅταν οὖν εἰσήρχοντο σὺν τῷ Ἠσαΐᾳ οἱ Ἰουδαῖοι, ἐξήρχετο τὸ ὕδωρ. Διὸ ἕως τῆς σήμερον αἰφνιδίως ἐξέρχεται, ἵνα δειχθῇ τὸ μέγα τοῦτο μυστήριον. Καὶ ἐπειδὴ διὰ τοῦ Ἠσαΐου τοῦτο γέγονε, μνήμης χάριν, καὶ ὁ λαὸς τῶν Ἰουδαίων, πλησίον αὐτὸν τοῦ Σιλωὰμ ἔθαψαν ἐπιμελῶς καὶ ἐνδόξως, ἵνα διὰ τῶν εὐχῶν αὐτοῦ ὡσαύτως ἔχωσι τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ ὕδατος, ὅτι καὶ χρησμὸς ἐδόθη αὐτῷ περὶ αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι οὕτως. ἔστι δὲ ὁ τάφος ἐχόμενος τοῦ τάφου τῶν βασιλέων. ὄπισθεν τοῦ τάφου τῶν Ἰουδαίων, ἐπὶ τὸ μέρος τὸ πρὸς νότον. Σολομὼν γὰρ ἐποίησε τοὺς τάφους τοῦ Δαβὶδ διαγράψας κατὰ ἀνατολὰς τῆς Σιών. ἥτις ἔχει εἴσοδον ἀπὸ Γαβαὼν μήκοθεν τῆς πόλεως * σταδίων εἴκοσι. ἐποίησεν δὲ ταύτην σκολιὰν σύνθετον ἀνυπονόητον. καὶ ἔστιν ἡ εἴσοδος ἕως τῆς σήμερον τοῖς πολλοῖς ἀγνοουμένη τῶν ἱερέων, καὶ ὅλῳ τῷ λαῷ. ἐκεῖ εἶχεν ὁ βασιλεὺς Σολομὼν τὸ χρυσίον τὸ ἐξ Αἰθιωπίας, καὶ τὰ ἀρώματα. καὶ ἐπειδὴ ἔδειξεν Ἐζεκίας τὸ μυστήριον Δαβὶδ, καὶ Σολομῶν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμίανεν ὀστᾶ τόπου πατέρων αὐτοῦ. διὰ τοῦτο ὁ θεὸς ἐπηρώσατο εἰς δουλείαν ἔσεσθαι τὸ σπέρμα αὐτοῦ τοῖς ἐχθροῖς αὐτοῦ, καὶ ἄκαρπον αὐτὸν, καὶ ἄγονον ἐποίησεν ὁ θεὸς ἀπὸ τῆς ἐκείνης.

[margin: * σταδίων] [margin: ἐχειρώσατο.]

ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΕΡΕΜΙΑΝ.

Οὗτος Ἱερεμίας ἀξιωθεὶς καὶ αὐτὸς προειπεῖν περὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου λέγων οὕτως. Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ. καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως καθὰ συνέταξέ μοι κύριος. Ταύτης τῆς χρήσεως καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς μέμνηται Ματθαῖος πληρωθείσης ἐν καιρῷ τοῦ πάθους. πάλιν λέγει ὁ αὐτὸς προφήτης. ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται λέγει κύριος, καὶ διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, καὶ τῷ οἴκῳ Ἰούδα διαθήκην καινὴν, οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου. κἀγὼ ἠμέλησα αὐτῶν φησὶ κύριος, διδοὺς νόμους μου ἐπὶ διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίαν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτοὺς, καὶ ἔσομαι εἰς θεὸν αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαὸν, καὶ

οὐ μὴ

fontis inopiam periret; quæsiuerant enim hostes vnde biberent Israëlitæ, qui vrbem aggere munierant, & fontem Siloë obsidebant. Ergo quando cum Isaia aduenerunt Iudæi, aqua profluxit. Quare & hodie repentè prosilit ad ingens rei declarandum mysteriũ. Quoniam verò hoc per Isaiam patratum est miraculum, ad ejus rei memoriam populus Hebræus illum juxta Siloam studiosè splendidéq; tumularunt, vti per preces illius semper illa aquarum copia fruerentur, per diuinum enim responsum id facere jussi erant. Est autem sepulchrum proximum sepulturæ regum pone sepulchrum Iudæorum ad Austrum. Solomon enim fecit cõditoria Dauid ad orientẽ pertinẽtia Sion, quæ à Gabaone longiusculè ab vrbe, viginti nempe stadiorũ aditũ habet, quẽ obliquũ, sinuosum, & cõplexũ, quiq; nihil videretur suspicionis mouere fecit. Estq; hodie aditus multis cũ sacerdotib. tũ populo vniuerso ignotus. Ibi Solomon aurũ ex Æthiopia & aromata custodiebat. Sed vbi Ezechias thesaurũ Dauidis & Salomonis artem gentib. aperuit, locũq; patrũ & cineres majorũ polluit, Deus stirpem illius hostibus in seruitutem addixit, ipsumq; sterilem & infecundum reddidit ab illo die.

DE HIEREMIA.

Et hic Hieremias à Deo vaticinandi munere exornatus de Christo in hũc modũ cecinit. Et acceperunt triginta argenteos precium appreciati, quem appreciauerunt à filijs Israël, & dederunt eos in agrũ figuli, sicut constituit mihi Dominus. Hujus oraculi meminit Euangelista Matthæus, quod in Christi venditi nece ait impletum. Rursum ait prophetes Ecce dies veniũt, dicit Dominus, & disponam domui Israël, & domui Iuda testamentũ nouũ, non secundum testamentũ, quod feci patribus eorũ, in die, in qua apprehẽdi manũ eorũ, vt educerẽ illos de terra Ægypti. quia ipsi non manserunt in testamẽto meo, & ego neglexi eos, dicit Dominus, dans leges meas in mentẽ eorũ, & in corde eorũ inscribã eos, & ero eis in Deũ, & ipsi erunt mihi in populum.

cap. 27.

Hier 31.

οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ λέ-
γων· γνῶθι τὸν κύριον, ὅτι πάντες εἰδήσουσί με ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου αὐ-
τῶν, ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν οὐ
μνησθῶ ἔτι, καὶ τῆς χρήσεως μέμνηται ὁ Ἀπόστολος ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους
* Δάφναις. ἐπιστολῇ.

Ἱερεμίας ἦν ἐξ Ἀναθὼθ ἐν * Τάφναις Αἰγύπτου. λίθοις δὲ ὑποβληθεὶς
ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἀποθνήσκει. κεῖται δὲ ἐν τόπῳ τῆς οἰκήσεως Φαραώ. ὅτι Αἰ-
γύπτιοι ἐδόξασαν αὐτὸν εὐεργετηθέντες δι᾽ αὐτοῦ. ηὔχετο γὰρ αὐτοῖς.
* ἰχνεύμονές τι. † aliquid desideratur. * τῶν γὰρ ὑδάτων οἱ θῆρες (οὓς καλοῦσιν οἱ Αἰγύπτιοι Μενεφώθ, Ἕλληνες
δὲ κροκοδείλους) † καὶ ὅσοι εἰσὶ πιστοὶ θεοῦ ἕως σήμερον εὔχονται ἐν τῷ τόπῳ
ἐκείνῳ, καὶ λαμβάνοντες τοῦ χοὸς τοῦ τόπου δήγματα τῶν ἀνθρώπων θε-
ραπεύουσι. καὶ πολλοὶ αὐτὰ τὰ θηρία τὰ ἐν τῷ ὕδατι φυγαδεύουσιν. Ἡμεῖς
Leg. δὲ ἠκούσαμεν ἐκ τῶν παίδων Ἀντιγόνου καὶ Πτολεμαίου γερόντων ἀνδρῶν,
ὅτι Ἀλέξανδρος ὁ τῶν Μακεδόνων ἐπιστὰς τῷ τόπῳ τοῦ προφήτου, καὶ ἐπι-
γνοὺς τὰ εἰς αὐτὸν μυστήρια, εἰς Ἀλεξάνδρειαν μετέστησεν αὐτοῦ τὰ λεί-
ψανα περιθεὶς αὐτὰ ἐνδόξως κύκλῳ, καὶ ἐκωλύθη ἐκ τῆς γῆς ἐκεί-
νης τὸ γένος ἀσπίδων. καὶ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ὡσαύτως, † καὶ οὕτως ἐνέβαλλον
τοὺς ὄφεις τοὺς λεγομένους ἀργολάους, (ὅ ἐστιν ὀφιομάχους) οὓς ἤνεγ-
* ὅθεν καὶ ἀργολάοι. κεν ἐκ τοῦ Ἄργους τοῦ Πελοποννησιακοῦ, * τουτέστιν ἀργοὺς δεξιοὺς καλοῦνται.
Λαλιὰν δὲ ἔχουσιν ἡδυτάτην, καὶ πανευώνυμον.

† locus à librarijs malè acceptus. Suidas. Ἀργόλαοι εἶδος ὄφεων οὓς ἤνεγκε Μακεδὼν ὁ Ἀλέξανδρος ἐκ τοῦ Ἄργους τοῦ Πελασγικοῦ εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸν ποταμὸν πρὸς ἀναίρεσιν τῶν ἀσπίδων. ὅτι μετέθηκε τὰ ὀστᾶ τοῦ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου ἐξ Αἰγύπτου εἰς Ἀλεξάνδρειαν. καὶ ὁ αὐτὸς προφήτης ἀπέκλεισεν αὐτοὺς ἀργολάους ἐκ τοῦ Ἄργους λαοῦ.

Οὗτος ὁ Ἱερεμίας σημεῖον ἔδωκεν τοῖς ἱερεῦσιν Αἰγύπτου, ὅτι δεῖ σεισ-
θῆναι τὰ εἴδωλα αὐτῶν καὶ συμπεσεῖν διὰ σωτῆρος παιδὸς ἐκ παρ-
θένου γεννωμένου· ἐν φάτνῃ δὲ κειμένου. διὸ καὶ ἕως νῦν θεοποιοῦσι
παρθένον λοχόν, καὶ βρέφος ἐν φάτνῃ τιθέντες προσκυνοῦσιν. καὶ Πτο-
λεμαίῳ τῷ βασιλεῖ τὴν αἰτίαν πυνθανομένῳ ἔλεγον ὅτι πα-
ραδοτόν ἐστιν μυστήριον ὑπὸ ὁσίου προφήτου τοῖς πατράσιν ἡμῶν παρα-
δοθέν.

Οὗτος

pulum. Et non docebunt ultra vnusquisq; fratrem suum, & vnusquisq; proximum suum dicēs: cognosce Dominum: quia omnes scient me, à paruo vsq; ad magnum. quia propitius ero iniquitatibus eorum, & peccatorũ eorum non ero memor amplius.

Hieremias Anathotites apud Taphnas Ægypti lapidibus à populo obrutus occubuit. Iacet in eo loco, quo Pharao habitarat. Ægyptij enim magna illum veneratione prosecuti sunt, quod ab eo magnis essent beneficijs cumulati, dum eis bene precatus mõstra, quæ crocodylos Græci, Ægyptij Menephoth appellitant, ab eis auertit. Porro quicunq; etiam hodie Christum professi in eo loco precantur, & de loco illo puluerem colligunt, & morsos ab illis homines curant, multiq; crocodylos ex aquis illis fugant. Accepimus nos ab Antigoni & Ptolemæi posteris, viris magno natu, Alexandrem Macedonum regem, cum ad vatis sepulcrum viseret, & ea quæ de se prædixerat, cognouisset, † ejus cineres Alexandriam deportasse, illisque illustre monumentum vndequaq; ornatum excitasse. vnde factum, vt aspides inde arcerentur, vti & ex flumine. Et sic injecère serpentes, quos Argolaos nominabant, (hoc est, serpentum hostes seu perditores) quos tulit ex Argo Peloponesi; vnde & Argolai dicuntur, hoc est, dextris ignaui. linguam habent mollissimam, & planè exilem.*

Reliquiæ Hieremiæ prophetæ mira patrant.

Nota de auctore libri.

† Alexander M. veneratur reliquias Hieremiæ prophetæ.

Synopsis Dorothei (seu cujus alteriu) cum chronico magis cõspirat, quod ita habet. Et serpentes hoc pacto rejecti (fortassè legit, [illegible]) quos Argolaos vocãt, hoc est, lacertas ex Argo Peloponesiaco [illegible]latos, vnde & Argolai vocãtur populi, id est, dextris ignaui. Loquela verò sunt delicata, & prorsus sinistra. Hic nõ intelligo cur dicat illos esse lingua delicata seu suaui & molli, & tamē prors⁹ sinistra, nisi [illegible] aliud valet, & pro exili aut rotũda accipitur.

Hic Hieremias dedit sacerdotibus Ægypti signũ, futurũ olim vt idola illorum, per terræ tremorem concussa procciderent, nato salutis auctore ex virgine, in præsepio jacente. Quare hodièq; fabricantur imaginem virginis puerperæ, & infantem in præsepi repositum adorant. cujus rei Ptolemæo regi caussam sciscitanti sacerdotes responderunt, id mysterium à venerando propheta Hieremia majoribus olim suis fuisse editum.

Hic

Οὗτος ὁ προφήτης Ἱερεμίας πρὸ τῆς ἁλώσεως τοῦ ναοῦ ἥρπασε τὴν κιβωτὸν τοῦ νόμου, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ. καὶ ἐποίησεν αὐτὰ καταποθῆναι ἐν πέτρᾳ, καὶ εἶπεν τοῖς παρεστῶσιν. ἀπεδήμησε κύριος ἐκ Σινᾶ εἰς οὐρανόν, καὶ πάλιν ἐλεύσεται νομοθέτης ἐκ Σιὼν ἐν δυνάμει, καὶ σημεῖον ὑμῖν ἔστω τῆς παρουσίας αὐτοῦ, ὅτι ξύλον πάντα τὰ ἔθνη προσκυνήσουσιν. εἶπεν δὲ ὅτι τὴν κιβωτὸν ταύτην οὐδεὶς ἐκβαλεῖ εἰμὴ Ἀαρών, καὶ τὰς ἐν αὐτῇ πλάκας οὐδεὶς ἀναπτύξει οὐκέτι ἱερέων, ἢ προφητῶν, εἰμὴ Μωυσῆς, ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ θεοῦ. καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀναστάσεως πρώτη ἡ κιβωτὸς ἀναστήσεται, καὶ ἐξελεύσεται ἐκ τῆς πέτρας, καὶ τεθήσεται ἐν ὄρει Σινᾶ. καὶ πάντες οἱ ἅγιοι πρὸς αὐτὴν συναχθήσονται ἐκεῖ ἐκδεχόμενοι κύριον, τὸν ἐχθρὸν φεύγοντες ἀνελεῖν αὐτὸν ἐλθόντα. ἐν τῇ πέτρᾳ ἐκείνῃ ἐσφράγισεν τῷ δακτύλῳ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ, καὶ ἐγένετο ὁ τύπος ὡς γλυφὴ σιδήρου, καὶ νεφέλη φωτεινὴ ἐσκέπασε τὸ ὄνομα, καὶ οὐδεὶς νοεῖ τὸν τόπον, οὐδὲ ἀναγνῶναι αὐτὸν δύναται ἕως σήμερον, καὶ ἕως τῆς συντελείας. ἔστιν δὲ ἡ πέτρα ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅπου πρῶτον ἡ κιβωτὸς γέγονεν μεταξὺ τῶν δύο ὀρέων, ἐν οἷς κεῖνται Μωυσῆς καὶ Ἀαρών. καὶ ἐν νυκτὶ νεφέλη ὡς πῦρ γίνεται περὶ τὸν τόπον κατὰ τὸν τύπον τὸν ἀρχαῖον, ὅτι οὐ μὴ παύσηται ἡ δόξα τοῦ θεοῦ ἐκ τοῦ νόμου αὐτοῦ. διὰ τοῦτο ἔδωκεν ὁ θεὸς τῷ Ἱερεμίᾳ χάριν, ἵνα τὸ τέλος τοῦ μυστηρίου αὐτοῦ αὐτὸς ποιήσῃ, ἵνα γένηται συγκοινωνὸς Μωυσέως καὶ Ἀαρών, καὶ ὁμοῦ εἰσὶν ἕως σήμερον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἱερεμίας ἐστὶν ἐκ σπέρματος ἱερατικοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΕΖΕΚΙΗΛ.

Οὗτος Ἰεζεκιὴλ ἐν Βαβυλῶνι προφητεύων καὶ αὐτὸς ἠξιώθη προειπεῖν περὶ τῆς κατὰ Χριστὸν οἰκονομίας καὶ φησί. Καὶ ῥύσομαι αὐτοὺς ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν. καὶ καθαριῶ αὐτούς, καὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν, καὶ ὁ δοῦλός μου Δαβὶδ ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ποιμὴν εἷς ἔσται πάντων, ὅτι ἐν τοῖς προστάγμασίν μου πορεύσονται. καὶ πάλιν λέγει.

Καὶ

Hic Hieremias ante templi euersionem rapuit arcam fœderis, & quæ in illa seruabantur, reposuitq; illam in rupe quadam caua, comitibusq; suis dixit: migrauit Dominus ex Sina in Cœlum, & rursum veniet legislator ex Sion cum virtute. Et signum vobis sit aduentus eius, cum omnes gentes lignum (crucis) adorauerint. Addidit quoq; arcam illam à nemine nisi Aarone elatum iri, nec tabulas ab vllo sacerdotum vel prophetarum, nisi à Moyse electo Dei reuolutum iri. Et in die resurrectionis omnium primum arca illa resurget, & egredietur è spelunca; & ponetur in monte Sinai, omnésq; sancti ad illam congregabuntur, Dominum ibi expectaturi, hostémq; fugituri: † tollite illum venientem. In illa cauerna signauit Hieremias nomen Domini digito suo, & forma eius veluti sculpta & ferro inscripto apparuit, nubésq; lucida nomen texit, nec quisquã formam characterum nouit, nec legere potest ad hodiernum vsq; diem, & vsq; ad finem mundi. Est autem illa petra & cauerna in solitudine, vbi primum arca fœderis fuit inter duos montes in quibus siti sunt Moyses & Aaron. Per noctem nubes lucida apparet circa locum, vti olim fiebat (cum ex Ægypto proficiscerentur) quoniam non cessabit gloria Domini à lege eius. Ea propter & Hieremiæ hanc Deus gratiam fecit, vti fieret socius Moysis & Aaronis, qui omnes hodieq; simul iuncti quiescunt, quando & Hieremias ex stirpe sacerdotum descendit.

Vide lib. 2. Machab. c. 2.

Vide & Gorionidem, Dorotheũ, Epiphanium apud Serarium p. 797. ad Machabæos. M.ra.

Dorotheus, Occidente eum venientem.

DE EZECHIELE.

Ezechiel Babylone vaticinatus, & ipse de Christi vita futura prædicere diuinitus est iussus, cum dicit: Et liberabo eos ab omnibus iniquitatibus suis, & mundabo eos; & erunt mihi in populum, & ego ero eis in Deum, & seruus meus Dauid princeps in medio eorum, & pastor vnus erit omnium: quia in præceptis meis ambulabunt. Et rursum dicit: Et dixit ad me. 37. cap.

Καὶ εἶπε πρός με. Τὸ ὕδωρ τοῦτο τὸ ἐκπορευόμενον εἰς τὴν γαλιλαίαν τὴν πρὸς ἀνατολάς, καὶ κατέβαινεν ἐπὶ τὴν Ἀραβίαν, καὶ ἤρχετο ἐπὶ τὴν θάλασσαν, ἐπὶ τὸ ὕδωρ τῆς διεκβολῆς. Καὶ ὑγιάσει τὰ ὕδατα. καὶ ἔσται πᾶσα ψυχὴ τῶν ζώων τῶν ἐκζεόντων, ἐπὶ πάντα ἐφ᾽ ἃ ἂν ἀπέλθῃ ἐκεῖ ποταμὸς ζήσεται.

Ἰεζεκιὴλ οὗτός ἐστιν ἐξ Ἀρχερὰ τῶν ἱερέων καὶ ἀπέθανεν ἐν γῇ χαλδαίων ἐπὶ τῆς αἰχμαλωσίας, πολλὰ προφητεύσας τοῖς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. ἀπέκτεινεν δὲ αὐτὸν ὁ ἡγούμενος τοῦ λαοῦ Ἰσραὴλ ἐκεῖ, ἐλεγχόμενος ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐπὶ εἰδώλων σεβάσμασι. καὶ ἔθαψεν αὐτὸν ὁ λαὸς ἐν ἀγρῷ Μαοὺρ, ἐν τάφῳ Ἰωσὴφ καὶ Ἀρφαξὰδ πατέρων Ἀβραάμ. καὶ ἔστιν ὁ τάφος σπήλαιον διπλοῦν ὅτι Ἀβραὰμ ἐν χεβρῶν πρὸς τὴν ὁμοιότητα αὐτοῦ ἐποίησεν τὸν τάφον Σάῤῥας. Διπλοῦν δὲ λέγεται ὅτι εἱλικτόν ἐστι, καὶ ἀπόκρυφον ἐξ ἐπιπέδου, καὶ ἔστιν ὑπερῷον ἐπὶ γῆς ἐν πέτρᾳ κρεμάμενον.

Οὗτος ὁ προφήτης τέρας ἔδωκε τῷ λαῷ, ὥστε προσέχειν τῷ ποταμῷ Χοβὰρ ὅτε ἐκλείποι † ἐπελθὼν τὸ δρέπανον τῆς ἐρημώσεως εἰς πέρας τῆς γῆς, καὶ ὅτε πλημμυρήσει τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐπάνοδον. καὶ γὰρ ἐκεῖ κατῴκει ὁ ὅσιος. καὶ πολλοὶ πρὸς αὐτὸν συνήγοντο. καὶ ποτὲ πλήθους συνόντος αὐτῷ, ἔδεισαν οἱ χαλδαῖοι τοὺς Ἑβραίους, μὴ ἀνταράξωσι, καὶ ἐπελθῶσιν αὐτοῖς εἰς ἀναίρεσιν. καὶ ἐποίησεν ὁ προφήτης διαστῆναι τὸ ὕδωρ, ἵνα ἐκφύγωσιν εἰς τὸ πέραν. οἱ δὲ κατατολμήσαντες τῶν ἐχθρῶν ἐπιδιώξαντες κατεποντίσθησαν.

† ἐπελθόντα δρέπανον.

καὶ ἐποίησεν ὁ προφήτης, μὴ ἀνατάρ.

Οὗτος ὁ προφήτης διὰ προσευχῆς αὐτομάτως αὐτοῖς δαψιλῆ τροφὴν ἰχθύων παρέσχεν, καὶ πολλῶν ἐκλιπόντων, ζωὴν αὐτοῖς ἐκ θεοῦ ἐλθεῖν παρεκάλεσεν.

Οὗτος ἀπολλυμένου τοῦ λαοῦ σημεῖα ποιήσας ἔπαυσε τοὺς πολεμίους καταπλήξας αὐτοὺς οὐρανόθεν, ὅτε ἔλεγεν ὁ Ἰσραὴλ, ὅτι διαπεφωνήκαμεν, ἀπώλολεν *ἡμῶν. καὶ ἐν τέρασι τῶν ὀστέων τῶν νεκρῶν αὐτοὺς ἔπεισεν ὅτι ἐστὶν ἐλπὶς τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ὧδε, καὶ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος. οὗτος κρίνων τῷ Ἰσραὴλ ἐδείκνυεν τὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν τῷ ναῷ γινόμενα. οὗτος

* ἡμᾶς. ἔπισεν.

ἡρπάγη

me. Hæc aqua quæ egreditur in Galilæam, Orientem versus, & quæ descendit in Arabiam, & venit vsq; ad mare, ad aquam exitus, & sanabunt aquæ. Et erit omnis anima, animalium bullientium super omnia, quæcunq; obierit illuc fluuius, viuet.

Oriundus fuit Ezechiel ex Arira Sacerdotum: occubuit apud Chaldæos tempore seruitutis, qui multa vaticinatus est ijs qui in Iudæa erãt. Occisus ibi ab duce Israëlis reprehẽso ob idololatriam. tumulauit eum populus in agro Maûr, in sepultura Ioseph & Arphaxath patrum suorũ. Est tumulus in spelunca duplici, Eo quod Abraham in Hebron fecisset illum adsimilitudinem sepulchri Saræ. Duplex dicitur quod inuoluta sit & abdita in campo, atq; in cauerna petræ quasi suspensa.

Hic vates populo prodigium edidit, vt obseruaret fluuium Chobar, quãdo infusus falci solitudinis ad petras terra deficeret, & quando inundaret viam ducentẽ Hierosolymam. Sanctus vir enim ibi degebat, & multi ad ipsum confluebant. Multitudine quondam apud eum versante, Chaldæi vinxerunt Hebræos, ne turbati inuaderent eos & trucidarent, & fecit prophetes vt flumen in duas discederet partes, Iudæiq; in ulteriorem euaderent ripam, hostes verò insequi ausi flumine haurirentur.

Hic vates precibus suis sine alio externo apparatu, lautas Iudæis ibidem epulas instruxit, missumq; pisciũ exhibuit. Multisq; ex illis deficientibus vitam à Deo impetrauit.

Hic idem magna populi copia pereunte tanta patrauit miracula, vt hostes diuinitus perculsos à cæde auerteret, quando dicebat Israël: Quia dissensimus, perdidit nos: Et in prodigijs ossium mortuorum ad fidem reduxit eos. Et erit spes Israeli hic & in futuro sæculo. Hic judex Israelis ostendit ea quæ fiebant Hierosolymis in templo. Hic raptus inde ingressus est

 Hiero-

ἐρῆμα γῆ ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ εἶπεν τὰ ἐν τῷ ναῷ γενόμενα
τὰς aut ἀντι ἐλε-γχω. κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν † εἰς ἔλεγχον τῶν ἀπειθούντων τῷ θεῷ.

Οὗτος κατὰ τὸν Μωυσῆν εἶδε τὸν τύπον τοῦ ναοῦ, καὶ τὸ τεῖχος, καὶ περὶ τεῖχος, καὶ τὴν πύλην ἐν ᾗ κύριος εἰσελεύσεται, καὶ ἐξελεύσεται. καὶ ἔσται ἡ πύλη κεκλεισμένη. καὶ εἰς αὐτὸν ἐλπιοῦσι πάντα τὰ ἔθνη.

Οὗτος ἐκρινεν ἐν Βαβυλῶνι τὴν φυλὴν Δὰν καὶ τοῦ Γάδ. ὅτι ἠσέβουν πρὸς κύριον, διώκοντες τοὺς τὸν νόμον φυλάσσοντας, καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς τέρας μέγα. ὅτι οἱ ὄφεις ἀνήλισκον τὰ βρέφη αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ κτήνα αὐτῶν διὰ τὴν ἀσέβειαν αὐτῶν, καὶ εἴρηκεν ὅτι δι' αὐτοὺς οὐκ ἐπιστρέψει ὁ λαὸς εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, ἀλλ' ἐν Μηδίᾳ ἔσονται ἕως συντελείας πλάνης αὐτῶν. καὶ ἐξ αὐτῶν ἦν ὁ ἀνελὼν αὐτὸν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΔΑΝΙΗΛ.

Οὗτος Δανιὴλ ἐν Βαβυλῶνι προφητεύων, καὶ αὐτὸς ἀξιωθεὶς προειπεῖν περὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ. φησὶν οὕτως. καὶ γνώσῃ, καὶ συνήσεις καὶ ἀπὸ ἐξόδου λόγου τοῦ ἀποκριθῆναί σοι, καὶ τοῦ οἰκοδομηθῆναι Ἱερουσαλὴμ ἕως Χριστοῦ ἡγουμένου ἑβδομάδες ἑπτά, καὶ ἑβδομάδες ἑξήκοντα δύο, καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ πάλιν. καὶ ἐτμήθη λίθος ἄνευ χειρῶν, καὶ ἐπάταξε τὴν εἰκόνα, καὶ ἐγένετο ὁ λίθος εἰς ὄρος μέγα, καὶ ἐπλήρωσε τὴν γῆν. καὶ πάλιν· Καὶ ἰδοὺ μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἐρχόμενος, καὶ ἕως τοῦ παλαιοῦ τῶν ἡμερῶν ἔφθασεν. καὶ αὐτῷ ἐδόθη ἡ τιμὴ, καὶ ἡ ἐξουσία, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα ἐρρέθη.

Δανιὴλ οὗτος ἦν ἐκ φυλῆς Ἰούδα τῶν ἐξεχόντων τῆς βασιλικῆς ὑπηρεσίας. ἀλλ' ἔτι νήπιος ὢν ἤχθη ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Χαλδαίων. ἐγεννήθη δὲ ἐν Βεθερῶν τῇ ἀνωτέρα. καὶ ἦν ἀνὴρ σώφρων ὥστε δοκεῖν τοὺς Ἰουδαίους εἶναι αὐτὸν σπάδοντα.

ἀντίχον. Πολλὰ ἐπένθησεν οὗτος τὸν λαὸν, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν νηστείᾳ ἤσκησεν ἀπὸ πάσης τροφῆς ἐπιθυμητῆς, σπέρματα τῆς γῆς ἐσθίων. καὶ ἦν ἀνὴρ ξηρὸς, καὶ σπανὸς, τὴν ἰδέαν ὡραῖος, ἐν χάριτι ὑψίστου.

Hierosolyma, & dixit quæ facta essent in templo ead. hora, vti, vel, quam dixerant Deo non credentibus. locus corruptus & ter repetitus in Græco.

Hic vt Moyses vidit formam templi, & murum, & quæ circa murũ sunt; portam item per quam Dominus intrabit & exibit. Et erit porta conclusa. Et in ipsum sperabunt omnes gentes.

Hic in Babylone iudicauit duas tribus Dan & Gad, eo quod à Domino desciuissent, & eos qui legem obseruabant, persequerentur; ingensq; illis portentum ostendit Serpentes enim illorum infantes & iumenta omnia occiderunt propter impietatẽ eorum. Dixitq; vates illorum caussa populum non reuersurum in patriam, sed illos in Media mansuros vsq; ad finem erroris illorum, & ex illis erat, qui tolleret illum tota vita sua. Nota

DE DANIELE.

Daniel hic in Babylone vates & ille à Deo dignatus eo honore vt de Christo Domino vaticinaretur, cum ita dicit: Et cognosces & intelliges ab exitu sermonis, vt respondeatur tibi, & vt ædificetur Hierusalem vsq; ad Christum ducem hebdomades septem, & hebdomades sexaginta duæ: & quæ sequuntur. Rursum dicit: Et abscissus est lapis sine manibus & percussit statuam, & factus est in montem magnum, & impleuit totam terram. Iterum alio loco: Et ecce cum nubibus cœli, tamquam filius hominis veniens, & vsq; ad antiquum dierum peruenit, & datus est illi honor, & potestas: & alia quæ dicta sunt. cap 9. c. 2.

Hic Daniel ex tribu Iuda oriundus iis natus est parentibus qui principes in aula regis erant. Sed admodum puer ductus est ex Iudæa cum captiuis in Babylonem: patriam habuit superiorem Betheronem, adeoq; castus erat & sobrius, vt putarent Iudæi illum esse Eunuchum.

Hic vehementer deplorauit populum & ciuitatem, abstinentissimus cibi omnis delicatioris, contentus terræ satis & leguminibus. Siccus erat corpore & gracilis, forma florẽti gratia

 summa.

ὕψιστος. Οὗτος πολλὰ ηὔχετο ὑπὲρ τοῦ Ναβουχοδονόσωρ τοῦ παρακαλοῦντος αὐτὸν Βαλτάσαρ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐγένετο θηρίον καὶ κτῆνος, ἵνα μὴ ἀπώληται. ἦν γὰρ τὰ ἔμπροσθεν ὡς βοῦς σὺν τῇ κεφαλῇ. καὶ οἱ πόδες σὺν τοῖς ὄπισθεν λέων. ἀπεκαλύφθη δὲ τῷ ὁσίῳ περὶ τοῦ μυστηρίου τούτου ὅτι κτῆνος γέγονε διὰ τὴν ἄλογον αὐτοῦ φιληδονίαν, καὶ σκληροτραχηλίαν καὶ ὅτι ὡς βοῦς ὑπὸ ζυγὸν γενήσεται τοῦ Βελιᾶ. Λέων δὲ διὰ τὸ ἁρπακτικὸν, καὶ τυραννικὸν, καὶ θυμῶδες τοῦ τρόπου. Ταῦτα ἔχουσιν οἱ δυνάσται ἐν τῇ νεότητι. ἐπὶ τέλει δὲ θῆρες γίνονται, ἁρπά-
κατέσθοντες. ζοντες, ὀλοθρεύοντες * ἀποσφάττοντες, ἀναιροῦντες, τυραννοῦντες, ἀσεβοῦντες. τὰς δὲ τούτων ἀμοιβὰς παρὰ τοῦ κριτοῦ θεοῦ ἀπολαμβάνοντες. Ἔγνω δὲ διὰ τοῦ θεοῦ ὁ ἅγιος ὅτι ὡς βοῦς ἤσθιε χόρτον, καὶ ὅτι οὐκ ἐγένετο αὐτῷ ἀνθρωπίνης φύσεως τροφῆς ἐπιθυμία. διὰ τοῦτο καὶ ὁ αὐτὸς Ναβουχοδονόσωρ, μετὰ τὴν πέψιν τῆς τροφῆς ἐν καρδίᾳ ἀνθρωπίνῃ γενόμενος ἔκλαιε καὶ ἠξίου κύριον πᾶσαν τὴν ἡμέραν καὶ νύκτα τεσσαρακοντάκις δεόμενος. Δαίμων δὲ ἐπεγίνετο αὐτῷ, καὶ ἐλάνθανεν ὅτι γέγονεν ἄνθρωπος. ἤρθη δὲ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ τοῦ μὴ λαλεῖν, καὶ νοῶν εὐθὺς ἐδάκρυεν, καὶ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἦσαν ὡς νεκρὸν κρέας ἐν τῷ κλαίειν. πολλοὶ γὰρ ἐξιόντες ἐκ τῆς πόλεως ἐθεώρουν αὐτόν.

Ο δὲ Λανιὴλ μόνος οὐκ ἤθελεν ἰδεῖν αὐτὸν, ὅτι πάντα τὸν χρόνον τῆς ἀλλοιώσεως αὐτοῦ ἐν προσευχῇ ἦν περὶ αὐτοῦ. ἔλεγε γὰρ ὅτι πάλιν ἄνθρωπος γενήσεται, καὶ τότε ὄψομαι αὐτόν. καὶ ἠπίστουν αὐτῷ.

Ο Δανιὴλ οὖν τὰ ἑπτὰ ἔτη προσευχόμενος πρὸς τὸν ὕψιστον ᾔτησεν γενέσθαι οὓς εἶπεν καιρούς. προσευχόμενος πρὸς τὸν ὕψιστον ἐποίησεν γενέσθαι μῆνας ἑπτά. καὶ τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ καιρῶν ἐπελέσθη ἐπ᾽ αὐτόν. ὅτι ἀποκαταστὰς ἐν ἑπτὰ μησὶ, ὡς ἦν τὰ πρὶν, τὰ ἓξ ἔτη καὶ πέντε μῆνας ὑπέπιπτεν κυρίῳ, καὶ ὡμολόγει τὴν ἀσέβειαν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν ἀνομίαν αὐτοῦ, καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.

καὶ ὅτι

summa. *Multas preces strauit Deo pro Nabuchodonosore deprecatu filij Balthasaris, (quod in bestiam demigrasset, & iuuentum) ne periret. Nam antrorsum capite bouem referebat,* Nota. *pone & à pedibus leonem. Diuinitus porro intellexit Daniel cur id à Deo esset factum. In iumentū enim propter veneris intemperantiam & refractarium ingenium versus erat, & quod velut bos subiugis Belia factus esset. Leo verò propter rapiendi violentiam tyrannidem & morum immanitatem, quibus maliis plerúmq; obnoxij sunt † dynastæ in prima iuuēta, q postea cōsenescentes ad ferarum omnino naturam degenerant, dum rapiunt, perdunt, centuriant, mactant, sæuiunt, ac ipsum Deū per summam impietatem contemnunt, donec tandem à cælesti judice debitas sceleribus pœnas pendant. Diuinitus porro edoctus intellexit Daniel Nabuchodonosorem ritu bouis fœno pastum nullamq; illi cupiditatē alimenti humani inesse amplius.* tyranni. *Ea propter & ipse Nabuchodonosor post fœnum decoctum ubi* Nota. *ad cor & mentem redijt plorauit, & quadragies per diem & noctē preces ad Deū fudit. Dæmon porro cū accederet, hominē fuisse haud agnouit, nā † vincta fuerat lingua regis, vt verba formare non posset, q vbi in hominē reuersus sensit, lacrymatus est* suspensa. *statim, oculiq; eius velut cornu mortuū ex lacrymarū vbertate referebant: multi enim ex vrbe eius spectandi caussa exibant.*

Daniel solus videre illum recusauit, qui toto illo transformationis tempore assidue Deum pro illo deprecatus est. Affirmabat enim se vbi ad humanam formā quod futurū aiebat, rediisset, visurū, cui tamē alij fidē abrogarunt. Daniel ergo à supremo numine petiuit vt quæ septē prædixerat tempora, implerentur, & per preces impetrauit, vti septem anni ad septem redigerentur menses. Nota. *Itaq; mysterium septem temporum in illo perfectū & expletū est. Nam detractis annis sex & quinq; mensibus, redijt ad pristinā hominis speciē supplexq; Domino factus, impietatē suā & oia delicta detestatus est. reddiditq; ei Dominus regnum*

καὶ οὔτε ἄρτον οὔτε κρέα ἔφαγεν, οὔτε οἶνον ἔπιεν, ἐξομολογούμενος κυρίῳ, ὅτι Δανιὴλ προσέταξεν αὐτῷ, ὀσπρίοις βρεχίοις, καὶ σχολαῖς ἐξιλεώσασθαι κύριον. Διὰ τοῦτο ἐκάλεσαν αὐτὸν Βαλτάσαρ ὡς τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ἠθέλησεν δὲ αὐτὸν συγκληρονόμον καταστῆσαι τῶν τέκνων αὐτοῦ. ἀλλ' ὁ ὅσιος εἶπεν· ἵλεώς μοι ἀφεῖναί με κληρονομίαν πατέρων μου, καὶ μὴ κολληθῆναί με κληρονομίαις ἀπεριτμήτων. καὶ τοῖς ἄλλοις βασιλεῦσι Περσῶν πολλὰ ἐποίησεν τεράστια, ἅπερ οὐκ ἔγραψαν. Οὗτος δὲ ἀπέθανεν, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ βασιλικῷ μόνος ἐνδόξως. Καὶ αὐτὸς ἔδωκε τέρας ἐν ὄρεσι τοῖς ὑπεράνω τῆς Βαβυλῶνος, ὅτι, ὅτε καπνισθήσεται τὸ ἐν Βορρᾷ, τότε ἥξει τέλος Βαβυλῶνος. ὅτε δὲ κατ' ἀνατολὰς ὕδωρ καθαρὸν ἐξελεύσεται, τότε ὁ θεὸς ἐπὶ γῆς ὡς ἄνθρωπος ἀναδέξεται πάσας τὰς ἀνομίας τοῦ κόσμου εἰς ἑαυτὸν ἐν τῷ ἀνασκολοπίζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν μιερέων τοῦ νόμου. Καὶ εὐθὺς πνεύματος χάρις ἐπὶ γῆς ἐκχυθήσεται εἰς πάντα τὰ ἔθνη. ὅτε δὲ ἐν πυρὶ καίεται, τὸ τέλος πάσης τῆς γῆς. ἐὰν δὲ ἐν τῷ νότῳ ῥεύσει ὕδατα, ἐπιστρέψει ὁ λαὸς εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. ἐὰν δὲ αἷμα ῥεύσει, φόνος ἔσται τοῦ Βελιὰ ἐν πάσῃ τῇ γῇ. καὶ ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ ὁ ὅσιος τοῦ θεοῦ.

* ζ σπαλίαις.

ΗΛΙΑΣ Ο ΘΕΣΒΥΤΗΣ.

Οὗτος ἦν ἐκ γῆς Ἀράβων φυλῆς Ἀαρὼν οἰκῶν Γαλαάδ. ὅτι ἡ Θεσβὶς δῶμα ἦν τοῖς ἱερεῦσιν. Οὗτος ὅτε ἔμελλεν τεχθῆναι, εἶδεν Σαβαχὰ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὅτι ἄγγελοι λευκοφανεῖς αὐτὸν προσηγόρευον, καὶ ὅτι ἐν πυρὶ αὐτὸν ἐσπαργάνουν, καὶ φλόγας πυρὸς ἐδίδουν αὐτῷ φαγεῖν. καὶ ἐλθὼν ἀνήγγειλεν εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ χρησμὸς μὴ δειλιάσῃς. ἔσται γὰρ ἡ οἴκησις αὐτοῦ φῶς, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ἀπόφασις, καὶ κρινεῖ τὸν Ἰσραὴλ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ πυρί.

δῶμα domus patria. hoc loco non malè ciuitas: habebant enim Sacerdotes multas ciuitates. vrbem fuisse Iosephus testatur.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛΙΣΣΑΙΟΝ.

Οὗτος ὁ Ελισσαῖος ἦν ἐξ Ἀβελμαοὺλ γῆς τοῦ Ρουβίν. καὶ ἐπὶ τούτου γέγονε τέρας, ὅτι ἡνίκα ἐτέχθη, ἐν Γαλγάλοις ἡ δάμαλις ἡ χρυσῆ ὀξὺ ἐβόησεν, ὥστε ἀκουσθῆναι εἰς Ἱερουσαλήμ. ὃς καθελεῖ τὰ γλυπτὰ αὐτῶν, καὶ τὰ χωνευτὰ αὐτῶν καὶ θανὼν ἐτάφη ἐν Σαμαρείᾳ.

gnum suum, nec panem amplius, nec carnem gustauit, nec bibit uinum amplius, assiduè Deo cõfessus. Daniel enim illi macerata præscripsit legumena, & fructus coctos, quib. placaret Dominũ. Quare Danielem Baltasarem nuncupauit veluti nempe filium suũ statuerátq; illũ vnà cum liberis suis hæredẽ instituere. Sed enim D. Daniel dixit: Absit ut ego relicta paterna hæreditate, incircumcisorum hæreditatẽ attingã. Alijs dein regibus multa quoq; edidit miraculis plena, quæ præscripta non sunt. Mortuus ac sepultus est solus in regum cõditorio cum ingẽti gloria. Reliqt hic pdigium Babyloniis, in superiorib. mõtium verticibus, futuru ut fumo ab Aquilone cõparente periret Babylon. Quãdo autẽ ab Oriẽte flumẽ purum erumperet, tũ Deus hominẽ indutus totius mundi lueret offensas, in crucẽ à sacrilegis põtificib. actus. Tum cõfestim gratia spiritus S. in terram super omnes gentes effundetur. Quando verò mundus igne cõflagrabit, fatalis illi dies impendebit. Quando ab austro fluent aquæ, postliminio reuertetur populus in terram suam quando sanguis fluet, cædes erit ↑ Beliæ per totum orbem. Sopitus pace sancta sanctus quieuit. Antichristi. Nota.

HELIAS THESBITES.

Hic ex Arabum solo profectus de Aaronis tribu, Galaad incolebat. Nam Thesbis sacerdotum ciuitas erat. Hoc nascituro pater ejus Suacha vidit illum à candidatis cœlitibus consalutari, eúmq; fascijs igneis inuolui, ignémq; ei in cibum porrigi. Ergo Hierosolyma profectus retulit quæ viderat. accepitq; responsum: Ne formidaris. habitatio ejus in luce erit, & sermo ejus ut judicis sententia. Iudicabit enim Israëlem in romphæa & igni. Vide Animaduersionum. XXI. pag. 36. Nota de angelis Eliam salutantibus.

DE ELISÆO.

Oriundus erat Elisæus ex Abelmaule Rubini. Hoc in Galgalis nato accidit ingens prodigium, ut aurea bucula tantum ederet clamorem, utì etiam Hierosolymis audiretur, ut qui illorum sculpta fusaq; simulacra esset euersurus. Extinctus in Samaria quiescit. Prodigium.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ.

† ἐχόμενον.

Ζαχαρίας ὁ ὑιὸς Ιωδαὰκ τοῦ ἱερέως. οὗτος ἦν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν Ιωὰς ὁ βασιλεὺς Ιούδα † ἐχόμενα τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἐξέχεεν τὸ αἷμα αὐτοῦ ὁ οἶκος Δαβὶδ ἀνὰ μέσον ἐπὶ τοῦ ἐλὰμ, καὶ λαβόντες αὐτὸν οἱ ἱερεῖς ἔθαψαν μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

Περσῶν ε' ΞΕΡΞΗΣ ὁ μέγας Δαρείου ὑστάσπου ὑιὸς ἔτη κη'.

ὁμοῦ ελζ

α', β'.

οα' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

γ', δ'.

Αριστίδης ἐξωστρακίσθη.

* Ιωάκιμος.

Δεύτερος ἀρχιερεὺς * ΙΑΚΙΜΟΣ ὑιὸς ἰησοῦ ἔτη λ', ὁμοῦ ξβ.

ε', ς'.

οβ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ζ, η', θ', ι'.

ογ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιβ', hic annus in MS. deest.

* πρῶτοι.

ια'. Πίνδαρος ἐγνωρίζετο (ιβ',) ιγ'.

Σοφοκλῆς τραγωδοποιὸς * πρῶτος ἐπεδείξατο.

ιδ'. οδ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιε' Εὐριπίδης ἐγνωρίζετο. ις'.

ΕΣΔΡΑΜ ἀρχιερεὺς παρὰ Ιουδαίοις ἐγνωρίζετο.

ιζ. Ηρόδοτος ἱστοριογράφος ἐγνωρίζετο.

ιη'. Βακχυλίδης ἤκμαζεν.

οε' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιθ', κ', Σωκράτης ἐγεννήθη.

κα', κβ.

ος' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κγ', κδ', κε', κς'.

οζ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κζ.

Περσῶν ς' ἐβασίλευσεν ΑΡΤΑΒΑΝΟΣ μῆνας ζ μεθ' ὅν.

ζ ΑΡ-

ZACHARIAS.

Zacharias Iodacis filius sacerdotis patria Hierosolymitanus erat, quem Ioas rex Iuda † inter altare mactauit, & effudit sanguinem ejus domus Dauid, in medio Elam. Sepultus à sacerdotibus est cum patre suo. complexum altare, vel post altare.

Persarum rex quintus XERXES *magnus Darij Histaspis filius annos* XXVIII. *A. M* MMMMMXXXVII. 5037.

I. II.

LXXI. OLYMPIAS.

III. IV.

Aristides ostracismo multatus exilio.

Pontifex Iudæorum secundus IOACIMVS *Iesu filius annos* XXX. *à primo* LXII. V. VI.

LXXII. OLYMPIAS.

VII. VIII. IX. X.

LXXIII. OLYMPIAS.

XI. *Pindarus floret.* XII. XIII.

Sophocles Tragicorum primus claret.

XIV. *LXXIV. OLYMPIAS.*

XV. *Euripides tragicus nobilis habetur.* XVI.

ESDRAS *pontifex apud Iudæos celebratur.*

XVII. *Herodotus historicus clarere cæpit.*

XVIII. *Bacchylides floruit.*

LXXV. OLYMPIAS.

XIX. XX. *Socrates natus.*

XXI. XXII.

LXXVI. OLYMPIAS.

XXIII. XXIV. XXV. XXVI.

LXXVII. OLYMPIAS.

XXVII.

Sextus Persarum rex ARTABANVS *regnum non amplius septem menses obtinuit.* Hi septem menses pro anno putantur.

ζ΄ ΑΡΤΑΞΕΡΞΗΣ ὁ ἐπικληθεὶς μακρόχειρ μα΄,
ὁμȣ̃ ,εοη΄.

α΄.

Θεμιστοκλῆς αἷμα ταύρȣ πιὼν τελευτᾷ. Μαρδοχαῖον φασί τινες ἐν τοῖς χρόνοις τȣ́τοις γεγενῆσθαι. * ȣ̓ γὰρ ἂν ἐσιώπησε τὰς κατ᾽ αὐτὸν πράξεις ἡ τȣ̃ ἔσδρα γραφὴ, ἥτις κατὰ τὸν Ἀρταξέρξην ἱστορεῖ καὶ Ἔσδραν, καὶ Νεεμίαν ἐκ Βαβυλῶνος ἀνεληλυθέναι, καὶ τὰς ἐμφερομένας πράξεις αὐτῶν γεγονέναι.

* aliquid deest, & sententia est Mardochæum non sub hoc VII. Artaxerxe vixisse.

β΄ οη΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

γ΄, δ΄, ε΄, ϛ΄.

Ὁ ἥλιος ἐξέλιπεν. Τρίτος ἀρχιερεὺς ΕΛΙΑΣΙΒΟΣ υἱὸς Ιακίμȣ ἔτη μ΄, ὁμȣ̃.

οθ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ζ΄, η΄.

* γραμματεύς.

Ἔσδρας * γραμματικῆς νόμων ἱερῶν διδάσκαλος ἐγνωρίζετο.

θ΄, ι΄.

π΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ια΄. Ἡρόδοτος Ἀλικαρνασσεὺς ἱστοριογράφος ἐγνωρίζετο.

ιβ΄, ιγ΄.

Ἐμπεδοκλῆς καὶ Παρμενίδης φυσικοὶ φιλόσοφοι ἐγνωρίζοντο.

ιδ΄.

πα΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιε΄. Φερεκύδης ὁ δεύτερος ἱστοριογράφος ἐγνωρίζετο.

ιϛ΄, ιζ΄.

Κατὰ τȣ̃τον τὸν χρόνον Νεεμίας υἱὸς Ἀχελλὶ ἐκ σπέρματος Ἰσραὴλ, οἰκοδομεῖ τὴν Ἱερȣσαλὴμ, ὢν γὰρ ἀρχιοινοχόος τȣ̃ βασιλέως Ἀρταξέρξȣ, αἰτήσας τὸν βασιλέα οἰκοδομῆσαι τὴν Ἱερȣσαλὴμ ἐπιτραπεὶς παρ᾽ αὐτȣ̃, ἀνεισιν εἰς τὴν Ἰȣδαίαν σὺν δυνάμει πολλῇ. Τὸ δὲ τεῖχος τῆς πόλεως ἀνεγείρει, καὶ πλατείας ἐν αὐτῇ κατασκευάζει κατὰ τὴν τȣ̃ Δανιὴλ προφητείαν φάσκȣσαν ὅτως Ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες συνετμήθησαν ἐπὶ τὸν λαόν σȣ, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν τȣ̃ συντε-

ARTAXERXES VII. *Persarum rex, dictus longimanus,* 5078.
annos XLI. *A M.* MMMMMLXXVIII.

I. *Themistocles epoto tauri sanguine extinguitur. Mardochæum ferunt sub hoc tempus natū fuisse. † Esdras enim ejus res gestas non tacuisset, Esdræ enim historia Esdram & Neemiam ex Babylone Artaxerxe regnante Hierosolymam rediisse, résq; illic gessisse suas refert.* † hiatus aliquis.

II. *LXXVIII. OLYMPIAS.*

III. IV. V. VI.

Sol defecit. III. *Iudæorum pontifex* ELIASIBVS *Iacimi filius gubernat Synagogam annos* XL. *à cæpto pontificatu* CII. Eclipsis solis.

LXXIX. OLYMPIAS.

VII. VIII.

Esdras scriba sacrarum literarum & legum doctor claret.

IX X.

LXXX. OLYMPIAS.

XI. *Herodotus Halicarnasseus historiographus celebratur.* Herodotus.

XII. XIII.

Empedocles & Parmenides Physici philosophi clari habentur. XIV.

LXXXI. OLYMPIAS.

XV. *Pherecides alter historicus famam meretur.*

XVI. XVII.

Hac tempestate Neemias Achelli filius è stirpe Israëlitarum, instaurauit Hierosolyma. Etenim cum pocillatorum princeps esset apud Artaxerxē regem, petiuit à rege, liceret sibi reficere vrbem Hierosolymitanam, impetrauitq; ab eo reditum in Iudæā cum magna manu. Excitat ergo muros vrbis, & plateā munit, vti Daniel in hæc verba prædixerat. Septuaginta hebdomades abbreuiatæ sunt sup populū tuū, & super vrbē sanctā, vt consummetur præuaricatio, & ad signandum peccata finem cap. 9.

 accipiat

συντελεσθῆναι ἁμαρτίας, καὶ σφραγίσαι ἁμαρτίας, καὶ ἀπαλεῖψαι τὰς ἀνομίας, καὶ τοῦ ἐξιλάσασθαι ἀδικίας, καὶ τοῦ ἀγαγεῖν δικαιοσύνην αἰώνιον, καὶ τοῦ σφραγίσαι ὅρασιν, καὶ προφήτην, καὶ χρῖσαι ἅγιον ἁγίων καὶ γνώσῃ, καὶ συνήσεις ἀπὸ ἐξόδου λόγου τοῦ ἀποκριθῆναι, καὶ τοῦ ἀνοικοδομηθῆναι Ἱερουσαλὴμ ἕως Χριστοῦ ἡγουμένου ἑβδομάδες ζ΄, καὶ ἑβδομάδες ξβ΄. καὶ ἐπιστρέψει, καὶ οἰκοδομηθήσεται πλατεῖα καὶ τεῖχος, καὶ ἐκκενωθήσονται οἱ καιροί. καὶ μετὰ τὰς ἑβδομάδας τὰς ζ΄, καὶ ξβ΄ ἐξολοθρευθήσεται χρίσμα, καὶ κρίμα οὐκ ἔσται ἐν αὐτῷ. τὴν δὲ πόλιν, καὶ τὸ ἅγιον διαφθερεῖ σὺν τῷ ἡγουμένῳ ἐρχομένῳ, καὶ ἐκκοπήσεται ἐν κατακλυσμῷ. καὶ ἕως τέλους πολέμου συντετμημένου τάξει ἀφανισμοὺς, καὶ δυναμώσει διαθήκην πολλοῖς. ἑβδομὰς μία, καὶ ἥμισυ τῆς ἑβδομάδος καταπαύσει θυσιαστήρια καὶ θυσίας. καὶ ἕως πτερυγίου ἀπὸ ἀφανισμοῦ, καὶ ἕως συντελείας, καὶ σπονδῆς τάξει ἐπὶ ἀφανισμῷ. καὶ δυναμώσει διαθήκην πολλοῖς ἑβδομὰς μία, καὶ ἐν τῷ ἥμισυ τῆς ἑβδομάδος ἀρθήσεταί μου θυσία, καὶ σπονδή. καὶ ἐπὶ τὸ ἱερὸν βδέλυγμα τῶν ἐρημώσεων ἔσται καὶ ἕως συντελείας καιροῦ συντέλεια δοθήσεται ἐπὶ τὴν ἐρήμωσιν.

Ἐντεῦθεν οὖν Ἀφρικανὸς ἐξαριθμεῖ τὸν ἐν τῇ αὐτῇ προφητείᾳ τῶν ἑβδομήκοντα ἑβδομάδων ἀριθμὸν συντείνοντα, οὐ μόνον ἐπὶ τὴν τοῦ σωτηρίου κηρύγματος παρουσίαν, ἀλλὰ γὰρ καὶ εἰς ἔτη υϟ΄. αἱ παρὰ τῷ Δανιὴλ προφητευθεῖσαι τῶν ο΄ ἐτῶν ἑβδομάδες, τὴν ἀρχὴν ἔλαβον, καὶ συμπληροῦνται εἰς τὸ κβ΄ ἔτος τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἤγουν δ΄ ἔτος, σα΄ ὀλυμπιάδος. καὶ τῶν μὲν ξθ΄ ἑβδομάδων πληρουμένων εἰς τὸ ιδ΄ ἔτος τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος. καὶ πρῶτον ἔτος σβ΄ ὀλυμπιάδος, ἐν ᾧ παρουσία ἡ ἐπὶ τὸ βάπτισμα, καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ σωτηρίου κηρύγματος τοῦ μεγάλου θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. τῆς δὲ λοιπῆς μιᾶς ἑβδομάδος ἥτις δυναμώσει διαθήκην πολλοῖς, πληρουμένης, ὡς εἴρηται, κατὰ τὸ κβ΄ ἔτος τῆς Τιβερίου Καίσαρος μοναρχίας. Τὸ δὲ ἥμισυ τῆς ἑβδομάδος ἐν ᾧ φησὶν ὁ προφήτης ἀρθήσεταί μου θυσία, φθάνει κατὰ τὸ ιθ΄ ἔτος τῆς Τιβερίου Μοναρχίας,

ἤγουν

accipiat peccatum, & deleatur iniquitas, & adducatur justitia sempiterna, & impleatur visio, & prophetia, & vngatur sanctus sanctorum. Scies ergo & animaduertes ab exitu sermonis vbi responsum est, vt iterum ædificetur Hierusalem, vsq; ad Christum ducem hebdomades septem, & hebdomades sexaginta duæ, & reuertetur, & ædificabitur platea & murus, & euacuabuntur tempora & post hebdomades septem & LXII. *exterminabitur chrisma & vnctio. & judicium in illo non erit. Ciuitatem & sanctuarium dissipabit cum duce venturo & succidetur velut in diluuio, & vsq; ad finem belli concisi ordinabit desolationes, & confortabit testamentum multis hebdomas vna, & in dimidio hebdomadis deficient altaria & hostiæ, & vsq; ad primam templi à tempore abolitionis, & vsq; ad finem & libamen ordinabit euersioni. Et confortabit testamentũ multis hebdomada vna, & in dimidio hebdomadis auferetur hostia & libamen, & in templo abominatio desolationum erit, & vsq; ad consummationem temporis, consummatio dabitur super desolationem.* occidetur Christus. paullo aliter in regijs biblijs.

Hinc Africanus numerum in vaticinio septuaginta hebdomadum extẽdit non solum ad initium prædicationis Christi, sed etiam ad quadringentos nonaginta annos. Vnde septuaginta Danielis hebdomades initium acceperunt, & desinunt in XXII. *annum imperij Tiberij Cæsaris. siue in quartum annum* CCI. *Olympiadis. Ita vt* LXIX. *hebdomades implerentur* XIV. *anno imperij Tiberij Cæsaris. Et primus annus* CCII. *Olympiadis ageretur, quo & Iordane tinctus est Christus, & salutaris magni Dei saluatoris nostri IESV Christi incœpit prædicatio. reliquum autem dimidiæ hebdomadis vnius quæ confirmabit testamentum multis, exactum est* XXII. *anno Tiberij Cæsaris. Dimidium autem hebdomadis, in quo, dixit prophetes, tolletur hostia mea, incidit in* XIX. *annum Tiberij Cæsaris Monarchæ.*

siue

ἤγουν τέταρτον ἔτος ο6' ὀλυμπιάδος καθ' ὃ τὸν ἑκούσιον καὶ ζωοποιὸν ὑπέμεινε σταυρὸν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν. ιη'.

πϐ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιθ', κ', κα', κϐ'.

πγ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κγ', κδ', κε', κϛ'.

πδ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κζ', κη', κθ', λ.

πε' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Ἀπὸ τότε τοῦ χρόνου ἤρξαντο οἱ Ῥωμαίων ὕπατοι χρηματίζειν, καὶ διοικεῖν τὰ ῥωμαϊκὰ πράγματα, ἐπὶ ἔτη τϟδ', τουτέστιν ἕως δευτέρου ἔτους καὶ αὐτοῦ ρπγ' ὀλυμπιάδος ὑπατείας Λεπίδου καὶ Πλάγκου. ἤγουν καὶ ἐπὶ τὸ α' ἔτος Γαΐου Ἰουλίου, καὶ ἕκτον Κλεοπάτρας.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ ΤΩΝ ΕΝ ΡΩΜΗΙ ΥΠΑΤΩΝ.

Nota. Olympiades aliter ab aliis numerantur. vide Panuiniũ & Scal. edit.

* Πυλλίλλ.

λα'.	ὑπατεία	Βρούτου	καὶ	Κολλατίνου.
λϐ'.	ὑπα'.	Πουϐλικόλα	καὶ	Λουκρητίου.
λγ'.	ὑπα'.	Πουϐλικόλα, τὸ δεύτερον καὶ * Πουπλίου.		
λδ'.	ὑπα'.	Πουϐλικόλα τὸ τρίτον καὶ Λουκρητίου τὸ δεύτερον.		

πϛ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

λε'.	ὑπα'.	Μενενίου	καὶ	Ποστουμιανοῦ.
λϛ'.	ὑπα'.	Τρικόστου	καὶ	Βιτελλίνου.
λζ'.	ὑπα'.	Ἀρούγκου	καὶ	Φλάϐου.
λη'.	ὑπα'.	Καμερίνου	καὶ	Λέγγου.

πζ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

* ἠφύλλ.

λθ'.	ὑπα'.	Ἔλουα	καὶ	Γεμίνου.
μ'.	ὑπα'.	Φλάϐου τὸ δεύτερον καὶ		* Σικούλου.
μα'.	ὑπα'.	Ἀτρατίνου	καὶ	Αὐγουρίνου.

Περ-

siue in CCII. *Olympiadis annum* IV. *quo anno Christus verus Deus noster sponte sua salutarem & vitalem crucem subijt.*

XLIX. *LXXXII. OLYMPIAS.*

XIX. XX. XXI. XXII.

LXXXIII. OLYMPIAS.

XXIII. XXIV. XXV. XXVI.

LXXXIV. OLYMPIAS.

XXVII. XXVIII. XXIX. XXX.

LXXXV. OLYMPIAS.

Hoc anno apud Romanos consules cœperunt, qui magistratum, & rempub. administrarunt annos CCCXCIV. *hoc est, usq; ad annum secundum* CLXXXIII. *Olympiadis. consulatum gerentibus tum Lepido & Planco: siue ad annum primum Gaij Iulij Cæsaris, & sextum Cleopatræ.*

NOMENCLATVRA CONSVLVM ROMANORVM.

Fasti Consulares. Anno V.C. 244. Vide Animaduersiones, num. XX. pag. 36.

XXXI.	*anno Artaxerxis Regis Persarum*		
	Bruto	&	*Callatino.*
XXXII.	*Publicola*	&	*Lucretio.*
XXXIII.	*Publicola II.*	&	*† Puplio.*
XXXIV.	*Publicola III.*	&	*Lucretio II.*
	LXXXVI.	*OLYMPIAS.*	
XXXV.	*Menenio*	&	*Postumiano.*
XXXVI.	*Tricosto*	&	*Vitellino.*
XXXVII.	*Arunco*	&	*Flauo.*
XXXVIII.	*Camerino*	&	*Longo.*
	LXXXVII.	*OLYMPIAS.*	
XXXIX.	*Elua*	&	*Gemino.*
XL.	*Flauo II.*	&	*† Siculo.*
XLI.	*Atratino.*	&	*Augurino.*

† Pulullo.

† Siphulo.

Ccc DARI-

Περσῶν βασιλεὺς η' ΔΑΡΕΙΟΣ ὁ Ξέρξου ὁ ἐπικληθεὶς νόθος ἔτη ιθ', ὁμοῦ ,εϛζ'.

α' ὑπατεία Ἄλβου καὶ Κελεμοντιανοῦ.

πη' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

β' ὑπ'. Σαβίνου καὶ Πρίσκου.

γ' ὑπ'. Κελεμοντιανοῦ τὸ β'. καὶ Γεμίνου τὸ β'.

δ' ὑπ'. Ἀρούγκου τὸ β'. καὶ Βιτελλίνου τὸ β'.

ε' ὑπ'. Μακερίνου καὶ Αὐγουρίνου τὸ β'.

πθ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ϛ' ὑπ'. Αὐγουρίνου τὸ γ'. καὶ Ἀτρατίνου τὸ β'.

Πλάτων ἐγεννήθη.

ζ' ὑπ'. Καμερίνου καὶ Φλάβου

η' ὑπ'. Τούλλου καὶ Ῥούφου.

*Ναυτίου. Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Ῥωμαῖοι ἄρχοντες ἐκλήθησαν.

θ' ὑπ'. * Ναυτίτου καὶ Ῥούφου τὸ β'.

ϟ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ι' ὑπ'. Λούσκου καὶ Σαβίνου.

*Sc. υγ' vitiosè, nam supra p. 383. ipsemet habet hunc numerum.

Ἐντεῦθεν Ἀφρικανὸς ἀριθμεῖ κατὰ τὴν τοῦ Δανιὴλ προφητείαν τὸν ἐτῶν ο' ἑβδομάδων ἀριθμὸν συντείνοντας εἰς ἔτη * υϟ'. καὶ εὕροι τις αὐτὰς περαιουμένας μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀνάληψιν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν Νέρωνος Ῥωμαίων αὐτοκράτορος, καθ' ὃν ἡ πόλις ἀρξαμένη πολιορκεῖσθαι, δευτέρῳ ἔτει τοῦ μετ' αὐτὸν βασιλεύοντος Οὐεσπασιανοῦ, καὶ δευτέρῳ σιβ' ὀλυμπιάδος τὴν ἐσχάτην ἅλωσιν ἤγουν αἰχμαλωσίαν ὑπομεῖναι.

ια' ὑπ'. Ῥουτιλλίου καὶ Βιτελλίνου.

ιβ' ὑπ'. Φαβίου καὶ Μαλογινισίου.

ιγ' ὑπ'. Μαμέρκου καὶ Φαβίου β'.

ϟα' ΟΥΜΠΙΑΣ.

ιδ' ὑπ'. Φαβίου γ'. καὶ Βολισίου.

ιε' ὑπ'. Τερτύλλου καὶ Φαβίου δ'.

ιϛ' ὑπ'.

DARIVS *Persarum rex* VIII. *Xerxis filius, spurius cognominatus, annos* XIX *A.M.* MMMMMXCVII. 5097.

I. *Albo* & *Cœlimontano*

LXXXVIII. OLYMPIAS.

II. *Sabino* & *Prisco*

III. *Cœlimontano II.* & *Gemino II.*

IV. *Arunco II.* & *Vitellino II.*

V. *Macrino* & *Augurino II.*

LXXXIX. OLYMPIAS.

VI. *Augurino III.* & *Atratino II.*

Plato nascitur,

VII. *Camerino* & *Flauo*

VIII. *Tullo* & *Rufo*

His consulibus † Archontes Romani appellati.

IX. *Nautio* & *Ruffo II.*

XC. OLYMPIAS.

X. *Lusco* & *Sabino*

Hinc Africanus ex vaticinio Danielis numerat septuaginta hebdomadum annos vsq; ad ↄDXC. *extensos & deprehendus illos absolutos & exactos, post Christi ad cœlum ascensum sub principatu Neronis Romanorum imperatoris, sub quo vrbs Hierosolymitana cœpit obsideri, quæ altero anno Vespasiani Imperatoris (qui Neroni † successit) secundo item anno* CCXII. *Olympiadis, vltimam cladem & excidiũ siue seruitutem subijt.*

† Nescio quid sibi velit hic locus. Archontes Athenis prętores sunt, qui Romæ multo tardiùs creati, Græcis στρατηγοὶ dicti; nec principes senatus hic ad rem.

† cæso Vitellio.

XI. *Rutillio* & *Vitellino*

XII. *Fabio* & *Maluginense*

XIII. *Mamerco* & *Fabio II.*

XCI. OLYMPIAS.

XIV. *Fabio III.* & *Volisio*

XV. *Tertullo* & *Fabio IV.*

ιϛ'. ὑπατεία Σαβίνου καὶ Φούλβου.
ιζ'. ὑπα'. Κικιννάτου καὶ Φαβίου τὸ ε'.

ξβ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιη'. ὑπα'. Ρουτιλλίου καὶ Φαβίου ϛ'.
ιθ'. ὑπα'. Αἰμιλίου καὶ Ερκουλίνου.

Ξέρξης ἐλθὼν εἰς τὴν ἑλλάδα ἐξεπολέμησε τὰς Ἀθήνας ἐμπρήσας αὐτάς. καὶ τοξοβολίᾳ πληγεὶς ὑπέστρεψεν εἰς βαβυλῶνα, καὶ ἀπέθανεν.

Περσῶν θ' ἐβασίλευσε ΣΟΓΔΙΑΝΟΣ ἔτη ζ.

ὁμοῦ ερδ.

α'. ὑπα'. Λανάτου καὶ Πουβλικίου.
β'. ὑπα'. Ρουτιλλίου τὸ β' καὶ Στρούκτου.

ξγ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

γ'. ὑπα'. Ναυτίου καὶ Πουβλικόλα.
δ'. ὑπα'. Μαλλίου καὶ Φουρίου.
ε'. ὑπα'. Αἰμιλίου β' καὶ Ιουλίου.
ϛ'. ὑπα'. Πιναρίου καὶ Φούσου.

ξθ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ζ'. ὑπα'. Σαβίνου καὶ Καπετωλίνου.

Περσῶν δέκατος ἐβασίλευσεν ΑΡΤΑΞΕΡΞΗΣ ὁ μνήμων υἱὸς Δαρείου καὶ Πυράτιδος ἔτη μ'

ὁμοῦ ερμδ.

α'. ὑπα'. Αἰμιλίου τὸ γ' καὶ Βαλερίου.
β'. ὑπα'. Κελεμοντάνου καὶ Πρίσκου.

Εὐριπίδης τελευτᾷ, καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ἀθήναις.

γ'. ὑπα'. Κελεμοντάνου τὸ β', καὶ Πρίσκου τὸ δεύτερον.

ξε' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

δ'. ὑπα'. Αἰμιλίου τὸ δ' καὶ Βιβουλανοῦ.
ε'. ὑπα'. Ρεγιλλιανοῦ καὶ Φούσκου.
ϛ'. ὑπα'. Πρίσκου καὶ Φλάβου.
ζ'. ὑπα'. Τρικεπτίνου καὶ *Βετουρίου.

* Βιτουρίου.

ξϛ ΟΛΥΜ-

XVI. *Sabino* & *Fuluo.*
XVII. *Cincinnato* & *Fabio V.*

XCII. OLYMPIAS.

XVIII. *Rutilio* & *Fabio VI.*
XIX. *Æmilio* & *Herculino.*

Xerxes Græciam ingressus expugnauit Athenas & incendio vastauit. ipse telo ictus reuertit Babylonem, & illic extinctus est.

SOGDIANVS *Persarum rex* IX. *regnauit annos* VII.
A.M MMMMMCIV. 5104.

I. *Lanato* & *Publicio.*
II. *Rutulio II.* & *Structo.*

XCIII. OLYMPIAS.

III. *Nautio* & *Publicola.*
IV. *Mallio* & *Furio.*
V. *Æmilio II.* & *Iulio.*
VI. *Pinario* & *Fuso.*

XCIV. OLYMPIAS.

VII. *Sabino* & *Capitolino.*

ARTAXERXES *decimus Persarum rex, dictus Mnemon Darij & Pyrattidis filius, imperauit annos* XL. *A.M.* MMMMMCXLIV. 5144.

I. *Æmilio III.* & *Valerio.*
II. *Cælimontano* & *Prisco.*

Euripides & Sophocles Athenis fatis concessere.

III. *Cælimontano II.* & *Prisco II.*

XCV. OLYMPIAS.

IV. *Æmilio IV.* & *Vibulano.*
V. *Regillano* & *Fusco.*
VI. *Prisco* & *Flauio.*
VII. *Tricipitino* & *† Veturio.* † Veturino

ϟϛ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

*Πουβλικόλα. η΄ ὑπατεία Γάλλου καὶ Καμερίνου.

θ΄ ὑπ΄. *Πουβλικόλα τὸ β΄. καὶ Σαβίνου.

ι΄ ὑπ΄. *Βιβουλάνου τὸ β΄. καὶ Μαλογινησίου.

*Βιβουλάνου. Ἰσοκράτης ὁ ῥήτωρ ἐγνωρίζετο.

ια΄ ὑπ΄. Ναυτίου καὶ Ἀτρατίνου.

Ἀθηναῖοι ἤρξαντο στοιχίοις κδ΄. χρᾶσθαι, πρώτερον ιϛ΄. χρώμενοι.

ϟζ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιβ΄ ὑπ΄. Πουβλιλίου καὶ Ἰλαρλανοῦ.

ιγ΄ ὑπ΄. Μαξίμου καὶ *Βεργινίου.

*Βιτερίνε. ιδ΄ ὑπ΄. Ῥόγου καὶ Βιτερίου.

ιε΄ ὑπ΄. Καπιτωλίνου καὶ Οὐάρου.

Πέμπτος ἀρχιερεὺς ΙΑΝΝΑΙΟΣ υἱὸς Ἰωδαὲ ἔτη λβ΄.

ὁμοῦ ροδ΄.

ϟη΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιϛ΄ ὑπ΄. Φήσου καὶ Κωιντίλλου.

*Λανάτε. ιζ΄ ὑπ΄. Λανάτου καὶ Καπιτωλίνου τὸ β΄.

ιη΄ ὑπ΄. Βαρβάτου καὶ Ποτίτου.

ιθ΄ ὑπ΄. Ἀρμβίου καὶ Τρικόστου.

ϟθ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κ΄ ὑπ΄. Μακρίνου καὶ Ἰουλίου.

κα΄ ὑπ΄. Φουρίου καὶ Καπιτωλίνου τὸ γ΄.

Εὔδοξος ἀστρολόγος ἐγνωρίζετο.

κβ΄ ὑπ΄. Γενουκίου καὶ Κουρτίου.

*Κέλται. Γαλάται οἱ καὶ *Κελτοὶ Ῥώμης ἐκράτησαν πλὴν τοῦ Καπιτωλίου.

κγ΄ ὑπ΄. Μακρίνου τὸ β΄, καὶ Καπιτωλίνου τὸ τέταρτον.

Πλάτων φιλόσοφος ἤκμαζεν.

ρ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κδ΄ ὑπ΄. Βιβουλάνου καὶ Ἐλούα.

κε΄ ὑπ΄. Πακέλλου καὶ Κράσσου.

XCVI. OLYMPIAS.

VIII.	*Gallo*	*&*	*Camerino*	
IX.	*Publicola II.*	*&*	*Sabino*	
X.	*Bibulano II.*	*&*	*Maluginense*	

Isocrates Rhetor claruit.

XI.	*Nautio*	*&*	*Atratino.*	

Athenienses cœperunt XXIV. *elementis uti, cùm prius non nisi* XVI. *uterentur.* Notà.

XCVII. OLYMPIAS.

XII.	*Publilio*	*&*	*†Ilariano*	Hilariano.
XIII.	*Maximo*	*&*	*Virginio*	
XIV.	*Rogo*	*&*	*Veturio*	Veturino.
XV.	*Capitolino*	*&*	*Varo*	

IANNÆVS *Iojadæ filius quintus Iudæorum pontifex, regnat annos* XXXII. *ab cœpto pontificatu* CLXXIV.

XCIIX. OLYMPIAS.

XVI.	*Festo*	*&*	*Quintillo*	
XVII.	*Lanato*	*&*	*Capitolino II.*	Lenato
XIIX.	*Barbato*	*&*	*Potito*	
XIX.	*Armenio*	*&*	*Tricosto.*	

XCIX. OLYMPIAS.

XX.	*Macrino*	*&*	*Iulio*	
XXI.	*Furio*	*&*	*Capitolino III.*	

Eudoxus Astrologus floruit.

XXII.	*Genucio*	*&*	*Curtio*	

Galli & Celtæ Romam occuparunt præter capitolium.

XXIII.	*Macrino II.*	*&*	*Capitolino IV.*	

Plato Philosophus claruit.

C. OLYMPIAS.

XXIV.	*Vibulano*	*&*	*Elua*	
XXV.	*Pacello*	*&*	*Crasso.*	

XXVI.

*Λανάτε. κς'. ὑπατεία Μακρίνε τὸ γ', καὶ *Λανάτε.
κζ'. ὑπ. Μαλλίε καὶ Καπετωλίνε τὸ ε'.

ρα' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κη'. ὑπ'. Μακρίνε τὸ τέταρτον καὶ Φιδενάτε.
κθ' ὑπ'. Μαλογινησίε καὶ Κράσσε.
λ'. ὑπ'. Ιελίε. καὶ Βεργινίε.
λα'. ὑπ'. Καπετωλίνε τὸ ϛ' καὶ Καμερίνε.

ρβ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

λβ'. ὑπ'. Ποίνε καὶ Μελίτωνος.
Καμπανῶν ἔθνος ἐν Ιταλία συνέστη.
λγ'. ὑπ'. Κράσσε καὶ Τυλλίε.
λδ'. ὑπ'. Τρικιπτίνε καὶ Φιδενάτε τὸ β'.
λε'. ὑπ'. Κόσσε. καὶ Ποίνε τὸ β'.
Ισοκράτης ὁ ῥήτωρ ἐγνωρίζετο.

ργ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

*Αξίλλα. λϛ'. ὑπ'. *Αχίλλα καὶ Μυγιλάνε.
λζ'. ὑπ'. Ατραΐνε καὶ Βιβελάνε.
Πλάτων καὶ Ξενοφῶν καὶ ἄλλοι Σωκρατικοὶ ἐγνωρίζοντο.
λη'. ὑπ'. Καπετωλίνε τὸ ζ', καὶ Βιβελάνε τὸ β'.
λθ' ὑπ'. Μυγιλάνε τὸ β' καὶ Ρυτιλίε.

ρδ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

μ'. ὑπ'. Αἰμιλίε Ρυσικίε.
Ξενοφῶν Ορζυλάε, καὶ Κτησίας ἐγνωρίζοντο, καὶ Σωκράτης φιλόσοφος ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ πιὼν τὸ κώνειον ἀπέθανεν ζήσας ἔτη ο'.
Περσῶν βασιλεὺς ΑΡΤΑΞΕΡΞΗΣ ὁ καὶ ΩΧΟΣ ἔτη κζ.

ὁμῦ ͵εροα'.

Κόσσε. *Μεδυλλίνε α'. ὑπ'. Κόσσε καὶ *Μεδυλλίνε.
β'. ὑπ'. Φλάβε καὶ Καμερίνε.
γ'. ὑπ'. Ποπίτε καὶ Καπετωλίνε.
Διογένης Ικεσίε, ὁ κυνικὸς ἐγνωρίζετο.

ρε' ΟΛΥΜ-

XXVI. *Macrino III.* & *Lanato* Lenato

XXVII. *Mallio* & *Capitolino V.*

CI. OLYMPIAS.

XXVIII. *Macrino IV.* & *Fidenate*

XXIX. *Maluginense* & *Crasso*

XXX. *Iulio* & *Verginio*

XXXI. *Capitolino VI.* & *Camerino.*

CII. OLYMPIAS.

XXXII. *Pœno* & *Melitone*

Gens Campana in Italia constitit.

XXXIII. *Crasso* & *Tullio*

XXXIV. *Tricipitino* & *Fidenate. II.*

XXXV. *Cosso* & *Pœno II.*

Isocrates Rhetor claret.

CIII. OLYMPIAS.

XXXVI. *Achilla* & *Mugilano*

XXXVII. *Atratino* & *Vibulano*

Plato & Xenophon, aliiq; Socratici florent.

XXXVIII. *Capitolino VII.* & *Vibulano II.*

XXXIX. *Mugilano II.* & *Rutilio.*

CIV. OLYMPIAS.

XL. *Æmilio* ut *Rusticio*

Xenophon Orxilai filius & Ctesias celebrantur.

Socrates Philosophus in vinculis hausto toxico, natus annos XC. *moritur.*

ARTAXERXES, *qui & Ochus, Persis imperat* 5171.

annis XXVII. *A.M.* MMMMMCLXXI.

I. *Cosso* & *Medullino*

II. *Flauo* & *Camerino*

III. *Petito* & *Capitolino.*

Diogenes Cynicus clarus est.

*Λανάτυ. κϛ'. ὑπατεία Μακρίνυ τὸ γ', καὶ *Λανάτυ.
κζ'. ὑπ'. Μαλλίυ καὶ Καπετωλίνυ τὸ ε'.

ϙα' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κη'. ὑπ'. Μακρίνυ τὸ τέταρτον καὶ Φιδενάτυ.
κθ'. ὑπ'. Μαλογλυησίυ καὶ Κράσσυ.
λ'. ὑπ'. Ιυλίυ. καὶ Βεργινίυ.
λα'. ὑπ'. Καπετωλίνυ τὸ ϛ' καὶ Καμερίνυ.

ϙβ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

λβ'. ὑπ'. Ποίνυ καὶ Μελίτωνος.
Καμπανῶν ἔθνος ἐν Ιταλίᾳ συνέστη.
λγ'. ὑπ'. Κράσσυ καὶ Τυλλίυ.
λδ'. ὑπ'. Τρικιπιτίνυ καὶ Φιδενάτυ τὸ β'.
λε'. ὑπ'. Κόσσυ καὶ Ποίνυ τὸ β'.
Ισοκράτης ὁ ῥήτωρ ἐγνωρίζετο.

ϙγ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

*Αξίλλα. λϛ'. ὑπ'. *Αχίλλα καὶ Μυγιλάνυ.
λζ'. ὑπ'. Ατρατίνυ καὶ Βιβυλάνυ.
Πλάτων καὶ Ξενοφῶν καὶ ἄλλοι Σωκρατικοὶ ἐγνωρίζοντο.
λη'. ὑπ'. Καπετωλίνυ τὸ ζ', καὶ Βιβυλάνυ τὸ β'.
λθ'. ὑπ'. Μυγιλάνυ τὸ β' καὶ Ρυπλίυ.

ϙδ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

μ'. ὑπ'. Αἰμιλίυ Ρυστικίυ.
Ξενοφῶν Ορζυλάυ, καὶ Κτησίας ἐγνωρίζοντο, καὶ Σωκράτης φιλόσοφος ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ πιὼν τὸ κώνειον ἀπέθανεν ζήσας ἔτη ό.

Περσῶν βασιλεὺς ΑΡΤΑΞΕΡΞΗΣ ὁ καὶ ΩΧΟΣ ἔτη κζ'.

ὁμοῦ ,ερθα'.

Κόσσυ *Μεδυλλίνυ α'. ὑπ'. Κόσσυ καὶ *Μεδυλλίνυ.
β'. ὑπ'. Φλάβυ καὶ Καμερίνυ.
γ'. ὑπ'. Ποπίτυ καὶ Καπετωλίνυ.
Διογένης Ικεσίυ, ὁ κυνικὸς ἐγνωρίζετο.

ϙε' ΟΛΥΜ-

XXVI. *Macrino III.* & *Lanato* Lenato
XXVII. *Mallio* & *Capitolino V.*

CI. OLYMPIAS.

XXVIII. *Macrino IV.* & *Fidenate*
XXIX. *Maluginense* & *Crasso*
XXX. *Iulio* & *Verginio*
XXXI. *Capitolino VI.* & *Camerino.*

CII. OLYMPIAS.

XXXII. *Pœno* & *Melitone*

Gens Campana in Italia constitit.

XXXIII. *Crasso* & *Tullio*
XXXIV. *Tricipitino* & *Fidenate. II.*
XXXV. *Cosso* & *Pœno II.*

Isocrates Rhetor claret.

CIII. OLYMPIAS.

XXXVI. *Achilla* & *Mugilano*
XXXVII. *Atratino* & *Vibulano*

Plato & Xenophon aliiq; Socratici florent.

XXXVIII. *Capitolino VII.* & *Vibulano II.*
XXXIX. *Mugilano II.* & *Rutilio.*

CIV. OLYMPIAS.

XL. *Æmilio* *ut* *Rusticio*

Xenophon Orxilai filius & Ctesias celebrantur.

Socrates Philosophus in vinculis hausto toxico, natus annos XC. *moritur.*

ARTAXERXES, *qui & Ochus, Persis imperat annis* XXVII. *A.M.* MMMMMCLXXI. 5171.

I. *Cosso* & *Medullino*
II. *Flauo* & *Camerino*
III. *Petito* & *Capitolino.*

Diogenes Cynicus clarus est.

ρε' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

δ'	ὑπ'.	Γενυκίυ	καὶ	Κυβίυ.
ε'	ὑπ'.	Μαμερτίνυ	καὶ	Λαπράνυ.

Δημόκριτος τελευτᾶ ζήσας ἔτη ρ'.

ς'	ὑπ'.	Πεπίτυ	καὶ	Γάλβα.

Σκιπίων Αφρικανὸς Ρωμαίων δικτάτωρ πορθήσας τὴν Καρχηδόνα Αφρικὴν μετωνόμασεν.

ζ'	ὑπ'.	Μαμερτίνυ τὸ β'. καὶ		Σύλλα.

Σεισμῦ γενομένυ ἐν Αχαΐᾳ Ελία καὶ Βῦρα καταπόθησαν, ὧν κατὰ θάλασσαν ἄχρι νῦν ἴχνη φαίνονται πλεόντων ὑπὸ Κορίνθυ εἰς Πάτρας ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ μέρη.

Εὔδοξος ἀστρολόγος ἐγνωρίζετο.

ἀστρολόγος. Εκτος ἀρχιερεὺς ΙΑΔΔΟΥΣ ἔτη κ', ὁμῦ ρλδ'.

ρς' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

η'	ὑπ'.	Αλλυ	καὶ	Γενυκίυ.
θ'	ὑπ'.	Στόλωνος	καὶ	Πελίνυ.
ι'	ὑπ'.	Λίβωνος	καὶ	Λαινάτυ.
ια'	ὑπ'.	Αμβύςυ	καὶ	Προκύλυ.

Ισοκράτης ὁ ῥήτωρ ἐγνωρίζετο,

ρζ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιβ'	ὑπ'.	Ρυςικίυ	καὶ	Καπετωλίνυ.
ιγ'	ὑπ'.	Αμβύςυ τὸ β'. καὶ		Λαινάτυ.
ιδ'	ὑπ'.	Ποπίτυ	καὶ	Πυβλικόλα.
ιε'	ὑπ'.	Ρυςικίυ τὸ β'.	καὶ	Πρίνυ.

ρη' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ις'	ὑπ'.	Σκιπίωνος	καὶ	Λενάτυ.
ιζ'	ὑπ'.	Καμίλλυ	καὶ	Κράσσυ.

Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ ἐγνωρίζετο.

ιη'	ὑπ'.	Κορβνίυ	καὶ	Λενάτυ τὸ γ'.
θ'	ὑπ'.	Βενωκος	καὶ	Τορκυάτυ.

ρθ' ΟΛΥΜ-

CV. OLYMPIAS

IV. *Genucio & Cubio.*

V. *Mamertino & *Laterano*

Democritus centum natus annos naturæ concedit.

VI. *Petito & Galba*

Scipio Africanus Dictator Romanorum euersa Carthagine † Africam (prouinciam) cognominauit. † ab Africa nomen tulit.

VII. *Mamertino II. & Sulla*

Terræmotu in Achaia Helia & Bura fluctibus haustæ, quarum hodieq; Corintho Patras nauigantibus ad sinistram vestigia parent.

Eudoxus Astrologus claruit

IADDVS *Hebræorum sextus pontifex sedet annos* XX. *à cœpto potificatu* CXCIV.

CVI. OLYMPIAS

VIII. ** Allo & Genucio* * Ahala

IX. *Stolone & Petino*

X. *Libone & Lenate.* Natus Alexander Macedo.

XI. *Ambusto & Proculo*

Isocrates Rhetor claruit.

CVII. OLYMPIAS

XII. *Rusticio & Capitolino*

XIII. *† Ambusto & Lenato II.*

XIV. *Potito & Publicola* In fastis siculis impressis ab his cōsulibus incipit 106. Olymp.

XV. *Rusticio & Pæno.*

CVIII. OLYMPIAS.

XVI. *Scipione & Lenato*

XVII. *Camillo & Crasso*

Demosthenes orator floret.

XVIII. *Coruino & Lenato III.*

XIX. *Venoce & Torquato.*

ρθʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κʹ	ὑπατεία	Κορβίνου τὸ βʹ.	καὶ	Λίβωνος.
καʹ	ὑπ.	Βουλσωνος	καὶ	Καμερίνου.
κβʹ	ὑπ.	Ρουπιλίου	καὶ	Τορκουάτου.
κγʹ	ὑπ.	Κορβίνου γʹ.	καὶ	Κόσσου.

ριʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κδʹ	ὑπ.	Αλλου	καὶ	Ρουπιλίου τὸ βʹ.
κεʹ	ὑπ.	Βένωκος τὸ βʹ.	καὶ	Μαμερτίνου.
κϛʹ	ὑπ.	Τορκουάτου τὸ γʹ	καὶ	Μούσωνος.

Πλάτων καὶ Αἰσχύλος καὶ Σύμμαχος καὶ Αριστοφάνης κωμωδοποιὸς ἐγνωρίζοντο, καὶ Δημοσθένης.

κζʹ	ὑπ.	Μαμερτίνου	καὶ	Φίλωνος.

Αρταξέρξης ὁ καὶ Ωχος βασιλεὺς Περσῶν κατελθὼν εἰς Αἴγυπτον ἐπολιόρκησεν αὐτήν. Τότε καταστοφισάμενος ὁ Νεκτεναβὸς βασιλεὺς τελευταῖος Αἰγύπτου Φαραὼ κεκλημένος, Μαθὼν, ὅτι ἔπαυσεν ὁ θεὸς τὴν δυναστείαν τῶν Αἰγυπτίων ξυρισάμενος τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ * ἀλλοιωθῆ ἑαυτὸν ἑτέρῳ σχήματι, ἔφυγεν δι' αὐτοῦ Πηλουσίου, καταλιπὼν τὸν ἴδιον βασίλειον, καὶ εἰς τὴν πέλλαν τῆς Μακεδονίας διέτριβεν ὅπου ἐτυράννησε Φίλιππος ὁ Μακεδὼν βασιλεύς. *ἀλλοιώσας.

Εβδομος ἀρχιερεὺς ΟΝΙΑΣ υἱὸς Ιαδδου ἔτη καʹ.

ὁμοῦ ͵σιεʹ.

ριαʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιβʹ ἐβασίλευσεν ἐν Περσίδι ΑΡΣΙΟΧΟΣ ἔτη δʹ

ὁμοῦ ͵εροεʹ.

αʹ	ὑπ.	Καμίλλου	καὶ	Μυνίου.
βʹ	ὑπ.	Φίσου	καὶ	Λόγγου.
γʹ	ὑπ.	Κράσσου	καὶ	Δουλίου.
δʹ	ὑπ	Ρηγούλου	καὶ	Κορβίνου.

ριβʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιγʹ ἐβασίλευσε ΔΑΡΕΙΟΣ ὁ καὶ (Αλέξανδρος) Αρσάκης ἔτη ϛʹ. ὁμοῦ ͵ξρπαʹ.

αʹ	ὑπ	Αλβίνου	καὶ	Γαλβίνου.	βʹ ὑπ.

CIX. OLYMPIAS.

XX.	*Corbino II.*	&	*Libone*
XXI.	*Vulsone*	&	*Camerino*
XXII.	*Rutilio*	&	*Torquato*
XXIII.	*Coruino III.*	&	*Cosso.*

CX. OLYMPIAS.

XXIV.	*Allo*	&	*Rutilio II.*
XXV.	*Venoce II.*	&	*Mamertino*
XXVI.	*Torquato III.*	&	*Musone*

Plato, Æschylus, Symmachus, Aristophanes comicus, & Demosthenes floruere.

XXVII.	*Mamertino*	&	*Philone seu Silone.*

Artaxerxes, qui & Ochus, Persarum rex cum exercitu profectus Ægyptum circumsedit. Nectenabus rex vltimus Ægypti Pharao dictus, cum intellexisset regnum Ægypti à Deo destructum iri, tonsa coma & mutata veste, relicto regno, per Pelusium Pellam, vbi Philippus rex Macedonum imperitabat, transfugit. ab Ocho circumuentus.

ONIAS *septimus Hebræorum pontifex Iaddi filius præfuit annis* XXI. *à cœpto pontificatu* C. XV.

CXI. OLYMPIAS.

Duodecimus in Perside regnauit ARSISOCHVS *annos* IV. Regnauit in Macedonia Alexander.

A. M. MMMMMCLXXV. 5175.

I.	*Camillo*	&	*Mynio*
II.	*Festo*	&	*Longo*
III.	*Crasso*	&	*Dulio*
IV.	*Regulo*	&	*Coruino.*

CXII. OLYMPIAS.

DARIVS, *qui & (Alexander) Arsaces, decimus tertius in Perside regnauit annos* VI. *A. M.* MMMMMCLXXXI. 5181.

I.	*Albino*	&	*Galbino*

β'	ὑπατεία	Ἀλβίνου τὸ β'.	καὶ	Κόστου.
γ'	ὑπ'.	Ποίτου	καὶ	Μαρκέλλου.
δ'	ὑπ'	Κράσσου	καὶ	Βένωκος.

ριγ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

	ε'	ὑπ'.	Μαμερτίνου τὸ β'. καὶ		Δεκιανοῦ.
* Βένωκος.	ϛ'	ὑπ'.	† Βεκανος τὸ γ'. καὶ		Σκιπίωνος.

Καπήχεν Βαβυλῶνες Ἀλέξανδρος, καὶ ἡ Περσῶν βασιλεία κατελύθη, διαμείνασα ἔτεσι σμϛ' ἀπὸ πρώτου ἔτους Κύρου, ἕως τοῦ παρόντος ἐκτοῦ ἔτους Δαρείου τοῦ Ἀρσαμοῦ, ἧς βασιλείας ἡ ὁμοίωσις τῆς εἰκόνος γέγονεν, αἱ χεῖρες καὶ τὸ στῆθος καὶ οἱ βραχίονες ἀργυροί.

Ἀλέξανδρος ἔκτισε πόλεις ιβ' ὧν αἱ προσηγορίαι αὗται.

α' Ἀλεξάνδρειαν τὴν παρὰ Πενταπολιν πρότερον πεπλοῦν καλουμένην μέμφεως ὄσαν ἐμπόριον.

β' Ἀλεξάνδρειαν τὴν πρὸς Αἴγυπτον.

γ' Ἀλεξάνδρειαν τὴν πρὸς Ἄρπαν.

δ' Ἀλεξάνδρειαν τὴν Καβίωσαν.

ε' Ἀλεξάνδρειαν τὴν καὶ Σκυθίαν ἐν Αἰγαίοις.

ϛ' Ἀλεξάνδρειαν τὴν Ἐπιπώρω.

ζ' Ἀλεξάνδρειαν τὴν περὶ Κυπρίδος ποταμόν.

η' Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Τρωάδος.

θ' Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος.

ι' Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Μεσαρχαρές.

ια' Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Πέρσας.

ιβ' Ἀλεξάνδρειαν τὴν Κάσον.

Ἀλέξανδρος λβ' ἔτος ἄγων ἀναιρεθεὶς φαρμάκῳ τελευτᾷ ἐν Βαβυλῶνι.

Αἰγύπτου τῶν ιβ' Λαγιδῶν βασιλεῖς.

Αἰγύπτου πρῶτος ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ λάγου καὶ Ἀρσινόης υἱὸς ἔτη μ', ὁμοῦ ,εσκα'.

α'	ὑπ'.	Λεντύλου	καὶ	Σίλωνος.
β'	ὑπ'.	Λίβωνος	καὶ	Κόρσωρος.

ριδ' ΟΛΥΜ.

II. *Albino II.* & *Cosso*
III. *Potito* & *Marcello*
IIII. *Crasso* & *Venoce*

CXIII. OLYMPIAS

V. *Mamertino II.* & *Deciano*
VI. *Venoce II.* & *Scipione*

Alexander (M) Babylonem occupauit, & regnum Persarum desijt, cum annos durasset CCXLVI. *à primo anno Cyri vsq; ad sextum annum Darij Arsami præsentem, quod regnum statuæ illius (apud Danielem) referebat pectus & manus & brachia argentea.*

Alexander XII. condidit oppida, quorũ hæc sunt nomina.

I. *Alexandria ad pentapolim prius Tettus nuncupata, Mempheos emporium.*
II. *Alexandria in Ægypto.*
III. *Alexandria ad Harpam.*
VI. *Alexandria Cabiosa.*
V. *Alexandria Scythia in Ægeis.*
VI. *Alexandria ad Porum.*
VII. *Alexandria ad Cypridis flumen.*
VIII. *Alexandria in Troade.*
IX. *Alexandria in Babylone.*
X. *Alexandria ad Mesargares.*
XI. *Alexandria in Perside.*
XII. *Alexandria Cason.*

Alexander cum annum ageret II. & XXX. *veneno Babylone extinctus est.*

Lagidæ XII. *Ægypti reges.*

PTOLEMÆVS *primus Ægypti rex Lagi & Arsinoës F. regnauit annos* XL. *A.M.* MMMMM.CCXXI. 5221.

I. *Lentulo* & *Silone.*
II. *Libone* & *Cursore.*

CXIV. OLYM-

ριδ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

γ' ὑπατεία Μαμίλλου καὶ Βρούτου.

† Παπίριος. † Παπίνιος Κούρσωρ ἀντιγραφεὺς κατέστη, Δροῦσος στρατηγὸς ἱππέων.

* Manlius is fuit non Camillus aut Postumius. Liuium adi lib 4 A.V.C. 324.

* Κάμιλλος ὕπατος τὸν ἴδιον υἱὸν ἐπελέκισεν παρὰ γνώμην αὐτοῦ συμβαλόντα πόλεμον καὶ νικήσαντα.

δ' ὑπ'. Λόγγου καὶ Κεραπάνου.

ε' ὑπ'. Κούρσωρος τὸ β'. καὶ Σύλλου.

ς' ὑπ'. Γαλβίνου καὶ Βαλβίνου.

ριε' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ζ' ὑπ'. Κούρσωρος τὸ γ'. καὶ Σίλωνος.

η' ὑπ'. Πατρέου καὶ Κεραζανοῦ.

θ' ὑπ'. Βένωκος καὶ Φλάκκου.

ι' ὑπ'. Βαρβούλου. καὶ Βουβούλκου.

ρις' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ια' ὑπ'. Ρουπλίου καὶ Λενάτου.

Ογδοος ἀρχιερεὺς ἐν Ιερουσαλὴμ ΕΛΕΑΖΑΡΟΣ ἔτη ιε', ὁμοῦ σλ'.

ιβ' ὑπ'. Κούρσωρος τὸ δ' καὶ Λενάτου τὸ β'.

* Hos omisit Scal. ιγ' ὑπ'. * Σαμνήτου καὶ Λόγγου.

ιδ' ὑπ'. Κούρσωρος τὸ ε' καὶ Βουλβούλκου τὸ β'.

ριζ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιε' ὑπ'. Μαξίμου καὶ Μούσωνος.

ις'. ὑπ'. Βουβούλκου τὸ γ' καὶ Βαρβούλου.

ιζ' ὑπ'. Ρούλλου καὶ Ρουπλίου.

Απὸ τούτων τῶν ὑπάτων ψηφίζονται τὰ ἔτη τῶν Συρομακεδόνων ἤγουν καὶ Απαμέων εἰς τὸ Πασχάλιον.

Επὶ τῶν προειρημένων ὑπάτων γέγονε μάγιστρος Βουβουλκος.

ιη' ὑπ'. Μούσωνος τὸ β' καὶ Ρούλλου τὸ β'.

ριβ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιθ' ὑπ'. Απίου καὶ Βιόλεντος.

κ'. ὑπ

CXIV. OLYMPIAS.

III.	Camillo	&	Bruto.

Papinius Cursor dictator creatus Drusum habuit magistrum equitum. Papirius.

† Camillus consul filium, præter imperium suum in hostes pugnantem & vincentem, securi percussit. † Manlius id fecit, vnde Manliana imperia Addunt alij A. Postumium, Liu. Liv. A.V.C. ccCXXIV. & I.VIII. A ccccXV. † Ceretano.

IV.	Longo	&	Ceratano
V.	Cursore II.	&	Sulla
VI.	Galbino	&	Balbino

CXV. OLYMPIAS

VII.	Cursore III.	&	Silone
VIII.	Papirio	&	† Ceratano
IX.	Venoce	&	Flacco
X.	Barbula	&	Bubulco

CXVI. OLYMPIAS.

XI.	Rutilio	&	Lenato

ELEAZARVS VIII. Hebræorum pontifex gubernauit annos XV. à capto pontif. CCXXX.

XII.	Cursore IIII.	&	Lenato II.
XIII.	† Samnite	&	Longo
XIV.	Cursore	&	II. Bubo

Hos duos non ponit Scal.

CXVII. OLYMPIAS.

XV.	Maximo	&	Musone
XVI.	Bubulco III.	&	Barbula
XVII.	Rullo	&	Rutilio

Ab hoc anno incipit Chronologia Syromacedonum, siue Apamiensium ad Pascha.

His consulibus Bibulus creatus est magister equitum.

XVIII.	Musone II.	&	Rullo II.

CXVIII. OLYMPIAS.

XIX.	Appio	&	Violente

κ′ ὑπατεία Ρεμέλλε καὶ *Αλβίνε.
*Αρβίνε.
κα′ ὑπ′. Μετέλλε καὶ Μινεκίε.
κβ′ ὑπ′. Σεμπρωνίε καὶ Φαβερίε.

ριθ′ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κγ′ ὑπ′. Λεντέλε καὶ *Αβεντησίε.
κδ′ ὑπ′. Λεντωνίε καὶ Αἰμιλίε.
κε′ ὑπ′. Κορβίνε καὶ Πάνσα.
κϛ′ ὑπ′. Πετίτε καὶ Τορκεάτε.

Ἔνατος ἀρχιερεὺς ΣΙΜΩΝ ἔτη ιδ′, ὁμε σμ′.

ρκ′ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κζ′ ὑπ′. Σκιπίωνος καὶ Μαξίμε.
κη′ ὑπ′. Ρέλλε τὸ γ′ καὶ Μέσωνος τὸ γ′.

Μένανδρος ὁ κωμικὸς τελευτᾷ.

κθ′ ὑπ′. Κλαυδίε καὶ Βιόλεντος.
λ′ ὑπ′. Ρέλλε τὸ δ′ καὶ Μέσωνος τὸ δ′.

ρκα′ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

λα′ ὑπ′. Κλαυδίε καὶ Βιόλεντος τὸ β′.
λβ′ ὑπ′. Ρέλλε τὸ ε′ καὶ Μέσωνος τὸ ε′.
λγ′ ὑπ′. Μετέλλε καὶ Ριγέλε.
λδ′ ὑπ′. Κέρσωρος καὶ Μαξίμε.

ρκβ′ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

λε′ ὑπ′ Μαξίμε τὸ β′ καὶ Γράκχε.
λϛ′ ὑπ′. Μετέλλε τὸ β′ καὶ Βέλβε,
λζ′ ὑπ′. Μαξίμε τὸ γ′ καὶ Μέσωνος τὸ ϛ′.
λη′ ὑπ′. Κρεμέλε καὶ Αλβίνε.

ρκγ′ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

λθ′ ὑπ′. Μαρκέλλε καὶ Ρεπλίε.
μ′ ὑπ′. Ποίτε καὶ Πετίτε.

Δέκατος ἀρχιερεὺς ΟΝΙΑΣ Σίμωνος ὑὸς ἔτη λβ′.
ὁμε σοβ′.

Αἰγυ-

XX. *Remulo & Aruina*
XXI. *Metello & Minucio*
XXII. *Sempronio & Fauerio*

CXIX. OLYMPIAS.

XXIII. *Lentulo & Auentinense*
XXIV. *Dentone & Æmilio*
XXV. *Coruino & Pansa*
XXVI. *Petito & Torquato*

SIMON *Hebræorum pontifex* IX *regn. annos* XIV. *à cæpto pontif.* CCXL.

CXX. OLYMPIAS.

XXVII. *Scipione & Maximo*
XXVIII. *Rullo III. & †Musone III.* Mure.

Menander comicus emortualis.

XXIX. *Claudio & Violente*
XXX. *Rullo IV. & †Musone IV.* Mure.

CXXI. OLYMPIAS.

XXXI. *Claudio & Violente II.*
XXXII. *Rullo V. & †Musone V.* Mure.
XXXIII. *Metello & Regulo*
XXXIV. *Cursore & Maximo*

CXXII. OLYMPIAS.

XXXV. *Maximo II. & Graccho*
XXXVI. *Metello II. & Bulbo*
XXXVII. *Maximo III. & Musone VI.*
XXXVIII. *Cremulo & Albino*

CXXIII. OLYMPIAS.

XXXIX. *Marcello & Rutilio*
XL. *Potito & Petito*

Pontifex Hebræorum X. ONIAS *Simonis F. præfuit annos* XXXII. *à cæpto pont.* CCLXXII.

Eee 2 PTO-

Αἰγύπτου δεύτερος βασιλεὺς ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ ὁ ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ Βερενίκης, Πτολεμαίου τοῦ σωτῆρος υἱὸς ἔτη λη′, ὁμοῦ ,ε σ ν θ′.

α′	ὑπ.	Λεπίδου	καὶ	Κεκίννα.
β′	ὑπ.	Τακίτου	καὶ	Δέντωνος.

Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος τοὺς κατ' Αἴγυπτον αἰχμαλώτους Ἰουδαίους ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γενομένους, ἐλευθέρους ἀνῆκεν, ἀναθέματά τε βασιλικὰ ἐν Ἱεροσολύμοις Ὀνίᾳ Σίμωνι ἀρχιερεῖ ἀδελφῷ Ἐλεαζάρου διαπεμψάμενος τὰς Ἰουδαίων γραφὰς ἐκ τῆς Ἑβραίων φωνῆς εἰς τὴν ἑλλάδα μεταβληθῆναι ἐσπούδασεν διὰ τῶν ἑβδομήκοντα δύο παρ' Ἑβραίοις σοφῶν, ἐν Φάρῳ τῇ νήσῳ Πρωτέως, ἐν ος′ οἴκοις αὐτοὺς ἀποκλείσας, καὶ ἐν τῇ κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν κατασκευασθείσαις αὐτῷ βιβλιοθήκαις ἀπέθετο μετὰ καὶ ἄλλων πλείστων ἀπὸ ἑκάστης πόλεως φορολογήσας παντοίων βιβλίων. Θεασάμενος δὲ τὰς ἀπὸ Ἱεροσολύμων κομισθείσας βίβλους χρυσοῖς γράμμασι γεγραμμένας, ἐθαύμασεν, καὶ μεταγραφῆναι ποιήσας μετέπεμψεν σὺν δώροις. Ἑρμηνεύθησαν δὲ αἱ βίβλοι ἐν Φάρῳ τῇ νήσῳ ἐν οβ′ ἡμέραις. καὶ ἐθαυμάσθη, ὅτι χωρισθέντες ἀλλήλων οἱ οβ′, καὶ ἑρμηνεύσαντες τὰς γραφὰς εἰσελθόντες παρὰ Πτολεμαίῳ παρέβαλον καὶ ηὗρον ὡσαύτως ἔχειν. Ὁ δὲ θεὸς ἐδοξάσθη. αἱ δὲ γραφαὶ ὄντως θεῖαι ἐγνώσθησαν τῶν πάντων ὡσαύτως ἑρμηνευσάντων, ὡς καὶ τὰ παρόντα ἔθνη γνῶναι ὅτι κατ' ἐπίπνοιαν τοῦ θεοῦ εἰσὶν ἑρμηνευθεῖσαι αἱ γραφαὶ ἐν οβ′ ἡμέραις ἐν Φάρῳ τῇ νήσῳ.

aliter D. Hieronymus de cellis LXXII. sentit.

ρκδ′ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

γ′	ὑπ.	Δολαβέλλα	καὶ	Μαξίμου.
δ′	ὑπ.	Λουκίου	καὶ	Πάππου.
ε′	ὑπ.	Βαρβούλου	καὶ	Φιλίππου.
ς′	ὑπ.	Λεβίνου	καὶ	Κουρουγκανίου.

ρκε′ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ζ′	ὑπ.	Σαβερίωνος	καὶ	Μύρωνος.
η′	ὑπ.	Λουσκίνου	καὶ	Πάππου τὸ β′.

θ′ ὑπ.

PTOLEMÆVS *secundus Ægypti rex* PHIL A-
DELPHVS *Berenices & Ptolemæi Soteris F. annos
regnauit* XXXVIII. *A M.* MMMMMCCLIX. 2259

I.	*Lepido*	*&*	*Cecinna*
II.	*Tacito*	*&*	*Dentone*

Ptolemæus Philadelphus captiuos in Ægypto Iudæos, qui sub patre fuerunt, liberos dimisit, regiaq; vota Hierosolymam Oniæ Simoni summo pōtifici Eleazari fratri misit, & Iudæorū sacras literas ex Hebræo in Græcum transferri idioma per LXXII. *interpretes, apud Iudæos inter sapientes habitos in Pharo insula Protei, curauit, eósq; in* LXXII. *distincta domicilia disiunctos cōclusit, librósq; Alexandriæ in comparata ab se bibliotheca reposuit, cum alijs innumeris ex omnibus ciuitatibus precio collatis & coëmtis. Cum autem sacram scripturam Hierosolymis allatam videret aureis literis exaratam obstupuit, transcriptásq; cum muneribus remisit. Sunt autem sacra volumina in insula Pharo, spacio* LXXII. *dierum versa. Res autem admirationi fuit, quod* LXXII. *Interpretes inter se disiuncti ad Ptolemæum simul (post translationē) ingressi contulerint hebræa cum Græcis, & interpretationē ad amussim cōuenire deprehēderint. Laudatus inde Deus. Sacræ porro literæ vel hic pro diuinis haberi cœptæ, quod omnes interpretes in ijs transferendis cōsenserint adeo vt hodieq; gentes omnes intelligant Deo inspirante in Pharo insula intra duos & septuaginta dies fuisse translatas & absolutas.*

CXXIV. *OLYMPIAS.*

III.	*Dolabella*	*&*	*Maximo*
IV.	*Lucio*	*&*	*Pappo*
V.	*Barbula*	*&*	*Philippo*
VI.	*Leuino*	*&*	*Curuncanio*

CXXV. *OLYMPIAS.*

VII.	*Sauerrione*	*&*	*Mure*
VIII.	*Luscino*	*&*	*Pappo II.*

θ' ὑπ'. Ρυφίνου καὶ Βουβούλκου.
ι' ὑπ'. Γοργίτου καὶ Κλεπήνου.

ρκϛ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ια' ὑπ'. Βειάκου καὶ Λεντούλου.
ιβ' ὑπ'. Βειάκου τὸ β' καὶ Μερέλλου.
ιγ' ὑπ'. Λικιννίου καὶ Καμβίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἀργυροῦν νόμισμα πρῶτον ἐν Ῥώμῃ ἐκόπη.

ιδ' ὑπ'. Κούρσωρος καὶ Μαξίμου.

ρκζ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιε' ὑπ'. Κλαυδίου καὶ Κλεψινάτου.
ιϛ' ὑπ'. Γάλλου καὶ Πίκτωρος.
ιζ' ὑπ'. Σεμπρωνίου καὶ Ῥούφου.
ιη' ὑπ'. Ῥηγούλου καὶ Λίβωνος.

ρκη' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιθ' ὑπ'. Φαβίου Πίκτωρος, καὶ Πέπα.
κ' ὑπ'. Μαξίμου καὶ Βιτούλου.
κα' ὑπ'. Ταυράτου καὶ Φλάκκου.

* κτάκιον. † ἐπικλίσας.

Νικομήδης ὁ Βυθηνῶν βασιλεύσας * Τακείαν † ἐπικλήσας Νικομήδειαν ὠνόμασεν.

κβ' ὑπ'. Μαξίμου τὸ β' καὶ Κράσσου.

ρκθ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κγ' ὑπ'. Ἀλβίνου καὶ Βιτούλλου.
κδ' ὑπ'. Φλάκκου τὸ β' καὶ Κράσσου τὸ β'.
κε' ὑπ'. Σκιπίωνος καὶ Δουλίου.
κϛ' ὑπ'. Σκιπίωνος τὸ β' καὶ Φλέρου.

ρλ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κζ' ὑπ'. Καλαχίνου καὶ Πατρκύλου.
κη' ὑπ'. Ῥηγούλου καὶ Βλέσου.
κθ' ὑπ'. Βούλσωνος καὶ Δεκίου.
λ' ὑπ'. Πείνου καὶ Παύλου.

ρλα' ΟΛΥΜ-

IX.	*Rufino*	&	*Bubulco*
X.	*Gurgite*	&	*Clepsina.*

CXXVI. OLYMPIAS.

XI.	*Benaco*	&	*Lentulo*
XII.	*Benaco II.*	&	*Merenda*
XIII.	*Licinio*	&	*Cambio*

His consulibus Romæ primum argenteus numus est signatus.

XIV.	*Cursore*	&	*Maximo*

CXXVII. OLYMPIAS.

XV.	*Claudio*	&	*Clepsinate*
XVI.	*Gallo*	&	*Pictore*
XVII.	*Sempronio*	&	*Rufo*
XVIII.	*Regulo*	&	*Libone*

CXXVIII. OLYMPIAS.

XIX.	*Fabio Pictore*	&	*† Peta* Pera.
XX.	*Maximo*	&	*Bibulo*
XXI.	*Thaugate*	&	*Flacco*

Nicomedes Bithyniæ rex instauratam à se † Taciam vrbem Nicomediam appellauit. Astaciam.

XXII.	*Maximo II.*	&	*Crasso*

CXXIX. OLYMPIAS.

XXIII.	*Albino*	&	*Vitulo*
XXIV.	*Flacco*	&	*Crasso II.*
XXV.	*Scipione*	&	*Dulio*
XXVI.	*Scipione II.*	&	*Floro*

CXXX. OLYMPIAS.

XXVII.	*Catacina*	&	*Paterculo*
XXVIII.	*Regulo*	&	*Bleso*
XXIX.	*Vulsone*	&	*Decio*
XXX.	*Petino*	&	*Paulo*

ρλα΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

λα΄	ὑπατεία	Σκιπίων⊙	καὶ	Καλακίων⊙.
λϐ΄	ὑπ΄.	Καπίτων⊙	καὶ	Βλέσυ τὸ ϐ΄.

Ιεδαίων ια΄ ἀρχιερεὺς ΜΑΝΑΣΣΗΣ ἔτη κϛ΄.

ὁμȣ̃ σλη΄.

λγ΄	ὑπ΄.	Κότα	καὶ	Γεμίνȣ.
λδ΄	ὑπ΄.	Μετέλλȣ	καὶ	Πάπϖȣ.

ρλϐ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

λε΄	ὑπ΄.	Ρηγȣ̃λȣ τὸ ϐ΄	καὶ	Βȣ́λσων⊙.
λϛ΄	ὑπ΄.	Πȣ́λχρȣ	καὶ	Πȣ́λχρȣ.
λζ΄	ὑπ΄.	Κέτια τὸ ϐ΄	καὶ	Γεμίνȣ τὸ ϐ΄.
λη΄	ὑπ΄.	Μετέλλȣ τὸ ϐ΄	καὶ	Βȣτίων⊙.

Αἰγύπτȣ γ΄ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ ὁ καὶ τρύφων ἔτη κϛ΄.

ὁμȣ̃ ͵εσπε΄.

ρλγ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

͵Δ Ιθ α΄	ὑπ΄.	Κράσσȣ	καὶ	Λικιννίȣ.
ϐ΄	ὑπ΄.	Βȣτίωνος τὸ ϐ΄	καὶ	Βȣ́λϐȣ.
γ΄	ὑπ΄.	Τορκȣάτȣ	καὶ	Βλέσȣ.
δ΄	ὑπ΄.	Φȣνδȣ́λȣ	καὶ	Γάλλȣ.

ρλδ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ε΄	ὑπ	Κατȣ́λλȣ	καὶ	Αλϐίνȣ.

Σέλευκ⊙ Καλλίνικ⊙ ἐν Μεσοποταμίᾳ * Καλλινίκου-πόλιν κτίζει.

* Καλλινίκου-πόλιν.

ϛ΄	ὑπ΄.	Τορκȣάτȣ	καὶ	Κάτων⊙.
ζ΄	ὑπ΄.	Κέντων⊙	καὶ	Τȣδιτάνȣ.
η΄	ὑπ΄.	Τογκίνȣ	καὶ	Φάλκων⊙.

ρλε΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

θ΄	ὑπ΄.	Γράκχȣ	καὶ	Φλάκκȣ.
ι΄	ὑπ΄.	Κλαυδίȣ	καὶ	Ουάρȣ.
ια΄	ὑπ΄.	Τορκȣάτȣ τὸ ϐ΄	καὶ	Βȣ́λϐȣ.
ιϐ΄	ὑπ΄.	Αλϐίνȣ τὸ ϐ΄	καὶ	Ρίγȣ.

ρλϛ΄ ΟΛΥΜ-

CXXXI. OLYMPIAS

XXXI.	*Scipione*	&	*Cataciorie*
XXXII.	*Capitone*	&	*Bleso II.*

MANASSES *Iudæorum pontifex* XI. *regnauit annos* XXVI. *vniuersè* CCXCIIII.

XXXIII.	*Gotta*	&	*Gemino*
XXXIV.	*Metello*	&	*Pappo*

CXXXII. OLYMPIAS.

XXXV.	*Regulo II.*	&	*Vulsone*
XXXVI.	*Pulchro*	&	*Pulchro*
XXXVII.	*Cotta II.*	&	*Gemino II.*
XXXVIII.	*Metello II.*	&	*Buteone*

Ægypti Rex III. PTOLEMÆVS EVERGETES, *qui & Tryphon annos rexit* XXVI.

A. M MMMMMCCLXXXV. 5285.

CXXXIII. OLYMPIAS.

I.	*Crasso*	&	*Licinnio*
II.	*Buteone II.*	&	*Bulbo*
III.	*Torquato*	&	*Bleso*
IV.	*Fundulo*	&	*Gallo*

CXXXIV. OLYMPIAS.

V.	*Catullo*	&	*Albino*

Seleucus Callinicus in Mesopotamia Callinicopolin condit.

VI.	*Torquato*	&	*Catone*
VII.	*Centone*	&	*Tudinate*
VIII.	*Tongino*	&	*Flacco*

CXXXV. OLYMPIAS.

IX.	*Graccho*	&	*Falcone*
X.	*Claudio*	&	*Varo*
XI.	*Torquato*	&	*Bulbo.*
XII.	*Albino II.*	&	*Rogo*

ρλϛ´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιγ´ ὑπατεία Μαξίμου καὶ Μάλχωνος.
ιδ´ ὑπ´. Λεπίδου καὶ Βαλβούλου.
ιε´ ὑπ´. Μάτωνος καὶ Μάσωνος.
ιϛ´ ὑπ´. Βαλλιόλου καὶ Πέρου.

ρλζ´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιζ´ ὑπ´. Αλβίνου τὸ γ´ καὶ Κεντουμάλου.
† Γέργω. ιη´ ὑπ´. Ρούγα καὶ Μαξίμου.
ιθ´ ὑπ´. Φλάκκου καὶ Ρηγούλου.
κ´ ὑπ´. Μαξίμου καὶ Αρουσίου.

ιβ´ ἀρχιερεὺς ἐν Ιερουσαλὴμ ΣΙΜΩΝ ἔτη κβ´, ὁμοῦ τκ´.

Κατὰ τοῦτον Ιησοῦς ὁ τοῦ Σιρὰχ τὴν καλουμένην πανάρετον σοφίαν συντάξας, αὐτοῦ τοῦ ΣΙΜΩΝΟΣ ἐμνημόνευσεν.

aliter Scal. Επὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων ἡ πρώτη τῶν Μακκαβαίων ἐπλεῖτο.

ρλη´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κα´ ὑπ´. Πάππου καὶ Ρηγούλου τὸ β´.
κβ´ ὑπ´. Τορκουάτου καὶ Πάππου τὸ β´.

Αἱ παρθένοι ἐν Ρώμῃ ἁλοῦσαι κατωρύγησαν. Καρία καὶ Ρόδος ἐσείσθη, ὡς καὶ τὸν κολοσσὸν ἐν Ρόδῳ πεσεῖν,

Η δευτέρα τῶν Μαχαβαίων βίβλος ἤρξατο συγγράφεσθαι.

κγ´ ὑπ´. Φλαμινίνου καὶ Φίλου.

Ερατοσθένης ἐγνωρίζετο.

κδ´ ὑπ´. Σκιπίωνος καὶ Μαρκέλλου.

ρλθ´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κε´ ὑπ´. Σκιπίωνος τὸ β´ καὶ Ρούφου.

Αρχιμήδης μηχανικὸς ἐγνωρίζετο.

κϛ´ ὑπ´. Κατούλλου καὶ Φίλωνος.

Αἰγύπτου δ´ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ ΦΙΛΟΠΑΤΩΡ ὁ καὶ ΓΑΛΛΟΣ Πτολεμαίου Ευεργέτου τοῦ καὶ Τρύφωνος υἱὸς ἔτη ιζ´, ὁμοῦ ͵ετβ´.

α´ ὑπ´.

CXXXVI. OLYMPIAS.

XIII.	*Maximo*	&	*Malchone*
XIV.	*Lepido*	&	*Balbulo*
XV.	*Matone*	&	*Masone*
XVI.	*Balliolo*	&	*Pera*

CXXXVII. OLYMPIAS.

XVII.	*Albino*	&	*Centumalo*
XVIII.	*Ruga*	&	*Maximo*
XVIIII.	*Flacco*	&	*Regulo*
XX.	*Maximo*	&	*Arustio*

SIMON XII. *Hebræorum Hierosolymis pontifex regit Synagogam annis* XXII. *vniuersè* CCCXX. *Hoc pontifice* IESVS, *filius Sirach librum sapientiæ perfectæ composuit, qui Simonis quoq; meminit.*

His Cos. primus Machabæorum liber est conscriptus.

CXXXVIII. OLYMPIAS.

XXI.	*Pappo*	&	*Regulo II.*
XXII.	*Torquato*	&	*Pappo II.*

Virgines (Vestales) Romæ captæ & viuæ defossæ. Caria & Rhodus terræ tremore cōcussæ ita vt Rhodius Colossus procūberet.

Machabæorum liber secundus cœptus scribi.

XXIII.	*Flaminino*	&	*Philo*

Eratosthenes floret.

XXIV.	*Scipione*	&	*Marcello*

CXXXIX. OLYMPIAS.

XXV.	*Scipione II.*	&	*Ruso.*

Archimedes Mechanicus claret.

XXVI.	*Catullo*	&	*Philone*

Quartus Ægypti rex PTOLEMÆVS PHILOPATOR *qui &* GALLVS, *Ptolemæi Euergetæ & Tryphonis filius annos* XVII. *A. M.* MMMMMCCCII. Ptolemæus Physchon hostis Iudæorum. 5302.

α' ὑπατεία Παύλου καὶ Σαλινάτορος.

Ἰουδαίων ληφθέντων ἀπὸ τοῦ Πτολεμαίου, (καὶ * τεσσαράκοντα ὁπλίτας ἀποβαλομένων) καὶ αἰχμαλώτων ἀχθέντων ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐκ προστάξεως αὐτοῦ Πτολεμαίου ἐλέφαντας πεντακοσίους, οὓς εἶχον ἐπιτηδείους, * οἰνολιβάνῳ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἐπότισεν, ὅπως ἅπαντας τοὺς Ἰουδαίους κοινῇ † μοίρᾳ ἀπολέσωσιν. Ἐλθούσης δὲ τῆς ταύτης ἡμέρας, καὶ προσδοξαμένων αὐτῶν, οἱ ἐλέφαντες εἰς τοὺς ἰδίους ἐνόπλους στρατιώτας τε καὶ δήμους ἐμπηδήσαντες πολυτελέστατον αὐτῶν ὄχλον ἐν τῇ περιεχούσῃ αὐτοὺς μανίᾳ ἀπώλεσαν καὶ οὕτω διασωθέντες οἱ Ἰουδαῖοι, μετ' εὐχαριστίας ἐπανῆλθον εἰς τὰ ἴδια.

an ιξ, legendum.

ἐν λιβάνῳ, scal. nihil muto.

β' ὑπ'. Σκιπίωνος τὸ γ' καὶ Λόγγου.

ρμ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

γ' ὑπ'. Γεμίνου καὶ * Φλαμινίου.

* φλαμινίου.

δ' ὑπ'. Παύλου τὸ β' καὶ Βάρωνος.

ε' ὑπ'. Φαβίου Μαξίμου καὶ Γράκχου.

ς' ὑπ'. Φαβίου Μαξίμου τὸ β' καὶ Μαρκέλλου τὸ β'.

ρμα' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ζ' ὑπ'. Μαξίμου καὶ Γράκχου τὸ β'.

η' ὑπ'. Πούλχρου καὶ Φλάκκου.

θ' ὑπ'. Γάλβα καὶ Κεντουμάλου.

Εἴδωλον τῆς Ῥέας μητρὸς θεῶν ἀπὸ Φρυγίας ἐν Ῥώμῃ ἀπηνέχθη.

ι' ὑπ'. Λεβίνου καὶ Μαρκέλλου τὸ γ'.

ρμβ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ια' ὑπ'. Φαβίου καὶ Φλάκκου τὸ β'.

ιβ' ὑπ'. Μαρκέλλου τὸ δ' καὶ Κριστίνου.

ιγ' ὑπ'. Νέρωνος καὶ Σαλινάτορος.

ιδ' ὑπ'. Μετέλλου καὶ Φίλωνος.

ρμγ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιε' ὑπ'. Σκιπίωνος καὶ Κράσσου.

* Τουδιτάνου.

ις' ὑπ'. Κεθήγου καὶ * Τυδιτάνου.

ιζ' ἀρ-

I. *Paulo* & *Salinatore*

Iudæis ab hoc Ptolemæo captis, († & quadraginta armatis cæsis) captiuisq; Hierosolymam ductis ex imperio regis Ptolemæi quingētis elephantibus, quos ad vsum belli habebat, toto triduo, vinum thure imbutum bibendum præbuere, vt vna simul clade & fato totam Iudæorum gentem delerent. Ergo cum dies pugnæ appeteret deprecantibus Deum Iudæis Elephantes in suos conuersi, lectissimum quemq; militum strauere & in illa sua insania & furore maximum ex eis populum protriuere. qua ratione seruati Iudæi Deo gratulati victoriā in patriam rediere.

locus defectus ab numero.

Lege Iosephum lib. 2. contra Appionem ex veteri translatione, nam hæc in Græco desiderantur. Lege & Cedrenum in Ptolemæo Philopatore.

II. *Scipione III.* & *Longo*

CXL. OLYMPIAS.

III. *Gemino* & *† Flaminino* († Flaminio.)

IV. *Paulo* & *Varrone*

V. *Fabio Maximo* & *Graccho*

VI. *Fabio Maximo II.* & *Marcello II.*

CXLI. OLYMPIAS.

VII. *Maximo* & *Gracho II.*

VIII. *Pulchro* & *Flacco.*

IX. *Galba* & *Centumalo*

Simulacrū Rheæ Deūm matris ex Phrygia Romam deportatū.

X. *Leuino* & *Marcello III.*

CXLII. OLYMPIAS.

XI. *Fabio* & *Flacco II.*

XII. *Marcello IV.* & *Crispino*

XII. *Nerone* & *Salinatore*

XIV. *Metello* & *Philone*

CXLIII. OLYMPIAS.

XV. *Scipione* & *Crasso*

XVI. *Cethego* & *† Tudinate* († Tusinate.)

ιγʹ ἀρχιερεὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ ΟΝΕΙΑΣ ἔπρος, ἔτη κδʹ,

ὁμοῦ τμδʹ.

ιζʹ ὑπ. Σκιπίωνος τὸ βʹ, καὶ Σερβιλίου.

Αἰγύπτου εʹ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ ΕΠΙΦΑΝΗΣ Πτολεμαίου τοῦ Φιλοπάτορος τοῦ καὶ Γάλλου ὃς ἔτη κδʹ,

ὁμοῦ ετκςʹ.

αʹ ὑπ. Νέρωνος τὸ βʹ, καὶ Σερβιλίου τὸ βʹ.

ρμδʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

βʹ ὑπ. Λεντούλου καὶ Πέτου.

γʹ ὑπ. Γάλβα τὸ βʹ, καὶ Κόττα.

δʹ ὑπ. Λεντούλου τὸ βʹ, καὶ Παππούλου.

εʹ ὑπ. Φλαμινίνου καὶ Πέτου τὸ βʹ.

ρμεʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ϛʹ ὑπ. Κεθήγου τὸ βʹ καὶ Ρούφου.

ζʹ ὑπ. Πορφυρίου καὶ Μαρκέλλου.

Ἀντίοχος βασιλεὺς Συρίας φιλοθεὶς τῷ Πτολεμαίῳ τῷ Ἐπιφανεῖ σπονδὰς πρὸς αὐτὸν ἐποιήσατο καὶ Κλεοπάτραν τὴν αὐτοῦ θυγατέρα ἐκδίδωσι τῷ Πτολεμαίῳ εἰς γυναῖκα παραχωρήσας αὐτῇ φερνῆς ὀνόματι, Συρίαν καὶ Φοινίκην, καὶ Σαμάρειαν καὶ Ἰουδαίαν.

ηʹ ὑπ. Φίστου καὶ Φλάκκου.

θʹ ὑπ. Σκιπίωνος τὸ γʹ καὶ Λόγγου.

ρμϛʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

* φλαμινίν. ιʹ ὑπ. Μερούλου καὶ Ἔρμου.

ιαʹ ὑπ. Φλαμινίνου τὸ βʹ καὶ Λεβωβάρβου.

ιβʹ ὑπ. Γλαβρίωνος καὶ Νασίκου.

ιγʹ ὑπ. Σκιπίωνος τὸ βʹ καὶ Λελίου.

ρμζʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιδʹ ὑπ. Βούλσωνος καὶ Νοβιλιέρου.

ιεʹ ὑπ. Σαλινάτωρος καὶ Μεσσάλα.

ιϛʹ ὑπ. Λεπίδου καὶ Φλαμινίνου.

* λεπίδε. ιζʹ ὑπ. Ἀλβίνου καὶ Φιλίππου.

ρμηʹ ΟΛΥΜ-

XIII. Pontifex Hierosolymis ONIAS *alter ann.* XXIV.
vniuersè CCCXLIV.

XVII.	*Scipione II.*	&	*Seruilio*

Quintus Ægypti rex PTOLEMÆVS EPIPHANES *Ptolemæi Philopatris seu Galli F. annos regn.* XXIV.
A.M. MMMMMCCCXXVI. 5326.

I.	*Nerone II.*	&	*Seruilio II.*
	CXLIV.	OLYMPIAS.	
II.	*Lentulo*	&	*Peto*
III.	*Galba II.*	&	*Cotta*
IV.	*Lentulo II.*	&	*Pappulo*
V.	*Flaminino*	&	*Peto II.*
	CXLV.	OLYMPIAS.	
VI.	*Cethego II.*	&	*Rufo*
VII.	*Porphyrio*	&	*Marcello*

Antiochus Syriæ rex Ptolemæo Epiphani in amoribus pacem pepigit cum eo, filiamq; suam Cleopatram Ptolemæo in matrimonium collocauit, vnáq; in dotem illi concessit Phœnicem, Syriam, Phœnicem, Samariam & Iudæam.

VIII.	*Fisto*	&	*Flacco*	
IX.	*Scipione*	&	*Longo*	
	CXLVI.	OLYMPIAS.		
X.	*Merula*	&	*Hermo*	
XI.	*Flaminino II.*	&	*†Leuobarbo*	† Ahenobarbo.
XII.	*Glabrione*	&	*Nasica*	
XIII.	*Scipione*	&	*Lælio*	
	CXLVII.	OLYMPIAS.		
XIV.	*Vulsone*	&	*Nobiliore*	
XV.	*Salinatore*	&	*Messala*	
XVI.	*†Lepidio*	&	*Flaminino*	Lepido.
XVII.	*Albino*	&	*Philippo*	

CXLVIII.

ρμη΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιη΄ ὑπατεία Πόλλεως καὶ * Τυδινάτου.
ιθ΄ ὑπ΄. Πόλλεως τὸ β΄ καὶ Λικιννίου.
κ΄ ὑπ΄. Λαβέλλου καὶ Μαρκέλλου.
κα΄ ὑπ΄. Παμφίλου καὶ Πούλου.

Σίμων τις προστάτης τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ἱεροῦ ἀντιπολιτευσάμενος Ὀνίᾳ τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ κατὰ πάντα τρόπον διαβαλὼν τὸ τῶν Ἰουδαίων ἔθνος τῷ βασιλεῖ Σελεύκῳ τῷ Νικάτορι, καὶ οὐκ ἰσχύσας αὐτὸν κακῶσαι, φυγὰς γενόμενος τὴν πατρίδα αὐτῶν παραδοῦναι ἐβουλεύσατο, καὶ ἐλθὼν πρὸς Ἀπολλώνιον τὸν Συρίας, καὶ Φοινίκης καὶ Κιλικίας στρατηγὸν, ὑπισχνεῖται χρήματα φάσκων αὐτῷ τὰ ἐν Ἱεροσολύμοις γαζοφυλάκια πολλῶν χρημάτων ἰδιωτικῶν πεπληρῶσθαι, καὶ μὴ προσήκειν αὐτὰ τῷ ἱερῷ, ἀλλὰ τῷ βασιλεῖ.

Ὁ δὲ Ἀπολλώνιος ἀνήγαγεν ταῦτα τῷ βασιλεῖ Σελεύκῳ καὶ λαβὼν τὴν ἐξουσίαν παρὰ τοῦ βασιλέως * ὁ Ἀπολλώνιος ἔρχεται εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ τοῦ Σίμωνος, καὶ στρατοῦ βαρυτάτου. Τοῦ δὲ λαοῦ καὶ τῶν ἱερέων τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ λεγόντων μετ᾽ ἀπειλῶν, * ὁ Ἀπολλώνιος εἰσίει εἰς τὸ ἱερόν. ἱκετεύσαντος δὲ λαοῦ τὸν θεὸν ὑπερασπίσαι τοῦ ἱεροῦ, ἐξαίφνης οὐρανόθεν ἔφιπποι προφανέντες ἄγγελοι κατέπληξαν τὸν Ἀπολλώνιον, καὶ ἔπεσεν ἡμιθανὴς χάμαι ἐπὶ τὸν πάμφυλον τοῦ ἱεροῦ περίβολον, καὶ ἐκτείνας τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἱκέτευεν τὸν λαὸν ὑπὲρ αὐτοῦ εὔξασθαι, καὶ δεηθῆναι τοῦ θεοῦ. Πεισθεὶς δὲ τοῖς λόγοις αὐτοῦ Ὀνείας ὁ ἀρχιερεὺς, ἵνα μὴ μάλιστα νομίσει ὁ Σέλευκος ἀπὸ ἀνθρωπίνης ἐπιβουλῆς τεθνᾶναι τὸν Ἀπολλώνιον, ηὔξατο περὶ αὐτοῦ πρὸς τὸν θεόν. καὶ διασωθεὶς ὁ αὐτὸς Ἀπολλώνιος ἦλθεν πρὸς τὸν βασιλέα Σέλευκον δηλώσων τὰ συμβάντα αὐτῷ.

Margin: * ἡλιόδωρος. * ἡλιόδωρος. legendum Heliodorus pro Apollonio. vide 2. Machab. c. 3.

ρμθ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κβ΄ ὑπ΄. Κεθήγου καὶ Παμφίλου τὸ β΄.
κγ΄ ὑπ΄. Ἀλβίνου καὶ Πίσωνος.

ιδ΄ ἀρχιερεὺς ΙΗΣΟΥΣ ἔτη ιϛ΄, ὁμοῦ τξ΄.

κδ΄ ὑπ΄. Ἀκινδύνου καὶ Φλάκκου.

Αἰγύ-

CXLVIII. OLYMPIAS.

XVIII.	*Pulchro*	&	† *Tudinate*	Tusinate.
XIX.	*Pulchro II.*	&	*Licinio*	
XX.	*Labello*	&	*Marcello*	
XXI.	*Pamphilo*	&	*Pulo*	

Simon quidam Hierosolymis præpositus templi, hostis Oniæ pontificis, assiduè calumniabatur gentem Iudæorum apud Seleucum Nicanorem, & cum illi nocere non posset, profugus statuit patriam suam prodere, venitq; ad Apollonium Syriæ, Phænicis & Ciliciæ ducem, pollicitus ei pecunias exposuit Hierosolymis thesauros esse ingentium pecuniarum, quæ essent priuatorum, nec ad templum pertinere, sed ad regem. 2 Mach. 3.

Retulit hæc Apollonius Seleuco regi, acceptáq; potestate à rege † Apollonius venit Hierosolyma cum Simone & magna manu. Populo autem & sacerdotibus obnitentibus Apollonius in templum tamen penetrauit. Effuso ergo populo in preces ad Deum, roganteq; numen vti dignaretur templum defendere, confestim è cælo palam equestri habitu angeli comparuere, qui Apollonium percussere, vt humi prope exanimatus concideret super septum templi plenum populo; manus igitur protendens supplex rogauit populum vti Deum sibi placaret. Onias ergo pontifex inductus precibus eius (ne Seleucus suspicaretur Apollonium per insidias interemtum esse) Deum illi propitiauit. Apollonius itaq; è periculo seruatus ad regem Seleucum, vt illi omnia exponeret quæ sibi accidissent, profectus est. † Heliodorus venit, non Apollonius. Angeli propugnant pro Iudæis contra Apollonium, imò Heliodorũ. Machabæi Heliodorum appellant 2. c. 3. Apollonij tamen instinctu missus est Heliodorus.

CXLIX. OLYMPIAS.

XXII.	*Cethego*	&	*Pamphilo II.*
XXIII.	*Albino*	&	*Pisone*

IESVS *pontifex* XIV. *Iudæorum rexit Synagogam* XVI. *à cœpto pontif.* CCCIX.

Αἰγύπτου ς΄ ἐβασίλευσεν ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ ΦΙΛΟΜΗΤΩΡ Πτολεμαίου τοῦ Ἐπιφανοῦς υἱὸς ἔτη λε΄, ὁμοῦ ετξα.

α΄	ὑπ΄.	Βρούτου	καὶ	Βούλσωνος.

ρν΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

β΄	ὑπ΄.	Πόλχρου	καὶ	Γράκχου.
γ΄	ὑπ΄.	Σκιπίωνος	καὶ	Πελίνου.
δ΄	ὑπ΄.	Λεπίδου	καὶ	Σκεβόλου.

Ἀριστόβουλος Ἰουδαῖος Περιπατητικὸς φιλόσοφος ἐγνωρίζετο, ὃς Πτολεμαίῳ τῷ Φιλομήτορι ἐξηγήσεις τῆς Μωυσέως γραφῆς ἀνέθηκεν.

ε΄	ὑπ΄.	Ἀλβίνου	καὶ	Βενάτου.

ρνα΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ς΄	ὑπ΄.	Λενάτου	καὶ	Αἰμιλίου.
ζ΄	ὑπ΄.	Κράσσου	καὶ	Λόγγου.
η΄	ὑπ΄.	Μακρίνου	καὶ	Βέρρανου.
θ΄	ὑπ΄.	Φιλίππου	καὶ	Πίσωνος.

ρνβ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ι΄	ὑπ΄.	Παύλου	καὶ	Κράσσου.
ια΄	ὑπ΄.	Πέτου	καὶ	Πέννου.
ιβ΄	ὑπ΄.	Γάλλου	καὶ	Κλαυδίου.
ιγ΄	ὑπ΄.	Τορκουάτου	καὶ	Οκταβίου.

ρνγ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιδ΄	ὑπ΄.	Τορκουάτου τὸ β΄	καὶ	Λογγίνου.
ιε΄	ὑπ΄.	Γράκχου	καὶ	Ταλίνου.

Ἀρχιερεὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ ιε΄ ΟΝΕΙΑΣ ὁ καὶ ΜΕΝΕΛΑΟΣ ἔτη ζ. ὁμοῦ τξζ.

ις΄	ὑπ΄.	Σκιπίωνος Νασικᾶ	καὶ	Φιγούλου.
ιζ	ὑπ΄.	Μεσσαλᾶ	καὶ	Κάρβωνος.

ρνδ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιη΄	ὑπ΄.	Γάλλου	καὶ	Κεθήγου.
ιθ΄	ὑπ΄.	Δολαβελλᾶ	καὶ	Φουλβίου.

PTOLEMÆVS PHILOMETOR *Ptolemæi Epiphanis F. Ægypti rex VI. imperauit annos* XXXV.

A.M. MMMMMCCCLXI. A.M. 5361.

I.	*Bruto*	&	*Vulsone*

CL. OLYMPIAS.

II.	*Pulchro*	&	*Gracchо*
III.	*Scipione*	&	*Petino*
IV.	*Lepido*	&	*Sceuola*

Aristobulus Iudæus ex Peripateticorũ disciplina claruit, qui Ptolemæo Philometori explanationes sup libris Moysis dedicauit

V.	*Albino*	&	*Benate*

CLI. OLYMPIAS.

VI.	*Lenato*	&	*Æmilio*
VII.	*Crasso*	&	*Longo*
VIII.	*Macrino*	&	*Serrano*
IX.	*Philippo*	&	*Pisone*

CLII. OLYMPIAS.

X.	*Paulo*	&	*Crasso*
XI.	*Peto*	&	*Penno*
XII.	*Gallo*	&	*Claudio*
XIII.	*Torquato*	&	*Octauio*

CLIII. OLYMPIAS.

XIV.	*Torquato II.*	&	*Longino*
XV.	*Gracchо*	&	*Talina*

ONIAS *qui & Menelaus summum Hierosolymis sacerdotium adeptus tenuit annos septem. vniuersè durauit annos* CCCLXVII.

XVI.	*Scipione Nasica*	&	*Figulo*
XVII.	*Messala*	&	*Carbone*

CLIV. OLYMPIAS.

XVIII.	*Gallo*	&	*Cethego*
XIX.	*Dolabella*	&	*Fuluio*

κ΄ ὑπατεία Λεπίδου καὶ Λενάτου.

Ἰουδαίων ἡγεῖται πρῶτος ΙΟΥΔΑΣ ὁ καὶ ΜΑΚΚΑΒΑΙΟΣ Ματθίου παῖς τρίτῳ ἔτει ͵ρνδ΄ ὀλυμπιάδος, Ὀνείου τοῦ καὶ Μενελάου ἀρχιερέως Ἰουδαίων τοῦ καὶ τὸ ἔθνος προδεδωκότος Ἀντιόχῳ τῷ Ἐπιφανεῖ ἀναιρεθέντος ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ Εὐπάτορος. ΑΛΚΙΜΟΣ οὐκ ὢν ἐκ γένους ἱερατικοῦ, τὴν ἱερωσύνην ἐκ περιδρομῆς διαδεξάμενος, δι' ὃν Ὀνείας Ὀνείου τοῦ ἀρχιερέως υἱὸς ἐλθὼν εἰς Αἴγυπτον κτίζει πόλιν τὴν ἐπικληθεῖσαν Ὀνείου, ἐν ᾗ καὶ ἱερὸν οἰκοδομεῖ ὅμοιον τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις.

Ἄλκιμος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς πρὸς Ἰούδαν τὸν Μακκαβαῖον στασιάσας, μετ' οὐ πολὺν χρόνον, θεοῦ πληγῇ περιπεσὼν τελευτᾷ. Ὁ δὲ πᾶς τῶν Ἰουδαίων λαὸς, Ἰούδα τῷ Μακκαβαίῳ τὴν ἀρχιερωσύνην δίδωσιν. Ὁ δὲ ταύτην ὑποδεξάμενος πρεσβεύεται πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, καὶ ψηφίζεται ἡ σύγκλητος φίλους καὶ συμμάχους Ῥωμαίων τοὺς Ἰουδαίους ἀπογράψασθαι, καθὼς ἡ τῶν Μακκαβαίων ἱστορία δηλοῖ.

κα΄ ὑπ. Καῖσαρος καὶ Ὀρέστου.

Ἀντίοχος ὁ νέος Εὐπάτωρ ἐλθὼν εἰς Ἀντιόχειαν ηὗρε τὸν Φίλιππον βασιλεύσαντα, καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν. Μετὰ δὲ ταῦτα πολεμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα ἡττήθη ὑπὸ Ἰούδα τοῦ Μακκαβαίου στρατηγοῦ Ἰουδαίων. Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀντίοχος διὰ Ἀνδρονίκου στρατηγοῦ αὐτοῦ Ὀνείαν τὸν καὶ Μενέλαον ἱερέα ἀναιρεῖ. Μεθ' ὃν Ἄλκιμος οὐκ ὢν ἐκ γένους ἱερατικοῦ ἐγνωρίζετο.

ρνε΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κβ΄ ὑπ. Λεντούλου καὶ Φιγούλου.

ιϛ΄ ἀρχιερεὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ ΙΟΥΔΑΣ ΜΑΚΚΑΒΑΙΟΣ

ἔτη λ΄. ὁμοῦ υ΄.

Ἡ δευτέρα τῶν Μακκαβαίων τὰς κατὰ Σέλευκον τὸν Κεραυνὸν καὶ Ἀντίοχον τὸν Μέγαν, καὶ Σέλευκον τὸν Φιλοπάτορα, καὶ Ἀντίοχον τὸν Ἐπιφανῆ, καὶ Ἀντίοχον τὸν νέον Εὐπάτορα, καὶ ἕως πέμπτου ἔτους Δημητρίου τοῦ Σωτῆρος, καὶ Ἰούδαν τὸν Μακκαβαῖον Ματταθίου παῖδα περιέχει. Μετὰ Ἰούδαν ἡγεῖται Ἰωάννης ἀδελφὸς αὐτοῦ, Ματταθίου καὶ αὐτός.

κγ΄ ὑπ.

XX. *Lepido & Lenato*

IVDAS MACHABÆVS *primus Iudæorum Dux Matthiæ filius anno* III. CLIV. *Olympiadis, Onia seu Menelao qui gentem suam Antiocho Epiphani prodidit, ab Antiocho Eupatore, sublato.* ALCIMVS, *qui non erat ex stirpe Sacerdotũ, pontificatum per ambitionem adeptus est, cuius caussa Onias Oniæ pontificis F. profectus in Ægyptum ibi condidit ciuitatem, quam Oniæ appellauit, templumq. geminum Hierosolymitano ibid. excitauit.*

Alcimus pontifex inimicitias cum Machabæo exercuit, nec multo post cælesti vindicta eum prosequente vitam finiuit. Populus ergo vniuersus Iudæ Machabæo pontificatum commisit, qui creatus pontifex legationem Romam misit. Decretumq. in senatu vt Iudæi pro amicis & Socijs Romanorum haberentur, quemadmodum in Machabæorum historia continetur.

XXI. *Cæsare & Oreste*

Antiochus iunior dictus Eupator Antiochiam reuersus offendit Philippum regnantem, quem è medio sustulit. Bellum deinde Iudæis intulit, & victus est à Iuda Machabæo duce Iudæorum. Idem porro Antiochus per Andronicum ducem, Oniam siue Menelaum sacerdotem interfecit, quem secutus est Alcimus, qui non descendit ex stirpe sacerdotum.

CLV. OLYMPIAS.

XXII. *Lentulo & Figulo.*

IVDAS MACHABÆVS XVI. *pontifex Hierosolymis rexit annos* XXX *vniuerse* CCCC.

Liber secundus Machabæorum continet res gestas sub Seleuco Cerauno, Antiocho Magno, Seleuco Philopatore, Antiocho Epiphane, Antiocho Iuniore Eupatore vsq. ad quintum Demetrij Soteris annum & Iudam Machabæum Mattathiæ filium. Iudæ principatũ excepit frater ipsius Ioannes itẽ Mattathiæ F.

κγ΄ ὑπ. Νασίκα καὶ Μαρκέλλου.

Ἀρίσταρχος Γραμματικὸς ἤκμαζεν.

κδ΄ ὑπ. Ὀπιμίου καὶ Ἀλβίνου.

κε΄ ὑπ. Νοβιλιόρου καὶ Λαύσου.

ρνς΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κς΄ ὑπ. Μαρκέλλου τὸ β΄ καὶ Φλάκκου.

κζ΄ ὑπ. Λουκόλλου καὶ Ἀλβίνου.

κη΄ ὑπ. Φλαμηνίνου καὶ Βάλβου.

κθ΄ ὑπ. Κενσωρίνου καὶ Μανιλίου.

ρνζ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

λ΄ ὑπ. Ἀλβίνου τὸ β΄ καὶ Πίσωνος.

λα΄ ὑπ. Σκιπίωνος καὶ Δρούσου.

λβ΄ ὑπ. Λεντούλου καὶ Νουμικίου.

Σαμαρεῖται καὶ Ἰουδαῖοι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ παρὰ Πτολεμαίῳ τῷ Φιλομήτορι διακρίνονται περὶ τῶν παρ᾽ ἑκατέροις μερῶν τιμωμένων ἱερῶν, καὶ νικῶσιν οἱ Ἰουδαῖοι.

λγ΄ ὑπ. Μαξίμου καὶ Μανικίου.

ρνη΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

λδ΄ ὑπ. Γάλβα καὶ Κόττα.

λε΄ ὑπ. Κλαυδίου καὶ Μετέλλου.

Αἰγύπτου ζ΄ Πτολεμαῖος ὁ νεώτερος δεύτερος ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ ἔτη κθ΄, ὁμοῦ ἔτη ζ.

α΄ ὑπ. Μετέλλου τὸ β΄ καὶ Μαξίμου.

Ἀλεξάνδρῳ Συρίας καὶ Ἀσίας βασιλεῖ Πτολεμαῖος ὁ νεώτερος δεύτερος Εὐεργέτης τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα πρὸς γάμον ἐκδίδωσι.

β΄ ὑπ. Σκιπίωνος καὶ Λαικαίου.

ρνθ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

* Λινάτε. γ΄ ὑπ. *Βενάτου καὶ Πίσωνος.

δ΄ ὑπ. Νασικά καὶ Βρουτίου.

Ἀλέξανδρος βασιλεὺς Συρίας καὶ Ἀσίας ἀνῃρέθη ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ ἰδίου πενθεροῦ.

ε΄ ὑπ.

XXIII. *Nasica & Marcello*

Aristarchus Grammaticus floruit.

XXIV. *Opimio & Albino*

XXV. *Nobiliore & Lauso*

CLVI. OLYMPIAS.

XXVI. *Marcello II. & Flacco*

XXVII. *Lucullo & Albino*

XXVIII. *Flaminino & Balbo*

XXIX. *Censorino & Manilio*

CLVII. OLYMPIAS.

XXX. *Albino II. & Pisone*

XXXI. *Scipione & Druso*

XXXII. *Lentulo & Numicio*

Samaritani & Iudæi Alexandriæ apud Ptolemæum Philometorem de sacris apud alterutram partem colendis contendunt, & vincunt Iudæi.

XXXIII. *Maximo & Manicio*

CLVIII. OLYMPIAS.

XXXIV. *Galba & Cotta*

XXXV. *Claudio & Metello*

Ægypti rex Ptolemæus junior EVERGETES *secundus ann.* XXIX. *A.M.* MMMMMCCCXC.

I. *Metello II. & Maximo*

Alexander Syriæ & Asiæ rex duxit filiam Ptolemæi junioris Euergetæ secundi in vxorem.

II. *Scipione & †Lacæo* Luceio.

CLIX. OLYMPIAS

III. *Benato seu Lenato & Pisone*

IV. *Nasica & †Bruto* Brutio.

Alexander Syriæ & Asiæ rex à Ptolemæo genero suo tollitur.

V *Lepido*

ε' ὑπ'. Λεπίδου καὶ Φαλμίνου.

Δημητρίῳ τῷ μετὰ Ἀλέξανδρον βασιλεύσαντι Συρίας καὶ Ἀσίας Πτολεμαῖος ὁ νεώτερος Εὐεργέτης τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα δίδωσι πρὸς γάμον, τὴν καὶ Ἀλεξάνδρου πρώην γενομένην γαμετήν.

ς' ὑπ'. Φίλου καὶ Σερβιλίου.

ρξ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ζ' ὑπ'. Φλάκκου καὶ Πίσωνος.

η' ὑπ'. Σκιπίωνος καὶ Φλάκκου τὸ β'.

θ' ὑπ'. Σκεβόλου καὶ Καλπουρνίου.

ι' ὑπ'. Λενάτου καὶ Ρουπιλίου.

ρξα' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ια' ὑπ'. Κράσσου καὶ Φλάκκου.

ιβ' ὑπ'. Λεντούλου καὶ Πεπέρνου.

ιγ' ὑπ'. Αὐδινάτου καὶ Ἀκυλλίνου.

ιδ' ὑπ'. Ὀκταβίου καὶ Ρούφου.

ρξβ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιε' ὑπ'. Λογγίνου καὶ Κεκίννα.

ις' ὑπ'. Λεπίδου καὶ Ὀρέστου.

ιζ' ὑπ'. Ἰψέου καὶ Φλάκκου.

ιη' ὑπ'. Λογγίνου τὸ β' καὶ Βολβίνου.

ρξγ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιθ' ὑπ'. Μετέλλου καὶ Φλαμινίνου.

Δημήτριος ὁ Σίδης βασιλεὺς Συρίας ἐπελθὼν τοῖς Ἱεροσολύμοις, καὶ παραταξάμενος εἰς πολιορκίαν ἐπὶ συνθήκαις ταῖς πρὸς Ἰούδαν τὸν Μακκαβαῖον ἀναιρεῖται ὑπὸ στρατιωτῶν Πτολεμαίου τοῦ δευτέρου Εὐεργέτου ἐν συμποσίῳ.

κ' ὑπ'. Λενοβάρβου καὶ Φαννίου.

Ἰουδαίων ιζ' ἀρχιερεὺς * ΙΩΑΝΘΗΣ Μακκαβαῖος ἔτη ιζ'.

ὁμοῦ υιζ.

* Ἰωνάθης.

κα' ὑπ'. Ὀπιμίου καὶ Μαξίμου.

κβ' ὑπ'. Μανιλίου καὶ Κάρβου.

ρξδ'

V. *Lepido & Flaminino*

Demetrio Alexandri successori Asiæ & Syriæ regi Ptolemæus iunior Euergetes suam filiam, illam eandem quæ Alexandri vxor fuerat, in matrimonium collocauit.

VI. *Philo & Seruilio*

CLX. OLYMPIAS.

VII. *Flacco & Pisone*

VIII. *Scipione & Flacco II.*

IX. *Scæuola & Calpurnio*

X. *Lenate & Rutilio*

CLXI. OLYMPIAS.

XI. *Crasso & Flacco*

XII. *Lentulo & †Peperna* Perperna

XIII. *Audinate & Anullino*

XIV. *Octauio & Rufo*

CLXII. OLYMPIAS.

XV. *Longino & Cecinna*

XVI. *Lepido & Oreste*

XVII. *Ipseo & Flacco*

XVIII. *Longino II. & †Bolbino* Balbino

CLXIII. OLYMPIAS.

XIX. *Metello & Flaminino*

Demetrius †Sides rex Syriæ Hierosolyma adortus dum obsidionem parat, propter compositam cum Iuda Machabæo pacem, à Ptolemæi Euergetæ militibus inter pocula mactatur. Sidonius.

XX. *Aënobarbo & Fanio*

IONATHAS *XVII. Iudæorum pontifex, & ipse Machabæus annos rexit* XVII. *à cœpto pont.*

CDXVII.

XXI. *†Opinio & Maximo* Opimio.

XXII. *Manilio & Carbone*

Hhh CLXIV.

ρξδ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

	κγ΄	ὑπ΄.	Μετέλλȣ τὸ β΄	καὶ	Κότλα.
*Σκιβύλȣ.	κδ΄	ὑπ΄.	Κάτων☉	καὶ	Μαρκίȣ.
Μαξίμȣ.	κε΄	ὑπ΄.	Μετέλλȣ τὸ γ΄	καὶ	Σινερεβύλȣ.
	κς΄	ὑπ΄.	Γέτȣ	καὶ	Μαξίμȣ.

*Ιωνάθης. Ιωάνθης ὁ Μακκαβαῖ☉ Ιȣδαίων ἀρχιερεὺς τὴν Σαμάρειαν, τὴν καθ' ἡμᾶς Σεβαςὴν καλȣμθύην, Σαμαρέων ὅσιν πολιορκήσας εἰς ἔδαφος καθεῖλεν. ἣν ὕςερον ἡρώδης ἀλλόφυλος βασιλεύσας Ιȣδαίων ἀνασήσας Σεβαςὴν ὠνόμασεν.

ρξε΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κζ΄	ὑπ΄.	Σκαύρȣ	καὶ	Μετέλλȣ.
κη΄	ὑπ΄.	Βάλβȣ	καὶ	Κάτων☉.
κθ΄	ὑπ΄.	Μετέλλȣ τὸ δ΄	καὶ	Κάρβων☉.

*φύσκων. Αἰγύπτȣ η΄ ἐβασίλευσεν ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ *ΦΟΥΣΚΩΝ ὁ καὶ ΣΩΤΗΡ, Κλεοπάτρας ὑὸς ἔτη ιζ΄, ὁμȣ ͵ευζ΄.

*Δρύσȣ καὶ Πίσων☉.	α΄	ὑπ΄.	*Βρύτȣ	καὶ	Πέσυ☉.

Ιωνάθης ὁ Μακκαβαῖος (καὶ) Ιȣδαίων ἀρχιερεὺς διαπρεπῶς τῆς Ιȣδαίας ἡγεῖτο.

ρξς΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Νασίκα.	β΄	ὑπ΄.	Νασικάρπȣ	καὶ	Βεςίȣ.
	γ΄	ὑπ΄.	Ρύφȣ	καὶ	Αλβίνȣ.
	δ΄	ὑπ΄.	Μετέλλȣ τὸ ε΄	καὶ	Σιλάνȣ.
	ε΄	ὑπ΄.	Συλπικίȣ	καὶ	Σκαύρȣ.

ρξζ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ς΄	ὑπ΄.	Λογγίνȣ	καὶ	Μαρκίȣ.
ζ΄	ὑπ΄.	Σερράνȣ	καὶ	Σκιπίων☉.
η΄	ὑπ΄.	Ρύφȣ τὸ β΄	καὶ	Μαλλίȣ.

Ιωνάθȣ. σή. ιη΄ ἀρχιερεὺς ἐν Ιερȣσαλὴμ ΣΙΜΩΝ ἀδελφὸς Ιωάνθȣ ἔτη η΄, ὁμȣ υκε΄.

ἔνθεν οἱ χρόνοι τῶν Σελευκέων ἀριθμȣ̃νται.	θ΄	ὑπ΄.	Μαρίȣ τὸ β΄	καὶ	*Βιμβερίȣ.

Σελευκεῖς οἱ πρὸς Αντιόχειαν τῆς Συρίας ἀπ' ἐντεῦθεν τȣ̀ς ἑαυτῶν χρόνȣς ἀριθμȣ̃σι.

ρξη΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ι΄ ὑπ΄.

CLXIV. OLYMPIAS.

XXIII. *Metello II.* & *Cotta*
XXIV. *Catone* & *Marcio*
XXV. *Metello III.* & *† Sceuola* Maximo.
XXVI. *Geta* & *Maximo*

Ionathas Samariam, quam hodie sebasten appellamus quæ tum Samaritanorum erat, obsessam expugnauit, & à fundamentis euertit, quam postea Herodes aduena dum regnaret in Iudæa instauratam sebasten nuncupauit.

CLXV. OLYMPIAS.

XXVII. *Scauro* & *Metello*
XXVIII. *Balbo* & *Catone*
XXIX. *Metello IV.* & *Carbone*

PTOLEMÆVS † FVSCO *qui & Soter, Cleopatræ filius Ægypto imperat annos* XVII. *A.M.* MMMMMCDVII. Physco. 5407.
I. *† Druso* & *Pisone* † Bruto & Pesyo.

Ionathas Machabæus & Iudæorũ Pontifex Iudæam insigniter administrauit. CLXVI. OLYMPIAS.

II. *Nasica* & *Bestia*
III. *Rufo* & *Albino*
IV. *Metello* & *Silano*
V. *Sulpicio* & *Scauro*

CLXVII. OLYMPIAS.

VI. *Longino* & *Marcio*
VII. *Serrano* & *Scipione*
VIII. *Rufo II.* & *Mallio*

SIMON *Ionathæ frater XVIII. Hierosolymis pontifex Iudæorum præfuit an.* VIII. *vniuersè* CDXXV.

IX. *Mario II.* & *Fimbria* Hinc incipit Seleucensium Chronologia.

Seleucenses illi qui ad Antiochiam Syriæ siti sunt hinc rationem suorum temporum inchoant.

CLXVIII. OLYMPIAS.

ί	ὑπ'.	Μαρίου τὸ γ', καὶ	Ορέσου.
ια'	ὑπ'.	Μαρίου τὸ δ', καὶ	Κατούλλου.
ιβ'	ὑπ'.	Μαρίου τὸ ε', καὶ	Ακυλίου.
ιγ'	ὑπ'.	Μαρίου τὸ ϛ', καὶ	Φλάκκου.

ρξθ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιδ'	ὑπ'.	Αντωνίου	καὶ	Αλβίνου.

στ. Ασκαλωνίται τοὺς ἑαυτοὺς χρόνους ἐντεῦθεν ἀριθμοῦσιν.

Περὶ τῶν χρόνων τῶν Ασκαλωνιτῶν.

ιε'	ὑπ'.	Μετέλλου τὸ ϛ', καὶ	Κιπιδίου.
ιϛ'	ὑπ'.	Λεντούλου	καὶ	Κράσσου.

Ιωάνθης. ιθ' ἀρχιερεὺς Ιερουσαλὴμ ΙΩΑΝΘΗΣ κζ', ὁμοῦ υνβ'.

ιζ'	ὑπ'.	Αενοβάρβου	καὶ	Λογγίνου.

Ιωάνθης. Ιωάνθης ἱερεὺς ὁμοῦ καὶ στρατηγὸς κατὰ Υρκανῶν στρατηγήσας ὑρκανὸς μετωνομάσθη, ὃς καὶ πρεσβεύσας πρὸς Ρωμαίους, δόγματι συγκλήτου φιλίαν πρὸς αὐτοὺς σπένδεται.

ρο' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Αἰγύπτου θ' ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ ὁ καὶ Αλέξανδρος ὑιὸς Πτολεμαίου τοῦ δευτέρου Ευεργέτου, καὶ Φιλομήτορος ἔτη ί, ὁμοῦ ,ευιζ'.

α'	ὑπ'.	Κράσσου	καὶ	Σκεβόλου.
β'	ὑπ'.	Βάλβου	καὶ	Αἐνοβάρβου.
γ'	ὑπ'	Φλάκκου	καὶ	Ερεννίου.
δ'	ὑπ'.	Φούλκου	καὶ	Περπέρνου.

ροα' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ε'	ὑπ'.	Φιλίππου	καὶ	Καίσαρος.
ϛ'	ὑπ'.	Καίσαρος	καὶ	Λούπου.
ζ'	ὑπ'.	Στράβωνος	καὶ	Κάτωνος.
η'	ὑπ'.	Σύλλου	καὶ	Ρούφου.

ροβ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

θ'	ὑπ'.	Οκταβίου	καὶ	Κίννα.
ί	ὑπ'.	Μαρίου τὸ ζ' καὶ	Κίννα τὸ β'.

Σαλου-

X. *Mario III.* & *Oreste*
XI. *Mario IV.* & *Catulo*
XII. *Mario V.* & *Aquilio*
XIII. *Mario VI.* & *Flacco*

CLXIX. OLYMPIAS.

XIV. *Antonio* & *Albino*

Ascalonitæ hinc suam ordiuntur chronologiam. Ascalonitarum anni.

XV. *Metello VI.* & *Citidio*
XVI. *Lentulo* & *Crasso*

IONATHAS *XIX. Hierosolymis princeps sacerdotum tenuit pont.* XXVII. *vniuersè.* CDLII.

XVII. *Aënobarbo* & *Longino*

Ionathas simul pontifex & dux belli in Hircanos duxit exercitum, à quibus cognomen Hyrcani accepit. Idem legatus ad Senatum Romanum venit, cuius senatus consulto pacis & amicitiæ fœdera sunt instaurata.

CLXX. OLYMPIAS.

PTOLEMÆVS, *qui & Alexander Ptolemai Euergetæ secundi Philometoris F. nonus Ægypti rex imperauit an.* X. *A.M.* MMMMMCDXVII. 5457.

5419.
I. *Crasso* & *Sceuola*
II. *Balbo* & *Aënobarbo*
III. *Flacco* & *Erennio*
IV. *Fulco* & *Perperna*

CLXXI. OLYMPIAS.

V. *Philippo* & *Cæsare*
VI. *Cæsare* & *Lupo*
VII. *Strabone* & *Catone*
VIII. *Sulla* & *Ruso*

CLXXII. OLYMPIAS.

IX. *Octauio* & *Cinna*
X. *Mario VII.* & *Cinna II.*

Σαλούστιος ἐγεννήθη καλάνδαις ὀκτωβρίαις. Πτολεμαῖος ὁ καὶ Ἀλέξανδρος υἱὸς Πτολεμαίου τοῦ δευτέρου Εὐεργέτου, καὶ Κόκκης μητρὸς ἀπεβλήθη τῆς βασιλείας, καὶ ἐσφάγη εἰς μύρα τῆς Λυκίας.

Αἰγύπτου ι' ἐβασίλευσεν ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ ὁ ποθεινὸς ὁ ἐξωσθεὶς ὁ αὐτὸς ὢν καὶ ΦΟΥΣΚΩΝ καὶ ΣΩΤΗΡ υἱὸς Κλεοπάτρας ἔτη η', ὁμοῦ ,ευκε.

α' ὑπ'. Κίννα τὸ γ' καὶ Κάρβωνος.
β' ὑπ'. Κάρβωνος τὸ β' καὶ Σκελβωνίου.

ρογ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

γ' ὑπ'. Σκιπίωνος καὶ Νάρβωνος.
δ' ὑπ'. Κάρβωνος τὸ γ'. καὶ Μαρίου τὸ β'.
ε' ὑπ'. Φουσκούλου καὶ Δολαβέλλα.
ς' ὑπ'. Σύλλου καὶ Μετέλλου.

ροδ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ζ' ὑπ'. Βιτία καὶ Πούλχρου.
η' ὑπ'. Κλαυδίου καὶ Σερβιλίου.

Αἰγύπτου ια' βασιλεὺς Πτολεμαῖος ὁ νέος ΔΙΟΝΥΣΟΣ ΑΥΛΗΤΗΣ Πτολεμαίου Φύσκωνος τοῦ καὶ Σωτῆρος υἱός, ἀδελφὸς Κλεοπάτρας, ἔτη λ', ὁμοῦ ,ευνε.

α' ὑπ'. Λεπίδου καὶ Κατούλλου.
β' ὑπ'. Βρούτου καὶ Μαμέρκου.

ροε' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

γ' ὑπ'. Οκταβίου καὶ Κουρίωνος.
δ' ὑπ'. Λουκούλλου καὶ Μικούπλου.
ε' ὑπ'. Μαρκέλλου καὶ Κοσπίου.
ς' ὑπ'. Γεντίλλου καὶ Γελλίου.

ρος' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

*Πλευτούλου. †Κράσσου.
ζ' ὑπ'. *Λεντούλου καὶ †Θρέστου.
η' ὑπ'. Πομπηίου καὶ Κράσσου.

Εἰκοστὸς ἀρχιερεὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἀριστόβουλος ἔτος α', ὁμοῦ ,υνγ'.

Οὗτος Ἀριστόβουλος υἱὸς Ἰωάννου τοῦ Ὑρκανοῦ πρὸς τῇ ἀρχιερο-

Salustius Calendis Octobris nascitur.

Ptolemaeus qui & Alexander Ptolemai secundi Euergetae & Cocciae F. regno pulsus Myris interfectus est.

PTOLEMÆVS *desideratus eiectus, qui Fusco fuit, &* SOTER *appellatus, Cleopatrae F. X. Ægypti rex tenuit regnum an.* VIII. *A. M.* MMMMMCDXXV. 1425.

I.	*Cinna III.*	&	*Carbone*
II.	*Carbone II.*	&	*Scribonio*
	CLXXIIII.	OLYMPIAS.	
III.	*Scipione*	&	*Narbone*
IV.	*Carbone II.*	&	*Mario II.*
V.	*Fusculo*	&	*Dolabella*
VI.	*Sulla*	&	*Metello*
	CLXXIV.	OLYMPIAS.	
VII.	*Bitia*	&	*Pulchro*
VIII.	*Claudio*	&	*Seruilio*

Ægyptum rexit XI. Ptolemaeus nouus DIONYSVS AVLETES *Ptolemaei† Fusconis seu Soteris F. Cleopatrae frater annos* XXX. *A. M.* MMMMMCDLV. Bacchus tibicen. † Physconis. 5455.

I.	*Lepido*	&	*Catullo*
II.	*Bruto*	&	*Mamerco*
	CLXXV.	OLYMPIAS.	
III.	*Octauio*	&	*Curione*
IV.	*Lucullo*	&	*Miculto*
V.	*Marcello*	&	*Cassio*
VI.	*Gentillo*	&	*Gellio*
	CLXXVI.	OLYMPIAS.	
VII.	*Lentulo*	&	*Oreste*
VIII.	*Pompeio*	&	*Crasso*

XX. Iudaeorum pontifex ARISTOBVLVS *praefuit annum* I. *vniuersè* CDLIII.

Hic Aristobulus Ionathae Hyrcani F. ad pōtificiam stolam regium

χιεροζώνη διάδημα περιέθετο βασιλικὸν πρῶτος, ἐπὶ ἐνιαυτὸν ἕνα, μετὰ ἔτη φκζ΄, ἀπὸ πρώτου ἔτους τῆς (εἰς βαβυλῶνος) αἰχμαλωσίας.

θ΄ ὑπ΄. Ορτησίου καὶ Μετέλλου.

Εἰκοστὸς πρῶτος ἀρχιερεὺς ΙΑΝΝΑΙΟΣ ὁ καὶ Ἀλέξανδρος βασιλεὺς ἅμα καὶ ἀρχιερεὺς ἔτη λ΄, ὁμοῦ υπγ΄. ὃς καὶ ὠμότατα περιέστη.

Παρατηρητέον οὖν ἐκ τούτου, ὡς διέφθαρτο λοιπὸν ἡ τῆς βασιλείας Ἰούδα διαδοχή. μετὰ γὰρ πλοῦτην Ζοροβάβελ ὄντος ἐκ φυλῆς Ἰούδα, μετὰ τὴν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας ἐπάνοδον ἕως ἀναδείξεως χριστοῦ, οὐκ ἦν προειρημένη διαδοχή. ὡς λοιπὸν ἐπιζητεῖσθαι τὸν ἐπηγγελμένον χριστόν. ὅθεν καὶ οἱ προσδοκῶντες ἅγιοι τῆς χριστοῦ παρουσίας τὴν ἀνάδειξιν ἐν σαρκὶ θεάσασθαι γεγόνασιν ἄξιοι, ὅπερ ἐπόθουν εὑρεῖν ἐκλαμβάνοντες μετὰ πλοῦτην Ζοροβάβελ, οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα, οὐδὲ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ ὃς ἀπόκειται. καὶ αὐτὸς ἔσται προσδοκία ἐθνῶν. σαφῶς εἰς τὴν κατὰ σάρκα γέννησιν τοῦ χριστοῦ τοῦτο πληροῦσθαι. ὅθεν οἶμαι οἱ τοῦ χριστοῦ μαθηταὶ νομομαθήσαντες ἔλεγον, εὑρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, ὅς ἐστι χριστὸς, περὶ οὗ ἔγραψεν ἡμῖν Μωσῆς καὶ οἱ προφῆται.

Βιργίλιος ἐγεννήθη.

ι΄ ὑπ΄. Μαρκίου Ῥήγου καὶ Μετέλλου τὸ β΄.

ροζ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ια΄ ὑπ΄. Πίσωνος καὶ Γλαβρίωνος.
ιβ΄ ὑπ΄. Βουλκακίου καὶ Τούλλου.
ιγ΄ ὑπ΄. Κόττου καὶ Τορκουάτου.
ιδ΄ ὑπ΄. Λουκίου Καίσαρος, καὶ Φιγούλου.

ροη΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ιε΄ ὑπ΄. ΚΙΚΕΡΩΝΟΣ καὶ Αντωνίου.

Πομπήιος δὶς στρατηγὸς ῥωμαίων ἐπελθὼν πολιορκεῖ μὲν τὰ Ἱεροσόλυμα μέχρι τῶν ἀδύτων. τουτέστι τῶν ἁγίων τοῦ ἱεροῦ προάστειοι, καὶ

τὴν

gium diadema adiecit. rexit non amplius annum, post annos DXXVII. à primo anno migrationis in seruitutem Babyloni-cam.

IX. Hortensio & Metello

IANNÆVS XXI. Iudæorum pontifex, qui & Alexander audijt, rex idem hominum Deiq; sacerdos, rexit an. XXX. uniuersè CDLXXXIII. qui & immitem se & immanem præbuit in magistratu

Obseruandum, cum hoc rege defecisse regnum Iudæ & successionẽ. Nam post Zorobabelis mortem qui ex tribu Iuda erat, post reditum ex Babylonica seruitute vsq; ad Christi aduentũ non erat illa prædicta successio; ita vt hinc quæreretur Christus promissus: Vnde & sancti viri, qui Christi aduentum præstolabantur, digni habiti sunt, qui eius in carne viderent præsentiam Id quod inuenire desiderabant, interpretati illud post mortem Zorobabelis: (Non deficiet princeps ex Iuda, neq; dux de femoribus eius, donec veniet qui repositus est; & ipse erit expectatio gentium) apertè in Christi secundum humanitatem generationẽ impleri. Vnde reor Christi discipuli legem intelligentes dicebant: Inuenimus Messiam, qui est Christus, de quo scripserunt Moses & Prophetæ.

Iudæ regnũ deficit.

Gen.c.49.

Io.1.

Virgilius natus est.

Virgilius natus.

X. Marcio rege & Metello II.

CLXXVII. OLYMPIAS.

XI. Pisone & Glabrione

XII. Vulcacio & Tullo

XIII. Cotta & Torquato

XIV. Lucio Cæsare & Figulo

CLXXVIII. OLYMPIAS.

XV. CICERONE & Antonio.

Cicero Consul.

Pompeius secundùm imperator Hierosolyma aggressus vsq; ad adyta penetrat, hoc est, sancta sanctorum ingreditur

τὸν ναὸν συλήσας καὶ πολλὰ παρ' αὐτοῦ ἀφελόμενος Ἀριστόβουλον ἅμα τέκνοις δέσμιον ποιεῖ Ῥωμαίοις.

ις' ὑπ'. Σιλανοῦ καὶ Μουρηνᾶ.

ιζ' ὑπ'. Πίσωνος καὶ Μεσσάλα.

Πομπήιος ὁ μέγας ἑλὼν τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ τὸν ναὸν συλήσας, ἀφελόμενος τὰς ἁγίας γραφὰς, καὶ σὺν καυθάρους, καὶ χαρακτῆρας χρυσοῦς, καὶ ἄλλα πολλὰ σκεύη καὶ τὴν ἄμπελον τὴν χρυσῆν, καὶ τὴν κλίνην Σολομῶνος. Ὑρκανῷ τὴν ἀρχιερωσύνην τῷ υἱῷ Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀλεξάνδρας τῆς Σαλίνας παραδίδωσι, καὶ Ἀντίπατρόν τινα Ἀσκαλωνίτην τῆς Παλαιστίνης ἐπιμελητὴν καθιστᾷ. Τότε πᾶν ἔθνος Ἰουδαίων ὑπόφορον Ῥωμαίοις καταστήσας, πολλοὺς αὐτῶν αἰχμαλώτους εἰς Ῥώμην ἤγαγεν τῇ συγκλήτῳ.

Ὑρκανὸς τὰ ὑπὸ Πομπηίου καθαιρεθέντα τὰ τείχη τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀνίστησιν.

* ἀφρανίου. ιη' ὑπ'. Ἀφρανίου καὶ Μετέλλου.

ροθ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

* Γαΐου. ιθ' ὑπ'. * Δεκίου Καίσαρος καὶ Βιβούλου.

κ' ὑπ'. Πίσωνος καὶ Γαβίνου.

ἀπ' ἐκείνου φιλαδελφεῖς. Φιλαδελφεῖς ἐντεῦθεν ἀριθμοῦσι σὺν ἑαυτῶν χρόνους.

κα' ὑπ'. Λεντούλου καὶ Μαρκέλλου.

Πομπήιος ὁ μέγας Ῥωμαίων στρατηγὸς αὐτοκράτωρ προσηγορεύθη. Θεμέλια θεάτρου ὑπ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν ἐν Ῥώμῃ.

κβ' ὑπ'. Μαρκέλλου τὸ β' καὶ Φιλίππου.

Ἐντεῦθεν Γαζαῖοι σὺν ἑαυτῶν χρόνους ἀριθμοῦσιν.

ρπ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κγ' ὑπ'. Πομπηίου καὶ Κράσσου.

κδ' ὑπ'. Λενοβάρβου καὶ Πούλχρου.

Κικέρων ὁ ῥήτωρ ἀπὸ ἐξορίας μετεβλήθη διὰ μηνῶν ις'.

Πτολεμαῖος ὁ νέος Διόνυσος ὁ καὶ αὐλητὴς εἰς Ῥώμην ἔφυγεν.

κε' ὑπ'. Βαλβίνου καὶ Μεσσαλᾶ.

Γαΐος

& spoliato templo Aristobulum una cum liberis Romam vinctum deducit.

XVI. Silano & Murena

XVII. Pisone & Messala.

Pompeius Magnus captis Hierosolymis & templo spoliato, sacrisq; voluminibus una cum cantharis, & characteribus aureis aliáq; multa supellectili sacra, & aurea vinea, & lectulo Solomonis ablatis, pontificatum Hyrcano Alexandri & Alexandræ Salinæ F. committit, Antipatrum Ascalonitam Palæstinæ præsidem creat. Gentem Hebræam vniuersam Romanis vectigalem facit, captiuorum magnum numerum Romam ad senatum perducit. Iosephus Cicero & alij laudant abstinentiam, cōtra quam hic scribitur.

Hyrcanus deiecta à Pompeio mœnia Hierosolymis restituit.

XVIII. Afranio & Metello

CLXXIX. OLYMPIAS.

XIX. Decio Cæsare & Bibulo

XX. Pisone & Gabino

Philadelphienses hinc annorum suorum faciunt initium. Philadelphiensium Chronologiæ initiū.

XXI. Lentulo & Marcello

Pompeius Magnus Romanorum dux, imperator appellatus, fundamenta jecit Theatri Pompeiani Romæ. Theatrum Pompeianū.

XXII. Marcello II. & Philippo

Hinc Gazenses suam Chronologiam auspicantur.

CLXXX. OLYMPIAS.

XXIII. Pompeio & Crasso

XXIV. Aënobarbo & Pulchro

Cicero post sextum decimum mensem ab exilio reuocatus. Cicero ab exilio redux

Ptolemæus alter Dionysius qui & Auletes, Romam fugit.

XXV. Balbino & Messala

Γάϊος Ἰούλιος Καῖσαρ πρὸς Ἕλληνας ἐπολέμει.

κϛʹ ὑπ. Πομπηΐου τὸ βʹ καὶ Μετέλλου.

Πομπήϊος ὁ Μέγας τὸ κτισθὲν ὑπ᾽ αὐτοῦ θέατρον ἀφιέρωσεν, καὶ θεωρίας ἀπετέλεσεν αὐτοῦ δι᾽ ἐλεφάντων τεσσαράκοντα, καὶ ἱππέων τʹ, καὶ πεζῶν ωʹ, καὶ μονομάχων χʹ, ἐλεφαντομαχίαν ποιήσας.

ρπαʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

κζʹ ὑπ. Ῥούφου καὶ Μαρκέλλου.
κηʹ ὑπ. Μαρκέλλου τὸ βʹ καὶ Παύλου.
κθʹ ὑπ. Λεντούλου καὶ Μαρκέλλου.
λʹ ὑπ. Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος καὶ Σερβιλίου.

ρπβʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Αἰγύπτου δωδεκάτη ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ θυγάτηρ Πτολεμαίου τοῦ νέου Διονύσου τοῦ καὶ Αὐλητοῦ ἔτη κβʹ, ὁμοῦ ͵ευοζ.

αʹ ὑπ. Καλίνου καὶ Βατίνου.

ἀρχὴ Γαΐου Καίσαρος. Ἀρχὴ Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος, καὶ πομπηΐου (Πτολεμαίου) καὶ τοῦ Λεπίδου.

Γάϊος Ἰούλιος Καῖσαρ Γαλάτας εἰς πλεῖον νικήσας εἰς Ῥώμην ἐπανῆλθεν.

βʹ ὑπ. Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος τὸ βʹ, μόνου.
γʹ ὑπ. Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος τὸ γʹ, μόνου.
δʹ ὑπ. Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος τὸ δʹ, μόνου.

ρπγʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

* πανσάλα. εʹ ὑπ. πάνσα καὶ Ἰρτίου.

Γάϊος Ἰούλιος Καῖσαρ πρῶτος Ῥωμαίων ᾑρέθη μονάρχης.

Τὰ Ῥωμαϊκὰ πράγματα ἐδημοκήθη ὑπὸ Βρούτου καὶ Κολλατίνου, καὶ τῶν μετ᾽ αὐτοὺς ὑπάτων ἐπὶ ἔτη τϟγʹ. ἤγουν τοῦ παρόντος πέμπτου ἔτους Κλεοπάτρας, καὶ ἐπὶ τὸ πρῶτον ἔτος Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος καὶ τῶν προειρημένων ὑπάτων.

Διατί Καῖσαρ λέγεται.

ἀρχή. Ἰούλιος Καῖσαρ ὁ δικτάτωρ οὐκ ἐγεννήθη ἀλλὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ τῷ ἐννάτῳ μηνὶ τελευτησάσης ἀνέκειραν αὐτήν, καὶ ἐξέβαλον τὸ βρέφος διὸ καὶ

Καῖσαρ

Gaius Iulius Cæsar bellum Græciæ intulit.

XXVI.	*Pompeio II.*	&	*Metello.*

Pompeius Magnus conditum à se theatrum dedicauit, & elephantos exhibuit quadraginta, equites CCC *pedites* DCCC. *gladiatores mille, certamenq; seu pugnam cum elephantis instituit.*

CLXXXI. OLYMPIAS.

XXVII.	*Rufo*	&	*Marcello*
XXVIII.	*Marcello II.*	&	*Paulo*
XXIX.	*Lentulo*	&	*Marcello*
XXX.	*Gaio Iulio Cæsare*	&	*Seruilio*

CLXXXII. OLYMPIAS.

CLEOPATRA *Ptolemæi alterius Dionysi Auletæ filia Ægyptum duodecima administrauit annos* XXII.

A.M. MMMMMCDLXXVII. 1477.

I.	*Calino*	&	*Vatino*

Imperium C. Iulij Cæsaris, Pompei, (Ptolemæi) & Lepidi. Principatus Iulij Cæsaris.

Gaius Iulius Cæsar Gallis penitus debellatis in vrbẽ redijt.

II.	C. *Iulio Cæsare II.*	*solo*
III.	C *Iulio Cæsare III.*	*solo*
IV.	C *Iulio Cæsare IV.*	*solo*

CLXXXIII. OLYMPIAS

V.	*Pansa*	&	*Hirtio*

C. Iulius Cæsar primus Romanorum monarcha creatus est.

Romana respublica primum administrata est à Bruto & Collatino, & alijs postea hos secutis consulibus per annos CCCXCIII *siue vsq; ad quintum annum Cleopatræ & primum annum C. Iulij Cæsaris his consulib.*

Vnde Cæsar dictus.

Iulius Cæsar Dictator natus non est, sed matre mense nono mortua & apertâ excisus infans, vnde Cæsar Romanis dicitur,

Καῖσαρ λέγεται Ῥωμαϊστὶ ἡ ἀνατομή. ἀνατραφεὶς δὲ καὶ ἀνδρεῖος γενόμενος περιεβλήθη τριουμβιράτωρ μετὰ Πομπηΐου καὶ Κράσσου ὑπατευσάντων κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς προκειμένης ρπ' ὀλυμπιάδος. ἀπὸ γὰρ τριῶν τούτων ἐδιοικεῖτο τὰ ῥωμαϊκὰ πράγματα.

Ὁ δὲ Ἰούλιος Καῖσαρ ὁ δικτάτωρ μετὰ τὸ φονευθῆναι τὸν Κράσσον παραληφθέντα ὑπὸ Περσῶν πολέμῳ ἐν τοῖς περσικοῖς μέρεσιν, ἔμεινεν αὐτὸς πολεμῶν μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ ἐν τοῖς μέρεσι τῆς δύσεως. καὶ διαδεχθεὶς τῆς ὑπατείας ἤτοι τριουμβιρατορίας κατὰ δοκιμασίαν τοῦ κοινοῦ, [ὑπὸ] τῆς συγκλήτου Ῥώμης, καὶ Πομπηΐου Μάγνου τοῦ αὐτοῦ πενθεροῦ, ὁ αὐτὸς Ἰούλιος Καῖσαρ λυπηθεὶς ἐτυράννησε Ῥωμαίους, καὶ προτρεψάμενος κατὰ Ῥωμαίων πολεμίους ἐπεστράτευσεν κατὰ τῆς συγκλήτου Ῥώμης, καὶ Πομπηΐου Μάγνου. καὶ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ καὶ παραλαβὼν αὐτήν, ἀνεῖλεν τοὺς συγκλητικοὺς αὐτῆς.

legerem ὑπὸ τῆς, nam præpositio desideratur. Edit. Sc. ὑπὸ coniungit cum πομπηΐου.

Οὗτος Γάϊος Ἰούλιος ὁ δικτάτωρ ὅ ἐστιν Μονάρχης ἁπάντων ἐκράτησεν ἐν ὑπερηφανείᾳ καὶ τυραννίᾳ ἐπὶ ἔτη δ', καὶ μῆνας ζ' καὶ πρὸ δ'. εἰδῶν Μαΐων τῆς πρώτης ἐπινεμήσεως, καὶ προετέθη ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐλευθερία αὐτῆς ὅτι καὶ Ῥωμαίοις ἐγένετο τῇ κ' τοῦ * Ἀρτεμισίου μηνὸς πεμφθεῖσα παρὰ τοῦ αὐτοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, ὃς ἐκλήθη ὁ αὐτὸς Καῖσαρ Ἰούλιος δικτάτωρ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ γ' ὃς κ' τοῦ ἀρτεμισίου μηνός.

ιβ' Μαΐου. Μαΐῳ.

Χρηματίζει οὖν τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας εἰς τιμὴν αὐτῆς ἔτος α'. καὶ πρῶτον ἔτος τῆς ε' καὶ δεκαετηρίδος τῶν Ἰνδικτιόνων, ἀπὸ πρώτου ἔτους Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος.

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΡΩΜΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΕΣ

οἱ ἐβασίλευσαν ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ῥώμῃ.

Αὔγουστος Ὀκταούιος.

Αὔγουστος Ὀκτάβιος. Ἐπὶ τούτου ἐγεννήθη ὁ Χριστός. Ἐκράτησεν δὲ ὁ Αὔγουστος ἔτη νζ'.

Τιβέ-

anotomia† incisio. Educatus cũ generosæ indolis laudem præseferret triumuir cum Pompeio & Crasso consulatum agentibus est creatus. Primo anno olympiadis LXXX. *Nam ab his tribus Respub. tum Romana tenebatur.* † sectio, diuisio.

Iulius Cæsar porro dictator, capto & interfecto Crasso in bello† Parthico perseuerauit in occidente cum copijs suis, & plebiscito, consulatu seu triumuiratu donatus: à senatu contra, & Pompeio Magno socero suo offensus tyrannidem in Romanos arripuit, & hostibus in Romanos excitatis Senatum Pompeiumq; Magnum bello persecutus est, Romamq; occupauit, & senatores interfecit.* † Persico. * gener erat Pompeius non Socer Cæsaris, cuius filiam Iuliam duxerat Pompeius.

Idem Iulius Cæsar dictator, hoc est Monarcha superbum & crudele in omnes imperium exercuit annos quatuor, menses septem, IIII. *Idus Maias Indictione prima. Et donata est Antiochia magna libertate, quando se Romanis subiecit, à Iulio Cæsare* XX. *Maij illi denunciata. Et renunciatus est Iulius Cæsar Antiochiæ magna vrbe, dictator tertia & vicesima Maij.* Iulius Cæsar dictator.

Incipit ergo Antiochiæ, ad eius ciuitatis illustrem memoriam, annus primus (Caij Iulij Cæsaris dictatoris) & annus primus Indictionis quæ annos continet quindecim à primo anno C. Iulij Cæsaris. Indictionũ initium.

PRINCIPES ROMANI SEV IMPERATORES, qui Romæ imperitarunt.

Syllabus Imperatorũ Romanorũ.

Augustus Octauius, quo regnante Christus natus est. imperauit annos LVII.

Tibe-

Τιβέριος ἔτη κϐʹ.
Γάϊος ἐσφάγη ἐν Ῥώμῃ. ὃς ἐκράτησεν ἔτη δʹ.
Κλαύδιος ἐσφάγη ὁμοίως. ὃς ἐκράτησεν ἔτη ιδʹ.
Νέρων ἔτη ιδʹ.
Γάλβας ἔτη γʹ.
Ὄθων μῆνας γʹ
Βιτέλλιος μῆνας ηʹ.
Οὐεσπασιανὸς ἔτη ιʹ.
Τίτος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ϐʹ.
Δομιτιανὸς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ ἐσφάγη ἐν τῷ παλατίῳ ἔτη ιεʹ.
Νέρουας ἔτος αʹ, μῆνας δʹ.
Τραϊανὸς ἔτη ιθʹ.
M.6.d.12. Ἀδριανὸς Αἴλιος καʹ.
Ἀντωνῖνος κγʹ.
Μάρκος Αὐρήλιος ιθʹ.
Ἀντωνῖνος Βῆρος ιϐʹ.
Κόμμοδος ἐσφάγη ἐν παλατίῳ κγʹ.
μ. ϐʹ ἡ. ἡ. Περτίναξ ἐσφάγη ἐν παλατίῳ.
Σέβηρος ιηʹ.
Ἐπὶ τούτου Λεονίδης ὁ πατὴρ Ὠριγένους τοῦ αἱρετικοῦ ἐμαρτύρησεν.

Leoncl.
* Ἀντωνῖνος καὶ Γέτας μῆνας ϛʹ.
* Γάβαλος.

* Ἀντωνῖνος Καράκαλλος ἐσφάγη ζʹ.
Μακρῖνος ἐσφάγη αʹ.
Ἀντωνῖνος * ἄλλος ἐσφάγη ἐν Ῥώμῃ. δʹ.
Ἀλέξανδρος ὁ μαμαίας, ἐσφάγη ιγʹ.
* Μάξιμος ὃς ἐσφάγη ἐν Ἀκυλίᾳ γʹ.
Πομπῖνος σὺν Ἀλβίνῳ, μῆνας γʹ.
Γορδιανὸς ἦγξεν † ἑαυτὸν ἐν Ἀφρικῇ ὃς ἐκράτησε ϛʹ.
Φίλιππος, ὃς ἐσφάγη ἐν κήποις Βεριανοῖς ζʹ.
Δέκιος, ἐσφάγη ἐν τῷ φόρῳ ϐʹ.
Γάλλος καὶ Βουλουσιανός. ϐʹ.

* Μαξιμῖνος.
Βαλβῖνος αʹ.
Νουμπιανὸς ϐʹ
† ἄλλως ἄλλοι.

Γαλι-

Tiberius XXII.
Caius Caligula interfectus Romæ IIII.
Claudius & ipse necatus XIIII. (al 13.M.8.d.9.
Nero XIIII.
Galba III. (alit.menses tantum 8 d 6.
Otho menses III. (d.5.
Vitellius menses VIII. (d.9.
Vespasianus annos X. (a.IX.M.11.d.22.
Titus F. annos II. (M.10.d.22.
Domitianus frater Titi, in palatio cæsus. XII. (d.15.
Nerua I. (M.IV.
Traianus XIX. (M.6.d.12.
Ælius Adrianus XXI.
Antoninus XXIII.
Marcus Aurelius XIX.
Antoninus Verus XII.
Commodus cæsus in palatio XXIII.
Pertinax cæsus & ipse in palatio (M.VIII.d.VIII. ex Leuncl.
Seuerus XVIII.
Hoc regnante Leonidas Origenis hæretici pater martyrio est affectus. (Antoninus & Getas M.II.
Antoninus Caracallus mactatus VII.
Macrinus interemtus I.
Antoninus alius (Gabalus seu Elogabal Romæ necatus IV
Alexander Mamææ necatus XIII.
Maximus Aquileia sublatus III.
Pompinus cum Albino (Menses III.
† *Gordianus qui laqueo sibi gulam fregit in Africa* VI.
Philippus in verianis hortis interfectus VII.
Decius in foro cæsus II.
Gallus & Volusianus † II.

Maximinus. I. Balbinus I. Pōpeianus II † alij aliter. Leuncl. Marcus III Iunior Gordianus II. † 3.

Γαλεριανὸς καὶ Γαλιηνὸς ιε'.

Κλαύδιος ἔτη α'.

* Αἰμιλιανός. * Αὐριλιανὸς ς'.

Κυντιλιανός. Ταχητος καὶ Φλωριανὸς μῆνας ς'.

Κύντιλλος. Πρόβος ζ'.

Κάρος σὺν υἱέσι Καρίνῳ καὶ Νουμεριανῷ β'.

Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανὸς ὁ Ερκούλιος κα'.

Μαξιμιανὸς ὁ Γαλέριος καὶ Μαξέντιος ὁ υἱὸς τοῦ Ερκουλίου θ'.

ὁμοῦ ἔτη τνθ', καὶ μῆνας ς'.

Ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου παρουσίας ἕως ἀναδείξεως τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἔτη τιζ, καὶ μῆνας ς'.

Καὶ ὅσοι ἐν τῷ Βυζαντίῳ ἐβασίλευσαν βασιλεῖς Ρωμαῖοι χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι.

Κωνσταντῖνος ὁ μέγας ἔτη λβ'.

Κωνστάντιος ὁ υἱὸς αὐτοῦ Αρειανὸς κδ'.

Ιουλιανὸς ὁ παραβάτης β'. καὶ ἥμισυ

Ιωβιανὸς α'.

Οὐαλεντινιανὸς ια'.

Οὐάλης Αρειανὸς ιδ'.

Θεοδόσιος ὁ μέγας καὶ Γρατιανὸς, καὶ Οὐαλεντινιανὸς ὁ νέος ις'.

Ἀρκάδιος ὁ υἱὸς αὐτοῦ κε', μῆνας γ'. Θεοδόσιος Ἀρκαδίου υἱὸς σὺν

*μὲν μῆνας ς' Ευδοκίᾳ τῇ γαμετῇ αὐτοῦ, καὶ ἀδελφῇ αὐτοῦ Πουλχερίᾳ *μβ'.

Μαρκιανὸς ὁ γαμβρὸς † αὐτοῦ σὺν τῇ γαμετῇ αὐτοῦ Πουλχερίᾳ

† Ἀρκαδίου κτίζει τὰ χαλκοπρατεῖα καὶ τὰς ΒΛΑΧΕΡΝΑΣ ς'.

Λέων ὁ μέγας ἔτη ιζ.

Ζήνων ἀζέφα (ἐπικληθεὶς ἀγόνατος) ιζ.

ιε. Ἀναστάσιος ὁ καλούμενος ὁ δίκορος κζ.

ἀκέφαλος. Ιουστῖνος ὁ πρῶτος θ'.

Ιουστινιανὸς ὁ πρῶτος. οὗτος κτίζει τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἔτη λθ'.

Ιουστῖνος ὁ νέος ιγ'.

Τιβέ-

Galerianus & Salienus XV.
Claudius I.
† Abrilianus seu Æmilianus VI. Quintillus †Aurelius.
Tacitus & Florianus m.VI.
Probus VII.
Carus cum liberis Carino & Numeriano II.
Diocletianus & Maximianus Herculius XXI.
Maximianus Galerius & Maxentius Herculij F. IX.
à cœpto imperio anni CCCLIX *m.* VI.

A Christi præsentia vsq; ad declarationem Constantini Magni anni CCCXVII. *m.* VI.

Qui Byzantij ex Christianis orthodoxis Romanum administrarunt imperium.

Constantinus Magnus XXXII.
Constantius F. Arianus XXIV.
Iulianus Apostata II *& 6.M.*
Iouianus X.
Valentinianus XI.
Valens Arianus XIV.
Theodosius Magnus cum Gratiano & Valentiniano iuniore. XVI.
Arcadius Theodosij F. XXV. *m.* III. d. XVI. *(Theodosius Arcadij F. cum Eudocia vxore & Pulcheria sorore.* XLII. al. XLVIII. *m.* VI. d. XIII.*)*
Marcianus gener eius cum vxore Pulcheria, condidit Chalcopratia & Blachernas VI.
Leo Magnus XVII.
Zeno XVII.
Anastasius appellatus † Dicorus XXVII. † à diuerso pupillarum colore dictus. Zonaras auctor.
Iustinus primus IX.
Iustinianus primus. Hic magnam condidit Ecclesiā XXXIX.
Iustinus iunior XIII.

Τιβέριος δ΄.
Μαυρίκιος ἔτη κ΄.
Φωκᾶς ὁ τύραννος Μαυρικίου η΄.
Ἡράκλειος Μονοθελίτης λα΄.
Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ κζ΄.
Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ τῆς ς΄ σὺν ὁδηγοῦ πατριάρχης Γεώργιος ις΄.
† ῥινοκοπηθείς.
Ἰουστινιανὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ ῥινοκόπης γ΄.
Λεόντιος γ΄.
Ἀψίμαρος ὁ καὶ Τιβέριος ζ΄.
Ἰουστινιανὸς πάλιν ὁ ῥινοκοπηθεὶς τὸ β΄ ς΄.
Φιλιππικὸς ὁ καὶ Βαρδανίσκος β΄.
Ἀρτέμιος ὁ καὶ Ἀναστάσιος α΄ β΄.
* μῆνας ζ.
Θεοδόσιος ὁ Ἀτραμυτηνὸς * α΄.
Λέων ὁ εἰκονοκλάστης ὁ Ἴσαυρος κδ΄.
Κωνσταντῖνος ὁ Καβαλῖνος ὁ εἰκονοκλάστης ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ δυσσεβὴς λε΄.
Λέων ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ ἐκ τῆς Χαζάρας ε΄.
Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ σὺν Εἰρήνῃ τῇ μητρὶ αὐτοῦ ὃς κτίζει τὴν ποσέως. ι΄.
Κωνσταντῖνος ὁ αὐτὸς μόνος κατεβίβασε τὴν μητέρα ζ΄.
Εἰρήνη μήτηρ αὐτοῦ μόνη τὸ β΄ ἔτη ε΄.
Νικηφόρος θ΄.
Σταυράκιος ὁ υἱὸς αὐτοῦ μῆνας β΄, ἥμ. ι΄.
Μιχαὴλ ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ β΄.
Hic S. Ignatij Patriarchæ C. filius fuit.
Λέων ὁ δυσσεβὴς καὶ θηριογνώμων ὁ σφαγεὶς εἰς τὸν κυριακὸν ζ΄. καὶ ἥμισυ.
Μιχαὴλ ἄλλος ὁ Τραυλὸς ι΄.
Θεόφιλος ὁ αἱρετικὸς ιβ΄.
Μιχαὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ σὺν βασιλίσσῃ τῶν Μακεδόνων ιε΄.
Βασίλειος αὐτοκράτωρ σὺν υἱῷ Κωνσταντίνῳ καὶ λέγεται δὲ Ἀλέξανδρος ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἔτη κ΄.

(Λέων

Tiberius VI.
Mauritius XX.
Phocas Mauritij tyrannus VIII.
Heraclius Monothelita XXXI.
Constantinus Heraclij F. XXVII. (al. I. & semis.
Constantinus Constantini F. sub quo Patriarcha Georgius præfuit VI. *synodo.* XVI. (Leucl. XXVIII.
Iustinianus † *Nasisecaeius filius* III. (al. 10.
Leontius III.
Apsimarus seu Tiberius VII.
Iustinianus iterum Rhinotmetus VI. (al. 7.
Philippicus qui & Bardaniscus II.
Artemius qui & Anastasius. II.
Theodosius Atramytenus * I.
Leo Iconoclasta Isaurus XXIV.
Constantinus Caballinus Iconomachus Leonis F. ille impius. XXXV.
Leo eius filius ex Chazara natus V.
Constantinus Leonis F. cum Irene matre, qui condidit Poseos ædes. X.
Constantinus idem exauctorata matre solus VII.
Irene mater sola II. (annos V.
Nicephorus IX.
Stauracius F. M. II. *dies* X.
Michael eius gener II.
Leo impius & ferox cæsus in templo VII. & *b. M.*
Michaël Tralus X.
Theophilus hæreticus XII.
Michaël F. cum imperatice matre regina Macedonum XV.
Basilius Imperator cum F. Constantino. Et dicitur cum fratre Alexandro. XX.

Nomina sequentia sunt ab alio scriptore subiecta.
† naso multatus.
* M. VII.
huius loci fit mentio in vita S. Ignatij Patriarchæ Cōstantinopol. Cōcil Oecum. VIII.
Hæc Theodora fuit.

(Λέων ὁ ὑὸς αὐτοῦ ὁ Φιλόσοφος ἔτη κε´, μῆν. η´.)

Ἀλέξανδρος ὁ ἀδελφὸς λέγεται (λέοντος) οὐ (βασιλείου) ἔτη α´, μῆνας α´, al. I.

Κωνσταντῖνος ὁ ὑὸς αὐτοῦ λέγεται ὁ πορφυρογέννητος μετὰ Νικολάου πατριάρχου τοῦ ἐπίκλην λογγοβάρδου, ὁ ἐπίτροπος Ἀλεξανδρείας, διὰ τὸ εἶναι τὸν Κωνσταντῖνον παῖδα ζ´.

Ρωμανὸς ὁ γέρων ὁ ἐλθὼν μετὰ τὴν χιλιάδα, σὺν τοῖς ὑοῖς αὐτοῦ χριστοφόρῳ στεφάνῳ καὶ Κωνσταντίνῳ τῷ γαμβρῷ αὐτοῦ τῷ πορφυρογεννήτῳ κϛ´.

Κωνσταντῖνος πορφυρογέννητος σὺν τῷ ὑῷ αὐτοῦ Ρωμανῷ ιε´.

Ρωμανὸς ὁ ὑὸς Κωνσταντίνου μετὰ τῶν ὑῶν αὐτοῦ βασιλείῳ καὶ Κωνσταντίνῳ γ´.

Νικηφόρος ὁ καὶ Φωκᾶς σὺν βασιλείῳ καὶ Κωνσταντίνῳ ϛ´, καὶ ἥμισυ.

Ιωαν. τζιμίσκης ϛ´ Μ.

Βασίλειος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ Κωνσταντίνου να´.

Κωνσταντῖνος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔτη γ´.

Ρωμανὸς ὁ Ἀργυρὸς ἔτη ε´, μῆνας ε´.

Μιχαὴλ ὁ νέος ὁ παφλαγὼν ἔτη ζ´, μῆνας η´.

Κωνσταντῖνος ὁ μονομάχος ἔτη ιβ´, μῆνας ζ´.

ϛ´ ὑπ- λεπίδου καὶ Πλάγκου.

α´ Γαίος Ἰούλιος Καῖσαρ.

Ἐντεῦθεν ἄρχονται τοὺς ἑαυτῶν χρόνους ἀριθμεῖσθαι.

Πρῶτος Ρωμαίων εὑρέθη Μονάρχης βασιλεὺς ἀφ᾽ οὗ τὰ Ρωμαίων ἤκμασεν. καὶ οἱ μετ᾽ αὐτὸν Καίσαρες προσηγορεύθησαν, ὃς ἐξ ὕπατος βασιλεὺς προῆλθεν.

Οὗτος εἰς ἄκρον ῥητορικὴν ἤσκεῖτο.

ΑΡΧΗ ΙΝΔΙΚΤΙΩΝΩΣ.

Ἀπὸ πρώτου ἔτους τοῦ Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος καὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων Λεπίδου καὶ Πλάγκου ἤγουν ιβ´. καὶ αὐτῆς τοῦ ἀρπιμησίου

(Leo Basilij F. Philosophus XXV *m* VIII. — nescio cur hunc Chronicon omiserit.

Alexander qui frater dicitur (Leonis fuit non Basilij) annum I *m.* I *sed alit. annos* X.

Constantinus Alexandri F. porphirogennetus cum Nicolao patriarcha cognomento Longobardo præside Alexandriæ, quod Constantinus adhuc puer esset. VII.

Romanus senex, qui post Chiliadem, hoc est, millesimum à Christo nato annum regnauit, cum filiis suis Christophoro Stephano, Constantino genero suo porphyrogenneto.

Constantinus Porphyrogennetus cum filio suo Romano. XV.

Romanus Constantini F. cum liberis suis Basilio & Constantino. III.

Nicephorus Phocas cum Basilio & Constantino VI. *& dimid. (Ioannes Tsimisches.* VI. — hic ex Leūclauio.

Basilius cum fratre Constantino † LI. — † al. LIII.

Constantinus frater eius III.

Romanus Argyrus annos V *m* V.

Michaël junior Paphlago annos VII *m* VIII.

Constantinus Monomachus XII *m.* VII.

Lepido & Planco. VI.

I. Gaius Iulius Cæsar.

Primus Romanorum Monarcha & imperator creatus: à quo res Romanæ effloruere. Hunc secuti itidem Cæsares appellati, quos Iulius consul & imperator præcessit. — Hinc Anttiocheni Chronologiam incipiunt.

Hic (Iulius Cæsar) ad summam eloquentiæ laudem aspirauit.

INDICTIONES incipiunt.

Indictionum initiū.

A primo anno C. Iulij Cæsaris, Lepido & Plauco Cos. siue XII.

σίου μηνὸς Ἀντιοχεῖς τοὺς ἑαυτῶν χρόνους ἀριθμοῦσι, καὶ α΄ Ἰνδικτοι δὲ χρηματίζειν ἤρξαντο ἀπὸ πρώτης καὶ αὐτῆς τοῦ * Γορπιαίου μηνός.

* Σεπτεμβρίου. ἀπὸ τῆς ἰνδίκτου. ἀρχὴ ἰνδικτιώνων.

ζ΄ ὑπ. Ἀντωνίου καὶ Ἰσαυρικοῦ.

β΄ Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος.

Λαοδικεῖς ἐντεῦθεν τοὺς ἑαυτῶν χρόνους ἀριθμοῦσιν.

Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων πόλεμος Ἰσαυρικὸς συνεβλήθη.

Ἀντώνιος ὕπατος ἐψηφίσατο τὸν μῆνα Κυντίλλιον, Ἰούλιον λέγεσθαι διὰ τὸ αὐτὸν ἐν αὐτῷ γεγεννῆσθαι.

Ὁ δὲ αὐτὸς (Ἰούλιος) καὶ τῷ ἐνιαυτῷ προσέθηκεν ἡμέρας ια΄, σκεψάμενος τὸν τοῦ ἡλίου καὶ σελήνης δρόμον.

Indict. II. η΄ ὑπ. Ἀλβίνου καὶ Πολλίωνος.

ρπδ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

γ΄ Ἰουλίου Καίσαρος.

Γάϊος Ἰούλιος Καῖσαρ τρίτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐπεστράτευσεν κατὰ Σκιπίωνος καὶ Ἰουβανοῦ τοῦ ἀρχιερέως, καὶ φυγαδεύσας αὐτοὺς, θεωρίας ἔδωκεν ἐπὶ ἡμέρας ϛ΄.

ΕΙΣΙΝ ΔΕ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΣΑΜΕΝΟΙ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ ἀρχιερεῖς μετὰ τὴν ἐπάνοδον τῆς αἰχμαλωσίας τῶν ο΄ ἐτῶν. ἤργουν ἀπὸ ὀγδόου ἔτους καὶ αὐτοῦ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου. δευτέρου ἔτους ξζ΄ ὀλυμπιάδος οἵδε.

α΄ ΙΗΣΟΥΣ υἱὸς Ἰωσεδὲκ ἅμα Ζοροβάβελ ἔτη λβ΄.

β΄ ΙΑΚΙΜΟΣ υἱὸς Ἰησοῦ λ΄.

γ΄ ΕΛΙΑΣΙΒΟΣ Ἰακίμου μ΄.

δ΄ ΙΩΔΑΕ Ἐλιασίβου λϛ΄.

ε΄ ΙΑΝΝΑΙΟΣ ὁ τοῦ Ἰωδαέ.

ϛ΄ ΙΑΔΔΑΣ Ἰανναίου, καθ' ὃν Ἀλέξανδρος Ἀλεξάνδρειαν ἔκτισεν, καὶ ἐλθὼν εἰς Ἱερουσαλὴμ προσεκύνησεν κ΄.

ζ΄ ΟΝΕΙΑΣ Ἰάδδα κα΄.

η΄ ΕΛΕΑΖΑΡΟΣ καθ' ὃν οἱ ο΄ θείας γραφὰς ἡρμήνευσαν ιε΄.

θ΄ Ο-

XII. *Maij, Antiocheni auspicantur suam aram.* **Indictiones** *porro numerari cœpere à primo die septembris.* I. Ind.

VII. *Antonio & Isaurico* VII. Cleop. Indictio I.

II. *Iulij Cæsaris*

Laodicenses hinc annos suos inchoant.

His consulibus bellum Isauricum est patratum.

Antonius consul decreuit vti Quintilis mensis Iulius (à Iulio Cæsare) diceretur, quod eò mense Cæsar esset natus.

Iulius Cæsar ad annum adiecit dies vndecim, vt solis & lunæ cursum inter se temperaret, & componeret.

VIII. *Cleopatræ anno Cos. Albino & Pollione.*

CLXXXIV. OLYMPIAS. Indict. II.

III. *Iulij Cæsaris.* Indict. III.

C. Iulius Cæsar tertio imperij seu monarchiæ anno bello Scipionem & Hyrcanum summum pontificem persecutus vtrũque fudit & fugauit, spectaculumq; sex diebus edidit.

PONTIFICES HEBRÆORVM POST REDItum ex seruitute Babylonica, quæ septuaginta durauit annos, siue ab octauo anno Darij Hystaspis, anno secundo LXIII. *olympiadis, hi numerantur.*

I. *IESVS Iosedecis F. cum Zorobabele annos* XXXII.

II. *IOACIMVS Iesu F.* XXX.

III. *ELIASIBVS Ioacimi F.* XI.

IV. *IODAE (seu Ioiade) Eliasibi F.* XXXVI.

V. *IANNÆVS Ioadæ F.* XXXII.

VI. *IADDAS Iannæi F. cuius pontificatu Alexander condidit Alexandriam, Hierosolymamq; profectus pontificem adorauit. Ioadas annos.* XX.

VII. *ONIAS Iaddi F.* XXI.

VIII. *ELEAZARVS, cuius pontificatu* LXX. *interpretati sunt sacras literas.* XV.

θʹ ΟΝΕΙΑΣ Σίμωνος ἀδελφὸς ἐλεαζάρυ ιδʹ.
ιʹ ΣΙΜΩΝ, καθὸν Ιησοῦς ὁ Σίραχ ἐγνωρίζετο λϐʹ.
ιαʹ ΜΑΝΑΣΣΗΣ κϛʹ.
ιϐʹ ΣΙΜΩΝ ἀρχιερεὺς κϐʹ.
ιγʹ ΟΝΕΙΑΣ καθὸν Αντίοχος Ιουδαίους πολιορκήσας ἑλληνίζειν ἠνάγκαζεν κδʹ.

Μεθ᾽ ὃν Ιούδας ὁ Μακκαβαῖος περίεστι, ἐκκαθάρας τῶν ἀσεϐῶν τὴν χώραν.

ιδʹ ΙΗΣΟΥΣ ἀρχιερεὺς ιϛʹ.
ιεʹ ΟΝΕΙΑΣ ὁ καὶ Μενέλαος ζ.
ιϛʹ ΙΟΥΔΑΣ ὁ Μακκαβαῖος λγʹ.
ιζʹ ΙΩΑΝΘΗΣ ἀδελφὸς Ιούδα. ιζ.
scribæ omissi. ιηʹ ΣΙΜΩΝ ἀδελφὸς Ιωάνθου *ιηʹ.
ιθʹ ΙΩΑΝΘΗΣ Σίμωνος ὁ καὶ Υρκανὸς κζ.
κʹ ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ ὃς πρῶτος περιέθετο διάδημα βασιλικὸν πρὸς τῇ ἱερωσύνῃ αʹ.
καʹ ΙΑΝΝΑΙΟΣ ὁ καὶ Αλέξανδρος βασιλεὺς ἅμα καὶ ἀρχιερεὺς ἔτη λʹ.

Μέχρι τούτου οἱ ἀπὸ Κύρου Χριστοὶ ἡγούμενοι διαρκέσαντες ἔπεσιν υπγʹ. αἱ εἰσὶν ἑϐδομάδες ἐτῶν ξθʹ. αἱ καὶ παρὰ τῷ Δανιὴλ τοῦτον εἰρηκέναι τρόπον· καὶ γνώσῃ, καὶ συνήσεις ἀπὸ ἐξόδου λόγων τοῦ ἀποκριθῆναι, καὶ ἀνοικοδομῆσαι Ιερουσαλὴμ. καὶ ἐπιστρέψει, καὶ οἰκοδομηθήσεται πλατεία, καὶ τεῖχος, καὶ ἐκκενωθήσονται οἱ καιροὶ ἕως χριστοῦ ἡγουμένου ἑϐδομάδες ζʹ. καὶ ἑϐδομάδες ξϐʹ. [margin: συμμένει.]

Τῶν παρὰ Ιουδαίοις ἀρχιερέων καὶ βασιλέων ἐκλειπόντων, ΗΡΩΔΗΣ ἀλλόφυλος βασιλεύει Αντιπάτρου τοῦ Ασκαλωνίτου παῖς, καὶ μητρὸς Κυπρίδος Αραϐίσσης. Από ἡρώδου τὴν τῶν Ιουδαίων *ἐγχειρισθεὶς τὴν βασιλείαν. καθ᾽ ὃν τῆς τοῦ χριστοῦ γενέσεως πλησιαζούσης, ἐκ προγόνων διαδοχή. καὶ ἀρχιερωσύνη τε καὶ βασιλεία τῶν Ιουδαίων κατελύθη, συμπληρουμένης τῆς παρὰ Μωυσῇ προφητείας. Ουκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ιούδα, οὐδ᾽ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως οὗ ἔλθῃ ὁ ἀπόκειται, καὶ αὐτὸς ἔσται προσδοκία ἐθνῶν. [margin: *ἐγχειριδίζετος.]

Ενταῦ-

IX. *ONIAS Simonis filius Eleazari frater* XIV.
X. *SIMON, sub quo floruit IESVS SIRACH* XXXI.
XI. *MANASSES* XXVI.
XII. *SIMON Pontifex* XXII.
XIII. *ONIAS, sub quo Antiochus obsedit vrbem, & Iudæos coëgit ad cultum Idololatriæ.* XXIV.

Post hunc Iudas Macchabæus præfuit & repurgauit Iudæam rursus ab impio Deorum cultu.

XIV. *IESVS summus sacerdos.* XVI.
XV. *ONIAS qui & Menelaus* VII.
XVI. *IVDAS Macchabæus* XXXIII.
XVII. *JONATHAS Iudæ frater* XVII.
XVIII. *SIMON frater Ionathæ* XVIII.
XIX. *IONATHAS Simonis filius, qui & Hircanus* XXVII.
XX. *ARISTOBVLVS, qui primus stolæ adiecit regium diadema* I.
XXI. *JANNÆVS qui & Alexander rex idem Deiq; sacerdos* XXX.

Huc vsq; à Cyro, principes vncti durârũt annis CDLXXXIII. *quæ sunt hebdomades annorum* LXIX. *quæ & apud Danielem prædictæ sunt his verbis. Cognosces & intelliges: ab exitu sermonum quibus responsum est, vt iterum ædificetur Hierusalem: Et reuertetur & ædificabitur platea & murus, & implebuntur tempora vsq; ad Christum ducem hebdomades* LX. *& hebdomades* LXII.

Deficientibus ergo pontificibus & regibus Hebræorum, HERODES aduena Antipatri Ascalonitæ & Cypridis Arabissæ filius regnat. Herode regnum Iudæ occupante, Christo mox nascituro successio ex stirpe Iudæorum in sacerdotio & regno defecit, impleto simul † Moysis oraculo: Non deficiet princeps ex Iuda, neq; dux de femore eius, donec veniat qui repositus est, & ipse erit expectatio gentium.

† Iacobi est oraculum à Mose scriptum. Gen. 49.

Ἐνταῦθα δὲ καὶ ὁ προφητευόμενος παρὰ τῷ Δανιὴλ Χριστὸς ἡγούμενος τέλος λαμβάνει. Μέχρι γὰρ Ἡρώδου χριστοὶ ἡγούμενοι. οἱ δὲ ἦσαν ἀρχιερεῖς, οἱ προέστησαν τοῦ ἰδίου ἔθνους, ἀρξάμενοι μὲν ἀπὸ τῆς κατὰ Δαρεῖον τὸν Ὑστάσπου τελείας ἀνανεώσεως τοῦ ἱεροῦ, ἥτις γέγονε κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος ρπγ ὀλυμπιάδος. Τὰ δὲ μεταξὺ γίνεται ἔτη υπγ. ἅτινα ἐστὶν ἑβδομάδες ἐτῶν ξθ'. ὁπόσας καὶ ἡ Δανιὴλ θεσπίζει προφητεία.

Μαΐου ιγ. ΙΝΔ. δ', θ' ὑπ'. * Κενσωρίνου καὶ Σαβίνου.

*hi desunt in Scal. ed.

δ' Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος.

Σαλούστιος ἀπέθανεν πρὸ τριῶν εἰδῶν Μαΐων.

ΙΝΔ. ε' ι' ὑπ'. Πούλχρου καὶ Φλάκκου.

ε' Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος.

Γάϊος Ἰούλιος Καῖσαρ ἀπελθὼν ἐν Ῥώμῃ ἐσφάγη ὑπὸ τοῦ δευτέρου Βρούτου. συμποιησάντων μετ' αὐτοῦ, καὶ ἄλλων τινῶν συγκλητικῶν.

Μετὰ τὸ τελευτῆσαι τὸν Γάϊον Ἰούλιον Καίσαρα ἐπελέξατο ἡ σύγκλητος Ῥωμαίων τὸν Αὔγουστον Ὀκτάβιον τὸν συγγενέα τοῦ Καίσαρος, καὶ τὸν Ἀντώνιον τὸν τοῦ Αὐγούστου γαμβρὸν ἐπὶ ἀδελφῇ, καὶ Λέπιδον. Καὶ ἐγένοντο οἱ τρεῖς τριούμβιροι, οἳ ἐδιοίκουν τὰ Ῥωμαϊκὰ πράγματα ἕως θανάτου αὐτῶν, προβαλλόμενοι ὑπάτους.

Ῥωμαίων δεύτερος ἐβασίλευσεν ΚΑΙΣΑΡ ΣΕΒΑΣΤΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ὁ καὶ ΟΚΤΑΒΙΟΣ ἔτη νς', μῆνας ς' ὁμοῦ ͵εφκα'.

Δώδεκα μὲν ἕως οὗ ἀνῃρέθη Κλεοπάτρα· λ' δὲ ἄλλα μετὰ τὴν ἐκείνης ἀναίρεσιν μοναρχήσας, κρατήσας καὶ τῆς Αἰγύπτου ἐν οἷς ἐτέχθη κατὰ σάρκα ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας. Τὰ δὲ λοιπὰ ιδ' μετὰ ταῦτα, καθὼς ἐνταῦθα φέρεται.

ΙΝΔ. ς', ια' ὑπ' Ἀγρίππα καὶ Γάλλου.

α' Αὐγούστου.

α' Αὐγούστου Καίσαρος.

Δόγματι συγκλήτου τρεῖς ἄνδρες τὸν κόσμον διεμερίσαντο.

α' Καῖσαρ Αὔγουστος δυσμὰς σὺν τῇ Ἰταλίᾳ.

β' Αν-

Hic prædictus à Daniele Christus Dux finem accipit. Nam vsq; ad Herodem vncti duces fuere, qui fuere pontifices, qui præfuerũt suæ genti Iudæorum cum quidem incœpissent ab instaurato templo sub Dario Hystaspis, quod factum anno secundo CLXXXIII. *Olympiadis. Medium ergo spacium (ab instauratione templi vsq; ad Herodem) efficit annos* CDLXXXIII. *quæ sunt hebdomades* LXIX. *quas Danielis vaticinia ediderunt.*

IND. IV. *Anno Cleopatræ* IX. *Consulibus Censorino & Sabino.* In. IV. IX. Cleop.

IV. *Annus C. Iulij Cæsaris.*

Salustius emortualis III. *Idus Maias.*

IND. V. X. *Cleopatræ. Pulchro & Flacco.* Ind. V. X. Cleop.

V. *C Iulij Cæsaris imperij annus.*

C. Iulius Cæsar Romam reuersus à Bruto secundo coniuratis alijs & senatoribus adiuuantibus interficitur.

Extincto C. Iulio Cæsare Senatus Augustum, Octauium, Cæsaris propinquum & Antonium generum ob sororem ductam, & Lepidum delegit, qui creati triumuiri Rempub. vsq; ad mortem suam administrarunt & consules crearunt.

II. Romanorum imperator AVGVSTVS CÆSAR OCTAVIVS *imperat annos* LVI. *Menses* VI.

A.M. MMMMMDXXI.

Annos XII. *vsq; mortem Cleopatræ.* XXX. *alios post illius necem quibus solus imperauit Monarcha, & Ægypti Dominus, quibus secundum Humanitatem natus est Dominus noster IESVS Christus in Bethleem Iudææ. reliquos vixit annos* XIV. *post Christum natum, vt hic ponitur.*

IND. VI. *Cleop.* XI *Cos. Agrippa & Gallo.* Cleop XI.

I. *Annus Augusti Cæsaris.*

Decreto senatus triumuiri orbem seu imperium diuisere. Primus Augustus Cæsar Occidentem cum Italia occupauit.

ϛ Ἀντώνιος ἐσωάνζω τῇ Ἀσίᾳ.
γ' Λέπιδος τὴν Λιβύην.

Ἀπὸ τούτου Σέβαστοι καὶ Αὔγουστοι οἱ Ῥωμαίων βασιλεῖς ἀνηγορεύθησαν.

θάνατος Κικέρωνος. Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Κικέρων Ῥήτωρ ἀπέθανεν Καλάνδαις Μαΐαις.

ΙΝΔ. ζ', ιϐ' ὑπ'. Πουβλικόλα καὶ Ἐρβακοκίου.

ϐ Αὔγουστος Καίσαρος.

Ἔκλειψις ἡλίου ἐγένετο.

Ἡρώδης Ἀνάνηλόν τινα μεταπεμψάμενος ἀπὸ Βαβυλῶνος Ἰουδαίων ἀρχιερέα καθίστησι. Μετ' οὐ πολὺ δὲ τοῦτον παύσας, Ἀριστόβουλον τὸν ἀδελφὸν τῆς ἑαυτοῦ γυναικός, ὄντα δὲ Ὑρκανοῦ ἐπὶ τὴν τιμὴν προάγει. Ἐνιαυτοῦ δὲ διαγενομένου πάλιν τῷ Ἀνανήλῳ ἀποδίδωσι τὴν λειτουργίαν τὸν Ἀριστόβουλον ἀνελών.

ρπε ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. η', ιγ' ὑπ'. Κορνεφηκίου καὶ Πομπηίου.

γ' Αὔγουστου Καίσαρος.

ΙΝΔ. θ', ιδ' ὑπ'. Ἀντωνίου καὶ Λίβωνος.

δ' Αὔγουστου Καίσαρος.

ΙΝΔ. ι', ιε' ὑπ'. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου καὶ Κικέρωνος.

ε' Αὔγουστου Καίσαρος ε.

ΙΝΔ. ια', ιϛ' ὑπ', Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ ϐ' καὶ Κορβιλίου.

ϛ' Αὔγουστου Καίσαρος.

Ἔκλειψις ἡλίου ἐγένετο.

ρπϛ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιϐ', ιζ' ὑπ'. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ γ' καὶ Κράσσου.

ζ' Αὔγουστου Καίσαρος.

ΙΝΔ. ιγ', ιη' ὑπ'. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ δ' καὶ Κράσσου τὸ ϐ.

η' Αὔγουστου Καίσαρος.

Ἀντίπατρος ὁ Ἀσκαλωνίτης (παῖς δὲ οὗτος ἦν ἡρώδου τινὸς τῶν περὶ τὸν νεὼν τοῦ Ἀπόλλωνος ἱεροδούλων) Ὑρκανῷ τῷ Ἰουδαίων βασιλεῖ τὰ πολέμια συμπράττων ἐπίτροπος τῆς Ἰουδαίας ὑπὸ ἡρώδου καθίσταται.

Antonius Orientem cum Asia.
Lepidus Africam.
Ab Augusto, Romanorum Imperatores secuti itidem Augusti sunt appellati.
His Consulibus CICERO ORATOR *Calendis Maijs occubuit.*

IND. VII. XII. *Cleop. Cos. Publicola & Nerua Coccio.*
II. *Augusti Cæsaris annus.*
Solis eclipsis accidit.
Herodes Ananelum quendam ex Babylone accersitum Iudæorum pontificem creauit, quo mox deiecto Aristobulum uxoris suæ fratrem Hircani filium ad eum honorem prouexit. Anno dein vertente reddito rursum Ananelo sacerdotio, Aristobulum interfecit.

CLXXXV. OLYMPIAS.

IND. VIII. XIII. *Cleop. Cos. Cornificio & Pompeio.*
III. *Augusti Cæsaris.*
IND. IX XIV. *Cleop. Cos. Antonio & Libone.*
IV. *Augusti Cæsaris.*
IND. X. XV. *Cleop. Cos. Octauiano Augusto & † Cicerone.* † Ciceronis F.
V. *Augusti Cæsaris.*
IND. XI. XVI. *Cleop. Octauiano Aug.* II. *& Coruilio.*
VI. *Augusti Cæsaris.*
Solis defectus.

CLXXXVI. OLYMPIAS.

IND. XII. XVII. *Cleop. Octauiano Aug.* III. *& Crasso.*
VII. *Augusti Cæsaris.*
IND. XIII. XVIII. *Cleo Cos. Oct. Augusto.* IIII. *Crasso* II.
VIII. *Augusti Cæsaris.*
Antipater Ascalonites, Herodis cuiusdam in Apollinis templo ministri filius, Hyrcano Iudæorum regi multum commodans Iudææ procurator ab Herode constituitur.

VIII. *Au-*

ηʹ ἔτη Αὔγουστος Καῖσαρ. Ἡρώδης υἱὸς Ἀντιπάτρου καὶ Κύπριδος τὸ γένος ἐξ Ἀραβίας φερούσης, ὑπὸ Ῥωμαίων τὴν βασιλείαν ἐγχειρίζεται. ὃς τὸν Ὑρκανὸν ἀνελὼν, οὐκ ἔτι τοῖς ἐκ διαδοχῆς ἀλλ᾽ ἅπασιν ἀσήμοις τὴν ἀρχιερωσύνην ἀπένειμεν. καθὸν γεννηθέντος τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔδει Μωυσῆ πληροῦσθαι προφητείαν φάσκουσαν. οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα, οὐδὲ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ ᾧ ἀπόκειται. καὶ αὐτὸς ἔσται προσδοκία ἐθνῶν. Βασιλεύει δὲ ΗΡΩΔΗΣ Ἰουδαίων ἔτη λζ. Nota.

οὗ τῆς βασιλείας ἔτει λεʹ, ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ἐν Βηθλεὲμ γεννᾶται τῆς Ἰουδαίας.

Μεθ᾽ ὃν ΑΡΧΕΛΑΟΣ παῖς αὐτοῦ ἔτη θʹ.

Μεθ᾽ ὃν ΗΡΩΔΗΣ ΑΡΧΕΛΑΟΥ ἀδελφὸς τετράρχης ἔτη κηʹ, καθὸν πέπονθεν ὁ κύριος ἡμῶν καὶ σωτὴρ ὁ Χριστός.

ΙΝΔ. ιδʹ. ιθʹ ὕπ. Λεντοβάρβου καὶ Σωσίου.

θʹ Αὐγούστου Καίσαρος.

ΙΝΔ. ιεʹ, κʹ ὕπ. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ εʹ καὶ Ἀπουλήϊου.

ιʹ Αὐγούστου Καίσαρος.

ρπζ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Ὀκτάβιος Αὔγουστος Σεβαστὸς ἀνηγορεύθη, καὶ ὡς ἐξήλιος μὴν Αὔγουστος προσηγορεύθη, διὰ τὸ ἐν αὐτῷ Σέβαστον ἀναγορευθῆναι.

ΙΝΔ. αʹ, καʹ ὕπ. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ ϛʹ καὶ Ἀγρίππα.

ιαʹ Αὐγούστου Καίσαρος.

ΙΝΔ. βʹ, κβʹ ὕπ. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ ζʹ, καὶ Ἀγρίππα τὸ βʹ.

ιβʹ Αὐγούστου Καίσαρος.

Δωδεκάτῳ ἔτει τῆς τριουμβουατορίας Αὐγούστου Καίσαρος τυραννισάντων τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῆς Κλεοπάτρας τῆς κτισάσης ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ Φάρον εἰς τὴν νῆσον τὴν λεγομένην πρωτίως. καὶ οὔσου καπέναντι Ἀλεξανδρείας αὐτῆς ὡς ἀπὸ μιλίων δʹ. καὶ προσχωσάσης γῆ καὶ λίθοις, τὴν θάλασσαν ἐπὶ τοσοῦτον διάστημα ποιησάσης βαδίζεσθαι ἕως αὐτῆς τῆς νήσου, καὶ τῆς Φάρου ἀπὸ ἀνθρώπων.

ὅπερ

VIII. Augusti Cæsaris anno Herodes filius Antipatri & Cypridis, quæ genus ex Arabia ducebat à Romanis rex Iudæorum creatur, qui Hyrcanum sustulit, & pontificatum, non ex stirpe successionis, sed obscuris quibusdam & ignobilibus commisit cuius regno natus Christus, Moysis oraculum impleuit, cum dixit: Non deficiet princeps ex Iuda, neq; dux de fæmoribus eius, donec venerit promissus, & ipse erit expectatio gentium.

HERODES Iudæis imperauit annis XXXVII. cuius anno XXXV. IESVS CHRISTVS in Bethleem Iuda nascitur. Quo anno Herodis Christus natus.

HERODI successit ARCHELAVS filius qui regnauit annis IX.

Archelao, HERODES frater TETRARCHA qui regn. an. † XXVIII. sub quo Dominus noster & saluator Christus passus est. † Corrige numerum & scribe XXIII

IND. XIV. XIX. Cleop. Cos. Ænobarbo & Sosia. Cleop. XIX.

IX. Augusti Cæsaris. Cleop. XX. primus Indictionis cyclus finit.

IND. XV. XX. Cleop. Cos. Octauiano Aug. V. & Apuleio.

X. Augusti Cæsaris.

CLXXXVII. OLYMPIAS.

Octauianus, Augustus est renunciatus, vt & sextilis mensis Augustus dictus, quod in eo Augustus sit appellatus. Cleop. XXI. secunda Indictionum periodus incipit.

Indictione I. Cleop. XXI. Cos. Octauiano Aug. VI. & Agrippa.

XI. Augusti Cæsaris.

IND. II. XXII. Cleop. Cos. Octauiano Augusto VII. & Agrippa II. Cleop. XXII.

XII. Augusti Cæsaris.

Anno XII triumuiratus Cæsaris Augusti, cum Ægypti tyrannidem exercerent (in exteros) & Cleopatra cōderet Alexandriæ Pharon in insula quā Protei dixère, Alexādriæ obiectā, & ad quatuor millia passuū aggerem è gleba & lapide muniret, effecit, vt per tantū spaciū ad vsq; insulā Pharon pedibus perueniri

ὅπερ φοβερὸν ἔργον ἐποίησεν ἡ Κλεοπάτρα διὰ Δεξιφάνους Κνιδίου μηχανικοῦ, ὃς τὴν θάλασσαν ἐποίησεν χθόνα. Τῆς δὲ τυραννίδος τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τῆς Κλεοπάτρας, γνωσθείσης Ῥωμαίοις, ἐξῆλθεν ἀπὸ Ῥώμης Ἀντώνιος ὁπλισάμενος κατὰ τῆς Κλεοπάτρας καὶ τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τὰ περσικὰ μέρη, ὅτι ἐσπάραξαν τὴν ἀνατολήν. * Λέγεται ἐν τοῖς χρόνοις Σωσίβιόν τινα Ἀντιοχέα συγκλητικὸν ἀνελθεῖν μετὰ τοῦ Αὐγούστου ἐν Ῥώμῃ, καὶ πλουτοῦντα καταλιπεῖν τὴν πρόσοδον αὐτοῦ τῇ ἰδίᾳ πατρίδι εἰς τὸ ἐπιτελεῖσθαι ἐν αὐτῇ κατὰ πενταετηρίδα τὰς λ' ἡμέρας τοῦ * περιτίου μηνὸς ἀγῶνας ἀκροαμάτων θυμελικῶν, σκηνικῶν, καὶ ἀθλητικῶν, καὶ ἱππικὸν ἀγῶνα. * Λέγεται ὅτι πρῶτος ἐγένετο βασιλεὺς Ῥωμαίων Μονάρχης ὁ Αὔγουστος, ὅστις ἐχρημάτισεν * οὕτως. lego, ἔτη....

* τίς;
* φεβρουαρίου.
* τίς.

Αὔγουστος Καῖσαρ ὁ Κλαυγίνος, τροπαιοῦχος, σεβαστὸς, κραταιὸς, ὁ * πηρεράτωρ, ὅπερ ἐστὶν αὐτοκράτωρ Αὔγουστος ἐλθὼν εἰς Αἴγυπτον κρατεῖ τῆς Αἰγύπτου, τὴν τῶν Πτολεμαίων καθελὼν βασιλείαν, διαρκέσασαν ἔτεσι σϟϛ', aliter * σνϛ'. alit. σνε'.

fort. γαλλινὸς
* ἰμπεράτωρ.
* Si à primo anno Ptolemęi Lagi numeres vsq; ad 22. Cleopatrę absolutum non colliges nisi 255. annos.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΟΚΤΑΒΙΟΣ ἐμονάρχησεν ἔτη μδ', ἐμοῦ ͵εφκα'.

ΙΝΔ. γ', ιγ' ὕπ. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ η', καὶ Ταύρου.

Ἐντεῦθεν τινες ἀριθμοῦσιν τὸ πρῶτον ἔτος Αὐγούστου Μοναρχίας, ἥντινα βασιλείαν Ῥωμαίων ἔστιν ἡ τῷ Δανιὴλ τῆς εἰκόνος σύγκρισις σιδηρᾶν ὀνομάζει, ὡς λεπτύνουσαν. Βαβυλωνίων χρυσῆ ἡ βασιλεία, ἡ περσῶν ἄργυρος, Μακεδόνων χαλκός. Τὸ δὲ μέρος τι αὐτῆς σιδηροῦν, μέρος τι ὀστράκινον, τὸ ἐπίμικτον Ῥωμαίων καὶ Αἰγυπτίων βασιλείας δηλοῖ, ὡς εἶναι μὲν τὴν Ῥωμαίων βασιλείαν σίδηρον, τὴν δὲ τῶν Αἰγυπτίων ὄστρακον.

ΙΝΔ. δ', ιδ' Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ θ' καὶ Σιλανοῦ.

ρπη' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ε', ιε' ὕπ. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ ι' καὶ Φλάκκου.

ΙΝΔ, ϛ'. ιϛ' ὕπ. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ ια' καὶ Πίσωνος.

ΙΝΔ. ζ'.

niri possent; quod opus sanè visendum per Dexiphanem Gnisium architectum Cleopatra curauit, qui mare in continentem vertit. Sed cum ab Ægyptiis & Cleopatra tyranidem exerceri Romani accepissent, Antonius cum exercitu contra Cleopatram & Ægyptios oráſq; Persicas est profectus, quia perturbabant Orientem.

* *Refert hac tempestate Sosibium quendam Antiochenum senatorij ordinis virum, venisse cum Augusto in vrbem, ibiq; extinctum patriæ suæ testamento fortunas suas omnes transcripsisse, vti singulis lustris mense Februario, triginta totis diebus ludi thymelici, scenici, athletici & equestres celebrarentur. Narrat idem Augustum primum Romanorum monarcham factum qui sic regnauit annos . . . .* * desideratur nomen auctoris.

Augustus Cæsar† Serenus, victor, Augustus, inuictus Imperator, quod est (Græcis) αὐτοκράτωρ. *Augustus vbi in Ægyptum appulit, Ægypti potens factus, regnum Ptolemæorum, quod annis durarat* CCXCVI. *extinxit † al.* CLVI *alit.* CCLV. Cæsius / † post victos Antonium & Cleopatr. / † prius annos 12 vniuer. 56. 5521.

OCTAVIUS AVGVSTVS *† solus imperauit annis* XLIV. *A.M.* MMMMMDXXI.

IND. III. *Aug anno* XIII. *Cos. Octauiano Augusto* VIII. *& Tauro.*

Hinc nonnulli primum imperij Augusti annum numerant quod imperium Danielis similitudo statuæ, ferreum appellat vt gracile. Babyloniorum enim auro comparatum erat; Persarum argento; Macedonum æri. Pars autem huius Romani imperij ferrea, pars testacea significat Romanorum & Ægyptyorum mixtum regnum, ita vt Romanorum quidem sit ferrum Ægyptiorum autem testa.

IND. IV. X. V. *Aug. Cos. Oct. Augusto.* X. *& Silano.*

CLXXXVIII. OLYMPIAS.

IND. V *Aug.* XV *Cos. Oct. Aug.* X *& Flacco.*

IND. VI. *Aug* XVI. *Cos. Oct. Aug.* XI *& Pisone.*

ΙΝΔ. ζ, ιζ ὑπ'. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ ιβ', καὶ Ἀρουντίνου.

ΙΝΔ. η', ιη' ὑπ' * Κέλσου καὶ Τιβερίου.

Αὔγουστος Καῖσαρ Καλαβρίαν καὶ Γαλάτας ὑποφόρους ἐποίησεν.

Θέατρον Μαρκέλλου ἐν Ῥώμῃ ἐκαύθη.

ρπθ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. θ', ιθ' ὑπ'. Λολλίου καὶ Λεπίδου.

ΙΝΔ. ι', κ'. ὑπ'. Ἀπουληίου καὶ Νερβᾶ.

ΙΝΔ. ια', κα' ὑπ'. Σατουρνίνου καὶ Λουκρητίου.

ΙΝΔ. ιβ'. κβ' ὑπ'. Λεντούλου καὶ Λεντούλου.

ρϟ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιγ', κγ' ὑπ'. Λεντούλου καὶ Κορνηλίου.

Ἡρώδης ἐν Ἱεροσολύμοις πλεῖστα καὶ μεγάλα ἔκτισεν. ὁ αὐτὸς δὲ καὶ τὴν πάλαι Σαμάρειαν κατηρειπωμένην, ἐκ θεμελίων ἐγείρας εἰς τιμὴν τοῦ Σεβαστοῦ Αὐγούστου Σεβαστὴν ὠνόμασεν. ἐν Πανιάδι δὲ τὸ πάνιον κατεσκεύασεν.

ΙΝΔ. ιδ', κδ' ὑπ'. Φουρνικίου καὶ Σιλανοῦ.

ΙΝΔ. ιε', κε' ὑπ'. Δομετίου καὶ Αἰνοβάρβου.

ἡ γέννησις τῆς θεοτόκου. Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων μηνὶ Σεπτεμβρίου η', ἡμέρᾳ β'. ΙΝΔ. ιε'. ἐγεννήθη ἡ δέσποινα ἡμῶν ἡ θεοτόκος ἀπὸ ΙΩΑΚΕΙΜ καὶ ΑΝΝΗΣ.

ΙΝΔ. α', κϛ' ὑπ'. Λίβωνος καὶ Πίσωνος.

ᾠκοδόμησεν Ἡρώδης ἐν Ἱεροσολύμοις ναὸν λύσας μείζονα οἰκοδόμησεν.

ρϟα' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. β', κζ ὑπ'. Κράσσου καὶ Λεντούλου.

ΙΝΔ. γ' κη' ὑπ'. Νέρωνος καὶ Κλάρου.

ΙΝΔ, δ'. κθ' ὑπ'. Μεσσαλᾶ καὶ Κυρινίου.

Ἡρώδης Καισάρειαν εἰς ὄνομα Καίσαρος Αὐγούστου ἔκτισεν, Στράτωνος πύργον τὸ πρὶν καλουμένην. ὁ αὐτὸς καὶ * Καρμανθηδόνα ἐπικτίσας (* Ανθήδονα.) Ἀγρίππιαν ἐκάλεσεν. ἔτι καὶ Περσουβίνην εἰς ὄνομα Ἀντιπάτρου τοῦ πατρός.

ΙΝΔ. ε', λ' ὑπ'. Ῥουβελλίου καὶ Σατουρνίνου.

ρϟβ'

IND VII. *Aug. XVII. Cos. Oct. Aug. XII. & Aruncio.*
IND. VIII. *Aug. XVIII. Cos. † Celso & Tiberio.* † Cælio.
Augustus Cæsar Calabriam & Celticam vectigales fecit.
Theatrum Marcelli Romæ arsit.

CLXXXIX. OLYMPIAS.

IND. IX. *Aug. XIX. Cos. Lollio & Lepido.*
IND. X. *Aug. XX. Cos. Apuleio & Nerua.*
IND. XI. *Aug. XXI. Cos. Saturnino & Lucretio.*
IND. XII. *Aug. XXII. Cos. Lentulo & Lentulo.*

CXC. OLYMPIAS.

IND. XIII. *Aug. XXIII. Cos. Lentulo II. & Cornelio.*
Herodes Hierosolymis plurima & magnifica opera condidit. Idem olim euersam Samariam à fundamentis extitauit, & in gratiam Augusti Sebasten nuncupauit. In Panide vero Panium extruxit.

IND. XIV. *Aug. XXIV. Cos. Fornicio & Silano.*
IND. XV. XXV. *Aug. Cos. Domitio & Aënobarbo.* secundus Cyclus finit.
His Cos. septembri mense VI. *Idus sept. die lunæ, Indict.* XV. *Domina nostra Deipara ex* IOACIM & ANNA *est nata.* Natalis B.V.
IND. I. *Aug. XXV. Consulibus. Libone & Pisone.*
Herodes Hierosolymis deiecto templo maius excitauit.

CXCI. OLYMPIAS.

IND. II. *Aug. XXVII. Cos. Crasso & Lentulo.*
IND. III. *Aug. XXVIII. Cos. Nerone & Claro.*
IND. IV. *Aug. XXIX. Cos. Messala & † Cyrinio.* Quirino.
Herodes ex Cæsaris Augusti nomine condidit Cæsaream, quæ antea Stratonis castrum appellabatur. Idem Carianthedona instaurauit, & Agrippiam dixit. Idem Persabenam refecit & ab Antipatro parente nomen illi indidit.
IND. V. *Aug. XXX. Cos. Rubellio & Saturnino.*

ρϛϛ´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ϛ´, λα´ ὑπ. Μαξίμου καὶ Τιβερίου.

ΙΝΔ. ζ´, λβ´ ὑπ. Ἀφρικανοῦ καὶ Μαξίμου τὸ β´.

ΙΝΔ. η´, λγ´. ὑπ. Δρούσου καὶ Κρισπίνου.

ΙΝΔ. θ´, λδ´ ὑπ. Κενσωρίνου καὶ Γάλλου.

ρϛγ´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ι´. λε´ ὑπ. Νέρωνος τὸ β´ καὶ Πίσωνος τὸ β´.

Τιβέριος ἐστράτευσεν κατὰ Βρεττανῶν καὶ Αρμενίων.

ΙΝΔ. ια´, λϛ´ ὑπ. Βάλβου καὶ Βετέρου.

ΙΝΔ. ιβ´, λζ´ ὑπ. Οκταβιανοῦ τὸ ιγ´ καὶ Σύλλου.

ΙΝΔ. ιγ´, λη´ ὑπ. Σαβίνου καὶ Ρουφίνου.

Αὔγουστος Ιουλίαν τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα ἐφυγάδευσεν καταγνοὺς αὐτῆς μοιχίας.

ρϛδ´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ ιδ´ λθ´ ὑπ. Οκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ ιδ´, καὶ Σιλουανοῦ.

Τούτῳ τῷ ,εφϛ´ ἔτει γενέσεως κόσμου κατὰ τὸ παρελθεῖν τὸ κϛ´ ἔτος τῆς Αὐγούστου Καίσαρος Μοναρχίας, καὶ μῆνα τὸν ἰούλιον. τουτέστιν κατὰ τὸ λθ´ ἔτος τῆς αὐτοῦ βασιλείας θέλομεν γνῶναι πῶς ἔχει κατὰ σελήνην ἡ πρώτη τοῦ ἑβδόμου μηνὸς Ιουλίου, κατὰ τὴν σεληνιακὴν παράδοσιν τῆς γραφῆς, καὶ ποία ἐστὶν ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος. Ἀπὸ τῶν ,εφϛ´ ἐτῶν τὸ α´ ἀφαιροῦντες, τὰ ,εφε´ ποιοῦμεν παρὰ τὸν ιθ´. ιθ´, σ´ γίνονται ,γω´. ιθ´, π´, γίνονται ,αφκ´. ιθ´, δ´ γίνεται ροϛ´. λοιπὸν ιδ´. τὸ ιδ´ ἔτος τῆς ιθ´ ετηρίδος ἔχει δ´ ἐπακτάς. Ταύταις προσάπτομεν ιγ´ τὰς περὶ τῶν φωστήρων, καὶ ια´ τὰς ἀπὸ κα´ Μαρτίου. Απριλλίου λ´, Μαΐου λα´, Ιουνίου λ´, Ιουλίου λα´. Αὐγούστου λα´, Σεπτεμβρίου α´, γίνονται ρπϛ´. Εκβαλε τριακοντάδας, λοιπὸν ϛ´. Εγνωμεν ὅτι ὡς κατὰ τὸ παρὸν ,εφϛ´ ἔτος γενέσεως κόσμου ἡ α´ ἡλιακὴ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς ἔσχεν κατὰ σελήνην δευτέραν. Εἶτα γνῶμεν, καὶ ποία ἡμέρα ἔφθασεν ἡ πρώτη τοῦ Σεπτεμβρίου.

Τοῖς

CXCII. OLYMPIAS.

IND. VI. *Aug. XXXI. Cos. Maximo & Verone.*

IND. VII. *Aug. XXXII. Cos. Africano & Maximo II.*

IND. VIII. *Aug. XXXIII. Cos. Druso & Crispino.*

IND. IX. *Aug. XXXIV. Cos. Censorino & Gallo.*

CXCIII. OLYMPIAS.

IND. X. *Aug. XXXV. Nerone II. & Pisone II.*

Tiberius Britannis & Armeniis bellum intulit.

IND. XI. *Aug. XXXVI. Balbo & Vetere.*

IND. XII. *Octauiano Aug. XIII. & Sulla Augusti anno XXXVII.*

IND. XIII. *Aug. XXXVIII. Sabino & Rufino.*

Augustus Iuliam filiam ob adulterium exilio multauit.

CXCIV. OLYMPIAS.

IND. XIV. *Aug. XXXIX. Octau. Aug.* XIV. *& Siluano.*

Hoc anno mundi MMMMM. DVI, *post captam Augusti monarchiam anno* XXVI, *mense sexto. hoc est* XXXIX *imperij anno, iuuabit nosse quomodo se habeat prima dies mensis septimi Iul. pro cursu lunæ ex sacrarum literarum auctoritate, & qualis sit dies hebdomadis.*

De 5506. annis detrahamus 1 remanent 5505. Iam per 19. operemur. Ducamus 19. in 200, prodibunt 3800. ducamus 19 in 80 existent 1520 ducamus 19 in 9. nascentur 171. reliqua erunt 14. Decimus quartus annus decemnouennalis cycli habet epactas 4. His addimus 13. ante luminaria & 11 illas à 21 Martij. 39 Aprilis, 31 Maij, 30 Iunij, 31 Iulij. 31 Augusti, 1, Septembris fiunt 182. tolle tricenarios, reliquuntur. 2 Intelleximus ergo quod hoc præsenti anno mūdi 5506. prima dies mensis septembris, in secūdā lunā inciderit. Dein videamus etiā quis dies septēbris fuerit.

5505.

Τοῖς ‚εφε΄ προσαπλῶμεν τὸ δ΄. ἅ τος γίνονται ‚ςωπα΄. ταύτας παρὰ τὸ ζ΄. ζ΄, π΄ γίνονται. ςτ΄. ζ΄, π΄ γίνονται φξ΄, ζ΄, β΄ γίνονται ιδ΄, λοιπὸν ζ΄. καὶ ἔγνωμεν ὡς κατὰ τὸ ‚εφς΄. ἔτος ἔφθασεν ἡ α΄ τοῦ Σεπτεμβρίου ἐν ἡμέρᾳ ζ΄, καὶ εἶχε κατὰ τὴν σελήνην δευτέραν.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΥ.

Καὶ αἱ μὲν ἑορταὶ τοῦ ἑβδόμου μηνὸς εἰσὶν αὗται.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων. λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, λέγων. Τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου μιᾷ μηνὸς ἔσται ὑμῖν ἀνάπαυσις μνημόσυνον σαλπίγγων, κλητὴ, ἁγία τῷ κυρίῳ πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε, καὶ προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων. Καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου ἡμέρα ἐξιλασμοῦ κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν, καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ. πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ. ἔστι γὰρ ἡ ἡμέρα ἐξιλασμοῦ αὕτη ὑμῖν, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. πᾶσα γὰρ ψυχὴ ἥτις οὐ ταπεινωθήσεται ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ, αὕτη ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. καὶ πᾶσα ψυχὴ ἥτις ποιήσει ἔργον ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε. Νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἐν πάσαις ταῖς κατοικίαις ὑμῶν. Σάββατα σαββάτων ἔσται ὑμῖν, καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, ἀπὸ ἐννάτης τοῦ μηνὸς ἀπὸ ἑσπέρας, ἕως ἑσπέρας σαββατιεῖτε τὰ σάββατα ὑμῶν. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων. λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λέγων. Τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου, ὅταν συντελέσητε τὰ γενήματα τῆς γῆς, ἑορτάσετε τῷ κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ ἀνάπαυσις, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἀνάπαυσις. καὶ λήψεσθε ἑαυτοῖς τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ καρπὸν ξύλου ὡραῖον, καὶ κάλλυνθρα φοινίκων, καὶ κλάδους ξύλου δασεῖς, καὶ ἰτέας, καὶ ἄγνου κλάδους ἐκ χειμάῤῥου, καὶ εὐφρανθήσεσθε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἑπτὰ ἡμέρας τοῦ ἐνιαυτοῦ. Νόμιμον

* ὡραῖον

5505. quartam addimus partē, nempe 1376. & procreatur 6881. Hoc totū diuidamus per 7. (hoc modo) *7. duc in 900, fiūt 6300* (auferēda nēpe à 6881, vt relinquātur 581) *7, in 80, fiunt 560* (subducenda à 581, vt remaneant 21) *7, in duo, fiunt 14* (quæ ablata à 21, *relinquūt 7.* (numerū videlicet feriæ quæsitæ, quæ est sabbatum, vltima dies hebdomadis.) *Ergo didicimus quemadmodū anno Mūdi 5506 primus dies septembris in diem sabbati inciderit, quo die secunda luna fuit.*

Nota. Inclusi hic parenthesi tantum explicationis causa adduntur.

EX LEVITICO.

Et festa mensis 7. hæc sunt. Et locutus est Dominus ad Moysen dicens: Loquere filijs Israël dicens: Mensis septimi vna mensis erit vobis requies, memoriale tubarum, vocata, sancta Domino. Omne opus seruile nō facietis, & offeretis holocaustū Domino. c. 23.

Et locutus est Dominus ad Moysen dicens: Et decima mensis septimi huius dies expiationis vocata sancta erit vobis, & humiliabitis animas vestras, & offeretis holocaustum Domino. Omne opus non facietis in ipsa die hac. Est enim dies expiationis hæc vobis propitiare pro vobis coram Domino Deo vestro. Omnis enim anima quæ non humiliabitur in ipsa die hac, exterminabitur de populo suo. Et omnis anima quæ faciet opus in ipsa die hac, peribit anima illa de populo suo. Omne opus non facietis. Legitimum sempiternum in generationes vestras in omnibus habitationibus vestris. Sabbata Sabbatorum erunt vobis, & humiliabitis animas vestras à nono mensis à vespera vsque ad vesperam sabbatizabitis Sabbata vestra. Et locutus est Dominus ad Moysen dicens. Loquere filiis Israël dicens. Quintadecima mensis septimi huius, quando collegeritis fructus terræ, celebrabitis Domino septem dies. die prima requies, & die octaua requies. Et accipietis vobis die prima fructū arboris pulchrum, & spatulam palmarum & ramos arboris densos, & agni casti ramos ex torrēte, & lætabimini coram Domino Deo vestro septem dies anni, legitimum sempiternum in generationes vestras,

μον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ ἑορτάσετε αὐτήν. Εν σκηναῖς κατοικήσετε ἑπτὰ ἡμέρας. πᾶς ὁ αὐτόχθων ἐν Ισραὴλ κατοικήσουσιν ἐν σκηναῖς, ὅπως ἴδωσιν αἱ γενεαὶ ὑμῶν, ὅτι ἐν σκηναῖς κατῴκησα τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐγὼ κύριος.

Καὶ αἱ μὲν ἑορταὶ τοῦ ἑβδόμου μηνὸς, καθὰ λέλεκται, εἰσὶν αὗται. Η πρώτη ἑορτὴ σαλπίγγων, καθὼς ἀπεδείχθη, ἡμέρα ἑβδόμη λειτουργουμένη ἐπὶ ἡμέρας ἑπτά. ἡ δὲ ὀγδόη ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ ἡμέρα ἑβδόμη. ἡ δεκάτη ἐξιλασμοῦ, ἡμέρα δευτέρα, τρίτη δὲ ἐγκαινίων. καὶ μετὰ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας τῶν ἐγκαινίων, ἡ πεντεκαιδεκάτη ἑορτὴ σκηνοπηγιῶν. ἡμέρα ἑβδόμη, ἑπτὰ ἡμέρας ἑορταζομένη, ἐν ᾗ ἤρξατο τῆς λειτουργίας Ζαχαρίας, καὶ εὐαγγελίσθη ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου τὴν σύλληψιν τῆς Ελισάβετ. καὶ μετὰ τὰς ἑπτὰ τῶν σκηνοπηγιῶν, ἡ ὀγδόη ἐξόδιον ἡμέρα ἑβδόμη. καὶ ἔμεινεν τὸ σάββατον διὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ νόμου. καὶ τῇ εἰκοστῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ πρώτῃ, εἰκάδι δὲ τετάρτῃ κατὰ σελήνην, ἡμέρᾳ πρώτῃ ἀπῆλθεν Ζαχαρίας εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

Λουκᾶ. Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Μετὰ δὲ ταύτας ἡμέρας συνέλαβεν Ελισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε λέγουσα. ὅτι οὕτω μοι πεποίηκεν ὁ κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἀφεῖλεν τὸ ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις.

Αριθμήσωμεν οὖν τὰς ἡμέρας κατὰ τὴν κρατοῦσαν συνήθειαν τῆς γραφῆς σεληνιακῶς, ἀπὸ τῆς συλλήψεως τῆς Ελισάβετ, ἕως τῆς ἡμέρας τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῆς ἁγίας ἀειπαρθένου, καὶ θεοτόκου Μαρίας. ἐν ᾗ συνελήφθη ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ κατὰ τὴν τοῦ τυπικοῦ ἀμνοῦ σύλληψιν. Εὑρίσκωμεν τὸν ἕκτον μῆνα τῆς Ελισάβετ, ἀφ' οὗ συνέλαβεν, τότε πληροῦσθαι.

Τίθεμεν τὰς ἀπὸ κέ τοῦ ἑβδόμου ἡμέρας σεληνιακῶς οὕτως.

Εἰλοὺλ

ſtras, in menſe ſeptimo celebrate ipſam, in tabernaculis habitate ſeptẽ dies. Omnis indigena in Iſraël habitabũt in taberaculis, vt videant generationes veſtræ, quod in tabernaculis habitare feci filios Iſraël, cum educerem eos de terra Ægypti, ego Dominus.

Et feſta quidem ſeptimi menſis, quemadmodum dictũ eſt, hæc ſunt. primus dies feſtus Tubarum, quemadmodũ oſtenſum, eſt dies ſeptima (hebdomadis nempe, quæ tamen ead. eſt prima menſis) *quæ celebrabatur diebus ſeptem. Octauus dies* (menſis ſeptimi) *encæniis tẽpli ſacer, dies eſt* (hebdomadis) *ſeptimus. Dies* (menſis) *decimus, qui propitiationis eſt dies hebdomadis ſecunda, tertia verò encæniorum. Et poſt dies ſeptẽ encæniorum finitos ſuccedit dic quintadecima* (menſis ſeptimi) *feſtum ſcenopegiorum, in diẽ ſeptimam hebdomadis, quæ ſeptem diebus celebratur, qua die* (is menſis, 7. hebdomadis, prima ſcenopegiorum) *Zacharias cœpit fungi ſacerdotis officio, & nuncium accepit ab angelo Eliſabetam concepturam. Et poſt ſeptem dies ſcenopegiorum, tot enim diebus celebrabantur ſcenopegia, octaua erat miſſio* († à ſacerdotio) *quæ fuit dies ſeptima hebdomadis, & manſit ſabbatho Zacharias propter legis præceptum* (Hieroſolymis.) *Vicesima verò tertiâ die* (menſis ſeptimi) *primâ* (hebdomadis,) *viceſimâ verò quarta lunæ† die* (Dominica) *prima, abijt Zacharias in domum ſuam.*

† à ſacerdotij functione

† à nouilunio, quam 24. lunam nominant.

Et factũ eſt vt impleti ſunt dies officij eius, abijt in domũ ſuã. Poſt hos autẽ dies concepit Eliſabeth vxor eius, & occultabat ſe menſibus quinq; dicens; quia ſic fecit mihi Dominus in diebus quibus abſtulit opprobrium meum inter homines.

Numeremus ergo dies (pro vſitata cõſuetudine ſcripturæ) lunares à cõceptione Eliſabeth, vſq; ad ſalutationẽ ſanctæ & ſemper Virginis Dei matris Mariæ, in qua conceptus agnus Dei, vt in illo typico & adũbrato p figuras agno fuerat deſignatus. Quæramus ſextũ menſem Eliſabethæ, ex quo cõceperat, tũc impleri.

Ponimus à XXV. *ſeptimi menſis dies lunares hunc in modum.*

Ἐϊλοὺλ ζ' Σεπτεμβρίου.
Θεσρεὶς λα' Ὀκτωβρίου.
Μορσουὰν λ' Νοεμβρίου.
Χασιλεῦ λα' Δεκεμβρίου.

Τούτῳ τῷ μηνὶ ιη', ἡμέρᾳ πέμπτῃ ἐπορεύθη ἡ ἁγία θεοτόκος εἰς τὴν ὀρεινὴν πρὸς τὴν Ἐλισάβετ, καὶ ἠσπάσατο αὐτήν.

Ὑπατεία ΛΕΝΤΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΠΙΣΩΝΟΣ.

Τηβὴθ λα' Ἰανουαρίου.
Σαβὰτ κη' Φεβρουαρίου.
Ἀδὰρ κε' Μαρτίου.

ὁμοῦ ρπγ'.

hic deest λοιπόν. Ταύτας τὰς κατὰ σελήνην μέρισον ς', κ' γίνονται ρκ'. ς', ι' γίνονται ξ', τουτέστιν τὸ ἥμισυ τοῦ ς, γίνονται γ'.

Τῇ κε' τοῦ νῦν τοῦ σύστρου μηνὸς συμπληροῦται ὁ ἑξαμηνιαῖος χρόνος τῆς συλλήψεως τῆς Ἐλισάβετ, διὰ τοῦτο καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς λέγει. Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ, ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας ᾗ ὄνομα Ναζαρὲτ, πρὸς παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρὶ, ᾧ ὄνομα Ἰωσὴφ ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαβίδ. καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπεν. Χαῖρε κεχαριτωμένη, ὁ κύριος μετὰ σοῦ. ἡ δὲ ἐπὶ τῷ λόγῳ διεταράχθη, καὶ διελογίζετο. ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος; καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτήν· μὴ φοβοῦ Μαριὰμ εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ θεῷ. καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ, καὶ τέξῃ υἱὸν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. οὗτος ἔσται μέγας, καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται, καὶ δώσει αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς τὸν θρόνον Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ εἰς τοὺς αἰῶνας. καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. Εἶπε δὲ Μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον· πῶς ἔσται τοῦτο; ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; καὶ ἀποκριθεὶς

ὁ ἄγγε-

†*Ilul* VII *Septembris.* ·Elul
Theilis XXXI. *Octobris.*
Morsuan XXX *Nouembris.*
Chasleu XXXI. *Decembris.*

Hæc auctoris verba hic vel omittenda sunt, vel post mensem Martium ad hæc signa ††† ponenda.

Hoc mense XVIII *die, feria quinta Deipara virgo profecta est in montana ad Elisabetham & salutauit illam.*

Consulatus LENTVLI ET PISONIS. Indict. xv.
Tebeth seu Tibith. XXXI. *Ianuarij.*
Sabat XXVIII *Februarij.* tertius cycl. Indict. finit.
Adar XXV. *Martij.*

Collectim CLXXXIII.

Has secundum lunam diuide: duc 6. in 20. prodeunt (subtrahenda à 163. residua sunt 63.) *120. 6. in 10. existunt 60. hoc est dimidium 6.* (si auferas a 63. 60.) *fiunt 3.*

†††

XXV *Martij tempus semestre conceptionis Elisabethæ impletur. propterea dicit Euangelista. Mense autem sexto missus est angelus Gabriel à Deo in ciuitatem Galilææ cui nomen Nazareth ad virginem desponsatam viro cui nomen erat Ioseph de domo & familia Dauid, & nomen Virginis Maria. Et ingressus angelus ad eam dixit: Aue gratia plena, Dominus tecum. Illa verò turbata est in sermone eius, & cogitabat, qualis esset ista salutatio. Et dixit angelus ad eam: Ne timeas Maria, inuenisti gratiam apud Deū. Et ecce concipies in vtero, & paries filium, & vocabis nomen eius Iesum. Iste erit magnus, & filius altissimi vocabitur, & dabit illi Dominus Deus thronum Dauid patris eius, & regnabit in domo Iacob in æternum, & regni eius non erit finis. Dixit autem Maria ad angelum. Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?* Luc. 1.

ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ, πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ, καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι, διὸ καὶ γεννώμενον, ἅγιον, κληθήσεται υἱὸς θεοῦ. καὶ ἰδοὺ, Ελισάβετ ἡ συγγενής σου, καὶ αὐτὴ συνειληφυῖα υἱὸν ἐν γαστρὶ αὐτῆς καὶ οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ, τῇ καλουμένῃ στείρᾳ, ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τῷ θεῷ πᾶν ῥῆμα. εἶπεν δὲ Μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον· Ιδοὺ ἡ δούλη κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ ῥῆμά σου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

Εν ταύτῃ τοίνυν τῇ ἡμέρᾳ, λέγω δὲ τῇ κε' τοῦ κατὰ Ρωμαίους Μαρτίου μηνὸς παραλαβοῦσα ἀπὸ τῶν θεοφόρων διδασκάλων ἑορτάζει ΤΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΝ τῆς ἁγίας δεσποίνης ἡμῶν ἐνδόξου θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας ἡ τοῦ θεοῦ καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἐκκλησία.

Τοῦ οὖν ἕκτου μηνὸς τῇ Ελισάβετ συμπληρουμένου καθὰ πρόκειται τῇ κε'. τοῦ κατὰ Ρωμαίους Μαρτίου μηνὸς, καὶ ἐν ταύτῃ ἀρχομένου αὐτῇ τοῦ ἑβδόμου μηνὸς συνέλαβεν ἐν γαστρὶ κατὰ σάρκα τὸν ἀΐδιον καὶ ὁμοούσιον τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι μονογενῆ υἱὸν καὶ λόγον, χριστὸν τὸν ἀληθινὸν θεὸν ἡμῶν ἡ παναγία, ἄχραντος, εὐλογημένη ἀειπαρθένος καὶ θεοτόκος ΜΑΡΙΑ. καὶ εὐθέως ἤρξατο ἐν τῇ γαστρὶ αὐτῆς ἡ καθ' ὑπόστασιν ἕνωσις. ἐν ᾗ ἄσπιλος κιβωτὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, καὶ ἡ ἄμωμος καὶ παναγία σὰρξ τοῦ θεοῦ λόγου, ἡ μὴ διαφθαρεῖσα ἤρξατο πλαστουργεῖσθαι ἐν τῇ ἐμψύχῳ γῇ τῇ θεοτόκῳ, τῇ ἐπελεύσει τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ τῇ ἐπισκιάσει τῆς δυνάμεως τοῦ ὑψίστου ἐβλάστησεν ἄνθος τὸ ἐκ τῆς ῥίζης Ιεσσαὶ ἐν τῇ παρθένῳ γῇ τῇ θεοτόκῳ τουτέστιν ἡ κατὰ σάρκα τοῦ ἑνὸς τῆς ἁγίας τριάδος θεοῦ λόγου σύλληψις ἤρξατο κατὰ τὸ γεγραμμένον. καὶ ἡ γῆ ἡμῶν δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς.

Επὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων ΛΕΝΤΟΥΛΟΥ καὶ ΠΙΣΩΝΟΣ τῇ εἰκάδι πέμπτῃ τοῦ Δύστρου μηνὸς, κατὰ δὲ τοὺς Αἰγυ-

Et respondens angelus dixit ei: Spiritus sanctus superueniet in te, & virtus altissimi obumbrabit tibi; propterea quod nascetur ex te sanctum, vocabitur filius Dei. Et ecce Elisabeth cognata tua & ipsa concepit filium in vtero suo: & hic mensis est sextus illi, quæ vocatur sterilis, quia non impossibile erit apud Deum omne verbum. Dixit autem Maria ad angelum: Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum. Et discessit ab ea angelus.

Hac igitur die, XXV. *inquam Martij, vti Romani numerant, Catholica & Apostolica Ecclesia Dei, accepto more à diuinis patribus celebrat sanctæ Dominæ nostræ, gloriosæ Deiparæ & semper Virginis Mariæ* ANNVNCIATIONEM. Annunciatio B. V.

Sexto igitur mense Elisabethæ, quemadmodum dictum est, XXV *die Martij, vti Romani vocant, hoc ipso die, incipiente septimo mense, sanctissima & intemerata ac benedicta, semper virgo, Deipara* MARIA *æternum & eiusdem cum patre & spiritu Sancto essentiæ, vnigenitum filium, verbum, Christum verum Deum nostrum in vtero secundum humanitatem concepit. et statim in vtero eius secundum hypostasin vnio, in quam arca exors corruptionis ingressa est in terram promissionis, & intacta ac sacrosancta caro verbi Dei, quæ non corrupta est, cæpit formari in terra animata Dei genitrice, superueniente spiritu Sancto, & obumbrante virtute altissimi, germinauit flos de radice Iessæ in Virgine Dei genitrice, hoc est conceptio secundum carnem vnius sanctæ Trinitatis verbi Dei cæpit, vti scriptum est: Terra nostra dedit fructum suum.* Conceptio Christi.

His Cos. LENTVLO & PISONE, XXV. *Dystri seu Martij.*

Μαρτίου. Αἰγυπτίους Ἀδὰρ τριακάδι, πρὸ η' καλανδῶν Ἀπριλλίων ἔτους ͵εφζ', γενέσεως κόσμου.

Ἐν τῷ πρώτῳ σεληνιακῷ μηνὶ τῷ Ἀδὰρ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς ὡς προεμήνυσεν διὰ τῆς λήψεως καὶ διατηρήσεως τοῦ προβάτου τὴν κατὰ σάρκα σύλληψιν αὐτοῦ ὁ κύριος καὶ δεσπότης τῶν ἁπάντων Χριστὸς, ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν οὕτω καὶ ἐπλήρωσεν ὁ κατὰ πάντα τέλειος, καὶ τελεσιουργὸς πάσης κτίσεως ἐν τῷ τελείῳ ἀριθμῷ τῆς συλλήψεως, καὶ πάλιν
* ἔπλασεν. ὡς προεζωγράφησεν ἐν τῇ κιβωτῷ τὴν ἄχραντον καὶ ἄμωμον, καὶ παναγίαν αὐτοῦ σάρκα· καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας οὕτως ἐν τῷ αὐτῷ μηνὶ, ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ ἐπὶ τῇ φωνῇ τοῦ ἀγγέλου εἰπόντος πρὸς τὴν ἁγίαν παρθένον. πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι. διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον, κληθήσεται υἱὸς θεοῦ.

Ἐν ᾗ τῆς δημιουργίας ἡμέρᾳ δευτέρᾳ τὸν οὐρανὸν ἐποίησεν Χριστὸς ὁ θεὸς ἡμῶν, ἐν αὐτῇ εὑρίσκεται σαρκωθεὶς, καὶ τελείως ἐνανθρωπήσας ὡς ὑπάρχων ἥλιος δικαιοσύνης. καὶ ἴασις ἔσται ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτοῦ.

Εὑρίσκομεν δὲ τὴν δεκάτην τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης. ἐν ᾗ προσέταξεν ὁ δεσπότης τῶν ἁπάντων ληφθῆναι τὸ πρόβατον, καὶ διατηρηθῆναι συντρέχουσαν κατὰ τὸ παρὸν ͵εφζ' ἔτος εἰς τὴν πέμπτην καὶ εἰκάδα τοῦ Μαρτίου μηνός.

Ἔστι γὰρ κατὰ τὸ παρὸν ͵εφζ' ἔτος τῆς ἐννεακαιδεκαετηρίδος ἔτος ις', καὶ ἔχει ἀναγεγραμμένας ἐπακτὰς ιε'. Ταύταις προστίθεμεν τὰς πρὸ τῶν φωστήρων ιγ' καὶ προσελήνους ζ', καὶ ε' τὰς ἀπὸ καὶ αὐτῆς τοῦ Μαρτίου, γίνονται μ', ἐκβαλὼν λ', μένουσι ι'.

Καὶ γινώσκομεν ὡς τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου κατὰ σελήνην εὑρέθη καθὰ τὸ παρὸν ἔτος τῇ εἰκάδι πέμπτῃ τοῦ κατὰ Ῥωμαίους Μαρτίου μηνός.

Ἀναστᾶσα δὲ Μαριὰμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, καὶ ἐλθοῦσα ἐκ Ναζαρὲτ διὰ γ', καὶ τελέσασα τὸ πάσχα ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὰς τῶν ἀζύμων ζ' ἡμέρας ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα

οὖσαν

Martij, secundum Ægyptios vero Adar XXX, VIII. *Cal. Apriles anno mundi* MMMMMDVII.

Mense primo lunari Adar, decima mensis, vti declaratum est, per figuram accepti & seruati agni Dominus & Dominator omnium Christus verus Deus noster, conceptionem suam secundum carnem perfectus ipse sic perfecit & impleuit, perfectus inquam totius mundi architectus in perfecto conceptionis numero, & rursum, vti in tabernaculo descripserat ac præscripserat, intactum & intemeratum, sacrosanctúmq; corpus formauit, illudq; in terram promissionis deduxit. Ita hoc mense, hoc ipso die mensis, feria secunda ad vocē angeli dicentis ad beatam virginem: Spiritus sanctus superueniet in te, & virtus altissimi obumbrabit tibi; quapropter, & hoc quod nascitur sanctum, vocabitur filius Dei.

Qua die in creatione mundi, Christus Deus noster cælos fecit, in ead. reperitur induisse humanam naturam & perfectus homo factus esse, vti qui sol iustitiæ sit & salus erit in alis eius.

Sed reperiamus decimam primi mensis lunæ, qua rerum auctor omnium præcepit, vt, agnus acciperetur, & seruaretur, quæ præsenti anno MMMMM. D. VII. *incidit ad vnguem in* XXV. *mensis Martij.*

Est enim præsenti anno MMMMM IↃ VII *annus decemnouennalis cycli* XVI. *& habet descriptas epactas* XV, *quibus addimus* XIII. *dies* πρὸ τῶν φωστήρων *ante luminares, &* VII. τὰς προσεληνούς *ante lunam, &* V. *illas à* XXI. *eiusdem Martij, fiunt* XL. *ex quibus vbi reiecero* XXX. *relinquentur.* X.

Intelligimus ergo quomodo decima mensis primi secundum lunam inciderit hoc præsenti anno in XXV. *Martij apud Romanos.*

Surgens autem Maria diebus illis ex Nazaret profecta triduo Hierosolymam ibi peractis septem Azymorum diebus, in celebritate Paschæ, cum festinatione petiuit montana ciuitatē

ὅσον ἀπὸ μιλίων ιϛ´. καὶ εἰσῆλθεν εἰς οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς, καὶ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ, καὶ ἀνεφώνησεν φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν. Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶν καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. καὶ πόθεν μοι τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ κυρίου πρός με; Ἰδοὺ γὰρ ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν ἀγαλλιάσει ἐν τῇ κοιλίᾳ μου, καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα, ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ κυρίου. Καὶ εἶπεν Μαριάμ.

Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν κύριον, καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ θεῷ σωτῆρί μου. Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί. ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν. καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσεν ταπεινούς. πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα.

Ἔμεινε δὲ Μαριὰμ σὺν αὐτῇ ὡσεὶ μῆνας τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς οἶκον αὐτῆς. Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτὴν, καὶ ἐγέννησεν υἱόν. καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι, καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς, ὅτι ἐμεγάλυνε κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ᾽ αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ η´ ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ζαχαρίαν. καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν. οὐχὶ, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν. ὅτι οὐδείς ἐστιν ἐκ τῆς συγγενείας σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ. Ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτόν. καὶ αἰτήσας

πινα-

Iudaeque (Hierosolymis) distabat milliaribus XII, & ingressa est domum Zachariae, & salutauit Elisabeth. Et factum est, ut audiuit Elisabeth salutationem Mariae, exultauit infans in vtero eius, & repleta spiritu Sancto Elisabeth exclamauit voce magna & dixit: Benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventri tuis. Et vnde mihi hoc, vt veniat mater Domini ad me! Ecce enim vt facta est vox salutationis tuae in auribus meis, exultauit infans in vtero meo in exultatione. Et beata quae credidisti quoniam perficientur quae dicta sunt tibi à Domino. Et dixit Maria.

Magnificat anima mea Dominum: & exultauit spiritus meus, in † Deo salutatore meo. † salutari Quia respexit humilitatem ancillae suae, ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Quia fecit mihi * magnalia qui potens est, & sanctum nomen eius. * magna Et misericordia eius in generationes generationum timentibus eum. Fecit potentiam in bracchio suo, dispersit superbos mente cordis sui. Deposuit potentes de † thronis, & exultauit humiles. † sede Esurientes impleuit bonis, & diuites dimisit inanes. Suscepit Israël puerum suum recordatus misericordiae suae. Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham & semini eius in saeculum.

Mansit autem Maria cum illa quasi mensibus tribus, & reuersa est in domum suam. Elisabeth autem impletum est tempus pariendi, & peperit filium, & audiuerunt vicini & cognati eius, quod Dominus magnificasset cum ea misericordiam suam, & congratulabantur ei. Et factum est octauo die venerunt circumcidere puerũ, & vocabant eum nomine patris sui Zachariam; & respondens mater eius dixit: nequaquam: sed Ioannes vocabitur. Et dixerunt ad eam, quia nemo est in cognatione tua, qui vocetur hoc nomine. Innuebant autem patri eius, quid vellet vocari eum. Et postulans

Digitized by Google

πινακίδιον ἔγραψεν λέγων. Ἰωάννης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. καὶ ἐθαύμασαν πάντες. Ἀνεῴχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα καὶ ἐλύθη ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν θεόν. καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περιοικοῦντας αὐτοὺς, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰουδαίας ἐλαλεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν λέγοντες· τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; καὶ χεὶρ κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ. καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου, καὶ προεφήτευσεν λέγων.

Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. καὶ ἤγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ, καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ. σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς. ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ. Ὅρκον ὃν ὤμοσεν πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν τοῦ δοῦναι ἡμῖν ἀφόβως ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, ῥυσθέντας λατρεύειν αὐτῷ, ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. Καὶ σὺ παιδίον προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ, προπορεύσῃ πρὸ προσώπου κυρίου ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ, τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν, διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους. Ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο τῷ πνεύματι, καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

ΕΙΣ ΙΩΑΝΝΗΝ ΤΟΝ ΠΡΟΔΡΟΜΟΝ.

Οὗτος ὁ μείζων πάντων ἀνθρώπων Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς, ὁ ἐν τῇ κοιλίᾳ πνεύματος ἁγίου πλησθεὶς, καὶ σκιρτῶν. καὶ ἐπιγνώμενος προδραμὼν τοῦ κυρίου αὐτοῦ, ὁ μέγας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὁ πρόδρομος τοῦ κυρίου, ὁ ἑτοιμάζων αὐτῷ λαὸν κατεσκευασμένον, ὁ τῶν προφητῶν ἀνώτερος, καὶ τῶν ἀποστόλων πρεσβύτερος, ὁ μέσος τῆς παλαιᾶς καὶ καινῆς διαθήκης, ὁ πλεο-

pugillares scripsit dicens: Ioannes est nomen eius. Et mirati sunt omnes. Apertum est autem illico os eius, & soluta est lingua eius, & loquebatur benedicens Deum. Et factus est super omnes timor circumhabitantes, & in tota regione montana Iudææ dicebantur omnia verba hæc. Et posuerunt omnes audientes in corde suo dicentes: Quis putas puer iste erit & manus Domini erat cum eo. Et Zacharias pater eius repletus spiritu sancto prophetauit dicens.

Benedictus Dominus Deus Israël, quia visitauit & fecit redemtionem plebi suæ. Et excitauit cornu salutis nobis, in domo Dauid pueri sui. Sicut locutus est per os sanctorum à sæculo prophetarum eius. Salutem ex inimicis nostris & de manu omnium qui oderunt nos. Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris, & memorari testamenti sui sancti. Iusiurandum quod iurauit ad Abraham patrem nostrum daturum se nobis. Vt sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati seruiamus illi. In sanctitate & iustitia coram ipso omnibus diebus nostris. Et tu puer propheta altissimi vocaberis præibis ante faciem Domini parare vias eius. Ad dandam scientiam salutis plebi eius, in remissionem peccatorum eorum. Per viscera misericordiæ Dei nostri in quibus visitauit nos oriens ex alto. Illuminare his qui in tenebris & vmbra mortis sedent, ad dirigendos pedes nostros in viam pacis. Puer autem crescebat & confortabatur spiritu. Et erat in desertis vsque ad diem ostensionis suæ ad Israël.

DE IOANNE PRÆCVRSORE.

Hic omnibus maior hominibus Ioannes Baptista, qui in vtero plenus spiritu Sancto exultauit, impulsus vt præcurreret Domino suo, magnus coram Deo præcursor Domini vt pararet ipsi plebem perfectam, maior prophetis, antiquior Apostolis, medius inter nouum & vetus testamentum, vltimus in lege

ταῖος ὁ ἐν νόμῳ, καὶ τῆς νέας ὑποδείξης, ὁ παρόντα τὸν δεσπότην χριστὸν πᾶσιν δεικνὺς, ὁ τῇ σκληραγωγίᾳ πάντας ἀνθρώπους ὑπερβὰς, ὁ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἠλίου προελθὼν, καὶ τὸν Ἠλίαν ὑπερβαίνων τῷ βαπτίζειν τὸν κύριον, ὁ λύχνος ὁ καιόμενος πρὸ τοῦ Ἡλίου τῆς δικαιοσύνης. Οὗτος παρόντα τὸν κύριον ὑποδείκνυσι λέγων. ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου· ἀμνὸν ὡς θυόμενον καλέσας, καὶ τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου αἴροντα ὡς ἀπαλλάττοντα τὸν κόσμον τῆς ἁμαρτίας διὰ τῆς ἀναστάσεως ἀφθάρτους καὶ ἀθανάτους καὶ ἀτρέπτους ἀποτελῶν. Τοιαύτης διακονίας καὶ τοιούτων πραγμάτων μηνυθὴς ἠξιώθη ὁ μέγας Ἰωάννης εἶναι.

Εἴπου θέλοντες γνῶναι καὶ πόσῃ τοῦ μηνὸς ἐτέχθη ὁ πρόδρομος, εὑρίσκομεν ὡς ὁ ἐνναμηναῖος ἡλιακὸς χρόνος τῆς συλλήψεως τῆς Ἐλισάβετ συμπληροῦται εἰς τὴν εἰκάδα τετάρτην τοῦ Ἰουνίου μηνός.

Εἴπου γνῶναι βουλόμεθα καὶ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐτέχθη, τίθεμεν τὰ ,εφζ παρὰ τὸ ἕν. καὶ συνάπτομεν αὐτοῖς τὸ τέταρτον. τουτέστιν ἄλλα ,ατοϛ' γίνονται ,ϛωπβ. Μερίζομεν εἰς ζ. ζ', ϡ', ,ϛτ, ζ', π', φξ', ζ', γ', κα'. λοιπὸν α', ταύτῃ προστίθεμεν Ἀπριλλίου λ', Μαΐου λα', Ἰουνίου κδ', γίνονται πϛ', λῦσον εἰς ζ, ζ, ι' ο', ζ, β', ιδ', λοιπὸν β'.

ἔγνωμεν ὡς ἐν δευτέρᾳ τῆς ἑβδομάδος ἡμέρᾳ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ὁ πρόδρομος ἐτέχθη, καθ' ἣν ἡμέραν ἐδημιούργησεν ὁ θεὸς τὸ στερέωμα τὸ ἐν μέσῳ τῶν ὑδάτων.

Ἐνταῦ-

veteri noui testamenti indigitator, qui Christum Dominum omnibus ostendit qui vitæ continentia & duritia omnes mortales superauit; qui in spiritu & virtute Eliæ progressus etiam ipsum Eliam antecelluit dum Christum Dominum baptizauit. Hic est lucerna ardens ante solem iustitiæ. Hic præsentem Dominum indigitauit cum dixit: Ecce agnus Dei qui tollit peccatum mundi; agnum velut sacrificandum dixit, qui tolleret peccatum mundi, & absolueret mundum à peccato cum per resurrectionem nos incorruptos, immortales & certos felicitatis æternæ præstitit. Hiusmodi ministerij, huiusmodi rerum nũncius & enarrator à Deo magnus iste Ioannes est designatus.

Porro si lubet scire, quota die mensis, Præcursor in lucem sit editus, deprehendemus à conceptione Elisabethæ nouem mensium expleto spacio, natalem eius in quartam & vicesimam Iunij incidisse. Deinde si lubebit & diem hebdomadis, quo natus est Christus nosse, ponimus 5507. demto dũtaxat vno. His addimus quartam partem: hoc est: 1376. & existunt 6882. Diuide 6882 septenario, hoc modo: Duc 7. in 900, prodibunt 6300. (quæ subducta ex 6882. relinquunt 582. vlterius diuidenda per 7.) *Duc septem in 80, nascentur 560* (quæ ablata ex 582 relinquunt 22, vlterius diuidenda per 7.) *Duc 3 in 7, prodibunt 21.* (subduc 21. ex 22.) *reliquitur 1. Huic adde 30 dies Aprilis, 31 Maij, 24 Iunij creantur 86, quæ diuide per septem,* (hoc modo) *septies decem efficiunt 70* (relinquuntur 16.) *Diuide 16 per 7. reliqua sunt 2.* (quæ est feria secunda.

Ergo didicimus quemadmodum altera hebdomadis die præsentis anni, præcursor natus sit, qua die Deus firmamentum in medio aquarum condidit.

Inquiritur, juxta auctoris huius mentem, feria hoc modo. Summa annorũ à rerum conditu propositorum, bissextorum, & dierum ab initio anni currẽtis vsq; ad diem datum diuiditur per 7. quod restat, est feriæ quæsitæ index. Vt in nostro proposito, anni sunt 5507, bissexti 1376, dies ab initio anni currentis vsque ad 24. Iunij. 175. summa omnium 7058 per 7. diuisa, relinquit 2. indicem feriæ secundæ. **Annotatiuncula.**

His

Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις ἐξῆλθεν δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου, ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. αὕτη ἡ ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου, καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρὲθ εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαβίδ, ἥτις καλεῖται Βηθλεέμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαβίδ, ἀπογράψασθαι σὺν ΜΑΡΙΑΜ τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικὶ οὔσῃ ἐγκύῳ. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν, καὶ ἀνέθηκεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι. καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ δόξα κυρίου περιέλαμψεν αὐτοὺς καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος. μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς, ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὅς ἐστιν χριστὸς κύριος ἐν πόλει Δαβίδ. καὶ καθὼς γέγραπται. αὐτὸς ὁ λαλῶν ἰδοὺ πάρειμι.

Εἶτα γνῶναι βουλόμενοι καὶ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐτέχθη χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν, τίθεμεν κατὰ τὸ παρὸν ἔτος μίαν ἐπακτὴν τοῦ ἡλίου, καὶ ταύτῃ προστιθέντες ἀπὸ ἀρχῆς τοῦ πρώτου μηνὸς ἡμέρας Ἀπριλλίου λ', Μαΐου λα', Ἰουνίου λ', Ἰουλίου λα', Αὐγούστου λα', Σεπτεμβρίου λ', Ὀκτωβρίου λα', Νοεμβρίου λ', Δεκεμβρίου κε', γίνονται σο', ταύτας ἑβδόμου ζ', λ', γίνονται σι', ζ', η', νϛ', λοιπὰ δ'.

ἡμέρα τετάρτῃ ἐγεννήθη ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς χριστός.

Ἐγνώμεν οὖν ὡς καθ' ἣν ἡμέραν ἐδημιούργησεν τοὺς φωστῆρας κατ' αὐτὴν ἐτέχθη ΧΡΙΣΤΟΣ ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν, ὡς ὑπάρχων ἥλιος δικαιοσύνης.

Ἡρώδης δὲ πρὸς ταῖς ἑτέραις αὐτοῦ μιαιφονίαις Σαλώμης τῆς ἰδίας ἀδελφῆς ἀναιρεῖ τὸν ἄνδρα. Γήμαντος δὲ αὐτὴν ἑτέρου, καὶ τοῦτον ἐπιπροστίθησιν. Καὶ ἔτι πρὸς τούτους τοὺς ὑφηγητὰς τῶν ἱερῶν νόμων, καὶ τοὺς τῶν πατρίων ζηλωτὰς κτίννυσι.

ΙΝΔ. α.

His diebus exijt edictum à Cæsare Augusto vt describeretur vniuersus orbis. Hæc discriptio prima facta est Cyrino Syriæ præside. Et ibant omnes vt describerentur, singuli in suam ciuitatem. Ascendit autem & Ioseph à Galilæa ciuitate Nazareth in Iudæam ciuitatem Dauid, quæ vocatur Bethleem, eò quod esset de domo & familia Dauid, vt profiteretur cum MARIA desponsata sibi vxore prægnante. Factum est autem cum essent ibi, impleti sunt dies vt pareret. Et peperit filium suum primogenitum, & pannis eum inuoluit, & reclinauit eum in præsepio, quia non erat ei locus in diuersorio. Et pastores erant in regione eadem vigilantes & custodientes vigilias noctis super gregem suum. Et ecce angelus Domini stetit juxta illos, & gloria Domini circumfulsit illos, & timuerunt timore magno. Et dixit illis angelus: Nolite timere, ecce enim euangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo; quia natus est vobis hodie saluator; qui est Christus Dominus in ciuitate Dauid. quemadmodum scriptum est; ipse qui loquor ecce adsum. Luc. 2. Isaias.

Quod si deinde voluerimus nosse diem hebdomadis qua Christus verus Deus noster natus est, ponimus hoc præsenti anno vnam epactam solis, cui adijcimus à principio primi mensis dies Aprilis XXX *Maij* XXXI. *Iunij* XXX. *Iulij* XXXI. *Augusti* XXXI. *Septembris* XXX. *Octobris* XXXI. *Nouembris* XXX. *Decembris* XXV. *qui efficiunt dies* CCLXX. *Hos deinde septenario diuide*, (prodibunt 38. duc 7, in 30. nascentur 210, 7 in 8, gignentur 56. reliqua erunt 4.) *duc septē in* XXX *creant* CCX *septem in* VIII. *erunt* LVI *reliqua sunt* IV.

Colligimus ergo CHRISTVM *verum Deum nostrum, vtpote verum iustitiæ solem eo die natum, quo ipse luminaria in orbis molitione condidit.* Die Mercurij Dominus noster Iesus Christus natus.

Herodes ad alias cædes & parricidia, sororis suæ Salome maritum interfecit, quam cum alius duxisset, & hunc sustulit; legū præterea sacrarum magistros & doctores, propugnatoresq; juris patrij mactauit.

Digitized by Google

ΙΝΔ. α', μα' ὑπ. Πουπλίου Καίσαρος καὶ Παύλου.

Τῇ πρώτῃ τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς, ἡμέρα δ'. ὅτι ἐπλήσθησαν ἡμέραι η', ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ. Εἶτα μετὰ ταῦτα ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτοῦ κατὰ τὸν νόμον τὸν δοθέντα παρ' αὐτοῦ διὰ Μωυσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα παραστῆσαι τῷ κυρίῳ, ὡς γέγραπται ἐν νόμῳ κυρίου. ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν, ἅγιον τῷ κυρίῳ κληθήσεται. καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν ἐν τῷ ἱερῷ, ἐδέξατο αὐτὸ Συμεὼν ἐν ταῖς ἀγκάλαις αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν τὸν θεὸν καὶ εἶπεν. Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν. Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ. Καὶ μετὰ βραχέα. Ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν, καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραήλ. καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον. καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία.

Ταῦτα δὲ ἡμῖν παραδέδωται αὐτῶν ἀπ' ἀρχῆς αὐτοπτῶν καὶ ὑπηρετῶν γενομένων τοῦ λόγου. παρὼν καὶ ὁ ἅγιος Λουκᾶς λαβὼν συνεγράψατο. Οἱ δὲ αὐτόπται καὶ ὑπηρέται εἰσίν, ἡ ἁγία ἡ ἔνδοξος καὶ κατὰ ἀλήθειαν δέσποινα ἡμῶν θεοτόκος, ἡ καὶ συντηρήσασα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, καθὼς γέγραπται. Καὶ ὁ δίκαιος Ἰωσὴφ ὁ μνηστήρ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος ὁ πρῶτος τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις κατακοσμήσας θρόνον, καὶ Ἰωσῆς, καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας. Οὗτοι εἰσὶν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται ἕως τοῦ τριακοστοῦ ἔτους τῆς κατὰ σάρκα ἐπιφανείας τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

[margin: οἱ μετὰ τοῦ Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου]

ΕΚ ΤΟΥ

Indictione I. *anno Augusti* XLI. *Cos. Publio Cæsare & Paulo.*

Primo Ianuarij die, qui in quartam feriam incidit, quando impleti sunt dies VIII. *venerunt circumcidere puerum, & vocatum est nomen eius JESVS, quod vocatum est ab angelo, priusquam in vtero conciperetur. Porro cum impleti essent dies purificationis eius secundum legem ab ipso per Moysen datam; duxerunt eum in Hierusalem, vt sisterent eum Domino, quemadmodum scriptum est in lege Domini, quia omne masculinum ad aperiens vuluam, sanctum Domino vocabitur. Et cũ inducerent parentes puerum Iesum in templum, accepit eum Simeon in vinas suas, & benedixit Deum, & dixit. Nunc dimittis seruum tuum Domine, secundũ verbum tuum in pace. Quia viderunt oculi mei, salutare tuum: quod parasti ante faciem omnium populorum. Lumen ad reuelationem gentium, & gloriam plebis tuæ Israël. Et paulo infra: Ecce positus est hic in ruinam & resurrectionem multorum in Israel, & in signum cui contradicetur. Et tuam ipsius animam pertransibit gladius.*

Vide Baronium Annali primo. Deckerium in thesibus de Christo.

Exod 13. Num 8. Leu. 12.

Hæc tradita accepimus ab ijs, qui ab initio præsentes & oculati testes & administri verbi interfuerunt. Adfuit & S. Lucas, qui hæc ab illis accepta literis consignauit. Oculati porro spectatores, & ministri sunt sancta gloriosa, & verè Domina nostra Deigenitrix, quæ omnia seruauit in corde suo, sicuti scriptum est; Et Ioseph justus sponsus Virginis, † & filij eius Iacobus qui primus Hierosolymis thronum patriarchalem exornauit, & Ioseph & Simon ac Iudas hi sunt, qui ab ipso principio suis omnia oculis præsentes spectarunt, & verbo ministrarunt vsq; ad trigesimum Christi secundum humanitatem annum, quo magnus Deus & Saluator noster Iesus Christus se mundo ostendit.

† Hæc sententia ab Theologis egregiè refutata est.

ΕΚ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ.

Τὰ τοῦ Συμεὼν ῥήματα πρὸς τὴν Μαρίαν, οὐδὲν ἔχει ποικίλον οὐδὲ βαθύ. ηὐλόγησε γὰρ αὐτὴν Συμεὼν, καὶ εἶπε πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ. ἰδοὺ, οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον. καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία.

Καί τοι ἐμοὶ οὐδὲν ἧττον φαίνεται ἄπορον πῶς αὐτὸς εἰς πτῶσιν κεῖται καὶ εἰς ἀνάστασιν. καὶ τί τὸ σημεῖον τὸ ἀντιλεγόμενον. καὶ τρίτον, πῶς τῆς Μαρίας τὴν ψυχὴν διελεύσεται ἡ ῥομφαία.

Ἡγοῦμαι τοίνυν εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν εἶναι τὸν κύριον, οὐκ ἄλλων πιπτόντων καὶ ἄλλων ἀνισταμένων, ἀλλ' αὐτοῦ τοῦ ἐν ἡμῖν χείρονος καταπίπτοντος, καὶ τοῦ βελτίονος διανισταμένου. καθαιρετικὴ μὲν γὰρ τῶν σωματικῶν παθῶν ἐστὶν ἡ τοῦ κυρίου ἐπιφάνεια, διεγερτικὴ δὲ τῶν τῆς ψυχῆς ἰδιωμάτων.

Ὅταν λέγει Παῦλος, ὅταν ἀσθενῶ, δυνατός εἰμι. ὁ αὐτὸς ἀσθενεῖ καὶ δύναται. ἀλλ' ἀσθενεῖ μὲν τῇ σαρκὶ, δυνατὸς δέ ἐστι τῷ πνεύματι. οὕτω καὶ ὁ κύριος οὐχὶ τοῖς μὲν τοῦ πίπτειν τὰς ἀφορμὰς παρέχει, τοῖς δὲ τοῦ ἀνίστασθαι. οἱ γὰρ πίπτοντες, ἀπὸ τῆς στάσεως ἐν ᾗ ποτε ἦσαν, καταπίπτουσι δηλονότι. οὐδέποτε δὲ εἱστήκει ὁ ἄπιστος ἀεὶ συρόμενος μετὰ τοῦ ὄφεως συνέρπεται. οὐκ ἔχει οὖν ὅθεν πέσῃ, διὰ τὸ καταβεβλῆσθαι τῇ ἀπιστίᾳ. πρώτη δὲ εὐεργεσία τὸν ἑστηκότα τῇ ἁμαρτίᾳ πεσεῖν καὶ ἀποθανεῖν. Εἶτα ζῆσαι τῇ δικαιοσύνῃ καὶ ἀναστῆναι, τῆς εἰς Χριστὸν γνώσεως ἑκάτερον ἡμῖν χαριζομένης. Πιπτέτω τὰ χείρονα, ἵνα λάβῃ καιρὸν τὰ βελτίω πρὸς τὴν ἀνάστασιν. Ἐὰν μὴ πέσῃ πορνεία, σωφροσύνη οὐκ ἀνίσταται. ἐὰν μὴ ἀλογία συντριβῇ, τὸ λογικὸν ἐν ἡμῖν οὐκ ἀνθήσει.

Οὕτως οὖν εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν κεῖται.

Εἰς δὲ σημεῖον ἀντιλεγόμενον) κυρίως σημεῖον ἐγνώκαμεν παρὰ τῇ γραφῇ τὸν σταυρὸν εἰρημένον. Ἔθηκεν γὰρ Μωυσῆς τὸν ὄφιν ἐπὶ σημείου.

τουτ-

EX BASILIO MAGNO.

Simeonis verba ad Mariam nihil varium habent aut altum: Benedixit enim illis Simeon & dixit ad Mariam matrem eius. Ecce hic positus est in ruinam & resurrectionem multorum in Israël, & in signum cui contradicetur. Et tuam ipsius animam pertransibit gladius.

Etenim mihi non videtur non minus dubium, quod idem in ruinam & resurrectionem sit positus. Et id, quod sit signum cui contra dicetur. Et tertio, quod Mariæ animam pertransiturus esset gladius & quomodo?

Existimo ergo Dominum esse positum in ruinam & resurrectionem non alijs cadentibus & alijs resurgentibus. Sed malo potius, quod in nobis ipsis est ruente, & meliore aliquo bono in nobis resurgente. Etenim Christi Domini in terras aduentus eam vim habet, vt corporis appetitus improbos conuellat, & naturam animæ in integrum instauret & restituat.

Quando dicit Paulus: quando infirmor, potens sum. Idem infirmatur & potens est? sed nimirum infirmatur carne, valet spiritu. Ita Dominus non aliis quidem caussam præbet cadendi, aliis surgendi. Nam qui cadunt, de statu cadunt, hauddubiè in quo antea fuerant Sed qui non credit Christo, semper jacet & cum serpente serpit. non habet ergo vnde cadat, qui per incredulitatem abiectus semper jacet. Primum Dei beneficium est, vt quæ per peccatum se in peccato stant, cadant & moriantur Deinde rursum per justitiam viuant & resurgant, vtroque nobis fide & cognitione Christi nobis præstante. Cadant ergo deteriora, vt sit occasio & via resurgendi ad meliora. Nisi prius libido ceciderit, temperantia non resurget, nisi sensus animalis prius fuerit mactatus, rationis vigor in nobis nō efflorescet.

Ita ergo positus est in casum & resurrectionem multorum.

In signum autem cui contradicetur] Signum propriè in sacris literis crucem nobis indicat. Moyses enim serpentem in signo pro-

* ἀνθρωποποιήσεως.
† ἀνειληφέναι.
* ἐσχηκέναι.

Τουτέστιν ἐπὶ σταυροῦ, ὅ σημεῖόν ἐστι παραδόξου τινὸς καὶ ἀφανοῦς πράγματος ἐνδεικτικὸν, ὁρώμενον μὲν παρὰ αὐτῶν, νοούμενον δὲ παρὰ τῶν ἐντρεχῶν τὴν διάνοιαν. Ἐπεὶ οὖν οὐ παύονται ζυγομαχοῦντες περὶ τῆς * ἀνθρωπήσεως τοῦ κυρίου· οἱ μὲν † ἀνειλῆφθεν σῶμα, οἱ δὲ ἀσώματον αὐτοῦ τὴν ἐπιδημίαν γεγενῆσθαι διοριζόμενοι. καὶ οἱ μὲν παθητὸν * ἐσχέναι τὸ σῶμα, οἱ δὲ φαντασίᾳ τινὶ τὴν διὰ τοῦ σώματος οἰκονομίαν πληροῦν. Ἄλλοι δὲ χοϊκὸν, καὶ ἄλλοι ἐπουράνιον σῶμα· καὶ οἱ μὲν προαιώνιον τὴν ὕπαρξιν, οἱ δὲ ἀπὸ Μαρίας τὴν ἀρχὴν ἐσχηκέναι. διὰ τοῦτο εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον. Ῥομφαίαν λέγει τὸν λόγον πειραστικὸν, τὸν κριτικὸν τῶν ἐνθυμήσεων, τὸν διικνούμενον ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς σώματος, ἁρμῶν τε καὶ μυελῶν καὶ [illegible] ἐνθυμήσεων. Ἐπειδὴ τοίνυν πᾶσα ψυχὴ παρὰ τὸν καιρὸν τοῦ πάθους οἱονεὶ διακρίσει τινὶ ὑπερεβάλλετο κατὰ τὴν τοῦ κυρίου φωνὴν εἰπόντος, ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ, προφητεύει Συμεὼν περὶ αὐτῆς τῆς Μαρίας, ὅτι παρεστῶσα τῷ σταυρῷ, καὶ βλέπουσα τὰ γινόμενα καὶ ἀκούουσα τῶν φωνῶν, μετὰ τὴν τοῦ Γαβριὴλ μαρτυρίαν, μετὰ τὴν ἀπόρρητον γνῶσιν τῆς θείας συλλήψεως, μετὰ τὴν μεγάλην τῶν θαυμάτων ἐπίδειξιν, γενήσεταί τις καὶ περὶ τὴν σὴν ψυχὴν σάλος. ἔδει γὰρ τὸν κύριον ὑπὲρ παντὸς γεύσασθαι θανάτου, καὶ ἱλαστήριον γενόμενον τοῦ κόσμου πάντας δικαιῶσαι τῷ αὐτοῦ αἵματι. καὶ σοῦ οὖν αὐτῆς τῆς ἄνωθεν δεδιδαγμένης τὰ περὶ τοῦ κυρίου ἅψεταί τις διάκρισις, τουτέστιν ῥομφαία, ὅπως ἀνακαλυφθῶσιν ἀπὸ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. Ονήσεται, ὅτι μετὰ τὸν σκανδαλισμὸν τὸν ἐπὶ τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ γινόμενον τοῖς δὲ τοῖς μαθηταῖς, καὶ αὐτῇ τῇ Μαρίᾳ ταχεῖά τις ἴασις παρακολουθήσει παρὰ τοῦ κυρίου, βεβαιοῦσα αὐτῶν τὴν καρδίαν ἐπὶ τὴν αὐτῶν πίστιν. οὕτω γὰρ εἴδαμεν Πέτρον μετὰ τὸ σκανδαλισθῆναι βεβαιότερον τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως ἀντεχόμενον. Τὸ ἀνθρώπινον οὖν σαθρὸν διηλέγχθη, ἵνα τὸ ἰσχυρὸν τοῦ κυρίου διδαχθῇ, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας, Ἀμήν.

no proposuit, hoc est in cruce, quod signum, est rei alicuius occultæ & à communi hominum scientia & cognitione remotæ indicium, quod ab omnibus quidem videtur, sed à solertibus & ingeniosis intelligitur: quando ergo non desinunt altercari de Domini humanitate, dum hi quidem assumtum corpus ab eo, alij vero sine corpore eum in terris versatum contendunt. Rursum alij corpus habuisse affirmant verum & morti obnoxium, alij phantasticum in vita præsenti circũtulisse affirmant, alij terrenum, alij cæleste, alij naturâ æternum, alij ex Maria principium sumsisse: hoc ergo est quod dicit, eum fuisse positum in signũ cui cõtradicetur. Romphæam verò seu gladium vocat verbum afflictionis plenũ & tentationis, verbum quod intimas exploret cogitationes, & penetret vsq; ad diuisionẽ corporis & animi, compagũ & medullarum, sensuq; intimũ & iudicium cordis seu cogitationũ. Quando ergo tempore quo Christus passus est, nemo non quasi obruebatur cogitationũ tumultu & dubitatione prout Christus prædixerat, omnes scandalũ esse in se passuros: vaticinatur Symeon de ipsa Maria, quòd sub cruce stans spectansq; ea quæ fiebant, audiensq; vocẽ Christi (post Gabrielis testificationẽ, post intellectam inexplicabilẽ Dei filij conceptionẽ post ingẽtiũ miraculorũ attestationẽ) aliquam in animo † fluctuationem nihilominus passura sit. Oportebat enim orbis totius Dominum gustare mortẽ, & propitiatoriũ pro mundo fieri omnesq; sanguine suo in statũ integritatis & justitiæ reuocare. Et te ergo ipsam quis diuinitus edoctã Dõini mysteria, tanget tamẽ aliqua cogitationũ dubitatio, hoc est gladi', vt ex multorũ cordibus reuelẽtur cogitationes. Proderit hæc fluctuatio, quia post scãdalũ ex Christi cruce acceptũ & discipulis & ipsi Mariæ subito cura & medicina à Domino adhibebitur, quæ corda illorũ in fide hoc firmius cõstabiliet. Ita vidimus Petrũ post scandalũ multo firmius Christo per fidẽ adhæsisse. Humana ergo imbecillitas ostenta est ac prodita, vt Christi vis ac potentia cerneretur, cui gloria & imperiũ in sæcula, Amen.

† Hæc sententia damnata est. Vide Soarez ad D. Thomam tom 2. p. 41. & 43. vbi hunc Basilij locum citat & refutare ex D. Thoma conatur, sed legisse epistolam se negat quam hic habes.

Porro

Εἶτα γνῶναι θέλοντες ἐν πόσῃ τῆς ἑβδομάδος ἡμέρα χῦ τὸ παρὸν πεντακισχιλιοςὸν φζʹ ἔτος ἔφθασεν ἡ δευτέρα τοῦ Φεβρουαρίου μηνός. τιθέμεθα τὴν μίαν ἐπακτὴν τοῦ ἡλίου, καὶ ταύτῃ συναπτόμεθα τὰς ἀπὸ τῆς πρώτης Απριλλίου μηνὸς ἡμέρας, μέχρις αὐτῆς τῆς δευτέρας τοῦ Φεβρουαρίου μηνός, τουτέστιν, Απριλλίου λʹ, Μαΐου λαʹ, Ιουνίου λʹ, Ιουλίου λαʹ, Αὐγούστου λαʹ, Σεπτεμβρίου λʹ, Οκτωβρίου λαʹ, Νοεμβρίου λʹ, Δεκεμβρίου λαʹ, Ιανουαρίου λαʹ, Φεβρουαρίου βʹ, γίνονται τθʹ, ταύτας ἑβδόμασ, ζʹ, μʹ, γίνονται σπ, ζʹ, δʹ, γίνονται κηʹ, λοιπὸν αʹ. Εἰ κυριακὴν ὁ Συμεὼν ἐδέξατο ἐν ἀγκάλαις τὸν κύριον ἡμῶν Ιησοῦν χριστόν. Εγνωμεθα ὡς ἐν κυριακῇ ἔφθασεν, ὅτε Συμεὼν ἐν ἀγκάλαις ἐδέξατο τὸν δεσπότην χριστὸν τὸ ἀληθινὸν θεὸν ἡμῶν. καθ' ἣν ἡμέραν ἐδημιούργησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ ἡ ἡμέρα τὴν ἄφθαρτον καὶ ζωοποιὸν ἡμῖν ἀνάστασιν ἐδωρήσατο.

κινικίο. κεντικίο. ΙΝΔ. βʹ, μβʹ ὑπ. * Ινδικίου καὶ Οὐαρίου.

Ηρώδης τὴν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν πυθόμενος παρὰ τῶν μάγων, περὶ τὴν Βηθλεὲμ ἀναιρεῖ παιδία, ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, οἰόμενος καὶ τὸν χριστὸν τῆς τοιαύτης τοῖς ὁμήλιξιν συναπολέσαι συμφορᾶς. ὄντος τοῦ κυρίου χῦ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐν Αἰγύπτῳ μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

ρξεʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. γʹ, μγʹ ὑπ. Λαμίου καὶ Σερβιλίου.

ΙΝΔ. δʹ, μδʹ ὑπ. Μάγνου καὶ Βαλερίου.

Θάνατος Ἡρώδου. Ηρώδης ὕδερῳ δεινῷ παθεὶς σκώληκας δὲ ἐκβράσεις ἀπὸ σώματος, καὶ σαπεὶς ὅλος καταστρέφει τὸν βίον. ποινὴν δικαίαν τίσας, ἀνθ' ὧν ἀμφὶ Βηθλεὲμ ἀνεῖλεν παιδία, τῆς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἕνεκα. Εβασίλευσεν δὲ καὶ ἐν τῇ Ιουδαίᾳ ἀντ' αὐτοῦ ἀρχέλαος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη θʹ.

ΙΝΔ. εʹ, μεʹ ὑπ. Λεπίδου καὶ Πλάγκου.

ΙΝΔ. ϛʹ, μϛʹ ὑπ. Τιβερίου Καίσαρος καὶ Καπίτωνος.

Ιουδαίων βασιλέα Αὔγουστος Αρχέλαον Ηρώδου παῖδα καθί-

στησιν

Porro si juuabit nosse in quotam hebdomadis diem hoc præsenti anno MMMMMDIII. *secunda Februarij mensis inciderit, ponimus unam solis epactam, cui addimus dies à primo Aprilis usq; ad secundum Februarij hunc in modum. Aprilis dies* XXX. *Maij* XXXI *Iunij* XXX. *Iulij* XXXI. *Augusti* XXXI. *Septembris* XXX *Octobris* XXXI. *Nouembris* XXX. *Decembris* XXXI *Ianuarij* XXXI. *Februarij* II. *colliguntur dies* CCCIX. *Hos per septenarium diuide* (prodeunt 44 $\frac{1}{7}$, duc priorem nimerum, nēpe 40 in 7.) *septies quadraginta efficiunt 280* (duc posteriorem, nempe 4; in 7) *quater septem, dant 28. relinquitur 1. hoc est primus dies hebdomadis. Intelligimus ergo Christum Dominum verum Deum nostrum à Symeone die dominico in ulnas acceptum, quo die cælum & terram Deus condidit, & nobis vitalem & immortalem resurrectionis gratiam impertiuit.*

Indictione II. *Augusti anno* XLII. *Cos. Indicio seu Vinucio & Vario.*

Herodes à Magis de Christo nato edoctus pueros in agro Bethleemitano bimos & minores mactat, ratus se in æqualium turbâ, una Christum sublaturū. quo tempore Christus Dominus cum Maria matre sua in Ægypto morabatur.

CXCVI OLYMPIAS.

IND. III. *Aug.* XLIII. *Consulibus, Lamio & Seruilio*

IND. IV *Aug anno* XLIV. *Cos. Magno & Valerio.*

Herodes aqua intercute grauiter afflictus etiam corpore verminante, & putrescente vitam finiuit justis pænis datis, quod Christi Saluatoris caussa Bethleemitanos pueros interfecerit. Successit huic in Iudæa Archelaus filius, & regnum tenuit annis X.

IND. V. *Aug.* XLV. *Cos. Lepido & Planco.*

IND. V. *Aug.* XLV. *Cos. Tiberio Cæsare & Capitone.*

Augustus creato Iudæorum rege Archelao Herodis filio:

ςησιν. Τετράρχας δὲ ἀποδείκνυσιν Ἡρώδην τὸν καὶ Ἀντίπαν, καὶ Λυσανίαν, καὶ Φίλιππον Ἀρχελάου ἀδελφούς.

ρϟϛʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ζ, μζ ὕπ. Κρητίου καὶ Νερβᾶ.

ΙΝΔ. ηʹ, μηʹ ὕπ. Καμίλλου καὶ Κυντιλιανοῦ.

ΙΝΔ. θʹ, μθʹ ὕπ. Καμερίνου καὶ Σαβίνου.

ΙΝΔ. ιʹ, νʹ Δολαβέλλα καὶ Σιλανοῦ.

ρϟζʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιαʹ, ναʹ ὕπ. Λεπίδου καὶ Ταύρου.

ΙΛΔ. ιϐʹ, νϐʹ Τιβερίου Καίσαρος τὸ ϐ. καὶ Σιπίωνος.

ΙΝΔ. ιγʹ, νγʹ ὕπ. Φλάκκου καὶ Σιλάνου.

Ἀποθανόντος Ἀρχελάου βασιλεύει τῆς Ἰουδαίας ΗΡΩΔΗΣ ὁ ΤΕΤΡΑΡΧΗΣ ἀδελφὸς αὐτοῦ, υἱὸς δὲ καὶ αὐτὸς ἡρώδου (ΤΟΥ ΤΕΤΡΑΡΧΟΥ) καὶ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας τοῦ ἀνελόντος τὰ παιδία. βασιλεύει δὲ οὗτος Ἡρώδης ἔτη κδʹ.

ΙΝΔ. ιδʹ, νδʹ ὕπ. Σέξτου καὶ Σέξτου.

ρϟη ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ ιεʹ, νεʹ ὕπ. Πομπηΐου (* Μάγνου) καὶ Ἀπουληΐου.

ΙΝΔ. αʹ, νϛʹ ὕπ. Βρούτου καὶ Φλάκκου τὸ ϐ.

Ῥωμαίων γʹ ἐμονάρχησεν ΤΙΒΕΡΙΟΣ Καῖσαρ ἔτη κϐʹ.

ὁμοῦ ͵εφμγʹ.

ΙΝΔ. ϐʹ, αʹ ὕπ. Ταύρου καὶ Λίβωνος.

ΙΝΔ. γʹ, ϐʹ ὕπ. Κράσσου καὶ Ῥούφου.

ρϟθʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. δʹ, γʹ ὕπ. Τιβερίου Καίσαρος τὸ γʹ καὶ Ῥούφου τὸ ϐ.

ΙΝΔ. (ϛʹ) εʹ, δʹ (εʹ) ὕπ. Μεσσαλᾶ καὶ Γράτου.

ΙΝΔ. (ζʹ) ϛʹ, εʹ (ϛ) ὕπ. Τιβερίου Καίσαρος τὸ δʹ καὶ Δρούσου.

ΙΝΔ. ζʹ. ...... σʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ηʹ, ζ ὕπ. Ἀγρίππα καὶ Γάλβα.

ΙΝΔ. θʹ, ηʹ ὕπ. Πούλλωνος καὶ Βετίρου.

ΙΝΔ. ιʹ, θʹ ὕπ. Κεθήγου καὶ Θυάρου.

* Abest in Scal. nisi forte eod. nomine fuit cum Pom magno & hic Magnus nomine, non re aut factis.

(Σιλάνου καὶ Βάλβου.) ΙΝΔ. ϛ ζʹ.

Scal. defectũ hic ponit.

ΙΝΔ. ιαʹ.

Tetrarchas nominat Herodem Antipam Lysaniam, & Philippum Archelai fratres.

CXCVI. OLYMPIAS.

IND.VII. *Aug.* XLVII. *Cos. Cretio & Nerua.*

IND.VIII. *Aug.* XLVIII. *Cos. Camillo & Quintiliano.*

IND.IX *Aug.* XLIX. *Cos. Camerino & Sabino.*

IND.X. *Aug.* L. *Cos. Dolabella & Silano.*

CXCVII. OLYMPIAS.

IND.XI. *Aug.* LI. *Lepido & Tauro Cos.*

IND.XII. *Aug.* LII. *Tiberio Cæsare II. & Scipione Cos.*

IND.XIII. *Aug.* LIII. *Flacco & Silano Cos.*

Extincto Archelao HERODES TETRARCHA *frater Archelai filius Herodis infanticidæ, regis Iudæorum regnum obtinuit annis* XXIV.

IND.XIV. *Aug.* LIV *Sexto & Sexto Cos.*

CXCVIII. OLYMPIAS.

IND.XV. *Aug.* LV. *Pompeio Magno & Apuleio Cos.* Cyclus 4. Indict. finit.

IND.I. *Aug.* LVI. *Bruto & Flacco II. Cos.*

Tertius Romanorum imperator TIBERIVS *Cæsar, annis imperauit* XXII. *A.M.*MMMMMDXLIII. 5543.

IND.II. *Tib.* I. *Tauro & Libone Cos.*

IND.III. *Tib.* II. *Crasso & Rufo Cos.*

CXCIX. OLYMPIAS.

IND.IV *Tib.* III. *Tiberio Cæsare III. & Rufo II. Cos.*

IND V. *Tib.* IV. *Silano & Balba Cos.*

IND.VI. *Tib.* V. *Messala & Grato Cos.*

IND.VII. *Tib.* VI. *Tiberio Cæs. IV. & Druso.*

CC. OLYMPIAS.

IND. VIII *Tib.* VII. *Agrippa & Galba Cos.*

IND.IX. *Tib.* VIII. *Pullone & Vetere Cos.*

IND.X. *Tib.* IX. *Cethego & Varo Cos.*

IND. XI. *Tib. X. Agrippa II. & Lentulo Coss.*

CCI. OLYMPIAS.

IND. XII. *Tib. XI. Getulico & Sabino Coss.*

IND. XIII. *Tib. XII. Crasso & Pisone Coss.*

His Coss. Pontius Pilatus Iudææ præses à Tiberio mittitur anno imperij eius XII. *vt narrat Iosephus.*

IND. XIV *Tib. XIII Silano & Nerua Coss.*

IND. XV *Tib. XIV. Gemino & Gemino Coss.* Cyclus 1. finit Indict.

His Coss. summus pontifex erat Hierosolymis ANNAS. *Ioannes Baptista vaticinatus dixit: Ecce vox clamantis in deserto, parate viam Domini. rectas facite semitas eius. Omnis vallis implebitur: & erunt praua in directa, & aspera in vias planas. & videbit omnis caro salutare Dei.*

Idem vt vidit IESVM venientem ad se dixit: Ecce agnus Dei, qui tollit peccatum mundi.

HEBRÆORVM SEV IVDÆORVM PRINcipes ijdemq; pontifices à seruitutis Babylonicæ egressu & reditu Hierosolymam hi sunt.

I. *Pontifex IESVS Iosedecis F. cum Zorobabele, regnauit annos* XXXII.

II. *IOACIM pontifex annos.* XXX.

III. *ELIASIBVS pontifex annos* XL.

IV *IOADE pontifex* XXXVI.

V. *IANNÆVS pont.* XXXII.

VI *IADDVS pont.* XX.

Huius pontificatu Alexander Macedo & vrbium conditor, Alexandriam in Ægypto cōdidit, & Hierosolyma† ingressus Dominum Deum adorauit. † regressus. verius alterum.

VII. *ONIAS pont.* XXI.

VIII. *ELEAZARVS pont.* XV.

IX. *SIMON pont.* XIV.

ι' ΟΝΕΙΑΣ ἀρχιερεὺς ἔτη λϐ'.

ια' ΜΑΝΑΣΣΗΣ ἀρχιερεὺς ἔτη κϛ'.

ιϐ' ΣΙΜΩΝ ἀρχιερεὺς ἔτη κϐ'.

ιγ' ΟΝΕΙΑΣ ἕτερος ἀρχιερεὺς ἔτη κδ'.

ιδ' ΙΗΣΟΥΣ ἀρχιερεὺς ἔτη ιϛ'.

ιε' ΟΝΕΙΑΣ, ὁ καὶ Μενέλαος ἀρχιερεὺς ἔτη ζ.

Ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις Ἀντίοχος Συρίας βασιλεὺς πολιορκήσας, τοὺς Ἰουδαίους ἑλληνίζειν ἠνάγκαζεν. μεθ' ὃν

ιϛ' ΙΟΥΔΑΣ ὁ ἐπικληθεὶς Μακκαβαῖος προέστη ἔτη λγ'.

Οὗτος ἐξεκάθαρεν τῶν ἀσεβημάτων τὴν χώραν.

ιζ' ΙΩΑΝΘΗΣ ὁ Μακκαβαῖος ἀρχιερεὺς ἔτη ιζ.

ιη' ΣΙΜΩΝ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀρχιερεὺς ἔτη η.

ιθ' ΙΩΑΝΘΗΣ ἀρχιερεὺς ἔτη κζ.

κ' ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ ἀρχιερεὺς ἔτος α'.

Οὗτος πρῶτος περιέθετο διάδημα βασιλείας πρὸς τῇ ἀρχιερωσύνῃ.

κα' ΙΑΝΝΑΙΟΣ ὁ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ βασιλεὺς ἅμα καὶ ἀρχιερεὺς ἔτη λ'.

Μέχρι τούτου οἱ ἀπὸ Κύρου βασιλέως Περσῶν χριστοὶ ἡγούμενοι διαρκέσαντες ἔτη υπγ'. αἵ εἰσιν ἑβδομάδες ἐτῶν ξθ'. αἱ καὶ παρὰ τῷ Δανιὴλ τοῦτον εἰρημέναι τὸν τρόπον.

Ἕως γὰρ Ἰανναίου τοῦ καὶ Ἀλεξάνδρου, Χριστοὶ ἡγούμενοι, ἐφ' οὗ κατέληξαν οἱ κατὰ διαδοχὴν ἀρχιερέων ἡγούμενοι Χριστοὶ ὑπὸ τῆς προφητείας ὀνομαζόμενοι.

σϐ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. α', ιε' ὑπ'. Ῥούφου καὶ Ῥουβελλίνου.

Ἄννας. Ἐν ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος ἐπιτροπεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας. Τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰτουρέας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος, ἐπὶ ἀρχιερέων Ἄννα καὶ Καϊάφα ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ (ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας

εἰς ἀ-

X. *ONIAS pont.* XXXII.
XI. *MANASSES pont.* XXVI.
XII. *SIMON pont.* XXII.
XIII. *ONIAS alius pont.* XXIV.
XIV. *JESVS pont.* XVI.
XV. *ONIAS Menelaus pont.* VII.

Hoc pontifice Antiochus Syriæ rex obsessa Iudæa Hebræos ad idololatriam per vim conatus est auertere. Menelao post Antiochum successit

XVI. *IVDAS cognomento Macchabæus, qui præfuit annis* XXXIII.

Hic regionem ab omni impietate idolorum repurgauit.

XVII. *IONATHAS Macchabæus pontifex.* XVII.
XVIII. *SIMON frater eius pont.* VIII.
XIX. *IONATHAS pont.* XXVII.
XX. *ARISTOBVLVS pont.* I.

Hic primus ad stolam pontificiam adiecit diadema regium.

XXI. *IANNÆVS ALEXANDER rex simul & pont.* XXX.

Ad hunc vsq; à Cyro Persarum rege vncti pontifices durarunt annis CDLXXXIII. *qui explent* LXIX. *hebdomadas quæ sunt apud Danielem ad hunc modum prædictæ.*

Etenim vsq; ad Iannæum siue Alexandrum vncti duces fuere, sub quo Iannæo successio legitima summorum sacerdotum defecit, qui in prophetia vocabantur Christi duces siue vncti.

CCII. OLYMPIAS.

IND. I. *Tib.* XV. *Cos. Rufo & Rubellino.*

Anno quintodecimo imperij Tiberij Cæsaris, procurante Pōtio Pilato Iudæam, tetrarcha autē Galilææ Herode, Philippo autem S. Lucas.
fratre eius tetrarcha Itureæ & Trachonitidis regionis, & Lysania Abilinæ Tetrarcha, sub principib⁹ sacerdotū Anna & Caipha factū est verbū Domini sup Ioannē Zachariæ filiū in deserto. Et venit in omnē regionē Iordanis prædicans baptismū pœnitētiæ in

εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ * Ἠσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος. Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου. εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται, καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθεῖαν, καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας. καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸν θεόν. καὶ καθὼς γέγραπται, ὅτι ἁγιάσεται τὸ ἔτος τὸ πεντηκοστὸν, καὶ διαβοήσετε ἄφεσιν ἐπὶ τῆς γῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτὴν, ἐνιαυτὸς ἀφέσεως ἔσται ὑμῖν, οὕτω καὶ ἐγένετο. ἐν τῷ γὰρ παρόντι ,εφλϛ´ ἔτει γενέσεως κόσμου μηνὶ * Αὐδυναίῳ ϛ´, τῆς τε κληροδοσίας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔτους ,αψ´ συμπληρουμένων Ἰωβηλαίων λδ´. Ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν τοῦ Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἦλθεν κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς τὴν κυρίου, καὶ κατὰ ἀλήθειαν, ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν πᾶσιν ἀνθρώποις παρὰ τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ εὐαγγελιζόμενος ἐν μέσοις αὐτοῖς, ἤδη παρεῖναι τὸν χριστὸν τοῦ θεοῦ. Καὶ αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ τοῦ θεοῦ υἱὸς μετὰ τὸ τεχθῆναι ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας συμπληρώσας ἐτῶν ἀριθμὸν τριάκοντα, παρεγένετο ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ ἐβαπτίσθη ὑπ' αὐτοῦ. Ἐν τῇ τρισκαιδεκάτῃ οὖν ἡμέρᾳ τοῦ τριακοστοῦ πρώτου ἔτους αὐτοῦ Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν ἐβαπτίσθη τῇ ἕκτῃ, καθὰ λέλεκται τοῦ Αὐδυναίου μηνὸς, καθὼς ἀνεπιλήπτως ἐν αὐτῇ ἑορτάζει τὰ ἅγια φῶτα, ἤγουν Ἐπιφάνεια τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ Ἐκκλησία ἐν τύπῳ ἑαυτοῦ, τε καὶ τῶν ιβ´ μαθητῶν αὐτοῦ.

* Λόγων.

* Αὐδυναίῳ Ianuario.

Ἐν τῷ ,ε´ τοίνυν φζ´ ἔτει γενέσεως κόσμου, καθὼς προκεῖται, καὶ τεσσαρακοστῷ τῆς Αὐγούστου Καίσαρος βασιλείας, ἤγουν εἰκοστῷ ὀγδόῳ τῆς αὐτοῦ Μοναρχίας, ἐγεννήθη κατὰ σάρκα ΧΡΙΣΤΟΣ ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν. Ἐν δὲ τῷ παρόντι ,εφλϛ´ ἔτει ἐβαπτίσθη ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου ὁ αὐτὸς κύριος καὶ θεὸς ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ χριστὸς, κατὰ τὸ πεντηκοστὸν ἔτος τῆς τριακοστῆς τετάρτης πεντηκονταετηρίδος, ἀπὸ τῆς κληροδοσίας τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. κατὰ γὰρ πεντηκονταετηρίδα μετὰ τὸ εἰσελθεῖν εἰς γῆν τῆς ἐπαγγελίας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, ἄφεσιν γίνεσθαι ὁ θεῖος παρεκελεύσατο νόμος, ἤρξατο καταριθμεῖν ἀπὸ ὀγδοηκοστοῦ πρώτου ἔτους

Μωυ-

in remiſſionem peccatorum : ſicut ſcriptum eſt in libro ſermonum Iſaiæ prophetæ dicentis : Vox clamantis in deſerto parate viam Domini, rectas facite ſemitas eius. omnis vallis implebitur, & erunt praua in directa & aſpera in vias planas. Et videbit omnis caro † Deũ. Et quemadmodum ſcriptum eſt: ſanctificabitis annum quinquageſimum, & annunciabitis remiſſionem in terra omnibus habitantibus eam. Annus remiſſionis erit vobis. vt & factum eſt. Etenim hoc præſenti anno creati mundi quinquies milleſimo quingenteſimo trigeſimo ſexto, menſe Ianuario die 6. à diuiſa Iſraelitarum hæreditatis terra anno 1700. XXXIV. Iubilæis abſolutis, factũ eſt verbum Domini ſuper Ioannẽ Zachariæ filium in eremo. Et venit prædicans baptiſmum pœnitentiæ in remiſſionem veram peccatorum (à Domino) omnibus hominibus apud Iordanem flumen Euangelizans in medio illorum adeſſe Chriſtum Dei. Et ipſe Ieſus Chriſtus Dei filius expletis poſtquam in Bethleem natus eſt, annis triginta venit à Galilæa ad Iordanem ad Ioannem, & baptizatus eſt ab eo. Ergo tertiodecimo die cum trigeſimum primum annum ageret, Chriſtus verus Deus noſter, Iordane tinctus eſt die ſexto (vti dictum eſt) Ianuarij menſis: quemadmodum ſine controuerſia, eodẽ die, Catholica & Apoſtolica Eccleſia in ſuo ipſius typo & XII Apoſtolorum ſuorum diem feſtum luminum ſiue Epiphaniam Domini noſtri Ieſu Chriſti magni Dei & ſaluatoris celebrare conſueuit.

† ſalutare Dei σωτήριον τοῦ Θεοῦ.

5536.

Ergo anni mũdi MMMMMDVII. *vti antea explicatũ eſt,* XL. *Auguſti Cæſaris imperij anno ſiue* XXVIII. *Monarchiæ ipſius ſecũdũ humanitatẽ natus eſt Chriſtus verus Deus noſter. Hoc autẽ præſenti* MMMMMDXXXVI. *in Iordane, ab Ioanne, idẽ Dominus et Deus noſter Ieſus Chriſtus baptizatus eſt, quod accidit ſub quinquageſimũ annum trigeſimiquarti Iubilæi poſt diuiſionẽ in regiones filiorũ Iſraël. Nã quinquageſimo quoque, poſt ingreſſũ filiorũ Iſraël in terrã promiſſionis anno remiſſionẽ lex diuina fieri imperabat, quãnumerare cœperũt, ab octogeſimo primo anno ætatis*

Chriſtus natus Anno mundi 5507. 40 anno Cæſaris Aug. 28 monarchiæ ipſius.

5536.

Μωυσέως μετὰ τὸ πέρας δηλονότι τῶν υλ΄ ἐτῶν, τῆς πρὸς τὸν Ἀβραὰμ μετὰ τὸ ἑβδομηκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς αὐτοῦ ἡλικίας γενομένης αὐτῷ ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐπαγγελίας, τῆς ἐν Αἰγύπτῳ δουλείας ἕνεκα, καὶ τῆς ἐκεῖθεν γενησομένης ἐλευθερίας τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

Καὶ εὐλογῶν ὁ Ἰωάννης τὰ ὕδατα εἶπεν· Φωνὴ κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων, ὁ θεὸς δόξης ἐβρόντισεν, κύριος ἐπὶ τῶν ὑδάτων πολλῶν. ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν, καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος, καὶ προσευχομένου, ἀνεωχθῆναι τὸν οὐρανὸν, καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον σωματικῷ εἴδει, ὡσεὶ περιστερὰν ἐπ᾽ αὐτὸν, καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι λέγουσαν· σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός. ἐν σοὶ ηὐδόκησα.

Εἶτα γνῶναι βουλόμενοι, τίς ποία ἦν τῆς ἑβδομάδος ἡμέρα, ὅτι ὁ κύριος ἐβαπτίσθη, τίθεμεν τὰ ,εφλϛ΄ ἔτη. τούτοις προστίθεμεν τὸ τέταρτον, γίνονται ,ϛϡκ΄. ταῦτα παρὰ τὸν ζ΄, ἑπτάκις ϡ΄ γίνονται ϛτ΄, ἑπτάκις π΄, γίνονται φξ΄, ἑπτάκις ὀκτὼ, γίνονται νϛ΄, λοιπὸν δ΄ ἐπακταί. ταύταις προσαπτόμεθα τὰς ἀπὸ τοῦ πρώτου μηνὸς Νισὰν, ἡμέρας ἕως αὐτῆς τῆς ἡμέρας ἐν ᾗ ὁ κύριος ἐβαπτίσθη οὕτως.

Ἔχεις ἐπακτὰς δ΄, Ἀπριλλίου λ΄, Μαΐου λα΄. Ἰουνίου λ΄, Ἰουλίου λα΄. Αὐγούστου λα΄, Νοεμβρίου λ΄, Δεκεμβρίου λα΄, Ἰανουαρίου ϛ΄, γίνονται σπε΄, (ταύτας εἰς ζ΄) ταύτας παρὰ τὸν ζ΄, ἑπτάκις μ΄, γίνονται σπ΄. λοιπὸν ε΄.

ε΄ ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος ἐβαπτίσθη ὁ κύριος.

Ἔγνωμεν οὖν ὡς ἐν πέμπτῃ τῆς ἑβδομάδος ἡμέρᾳ ἐβαπτίσθη ὁ χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ, καθ᾽ ἣν πέμπτην ἡμέραν ἐν ἀρχῇ τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως αὐτὸς, ὁ τῶν πάντων δεσπότης καὶ δημιουργὸς προσέταξεν ἐξαγαγεῖν τὰ ὕδατα, ἑρπετὰ ψυχῶν ζωσῶν, αὐτὸς ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων. ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐβαπτίσθη ἐν ὕδατι, καὶ ἡγίασεν τὸ ὕδωρ, καὶ σωτήριον αὐτὸ, καὶ ζωοποιὸν ἡμῖν ἀπειργάσατο. μετὰ δὲ τὸ βαπτισθῆναι ἀνήχθη ὑπὸ τοῦ πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὡς ἱστορεῖ τὰ θεῖα εὐαγγέλια, καὶ νηστεύσας ἡμέρας μ΄, καὶ νύκτας μ΄, καὶ πειρασθεὶς ὑπὸ τοῦ διαβόλου καὶ νικήσας τὸν πειράζοντα παρεγένετο εἰς τὴν Γαλιλαίαν κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ καλέσας τοὺς μαθητὰς πιστεύσαντας καὶ δεξαμένους τὸ κήρυγμα τῆς εὐσεβείας ἀνῆλθε μετ᾽ αὐτῶν εἰς Ἱεροσόλυμα ἑορτάσαι τὸ νομικὸν πάσχα.

Moysis, post exactos nempe quadringentos triginta annos, ex promissione Abrahamo, cũ annum ageret LXXV *à Deo facta, propter seruitutem in Ægypto futuram, & liberationẽ filiorũ Israël.*

Ioannes bene precatus aquis dixit: Vox Domini super aquas, Deus gloriæ intonuit, Dominus super aquas multas. Factum autem est cum totus populus & Iesus ipse baptisatus esset, vt cælum aperiretur, & spiritus Sanctus spectabili corporis forma quasi columba descenderet super eum; & vox de cælo audiretur, quæ diceret: Tu es filius meus dilectus, in te mihi complacui.

Porro si nosse volueris quo die hebdomadis Dominus in Iordane tinctus sit, ponimus 5536. annos. His addimus quartam horum partem prodeunt 6920. hos per 7. diuidimus. 7, ducimus in 900 fiunt 6300. septies 80 creant 560. septies 8 generant 56. relinquũtur 4. quibus addimus illas à die primi mensis Nisan siue Aprilis vsq; ad diem, qua Dominus baptisatus est in hunc mundũ.

Relictas habes 4. epactas & 30 ex Aprili. 31 ex Maio, 30 ex Iunio, 31 ex Iulio. 31 ex Augusto, 30 ex Septembri. 31 ex Octobri, 30 ex Nouembri. 31 ex Decembri, 6 ex Ianuario, fiunt 285. has diuide per septenarium. Septies 40. efficiunt 280. reliqua sunt 5.

Intelligimus ergo Christum verum Deum nostrum in Iordane fluuio quinta feria hebdomadis tinctum esse, qua in exordio mundi idem omniũ Dominus & fabricator præcepit aquis vt producerent aquæ reptilia animarũ viuentiũ ad sæculorum perfectionẽ. Ead. die baptisatus est in aqua, & consecrauit aquam, & salutarem illam nobis & † vitalem præbuit. Post baptismũ actus est à spiritu in desertum vt tentaretur à diabolo, vti sacra narrant euangelia, & cum ieiunasset dies XL *&* XL *noctes, & tentatus à diabolo victoriam à victo diabolo retulisset, venit in Galilæam, & Euangeliũ promulgauit, vocauitq; discipulos credentes, & præconiũ euangelij & pietatis recipientes, cum quibus Hierosolymam ad legitimum pascha celebrandum ascendit.*

† in remiss. peccatorum per baptismum.

Εἶτα θέλοντες γνῶναι πόση τοῦ μηνὸς ἔφθασεν κατὰ τὸ παρὸν ,εφλζ ἔτος, ἀρχὴν εἰληφὼς ἀπὸ κα', τοῦ Μαρτίου μηνὸς. ἡ ιδ'. τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης τὰ ,εφλϛ' ποιοῦμεν παρὰ τὸν ιθ', ιθ', σ', γίνονται ,γω'. ιθ', ϛ γίνονται ,αψ ι. ιθ', α' γίνονται ιθ', λοιπὸν ζ. Ταύτας ἐπὶ τὸν ια', γίνονται οζ. ἔκβα ϛ', λ' γίνονται ξ'. λοιπὸν ιζ', πρόσβαλε ταύταις ιγ'. Τὰς πρὸ τῶν φωστήρων, προσελήνους ζ. καὶ ζ τὰς ἀπὸ κα', καὶ αὐτῆς τοῦ Μαρτίου μηνὸς, γίνονται μδ', ἔκβα λ', λοιπὸν ιδ', ἔφθασεν ἡ ιδ', τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης τῇ ιζ, τοῦ Μαρτίου μηνός.

Εἶτα θέλοντες γνῶναι καὶ ποία ἡμέρα ἔφθασεν ἡ ιδ'. τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης τῆς ,εφλϛ'. προστίθεμεν τὸ τέταρτον ,ατωδ', γίνονται ,ϛπκ', ταύτας εἰς ζ. ζ, π', γίνονται ,ϛ.τ', ζ, π', γίνονται φξ', ζ, η' γίνονται νϛ', λοιπὸν, δ' ἐπακταί. ταύταις πρόσβαλε γ', τὰς πρὸ τῶν φωστήρων, καὶ ζ. τὰς ἀπὸ κα', καὶ αὐτῆς τοῦ Μαρτίου μηνὸς, γίνονται ιδ'. ταύτας παρὰ τὸν ζ, ἔκβα ζ, λοιπὸν ζ'. ἐγνώκαμεν οὖν ὡς κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἔφθασεν ἡ ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης τῇ κζ. τοῦ Μαρτίου μηνὸς ἐν σαββάτῳ. ἡ δὲ τοῦ πρώτου μηνὸς ιε', τῆς σελήνης ἣν πρώτην τῶν ἀζύμων ὁ θεῖος προσαγορεύει νόμος, ἔφθασεν ἐν ἡμέρα πρώτῃ τῆς ἑβδομάδος, τουτέστιν κυριακῇ. ἡ ιϛ' ἡμέρα δευτέρα τοῦ σαββάτου (εἰωθεν γὰρ ἡ θεόπνευστος γραφὴ ἑκάστην ἡμέραν ἀνάπαυσιν ἔχουσαν σάββατον ὀνομάζειν) σάββατον οὖν καλεῖ οὐ μόνον τὴν ιδ' τοῦ μηνὸς τῆς σελήνης φθάσασαν ἐν σαββάτῳ, ἀλλὰ καὶ τὴν ιε' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, ἥτις ἐστὶν πρώτη τῶν ἀζύμων ἡμέρα. καὶ αὐτὴν ἐν ἡμέρα πρώτῃ φθάσασαν. καὶ τὴν κα' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἥτις ἐστὶν ἑβδόμη μὲν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τῶν ἀζύμων, ἑβδόμη δὲ τῆς ἑβδομάδος ἡμέρα. τοῦτο οὖν τὸ πάσχα δηλῶσαι μοι δοκεῖ ὁ θεῖος εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς ἐν οἷς φησί· Ἐγένετο ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ διέρχεσθαι τὸν Ἰησοῦν καὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ διὰ τῶν σπορίμων, τοὺς δὲ μαθητὰς τίλλοντας τοὺς στάχυας ἐσθίειν. δευτεροπρῶτον δὲ σάββατον καλεῖ τοῦτο τὸ σάββατον, οὐ μόνον ὡς ἑβδόμης τῆς ἡμέρας οὔσης, ἐν ᾗ πρώτη τῶν ἀζύμων εὑρέθη, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ἀπ' αὐτῆς ἀριθμεῖν τὰς ν' ἡμέρας, καὶ ἑορτάζειν τὴν ἑορτὴν, ἣν ἑορτὴν

τῶν

Jam si libet intelligere in quotam mensis diem hoc pascha inciderit; principio à XXI. mensis Martij accepto, quæ est XIV. primi mensis lunaris, An. 5536. Operemur per 19. Ducamus 19. in 200. emergent 3800. 19. 90, creant 1710. duc 1. in 19, erunt 19. reliqua sunt. 7. septem duc in 11. fiunt 77. Abijce bis triginta, fiunt 60. reliqua sunt 17. Adijce his 13. illas ante plenilunium, & 7, ante nouilunium, & 7 à 21 mensis Martij, fiunt 44. Abijce 30, relinquuntur 14. incidit 14. luna primi mensis in 17. Martij diem. 5537.

Porro si juuabit nosse, & in qualem diem hebdomadis 14 luna primi mensis anni 5536 inciderit: addamus quartam partem 1384. emergent 6920. Nongenta ducamus in 7. prodibunt 6300. 7 in 80, fient 560. 7 in 8. fient 56. reliquæ sunt epactæ 4. His addamus 3. ante plenilunium, & 7 à 21 Martij, & fient 14. Ex 14. abijce 7 manebunt 7. Colligimus ergo hoc præsenti anno XIV. lunam primi mensis incidisse in XXVII. diem Martij, qui dies Sabbati fuit. XV luna quam diuina lex appellat primam diem azymorum, incidit in primum diem hebdomadis qui est Dominicus. XVI. luna, est altera dies sabbati (solet à Deo dictata scriptura vnumquémque diem feriatum appellare sabbatum) Sabbatum igitur appellat non solum XIV lunam quæ in sabbatum incidit, sed etiam XV primi mensis lunaris, qui est primus dies azymorum, qui in primum diem hebdomadis incidit. vti & XXI. mensis, qui est septimus dies festus azymorum, & septima hebdomadis dies. Hoc ergo pascha mihi videtur explicare Euangelista Lucas cum dicit: Factum est autem in sabbato secundo primo cum JESVS transiret per sata cum discipulis suis qui vellebant spicas vt manducarent. Vocat autem secundo primum sabbatum, non solum quod septimus sit dies quo die prima azymorum reperta est, sed quod ab ipsa quinquaginta dies numerarentur, & celebraretur festum, quod festum diuina lex 5536. c 6.

τῶν ἑβδομάδων ὁ θεῖος προσαγορεύει νόμος. ἑπτὰ οὖν σαββάτων ὄντων ἐν τούτῳ τῷ ἔτει τῆς πεντηκοστῆς, ἅτε ἀπὸ σαββάτου ἀρχομένης, καὶ εἰς σάββατον τῶν ἑπτὰ σαββάτων, καὶ τελευταῖον πάλιν τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ. διὰ ταύτας τὰς αἰτίας ἐν τούτῳ τῷ πάσχα τὸν κύριον μετὰ τῶν μαθητῶν διερχόμενον διὰ τῶν σπορίμων δηλῶσαι βουλόμενος ὁ εὐαγγελιστὴς εἴρηκεν, ὅτι ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ διήρχετο διὰ τῶν σπορίμων ὁ Ἰησοῦς, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

Ὅτι δὲ ὁ θεῖος νόμος τὴν μὲν ιδʹ τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης πάσχα προσαγορεύει· τὴν δὲ ιεʹ πρώτην τῶν ἀζύμων, καὶ σάββατον ὀνομάζει· πρὸς δέ γε καὶ τὴν ιςʹ πρώτην τῆς πεντηκοστῆς ἡμέραν καλεῖ, διδάσκει σαφῶς ἡ θεόπνευστος γραφή. Ἐν γὰρ τῷ Λευιτικῷ γέγραπται ἐπὶ λέξεως οὕτως. αὗται αἱ ἑορταὶ τῷ κυρίῳ, καὶ αὗται ἅγιαι, ἃς καλέσετε αὐτὰς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν, ἐν τῷ πρώτῳ μηνί. ἐν τῇ ιδʹ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς, * ἀνὰ μέσων τῶν ἑσπερινῶν πάσχα τῷ κυρίῳ. ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσεται, καὶ προσάξατε ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. Ὅταν δὲ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ θερίζητε τὸν θερισμὸν αὐτῆς, καὶ οἴσετε τὸ δράγμα ἀπαρχὴν τοῦ θερισμοῦ ὑμῶν πρὸς τὸν ἱερέα, ἀνοίσει τὸ δράγμα ἔναντι κυρίου δεκτὸν ὑμῖν, καὶ τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἀνίσει αὐτὸ ὁ ἱερεύς. Καὶ ἀριθμήσετε ὑμῖν ἀπὸ ἐπαύριον τῆς πρώτης τῶν σαββάτων ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἧς ἂν προσενέγκητε τὸ δράγμα τοῦ ἐπιθέματος ἑπτὰ ἑβδομάδας ὁλοκλήρους ἀριθμήσεις ἕως τῆς ἐπαύριον τῆς ἐσχάτης ἑβδομάδος ἀριθμήσετε πεντήκοντα ἡμέρας καὶ προσοίσετε θυσίαν νέαν τῷ κυρίῳ, καὶ καλέσετε ταύτην τὴν ἡμέραν κλητήν. ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ.

* ἀναμέσον.

Εἶτα οὖν τὴν ιεʹ τῆς σελήνης ὡς ἐν σαββάτῳ φθάσασαν, μετὰ τὸ θῦσαι τὸν ἀμνὸν δεύτερον ὀνόμασε σάββατον ὁ Εὐαγγελιστής. εἴτε ὡς πρώτην

festum hebdomadum appellat. Cum ergo septem sabbata numerentur in hoc anno pentecostes, eòquod à sabbato incipiat, & in sabbatum septem sabbatorum desinat totus numerus, propterea Euangelista cum vellet narrare Christum Dominum hoc paschate per sata cum suis discipulis transijsse, dixit, quod in secundo primo sabbato cum discipulis suis per sata transierit.

Quod verò diuina lex XIV. *lunam primi mensis pascha nominet,* XV *verò primam azymorum, & sabbatum, &* XVI *insuper primam pentecostes, docet disertè sacra & à Deo dictata scriptura. In Leuitico enim ad verbum ita perscriptum est.* c. 23. *Hæ sunt feriæ Domini sanctæ, quas vocabitis ipsas temporibus suis, mense primo quartadecima die mensis inter vespertina phase Domino. septem diebus † comeditis azyma, Et dies prima* † comedetis *vocata sancta erit vobis. omne opus seruile non facietis, & offeretis † holocaustum Domino septem diebus. Et dies septima* † sacrificium *vocata sancta vobis erit. Omne opus seruile non facietis. Quan-* in igne. *do vero ingressi fueritis terram, quam ego do vobis, & messueritis segetem eius, & afferetis manipulum primitias messis vestræ ad sacerdotem, & leuabit fasciculum coram Domino vt acceptabile sit pro vobis. Et crastina à primo offeret illum sacerdos. Et numerabitis vobis à postero die prima sabbatorum, à die qua obtuleritis manipulum impositionis, septem hebdomadas plenas numerabis vsq; ad crastinum vltimæ hebdomadis, numerabitis quinquaginta dies, & offeretis sacrificium nouum Domino; & vocabitis diem hanc vocatam. sancta erit vobis. Omne opus seruile non facietis in ea.*

Siue igitur decimum quintum diem lunæ, vt quæ in Sabbatum incideret, post sacrificatum agnum, secundum appellauit Sabbatum Euangelista; siue quod esset

prima

πρώτην οὖσαν τῆς πεντηκοστῆς, ἤγουν τῶν ἑπτὰ τῆς ἐν τούτῳ τῷ ἔτει πεντηκοστῆς, πανταχόθεν φαίνεται ὅτι ἐν τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ πάσχα ἑορτὴν δηλῶσαι βουλόμενος ὁ Εὐαγγελιστὴς δευτερόπρωτον ὠνόμασε σάββατον. Τοῦτο τὸ πάσχα ἐδήλωσεν ὁ θεολόγος καὶ Εὐαγγελιστὴς Ιωάννης μετὰ τὸ πρῶτον ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας θαῦμα, ὅτι τὸ ὕδωρ οἶνος ἐγένετο, λέγων οὕτως· Ταύτην ἐποίησεν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ιησοῦς ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφανέρωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. μετὰ τοῦτο ἀνέβη εἰς Καπερναοὺμ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. καὶ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας, καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ιουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ιησοῦς εἰς Ιεροσόλυμα.

Πρῶτον οὖν πάσχα νομικὸν ἑώρτασε σὺν τοῖς μαθηταῖς μετὰ τὸ βαπτισθῆναι ὁ κύριος ἐν τῷ ὀγδόῳ ἔτει τῆς κατὰ φύσιν ιθ' ἐπηρίδος τῆς σελήνης, καὶ κα' τῆς κατὰ φύσιν η' καὶ κ' ἐπηρίδος τοῦ ἡλίου, ὄντος ἀρχιερέως ἐν Ιερουσαλὴμ Ισμαὴλ τοῦ Βαφεῖ.

Εἰσὶν δὲ τῶν μαθητῶν αἱ προσηγορίαι, οὓς ἐξελέξατο κύριος αὗται.

α' ΣΙΜΩΝ ΠΕΤΡΟΣ ὁ τῶν ἀποστόλων κορυφαῖος.

β' ΑΝΔΡΕΑΣ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ.

γ' ΙΑΚΩΒΟΣ ὁ τοῦ Ζεβεδαίου.

δ' ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὃν ἠγάπα Ιησοῦς ὃς Εὐαγγελιστής.

ε' ΦΙΛΙΠΠΟΣ.

ς' ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ.

ζ' ΘΩΜΑΣ.

η' ΙΑΚΩΒΟΣ ὁ τοῦ Αλφαίου ἀδελφὸς κυρίου κατὰ σάρκα ὁ ἐπικληθεὶς δίκαιος.

θ' ΜΑΤΘΑΙΟΣ ὁ Εὐαγγελιστής.

ι' ΘΑΔΔΑΙΟΣ ὁ καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Βαρσαβάς.

ια' ΣΙΜΩΝ Καναvίτης ὁ ἐπικληθεὶς Ιούδας Ιακώβου.

ιβ' ΙΟΥΔΑΣ Ισκαριώτης.

Τούτους

prima pentecostes, hoc est primum sabbatum ex septem sabbatis pentecostes, omni ex parte claret Euangelistam voluisse hoc anno paschæ festum duplicando, appellare secundo primum sabbatum. Hoc Pascha diuinus Dei interpres & Euangelista Ioannes declarauit post primum in Cana Galilææ factũ miraculũ, quando ex aqua vinum fecit, cum ita narrat. Hoc fecit initium signorum Iesus in Cana Galilææ, & manifestauit gloriam suam, & crediderunt in eum discipuli eius. Post hoc † ascendit Capharnaum ipse & mater eius, & discipuli eius, & fratres eius, & ibi manserunt non multos dies, & prope erat pascha Iudæorum, & ascendit IESVS Hierosolymam.

† descendit, Latinus habet verius, nam sequitur, ascendit Hierosolymam.

Primum ergo pascha legitimum (hoc est, vt in lege præceptum erat) celebrauit Dominus cũ discipulis suis post baptismũ, anno octauo cycli lunaris, qui nouemdecim annorum spacio absoluitur, & vigesimo primo cycli solaris, qui octo supra viginti annos continet, summo sacerdote Hierosolymis Ismaële Baphi.

Sunt autem discipulorum (seu Apostolorum) quos elegit Dominus nomina hæc.

I. *SIMON PETRVS Apostolorum princeps.*
II. *ANDREAS frater Petri.*
III. *IACOBVS Zebedæi F.*
IV. *IOANNES frater eius, quem dilexit IESVS, qui fuit Euangelista.*
V. *PHILIPPVS.*
VI. *BARTHOLOMÆVS.*
VII. *THOMAS.*
VIII. *IACOBVS Alphæi, frater Domini ex propinquitate sanguinis, qui dictus est iustus.*
IX. *MATTHÆVS Euangelista.*
X. *THADDÆVS qui & Lebæus cognominatus Barsabas.*
XI. *SIMON Cananites dictus Iudas Iacobi F.*
XII *IVDAS Iscariotes.*

Τούτους οὖν ιβʹ μαθητὰς ἔχων ὁ Χριστὸς τῶν λοιπῶν αὐτοῦ μαθητῶν κατὰ τὸ γέρας ἐξαίρετον ἀποστόλους ὠνόμασεν.

Καὶ αὖθις ἀναδύκνυσιν ἑτέρους οʹ ὧντινων καὶ αὐτῶν αἱ προσηγορίαι αὗται.

αʹ ΜΑΤΘΙΑΣ ὃν ἀνέδειξεν ὁ κύριος. ὁ καὶ συγκαταριθμηθεὶς μετὰ τῶν ιαʹ Ἀποστόλων, μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν κύριον ἀντὶ Ἰούδα τοῦ Ἰσκαριώτου, ὡς περιέχουσιν αἱ πράξεις.

βʹ ΣΩΣΘΕΝΗΣ, οὗ μέμνηται Παῦλος Κορινθίοις ἐπιστέλλων.

Nota. γʹ ΚΗΦΑΣ ὁμώνυμος Πέτρῳ, ᾧ καὶ ἐμαχέσατο Παῦλος κατὰ Ἰουδαϊσμοῦ.

δʹ ΛΙΝΟΣ οὗ μέμνηται Παῦλος Τιμοθέῳ γράφων.

εʹ ΚΛΕΩΠΑΣ, οὗ μέμνηται εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον.

ϛʹ ΑΚΥΛΑΣ,	ζʹ ΕΠΑΙΝΕΤΟΣ.
ηʹ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΣ,	θʹ ΑΜΠΛΙΑΣ,
ιʹ ΟΥΡΒΑΝΟΣ.	ιαʹ ΣΤΑΧΥΣ.
ιβʹ ΑΠΕΛΛΗΣ,	ιγʹ ΗΡΩΔΙΩΝ.
ιδʹ ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ,	ιεʹ ΝΑΡΚΙΣΣΟΣ,
ιϛʹ ΡΟΥΦΟΣ,	ιζʹ ΑΣΥΓΚΡΙΤΟΣ.
ιηʹ ΦΛΕΓΩΝ.	ιθʹ ΕΡΜΑΣ.
κʹ ΠΑΤΡΟΒΑΣ,	καʹ ΕΡΜΗΣ,
κβʹ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ,	κγʹ ΝΗΡΕΥΣ.
κδʹ ΟΛΥΜΠΑΣ,	κεʹ ΛΟΥΚΙΟΣ,
κϛʹ ΙΑΣΩΝ,	κζʹ ΣΩΣΙΠΑΤΡΟΣ.
κηʹ ΤΕΡΤΙΟΣ,	κθʹ ΓΑΙΟΣ.
λʹ ΕΡΑΣΤΟΣ,	λαʹ ΚΟΥΑΡΤΟΣ οὗ μέμνηται Παῦλος Ῥωμαίοις ἐπιστέλλων.
λβʹ ΑΠΟΛΛΩΣ,	λγʹ ΣΤΕΦΑΝΟΣ.
λδʹ, ΦΟΥΡΤΟΥΝΑΤΟΣ,	λεʹ ΑΧΑΙΚΟΣ.

ὃν μέμνηται Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Κορινθίους ἐπιστολήν.

λϛʹ ΤΥ-

Hos XII. *discipulos Christus præter alios quos habebat, singulari quadam prærogatiua Apostolos cognominauit.*

Rursum declarauit alios LXX. *quorum hæc sunt nomina.*

I. *MATTHIAS, quem Dominus designauit, qui post Christi in cælum ascensionem in censum* XI. *Apostolorum pro Iuda Iscariota venit ut habent Acta Apostolorum.* Bibl Patrū. Nomina 70. discipulorū. aliter vide in lib. qui Dorotheo vulgo adscribitur. Cæs. Bar. negat esse Dorothei.

II. *SOSTHENES de quo meminit Paulus in Epist. ad Corinthios.*

III. *CEPHAS cognominis Petro, cui repugnauit Paulus in disputatione de Iudaismo.*

IV. *LINVS cuius est mentio apud Paulum ad Timotheum.*

V. *CLEOPHAS de quo in Euangelio apud Matthæum.*

VI. *AQVILAS* VII. *EPÆNETVS.*
VIII. *ANDRONICVS* IX. *AMPLIAS.*
X. *VRBANVS* XI. *STACHYS*
XII. *APELLES* XIII. *HERODION.*
XIV. *ARISTOBVLVS* XV. *NARCISSVS.*
XVI. *RVFVS* XVII. *ASYNCRITVS.*
XVIII. *PHLEGON* XIX. *HERMAS.*
XX. *PATROBAS* XXI. *HERMES.*
XXII. *PHILOLOGVS* XXIII. *NEREVS.*
XXIV *OLYMPAS* XXV. *LVCIVS.*
XXVI *JASON* XXVII. *SOSIPATROS.*
XXVIII. *TERTIVS* XXIX. *GAIVS.*
XXX. *ERATVS* XXXI. *QVARTVS de quo Paulus ad Romanos.*
XXXII. *APOLLO* XXXIII. *STEPHANVS.*
XXXIV. *FORTVNATVS* XXXV. *ACHAICVS.*
cuius mentio apud Paulum ad Corinthios.

λϛʹ ΤΥΧΙΚΟΣ, οὗ μέμνηται Παῦλος Ἐφεσίοις γράφων.

λζʹ ΚΛΗΜΗΣ οὗ μέμνηται Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Φιλιππησίους.

ληʹ ΕΠΑΦΡΟΔΗΤΟΣ. λθʹ ΟΝΗΣΗΜΟΣ.

μʹ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ, μαʹ ΙΗΣΟΥΣ ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος.

μβʹ ΔΗΜΑΣ, μγʹ ΝΥΜΦΑΣ.

μδʹ ΑΡΧΙΠΠΟΣ, οὗ μέμνηται Παῦλος εἰς τὴν πρὸς τοὺς Κορινθίους.

μεʹ ΟΝΗΣΙΦΟΡΟΣ, μϛʹ ΚΡΗΣΚΗΣ.

μζʹ ΕΡΑΣΤΟΣ, μηʹ ΤΡΟΦΗΜΟΣ.

μθʹ ΕΥΒΟΥΛΟΣ, νʹ ΠΟΥΔΗΣ.

ὃν μνημονεύει Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Τιμόθεον βʹ ἐπιστολήν.

ναʹ ΑΡΤΕΜΑΣ. νβʹ ΤΥΧΙΚΟΣ.

νγʹ ΖΗΝΑΣ ὁ νομικός. ὧντινων εἰς τὴν πρὸς Τίτον ἐπιστολὴν ὁ Παῦλος ἐμνημόνευσεν.

νδʹ ΦΙΛΗΜΩΝ. νεʹ ΕΠΑΦΡΑΣ.

νϛʹ ΔΗΜΑΣ ὧντινων καὶ αὐτῶν εἰς τὴν πρὸς Φιλήμονα Παῦλος ἐπεμνήσθη.

Τοὺς δὲ λοιποὺς ιδʹ εὑρίσκεις ἅμα Παύλῳ †συναλειλημμένους μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ κυρίου.

†Συνειλημμένους LXXII. numerantur in vulgari edit. latina. lege Sixtum Senensem p. 478. vide & Baronium Annali primo copiosè disputantem

Ἀπὸ Ἀδὰμ ἐπὶ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη ‚βσξβʹ.

Ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐπὶ τὴν ἔξοδον ‚αφοεʹ.

Ἀπὸ τῆς διὰ Μωυσέως ἐξ Αἰγύπτου πορείας ἐπὶ τὴν πρώτην οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ, ἥτις ἀρχὴν ἔλαβε μετὰ τὸ τρίτον ἔτος Σολομῶντος, ἔτη χιδʹ.

Ἀπὸ τετάρτου ἔτους Σολομῶντος, ἤγουν τῆς πρώτης ἐπισκευῆς τοῦ ναοῦ, ἐπὶ Κῦρον βασιλέα Περσῶν ἔτη υπʹ, καὶ μῆνες γʹ.

Ἀπὸ Κύρου βασιλέως Περσῶν ἐπὶ Ἀλέξανδρον Μακεδόνα ἔτη σμηʹ, καὶ μῆνας θʹ.

Ἀπὸ Ἀλεξάνδρου Μακεδόνος ἕως τοῦ παρόντος ιεʹ ἔτους (Τιβερίου) κηρύγματος, ὃ γέγονε κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ιεʹ ἔτη τνϛʹ. ὁμοῦ ἀπὸ Ἀδὰμ

XXXVI. TYCHICVS de quo ad Ephesios.
XXXVII. CLEMENS de quo ad Philippenses.
XXXVIII. EPAPHRODITVS XXXIX. ONESIMVS.
XL. ARISTARCHVS XLI. IESVS dictus iustus.
XLII. DEMAS XLIII NYMPHAS.
XLIV. ARCHIPPVS de quo ad Corynthios.
XLV. ONESIPHORVS XLVI. CRESCENS.
XLVII. ERASTVS XLIIX. TROPHIMVS.
XLIX. EVBVLVS L. PVDENS,
cuius meminit Paulus in epistola secunda ad Timotheum.
LI. ARTENAS LII. TYCHIMVS.
LIII. ZENAS Iurisperitus; quos Paulus nominat in Epistola ad Titum.
LIV. PHILEMON. LX. EPAPHRAS.
LVI. DEMAS: de quibus Paulus ad Philemonem. Reliquos XIV. inuenies vna cum Paulo post Domini in cælum ascensum adscriptos numero discipulorum.

Ab Adamo vsq; ad diluuium anni MMCCLII. Nota. 2262.

A diluuio vsq; ad exitum ex Ægypto, MDLXXV. 1575.

A profectione duce Moyse ex Ægypto vsq; ad primam templi ædificationem, quæ post tertium annum Solomonis cœpta est, anni DCXIV. 614.

A quarto anno Solomonis siue prima ædificatione templi vsq; ad Cyrum Persarum reg. anni CCCCLXXX menses III. 480. m 3.

A Cyro Persarum rege vsq; ad Alexandrum Macedonem anni CCXLVIII. menses IX. 248. m. 9.

Ab Alexandro Macedone vsq; ad præsentem XV. † (Tiberij) annũ, prædicationis Christi: quã hoc an. XV. Tiberij cœpit anni CCCLVI. 356.

Ab orbe ergo condito vsq; ad præsentem XV. annum Tiberij

δαμέως τοῦ παρόντος ἔτους πέντε καὶ δεκάτου Τιβερίου Καίσαρος, ἤγουν
‚εφλε τῆς εἰκάδος καὶ αὐτῆς τοῦ Μαρτίου μηνὸς ἔτη * ‚εφλζ'.

Μετὰ βάπτισμα ἐνδιέτριψεν ὁ κύριος εἰς τὰς ἰάσεις ἔτερα ἔτη τρία συναναστρεφόμενος τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. καὶ τὰ περὶ τούτου Λουκᾶς φανεροῖ λέγων, ὅτι εἶπεν κύριος διὰ Ἡρώδην. πορευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ. Ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ ἰάσεις ἀποτελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι.

Διὰ τούτων τὰ τρία ἔτη σημαίνων. Τὸ δὲ εἰπεῖν, σήμερον, δείκνυσιν ὅτι τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ τῶν ἰάσεων αὐτοῦ ταῦτα ἐδήλωσεν τῷ Ἡρώδῃ. Τοῦτο δὲ αὐτὸ καὶ Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστὴς δηλοῖ ἀπὸ πάσχα τρία ἔτη καὶ αὐτὸς ἐν ταῖς ἰάσεσιν αὐτοῦ.

ΙΝΔ. β', ιϛ' ὑπ. Οὐεννικίου καὶ Λογγίνου.

Ἐν τῷ παρόντι ‚εφλη' ἔτει γενέσεως κόσμου ἀρχὴν εἰληφότι ἀπὸ κα' τοῦ κατὰ Ῥωμαίους Μαρτίου μηνὸς, δεύτερον νομικὸν ἐπετέλεσε πάσχα μετὰ τὸ βαπτισθῆναι ὁ κύριος, κατὰ τὸ ἔννατον ἔτος τῆς κατὰ φύσιν ἐννεακαιδεκαετηρίδος τῆς σελήνης, καὶ κατὰ τὸ κβ' τῆς κατὰ φύσιν η' καὶ κ' ἐτηρίδος τοῦ ἡλίου.

Θέλοντες γνῶναι ποσῇ τοῦ μηνὸς ἔφθασεν ἡ ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης κατὰ τὸ παρὸν ἔτος, εὑρήκοσμεν εἰς τὸ ἔννατον ἔτος τῆς κατὰ φύσιν ιθ' ἐτηρίδος προσκειμένας ἐπακτὰς κη', ταύταις προστίθεμεν ιγ' τὰς περὶ τῶν φωστήρων, καὶ περὶ σελήνης ζ' καὶ ια', τὰς ἀπὸ κα', καὶ αὐτῆς τοῦ Μαρτίου μηνός. Ἀπριλλίου ιε' γίνονται οδ'. Ἐκβαλεῖς λ', γίνονται ξ', λοιπὸν ιδ'. ἔγνωμεν οὖν ὡς κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἔφθασεν ἡ ιδ' τῆς σελήνης τῇ ιε' τοῦ Ἀπριλλίου μηνός. Εἰ θέλοντες γνῶναι καὶ τὴν ἡμέραν, ἐν ᾗ ἔφθασεν ἡ ιδ' εὑρίσκομεν κατὰ τὸ κβ' ἔτος τῆς η' καὶ κ' ἐτηρίδος προσκειμένας ἐπακτὰς ε', ταύταις συνάπτομεν τὰς περὶ τῶν φωστήρων γ', καὶ ια' ἀπὸ κα' τοῦ Μαρτίου μηνὸς καὶ Ἀπριλλίου ιε', γίνονται λδ', ταύτας ἀνάβαλε εἰς ζ', ζ', δ', γίνονται κη', λοιπὸν ϛ'.

Ἔγνωμεν οὖν ὡς ἡ ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἔφθασεν ἐν ἡμέρᾳ ἕκτῃ τοῦτο τὸ πάσχα. φαίνεται δηλῶν ὁ θεῖος

Εὐαγ-

berij Cæsaris siue ad XX. *diem Martij colliguntur anni* MMMMM. 5137.
†D.XXXVII. 5136.

Post baptismum (in Iordane) tres alios annos morbis aliorũ curandis inter discipulos versatus consumsit. Atq. hæc de Christo etiam Lucas narrat, cum dicit, quod Dominus dixit de Herode. Euntes dicite vulpi illi: Ecce eijcio dæmonia, & sanitates perficio, hodie & cras, & tertia die consummor. c.13.

Per hæc tres annos expressit. Quod autem dixit: hodie, ostendit quod hæc primo anno curationum (seu prædicationis) Herodi renunciarit. Hoc ipsum & Ioannes Euangelista docet, & tria paschæ festa in sanationibus Christi ponit.

Indictione II. XVI. *Tiberij Cæsaris Vennicio & Longino Cos.*

Hoc præsenti anno, MMMMMDXXXVIII. *ab orbe condito, qui initium sumit à* XXI. *Martij. vt Romani sunt menses, alterum pascha pro legis more secundum baptismum Dominus egit, anno* IX *Cycli lunaris decemnouennalis. &* XXII. *cycli solaris qui annos continet* XXVIII.

Quod si libebit discere in quotũ diem mensis, XIV. *luna primi mensis hoc anno inciderit, reperiemus incidisse in* IX. *annũ cycli lunaris nouẽdecennalis, Adijce* XXVIII. *epactas, & 13 ante plenilunium & 7 ante nouilunium & 11 à 21. Martij & 15. Aprilis, emergent 74. Abijce bis 30, relinquentur 14. Intelleximus ergo vt hoc præsenti anno* XIV. *luna in* XV. *Aprilis inciderit. Si iuuat & diem † notare, in quã* XIV. *incidit, deprehendimus* XXII. † hebdomadis.
annum, XXVIII. *Cycli, adiunctásq. epactas* V *quibus addimus* III. *ante plenilunium, &* XI *à* XXI. *Martij &* XV. *Aprilis, fiunt* XXXIV *Has diuide per septem. septies quatuor efficiunt* XXVIII *reliqua sunt* VI.

Colligimus ergo XIV. *lunam primi mensis hoc anno mũdi incidisse in diẽ veneris siue sextũ hebdomadis. Videtur hoc declarare diuinus*

δεύτερον πάσχα ἐπιτελῶν ὁ κύριος μετὰ τὸ βάπτισμα ἐν ἡμέρᾳ ς'.

Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, μετὰ τὸ δεύτερον θαῦμα ὃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας ἰασάμενος τὸ παιδίον τοῦ βασιλίσκου γράφων οὕτως. Τοῦτο πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν. μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. καὶ ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα.

Ἐπειδὴ γὰρ ἐπίσημον καὶ ἐξαίρετον, καὶ πρώτην ἑορτὴν Ἰουδαῖοι τὴν τοῦ πάσχα εἶχον, διὰ τοῦτο ὁ Εὐαγγελιστὴς ποτὲ μὲν μετὰ προσδιορισμοῦ ταύτης μέμνηται, λέγων. Ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. ποτὲ δὲ ἀπροσδιορίστως γράφων. ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων.

Τὸ δεύτερον τοίνυν πάσχα δοκεῖ μοι σημαίνειν ἐνταῦθα εἰπών. μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. καὶ ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἔνθα γὰρ ἑτέρας μνημονεύει τῶν Ἰουδαίων ἑορτῆς, μετὰ προσδιορισμοῦ πάντως ταύτης μέμνηται. ὥσπερ καὶ τῆς ἑορτῆς τῶν σκηνοπηγιῶν λέγων. Καὶ ἦν ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία, ὄντος ἀρχιερέως Ἐλεαζάρου υἱοῦ Ἀνανίου.

ΙΝΔ. γ', ιζ' ὑπατ. Τιβερίου Καίσαρος τὸ ε'. μόνου.

Τρίτον πάσχα κυρίου νομικόν.

Πάλιν τρίτον νομικὸν πάσχα μετὰ τὸ βαπτισθῆναι ἑορτάζει ὁ κύριος, ἐν τῷ δεκάτῳ ἔτει τῆς κατὰ φύσιν ιθ' ἐτηρίδος τῆς σελήνης, καὶ κγ' τῆς κατὰ φύσιν η' καὶ κ' ἐτηρίδος τοῦ ἡλίου. καὶ θέλοντες γνῶναι πόσῃ τοῦ μηνὸς ἔφθασεν ἀπὸ κα', καὶ αὐτῆς τοῦ Μαρτίου μηνὸς, εὑρίσκομεν κατὰ τὸ δέκατον ἔτος τῆς κατὰ φύσιν ιθ' ἐτηρίδος ἐπακτὰς τῆς σελήνης θ', ταύταις συνάπτομεν τὰς πρὸ τῶν φωστήρων ιγ' προσελήνους ζ, καὶ ια' τὰς ἀπὸ κα' τοῦ Μαρτίου μηνὸς, καὶ Ἀπριλλίου δ', γίνονται μδ', ἔκβαλε λ', λοιπὸν ιδ'. ἰδοὺ ἔφθασεν ἡ ιδ'. τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης κατὰ τὸ παρὸν ἔτος, τῇ δ' τοῦ Ἀπριλίου μηνός. Εἶτα καὶ τὴν ἡμέραν γνῶναι βουλόμενοι ποίᾳ ἔφθασεν αὕτη, εὑρίσκομεν κατὰ τὸ κγ' ἔτος τῆς η' καὶ κ' ἐτηρίδος ἐπακτὰς ς'. Ταύταις προστίθεμεν τὰς πρὸ τῶν φωστήρων γ', καὶ τὰς ἀπὸ κα' καὶ αὐτῆς τοῦ Μαρτίου μηνὸς, δ' Ἀπριλίου, γίνονται κδ'. Ταύτας παρὰ τῶν ζ, ζ, γ' γίνονται κα'. λοιπὸν γ'. Ἔγνωμεν οὖν

ὅτι ἡ

diuinus Euangelista Ioannes post secundum miraculum factũ à Iesu in Cana Galilææ, quando sanitati restituit puerum reguli, dum ita scribit. Hoc iterum secundum signum fecit Iesus, cum venisset ex Iudea in Galilæam. Post hæc erat festum Iudæorum, & ascendit Iesus Hierosolymam.

Et quia apud Iudæos hoc festum erat omnium celeberrimũ & longè princeps. Hinc Euangelista quandoq; signatè pascha nominat, veluti cum dicit: Prope erat pascha festum Iudæorum; quandóq; generatim (quasi per antonomasiam) vt cum scribit: Erat festum Iudæorum.

Alterum ergo pascha videtur hic significare, quando dicit. Post hæc erat festum Iudæorum, & ascendit Iesus Hierosolymam. Vbicunq; enim alterius meminit festi, semper designat illud nominatim, quemadmodum de festo tabernaculorũ locutus dicit: Et erat prope festum Iudæorum principe sacerdotum Eleazaro Ananiæ filio.

Indictione III. *Tiberij* XVII. † XXXIII. *Tiberio Cæsare* V. *solo Cos.* † Christi.

Tertium Pascha ex præscripto legis post baptismum Dominus celebrat anno X. *cycli lunaris qui* XIX. *annis cõstat. &* XXIII. *cycli solaris, qui annorũ* XXVIII. *ambitu circũuoluitur. Quod si nosse voluerimus in quotã diẽ mẽsis incidat à* XXI. *Martij, reperiemus, anno decimo cycli lunaris decẽnouennalis epactas nouẽ lunæ, quibus adijcimus* XIII. *ante plenilunium,* VII. *ante nouilunium, &* XI. *à* XXI. *Martij &* IV. *Aprilis, fiunt* XLIV. *abijce* XXX. *relinquuntur* XIV. *Ecce* XIV *primi mensis lunaris hoc anno incidit in* IV. *Aprilis. Iam si & diem (hebdomadis) iuuat scire, in quã* XIV. *luna incidit, inueniemus anno* XXIII. *cycli solaris epactas* VI. *quibus addimus* III. *ante plenilunium, &* XI. *à* XXI. *Martij &* IV. *Aprilis, fiuntq;* XXIV. *quas per 7. diuidimus, ter septem generant* XXI. *supersunt* III. *Colligimus ergo* XIV.

ἐπὶ ἡ ιδ´ τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης ἐν ᾗ τὸ νομικὸν ἐπιτελεῖσθαι προστέτακται πάσχα κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ,εφλβ´. ἔφθασεν τῇ δ´ τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς, καὶ ἐν ἡμέρᾳ γ´.

Τοῦτο τὸ τρίτον πάσχα σημαίνων ὁ θεῖος Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, μέλλων τὸ θαῦμα διηγεῖσθαι, ὃ ἐποίησεν ὁ κύριος ἐκ πέντε ἄρτων πεντακισχιλίους ἄνδρας κορέσας, λέγει. Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι ἑώρων τὰ σημεῖα, ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων, ἀνέβη δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων.

Τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ, μηνὶ λώῳ, κθ´ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ πρόδρομος καὶ βαπτιστὴς τὴν κεφαλὴν ἀποτέμνεται ὑπὸ Ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας υἱοῦ ὄντος τοῦ πρώτου Ἡρώδου, ἀδελφοῦ Ἀρχελάου. δέσμιος εἰς τὸν Μαχεροῦντα φρούριον πεμφθεὶς διὰ Ἡρωδιάδα περὶ οὗ μνημονεύει ἡ θεία τῶν Εὐαγγελίων γραφή. Ἱστορεῖ δὲ καὶ Ἰώσιππος ἐν ιη´ τῆς ἀρχαιολογίας αὐτοῦ βίβλῳ, ὡς διὰ Ἡρωδιάδα γυναῖκα οὖσαν Φιλίππου ἀδελφοῦ αὐτοῦ τοῦ Ἡρώδου ὁ ἅγιος Ἰωάννης ἀποτέμνεται. ἀθετήσας γὰρ ἔτι ζῶσαν τὴν προτέραν αὐτοῦ γυναῖκα ὁ Ἡρώδης, κατὰ νόμους αὐτῷ γεγαμημένην, Ἀρέτα δὲ ἦν αὕτη τοῦ Πετρέων βασιλέως θυγάτηρ. τὴν δὲ Ἡρωδιάδα ἔτι ζῶντος διαστήσας τοῦ ἀνδρὸς, δι᾽ ἣν καὶ τὸν Ἰωάννην ἀνεῖλεν. πόλεμον αἱρεῖται ὁ Ἀρέτας πρὸς τὸν Ἡρώδην ὡς ἠτιμασμένης αὐτοῦ τῆς θυγατρὸς, ἐν ᾧ πολέμῳ πάντα φασὶ τὸν Ἡρώδου στρατὸν διαφθαρῆναι, καὶ ταῦτα πεπονθέναι τῆς ἐπιβουλῆς ἕνεκα τῆς γενομένης κατὰ τοῦ Ἰωάννου. Ὁ δὲ αὐτὸς Ἰώσηππος ἱστορεῖ τῆς βασιλείας ἀποπεπτωκέναι τὸν Ἡρώδην διὰ τὴν Ἡρωδιάδα. μεθ᾽ ἧς αὐτὸν καὶ εἰς τὴν ὑπερορίαν ἀπεληλάσθαι Λουγδούνον τῆς Σπανίας πόλιν οἰκεῖν καταδικασθέντα, ὄντος ἀρχιερέως ἐν Ἱεροσολύμοις Σίμωνος τοῦ Καμαθεὶ υἱοῦ.

ΙΝΔ. δ´, ιη´ ὑπ´. Περουκοῦ καὶ Βετιλλίου.

ΙΗΣΟΥΣ

primi mensis lunam, (qua præceptum est vt ex lege pascha celebraretur) hoc præsenti anno creati mundi quinquies millesimo quingentesimo trigesimo nono in quartum Aprilis incidisse, & diem hebdomadis tertium, (qui est dies Martis.)

Hoc tertium pascha ponit diuinus ille Euangelista Ioannes, cum narraturus miraculū quod patrauit Dominus, quando quinq; panibus quinq; millia hominum saturauit dicit. Post hæc abijt Iesus trans mare Galilææ Tiberiadis, & secuta est eum turba multa, quia videbant signa quæ faciebat super ægros. Ascendit autem in montem Iesus, & ibi sedebat cum discipulis suis. Erat autem propè pascha festum Iudæorum.

Hoc anno mense Augusto IV. *Calendas septembres, S. Ioannes Baptista & præcursor securi feritur ab Herode rege Iudææ fratre Archelai, filio primi Herodis, missus in vinculis in castrum Macheruntа, propter Herodiadem. De quo memorant sacræ literæ. Narrat & Iosephus* XVIII. *Antiquitatum Iudaicarū Ioannem propter Herodiadem Philippi Herodis fratris vxorem capite plexum. Reiecta enim priore vxore sua legitima, quæ Aretæ Petreorum regis erat filia, Herodiadem à superstite fratre abstractam duxit, cuius caussa Ioannem sustulit. Herodi Aretas bellum mouit ob spretam filiam suam, in quo bello totum Herodis exercitum profligatum & deletum esse affirmat, idq; ei Ioannis caussa, quem interfecit, accidisse. Idem Iosephus Herodem regno excidisse propter Herodiadem refert, cum qua exilio multatus Lugdunum † Hispaniæ vrbem incoluit pontifice Hierosolymis Simone Camathi filio.* 29. Aug.

† an Galliæ?

Indictione IV. *Tiberij Cæs. anno* XVIII. *Persico & Vitellio Cos.*

Digitized by Google

ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ Ο ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΥΙΟΣ ΤΡΕΙΣ ΕΝΙΑΥΤΟΥΣ καὶ ϛʹ ἡμέρας μετὰ τὸ βάπτισμα τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς τὰ σωτήρια καὶ ἐπουράνια μαθήματα παραδοὺς καὶ τὰς περὶ ἑαυτοῦ προφητείας ἐπὶ τὸ πάθος παρίει τῷ ιθʹ * ἔτει τῆς Τιβερίου Μοναρχίας, ἀρχὴν εἰληφότι τὴν καʹ τοῦ Μαρτίου μηνὸς τῆς ἀνισταμένης δʹ, ἰνδικτιῶνος, καὶ ιαʹ † ἔτει τῆς κατὰ φύσιν ιθʹ ἐτηρίδος τῆς σελήνης, καὶ κδʹ * ἔτει τῆς κατὰ φύσιν ηʹ, καὶ κʹ ἐτηρίδος τοῦ ἡλίου.

M.S. mendosè.

πι ἔτη.

ἔτη.

ἔτη.

Τοῦτο δὲ τὸ δʹ πάσχα ἐστὶν ἐν ᾧ πέπονθεν ὑπὲρ ἡμῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν. τοῦτο τὸ πάσχα δηλῶν ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης μετὰ τὸ θαῦμα, ὃ ἐποίησεν κύριος, ἐγείρας τὸν Λάζαρον ἐκ νεκρῶν. εἴρηκεν οὕτως. Ἀπ' ἐκείνης οὖν ἡμέρας συνεβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. Ἰησοῦς οὖν οὐκ ἔτι παῤῥησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθον ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν, κἀκεῖ διέτριβεν μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων; καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα, ἵνα ἁγνίσωσιν ἑαυτούς· Ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἑστηκότες. τί δοκεῖ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἔλθει εἰς τὴν ἑορτήν; δεδώκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολήν. ἵνα ἐάν τις γνῷ ποῦ ἐστιν, μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν. Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ϛʹ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκὼς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Εἶτα οἱ μακάριοι τοῦ κυρίου μαθηταὶ ἠρώτησαν αὐτὸν λέγοντες. ὅτι ἰδοὺ, μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται. ποῦ οὖν θέλεις ἑτοιμάζωμέν σοι.

Δῆλον οὖν ὅτι οὐ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀλλὰ μέλλοντος ἔδεσθαι τοῦ πάσχα μετὰ δύο ἡμέρας. ὅτι δὲ οὐ κατὰ τὴν ιδʹ ἐτέλεσεν τὸ πάσχα, ἀλλὰ πρὸ τούτου τὸ τυπικὸν ἐτέλεσεν δεῖπνον, ὅτε καὶ ὁ ἁγιασμὸς τῶν ἀζύμων, καὶ ἡ προετοιμασία τῆς ἑορτῆς ἐγίνετο, εὑρίσκεται τοῖς μαθηταῖς μεταδιδοὺς οὐ θύματος οὐδὲ ἀζύμων, ἀλλ' ἄρτου καὶ ποτηρίου. ὅτε καὶ τῶν μαθητῶν ἀπένιψεν τοὺς πόδας καθὰ τὰ θεόπνευστα διδάσκει λόγια. ὅπερ οὐ κατὰ τὴν Μωσαϊκὴν πρόσταξιν ἐπετελεῖτο. εἰ γὰρ μὴ αὐτὸς ἐγίνετο ἀντὶ τοῦ ἀμνοῦ τοῦ κατὰ τύπον καὶ σκιὰν θύμα-

τος

IESVS CHRISTVS DEI FILIVS cum tribus annis & septuaginta sex diebus post baptismum discipulis suis salutaria & diuina præcepta viuendi tradidisset, & vaticinia prophetarũ de se explicasset, ad crucem transiit. anno Tiberij XIX, XXI. *Martij inchoante. Indictione* V *&* X *anno cycli lunaris, qui* XIX. *constat annis,* & XXIV. *anno cycli solaris, qui annis* XXVIII *absoluitur.*

Hoc est quartum pascha, quo Christus verus Deus noster pro nobis passus est. Hoc pascha declarat Ioannes Euangelista post miraculum, quod patrauit Dominus cum Lazarum ex mortuis in vitam reuocauit. cum ita dixit: Ab illo ergo die cogitauerunt vt interficerent eum. Iesus ergo jam non palam ambulabat apud Iudæos, sed abijt illinc in regionẽ juxta desertũ in ciuitatẽ quæ dicitur Ephrem & ibi morabatur cum discipulis suis. Erat autẽ prope pascha Iudæorũ, & ascenderunt multi Hierosolymã de regione vt sanctificarent seipsos. Quærebant ergo Iesum, & colloquebantur ad inuicem in templo stantes: Quid vobis videtur quia non venit ad diẽ festũ? Dederant autẽ pontifices & pharisæi mandatum; vt si quis cognouerit vbi sit indicet, vt apprehendant eum. Iesus ergo ante sex dies paschæ venit Bethaniam vbi Lazarus fuerat mortuus, quẽ suscitauit ex mortuis Deinde beati Domini discipuli interrogarunt ipsum dicentes. Quia ecce post biduũ pascha fit; vbi vis ergo vt paremus tibi?

Patet ergo non eod. tempore, sed post duos dies pascha celebrari solitum. Quod autem non XIV. *luna pascha peregerit, sed pridie typicam illam cœnam peregerit, quando nempe azymorũ erat cõsecratio seu sanctificatio, fiebatq; ad festum futurũ præparatio, legitur discipulis suis non azyma vel sacrificium impertijsse, sed panem & calicem quando etiam discipulorum pedes lauit, quemadmodũ à Deo inspirata docent oracula sacrarum literarum. quod non ex præscripto Mosis fiebat. Etenim si Christus*

 non

Digitized by Google

τοῦ τὸ πάλαι παρὰ Μωυσέως προσταχθέντος θύεσθαι τοῖς εἰς ὕστερον θῦμα, οὐκ ἂν παρῆλθεν τὰ τοῦ Ἰσραὴλ νόμιμα, ἀλλ' εἶχεν ἂν καὶ πρόβατον θύσασθαι καὶ μεταδοῦναι τοῖς μαθηταῖς, καθὰ καὶ εἰς τὸ πρότερον ἐποιεῖτο χρόνους. εἰ μὴ ἐπέστη ὁ καιρὸς τῆς συμπληρώσεως τοῦ κατ' αὐτῶν μυστηρίου, καὶ παύσας τὸν τοπικὸν ἀμνὸν τῇ κβ' τοῦ κατὰ Ῥωμαίους Μαρτίου μηνός. αὐτῇ δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῆς σελήνης ἐχούσης ιγ' ὥρᾳ νυκτερινῇ ε', τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς εἰκάδα τετάρτην, ὄντος Ἡρώδου τετράρχου βασιλέως, ὡς δηλοῖ Λουκᾶς ὁ Εὐαγγελιστής. Ἀποθανόντος γὰρ Ἡρώδου τοῦ τὰ νήπια ἀνελόντος, ἡ τούτου μετέπεσεν ἀρχὴ εἰς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ὡς ἱστορεῖ Ἰώσηππος, καὶ γίνεται βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας Ἀρχέλαος, βασιλεύσας ἔτη θ'. καὶ μετὰ τὴν τούτου τελευτὴν, Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἀδελφὸς αὐτοῦ βασιλεύει τῆς Γαλιλαίας ἔτη κδ', ἕως τῆς τελευτῆς Τιβερίου. Τῆς δὲ Ἰουδαίας Πόντιος Πιλάτος ἦν βασιλεύς. Πόντιος δὲ Πιλάτος κατὰ τοῦτο ἐπικέκληται, καθότι νῆσός ἐστιν κατὰ θάλασσαν ἐπὶ τὴν πρεσβυτέραν Ῥώμην καλουμένην πόντος ἐξ ἧς ὁ Πιλάτος ὥρμητο καὶ ὡς ἀπὸ τῆς πατρίδος.

ὕστερον πρότερον ἢτ' ἀναντίον.

Οὗτος Πόντιος Πιλάτος ἀνέκρινε τὸν κύριον. καὶ μαθὼν ὅτι ἀπὸ τῆς ἐξουσίας ἐστὶν Ἡρώδου, τουτέστιν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὡς φησὶν ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος, ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Ἡρώδῃ, καὶ πάλιν Ἡρώδης ἀνέπεμψεν τῷ Πιλάτῳ. κἀκεῖνος πάλιν ἀνέπεμψεν αὐτὸν † πρὸς Ἄνναν. ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ Καϊάφα. καὶ οὗτος Καϊάφας ὡς ὢν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ τούτου συνεβούλευσεν τοῖς Ἰουδαίοις λέγων. ὅτι συμφέρει ἕνα ἄνθρωπον ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. Εἶτα πάλιν Ἄννας ἀπέστειλεν τὸν Ἰησοῦν δεδεμένον πρὸς τὸν Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα. Δγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον. Ἦν δὲ πρωΐ. καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλ' ἵνα φάγωσι τὸ πάσχα. κἀκεῖθεν παρεδόθη τῷ Πιλάτῳ. Ἦν δὲ παρασκευή. ὥρα ἦν ὡσεὶ τρίτη, καθὼς τὰ ἀκριβῆ βιβλία περιέχει, αὐτό τε τὸ ἰδιό-

Digitized by Google

non fuisset loco agni typici, & sacrificij olim per Moysen vt postridie sacrificaretur, praescripti. quod Christum adumbrauit, non neglexisset legem Hebraeorum, sed & agnum sacrificasset, & discipulis comedendum apposuisset, vti tribus prioribus annis fecerat, si non (vt dixi) tempus mysterij ipsius explendi adfuisset, quo tempore finiendus erat typicus ille agnus, qui verum agnum adumbrauit, XXII. *nempe secundum Romanos die mensis Martij, luna* XIII. *hora nocturna quinta, quae* XXIIII. *antecedit. Rege Herode Tetrarcha, vt exponit Euangelista Lucas. Extincto namq; Herode infanticida, illius regnum in filios est deriuatum, vt narrat Iosephus. et rex creatur Archelaus, qui regnauit annos* IX. *post cuius mortem Herodes tetrarcha frater Archelai, Galilaea praeest annis* XXIV. *vsq; ad mortem Tiberij. Judaea vero† rex erat Pontius Pilatus. Pontius autem Pilatus inde nuncupatus est, quod insula sit ad veterem Romam quae Pontus dicitur, ex qua Pontius erat oriundus, vnde Pontius Pilatus nomen accepit.* Iudaeam procurant. † praeses, rectiùs dixisset, nec enim rex fuit, sed ἡγεμών.

Hic Pontius Pilatus damnauit Dominum, qui cum intellexisset Christum nempe ex Galilaea oriundum, ad Herodis pertinere ditionem, vt Euangelista Matthaeus docet, misit illum ad Herodem, & Herodes eundem remisit ad Pilatum: † & ille rursus ad Annam socerum Caiphae. Hic Caiphas, vtpote pontifex anni illius (caedis Christi) auctor fuit Iudaeis cum dixit: Quia expedit vnum hominem mori pro populo. Deinde rursum Annas misit Iesum vinctum ad Caipham pontificem. Ducunt ergo Iesum à Caiapha in praetorium. Erat autem mane, & ipsi non introierunt in praetorium, ne contaminarentur, sed vt manducarent pascha. Et illic traditus est Pilato. Erat autem parasceue, hora quasi tertia, quemadmodum accuratè scripta habent biblia, ipsum inquam † Hoc ordine nullus Matthaeus rem narrat, nec alius.

Περὶ τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Ἰωάννου.

ἰδιόχειρον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, ὅπερ μέχρι νῦν πεφύλακται χάριτι τοῦ θεοῦ ἐν τῇ Ἐφεσίων ἁγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ, καὶ ὑπὸ τῶν πιστῶν ἐκεῖσε προσκυνεῖται.

Καὶ εὐθέως ἡ γυνὴ τοῦ Πιλάτου ἐδήλωσεν αὐτῷ. Μηδέν σοι καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ, πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατὰ τὸν ἄνδρα αὐτόν. Καὶ γνῶντες οἱ Ἰουδαῖοι ἐστασίαζον κράζοντες. ἆρον, ἆρον, σταύρωσον αὐτόν. Καὶ εἰσαγαγὼν ἀληθινὸν πάσχα κατὰ τὰς θείας γραφὰς, αὐτὸς πάσχει ὑπὲρ ἡμῶν τῇ ϛ´ τῆς ἑβδομάδος ἡμέρᾳ. καὶ θύεται ὡς ἀμνὸς ἀληθὴς ὑπάρχων, καὶ πάσχα ἀληθινὸν ὁ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ χριστός. Καὶ ἐσκοτίσθη ὁ Ἥλιος εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἀπὸ ἕκτης τῆς ὥρας. περὶ οὗ σκότους μέμνηται καὶ Διονύσιος ὁ ἀρεοπαγίτης ἐν τῇ πρὸς Πολύκαρπον ἐπιστολῇ τῆς κατὰ τὸ ἔτος γενομένης καινοπρεποῦς τοῦ Ἡλίου ἐκλείψεως. Καὶ οἱ ἔξωθεν δὲ τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον ἐπισημειώσαντο ἀσφαλῶς εἰπόντες, καὶ τὸν σεισμὸν γενόμενον, καὶ κατεξαίρετον ΦΛΕΓΩΝ ὁ τὰς ΟΛΥΜΠΙΑΔΑΣ συναγαγών. Λέγει γὰρ ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ συγγράμματι οὕτως· Τῷ δὲ τετάρτῳ ἔτει τῆς σβ´ ὀλυμπιάδος ἐγένετο ἔκλειψις Ἡλίου μεγίστη τῶν ἐγνωσμένων πρότερον. καὶ νὺξ ὥρᾳ ϛ´ τῆς ἡμέρας ἐγένετο ὡς καὶ ἀστέρας ἐν οὐρανῷ φανῆναι, σεισμός τε μέγας κατὰ Βυθινίαν γενόμενος. Ταῦτα ὁ δηλωθεὶς ἀνὴρ, γνοὺς τὸ παράδοξον τῆς ἐκλείψεως τοῦ Ἡλίου. ὅτι γὰρ ἠκούσθη, οὐδὲ γέγονεν τοῖς ἔμπροσθεν αἰῶσιν περὶ τὴν πανσέληνον ἔκλειψιν ἡλίου. Ἐπειδὴ μὴ δὲ τῇ ἀστρῴᾳ τοῦτο συμβαίνει κινήσει. καὶ τῶν οὕτως ἐπισήμων καὶ ἀπίστοις ἐνιαυτῶν, ἡμᾶς σὺν τοῖς σφάλλεσθαι οὐ καλὸν, οὐδὲ δίκαιον. ἀλλ᾽ ἡμᾶς γὰρ οὗτος ὁ ἐνιαυτός.

Περὶ ταύτης τῆς ἡμέρας προεφήτευσε Ζαχαρίας υἱὸς Ἰωδαὲ λέγων. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἔσται φῶς, καὶ ψύχος, καὶ πάγος. καὶ ἔσται μία ἡμέρα. καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη γνωστὴ τῷ κυρίῳ. καὶ οὐχ ἡμέρα, καὶ οὐ νύξ, καὶ πρὸς ἑσπέραν ἔσται φῶς.

Ὁ δὲ

autographum Euangelistæ Ioannis, quod in sanctissima Ephesiorum Ecclesia ad hodiernum vsq; diem Dei beneficio seruatur & religiosissimè ibidem à credentibus colitur.

Et statim vxor Pilati nunciauit illi: Nihil tibi & iusto illi, multa enim hodie propter istum virum passa sum. Quod cum intellexissent Iudæi, seditione commota, clamitarunt: tolle, tolle, crucifige. Ergo vero paschate instituto secundum scripturas, sexta feria hebdomadis ipse pro nobis patitur, & verus agnus Dei immolatur, verumq; pascha IESVS Christus Dominus Deus noster ipse efficitur. Et tenebræ factæ sunt super vniuersam terram ab hora sexta, quarum tenebrarum meminit & Dionysius Areopagita in epistola ad Polycarpum, defectionis nempe in sole hoc anno factæ aliquid noui portendentis. Quin & gentium scriptores hunc annum signarunt, & constanter affirmarunt, terræmotum extitisse, quos inter speciatim est PHLEGON is qui OLYMPIADAS concinnauit. Hic in tertiodecimo volumine ita scribit; CCII. Olympiade, anno quarto, Eclipsis solis maxima fuit, quanta nunquam antea contigisse legitur. Nox enim hora sexta (hoc est ipso meridie) dici tanta fuit, vt etiam astra in cœlo apparerent, ingentiq; tremore terra concussa est circa Bithyniam. Hæc Phlegon: qui norat extraordinariam hanc & planè inusitatam solis defectionem fuisse. Nec ab alio enim vnquam audierat, neque omnibus antè sæculis acciderat, vt in plenilunio solis fieret eclipsis, neq; verò id ex astrorum motu euenire potest. Qui anni cum etiam gentibus non credentibus tam luculenti fuerint & consignati, turpe est nec par nos credentes ac fideles decipi, cum hic annus nostra caussa tam insignis fuerit.

οἱ ἔξωθεν gentes ingredulæ.

Phlegon auctor olympiadum compositarum.

De hac die vaticinatus olim est Zacharias Ioiade filius cum dixit: In illa die non erit lux, sed frigus, & gelu. Et erit dies vna, & hæc dies illa nota Domino, non dies neq; nox, & in tempore vesperi erit lux. c.14.

Digitized by Google

Ὁ δὲ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς παρέδωκε τὸ πνεῦμα τῇ αὐτῇ παρασκευῇ ὥραν ἐννάτην. καὶ εὐθέως ἐγένετο εἰς ἅπαντα κόσμον σεισμὸς μέγας, καὶ τάφοι ἠνεῴχθησαν, καὶ νεκροὶ ἀνέστησαν καθὰ ταῖς θείαις ἐμφέρεται γραφαῖς· ὥστε λέγειν τοὺς Ἰουδαίους. ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος, ὃν ἡμεῖς ἐσταυρώσαμεν. Ἐν ταύτῃ δὲ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα συμφώνως καὶ οἱ λοιποὶ Εὐαγγελισταὶ σταυρωθῆναι τὸν κύριον δηλοῦσιν.

Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν. ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη τοῦ σαββάτου, ἠρώτησαν τὸν Πιλάτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν. Ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου ὁμοίως τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ. Ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα. οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη. Ἀλλ' εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν *ἔνυξεν, καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ
*ἤνοιξεν. ὕδωρ τὰ δύο καθάρσια τοῦ τε βαπτίσματος, καὶ τῆς μεταλήψεως τῶν ἀχράντων αὐτοῦ μυστηρίων. Ἀλλ' ὥστε δὲ τὴν σωτήριαν ταύτην ἐπιτελοῦμεν ἑορτήν, μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν αὐτοῦ ἀνάστασιν, ἥτις τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὸ σταυρωθῆναι κατὰ τὰς θείας γραφάς, ἐπιτελεῖται τῇ ιϛ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης. ἡ γὰρ ιδ' εὑρίσκεται οὐχ ἡ ἀνάστασις ἀλλ' ὁ καιρὸς τῆς σωτηριώδους προσηλώσεως ἐν τῷ σταυρῷ. καὶ ἐκ τούτου φαίνονται τοὐναντίον Ἰουδαῖοι ποιοῦντες. ὅτι γὰρ ἔδει νηστεύειν καὶ μηδαμῶς πανηγυρίζειν οὗτοι φαίνονται τοὐναντίον Ἰουδαῖοι ποιοῦντες, καὶ εὐφραινόμενοι, καὶ ἑορτάζοντες, οὐδαμῶς τὸν καιρὸν τῆς ὄντως τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως ἐκ νεκρῶν. καὶ ἐκ τούτου μηδὲ ταῖς θείαις γραφαῖς ἑπόμενοι ἀλλ' οἰκείοις τισὶν ἔθεσιν.

Εἶτα θέλοντες παραστῆσαι ὡς κατὰ τὸ παρὸν πεντακισχιλιοστὸν πεντακοσιοστὸν τεσσαρακοστὸν ἔτος γενέσεως κόσμου ἀρχάμενοι ἀπὸ κα', καὶ αὐτῆς τοῦ Μαρτίου μηνὸς ποστὴ τοῦ μηνὸς καὶ ποία ἡμέρα ἔφθασεν ἡ ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, εὑρίσκομεν τὰ ,εφλθ' ἔτη ποιοῦντες παρὰ τῶν ιθ'. ιθ', σ', γίνονται ,γω', ιθ', ζ' γίνονται ,αψι', ιθ'. α' γίνον-

Dominus vero Iesus Christus animam edidit ipso die parasceues, hora nona. Et statim totus orbis motu contremuit ingenti, & tumulis reseratis mortui reuixerunt, vti sacrarum literarum oracula testantur, & Iudæi ipsi dicerent: verè Dei filius erat iste, quem nos crucifiximus. Porro in hoc festo paschæ consensu ceteri quoq; Euangelistæ Dominum in crucē actū docent.

Iudæi ergo, vt non manerent in cruce corpora eorum in sabbatho, quoniam parasceue erat, (Erat enim magnus dies dies ille sabbathi) rogauerunt Pilatum, vt frangerentur eorum crura, & tollerentur. Venerunt ergo milites, & primi quidem crura fregerunt, & alterius vna cum illo crucifixi. Postquam autem venerunt ad Iesum, vbi jam viderunt mortuum, non fregerunt crura eius, sed vnus militum lancea latus eius aperuit, & continuo exiuit sanguis & aqua, duo nempe flumina, quæ peccata abluunt, baptismi & intemeratorum, quæ vsurpamus, Eucharistiæ mysteriorum. Sed vt salutarem hunc diem festum peragamus, post Christi ex mortuis resurrectionem, quæ tertia post crucifixionem die, prout docent sacræ literæ, sextadecima nempe primi mensis luna celebratur: nam quarta decima, non resurrectionis, sed crucifixionis tempus ac dies fuit. Et ex hoc tempore Iudæi contrarium facere reprehenduntur. Quando enim jeiunium celebrandum, & nequaquam dies festus agitandus esset, Iudæi contra faciunt, & se ad lætitiam componunt, & celebritatum tripudia instituunt, vt qui planè tempus Christi seruatoris nostri ad vitam resurgentis ignorēt. Nec de cætero sacras literas sequuntur, sed suas quasdā consuetudines & mores.

Deinde si velimus ostendere, quemadmodum hoc præsenti anno MMMMMDXL. *mūdi, capto à* XXI. *Martij initio, reperiamus in quotum diem mensis Martij & quem hebdomadis diem inciderit, annos mundi 5539. diuidimus per* XIX. *(hoc modo) ducantur 19. in 200. prodibunt 3800. ducantur 19. in 90. fient 1710.*

 ducan-

γίνονται ιθʹ, λοιπὸν ιʹ, καὶ εὑρίσκομεν κατὰ τὸ φυσικὸν ιʹ ἔτος τῆς ιθʹ ἐτηρίδος, θέσει δὲ ιαʹ προσκειμένας ἐπακτὰς καʹ. Ταύταις προστίθεμεν ιγʹ, τὰς πρὸ τῶν φωστήρων, προσελήνους ἑπτὰ, καὶ γʹ τὰς ἀπὸ καʹ καὶ αὐτῆς τοῦ Μαρτίου μηνός, καὶ τοῖς κβʹ λεπτοῖς ἄλλα λεπτὰ μεʹ προσθεὶς ὡς τρίτου ἔτους ὄντος, μετὰ τὸ βίσεκτον, καὶ ἐκ τῶν ξζʹ λεπτῶν λαμβάνομεν μίαν, καὶ γίνονται μδʹ, ἔκβαλε λʹ, λοιπὸν ιδʹ. καὶ ἰδοὺ ἔγνωμεν ὡς ἡ ιδʹ, τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, ἔφθασεν τῇ κγʹ, τοῦ Μαρτίου μηνός. Εἶτα καὶ τὴν ἡμέραν ζητοῦντες γνῶναι, καθ' ἣν ἔφθασεν ἡ ιδʹ, τοῖς ͵εφλθʹ, προστίθεμεν τὸ τέταρτον ͵ατπδʹ. γινόμεθα ὁμοῦ ͵ϛϡκγʹ, ταύτας παρὰ τὸ ζʹ, ζʹ, πʹ, γίνονται ͵ϛτʹ, ζʹ πʹ. γίνονται ͵φξζʹ, ζʹ, ηʹ, νϛʹ, λοιπὸν ζʹ. ταύταις προσβάλλομεν γʹ, τὰς πρὸ τῶν φωστήρων, καὶ γʹ, τὰς ἀπὸ καʹ τοῦ Μαρτίου μηνὸς, γίνονται ιγʹ, ἔκβαλε ζʹ, λοιπὸν ϛʹ. Καὶ δέδεικται ὡς κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ͵εφμʹ τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως, καὶ ιθʹ τῆς Τιβερίου Καίσαρος Μοναρχίας, ἀρχὴν * εἰληφὼς ἀπὸ καʹ. τοῦ κατὰ Ῥωμαίους Μαρτίου μηνὸς, ΙΝΔ. δʹ καθὸ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τὸν ἑκούσιον καὶ ζωοποιὸν ὑπέμεινε σταυρὸν, ἔφθασεν τῇ κγʹ τοῦ Μαρτίου μηνὸς, καὶ ἐν ἡμέρᾳ παρασκευῆς. Ἐν ἡμέρᾳ δὲ παρασκευῆς σταυρωθῆναι τὸν κύριον διδάσκουσιν τὰ θεόπνευστα λόγια. ἐν τῇ τοῦ πάσχα ἑορτῇ, καθὼς ἔμπροσθεν εἴρηται. Τριῶν οὖν πάσχα, μετὰ τὸ βαπτισθῆναι τὸν κύριον, τελεσθέντων, καὶ ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει τοῦ πάσχα ἑορτῆς ὑπὲρ ἡμῶν σταυρωθέντος τοῦ κυρίου, δείκνυται σαφῶς ὅτι τρία ὁλόκληρα ἔτη τὸ σωτήριον ἐδίδαξεν κήρυγμα, καὶ ἡμέρας οϛʹ, τινὰς μὲν αὐτῶν πρὸ τοῦ πρώτου τοῦ πάσχα κατὰ τὸ ιεʹ ἔτος τῆς Τιβερίου Καίσαρος Μοναρχίας, τινὰς δὲ πρὸ τοῦ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ͵εφμʹ. γεγονότος σωτηριώδους πάσχα, ὅτι δὲ τρεῖς ἐνιαυτοὺς κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον ὁ κύριος ἐπὶ τὸν ἑκούσιον καὶ ζωοποιὸν ἦλθε σταυρὸν, διδάσκει καὶ Ἰγνάτιος ὁ θεοφόρος καὶ μάρτυς, ὁ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου

* εἰληφὼς

γνήσιος

ducantur 19 in 1. fient 19. reliqua sunt 10. Vnde colligimus anno decimo naturalis cycli lunaris, qui 19. annos continet, positi verò vndecimo, XXI. *epactas adiunctas, quibus 13 addimus ante plenilunium, septem ante nouilunium & 3 à 21. Martij. & 22. minutis alia minuta 45 adijce, cum sit tertius post bissextum. Tollamus ex 67 minutis vnam partem tertiam, remanebunt 44. abijce ex his 30 relinquētur 14. Iam ecce intelligimus, vti 14. luna primi mensis incidat in 23. diem Martij. Porro si & diem hebdomadis inquiramus, in quem incidit 14 luna: addamus annis 5539 quartam partem 1384 & existent 6923. hos per septem partiamur. septies 900, creant 6300. septies 80, generant 560. 7, 8. 58. reliqua sunt 7. quibus addimus 3. ante plenilunium, & 3. à 21. Martij & fiunt 13. Abijce 7. relinquuntur 6. Hinc declaratum est, quemadmodum præsens annus mundi quinquies millesimus quingentesimus, quadragesimus. (qui fuit* XIX. *annus imperij Tiberij Cæsaris, qui regnare cœpit* XXI. *Martij, Indict. 4, quo Dominus noster* IESVS *Christus libens volens vitale crucis lignum ascendit) in* XXIII. *Martij mensis & in diem parasceues inciderit. Die autem parasceues Dominum in crucem actum esse diuinæ docent literæ, die festo paschæ vti ante dictum est. Tribus ergo paschæ festis post Domini baptismum, à Domino peractis, quartóq; anno; festo paschæ Domino pro nobis in cruce mortuo, apertè ostenditur à Domino Euangelicam prædicationem tribus totis annis obitam, & septuaginta insuper sex diebus, quibusdam quidem ante primum pascha decimo quinto anno imperij Tiberij Cæsaris: quibusdam verò ante pascha huius præsentis anni, quinquies milesimi quingentesimi quadragesimi, quo salutare pascha peractum est. Quod autem Dominus post Euangelium tribus integris annis prædicatum ad voluntariam & vitalem crucem profectus sit, docet Ignatius ille Deo plenus & Martyr qui Ioannis (Euangelistæ Theologi*

γίνονται ιθ΄, λοιπὸν ι΄, καὶ εὑρίσκομεν κατὰ τὸ φυσικὸν ι΄ ἔτος τῆς ιθ΄ ἐτηρίδος, θέσει δὲ ια΄ προσκειμένας ἐπακτὰς κα΄. Ταύταις προστίθεμεν ιγ΄, τὰς πρὸ τῶν φωστήρων, προσεληνους ἑπτὰ, καὶ γ΄ τὰς ἀπὸ κα΄ καὶ αὐτῆς τοῦ Μαρτίου μηνός, καὶ τοῖς κβ΄ λεπτοῖς, ἄλλα λεπτὰ με΄ πρόσθες ὡς τρίτου ἔτους ὄντος, μετὰ τὸ βίσεκτον, καὶ ἐκ τῶν ξζ΄ λεπτῶν λαμβάνομεν μίαν, καὶ γίνονται μδ΄, ἔκβα λ΄, λοιπὸν ιδ΄. καὶ ἰδοὺ ἐγνώκαμεν ὡς ἡ ιδ΄, τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, ἔφθασεν τῇ κγ΄, τοῦ Μαρτίου μηνός. Εἶτα καὶ τὴν ἡμέραν ζητοῦντες γνῶναι, καθ' ἣν ἔφθασεν ἡ ιδ΄, τοῖς ͵εφλθ΄, προστίθεμεν τὸ τέταρτον ͵ατπδ΄, γινόμενα ͵ϛϡκγ΄, ταύτας παρὰ τὸν ζ΄, ζ΄ ϡ΄, γίνονται ͵ϛτ΄, ζ΄ π΄. γίνονται φξ΄, ζ΄ η΄, νϛ΄, λοιπὸν ζ΄. ταύταις προσβάλλομεν γ΄, τὰς πρὸ τῶν φωστήρων, καὶ γ΄, τὰς ἀπὸ κα΄ τοῦ Μαρτίου μηνὸς, γίνονται ιγ΄, ἔκβα ζ΄, λοιπὸν ϛ΄. Καὶ δέδεικται ὡς κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ͵εφμ΄ τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως, καὶ ιθ΄ τῆς Τιβερίου Καίσαρος Μοναρχίας, ἀρχὴν *εἰληφὼς ἀπὸ κα΄. τοῦ κατὰ Ῥωμαίους Μαρτίου μηνὸς, ΙΝΔ. δ΄ καθὸ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τὸν ἑκούσιον καὶ ζωοποιὸν ὑπέμεινε σταυρὸν, ἔφθασεν τῇ κγ΄ τοῦ Μαρτίου μηνὸς, καὶ ἐν ἡμέρᾳ παρασκευῆς. Ἐν ἡμέρᾳ δὲ παρασκευῆς σταυρωθῆναι τὸν κύριον διδάσκουσιν τὰ θεόπνευστα λόγια, ἐν τῇ τοῦ πάσχα ἑορτῇ, καθὼς ἔμπροσθεν εἴρηται. Τριῶν οὖν πάσχα, μετὰ τὸ βαπτισθῆναι τὸν κύριον, πληρωθέντων, καὶ ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει τοῦ πάσχα ἑορτῆς ὑπὲρ ἡμῶν σταυρωθέντος τοῦ κυρίου, δείκνυται σαφῶς ὅτι τρία ὁλόκληρα ἔτη τὸ σωτήριον ἐδίδαξεν κήρυγμα, καὶ ἡμέρας οϛ΄, τινὰς μὲν αὐτῶν πρὸ τοῦ πρώτου τοῦ πάσχα κατὰ τὸ ιε΄ ἔτος τῆς Τιβερίου Καίσαρος Μοναρχίας, τινὰς δὲ πρὸ τοῦ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ͵εφμ΄. γεγονότος σωτηριώδους πάσχα, ὅτι δὲ τρεῖς ἐνιαυτοὺς κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον ὁ κύριος ἐπὶ τὸν ἑκούσιον καὶ ζωοποιὸν ἦλθε σταυρὸν, διδάσκει καὶ Ἰγνάτιος ὁ θεοφόρος καὶ μάρτυς, ὁ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου

* εἰληφὼς

γνήσιος

ducantur 19 in 1. fient 19. reliqua sunt 10. Vnde colligimus anno decimo naturalis cycli lunaris, qui 19. annos continet, positi verò vndecimo, XXI. *epactas adiunctas, quibus 13 addimus ante plenilunium, septem ante nouilunium & 3 à 21. Martij. & 22. minutis alia minuta 45 adijce, cum sit tertius post Lissextum. Tollamus ex 67 minutis vnam partem tertiam, remanebunt 44. abijce ex his 30 relinquētur 14. Iam ecce intelligimus, uti 14. luna primi mensis incidat in 23. diem Martij. Porrò si & diem hebdomadis inquiramus, in quem incidit 14 luna: addamus annis 5539 quartam partem 1384 & existent 6923. hos per septem partiamur. septies 900, creant 6300. septies 80, generant 560. 7, 8. 56. reliqua sunt 7. quibus addimus 3. ante plenilunium, & 3. à 21. Martij & fiunt 13. Abijce 7. relinquuntur 6. Hinc declaratum est, quemadmodum præsens annus mundi quinquies millesimus quingentesimus, quadragesimus. (qui fuit* XIX. *annus imperij Tiberij Cæsaris, qui regnare cœpit* XXI. *Martij, Indict. 4, quo Dominus noster* IESVS *Christus libens volens vitale crucis lignum ascendit) in* XXIII. *Martij mensis & in diem parasceues inciderit. Die autem parasceues Dominum in crucem actum esse diuinæ docent literæ, die festo paschæ vti ante dictum est. Tribus ergo paschæ festis post Domini baptismum, à Domino peractis, quartóque anno; festo paschæ Domino pro nobis in cruce mortuo, apertè ostenditur à Domino Euangelicam prædicationem tribus totis annis obitam, & septuaginta insuper sex diebus, quibusdam quidem ante primum pascha decimo quinto anno imperij Tiberij Cæsaris: quibusdam verò ante pascha huius præsentis anni, quinquies milesimi quingentesimi quadragesimi, quo salutare pascha peractum est. Quod autem Dominus post Euangelium tribus integris annis prædicatum ad voluntariam & vitalem crucem profectus sit, docet Ignatius ille Deo plenus & Martyr qui Ioannis (Euangelistæ) Theologi*

Vvv 3 germa-

Digitized by Google

γνήσιος μαθητὴς γεγονὼς, τῆς δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἁγιωτάτης ἐκκλησίας ἐπίσκοπος ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων κατασταθεὶς. Ἐν τῇ πρὸς Τραλλιανοὺς τοίνυν ἐπιστολῇ γέγραφεν ἐπὶ λέξεως οὕτως. Ἀληθῶς τοίνυν ἐγέννησε Μαρία τὸ σῶμα θεὸν ἔχον ἔνοικον. καὶ ἀληθῶς ἐγεννήθη ὁ λόγος ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας, σῶμα ὁμοιοπαθὲς ἡμῖν ἠμφιεσμένον. Ἀληθῶς γέγονεν ἐν μήτρᾳ ὁ πάντας ἀνθρώπους ἐν μήτρᾳ διαπλάττων. καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ σῶμα ἐκ τῶν τῆς παρθένου σπερμάτων πλὴν ὅσον ὁμιλίας ἀνδρὸς ἄνευ. Ἀληθῶς ἐκυοφορήθη, ὡς καὶ ἡμεῖς, χρόνων περιόδοις καὶ ἀληθῶς ἐτέχθη ὡς καὶ ἡμεῖς. ἀληθῶς ἐγαλακτοτροφήθη, καὶ τροφῆς κοινῆς καὶ ποτοῦ μετέσχεν ὡς καὶ ἡμεῖς, καὶ τρεῖς δεκάδας ἐτῶν πολιτευσάμενος ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου, ἀληθῶς καὶ οὐ δοκήσει. καὶ τρεῖς ἐνιαυτοὺς κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ ποιήσας σημεῖα καὶ τέρατα, ὑπὸ τῶν ψευδοϊουδαίων καὶ Πιλάτου ἡγεμόνος ὁ κριτὴς ἐκρίθη, ἐμαστιγώθη, ὑπὸ δούλων ἐπὶ κόρρης ἐρραπίσθη, ἐνεπτύσθη, ἀκάνθινον στέφανον καὶ πορφυροῦν ἱμάτιον ἐφόρεσεν, κατεκρίθη, ἐσταυρώθη ἀληθῶς, οὐ δοκήσει, οὐ φαντασίᾳ, οὐκ ἀπάτῃ. Ἀπέθανεν ἀληθῶς καὶ ἐτάφη, καὶ ἠγέρθη ἐκ τῶν νεκρῶν.

Ἰδοὺ, φανερῶς ὁ τοιοῦτος καὶ τηλικοῦτος τῆς ἐκκλησίας διδάσκαλος τρεῖς ἐνιαυτοὺς κυρύξαι τὸ εὐαγγέλιον τὸν σωτῆρα λέγει.

Οἱ δὲ κατὰ τῶν ἑορτῶν τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ καθολικῆς, καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας γράψαι τολμήσαντες τέσσαρας ἐνιαυτοὺς ὁλοκλήρους, καὶ ἡμέρας τινὰς κηρύξαι τὸν κύριον τὸ Εὐαγγέλιον ἀπεφήναντο ἐναντιούμενοι τῷ ῥηθέντι θεοφόρῳ καὶ Μάρτυρι, καὶ ταῖς ἁγίαις γραφαῖς.

Ὅτι δὲ τρεῖς ἐνιαυτοὺς ὁ σωτὴρ ἐδίδαξε τὸ κήρυγμα, δείκνυται καὶ ἐξ ἑτέρων ἀναγκαίων λόγων, ἔκ τε τῶν ἱερῶν εὐαγγελίων, καὶ ἐκ τῶν Ἰωσήππου τῷ παρ' Ἑβραίοις σοφῷ γραφέντων. καὶ ἐξ ὧν, ὡς προέκειται, ὁ παρὰ τοῖς Ἕλλησι χρονογράφοις ἱστόρησε Φλέγων, ὁ τὰς ὀλυμπιάδας τεθηκὼς λέγων. τῷ δὲ τετάρτῳ ἔτει τῆς σβ´ ὀλυμπιάδος ἐγένετο ἔκλειψις ἡλίου, μεγίστη

τῶν

germanissimus discipulus fuit, sanctissimaeq. Ecclesiae Antiochenae Episcopus ab Apostolis constitutus, qui in Epistola ad Trallianos ad verbũ ita scripsit. Verè igitur Maria corpus peperit quod Deum inquilinum haberet. Et verè verbum ex Maria Virgine corpus aequè ac nostrũ est, mortale indutũ natũ est. Verè factus est in vtero, qui omnes homines in visceribus maternis format, & sibi ipsi ex virginis semine, sine viri tamen consuetudine & vsu, corpus effecit. Verè in vtero, vti & nos, definitis mensium spacijs gestatus. Verè, vti nos, quoq. natus, verè lactens, communiq. nobiscum victu & potione enutritus, Ac post triginta annos inter mortales actos à Ioanne baptisatus, verè, non opinione, tribus annis Euangeliũ praedicauit, signa & prodigia edidit, † à Iudaeis genere nõ fide Pilato praeside iudex ipse iudicatus est, à seruis flagellatus, & ad satietatem vsq. hostium colaphis multatus, sputis oneratus, serto spinoso redimitus, vestem purpuream gestauit, damnatus veréq. & non per phantasiam & opinionem aut praestigias & fraudem crucifixus, verè mortuus & sepultus, & à mortuis excitatus.

secũda ex D. Ign epistolis

γέγονε fuit.

† à Pseudo Iudaeis.

En tibi quam disertè & apertè talis ac tantus Ecclesiae doctor triennio Euangelium à Seruatore nostro praedicatum dicat.

Qui ergo aduersus dies festos sanctae Catholicae & Apostolicae Dei Ecclesiae scribere non sunt veriti, quadriennio toto & diebus insuper aliquot à Domino Euangelium fuisse praedicatũ, cum sancto Deifero Martyre & sacris literis pugnare conuicti sunt.

Quod autem seruator tres annos in Euangelij praedicatione consumserit, etiã alijs necessariis rationibus, & sacro Euangelio & Iosephi Hebraeorũ sapientis historia, & ex Graecis scriptoribus, quorũ supra facta mentio est, ex quibus chronographis tradidit Phlegon is qui Olympiadum rationẽ conscripsit, cum dicit. Anno quarto CCII. Olympiadis solis defectio tanta fuit, quanta nullis retro

τῶν ἐγνωσμένων πρότερον. καὶ νὺξ ὥρᾳ ἕκτῃ τῆς ἡμέρας ἐγένετο, ὥστε καὶ ἀστέρας ἐν τῷ οὐρανῷ φανῆναι. σεισμός τε μέγας κατὰ Βιθυνίαν γενόμενος τὰ πολλὰ Νικαίας κατεστρέψατο. Ταῦτα ὁ δηλωθεὶς ἀνήρ. Τὰ μέντοι ἱερὰ Εὐαγγέλια ἄρξασθαι τὸν κύριον φασὶ τοῦ σωτηρίου κηρύγματος ἐπὶ Ἄννα ἀρχιερέως, σταυρωθῆναι δὲ ἐπὶ Καϊάφα λέγουσιν. Ὁ δὲ Ἰώσηππος ἐν τῷ ιη΄ τῆς Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας γράφει τρεῖς ἀρχιερεῖς μετὰ τὸν Ἄννα γεγονέναι. Ἰσμάηλον τὸν τοῦ Βαφεῖ, καὶ Ἐλεάζαρον τὸν τοῦ Ἀννάνου υἱόν, καὶ Σίμωνα τὸν τοῦ Καμαθεῖ. Καὶ τότε μετ᾽ ἐκείνους τὸν Καϊάφαν ἀρχιερέα γενέσθαι. Ἐνιαυτὸς δὲ ὁ τῆς ἑκάστου ἀρχιερωσύνης ἦν χρόνος. Ἐξ ὧν δῆλον ὅτι τρεῖς ἐνιαυτοὺς τοῦ Ἰσμαήλου, καὶ τοῦ Ἐλεαζάρου, καὶ τοῦ Σίμωνος ὁλοκλήρους ἐκήρυξεν ὁ Σωτὴρ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας. ἡμέρας δὲ τινας ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς τοῦ Καϊάφα ἀρχιερωσύνης. Τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ οὖν, ὡς πρόκειται, τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης ἐσταυρώθη ὁ κύριος. καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἕκτῃ τῆς ἑβδομάδος.

Κἀντεῦθεν δείκνυται ὅτι καθ᾽ ἣν ἡμέραν ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον αὐτὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν, αὐτὸς ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων ἐσταυρώθη ἐν ἡμέρᾳ ἕκτῃ δι᾽ ἡμᾶς τοὺς ἐξ αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου διὰ τὴν ἁμαρτίαν γενομένους, ἵνα ἡμῖν τῷ οἰκείῳ πάθει τὴν ἀπάθειαν χαρίσηται, καθά φησιν ὁ μέγας Βασίλειος. Καὶ τῇ ιϛ΄
*προσέταξεν κατὰ σελήνην, ἐν ᾗ τὸ δράγμα *προσέταξεν ὁ θεῖος νόμος προσφέρεσθαι ἀπαρχὴν θερισμοῦ. καὶ πρὸ τοῦ ἀπελθεῖν δρέπανον ἐπ᾽ ἀμητὸν ἀνέστη ἐκ νεκρῶν ἀπαρχὴ τῆς ἀνθρωπότητος γενόμενος ὁ κύριος ἡμῶν καὶ σωτὴρ ὁ Χριστὸς πρὸ τοῦ ἐπελθεῖν τὸ τῆς συντελείας δρέπανον τῷ κόσμῳ. καὶ καθὼς προδιέγραψεν ἐν τῇ προσφορᾷ τοῦ δράγματος τῆς ἀπαρχῆς, οὕτως ἀνέστη λυτρωσάμενος ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν ἡμῶν, ἣ προσήνεγκεν τὸ δράγμα τῆς ἀπαρχῆς τοῦ ἡμετέρου φυράματος τῷ θεῷ καὶ πατρὶ τὴν ἐξ ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν ἀπαρχήν, κατὰ τὰς ὑπ᾽ αὐτοῦ προρρηθείσας γραφάς.

Ἐκ ταύτης δὲ τῆς ἡμέρας, τουτέστιν τῆς ιϛ΄, καὶ αὐτῆς τοῦ πρώτου μηνὸς ἀριθμεῖν τὰς ν΄ ἡμέρας τῆς πεντηκοστῆς ὁ θεῖος παρεκε-

λεύσα-

retro fuisse cognitum est. Nam circa ipsum meridiem hora sexta nox ingruit, vt & astra apparerent in cœlo, ingentiq; simul tremore terra concussa multas in Bithynia ciuitates euertit. Hæc vir ille de quo diximus. Sacra quoq; Euangelia docent salutare prædicationis munus à Christo cœptum Anna pontifice, Christum verò in crucem sublatum sub Caipha. Iosephus autem in octauo decimo Iudaicarum antiquitatum volumine tradit tres pontifices post Annam fuisse: Ismaëlem Baphi F. Eleazarum Annani F. & Simonem Camathi, & post hos Caipham pontificem. Annuus singulorum erat tum magistratus. Vnde liquet Euangelium de regno cœlesti tribus annis, Ismaële, Eleazaro, & Simone pontificibus, à Christo fuisse prædicatum, et diebus aliquot sub Caiaphæ pontificatu. Ergo, vti supra ostensum est, quartadecima luna primi mensis, Dominus est crucifixus, & feria sexta hebdomadis.

Hinc quoq; ostenditur eodem die, quo hominem olim formarat, eundem Deum verum nostrum in definito sæculorū tempore die sexto inquam crucifixū pro nobis, qui ab illo propter peccatū, mortis sententiæ eramus subiecti, vti nobis morte sua immortalitatē compararet, quemadmodum M. ait Basilius. Et sexto decima die lunæ mensis, qua diuina lex manipulum primitiarum ex messe offerri præcipiebat, & antequam falx mitteretur in messē surrexit ex mortuis, cū Dominus noster Christus saluator primitias humanitatis (in resurrectione sua) antequā falx in messem vltimam mūdi mitteretur, nobis exhibuit. Et quemadmodum præscripserat in oblatione primitiarum, ita surrexit, assertâ nostrâ ex corruptione vitâ in qua manipulum primitiarū obtulit ex nostro fermento Deo patri, resurrectionis inquam primitias, cum ex mortuis resurrexit, quemadmodum de eo oracula scripturæ præcinuerant.

Ab hoc porro die, hoc est XVI *primi mensis, lex diuina numerari præcepit quinquaginta dies pentecostes. Quadragesimo*

λύσαντι νόμος, καὶ τῇ τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς τῇ τρίτῃ τοῦ Ἀρτεμισίου μηνὸς ἐν ἡμέρᾳ πέμπτῃ τῆς ἑβδομάδος. καὶ καθὼς γέγραπται· ἀνάστηθι κύριε εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου. καὶ ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ἑρμηνεύων τὸν ρλα´ ψαλμὸν ἔγραψεν οὕτως· ἀνάστηθι κύριε εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν ἐπισπεύδουσιν αὐτοῦ. σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου, τὴν ἁγίαν αὐτοῦ σάρκα φησί, μετ᾽ αὐτῆς γὰρ ἀνελήφθη. οὐ γὰρ ἀποσαρκοῦται εἰς τοὺς ἀγηράτους αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάληψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ὅσοι τῆς τοῦ δεσπότου Χριστοῦ κλήσεως δι᾽ οἰκεῖον φιλανθρωπίας γεγόναμεν ἄξιοι, τὸ σκιῶδες πάσχα οὐκ ἔτι ἐπιτελέσαμεν. παρῆλθε γὰρ ἡ σκιὰ τοῦ νόμου, τῆς χάριτος ἐπελθούσης, καὶ τῇ ιγ´ τοῦ ῥηθέντος ἀρτεμισίου μηνὸς ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ αὐτῇ τῇ πεντηκοστῇ ἡμέρᾳ τῆς σωτηριώδους ἀναστάσεως, ἐπεδήμησε τοῖς Ἀποστόλοις ἐν πυρίναις γλώσσαις τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ ἐκάθισεν ἐφ᾽ ἕνα ἕκαστον αὐτῶν. Πλησθέντες δὲ οἱ ἀπόστολοι πνεύματος ἁγίου, ἤρξαντο κηρύσσειν τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας. ἐξ ἧς κανονίζοντες τὴν διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν γενομένην ἀνάστασιν, ἐν τῇ ἁγίᾳ κυριακῇ ἑορτάζομεν τὸ ἐκκλησιαστικὸν κήρυγμα ἡ ἡμέρας, ὡς φησὶν ὁ ἅγιος Ἰωάννης. καὶ ἐκ τότε τοῦ ἐνιαυτοῦ ἠρξάμεθα ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ἑορτάζειν τὴν ζωοποιὸν ἀναστάσιμον ἑορτὴν τοῦ κυρίου, καὶ δεσπότου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, Ἀμήν.

Εἰσὶν δὲ καὶ ἐπίσημοι τῶν Ἀποστόλων γεγονότες μετὰ τοὺς προγεγραμμένους ιβ´ μαθητὰς τοῦ κυρίου χριστοῦ τὸ ιε´ ἔτος τῆς Τιβερίου Καίσαρος Μοναρχίας, οἵτινες μετὰ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν τοῦ κυρίου, * καὶ αὐτοὶ εἰσὶν οἵδε.

* ἐνέκυσαν.

νζ´ ΒΑΡΝΑΒΑΣ, νη´ ΜΑΡΚΟΣ ὁ Εὐαγγελιστής, νθ´ ΣΙΛΑΣ. ξ´ ΛΟΥΚΑΣ ὁ ἰατρὸς καὶ Εὐαγγελιστὴς γενόμενος, περὶ οὗ Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Κολοσσαεῖς ἐμνημόνευσεν ἐπιστολῇ. ξα´ ΤΙΜΟΘΕΟΣ, ξβ´ ΣΙΛΟΥΑΝΟΣ, ξγ´ ΤΙΤΟΣ.

Εἰσὶν

Digitized by Google

vero die post resurrectionem suam Dominus noster IESVS CHRISTVS in cœlum assumtus est tertio die Maij, feria quinta hebdomadis, & quemadmodum scriptum est. Surge Domine in requiem tuam, tu & arca sanctificationis tuæ. Et D. Athanasius in CXXXI *psalmi explanatione hunc in modum scripsit. Surge Domine in requiem tuam: ascensum in cœlum ipsius accelerant: Tu & arca sanctificationis tuæ: sanctum ipsius corpus dicit, cum hoc enim assumtus est. neq; enim humanitatis naturam vnquam in omnes æternitates exuit.*

Post Domini nostri Iesu Christi profectionem in cœlum & exauctoratione gentis Iudæorum, nos, quotquot Domini nostri clemētiā & misericordiā dignati sumus vocatione pascha illud, quod vmbra & figura fuit, non amplius celebrauimus. Legis enim vmbra, gratia præsente euanuit. Et XIII *dicti mensis Maij die Dominica ipsa pentecoste, hoc est, quinquagesima die post salutarē resurrectionem spiritus sanctus in flammantiū linguarum specie ad Apostolos venit, & sedit super vnumquemq; eorū. Repleti ergo spiritu S. Apostoli cæperunt promulgare Euangelium de regno Dei. Ex quo tempore sancita salutari nobis resurrectionis die sanctā Dominicā celebramus Ecclesiasticum præconium die octauo, vt tradit S. Ioannes. Et ab hoc anno nos Christiani cœpimus colere diem resurrectionis nobis vitam conferentis, diem (inquam) festum Domini & regis nostri Iesu Christi veri Dei nostri, cui gloria in omnes æternitates, Amen.*

Sunt & alij quasi inter Apostolos XII. *supra ad* XV. *Tiberij Cæsaris imperij numeratos, illustres viri, qui post Christi ad cœlum ascensum floruêre. Quorum nomina hæc sunt.*
LVII. *BARNABAS.* LVIII. *MARCVS Euangelista.* LIX. *SILAS.* LX. *LVCAS medicus & Euangelista, de quo Paulus in Epistola ad Colossenses mentionem facit.* LXI. *TIMOTHEVS.* LXII. *SILVANVS.* LXIII. *TITVS.*

Εἰσὶν δὲ καὶ οἱ καθασταθέντες διάκονοι μετὰ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν τοῦ κυρίου ζ.

ξδ΄ ΣΤΕΦΑΝΟΣ ὁ πρῶτος μάρτυς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς καὶ ἀνῃρέθη λιθοβοληθεὶς ὑπὸ Ἰουδαίων. ξε΄ ΦΙΛΙΠΠΟΣ. ξϛ΄ ΠΡΟΧΟΡΟΣ. ξζ΄ ΝΙΚΑΝΩΡ. ξη΄ ΤΙΜΩΝ. ξθ΄ ΠΑΡΜΕΝΙΩΝ. ο΄ ΝΙΚΟΛΑΟΣ.

Οὗτοι πάντες γεγόνασιν συνέκδημοι τοῖς Ἀποστόλοις μετὰ τὴν τοῦ κυρίου εἰς οὐρανὸν ἀνάληψιν.

Εἶτα ἐχειροτονήθησαν Ἐπίσκοποι. Πρῶτος ἐν Ῥώμῃ Πέτρος. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μάρκος ὁ Εὐαγγελιστής. ἐν Ἱεροσολύμοις Ἰάκωβος ὁ ἀδελφὸς τοῦ κυρίου. Ἐν Ἀντιοχείᾳ ὁ προειρημένος Ἀπόστολος Πέτρος. Περὶ δὲ τῶν προγεγραμμένων ο΄ μαθητῶν τῶν μετὰ τοὺς ιβ΄ προτεταγμένους ἱστορεῖ Κλήμης ὁ συγγραφεὺς ἐν τῇ πέμπτῃ ὑποτυπώσεων.

Εἰσὶν δὲ καὶ αἱ παρακολουθήσασαι τοῖς Ἀποστόλοις ἅγιαι γυναῖκες μετὰ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν τοῦ κυρίου. περὶ ὧν ἐπιστέλλων Παῦλος ἐμνημόνευσεν. Φοίβη, Τριφῶσα, Εὐνίκη τοῦ Ἀποστόλου Τιμοθέου μήτηρ, Πρίσκα, Πέρσις, Πρίσκα, Μαρία, Ἰουλία, Ἀπφία, Τρύφαινα, Λωὶς μάμμη Τιμοθέου τοῦ Ἀποστόλου.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΥρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ Πάσχα σύντομος διήγησις.

Ἡ καθολικὴ γέννησις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἐστιν αὕτη.

*νυκτὸς lego. † ἡμέρας lego librarij vitio inuersa.

Ἐγεννήθη Χοιὰκ κε΄ ὥρᾳ ζ΄, τῆς * ἡμέρας. Ἐβαπτίσθη τυβὶ ια΄, ὥρᾳ ι΄, τῆς † νυκτὸς ὑπὸ Ἰωάννου ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ. καὶ ὁ Ἰορδάνης ἀνεπόδησεν εἰς τὰ ὀπίσω.

Εἶπεν δὲ ὁ κύριος τῷ Ἰωάννῃ, εἰπὸν τῷ Ἰορδάνῃ, στῆθι, ὁ κύριος ἦλθεν πρὸς ἡμᾶς, καὶ εὐθέως ἔστησαν τὰ ὕδατα. Τότε Ἰωάννης πρὸς-

Sunt præterea post Christi in cælum abitum constituti septem diaconi.

LXIV. *STEPHANVS protomartyr Domini nostri IESV Christi, qui lapidibus obrutus à Iudæis, occubuit.* LXV. *PHILIPPVS.* LXVI. *PROCHORVS.* LXVII. *NICANOR.* LXVIII. *TIMON.* LXIX. *PARMENIO.* LXX. *NICOLAVS.*

Hi omnes post Christi in cælum ascensum cum Apostolis peregrinati sunt in Euangelica prædicatione.

Porro creati sunt Episcopi. Primus Romæ Petrus: Alexandriæ Marcus Euangelista: Hierosólymis Iacobus Domini frater. Antiochiæ idem qui primo nominatus est Petrus. De enumeratis verò discipulis LXX *post explicatam* XII. *Apostolorum historiam tradit Clemens scriptor in quinto Hypotyposeon.*

Celebrantur etiam sanctæ quædam matronæ quæ post Christi in cælum reditum, Apostolos comitatæ sunt, quarum in Epistolis Paulus meminit. Phœbe, Triphosa, Eunice, Timothei Apostoli mater, Prisca, Persis, Prisca, Maria, Iulia, Appia, Tryphæna, Lois auia Timothei.

DE CHRISTO IESV DOMINO ET vero Deo nostro, nato, baptizato, passo compendiosa narratio.

Generatio Domini nostri IESV Christi veri Dei omnino ita se habet.

Natus est Dominus quinto & vicesimo de mensis Chyac, hoc est Decembris, hora septima † diei. Tinctus à Ioanne in Iordane XI. *Tybe (hoc est 6. Ianuarij) hora* X. *† noctis. Et Iordanis conuersus est retrorsum.*

† noctis legerim. † hic, lege diei, librarius credo inuertit.

Dixit autem Dominus Ioanni: Dic Iordani siste, Dominus venit ad nos. Et statim constitere aquæ. Tunc Ioannes

προσκύνησεν αὐτῷ λέγων. Εγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρός με. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ κύριος. ἄφες ἄρτι, δεῖ ἡμᾶς ποιῆσαι τοῦτο. Τότε καταβάντων αὐτῶν ἐπὶ τὸ ὕδωρ, ἀνεκάχλασαν τὰ ὕδατα ὥσπερ κεκερασμένον ὕδωρ. καὶ ὅτε ἀνέβη ἐκ τοῦ ὕδατος, εὐθέως ἀνεῴχθη ὁ οὐρανὸς, καὶ ἦλθεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὡς περιστερὰ πυροειδής. καὶ φωνὴ μεγάλη ἠκούσθη ὡς φωνὴ βροντῆς λέγουσα.

ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ Ο ΥΙΟΣ ΜΟΥ Ο ΑΓΑΠΗΤΟΣ, ΕΝ ΩΙ ΗΥΔΟΚΗΣΑ.

Εμεινεν δὲ ὁ Χριστὸς ζῶν ἡμῖν ἐν τῷ κόσμῳ θεραπεύων πᾶσαν νόσον, καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἔτη λγ΄, καὶ μῆνας γ΄. Εν δὲ τῷ λδ΄ ἔτει ἐκρατήθη καὶ ἐσταυρώθη Φαμενὼθ κθ΄. ἡμέρᾳ τῆς σελήνης ιδ΄, παρασκευῆς οὔσης. ἀνέστη δὲ ἐν τριημέρῳ Φαρμουθὶ α΄ κυριακῆς οὔσης, σελήνης ις΄, ὥρᾳ θ΄ τῆς νυκτός. ἀνελήφθη *Παχὼν ὥρᾳ θ΄ τῆς ἡμέρας.

Μαρτίου κγ΄.
Μαρτίου κε΄.
*Μαΐου γ΄

σγ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ε΄, ιθ΄ ὑπ΄. Αρουντίου καὶ Αενοβάρβου.

Εν τῷ κ΄ ἔτει Τιβερίου βασιλείας ἀρχὴν εἰληφότι ἀπὸ τῆς κα΄ καὶ αὐτῆς τοῦ κατὰ Ρωμαίους Μαρτίου μηνὸς τῆς παρούσης πέμπτης Ινδικτιῶνος, εἰκοστῷ πέμπτῳ ἔτει τῆς η΄ καὶ κ΄ ἐτηρίδος. τοῦ Ηλίου καὶ δωδεκάτῳ τῆς θ΄, καὶ δέκα ἐτηρίδος τῆς σελήνης, καὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων εὑρεθείσης τῆς ιδ΄ τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης τῇ κα΄ τοῦ κατὰ Ρωμαίους Απριλλίου μηνὸς ἐν ἡμέρᾳ ἕκτη τῆς ἑβδομάδος, καθὰ διὰ τῶν προκειμένων μεθόδων εὑρίσκομεν, ἑόρτασαν πρῶτον πάσχα οἱ ἅγιοι Απόστολοι, μετὰ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν τοῦ κυρίου. τὴν ἁγίαν δὲ αὐτοῦ ἀνάστασιν τῇ ιγ΄ ξανθικοῦ μηνός. αὐτοὶ οὖν πρώτως, ὡς εἴρηται, κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἐπιτελέσαντες, παρέδωκαν ταῖς ἁγίαις τοῦ ἁγίου θεοῦ ἐκκλησίαις, καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐπιτηρεῖν τὴν ιδ΄. τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, μετὰ ἐπίβασιν τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἡ ἐαρινὴ ἰσημερία γίνεται, τουτέστιν τὴν κα΄ τοῦ κατὰ Ρωμαίους Μαρ-

adorauit eum: ego inquit, à te debeo baptizari, & tu venis ad me. Et Dominus: mitte modo, inquit, hoc fieri necesse est. Tum in aquam descendentibus eferbuit vnda, perinde quasi cum temperantur & infunduntur aquæ. Cum deinde ex Iordane ascenderet, illico patuit cælum, & descendit spiritus S. instar igne fulgentis columbæ, ingénsq; vox audita est, non secus ac si tonitru reboaret qui dixit:

HIC EST FILIVS MEVS DILECTVS IN QVO MIHI COMPLACVI. Versatus est autem Christus nobiscum in terris, & morborum languorúmq; omnis generis mala curauit, annos XXXIII. menses III. Quarto verò anno comprehensus & in crucem sublatus mense Phamenoth die XXIX hoc est XXIII. Martij die XIV. lunæ cum esset Parasceue. Surrexit post triduum Pharmuthi primo, die Dominico hoc est XXV. Martij. luna XVI hora noctis IX. In cælum assumtus mense Paschon hoc est 3. Maij hora diei nona. Phamenoth & Pharmuthi sunt Mẽses Ægyptiaci, lege Pentaleontis diarium in mensibus conciliatis.

CCIII. OLYMPIAS.

Indictione v. XIX. Tib Aruntio & Aënobarbo Cos.

Anno XX. Tiberij, qui imperium XXI Martij auspicatus est, vti Romani numerant, Indictione præsenti, anno quinto & vicesimo, vigintoctennalis solis, & XII anno nouẽdecennalis (cycli) lunæ dictis Cos. cũ XIV luna primi mensis in XI vti Romani ponunt, Aprilis incideret, sancti Apostoli primum pascha, sexta hebdomadis, vti ex propositis rationibus deprehendimus, post Christi in cælum profectionẽ celebrarunt. Sanctam autem eius resurrectionẽ XIII Xantici hoc est Aprilis. Ipsi ergo primũ, quẽadmodũ dictũ est, hoc anno pascha celebrarunt, & sanctis Dei Ecclesiis quotannis celebrandũ, decimaquarta luna primi mensis, post completum diem, illum in quem vernum æquinoctium incidit, tradiderunt, qui dies est apud Romanos XXI. Martij. Et Cyclus solis vigintoctennalis.

quidem

Μαρτίου μηνός· πάσης ἀμφιβολίας ἀμέτοχος ὁ λόγος, τοὺς τε μεγάλους φωστῆρας ἐν τῇ τοῦ κόσμου καταβολῇ μετὰ τρίτην ἡμέραν γεγε- *τὸ νῆσθαι, καὶ *τὸν μυστικὸν τοῦ κυρίου μετὰ τῶν μαθητῶν δεῖπνον, ἐν τῷ τοῦ πάθους καιρῷ πρὸ τριῶν ἡμερῶν τῆς ἁγίας ἀναστάσεως ἐπιτελεσθῆναι. καλῶς ὁρίσθη πρὸ ια΄ καλανδῶν Απριλλίων πάσχα ἐπιτελεῖν μὴ ἐξεῖναι δὲ μηδὲ πρὶν τῆς ια΄ καλανδῶν Απριλλίων, μηδὲ μετὰ τὴν πρὸ ζ΄ καλανδῶν Μαΐων πάσχα ἑορτάσαι. οὕτω τοίνυν ταῖς δηλωθείσαις ἀπὸ τῆς πρὸ ια΄ καλανδῶν Απριλλίων, μέχρι τῆς πρὸ ζ΄ καλανδῶν Μαΐων ἡμέραις κανονιστέον. καὶ ἐὰν ἐν κυριακῇ φθάσῃ ἡ ιδ΄, τῆς σελήνης, εἰς τὴν ἐπιοῦσαν κυριακὴν οἱ τῆς καθολικῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας μαθηταὶ τὸ πάσχα τελοῦμεν, ἵνα μὴ μετὰ τῶν Ιουδαίων ἑορτάσωμεν. εἰ δὲ ἐν δευτέρᾳ τυχὸν, ἢ τρίτῃ, ἢ τετάρτῃ, ἢ πέμπτῃ, ἢ παρασκευῇ, ἢ σαββάτῳ, καθὼς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἴρηται, ἡ ιδ΄ φθάσῃ τοῦ φέγγους, εἰς τὴν προσιοῦσαν κυριακὴν ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ τελοῦμεν τὸ πάσχα, ἐπεκτεινομένης δηλαδὴ τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης τοῦ φέγγους, διὰ τὴν τῆς κυριακῆς ἡμέραν. Τινὲς δὲ κατὰ τῶν ἐν ταῖς ἀνὰ πᾶσαν τὴν ὑφ- ὑφήλιον ήλίου ἁγίαις τοῦ θεοῦ Ἐκκλησίαις τελουμένων ἑορτῶν, οὐ μόνον γλώσσας, ἀλλὰ δὴ καὶ χεῖρας κινῆσαι τολμήσαντες, οὐκ ὤκνησαν καὶ ἐν τούτῳ τὴν ἁγίαν τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαν ἐπισκῆψαι, διότι τὴν σεπτὴν τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἑορτὴν πάσχα προσαγορεύει, ἐπισκέψαι. ἀγνοήσαντες ὡς ἔοικεν τὸ διὰ τῆς λέξεως ταύτης δηλούμενον. ὅπερ γὰρ τῇ ἑλλάδι φωνῇ λέγεται διάβασις, καὶ ἔκβασις, καὶ ὑπέρβασις, τοῦτο τῇ Ἑβραίων γλώσσῃ φασὸχ, ἤγουν πάσχα ὀνομάζεται.

Αναγκαίως οὖν ἡ τοῦ θεοῦ ἐκκλησία οὐ μόνον τὸ πάθος τοῦ κυρίου, ἀλλὰ δὴ καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ πάσχα προσαγορεύει. διὰ γὰρ τοῦ πάθους τοῦ κυρίου, καὶ τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ διάβασιν, καὶ ἔκβασιν, καὶ ὑπέρβασιν ἡ τῶν ἀνθρώπων φύσις εἴληφεν τοῦ ἔχοντος τὸ κράτος τοῦ θανάτου, αὐτοῦ τε τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ᾅδου, καὶ τῆς φθορᾶς. Εἰ γὰρ ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ τοῦτο ἡμῖν ἐδωρήσατο, πολλῷ μᾶλλον ἡ ἀνάστασις αὐτοῦ, ὅτι ἀνέστη ἐκ νεκρῶν ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων, μηκέτι μέλλων ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν.

Θάνα-

Digitized by Google

quidem extra omnem controuersiam est, & magna mundi luminaria tertio post conditū orbem die creata esse, & sacramentum mysticæ cœnæ, (tempore, quo Christus passus est,) triduo ante resurrectionem, à Domino institutum. Rectè definitū est, uti pascha ante XV *Cal. Apriles nefas esset celebrare, nefas item post septimum Calendas Maias. Ita ergo definitis diebus ab* XI. *Cal. Apriles, usq; ad septimum Cal. Maias decretum est ut pascha ageretur. Quod si* XIV. *luna in Dominicam incidat, nos Ecclesiæ Catholicæ discipuli pascha in sequentem Dominicam reijcimus, ne cum Iudæis illud celebremus. Si autem in secundam fortè aut tertiam, aut quartam, aut quintam feriam, aut parasceuen, aut sabbatum, ut supra dictum est, incidat* XIV. *lunæ, nos Christiani in Dominicam, quæ illam feriam proximè sequitur, pascha differimus, quacunq; nimirum die propter Dominicam prorogata & extensa.*

Sed sunt qui contra omnium quæ in orbe sunt, Ecclesiarum morem festos dies celebrandi, nō linguas tantum, sed manus quoque exerere ausi sunt, nec in hoc quoq; sanctam Dei Ecclesiam vexare cunctati, quod venerandum ex mortuis resurrectionis Domini Dei nostri diem, pascha appellitet, cum ignorent ipsi ut videtur, vim verbi quid sonet. Quod enim græcè dicitur Diabasis, & Ekbasis & hyperbasis hoc est, transitus, exitus, transgressio hoc Hebreæorū idiomate Phasoch siue pascha nominatur.

Necessario ergo Ecclesia Dei non solum mortem Domini, sed & in vitam reditum pascha appellat, nam per Domini mortem & resurrectionem humanum genus transitum & aditum & exitum reperit, cum Dominas potestatem & imperium in mortem, ipsam inquam mortem & inferos & corruptionem acceperit. Si enim Christi mors hoc nobis contulit, multo magis resurrectio illius, quando ex mortuis in vitam redijt, nobis profuit, cum ipse sit primitiæ dormientium nunquam ad interitum & mortalitatem reuersurus.

τῶν ἐγνωσμένων πρότερον. καὶ νὺξ ὥρᾳ ἕκτῃ τῆς ἡμέρας ἐγένετο, ὥστε καὶ ἀστέρας ἐν τῷ οὐρανῷ φανῆναι. σεισμός τε μέγας κατὰ Βιθυνίαν γενόμενος τὰ πολλὰ Νικαίας κατεστρέψατο. Ταῦτα ὁ δηλωθεὶς ἀνήρ. Τὰ μέντοι ἱερὰ Εὐαγγέλια ἄρξασθαι τὸν κύκλον φασὶ τοῦ σωτηρίου κηρύγματος ἐπὶ Ἄννα ἀρχιερέως, σταυρωθῆναι δὲ ἐπὶ Καϊάφα λέγουσιν. Ὁ δὲ Ἰώσηππος ἐν τῷ ιη΄ τῆς Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας γράφει τρεῖς ἀρχιερεῖς μετὰ τὸν Ἄννα γεγονέναι. Ἰσμάηλον τὸν τοῦ Βαφεῖ, καὶ Ἐλεάζαρον τὸν τοῦ Ἀννάνου υἱὸν, καὶ Σίμωνα τὸν τοῦ Καμαθεῖ. Καὶ τότε μετ᾽ ἐκείνους τὸν Καϊάφαν ἀρχιερέα γενέσθαι. Ἐνιαυτὸς δὲ ὁ τῆς ἑκάστου ἀρχιερωσύνης ἦν χρόνος. Ἐξ ὧν δῆλον ὅτι τρεῖς ἐνιαυτοὺς τοῦ Ἰσμαήλου, καὶ τοῦ Ἐλεαζάρου, καὶ τοῦ Σίμωνος ὁλοκλήρους ἐκήρυξεν ὁ Σωτὴρ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας. ἡμέρας δέ τινας ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς τοῦ Καϊάφα ἀρχιερωσύνης. Τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ οὖν, ὡς πρόκειται, τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης ἐσταυρώθη ὁ κύριος. καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἕκτῃ τῆς ἑβδομάδος.

Κἀντεῦθεν δείκνυται ὅτι καθ᾽ ἣν ἡμέραν ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον αὐτὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν, αὐτὸς ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων ἐσταυρώθη ἐν ἡμέρᾳ ἕκτῃ δι᾽ ἡμᾶς τοὺς ἐξ αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου διὰ τὴν ἁμαρτίαν γενομένους, ἵνα ἡμῖν τῷ οἰκείῳ πάθει τὴν ἀπάθειαν χαρίσηται, καθά φησιν ὁ μέγας Βασίλειος. Καὶ τῇ ις΄ κατὰ σελήνην, ἐν ᾗ τὸ δράγμα *προσέταξεν ὁ θεῖος νόμος προσφέρεσθαι ἀπαρχὴν θερισμοῦ. καὶ πρὸ τοῦ ἀπελθεῖν δρέπανον ἐπ᾽ ἀμητὸν ἀνέστη ἐκ νεκρῶν ἀπαρχὴ τῆς ἀνθρωπότητος γενόμενος ὁ κύριος ἡμῶν καὶ σωτὴρ ὁ Χριστὸς πρὸ τοῦ ἐπελθεῖν τὸ τῆς συντελείας δρέπανον τῷ κόσμῳ. καὶ καθὼς προδιέγραψεν ἐν τῇ προσφορᾷ τοῦ δράγματος τῆς ἀπαρχῆς, οὕτως ἀνέστη λυτρωσάμενος ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν ἡμῶν, ἣ προσήνεγκεν τὸ δράγμα τῆς ἀπαρχῆς τοῦ ἡμετέρου φυράματος τῷ θεῷ καὶ πατρὶ τὴν ἐξ ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν ἀπαρχὴν, κατὰ τὰς ὑπ᾽ αὐτοῦ προρρηθείσας γραφάς.

*προσέταξεν

Ἐκ ταύτης δὲ τῆς ἡμέρας, τουτέστιν τῆς ις΄, καὶ αὐτῆς τοῦ πρώτου μηνὸς ἀριθμεῖν τὰς ν΄ ἡμέρας τῆς πεντηκοστῆς ὁ θεῖος παρεκε-

λεύσα-

retro fuisse cognitum est. Nam circa ipsum meridiem hora sexta nox ingruit, vt & astra apparerent in cœlo, ingentiq; simul tremore terra concussa multas in Bithynia ciuitates euertit. Hæc vir ille de quo diximus. Sacra quoq; Euangelia docent salutare prædicationis munus à Christo cœptum Anna pontifice, Christum verò in crucem sublatum sub Caiapha. Iosephus autem in octauo decimo Iudaicarum antiquitatum volumine tradit tres pontifices post Annam fuisse: Ismaëlem Baphi F. Eleazarum Annani F. & Simonem Camathi, & post hos Caipham pontificem. Annuus singulorum erat tum magistratus. Vnde liquet Euangelium de regno cœlesti tribus annis, Ismaële, Eleazaro, & Simone pontificibus, à Christo fuisse prædicatum, et diebus aliquot sub Caiaphæ pontificatu. Ergo, vti supra ostensum est, quartadecima luna primi mensis, Dominus est crucifixus, & feria sexta hebdomadis.

Hinc quoq; ostenditur eodem die, quo hominem olim formarat, eundem Deum verum nostrum in definito sæculorũ tempore die sexto inquam crucifixũ pro nobis, qui ab illo propter peccatũ, mortis sententiæ eramus subiecti, vti nobis morte sua immortalitatẽ compararet, quemadmodum M. ait Basilius. Et sexto decima die lunæ mensis, qua diuina lex manipulum primitiarum ex messe offerri præcipiebat, & antequam falx mitteretur in messẽ surrexit ex mortuis, cũ Dominus noster Christus saluator primitias humanitatis (in resurrectione sua) antequã falx in messem vltimam mũdi mitteretur, nobis exhibuit. Et quemadmodum præscripserat in oblatione primitiarum, ita surrexit, asfertâ nostrâ ex corruptione vitâ in qua manipulum primitiarũ obtulit ex nostro fermento Deo patri, resurrectionis inquam primitias, cum ex mortuis resurrexit, quemadmodum de eo oracula scripturæ præcinuerant.

Ab hoc porro die, hoc est XVI primi mensis, lex diuina numerari præcepit quinquaginta dies pentecostes. Quadragesimo

λύσαι τὸν νόμον, καὶ τῇ τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς τῇ τρίτῃ τοῦ Ἀρτεμισίου μηνὸς ἐν ἡμέρᾳ πέμπτῃ τῆς ἑβδομάδος. καὶ καθὼς γέγραπται. ἀνάστηθι κύριε εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου. καὶ ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ἑρμηνεύων τὸν ρλα΄ ψαλμὸν ἔγραψεν οὕτως. ἀνάστηθι κύριε εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν ἐπισπεύδουσιν αὐτοῦ. σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου, τὴν ἁγίαν αὐτοῦ σάρκα φησί, μετ' αὐτῆς γὰρ ἀνελήφθη. οὐ γὰρ ἀποσαρκοῦται εἰς τοὺς ἀγηράτους αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάληψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ὅσοι τῆς τοῦ δεσπότου Χριστοῦ κλήσεως δι' οἶκτον φιλανθρωπίας γεγόναμεν ἄξιοι, τὸ σκιῶδες πάσχα οὐκ ἔτι ἐπετελέσαμεν. παρῆλθε γὰρ ἡ σκιὰ τοῦ νόμου, τῆς χάριτος ἐπελθούσης, καὶ τῇ ιγ΄ τοῦ ῥηθέντος Ἀρτεμισίου μηνὸς ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ αὐτῇ τῇ πεντηκοστῇ ἡμέρᾳ τῆς σωτηριώδους ἀναστάσεως, ἐπεδήμησε τοῖς Ἀποστόλοις ἐν πυρίναις γλώσσαις τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἕνα ἕκαστον αὐτῶν. Πλησθέντες δὲ οἱ ἀπόστολοι πνεύματος ἁγίου, ἤρξαντο κηρύσσειν τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας. ἐξ ἧς κανονίζοντες τὴν διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν γενομένην ἀνάστασιν, ἐν τῇ ἁγίᾳ κυριακῇ ἑορτάζομεν τὸ ἐκκλησιαστικὸν κήρυγμα η΄ ἡμέρας, ὡς φησὶν ὁ ἅγιος Ἰωάννης. καὶ ἐκ τούτου τοῦ ἐνιαυτοῦ ἠρξάμεθα ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ἑορτάζειν τὴν ζωοποιὸν ἀναστάσιμον ἑορτὴν τοῦ κυρίου, καὶ δεσπότου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, Ἀμήν.

Εἰσὶν δὲ καὶ ἐπίσημοι τῶν Ἀποστόλων γεγονότες μετὰ τοὺς προγεγραμμένους ιβ΄ μαθητὰς τοῦ κυρίου κατὰ τὸ ιε΄ ἔτος τῆς Τιβερίου Καίσαρος Μοναρχίας, οἵτινες μετὰ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν τοῦ κυρίου, * καὶ αὐτοὶ εἰσιν οἵδε.

* ἀνέβησαν.

νζ΄ ΒΑΡΝΑΒΑΣ, νη΄ ΜΑΡΚΟΣ ὁ Εὐαγγελιστής, νθ΄ ΣΙΛΑΣ. ξ΄ ΛΟΥΚΑΣ ὁ ἰατρὸς καὶ Εὐαγγελιστὴς γενόμενος, περὶ οὗ Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Κολοσσαεῖς ἐμνημόνευσε ἐπιστολῇ. ξα΄ ΤΙΜΟΘΕΟΣ, ξβ΄ ΣΙΛΟΥΑΝΟΣ, ξγ΄ ΤΙΤΟΣ.

Εἰσὶν

vero die post resurrectionem suam Dominus noster IESVS CHRISTVS in cælum assumtus est tertio die Maij, feria quinta hebdomadis, & quemadmodum scriptum est. Surge Domine in requiem tuam, tu & arca sanctificationis tuæ. Et D. Athanasius in CXXXI. psalmi explanatione hunc in modum scripsit. Surge Domine in requiem tuam: ascensum in cælum ipsius accelerant: Tu & arca sanctificationis tuæ: sanctum ipsius corpus dicit, cum hoc enim assumtus est. neq; enim humanitatis naturam vnquam in omnes æternitates exuit.

Post Domini nostri Iesu Christi profectionem in cælum & exauctoratione͂ gentis Iudæorum, nos, quotquot Domini nostri cleme͂tiâ & misericordiâ dignati sumus vocatione pascha illud, quod vmbra & figura fuit, non amplius celebrauimus. Legis enim vmbra, gratia præsente euanuit. Et XIII. dicti mensis Maij die Dominica ipsa pentecoste, hoc est, quinquagesima die post salutare͂ resurrectionem spiritus sanctus in flammantiu͂ linguarum specie ad Apostolos venit, & sedit super vnumquemq; eoru͂. Repleti ergo spiritu S. Apostoli cœperunt promulgare Euangelium de regno Dei. Ex quo tempore sancita salutari nobis resurrectionis die sanctâ Dominicâ celebramus Ecclesiasticum præconium die octauo, vt tradit S. Ioannes. Et ab hoc anno nos Christiani cœpimus colere diem resurrectionis nobis vitam conferentis, diem (inquam) festum Domini & regis nostri Iesu Christi veri Dei nostri, cui gloria in omnes æternitates, Amen.

Sunt & alij quasi inter Apostolos XII. supra ad XV. Tiberij Cæsaris imperij numeratos, illustres viri, qui post Christi ad cælum ascensum floruêre. Quorum nomina hæc sunt. LVII. BARNABAS. LVIII. MARCVS Euangelista. LIX. SILAS. LX. LVCAS medicus & Euangelista, de quo Paulus in Epistola ad Colossenses mentionem facit. LXI. TIMOTHEVS. LXII. SILVANVS. LXIII. TITVS.

Εἰσὶν δὲ καὶ οἱ καθαπτεθέντες διάκονοι μετὰ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν τοῦ κυρίου ζ.

ξδ´ ΣΤΕΦΑΝΟΣ ὁ πρῶτος μάρτυρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς καὶ ἀνῃρέθη λιθοβοληθεὶς ὑπὸ Ἰουδαίων.. ξε´ ΦΙΛΙΠΠΟΣ. ξς´ ΠΡΟΧΟΡΟΣ. ξζ´ ΝΙΚΑΝΩΡ. ξη´ ΤΙΜΩΝ. ξθ´ ΠΑΡΜΕΝΙΩΝ.. ο´ ΝΙΚΟΛΑΟΣ.

Οὗτοι πάντες γεγόνασιν συνέκδημοι τοῖς Ἀποστόλοις μετὰ τὴν τοῦ κυρίου εἰς οὐρανὸν ἀνάληψιν.

Εἶτα ἐχειροτονήθησαν Ἐπίσκοποι. Πρῶτος ἐν Ῥώμῃ Πέτρος. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μάρκος ὁ Εὐαγγελιστής. ἐν Ἱεροσολύμοις Ἰάκωβος ὁ ἀδελφὸς τοῦ κυρίου. Ἐν Ἀντιοχείᾳ ὁ προειρημένος Ἀπόστολος Πέτρος. Περὶ δὲ τῶν προγεγραμμένων ὁ μαθητῶν τῶν μετὰ τοὺς ιβ´ προτιταγμένους ἱστορεῖ Κλήμης ὁ συγγραφεὺς ἐν τῇ πέμπτῃ ὑποτυπώσεων.

Εἰσὶν δὲ καὶ αἱ παρακολουθήσασαι τοῖς Ἀποστόλοις ἅγιαι γυναῖκες μετὰ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν τοῦ κυρίου. περὶ ὧν ἐπιστέλλων Παῦλος ἐμνημόνευσεν. Φοίβη, Τρίφωσα, Εὐνίκη τοῦ Ἀποστόλου Τιμοθέου μήτηρ, Πρίσκα, Πέρσις, Πρίσκα, Μαρία, Ἰουλία, Ἀπφία, Τρύφαινα, Λωῒς μάμμη Τιμοθέου τοῦ Ἀποστόλου.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ Πάσχα σύντομος διήγησις.

Η καθολικὴ γέννησις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἐστιν αὕτη.

*νυκτὸς lego. † ἡμέρας lego librarij vitio inuersa.

Ἐγεννήθη Χοιὰκ κε´ ὥρα ζ´, τῆς * ἡμέρας. Ἐβαπτίσθη Τυβὶ ια´, ὥρα ι´, τῆς † νυκτὸς ὑπὸ Ἰωάννου ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ. καὶ ὁ Ἰορδάνης ἀνεπόδησεν εἰς τὰ ὀπίσω.

Εἶπεν δὲ ὁ κύριος τῷ Ἰωάννῃ, εἶπον τῷ Ἰορδάνῃ, στῆθι, ὁ κύριος ἦλθεν πρὸς ἡμᾶς, καὶ εὐθέως ἔστησαν τὰ ὕδατα. Τότε Ἰωάννης πρός-

Sunt præterea post Christi in cælum abitum constituti septem diaconi.

LXIV. *STEPHANVS protomartyr Domini nostri IESV Christi, qui lapidibus obrutus à Iudæis, occubuit.* LXV. *PHILIPPVS.* LXVI. *PROCHORVS.* LXVII. *NICANOR.* LXVIII. *TIMON.* LXIX. *PARMENIO.* LXX. *NICOLAVS.*

Hi omnes post Christi in cælum ascensum cum Apostolis peregrinati sunt in Euangelica prædicatione.

Porro creati sunt Episcopi. Primus Romæ Petrus: Alexandriæ Marcus Euangelista: Hierosolymis Iacobus Domini frater. Antiochiæ idem qui primo nominatus est Petrus. De enumeratis verò discipulis LXX *post explicatam* XII. *Apostolorum historiam tradit Clemens scriptor in quinto Hypotyposeon.*

Celebrantur etiam sanctæ quædam matronæ quæ post Christi in cælum reditum, Apostolos comitatæ sunt, quarum in Epistolis Paulus meminit. Phœbe, Triphosa, Eunice, Timothei Apostoli mater, Prisca, Persis, Prisca, Maria, Iulia, Appia, Tryphæna, Lois auia Timothei.

DE CHRISTO IESV DOMINO ET vero Deo nostro, nato, baptizato, passo compendiosa narratio.

Generatio Domini nostri IESV Christi veri Dei omnino ita se habet.

Natus est Dominus quinto & vicesimo de mensis Chyac, hoc est Decembris, hora septima † diei. Tinctus à Ioanne in Iordane XI. *Tybe (hoc est 6. Ianuarij) hora* X. *† noctis. Et Iordanis conuersus est retrorsum.*

† noctis legerim. † hic, lege diei, librarius credo inuertit.

Dixit autem Dominus Ioanni: Dic Iordani siste, Dominus venit ad nos. Et statim constitere aquæ. Tunc Ioannes ado-

προσεκύνησεν αὐτῷ λέγων. Ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρός με. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ κύριος. ἄφες ἄρτι, δεῖ γενέσθαι τοῦτο. Τότε καταβάντων αὐτῶν ἐπὶ τὸ ὕδωρ, ἀνεκάχλασαν τὰ ὕδατα ὥσπερ κεκερασμένον ὕδωρ. καὶ ὅτε ἀνέβη ἐκ τοῦ ὕδατος, εὐθέως ἀνεῴχθη ὁ οὐρανός, καὶ ἦλθεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὡς περιστερὰ πυροειδής. καὶ φωνὴ μεγάλη ἠκούσθη ὡς φωνὴ βροντῆς λέγουσα.

ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ Ο ΥΙΟΣ ΜΟΥ Ο ΑΓΑΠΗΤΟΣ, ΕΝ ΩΙ ΗΥΔΟΚΗΣΑ.

Ἔμεινεν δὲ ὁ Χριστὸς ζῶν ἡμῖν ἐν τῷ κόσμῳ θεραπεύων πᾶσαν νόσον, καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἔτη λγ', καὶ μῆνας γ'. Ἐν δὲ τῷ λδ' ἔτει ἐκρατήθη καὶ ἐσταυρώθη Φαμενὼθ κθ'. ἡμέρα τῆς σελήνης ιδ', παρασκευῆς οὔσης. ἀνέστη δὲ ἐν τριημέρῳ Φαμενὼθ ἀ. κυριακῆς οὔσης, σελήνης ις', ὥρα θ' τῆς νυκτός. ἀνελήφθη * πάσχων ὥρα θ' τῆς ἡμέρας.

Μαρτίῳ κγ'. Μαρτίῳ κε'. * Μαΐῳ γ'

σγ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ε', ιθ' ὑπ'. Ἀρουντίου καὶ Αἰνοβάρβου.

Ἐν τῷ κ' ἔτει Τιβερίου βασιλείας ἀρχὴν εἰληφότι ἀπὸ τῆς κα'. καὶ αὐτῆς τοῦ κατὰ Ῥωμαίους Μαρτίου μηνὸς τῆς παρούσης πέμπτης Ἰνδικτιῶνος, εἰκοστῷ πέμπτῳ ἔτει τῆς η' καὶ κ' ἐτηρίδος. τοῦ Ἡλίου καὶ δωδεκάτῳ τῆς θ', καὶ δέκα ἐννεαετηρίδος τῆς σελήνης, καὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων εὑρεθείσης τῆς ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης τῇ κα'. τοῦ κατὰ Ῥωμαίους Ἀπριλλίου μηνὸς ἐν ἡμέρᾳ ἕκτῃ τῆς ἑβδομάδος, καθὰ διὰ τῶν προκειμένων μεθόδων εὕρισκομεν, ἑόρτασαν πρῶτον πάσχα οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι, μετὰ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν τοῦ κυρίου. τὴν ἁγίαν δὲ αὐτοῦ ἀνάστασιν τῇ ιγ' ξανθικοῦ μηνός. αὐτοὶ οὖν πρώτως, ὡς εἴρηται, κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἐπιτελέσαντες, παρέδωκαν ταῖς ἁγίαις τοῦ ἁγίου θεοῦ ἐκκλησίαις, καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐπιτηρεῖν τὴν ιδ'. τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, μετὰ ἐπίβασιν τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἡ ἐαρινὴ ἰσημερία γίνεται, τουτέστιν τὴν κα' τοῦ κατὰ Ῥωμαίους

Μαρ-

adorauit eum: ego inquit, à te debeo baptizari, & tu venis ad me. Et Dominus: mitte modo, inquit, hoc fieri necesse est. Tum in aquam descendentibus efferbuit vnda, perinde quasi cum temperantur & infunduntur aquæ. Cum deinde ex Iordane ascenderet, illico patuit cælum, & descendit spiritus S. instar ignea fulgentis columbæ, ingénsq. vox audita est, non secus ac si tonitru reboaret qui dixit:

HIC EST FILIVS MEVS DILECTVS IN QVO MIHI COMPLACVI. Versatus est autem Christus nobiscum in terris, & morborum languorúmq. omnis generis mala curauit, annos XXXIII. *menses* III. *Quarto verò anno comprehensus & in crucem sublatus mense Phamenoth die* XXIX *hoc est* XXIII. *Martij die* XIV. *lunæ cum esset Parasceue. Surrexit post triduum Pharmuthi primo, die Dominico hoc est* XXV *Martij. luna* XVI *hora noctis* IX *In cælum assumtus mense Paschon hoc est 3. Maij hora diei nona.*

Phamenoth & Pharmuthi sunt Mēses Ægyptiaci, lege Pentaleontis diarium in mensibus conciliatis.

CCIII. OLYMPIAS.

Indictione V. XIX. *Tib Aruntio & Aënobarbo Cos.*

Anno XX. *Tiberij, qui imperium* XXI *Martij auspicatus est, vti Romani numerant, Indictione præsenti, anno quinto & vicesimo, vigintoctennalis solis, &* XII *anno nouēdecennalis (cycli) lunæ dictis Cos. cū* XIV *luna primi mensis in* X: *vti Romani ponunt, Aprilis incideret sancti Apostoli primum pascha, sexta hebdomadis, vti ex propositis rationibus deprehendimus, post Christi in cælum profectionē celebrarunt. Sanctam autem eius resurrectionē* XIII *Xantici hoc est Aprilis. Ipsi ergo primū, quēadmodū dictū est, hoc anno pascha celebrarunt, & sanctis Dei Ecclesiis quotannis celebrandū, decimaquarta luna primi mensis, post completum diem, illum in quem vernum æquinoctium incidit, tradiderunt, qui dies est apud Romanos* XXI. *Martij. Et quidem*

Cyclus solis vigintoctennalis.

quidem extra omnem controuersiam est, & magna mundi luminaria tertio post conditũ orbem die creata esse, & sacramentum mysticæ cœnæ, (tempore, quo Christus passus est,) triduo ante resurrectionem, à Domino institutum. Rectè definitũ est, vti pascha ante XV *Cal. Apriles nefas esset celebrare, nefas item post septimum Calendas Maias. Ita ergo definitis diebus ab* XI. *Cal. Apriles, vsq; ad septimum Cal. Maias decretum est vt pascha ageretur. Quodsi* XIV. *luna in Dominicam incidat, nos Ecclesiæ Catholicæ discipuli pascha in sequentem Dominicam reijcimus, ne cum Iudæis illud celebremus. Si autem in secundam fortè aut tertiam, aut quartam, aut quintam feriam, aut parasceuen, aut sabbatum, vt supra dictum est, incidat* XIV. *lunæ, nos Christiani in Dominicam, quæ illam feriam proximè sequitur, pascha differimus, quacunq; nimirum die propter Dominicam prorogata & extensa.*

Sed sunt qui contra omnium quæ in orbe sunt, Ecclesiarum morem festos dies celebrandi, nõ linguas tantum, sed manus quoque exerere ausi sunt, nec in hoc quoq; sanctam Dei Ecclesiam vexare cunctati, quod venerandum ex mortuis resurrectionis Domini Dei nostri diem, pascha appellitet, cum ignorent ipsi vt videtur, vim verbi quid sonet. Quod enim græcè dicitur Diabasis, & Ekbasis & hyperbasis hoc est, transitus, exitus, transgressio hoc Hebreaorũ idiomate Phasoch siue pascha nominatur.

Necessario ergo Ecclesia Dei non solum mortem Domini, sed & in vitam reditum pascha appellat, nam per Domini mortem & resurrectionem humanum genus transitum & aditum & exitum reperit, cum Dominus potestatem & imperium in mortem, ipsam inquam mortem & inferos & corruptionem acceperit. Si enim Christi mors hoc nobis contulit, multo magis resurrectio illius, quando ex mortuis in vitam redijt, nobis profuit, cum ipse sit primitiæ dormientium nunquam ad interitum & mortalitatem reuersurus.

Θάνατος γὰρ οὐκέτι κυριεύει κατὰ τὴν θείων ἀποστόλων διδασκαλίαν. δοκοῦσι δέ μοι οἱ κατηγορῆσαι τῆς Ἐκκλησίας ἐν τούτῳ τολμήσαντες, παρανοῆσαι τὴν ἐκ Λευιτικοῦ Μαρτυρίαν ἐν ᾗ φησὶ ὁ νομοθέτης. καὶ τῇ ιδ΄ τοῦ πρώτου μηνὸς ἀνὰ μέσον τῶν ἑσπερινῶν πάσχα τῷ κυρίῳ. καὶ ἐν τῇ ιε΄ τοῦ μηνὸς τούτου ἑορτὴ ἀζύμων τῷ κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. ὁμοίως καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν.

Ἀλλὰ τοὺς μὲν Ἰσραηλίτας πάσχα προσαγορεύειν τὴν ιδ΄ μόνον ὁ νομοθέτης προστάττει, ἐπειδὴ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ κατὰ θεῖον πρόσταγμα τὸν ἀμνὸν πρὸς ἑσπέραν ἔθυσαν, καὶ τῷ αἵματι αὐτοῦ τοὺς σταθμοὺς καὶ τὰς φλιὰς ἔχρισαν, καὶ τὰ κρέα ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἔφαγον, καὶ οὕτω μεσούσης τῆς νυκτός, καθὼς γέγραπται διερχόμενος ὁ θεὸς ἐν γῇ Αἰγύπτῳ πατάξαι τὰ πρωτότοκα τῶν Αἰγυπτίων θεασάμενος τὸ αἷμα τοὺς μὲν υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐσκέπασεν παρελθὼν αὐτῶν τὴν θύραν, καὶ μὴ ἀφεὶς τὸν ὀλοθρεύοντα πατάξαι τινὰ ἐξ αὐτῶν. Αἰγυπτίοις δὲ τὴν φθορὰν ἐνεπέσκηψεν, καὶ τὰ πρωτότοκα αὐτῶν ἀνεῖλεν. καὶ οὕτω μετὰ τὸ μεσονύκτιον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξήγαγεν ἐξ Αἰγύπτου. Γέγραπται γὰρ ἐν τῇ ἱερᾷ βίβλῳ τῆς ἐξόδου ἐπὶ λέξεως οὕτως. Ἐκάλεσεν δὲ Μωυσῆς πᾶσαν τὴν γερουσίαν Ἰσραὴλ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς. Ἀπέλθετε, λάβετε ὑμῖν πρόβατον κατὰ συγγενείας ὑμῶν, καὶ θύσατε τὸ πάσχα.

Λήψεσθε δὲ δέσμην ὑσσώπου, καὶ βάψαντες ἀπὸ τοῦ αἵματος ὅ ἐστι εἰς τὴν θύραν. καὶ θίξετε τῆς φλιᾶς, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν ἀπὸ τοῦ αἵματος ὅ ἐστι παρὰ τὴν θύραν. ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθε ἕκαστος τὴν θύραν τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἕως πρωΐ. καὶ παρελεύσεται κύριος πατάξαι τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ ὄψεται τὸ αἷμα ἐπὶ τῆς φλιᾶς, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν. καὶ παρελεύσεται κύριος τὴν θύραν, καὶ οὐκ ἀφήσει τὸν ὀλοθρεύοντα εἰσελθεῖν εἰς τὰς οἰκίας ὑμῶν πατάξαι καὶ φυλάξασθε τὸ ῥῆμα τοῦτο νόμιμον σεαυτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς σου ἕως αἰῶνος. ἐὰν δὲ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν δῷ κύριος ὑμῖν, καθότι ἐλάλησεν, καὶ φυλάξετε τὴν λατρείαν

Mors enim, vti diuina testantur dogmata, nihil amplius in illum juris habet. Videntur porro mihi delirare illi, qui accusatum veniunt Ecclesiam in hoc capite fidei, nec intelligere illum Leuitici locum & testimonium quum dicitur à Legislatore. Et quarta decima die primi mensis ad vesperam phase Domino. Et quinta decima mensis huius festum azymorum Domino, septem diebus comedetis azyma, & dies prima vocata, sancta erit vobis.

Sed Israëlitis quidem præcepit legis auctor vt quartam decimam duntaxat pascha appellitarent quod illa ipsa die ex præscripto diuinæ legis agnum ad vesperam immolarint, & sanguine illius limina & postes inunxerint, carnésq; ead. nocte comederint, & ita Dominus, vti scriptum est, media nocte transierit per Ægyptum, vt primogenita Ægyptiorum interficeret: spectato autem sanguine filiorum Israël defendit illos Deus, nec permisit transiens exterminatorem quemquam ex illis percuti. Ægyptiis autem exitium illatum est, quando illorum primogenita sustulit. Atq; hunc in modum post medium noctis Israëlitas ex Ægypto eduxit. Etenim in sacro Exodi volumine ad verbum ita perscriptum est: Vocauit Moyses omnes seniores Israël, & dixit ad illos; Ite, accipite agnum per cognationes vestras, & sacrificate pascha.

Accipietis autem fasciculum hyssopi, & tingentes ex sanguine qui apud januam, & tangetis limen, & vtrósq; postes à sanguine, qui est apud januam. Vos autem non egrediemini vnusquisque januam domus suæ vsq; ad mane. Et transibit Dominus ad percutiendum Ægyptios, & videbit sanguinem in limine, & super vtrósq; postes, & transibit Dominus januam, & non sinet exterminatorem ingredi in domos vestras ad percutiendum. Et seruabitis verbum hoc legitimum tibi & filijs tuis vsque ad sæculum. Si autem ingressi fueritis in terram, quam dederit Dominus vobis sicut locutus est, seruabitis cultũ

ταύτην. καὶ ἔσται ἐὰν λέγωσι πρὸς ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν. τίς ἡ λατρεία αὕτη; καὶ ἐρεῖτε αὐτοῖς. Θυσία τὸ πάσχα τοῦτο κυρίου, ὃς ἐσκέπασεν τοὺς οἴκους τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἡνίκα ἐπάταξεν τοὺς αἰγυπτίους. τοὺς δὲ οἴκους ἡμῶν ἐρρύσατο. καὶ κύψας ὁ λαὸς προσεκύνησεν. καὶ πάλιν ἐὰν ἐρωτήσει σε ὁ υἱός σου μετὰ ταῦτα λέγων. τί τοῦτο; ἐρεῖς αὐτῷ, ὅτι ἐν χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κύριος ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. ἡνίκα δὲ ἐσκλήρυνεν Φαραὼ ἐξαποστεῖλαι ἡμᾶς, ἀπέκτεινεν πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτου, ἀπὸ πρωτοτόκων ἕως πρωτοτόκων κτηνῶν. καὶ ἔσται σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, καὶ ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν σου. ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγέ με κύριος ἐξ αἰγύπτου. Τούτων οὖν οὕτως ὑπὸ τῆς θεοπνεύστου γραφῆς εἰρημένων, εἰκότως ἄρα ἐκείνην τὴν ἡμέραν μόνον πάσχα οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ προσηγόρευον. τὴν δὲ ιε΄ καὶ τὰς μετ' αὐτὴν ϛ΄ ἡμέρας ἑορτὴ ἀζύμων. ὅθεν τὴν Ἑβραΐδα γλῶσσαν εἰς τὴν ἑλληνίδα φωνὴν μεταβάλλοντες διαβατήρια, καὶ ὑπερβάσια τὴν ἑορτὴν ταύτην ἐκάλουν, ὡς ἔστιν τοῦτο γνῶναι ἔκ τε τῶν παρ' Ἑβραίοις σοφῶν, Φίλωνος λέγω καὶ Ἰωσήπου. Ἡ δὲ τοῦ θεοῦ ἐκκλησία, οὐ μόνον τὸ πάθος, καὶ θάνατον τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ πάσχα ὀνομάζει ἀναγκαίως, διὰ τὴν ῥηθεῖσαν αἰτίαν, εἰ καὶ ἐν οἵᾳ δήποτε ἡμέρᾳ τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν τῶν μετὰ τὴν ιδ΄ τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης εὑρεθείη αὕτη. λέγω δὲ ἡ ἀνάστασις ἑορταζομένη. ὅθεν Βασίλειος ὁ μέγας Καισαρείας Καππαδοκίας Ἐπίσκοπος γεγονὼς, ἐν τῷ λόγῳ τῷ προτρεπτικῷ εἰς τὸ βάπτισμα μεγάλῃ τῇ φωνῇ κηρύττει βοῶν. Πᾶς μὲν οὖν χρόνος εὐκαιρίαν ἔχει πρὸς τὴν διὰ τοῦ βαπτίσματος σωτηρίαν. κἂν νύκτα εἴπῃς κἂν ἡμέραν, κἂν ὥραν, κἂν στιγμὴν χρόνου, κἂν τὸ βραχύτατον πολλῷ δὲ δήπου εἰκὸς ἐπιτηδειότερον εἶναι τὸν οἰκειότατον. Τί δ' ἂν γένοιτο τῆς ἡμέρας τοῦ πάσχα συγγενέστερον πρὸς τὸ βάπτισμα; ἡ μὲν γὰρ ἡμέρα μνημόσυνόν ἐστιν ἀναστάσεως. τὸ δὲ βάπτισμα δύναμίς ἐστι πρὸς τὴν ἀνάστασιν. Ἐν τοίνυν τῇ ἀναστασίμῳ τῆς ἀναστάσεως τὴν

χάριν

hunc. Et erit, si dixerint ad vos filij vestri: quis cultus hic? Et dicetis illis victima pascha hoc Domino, qui protexit domos filiorum Israël in Ægypto, quando percussit Ægyptios, domos autem nostras liberauit. incuruatusq; populus adorauit. Et rursum si interrogauerit te filius tuus post hæc dicens. Quid hoc? dices illi, quoniam in manu forti eduxit nos Dominus ex Egypto, è domo seruitutis, quando Pharao indurauerat cor ne dimitteret nos, interfecit Dominus omne primogenitum in terra Ægypti à primogenitis hominum vsq; ad primogenita jumentorum. Et erit signum in manu tua, & immotum ante oculos tuos. In manu enim potenti eduxit me Dominus ex Ægypto. His igitur à Deo dictatis oraculis diuinarum literarum, ita declaratis merito Israëlitæ solum illum diem (X LV. pascha nominarunt, Quintamdecimam verò, & sex insequentes festum azymorum. Vnde qui Hebræam linguam in idioma græcum transtulerunt, Diabateria & Hyperbasia (quasi dicas dies transitus & exitus festum hoc cognominarunt, quod licet discere ex Hebræorum sapientibus, Philone inquam & Iosepho. Ecclesia vero Dei non solum Christi supplicium & mortem, sed & resurrectionẽ eius pascha necessario appellat, cuius caussa jam ante est explicata in quamcunque demum diem ex septem, post quartam decimam inciderit, dies resurrectionis. Vnde Basilius Magnus Cæsareæ Cappadociæ Episcopus in adhortatione sua de baptismo ingenti voce prædicabundus declamat. Omne quidem tempus oportunum est ad salutarem baptismatis fontem excipiendum siue diem nominaris, siue noctem, siue horam, siue momentum, siue quid momẽto breuius est: sed jure meritissimo oportunior est, dies proprius & ad eam rem designatus. Quid autem die paschæ cognatius ad baptismum? Hæc enim dies monimentum est resurrectionis. Baptismus autem janua est ad resurrectionem. Recipiamus ergo his paschalibus ferijs pignus & gratiam resurrectionis. Et

λύσατο νόμος, καὶ τῇ τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς τῇ τρίτῃ τοῦ Ἀρτεμισίου μηνὸς ἐν ἡμέρᾳ πέμπτῃ τῆς ἑβδομάδος. καὶ καθὼς γέγραπται. ἀνάστηθι κύριε εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου. καὶ ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ἑρμηνεύων τὸν ρλα΄ ψαλμὸν ἔγραψεν οὕτως. ἀνάστηθι κύριε εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν ἐπισπεύδουσιν αὐτοῦ. σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου, τὴν ἁγίαν αὐτοῦ σάρκα φησί, μετ' αὐτῆς γὰρ ἀνελήφθη. οὐ γὰρ ἀποσαρκοῦται εἰς τοὺς ἀκηράτους αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάληψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ὅσοι τῆς τοῦ δεσπότου Χριστοῦ κλήσεως δι' οἰκεῖον φιλανθρωπίας γεγόναμεν ἄξιοι, τὸ σκιῶδες πάσχα οὐκ ἔτι ἐπετελέσαμεν. παρῆλθε γὰρ ἡ σκιὰ τοῦ νόμου, τῆς χάριτος ἐπελθούσης, καὶ τῇ ιγ΄ τοῦ ῥηθέντος Ἀρτεμισίου μηνὸς ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ αὐτῇ τῇ πεντηκοστῇ ἡμέρᾳ τῆς σωτηριώδους ἀναστάσεως, ἐπεδήμησε τοῖς Ἀποστόλοις ἐν πυρίναις γλώσσαις τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἕνα ἕκαστον αὐτῶν. Πλησθέντες δὲ οἱ ἀπόστολοι πνεύματος ἁγίου, ἤρξαντο κηρύσσειν τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας. ἐξ ἧς κανονίζοντες τὴν διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν γενομένην ἀνάστασιν, ἐν τῇ ἁγίᾳ κυριακῇ ἑορτάζομεν τὸ ἐκκλησιαστικὸν κήρυγμα η΄ ἡμέρας, ὡς φησὶν ὁ ἅγιος Ἰωάννης. καὶ ἐκ τότου τοῦ ἐνιαυτοῦ ἠρξάμεθα ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ἑορτάζειν τὴν ζωοποιὸν ἀναστάσιμον ἑορτὴν τοῦ κυρίου, καὶ δεσπότου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, Ἀμήν.

Εἰσὶν δὲ καὶ ἐπίσημοι τῶν Ἀποστόλων γεγονότες μετὰ τοὺς προγεγραμμένους ιβ΄ μαθητὰς τοῦ κυρίου Χριστοῦ τὸ ιε΄ ἔτος τῆς Τιβερίου Καίσαρος Μοναρχίας, οἵτινες μετὰ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν τοῦ κυρίου, * καὶ αὐτοὶ εἰσὶν οἵδε.

* [illegible]

νζ΄ ΒΑΡΝΑΒΑΣ, νη΄ ΜΑΡΚΟΣ ὁ Εὐαγγελιστής, νθ΄ ΣΙΛΑΣ. ξ΄ ΛΟΥΚΑΣ ὁ ἰατρὸς καὶ Εὐαγγελιστὴς γενόμενος, περὶ οὗ Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Κολοσσαεῖς ἐμνημόνευσε ἐπιστολῇ. ξα΄ ΤΙΜΟΘΕΟΣ, ξβ΄ ΣΙΛΟΥΑΝΟΣ, ξγ΄ ΤΙΤΟΣ.

Εἰσὶν

vero die post resurrectionem suam Dominus noster IESVS CHRISTVS *in cœlum assumtus est tertio die Maij, feria quinta hebdomadis, & quemadmodum scriptum est. Surge Domine in requiem tuam, tu & arca sanctificationis tuæ. Et D. Athanasius in* CXXXI. *psalmi explanatione hunc in modum scripsit. Surge Domine in requiem tuam: ascensum in cœlum ipsius accelerant: Tu & arca sanctificationis tuæ: sanctum ipsius corpus dicit, cum hoc enim assumtus est. neq; enim humanitatis naturam vnquam in omnes æternitates exuit.*

Post Domini nostri Iesu Christi profectionem in cœlum & exauctoratione gentis Iudæorum, nos, quotquot Domini nostri clemētiâ & misericordiâ dignati sumus vocatione pascha illud, quod vmbra & figura fuit, non amplius celebrauimus. Legis enim vmbra, gratia præsente euanuit. Et XIII. *dicti mensis Maij die Dominica ipsa pentecoste, hoc est, quinquagesima die post salutarē resurrectionem spiritus sanctus in flammantiū linguarum specie ad Apostolos venit, & sedit super vnumquemq; eorū. Repleti ergo spiritu S. Apostoli cœperunt promulgare Euangelium de regno Dei. Ex quo tempore sancita salutari nobis resurrectionis die sanctâ Dominicâ celebramus Ecclesiasticum præconium die octauo, vt tradit S. Ioannes. Et ab hoc anno nos Christiani cœpimus colere diem resurrectionis nobis vitam conferentis, diem (inquam) festum Domini & regis nostri Iesu Christi veri Dei nostri, cui gloria in omnes æternitates, Amen.*

Sunt & alij quasi inter Apostolos XII. *supra ad* XV. *Tiberij Cæsaris imperij numeratos illustres viri, qui post Christi ad cœlum ascensum floruêre. Quorum nomina hæc sunt.* LVII. *BARNABAS.* LVIII. *MARCVS Euangelista.* LIX. *SILAS.* LX. *LVCAS medicus & Euangelista, de quo Paulus in Epistola ad Colossenses mentionem facit.* LXI. *TIMOTHEVS.* LXII. *SILVANVS.* LXIII. *TITVS.*

Εἰσὶν δὲ ζ´ ἀναβαστεθέντες διάκονοι μετὰ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν τοῦ κυρίου ζ´.

ξδ´ ΣΤΕΦΑΝΟΣ ὁ πρῶτος μάρτυρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς καὶ ἀνῃρέθη λιθοβοληθεὶς ὑπὸ Ἰουδαίων. ξε´ ΦΙΛΙΠΠΟΣ. ξς´ ΠΡΟΧΟΡΟΣ. ξζ´ ΝΙΚΑΝΩΡ. ξη´ ΤΙΜΩΝ. ξθ´ ΠΑΡΜΕΝΙΩΝ. ο´ ΝΙΚΟΛΑΟΣ.

Οὗτοι πάντες γεγόνασιν συνέκδημοι τοῖς Ἀποστόλοις μετὰ τὴν τοῦ κυρίου εἰς οὐρανὸν ἀνάληψιν.

Εἶτα ἐχειροτονήθησαν Ἐπίσκοποι. Πρῶτος ἐν Ῥώμῃ Πέτρος. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μάρκος ὁ Εὐαγγελιστής. ἐν Ἱεροσολύμοις Ἰάκωβος ὁ ἀδελφὸς τοῦ κυρίου. Ἐν Ἀντιοχείᾳ ὁ προειρημένος Ἀπόστολος Πέτρος. Περὶ δὲ τῶν προγεγραμμένων ο´ μαθητῶν τῶν μετὰ τοὺς ιβ´ προτεταγμένους ἱστορεῖ Κλήμης ὁ συγγραφεὺς ἐν τῇ πέμπτῃ ὑποτυπώσεων.

Εἰσὶν δὲ καὶ αἱ παρακολουθήσασαι τοῖς Ἀποστόλοις ἅγιαι γυναῖκες μετὰ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν τοῦ κυρίου. περὶ ὧν ἐπιστέλλων Παῦλος ἐμνημόνευσεν. Φοίβη, Τριφῶσα, Εὐνίκη τοῦ Ἀποστόλου Τιμοθέου μήτηρ, Πρίσκα, Πέρσις, Πρίσκα, Μαρία, Ἰουλία, Ἀππία, Τρύφαινα, Λωὶς μάμμη Τιμοθέου τοῦ Ἀποστόλου.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΥρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ Πάσχα σύντομος διήγησις.

Ἡ καθολικὴ γέννησις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἐστιν αὕτη.

Ἐγεννήθη Χυὰκ κε´ ὥρα ζ´, τῆς * ἡμέρας. Ἐβαπτίσθη τυβὶ ια´, ὥρα ι´, τῆς † νυκτὸς ὑπὸ Ἰωάννου ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ. καὶ ὁ Ἰορδάνης ἀνεπόδησεν εἰς τὰ ὀπίσω.

*νυκτὸς lego. † ἡμέρας lego librarij vitio inuersa.

Εἶπεν δὲ ὁ κύριος τῷ Ἰωάννῃ, εἰπὸν τῷ Ἰορδάνῃ, στῆθι, ὁ κύριος ἦλθεν πρὸς ἡμᾶς, καὶ εὐθέως ἔστησαν τὰ ὕδατα. Τότε Ἰωάννης πρὸς-

Sunt præterea post Christi in cælum abitum constituti septem diaconi.

LXIV. *STEPHANVS protomartyr Domini nostri IESV Christi, qui lapidibus obrutus à Iudæis, occubuit.* LXV. *PHILIPPVS.* LXVI. *PROCHORVS.* LXVII. *NICANOR.* LXVIII. *TIMON.* LXIX. *PARMENIO.* LXX. *NICOLAVS.*

Hi omnes post Christi in cælum ascensum cum Apostolis peregrinati sunt in Euangelica prædicatione.

Porro creati sunt Episcopi. Primus Romæ Petrus: Alexandriæ Marcus Euangelista: Hierosolymis Iacobus Domini frater. Antiochiæ idem qui primo nominatus est Petrus. De enumeratis verò discipulis LXX *post explicatam* XII. *Apostolorum historiam tradit Clemens scriptor in quinto Hypotyposeon.*

Celebrantur etiam sanctæ quædam matronæ quæ post Christi in cælum reditum, Apostolos comitatæ sunt, quarum in Epistolis Paulus meminit. Phœbe, Triphosa, Eunice, Timothei Apostoli mater, Prisca, Persis, Prisca, Maria, Iulia, Appia, Tryphæna, Lois auia Timothei.

DE CHRISTO IESV DOMINO ET vero Deo nostro, nato, baptizato, passo compendiosa narratio.

Generatio Domini nostri IESV Christi veri Dei omnino ita se habet.

Natus est Dominus quinto & vicesimo de mensis Chyac, hoc est Decembris, hora septima † diei. Tinctus à Ioanne in Iordane XI. *Tybe (hoc est 6. Ianuarij) hora* X. *† noctis. Et Iordanis conuersus est retrorsum.*

† noctis legerim. † hic, lege diei, librarius credo inuertit.

Dixit autem Dominus Ioanni: Dic Iordani siste, Dominus venit ad nos. Et statim constitere aquæ. Tunc Ioannes

 ado-

προσεκύνησεν αὐτῷ λέγων. Εγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρός με. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ κύριος. ἄφες ἄρτι, δεῖ γενέσθαι τοῦτο. Τότε καταβάντων αὐτῶν ἐπὶ τὸ ὕδωρ, ἀνεκάχλασαν τὰ ὕδατα ὥσπερ κεκερασμένον ὕδωρ. καὶ ὅτε ἀνέβη ἐκ τοῦ ὕδατος, εὐθέως ἀνεῴχθη ὁ οὐρανὸς, καὶ ἦλθεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὡς περιστερὰ πυροειδής. καὶ φωνὴ μεγάλη ἠκούσθη ὡς φωνὴ βροντῆς λέγουσα.

ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ Ο ΥΙΟΣ ΜΟΥ Ο ΑΓΑΠΗΤΟΣ, ΕΝ ΩΙ ΗΥΔΟΚΗΣΑ.

Εμεινεν δὲ ὁ Χριστὸς σὺν ἡμῖν ἐν τῷ κόσμῳ θεραπεύων πᾶσαν νόσον, καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἔτη λγ΄, καὶ μῆνας γ΄. Εν δὲ τῷ λδ΄ ἔτει ἐκρατήθη καὶ ἐσταυρώθη Φαμενὼθ κθ΄. ἡμέρα τῆς σελήνης ιδ΄, παρασκευῆς οὔσης. ἀνέστη δὲ ἐν τριημέρῳ Φαρμουθὶ α΄. κυριακῆς οὔσης, σελήνης ις΄, ὥρα θ΄ τῆς νυκτὸς. ἀνελήφθη Παχὼν ὥρα θ΄ τῆς ἡμέρας.

Μαρτίῳ κγ΄.
Μαρτίῳ κε΄.
Μαΐῳ γ΄

σγ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ε΄, ιθ΄ ὑπ΄. Αρουντίου καὶ Λενοβάρβου.

Εν τῷ κ΄ ἔτει Τιβερίου βασιλείας ἀρχὴν εἰληφότι ἀπὸ τῆς κα΄. καὶ αὐτῆς τοῦ κατὰ Ρωμαίους Μαρτίου μηνὸς τῆς παρούσης πέμπτης Ινδικτιῶνος, εἰκοστῷ πέμπτῳ ἔτει τῆς η΄ καὶ κ΄ ἐτηρίδος. τοῦ Ηλίου καὶ δωδεκάτῳ τῆς θ΄, καὶ δέκα ἐτηρίδος τῆς σελήνης, καὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων εὑρεθείσης τῆς ιδ΄ τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης τῇ κα΄. τοῦ κατὰ Ρωμαίους Απριλλίου μηνὸς ἐν ἡμέρᾳ ἕκτῃ τῆς ἑβδομάδος, καθὰ διὰ τῶν προκειμένων μεθόδων εὑρίσκομεν, ἑόρτασαν πρῶτον πάσχα οἱ ἅγιοι Απόστολοι, μετὰ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν τοῦ κυρίου. τὴν ἁγίαν δὲ αὐτοῦ ἀνάστασιν τῇ ιγ΄ ξανθικοῦ μηνὸς. αὐτοὶ οὖν πρώτως, ὡς εἴρηται, κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἐπιτελέσαντες, παρέδωκαν ταῖς ἁγίαις τοῦ ἁγίου θεοῦ ἐκκλησίαις, καθ᾽ ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐπιτηρεῖν τὴν ιδ΄. τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, μετὰ ἐπίβασιν τῆς ἡμέρας καθ᾽ ἣν ἡ ἐαρινὴ ἰσημερία γίνεται, τουτέστιν τὴν κα΄ τοῦ κατὰ Ρωμαίους Μαρ-

adorauit eum: ego inquit, à te debeo baptizari, & tu venis ad me. Et Dominus: mitte modo, inquit, hoc fieri necesse est. Tum in aquam descendentibus efferbuit vnda, perinde quasi cum temperantur & infunduntur aquæ. Cum deinde ex Iordane ascenderet, illico patuit cælum, & descendit spiritus S. instar igne fulgentis columbæ, ingénsq; vox audita est, non secus ac si tonitru reboaret qui dixit:

HIC EST FILIVS MEVS DILECTVS IN QVO MIHI COMPLACVI. Versatus est autem Christus nobiscum in terris, & morborum languorúmq; omnis generis mala curauit, annos XXXIII. menses III. Quarto verò anno comprehensus & in crucem sublatus mense Phamenoth die XXIX hoc est XXIII. Martij die XIV. lunæ cum esset Parasceue. Surrexit post triduum Pharmuthi primo, die Dominico hoc est XXV. Martij. luna XVI hora noctis IX In cælum assumtus mense Paschon hoc est 3. Maij hora diei nona. Phamenoth & Pharmuthi sunt Mēses Ægyptiaci, lege Pentaleontis diarium in mensibus conciliatis.

CCIII. OLYMPIAS.

Indictione V. XIX. Tib Aruntio & Aënobarbo Cos.

Anno XX. Tiberij, qui imperium XXI Martij auspicatus est, vti Romani numerant, Indictione præsenti, anno quinto & vicesimo, vigintoctennalis solis, & XII anno nouēdecennalis (cycli) luna dictis Cos. cū XIV luna primi mensis in XI vti Romani ponunt, Aprilis incideret, sancti Apostoli primum pascha, sexta hebdomadis, vti ex propositis rationibus deprehendimus, post Christi in cælum profectionē celebrarunt. Sanctam autem eius resurrectionē XIII Xantici hoc est Aprilis. Ipsi ergo primū, quēadmodū dictū est, hoc anno pascha celebrarunt, & sanctis Dei Ecclesiis quotannis celebrandū, decimaquarta luna primi mensis, post completum diem, illum in quem vernum æquinoctium incidit, tradiderunt, qui dies est apud Romanos XXI. Martij. Et Cyclus solis vigintoctennalis.

quidem

quidem extra omnem controuersiam est, & magna mundi luminaria tertio post conditũ orbem die creata esse, & sacramentum mysticæ cœnæ, (tempore, quo Christus passus est,) triduo ante resurrectionem, à Domino institutum. Rectè definitũ est, uti pascha ante XV Cal. Apriles nefas esset celebrare, nefas item post septimum Calendas Maias. Ita ergo definitis diebus ab XI. Cal. Apriles, usq; ad septimum Cal. Maias decretum est ut pascha ageretur. Quod si XIV. luna in Dominicam incidat, nos Ecclesiæ Catholicæ discipuli pascha in sequentem Dominicam reijcimus, ne cum Iudæis illud celebremus. Si autem in secundam fortè aut tertiam, aut quartam, aut quintam feriam, aut parasceuen, aut sabbatum, ut supra dictum est, incidat XIV. lunæ, nos Christiani in Dominicam, quæ illam feriam proximè sequitur, pascha differimus, quacunq; nimirum die propter Dominicam prorogata & extensa.

Sed sunt qui contra omnium quæ in orbe sunt, Ecclesiarum morem festos dies celebrandi, nõ linguas tantum, sed manus quoque exerere ausi sunt, nec in hoc quoq; sanctam Dei Ecclesiam vexare cunctati, quod venerandum ex mortuis resurrectionis Domini Dei nostri diem, pascha appellitet, cum ignorent ipsi ut videtur, vim verbi quid sonet. Quod enim græcè dicitur Diabasis, & Ekbasis & hyperbasis hoc est, transitus, exitus, transgressio hoc Hebreæorũ idiomate Phasoch siue pascha nominatur.

Necessario ergo Ecclesia Dei non solum mortem Domini, sed & in vitam reditum pascha appellat, nam per Domini mortem & resurrectionem humanum genus transitum & aditum & exitum reperit, cum Dominas potestatem & imperium in mortem, ipsam inquam mortem & inferos & corruptionem acceperit. Si enim Christi mors hoc nobis contulit, multo magis resurrectio illius, quando ex mortuis in vitam redijt, nobis profuit, cum ipse sit primitiæ dormientium nunquam ad interitum & mortalitatem reuersurus.

Θάνατος γὰρ οὐκέτι κυριεύει κατὰ τὴν θείων ἀποστόλων διδασκαλίαν. δοκοῦσι δέ μοι οἱ κατηγορῆσαι τῆς Ἐκκλησίας ἐν τούτῳ τολμήσαντες, παρανοῆσαι τὴν ἐκ Λευιτικοῦ Μαρτυρίαν ἐν ᾗ φησὶ ὁ νομοθέτης. καὶ τῇ ιδʹ τοῦ πρώτου μηνὸς ἀνὰ μέσον τῶν ἑσπερινῶν πάσχα τῷ κυρίῳ. καὶ ἐν τῇ ιεʹ τοῦ μηνὸς τούτου ἑορτὴ ἀζύμων τῷ κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. ὁμοίως καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν.

Ἀλλὰ τοὺς μὲν Ἰσραηλίτας πάσχα προσαγορεύειν τὴν ιδʹ μόνον ὁ νομοθέτης προστάττει, ἐπειδὴ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ κατὰ θεῖον πρόσταγμα τὸν ἀμνὸν πρὸς ἑσπέραν ἔθυσαν, καὶ τῷ αἵματι αὐτοῦ τοὺς σταθμοὺς καὶ τὰς φλιὰς ἔχρισαν, καὶ τὰ κρέα ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἔφαγον, καὶ οὕτω μεσούσης τῆς νυκτὸς, καθὼς γέγραπται διερχόμενος ὁ θεὸς ἐν γῇ Αἰγύπτῳ πατάξαι τὰ πρωτότοκα τῶν Αἰγυπτίων θεασάμενος τὸ αἷμα τοὺς μὲν υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐσκέπασεν παρελθὼν αὐτῶν τὴν θύραν, καὶ μὴ ἀφεὶς τὸν ὀλοθρεύοντα πατάξαι τινὰ ἐξ αὐτῶν. Αἰγυπτίοις δὲ τὴν φθορὰν ἐνεπέσκηψεν, καὶ τὰ πρωτότοκα αὐτῶν ἀνεῖλεν. καὶ οὕτω μετὰ τὸ μεσονύκτιον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξήγαγεν ἐξ Αἰγύπτου. Γέγραπται γὰρ ἐν τῇ ἱερᾷ βίβλῳ τῆς ἐξόδου ἐπὶ λέξεως οὕτως. Ἐκάλεσεν δὲ Μωυσῆς πᾶσαν τὴν γερουσίαν Ἰσραὴλ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς. Ἀπέλθετε, λάβετε ὑμῖν πρόβατον κατὰ συγγενείας ὑμῶν, καὶ θύσατε τὸ πάσχα.

Λήψεσθε δὲ δέσμην ὑσσώπου, καὶ βάψαντες ἀπὸ τοῦ αἵματος ὅ ἐστι εἰς τὴν θύραν. καὶ θίξετε τῆς φλιᾶς, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν ἀπὸ τοῦ αἵματος ὅ ἐστι παρὰ τὴν θύραν. ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθε ἕκαστος τὴν θύραν τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἕως πρωΐ. καὶ παρελεύσεται κύριος πατάξαι τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ ὄψεται τὸ αἷμα ἐπὶ τῆς φλιᾶς, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν. καὶ παρελεύσεται κύριος τὴν θύραν, καὶ οὐκ ἀφήσει τὸν ὀλοθρεύοντα εἰσελθεῖν εἰς τὰς οἰκίας ὑμῶν πατάξαι καὶ φυλάξασθε τὸ ῥῆμα τοῦτο νόμιμον σεαυτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς σου ἕως αἰῶνος. ἐὰν δὲ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν δῷ κύριος ὑμῖν, καθότι ἐλάλησεν, καὶ φυλάξετε τὴν λατρείαν ταύ-

Mors enim, vti diuina testantur dogmata, nihil ampius in illum juris habet. Videntur porro mihi delirare illi, qui accusatum veniunt Ecclesiam in hoc capite fidei, nec intelligere illum Leuitici locum & testimoninm quum dicitur à Legislatore. Et quarta decima die primi mensis ad vesperam phase Domino. Et quinta decima mensis huius festum azymorum Domino. septem diebus comedetis azyma, & dies prima vocata, sancta erit vobis.

Sed Israëlitis quidem præcepit legis auctor vt quartam decimam duntaxat pascha appellitarent quod illa ipsa die ex præscripto diuinæ legis agnum ad vesperam immolarint, & sanguine illius limina & postes inunxerint, carnésq; ead. nocte comederint, & ita Dominus, vti scriptum est, media nocte transierit per Ægyptum, vt primogenita Ægyptiorum intersiceret; spectato autem sanguine filiorum Israël defendit illos Deus, nec permisit transiens exterminatorem quemquam ex illis percuti. Ægyptiis autem exitium illatum est, quando illorum primogenita sustulit. Atq; hunc in modum post medium noctis Israëlitas ex Ægypto eduxit. Etenim in sacro Exodi volumine ad verbum ita perscriptum est: Vocauit Moyses omnes seniores Israël, & dixit ad illos; Ite, accipite agnum per cognationes vestras, & sacrificate pascha.

Accipietis autem fasciculum hyssopi, & tingentes ex sanguine qui apud januam, & tangetis limen, & vtrósq; postes à sanguine, qui est apud januam. Vos autem non egrediemini vnusquisque januam domus suæ vsq; ad mane. Et transibit Dominus ad percutiendum Ægyptios, & videbit sanguinem in limine, & super vtrósq; postes, & transibit Dominus januam, & non sinet exterminatorem ingredi in domos vestras ad percutiendum. Et seruabitis verbum hoc legitimum tibi & filijs tuis vsque ad sæculum. Si autem ingressi fueritis in terram, quam dederit Dominus vobis sicut locutus est, seruabitis cultũ

*hunc. Et erit, si dixerint ad vos filij vestri: quis cultus hic? Et dicetis illis victima pascha hoc Domino, qui protexit domos filiorum Israël in Ægypto, quando percussit Ægyptios, domos autem nostras liberauit. incuruatusq; populus adorauit. Et rursum. si interrogauerit te filius tuus post hæc dicens. Quid hoc? dices illi, quoniam in manu forti eduxit nos Dominus ex Egypto, è domo seruitutis, quando Pharao indurauerat cor ne dimitteret nos, interfecit Dominus omne primogenitum in terra Ægypti à primogenitis hominum vsq; ad primogenita jumentorum. Et erit signum in manu tua, & immotum ante oculos tuos. In manu enim potenti eduxit me Dominus ex Ægypto. His igitur à Deo dictatis oraculis diuinarum literarum, ita declaratis merito Israëlitæ solum illum diem (*X LV.* pascha nominarunt, Quintamdecimam verò, & sex insequentes festum azymorum. Vnde qui Hebræam linguam in idioma græcum transtulerunt, Diabateria & Hyperbasia (quasi dicas dies transitus & exitus festum hoc cognominarunt, quod licet discere ex Hebræorum sapientibus, Philone inquam & Iosepho. Ecclesia vero Dei non solum Christi supplicium & mortem, sed & resurrectionē eius pascha necessario appellat, cuius caussa jam ante est explicata in quamcunque demum diem ex septem, post quartam decimam inciderit, dies resurrectionis. Vnde Basilius Magnus Cæsareæ Cappadociæ Episcopus in adhortatione sua de baptismo ingenti voce prædicabundus declamat. Omne quidem tempus oportunum est ad salutarem baptismatis fontem excipiendum siue diem nominaris, siue noctem, siue horam, siue momentum, siue quid momēto breuius est: sed jure meritissimo oportunior est, dies proprius & ad eam rem designatus. Quid autem die paschæ cognatius ad baptismum? Hæc enim dies monimentum est resurrectionis. Baptismus autem janua est ad resurrectionem. Recipiamus ergo his paschalibus ferijs pignus & gratiam resurrectionis. Et*

χάριν ὑποδεξώμεθα. καὶ Γρηγόριος δὲ ὁ Θεολόγος ἐν τῷ εἰς τὸ πάσχα λόγῳ οὗ ἡ ἀρχή. Ἐπὶ τῆς φυλακῆς μου στήσομαι, φησὶν ὁ θαυμάσιος Ἀμβακοὺμ, τὰ παραπλήσια διδάσκει γράφων ὧδέ πως. Πάσχα κυρίου πάσχα, καὶ πάλιν ἐρῶ πάσχα τιμὴ τῆς ἁγίας τριάδος. αὕτη ἑορτῶν ἡμῖν ἑορτὴ, καὶ πανηγύρεων πανήγυρις, τοσοῦτον ὑπεραίρουσα οὐ τὰς ἀνθρωπικὰς μόνον, καὶ χαμαὶ ἐρχομένας, ἀλλ' ἤδη καὶ τὰς αὐτοῦ Χριστοῦ καὶ ἐπ' αὐτῷ τελουμένας, ὅσον ἀστέρος ἥλιος. Καλὴ μὲν οὖν χθὲς ἡμῖν λαμπροφορία καὶ φωταγωγία, ἣν ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ συνεστάμεθα πᾶν γένος ἀνθρώπων μικροῦ δεῖν, καὶ ἀξία πᾶσα, δαψιλεῖ τῷ πυρὶ τὴν νύκτα καταφωτίζοντες, καὶ τοῦ μεγάλου φωτὸς ἀντίτυπος. ὅσον τε οὐρανὸς ἄνωθεν φρυκτωρεῖ κόσμον ὅλον αὐγάζων τοῖς παρ' ἑαυτοῦ κάλλεσι. καὶ ὅσον ὑπερουράνιον ἔν τε ἀγγέλοις τῇ πρώτῃ φωτεινῇ φύσει μετὰ τὴν πρώτην τὸ ἐκεῖθεν * καταυγάζεται. καὶ ὅσον ἐν τῇ τριάδι

καταυγάζεται.

παρ' ἧς φῶς ἅπαν συνέστηκεν ἐξ ἀμερίστου φωτὸς μεριζόμενον, καὶ τιμώμενον. καλλίων δὲ ἡ σήμερον καὶ περιφανεστέρα ὅσον. χθὲς μὲν πρόδρομον ἦν τοῦ μεγάλου φωτὸς ἀνισταμένου τὸ φῶς, καὶ οἷον εὐφροσύνη τις προεόρτιος.

Σήμερον δὲ τὴν ἀνάστασιν αὐτὴν ἑορτάζομεν, οὐκέτι ἐλπιζομένην, ἀλλ' ἤδη γεγενημένην, καὶ κόσμον ὅλον ἑαυτῇ συνάγουσαν.

Ἐκ τῶν ἱερῶν τοίνυν καὶ Θεοπνεύστων λογίων, καὶ τῶν ὁσίων τῆς Ἐκκλησίας διδασκάλων ταῦτα σαφῶς διδαχθέντες μετὰ παρρησίας οἱ τῆς ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας λέγωμεν τὸ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐθύθη καὶ ἀνέστη Χριστὸς, καὶ πάσχα ὀνομάζομεν, ὡς ἀνώτερον εἴρηται, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καὶ τὴν ἀνάστασιν.

Εἶτα γνῶναι βουλόμενοι καὶ τὴν ιδ΄ τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, τὸ πότε ἔφθασεν αὐτὴ, τὰ ,εφμ΄ ἔτη ποιοῦμεν παρὰ τῶν ιθ΄. ιθ΄, σ΄, γ ω΄. ιθ΄, ζ γίνονται μψι΄. ιθ΄ μία, γίνονται ιθ΄, λοιπὸν ια΄ τὸ κὖν ια΄ ἔτος τοῦ κατὰ φύσιν ιθ΄ ἀστερίδος ἔχει προσκειμένην ἐπακτὴν μίαν. ταύτῃ προστίθεμεν ιγ΄ τὰς πρὸ

τῶν

Gregorius ille Theologus in oratione paschali, cuius hoc initium. (In custodia mea stabo, inquit diuinus Abacuc,) omnino gemina docet cùm ita scribit: Pascha Domini, Pascha, iterum dico Pascha honor sacrosanctæ Triados. Hoc est festorum festum, & celebritas celebritatum, tanto reliquis omnibus non humanis tantum & ab hominibus profectis, sed ipsis Christi festis diebus clarius quanto sol stellas superat claritate. Illustris quidem nobis & hesterna lux plena luminum & lucernarum quas gestauimus fuit, quam publicè priuatimque omnes prope mortales, & omnes omnium dignitatum ordines pulsa crebris ignibus nocte, peregimus, lux inquam magni illius solis vmbra, tanto magis vmbra, quanto cælum altius totum terrarum orbem suis ornamentis illustrat, quantóq; clarius illud lumen, quod supra cæleste est & in beatis mentibus, (veluti prima lucida natura, post principem & increatam naturam,) & in ipsa Trinitate, à quà splendor omnis velut ex æterno fonte luminis, trahitur decerpiturq;, relucet. Præclarior ergo lux hodierna, quod hesterna hodiernæ quasi nuncia fuerit & veluti nascens primum jubar, & præcepta quædam futuri sequentisq; festi lætitia. vide Nicetam in hunc locum.

Hodierna verò die ipsum resurgentis Christi triumphum agitamus, non speratum amplius aut expectatum, sed præsentem, totumq; ad se mundum attrahentem.

Ergo ex oraculis à Deo dictatis, sanctisq; Ecclesiæ magistris instructi, liberè, qui in censu Catholicæ & Apostolicæ Ecclesiæ sumus, dicamus pascha nostrum pro nobis immolatus est Christus & surrexit. Appellamus ergo, vti dictum est supra, & mortem & resurrectionem Christi pascha.

Porro si placet explorare, in quem diem quarta decima primi mensis inciderit, partimur 5540. per 19. 19. ducimus in 200. existunt 3800. 19. in 90. prodeunt 1710. 19. in vnitatem fiunt 19. relinquũtur 11. vndecimus ergo annus naturalis nouẽdecẽnij

adiunctam

τῶν φωστήρων. ζ τοῦ περισελήνους, καὶ ια´ τὰς ἀπὸ κα´ τοῦ Μαρτίου μηνὸς, Ἀπριλλίου ιϐ´, γίνονται μδ´, ἔκϐα λ´, λοιπὸν ιδ´. καὶ ἔγνωμεν ὡς εἰς ιδ´ τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἔφθασεν τῇ ιϐ´ τοῦ Ἀπριλλίου μηνός. εἶτα γνῶμεν καὶ ποία ἡμέρα τῆς ἑϐδομάδος ἔφθασεν αὕτη. τοῖς ,εφμ´, ἔπεισιν προστίθεμεν τὸ δ´, ,ατπε´, γίνονται ,ςϡκε´, ταύτας εἰς ζ´. ζ, ϡ´, ,ςτ´. ζ, π´, γίνονται φξ´. ζ, θ´, γίνονται ξγ´, λοιπὸν δὲ δύο. ταύταις πρόσθες γ´, τὰς πρὸ τῶν φωστήρων, καὶ ια´. τὰς ἀπὸ κα´ Μαρτίου, καὶ ιϐ Ἀπριλλίου γίνονται κη´, ἔκϐα ζ´, γ´, γίνονται κα´, λοιπὸν ζ, ἔφθασεν οὖν ἡ ιδ´ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἐν ἡμέρᾳ σαββάτου.

Τούτῳ τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου, Φίλιππος ὁ Ἀπόστολος τὸν εὐνοῦχον Κανδάκης τῆς βασιλίσσης Αἰθιόπων ἀπαρχὴν τῆς τῶν ἐθνῶν κλήσεως τῷ τοῦ χριστοῦ κηρύγματι ὑπηγάγετο.

Τῷ αὐτῷ ἔτει πρῶτος τῶν κατὰ τὴν Παλαιστίνην Καισαρείαν Κορνήλιος σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ δι' ἐπιφανείας θείας, ὑπουργίᾳ τε Πέτρου τοῦ Ἀποστόλου τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν κατεδέξατο.

ΙΝΔ. ς´, κ´ ὑπ´. Γάλϐα καὶ Σύλλου.

Ἀγρίππας υἱὸς Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, κατήγορος Ἡρώδου τοῦ τετράρχου ἀφικόμενος ἐν Ῥώμῃ δεσμεῖται ὑπὸ Τιϐερίου.

ΙΝΔ. ζ´, κα´ ὑπ´. Γάλλου καὶ Νοννιανοῦ.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Πόντιος Πιλάτος περὶ τοῦ χριστιανῶν δόγματος ἐκοινώσατο τῷ Τιϐερίῳ Καίσαρι, κἀκεῖνος τῇ συγκλήτῳ Ῥώμης. τῆς δὲ μὴ προσιεμένης, Τιϐέριος θάνατον ἠπείλησεν τοῖς χριστιανοκατηγόροις ὡς ἱστορεῖ Τερτυλλιανὸς ὁ Ῥωμαῖος.

ΙΝΔ. η´, κϐ´ ὑπ´. Λελιανοῦ καὶ Πλαύτου.

Τετάρτῳ ἔτει τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου, Πέτρος ὁ Ἀπόστολος ἀπὸ Ἱεροσολύμων ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐδίδασκεν, καὶ τὴν χειροτονίαν τῆς Ἐπισκοπῆς δεξάμενος ἐκεῖσε ἑαυτὸν ἐνεθρόνισεν πιθεὶς τοῖς ἀπὸ Ἰουδαίων γενομένοις χριστιανοῖς. καὶ τοὺς ἐξ ἐθνῶν πιστοὺς συνεδέξατο, οὔτι ἠγάπα ἀλλ' οὕτως ἐάσας αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν.

σδ´ ΟΛΥΜ.

adiunctam habet epactam vnam, cui adijcimus 13. illas ante interlunium, septem ante lunam 11 à 21 Martij 12. Aprilis, & colliguntur 44. abijce 30. relinquuntur 14. Intelligimus ergo quemadmodum hoc præsenti anno 14. luna primi mensis incidat in 12. Aprilis. Quod si & diem hebdomadis lubet inuestigare annis 5540. quartam addimus partem, nempe 1385, colliguntur, 6925. quos per 7 partimur. Septies 900 efficiunt 6300. septies 80 creant 560. septies 9. reddunt 63. reliqua sunt. 2. quibus adde 3. antelu minaria, & illas 11. à 21. Martij, & 12. Aprilis, colliguntur 28. abijce ter 7. fiunt 21. relinquuntur 7. Ergo 14. hoc anno incidit in sabbatum.

Hoc secundo secundum Christi in cœlum ascensum anno, Philippus Apostolus Eunuchum, Candacis Reginæ Æthiopum gentium primitias Christi doctrinæ subiecit.

Hoc eod. anno in Palæstina Cæsarea Cornelius cũ tota familia sua diuinitus per Apostolum Petrum Christi fidẽ edoctus recepit.

Vide Baronium qui negat fuisse idololatrã, sed proselytum, & primitias gentium vt tres reges Christianorum.

IND. VI. Tiberij Cæs. XX. Galba & Sulla Cos.

Agrippa Herodis regis filius Romam profectus Herodem tetrarcham accusat, & à Tiberio in vincula conijcitur.

IND. VII. Tib. Cæs. XXI. Galbo & Nonniano Cos.

Horum consulatu Pontius Pilatus Tiberium Cæsarem de Christianæ gentis religione edocet, & ille senatũ: quo religionem Christi respuente, decreuit capitis pœnam in Christianorum delatores vti Tertullianus Latinus literis prodidit.

IND. VIII. Tib. Cæsaris XXII. Læliano & Plauto Cos.

Quarto post Christum in cœlum assumptum anno Petrus Apostolus Hierosolymis profectus, Antiochiæ verbum Dei publicè docuit, & pontificatus cura suscepta, à Christianis ex Iudæa oriundis inductus, seipsum in throno Episcopatus collocauit, nec quemquam ex gentibus in Christum credentem aut recepit aut complexus est sed illis neglectis inde exiuit.

σδ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Ο βασιλεὺς Τιβέριος τελευτᾷ ἰδίῳ θανάτῳ ἐν τῷ Παλατίῳ Ῥώμης,* ἄπαις καὶ ἀγύναιος ὢν ἐτῶν ο΄.

*ἔχων παῖς Γάϊος.

Ῥωμαίων τέταρτος ἐβασίλευσεν ΓΑΙΟΣ ΓΑΛΛΙΓΟΛΑΣ Καῖσαρ ἔτη δ΄, ὁμοῦ ͵εφμη΄.

ΙΝΔ. θ΄, α΄ ὑπ΄. Προκύλου καὶ Νιγρίνου.

Γάϊος Καῖσαρ ἅμα ἐβασίλευσεν, Ἡρώδην ἐξώρισεν διὰ Ἡρωδιάδα, ὥς φησι Ἰώσηππος καὶ Ἀγρίππαν λύσας τῶν δεσμῶν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων κατέστησεν.

Οὗτός ἐστιν Ἡρώδης ὁ Ἰάκωβον ἀνελὼν ὁ εἰς τὰς πράξεις λαλούμενος ὁ σκωληκόβρωτος γεγονώς, ὅστις ἐβασίλευσεν ἔτη ζ΄, Γαΐου μὲν δ΄, Κλαυδίου δὲ μετ' αὐτὸν Γάϊον ἔτη γ΄, ὡς ἀναγράφεται Ἰώσηππος.

ΙΝΔ ι΄, β΄ ὑπ΄. Ἰουλιανοῦ καὶ Ἀσπρενάτου.

Πόντιος Πιλάτος ὁ ἐπὶ τοῦ σωτῆρος, ποικίλαις περιπεσὼν συμφοραῖς αὐτόχειρ ἑαυτοῦ γίνεται, τῆς θείας ἔοικε δίκης οὐκ εἰς μακρὰν αὐτὸν μετελθούσης, ὡς ἱστοροῦσιν οἱ τὰ Ῥωμαϊκὰ περὶ αὐτοῦ καὶ Ἑλλήνων γράψαντες, οἱ καὶ τὰς ὀλυμπιάδας ἅμα αὐτοῖς ἀναγραψάμενοι.

ΙΝΔ. ια΄, γ΄ ὑπ΄. Κλαυδίου Καίσαρος καὶ Κερσιανοῦ.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Πέτρος ὁ ἅγιος Ἀπόστολος πρῶτος τὴν ἐκκλησίαν Ἀντιοχείας θεμελιοῖ.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Μάρκος ὁ Εὐαγγελιστὴς Αἰγυπτίοις καὶ Ἀλεξανδρεῦσιν ἐπιδημήσας εὐαγγελίζεται τὸν Χριστοῦ λόγον, ἐκκλησίας τε πρῶτος ἐπ' αὐτῆς Ἀλεξανδρείας συνεστήσατο, καὶ προέστη αὐτῶν ἔτη κβ΄.

ΙΝΔ. ιβ΄, δ΄ ὑπ΄. Κλαυδίου Καίσαρος τὸ β΄ μόνου. 41

Ἐπὶ τούτου τοῦ Γαΐου Φίλων ἐγνωρίζετο ὁ ἱστοριογράφος. οὗτος ἱστορεῖ τὰ κατὰ Γάϊον συμβάντα τοῖς Ἰουδαίοις.

Γάϊος.

Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων Γάϊος * Γαλλιγόλας ἐσφάγη ἐν τῷ παλατίῳ Ῥώμης ὑπὸ τῶν ἰδίων σπαθαρίων τῶν κουβικουλαρίων συνόχων κατὰ γνώμην τῆς συγκλήτου, ὢν ἐτῶν λθ΄.

σε΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Ῥωμαί-

CCIV. OLYMPIAS.

Tiberius imperator Romæ in * palatio naturæ satisfecit, † celebs & sine liberis, natus annos * LXX.

GAIVS CALIGVLA Imperator Romanorum quartus, quatuor annos rem Rom. administrauit. A. Mundi MMMMMDXLVIII.

*villa Luculliana Suet. †habuit vxores & liberos *octo addit Suetonius. 5548. Sed tantum efficiuntur 5547. si ritè colligas. Ad de menses tamen.

IND. IX. Gaij I. Proculo & Nigrino Cos.

Gaius Cæsar simul ac rerum potens factus est Herodem propter Herodiadem, vt ait Iosephus, extorrem fecit, & Agrippam vinculis exsolutum Iudæorum regem dixit.

Hic est ille Herodes qui Iacobum interfecit, vt Acta Apost. testantur, à pedibus consumtus, qui regnauit annos VII. IV. Claudio tres Gaio imperante vti tradidit Iosephus.

IND. X. Gaij II. Iuliano & Asprenate Cos.

Pontius Pilatus, is qui Christo seruatore in terris agente præses Iudææ fuit, variis circumuentus ærumnis sibi mortem consciuit, vindicta nempe diuina illum non multo post necem Christi prosequente. quemadmodum Romani scriptores iuxtáque Græci qui & olympiadas concinnarunt, prodidere.

IND. XI. Gaij III. Claudio Cæs. & Cersiano Cos.

His Cos. S. Petrus Apostolus primus Ecclesiæ Antiochenæ fundamenta iecit.

Eod. anno Marcus Euangelista ad Ægyptios profectus illis Christi legem promulgat primúsque Ecclesiæ Alexandrinæ pontifex creatus præfuit annos XXII.

IND. XII. Gaij IV. Claudio Cæs. II. solo Cos.

Imperante Gaio Philo historicus floruit, qui res quæ sub Gaio Iudæis euenere conscripsit.

Hoc consulatu Gaius Caligula in palatio Romæ à suis ministris, qui à cubiculo erant, eunuchis volente senatu mactatus est, cum vixisset annos XXXIX.

CCV. OLYMPIAS.

Ῥωμαίων ε' ἐβασίλευσεν ΚΛΑΥΔΙΟΣ, ἔτη ιδ'.
ὁμοῦ εφξϛ'.

ΙΝΔ. ιγ', α' ὑπ'. Κλαυδίου Καίσαρος καὶ Αντωνίνου.

Τούτῳ τῷ πρώτῳ ἔτει Κλαυδίου ὁ ἅγιος Στέφανος μαρτυρεῖ. καὶ ἦν Παῦλος συνδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. Οὗτος Στέφανος τῆς νέας διαθήκης πρωτομάρτυρ, καὶ πρωτοδιάκονος, ὁ τὸν μέγαν Παῦλον ἔτι ζηλωτὴν ὑπάρχοντα τοῦ νόμου φονέα ἴδιον κεκτημένος ὁ μόνος μετὰ πάσης συναγωγῆς ἀγωνιζόμενος, ὁ τὸν ἀγωνοθέτην πρὸς τὴν θέαν διαναστήσας. οὗτος ὁ θεωρῶν τοὺς οὐρανοὺς διηνοιγμένους, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ. πάσης γὰρ τῆς θείας γραφῆς καθήμενον λεγούσης, οὗτος ἑστῶτα εἶδεν. ἡ γὰρ σφοδρότης τοῦ ἀγῶνος ἐπὶ τὴν θέαν τὸν ἀγωνοθέτην ἐξανέστησεν, ὅθεν καὶ παρ' αὐτοῦ προτρεπόμενος ἀνιέναι εἰς ἐκείνην τὴν δόξαν ηὔχετο τοῖς αὐτὸν λιθάζουσι λέγων. Κύριε μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην, ἀλλὰ σὺ αὐτὸς δέξαι τὸ πνεῦμά μου.

Ἰδοὺ καὶ οὗτος τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις καὶ ἴδεν καὶ κηρύττει ὡς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὁ τῆς δευτέρας καταστάσεως ἀρχηγὸς, ὃν προσεκαλεῖ, καὶ αὐτὸν αὐτόθι δέξασθαι.

ΙΝΔ. ιδ', β' ὑπ'. Κλαυδίου Καίσαρος τὸ δ' καὶ Λάργου.

Τούτῳ τῷ ἔτει Παῦλος τὴν ἐκκλησίαν διώκων πηροῦται ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἔρχεται χειραγωγούμενος εἰς Δαμασκὸν, καὶ ἐκεῖ ἀναβλέπει, καὶ βαπτίζεται ὑπὸ Ανανίου, καθὼς ταῖς πράξεσι ἐμφέρεται. Καὶ ἀπὸ Δαμασκοῦ ἀπῆλθεν εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψεν εἰς Δαμασκὸν ὡς γράφει Γαλάταις.

ΙΝΔ, ιε, γ' ὑπ'. Κλαυδίου Καίσαρος τὸ ε' καὶ Βιτελλίου.

Τούτῳ τῷ ἔτει Παῦλος φυγὼν ἀπὸ Δαμασκοῦ διὰ τοῦ τείχους ἀνῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ταύτην τὴν ἀνάβασιν γράφει Γαλάταις. Ἔπειτα μετὰ τρία ἔτη ἀνῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα ἱστορῆσαι Πέτρον.

Ταῦτα

CLAVDIVS quintus Romanorum Imperator, tenuit imperium annis XIV. *A.M* MMMMMDLXII. Anno mundi 5562.

IND. XIII. *I. Claudij, Claudio Cæs. & Antonino Cos.*

Primo hoc Claudij anno S. Stephanus pro Christo occubuit, in cuius necem conspirauit & Paulus. Hic Stephanus noui testamenti primus Martyr & princeps diaconorum Paulum adhuc pro Iudaismo propugnantem percussorem suum precibus, impetrauit, hic solus cum vniuersa Iudæorum synagoga disputatione congressus, ad sui spectaculum ipsum munerarium siue editorem excitauit. Hic est qui vidit cœlos apertos, & filium hominis stantem à dextris Dei. Cum enim vbiq; in sacris literis sedere dicatur, hic stantem vidit; etenim magnitudo grauissimi certaminis agonothetam ad spectaculum excitauit; vnde & ab illo incitatus vt affectaret viam in cœlum deprecatus est pro iis à quibus saxis obruebatur dixit: Domine ne statuas illis hoc peccatum, sed tu ipse accipe spiritum meum.

En & hic eadem vidit quæ alij, eadémq; prædicat, Christum inquam esse in cœlo futuri status moderatorem & principem, quem & rogat vti eodem loco recipiatur.

IND. XIV. CLAVDII II. *Claudio Cæsare* IV. *& Largo Cos.*

Hoc anno Paulus dum persequitur & vexat Ecclesiam, in via cæcatur, & ductus manu venit Damascum, ibiq; visum oculorum recipit & sacro fonte tingitur ab Anania, quemadmodum Actis Apost. continetur. Damasco inde in Asiam profectus rediјt Damascum vti ad Galatas scribit.

IND. XV. CLAVDII III. *Claudio Cæsare* V *& Vitellio Cos.*

Hoc anno Paulus Damasco per mœnia fugiens Hierosolyma peruenit, quam suam profectionem in epist. ad Galatas commemorat. Deinde post triennium rursum petijt Hierosolyma vt

hunc. Et erit, si dixerint ad vos filij vestri: quis cultus hic? Et dicetis illis victima pascha hoc Domino, qui protexit domos filiorum Israël in Ægypto, quando percussit Ægyptios, domos autem nostras liberauit. incuruatusq; populus adorauit. Et rursum si interrogauerit te filius tuus post hæc dicens. Quid hoc? dices illi, quoniam in manu forti eduxit nos Dominus ex Egypto, è domo seruitutis, quando Pharao indurauerat cor ne dimitteret nos, interfecit Dominus omne primogenitum in terra Ægypti à primogenitis hominum vsq; ad primogenita jumentorum. Et erit signum in manu tua, & immotum ante oculos tuos. In manu enim potenti eduxit me Dominus ex Ægypto. His igitur à Deo dictatis oraculis diuinarum literarum, ita declaratis merito Israëlitæ solum illum diem (XLV. pascha nominarunt, Quintamdecimam verò, & sex insequentes festum azymorum. Vnde qui Hebræam linguam in idioma græcum transtulerunt, Diabateria & Hyperbasia (quasi dicas dies transitus & exitus festum hoc cognominarunt, quod licet discere ex Hebræorum sapientibus, Philone inquam & Iosepho. Ecclesia vero Dei non solum Christi supplicium & mortem, sed & resurrectionē eius pascha necessario appellat, cuius caussa jam ante est explicata in quamcunque demum diem ex septem, post quartam decimam inciderit, dies resurrectionis. Vnde Basilius Magnus Cæsareæ Cappadociæ Episcopus in adhortatione sua de baptismo ingenti voce prædicabundus declamat. Omne quidem tempus oportunum est ad salutarem baptismatis fontem excipiendum siue diem nominaris, siue noctem, siue horam, siue momentum, siue quid mōmēto breuius est: sed jure meritissimo oportunior est, dies proprius & ad eam rem designatus. Quid autem die paschæ cognatius ad baptismum? Hæc enim dies monimentum est resurrectionis. Baptismus autem janua est ad resurrectionem. Recipiamus ergo his paschalibus ferijs pignus & gratiam resurrectionis. Et

χάριν ὑποδεξώμεθα. καὶ Γρηγόριος δὲ ὁ Θεολόγος ἐν τῷ εἰς τὸ πάσχα λόγῳ οὗ ἡ ἀρχή. Ἐπὶ τῆς φυλακῆς μου στήσομαι, φησὶν ὁ θεσπέσιος Ἀμβακοὺμ, τὰ παραπλήσια διδάσκει γράφων ὧδέ πως. Πάσχα κυρίου πάσχα, καὶ πάλιν ἐρῶ πάσχα τιμὴ τῆς ἁγίας τριάδος. αὕτη ἑορτῶν ἡμῖν ἑορτὴ, καὶ πανηγύρεων πανήγυρις, τοσοῦτον ὑπεραίρουσα οὐ τὰς ἀνθρωπικὰς μόνον, καὶ χαμαὶ ἐρχομένας, ἀλλ' ἤδη καὶ τὰς αὐτοῦ Χριστοῦ καὶ ἐπ' αὐτῷ τελουμένας, ὅσον ἀστέρος ἥλιος. Καλὴ μὲν οὖν χθὲς ἡμῖν λαμπροφορία καὶ φωταγωγία, ἣν ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ συνεστάμεθα πᾶν γένος ἀνθρώπων μικροῦ δεῖν, καὶ ἀξία πᾶσα, δαψιλεῖ τῷ πυρὶ τὴν νύκτα καταφωτίζοντες, καὶ τοῦ μεγάλου φωτὸς ἀντίτυπος. ὅσον τε οὐρανὸς ἄνωθεν φρυκτωρεῖ κόσμον ὅλον αὐγάζων τοῖς παρ' ἑαυτοῦ κάλλεσι. καὶ ὅσον ὑπερουράνιον ἔν τε ἀγγέλοις τῇ πρώτῃ φωτεινῇ φύσει μετὰ τὴν πρώτην τὸ ἐκεῖθεν * καταυγάζεσθαι. καὶ ὅσον ἐν τῇ τριάδι παρ' ἧς φῶς ἅπαν συνέστηκεν ἐξ ἀμερίστου φωτὸς μεριζόμενον, καὶ τιμνόμενον. καλλίων δὲ ἡ σήμερον καὶ περιφανεστέρα ὅσον. χθὲς μὲν πρόδρομον ἦν τοῦ μεγάλου φωτὸς ἀνισταμένου τὸ φῶς, καὶ οἷον εὐφροσύνη τις προεόρτιος.

* καταυγάζεται.

Σήμερον δὲ τὴν ἀνάστασιν αὐτὴν ἑορτάζομεν, οὐκέτι ἐλπιζομένην, ἀλλ' ἤδη γεγενημένην, καὶ κόσμον ὅλον ἑαυτῇ συνάγουσαν.

Ἐκ τῶν ἱερῶν τοίνυν καὶ Θεοπνεύστων λογίων, καὶ τῶν ὁσίων τῆς Ἐκκλησίας διδασκάλων ταῦτα σαφῶς διδαχθέντες μετὰ παρρησίας οἱ τῆς ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας λέγωμεν τὸ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη καὶ ἀνέστη Χριστὸς, καὶ πάσχα ὀνομάζομεν, ὡς ἀνώτερον εἴρηται, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καὶ τὴν ἀνάστασιν.

Εἶτα γνῶναι βουλόμενοι καὶ τὴν ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, πότε ἔφθασεν αὐτὴ, τὰ ,εφμ' ἔτη ποιοῦμεν παρὰ τῶν ιθ'. ιθ', σ', γω'. ιθ', ζ γίνονται μψι'. ιθ' μία, γίνονται ιθ', λοιπὸν ια' τὸ οὖν ια' ἔτος τοῦ κατὰ φύσιν ιθ' ἐτηρίδος ἔχει προσκειμένην ἐπακτὴν μίαν· ταύτῃ προστίθεμεν ιγ' τὰς πρὸ

τῶν

Gregorius ille Theologus in oratione paschali, cuius hoc initium. (In custodia mea stabo, inquit diuinus Abacuc,) omnino gemina docet cùm ita scribit: Pascha Domini, Pascha, iterum dico Pascha honor sacrosanctæ Triados. Hoc est festorum festum, & celebritas celebritatum, tanto reliquis omnibus non humanis tantum & ab hominibus profectis, sed ipsis Christi festis diebus clarius quanto sol stellas superat claritate. Illustris quidem nobis & hesterna lux plena luminum & lucernarum quas gestauimus fuit, quam publicè priuatimque omnes prope mortales, & omnes omnium dignitatum ordines pulsa crebris ignibus nocte, peregimus, lux inquam magni illius solis vmbra, tanto magis vmbra, quanto cælum altius totum terrarum orbem suis ornamentis illustrat, quantóque clarius illud lumen, quod supra cæleste est & in beatis mentibus, (veluti prima lucida natura, post principem & increatam naturam,) & in ipsa Trinitate, à qua splendor omnis velut ex æterno fonte luminis, trahitur decerpiturque, relucet. Præclarior ergo lux hodierna, quod hesterna hodiernæ quasi nuncia fuerit & veluti nascens primum jubar, & præcepta quædam futuri sequentisque festi lætitia. vide Nicetam in hunc locum.

Hodierna verò die ipsum resurgentis Christi triumphum agitamus, non speratum amplius aut expectatum, sed præsentem, totumque ad se mundum attrahentem.

Ergo ex oraculis à Deo dictatis, sanctisque Ecclesiæ magistris instructi, liberè, qui in censu Catholicæ & Apostolicæ Ecclesiæ sumus, dicamus pascha nostrum pro nobis immolatus est Christus & surrexit. Appellamus ergo, vti dictum est supra, & mortem & resurrectionem Christi pascha.

Porro si placet explorare, in quem diem quarta decima primi mensis inciderit, partimur 5540. per 19. 19. ducimus in 200. existunt 3800. 19. in 90. prodeunt 1710. 19. in vnitatem fiunt 19. relinquũtur 11. vndecimus ergo annus naturalis nouēdecēnij

adiunctam

τῶν Φωστήρων. ζ τοῦ προσελήνους, καὶ ια' τὰς ἀπὸ κα' τοῦ Μαρτίου μηνὸς, Ἀπριλλίου ιβ', γίνονται μδ', ἔκβα λ', λοιπὸν ιδ'. καὶ ἐγνωμεν ὡς εἰς ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἔφθασεν τῇ ιβ' τοῦ Ἀπριλλίου μηνός. εἶτα γνῶμεν καὶ ποία ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος ἔφθασεν αὕτη. τοῖς ,εφμ', ἔπισιν προστίθεμεν τὸ δ', ,ατπε', γίνονται ,ϛπκε', ταύτας εἰς ζ'. ζ, π', ,ϛτ'. ζ, π', γίνονται φξ'. ζ, θ', γίνονται ξγ', λοιπὸν δὲ δύο. ταύταις πρόσθες γ', τὰς περὶ τῶν Φωστήρων, καὶ ια'. τὰς ἀπὸ κα' Μαρτίου, καὶ ιβ Ἀπριλλίου γίνονται κη', ἔκβα ζ', γ', γίνονται κα', λοιπὸν ζ, ἔφθασεν οὖν ἡ ιδ', κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἐν ἡ ἡμέρα σαββάτου.

Τούτῳ τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου, Φίλιππος ὁ Ἀπόστολος τὸν εὐνοῦχον Κανδάκης τῆς βασιλίσσης Αἰθιόπων ἀπαρχὴν τῆς τῶν ἐθνῶν κλήσεως τῷ τοῦ χριστοῦ κηρύγματι ὑπηγάγετο.

Τῷ αὐτῷ ἔτει πρῶτος τῶν κατὰ τὴν Παλαιστίνην Καισαρείαν Κορνήλιος σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ δι' ἐπιφανείας θείας, ὑπουργίᾳ τε Πέτρου τοῦ Ἀποστόλου τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν κατεδέξατο.

ΙΝΔ. ϛ', κ' ὑπ'. Γάλβα καὶ Σύλλου.

Ἀγρίππας υἱὸς Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, κατήγορος Ἡρώδου τοῦ τετράρχου ἀφικόμενος ἐν Ῥώμῃ δεσμεῖται ὑπὸ Τιβερίου.

ΙΝΔ. ζ', κα' ὑπ'. Γάλλου καὶ Νοννιανοῦ.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Πόντιος Πιλάτος περὶ τοῦ χριστιανῶν δόγματος ἐκοινώσατο τῷ Τιβερίῳ Καίσαρι, κἀκεῖνος τῇ συγκλήτῳ Ῥώμης. Τῆς δὲ μὴ προσιεμένης, Τιβέριος θάνατον ἠπείλησεν τοῖς χριστιανοκατηγόροις ὡς ἱστορεῖ Τερτυλλιανὸς ὁ Ῥωμαῖος.

ΙΝΔ. η', κβ' ὑπ'. Λελιανοῦ καὶ Πλαυτου.

Τετάρτῳ ἔτει τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου, Πέτρος ὁ Ἀπόστολος ἀπὸ Ἱεροσολύμων ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐδίδασκεν, καὶ τὴν χειροτονίαν τῆς Ἐπισκοπῆς δεξάμενος ἐκεῖσε ἑαυτὸν ἐνεθρόνισεν πιστεύειν τοῖς ἀπὸ Ἰουδαίων γινομένοις χριστιανοῖς. καὶ τοὺς ἐξ ἐθνῶν πιστοὺς οὐκ ἐδέξατο, ὅτι ἠγάπα ἀλλ' οὕτως ἐάσας αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν.

σδ' ΟΛΥΜ.

adiunctam habet epactam vnam, cui adijcimus 13. illas ante interlunium, septem ante lunam 11 à 21 Martij 12. Aprilis, & colliguntur 44. abijce 30. relinquuntur 14. Intelligimus ergo quemadmodum hoc præsenti anno 14. luna primi mensis incidat in 12. Aprilis. Quod si & diem hebdomadis lubet inuestigare annis 1540. quartam addimus partem, nempe 1385, colliguntur, 6925. quos per 7 partimur. Septies 900 efficiunt 6300. septies 80 creant 560. septies 9. reddunt 63. reliqua sunt. 2. quibus adde 3. ante luminaria, & illas 11. à 21. Martij, & 12. Aprilis, colliguntur 28. abijce ter 7. fiunt 21. relinquuntur 7. Ergo 14. hoc anno incidit in sabbatum.

Hoc secundo secundum Christi in cœlum ascensum anno, Philippus Apostolus Eunuchum, Candacis Reginæ Æthiopum gentium primitias Christi doctrinæ subiecit. Vide Baronium qui negat fuisse idololatrã, sed proselytum, & primitias gentium vt tres reges Christianorum.

Hoc eod. anno in Palæstina Cæsareæ Cornelius cũ tota familia sua diuinitus per Apostolum Petrum Christi fidẽ edoctus recepit.

IND. V. *Tiberij Cæs. XX. Galba & Sulla Cos.*

Agrippa Herodis regis filius Romam profectus Herodem tetrarcham accusat, & à Tiberio in vincula conijcitur.

IND. VII. *Tib. Cæs. XXI. Galbo & Nonniano Cos.*

Horum consulatu Pontius Pilatus Tiberium Cæsarem de Christianæ gentis religione edocet, & ille senatũ: quo religionem Christi respuente, decreuit capitis pœnam in Christianorum delatores vti Tertullianus Latinus literis prodidit.

IND. VIII. *Tib. Cæsaris XXII. Læliano & Plauto Cos.*

Quarto post Christum in cœlum assumptum anno Petrus Apostolus Hierosolymis profectus, Antiochiæ verbum Dei publicè docuit, & pontificatus cura suscepta, à Christianis ex Iudæa oriundis inductus, seipsum in throno Episcopatus collocauit, nec quemquam ex gentibus in Christum credentem aut recepit aut complexus est sed illis neglectis inde exiuit.

σθ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Ο βασιλεὺς Τιβέριος πλανᾶται ἰδίῳ θανάτῳ ἐν τῷ Παλατίῳ Ῥώμης, * ἄπαις καὶ ἀγύναιος ὢν ἐτῶν ο'.

* ἐχ ὕτως Γάιος.

Ῥωμαίων τέταρτος ἐβασίλευσεν ΓΑΙΟΣ ΓΑΛΛΙΓΟΛΑΣ Καῖσαρ ἔτη δ', ὁμοῦ ͵εφμη'.

ΙΝΔ. θ', α' ὑπατ. Προκούλου καὶ Νιγρίνου.

Γάιος Καῖσαρ ἅμα ἐβασίλευσεν, Ἡρώδην ἐξώρισεν διὰ Ἡρωδιάδα, ὥς φησι Ἰώσηππος· καὶ Ἀγρίππαν λύσας τῶν δεσμῶν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων κατέστησεν.

Οὗτός ἐστιν Ἡρώδης ὁ Ἰάκωβον ἀνελὼν ὁ εἰς τὰς πράξεις λαλούμενος ὁ σκωληκόβρωτος γεγονώς, ὅστις ἐβασίλευσεν ἔτη ζ', Γαΐου μὲν δ', Κλαυδίου δὲ μετ' αὐτὸν Γάιον ἔτη γ', ὡς ἀναγράφεται Ἰώσηππος.

ΙΝΔ ι', β' ὑπατ. Ἰουλιανοῦ καὶ Ἀσπρενάτου.

Πόντιος Πιλάτος ὁ ἐπὶ τοῦ σωτῆρος, ποικίλαις περιπεσὼν συμφοραῖς αὐτόχειρ ἑαυτοῦ γίνεται, τῆς θείας ἔοικε δίκης οὐκ εἰς μακρὰν αὐτὸν μετελθούσης, ὡς ἱστοροῦσιν οἱ τὰ Ῥωμαϊκὰ περὶ αὐτοῦ καὶ Ἑλλήνων γράψαντες, οἱ καὶ τὰς ὀλυμπιάδας ἅμα αὐτοῖς ἀναγραψάμενοι.

ΙΝΔ. ια', γ' ὑπατ. Καυδίου Καίσαρος καὶ Κερσιανοῦ.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Πέτρος ὁ ἅγιος Ἀπόστολος πρῶτος τὴν ἐκκλησίαν Ἀντιοχείας θεμελιοῖ.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Μάρκος ὁ Εὐαγγελιστὴς Αἰγυπτίοις καὶ Ἀλεξανδρεῦσιν ἐπιδημήσας εὐαγγελίζεται τὸν Χριστοῦ λόγον, ἐκκλησίας τε πρῶτος ἐπ' αὐτῆς Ἀλεξανδρείας συνεστήσατο, καὶ προέστη αὐτῶν ἔτη κβ'.

ΙΝΔ. ιβ', δ' ὑπατ. Κλαυδίου Καίσαρος τὸ β' μόνου.

Ἐπὶ τούτου τοῦ Γαΐου Φίλων ἐγνωρίζετο ὁ ἱστοριογράφος. οὗτος ἱστορεῖ τὰ κατὰ Γάιον συμβάντα τοῖς Ἰουδαίοις.

Γάιος. Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων Γάιος * Γαλλιγόλας ἐσφάγη ἐν τῷ παλατίῳ Ῥώμης ὑπὸ τῶν ἰδίων σπαθαρίων τῶν κουβικουλαρίων ἐνόχων κατὰ γνώμην τῆς συγκλήτου, ὢν ἐτῶν λθ'.

σι' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Ῥωμαί-

CCIV. OLYMPIAS.

*Tiberius imperator Romæ in * palatio naturæ satisfecit, † celebs & sine liberis, natus annos * LXX.*

*villa Luculliana Suet. †habuit vxores & liberos *octo addit Suetonius.

GAIVS CALIGVLA *Imperator Romanorum quartus, quatuor annos rem Rom. administrauit. A. Mundi* MMMMMDXLVIII.

5548. Sed tantum efficiuntur 5547. si ritè colligas. Adde menses tamen.

IND. IX. *Gaij* I. *Proculo & Nigrino Cos.*

Gaius Cæsar simul ac rerum potens factus est Herodem propter Herodiadem, vt ait Iosephus, extorrem fecit, & Agrippam vinculis exsolutum Iudæorum regem dixit.

Hic est ille Herodes qui Iacobum interfecit, vt Act a Apost. testantur, à pedibus consumtus, qui regnauit annos VII. IV. *Claudio tres Gaio imperante vti tradidit Iosephus.*

IND. X. *Gaij* II. *Iuliano & Asprenate Cos.*

Pontius Pilatus, is qui Christo seruatore in terris agente præses Iudææ fuit, variis circumuentus ærumnis sibi mortem consciuit, vindicta nempe diuina illum non multo post necem Christi prosequente. quemadmodum Romani scriptores juxtáque Græci qui & olympiadas concinnarunt prodidere.

IND. XI *Gaij* III. *Claudio Cæs. & Cersiano Cos.*

His Cos. S. Petrus Apostolus primus Ecclesiæ Antiochenæ fundamenta jecit.

Eod anno Marcus Euangelista ad Ægyptios profectus illis Christi legem promulgat primúsque Ecclesiæ Alexandrinæ pontifex creatus præfuit annos XXII.

IND. XII. *Gaij* IV. *Claudio Cæs.* II. *solo Cos.*

Imperante Gaio Philo historicus floruit, qui res quæ sub Gaio Iudæis euenere conscripsit.

Hoc consolatu Gaius Caligula in palatio Romæ à suis ministris, qui à cubiculo erant, eunuchis volente senatu mactatus est, cum vixisset annos XXXIX.

CCV. OLYMPIAS.

CLAVDIVS quintus Romanorum Imperator, tenuit imperium annis XIV. A.M MMMMMDLXII. Anno mū.. 5562.

IND. XIII. I. Claudij, Claudio Cæs. & Antonino Cos.

Primo hoc Claudij anno S. Stephanus pro Christo occubuit, in cuius necem conspirauit & Paulus. Hic Stephanus noui testamenti primus Martyr & princeps diaconorum Paulum adhuc pro Iudaismo propugnantem percussorem suum precibus, impetrauit, hic solus cum vniuersa Iudæorum synagoga disputatione congressus, ad suispectaculum ipsum munerariumsiue editorem excitauit. Hic est qui vidit cœlos apertos, & filium hominis stantem à dextris Dei. Cum enim vbiq; in sacris literis sedere dicatur, hic stantem vidit; etenim magnitudo grauissimi certaminis agonothetam ad spectaculum excitauit; vnde & ab illo incitatus vt affectaret viam in cœlum deprecatus est pro iis à quibus saxis obruebatur dixit: Domine ne statuas illis hoc peccatum, sed tu ipse accipe spiritum meum.

En & hic ead. vidit quæ alij, eadémq; prædicat, Christum inquam esse in cœlo futuri status moderatorem & principem, quem & rogat vti eodem loco recipiatur.

IND. XIV. CLAVDII II. Claudio Cæsare IV. & Largo Cos.

Hoc anno Paulus dum persequitur & vexat Ecclesiam, in via cæcatur, & ductus manu venit Damascum, ibiq; vsum oculorum recipit & sacrofonte tingitur ab Anania, quemadmodum Actis Apost. continetur. Damasco inde in Asiam profectus rediit Damascum vti ad Galatas scribit.

IND. XV. CLAVDII III. Claudio Cæsare V & Vitellio Cos.

Hoc anno Paulus Damasco per mœnia fugiens Hierosolyma peruenit, quam suam profectionem in epist. ad Galatas commemorat. Deinde post triennium rursum petijt Hierosolyma vt

Ταῦτα τὰ τρία ἔτη ἱστορεῖ, οὐχὶ τοὺς ἰδίους χρόνους ἀριθμῶν· οὐκ ἤμελλε γὰρ εἰς ἀποστολὴν κληθεὶς οὐκ ἦν ἔτι αὐτὸς οὔτε Βαρνάβας, ἀλλ' ἔτι Ἡρώδης οὔπω ἦν ἀποθανών, ὡς τὸ κγ' μέρος τῶν πράξεων δηλοῖ. Βαρνάβας δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ οὐχ εὗρεν, εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ κυρίου, ὡς γράφει Γαλάταις, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ ἴδεν τὸν κύριον. ἰδοὺ δῆλόν ἐστιν ὅτι ταῦτα τὰ τρία ἔτη ἱστορεῖ. καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, ὡς περιέχουσιν αἱ πράξεις. Ἐπιγνῶντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ τὴν ἐπιβουλὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἀνελεῖν αὐτὸν θέλουσιν, ἐξέπεμψαν αὐτὸν εἰς Ταρσόν· καὶ εὑρὼν αὐτὸν Βαρνάβας, φέρει εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ ποιοῦσι τὸν τρίτον χρόνον Κλαυδίου ἐν Ἀντιοχείᾳ. φασὶ γὰρ αἱ πράξεις. Ἐξῆλθεν Βαρνάβας ἀναζητῆσαι Σαῦλον, καὶ εὑρὼν ἤγαγεν εἰς Ἀντιόχειαν. Ἐγένετο δὲ αὐτὸν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Ὡς οὖν προέφην, ὅλον τὸν τρίτον χρόνον πληροῦσιν εἰς Ἀντιόχειαν. εἰς τοῦτον γὰρ τὸν τρίτον χρόνον Ἄγαβος τὸν λιμὸν προφητεύων ὥς φησιν αἱ πράξεις. ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις καθῆλθον ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν. ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαβος, ἐσήμαινε διὰ τοῦ πνεύματος λιμὸν μέγαν, ἥτις ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου. καὶ εὐθέως ἐπιφέρει. κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπέβαλλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαι τινὰς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. καὶ ἀνεῖλεν Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρᾳ, καὶ Πέτρον ἔβαλεν ἐν φυλακῇ. καὶ ταῦτα ποιήσας θνήσκει εὐθέως Ἡρώδης σκωληκόβρωτος γενόμενος Ἰωσήπου λέγοντος ἑπτὰ χρόνους βασιλεῦσαι τὸν Ἡρώδην.

ΙΝΔ. α', δ' ὑπ'. Κράσσου καὶ Ταύρου.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκλέγονται Βαρνάβας καὶ Παῦλος εἰς ἀποστολήν, καθὼς αἱ πράξεις περιέχουσιν.

σς' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. β', ε' ὑπ'. Οὐεννικίου καὶ Κορβίνου.

Τούτῳ τῷ πέμπτῳ ἔτει Κλαυδίου προχειροτονηθεὶς Παῦλος εἰσῆλθεν

εἰς Ἀν-

ma vt videret Petrum. Hoc triennium non ponit in annis Apostolatus sui, nec enim adhuc ad illum gradum vocatus erat, vel ipse vel Barnabas. Neq. Herodes adhuc vita cesserat, vti speciatim Acta docent. Barnabas autem deduxit illum ad Apostolos, nec quemquam illorum inuenit nisi Petrum & Iacobum fratrem Domini, vt in Epistola ad Galatas narrat. Et exposuit illis quomodo in via Dominum viderit (Ecce patet disertè, hoc triennium abeo intelligi,) & locutus sit cum illo, & quomodo Damasci liberè Christum Iesum annunciarit, vti Acta continent. Fratres verò cùm de insidiis Iudæorum cognouissent, quod Paullum tollere decressent, per mœnia illum dimiserunt Tarsum. Et inuentum cum Barnabas duxit Antiochiam, vbi ad tertium annum Claudij morati. Ita enim Acta loquuntur. Exiuit Barnabas vt quæreret Saulum, & cum eum inuenisset, deduxit Antiochiam. Factum est autem vt ibi totum annum in Ecclesia versarentur. Ergo, vti dixi, totum triennium Antiochiæ impleuerunt. Hoc enim tertio anno Agabus famen futuram prædixit, vt acta testantur. His diebus descenderunt Hierosolymis prophetæ Antiochiam. Surgens autem vnus ex illis nomine Agabus significauit per spiritum magnam famem quæ sub Claudio fuit. Et statim infert: Illo tempore iniecit Herodes manus vt quosdam affligeret de Ecclesia, & interfecit Iacobum fratrem Ioannis gladio, & Petrum misit in custodiam, quæ cum fecisset statim morte correptus à vermibus consumtus est, vt narrat Iosephus, cum septem annos regnasset.

IND. I. *Claudij* IV. *Crasso & Tauro Cos.*

Hoc anno Barnabas & Paulus ad Apostolatum vocantur, vt est in Actis.

CCVI. OLYMPIAS.

IND. II. *Claudij* V. *Vennicio & Coruino Cos.*

Quinto hoc anno Claudij delectus & designatus Apostolus Paulus

εἰς Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην, καὶ μαθὼν περὶ τοῦ ἁγίου Πέτρου, πανταχοῦ τὸ σκάνδαλον περιεῖλεν, καὶ πάντας ἐδέξατο καὶ ἠγάπα, περιτρεψάμενος πάντας καθὼς συνεγράψατο τὰ περὶ τούτου Κλήμης, καὶ παλαιοὶ οἱ χρονογράφοι. Εἰσῆλθεν δὲ καὶ εἰς Κύπρον καὶ εἰς Σελεύκειαν, καὶ εἰς ἄλλας πόλεις διδάσκων τὸν λόγον τοῦ θεοῦ.

ΙΝΔ. γ΄, ς΄ ὑπατ. Ἀσιατικοῦ καὶ Σιλανοῦ.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων, ἀνῆλθεν πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα Παῦλος. ὅθεν γράφει Γαλάταις περὶ ταύτης τῆς ἀναβάσεως οὕτως. Διὰ ιδ΄ ἐτῶν πάλιν ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ ὃ εἶπεν, πάλιν, δηλονότι δευτέρα ἐστὶν ἀνάβασις αὕτη τῷ εἰπεῖν αὐτὸν, διὰ ιδ΄ ἐτῶν δοκεῖ μοι σὺν τοὺς χρόνους τῶν ἀποστόλων σὺν ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως ἀριθμεῖν αὐτόν. Ἀπὸ γὰρ τῆς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου ἕως ταύτης τῆς ἀναβάσεως, πληροῦνται τῶν ἀποστόλων ἔτη ιδ΄, μῆνες ι΄. καὶ εἰ μὴ τοῦτο δῶμεν, εὑρεθήσεται ὁ χρόνος ἀφ᾽ οὗ ἐβαπτίσθη, καὶ ἀνέβλεψεν, ὡς περιέχουσιν αἱ πράξεις, ἔτη δ΄. καὶ τοῦτο οὐ μόνον καθὼς αἱ πράξεις φέρουσιν, ἀλλὰ καὶ Ἰώσηππος λέγων, τρία ἔτη Κλαυδίου ζήσαντα τὸν Ἡρώδην. καὶ εὐθέως μετὰ τὴν τελευτὴν Ἡρώδου κληθῆναι Παῦλον καὶ Βαρνάβαν εἰς ἀποστολὴν, τουτέστιν τετάρτου χρόνου Κλαυδίου ὡς αἱ πράξεις δηλοῦσιν. καὶ οὐ ταῦτα μόνον πείσουσίν τινα, ἀλλὰ καὶ εὑρεθήσεται ὅλος ὁ χρόνος τῆς διδασκαλίας Παύλου. ἀφ᾽ οὗ εἰσῆλθεν εἰς ἀποστολὴν ἔτη θ΄ ἕως οὗ ἐβλήθη εἰς φυλακὴν ὑπὸ Φήλικος μέλλων εἰς Ῥώμην ἐπὶ Νέρωνος ἐκπέμπεσθαι, ὡς τὰ ἐφεξῆς τῶν πράξεων δηλοῖ. καὶ οἱ χρόνοι τῆς βασιλείας πάλιν μετέπειτα ἐλθὼν εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρνάβα, καὶ εὑρὼν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους ἅμα Ἰακώβῳ τῷ ἀδελφῷ τοῦ κυρίου, γράφουσιν ἐπιστολὴν οἱ Ἀπόστολοι εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας θεμελιοῦντες τὴν αὐτῶν ἐκκλησίαν, καὶ διακονοῦσι τὴν ἐπιστολὴν εἰς Ἀντιόχειαν αὐτὸς Παῦλος καὶ Βαρνάβας, ὡς δηλοῦσιν αἱ πράξεις. ἐκ τούτου δείκνυται, ὅτι καὶ τὰς καθολικὰς αὐτῶν οἱ ἀπόστολοι τότε γράφουσιν, πρὸ τῆς διασπορᾶς αὐτῶν, εἰ καὶ Πέτρος μόνος ἀπό:

Paulus ingressus est Antiochiam magnam, & cum didicisset quæ Petrus egisset, vbiq; scandala sustulit, & omnes recepit & complexus est omnesq; (ad seruandam fidem cohortatus est, vti Clemens & Tatianus historici tradunt. Venit & in Cyprum & Seleuciam, aliásq; ciuitates vt verbum Dei doceret.

IND. III. *Claudij* VI. *Asiatico & Silano Coss.*

His Coss. Paulus rursum venit Hierosolymam, vnde ad Galatas de hac profectione in hæc verba scribit. Post quatuordecim annos rursum ascendi Hierosolymam. Quod enim dixit iterum, apertè alteram hanc profectionem ostendit. cum dixit se post quatuordecim annos, &c. videtur mihi spacium annorū Apostolicorum à Christo in cœlum assumto numerare. Etenim à Christi in cœlum ascensu vsq; ad hanc secundam Pauli Hierosolymitanam profectionem, fluxere anni XIV *menses* X *† Et nisi hoc demus, deprehendentur, à baptismo & recepto visu Pauli, vt est in Actis quatuor anni. Et hoc non solum ex Actis colligitur, sed ex Iosepho, cum dicit Herodem ad tertium Claudij annum vitam produxisse, & confestim à morte Herodis vocatos Paullum & Barnabam ad Apostolatum (quod quarto Claudij anno accidit) docent Acta. Nec hoc inde tantum concludetur, sed totum quoq; tempus, quo Paulus ad prædicandum Christum in Apostolatum est ingressus reperietur. Nouem quippe anni numerantur ab exordio muneris Apostolici suscepti, vsq; ad annū, quo à Felice vinctus sub Nerone Romam erat mittendus, vt deinceps Acta narrant, & anni imperij Claudij docent. Rursum deinde Hierosolymam profectus cum Barnaba, cum Petrum & reliquos Apostolos vna cū Iacobo fratre Domini reperisset, scribunt epistolam Apostoli Antiochiam Syriæ, illiusq; Ecclesiæ fundamenta ponunt. ferunt epistolam Paulus ipse & Barnabas, vt Acta declarant. Hinc planum fit tunc etiam Catholicas ab Apostolis scriptas esse, antequam inter se disiungerentur. Etsi solus Petrus, quorundam auctoritate scriptorum ex vrbe scripserit.*

† Quod si hoc non demus,

Euseb.

Quin & Matthæus primus ibi Hierosolymis, vt ait Chrysostomus, Euangelium scripsit.

Vna pagina desideratur, in qua desunt viginti & vnus consulatus. Sex nempe Olympiades, tribus annis detractis.

			Olym. 207				Olym. 208.	
Annus claudij	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Indict.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.

Nero imperat annos XIV.

			Olym. 209.				Olym. 210.				Olym. 211.	
Annus Neronis	1.	2.	3.	4	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Indict.	XII.	XIII.	XIV.	XV.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.

& miserit eum, qui prædicatus est vobis Iesum Christum, quem oportet quidem cælum suscipere vsq; ad tempora restitutionis omnium, quæ locutus est Deus per os sanctorum suorum à sæculo prophetarum. Facit etiam mentionem oraculi Mosaici illius: prophetam vobis resuscitabit Dominus Deus vester. Et rursum infert: Et omnes prophetæ à Samuel & deinceps, qui locuti sunt, & annunciauerunt dies istos. Vos estis filij prophetarum, & testamenti, quod disposuit Deus ad patres vestros dicens ad Abraham, & in semine tuo benedicentur omnes familiæ terræ. Vobis primum resuscitans puerum suum, Iesum misit eum benedicentem vobis, vt conuertat se vnusquisq; vestrum à nequitia sua. Omnibus his testatur B. Petrus, vti & Euangelistæ, & omnes prophetæ hæc omnia prædixerunt, quod Deus alium statum, eumq; nouum fecerit & faciat, quæ per os omnium prophetarum prænunciauit. Neq; ante hunc, alium futurum neq; post futurũ (immortalitatis statum) alium fore declarauit, sed cum omnibus prophetis & apostolis hos duos solos pronunciauit, hunc inquam jam præsentem, & post hunc, illum futurum.

DE S. PAVLO APOSTOLO.

Iste est ille magnus Apostolus Paulus, cælestium copiarũ ductor, qui in seipso Christũ habet loquentem, qui stigmata Christi

στίγματα τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέρων, ὁ μέγας διδάσκαλος τῆς ἐκκλησίας, ὁ μυρίους θανάτους καθ' ἑκάστην ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας ὑπομένων ὁ ἐν κυρίῳ καυχώμενος, καὶ ταῖς ἰδίαις ἀσθενείαις, ὁ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ ἐν ἑαυτῷ βρύουσαν ἔχων, ὁ γλώσσαις λαλῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, ὁ ποτὲ διώκτης, νῦν δὲ διωκόμενος, ὁ ποτὲ ἁμαρτωλός, νῦν δὲ ἠλεημένος, ὁ ἕως τρίτου οὐρανοῦ ἁρπαγεὶς, καὶ πάλιν εἰς παράδεισον, ὁ τῶν ἀρρήτων ῥημάτων ἀκουστὴς, ὁ τῶν πνευματικῶν χαρισμάτων κεκριμένος δικαστής. ὁ μέγας κανὼν ἀρχῆς, καὶ ὑπερβαίνων τοὺς λοιποὺς διδασκάλους τῆς ἐκκλησίας. Παῦλος, οὗ ἀσπασμὸς ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτοῦ, ὡς ἐν τάξει σημείου ἡ χάρις ἐστὶν τοῦ κυρίου, Οὗτος καθόλου ἐν πάσαις αὐτοῦ ἐπιστολαῖς εἰς ἤδη γενόμενος ἐν τῇ δευτέρᾳ καταστάσει γεγηθὼς καὶ πεποιθὼς διατελεῖ, συνήγειρεν καὶ συνεκάθισεν φάσκων ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, καὶ τῇ ἐλπίδι ἐσώθημεν, καὶ ἄλλα μυρία, ἃ νῦν καταλέγειν οὐκ εὔχερές. Ἐνίων δὲ μνημονεύσωμεν, ἵνα μὴ τὸν λόγον μηκύνωμεν. Λέγει τοίνυν ἐν τῇ πρὸς Κορινθίους πρώτῃ ἐπιστολῇ οὕτως. εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἐν Χριστῷ ἠλπικότες ἐσμὲν μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. ἀλλὰ * σὺ, Παῦλε, μετὰ τὴν ἐνταῦθα ζωὴν ποίαν ἄλλην ἐλπίδα ἐλπίζωμεν; ναὶ, φησί. ἔστι τις κρείττων ζωὴ ἰσχυρὰ καὶ οὐράνιος μεθ' ὅρκου παρὰ θεοῦ ἐπαγγελλομένη. φησὶ γάρ. ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ θεὸς ἐνδεῖξαι τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ, ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι τὸν θεὸν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος, ἣν ὡς ἄγκυραν ἔχωμεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν, καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδὲκ, ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

* Παῦ. ι.

Καὶ πάλιν, γινώσκοντες ἔχειν ὑμᾶς κρείττονα ὕπαρξιν, καὶ μένουσαν. καὶ πάλιν· διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες. καὶ πάλιν. οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν

in corpore suo circumfert, magnus Ecclesiæ doctor, qui mille mortes quotidie pro Ecclesia sustinebat, qui gloriatur in Domino & in infirmitatibus suis: qui gratiam Christi in se efflorescentem habet, † qui omniū gentium linguis loquitur: qui quondā persecutor, nunc autem persecutionem ipse passus: quondā peccator, nunc autem misericordiam consecutus: qui raptus ad tertium cælum, & rursum in paradisum, arcanorum auditor factus; qui cælestium gratiarum designatus judex: qui norma legum & magnus canonarcha, qui superat reliquos Ecclesiæ doctores. Paulus, cuius salutatio in omnibus epistolis illius, velut in acie signi loco gratia Domini est. Hic semper in omnibus epistolis, veluti jam in altero vitæ beatæ statu, exultabundus ac certus agens, (ad† quos scripsit) conresuscitauit & consedere fecit cum dicit: In cælestibus spei dati sumus. & alia infinita, quæ nunc commemorare importunum. Quorumdam tamen mentionem injiciemus, ne prolixiores simus. Scribit ergo in illa ad Corinthios prima in hæc verba. Si in vita hac sperantes in Christo sumus tantum, miserabiliores omnibus hominibus sumus. Sed enim Paule post hanc vitam, quam spem aliam speremus? Sanè, inquit, melior vita restat, firma & cælestis jureiurando nobis à Deo promissa. Dicit enim: † In quo abūdantius volens Deus ostendere hæredibus promissionis immobilitatem consilij sui, interposuit jusiurandum, vt per duas res immobiles, in quibus impossibile est mentiri Deum, fortem consolationem habeamus, qui confugimus ad tenendam propositam spem, quam sicut ancoram habemus animæ, tutamq; ac firmam & ingredientem in interius velaminis, vbi præcursor pro nobis introinit IESVS secundum ordinem Melchisedec, pontifex factus in æternum.

† qui linguas omnibus gētibus loquitur.

† Ephes. 2.

Ad Hebr. 6.

Et rursum: scientes habere vos meliorem substantiam & permanentem. Et iterum: Quapropter regnum immobile. Et rursum: non enim habemus hic manentem ciuitatem, sed futuram

τοῦμεν. Καὶ πάλιν. ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν, καὶ τῆς μελλούσης. καὶ πάλιν. Ἀδελφοὶ, ἐγὼ ἐμαυτὸν οὔπω λογίζομαι κατειληφέναι· ἓν δὲ, τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος, κατὰ σκοπὸν διώκω εἰς τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ὅσοι οὖν τέλειοι τοῦτο φρονῶμεν. καὶ πάλιν. ἡμῶν δὲ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα κύριον Ἰησοῦν, ὃς μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς
τῷ σώματι. ταπεινώσεως ἡμῶν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ σύμμορφον τῆς δόξης αὐτοῦ. καὶ πάλιν. προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. καὶ πάλιν. Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ καθήμενος, τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ πάλιν τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες, οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ κυρίου, οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας. ὅτι αὐτὸς κύριος, ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου, καὶ ἐν σάλπιγγι θεοῦ καταβήσεται ἀπὸ οὐρανοῦ. καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ ἐγερθήσονται πρῶτον. ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι, ἅμα αὐτοῖς ἁρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ κυρίου εἰς ἀέρα καὶ οὕτως πάντοτε σὺν κυρίῳ ἐσόμεθα. ὥστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις. καὶ πάλιν. οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες, ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσιν. καὶ εἰ μὲν
ἐξῆλθον. ἐκείνης ἐμνημόνευσαν, ἀφ᾽ ἧς * ἐξέβησαν; εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι, νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τουτέστιν ἐπουρανίου. Διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ θεὸς, θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν, ἡτοίμασε γὰρ αὐτοῖς πόλιν. καὶ πάλιν. Ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ θεός. καὶ πάλιν. τῶν ἁγίων λειτουργὸς, καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθείας ἣν ἔπηξεν ὁ κύριος, καὶ οὐκ ἄνθρωπος. Ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς πράξεσιν, ὅταν τῷ Φήστῳ καὶ τῷ Ἀγρίππᾳ ἐπὶ βήματος διαλέγεται, ταῦτα φησί. περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων βασιλεῦ.

τί ἄπι-

ram inquirimus. Et: pietas ad omnia vtilis est, quæ promissionem habet & præsentis vitæ & futuræ. Et: Fratres ego me ipsum non arbitror comprehendisse. vnum autem, quæ quidem retro obliuiscens, ad ea verò quæ sunt priora extentus, ad scopum destinatum persequor ad brauium supernæ vocationis Dei in Christo Iesu. Quicunq; ergo sumus perfecti, hoc sentiamus. Et rursum. nostra autem conuersatio in cœlis est, vnde etiam saluatorem expectamus Dominum Iesum, qui reformabit corpus humilitatis nostræ configuratum corpori claritatis suæ. Et iterum: Expectantes beatam spem, & reuelationem gloriæ magni Dei, & saluatoris nostri IESV Christi. Et rursum: si ergo consurrexistis cum Christo, quæ sursum sunt quærite, vbi Christus est in dextra Dei sedens, quæ sursum sunt sapite, non quæ super terram. Et alio loco: Hoc enim vobis dicimus in verbo Domini, quod nos qui viuimus, qui residui sumus in aduentum Domini, non præueniemus eos qui dormierunt. Quoniam ipse Dominus, in iussu, in voce archangeli, in tuba Dei descendet de cœlo, & qui mortui in Christo sunt, exurgent primum, deinde nos, qui viuimus, qui relinquimur, simul cum ipsis rapiemur in nubes, in occursum Domini in aëra, & sic semper cum Domino erimus. Itaque consolamini inuicem in verbis istis. Et rursum. Qui enim hæc dicunt, significant se, patriam inquirere. Et si quidem ipsius meminissent, de qua exierunt, habebant vtiq; tempus reuertendi, nunc autem meliorem appetunt, id est, cœlestem. Ideo non confunditur Deus, Deus vocari eorum. Parauit enim illis ciuitatem. Et alibi. Expectabat enim fundamenta habentē ciuitatem, cuius artifex & conditor Deus. Et alio loco. Sanctorum minister & tabernaculi veritatis, quod fixit Dominus, & nō homo. Quin & in Actis Apost. quando ad Festum & Agrippam pro tribunali sedentes verba fecit, hæc asseruit. De qua spe, rex

Philip. 3. ad Heb. 11. Heb. 11. Heb. 8. c. 26.

accusor

τί ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν, εἰ ὁ θεὸς ἐγείρει τοὺς νεκρούς; καὶ πάλιν· Ἕνεκα τούτου Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ὄντα ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρῶντο διαχειρίσασθαι. Ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἄχρι τῆς ὥρας ταύτης ἕστηκα μαρτυρούμενος μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ οὐδὲν ἐκτὸς λέγων, ὧν τε οἱ προφῆται ἐλάλησαν μετ' ὀλίγον γίνεσθαι, καὶ Μωυσῆς. εἰ παθητὸς ὁ Χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσιν.

Καὶ εἰ θελήσωμεν πάσας τὰς τοῦ Ἀποστόλου χρήσεις ἀναλέξασθαι περὶ τούτου, σχεδὸν τὰς δέκα καὶ τέσσαρας αὐτοῦ ἐπιστολὰς ὅλας δι' ὅλου εὑρήσομεν περὶ τούτου λεγούσας. ὅτι ἐκ ταύτης τῆς καταστάσεως ἐπὶ τὴν μέλλουσαν ἐπειγόμεθα διαμεῖν. ὅθεν καὶ παραγγέλλει λέγων. σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν. κατάπαυσιν αὐτὴν εἰρηκώς, ὡς ἑτέρας μὴ οὔσης μετ' αὐτήν, ἀλλὰ καὶ βασιλείαν ἀπόλλυτον. Ἰδοὺ δέδεικται διὰ τῶν ἀρχαίων ἀνθρώπων, καὶ τῶν προφητῶν πάντων, Εὐαγγελιστῶν τε καὶ Ἀποστόλων, ὡς προειρήκασιν ἅπαντες, ὡς ἀπὸ τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδὰμ μέχρις Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἰς τὴν μέλλουσαν κατάστασιν ἀφορῶσιν. Τοῦτο πεποιήκαμεν ὅπερ καὶ ὁ δεσπότης Χριστὸς καὶ οἱ τούτου μαθηταί, καὶ ἀπόστολοι οἱ διαρρήδην λοιπὸν ἐκήρυξαν, ὡς ἔστιν τις μέλλουσα κατάστασις κρείττων τῆς ἐνταῦθα πολύ, ἣν ἐν ἑαυτῷ πρῶτος ἡμῖν ἔδειξεν ὁ δεσπότης Χριστὸς ἀναστὰς ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ εἰς οὐρανὸν ἀνεληλυθώς. ἣν καὶ πρῶτοι σκοπῷ τινι ἐμήνυσαν, καὶ οἱ μετ' αὐτὰ σαφῶς διαγγέλλουσιν. καὶ ὅτι οὐδεὶς αὐτῶν ποτὲ οὔτε τῶν νεωτέρων, οὔτε τῶν ἀρχαίων ἑτέραν ποτὲ κατάστασιν ἢ πρεσβυτέραν, ἢ μεταγενεστέραν τούτων τῶν δύο ἐκήρυξαν, ἢ ἐφαντάσθησαν. ἀλλ' ὅτι ἀρξάμενος ὁ θεὸς ποιῆσαι τὴν κτίσιν πᾶσαν ταύτην πρῶτον ἐργάσας πολιτεύεσθαι. εἶθ' οὕτω τὴν μέλλουσαν, εἰς ἣν ἀφορᾷ πᾶς ὁ σκοπὸς τοῦ θεοῦ καὶ τῶν γραφῶν αὐτοῦ. αἰσχυνέσθωσαν τοίνυν Ἕλληνες οἱ συναΐδιον τῷ θεῷ τὸν κόσμον ὑποτιθέμενοι, καὶ προβιωτὴν καταγγέλλοντες καὶ ἀνάστασιν σωμάτων ἀθετοῦντες. Αἰσχυνέσθωσαν καὶ οἱ τούτων ἐπακόλουθοι οἱ Χριστιανίζειν μὲν δοκοῦντες, τῷ δὲ ἔργῳ τὰ τῶν Ἑλλήνων φρονοῦντες, οἱ λέγοντες σφαιροειδῆ εἶναι τὸν οὐρανόν,

accusor à Iudæis. Quid incredibile iudicatur apud vos, si Deus mortuos suscitat. † Hac ex caussa me Iudæi, cum essem in templo, comprehensum tentabant occidere. Auxilio autem adiutus à Deo vsq; ad hanc horam, testificans minori & maiori, nihil extra dicens, quam ea quæ prophetæ locuti sunt paulo post futura esse. Et Moyses: Si passibilis Christus, si primus ex resurrectione mortuorum lumen annunciaturus est populo & gentibus. Quod si omnia Apostoli oracula de hac re voluerimus retexere quatuordecim eius epistolas omnes ferè vbiq; de hoc futuro statu loqui animaduertemus, & nos vt ex hac præsenti vita ad futuram acquirendam cursu contendamus semper vrgeri. Vnde hortatur cum dicit: Festinemus ergo ingredi in illam requiem. Requiem ipsam dixit, tanquam post illam alia nulla reperiatur, sed regnum æternum. Ecce tibi planum iam factum est per patriarchas, prophetásq; omnes, per Apostolos & Euangelistas, quemadmodum omnes ab vsq; Adamo primæuo ad vsq; Ioannem Baptistam ad futuræ vitæ statum respiciant. Hoc fecimus, quod & Christus Dominus, & discipuli eius atq; apostoli qui disertè alium vitæ futuræ statum prædicarunt, meliorem ac iste modo præsens est, quem in seipso primus nobis exhibuit Christus Dominus, cum ex mortuis in vitam rediit, & cælum conscendit. Quem & patriarchæ veluti signo quodam indigitarunt, & hos secuti (Prophetæ & Apostoli) apertè denunciarunt, nec quisquam vnquam siue ex priscis, siue ex recentioribus vllum alium vitæ statum, aut priorem, aut posteriorem his duobus prædicauit aut somniauit. Sed primum quidem Deus instituit cum vniuersam fabricatus est naturam: deinde pari modo secundum siue futurum in quem Deus & omnia Dei oracula semper velut ad scopum & metam collinearunt. Erubescant ergo gentes, quæ mundũ ponunt æternũ, vitámq; ante hanc aliam denunciant, & futuram corporum resurrectionem negant. Erubescant & horum sectatores, qui se Christianos iactant, & reipsa cum genti-

† infra eod. cap.

Heb. 4.

 bus sen-

νὸν, οὐδὲν γὰρ ἕτερον καὶ αὐτοὶ ὧν οἱ Ἕλληνες καταγγέλλουσιν ἀεὶ τὸν κόσμον οὕτως ἐν φθορᾷ τῶν σωμάτων μηδέποτε * γίνεσθαι, μήτε ἑτέραν κατάστασιν. Αἰσχυνέσθωσαν οἱ Μανιχαῖοι καὶ Μαρκιανισταὶ τὰς σάρκας ἀποβαλλόμενοι καὶ πονηρᾶς ἀρχῆς αὐτὰς ποιήσαντα καταγγέλλοντες. Αἰσχυνέσθωσαν πάντες οἱ ἀθετοῦντες τὴν ἡμετέραν σάρκα, καὶ ὅσοι ἀθετοῦσι τὰς ἡμετέρας ψυχὰς συμφώνως αὐτῶν, τουτέστιν, Εὐτυχὴς, Ἄρειος, Ἀπολινάριος καὶ πάντες οἱ κατ' αὐτούς. Αἰσχυνέσθωσαν πάντες οἱ αἱρετικοὶ, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες ἕνα θεὸν ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν, γνωριζόμενόν τε καὶ προσκυνούμενον, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς ὑπάρχοντα, καὶ τῆς ἡμετέρας σαρκὸς ἀνάστασιν. Αἰσχυνέσθωσαν οἱ Σαμαρῖται, μήτε τῆς ἡμετέρας σαρκὸς ἀνάστασιν ὁμολογοῦντες, μήτε ἄγγελον, μήτε πνεῦμα. Αἰσχυνέσθωσαν τῶν Ἰουδαίων ἄπιστοι οἱ προσδοκώμενοι μὴ δεξάμενοι, μήτε Χριστιανικὴν ἀνάστασιν ὁμολογοῦντες ἀλλὰ τοιαύτην οἵαν νῦν πολιτευόμεθα γαμοῦντες καὶ γαμιζόμενοι. Εὖγε δὲ εὖγε χαρά τε καὶ ἀγαλλίασις τοῖς ὄντως Χριστιανοῖς, τοῖς πειθομένοις πάσῃ τῇ θείᾳ γραφῇ παλαιᾷ τε καὶ καινῇ διαθήκῃ, τοῖς ποδηγηθεῖσιν ἐκ τοῦ νόμου καὶ πιστεύσασι Χριστῷ, καὶ πᾶσιν οἷς ἐκήρυξεν, καὶ ἐπιλέγουσι ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου προεκήρυξαν. Καὶ ἀπὸ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου βαπτιστοῦ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιασταὶ ἁρπάζουσιν αὐτήν. ἵνα εἴπῃ, ὅτι ὅσοι ἑαυτοὺς βιάζονται, καὶ πολιτεύονται δικαίως, καὶ μὴ ταῖς ἰδίαις ἐννοίαις ἐξακολουθοῦσιν, ἀλλὰ τῷ θεῷ πιστεύουσιν, ἐκεῖνοι ταύτης τυγχάνουσιν. ἀμέλει καὶ ἡ μήτηρ Ἰωάννου καὶ Ἰακώβου αἰτησαμένη τὸν κύριον ἕνα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ εἶναι, καὶ ἕνα ἐξ εὐωνύμων ἐν τῇ βασιλείᾳ. ἀπεκρίνατο αὐτῇ ὅτι οὐκ ἔστιν ἐμὸν τοῦτο δοῦναι, ἀλλ' οἷς, φησὶ ἡτοίμασται παρὰ τοῦ πατρός μου, ὡσανεὶ τὸ μὲν δῶρον τοῦ θεοῦ πᾶσιν ἐφήπλωται, τὸ ἀναστῆναι ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ γενέσθαι ἀφθάρτους καὶ ἀθανάτους, καὶ ἀτρέπτους· τὸ δὲ προτιμᾶσθαι ἑτέρων, οὐ δῶρον τοῦτο, ἀλλ' ἑτοιμασία τοῦ θεοῦ τοῖς καλῶς πιστεύουσι καὶ βιώσασι. Πάλιν γὰρ λέγει ὁ κύριος. Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην

ὑμῖν

* [illegible]

*bus sentiunt dum dicunt cœlum esse † rotundũ, neq; enim quicq̃ diuersum à gentibus tradunt. mundum semper obnoxium interitui, corporáq; corrupta nequaquam fuisse, nec aliam futuram vitæ statum fore. Erubescant & Manichæi, & Marcianistæ, qui carnem damnant, & à malo principio atq; autl ore creatam docent. Erubescant & omnes qui corpus nostrum execrantur, & qui animos nostros detestantur pares illis, hoc est, Eutyches, Arius, Apollinaris, & quotquot horum sectam sequuntur. Erubescant & omnes hæretici, qui negant Deum esse vnum in tribus personis, prædicandum & adorandum, conditorem cœli & terræ; & carnis item resurrectionem. Erubescant & Samaritani, qui perinde corporum vitalem instaurationem, atq; angelos & spiritum inficiantur. Erubescant & perfidi Iudæi, qui expectatum (Messiam) non receperunt; & corporum item resurrectionẽ, (vti Christiani profitētur,) negant; sed vitam talẽ expectant, qualẽ nunc ducimus nubentes & nuptui tradentes. Bene porro bene Christianis gaudium & tripudium, qui toti sacræ literaturæ, noui inq̃, & veteris testamenti oraculis sese subijciunt ac parent, Christianis qui se ex lege duci regiq; sinunt, qui Christo credunt, & omnib⁹ quæ ipse prædicauit, & qui adhuc dicit: Lex & prophetæ vsq; ad Ioannem prophetarunt: Et à diebus Ioannis regnum cœlorum vim patitur, & violenti rapiunt illud quasi dicat: Quicunq; sibi ipsi ægrè faciunt, & iustè viuunt, nec sua animi sensa tuentur, sed Deo credunt, illi hoc assequentur, quando & matri Ioannis ac Iacobi petenti vti filiorum alter ad dextram, alter ad sinistram Christi in regno Dei sederet, respondit; * non est meum hoc dare vobis, sed quibus, inquit, paratum est à patre meo; perinde quasi munus ex mortuis resurgendi, & immortalitatis securitatisq; assequendæ omnibus à Deo oblatum sit, sed reliquis anteponi non jam munus hoc, sed præparatio Dei rectè credentibus piéq; viuentibus. Iterũ Dominus: venite, inquit, benedicti patris mei, possidete præparatum vobis*

In hac sentẽtia fuit Procopius Gazæus c.1. & 7 ad Genesim, Lactantius, Damascenus & Chryfostomus. Quod si de cœlo empyreo esset sermo, non abs re docerent. Vide Conymbr. li. 2. de cœlo, c. 4. q. 1. art. 2. & c. 5. art. 2.

*Nota: hunc locum propter humanitatem Christi, quam infra solam spectat, cum de iustis ad cælum vocandis agit, eamq; rem Deo patri adscribit.

ὑμῖν βασιλείαν. καὶ πότε ἡτοιμάσθη, φησὶν, ἀπὸ καταβολῆς κόσμου προσέπων. ὁ κοσμογράφος τοίνυν Μωυσῆς καὶ λοιποὶ πάντες προφῆται, καὶ ἀρχαῖοι ἄνθρωποι περὶ τῶν δύο τούτων καταστάσεων καὶ μόνων εἰπόντες καὶ ἑτέρας μὴ μνημονεύσαντες, ἀλλὰ ταύτας μόνον προκηρήξαντες καὶ συγγραψάμενοι. οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ ὁ κύριος παραγεγονὼς, καὶ οἱ τούτου μαθηταὶ, Εὐαγγελισταὶ καὶ Ἀπόστολοι οὐδὲν ἕτερον ἐκήρυξαν, ἢ τὰς δύο ταύτας καὶ μόνας καταστάσεις. Τίς ἔτι λείπεται πίστεως, ὡς ὅτι ταῦτα οὐκ εἰσὶν ἀληθῆ; τίς οὐκ ἐντραπήσεται τὸν ὄχλον τῶν προῤῥήσεων τὰς ἐκβάσεις τῶν προφητῶν; τὸν ὄχλον τῶν σημείων καὶ τῶν παραδόξων; καὶ τῶν θαυμάτων αὐτὴν τὴν πολιτείαν πάντων τῶν ἁγίων, καὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, καὶ τῶν αὐτοῦ ἀποστόλων. τὴν συμφωνίαν τῆς παλαιᾶς καὶ καινῆς διαθήκης; τίς ἐξ αὐτῶν διεφώνησεν πρὸς τοὺς ἄλλους σφαιροειδῆ τὸν οὐρανὸν ἐξηγησάμενος, ἢ πρὸς ὕπαρξιν τούτου τοῦ κόσμου ἐκήρυξεν, ἢ ἀΐδιον εἶναι τὸν κόσμον ἀπεφήνατο, ἢ ἠθέτηκε τὴν τῶν σωμάτων ἡμῶν ἀνάστασιν, ἢ τὴν διὰ τοῦ Χριστοῦ γενομένην οἰκονομίαν, τοῦ ἀνέρχεσθαι τοὺς δικαίους ἀνθρώπους εἰς τὸν οὐρανόν; ἀλλὰ πάντες ὡς ἐξ ἑνὸς θείου πνεύματος ποδηγούμενοι τὰ αὐτὰ καὶ δι᾽ ἔργων, καὶ διὰ λόγων, ἤτοι τύπων προεμήνυσαν, καὶ πάντες εἰς τὴν μέλλουσαν κατάστασιν ἀναφορῶσιν. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ δεσπότης Χριστὸς ἐν Εὐαγγελίοις δηλοῖ, ἐν οἷς μέλλουσιν ἀναστρέφεσθαι οἱ τέλειοι δίκαιοι, καὶ οἱ μέσοι καὶ οἱ ἀσεβεῖς. καὶ περὶ μὲν τῶν δικαίων τῶν τελείων ὡς ὅτ᾽ ἂν προσκαλεῖται αὐτοὺς πρὸς ἑαυτὸν λέγων. Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. περὶ δὲ τῶν ἀσεβῶν, ὡς ὅταν τοῖς ἐξ εὐωνύμων λέγει. πορεύεσθε ἀπ᾽ ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ, ἵνα εἴπῃ· τοῖς μὲν δικαίοις ἄνω εἰς τὸν οὐρανὸν ἐσώτερον τούτου τοῦ ὁρωμένου στερεώματος. τοῖς δὲ ἀσεβέσι, κάτω περὶ τὴν γῆν, ἔνθα καὶ ὁ διάβολος κατεῤῥίφη. Λοιπὸν τῶν μέσων ἀνάγκη ζητῆσαι τὸν τόπον. λέγει τοίνυν ἐν τῇ παραβολῇ τῶν δέκα παρθένων ὡς αἱ πέντε φρόνιμοι εἰσῆλθον μετὰ τοῦ νυμφίου εἰς τὸν νυμφῶνα, τουτέστιν εἰς τὸν οὐρανόν. Ἐπειδήπερ

καὶ τὴν

regnum. Et quando præparatum? ante constitutionem mundi inquit. Moyses ergo qui mundum descripsit, & vates reliqui omnes & primæui homines de hoc gemino vitæ statu locuti hos solos & nullos alios memorarũt, aut prædicarunt; descripseruntq. Nec hi duntaxat, sed ipse Dominus nobiscum in mundo versatus, & discipuli eius ac Euangelistæ, Apostoliq. de nullo alio vitæ genere docuerunt, quam hæc duo. Ecquis ergo negaturus erat hæc verissima esse? Quis ergo non tanta turba copiaq. vaticiniorũ, & euentibus prophetarum flectatur? tot inquam signis, prodigiis, miraculis ipsisq. adeo sanctorum omnium, Christiq. Domini & Apostolorum sanctissima vita, noui veterisq. testimenti concordia. Ecquis vnquã apud alios dum mundi effectionẽ explicauit, cælum rotundum esse & sphæricum dixit, aut ad naturam huius mundi pertinere pronunciauit, aut mundum æternũ demonstrauit, aut corporum sempiternum interitum, nullamq. resurrectionem docuit, aut † propter Christi in terris actam vitam; iustos cælum petituros? Nonne omnes velut ab vno cælesti spiritu ducti, eadem & factis, & verbis, & figuris docuerunt? nonne omnes in futuram vitam respexerunt? Quin & ipse Christus Dominus in Euangeliis declarat, quinam ad vitam sint reuersuri, sancti nempe & medij & impij. Et de sanctis quidem loquitur cum eos ad se euocat his verbis: Venite benedicti patris mei percipite regnum, quod paratum est vobis à constitutione mundi. De impiis vero velut à sinistris positis dicit: Recedite à me maledicti in ignem æternũ, quod paratum est diabolo, & angelis eius: quasi dicat iustis quidem, ascendite cælum interius huius quod videtur firmamenti; impiis vero descendite infra terram, quo diabolus est deiectus. Reliquum est, vt necessario quæramus de loco mediorum. Ait ergo in parabola de decem virginibus, quinq. prudentes cum sponso ingressas esse in thalamum, hoc est, cælum, quando cum

† Hoc ex præcedentibus explicandũ, quamuis durius dictum.

Digitized by Google

καὶ τὴν παρθενίαν καὶ τὴν ἐλεημοσύνην ὡς φρόνιμοι ἐπιλέξαντο. αἱ δὲ μωραὶ φησὶν τὸ ἓν ἀπολεξάμεναι, τὸ δὲ ἕτερον καταφρονήσασαι ἔμειναν ἔξω τοῦ νυμφῶνος· κεκλεισμένην εὑροῦσαι τὴν θύραν καὶ ἀκούσασαι. ἀπέλθετε ἀπ᾽ ἐμοῦ. οὐκ οἶδα ὑμᾶς, οὔτε εἰσελθεῖν συγχωρηθεῖσαι, οὔτε μετὰ τῶν ἀσεβῶν κατακριθεῖσαι. ἀλλὰ ἀπέμειναν ἔξω τοῦ νυμφῶνος. Οὕτως οὖν ἕκαστος τῶν πιστῶν ὀρθὴν καὶ ἀνυπόκριτον πίστιν καὶ βίον καλὸν ἔχων μετὰ παρρησίας εἰσέρχεται εἰς τὴν βασιλείαν. οἱ δὲ ἐναντίοι, οἱ μηδὲ ἐν τούτων ἔχοντες, μήτε πίστιν ὀρθὴν, μήτε βίον εὐθῦν, μετὰ τοῦ διαβόλου περὶ τὴν γῆν κατακρίνονται. οἱ δὲ ἓν μὲν ἔχοντες, ἓν δὲ μὴ ἔχοντες, μέσοι τινὲς εἰσὶν ἔξωθεν μένειν τοῦ νυμφῶνος κατακρινόμενοι, τουτέστι τοῦ στερεώματος. Τὸ δὲ εἶδος τῶν ἀγαθῶν, ἢ τῶν τιμωριῶν, ἀδύνατον εἰδέναι ἡμᾶς εἰ μὴ ἐντὸς αὐτῶν γενώμεθα. ὡς ἐν ὑποδείγματι δὲ μόνον τῶν ἐνταῦθα τιμωριῶν, καὶ τῶν ἐνταῦθα ἀγαθῶν ἐσήμανεν τὰ μέλλοντα. οὐδὲ γὰρ εἶχεν ἡμᾶς, ἀλλ᾽ ὡς ἀκοῦσαι μήπω πεῖραν εἰληφότας, καινῶν τινῶν πραγμάτων, ἀλλ᾽ ὅσον αἰνιγματωδῶς εἰπεῖν. ὅτι ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησε τῷ υἱῷ αὐτοῦ γάμους· τὰ πάντων ἀνώτερα τῶν τοῦ βίου τούτου ἀγαθῶν ἐκλεξάμενος, καὶ ὁμοιώσας τοῖς ἐκεῖσε ἀγαθοῖς· ὁμοίως καὶ τὰ χείριστα, πῦρ, σκώληκα, τάρταρον, καὶ βρυγμὸν ὀδόντων καὶ σκότος, καὶ ὅσα τούτοις παραπλήσια. Ἐπειδὴ πάντα τῶν ἐνταῦθα τιμωρητικῶν δεινότερα τυγχάνουσι, τούτοις αὐτὰ ἐξωμοίωσεν. οὔτε δὲ τὰ ἀγαθὰ τῶν ἐκεῖ δυνατὸν ἀναλογίσασθαι, οὔτε τὰ δεινὰ, οὔτε τὰ μέσα τούτων, ἀλλ᾽ ἑτέρα τις κατάστασίς ἐστιν κρείττων πολὺ καὶ λίαν πολὺ καθόλου ὑπάρχουσα τῶν ἐνταῦθα, ὥσπερ κρείττων ὑπάρχει ὁ βίος οὗτος, οὗ ὅτε ἦμεν ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς μητρὸς ἡμῶν, ἀναλογίσασθαι γὰρ δεῖ, πῶς ἦμεν ἔσωθεν τῆς κοιλίας διάγοντες ἐν σκότει

καὶ

virginitate exercuere misericordiam in pauperes: fatuæ autem alterum tantum complexæ, contemto pietatis in miseros officio foris mansere extra thalamum, foresq; clausas offendere. simulq; audiuere. Recedite à me, nescio vos: neq; in cœlum ingredi permissæ, † neq; cũ impiis damnatæ sunt, sed extra thalamum manere iussæ. Ita ergo quisquis ex Christianis senectè credentibus, fidem sinceram & veram, moresq; colit integros, magna cum libertate regnum intrat. Contra verò ij, qui nihil horum possident neq; rectam fidem seruant, neq; vitæ innocentiæ student, cum diabolo infra terram damnati detruduntur. Qui alterum faciunt, alterum negligunt, medij sunt inter hos, excluduntur tantũ thalamo, hoc est cælo. Genera porro bonorum, aut formæ pœnarum explicari nullo modo possunt, donec in rem præsentẽ veniamus. Christus tamen vtrumq; velut per ambages & vmbram quandam suppliciorum quæ in præsenti vita cernuntur & gaudiorũ quibus hîc fruimur, significauit. Neq; enim fas erat nobis, nisi quantum auditione percepimus, sine vllo rerũ nouarũ experimento, quicquam nisi per ænigma subobscurè quasi per vmbram ea de re loqui. Dixit ergo regnum cœleste comparatũ homini regi, qui fecit nuptias filio suo, qua similitudine posuit id quod in hac præsenti vita summũ omniũ bonorũ ac beatissimũ existimatur: pariq; ratione deterrima ignẽ (inquã) vermes, tartarũ, & stridorẽ dentium, tenebras & quicquid his affine judicatur, quando hæc quæ in hac mortali vita dirissima acerbissimaq; sunt cum illis cõparauit. Nulla enim vel bona præsentis vitæ cum illis æternis componi possunt, vel mala cũ suppliciis sempiternis. Alius quippe status est quidam ille multo nobilior & toto genere præstantior atq; hic est, quemadmodũ & ista ipsa præsens vita (postquam in lucẽ editi sumus) melior est illa, quam degebamus cum in vtero adhuc materno essemus. Cõparanda enim hæc sunt, quis status vitæ nostræ fuerit cum intra materna viscera lateremus, in tenebris, inquam, in sanguine,

Hæc sententia ab Ecclesia dãnata est. Putat auctor mediũ fore locum etiã adultis inter cœlũ & inferos post extremũ iudiciũ

in

ἐν αἵματι, ἐν φλέγματι, ἐν χολῇ, ἐν βορβόρῳ καὶ κόπρῳ καὶ πάσῃ ἀκαθαρσίᾳ, καὶ δυσωδίᾳ συμφυρόμενοι, καὶ ἐν πάσῃ ἀγνωσίᾳ ὑπάρχοντες. παρακύψαντες δὲ ἐν τῷ βίῳ τούτῳ ἕτερα τινὰ θεωροῦμεν, ὧν τὴν πεῖραν οὔπω παρειλήφαμεν, ἀνέσεως ἔκτασιν, ἀέρος ἀναπνοὴν, ἀπόλαυσιν φωτὸς καλλίστου, κατασκευὴν κόσμου τεχνίτου καὶ πανσόφου δημιουργήματα, καὶ γνώσεως ἐμπιπλάμενοι ἅπερ πάντα οὔτε εἰδέναι ἡμᾶς ἐδύνατον, οὔτε ἐνθυμηθῆναι, οὔτε ἀκοῦσαι, οὔτε ἀπολαῦσαι ἑνὸς τούτων ἔτι ὄντας ἐν τῇ κοιλίᾳ. οὕτω καὶ τὴν μέλλουσαν κατάστασιν καθόλου κρείττονα τυγχάνουσαν τῶν ἐνταῦθα, οὐ δυνατὸν ἡμᾶς ἀναλογίσασθαι ἔτι ὄντας ἐν τούτῳ τῷ βίῳ, ἢ ἐνθυμεῖσθαι, ἢ φαντασθῆναι εἰ μὴ ἐντὸς τῶν πραγμάτων γενώμεθα. ἃ γὰρ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε, καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε φησὶν, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. ὥσπερ τοίνυν ἐνταῦθα κοινὸν δῶρον ἅπασι κεχάρισται ὁ θεὸς, τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλων ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους, καὶ βρέχων ἐπὶ ἀγαθοὺς καὶ πονηρούς. οὕτω καὶ ἐν τῇ μελλούσῃ καταστάσει κοινὸν δῶρον πᾶσι χαρίζεται ἀθανασίαν, καὶ ἀφθαρσίαν, καὶ ζωὴν, καὶ ἀτρεπτότητα. κατὰ (τὰς προτέρας πράξεις ἕκαστος ἑαυτῷ ἐφέλκεται) εἴτε τὴν βασιλείαν, εἴτε τὴν τιμωρίαν, εἴτε ἄνοδον ἐν οὐρανῷ, εἴτε μονὴν περὶ τὴν γῆν, εἴτε περὶ τὴν μέσην τάξιν. πάντα δὲ αἰώνια καὶ ἀπέραντα τυγχάνει, καὶ τὰ ἀγαθὰ, καὶ τὰ τούτων χαρίσματα. καθόλου δὲ ἐκείνη ἡ κατάστασις τῆς ἐνταῦθα πολὺ καὶ πάνυ διενήνοχεν πρὸς δέ γε τὰ ἀγαθὰ τὰ ἡτοιμασμένα τοῖς δικαίοις. καὶ ἀντιδιαστελλόμενα τὰ τῶν ἀσεβῶν, ἐσχάτη τιμωρία καὶ κρίσις ἀνελεὴς τυγχάνει, ἀναλογεῖ γὰρ τῇ καταστάσει ἐκείνῃ καὶ ἡ ταύτης κρίσις καὶ τιμωρία.

Ἰδοὺ δέδεικται οὐ μόνον διὰ τῶν προφητῶν, ἀλλὰ γὰρ καὶ διὰ τῶν Εὐαγγελιστῶν φωνῶν, καὶ μὴν καὶ Ἀποστολικῶν, ὡς καὶ αὐτοὶ συμφώνως τοῖς παλαιοῖς εἶπον ταύτας καὶ μόνας τὰς δύο καταστάσεις

παρὰ

*in pituita, in felle, in cœno & ſtercore, in omnibus ſordibus & ſpurcitie, in fœtoris & pedoris fermento, in vltima ignorantia ſepulti. At vbi in hanc vitam ex vtero proſpeximus, alia quædam contemplamur & ſpectamus, (quorum ſcientiam nullam antea acceperamus) ſoluti nempe corporis laxamentum, ſpiritum quem haurimus gratiſſimæ lucis vſurpationem, mundi opus, opificis ſapientiſſimi molitionẽ; inſuper & rerum cognitione præditi ſumus, quorum nihil neq; videre, neq; cogitatione fingere, nec auribus percipere, nec frui poteramus cũ adhuc intra materni corporis anguſtias concluderemur. Pari modo futurum beatæ vitæ ſtatum præſenti hac longè præſtantiorem, nec informare quidem cogitatione vlla ratione poſſumus, quandiu in hac vita mortali verſamur, nec cum illo contendere, nec vllo pacto per vllas imagines & ideas animo concipere, donec rebus ipſis interſimus & præſentes omnia ſpectemus. Nam quod oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis aſcendit; hoc præparauit Deus diligentibus ſe. Quemadmodum ergo hic Deus communi benignitate commune munus cõtulit omnibus, dum facit ſolẽ ſuum oriri ſuper iuſtos & iniuſtos, & pluit ſuper bonos & malos. Ita & in futuræ vitæ ſtatu generale munus erit, quod omnibus conferetur: immortalitas aio, & incorruptio, vita, immutabilis perpetuitas. Sed enim pro ratione tranſactæ vitæ mortalis & ordinis, ſinguli ſibi cõciliãt, aut regnũ cœleſte, aut ſupplicium ſempiternũ, aditũ inq̃ ad cœlũ, aut locũ † circa terrã, aut mediam aliquã ſtationẽ. Omnia autẽ æternabunt & bona & * præmia bonorũ. Tota porro via ille ſtatus ab hoc præſenti differet, quã de bonorũ præſtantia iuſtis comparatorũ, quã de impiorum malis illis oppoſitis, quæ ſunt ſupplicia vltima & damnatio ſeu judicium omnis clementiæ & commiſerationis expers reſpondet enim & illi ſtatui & huius anteactæ vitæ judicium & pœna.*

† Inferi ſunt circa mediũ terræ, in cardine ſeu cẽtro terræ.

* mala ſeu peſſima ſi legas χείριστα.

Ecce tibi planiſſimè oſtenſum eſt non per vatum tantum ſed Euangeliſtarũ quoq; & Apoſtolorũ voces & oracula, quemad-

παρὰ θεοῦ γεγενῆσθαι. Ταύτην πρώτην, ἐν ᾗ καὶ διάγομεν νῦν, καὶ τὴν μέλλουσαν, ἐν ᾗ πάντες οἱ Χριστιανοὶ ἀφορῶμεν.

ΙΝΔ. θ', ιγ' ὑπ. Καπίτωνος καὶ Ῥούφου.

Φλάβιος Ἰώσηππος συγγραφεὺς στρατηγήσας ὑπὲρ Ἰουδαίων, καὶ μέλλων εἰς τὸν πόλεμον ἀναιρεῖσθαι, θεσπίζει Οὐεσπασιανῷ περὶ τῆς Νέρωνος τελευτῆς, καὶ τῆς αὐτοῦ Οὐεσπασιανοῦ βασιλείας.

Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον Λουκιανὸς παρὰ Ῥωμαίοις μέγας ἦν καὶ ἐπαινούμενος, ὁμοίως δὲ καὶ Μουσώνιος καὶ Πλούταρχος φιλόσοφοι ἐγνωρίζοντο.

Ζητητέον ἐστὶ καὶ τὸ πολυθρύλλητον ἐκεῖνο καὶ παρὰ πᾶσιν ἄνω καὶ κάτω περιφερόμενον ῥητὸν τίνα τὴν λύσιν ἔχει τό. πᾶς ὁ ἀποκτείνας Κάϊν, ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσει;

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΠΡΟΣ ΟΠΤΙΜΟΝ ΕΠΙΣΚΟΠΟΝ εἰς τό· πᾶς ὁ ἀποκτείνας Κάϊν ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσει.

Καὶ ἄλλως ἡδέως ὁρῶν σου τοὺς ἀγαθοὺς παῖδας διά τε τὸ ὑπὲρ ἡλικίαν τῶν ἠθῶν εὐσταθές, καὶ διὰ τὸ πρὸς τὴν σὴν εὐλάβειαν οἰκεῖον, ἀφ' ὅτι καὶ μέγα προσδοκᾶν ἔστιν ἐπ' αὐτοῖς. ἐπειδὴ μετὰ γραμμάτων σῶν εἶδον αὐτοὺς προσιόντας μοι ἐδιπλασιάσα τὸ ἐπ' αὐτοῖς φίλτρον. ὅτε δὲ ἀνέγνων τὴν ἐπιστολὴν, καὶ ἴδον ἐν αὐτῇ, ὁμοῦ μὲν τὸ περὶ τὰς ἐκκλησίας προνοητικὸν τῆς διαθέσεως, ὁμοῦ δὲ περὶ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν θείων γραφῶν ἐπιμελὲς ηὐχαρίστησα τῷ κυρίῳ, καὶ ἐπηυξόμην τὰ ἀγαθὰ τοῖς τὰ τοιαῦτα ἡμῖν διακομίσασι γράμματα. καὶ πρό γε αὐτῶν τῷ γράψαντι ἡμῖν. ἐπεζήτησας τὸ πολυθρύλλητον ἐκεῖνο καὶ παρὰ πᾶσιν ἄνω, καὶ κάτω περιφερόμενον ῥητὸν, τίνα τὴν λύσιν ἔχει, τὸ, ὁ πᾶς ἀποκτείνας Κάϊν ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσει; διὰ δὲ τοῦτο ἴσως μὲν αὐτὸς ἑαυτὸν συνέστησας τὸ τιμοθέου, ὥσπερ ἔδωκεν Παῦλος αὐτῷ, ἀκριβῶς φυλάσσοντα δῆλος γὰρ εἶ προ-

modum & hi cum priscis illis senserint, duos tantum hos à Deo status propositos esse primum hunc, in quo modo versamur; & futurum in quem tota Christiana gens spe sua collineat.

IND. IX. *Neronis* XIII. *Capitone & Ruso Coss.*

Supra pag. 552 cœpit lacuna indictionum & consulum, siue Olympiadum.

Flauius Iosephus historicus dux exercitus pro Iudæis propugnans in bello captus & tollendus prædixit Vespasiano de Neronis morte, & imperio Vespasiani.

Hoc ferè tempore apud Romanos magnus ille & celebratissimus Lucianus, vnaq; Musonius ac Plutarchus Philosophi floruêre.

Excutiendum est & illud decantatissimum, & apud omnes in omnium ore versatum dictum, & videndum quæ sit ad eam quæstionem responsio. Omnis qui occiderit Cain, septuplum punietur.

BEATI CYRILLI AD OPTIMVM EPISCOPUM in illa verba. Omnis qui occiderit Cain, in septuplum punietur.

Et præsertim gratus mihi fuit aspectus liberorũ bonorũ, cum propter morum supra ætatem elegantiam, tum propter naturalem quandam pietatem, quam à te hauserunt, ex qua non nisi eximium quid ab illis sperandum est. Postquam cum literis tuis illos ad me adeuntes vidi, geminaui erga illos amoris affectum. Porro cum literas tuas perlegissem deprehendisséмq; in illis & tuam erga Ecclesiam prouidentiam ac curam, & studium sacrarum literarum; meritas Deo persolui gratias, vouiq; bona sempiterna ijs qui mihi tales litteras porrexerunt, atq; inprimis ipsi literarum auctori. Quæsisti quid ad illud omnium ore iactatum dictum esset respondendum, quomodóue intelligendum: Omnis qui occiderit Cain, septuplũ punietur? Atq; per hoc quidem teipsum inprimis commendasti, dum accuratè obseruasti illud quod Timotheo Paulus custodiendum tradiderat; patet

προσέχων τῇ ἀναγνώσει. ἐπεῖτα καὶ ἡμᾶς τοὺς γέροντας νεναρκηκότας ἤδη καὶ τῷ χρόνῳ, καὶ τῇ ἀσθενείᾳ τοῦ σώματος, καὶ τῷ πλήθει τῶν θλίψεων (αἱ πολλαὶ τοίνυν περὶ ἡμᾶς κινηθεῖσαι ἐβάρησαν ἡμῶν τὴν ζωὴν) ὅμως διανέστησας, καὶ ζέων τῷ πνεύματι κατεψυγμένους ἡμᾶς, ὡς τάφῳ λεύοντα τῶν ζώων εἰς ἐγρήγορσιν μετρίαν καὶ ζωτικὴν ἐνέργειαν ἐπανάγεις. Ἔστιν οὖν τὸ ῥητὸν, καὶ ἁπλῶς οὕτω νοηθῆναι δυνάμενον καὶ ποικίλον ἐπιδέξασθαι λόγον. Ἡ μὲν οὖν ἁπλουστέρα, καὶ παντὶ δυναμένῃ ἐκ τοῦ προχείρου παραστῆσαι διάνοια, αὕτη ἐστίν. ὅτι δεῖ τὸν Καῒν ἑπταπλασίονα δοῦναι τὴν τιμωρίαν ὑπὲρ ὧν ἥμαρτεν. οὐ χαίρει δικαιοκρίτου ἴσας πρὸς ἴσας ὁρίζειν ἀνταποδώσεις. ἀλλ' ἀνάγκη τὸν κατάρξαντα κακοῦ μετὰ προσθήκης ἀποτῖσαι τὰ ὀφειλόμενα, ἢ μέλλει αὐτὸς βελτίων ταῖς τιμωρίαις γενέσθαι καὶ τοὺς λοιποὺς σωφρονεστέρους ποιῆσαι τῷ ὑποδείγματι. οὐκ οὖν ἐπειδὴ τετάκται ἑπτάκις ἀποπληρῶσαι
τῦπτε. τὴν δίκην τῶν ἡμαρτημένων τὸν Καῒν, παραλύσει, φησὶν, *τούτῳ τῷ ὑπὸ τῆς θείας κρίσεως ἐπ' αὐτῷ δεδογμένον, ὁ ἀποκτείνας αὐτόν. οὗτός ἐστιν ὁ νοῦς ὁ ἐντεῦθεν ἀπὸ τῆς πρώτης ἀναγνώσεως ὑποπίπτων. Ἐπειδὴ δὲ ἐρευνᾶν πέφυκε τὰ βάθη τῶν φιλοπονωτέρων ἡ διάνοια ἐπιζητεῖ τὸ δίκαιον, πῶς ἐν τῷ ἑπτάκις πληροῦται καὶ τὰ ἐκδικούμενα; πότερον τὰ ἁμαρτηθέντα ἑπτά ἐστιν ἓν μὲν τὸ ἁμάρτημα, ἑπτὰ δὲ ἐπὶ τῷ ἑνὶ αἱ κολάσεις; Ἀεὶ μὲν οὖν ἡ γραφὴ τὸν τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν ἀριθμὸν ἐν τοῖς ἑπτὰ περιορίζει. Ποσάκις, φησὶ, ἁμαρτήσει εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἀφήσω αὐτῷ (ὁ Πέτρος ἐστὶ λέγων τῷ κυρίῳ) ἕως ἑπτάκις; εἶτα ἀπόκρισις τοῦ κυρίου. οὐ λέγω σοι ἕως ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά. οὐ γὰρ ἐπ' ἄλλον ἀριθμὸν μετέβη ὁ κύριος, ἀλλὰ τὸν ἑπτὰ πολυπλασιάσας, ἐν αὐτῷ τὸν ὅρον ἔθετο καὶ δι' ἑπτὰ ἐτῶν ὁ Ἑβραῖος ἀπελύετο τῆς δουλείας. ἑπτὰ δὲ ἑβδομάδες ἐτῶν τὸ ὀνομαστὸν Ἰωβίλαιον ἐποίουν τοῖς πάλαι, ἐν ᾧ ἐσαββάτιζεν ἡ γῆ. Χρεῶν δὲ ἦσαν ἀποκοπαὶ, καὶ δουλείας ἀπαλλαγὴ, καὶ οἱονεὶ νέος ἄνωθεν καθίστατο βίος ἐν τῷ ἑβδοματικῷ ἀριθμῷ, τοῦ

enim te lectioni operam dare. Deinde nos natu grandes & senio inualetudineq; fractos, & ærumnis innumeris afflictos (malorum enim copia in nos excitata, vitam nostram propemodum oppressit) ardore spiritus tui afflatos ac permulsos, veluti ferarum cubili & sepulcro conditum ad vigilandum, vitæq; vigorem recipiendum excitasti. Potest ergo sententia illa, vt verba sonant simplici intellectu exponi, & potest varium admittere significatum. Quæ ergo cuiuis in promtu esse possit explicatio hæc est: Caino septies geminandam esse pœnam ob scelera quæ patrauit. Neq; enim æqui esse judicis pares pro paribus peccatis pœnas irrogare, sed par est, vt auctorem delicti grauioribus affligat suppliciis, vt & ipse corrigatur, & reliquos exemplo suo tardiores ad culpam reddat. Ergo quia decretum erat vt Cain septemplicem lueret pœnam scelerum suorum, soluet, inquit, hanc ipsam illi pœnam à diuina sententia decretam qui occiderit Cainum. Hic primus hoc loco occurrit lectionis intellectus. Quia verò studiosorum animus solet altius rerum caussas peruestigare, quærit de justitia, quomodo per septemplicem pœnam illi satisfiat? vtrum septemplex sit delictum, an vero, culpa simplex aut vna, & septemplex pœna pro vno delicto? Diuinæ scripturæ lex numerum remissionis peccatorum semper septenario definit. Quoties, inquit, peccabit in me frater meus, & remittam illi, (verba Petri sunt ad Dominum) vsq; septies? Deinde respondet Dominus: Non dico tibi septies, sed vsq; septuagies septies; nec enim Dominus ad numerum alium transiit, sed septenario multiplicato, in eod. constitit & quasi terminum fixit remissionis. Et septimo anno Hebræus libertate donabatur, septem annorum hebdomades illud celebratissimum antiquis Iubilæum exactæ faciebant, quo requiescebat terra, debitorum nomina rescindebantur, seruitus tollebatur, & quasi nouum vitæ genus in septimo annorum quinquaginta numero, (priore &

κῶ, τοῦ παλαιοῦ, τρόπον τινὰ τὴν συντέλειαν διεχομένου. Ταῦτα δὲ
τύποι τοῦ αἰῶνος τούτου, ὃς διὰ τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν ἀνακυκλούμενος ἡ-
μᾶς παρατρέχει. ἐν ᾧ γίνονται αἱ τῶν μετριωτέρων ἁμαρτημάτων ἐκ-
τίσεις κατὰ τὴν φιλάνθρωπον ἐπιμέλειαν τοῦ ἀγαθοῦ δεσπότου, ὡς μὴ
τῷ ἀπεράντῳ αἰῶνι παραδοθῆναι ἡμᾶς εἰς κόλασιν. Τὸ μὲν οὖν ἑπτά-
κις, διὰ τὴν πρὸς τὸν κόσμον τοῦτον συγγένειαν ὡς τῶν φιλοκόσμων
ἀνθρώπων ἀπ' αὐτῶν ὀφειλόντων μάλιστα ζημιοῦσθαι, ὧν ἕνεκα εἵλον-
το πονηρεύεσθαι. ἐκδικούμενα δὲ οὕτω παρὰ τῷ Καΐν λέξεις, εὑρήσεις
ἑπτά. εἰ τὰ παρὰ τοῦ κριτοῦ ἐπ' αὐτῷ ὁρισθέντα καὶ οὕτως οὐκ ἀποτεύξῃ
τῆς ἐννοίας. ἐν μὲν οὖν τοῖς παρ' αὐτοῦ Καΐν τετολμημένοις, πρῶτον ἁ-
μάρτημα φθόνος, ἐπὶ τῇ προτιμήσει τοῦ Ἄβελ. Δεύτερον δόλος
μεθ' οὗ διηλέχθη τῷ ἀδελφῷ εἰπών. διέλθωμεν εἰς τὸ πεδίον. Τρί-
*δ τον φόνος, *προσθήκη τοῦ κακοῦ, ὅτι καὶ ἀδελφοῦ φόνος μείζων ἡ
†ε ἐπίτασις. †ὅτι πρῶτος φονεὺς Καΐν πονηρὸν ὑπόδειγμα τῷ βίῳ
καταλιπών. ἕκτον ἀδίκημα, ὅτι γονεῦσιν πένθος ἐνεποίησεν. ἕβδομον,
ὅτι θεὸν ἐψεύσατο. ἐρωτηθεὶς γὰρ, ὅτι, ποῦ Ἄβελ ὁ ἀδελφός σου
εἶπεν οὐκ οἶδα. Ἑπτὰ οὖν ἐκδικούμενα παρέλυσεν ἐν τῷ ἀναιρεθῆναι τὸν
Καΐν.

Ἐπειδὴ γὰρ εἶπεν ὁ κύριος ὅτι ἐπικατάρατος ἡ γῆ, ἣ ἔχανεν
δέξασθαι τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ σου καὶ στένων καὶ τρέμων ἔσῃ ἐπὶ τῆς γῆς.
τὸ στόμα. Ὁ Καΐν, φησὶ, Εἰ ἐκβάλλεις με σήμερον ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώ-
που σου κρυβήσομαι. καὶ ἔσομαι στένων καὶ τρέμων ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς ὁ
εὑρίσκων με ἀποκτενεῖ με. πρὸς δὴ τοῦτο ὁ κύριος φησὶν, οὐχ οὕτως,
πᾶς ὁ ἀποκτείνας Καΐν ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσει Ἐπειδὴ γὰρ ἐνό-
μισεν εὐάλωτος εἶναι παντὶ Καΐν, διὰ τὸ ἐκ τῆς γῆς τὴν ἀσφάλειαν
μὴ ἔχειν, ἐπικατάρατος γὰρ ἡ γῆ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ τῆς ἀπὸ θεοῦ βοηθείας ἠ-
ρημῶσθαι, ὀργισθέντος αὐτοῦ ἐπὶ τῷ φόνῳ, ὡς οὔτε ἀπὸ γῆς, οὔτε ἀπὸ τοῦ οὐρα-
νοῦ ἀντιλήψεως αὐτῷ λειπομένης ἔσται, φησὶ, πᾶς ὁ εὑρίσκων με ἀποκτε-
νεῖ με, ἐλέγχει αὐτοῦ τὸ σφάλμα ὁ λόγος λέγων. οὐχ οὕτως. τουτέστιν

veteri quasi ad finem perducto) instaurabatur. Quae omnia adumbrabant hoc nostrum æuum, quod septem dierum orbita reuoluta nos transit, quo culparum humanarum pro clementia & cura boni Dei nostri erga nos, pœnæ reposcuntur, culpæ remittuntur, ne supplicijs sempiternis in omnem æternitatem addicamur. Illud igitur, septies propter propinquitatem seu hominum affectionem erga mundum hunc, dicitur, vt qui cum mundum plus æquo diligant, ab ipsis debitoribus, quorũ causa statuerunt peccare, maxima detrimẽta accipiant. Delicta porro si cui Caïna exponas, septem reperias: si judicis pœnas illi irrogatas septem itidem cogitatione tua deprehendes. Primum ergo quod Cai- I.
nus ipse patrauit, est inuidia, quod sibi à Deo Abelem prælatum senserit. Alterum crimen est fraus seu dolus, quo circumuenit II.
fratrem, cum dixit: Exeamus in agrum. Tertium cædes Quar- III. IIII.
tum auctarium sceleris seu complementum, quod & fratrem mactarit, quod parricidium auget facinus. Quintum cum & V.
primus siccarius Cainus extiterit, & pessimum exemplum in posteritatem propagarit. Sextum delictũ, quod parentibus gra- VI.
uem luctum attulerit. Septimum quod ipsi Deo sit mentitus. In- VII.
terrogatus enim vbi esset frater: dixit, nescio. septem ergo crimina in cæde Caini punita sunt septem pœnis. Etenim Dominus dixit: maledictus eris in terra quæ hiauit vt hauriret sanguinẽ fratris tui, Et eris gemens & tremens super terram. Et dixit Cain: Si eijcis me hodie à terra. & à facie tua abscondar. Et ero gemens & tremens super terram, & omnis qui me inuenerit, occidet me. Ad hoc respondet Dominus, nequaquam ita fiet, sed, omnis qui occiderit Cain septuplũ punietur. Quia ergo Cain existimauit se à quouis facilè captũ iri, quod nec in terris vllũ sciret præsidium, cum terra esset ab illo maledicta, nec à Deo auxilium expectaret, qui iratus illi erat propter cædem, ita vt cæli terraq; spe opéq; illum deserente exclusus dixerit, omnis qui me inuenerit, occidet me; corrigit illius errorẽ Verbũ cum dicit: nequaq̃ ita fiet:

Digitized by Google

οὐκ ἀναιρεθήσῃ. Ὁ δὲ οὐ μόνον κρύπτει τὸ ἕλκος, ἀλλὰ καὶ ἕτερον προσεργάζεται τῷ φόνῳ τὸ ψεῦδος ἐπισυνάπτων, οὐκ οἶδα. μὴ φύλαξ τοῦ ἀδελφοῦ εἰμι ἐγώ; Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἀπαριθμεῖται τὰς τιμωρίας.

Ἐπικατάρατος ἡ γῆ ἀπό σου. μία κόλασις. ἐργᾷ τὴν γῆν. δευτέρα αὕτη. ἀνάγκη γάρ τις ἄρρητος αὐτῷ συνέζευκται πρὸς τὸ ἔργον τῆς γῆς αὐτὸν κατεπείγουσα, ὥστε μηδὲ βουλομένῳ αὐτῷ ἐξεῖναι ἀναπαύεσθαι, ἀλλ᾽ ἀεὶ αὐτὸν πρὸς ταλαιπωρεῖσθαι τῇ *ἐχθρᾷ αὐτοῦ γῇ, ἣν ἐπικατάρατον αὐτὴν ἐποίησεν μιάνας ἀδελφότητος αἵματι. δεινὴ γὰρ τιμωρία ἡ μετὰ τῶν μισούντων διαγωγή, σύνοικον ἔχειν πολέμιον, ἄπαυστον ἔχειν τὸ μῖσος. ἐργᾷ τὴν γῆν, τουτέστιν, καταπονούμενος τοῖς ἔργοις τοῖς γεωπονικοῖς, οὐδένα χρόνον ἀνιέσθαι, οὔτε νυκτὸς, οὔτε ἡμέρας ἐκλυόμενος ἐκ τῶν πόνων. ἀλλὰ δεσπότου τινὸς χαλεπωτέραν ἔχων τὴν ἀνάγκην ἐπὶ τὰ ἔργα σε διεγείρουσαν, καὶ οὐ προσθήσει δοῦναι ἰσχὺν αὐτῆς, καίτοι εἰ καὶ τὸ τῆς ἐργασίας ἄπαυστον εἶχε τινὰ καρπὸν, αὐτὸς ὁ πόνος οὐ μετρία βάσανος τῷ ἀεὶ καταπονουμένῳ καὶ κοπιῶντι, ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ ἐργασία ἄπαυστος, καὶ ἄκαρπος ἡ περὶ γῆν ταλαιπωρία, ἡ ἀκαρπία τῶν πόνων. στένων καὶ τρέμων ἔσῃ ἐπὶ τῆς γῆς. δύο προσέθηκεν ἄλλας ταῖς τρισὶ, στεναγμὸν διηνεκῆ, καὶ τρόμον τοῦ σώματος τὸν ἐκ τῆς ἰσχύος στηριγμὸν τῶν μελῶν οὐκ ἐχόντων, ἐπειδὴ γὰρ κακῶς ἐχρήσατο τῇ δυνάμει τοῦ σώματος, ὑφῃρέθη αὐτοῦ ὁ τόνος, ὥστε κλονεῖσθαι αὐτὸν καὶ κατασείεσθαι, οὔτε ἄρτον δυνάμενον προσφέρειν ἀδεῶς τῷ στόματι, οὔτε ποτὸν προσκομίζειν τῆς πονηρᾶς χειρὸς μετὰ τὴν ἀνοσίαν πρᾶξιν, οὔτε ταῖς ἰδίαις καὶ ἀναγκαίαις τοῦ σώματος χρείαις λοιπὸν ἐξυπηρετεῖσθαι συγχωρουμένης. ἄλλη τιμωρία, ἣν ἀπεκάλυψεν ὁ Κάϊν εἰπών. Εἰ ἐκβάλλεις με νῦν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κρυβήσομαι. ἡ βαρυτάτη κόλασις τοῖς σωφρονοῦσιν ὁ ἀπὸ θεοῦ χωρισμός. Καὶ ἔσται φησὶν πᾶς ὁ εὑρίσκων με ἀποκτενεῖ με. Εἰκάζει ἐκ τοῦ ἀκολούθου τῶν προαγόντων. Εἰ

*ἐχθρᾷ

ἀπὸ

fiet: hoc est, non occideris. Sed ille non solum vlcus tegit, sed alterum quoq; ad cædem addit, dum mendaciũ concinnat, & dicit: Nescio numquid custos fratris mei sum ego? Hinc jam pœnas numerare Deus incipit.

Maledicta erit terra abs te. Prima animaduersio. Operare terram. Hæc altera pœna est. inexplicabilis enim quædam ipsi necessitas affixa erat, quæ illum ad opus ita vrgebat, vti neq; volenti quidem liceret vllam quietis partem capere, sed assiduissimè premebat, terrâ illi infestâ & inimicâ, quam sibi execrabilem fecerat, cum eam fraterno sanguine polluisset. Acerbũ enim genus supplicij est, viuere cum ijs qui te oderint, & hostem domesticum retinere, & odium æternũ alere, Operare terram. hoc est, nullo vnq̃ tempore à terræ colendæ & fodiendæ sudore remitte, vti neq; de nocte, neq; de die respires à labore, sed vt vltima necessitate, quæ omnẽ seruilẽ seruitutem superet, cogente, semper ad opus vrgearis, nec assiduo tamen cultu illam meliorem reddas. Nam quamuis continuũ opus habeat, sul inde opera fructũ, tamẽ ipse labor ingentẽ adfert molestiam & tormentũ semper distento, semper occupato & nunq̃ ab opere cessanti. Sed tu cum ingenti labore nihil proficies, nec operæpretium facies, nec fructum vllum reportabis, insuper gemẽs & tremens eris super terrã. Duas adiunxit alias pœnas tribus, assidua suspiria, & corporis tremorem amissa membrorũ, quam ex fortitudine seu robore accipiebant, firmitudine, cũ enim corporis viribus abusus esset, neruus ab illo cessit, vt paueret, & assidua quadã trepidatione concuteretur, vti nec cibum tutò ori admouere, nec gestare poculum sine tremore posset, manu impia, post impium & parricidale factum, vsum necessariæ corporis functioni subducente. Alia pœna est, quam prodidit Cainus, cum dixit: Si eijcis me hodie à facie terræ, & à facie tua abscondar. Grauissimum hoc supplicium prudentibus, repulsa à facie & cõspectu Dei. Et erit, inquit, omnis qui me inuenerit, occidet me. Coniectat ex prioribus pœnis,

ἀπὸ τῆς γῆς ἐκβέβληκάς με, εἰ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κρυβήσομαι, λείπεται ἀπὸ παντὸς ἀναιρεῖσθαι. τί οὖν ὁ κύριος; οὐχ οὕτως. ἀλλ' ἔθετο σημεῖον ἐπ' αὐτόν. ἑβδόμη αὕτη τιμωρία. τὸ δὲ μὴ κρύπτεσθαι τὴν τιμωρίαν, ἀλλὰ σημείῳ προδήλῳ προκεκηρῦχθαι ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ τῶν ἀνοσίων ἔργων δημιουργός. (καὶ γὰρ τῶν ὀρθῶς λογιζομένων) βαρυτάτη κολάσεων αἰσχύνη, ἣν καὶ περὶ τῆς κρίσεως μεμαθήκαμεν, ὅτι οὗτοι ἀναστήσονται εἰς ζωὴν αἰώνιον, καὶ οὗτοι εἰς αἰσχύνην, καὶ ὀνειδισμὸν αἰώνιον. ἀκολουθεῖ τούτῳ ζήτημα συγγενὲς τὸ παρὰ τοῦ Λάμεχ ταῖς γυναιξὶν εἰρημένον. ὅτι ἄνδρα ἀπέκτεινα καὶ νεανίσκον εἰς μώλωπα. ἄλλο οὖν τραῦμα, καὶ ἄλλο, μώλωψ, καὶ ἄλλο ἀνὴρ, καὶ ἄλλο νεανίσκος. ὅτι εἰ ἐκ Καῒν ἐκδεδίκηται ἑπτάκις, ἐκ δὲ Λάμεχ ἑβδομηκοντάκις ἑπτά. τετρακοσίας καὶ ἐννενήκοντα τιμωρίας ὑποσχεῖν εἰ μὴ δίκαιος. εἴπερ δικαία τοῦ θεοῦ ἡ κρίσις ἐπὶ τοῦ Καῒν, ὥστε ἑπτὰ αὐτὸν παρέχειν τὰς κολάσεις.
ἔτος. ὁ μὲν γὰρ οὐκ ἔμαθεν παρ' ἄλλου τὸ φονεύειν, οὗτος δὲ εἶδεν τιμωρίαν ὑπέχοντα φονευτήν. Ἐγὼ δὲ ἐν ὀφθαλμοῖς ἔχων τὸν στένοντα καὶ τρέμοντα, καὶ τὸ μέγεθος τῆς ὀργῆς τοῦ θεοῦ, οὐκ ἐσωφρονίσθην τῷ ὑποδείγματι ὅθεν ἄξιός εἰμι τετρακοσίας καὶ ἐννενήκοντα δοῦναι κολάσεις. Ἔνιοι δὲ πρὸς τοιοῦτον ὥρμησαν λόγον οὐκ ἀπᾴδοντα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δόγματος ὅτι ἀπὸ τοῦ Καῒν ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ ἑπτὰ παρεληλύθασιν γενεαί. καὶ εὐθέως ἐπηνέχθη τῇ γῇ ἡ τιμωρία διὰ τὸ πολλὴν γενέσθαι χύσιν τῆς ἁμαρτίας. Τὸ δὲ ἁμάρτημα τοῦ Λάμεχ οὐ κατακλυσμοῦ δεῖται πρὸς θεραπείαν, ἀλλ' αὐτοῦ τοῦ αἴροντος τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. ἀρίθμησον οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ τὰς γενεὰς, καὶ εὑρήσεις κατὰ τὴν τοῦ Λουκᾶ γενεαλογίαν τῇ ἑβδομηκοστῇ καὶ ἑβδόμῃ διαδοχῇ γεγεννημένον τὸν Χριστόν. καὶ πρὸς εὐμάθειαν τῶν ἐντυγχανόντων, καὶ αὐτὴν τὴν γενεαλογίαν ἐν τούτοις καθυπετάξαμεν.

Ἐκ τοῦ

consecuturas. Si eijcis me à facie terræ, si à facie tua me repellis, quid superest nisi vt proscriptus à quouis possim tolli. Quid ergo Dominus: non ita: sed posuit signum in illo. septima hæc est pœna. Quod autem animaduersio non occulta, sed aperto signo prænunciata sit, hunc esse nempe illum consceleratorum factorum architectum sapientum iudicio, pœnarum omnium grauissima est ob ignominiam quam ex vltimo quoq; iudicio existimare possumus, quando hi resurgent in vitam æternam, & illi in ignominiam sempiternam. Sequitur huic annexa quæstio, quid sit quod Lamechus vxoribus suis dixit: Quoniam virum interfeci, & iuuenem in liuorem. Aliud ergo vulnus, & aliud liuor, & aliud vir & aliud adolescens. Quod si ob Cainum septemplex pœna decreta est, ex Lamechi cæde septuagies septena decernetur. si impius fuit Cainus, si pium & æquum iudicium Dei de Caino, vt septemgeminâ pœnâ plecteretur, is enim nullo exemplo cædem designauit, iste verò vidit etiam parricidam pœnam subijsse. † Ego verò ob oculos mihi versantem videre semper videor gementem & trementem Cainum, immensámq; Dei iram & furorem, nec tamen exemplo sapere didici. vnde dignus sum quadringentis nonaginta plagis. Quidam tamen ad huiuscemodi rationem progressi sunt, quæ quidem ab Ecclesiastica doctrina minimè est aliena. A Caino nempe vsque ad diluuium septem generationes prætergisse, & inde confestim terris pœnam propter omnium peccatorum colluuionem & confusionem illatam. Lamechi porro delictum adcurationem cataclysmo non indigebat, sed illo ipso qui tollit peccata mundi. Collige ergo ætates ab Adamo vsq; ad Christi aduentum, & apud D. Lucæ genealogiam reperies, Christum septuagesima septima generationis successione natum. Atq; etiam in gratiam seu faciliorem cognitionem lectorum ipsam hic Genealogiam subiecimus.

† Lamechi iudicium.

ΕΚ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΤΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΝ.

Καὶ αὐτὸς ἦν ὁ ΙΗΣΟΥΣ ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα ἀρχόμενος εἶναι, ὡς ἐνομίζετο, ΥΙΟΣ

α'	τȣ̃	Ἰωσήφ,	β'	τȣ̃	Ἡλεί.
γ'	τȣ̃	Ματταθα,	δ'	τȣ̃	Λευεί.
ε'	τȣ̃	Μελχί,	ς'	τȣ̃	Ἰαννά.
ζ'	τȣ̃	Ἰωσήφ,	η'	τȣ̃	Ματταθίȣ.
θ'	τοῦ	Ἀμώς,	ι'	τοῦ	Ναούμ.
ια'	τοῦ	Ἐσλεί,	ιβ'	τοῦ	Ναγγαί.
ιγ'	τοῦ	Μαάθ,	ιδ'	τοῦ	Ματθαθίȣ.
ιε'	τοῦ	Σεμιεί.	ις'	τοῦ	Ἰωσήφ.
ιζ'	τοῦ	Ἰȣδα,	ιη'	τοῦ	Ἰωαννά.
ιθ'	τοῦ	Ῥησά,	κ'	τοῦ	Ζοροβάβελ.
κα'	τοῦ	Σαλαθιήλ.	κβ'	τοῦ	Νηρεί.
κγ'	τοῦ	Μελχεί.	κδ'	τοῦ	Ἀδδεί.
κε'	τοῦ	Κωσάμ,	κς'	τοῦ	Ἐλμωδάδ.
κζ'	τοῦ	Ἤρ,	κη'	τοῦ	Ἰωσῆ.
κθ'	τοῦ	Ἐλιέζερ,	λ'	τοῦ	Ἰωρείμ.
λα'	τοῦ	Ματτάθ,	λβ'	τοῦ	Λευεί.
λγ'	τȣ̃	Συμεών,	λδ'	τȣ̃	Ἰȣδᾶ.
λε'	τȣ̃	Ἰωσήφ,	λς'	τȣ̃	Ἰωνάν.
λζ'	τȣ̃	Ἐλιακείμ,	λη'	τȣ̃	Μελχᾶ.
λθ'	τȣ̃	Μαϊνᾶν.	μ'	τȣ̃	Ματταθά.
μα'	τȣ̃	Νάθαν,	μβ'	τȣ̃	Δαβίδ.
μγ'	τȣ̃	Ἰεσσαί,	μδ'	τȣ̃	Ὠβήδ.
με'	τȣ̃	Βοόζ,	μς'	τȣ̃	Σαλμών.
μζ'	τȣ̃	Ναασσών,	μη'	τȣ̃	Ἀμιναδάβ.
μθ'	τȣ̃	Ἀράμ,	ν'	τȣ̃	Ἰωράμ.
να'	τȣ̃	Ἐσρώμ,	νβ'	τȣ̃	Φαρέζ.
νγ'	τȣ̃	Ἰȣδα,	νδ'	τȣ̃	Ἰακώβ.
νε'	τȣ̃	Ἰσαάκ,	νς'	τȣ̃	Ἀβραάμ.

νζ' τȣ̃

EX EVANGELIO LVCÆ EVANGELISTÆ,

Et ipse IESVS erat incipiens quasi annorum triginta, ut putabatur esse filius.

I.	*Joseph.*	II.	*Heli.*	
III.	*Matthat,*	IIII.	*Leui.*	
V.	*Melchi,*	VI.	*Janne.*	
VII.	*Joseph,*	VIII.	*Matthathiæ.*	
IX.	*Amos,*	X.	*Naum.*	
XI.	*† Hesli*	XII.	*Nagge.*	† Heli.
XIII.	*Maath,*	XIV.	*Matthathiæ.*	
XV.	*Semei,*	XVI.	*Joseph.*	
XVII.	*Juda*	XVIII.	*Joanna.*	
XIX.	*Resa,*	XX.	*Zorobabel.*	
XXI.	*Salathiel,*	XXII.	*Neri.*	
XXIII.	*Melchi,*	XXIV.	*Addi.*	
XXV.	*Cosam,*	XXVI.	*Elmodad.*	
XXVII.	*Her,*	XXVIII.	*JESV.*	
XXIX.	*Eliezer,*	XXX.	*Jorim.*	
XXXI.	*Matthath,*	XXXII.	*Leui.*	
XXXIII.	*Symeon*	XXXIV.	*Juda.*	
XXXV.	*Joseph,*	XXXVI.	*Jona.*	
XXXVII.	*Eliacim,*	XXXVIII.	*Melcha.*	
XXXIX.	*Maiana seu Menna,*	XL.	*Matthatha.*	
XLI.	*Nathan,*	XLII.	*Dauid.*	
XLIII	*Jesse,*	XLIV.	*Obed.*	
XLV.	*Booz,*	XLVI.	*Salman.*	
XLVII.	*Naasson,*	XLVIII.	** Minadab.*	* Aminadab
XLIX.	*Aram*	L.	*† Joram.*	† Abest à vulgari.
LI.	*Esrom*	LII.	*Pharez.*	
LIII	*Juda,*	LIV.	*Jacob.*	
LV.	*Isaac,*	LVI.	*Abraham.*	

νζ	τοῦ	Θάῤῥα,	νη'	τοῦ	Ναχώρ.
νθ'	τοῦ	Σερούχ,	ξ'	τοῦ	Ραγαῦ.
ξα'	τοῦ	Φάλεγ,	ξϐ'	τοῦ	Εϐερ.
ξγ'	τοῦ	Σάλα,	ξδ'	τοῦ	Καϊνάν.
ξε'	τοῦ	Φαξάδ,	ξϛ'	τοῦ	Σήμ.
ξζ	τοῦ	Νῶε,	ξη'	τοῦ	Λάμεχ.
ξθ'	τοῦ	Μαθουσάλα,	ο'	τοῦ	Ενώχ.
οα'	τοῦ	Ιάρετ.	οϐ'	τοῦ	Μαλαλεήλ.
ογ'	τοῦ	Καϊνάν,	οδ'	τοῦ	Ενός.
οε'	τοῦ	Σήθ,	οϛ'	τοῦ	Αδάμ.

οζ' τοῦ Θεοῦ.

Ἰταλικοῦ. ΙΝΔ. ι', ιδ' ὑπ'. *Ιπαλικοῦ καὶ Τραχάνου.

Επὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἀφανὴς γέγονεν Νέρων. καὶ τελευτᾷ ἐκ συσκευῆς τῶν Ιουδαίων καθότι Πιλάτον ἀπεκεφάλισεν, ὡς ἔκδησιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τελευτᾷ ὁ αὐτὸς Νέρων ὢν ἐτῶν ξθ'. μετὰ Νέρωνα Γαλϐὰς ἐϐασίλευσεν ἐν Ιϐηρίᾳ, Οὐιτέλλιος Γερμανίᾳ, Οθων ἐπὶ Ρώμης.

Εκαστος αὐτῶν ἰδίᾳ ἐπέϐη τῇ ἀρχῇ. Γαλϐὰς ἐϐασίλευσεν μῆνας ζ'. καὶ ἐν μέσῃ τῇ Ρωμαίων ἀγορᾷ τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη.

lego, ἑαυτὸν Οθων βασιλεύσας μῆνας ϛ' διεχειρίσατο *ἑαυτῷ. Οὐιτέλλιος βασιλεύσας μῆνας ι', ἐσφάγη ἐν τῷ Παλατίῳ Ρώμης. [σζ', ση', σθ'. σι, σια'.]

σιϐ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

μῆνας ι α', ἡμ. κϛ'. Ρωμαίων ζ' ἐϐασίλευσεν ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΟΣ ἔτη θ', σέψαντος αὐτὸν τοῦ στρατοῦ ὁμοῦ ͵εφπϛ'.

ΙΝΔ. ια', α' ὑπ'. Γαλϐᾶ καὶ Τίτου Ρουφίνου.

Επὶ τούτων τῶν ὑπάτων ταφῇ παρεδόθη τὰ σώματα τῶν ἁγίων ἀποστόλων, κατὰ κέλευσιν Οὐεσπασιανοῦ τοῦ βασιλέως. ἐν ὁράματι γὰρ ἐκελεύσθη δοῦναι ταφῇ τὰ σώματα τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

ἐνεθρόνισεν Τῷ αὐτῷ ἔτει ὁ ἅγιος Ιάκωϐος ὁ ἀπόστολος καὶ πατριάρχης Ιεροσολύμων ὃν ἐνεθρόνησεν ὁ ἅγιος Πέτρος, εἰς τόπον ἑαυτοῦ ἀνιὼν ἐπὶ τὴν

Ρώμην

LVII.	*Tharra,*	LVIII.	*Nachor.*
LIX.	*Seruch,*	IX.	*Ragab,*
LXI.	*Phaleg,*	LXII.	*Heber.*
LXIII.	*Sala*	IX·V.	*Cainan.*
LXV.	*†Phaxad,*	LXVI.	*Sem.*
LVII.	*Noë*	LVIII.	*Lamech.*
LXIX.	*Mathusala*	LXX.	*Enoch.*
LXXI.	*Iaret,*	LXXII.	*Malaleel.*
LXXIII.	*Cainan,*	LXXIV.	*Enos.*
LXXV.	*Seth,*	VXXVI.	*Adam.*

LXXVII. *Dei.*

† Arphaxad.

IND. X *Neronis* XIV. *Italico & Trachano Coss.*

His consulibus Nero è medio sublatus est. Et moritur fraude & arte Iudaeorum, quod Pilatum velut Christum vindicaturus capite plexerit. Perijt Nero natus annos†* LXIX. *pro quo imperauit in Hispaniis Galba, in Germania Vitellius, in Vrbe Otho. Singuli per se priuatim imperium arripuerunt. Galbas imperauit menses* VII. *& in medio foro Romae casus accubuit.*

* Χριστον. † Vide Suetonium. error in numero.

Otho menses sex & sibi ipsi latus hausit. Vitellius menses X *& in palatio mactatus est.* (CCVII. CCVIII. CCIX. CCX. CCXI.)

CCXII. OLYMPIAS.

Romanis imperauit VESPSIANVS annos IX. *m.* XI. *d.* XXII. *ab exercitu creatus. A M.*MMMMM. D.LXXXVI. 5586.

IND. XI. *Vesp.* I. *Galba & Tito Rufino Coss.*

His Consulibus corpora SS. Apostolorum jussu Vespasiani sepulturae data sunt, qui per visum nocturnum secundum quietem tradere corpora SS Apostolorum terrae jussus est.

*Hoc eodem anno Sanctus Iacobus Apostolus & Patriarcha Hierosolymitanus, (quem Beatus PETRVS, pontificatu initiauerat) Romam petiturus * extinctus est,*

* Aliter se res habet.

Ῥώμην ἐτελεύτησεν. καὶ παρέλαβε τὸ σχῆμα τῆς ἐπισκοπῆς Ἱεροσολύμων Συμεὼν ὁ καὶ Σίμων, ὃ γέγονε πατριάρχης.

ἴσως. ἐλλείπει κατέπεσεν ἐν αὐτοκράτορι vel κατεστράφη vel ἐσείσθη.

Ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὑπάτων ἀπὸ θεομηνίας Νικομήδεια μητρόπολις μεγάλη τῆς Βιθυνίας * κατέπεσεν.

Τούτῳ τῷ ἔτει θνήσκει Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς ὁ τῆς Βερενίκης, βασιλεύσας ἔτη κϛʹ. καὶ λοιπὸν Οὐεσπασιανὸς καταλύει τὴν βασιλείαν τῶν ἀλλοφύλων Ἡρώδου καὶ Ἀγρίππα.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τυραννήσαντες οἱ Ἰουδαῖοι ἀνεῖλον τὸν ἑαυτῶν ἄρχοντα Κυρήνιον.

Οὐεσπασιανὸς αὐτοκράτωρ τὸν κατὰ Ἰουδαίων ἐγχειρίσας πόλεμον Τίτῳ, αὐτὸς δι' Ἀλεξανδρείας εἰς τὴν Ῥωμαίων ἀφίκετο πόλιν.

Ἰωάννης ὁ Θεολόγος ἐκβὰς εἰς Ἔφεσον ἐποίησε ἐκεῖσε ἔτη ἐννέα. καὶ ἐν τῇ ἐξορίᾳ αὐτοῦ ἐν Πάτμῳ τῇ νήσῳ ἔτη ιεʹ. καὶ ὑποστρέψας πάλιν εἰς Ἔφεσον, καὶ γράψας τὸ Εὐαγγέλιον ἐποίησεν ἕως τῆς κοιμήσεως αὐτοῦ ἐπέκεινα ἔτη κϛʹ.

ΙΝΔ. ιβʹ. β. ὑπ. Οὐεσπασιανοῦ αὐτοκράτορος μόνου.

Τεσσαρακοστῷ ἐνάτῳ ἔτει τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου, Τίτος υἱὸς Οὐεσπασιανοῦ τὴν Ἰουδαίαν παρέλαβεν, καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ πορθήσας, εἰς πᾶσαν τὴν Παλαιστίνην. καὶ ἱερὸν τῶν Ἰουδαίων κατέστρεψεν. ἦν δὲ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα, ὅτε παρέλαβε τὴν πόλιν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπώλεσε ψυχῶν μυριάδας ρι. ξίφεσιν αὐτοὺς κατακόψας, καὶ ἄλλας δὲ μυριάδας ιϛʹ, διεπέπραχεν αἰχμαλώτων νεανίσκων καὶ παιδίων ἀρρενικῶν καὶ παρθένων κορασίων, καθὼς Ἰώσηππος ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο. ὡς γὰρ Ἑβραῖος ὑπάρχων παρῆν ἐν τῷ πολέμῳ. πάσας δὲ ἐπαρχίας τῆς Ἰουδαίας ἀπώλεσεν ὁ Τίτος.

Ὁ δὲ σοφώτατος Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου συνεγράψατο οὕτως. ὅτι ἐν τῇ ἑορτῇ τὸν Χριστὸν ἐσταύρωσαν οἱ Ἰουδαῖοι, ἐν τῇ αὐτῶν ἑορτῇ πάντες ἀπώλοντο. καὶ τοῦτο μάλιστα γέγονεν αἴτιον τοῦ τοσοῦτον πλῆθος διαφθαρῆναι ἐν τῇ πόλει, καθότι ἐν τῇ τοῦ πάσχα ἑορτῇ πάντες συνεληλυθότες ἐτύγχανον, ὥσπερ ἐν εἱρκτῇ συγκλεισθέντες. ἔδει γὰρ ἐν ᾗ ταῦτα ἐν

ἡμέ-

est stolámq; pontificiam illius loco Hierosolymis Simeon, qui & Simon, induit, & Patriarcha creatur. Iisdem consulibus Nicomedia Bithyniæ caput ab irato numine (terræ tremore) postrata, vel concussa est. vide historicos.

S. Petrus Romæ.

Deest in exemplari verbum. vel κατέπεσεν. vel κατεστράφη. fort. σεισμῷ.

Hoc anno Rex Agrippa Berenices filius cum annos XXVI. *regnasset, diem suum obijt, simúlq; Vespasianus regnum aduenis Agrippæ & Herodi ademit.*

Eod. tempore Iudæi seditione mota † *Quirinum præsidem interfecêre.*

† Cyrenium.

Vespasianus Imperator, bello Iudaico filio Tito commisso, per Alexandriam in vrbem venit.

Ioannes Theologus Ephesum venit, ibiq; nouennio transacto, quindecim annos in Patmo insula exul transegit, reuersúsq; Ephesum Euangelium conscripsit, & alijs XXVI. *annis decursis vitam finijt.*

IND. XII. *Vesp.* II. *Vespasiano solo Cos.*

Nono, supra trigesimum, anno post Christum in cælum assumtum, Titus Vespasiani filius Iudæam recepit, & Ierosolyma occupauit, peragratúsq; totam Palæstinam, etiam templum Iudæorum euertit. Agebatur tum dies festus Paschæ, quando Hierosolyma expugnauit, & deleuit vndecies centena millia Iudæorum; centum quinquaginta millia hastæ subiecit, qui ex virili muliebriq; puerorum & virginum sexu potissimum constabant, vt sapientissimus scriptor Iosephus literis consignauit, qui cũ Hebræus esset, ipsis quoq; prœliis spectator & actor adfuit. Titus omnes Iudææ præfecturas & Toparchias sustulit.

Eusebius vero Pamphili, & ipse prudentissimus scriptor in hunc modũ narrat. Quoniam Iudæi Christum die festo in Crucem egerunt, vicissim ipsi eod. die omnes periêre, cuius rei caussa fuit, tantam tum hominum copiam in vrbe repertam, quod ad pascha omnes conuenire consuessent, & velut in custodia quadam & carcere essent conclusi. Par erat, omnino, inquam, par

ἡμέρα τοῦ πάσχα τῷ σωτῆρι ἐπιβεβληκότας, μὴ ἄλλοτε, τὰ ἐπίχειρα, ὧν ἐτόλμησαν, παθεῖν, τοῦ σωτῆρος θεοῦ ἐκδεδωκότος αὐτούς. Ο δὲ Τίτος θριαμβεύσας τὴν νίκην ἀνῆλθεν ἐπὶ τὴν Ρώμην. Οὐεσπασιανὸς δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκ τῆς Ιουδαϊκῆς πραίδας ἔκτισεν ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς Συρίας, καὶ τὰ μεγάλα Χερουβεὶμ τῆς πύλης τῆς πόλεως ἐκεῖ ἔστησεν, καὶ τὰ Χερουβεὶμ τὰ χαλκᾶ ἃ ηὗρεν Τίτος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ, ὑπὸ Σολομῶνος πεπηγμένα. ὅτι γὰρ τὸν ναὸν ἔστρεψεν ἀφείλατο αὐτά, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ σὺν τοῖς Σεραφεὶμ θριαμβεύων τὴν κατὰ Ιουδαίων γενομένην ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας νίκην στήσας ἄνω στήλην χαλκῆν, εἰς τιμὴν τῆς σελήνης, μετὰ τεσσάρων ταύρων προσεχόντων ἐπὶ Ιερουσαλὴμ νυκτὸς γὰρ αὐτὴν παρέλαβεν λαμπούσης σελήνης. καὶ διὰ τοῦτο σελήνην ἔστησεν. ἔκτισε δὲ καὶ τὸ θέατρον Δάφνης ἐπιγράψας ἐν αὐτῷ. * Ἐκ τῆς πραίδης τῶν Ιουδαίων. ἦν δὲ πρώην ὁ τοῦ αὐτοῦ θεάτρου τόπος συναγωγὴ Ιουδαίων, καὶ πρὸς ὕβριν αὐτῶν τὴν συναγωγὴν αὐτῶν λύσας θέατρον ἐποίησε στήσας ἑαυτοῦ ἄγαλμα μαρμάρινον, ὅπερ ἕως νῦν ἐκεῖσε ἵσταται.

Αρχομένου λοιπὸν τεσσαρακοστοῦ ἔτους τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου, δευτέρῳ δὲ ἔτει τοῦ Οὐεσπασιανοῦ οἱ Ιουδαίων ἡγεμόνες τέλεον ἐπαύσαντο, τῆς ἐσχάτης αὐτοὺς ἁλώσεως καταλαβούσης.

Συνάγεται ὁ πᾶς χρόνος ἐπὶ τὸ δεύτερον ἔτος Οὐεσπασιανοῦ, καὶ τὴν ὑστάτην ἅλωσιν Ιεροσολύμων, ἀπὸ μὲν πέντε καὶ δέκα ἔτους, καὶ αὐτοῦ Τιβερίου Καίσαρος, καὶ τοῦ σωτηρίου κηρύγματος ἀρχῆς εἰς ἔτη τεσσαράκοντα δύο, ἀπὸ δὲ ἕκτου ἔτους Δαρείου τοῦ Υστάσπου, καθὸ δευτέρας οἰκοδομῆς ἔτυχεν ὁ ναός, ἤγουν ἀπὸ δευτέρου ἔτους β αὐτοῦ ξγ´ ὀλυμπιάδος, ἐπὶ τὸ παρὸν ἔτος δεύτερον Οὐεσπασιανοῦ εἰς ἔτη φϟζ´. ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης ἐπισκευῆς αὐτοῦ τῆς ἐπὶ Σολομῶνος γενομένης εἰς ἔτη αργ´.

ΙΝΔ. ιγ´, γ´ ὑπ´. Οὐεσπασιανοῦ Αὐγούστου τὸ β´, καὶ Νερουᾶ.

Ιώσηπος ἱστορεῖ ἐν τῷ πέμπτῳ λόγῳ τῆς ἁλώσεως ὅτι ἔτους τρίτου Οὐεσπασιανοῦ ἡ ἅλωσις τῶν Ιουδαίων γέγονεν, ὡς μετὰ μ´ ἔτη τῆς γενομένης παρ´ αὐτῶν τόλμης κατὰ τοῦ Ιησοῦ, ἐν ᾧ χρόνῳ φησὶ

καὶ Ιά-

erat, vti, qui die festo Paschæ salutis auctori necē parassent, eodem die non alio, Deo salutis datori ipsos vltum eunti, pœnas darent. Titus triumphabūdus Romam peruenit. Vespasianus imperator ex præda Iudaica Antiochiam metropolim Syriæ instaurauit & ingentes Cherubinorum colossos ibidem ad portam statuit, fusosq; ex ære† Cherubinos, quos Titus eius filius in tēplo inuenit à Solomone positos. Quando enim Titus templum euertit, abstulit hos, & Antiochiam deportauit Seraphinos, cum triumpharet Iudæam, & illos columnæ imposuit æreæ, ad honorem Lunæ, cum tauris quatuor Hierosolymam respicientibus, internoctu enim fulgente luna illam occupauit. Hanc ergo ob caussam Lunæ statuam posuit. Condidit & theatrum Daphnes, cum hac inscriptione. Ex spolijs Iudæorum. Erat prius, vbi nunc theatrum est, Synagoga Iudæorum, ad quorum contumeliam euersa Synagoga Theatrum excitauit, imposita sua ex marmore statuâ, quam hodiē q; spectes.

† an Seraphinos?

Cæterum inchoante anno quadragesimo post Christi in cælum ascensum, anno Vespasiani secundo Iudæorum duces defecere, vltima obsidione capti.

Colligitur tempus totum à XVI. *anno Tiberij Cæsaris & Christi salutari prædicatione vsq; ad alterum annum Vespasiani, & hanc vltimam expugnationē Hierosolymorum, anni* XLII. *à sexto anno Darij Hystaspis, quo anno secunda templi instauratio accidit, siue à secundo anno* LXIII *Olympiadis vsq; ad hunc præsentem annum alterum imperij Vespasiani, anni* DXCVII. *à primo anno templi ab Solomone cōditi, anni* MCIII.

IND. XIII. *VESPAS.* III. *Vespasiano Augusto* II. *& Nerua Coss.*

Auctor est Iosephus, in quinto Excidij Hierosolymitani, expugnatos Iudæos anno III. *Vespasiani cum quadragesimus annus ageretur à facinore in Christum tentato, quo tempore*

 inquit

καὶ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ κυρίου, καὶ ἐπίσκοπον Ἱεροσολύμων γενόμενον ὑπ' αὐτῶν κρημνισθῆναι, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἀναιρεθῆναι λιθοβοληθέντα.

Κομμαγηνοὶ καὶ Σαμοσατεῖς ἐντεῦθεν τοὺς ἑαυτῶν ἀριθμοῦσι χρόνους.

ΙΝΔ. ιδ', δ' ὑπ'. Οὐεσπασιανοῦ Αὐγούστου τὸ τρίτον καὶ Τίτου.

σιγ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιε', ε' ὑπ'. Οὐεσπασιανοῦ Αὐγούστου τὸ δ', καὶ Τίτου τὸ β'.

Οὐεσπασιανὸς μετὰ τὴν τῶν Ἱεροσολύμων ἅλωσιν πάντας τοὺς ἀπὸ γένους Δαβὶδ ἀναζητεῖσθαι προσέταξεν, ὡς μὴ περιλειφθῆναί τινα παρὰ Ἰουδαίοις τῶν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς φυλῆς, καὶ ὡς ἐκ τούτου μέγιστον Ἰουδαίοις συμβῆναι διωγμὸν πάλιν.

ΙΝΔ. α', ς' ὑπ'. Δομητιανοῦ καὶ Μεσσαλίνου.

ΙΝΔ. β', ζ' ὑπ'. Οὐεσπασιανοῦ Αὐγούστου τὸ ε', καὶ Τίτου τὸ γ'.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐν Ῥόδῳ ὁ κολοσσὸς ἀνεστάθη μῆκος ἔχων ποδῶν ρζ'.

ΙΝΔ. γ', η' ὑπ'. Οὐεσπασιανοῦ Αὐγούστου τὸ ς', καὶ Τίτου τὸ δ'.

σιδ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. δ', θ' ὑπ'. Οὐεσπασιανοῦ Αὐγούστου τὸ ζ, καὶ Τίτου τὸ ε'. (τινὸς μέγιστον θαῦμα.)

Ἀλκίππη γυνὴ ἐν Ῥώμῃ ἐλέφαντα ἐγέννησεν ἐν ᾧ καιρῷ φθορὰ ἀνθρώπων ἐγένετο.

ΙΝΔ. ε', ι' ὑπ'. Τίτου τὸ ς', καὶ Δομιτιανοῦ τὸ β'.

Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ νόσῳ κλιθεὶς ὁ Οὐεσπασιανὸς ὁ βασιλεὺς παρεδόθη τελευτῇ, ὢν ἐτῶν ο'.

Ῥωμαίων η' ἐβασίλευσεν ΤΙΤΟΣ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη β', ὁμοῦ ,εφπη'.

ΙΝΔ. ς', α' ὑπ'. Τίτου Αὐγούστου τὸ ζ, καὶ Δομιτιανοῦ τὸ γ'.

ΙΝΔ. ζ.

inquit & Iacobum fratrem Domini Episcopum Hierosolymitanum ab ipsis præcipitem ex alto actum, & saxis obrutum sustulere.

Commageni & Samosateni ab hoc anno chronologiam suam inchoant.

IND. XIV. *Vespas.* IV. *Vespasiano Augusto* III. *& Tito Coss.*

CCXIII. OLYMPIAS.

IND. XV. *Vespas.* V. *Vespasiano Augusto* IV. *Tito* II. *Coss.*

Vespasianus post excidium Hierosolymitanum omnes ex stirpe Dauidis oriundos Iudæos jubet inquiri, uti nemo apud Iudæos ex regia tribu superstes relinqueretur. unde rursum ingens Iudæos malum oppressit.

IND. I. *Vespas.* VI. *Domitiano & Messalino Coss.*

IND. II. *Vespas.* VII. *Vespasiano Augusto* V. *Tito* III. *Coss.*

His Coss. Rhodi colossus pedum centenûm septenûm instauratus est.

IND. III. *Vespas.* VIII. *Vespasiano Augusto* VI. *Tito* IV. *Coss.*

CCXIV. OLYMPIAS.

IND. IV. *Vespas.* IX. *Vespasiano Augusto* VII. *Tito* V. *Coss.*

Alcippe fæmina Romæ enixa est elephantum quo tempore ingens hominum fuit mortalitas. Maximum mendacium aut miraculum.

IND. V. *Vespas.* X. *Tito* VI. *& Domitiano* II. *Coss.*

Hoc anno imperator Vespasianus morbo correptus statim extinguitur annos natus LXX.

Octauus Romanorum Imperator fit TITVS *Vespasiani F. imperat annos* II. *A.M.* MMMMM.

D.LXXXVIII. 5588.

IND. VI. *Titi* I. *Tito Augusto* VII *Domitiano* III. *Coss.*

ΕΚ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΤΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΝ.

Καὶ αὐτὸς ἦν ὁ ΙΗΣΟΥΣ ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα ἀρχόμενος εἶναι, ὡς ἐνομίζετο, ΥΙΟΣ

α'	τȣ̃	Ἰωσήφ,	β'	τȣ̃	Ἡλεί.
γ'	τȣ̃	Ματταθα,	δ'	τȣ̃	Λευεί.
ε'	τȣ̃	Μελχί,	ς'	τȣ̃	Ἰαννά.
ζ'	τȣ̃	Ἰωσήφ,	η'	τȣ̃	Ματταθίȣ.
θ'	τοῦ	Ἀμώς,	ι'	τοῦ	Νασȣ́μ.
ια'	τοῦ	Ἐσλεί,	ιβ'	τοῦ	Ναγγαί.
ιγ'	τοῦ	Μαάθ,	ιδ'	τοῦ	Ματθαθίȣ.
ιε'	τοῦ	Σεμιεί.	ις'	τοῦ	Ἰωσήφ.
ιζ'	τοῦ	Ἰȣ́δα,	ιη'	τοῦ	Ἰωαννά.
ιθ'	τοῦ	Ῥησά,	κ'	τοῦ	Ζοροβάβελ.
κα'	τοῦ	Σαλαθιήλ.	κβ'	τοῦ	Νηρεῖ.
κγ'	τοῦ	Μελχεί.	κδ'	τοῦ	Ἀδδεί.
κε'	τοῦ	Κωσάμ,	κς'	τοῦ	Ἐλμωδάδ.
κζ'	τοῦ	Ἢρ,	κη'	τοῦ	Ἰωσῆ.
κθ'	τοῦ	Ἐλιέζερ,	λ'	τοῦ	Ἰωρείμ.
λα'	τοῦ	Ματτάθ,	λβ'	τοῦ	Λευεί.
λγ'	τȣ̃	Συμεών,	λδ'	τȣ̃	Ἰȣ́δα.
λε'	τȣ̃	Ἰωσήφ,	λς'	τȣ̃	Ἰωνάν.
λζ'	τȣ̃	Ἐλιακείμ,	λη'	τȣ̃	Μελχᾶ.
λθ'	τȣ̃	Μαϊνᾶν.	μ'	τȣ̃	Ματταθά.
μα'	τȣ̃	Νάθαν,	μβ'	τȣ̃	Δαβίδ.
μγ'	τȣ̃	Ἰεσσαί,	μδ'	τȣ̃	Ὠβήδ.
με'	τȣ̃	Βοάζ,	μς'	τȣ̃	Σαλμών.
μζ'	τȣ̃	Ναασσών,	μη'	τȣ̃	Μηναδάβ.
μθ'	τȣ̃	Ἀράμ,	ν'	τȣ̃	Ἰωράμ.
να'	τȣ̃	Ἐσρώμ,	νβ'	τȣ̃	Φαρές.
νγ'	τȣ̃	Ἰȣ́δα,	νδ'	τȣ̃	Ἰακώβ.
νε'	τȣ̃	Ἰσαάκ,	νς'	τȣ̃	Ἀβραάμ.

νζ' τȣ̃

EX EVANGELIO LVCÆ EVANGELISTÆ,

Et ipse IESVS erat incipiens quasi annorum triginta, ut putabatur esse filius.

I.	*Joseph.*	II.	*Heli.*	
III.	*Matthat,*	IIII.	*Leui.*	
V.	*Melchi,*	VI.	*Janne.*	
VII.	*Joseph,*	VIII.	*Matthathiæ.*	
IX.	*Amos,*	X.	*Naum.*	
XI.	*†Hesli*	XII.	*Nagge.*	† Heli.
XIII.	*Maath,*	XIV.	*Matthathiæ.*	
XV.	*Semei,*	XVI.	*Joseph.*	
XVII.	*Juda*	XVIII.	*Joanna.*	
XIX.	*Resa,*	XX.	*Zorobabel.*	
XXI.	*Salathiel,*	XXII.	*Neri.*	
XXIII.	*Melchi,*	XXIV.	*Addi.*	
XXV.	*Cosam,*	XXVI.	*Elmodad.*	
XXVII.	*Her,*	XXVIII	*JESV.*	
XXIX.	*Eliezer,*	XXX.	*Jorim.*	
XXXI.	*Matthath,*	XXXII.	*Leui.*	
XXXIII.	*Symeon*	XXXIV.	*Juda.*	
XXXV.	*Joseph,*	XXXVI.	*Jona.*	
XXXVII.	*Eliacim,*	XXXVIII.	*Melcha.*	
XXXIX.	*Maiana seu Menna,*	XL.	*Matthatha.*	
XLI.	*Nathan,*	XLII.	*Dauid.*	
XLIII	*Jesse,*	XLIV.	*Obed.*	
XLV.	*Booz,*	XLVI.	*Salman.*	
XLVII	*Naasson,*	XLVIII.	**Minadab.*	* Amminadab
XLIX.	*Aram*	L.	*†Joram.*	† Abest à vulgari.
LI.	*Esrom*	LII.	*Pharez.*	
LIII	*Juda,*	LIV.	*Jacob.*	
LV.	*Isaac,*	LVI.	*Abraham.*	

νζ'	τοῦ	Θάῤῥα,	νη'	τοῦ	Ναχώρ.
νθ'	τοῦ	Σερούχ,	ξ'	τοῦ	Ραγαῦ.
ξα'	τοῦ	Φάλεγ,	ξβ'	τοῦ	Εβερ.
ξγ'	τοῦ	Σάλα,	ξδ'	τοῦ	Καϊνάν.
ξε'	τοῦ	Φαξάδ,	ξς'	τοῦ	Σήμ.
ξζ'	τοῦ	Νῶε,	ξη'	τοῦ	Λάμεχ.
ξθ'	τοῦ	Μαθουσάλα,	ο'	τοῦ	Ενώχ.
οα'	τοῦ	Ιάρετ.	οβ'	τοῦ	Μαλαλεήλ.
ογ'	τοῦ	Καϊνάν,	οδ'	τοῦ	Ενός.
οε'	τοῦ	Σήθ,	ος'	τοῦ	Αδάμ.

οζ' τοῦ Θεοῦ.

Ιταλικοῦ. ΙΝΔ. ι', ιδ' ὑπ. *Ιταλικοῦ καὶ Τραχάλου.

Επὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἀφανὴς γέγονεν Νέρων. καὶ τελευτᾷ ἐκ συσκευῆς τῶν Ιουδαίων καθότι Πιλάτον ἀπεκεφάλισεν, ὡς ἔκδικησιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τελευτᾷ ὁ αὐτὸς Νέρων ὢν ἐτῶν ξθ'. μετὰ Νέρωνα Γαλβᾶς ἐβασίλευσεν ἐν Ιβερίᾳ, Ουϊτέλλιος Γερμανίᾳ, Οθων ἐπὶ Ρώμης.

Εκαστος αὐτῶν ἰδίᾳ ἐπέβη τῇ ἀρχῇ. Γαλβᾶς ἐβασίλευσεν μῆνας ζ'. καὶ ἐν μέσῃ τῇ Ρωμαίων ἀγορᾷ τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη.

lego, ἑαυτόν Οθων βασιλεύσας μῆνας ς' διεχειρίσατο *ἑαυτῷ. Ουϊτέλλιος βασιλεύσας μῆνας ι', ἐσφάγη ἐν τῷ Παλατίῳ Ρώμης. [σζ', ση', σθ', σι', σια'.]

σιβ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

μῆνας ια', ἡμ. κβ'. Ρωμαίων ζ' ἐβασίλευσεν ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΟΣ ἔτη θ', στέψαντος αὐτὸν τοῦ στρατοῦ ὁμοῦ ,εφπς'.

ΙΝΔ. ια', α' ὑπ. Γαλβᾶ καὶ Τίτου Ρουφίνου.

Επὶ τούτων τῶν ὑπάτων ταφῇ παρεδόθη τὰ σώματα τῶν ἁγίων ἀποστόλων, κατὰ κέλευσιν Ουεσπασιανοῦ τοῦ βασιλέως. ἐν ὁράματι γὰρ ἐκελεύσθη δοῦναι ταφῇ τὰ σώματα τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

ἐνεθρόνισεν Τῷ αὐτῷ ἔτει ὁ ἅγιος Ιάκωβος ὁ ἀπόστολος καὶ πατριάρχης Ιεροσολύμων, ὃν ἐνεθρόνησεν ὁ ἅγιος Πέτρος, εἰς τόπον ἑαυτοῦ ἀγωνιῶν ἐπὶ τὴν

Ρώμην

LVII.	*Tharra,*	LVIII.	*Nachor.*
LIX.	*Seruch,*	LX.	*Ragab,*
LXI.	*Phaleg,*	LXII.	*Heber.*
LXIII.	*Sala*	LXIV.	*Cainan.*
LXV.	*†Phaxad,*	LXVI.	*Sem.*
LVII.	*Noë*	LVIII.	*Lamech.*
LXIX.	*Mathusala*	LXX.	*Enoch.*
LXXI.	*Iaret,*	LXXII.	*Malaleel.*
LXXIII.	*Cainan,*	LXXIV.	*Enos.*
LXXV.	*Seth,*	VXXVI.	*Adam.*

† Arphaxad.

LXXVII. *Dei.*

IND. X *Neronis* XIV. *Italico & Trachano Coss.*

His consulibus Nero è medio sublatus est. Et moritur fraude & arte Iudaeorum, quod Pilatum velut Christum vindicaturus capite plexerit. Perijt Nero natus annos†* LXIX. *pro quo imperauit in Hispaniis Galba, in Germania Vitellius, in Vrbe Otho. Singuli per se priuatim imperium arripuerunt. Galbas imperauit menses* VII. *& in medio foro Romae caesus occubuit.*

* Χιλίαρχον. † Vide Suetonium. error in numero.

Otho menses sex & sibi ipsi latus hausit. Vitellius menses X *& in palatio mactatus est.* (CCVII. CCVIII. CCIX. CCX. CCXI.)

CCXII. OLYMPIAS.

Romanis imperauit VESPSIANVS annos IX. *m.* XI. *d.* XXII. *ab exercitu creatus. A M.*MMMMM. D.LXXXVI. 5586.

IND. XI. *Vesp.* I. *Galba & Tito Rufino Coss.*

His Consulibus corpora SS. Apostolorum jussu Vespasiani sepulturae data sunt, qui per visum nocturnum secundum quietem tradere corpora SS Apostolorum terrae jussus est.

*Hoc eodem anno Sanctus Iacobus Apostolus & Patriarcha Hierosolymitanus, (quem Beatus PETRVS, pontificatu initiauerat) Romam petiturus * extinctus est,*

* Aliter se res habet.

Ρώμην ἐτελεύτησεν. καὶ παρέλαβε τὸ σχῆμα τῆς ἐπισκοπῆς Ἱεροσολύμων Συμεὼν ὁ καὶ Σίμων, καὶ γέγονε πατριάρχης.

Ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὑπάτων ἀπὸ θεομηνίας Νικομήδεια μητρόπολις μεγάλη τῆς Βηθυνίας * κατέπεσεν.

Ἴσως. ἐλλείπει κατέπεσεν ἐν αὐτοχρόνῳ vel καταποθῆναι vel ἐπεσεν.

Τούτῳ τῷ ἔτει θνήσκει Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς ὁ τῆς Βερενίκης, βασιλεύσας ἔτη κϛ΄. καὶ λοιπὸν Οὐεσπασιανὸς καταλύει τὴν βασιλείαν τῶν ἀλλοφύλων Ἡρώδου καὶ Ἀγρίππα.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τυραννήσαντες οἱ Ἰουδαῖοι ἀνεῖλον τὸν ἑαυτὸν ἄρχοντα Κυρήνιον.

Οὐεσπασιανὸς αὐτοκράτωρ τὸν κατὰ Ἰουδαίων ἐγχειρίσας πόλεμον Τίτῳ, αὐτὸς δι' Ἀλεξανδρείας εἰς τὴν Ῥωμαίων ἀφίκετο πόλιν.

Ἰωάννης ὁ Θεολόγος ἐκβὰς εἰς Ἔφεσον ἐποίησεν ἐκεῖσε ἔτη ἐννέα. καὶ ἐν τῇ ἐξορίᾳ αὐτοῦ ἐν Πάτμῳ τῇ νήσῳ ἔτη ιε΄. καὶ ὑποστρέψας πάλιν εἰς Ἔφεσον, καὶ γράψας τὸ Εὐαγγέλιον ἐπέζησεν ἕως τῆς κοιμήσεως αὐτοῦ ἔπρα ἔτη κϛ΄.

ΙΝΔ. ιβ΄, β΄ ὑπ᾽. Οὐεσπασιανοῦ αὐτοκράτορος μόνου.

Τεσσαρακοστῷ ἐννάτῳ ἔτει τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου, Τίτος υἱὸς Οὐεσπασιανοῦ τὴν Ἰουδαίαν παρέλαβεν, καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ πορθήσας εἰς πᾶσαν τὴν Παλαιστίνην, καὶ ἱερὸν τῶν Ἰουδαίων κατέστρεψεν. ἦν δὲ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα, ὅτε παρέλαβε τὴν πόλιν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπώλεσε ψυχῶν μυριάδας ρι΄ ξίφεσιν αὐτοὺς κατακόψας, καὶ ἄλλας δὲ μυριάδας ιε΄, διαπέπρακεν αἰχμαλώτων νεανίσκων καὶ παιδίων ἀρρενικῶν καὶ παρθένων κορασίων, καθὼς Ἰώσηππος ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο. ὡς γὰρ Ἑβραῖος ὑπάρχων παρῆν ἐν τῷ πολέμῳ. πάσας δὲ ἐπαρχίας τῆς Ἰουδαίας ἀπώλεσεν ὁ Τίτος.

Ὁ δὲ σοφώτατος Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου συνεγράψατο οὕτως. ὅτι ἐν τῇ ἑορτῇ τὸν Χριστὸν ἐσταύρωσαν οἱ Ἰουδαῖοι, ἐν τῇ αὐτῶν ἑορτῇ πάντες ἀπώλοντο. καὶ τοῦτο μάλιστα γέγονεν αἴτιον τοῦ τοσοῦτον πλῆθος διαφθαρῆναι ἐν τῇ πόλει, καθότι ἐν τῇ τοῦ πάσχα ἑορτῇ πάντες συνεληλυθότες ἐτύγχανον, ὥσπερ ἐν εἱρκτῇ συγκλεισθέντες. ἔδει γὰρ ἐν οἷς ἐν ἡμέ-

S. Petrus Romæ. Deest in exemplari verbum. vel κατέπεσεν. vel κατεστράφη. fort. σεισμῷ.

est stolámq; pontificiam illius loco Hierosolymis Simeon, qui & Simon, induit, & Patriarcha creatur. Iisdem consulibus Nicomedia Bithyniæ caput ab irato numine (terræ tremore) post rata, vel concussa est. vide historicos.

Hoc anno Rex Agrippa Berenices filius cum annos XXVI. *regnasset, diem suum obijt, simúlq; Vespasianus regnum aduenio Agrippæ & Herodi ademit.*

Eod. tempore Iudæi seditione mota † Quirinum præsidem interfecêre.

† Cyrenium.

Vespsianus Imperator, bello Iudaico filio Tito commisso, per Alexandriam in vrbem venit.

Ioannes Theologus Ephesum venit, ibiq; nouennio transacto, quindecim annos in Patmo insula exul transegit, reuersúsq; Ephesum Euangelium conscripsit, & alijs XXVI. *annis decursis vitam finijt.*

IND. XII. *Vesp.* II. *Vespasiano solo Cos.*

Nono, supra trigesimum, anno post Christum in cælum assumtum, Titus Vespasiani filius Iudæam recepit, & Ierosolyma occupauit, peragratúsq; totam Palæstinam, etiam templum Iudæorum euertit. Agebatur tum dies festus Paschæ, quando Hierosolyma expugnauit, & deleuit vndecies centena millia Iudæorum; centum quinquaginta millia hastæ subiecit, qui ex virili muliebriq; puerorum & virginum sexu potissimum constabant, vt sapientissimus scriptor Iosephus literis consignauit, qui cũ Hebræus esset, ipsis quoq; prælijs spectator & actor adfuit. Titus omnes Iudææ præfecturas & Toparchias sustulit.

Eusebius vero Pamphili, & ipse prudentissimus scriptor in hunc modũ narrat. Quoniam Iudæi Christum die festo in Crucem egerunt, vicissim ipsi eod. die omnes periêre, cuius rei caussa fuit, tantam tum hominum copiam in vrbe repertam, quod ad pascha omnes conuenire consuesent, & velut in custodia quadam & carcere essent conclusi. Par erat, omnino, inquam, par

ἡμέρᾳ τοῦ πάσχα τῷ σωτῆρι ἐπιβεβουλευκότας, μὴ ἄλλοτε, τὰ ἐπίχειρα, ὧν ἐτόλμησαν, παθεῖν, τοῦ σωτῆρος θεοῦ ἐκδεδοκότος αὐτούς. Ὁ δὲ Τίτος θριαμβεύσας τὴν νίκην ἀνῆλθεν ἐπὶ τὴν Ῥώμην. Οὐεσπασιανὸς δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκ τῆς Ἰουδαϊκῆς πραίδας ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς Συρίας, καὶ τὰ μεγάλα Χερουβεὶμ τῆς πύλης τῆς πόλεως ἐκεῖ ἔπηξεν, καὶ τὰ Χερουβεὶμ τὰ χαλκᾶ ἃ ηὗρεν Τίτος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ, ὑπὸ Σολομῶντος πεπηγμένα. ὅτε γὰρ τὸν ναὸν ἔρρειψεν ἀφείλατο αὐτά, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ σὺν τοῖς Σεραφεὶμ θριαμβεύων τὴν κατὰ Ἰουδαίων γενομένην ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας νίκην στήσας ἄνω στήλην χαλκῆν, εἰς τιμὴν τῆς σελήνης, μετὰ τεσσάρων ταύρων προσεχόντων ἐπὶ Ἱερουσαλήμ νυκτὸς γὰρ αὐτὴν παρέλαβεν λαμπούσης σελήνης. καὶ διὰ τοῦτο σελήνην ἔστησεν. ἔκτισε δὲ καὶ τὸ θέατρον Δάφνης ἐπιγράψας ἐν αὐτῷ. * Ἐκ τῆς πραίδης τῶν Ἰουδαίων. ἦν δὲ πρώην ὁ τοῦ αὐτοῦ θεάτρου τόπος συναγωγὴ Ἰουδαίων, καὶ πρὸς ὕβριν αὐτῶν τὴν συναγωγὴν αὐτῶν λύσας θέατρον ἐποίησε στήσας ἑαυτοῦ ἄγαλμα μαρμάρινον, ὅπερ ἕως νῦν ἐκεῖσε ἵσταται.

Ἀρχομένου λοιπὸν τεσσαρακοστοῦ ἔτους τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου, δευτέρῳ δὲ ἔτει τοῦ Οὐεσπασιανοῦ οἱ Ἰουδαίων ἡγεμόνες τέλεον ἐπαύσαντο, τῆς ἐσχάτης αὐτοὺς ἁλώσεως καταλαβούσης.

Συνάγεται ὁ πᾶς χρόνος ἐπὶ τὸ δεύτερον ἔτος Οὐεσπασιανοῦ, καὶ τὴν ὑστάτην ἅλωσιν Ἱεροσολύμων, ἀπὸ μὲν πέντε καὶ δέκα ἔτους, καὶ αὐτοῦ Τιβερίου Καίσαρος, καὶ τοῦ σωτηρίου κηρύγματος ἀρχῆς εἰς ἔτη τεσσαράκοντα δύο, ἀπὸ δὲ ἕκτου ἔτους Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου, καθὸ δευτέρας οἰκοδομῆς ἔτυχεν ὁ ναός, ἤγουν ἀπὸ δευτέρου ἔτους καὶ αὐτοῦ ξγ´ ὀλυμπιάδος, ἐπὶ τὸ παρὸν ἔτος δεύτερον Οὐεσπασιανοῦ εἰς ἔτη φϛζ´. ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης ἐπισκευῆς αὐτοῦ τῆς ἐπὶ Σολομῶντος γενομένης εἰς ἔτη αργ´.

ΙΝΔ. ιγ´, γ´ ὑπ´. Οὐεσπασιανοῦ Αὐγούστου τὸ β´, καὶ Νερουᾶ.

Ἰώσηππος ἱστορεῖ ἐν τῷ πέμπτῳ λόγῳ τῆς ἁλώσεως ὅτι ἔτους τρίτου Οὐεσπασιανοῦ ἡ ἅλωσις τῶν Ἰουδαίων γέγονεν, ὡς μετὰ μ´ ἔτη τῆς γενομένης παρ´ αὐτῶν τόλμης κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ἐν ᾧ χρόνῳ φησὶ

καὶ Ἰα-

erat, vti, qui die festo Paschæ salutis auctori necē parassent, eodē die non alio, Deo salutis datori ipsos vltum eunti, pœnas darent. Titus triumphabūdus Romam peruenit. Vespasianus imperator ex præda Iudaicā Antiochiam metropolim Syriæ instaurauit. & ingentes Cherubinorum colossos ibidem ad portam statuit, fusosq́; ex ære † Cherubinos, quos Titus eius filius in tēplo inuenit à Solomone positos. Quando enim Titus templum euertit, abstulit hos, & Antiochiam deportauit Seraphinos, cum triumpharet Iudæam, & illos columnæ imposuit æreæ, ad honorem Lunæ, cum tauris quatuor Hierosolymam respicientibus, internoctu enim fulgente luna illam occupauit. Hanc ergo ob caussam Lunæ statuam posuit. Condidit & theatrum Daphnes, cum hac inscriptione. Ex spolijs Iudæorum. Erat prius, vbi nunc theatrum est, Synagoga Iudæorum, ad quorum contumeliam euersa Synagoga Theatrum excitauit, impositâ sua ex marmore statuâ, quam hodiē q; spectes.

† an Seraphinos?

Cæterum inchoante anno quadragesimo post Christi in cælum ascensum, anno Vespasiani secundo Iudæorum duces defecere, vltima obsidione capti.

Colligitur tempus totum à XVI. *anno Tiberij Cæsaris & Christi salutari prædicatione vsq; ad alterum annum Vespasiani, & hanc vltimam expugnationē Hierosolymorum, anni* XLII. *à sexto anno Darij Hystaspis, quo anno secunda templi instauratio accidit; siue à secundo anno* LXIII *Olympiadis vsq; ad hunc præsentem annum alterum imperij Vespasiani, anni* DXCVII. *à primo anno templi ab Solomone cōditi, anni* MCIII.

IND. XIII. *VESPAS.* III. *Vespasiano Augusto* II. *& Nerua Coss.*

Auctor est Iosephus, in quinto Excidij Hierosolymitani, expugnatos Iudæos anno III. *Vespasiani cum quadragesimus annus ageretur à facinore in Christum tentato, quo tempore*

inquit & Iacobum fratrem Domini Episcopum Hierosolymitanum ab ipsis præcipitem ex alto actum, & saxis obrutum sustulere.

Commageni & Samosateni ab hoc anno chronologiam suam inchoant.

IND. XIV. *Vespas.* IV. *Vespasiano Augusto* III. *& Tito Coss.*

CCXIII. OLYMPIAS.

IND. XV. *Vespas.* V. *Vespasiano Augusto* IV. *Tito* II. *Coss.*

Vespasianus post excidium Hierosolymitanum omnes ex stirpe Dauidis oriundos Iudæos jubet inquiri, uti nemo apud Iudæos ex regia tribu superstes relinqueretur. unde rursum ingens Iudæos malum oppressit.

IND. I. *Vespas.* VI. *Domitiano & Messalino Coss.*

IND. II. *Vespas.* VII. *Vespasiano Augusto* V. *Tito* III. *Coss.*

His Coss. Rhodi colossus pedum centenûm septenûm instauratus est.

IND. III. *Vespas.* VIII. *Vespasiano Augusto* VI. *Tito* IV. *Coss.*

CCXIV. OLYMPIAS.

IND. IV. *Vespas.* IX. *Vespasiano Augusto* VII. *Tito* V. *Coss.*

Alcippe fœmina Romæ enixa est elephantum quo tempore ingens hominum fuit mortalitas. Maximum mendacium aut miraculum.

IND. V. *Vespas.* X. *Tito* VI. *& Domitiano* II. *Coss.*

Hoc anno imperator Vespasianus morbo correptus statim extinguitur annos natus LXX.

Octauius Romanorum Imperator fit TITVS *Vespasiani F. imperat annos* II. *A. M.* MMMMM. 5588.

D.LXXXVIII.

IND. VI. *Titi* I. *Tito Augusto* VII *Domitiano* III. *Coss.*

IND.VII. *Titi* II. *Galba & Pollione Coss.*

Ad hunc annum Philo & Iosephus suas historias de Excidio Hierosolymitano perduxerunt.

His Coss. fatali morbo deiectus Titus diem suum obijt cum esset annorum XLII.

Nonus Romanorum Imperator dictus DOMITIANVS; *imperauit annos* XVI. *A. M.* MMMMMDCIV. 5604.

IND.VIII. *Domitiani* I. *Domitiano Augusto* IV. *& Sabino Coss.*

IND. IX *Dom.* II. *Domitiano Augusto* V. *& Tito Rufo Coss.*

Domitianus edicto cauit ne mares secarentur.

IND.X. *Dom.* III. *Domitiano Augusto* VI. *& Sabino Coss.*

IND.XI. *Dom.* IV. *Domitiano Augusto* VII. *& Fuluio.*

CCXVI OLYMPIAS.

IND.XII. *Dom.* V *Domitiano Aug.* VIII. *& Dolabella Coss.*

Domitianus templũ Axylum condidit, (hoc est sine materia, ex ære, chalcidicam Mineruam s. quam ædificauit Domitianus, ut refert Tranquillus.)

His Coss primum omnium quinquennale certamen institutum & actum est in vrbe.

Duo menses nomina mutarunt, & september Germanicus; October Domitianus est nuncupatus,† quod illis victoriæ nuncij Romam sint delati.

† Suet. 13. ca. quod altero suscepisset imperium, altero natus esset.

IND.XIII. *Dom* VI. *Domitiano Aug.* IX *& Saturnino Coss.*

IND.XIV. *Dom.* VII. *Domit.* X *& Tito Rufo Coss.*

IND.XV. *Domit.* VIII. *Fuluio* II. *& Atratino. Coss.*

Cornelia maxima virginum Vestalium de stupro accusata, cum familiaribus amicis ex lege viua defossa est.

CCXVII. OLYMPIAS.

IND.I. *Domit.* IX. *Domitiano Augusto* XI *& Nerua Coss.*

Domitianus legem tulit, ne intra vrbem vineæ colerentur.

IND.II.

ΙΝΔ. β', ι' ὑπ'. Λαβριων@ καὶ Τραϊανοῦ.

Τῆς Ῥωμαίων Ἐκκλησίας ἡγεῖται τρίτ@ Κλήμης ἔτη θ', ὃς καὶ ὑπὸ Παύλου τοῦ Ἀποστόλου ἐν τῇ πρὸς Φιλιππησίους ἐπιστολῇ μνημονεύεται φήσαντ@ μετὰ καὶ Κλήμεντος, καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς.

ΙΝΔ. γ', ια' ὑπ'. Δομετιανοῦ Αὐγούστου τὸ ιβ' καὶ Σατορνίνου.

ΙΝΔ. δ', ιβ' ὑπ'. Πομπηΐου καὶ Κρισπίνου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων, Ἀπολλώνι@ ὁ Τυανεὺς ἤκμαζεν, περιπολεύων πανταχοῦ καὶ ποιῶν τελέσματα εἰς τὰς πόλεις καὶ χώρας, ὅστις ἀπὸ Ῥώμης ἐξελθὼν κατέλαβε τὸ Βυζάντιον καὶ ἐλθὼν εἰς Βυζοῦ πόλιν τὴν ἀπὸ τῆς τύχης λεγομένην Κωνσταντινούπολιν ἐποίησε τελέσματα πολλά, τὸ τῶν χελώνων, καὶ τὸ τοῦ λύκου ποταμοῦ κατὰ μέσον τῆς πόλεως, καὶ τὸ τῶν ἵππων, καὶ ἄλλων τινῶν.

σιη' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ε', ιγ' ὑπ'. Δομετιανοῦ Αὐγούστου τὸ ιγ' καὶ Φλαβίου Κλήμεντ@.

Δεύτερ@ μετὰ τὸν Νέρωνα Δομετιανὸς Χριστιανοὺς ἐδίωξεν. Ἐπ' αὐτοῦ δὲ καὶ ὁ Ἀπόστολ@ Ἰωάννης εἰς πάτμον ἐξορίζεται τὴν νῆσον, ἔνθα τὴν ἀποκάλυψιν ἑωρακέναι λέγεται, ὡς δηλοῖ Εἰρηναῖ@.

Δομετιανὸς τοὺς ἀπὸ γένους Δαβὶδ ἀναιρεῖσθαι προσέταξεν, ἵνα μὴ τις διαμείνοι διάδοχ@ τῆς τῶν Ἰουδαίων βασιλικῆς φυλῆς.

ΙΝΔ. ς', ιδ' ὑπ'. Ἀσπρενάτου καὶ Λατεράνου.

Ἱστορεῖ ὁ Βροῦτ@ πολλοὺς Χριστιανοὺς κατὰ τὸ ιδ' ἔτ@ Δομετιανοῦ μεμαρτυρηκέναι.

ΙΝΔ. ζ', ιε' ὑπ'. Δομετιανοῦ τὸ ιδ', καὶ Κλήμεντ@ τὸ β'.

ΙΝΔ. η', ις' ὑπ'. Οὐάλεντ@ καὶ Βετέρου.

Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ βασιλεὺς Δομετιανὸς ἐφόνευσεν τὸν περιβόητον Ἀσκλήπιον, ὃς προεῖπεν αὐτῷ ὅτι σφαζόμεν@ τελευτᾷ, καὶ κατασκευα-

IND. II. X. *Domit. Glabrione & Traiano Coss.*

Clemens tertius sedi Romanæ Ecclesiæ præsidet annos IX. *qui à Paulo Apostolo in epistola ad Philippenses nominatur, cum dicit: cum Clemente & reliquis coadiutoribus meis, quorum nomina sunt in libro vitæ.*

IND. III. *Domit.* XI. *Domitiano Augusto* XII. *& Saturnino Coss.*

IND. IIII. XII. *Dom. Pompeio & Crispino Coss.*

*His Coss. Apollonius Tyaneus floruit, omniaq; peragratus passim in vrbibus & regionibus vectigalia instituit. Roma profectus † Byzantium venit, hoc est Byzi oppidum, dictum à * fortuna Constantinopolim, ibiq; portoriorum ex ostreorum piscatione, lyco flumine, quod mediam secat ciuitatem, & equorum aliarumq; rerum prouentu accipiendorum, auctor fuit.*

† Bizas conditor non Byzus.
* Constantino non à fortuna.

CCXVIII. OLYMPIAS.

IND. V. *Dom.* XIII. *Domitiano Augusto* XIII. *& Flauio Clemente Coss.*

Secundum Neronem secundus fuit Domitianus qui Christianum nomen persequeretur. Ipso imperante Ioannes Apostolus in Patmum insulam est relegatus, vbi Apocalypsin, vt tradit Irenæus, vidisse dicitur.

Domitianus Iudæos è stirpe Dauidis oriundos deleri jussit, vti nullus successor superesset ex regia Iudæorum familia.

IND. VI. *Dom.* XIV *Asprenate & Laterano Coss.*

Brutus narrat magnam Christianorum copiam hoc XIV. *Domitiani anno sublatam & martyrio affectam.*

IND. VII. *Dom.* XV. *Domitiano* XIV. *& Clemente* II. *Coss.*

IND. VIII. *Dom.* XVI. *Valente & Vetere Coss.*

Hoc anno Domitianus imperator celebratissimum illum Æsculapium interemit, qui cædem illi prædixerat, Ergo insidiis

σκεδασθεὶς ἀπὸ τῆς συγκλήτου ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Δομετιανὸς ὡς ἦλ-
θεν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς θυσιάσαι, ἀφανὴς γενόμενος τελευτᾷ ὢν ἐτῶν με.
φησάντων πάντων ὅτι ἐπήρθη ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὸν ἀέρα ὡς Φιλόσο-
φος. ὁ δὲ ἀνῃρέθη ἐν τῷ ἱερῷ Διὸς σφαγεὶς ἀπὸ τῆς συγκλήτου ὡς ὑ-
περήφανος καὶ τυραννῶν αὐτούς. οἵτινες ἐποίησαν ἣν ἐφόρει χλαμύδα
πορφυρᾶν κρεμασθῆναι εἰς μίαν ἅλυσιν τῶν οὐσῶν ἐν τῷ ἱερῷ * κανδή-
λων, καὶ πάντες εἰσιόντες εἰς τὸ ἱερὸν ὑπατῶντο νομίζοντες, ὅτι ἐπήρθη εἰς
τὸν ἀέρα. Ἐγνώσθη δὲ μετὰ ταῦτα ὅτι ἐσφάγη, καὶ ἐγένετο ταραχή, διότι
εἰς τὸ ἱερὸν ἔσω ἐσφάγη.

σιθʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Ῥωμαίων ιʹ ἐβασίλευσεν ΝΕΡΟΥΑΣ ἔτος αʹ.

ὁμοῦ ͵εχεʹ.

ΙΝΔ. θʹ, αʹ ὑπ'. Νερουᾶ Αὐγούστου καὶ Τίτου Ῥούφου τὸ γʹ.

Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ὁ βασιλεὺς Νερούας ἀνεκαλέσατο τὸν ἀπόστολον Ἰωάννην ἀπὸ Πάτμου τῆς νήσου, καὶ ἦλθεν πάλιν εἰς Ἔφεσον.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Νερουᾶ ἀνεφάνη δογματίζων Μάνης διδασκων καὶ ὀχλαγωγῶν.

Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐκωλύθησαν οἱ μονομάχοι καὶ αἱ θέαι αὐτῶν. καὶ ἀντ' αὐτῶν ἐπενοήθη ἡ τῶν κυνηγίων θέα.

Νερουᾶς νοσήσας ἐτελεύτησεν πρὸ ή. καλανδῶν Φευρουαρίων ἄρξας ἔτος αʹ.

Ῥωμαίων ιαʹ ἐβασίλευσεν ΤΡΑΙΑΝΟΣ ἔτη ιθʹ.

ὁμοῦ ͵εχκδʹ.

ΙΝΔ. ιʹ, αʹ ὑπ'. Τραϊανοῦ Αὐγούστου μόνου.

ΙΝΔ. ιαʹ, βʹ ὑπ'. Παλμᾶ καὶ Σενεκίωνος.

ΙΝΔ. ιβʹ, γʹ ὑπ'. Τραϊανοῦ Αὐγούστου τὸ βʹ. καὶ Ποντιανοῦ.

σκʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιγʹ, δʹ ὑπ'. Τραϊανοῦ Αὐγούστου τὸ τρίτον καὶ Πέτου.

Ἰωάννην τὸν ἀπόστολον καὶ εὐαγγελιστὴν μέχρι τοῦ Τραϊανοῦ χρόνου παρα-

appetitus à senatu ipse imperator Domitianus, cùm Iouis ædem sacrificandi caussa intrasset de medio sublatus est, cũ ageret annum quintum supra quadragesimum, passim dictitantibus, illũ sublimen in aërem veluti philosophum abijsse. Sed ille ab Senatu in Iouis æde velut insolens & importunus tyrannus mactatus est, qui & purpuram, quam gestare solebat imperator, in Iouis fano ab vna catenarum de iis à quibus † candelabrum pendebat suspenderunt. Vnde quicunq; templũ ingressi sunt decepti existimarunt illum sublimen in cælum sublatum. Tandem vbi cognitum est cæsum esse, ingens in vrbe motus ac tumultus fuit, quod intra templi sacraria interfectus esset.

† Omnia alia Suetonius.

† Candelabrum, vnde fortasse pendebant lychnuchi.

CCXIX. OLYMPIAS.

NERVA decimus Romanorum Imperator non amplius annum imperat. A.M. MMMMMDCV. 5605.

IND. IX. *Neruæ* I. *Nerua Augusto & Tito Rufo* III. *Coss.*

Hoc anno Ioannes Apostolus à Nerua imperatore ex insula Patmo ab exilio reuocatus rediit Ephesum.

Nerua imperante Manes cœpit dogmata sua spargere, & verbis populum ductare. Manes hæresiarcha.

*Hoc anno ludi gladiatorij sublati, eáq; spectacula interdicta, * in quorum locum venationes & bestiarij successere.* Gladiatorij ludi sublati. *Nihil noui.

Nerua morbo tentatus vitæ modum fecit. VIII. *Cal. Feb. cum annum non amplius imperasset.*

Vndecimus Romanorum Imperator TRAIANVS regnat annos XIX. *A.M.* MMMMMDCXXIV. 5624.

IND. X. *Traiani* I. *Traiano Augusto solo Coss.*

IND. XI. *Tra.* II. *Palma & Senecione Coss.*

IND. XII. *Tra.* III. *Traiano Aug.* II. *& Pontiano Coss.*

CCXX. OLYMPIAS.

IND. XIII. *Tra.* IV. *Traiano Augusto* III. *& Pæto.*

Ioannem Apostolum ad tempora Traiani vitam propagasse

 auctor

παραμεῖναι τοῦ βίου Εἰρηναῖος ἱστορεῖ. Κλήμης δὲ ὁ Ἀλεξανδρεὺς, καὶ αὐτὸς τὰ αὐτὰ σύμφησι, καὶ περιιέναι αὐτὸν τὴν Ἀσίαν, καὶ τὰς πλησιοχώρους πατρίδας ἐπισκόπους καθιστῶντα καὶ κληρικούς.

Ἐν ᾧ χρόνῳ καὶ νεανίσκος, ὃν παρέθετο ὁ ἀπόστολος Ἰωάννης τῷ ἐπισκόπῳ Σμύρνης, καὶ μετὰ τοῦτο λήσταρχος γεγονὼς, εἶτα διὰ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου μετανοήσεως ἐγνωρίζετο.

ΙΝΔ. ιδ', ε' ὑπ'. Συρ[ι]ανοῦ καὶ Συρίου.

ΙΝΔ. ιε', ϛ' ὑπ'. Τραϊανοῦ Αὐγούστου τὸ δ', καὶ Μαξίμου.

ΙΝΔ. α', ζ' ὑπ'. Συρ[ι]ανοῦ τὸ β', καὶ Μαρκέλλου.

Διήρκεσεν ὁ ΘΕΟΛΟΓΟΣ μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ ἡμῶν, ἔτη οβ'.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων διωγμὸς Χριστιανῶν ἐγένετο, καὶ πολλοὶ ἐνδόξως ἐμαρτύρησαν διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν.

Ἐπὶ τούτων τῶν προκειμένων ὑπάτων φασὶ τὸν ἅγιον Ἰωάννην γενόμενον ἐτῶν ρ', καὶ μηνῶν ζ' κοιμηθῆναι.

Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ Κλήμης ὁ Ῥώμης ἐπίσκοπος τελευτᾷ. κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ Σίμων ὁ Κανανίτης ὁ ἐπικληθεὶς Ἰούδας Ἰακώβου ὁ γενόμενος ἐπίσκοπος μετὰ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ κυρίου ζήσας ἔτη ρκ' ἐσταυρώθη.

Ἐπὶ τούτου τοῦ Τραϊανοῦ καὶ Μάρκος ὁ Εὐαγγελιστὴς καὶ Ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας γενόμενος κάλον λαβὼν, καὶ συρεὶς ἀπὸ τῶν καλουμένων τὰ Βουκολίων ἕως τῶν λεγομένων Ἀγγέλων, ἐκεῖσε πυρὶ κατεκαύθη Φαρμουθὶ πρώτῃ, καὶ οὕτως ἐμαρτύρησεν.

Κρίσκης κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν Γαλλίαις ἐπὶ Νέρωνος ἀποθνήσκει, καὶ ἐκεῖσε θάπτεται.

ϛκα' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. β', η' ὑπ'. Κανδίδου καὶ Κουαδράτου.

Τραϊανοῦ κατὰ Χριστιανῶν διωγμὸν κινήσαντος Σίμων ὁ τοῦ Κλωπᾶ τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις ἐκκλησίας ἐπίσκοπος γενόμενος, ἐμαρτύρησεν γενόμενος ἐτῶν ρκ', ἐπὶ Ἀττικοῦ ὑπατικοῦ διαβληθεὶς ὑπὸ τῶν τῆς αἱρέσεως Κηρίνθου καὶ τῶν λεγομένων Νικολαϊτῶν, ὡς οὐ μόνον Χριστιανὸς

ἀλλὰ

auctor est Irenæus. Idem asserit Clemens Alexandrinus, qui illum Asiam & finitimas nationes, episcopos initiasse & clericos consecrasse affirmat.

Quo tempore & iuuenis ille, quem apostolus Ioannes Smyrnēsi Episcopo commendarat, & latronum postea princeps euaserat, per S. Ioannem ad pœnitentiam reuocatus claruit.

IND. XIV. Traiani V. Syriano & Syrio Coss.

IND. XV. Trai. VI. Traiano Augusto IV. & Maximo Coss.

IND. I. Tra. VII. Syriano II. & Marcello Coss.

IOANNES THEOLOGVS post Christi Domini Dei nostri assumtionem vixit annos LXXII.

His Coss. rursum Christiani cœpere vexari, ex quibus multi ob Christi professionem generosè & gloriosè occubuere.

His item Coss. aiunt S. Ioannem, cum vixisset annos C. menses VII. in domino obdormisse.

Hoc item anno Clemens pontifex Romanus decessit. Eod. tempore Simon Cananæus cognominatus Iudas Iacobi F. Hierosolymis post Iacobum fratrem Domini Episcopus centum viginti natus annos in crucem sublatus obijt.

Traiano quoq. imperitante Marcus Euangelista Alexandrinus pontifex laqueo tractus & raptatus est à Bucolis usq. ad Angelos, ibiq. viuus exustus est prima Aprilis, atq. hunc in modum decus martyrij indeptus est.

Crescens Euangelio in Galliis promulgato sub Nerone mortuus ibidémq. est sepultus.

CCXXI. OLYMPIAS.

IND. II. Traiani VIII. Candido & Quadrato Coss.

Traiano in Christianos persecutionem mouente † Simō Cleophæ F. Hierosolymornm pontifex Christi caussa supplicio affectus cum annum ageret vicesimum supra centesimum apud Atticū proconsulem à Cerinthi secta & Nicolaitis accusatus non tantū † Iam supra dictum dicit

ἀλλὰ καὶ ὡς ἀπὸ τοῦ γένους Δαβὶδ ὑπάρχων, ἐς ἐπὶ πλείστας ἡμέρας αἰκισθεὶς καὶ αὐτὸν τὸν δικαστὴν τὰ μέγιστα καταπλήξας τῷ τοῦ σταυροῦ πάθει παραπλησίον τοῦ κυρίου τέλος ἀπηνέγκατο. Ὁμοίως δὲ καὶ Ἰγνάτιος Ἀντιοχέων ἐπίσκοπος ἐν Ῥώμῃ ἐμαρτύρησεν.

Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων ἡ τῶν Ἐβιωναίων αἵρεσις ἐγνωρίζετο, παρὰ τὰ περὶ τοῦ Χριστοῦ δοξάζουσα, μὴ εἶναι λέγουσα τὸν Χριστὸν πρὸ αἰώνων, ἀλλ' ἐπ' ἐσχάτων, ἀξίαν τῆς αἱρέσεως αὐτῶν ὀνομασίαν εἰληφότες, ἐβιωναῖοι γὰρ πτωχοὶ ἑρμηνεύονται.

Πετραῖοι καὶ Βοστρηνοὶ ἐντεῦθεν σὺν ἑαυτῶν χρόνους ἀριθμοῦσι.

ΙΝΔ. γ', θ' ὑπ'. Κομμόδου καὶ Κεραλίνου.

Τούτοις τοῖς ὑπάτοις, πολέμου χαλεποῦ ἐπιβάντος τῇ Ῥωμανίᾳ ὑπὸ Περσῶν καὶ Γόθων, καὶ ἑτέρων ἐθνῶν Τραϊανὸς ἀπερχόμενος εἰς τὸν τούτων πόλεμον ἄφεσιν ἐχαρίσατο τῶν τελῶν ἄχρις ἂν ἐπιστρέψῃ.

ΙΝΔ. δ', ι' ὑπ'. Συριανοῦ τὸ γ', καὶ Σενεκίωνος τὸ β'.

Τῆς Ἱεροσολύμων ἐκκλησίας τρίτος προέστη Ἰοῦστος ὁ ἐπικληθεὶς Βαρσαββᾶς, ὁ ἐκλεγεὶς ὑπὸ τῶν ἀποστόλων, ἀντὶ Ἰούδα τοῦ προδότου μεθ' οὗ καὶ Ματθίας ἐπελέγη ὑπὸ τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

ΙΝΔ. ε', ια' ὑπ'. Γάλλου καὶ Βραδούα.

σκβ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ς', ιβ' ὑπ'. Παλμᾶ καὶ Τύλλου.

Μέχρι τούτων τῶν ὑπάτων οἱ συνόμιλοι τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐπίσκοποι γεγονότες ἐγνωρίζοντο.

ΙΝΔ. ζ'. ιγ ὑπ'. Ὀρφίτου καὶ Πρισκιανοῦ.

ΙΝΔ. η', ιδ' ὑπ'. Πίσωνος καὶ Ἰουλιανοῦ.

ΙΝΔ. θ', ιε' ὑπ'. Τραϊανοῦ Αὐγούστου τὸ ε', καὶ Ἀφρικανοῦ.

σκγ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ι', ις' ὑπ'. Πρισκιανοῦ καὶ Κέλσου.

ΙΝΔ. ια', ιζ' ὑπ'. Μάλσου καὶ Βυλκίσκου.

quod Christum profiteretur, sed genus quoq; à Dauide duceret. qui plurimis diebus acerbissimis quæstionibus subiectus ipsum etiam judicem sua patientia in stuporem dedit, ac crucis supplicium ad Christi imitationem subijt. Pari ratione & Ignatius Antiochenus Episcopus Romæ decus martyrij reportauit.

Iisdem Consulibus Ebionitarum secta prorepsit, indigna de Christo asserens, cum dixit Christum non ab æterno fuisse, sed vltimis temporibus natum. Dignam hac hæresis nomenclaturam suâ cestâ sortita est. Ebionitæ enim mendicabula si interpreteris, dicuntur.

Petrei & Bostreni ab hoc anno suam æram inchoant.

IND. III. Traiani IX. Commodo & Ceretano Coss.

His Consulibus graui bello Romanis incumbente à Persis, Gothis & aliis gentibus, Traianus expeditione in hostes suscepta suis gratiam tributorum, quoad reuerteretur fecit.

IND. IV. Tra X. Syriano III. & Senecione II. Coss

Hierosolymitanam sedem tertius à primo Iustus cognomento Barnabbas, procurauit, is qui ab Apostolis pro Iuda proditore designatus est cum Matthia.

IND. V. Traiani XI. Gallo & Bradua Coss.

CCXXII. OLYMPIAS.

IND. VI. Traiani XII. Palma & Tullo Coss.

Ad hos consules vsq;, Episcopi Apostolis æquales & familiares claruere.

IND. VII. Traiani XIII. Orphito & Prisciano Coss.

IND. VIII. Tra. XIV Pisone & Iuliano Coss.

IND. IX. Tra. XV. Tra. Augusto V. & Africano.

CCXXIII. OLYMPIAS.

IND. X. Tra. XVI. Prisciano & Celso.

IND. XI. Tra. XVII. Malso & Bulcisco.

IND. XII. *Tra.* XVIII. *Messala & Pedone.*

IND. XIII. *Tra,* XIX. *Æliano & Vetere.*

Traianus Imperator aqua intercute Selinunte ciuitate Seleuciæ extinctus est. vixit annos LXV.

ÆLIVS HADRIANVS XII. *Romanorum procurauit Rempub. annis* XXI. *A. M.* MMMMM. DCXLV. 5645.

CCXXIV. OLYMPIAS.

IND. XIV. I. *Hadr. Apronio & Nigro Coss.*

IND. XV. *Had.* II. *Ælio Had. aug. & Salinatore Coss.*

IND. I *Had.* III. *Ælio Had. aug.* II. *& Rusticio Coss.*

His Coss. tumultuantibus Iudæis Hadrianus venit Hierosolyma, captisque Hebræis petiuit Terebinthum vrbem, vbi celebritatem publicam instituit, Iudæósque singulos ad equi precium venales exposuit, relictos Gazam traxit, ibique proposito foro vendidit, festúque diē instituit, qui hodiéque appellatur Hadriani. Euerso porro Hierosolymorum templo, condidit duplex † forum, theatrū item, & tristegum seu trizonium atque tetranymphum, & dodecapylum (ædificium duodecim portarum) quod antea gradus appellabant, & denique Codram. Diuisit hinc vrbem in septem vicos, creauitque septem vicomagistros, singulisque singulos assignauit vicos. à quibus hodieque nomina retinent. Vrbem, quod ille Ælius Hadrianus diceretur, Æliam nuncupauit.

† δημόσιον ærarium & carcerem & locum publicū valet. hic pro foro accipio.

IND. II. *Hadr.* IV. *Seuero & Fulco Coss.*

CCXXV. OLYMPIAS.

IND. III. *Had.* V. *Seuero* II. *& Augurino Coss.*

IND. IV. *Had.* VI. *Abiola & Pansa Coss.*

His Consulibus Hadrianus in Ægyptum profectus condidit Antinoum Thebaidis III. *Cal. Nouemb.*

IND. V. *Had.* VII. *Aproniano & pampino Coss.*

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεὺς καταστρέφει τὸν βίον.

Ἀδριανὸς ἐν Νικομηδείᾳ καὶ Νικαίᾳ ἀγορὰς ἐποίησε, καὶ τετραπλατείας καὶ τὰ τείχεα τὰ πρὸς τῇ Βιθυνίᾳ, ἔπηξε μὲν ἐν Κυζίκῳ ναὸν ἔκτισεν, καὶ τὴν ἐν αὐτῇ πλατεῖαν ἔστρωσε μαρμάροις, καὶ ἐν πολλαῖς δὲ ἄλλαις ἐπισημοτέραις πόλεσι ναοὺς διαφόρους, καὶ πολλοὺς ἀνέστησεν καὶ ἀγάλματα ποικίλα ἵδρυσεν ἐν αὐτοῖς.

ΙΝΔ. ϛʹ, ηʹ ὑπ. Γλαβρίωνος καὶ Τορκουάτου.

σκϛʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ζʹ, θʹ ὑπ. Ἀσιατικοῦ καὶ Ἀκυλίνου.

ΙΝΔ. ηʹ, ιʹ ὑπ. Σεβήρου τὸ γʹ, καὶ Ἀμφιγούλου.

Ἀδριανὸς ὁ αὐτοκράτωρ ΠΑΤΗΡ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ἀνηγορεύθη καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ σεβαστή.

ΙΝΔ. θʹ, ιαʹ ὑπ. Τιτιανοῦ καὶ Γαλλικανοῦ.

ΙΝΔ. ιʹ, ιβʹ ὑπ. Τορκουάτου καὶ Λίβωνος.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων σεισμοῦ γενομένου Νικομηδείας καὶ Νικαίας τῆς Βιθυνίας τὰ πολλὰ κατεστράφη.

σκζʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιαʹ, ιγʹ ὑπ. Μαρκέλλου καὶ Κέλσου.

ΙΝΔ. ιβʹ, ιδʹ ὑπ. Κατυλλίνου καὶ Λίβωνος τὸ βʹ.

Ὁ ἐν Ῥόδῳ κολοσσὸς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς Ἀδριανοῦ πρῶτος ἐκινήθη.

ΙΝΔ. ιγʹ, ιεʹ ὑπ. Ποντιανοῦ καὶ Ῥούφου.

ΙΝΔ. ιδʹ, ιϛʹ ὑπ. Αὐγουρίνου καὶ Σεργιανοῦ.

Ἀκύλας ἐγνωρίζετο, ὃς ἦν πενθερὸς Ἀδριανοῦ τοῦ βασιλέως. ἦν δὲ Ἕλλην ὡς Ἀδριανὸς ἀπὸ Σινώπης τοῦ Πόντου ὁρμώμενος. Ὕστερον δὲ ἐβαπτίσθη πισθεὶς ὑπὸ τῶν ἀποστόλων. ἦν δὲ καὶ ἀστρονόμος, καὶ ἐγκαλούμενος περὶ τούτου ἀπὸ τῶν τῆς ἐκκλησίας, καὶ μὴ πεισθεὶς μετέπειτα τὰ τῶν χριστιανῶν ἀθετήσας, προσήλυτος τε Ἰουδαίοις καὶ περιτέμνεται Ἰουδαῖος, καὶ ἐμπόνως μαθὼν τὴν αὐτῶν διάλεκτον κατὰ στοιχεῖα ἑρμηνείαν ἑαυτῷ, ἑρμήνευσεν οὐκ ὀρθῷ λογισμῷ, ἀλλ' ὅπως διαστρέψῃ τινὰ τῶν ῥητῶν. Ταῦτα ἱστορεῖ Ἐπιφάνιος Κύπριος εἰς τὸν λόγον αὐτοῦ τὸν περὶ σταθμῶν καὶ μέτρων.

Horum consulatu Apollonius Tyaneus naturæ satisfecit.

Hadrianus Nicomediæ & Nicææ fora condidit, & quatuor regiones, ac mœnia, quæ Bithyniam spectant. Cyzici præterea fanum excitauit, & pauimentum marmore strauit. Nec in paucis aliis illustribus oppidis delubra haud pauca à fundamētis extruxit, alia instaurauit, statuasq́ multas ac diuersas posuit.

IND. IX. *Had.* XI. *Titiano & Gallicano Coss.*

IND. VI. *Had.* VIII *Glabrione & Turanto Coss.* Turonato

CCXXVI. OLYMPIAS.

IND. VII. *Asiatico & Aquilino Coss. Hadr.* IX.

IND. VIII. *Had.* X *Seuero* III. *& Amphibulo Coss.*

Hadrianus Imperator PATER PATRIÆ appellatus & vxor eius Augusta.

IND. X. *Had.* XII. *Torquato & Libone Coss.*

Horum consulatu Nicomediæ & Asriæ Bithyniæ terra mouit, ingentémq́ labem dedit, vt multa ædificia procubuerint.

CCXXVII. OLYMPIAS.

IND XI. *Had.* XIII *Marcello & Celso Coss.*

IND. XII. *Had.* XIV *Catullino & Libone* II. *Coss.*

Colossus Rodius Hadriani imperio primum motus est.

IND. XIII. *Had.* XV. *Pontiano & Rufo Coss.*

IND XIV *Had.* XVI. *Augurino & Sergiano Coss.*

Aquila Hadriani socer cœpit clarus haberi. Hdrianus enim genus erat Graius, Sinope oriundus vrbe in ponto. Postea sacro fonte lustratus est, ab Apostolis in fide eruditus. Sed cum Astrologiæ nimium tribueret & sideribus, ea de ab Ecclesiæ consortibus reprehensus, cum nullam emendationis significationem daret, spreta Christi religione se Iudæis adiunxit proselytus, ab iis circumcisus. cumq́ magno labore Hebræum idioma literasq́ didicisset, sacras pro suo ingenio prauè interpretatus, dicta quædam peruertit. Hæc Epiphanius Cypri Episcopus in libro de ponderibus & mensuris memoriæ prodidit.

σκη' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιε', ιζ' ὑπ'. Τεβερίου καὶ Σισίννου.

ΙΝΔ. α', ιη' ὑπ'. Σεβήρου καὶ Οὐάρου.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀπελλῆς καὶ Ἀρίστων, ὧν μέμνηται Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ αὐτοῦ ἱστορίᾳ. Ἐπιδίδωσιν ἀπολογίας σύνταξιν περὶ τῆς καθ' ἡμᾶς θεοσεβείας Ἀδριανῷ τῷ βασιλεῖ.

ΙΝΔ. β', ιθ' ὑπ'. Ποντιανοῦ τὸ β', καὶ Ἀκυλίνου.

ΙΝΔ. γ', κ' ὑπ'. Κομμόδου καὶ Ποντιανοῦ τὸ γ'.

σκθ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. δ', κα' ὑπ'. Αἰλιανοῦ καὶ Βαλβίνου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Αἴλιος Ἀδριανὸς νοσήσας ὀλίγας ἡμέρας, ἐτελεύτησεν ὢν ἐτῶν οζ.

Ῥωμαίων ιγ' ἐβασίλευσεν ΑΙΛΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΝΟΣ, ὁ Εὐσεβής, ἔτη κγ', ὁμοῦ ͵εχξη'.

ΙΝΔ. ε', α' ὑπ'. Καμεράνου καὶ Νίγρου.

ΙΝΔ. ϛ', β' ὑπ'. Ἀντωνίνου Αὐγούστου καὶ Πραισέντου.

Κέρδων τις κατὰ Μαρκίωνα πλάνης αὐχηγὸς ποτὲ μὲν συνὼν τοῖς ἐν Ῥώμῃ Χριστιανοῖς, ποτὲ δὲ παραδιδάσκων καὶ λέγων ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου κηρυττόμενος θεὸς, ὁ μὴ ὢν πατὴρ τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὸν μὲν γνωρίζεσθαι, τὸν δὲ ἄγνωστον εἶναι. καὶ τὸν μὲν δίκαιον, τὸν δὲ ἀγαθὸν ὑπάρχειν, ὡς ἀπὸ τῶν κατὰ Σίμωνα τὸν μάγον ἔχων τὰς ἀφορμάς. ὃς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα διάδοχον ἔσχε Μαρκίωνα Ποντικόν.

ΙΝΔ. ζ', γ' ὑπ. Ἀντωνίνου Αὐγούστου τὸ β', καὶ Μάρκου Αὐρηλιανοῦ Βήρου υἱοῦ αὐτοῦ.

σλ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. η', δ' ὑπ'. Σεβήρου τὸ δ', καὶ Σιλάνου.

ΙΝΔ. θ', ε' ὑπ'. Ῥουφίνου καὶ Κυαδράτου.

ΙΝΔ. ι', ϛ' ὑπ'. Τορκουάτου καὶ Ἡρώδου.

ΙΝΔ. ια', ζ' ὑπ'. Ἀβιόλα καὶ Μαξίμου.

σλα'.

CCXXVIII. OLYMPIAS.

IND.XV. *Had.* XVII *Teberio & Sisinnio Coss.*

IND.I. *Had.* XVIII. *Seuero & Varo Coss.*

Hoc anno Apelles & Aristo, quos laudat in Ecclesiastica historia Eusebius Pamphili, volumen Apologeticum pro religione nostra conscriptum Hadriano Imperatori porrigunt.

IND.II. *Had.* XIX. *Pontiano* II. *& Aquilino Coss.*

IND.III. *Ha.* XX. *Commodo & Pontiano* III. *Coss.*

CCXXIX. OLYMPIAS.

IND.IV. *Had.* XXI. *Æliano & Balbino Coss.*

His Consulibus Ælius Hadrianus, cum paucis diebus decubuisset, vita cessit. vixit à annos LXXVII.

ÆLIVS ANTONIVS cognomento pius XIII. *Romanorum Imperator res Romanas administrat annos* XXIII.

A. M. MMMMMDCLXVIII.

IND.V *Ant.* I. *Camerino & Nigro Coss.*

IND.VI. *Ant.* II. *Antonino Augusto & Præsente Coss.*

Cerdo quispiam ex Marcionis hara profectus & præfectus nunc cum Romam Ecclesia faciebat, nunc dissentiebat; cum peruersè doceret alium esse Deum, quem lex vetus prædicat, nequaquam Christi patrem, & alterum quidem notum esse, alterum verò ignotum, alterum justum, alterum vero bonum accepta à Simonis Magi asseclis occasione, qui in his Marcionem Ponticum habuit successorem.

IND VII. *Antonini Pij* III. *Anton. Pio Aug. iterum & Marco Aureliano vero F. Coss.*

CCXXX. OLYMPIAS.

IND.VIII. *Ant. P.* IV. *Seuero* IV. *& Silano Coss.*

IND.IX. *Ant. P.* V. *Rufino & Quadrato Coss.*

IND.X. *Ant. P.* VI. *Torquato & Herode Coss.*

IND.XI. *Ant. P.* VII. *Abiola & Maximo Coss.*

σλα΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιβ΄, η΄ ὑπ΄. Αντωνίνου Αὐγούστου τὸ τρίτον καὶ Αὐρηλιανοῦ τὸ δεύτερον.

ΙΝΔ. ιγ΄, θ΄. ὑπ΄. Σεβήρου τὸ ε΄, καὶ Οὐηρίνου.

ΙΝΔ. ιδ΄, ι΄ ὑπ΄. Λάργου καὶ Μεσσαλίνου.

Τούτοις τοῖς ὑπάτοις ἄφεσις ἐγένετο τῶν χρεοφειλετῶν παρὰ Αντωνίνου Εὐσεβοῦς, καὶ οἱ ταμιακοὶ χάρται δωρεὰν ἐκαύθησαν.

ΙΝΔ. ιε΄, ια΄ ὑπ΄. Τορκουάτου τὸ β΄, καὶ Ιουλιανοῦ.

Επὶ τούτων τῶν ὑπάτων Αφρικανὸς πλουτᾷ.

σλβ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. α΄, ιβ΄ ὑπ΄. Ορφίτου καὶ Πρίσκου.

ΙΝΔ. β΄, ιγ΄ ὑπ΄. Γλαβρίωνος καὶ Βετέρου.

ΙΝΔ. γ΄, ιδ΄ ὑπ΄. Κορδιανοῦ καὶ Μαξίμου.

ΙΝΔ. δ΄, ιε΄ ὑπ΄. Γλαβρίωνος τὸ β΄, καὶ Ιουμιλίου.

σλγ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ε΄, ις΄ ὑπ΄. Πραίσεντος καὶ Ρουφίνου.

ΙΝΔ. ς΄, ιζ΄ ὑπ΄. Κομμόδου καὶ Λατεράνου.

ΙΝΔ. ζ΄, ιη΄ ὑπ΄. Σεβήρου τὸ ς΄, καὶ Σαβινιανοῦ.

ΙΝΔ. η΄, ιθ΄ ὑπ΄. Σισβανοῦ καὶ Αὐγουρίνου.

σλδ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. θ΄, κ΄. ὑπ΄. Βαρβάρου καὶ Ρηγούλου.

ΙΝΔ. ι΄, κα΄ ὑπ΄. Τερτύλλου καὶ Σακερδότου.

Πολύκαρπος Σμύρνης ἐπίσκοπος, ἀνὴρ θαυμάσιος καὶ τῶν ἀποστόλων ἀκουστὴς, ἀλλὰ καὶ ὑπ᾽ αὐτῶν ἐπίσκοπος καταστάς. ἔτι περιὼν ἐν τῷ βίῳ γενόμενος ἐν Ρώμῃ, ἐπὶ Ανικήτου ἐπισκόπου διὰ ζήτημα περὶ τῆς τοῦ πάσχα ἑορτῆς, πολλοὺς τῶν ἀπὸ Οὐαλεντίνου καὶ Μαρκίωνος αἱρετικῶν τῷ τοῦ χριστοῦ ὑγιεῖ λόγῳ ἐπέστρεψεν. ὃς καὶ Μαρκίωνί ποτε εἰς ὄψιν αὐτοῦ ἐλθόντι καὶ φήσαντι. ἐπιγινώσκεις ἡμᾶς; ἀπεκρίθη ἐπιγινώσκω σε τὸν πρωτότοκον τοῦ Σατανᾶ, ὡς ἱστορεῖ Εἰρηναῖος.

ΙΝΔ. ια΄. κβ΄, ὑπ΄. Κυντίλλου καὶ Πρίσκου.

ΙΝΔ. ιβ΄, κγ΄ ὑπ΄. Βραδούα καὶ Οὐήρου.

Επὶ

CCXXXI. OLYMPIAS.

IND.XII. *Ant.P.*VIII. *Antonino Pio Augusto* III. *& Aureliano* II. *Coss.*

IND.XIII. *Ant.P.*IX. *Seuero* V. *& Verino Coss.*

IND.XIV. *Ant.P.*X. *Largo & Messalino Coss.*

His Consulibus æs alienum remissum, tabulæ creditorum ab Anton. Augusto exustæ.

IND.XV. *Ant. P.*XI. *Torquato* II. *& Iuliano Coss.*

His Coss. Africanus moritur.

CCXXXII. OLYMPIAS.

IND.I. *Ant.*XII. *Orphito & Prisco Coss.*

IND.II. *Ant.*XIII. *Glabrione & Vetere Coss.*

IND.III. *Ant.*XIV. *Condiano & Maximo Coss.*

IND.IV. *Ant.* XV. *Glabrione* II. *& Iumilio Coss.*

CCXXXIII. OLYMPIAS.

IND.V. *Ant.* XVI. *Præsente & Rufino Coss.*

IND.VI. *Ant.* XVII. *Commodo & Laterano Coss.*

IND.VII. *Ant.*XVIII. *Seuero* III. *& Sabiniano Coss.*

IND.VIII. *Ant.*XIX. *Sisbano & Augurino Coss.*

CCXXIV. OLYMPIAS.

IND.IX. *Ant.*XX. *Barbaro & Regulo Coss.*

IND.X. *Ant.* XXI. *Tertyllo & Sacerdote.*

Polycarpus Smyrnæ pontifex vir admiratione suspiciendus, Apostolorum auditor, & ab ipsis episcopus institutus adhuc superstes, Aniceto pontifice Romam venit ob controuersiam de tempore quo celebrandum esset pascha, ibiq; non paucos à Valentino & Marcione hæreticis peruersos sincero Christi verbo ad sanam doctrinam reduxit. qui occurrens fortè Marcioni & quærenti: agnoscis nos? respondit: agnosco primogenitum Satanæ, quemadmodum literis prodidit Irenæus.

IND.XI. *Ant.*XXII. *Quintillo & Prisco Coss.*

IND.XII. *Ant.*XXIII. *Bardusa & Vero Coss.*

His

Επὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐσφάγη Αἴλιος Αντωνῖνος ἐν Προικονήσῳ. ὢν ἐτῶν ξζ.

Ρωμαίων ιδ΄ ἐβασίλευσεν ΜΑΡΚΟΣ ΑΥΡΗΛΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΝΟΣ ὁ καὶ Οὐῆρος, υἱὸς Αντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς, καὶ ΛΟΥΚΙΟΣ ΑΥΡΗΛΙΟΣ ΚΟΜΜΟΔΟΣ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔτη ιθ΄, ὁμοῦ ,εχπζ.

σλε΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιγ΄, α΄ ὑπ΄. Μάρκου Αὐρηλίου, καὶ Λουκίου Κομμόδου Αὐγούστου τὸ δεύτερον.

ΙΝΔ. ιδ΄, β΄ ὑπ΄. Μάρκου Αὐρηλίου Οὐήρου καὶ Λουκίου Κομμόδου Αὐγούστου τὸ β΄.

ΙΝΔ. ιε΄, γ΄ ὑπ΄. Ρουστικίου καὶ Ακυλίνου.

ΙΝΔ. α΄, δ΄ ὑπ΄. Αἰλιανοῦ καὶ Πάστορος.

Ετους ρλγ΄ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου, μεγίστων τὴν Ασίαν ἀναστοιβησάντων διωγμῶν πολλοὶ ἐμαρτύρησαν. ἐν οἷς Πολύκαρπος Σμύρνης ἐπίσκοπος, καὶ τοῦ ἀποστόλου Ιωάννου μαθητής. καὶ ὑπ΄ αὐτοῦ καταςαθεὶς ἐπίσκοπος, συλληφθεὶς ἐπὶ Ανθυπάτου τοτίου Κοδράτου ὑπὸ ἡρώδου Εἰρηνάρχου, υἱοῦ ὄντος Νικήτου. καὶ πολλὰ ὑπομείνας διὰ τὴν εἰς πίστιν τῇ πρὸ ζ Καλανδῶν Απριλλίων τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ ὥραν η΄. τοῦ Κεντυρίωνος τὴν τῶν ἐπισυναχθέντων Ιουδαίων, καὶ ἐθνικῶν φιλονεικίαν θεασαμένου τεθεὶς ὑπ΄ αὐτῶν ἐν μέσῳ ἐκάη ζῶν, ὢν ἐτῶν πζ. οὕτω γὰρ καὶ ἀπεκαλύφθη αὐτῷ πλησθῆναι αὐτὸν ζῶντα καιόμενον. περὶ δὲ τῶν ἐτῶν αὐτοῦ εἶπε τῷ ἀνθυπάτῳ εἰπόντι αὐτῷ, βλασφήμησον τὸν χριστόν. ὁ δὲ εἶπεν. πς΄ δουλεύων τῷ Χριστῷ, οὐδέν με ἠδίκησε. καὶ πῶς δύναμαι καὶ βλασφημῆσαι τὸν σώσαντά με βασιλέα. τούτῳ δὲ καὶ φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐδόθη ἐν τῷ σταδίῳ Σμυρνέων εἰσιόντι. ἴσχυε Πολύκαρπε, καὶ ἀνδρίζου. καὶ τὸν μὲν εἰπόντα οὐδεὶς τῶν ἄλλων ἴδεν. τὴν δὲ φωνὴν πολλοὶ καὶ τῶν ἡμετέρων ἤκουσαν. σὺν τῷ ἁγίῳ Πολυκάρπῳ, καὶ ἄλλοι θ΄ ἀπὸ Φιλαδελφίας μαρτυροῦσιν ἐν Σμύρνῃ, καὶ ἐν Περγάμῳ δὲ ἕτεροι, ἐν οἷς ἦν καὶ Παπίας καὶ ἄλλοι πολλοὶ ὧν καὶ ἔγγραφα φέρονται τὰ μαρτύρια. Πλεῖστοι δὲ καὶ κατὰ Γαλλίαν καὶ Γαλατίαν διαπρεπῶς ἐμαρτύρησαν, * ὧν πάντων ταῖς πρεσβείαις γένοιτο ἡμᾶς συγκοινωνοὺς τε καὶ μαθητὰς γενέσθαι.

NB. Casaubonus omisit nec posuit τὰ λοιπά. ἕως ταῖς πρεσβείαις τῶν ἁγίων Nota, Sanctorum inuocationẽ.

σλς΄

Hi cōs. cæsus est Ælius Antoninus in Præconeso. vixit an. LXVII

MARCVS AVRELIVS ANTONINVS VERVS Antonini Pij F. & LVCIVS AVRELIVS COMMODVS frater imperant quarto decimo loco annis XIX. *A. M.* MMMMMDCLXXXVII. 5687.

CCXXXV. OLYMPIAS.

IND. XIII *Augustorum Duorum anno primo Marco Aurelio & Lucido Commodo vero Augustis Coss.*

IN. XIV. *A.* II. *Marco Aurelio Vero & Lucio Cōmodo Aug. Coss.* II

IND. XV. *Aug.* III. *Rusticio & Aquilino Coss.*

IND. I *Aug.* IV. *Æliano & Pastore Coss.*

CXXXIII *anno post Christi in cælū profectionē maximis in Asia in Christianos motis tumultibus multi pro Christo occubuēre martyres. Quos inter Smyrnæ pontifex Polycarpus Ioannis Apostoli discipulus, à quo creatus erat episcopus, captus ab Herode Irenarcho Nicetæ filio, Tatio Quadrato proconsule, cū ingentia religionis caussa passus esset,* VII. *Cal. Apriles in præfesto pascha ipso sabbato hora* VIII. *spectante Iudæorū ethnicorūq; (cōtra sanctū) studiū centurione, in mediū adductus viuus igne cōcrematus est, cū annū ageret* VII. *supra octogesimū. Iam enim ante à Deo didicerat, se viuū igne exustū iri. De cui porro annis ipse, cū procōsuli responderet imperanti vt Christo malediceret, affirmauit cū dixit: sextū supra octogesimū annū Christo seruio nec vnq; ab eo vllā iniuriam accepi. Quomodo ergo regi meo & sospitatori maledicā. Eundē stadiū Smyrnense ingredientē vox è cælo appellauit: Firma animū Polycarpe, & generosè age. At q; loquentē nemo vidit aliorū: vocē autē multi ex nostris accepēre, cū S. Polycarpo, imo & alij noue Philadelphienses testantur Smyrnæ & Pergami, è quibus erat & Papias, atq; cōplures alij quorū certamina pro Christo vltima literis sunt consignata. Plurimi quoq; Celtarum & Galatarū tunc vltimo supplicio pro Christo affecti sunt,*† *quorū omniū votis adiuuari cupimus, eorumq; imitatores fieri exoptamus.*

†Hoc testimonium de sanctorū inuocatione Scaliger & Casaubonus omisere.

σλϛ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. β', ε' ὑπ. Μακρίνου καὶ Κέλσου.

ΙΝΔ. γ', ϛ' ὑπ. Ὀρφίτου καὶ Πούδεντος.

Ἰουστῖνος φιλόσοφος τοῦ καθ' ἡμᾶς λόγου δεύτερον ὑπὲρ τῶν καθ' ἡμᾶς δογμάτων βιβλίον ἀναδοὺς Μάρκῳ Αὐρηλίῳ, καὶ Ἀντωνίνῳ Βήρῳ τοῖς αὐτοκράτορσι θείῳ κατακοσμεῖται, καὶ μετ' οὐ πολὺ, στεφάνῳ τῷ τοῦ μαρτυρίου Κρίσκεντος αὐτὸν ὑποβάλλοντος. ἀλλὰ καὶ Μελίτων Ἀσιανὸς Σαρδιανῶν ἐπίσκοπος βιβλίον ἀπολογίας ἔδωκεν τοῖς λελεγμένοις βασιλεῦσιν, καὶ ἕτεροι δὲ πολλοὶ, ὧν ὁ μὲν δηλωθεὶς Ἰουστῖνος, μετά τινα ἄλλα, ὧν ἔγραψεν καὶ τοῦτο ἐνέθηκεν. κἀγὼ προσδοκῶ * ὡς εἷς τῶν προωνομασμένων ἐπιβουλευθῆναι, καὶ ξύλῳ † ἐντιναχθῆναι ἢ κἂν ἀπὸ Κρίσκεντος τοῦ * φιλοσόφου, καὶ φιλοκόμπου, οὐ γὰρ † φιλόσοφον εἰπεῖν ἄξιον τὸν ἄνδρα † ὥσγε δημοσίᾳ καταμαρτυρεῖ ὡς ἀθέων ἡμῶν καὶ ἀσεβῶν Χριστιανῶν ὄντων, πρὸς χάριν καὶ ἡδονὴν τῶν πολλῶν τῶν πεπλανημένων τοῦτο πράττων. καὶ μετὰ βραχέων. καὶ γὰρ προταθέντα με, καὶ ἐρωτήσαντα αὐτὸν ἐρωτήσεις τινὰς μαθεῖν καὶ ἐλέγξαι, ὅτι ἀληθῶς οὐδὲν ἐπίσταται εἰδέναι ὑμᾶς βούλομαι, καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω. εἰ μὴ ἀνηνέχθησαν ὑμῖν αἱ κοινωνίαι τῶν λόγων, ἕτοιμός εἰμι, καὶ ἐπὶ ὑμῶν κοινωνεῖν τῶν ἐρωτήσεων πάλιν. βασιλικὸν γὰρ ἂν καὶ τοῦτο ἔργον εἴη. εἰ δὲ καὶ ἐγνώσθησαν ὑμῖν αἱ ἐρωτήσεις μου, καὶ αἱ ἀποκρίσεις ἐκείνου εἰς φανερὸν ὑμῖν ἐστιν, ὅτι οὐδὲν * τῶν ἡμετέρων ἐπίσταται, εἰ δὲ καὶ ἐπίσταται διὰ τοὺς ἀκούοντας οὐ τολμᾷ λέγειν, † ὡς πρότερον ἔφην, οὐ φιλόσοφος, ἀλλὰ φιλόδοξος ἀνὴρ δείκνυται, ὅσγε μηδὲ τὸ σωματικὸν ὅλως ἐπίσταται.

* ὑπό τινος τῶν ὀνομασμένων.
† ἐμπαγῆναι.
* φιλοψόφου.
* φιλόσοφον.
† ὅσγε ita lege.
* deest in Græco cod. edito.
† ὅμοιος Σωκράτει.

Μελίτων Σαρδιανῶν ἐπίσκοπος μετὰ πολλὰ τῶν ἐπιλεχθέντων παρὰ τοῦ αὐτοῦ Ἰουστίνου φησίν. Οὐκ ἐσμὲν λίθων, οὐδὲ μίαν αἴσθησιν ἐχόντων θεραπευταὶ, ἀλλὰ μόνου θεοῦ, τοῦ πρὸ πάντων, καὶ ἐπὶ πάντων, καὶ ἐπὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ ὄντως θεοῦ λόγου, πρὸ αἰώνων ἐσμὲν θρησκευταὶ, καὶ τὰ ἑξῆς.

ΙΝΔ. δ', ζ' ὑπ. Πούδεντος τὸ β' Πουλλίωνος.

ΙΝΔ. ε', η' ὑπ. Μάρκου Αὐρηλίου Οὐήρου τὸ γ', καὶ Κουαδράτου.

σλζ

CCXXXVI. OLYMPIAS.

IND. II. *Augustorum anno* V. *Maximo & Celso Coss.*

IND. III. *Aug.* VI. *Orphito & Pudente Coss.*

*Iustinus Philosophus nostrarum partium, cum alterum pro nostræ sententiæ decretis volumē Marco Aurelio & Antonino Vero Augustis porrexisset, non longo post tempore, cælesti martyrij laurea à Crescente delatus exornatur. Quin & Melito in Asia Sardicensium Episcopus ijsdem imperatoribus Apologeticū dedicauit; aliiq; minimè pauci. E quibus, de quo dixi, Iustinus inter alia & hoc scripsit, Expecto & ego, velut † vnus de illorum censu quos supra expressi, vti per insidias captus * in crucē agar, vel ab hoc Crescente calumniatore & iactatore, neq; enim fas est philosophi nomine hominem afficere, qui publicitus (ad gratiam nempe & pruritum vulgi à se decepti) Christianos impietatis & velut hostes numinis reos agit. Et paullo infra. Nam congressum me cum eo, & quæstionibus aliquot eius ingenium periclitatum deprehendisse sciatis illum rerum omnium imperitissimū esse. Quod vt verum credatis, nisi disputationē nostram ad vos perlatam esse non arbitrarer, rursum, etiam vobis audientibus, cum illo in certamen descendere non dubitarem. neq; enim hoc maiestate vestra indignū foret. Quod si & meæ percontationes, & illius ad has responsiones vobis non sunt ignotæ cōstat profectò nihil illū scire rerū nostrarum.) Etsi quid nouit, non audet tamē idipsum apud auditores proferre, Socrati, vt ante dixi, non absimilis, nec tā philosophus quā philodoxus (hoc est nō sapientiæ, sed gloriæ sectator) vt qui nec id plenè quod sensu tangitur, pernorit.*

Apol. 1. post principium.

† ab aliquo supra nominatorum.

* fustuario mactēr.

Melito Sardicensium pontifex post multa à Iustino tradita scribit: non colimus nos ex sensa saxa, sed solum Deū qui est ante omnia & in omnibus, & Christum eius verum Dei verbum ante sæcula, cuius cultores sumus. & quæ ibid. sequuntur.

IND. IV. *Aug.* VII. *Pudente* II. *& Pollione Coss.*

IND. V. *Aug.* VIII. *Marco Aurelio Vero* III. *& Quadrato Coss.*

σλζʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ςʹ, θʹ ὑπ. Απρωνιανοῦ καὶ Παύλου.

Λούκιος Αὐρήλιος Κόμμοδος ἀπέθανεν ἐν Αλτήνῳ ἄρξας ἔτη θʹ, ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων Μάρκος Αὐρήλιος Αντωνῖνος Κόμμοδον τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν κοινωνὸν ἐποιήσατο τῆς αὐτοῦ βασιλείας.

ΙΝΔ. ζʹ, ιʹ ὑπ. Πρίσκου καὶ Απολιναρίου.

Μελίτων Ασιανὸς τῆς Σαρδέων πόλεως ἐπίσκοπος καὶ Απολινάριος ἱεραπόλεως ἐπίσκοπος, καὶ ἄλλοι πολλοὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς λόγου βιβλίον ἀπολογίας Μάρκῳ Αὐρηλίῳ Αντωνίνῳ ἀπέδωκεν Ιουστῖνος θελξωθέντος, καὶ ἄλλων πολλῶν ἐντευχθεὶς δὲ καὶ ὑφ' ἑτέρων πολλῶν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἐπὶ τῆς Ασίας παντοίαις ὕβρεσιν πρὸς τῶν ἐπιχωρίων καταπονουμένων, τοιαύτης ἠξίωσε τὸ κοινὸν διατάξεως. Μάρκος Αὐρήλιος Αντωνῖνος, σεβαστὸς δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ πέντε καὶ δέκατον, καὶ ὕπατος τὸ τρίτον τῷ κοινῷ τῆς Ασίας χαίρειν.

Εγὼ μὲν οἶδα ὅτι καὶ τοῖς θεοῖς ἐπιμελές ἐστιν μὴ λανθάνειν τοὺς τοιούτους. πολλῷ γὰρ μᾶλλον ἐκεῖνοι κολάσαιεν αὐτοὺς μὴ βουλομένους αὐτοῖς προσκυνεῖν ἢ ὑμεῖς, οὓς εἰς ταραχὴν ἐμβάλλοντες βεβαιοῦτε τὴν γνώμην αὐτῶν ἥνπερ ἔχουσιν ὡς ἀθέων κατηγοροῦντες. Εἴη δ' ἂν κἀκείνοις ἀρεστὸν τὸ δοκεῖν κατηγορουμένους τεθνάναι μᾶλλον, ἢ ζῆν, ὑπὲρ τοῦ οἰκείου θεοῦ. ὅθεν καὶ νικῶσι προϊέμενοι τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς, ἤπερ πεπείθασιν οἷς ἀξιοῦτε πράττειν αὐτούς.

Περὶ δὲ τῶν σεισμῶν τῶν γεγονότων καὶ γινομένων ἄτοπον ὑμᾶς ὑπομνῆσαι, ἀθυμοῦντας * μὲν ὅταν περ ὦσιν, παραβάλλοντας δὲ τὰ ἡμέτερα πρὸς τὰ ἐκείνων οἱ μὲν εὐπαρρησιαστότεροι γίνονται πρὸς τὸν θεὸν, ὑμεῖς δὲ παρὰ πάντα τὸν χρόνον * καθ' ὃν ἀγνοεῖν δοκεῖτε τῶν θεῶν, καὶ τῶν ἄλλων ἱερῶν ἀμελεῖτε, θρησκείαν δὲ περὶ τὸν θεὸν οὐκ ἐπίστασθε, ὅθεν καὶ τοὺς θρησκεύοντας ἐζηλώκατε, ὅθεν καὶ τοὺς Χριστιανοὺς θρησκεύοντας ἐλαύνετε, καὶ διώκετε ἕως θανάτου. ὑπὲρ δὲ τῶν τοιούτων ἤδη καὶ πολλοὶ τῶν περὶ τὰς ἐπαρχίας ἡγεμόνων τῷ θειοτάτῳ ἡμῶν ἔγραψαν πατρὶ οἷς καὶ ἀντέγραψεν μηδὲν ὀχλεῖν τοῖς τοιούτοις, εἰ μὴ ἂν φαίνοιντό τι περὶ τὴν Ρωμαίων ἡγεμονίαν ἐγχειροῦντες. καὶ ἐμοὶ δὲ

in edito ὅπερ παραβάλλοντες δὲ. * ἐκεῖνοι corruptus est locus. ex Iustino ita restitutus.

CCXXXVII. OLYMPIAS.

IND. VI. *Aug.* IX. *Aproniano & Paulo Coss.*

Lucius Aurelius Commodus Altini die suu obijt, anno imp. IX.

His Consulibus Marcus Aurelius, Antoninus Commodum filium suum in regni societatem & collegam adsciuit.

IND. VII. *Aug.* X *Prisco & Apollinari Coss.*

Melito Asiaticus Sardicensium pontifex, & Apollinaris Hierapoleos antistes, & complures nostræ professionis alij, Apologeticos Marco Aurelio Antonino obtulêre, Iustino jam suo certamine cũ aliis nõ paucis defuncto. Antoninus vero Imper. à multis edoctus quantis ærumnis & cõtumeliis conflictarẽtur ab indigenis Asiæ Christiani tale edictum adcommune Asiæ perscripsit.

Marcus Aurelius Antoninus Augustus, Trib. pot. anno XV. *Consul.* III. *Communi Asiæ salutem.*

Equidem haud ignoro Dijs etiam ipsis curæ esse, ne eiuscemodi lateant. Multo enim magis illis conuenit animaduertere in eos, qui sacrificare Diis recusant, quam vobis, qui dum vexatis illos, simul illorũ sententiam confirmatis, quã de vobis vt impiis conceperunt. Fuerit sanè illis multo optatius per speciem de impietate accusatis, pro suo numine emori, quam viuere. Vnde & victoriam reportant, vitam profundere paratiores quam in vestram concedere sententiam. In Iustino hæc variant nonnihil.

De terræ porro tremoribus quos aut sensistis aut sentitis, ineptũ esset vobis in memoriã reuocare, quod vos quidẽ cũ fiunt, desperabundi, illi vero, si illorũ statũ cũ vestro tunc comparemus, maiori etiã spe erga numẽ suum implentur. Vos vero per omne tempus videmini Deos penitus ignorare, & cultũ illorũ negligere, & Christianos veri Dei cultores proscribitis, vexatis, & vsq; ad mortẽ insectamini. De quibus jam ante quoq; prouinciarum præsides Diuo patri meo perscripsere, quibus & ille rescripsit, vti ne molesti essent Christianis vlla in re, nisi quid in Rempub. Romanam tentasse conuincerentur. Ad me quoq; de illis multi re-

περὶ τῶν τοιούτων πολλοὶ ἐσήμαναν. οἷς δὲ καὶ προσέγραψα κατακολουθῶν τῇ τοῦ πατρός μου γνώμῃ. Εἰ δέ τις ἐπιμένοι τινὰ τῶν τοιούτων εἰς πράγματα φέρων ὡς τοιοῦτον ὄντα, ἐκεῖνος ὁ καταφερόμενος ἀπολελύσθω τοῦ ἐγκλήματος, καὶ ἐὰν φαίνηται τοιοῦτος ὤν. ὁ δὲ καταφέρων, ἔνοχος ἔσται δίκης. προσετέθη ἐν Ἐφέσῳ.

ΙΝΔ. η', ια' ὑπ'. Καθήγου καὶ Κλάρου.

ΙΝΔ. θ', ιβ' ὑπ'. Σεβήρου καὶ Ἐρεννιανοῦ.

*Ἐγκρατιτῶν. Ἡ τῶν ἐγκρατιτῶν αἵρεσις ἀντιφυεῖσα ξένην καὶ φθοροποιὸν (καὶ) ψευδοδοξίαν εἰσήγουσα ἐν βίῳ Τατιανὸν ἀρχηγὸν ἔσχεν. Οὗτος δὲ τῶν μαθητῶν Ἰουστίνου γεγονὼς, ἕως μὲν ἔζη ὁ Ἰουστῖνος, οὐδ' ὅλως ἐτόλμα ἐνδείξασθαι τὴν διαφθορὰν τῆς ὑγιοῦς κατὰ Χριστὸν πίστεως. Ἀποθανόντος δὲ αὐτοῦ, ἤρξατο κενοῖς λόγοις καταπαθεὶς δογματίζειν ἀγαμίαν, ὡς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν Σατορνῖνος καὶ Μαρκίων ἠρέμα σὺν αὐτοῖς. ἀθετῶν τὴν ἀρχαίαν πλάσιν τοῦ θεοῦ, καὶ κατηγορῶν τὸ ἄρρεν καὶ τὸ θῆλυ εἰς γένεσιν ἀνθρώπων πεποιηκότος, καὶ τῶν λεγομένων παρ' αὐτοῖς ἐμψύχων ἀποχὴν εἰσηγήσατο. ἀχαριστοῦντες τῷ τὰ πάντα πεποιηκότι θεῷ. Ἀντιλέγουσι δὲ τῇ τοῦ πρωτοπλάστου σωτηρίᾳ, καὶ τοῦτο νῦν ἐξηυρέθη παρ' αὐτοῖς. Τούτου Τατιανὸς πρῶτος ταύτην εἰσηνέγκατο τὴν βλασφημίαν. καὶ αἰῶνάς τινας ἀοράτους ὁ αὐτὸς εἰσάγει ὁμοίως τοῖς ὑπὸ Οὐαλεντίνου μυθολογήσας. γάμον τε φθορὰν καὶ πορνείαν παραπλησίως Μαρκίωνι, καὶ Σατορνίνῳ ἀναγορεύσας καθ' ὧν πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι ἔγραψαν. Ἱκανὰ δὲ καὶ Μουσανός.

Ἀντωνῖνος αὐτοκράτωρ πυκνῶς τοῖς πολεμίοις ἐπέκειτο αὐτός τε παρὼν, καὶ τοὺς πολεμάρχους ἀποστέλλων. καὶ Περτίνακι καὶ τοῖς ἄλλοις σὺν αὐτῷ δίψει πιεζομένοις, ὄμβρος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐχέετο, καὶ τοῖς ἀντιτασσομένοις Γερμανικοῖς, καὶ Σαρμάταις σκηπτὸς ἔπεσεν, πολλούς τε αὐτῶν διέφθειρεν. λέγεται δὲ, ὡς καὶ ἐπιστολαὶ φέρονται Μάρκου τοῦ βασιλέως, ἐν αἷς μαρτυρεῖ μέλλοντα τὸν στρατὸν αὐτοῦ διαφθείρεσθαι ταῖς τῶν χριστιανῶν εὐχαῖς διασεσῶσθαι.

σλη' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ι', ιγ' ὑπ'. Ὀρφίτου τὸ β' καὶ Μαξίμου.

ΙΝΔ. ια', ιδ' ὑπ'. Σεβήρου τὸ β', καὶ Πομπηιανοῦ.

δεύτερος μετὰ τὸν προκείμενον παλαιὸν, Σευῆρος κρατήσας τὴν

αὐτὴν

tulerunt, quibus exẽplo patris mei idem quod ille rẽscripsi. Quod si quis perseuerarit in huiusmodi hominibus vexandis, negotiaq; illis facesserit, absoluantur quamtumuis Christiani, delator verò puniatur. Ephesi decretum.

IND. VIII. Aug. XI. Cethego & Claro Coss.

IND. IX. Aug. XII. Seuero & Heremiano Coss.

†Cratitarum secta extitit, quæ peregrinam & exitialem excogitauit opinionem, auctorem professa Tatianum Iustini Martyris auditorẽ, quo superstite, nõ ausus est contra sanã Christi disciplinam hiscere. Iustino verò sublato, ebrius affaniis cœpit damnare nuptias, laudare agamiam seu cælibatum, quemadmodũ & Saturninus & Marcion ante ipsum fecerant, cum quibus sensim conatus est abolere & reprehendere Dei opus, marem inq̃ & feminam, quos ad generandos liberos Deus condiderat & mẽsas animantiũ prohibere, ne quid viuũ apponeretur: ingrati mortales erga omniũ conditorẽ Deũ. Adami quoq; salutẽ proscribunt. Et hoc modò repertũ est ab illis. Huius porro impietatis in Deum primus auctor extitit Tatianus. excogitauit & Æônas quosdam perinde ac ante fabulatus erat Valentinus. Connubiũ etiam vt Marcion & Saturninus cum adulteriis & stupris cõparabat, nec illud ab his differre quicq̃ dictitabat. Quos contra cum alij complures tum Musanus potissimum scriptis certauit. Antoninus Imperator & ipse præsens sæpe cũ hostibus cõfligebat, tũ per legatos. Cũq; ipse & Pertinax cũ exercitu, siti grauissima torqueretur, largus imber de cælo lapsus est. Germanos cõtrà, & hostes Sarmatas fulmẽ maximã partẽ exanimatos perdidit. Circũferuntur etiã testes literæ Marci Antonini Imperatoris, quibus affirmat exercitũ siti peritturũ per Christianorũ preces esse seruatũ.

† Encratitarum.

CCXXXVIII. OLYMPIAS.

IND. X. Aug. XIII. Orphito II. & Maximo Coss.

IND. XI. Aug. XIV. Seuero II & Pompeiano Coss.

Secũdũ Tatianũ, de quo supra meminimus, Seuerus hereticus

Seue-

αὐτὴν αἵρεσιν Σευηριανῶν προσηγορίας γέγονεν αἴτιος. χρώμενοι μὲν τούτων καὶ νόμῳ καὶ προφήταις, καὶ Εὐαγγελίοις, ἰδίως ἑρμηνεύοντες τῶν ἱερῶν γραφῶν τὰ νοήματα, βλασφημοῦντες Παῦλον τινὰ ἀπόστολον, ἀθετοῦντες αὐτοῦ ἐπιστολάς, μηδὲ τὰς πράξεις τῶν ἀποστόλων καταδεχόμενοι. Ὁ μέντοιγε πρότερος αὐτῶν Τατιανὸς συνάφειάν τινα καὶ συναγωγὴν οὐκ οἶδα ὅπως τῶν Εὐαγγελίων ποιησάμενος τὸ διατεσσάρων τοῦτο προσωνόμασεν, ὃ παρά τισιν εἰς ἔτι καὶ νῦν φέρεται. Τοῦ δὲ ἀποστόλου φασὶν αὐτὸν θελῆσαί τινας αὐτοῦ μεταφράσαι φωνάς, ὡς ἐπιδιορθούμενον αὐτὸν τὴν τῆς φύσεως σύνταξιν. Καταλέλοιπεν δὲ οὗτος πολύ τι πλῆθος συγγραμμάτων, ὧν μάλιστα παρὰ πολλοῖς μνημονεύεται διαβόητος αὐτοῦ λόγος ὁ πρὸς Ἕλληνας, ἐν ᾧ καὶ τῶν ἀνέκαθεν χρόνων μνημονεύσας τῶν παρ' Ἕλλησιν εὐδοκίμων ἁπάντων, Μωσέα τε καὶ τοὺς Ἑβραίων προφήτας ἀπέφηνε προγενεστέρους, ὃς δὴ καὶ δοκεῖ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ πάντων καλλίων τε καὶ ὠφελιμώτατος ὑπάρχειν.

ΙΝΔ. ιβ', ιε' ὑπ'. Γάλλου καὶ Φλάκκου.

ΙΝΔ. ιγ', ιϛ' ὑπ'. Ὀρφίτου γ', καὶ Ρούφου.

Ποθεινὸς ὁ τῆς Λουγδούνου Ἐπίσκοπος ὑπὲρ τὰ ϙ' ἔτη τῆς ἡλικίας γενόμενος συρόμενος ἐπὶ τὸ βῆμα, καὶ πολλὰ παθὼν ἀνήκεστα τῷ τοῦ μαρτυρίου δρόμῳ ἐτελειώθη.

Ἀλλὰ καὶ Ἄτταλος τοὔνομα πολλὰ πολλῷ τῷ χρόνῳ πεπονθὼς ἐν εἱρκτῇ τυγχάνων, θείας ὀπτασίας ἐν νυκτὶ ἀξιοῦται. Ἀλκιβιάδου γάρ τινος τῶν ἐν εἱρκτῇ τυγχανόντων κατεχομένων, πάνυ αὐχμηρὸν βιοῦντος βίον, καὶ μηδενὸς ὅλως πρότερον μεταλαμβάνοντος, ἀλλ' ἢ ἄρτῳ καὶ ὕδατι χρωμένου. πειρωμένου τε καὶ ἐν τῇ εἱρκτῇ οὕτω διάγειν Ἀττάλῳ τῷ προειρημένῳ μετὰ τὸν πρῶτον ἀγῶνα, ὃν ἐν τῷ ἀμφιθεάτρῳ ἤνυσεν ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐ καλῶς ποιεῖ Ἀλκιβιάδης μὴ χρώμενος τοῖς κτίσμασι τοῦ θεοῦ. καὶ ἄλλοις τύπον ὑπολειπόμενος σκανδάλου. πεισθεὶς δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης πάντων φανερῶς μετελάμβανεν, καὶ εὐχαρίστει τῷ θεῷ καὶ δικαίως. οὐ γὰρ ἀνεπίσκεπτοι ἦσαν χάριτος τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἦν σύμβουλον αὐτοῖς.

Seueriana hæresis architectus extitit. Vtuntur lege veteris instrumenti, admittunt prophetas, & Euangelia. sed pro suo cerebro scripturam sacram interpretantur. Paulum verò Apostolum diris deuouent, Epistolas illius proscribunt. Acta Apostolorum reiiciunt. Enimuero Tatianus his antiquior nescio quam Euangeliorum confusionem & Synagogam condiderit, quam Diatessaron appellauit, & verò hodie in manibus passim versatur. Apostoli vero verba quædam interpretari, & castigare naturalē ipsius scripturam seu compositionē illum voluisse ferunt. Transmisit hic multa posteritati volumina; ex quibus maximè ille, AD GENTES, liber, quo retro acta tempora omnium illustrium commemorat virorum. Mosen quoq; & diuinos vates omnibus Græcis scriptoribus maiores & vetustiores ostēdit. Qui liber ipsius ex omnibus quos scripsit longe pulcherrimus est & vtilissimus.

IND. XII. *Aug.* XV. *Gallo & Flacco Coss.*

IND XIII. *Aug.* XVI. *Orphito & Rufo Coss.*

Pothinus Lugdunensis antistes maior nonagesimo, ad tribunal præsidis raptatus & immensa passus victoriam ex morte pro Christo obita reportauit.

Sed & Attalus cognomento, multa multo tempore passus dum in vinculis habetur, cœlesti quodam viso pernoctē dignatur. Alcibiades quidam in custodia ærumnosissimam vitam degebat. Qui priusquam in custodiam daretur nil nisi panem & puram aquam in cibum adhibuerat. quod viuendi genus etiam in carcere non desinebat: cùm Attalo res primum in amphitheatro certamen defuncto diuinitùs aperitur, non rite facere Alcibiadem, qui quod Deus in vsum vitæ condiderat, respueret, aliosq; exemplo offenderet. Cessit Alcibiades monitis Attali, & palam absq; delectu cibum appositum sumsit, Deoq; gratas gratias meminit. Et iure sanè. Nec enim erant rerum diuinarū rudes aut gratiæ cœlestis exortes, sed spiritum sanctum magistrū & doctorem habuêre. Vide Niceph

σλθ´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιδ´, ιζ´ ὑπ. Πυλλίων καὶ Απερ.

Επὶ τούτων τῶν ὑπάτων νόμος ἐτέθη, ὥστε ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομεῖν τὸν πατέρα τὰ τέκνα, καὶ τῷ ἀχαρίστῳ δὲ παιδὶ τὸ πατρῷον δίδοσθαι τῆς πατρῴας περιουσίας.

Ο δ᾽ αὐτὸς βασιλεὺς ὑπέταξε τὸ ἔθνος τῶν Γερμανῶν.

ΙΝΔ. ιε´, ιη´ ὑπ. Κομμόδου καὶ Κυντίλλου.

ΙΝΔ. α´, ιθ´ ὑπ. Ορφίτου τὸ δ´, καὶ Ρούφου τὸ β´.

Σμύρνα τῆς Ασίας ἀπὸ σεισμῶν κατερρίφη. Αντωνῖνος ὁ καὶ Οὐῆρος νοσήσας ἀπέθανεν ἐν Παιονίαις πρὸ ὀκτὼ καλανδῶν Απριλίου, ἄρξας ἔτη ιθ´. Παιονίαις

Ρωμαίων ιε´ ἐβασίλευσε ΚΟΜΜΟΔΟΣ ἔτη ιβ´, ὁμοῦ ,εχ.

ΙΝΔ. β´, α´ ὑπ. Κομμόδου Αὐγούστου τὸ β´, καὶ Βήρου.

Οὗτος ὁ Κόμμοδος ἐπὶ τῆς αὐτοῦ κρατήσεως παύει τὸν διωγμὸν τῆς ἐκκλησίας. ἐπὶ τούτου Ηγήσιππος πλέουσαι, περὶ τῶν ἀποστόλων μεγάλως συγγραψάμενος ὡς ἱστορεῖ Εὐσέβιος ὁ Παμφύλου.

σμ´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. γ´, β´ ὑπ. Πραίσεντος καὶ Γορδιανοῦ.

ΙΝΔ. δ´, γ´ ὑπ. Κομμόδου Αὐγούστου τὸ γ´, καὶ Βήρου τὸ β´.

Εἰρηναῖος Επίσκοπος πόλεως Λουγδούνου τῆς Γαλλίας διέπρεπεν.

Επὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων κλήτωρ τις ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ ὀνόματι Αρτάβανος φιλοτίμως ἔρριψεν ἐν τῇ καλουμένῃ δάφνῃ τῆς δήμοις καλάμια, συντόμια διαιωνίζοντων. καὶ ἐκέλευσεν τοὺς ἄρτους πολιτικοὺς, διὰ τὸ τῇ ἰδίᾳ πλείστους τούτους δωρήσασθαι, καὶ ἠφόρησεν ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ χωρίων πρόσοδον ἀναλογοῦσαν εἰς λόγον τῶν αὐτῶν πολιτικῶν ἄρτων. καὶ ἀνέγραψαν αὐτῷ οἱ τῆς Αντιοχέων πόλεως ἐν τῇ δάφνῃ στήλην μαρμαρίνην ἐπιγράψαντες. συντόμια πολλά. ἴσως. ἀφορίσαν.

ΑΡΤΑΒΑΝΩΙ ΑΡΤΑΒΑΝΕΙ Η ΜΝΗΜΗ ΑΙΩΝΙΑ.

ΙΝΔ ε´, δ´ ὑπ. Μαμερτίνου καὶ Ρούφου τὸ γ´.

Η κατὰ Φρύγας ἄθεος ψευδοπροφητεία Μοντάνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ παραπλήγων γυναικῶν αὐτοῦ Πρισκίλλας καὶ Μαξιμίλλας συνέστη ἐπὶ δέκα

CCXXXIX. OLYMPIAS.

IND. XIV. *Aug.* XVII. *Pollione & Apro Coss.*

Horum consulatu edixit Imperator, ut ex intestato, etiam liberi in bonis patri succederent, & ingratus etiam filius ex quadrante tamen hæres esset.

Idem Imperator hoc anno Germanos deuicit.

IND. XV. *Aug.* XVIII. *Commodo & Quintillo Coss.*

IND. I. *Aug.* XIX. *Orphito* IV. *Rufo* II. *Coss.*

Smyrna oppidum Asiæ, terra mouente, procubuit. Antoninus Verus morbo in † Pannoniis extinctus est VIII. *Cal. Apriles. imperauit an.* XIX. XV. *Romanis imperauit Cõmodus an.* XII. *A. M.* MMMMMDCXC. † Paoniis. 5690.

IND. II. *Aug.* I. *Commodo Augusto* II. *& Vero Coss.*

Cõmodus, dũ imperitauit, decreta cõtra Christianos sustulit.

Hoc imperante emortualis fit Egesippus, qui de Apostolis eximiè scripsit, ut de eo memorat Eusebius Pamphili.

CCXL. OLYMPIAS.

IND. III. *Aug.* II. *Præsente & Gordiano Coss.*

IND. IV. *Aug.* III. *Commodo Aug.* III. *& Vero* II. *Coss.*

Irenæus Lugdunensis Episcopus Galliæ celebratur.

*His Coss. Antiochiæ Artabanius † homo copiosus populo in æde Daphnes nuncupata, * sporulas & cereris æternæ portiunculas seu panum fragmina magnificè & ambitiosè sparsit, panésq; illos politicos seu ciuiles appellauit, eo quod ciuibus suis eos impertijsset ad eamq; rem perpetuandam, ex suis prædijs annuos sumtus destinauit, qui sportulis illis ciuium æqua ratione responderent. Vicissim Antiocheni Artabano in Daphnæ statuam cum hac inscriptione posuere.*

† πολίτης ciuis.

*calamia, an crinalia? sed huc non faciunt. locus non est integer.

ARTABANO MEMORIA SEMPITERNA.

IND. V. *Aug.* IIII. *Mamertino & Rufo* III. *Coss.*

Mendax & impia Montani Cataphrygũ auctoris & cũ illo pariter furentiũ lamiarũ Priscillæ & Maximillæ vaticinatio nata

σλϛ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. β΄, ε΄ ὑπ. Μακρίνου καὶ Κέλσου.

ΙΝΔ. γ΄, ϛ΄ ὑπ. Ορφίτου καὶ Πούδεντος.

Ιουστῖνος φιλόσοφος τοῦ καθ᾽ ἡμᾶς λόγου δεύτερον ὑπὲρ τῶν καθ᾽ ἡμᾶς δογμάτων βιβλίον ἀναδοὺς Μάρκῳ Αὐρηλίῳ, καὶ Αντωνίνῳ Βήρῳ τοῖς αὐτοκράτορσι θείῳ κατακοσμεῖται, κ μετ᾽ οὐ πολυ, στεφάνῳ τῷ τοῦ μαρτυρίου Κρίσκεντος αὐτὸν ὑποβάλλοντος. ἀλλὰ καὶ Μελίτων Ασιανὸς Σαρδιανῶν ἐπίσκοπος βιβλίον ἀπολογίας ἔδωκεν τοῖς λελεγμένοις βασιλεῦσιν, καὶ ἕτεροι δὲ πολλοί, ὧν ὁμοῦ δηλωθεὶς Ιουστῖνος, μετά τινα ἄλλα, ὧν ἔγραψεν καὶ τοῦτο ἐνέθηκεν. κἀγὼ προσδοκῶ * ὡς εἷς τῶν προωνομασμένων ἐπιβουλευθῆναι, καὶ ξύλῳ † ἐντιναχθῆναι ἢ κἂν ἀπὸ Κρίσκεντος τοῦ * φιλοσόφου, καὶ φιλοκόμπου, οὐ γὰρ † φιλόσοφον εἰπεῖν ἄξιον τὸν ἄνδρα † ὥστε δημοσίᾳ καταμαρτυρεῖ ὡς ἀθέων ἡμῶν καὶ ἀσεβῶν Χριστιανῶν ὄντων, πρὸς χάριν καὶ ἡδονὴν πολλῶν τῶν πεπλανημένων τοῦτο πράττων. καὶ μετὰ βραχέων. καὶ γὰρ προταθέντα με, καὶ ἐρωτήσαντα αὐτὸν ἐρωτήσεις τινὰς μαθεῖν καὶ ἐλέγξαι, ὅτι ἀληθῶς οὐδὲν ἐπίσταται εἰδέναι ὑμᾶς βούλομαι, καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω. εἰ μὴ ἀνηνέχθησαν ὑμῖν αἱ κοινωνίαι τῶν λόγων, ἕτοιμός εἰμι, καὶ ἐπὶ ὑμῶν κοινωνεῖν τῶν ἐρωτήσεων πάλιν. βασιλικὸν γὰρ ἂν καὶ τοῦτο ἔργον εἴη. εἰ δὲ καὶ ἐγνώσθησαν ὑμῖν αἱ ἐρωτήσεις μου, καὶ αἱ ἀποκρίσεις ἐκείνου εἰς φανερὸν ὑμῖν ἐστιν, ὅτι οὐδὲν * τῶν ἡμετέρων ἐπίσταται, εἰ δὲ καὶ ἐπίσταται διὰ τοὺς ἀκούοντας οὐ τολμᾷ λέγειν, † ὡς πρότερον ἔφην, οὐ φιλόσοφος, ἀλλὰ φιλόδοξος ἀνὴρ δείκνυται, ὅσγε μηδὲ τὸ σωματικὸν ὅλως ἐπίσταται.

* ὑπό τινος τῶν ὀνομασμένων.
† ἐμπαγῆναι.
* φιλοψόγου.
* φιλοσόφου.
† ὥσγε ita lege.
* deest in Græco cod. edito.
† ὁμοίως Σωκράτει.

Μελίτων Σαρδιανῶν ἐπίσκοπος μετὰ πολλὰ τῶν ἐπιδοθέντων παρὰ τοῦ αὐτοῦ Ιουστίνου φησίν. Οὐκ ἐσμὲν λίθων, οὐδὲ μίαν αἴσθησιν ἐχόντων θεραπευταί, ἀλλὰ μόνου θεοῦ, τοῦ πρὸ πάντων, καὶ ἐπὶ πάντων, καὶ ἐπὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ ὄντως θεοῦ λόγου, πρὸ αἰώνων ἐσμὲν θρησκευταί, καὶ τὰ ἑξῆς.

ΙΝΔ. δ΄, ζ΄ ὑπ. Πούδεντος τὸ β΄ Πολλίωνος.

ΙΝΔ. ε΄, η΄ ὑπ. Μάρκου Αὐρηλίου Οὐήρου τὸ γ΄, καὶ Κουαδράτου.

σλζ΄

CCXXXVI. OLYMPIAS.

IND. II. *Augustorum anno* V. *Maximo & Celso Coss.*

IND. III. *Aug.* VI. *Orphito & Pudente Coss.*

*Iustinus Philosophus nostrarum partium, cum alterum pro nostræ sententiæ decretis volumẽ Marco Aurelio & Antonino Vero Augustis porrexisset, non longo post tempore, cœlesti martyrij laurea à Crescente delatus exornatur. Quin & Melito in Asia Sardicensium Episcopus ijsdem imperatoribus Apologeticũ dedicauit; alijq; minimè pauci. E quibus, de quo dixi, Iustinus inter alia & hoc scripsit, Expecto & ego, velut † vnus de illorum censu quos supra expressi, vti per insidias captus * in crucẽ agar, vel ab hoc Crescente calumniatore & iactatore, neq; enim fas est philosophi nomine hominem afficere, qui publicitus (ad gratiam nempe & pruritum vulgi à se decepti) Christianos impietatis & velut hostes numinis reos agit. Et paullo infra. Nam congressum me cum eo, & quæstionibus aliquot eius ingenium periclitatum deprehendisse sciatis illum rerum omnium imperitissimũ esse. Quod vt verum credatis, nisi disputationẽ nostram ad vos perlatam esse non arbitrarer, rursum, etiam vobis audientibus, cum illo in certamen descendere non dubitarem. neq; enim hoc maiestate vestra indignũ foret. Quod si & meæ percontationes, & illius ad has responsiones vobis non sunt ignotæ cõstat profectò nihil illũ scire rerũ nostrarum. Et si quid nouit, non audet tamẽ idipsum apud auditores proferre, Socrati, vt ante dixi, non absimilis, nec tã philosophus quã philodoxus (hoc est nõ sapientiæ, sed gloriæ sectator) vt qui nec id plenè quod sensu tangitur, pernorit.*

Apol. I. post principium.

† ab aliquo supra nominatorum.

* fustuario mactet.

Melito Sardicensium pontifex post multa à Iustino tradita scribit: non colimus nos ex sensu saxa, sed solum Deũ qui est ante omnia & in omnibus, & Christum eius verum Dei verbum ante sæcula, cuius cultores sumus. & quæ ibid. sequuntur.

IND. IV. *Aug.* VII. *Pudente* II. *& Pollione Coss.*

IND. V. *Aug.* VIII. *Marco Aurelio Vero* III. *& Quadrato Coss.*

σλζʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ϛʹ, θʹ ὑπ. Ἀπρωνιανοῦ καὶ Παύλου.

Λούκιος Αὐρήλιος Κόμμοδος ἀπέθανεν ἐν Ἀλτήνῳ ἄρξας ἔτη θʹ, ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων Μάρκος Αὐρήλιος Ἀντωνῖνος Κόμμοδον τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν κοινωνὸν ἐποιήσατο τῆς αὐτοῦ βασιλείας.

ΙΝΔ. ζʹ, ιʹ ὑπ. Πρίσκου καὶ Ἀπολιναρίου.

Μελίτων Ἀσιανὸς τῆς Σαρδέων πόλεως ἐπίσκοπος καὶ Ἀπολινάριος Ἱεραπόλεως ἐπίσκοπος, καὶ ἄλλοι πολλοὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς λόγου βιβλίον ἀπολογίας Μάρκῳ Αὐρηλίῳ Ἀντωνίνῳ ἀπέδωκεν Ἰουστίνου θελξωθέντος, καὶ ἄλλων πολλῶν ἐντευχθεὶς δὲ καὶ ὑφ' ἑτέρων πολλῶν ὁ αὐτὸς βασιλεύς, ἐπὶ τῆς Ἀσίας παντοίαις ὕβρεσιν πρὸς τῶν ἐπιχωρίων καταπονουμένων, τοιαύτης ἠξίωσε τὸ κοινὸν διατάξεως. Μάρκος Αὐρήλιος Ἀντωνῖνος, σεβαστὸς δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ πέντε καὶ δέκατον, καὶ ὕπατος τὸ τρίτον τῷ κοινῷ τῆς Ἀσίας χαίρειν.

Ἐγὼ μὲν οἶδα ὅτι καὶ τοῖς θεοῖς ἐπιμελές ἐστιν μὴ λανθάνειν τοὺς τοιούτους. πολλῷ γὰρ μᾶλλον ἐκεῖνοι κολάσειεν αὐτοὺς μὴ βουλομένους αὐτοῖς προσκυνεῖν ἢ ὑμεῖς, οὓς εἰς ταραχὴν ἐμβάλλοντες βεβαιοῦτε τὴν γνώμην αὐτῶν ἥνπερ ἔχουσιν ὡς ἀθέων κατηγοροῦντες. Εἴη δ' ἂν κἀκείνοις ἀρεστὸν τὸ δοκεῖν κατηγορουμένους τεθνάναι μᾶλλον, ἢ ζῆν, ὑπὲρ τοῦ οἰκείου θεοῦ. ὅθεν καὶ νικῶσι προϊέμενοι τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, ἤπερ πεποίθασιν οἷς ἀξιοῦτε πράττειν αὐτούς.

Περὶ δὲ τῶν σεισμῶν τῶν γεγενημένων καὶ γινομένων ἄτοπον ὑμᾶς ὑπομνῆσαι, ἀθυμοῦντας * μὲν ὅτι περ ὦσιν, παραβάλλοντας δὲ τὰ ἡμέτερα πρὸς τὰ ἐκείνων οἱ μὲν εὐπαρρησιαστότεροι γίνονται πρὸς τὸν θεόν, ὑμεῖς δὲ παρὰ πάντα τὸν χρόνον * καθ' ὃν ἀγνοεῖν δοκεῖτε τῶν θεῶν, καὶ τῶν ἄλλων ἱερῶν ἀμελεῖτε, θρησκείαν δὲ περὶ τὸν θεὸν οὐκ ἐπίστασθε, ὅθεν καὶ τοὺς θρησκεύοντας ἐζηλώκατε, ὅθεν καὶ τοὺς Χριστιανοὺς θρησκεύοντας ἐλαύνετε, καὶ διώκετε ἕως θανάτου. ὑπὲρ δὲ τῶν τοιούτων ἤδη καὶ πολλοὶ τῶν περὶ τὰς ἐπαρχίας ἡγεμόνων τῷ θειοτάτῳ ἡμῶν ἔγραψαν πατρὶ οἷς καὶ ἀντέγραψεν μηδὲν ὀχλεῖν τοῖς τοιούτοις, εἰ μὴ ἂν φαίνοιντο τι περὶ τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν ἐγχειροῦντες. καὶ ἐμοὶ δὲ

in edito ὅταν παρ παραβάλλοντες δέ. * ἐκεῖνοι corruptus est locus. ex Iustino ita restitutus.

περὶ

CCXXXVII. OLYMPIAS.

IND. VI. *Aug.* IX. *Aproniano & Paulo Coss.*

Lucius Aurelius Commodus Altini diẽ suũ obijt, anno imp. IX.

His Consulibus Marcus Aurelius, Antoninus Commodum filium suum in regni societatem & collegam adsciuit.

IND. VII. *Aug.* X *Prisco & Apollinari Coss.*

Melito Asiaticus Sardicensium pontifex, & Apollinaris Hierapoleos antistes, & complures nostræ professionis alij, Apologeticos Marco Aurelio Antonino obtulêre, Iustino jam suo certamine cũ aliis nõ paucis defuncto. Antoninus vero Imper. à multis edoctus quantis ærumnis & cõtumeliis conflictarẽtur ab indigenis Asiæ Christiani tale edictum ad commune Asiæ perscripsit.

Marcus Aurelius Antoninus Augustus, Trib. pot. anno XV. *Consul.* III. *Communi Asiæ salutem.*

Equidem haud ignoro Dijs etiam ipsis curæ esse, ne eiuscemodi lateant. Multo enim magis illis conuenit animaduertere in eos, qui sacrificare Diis recusant, quam vobis, qui dum vexatis illos, simul illorũ sententiam confirmatis, quã de vobis vt impiis conceperunt. Fuerit sanè illis multo optatius per speciem de impietate accusatis, pro suo numine emori, quam viuere. Vnde & victoriam reportant, vitam profundere paratiores quam in vestram concedere sententiam. In Iustino hæc variant nonnihil.

De terræ porro tremoribus quos aut sensistis aut sentitis, ineptũ esset vobis in memoriã reuocare, quod vos quidẽ cũ fiunt, desperabundi, illi vero, si illorũ statũ cũ vestro tunc comparemus, maiori etiã spe erga numẽ suum implentur. Vos vero per omne tempus videmini Deos penitus ignorare, & cultũ illorũ negligere, & Christianos veri Dei cultores proscribitis, vexatis, & vsq; ad mortẽ insectamini. De quibus jam ante quoq; prouinciarum præsides Diuo patri meo perscripsêre, quibus & ille rescripsit, vti ne molesti essent Christianis vlla in re, nisi quid in Rempub. Romanam tentasse conuincerentur. Ad me quoq; de illis multi re-

περὶ τῶν τοιούτων πολλοὶ ἐσήμαναν. οἷς δὲ καὶ προέγραψα κατακολουθῶν τῇ τοῦ πατρός μου γνώμῃ. Εἰ δέ τις ἐπιμένοι τινὰ τῶν τοιούτων εἰς πράγματα φέρων ὡς τοιοῦτον ὄντα, ἐκεῖνος ὁ καταφερόμενος ἀπολελύσθω τοῦ ἐγκλήματος. καὶ ἐὰν φαίνεται τοιοῦτος ὤν. ὁ δὲ καταφέρων, ἔνοχος ἔσται δίκης. προετέθη ἐν Ἐφέσῳ.

ΙΝΔ. η', ια' ὑπ'. Καθήγου καὶ Κλάρου.

ΙΝΔ. θ', ιβ' ὑπ'. Σεβήρου καὶ Ἐρεννιανοῦ.

*Ἐγκρατιτῶν. Ἡ τῶν ἐγκρατιτῶν αἵρεσις ἀντιφυεῖσα ξένην καὶ φθοροποιὸν (καὶ) ψευδοδοξίαν εἰσάγουσα ἐν βίῳ Τατιανὸν ἀρχηγὸν ἔσχεν. Οὗτος δὲ τῶν μαθητῶν Ἰουστίνου γεγονὼς, ἕως μὲν ἔζη ὁ Ἰουστῖνος, οὐδ' ὅλως ἐτόλμα ἐνδείξασθαι τὴν διαφθορὰν τῆς ὑγιοῦς κατὰ Χριστὸν πίστεως. Ἀποθανόντος δὲ αὐτοῦ, ἤρξατο κενοῖς λόγοις καταπιθεὶς δογματίζειν ἀχαμίαν, ὡς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν Σατουρνῖνος καὶ Μαρκίων ἠρέμα σὺν αὐτοῖς. ἀθετῶν τὴν ἀρχαίαν πλάσιν τοῦ θεοῦ, καὶ κατηγορῶν τὸ ἄρρεν καὶ τὸ θῆλυ εἰς γένεσιν ἀνθρώπων πεποιηκότος, καὶ τῶν λεγομένων παρ' αὐτοῖς ἐμψύχων ἀποχὴν εἰσηγήσατο. ἀχαριστοῦντες τῷ τὰ πάντα πεποιηκότι θεῷ. Ἀντιλέγουσι δὲ τῇ τοῦ πρωτοπλάστου σωτηρίᾳ, καὶ τοῦτο νῦν ἐξηυρέθη παρ' αὐτοῖς. Τούτου Τατιανὸς πρῶτος ταύτην εἰσηνέγκατο τὴν βλασφημίαν. καὶ αἰῶνάς τινας ἀοράτους ὁ αὐτὸς εἰσάγει ὁμοίως τοῖς ὑπὸ Οὐαλεντίνου μυθολογήσασι. γάμον τε φθορὰν καὶ πορνείαν παραπλησίως Μαρκίωνι καὶ Σατουρνίνῳ ἀναγορεύσας, καθ' ὧν πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι ἔγραψαν. Ἱκανὰ δὲ καὶ Μουσανός.

Ἀντωνῖνος αὐτοκράτωρ πυκνῶς τοῖς πολεμίοις ἐπέκειτο αὐτός τε παρὼν, καὶ τοὺς πολεμάρχους ἀποστέλλων. καὶ Περτίνακι καὶ τοῖς ἄλλοις σὺν αὐτῷ δίψει πιεζομένοις, ὄμβρος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐχύετο, καὶ τοῖς ἀντιτασσομένοις Γερμανικοῖς, καὶ Σαρμάταις σκηπτὸς ἔπεσεν, πολλούς τε αὐτῶν διέφθειρεν. λέγεται δὲ, ὡς καὶ ἐπιστολαὶ φέρονται Μάρκου τοῦ βασιλέως, ἐν αἷς μαρτυρεῖ μέλλοντα τὸν στρατὸν αὐτοῦ διαφθείρεσθαι ταῖς τῶν χριστιανῶν εὐχαῖς διασεσῶσθαι.

σλη' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ι', ιγ' ὑπ'. Ὀρφίτου τὸ β' καὶ Μαξίμου.

ΙΝΔ. ια', ιδ' ὑπ'. Σεβήρου τὸ β', καὶ Πομπηιανοῦ.

Δεύτερος, μετὰ τὸν προκείμενον Ταϊανόν, Σεύηρος κρατήσας τὴν

αὐτὴν

tulerunt, quibus exẽplo patris mei idem quod ille rescripsi. Quod si quis perseuerarit in huiusmodi hominibus vexandis, negotiáq; illis facesserit, absoluantur quamtumuis Christiani, delator verò puniatur. Ephesi decretum.

IND. VIII. *Aug.* XI. *Cethego & Claro Coss.*

IND. IX. *Aug.* XII. *Seuero & Heremiano Coss.*

†*Cratitarum secta extitit, quæ peregrinam & exitialem excogitauit opinionem, auctorem professa Tatianum Iustini Martyris auditorẽ, quo superstite, nõ ausus est contra sanã Christi disciplinam hiscere. Iustino verò sublato, ebrius affaniis cœpit damnare nuptias, laudare agamiam seu cælibatum, quemadmodũ & Saturninus & Marcion ante ipsum fecerant, cum quibus sensim conatus est abolere & reprehendere Dei opus, marem inq̃ & feminam, quos ad generandos liberos Deus condiderat & mẽsas animantiũ prohibere, ne quid viuũ apponeretur: ingrati mortales erga omniũ conditorẽ Deũ. Adami quoq; salutẽ proscribunt. Et hoc modò repertũ est ab illis. Huius porro impietatis in Deum primus auctor extitit Tatianus. excogitauit & Æônas quosdam perinde ac ante fabulatus erat Valentinus. Connubiũ etiam vt Marcion & Saturninus cum adulteriis & stupris cõparabat, nec illud ab his differre quicq̃ dictitabat. Quos contra cum alij complures tum Musanus potissimum scriptis certauit. Antoninus Imperator & ipse præsens sæpe cũ hostibus cõfligebat, tũ per legatos. Cũq; ipse & Pertinax cũ exercitu, siti grauissima torqueretur, largus imber de cælo lapsus est. Germanos cõtrà, & hostes Sarmatas fulmẽ maximã partẽ exanimatos perdidit. Circũferuntur etiã testes literæ Marci Antonini Imperatoris, quibus affirmat exercitũ siti periturũ per Christianorũ preces esse seruatũ.*

† Encratitarum.

CCXXXVIII. OLYMPIAS.

IND. X. *Aug.* XIII. *Orphito* II. *& Maximo Coss.*

IND. XI. *Aug.* XIV. *Seuero* II *& Pompeiano Coss.*

Secũdũ Tatianũ, de quo supra meminimus, Seuerus hereticus

Seue-

αὐτὴν αἵρεσιν Σευηριανῶν προσηγορίας γέγονεν αἴτιος. χρωμένων τούτων καὶ νόμῳ καὶ προφήταις, καὶ Εὐαγγελίοις, ἰδίως ἑρμηνεύοντες τῶν ἱερῶν γραφῶν τὰ νοήματα βλασφημοῦντες Παῦλον τινα ἀπόστολον, ἀθετοῦντες αὐτοῦ ἐπιστολάς, μηδὲ τὰς πράξεις τῶν ἀποστόλων καταδεχόμενοι. Ὁ μέντοι γε πρότερος αὐτῶν Τατιανὸς συνάφειάν τινα καὶ συναγωγὴν οὐκ οἶδ' ὅπως τῶν Εὐαγγελίων ποιησάμενος, τὸ διατεσσάρων τοῦτο προσωνόμασεν, ὃ παρά τισιν εἰς ἔτι καὶ νῦν φέρεται. Τοῦ δὲ ἀποστόλου φασὶν αὐτὸν θελῆσαι τινὰς αὐτοῦ μεταφράσαι φωνὰς ὡς ἐπιδιορθούμενον αὐτὸν τὴν τῆς φύσεως σύνταξιν. Καταλέλοιπεν δὲ οὗτος πλεῖστόν τι πλῆθος συγγραμμάτων, ὧν μάλιστα παρὰ πολλοῖς μνημονεύεται διαβόητος αὐτοῦ λόγος ὁ πρὸς Ἕλληνας, ἐν ᾧ καὶ τῶν ἀνέκαθεν χρόνων μνημονεύσας τῶν παρ' Ἕλλησιν εὐδοκίμων ἁπάντων, Μωσέα τε καὶ τοὺς Ἑβραίων προφήτας ἀπέφηνε προηγουμένους, ὃς δὴ καὶ δοκεῖ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ πάντων καλλιών τε καὶ ὠφελιμώτατος ὑπάρχειν.

ΙΝΔ. ιβ', ιε' ὑπ'. Γάλλου καὶ Φλάκκου.

ΙΝΔ. ιγ', ις' ὑπ'. Ὀρφίτου γ', καὶ Ρούφου.

Ποθεινὸς ὁ τῆς Λουγδούνου Ἐπίσκοπος ὑπὲρ τὰ ϟ' ἔτη τῆς ἡλικίας γενόμενος συρόμενος ἐπὶ τὸ βῆμα, καὶ πολλὰ παθὼν ἀνήκεστα τῷ τοῦ μαρτυρίου δρόμῳ ἐτελειώθη.

Ἀλλὰ καὶ Ἄτταλος τοὔνομα πολλὰ πολλῷ τῷ χρόνῳ πεπονθὼς ἐν εἱρκτῇ τυγχάνων θείας ὀπτασίας ἐν νυκτὶ ἀξιοῦται. Ἀλκιβιάδου γὰρ τινος τῶν ἐν εἱρκτῇ τυγχανόντων κατεχομένων, πάνυ αὐχμηρὸν βιοῦντος βίον, καὶ μηδενὸς ὅλως πρότερον μεταλαμβάνοντος, ἀλλ' ἢ ἄρτῳ καὶ ὕδατι χρωμένου. πειρωμένου τε καὶ ἐν τῇ εἱρκτῇ οὕτω διάγειν Ἀττάλῳ τῷ προειρημένῳ μετὰ τὸν πρῶτον ἀγῶνα, ὃν ἐν τῷ ἀμφιθεάτρῳ ἤνυσεν ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐ καλῶς ποιεῖ Ἀλκιβιάδης μὴ χρώμενος τοῖς κτίσμασι τοῦ θεοῦ. καὶ ἄλλοις τύπον ὑπολειπόμενος σκανδάλου. πεισθεὶς δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης πάντων φανερῶς μετελάμβανεν, καὶ εὐχαρίστει τῷ θεῷ καὶ δικαίως. οὐ γὰρ ἀνεπίσκεπτοι ἦσαν χάριτος τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἦν σύμβουλον αὐτοῖς.

Seuerianæ hæresis architectus extitit. Vtuntur lege veteris instrumenti, admittunt prophetas, & Euangelia. sed pro suo cerebro scripturam sacram interpretantur. Paulum verò Apostolum diris deuouent, Epistolas illius proscribunt. Acta Apostolorum reiiciunt. Enimuero Tatianus his antiquior nescio quam Euangeliorum confusionem & Synagogam condiderit, quam Diatessaron appellauit, & verò hodie in manibus passim versatur. Apostoli vero verba quædam interpretari, & castigare naturalē ipsius scripturam seu compositionē illum voluisse ferunt. Transmisit hic multa posteritati volumina, ex quibus maximè ille, AD GENTES, liber, quo retro acta tempora omnium illustrium commemorat virorum. Mosen quoq; & diuinos vates omnibus Græcis scriptoribus maiores & vetustiores ostēdit. Qui liber ipsius ex omnibus quos scripsit longe pulcherrimus est & vtilissimus.

IND. XII. *Aug.* XV. *Gallo & Flacco Coss.*

IND XIII. *Aug.* XVI. *Orphito & Rufo Coss.*

Pothinus Lugdunensis antistes maior nonagesimo, ad tribunal præsidis raptatus & immensa passus victoriam ex morte pro Christo obita reportauit.

Sed & Attalus cognomento, multa multo tempore passus dum in vinculis habetur, cælesti quodam viso pernoctē dignatur. Alcibiades quidam in custodia ærumnosissimam vitam degebat. Qui priusquam in custodiam daretur nil nisi panem & puram aquam in cibum adhibuerat, quod viuendi genus etiam in carcere non desinebat: cùm Attalo res primum in amphitheatro certamen defuncto diuinitùs aperitur, non rite facere Alcibiadem, qui quod Deus in vsum vitæ condiderat, respueret, aliosq; exemplo offenderet. Cessit Alcibiades monitis Attali, & palam absq; delectu cibum appositum sumsit, Deoq; gratas gratias meminit. Et jure sanè. Nec enim erant rerum diuinarū rudes aut gratiæ cælestis exortes, sed spiritum sanctum magistrū & doctorem habuêre. Vide Niceph

CCXXXIX. OLYMPIAS.

IND. XIV. *Aug.* XVII. *Pollione & Apro Coss.*

Horum consulatu edixit Imperator, ut ex intestato, etiam liberi in bonis patri succederent, & ingratus etiam filius ex quadrante tamen hæres esset.

Idem Imperator hoc anno Germanos deuicit.

IND. XV. *Aug.* XVIII. *Commodo & Quintillo Coss.*

IND. I. *Aug.* XIX. Orphito IV. *Rufo* II. *Coss.*

Smyrna oppidum Asiæ, terra mouente, procubuit. Antoninus Verus morbo in † Pannoniis extinctus est VIII. *Cal. Apriles. imperauit an.* XIX XV. *Romanis imperauit Cõmodus an.* XII. *A.M.* MMMMMDCXC. † Paoniis. 5690.

IND. II. *Aug.* I. *Commodo Augusto* II. *& Vero Coss.*

Cõmodus, dũ imperitauit, decreta cõtra Christianos sustulit.

Hoc imperante emortualis fit Egesippus, qui de Apostolis eximiè scripsit, ut de eo memorat Eusebius Pamphili.

CCXL. OLYMPIAS.

IND. III. *Aug.* II. *Præsente & Gordiano Coss.*

IND. IV. *Aug.* III. *Commodo Aug.* III. *& Vero* II. *Coss.*

Irenæus Lugdunensis Episcopus Galliæ celebratur.

*His Coss. Antiochiæ Artabanus † homo copiosus populo in æde Daphnes nuncupata, * sporulas & cereris æternæ portiunculas seu panum fragmina magnificè & ambitiosè sparsit, panésq; illos politicos seu ciuiles appellauit, eo quod ciuibus suis eos impertijsset ad eamq; rem perpetuandam, ex suis prædijs annuos sumtus destinauit, qui sportulis illis ciuium æquaratione responderent. Vicissim Antiocheni Artabano in Daphnæ statuam cum hac inscriptione posuere.*

† πολίτης ciuis.

*calamia, an crinalia? sed huc non faciunt. locus non est integer.

ARTABANO MEMORIA SEMPITERNA.

IND. V. *Aug.* IIII. *Mamertino & Rufo* III *Coss.*

Mendax & impia Montani Cataphrygũ auctoris & cũ illo pariter furentiũ lamiarũ Priscillæ & Maximillæ vaticinationata

δὲ καὶ Ἀλκιβιάδης, καὶ Θεοδότη. * καθ' ὅτι συνεγράψατο ὁ ἐν ὁσίᾳ τῇ μνήμῃ Ἀπολλινάριος Ἱεραπόλεως ἐπίσκοπος, καὶ Μιλτιάδης συγγραφεύς, καὶ ἄλλοι πολλοί, ἐν οἷς καὶ Σαραπίων Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος.

ἴσως καθ' ὅτ.

ΙΝΔ. ϛʹ, εʹ ὑπ. Κομμόδου Αὐγούστου δʹ, καὶ Βικτωρίνου.

Τὸ ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας Ἀπολλώνιον ἔξω τῶν τειχῶν ἐγένετο, * ἀφισταμένου τὸ ἔργον Βαλσάνου καὶ Σεβήρου Βιθυνίας ἡγεμονεύοντος.

* ἱσταμένου Scal. vrgente

σμαʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ζʹ, ϛʹ ὑπ. Μαρκέλλου καὶ Αἰλιανοῦ.

Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων Θεοδοτίων τις τοῦ Πόντου ἀπὸ τῆς διαδοχῆς Μαρκίωνος τοῦ αἱρεσιάρχου τοῦ ἀπ' αὐτῆς Σινώπης ὁρμώμενος, καὶ αὐτὸς μηνύων τῇ αὐτῇ αἱρέσει. καὶ εἰς Ἰουδαϊσμὸν ἐκκλίνας, καὶ τὰ αὐτῶν στοιχεῖα καὶ γλῶσσαν μαθών, ἰδίως καὶ αὐτὸς ἐξέδωκεν * τὰ πλεῖστα τοῖς οβʹ ἑρμηνευταῖς * ἀνάδοτα, ὡς ἱστορεῖ περὶ τούτου Ἐπιφάνιος ὁ Κύπριος.

συναδόντως Epiph. συνάδοντα.

ΙΝΔ. ηʹ, ζʹ ὑπ. Ματέρνου καὶ Βραδούα.

ΙΝΔ. θʹ, ηʹ ὑπ. Κομμόδου Αὐγούστου τὸ εʹ, καὶ Γλαβρίωνος.

ΙΝΔ. ιʹ, θʹ ὑπ. Κρισπίνου καὶ Αἰλιανοῦ.

Τοῦ Κολοσσοῦ Ῥόδου τὴν κεφαλὴν ἀφελὼν Κόμμοδος ἰδίαν ἐπέθηκεν εἰκόνα.

ΩΙΓΕΝΗΣ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐγεννήθη.

Τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐν τῷ Καπιτωλίῳ Ῥώμης σκηπτὸς ἔπεσεν, καὶ σφοδρὸς ἐμπρησμὸς γέγονεν, καὶ τὰς βιβλιοθήκας, καὶ ὅλα τὰ μέρη Ῥώμης αὐτῆς διέφλεξεν. Θέρμαι Κομμοδιαναὶ ἐν Ῥώμῃ ἀφιερώθησαν.

σμβʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιαʹ, ιʹ ὑπ. Φουσκιανοῦ καὶ Σιλανοῦ.

ΙΝΔ. ιβʹ, ιαʹ ὑπ. Κομμόδου Αὐγούστου τὸ ϛʹ, καὶ Σεπτιμιανοῦ.

ΙΝΔ. ιγʹ, ιβʹ ὑπ. Κομμόδου Αὐγούστου τὸ ζʹ, καὶ Περτίνακος.

Κόμμοδος αἰφνίδιον ἐτελεύτησεν ἀποπνιγεὶς ἐν οἰκίᾳ Βεστιανοῦ συγγενοῦς αὐτοῦ, καὶ Ἀτταλιανῆς τῆς ὑπατίσσης ἐν Ῥώμῃ πρὸ αʹ Καλανδῶν Ἰανουαρίων, ἄρξας ἔτη ιβʹ.

Ῥωμαί-

est. Alcibiadis quoq; & Theodoti. Contra quos scriptis decertauit sanctæ memoriæ Apollinaris Hierapoleos antistes, & Miltiades idoneus auctor, pluresq; alij, quos inter & Sarapion Antiochenus Pontifex.

IND. VI. Aug. V Commodo Augusto IV. & Victorino Coss.

Nicææ Bithyniæ, Apollonium extra pomærium vrbis frustra Bactiano & Seuero præsidibus, Bithyniæ reclamantibus, translatum est.

CCXLI. OLYMPIAS.

IND. VII. Aug. VI. Marcello & Æliano Coss.

His consulibus Theodotio quispiam, in ponto natus, Marcionis hæresiarchæ (qui & ipse Sinope ponti oriundus erat) posthumus & successor: alienus & ipse postea à Marcione in Iudaismum inclinauit, illorumq; (Iudæorum inquam) literas & linguã complexus, edidit non pauca jam ante per septuaginta duos interpretes † vulgata & reddita vt Epipha. Cypri Epi. * refert.

† quæ cum septuaginta duobus non male cõsentiunt.

* lib. de pond. & mens.

IND. VIII. Augusti Commodi VII. Materno & Bradua Coss.

IND. VIIII Aug. VIII. Commodo V. & Glabrione Coss.

IND. X Aug. IX Crispino & Æliano Coss.

Colosso Rhodio Commodus (solis) caput detraxit, & suum pro illo reposuit.

ORIGENES Alexandriæ nascitur.

Hoc anno Romæ de cælo tactum Capitolium ingenti conflagrauit incendio, quo & bibliotheca & integræ vrbis regiones deletæ. Thermæ Commodianæ hoc anno dedicatæ Romæ.

CCXLII. OLYMPIAS.

IND. XI. Aug. X. Fusciano & Silano Coss.

IND. XII. Aug. XI. Commodo Aug. VI. & Septimiano Coss.

IND. XIII. Aug. XII. Commodo Aug. VII. & Pertinace Coss.

Commodus repente gula elisa necatus est in ædibus † Bestiani propinqui sui & Attalinæ matronæ consularis, Romæ pridie Calendas Ianuarias. imperauit annos XII.

† Vestiani.

Ῥωμαίων ιϛ´ ἐβασίλευσε ΛΟΥΚΙΟΣ ΠΕΡΤΙΝΑΞ μῆνας ϛ´, ὁμοῦ ,εχϟθ´, μῆνας ϛ´.

Περτίναξ ἐξιοῦσῃ συγκλήτῳ Ῥωμαίων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ σεβαστὴν ὀνομάσαι, καὶ τὸν υἱὸν καίσαρα ἀποδεῖξαι, ἀντιπεφάσκων ἱκανὸν, ὅτι βεβιασμένως πάρεστι ἐπὶ τὴν ἀρχήν.

Περτίναξ ὁ καὶ Λούκιος ἐσφάγη ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν, ὡς ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ παλλατίου εἰς τὸν Μάρτιον ὢν ἐτῶν ο´.

Σάλβιος, alij. Ῥωμαίων ιζ´ ἐβασίλευσεν ΔΙΔΙΟΣ ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ, ὁ καὶ Σίλβιος μῆνας ζ´, ὁμοῦ ἔτη ,εψ´.

ΙΝΔ. ιδ´, α´ ὑπ´. Φλάκκου καὶ Κλάρου.

Καὶ οὗτος Δίδιος ἐσφάγη ἀπὸ κουβικουλαρίου εἰς τὴν πηγὴν τοῦ παλατίου Ῥώμης ἔσω, ὡς παρέχει τοῖς ἰχθύσιν ἐκ συσκευῆς τῶν μετ᾽ αὐτοῦ. ὢν ἐτῶν ξ´.

σμγ´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Λεύκιος. Ῥωμαίων ιη´ ἐβασίλευσεν ΛΟΥΚΙΟΣ ΣΕΠΤΙΜΙΟΣ ΣΕΒΗΡΟΣ ἀπὸ τῆς συγκλήτου Ῥώμης ψηφισθεὶς. ἔτη ιθ´, ὁμοῦ ,εψιθ´

ΙΝΔ. ιε´. α´, ὑπ´. Σεβήρου Αὐγούστου καὶ Σαβίνου.

Λατεράνου καὶ Ῥουφίνου. ΙΝΔ. α´, β´. ὑπ´. Τερτύλλου καὶ Κλήμεντος.

Δέξτρου καὶ Πρίσκου. ΙΝΔ. β´, γ´ ὑπ´. * Δέκτρου καὶ Πρίσκου.

ΙΝΔ. γ´, δ´ ὑπ´. Λατεράνου καὶ Ῥυφίνου.

Περὶ τοῦ Βυζαντίου πῶς συνέστη τὸ Βυζάντιον.

Λέγεται τὸ Βυζάντιον Θρᾴκης ἐμπόριον εἶναι καὶ ὅτι τοπάρχος ἦν ἐν αὐτῷ Βαρβύσιος ὁ πατὴρ Φεδαλίας. καὶ ὅτι ἐν τῇ ζωῇ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἔκτισεν ἐκείνη πολλὰ ἐν αὐτῷ τῷ ἐμπορίῳ καὶ ἔστησεν ἐν αὐτῷ καὶ τύχην, ἥντινα ἐκάλεσε Κερόην. καὶ ὅτι ἤμελλε τελευτᾶν ὁ πατὴρ αὐτῆς Βαρβύσιος παρεκελεύσατο κτίσαι αὐτὴν τεῖχος ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, ὅπερ νῦν ἐστὶ τὸ παλαιὸν τεῖχος Κωνσταντίνου πόλεως, τουτέστιν ἀπὸ τοῦ καλουμένου Πετρίου ἕως τῆς πόρτας τοῦ ἁγίου Αἰμιλιανοῦ πλησίον τῆς καλουμένης ῥάβδου. τὴν δὲ λεχθεῖσαν Φεδαλίαν μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἠγάγετο Βύζας ὁ Θρᾴκης βασιλεὺς καὶ ἐπωνόμασε τὸν τόπον ἤγουν τὸ ἐμπόριον εἰς ὄνομα αὐτοῦ τὸ Βυζάντιον,

LVCIVS PERTINAX XVI. *Romanorum Imperator non nisi mensibus duobus præfuit A.M.*MMMMM.
DCXCIX. *Mens.* II. 5699.

Pertinax, cum Senatus exiret vt illius coniugem, Augustam; filium, Cæsarem appellaret, intercessit, quod diceret se cum suis inuitum ad imperium accessisse.

Pertinax à milite dum ex palatio procedit in campum Martium, cæditur Vixit annos LXX.

DIDIVS IVLIANVS idem dictus Siluius seu Saluius XVII. *Romanis imperauit menses* VII. *A.M.*
MMMMMDCC. 5700.

IND XIV. *Aug.* I. *Flacco & Claro Coss.*

Et hic Didius à suo cubiculario dum ad fontem intra palatiū piscibus intendit per insidias domesticas occiditur. vixit an. LX.

CCXLIII. OLYMPIAS.

LVCIVS SEPTIMIVS SEVERVS XVIII. *à Senatu Romano Imperator dicitur. regnat annos* XIX.
*A.M.*MMMMMDCCXIX. 5719.

IND. XV *Aug.* I. *Seuero Augusto & Sabino Coss.*

IND. I. *Aug.* II. *Tertullo & Clemente Coss.*

IND. II. *Aug.* III. *Dextro & Prisco Coss.*

IND. III. *Aug.* IV *Laterano & Rufino Coss.*

De Bizantio & eius conditore.

Byzantiū Thraciæ emporiū est, cui Barbysius Phedaliæ genitor præfuit, quæ superstite etiamnū patre in Byzantino emporio multa cōdidit, Fortunāq; in eo collocauit, quāCeroën nūcupauit. Pater deincū sibi supremū adesse diē animaduerteret, filiæ reliqt in mandatis vt murum excitaret, qui à mari vsq; ad mare pertineret, quē nunc veterē murum vrbis appellant, illū nēpe qui à Petrio ad portā vsq; S. Æmiliani, quā virgam nomināt, porrigitur. Phedaliā porro à patris morte, Byzas Thraciæ rex duxit in vxorem, atq; emporiū à suo nomine Byzantium dixit (vbi nunc

victoriæ,

τιον, ἔνθα νῦν καλοῦνται αἱ νίκαι πλησίον τῶν κηλίκων δεδωκὼς τῷ τόπῳ καὶ δίκαιον πόλεως. καὶ ἐλθὼν ἀπὸ Ῥώμης μετὰ χρόνους πολλοὺς ὁ Σεβῆρος τούτῳ τῷ χρόνῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐπὶ τὸ Βυζάντιον, καὶ ἑωρακὼς τὴν τοποθεσίαν τῆς πόλεως καλὴν ἀνήγειρε τὴν Βυζαντίου πόλιν, καὶ ἔκτισεν ἐν αὐτῇ τὸ δημόσιον λουτρὸν τὸ λεγόμενον Ζεύξιππον. καὶ ὅτι ἐκεῖ ἵστατο ἐν μέσῳ τοῦ τετραστόου στήλη χαλκῆ τοῦ ἡλίου, καὶ ὑποκάτω αὐτῆς ἔγραφε τοῦ ἡλίου τὸ ὄνομα Ζεύξιππος. Οἱ δὲ Θρᾷκες οὕτως ἔλεγον τὸν τόπον ἥλιον. οἱ δὲ τῆς πόλεως Βυζάντιοι, καὶ αὐτοὶ ὠνόμασαν τὸ αὐτὸ δημόσιον λουτρὸν Ζεύξιππον, κατὰ τὸ ὄνομα ὅπερ εἶχε πρώην ὁ τόπος. καὶ οὐκέτι ὡς εἶπεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα ἐκάλουν αὐτὸ Σεβήρειον. Ἐγένετο δὲ τὸ τετράστοον τοῦ Ζευξίππου ὅπου ἵστατο ἐν μέσῳ ἡ στήλη τοῦ ἡλίου. καὶ ἔκτισεν ἀντ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἀκροπόλει τῆς αὐτῆς Βυζαντίου πόλεως ναὸν, ἤτοι ἱερὸν Ἀπόλλωνος. καὶ ἀντὶ τῶν ἄλλων δύο ἱερῶν τῶν κληθέντων πρώην, ἀπὸ μὲν Βύζαντος * Ἀρτεμισίου ἐλάφου. Ἀπὸ δὲ Φειδαλίας Ἀφροδίτης. καὶ ἀναγαγὼν ὁ Σεβῆρος ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ τετραστόου τὸ ἄγαλμα τοῦ ἡλίου ἔστησεν αὐτὸν ἄνω ἐν τῷ ἱερῷ. κτίσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς κατέναντι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος κυνήγιον μέγα πάνυ. καὶ κατέναντι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀφροδίτης θέατρον. Ἔκτισε δὲ καὶ τὸ ἱππικὸν εἰς τὸ Βυζάντιον ὁ λεχθεὶς Σεβῆρος ἀγοράσας οἰκήματα καὶ κῆπον ἀπό τινων ἀδελφῶν ὀρφανῶν. καὶ καταλύσας τὰ οἰκήματα, καὶ τὸν κῆπον ἐκδενδρώσας ἐποίησε τὸ ἱππικὸν τοῖς Βυζαντίοις. *καὶ λεγόμενον στρατήγιον ἀνενέωσεν ὁ αὐτὸς Σεβῆρος, ὅπερ ἦν πρώην κληθὲν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, ὅτι κατὰ Δαρείου ἐπεστράτευσεν. καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον στρατήγιον. ἐκεῖ γὰρ στρατολογήσας Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ὥρμησεν κατὰ Περσῶν εἰς τὸν πόλεμον.

Ἀρτεμιδεῖον. Ἀρτεμιδίου. ἴσως Ἀρτεμισίου ἐλάφου.

δὲ

σμδʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. δʹ, εʹ ὑπ. Σατορνίνου καὶ Γάλλου.

ΙΝΔ. εʹ, ϛʹ ὑπ. Ἀνυλλίνου καὶ Φρόντωνος.

ΙΝΔ. ϛʹ, ζʹ ὑπ. Σεβήρου Αὐγούστου τὸ βʹ, καὶ Βικτωρίνου.

ΙΝΔ. ζʹ, ηʹ ὑπ. Μουκιανοῦ καὶ Φαβιανοῦ.

Ἐπὶ

victoriæ, haud procul à † Calicibus) & jure ciuitatis donauit. Porro Seuerus Imperator post aliquot sæculorum ætates, hoc anno Româ profectus Byzantium venit, situmq; loci amœnum contemplatus, Byzantium instaurauit, publicumq; in eo balineum fecit, quod Zeuxippum dicitur ex eo tempore, quo stetit in meditullio quadruplicis porticus, solis colossus ex ære factus, in cuius basi infra Zeuxippi nomen erat inscriptum. Thraces locum illum Solem appellarunt. Ciues autem Byzantium, ijdemque Balineum publicum † Zeuxippum. vt antea locus nomen tulerat, nec, vt postea Imperator Seuerus à suo Seuerium indigitarat, appellabant. Fuit autem Zeuxippi quatergemina porticus, vbi in medio statua Solis sita erat, in cuius locū in ipsa arce vrbis, fanum seu templum Apollinis excitauit. Ac pro aliis duobus Artemidij ceruæ inquam (seu Dianei) quod Byzas condidit, & Veneris quod Phedelia, translatam ex porticu solis statuam in summo templo, condito è regione Dianei leporario ingenti, constituit. E regione verò Veneris Theatrum. Extruxit & Circum Byzantij quem Seuerum dixit. Coëmtis enim à fratribus quibusdam pupillis, ædibus & horto; illis deiectis, hoc à stirpibus expurgato Circum Byzantinis instruxit. Strategium etiam restituit idem Imperator, quod dudum ab Alexandro Macedone extructum fuerat, cum in Darium expeditionem susceperat, locum illum Strategin vocitauit, ibi enim lustrato exercitu † Alexander Macedo aduersus Persas infesta armatulit.

† an Cilicibus? locus est Byzantij.

† Vide Quidum Pancirolum reg. 2 Constantinopolis. Gylium, alios.

† Nota.

CCXLIV. OLYMPIAS.

IND. IV. *Aug.* V. *Saturnino & Gallo Coss.*
IND. V. *Aug.* VI. *Anullino & Frontino Coss.*
IND. VI. *Aug.* VII. *Seuero Aug.* II. *& Victorino Coss.*
IND. VII. *Aug.* VIII. *Muciano & Fabiano Coss.*

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων διωγμὸς ἐγένετο τῶν Χριστιανῶν, καὶ πολλοὶ ἐμαρτύρησαν.

σμε' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. η', θ' ὑπ'. Σεβήρου Αὐγούστου τὸ γ', καὶ Ἀντωνίνου.

Ἐν τούτοις χρόνοις Σύμμαχός τις Σαμαρείας τῶν παρ' αὐτοῖς σοφῶν μὴ τιμηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἔθνους, νοσήσας φιλαρχίαν, καὶ ἀγανακτήσας κατὰ τῆς ἰδίας φυλῆς, προσέρχεται Ἰουδαίοις καὶ προσηλυτεύει, καὶ περιτέμνεται δευτέραν περιτομήν. Οὗτος τοίνυν πρὸς διαστροφὴν τῶν παρὰ Σαμαρείταις ἑρμηνειῶν ἑρμηνεύσας τὴν τρίτην ἐξέδωκεν ἑρμηνείαν. Ταῦτα Ἐπιφάνιος ὁ Κύπριος περὶ τῶν τριῶν ἑρμηνευτῶν Ἀκύλα, Συμμάχου καὶ Θεοδοτίωνος ἔθηκε.

ΙΝΔ. θ', ι' ὑπ'. Πλαυτιανοῦ καὶ Γέτα.

Πλαυτιανὸς ὁ ὕπατος ἐσφάγη πρὸ ια' Καλανδῶν Φευρουαρίων.

ΙΝΔ. ι', ια' ὑπ'. Χίλωνος καὶ Λίβωνος.

ΙΝΔ. ια', ιβ' ὑπ'. Ἀντωνίνου τὸ β', καὶ Γέτα τὸ β'.

Τούτοις τοῖς ὑπάτοις Σεβῆρος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γενόμενος, διωγμὸν κατὰ Χριστιανῶν ἐποίησε, καὶ πολλοὶ ἐμαρτύρησαν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας καὶ Αἰγύπτου, καὶ Αὐγουσταμνικῆς, καὶ ἕως Θηβαΐδος. Τούτοις τοῖς χρόνοις ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὸ Σεβηριανὸν ἐκτίσθη γυμνάσιον, καὶ τὸ ἐκεῖσε ἱερὸν μέγα τὸ καλούμενον πάνθεον.

σμς' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιβ', ιγ' ὑπ'. Ἀλβίνου καὶ Αἰμιλιανοῦ.

ΙΝΔ. ιγ', ιδ' ὑπ'. Ἄπρου καὶ Μαξίμου.

ΙΝΔ. ιδ', ιε' ὑπ'. Ἀντωνίνου τὸ γ', καὶ Γέτα τὸ γ'.

ΙΝΔ. ιε', ις' ὑπ'. Πομπηιανοῦ καὶ Ἄπρου.

σμζ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. α', ιζ' ὑπ'. Φαυστίνου καὶ Ῥουφίνου.

ΙΝΔ. β', ιη' ὑπ'. Γεντιανοῦ καὶ Βάσσου.

ΙΝΔ. γ', ιθ' ὑπ'. Ἄπρου τὸ β' καὶ Ἄπρου.

Τούτοις τοῖς ὑπάτοις ἐτελεύτησε Σεβῆρος εἰς τὸ βαρβαρικόν, ἀνιέτων ξε'. Ῥωμαί-

His Coss. rursum vexati Christiani multiq; pro Christo vitam posuere.

CCXLV. OLYMPIAS.

IND. VIII. *Aug.* IX *Seuero Aug.* III. *& Antonino Coss.*

His temporibus Symmachus quidam Samarites sapientiæ studiũ professus inter suos, nec speratam gloriam indeptus æger ab honoris principatus ambitione, & genti suæ iratus apud Iudæos proselytum professus secundùm circumcisus est.

Hic igitur interpretationibus patriis damnatis, tertiam edidit interpretationem.

Hæc Epiphanius Cyprius de tribus interpretibus, Aquila, Symmacho, & Theodotione notauit.

IND. IX. X *Plautiano & Geta Coss.*

Plautianus consul XI. *Cal. Febr. necatus est.*

IND. X. XI. *Chilone & Libone Coss.*

IND. XI. *Aug.* XII. *Antonino* II. *& Geta* II. *Coss.*

Horum consulatu Seuerus Alexandriam ingressus Christianos persequi cœpit, ex quibus multi ab Alexandria & Ægypto atq; Augustãnica Thebaidẽ vsq; pro Christo cæsi occubuere.

Hoc tempore Gymnasium Alexandriæ Seuerianum dictũ est erectum, ingensq; fanum Pantheon nuncupatum.

CCXLVI. OLYMPIAS.

IND. XII. *Aug.* XIII. *Albino & Æmiliano Coss.*

IND. XIII. *Aug.* XIV *Apro & Maximo Coss.*

IND. XIV *Aug.* XV. *Antonino* III. *& Geta* III. *Coss.*

IND. XV. *Aug.* XVI. *Pompeiano & Atta Coss.*

CCXLVII. OLYMPIAS.

IND I. *Aug.* XVII. *Faustino & Rufino Coss.*

IND. II. *Aug.* XVIII. *Gentiano & Basso Coss.*

IND. III. *Aug.* XIX. *Apro* II. *& Apro Coss.*

His Coss. Seuerus Imperator in barbarico solo è viuis abijt. vixit an. LXV.

Ῥωμαίων ιθ´ ἐβασίλευσεν ΑΝΤΩΝΙΝΟΣ ΚΑΡΑΚΑΛΛΟΣ υἱὸς Σεβήρου ἔτη ζ´, ὁμοῦ ͵εψκς´.

ΙΝΔ. δ´, α´ ὑπ´. Ἀντωνίνου Αὐγούστου τὸ δ´, καὶ Ἀλβίνου.

σμη´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ε´, β´ ὑπ´. Μεσσαλᾶ καὶ Σαβίνου.

ΙΝΔ. ς´, γ´ ὑπ´. Λεντούλου καὶ Κερεαλίου.

ΙΝΔ. ζ´, δ´ ὑπ´. Σαβίνου τὸ β´, καὶ Ἀνουλίνου.

ΙΝΔ. η´, ε´ ὑπ´. Πραίσεντος καὶ Ἐξτρικάτου.

σμθ´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. θ´, ς´ ὑπ´. Ἀντωνίνου Αὐγούστου τὸ β´, καὶ Ἀδουέντος.

ΙΝΔ. ι´, ζ´ ὑπ´. Ἀντωνίνου Αὐγούστου τὸ ς´, καὶ Σακερδότου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Ἀντωνῖνος Καρακαλλος κατὰ Περσῶν ἀπελθὼν εἰς τὸν πόλεμον ἐσφάγη μέσον Αἰδέσσης καὶ Κάῤῥων ὢν ἐτῶν ξ´.

Ῥωμαίων κ´ ἐβασίλευσεν ΜΑΚΡΙΝΟΣ ἔτος α´, ὁμοῦ ͵εψκζ´.

Ἀρχελαΐδι. ΙΝΔ. ια´, α´ ὑπ´. Ἀντωνίνου καὶ Κωμάζοντος.

Μακρῖνος ἐσφάγη ἐν * Ἀρχελαΐδι, ὢν ἐτῶν νβ´.

Ῥωμαίων κα´ ἐβασίλευσεν ΑΝΤΩΝΙΝΟΣ ΗΛΙΟΓΑΒΑΛΟΣ, ἔτη δ´, ὁμοῦ ͵εψλα´.

ΙΝΔ. ιβ´, α´ ὑπ´. Γράτου καὶ Σελεύκου.

σν´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιγ´, β´ ὑπ´. Ἀντωνίνου Αὐγούστου τὸ β´, καὶ Ἀλεξάνδρου.

ΙΝΔ. ιδ´, γ´ ὑπ´. Μαξίμου καὶ Αἰλιανοῦ.

Διανυκτερεύσις ἡμερῶν τριῶν ἐν Ῥώμῃ γέγονεν καὶ σεισμοὶ σφοδροὶ ἐν αὐτῇ γενόμενοι πρὸ έ εἰδῶν σεπτεμβρίων, καὶ πρὸ ιέ Καλανδῶν Ὀκτωβρίων, καὶ πρὸ ιδ´, καλανδῶν Νοεμβρίων. Παλαιστίνης Νικόπολις ἡ πρότερον Ἐμμαοῦς ἐκλήθη πόλις πρεσβεύοντος ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ προϊσταμένου Ἰουλίου Ἀφρικανοῦ τοῦ τὰ χρονικὰ συγγραψαμένου. Iulij Africani Chronicon scriptum.

ΙΝΔ. ιε´, δ´ ὑπ´. Φλαβιανοῦ καὶ Κρισπίνου.

Ἐπὶ

ANTONINVS CARACALLVS Seueri F. Romanis imperat annis VII *ordine decimus nonus*

A.M. MMMMMDCCXXV. 5726.

IND. IV *Aug.* I *Antonino aug.* V *& Albino Coss.*

CCXLVIII. OLYMPIAS.

IND. V. *Aug.* II *Messala & Sabino Coss.*

IND. VI. *Aug.* III. *Lentulo & Cereali Coss.*

IND. VII *Aug.* IV. *Sabino* II. *& Anulino Coss.*

IND. VIII. *Aug.* V *Præsente & Extricato Coss.*

CCXLIX. OLYMPIAS.

IND IX. *Aug.* VI. *Antonino Aug.* V *& Aduente.*

IND. X *Aug.* VII. *Ant. Aug.* VI. *& Sacerdote.*

His Coss. Antoninus Caracallus dum in Persas proficiscitur inter Ædessam & Carras interficitur. vixit annos LX.

XX. *Romanis imperauit MACRINVS annum* I.

A.M. MMMMMDCCXXVII. 5727.

IND. XI. *Aug.* I. *Antonino & Comazonte Coss.*

Macrinus Archelaide è medio tollitur. vixit annos LII.

XXI. *Romanorum Imperator dictus ANTONINVS HELIOGABALVS. Anno imperauit A. M.* MMMMMDCCXXXI. 5731.

IND. XII. *Aug.* I *Grato & Seleuco Coss.*

CCL. OLYMPIAS.

IND. XIII. *Aug.* II. *Antonino Aug.* II. *& Alexandro Coss.*

IND. XIV. *Aug.* III. *Maximo & Æliano Coss.*

Roma tribus noctibus peruigilatum est, terra sæpius grauiter mouente. Quinto idus Septembres, & XV. *Calendas Octobres,* XIV *Calendas Nouemb. Nicopolis Palæstinæ prius Emmaus dicta, conditur, suscepta pro illa legatione ab Iulio Africano Cronographo & illius loci præside.*

IND. XV. *Aug.* IV. *Flauiano & Crispino Coss.*

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐσφάγη Ἀντωνῖνος Ἡλιογάβαλος Αὔγουστος ἐν Ῥώμῃ ὑπὸ ἰδίου αὐτοῦ συγγενοῦς, ὢν ἐτῶν λϛ΄.

Ῥωμαίων κβ΄ ἐβασίλευσεν ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ μαμμαίας ἔτη ιγ΄.

ὁμοῦ ,εψμδ΄.

ΙΝΔ. α΄, α΄ ὑπ΄. Φουσκιανοῦ καὶ Δέξτρου.

σνα΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. β΄, β΄ ὑπ΄. Ἀλεξάνδρου τὸ β΄, καὶ Μαρκέλλου.

ΙΝΔ. γ΄, γ΄ ὑπ΄. Ἀλβίνου καὶ Μαξίμου τὸ β΄.

ΙΝΔ. δ΄, δ΄ ὑπ΄. Μοδέστου καὶ Πρόβου.

ΙΝΔ. ε΄, ε΄ ὑπ΄. Ἀλεξάνδρου τὸ γ΄ καὶ Δίωνος.

σνβ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ϛ΄, ϛ΄ ὑπ΄. Ἀγρικόλα καὶ Κλήμεντος.

ΙΝΔ. ζ΄, ζ΄ ὑπ΄. Πομπηιανοῦ καὶ Πελεγριανοῦ.

ΙΝΔ. η΄, η΄ ὑπ΄. Λούπου καὶ Μαξίμου τὸ γ΄.

ΙΝΔ. θ΄, θ΄ ὑπ΄. Μαξίμου τὸ δ΄, καὶ Πατέρνου.

σνγ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ι΄, ι΄ ὑπ΄ Μαξίμου τὸ ε΄, καὶ Οὐρβανοῦ.

ΙΝΔ. ια΄, ια΄ ὑπ΄. Σεβήρου καὶ Κυντιανοῦ.

ΙΝΔ. ιβ΄, ιβ΄ ὑπ΄. Μαξίμου τὸ ϛ΄, καὶ Ἀφρικανοῦ.

ΙΝΔ. ιγ΄, ιγ΄, ὑπ΄. Περπέτου καὶ Κορνηλίου.

Ἔτους σε΄ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου ὁ ἅγιος Κυπριανὸς ἐμαρτύρησεν.

Ἐπὶ τούτων προκειμένων ὑπάτων ἐσφάγη ὑπὸ τοῦ στρατοῦ Ἀλέξανδρος Αὔγουστος ὡς ἐστιν ὑπὸ τὸν παπιλεῶνα ἐν Μογεντιακῷ ὢν ἐτῶν λ΄, τὴν δὲ μητέρα αὐτοῦ Μαμμαίαν ὁμοῦ μετ᾽ αὐτοῦ ἔπνιξαν ἐν σχοινίῳ εἰς τὸν παπιλεῶνα ἔσω.

Ῥωμαίων κγ΄ ἐβασίλευσε ΜΑΞΙΜΙΝΟΣ Αὔγουστος ἀναγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ στρατοῦ ἔτη γ΄. ὁμοῦ ,εψμζ.

σνδ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιδ΄, Μαξ. α΄ Οὐλπικίου καὶ Ποντιανοῦ.

ΙΝΔ. ιε΄, Μαξ. β΄. ὑπ΄. Γορδιανοῦ καὶ Ἀλβιόλα.

His Consulibus Antoninus Heliogabalus Romæ à cognato suo mactatus est, cum sextum & trigesimum ageret annum.

XXII. *Roma imperauit ALEXANDER Mammææ F. annos* XIII. *A M.* MMMMMDCCXLIV. 5744

IND. I. *Aug.* I. *Fusciano & Dextro Coss.*

CCLI. OLYMPIAS.

IND. II. *Alex.* II. *Alexandro* II. *& Marcello Coss.*

IND. III. *Alex.* III. *Albino & Maximo* II. *Coss.*

IND. IV. *Alex.* IV. *Modesto & Probo Coss.*

IND. V. *Alex.* V. *Alexandro* III. *& Dione Coss.*

CCLII. OLYMPIAS.

IND. VI. *Alex.* VI. *Agricola & Clemente Coss.*

IND. VII. *Alex.* VII. *Pompeiano & Pelegmiano Coss.*

IND. VIII. *Alex.* VIII. *Lupo & Maximo* III. *Coss.*

IND. IX. *Alex.* IX. *Maximo* IV. *& Paterno.*

CCLIII. OLYMPIAS.

IND. X. *Alex.* X. *Maximo* V. *& Vrbano Coss.*

IND. XI. *Alex.* XI. *Seuero & Quintiano Coss.*

IND. XII. *Alex.* XII. *Maximo* VI. *& Africano Coss.*

IND. XIII. *Alex.* XIII. *Perpetuo & Cornelio Coss.*

Anno CCV. *post Christi in cælum ascensum D. Cyprianus Martyrum lauream reportauit.*

His consulibus Alexander Augustus Moguntiaci sub Papilione ab exercitu sublatus est. vixit annos XXX. *Mammæam matrem etiam in tentorio, laqueo suffocarunt.*

XXIII. *Romanorum Imperator MAXIMINVS, Augustus ab exercitu renunciatus. rexit annis* III. *A. M.* MMMMMDCCXLVII. 5747.

CCLIV. OLYMPIAS.

IND. XIV. *Max.* I. *Vlpicio & Pontiano Coss.*

IND. XV. *Max.* II. *Gordiano & Auiola Coss.*

IND. I.

ΙΝΔ. ια', Μαξ. γ' ὑπ. Ἀλβίνου καὶ Οὐέστου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐπελθόντες οἱ στρατιῶται ἔσφαξαν Μαξιμῖνον Αὔγουστον εἰς Ἀκυληΐαν ὄντα τῶν ξε', καὶ ἐβασίλευσεν ὁ Βαλβῖνος μῆνας γ', καὶ ἐσφάγη. καὶ ἐβασίλευσε Πούπλιος ἡμέρας ἑκατὸν καὶ ἐσφάγη.

Ῥωμαίων κδ' ἐβασίλευσεν ΓΟΡΔΙΑΝΟΣ Σενίωρ ἔτη ϛ', ὁμοῦ ,εψνγ'.

Senior: ἰσίωρ.

ΙΝΔ. β', α' ὑπ. Γορδιανοῦ Αὐγούστου τὸ β', καὶ Πομπηιανοῦ.

σνε' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. γ', β' ὑπ. Ἀττικοῦ καὶ Πραιτεξτάτου.

ΙΝΔ. δ', γ' ὑπ. Αἰμιλιανοῦ καὶ Πάππου.

Γορδιανὸς Αὔγουστος ἐπί ποτε ἀριθμὸν τῶν λεγομένων Κανδιδάτων ἐποίησεν αὐτοὺς κατ' ἐπιλογὴν ὡς τελείους καὶ εὐσθενεῖς, καὶ μεγάλης ὄντας ἡλικίας ἀπὸ τοῦ τάγματος τῶν λεγομένων σχολαρίων. καλέσας τὴν σχολὴν τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ εἰς τὸ ἴδιον ἐπώνυμον σενιώρων. ὅ ἐστιν εἶναι τῆς ἕκτης σχολῆς.

ΙΝΔ. ε', δ' ὑπ. Περεγρίνου καὶ Αἰμιλιανοῦ.

ΙΝΔ. ϛ', ε' ὑπ. Φιλίππου καὶ Τατιανοῦ.

σνϛ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ζ', ϛ' ὑπ. Πραισέντου καὶ Ἀλβίνου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων νοσοβληθεὶς Γορδιανὸς Σενίωρ τελευτᾷ ὢν ἐτῶν οβ'.

*Ἰούνιορ. imo ἀριστεύτηρος

Ῥωμαίων κε' ἐβασίλευσε ΦΙΛΙΠΠΟΣ ὁ * Ἰουνίωρ ἅμα Φιλίππῳ τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἔτη ϛ', ὁμοῦ ,εψνθ'.

ΙΝΔ. η', α' ὑπ. Φιλίππου Αὐγούστου τὸ β', καὶ Φιλίππου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

ΙΝΔ. θ', β' ὑπ. Φιλίππου Αὐγούστου τὸ γ', καὶ Φιλίππου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τὸ δεύτερον.

ΙΝΔ. ι', γ' ὑπ. Αἰμιλιανοῦ τὸ β', καὶ Ἀκυλίνου.

σνζ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ια', δ' ὑπ. Δεκίου καὶ Γρατιανοῦ.

Ὁ Βα-

IND. I. *Max.* III. *Albino & Venusto Coss.*

His consulibus Maximinus ab exercitu Aquileiæ cum annum ageret quintum supra sexagesimum trucidatus est; cui successit Balbinus, & tertio post mense casus reliquit imperium Publio, qui non amplius centum diebus imperator fuit, itidem interemtus.

XXIV. *dictus Imperator est* GORDIANVS *senior, tenuit imperium annis* VI. *A.M.C. quinquies millesimo septingentesimo quinquagesimo tertio.* 5753.

IND. II. *Gord.* I. *Gordiano Aug.* II. *& Pompeiano Coss.*

CCLV. OLYMPIAS.

IND. III. *Gord.* II. *Attico & Prætextato Coss.*

IND. IV. *Gord.* III. *Aureliano & Pappo. Coss.*

Gordianus Augustus instituit ordinem Candidatorum, quos singillatim lectos velut eximios & valentes, magnaq. oris dignitate ex numero qui scholares dicuntur, euexit, ipsamque scholam eius ordinis à suo nomine, seniorum appellauit. Isti sunt sextæ scholæ. Ordo Candidatorum institutus.

IND. V. *Gord.* IV. *Peregrino & Æmiliano Coss.*

IND. VI. *Gord.* V. *Philippo & Tatiano Coss.*

CCLVI. OLYMPIAS.

IND. VII. *Gordiani* VI. *Præsente & Albino Coss.*

His consulibus Gordianus Senior morbo decessit: vixit an. LXXIX.

XXV. *Romanis imperauit* PHILIPPVS * *junior una cum filio Philippo annis* VI. *A. M.* MMMMMDCCLIX. *imò senior. 5759.

IND. VIII. *Philipp.* I. *Philippo Augusto* II. *& Philippo F. Coss.*

IND. IX. *Philipp.* II. *Philippo Aug.* III. *& Philippo F.* II *Coss.*

IND. X. *Philipp.* III. *Æmiliano* II. *& Aquilino Coss.*

CCLVII. OLYMPIAS.

IND. XI. *Philipp.* IV. *Decio & Gratiano Coss.*

Ὁ βασιλεὺς Φίλιππος ἅμα τῷ υἱῷ αὐτοῦ Φιλίππῳ ἀριθμὸν συνεστήσαντο τῶν λεγομένων ἐπάρχοντις καὶ ἐπιλόγων νεανίσκους ἄνδρας ἀπὸ τῶν σχολαρίων καλέσαντες τὴν σχολὴν τοῦ παρ' αὐτῶν συσταντος τάγματος εἰς τὸ ἐπώνυμον Φιλίππου τοῦ πατρὸς Ιουνιόρων. οὗτοι εἰσὶν οἱ τῆς ἑβδόμης σχολῆς.

ΙΝΔ. ιβ', ε' ὑπ'. Γάλλου καὶ Βολουσιανοῦ.

ΙΝΔ. ιγ' ς' ὑπ'. Βολουσιανοῦ τὸ β', καὶ Μαξίμου.

Φίλιππος ὁ Ιουνίωρ πολλοὺς συμβαλὼν πολέμους εὐτυχῶς ἔπραξεν. καὶ ὡς πολεμεῖ τοῖς Γήπεσιν ἐκονδύλισεν ὁ ἵππος αὐτοῦ καὶ συμπεσὼν αὐτῷ μηρόκλαστος ἐγένετο. καὶ ἐλθὼν ἐν τῇ Ρώμῃ ἐξ αὐτοῦ τοῦ κλάσματος τελευτᾷ ὢν ἐτῶν με'.

Ρωμαίων κς' ἐβασίλευσεν ΔΕΚΙΟΣ ἔτος α',
ὁμοῦ ,εψξ.

ΙΝΔ. ιδ', α' ὑπ'. Δεκίου Καίσαρος καὶ Δεκίου υἱοῦ αὐτοῦ.

Ἐν ἀρχῇ βασιλείας Δεκίου, διωγμοῦ κατὰ Χριστιανῶν γενομένου Φλαβιανὸς Ρωμαίων ἐπίσκοπος ἐμαρτύρησεν, μεθ' ὃν Κορνήλιος τὴν ἐπισκοπὴν διαδέχεται τρισὶν ἔτεσιν. Ὁμοίως δὲ καὶ Βαβυλᾶς τῆς Αντιοχέων ἐπίσκοπος τῷ τοῦ μαρτυρίου δρόμῳ ἐτελειώθη. μεθ' ὃν Αντιοχείας ἡγεῖται ιγ'. Φλάβιος ἔτη γ'. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι ἐν τῇ ἀνατολῇ ἐνστάντες ὑπὲρ τῆς εἰς χριστὸν πίστεως, καὶ ἐν ἄλλαις ἐπαρχίαις ἐτελειώθησαν, κατὰ διαδοχὴν δὲ ἦλθεν εἰς ἡμᾶς. καὶ τοῦτο περὶ τοῦ ἁγίου Βαβυλᾶ, ὡς διηγήσατο τοῖς περὶ ἡμῶν ὁ Μακάριος Λεόντιος ὁ ἐπίσκοπος Αντιοχείας.

Mutat quadrata rotundis. legatur vita S. Babylæ.

Οὗτος Δέκιος ἀνείλετο τὸν ἅγιον Βαβυλᾶν οὐχ ὡς Χριστιανὸν μόνον, ἀλλ' ὅτι καὶ ἐτόλμησεν ἐπισχεῖν τοῦ βασιλέως Φιλίππου τὴν γυναῖκα καὶ αὐτὸν Φίλιππον Χριστιανοὺς ὄντας εἰσελθεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν παρανομήσαντος Φιλίππου. ἦν δὲ ἡ παρανομία αὕτη. Φίλιππος ἐκεῖνος ὁ Ιουνίωρ ἔπαρχος ὢν ἐπὶ τοῦ προηγησαμένου αὐτὸν βασιλέως Γορδιανοῦ, παραθήκην ἔλαβεν παρὰ Γορδιανοῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. καὶ τελευτήσαντος Γορδιανοῦ τοῦ βασιλέως σφάξας τὸν παῖδα Φίλιππος ἐβασίλευσεν.

καὶ

Imperator Philippus una cum filio suo Philippo instituit collegium magnorum Candidatorum, selectis speciatim juuenibus ex classe Scholariorũ, ordinemq; illum seu scholam ab auctore eius dixit juniorum. Atq; hi sunt è septima schola. Ordo juniorum.

IND.XII. *Philipp.* V. *Gallo & Volusiano Coss.*

IND.XIII *Philipp.* VI *Volusiano* II. *& Maximo Coss.*

Philippus junior bellis multis feliciter gestis dum in Gepidas pugnat, offendit equus eius, cum quo lapsus Imperator femur comminuit, ex quo casu reuersus Romam † interijt. Vixit an. XLV. † aliter alij.

XXVI. *Romanorum Imperator DECIUS regnat annum* I.

A.M. MMMMMDCCLX. 5760.

IND.XIV *Decij primo Decio Cæsare & Decio filio eius Coss.*

Decius imperium à Christianorum cæde exorsus Flauianum Pontificem Romanum religionis caussâ occidit; cui in pontificatu successit Cornelius, quem per triennium administrauit. Eod. tempore Babylas Antiochenus antistes curriculum martyrij absoluit, cuius vicem subijt Flauius tertius decimus à primo qui item sedem per tres annos obtinuit. Multi præterea ea tempestate cum in Oriente tum aliis regionibus decore martyrij sunt insigniti. Ex maiorum porro relatione & hoc de S.Babyla (uti B.Leontius Antiochiæ præsul ante hæc tempora narrauit) didicimus. Decius hic S.Babylã non solũ ob Christi religionẽ interfecit, * *sed quod ausus esset Philippi Imperatoris conjugẽ & ipsum Philippum uti Christianos, (Philippum reum cædis) ab aditu templi arcere. Crimẽ autẽ Philippi hoc erat: Philippus ille junior cum imperante Gordiano, de quo diximus, prouinciæ præsidem ageret, Gordianus illi filij tutelam commisit. Gordiano Imperatore postea fatis extincto, Philippus interfecto filio imperium arripuit.*

Philippus imperator Christianus.
* locus mirè corruptus.

Καὶ ἐν Σμύρνῃ τῆς Ἀσίας Πιόνιος σὺν ἄλλοις πολλοῖς ἐμαρτύρησεν, ἀνὴρ λόγιος, καὶ τῶν ἐν μαθήμασιν τοῦ Χριστιανῶν λόγου διαπρεπόντων γνωριζόμενος, ἐπὶ Πρόκλου Κυντιλλιανοῦ ἀνθυπάτου τῆς Ἀσίας πρὸ δ΄, εἰδῶν Μαρτίων, ὅ ἐστι κατὰ Ἀσιανοὺς, μηνὶ ἕκτῳ ιβ΄ σαββάτου ὥρᾳ δεκάτῃ.

Ὁμοίως καὶ ὁ τῆς Ἱεροσολύμων ἐκκλησίας ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης, ἡγεμονικοῖς παραστὰς δικαστηρίοις, καὶ ἐπὶ δευτέρᾳ διαπρέψας ὁμολογίᾳ λιπαρῷ γήρει, καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ ἐτελειώθη τῷ μαρτυρίου δρόμῳ.

Ὁ αὐτὸς Δέκιος βασιλεὺς ἤγαγεν ἀπὸ τῆς Ἀφρικῆς λέοντας φοβεροὺς, καὶ λεαίνας, καὶ ἀπέλυσεν εἰς τὸ λίμιτον ἀνατολῆς ἀπὸ Ἀραβίας καὶ Παλαιστίνης ἕως τοῦ Κιρκισίου κάστρου, πρὸς τὸ ποιῆσαι γενεὰν διὰ τοὺς βαρβάρους Σαρακηνούς. ὁμοίως δὲ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς Λιβύης ἤγαγεν ἑρπετὰ ἰοβόλα, καὶ φοβερὰ ἀρρενοθήλεα, καὶ ἀπέλυσεν εἰς τὸ τῆς Αἰγύπτου λίμιτον διὰ τοὺς νομάδας καὶ Βλεμμύας βαρβάρους. καὶ διὰ τοῦτο χαράφουσιν αὐτὸν ἔσωπα μεταξὺ λεόντων καὶ ἀσπίδων.

Ἐξελθὼν δὲ αὐτὸς Δέκιος εἰς πόλεμον κατὰ Φράγγων ὡς ἀπέρχεται ἐσφάγη μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τινὸς τῶν ἐξάρχων ἐν Ἀβύρτῳ ὢν ἐτῶν ξ΄.

συη΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Ῥωμαίων κζ΄ ἐβασίλευσεν ΓΑΙΟΣ ΓΑΛΛΟΣ, ἔτη γ΄.

ὁμοῦ ͵εψξγ΄.

ΙΝΔ. ιε΄, α΄ ὑπ΄. Οὐαλεριανοῦ καὶ Γαλλιηνοῦ.

ΙΝΔ. α΄, β΄ ὑπ΄. Οὐαλεριανοῦ τὸ β΄, καὶ Γαλλιηνοῦ τὸ δεύτερον.

ΙΝΔ. β΄, γ΄ ὑπ΄. Μαξίμου τὸ β΄, καὶ Γλαβρίωνος.

Ἐτελεύτησε Γάιος Γάλλος ὢν ἐτῶν ξβ΄.

Ῥωμαίων κη΄ ἐβασίλευσεν ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ἔτη ιδ΄, ὁμοῦ ͵εψοζ΄.

ΙΝΔ. γ΄, α΄ ὑπ΄. Οὐαλεριανοῦ Αὐγούστου τὸ γ΄, καὶ Γαλλιηνοῦ.

Διονύσιος Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος πολλῶν ὑποπεσόντων αὐτῷ τῶν ἐν τῷ διωγμῷ Δεκίου ὀρέγων αὐτοῖς χεῖρα μετανοίας

Smyrnæ, Asiatica ciuitate, Pionius cum aliis haud paucis Christi caussa occubuit: vir erat eruditus, & Christianarũ disciplinarum sanctiore cognitione probè imbutus; Proclo Asiæ Proconsule IV *Idus Martias, hoc est, Asiaticorum calculo, sexto mense,* XII. *sabbati hora decima, cursum confecit.*

Pari modo Alexander Hierosolymorum pontifex Cæsareæ Palæstinæ ad tribunal stetit, & gemina confessione clarus, senioq; grauis, & vitæ sanctitate venerandus felici cursu Martyrij brauium assecutus est.

Idem Decius Imperator formidandos ex Africa leones & leænas adductos in fines Arabiæ & Palæstinæ vsq; ad Circesium castrum immisit, vt ibi sæculum propagarent, propter Saracenos barbaros; Deinde pari modo ab arenosa Libya adduxit repentia venena serpentum vtriusq; sexus sanè terribilium, quos per Ægyptum & Nomadas ac Blemmias sparsit. Vnde pingitur Decius stantis habitu inter aspidas & leones.

Decius in Francos mouens, dum abit, ab vno aliquo principum vna cum filio mactatur in Abyrto. cum vixisset annos LX.

CCLVIII. OLYMPIAS.

XXVII. *Romæ imperauit Gaius Gallus annos* III.

A.M. MMMMMDCCLXIII. 5763.

IND. XV. I. *Valeriano & Gallieno Coss.*

IND. I. *Aug.* II. *Valeriano* II. *& Gallieno* II. *Coss.*

IND. II. *Aug.* III *Maximo & Glabrione Coss.*

Gaius Gallus decessit annorum LXII.

XXVIII. *imperium obtinuit VALERIANVS AVGVSTVS annis* XIV *A.M.* MMMMMDCCLXXVII. 5777.

IND. III. *Aug.* I *Valeriano* III *& Gallieno Coss.*

Dionysius Alexandrinus Episcopus, cum multi in Deciana Christianorum proscriptione & suppliciis lapsi defecissent

πενοίας ἐξευμενίσασθαι τὸν θεὸν, πολλοῖς τῶν ἐπισκόπων περὶ αὐτῶν
νωάτος. γεγράφασιν, ἐν οἷς ἀρθεὶς ὑπερηφανείᾳ * Ναυάτος τῆς Ῥωμαίων ἐκ-
κλησίας πρεσβύτερος ἐλέγχει, μὴ δεῖν αὐτοὺς δεχθῆναι, ὡς μηκέτι οὔσης
αὐτοῖς σωτηρίας ἐλπίδος, μηδὲ εἰ πάντα τὰ εἰς ἐπιστροφὴν γνήσια
ἐπιτελοῖεν, ἰδίας αἱρέσεως τῶν κατὰ λογισμὸν φυσιωθέντων καὶ καθα-
ροὺς ἑαυτοὺς ἀποφηνάντων, ἀρχηγὸς καθίσταται. ἐφ' ᾧ συνόδου μεγίστης
ἐν Ῥώμῃ συγκροτηθείσης ξ'. μὲν τὸν ἀριθμὸν ἐπισκόπων. πλειόνων δὲ
ἔτι μᾶλλον πρεσβυτέρων καὶ διακόνων ἰδίως δὲ κατὰ τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας
πραγματίω περὶ τοῦ πρακτέου ἐπισκεψαμένων, δόγμα γέγονε τοῖς πᾶσιν. τὸν μὲν
Ναυάτον ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ συνεπαρθεῖσι, καὶ τοῖς συνευδοκεῖν τῇ
εἰς ἀδελφοὺς ἀπανθρωποτάτῃ γνώμῃ τοῦ ἀνδρὸς προαιρουμένους, ἐν
ἀλλοτρίοις τῆς ἐκκλησίας ἡγεῖσθαι. τοὺς δὲ τῇ συμφορᾷ περιπεπτω-
κότας τῶν ἀδελφῶν ἰᾶσθαι καὶ θεραπεύειν τοῖς τῆς μετανοίας φαρμά-
κοις. Περὶ τούτων καὶ Κορνήλιος Ῥωμαίων ἐπίσκοπος πρὸς τὸν τῆς
Ἀντιοχέων ἐκκλησίας ἐπίσκοπον Φάβιον ἔγραψε δηλῶν αὐτῷ τὰ τῆς
συνόδου Ῥωμαίων, καὶ τὰ δόξαντα τῆς κατὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ Ἀφρι-
κὴν, καὶ τὰς αὐτόθι χώρας. καὶ ἄλλοι δὲ πλείους πρὸς πλείονας πολλὰ
περὶ τῆς ἀπονοίας Ναυάτου καὶ τῆς μετανοίας τῶν ἐν τῷ διωγμῷ κατα-
πεσόντων ἔγραψαν.

σνθ'. ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. δ', β' ὑπ'. Τούσκου καὶ Βάσσου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ὁ ἅγιος Κυπριανὸς ἐμαρτύρησεν πρὸ
ι' καλανδῶν Ὀκτωβρίων.

ΙΝΔ. ε', γ' ὑπ'. Αἰμιλιανοῦ τὸ γ', καὶ Βολουσιανοῦ τὸ δεύτερον.

ΙΝΔ. ς', δ' ὑπ'. Σεκουλαρίου καὶ Δονάτου.

ΙΝΔ. ζ', ε' ὑπ'. Γαλλιήνου τὸ δ', καὶ Βολουσιανοῦ τὸ γ'.

σξ'. ΟΛΥΜΠΙΑΣ

ΙΝΔ. η', ς' ὑπ'. Γαλλιήνου τὸ ε', καὶ Φαυστινιανοῦ.

ΙΝΔ. θ', ζ' ὑπ'. Ἀλβίνου καὶ Δέξτρου.

ΙΝΔ. ι', η' ὑπ'. Γαλλιήνου τὸ ς', καὶ Σατουρνίνου.

ΙΝ. ια, θ' ὑπ'. Οὐαλεριανοῦ Αὐγούστου τὸ δ', καὶ Λουκιανοῦ.

dato pænitentiæ loco, multis delicti gratiã porrecta manu fecit, eaq́ de re ad multos Episcopos literas dedit in quibus & † Nouatus Romanæ Ecclesiæ presbyter superbia inflatus contendebat non recipiendos esse lapsos, quod nulla salutis spes illis superſit, quamuis omnia pænitentiæ remedia sincerè adhibeant; hæreseos & sectæ propriæ sibi sapientium, sibiq́ à pura fide catharorũ nomen sumentium antesignamus fuctus. Cuius caussa Romæ maximo coacto Concilio pontificum LX. *multo pluribus presbyteris & diaconis. singulis præterea in prouinciis speciatim ea de re inquisitum & pertractatum, ac tandem decretum ab omnibus Nouatum vna cum sectatoribus suis; & eos qui atrocissimæ illius sententiæ subscribunt, alienos ab Ecclesia censendos habendósq́ esse; Lapsos autem ex fratribus sanandos & salutaribus, pænitentiæ amuletis curandos. Quibus de rebus Cornelius pontifex Romanus ad Fabium Antiochenæ Ecclesiæ antistitem literas dedit, quibus illi decreta Synodi Romanæ, cum prouincialibus Italiæ, Africæq́ & Ecclesiarum ibidem degentium sententiis exposuit. Multi præterea ex aliis, ad plures alios de Nouati amentia, & fratrum recipienda salutari pænitentia in illa tyrannorum immanitate lapsorum perscripserunt.*

† **Nauatus** Græcè etiam apud Epiphanium Hæresi 59.

CCLIX. OLYMPIAS.

IND. IV *Aug.* II *Tusco & Basso Coss.*

His Coss. S. Cyprianus XVIII. *Cal Octobres Christi causſa gladio occubuit.*

IND. V. *Aug.* III *Æmiliano* III *& Velusiano* II. *Coss.*

IND. VI ***Val.*** **IV.** ***Sæculari & Donato Coss.***

IND. VII. ***Val.*** **V** ***Gallieno*** **IV.** ***& Volusiano*** **III.** ***Coss.***

CCXL. OLYMPIAS.

IND. VIII. ***Val.*** **VI.** ***Gallieno*** **V** ***& Faustiniano Coss.***

IND. IX. ***Val.*** **VII.** ***Albino & Dextro Coss.***

IND. X. ***Val.*** **VIII.** ***Gallieno*** **VI.** ***& Saturnino Coss.***

IND. XI. ***Val.*** **IX.** ***Valeriano Aug.*** **IV.** ***& Luciano Coss.***

CCLXI.

σξα' ΟΛΥΜΠΙΑΣ

ΙΝΔ. ιβ', ι' ὑπ'. Οὐαλεριανοῦ αὐγούστου τὸ ε', καὶ Λουκιανοῦ τὸ δεύτερον.

ΙΝΔ. ιγ', ια' ὑπ'. Γαλλιήνου τὸ ζ, καὶ Σαβιάνου.

ΙΝΔ. ιδ', ιβ' ὑπ'. Παπίρνου καὶ Ἀρκεσιλάου.

ΙΝΔ. ε', ιγ' ὑπ'. Παπίρνου τὸ β', καὶ Μαρινιανοῦ.

σξβ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. α', ιδ' ὑπ'. Κλαυδίου καὶ Παπίρνου τὸ γ'.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων προκειμένων Οὐαλεριανὸς Αὔγουστος ἐσφάγη ὑπὸ Περσῶν ἐπαναστάντων αὐτῷ ὢν ἐτῶν ξα'.

Ῥωμαίων κθ' ἐβασίλευσε ΚΛΑΥΔΙΟΣ ἔτη β',

ὁμοῦ ,εψοθ'.

ΙΝΔ. β', α' ὑπ'. Ἀντιοχιανοῦ καὶ Ὀρφίτου.

ΙΝΔ. γ', β' ὑπ'. Αὐριλιανοῦ καὶ Βάσσου.

Ἐπὶ τούτου Κλαυδίου ἐνικήθησαν Γόθοι καὶ παρέλαβε τὸ Σίρμιον.

Κλαύδιος τελευτᾷ ἐν Σιρμίῳ ὢν ἐτῶν νς'.

Ῥωμαίων λ' ἐβασίλευσεν ΑΥΡΗΛΙΑΝΟΣ ἔτη ς',

ὁμοῦ ,εψπε'.

ΙΝΔ. δ', α' ὑπ'. Κυιέτου καὶ Βραδουμιανοῦ.

σξγ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ε' Αὐρ. β' ὑπ'. Τακίτου καὶ Πλακιδιανοῦ.

Τούτοις τοῖς ὑπάτοις Αὐρηλιανὸς Αὔγουστος ἤρξατο τὰ τείχη Ῥώμης ἀνανεοῦν. ἦν γὰρ τῷ χρόνῳ φθαρέντα.

ΙΝΔ. ς', γ' ὑπ'. Κυιέτου τὸ δεύτερον καὶ Βραδουμιανοῦ.

ΙΝΔ. ζ', δ' ὑπ'. Αὐρηλιανοῦ Αὐγούστου τὸ β, καὶ Καπετωλίνου.

ΙΝΔ. η', ε' ὑπ'. Αὐρηλιανοῦ Αὐγούστου τὸ γ', καὶ Μαρκέλλου.

σξδ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. θ', ς' ὑπ'. Τακίτου τὸ β, Αἰμιλιανοῦ.

Αὐρηλιανὸς Αὔγουστος τελευτᾷ ὢν ἐτῶν ξε'. Ἐβασίλευσε Φλωριανὸς ἡμέρας πζ, καὶ ἐσφάγη.

Κατὰ

CCLXI. OLYMPIAS.

IND.XII. *Val.* X *Valeriano aug* V & *Luciano* II. *Coss.*

IND.XIII. *Val.* XI *Gallieno* VII. & *Sabiano Coss.*

IND.XIV *Val.* XII. *Paterno* & *Arcesilao Coss.*

IND.XV. *Val.* XIII. *Paterno* II. & *Mariniano Coss.*

CCLXII. OLYMPIAS.

IND.I. *Val.* XIV *Claudio* & *Paterno* III.

His Coss. Valerianus Augustus à Persis oppressus perijt. Vixit annos LXI.

XXIX. *Imperauit* CLAVDIVS *annos* II. *A.M.* MMMMMDCCLXXIX. 5579.

IND.II. *Cl.* I. *Antiochiano* & *Orphito Coss.*

IND.III. *Cl.* II *Aureliano* & *Basso Coss.*

Imperante Claudio Gothi victi. receptum Sirmium. Claudius Sirmij moritur, annorum LVI.

XXX. *Claudio successit* AVRELIANVS, *tenuit Imp. an.* VI. *A. M.* MMMMMDCCLXXXV. 5585.

IND.IV. *Aureliani Primo Quieto* & *Bradumiano Coss.*

CCLXIII. OLYMPIAS.

IND.V. *Aur.* II. *Tacito* & *Placidiano Coss.*

His Consulibus Aurelianus cœpit instaurare Romana mœnia, vetustate passim ruinosa.

IND.VI. *Aur.* III. *Quieto* II. & † *Budumiano Coss.* †Bondumiano.

IND.VII. *Aur.* IV. *Aureliano Aug.* II. & *Capitolino Coss.*

IND.VIII. *Aur.* V. *Aureliano Aug.* III. & *Marcello Coss.*

CCLXIV. OLYMPIAS.

IND.IX. *Aur.* VI. *Tacito* II. & *Æmiliano Coss.*

Aurelianus natus annos LXXV. *moritur. Regnat Florianus dies* XCVII. & *mactatur.*

Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἀνεφάνη τις Μανιχαῖος ὀνόματι Κέρδων δογματίζων καὶ παρασυνάγων.

Ῥωμαίων λα΄ ἐβασίλευσεν ΠΡΟΒΟΣ ἔτη ς΄, ὁμοῦ ,εψϟα΄.

ΙΝΔ. ι΄, α΄ ὑπ΄. Πρόβου αὐγούστου καὶ Παυλίνου.

ΙΝΔ. ια΄, β΄ ὑπ΄. Πρόβου αὐγούστου τὸ β΄, καὶ Λούπου.

ΙΝΔ. ιβ΄, γ΄ ὑπ΄. Πρόβου αὐγούστου τὸ γ΄, καὶ Παπέρνου.

σξε΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιγ΄, δ΄ ὑπ΄. Μεσσαλᾶ καὶ Γράτου.

ΙΝΔ. ιδ΄, ε΄ ὑπ΄. Πρόβου αὐγούστου τὸ δ΄, καὶ Τιβεριανοῦ.

ΙΝΔ. ιε΄, ς΄ ὑπ΄. Πρόβου αὐγούστου τὸ ε΄, καὶ Βικτωρίνου.

Ἐσφάγη Πρόβος αὔγουστος ἐν Σιρμίῳ ὢν ἐτῶν ν΄.

Ῥωμαίων λβ΄ ἐβασίλευσεν ΚΑΡΟΣ ἅμα τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ Καρίνῳ καὶ Νουμεριανῷ ἔτη γ΄, ὁμοῦ ,εψϟδ΄.

ΙΝΔ. α΄, α΄ ὑπ΄. Κάρου καὶ Καρίνου.

σξς΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. β΄, β΄ ὑπ΄. Διοκλητιανοῦ καὶ Βάσσου.

ΙΝΔ. γ΄, γ΄ ὑπ΄. Καρίνου τὸ β΄, καὶ Νουμεριανοῦ.

Ἔτους σνε΄ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου ἐγένετο διωγμὸς Χριστιανῶν, καὶ πολλοὶ ἐμαρτύρησαν. ἐν οἷς ἐμαρτύρησεν καὶ ὁ ἅγιος ΓΕΩΡΓΙΟΣ, καὶ ὁ ἅγιος ΒΑΒΥΛΑΣ. Οὗτος δὲ ἦν ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας μεγάλης, καὶ ἐκεῖ κατέφθασεν Κάρινος ὁ βασιλεὺς ἀπιὼν πολεμῆσαι κατὰ Περσῶν μετὰ τοῦ θείου αὐτοῦ Κάρου. ὅστις Κάρος ἐκεραυνώθη ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ. Καρῖνος δὲ ἡττηθεὶς ἔφυγεν εἰς Κάρρας τὴν πόλιν. καὶ * παραφωλεύσαντες οἱ Πέρσαι ἔλαβον αὐτὸν αἰχμάλωτον καὶ εὐθέως αὐτὸν ἐφόνευσαν. καὶ * ἐκδείραντες αὐτὸν ἐποιήσαντο δέρμα αὐτοῦ σάκκον, καὶ σμυρνίσαντες ἐφύλαξαν εἰς ἰδίαν δόξαν. Τελευτᾷ δὲ οὗτος Καρῖνος ὢν ἐτῶν λς΄. καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ Νουμεριανὸς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐπεστράτευσεν κατὰ Περσῶν εἰς ἐκδίκησιν τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ Καρίνου, καὶ περιεγένετο αὐτῶν δυνατῶς.

περιφαλίσαντες. περιφυασίσαντες. * ἐκδήραντες.

Εἶτα

Hoc tempore Cerdo quidam nomine extitit Manichæus secta, qui praua sparsit dogmata & conciabula celebrauit.

XXXI. *imperauit Romanis* PROBVS *annos* VI. *A.M.* MMMMMDCCXCI. 1791.

IND. X. *Pr.* I. *Probo Aug. & Paulino Coss.*

IND. XI. *Pr.* II. *Probo Aug.* II. *& Lupo Coss.*

IND. XII. *Pr.* III. *Probo Aug.* III. *& Paterno Coss.*

CCLXV. OLYMPIAS.

IND. XIII. *Pr.* IV. *Messala & Grato Coss.*

IND. XIV. *Pr.* V. *Probo Aug.* IV. *& Tiberiano Coss.*

IND. XV. *Pr.* VI. *Probo Aug.* V. *& Victorino Coss.*

Probus A. in Sirmio occiditur. vixit annos quinquaginta.

XXXII. *imperauit Romanis* CARVS *cum filiis Carino & Numeriano an.* III. *A.M.* MMMMMDCCXCIV. 1794.

IND. I. *Cari* I. *Caro & Carino Coss.*

CCLXVI. OLYMPIAS.

IND. II. *Cari* II. *Diocletiano & Basso Coss.*

IND. III. *Car.* III. *Carino* II. *& Numeriano Coss.*

Anno CCLV. *à Christi in cœlum assumtione rursum proscriptio Christianorum instituta est, qua multi martyrio affecti, quos inter & D.* GEORGIVS *&* S. BABYLAS. *Hic Antiochiæ magnæ erat pontifex, quo Carinus in Persas profectus cum Caro auunculo peruenit. Carus in Mesopotamia de cœlo tactus interijt. Carinus victus Carras urbem profugit, & à Persis circumuenientibus captus, mox interfectus est, pelleq; detracta cutis unguentata & farcinata, uti saccus, à Persis gloriæ caussa seruata est. Perijt ætatis anno* XXXVI. *secundum cuius necem Numerianus frater eius suscepta in Persas expeditione vltum iuit fratrem, claramque de iis victoriam reportauit.* Carini lamẽtabile fatum

Εἰσὶ σφάζεται Νουμεριανὸς ἐν Περίνθῳ τῆς Θρᾴκης τῆς νῦν καλουμένης Ἡρακλείας ὑπὸ Ἄπρου Ἐπάρχου.

Ῥωμαίων λγʹ ἐβασίλευσεν ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΣ ἔτη κʹ,

ὁμοῦ ,ε ω ι δʹ.

Διοκλητιανὸς ἀναγορευθεὶς πρὸ ιεʹ καλανδῶν Ὀκτωβρίων ἐν Χαλκηδόνι, εἰσῆλθεν εἰς Νικομήδειαν πρὸ εʹ καλανδῶν Ὀκτωβρίων μετὰ τῆς πορφυρίδος, καὶ Καλάνδαις Ἰανουαρίαις προῆλθεν ὕπατος.

ΙΝΔ. δʹ, αʹ ὑπ'. Διοκλητιανοῦ αὐγούστου τὸ βʹ, καὶ Ἀριστοβούλου.

Ἀπὸ τούτων τῶν ὑπάτων πίπτουσι τὰ Διοκλητιανοῦ ἔτη εἰς τὸ πασχάλιον.

ΙΝΔ. εʹ. βʹ, ὑπ'. Μαξίμου καὶ Ἀκυλίνου.

σξζʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ϛʹ, γʹ. ὑπ'. Διοκλητιανοῦ αὐγούστου τὸ γʹ, καὶ Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου αὐγούστου.

Τούτῳ τῷ ἔτει Διοκλητιανὸς τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας κοινωνὸν ἔδειξε Μαξιμιανὸν Ἑρκούλιον, ἀρχομένου τρίτου ἔτους τῆς αὐτοῦ βασιλείας, παραχειμάσας Νικομηδείᾳ.

ΙΝΔ. ζʹ, δʹ ὑπ'. Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου τὸ βʹ, καὶ Ἰανουαρίου.

ΙΝΔ. ηʹ, εʹ ὑπ'. Βάσσου καὶ Κυντιλιανοῦ.

ΙΝΔ. θʹ, ϛʹ ὑπ'. Διοκλητιανοῦ αὐγούστου τὸ δʹ, καὶ Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου αὐγούστου τὸ γʹ.

σξηʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιʹ, ζʹ ὑπ'. Τιβεριανοῦ καὶ Δίωνος.

ΙΝΔ. ιαʹ, ηʹ ὑπ'. Ἀνιβαλιανοῦ καὶ Ἀσκληπιοδότου.

ΙΝΔ. ιβʹ, θʹ ὑπ'. Διοκλητιανοῦ αὐγούστου τὸ εʹ. καὶ Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου αὐγούστου τὸ δʹ.

Τούτῳ τῷ ἔτει Μαξιμιανὸς Ἰόβιος ἐπιφανέστατος καῖσαρ εἰς τὴν ἀρχὴν εἰσεποιήθη καὶ Κωνστάντιος ἐν Νικομηδείᾳ πρὸ ιβʹ. καλανδῶν Ἰουνίων.

ΙΝΔ. ιγʹ, ιʹ ὑπ'. Κωνσταντίου καίσαρος καὶ Μαξιμιανοῦ Ἰοβίου καίσαρος.

σξθʹ.

Tandem Numerianus ab Apro præside Perinthi Thraciæ quam nunc Heracleam vocant, necatus est.

XXXIII. *Romanorum Imperator* DIOCLETIANVS *regnauit annos* XX. *A.M.* MMMMMDCCCXIV. 5814.

Diocletianus imperator XV. *Calendas Octob. Chalcedone renunciatus.* V. *Calendas Octobres Nicomediam purpuratus intrauit, & Calendis Ianuariis Consul prodijt.*

IND. IV. *Dioc.* I. *Diocletiano Aug.* II. *& Aristobulo.*

Ab his Coss. anni Diocletiani ad pascha digesti sunt.

IND. V. *Dio.* II. *Maximo & Aquilino Coss.*

CCLXVII. OLYMPIAS.

IND. VI. *Dio.* III. *Diocletiano Aug.* III. *& Maximiano Herculio Augusto Coss.*

Hoc anno Diocletianus imperium cum Maximiano Herculio communicauit, Inchoante tertio imperij sui anno, Nicomediæ hibernauit.

IND. VII. *Dio.* IV. *Maximiano Herculio* II. *& Ianuario Coss.*

IND. VIII. *Dio.* V. *Basso & Quintiano Coss.*

IND. IX. *Dio.* VI. *Diocletiano Aug.* IV. *& Maximiano Aug. Herculio* III. *Coss.*

CCLXVIII. OLYMPIAS.

IND. X. *Dio.* VII. *Tiberiano & Dione Coss.*

IND. XI. *Dio.* VIII. *Hannibaliano & Asclepiodoto Coss.*

IND. XII. *Dio.* IX. *Diocletiano Aug.* V. *& Maximiano Herculio Aug.* IV. *Coss.*

Hoc anno Maximianus Ionius illustrissimus Cæsar & Constantius Nicomediæ XII. *Cal. Junias in principatum adsciti sunt, (hoc est, Cæsares designati.)*

Constantius hic Constantini M. pater fuit.

IND. XIII. *Dio.* X. *Constantio & Maximiano Cæsaribus Coss.*

σξθ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιδ', ια' ὑπ'. Τούσκου καὶ Ἀνυλλίνου.

Ἔτους σξζ' τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου, καὶ τῶν προκει-
Κοτυαείῳ μένων ὑπάτων ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Μηνᾶς ἐν κοτυσείῳ Φρυγίας σπου-
ταρίας, Ἀθὺρ ιε', πρὸ γ' εἰδῶν Νοεμβρίων.

ΙΝΔ. ιε', ιβ' ὑπ'. Διοκλητιανοῦ αὐγούστου τὸ ς', καὶ Κωνσταντίου Καίσαρος τὸ δεύτερον.

ΙΝΔ. α', ιγ' ὑπ'. Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου τὸ ε', καὶ Μαξιμιανοῦ Ἰοβίου καίσαρος τὸ δεύτερον.

Πέρσαι κατὰ κράτος ἐνικήθησαν ὑπὸ Κωνσταντίου καὶ Μαξιμίνου Ἰοβίου.

Ἔτους σξθ' τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου καὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Γελασινὸς ἐν τῇ ἡλίου πολιτῶν πόλει τῆς Λιβανασίας.

Οὗτος ἦν μῖμος δεύτερος, ἀγῶνος πανδήμου θεάτρου ἀγομένου καὶ πλήθους θεωροῦντος ἔβαλον αὐτὸν οἱ ἄλλοι μῖμοι εἰς βουτίον μεγάλου βαλανίου, γέμουσαν ὕδατος χλιαροῦ καταπαίζοντες τοῦ δόγματος τῶν Χριστιανῶν, καὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. ὁ δὲ αὐτὸς Γελασινὸς ὁ δεύτερος μῖμος βαπτισθεὶς, καὶ ἀνελθὼν ἐκ βουτίου φορέσας ἱμάτια λευκὰ οὐκ ἔτι ἠνέσχετο θεατρίσαι, λέγων, ὅτι Χριστιανός εἰμι. εἶδον γὰρ δόξαν φοβερὰν εἰς τὸ βουτίον, καὶ Χριστιανὸς ἀποθνήσκω. καὶ ἀκούσας ταῦτα ὁ λαὸς ὁ θεωρῶν ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς ἡλιοπολιτῶν πόλεως, ἐμάνη σφόδρα, καὶ ὁρμήσαντες ἐκ τῶν βάθρων εἰς τὴν θυμέλην κρατήσαντες τὸν ἅγιον Γελασινὸν ἔξω τοῦ θεάτρου ὡς φορεῖ τὰ λευκὰ ἱμάτια αὐτοῦ λιθοβολήσαντες ἐφόνευσαν αὐτὸν, καὶ οὕτως ἐτελειώθη ὁ δίκαιος, καὶ λαβόντες τὸ λείψανον αὐτοῦ οἱ ἐκ γένους αὐτοῦ ἀπήγαγον αὐτὸ εἰς τὴν κώμην τὴν λεγομένην Μαριάμμην. ὅθεν ὑπῆρξεν ἔξω ἡλίου πόλεως, καὶ ἐκεῖ ἔκτισαν αὐτῷ εὐκτήριον οἶκον.

Ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὑπάτων ἐνικήθησαν Πέρσαι ὑπὸ Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου Αὐγούστου.

ΙΝΔ. β', ιδ' ὑπ'. Ἀνικίου Φαύστου καὶ Σεβήρου Γάλλου.

CCLXIX. OLYMPIAS.

IND XIV. *Dio.* XI. *Tusco & Anullino Coss.*

Anno post Domini in cælum assumtionem CCLXVII. *his Consulibus S. Menas† Cotysij Phrygiæ salutaris mense Athyr* XV. III. *Idus Nouembres, Martyrium subijt.* † Cotyti.

IND. XV. *Dio.* XII. *Diocleti. Augusto* VI. *& Const. Cæs.* II. *Coss.*

IND. I. *Dio.* XIII. *Maximiano Herculio* V. *& Maximiano Iouio Cæsare* II.

Persæ maximo bello à Constantio & Maximino Iouio Cæsaribus deuicti sunt.

Anno CCLXIX. *Domini in cælum assumti, his Consul. S. Gelasinus in Heliopolitarum vrbe Libanensiæ (pro Christo) martyrium pertulit.*

Hic († an secundarum partium?) secundus erat mimus, quem theatro jam pleno, spectante populo uniuerso, collegæ in solium capax balinei, tepente refertum aqua coniecere & Christianæ religionis mysteriis sanctoq; baptismati illusere. Ille ipse porro Gelasinus secundus mimus (per ludibrium) tinctus, cum ex labro candidatus egrederetur, non ludificando amplius nec jocabundus dixit: Christianus sum: (vidi enim in lauacro tremendum ac plenum maiestatis spectaculum) & Christianus morior. Quod populus cum in theatro Heliopolitano cerneret, furore grauissimo inflammatus ex gradibus in scenā deuolauit, comprehensumq; S. Gelasinū theatroq; eiectum in candido, quē ferebat, amictu lapidibus obruit atque interfecit; atque hunc in modū justus finem vitæ imposuit, cuius sacras corporis exuuias propinqui in vicum Mariammen, vnde erat oriundus, deportatas extra Heliopolim, sacra ibi æde positâ condidere.

† vide Horatium Epist. lib. I. ep. 18. Locus haud dubiè affectus in Græco. Ego sensum ex historia plenum reddo.

Iisdem Coss. à Maximiano Herculio Persæ prælio victi sunt.

IND. II. *Dio.* XIV. *Anicio Fausto & Seuero Gallo Coss.*

σο' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. γ', ιε' ὑπ'. Διοκλητιανοῦ αὐγούστου τὸ ἕβδομον, καὶ Μαξιμιανοῦ Ἐρκουλίου αὐγούστου τὸ ς'.

ΙΝΔ δ', ις' ὑπ'. Κωνσταντίου Καίσαρος τὸ γ', καὶ Μαξιμιανοῦ Ἰοβίου τὸ γ'.

Τῆς Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίας ι ς' ἡγεῖται Πέτρος ἔτη ιβ'. Εὐτονώτερον δὲ τῇ ἀσκήσει ἑαυτὸν ἄγων τοῦ κοινοῦ τῶν ἐκκλησιῶν οὐκ ἀφανῶς ἐπιμελούμενος θ' ἔτει τοῦ διωγμοῦ, καὶ ις' τῆς Διοκλητιανοῦ βασιλείας τὴν κεφαλὴν ἀποτμηθεὶς τῷ τοῦ μαρτυρίου κατεκοσμήθη στεφάνῳ, μετὰ καὶ τῶν ἄλλων ἀναριθμήτων ἐν πολλαῖς μαρτυρησάντων πόλεσι.

ΙΝΔ. ε', ιζ' ὑπ'. Τιτιανοῦ καὶ Νεπολιανοῦ.

ΙΝΔ. ς', ιη' ὑπ. Κωνσταντίου Καίσαρος τὸ δ', καὶ Μαξιμιανοῦ Ἰοβίου Καίσαρος τὸ δ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ κασρίσιος ἄρτος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὸ Διοκλητιανοῦ ἐδωρήθη.

σοα' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ζ', ιθ', ὑπ'. Διοκλητιανοῦ αὐγούστου τὸ η', καὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ Ἐρκουλίου τὸ ζ'.

ἔτος. Ετους ιθ' τῆς Διοκλητιανοῦ βασιλείας μηνὶ Αὐγούστῳ ζ', Δύστρῳ κε', λέγοιτο δ' ἂν οὕτως Μάρτιος κατὰ Ῥωμαίους, ἐν ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα, ἡπλωτο πανταχόσε βασιλικὰ γράμματα, τὰς μὲν ἐκκλησίας ἐδαφος φέρειν, τὰς δὲ θείας γραφὰς ἀφανεῖς πυρὶ γίνεσθαι προστέττοντα. καὶ τοὺς τιμῆς καὶ ἀξίας ἐπιλημμένους, ἀτίμους. τοὺς δὲ ἐν οἰκετείαις, εἰ ἐπιμένοιεν τῇ τοῦ Χριστιανισμοῦ προσθέσει ἐλευθερίας ὑστερεῖσθαι προαγορεύοντα. Μετ' οὐ πολὺ δὲ ἕτερα* φυτήσαντα γράμματα προστάττε τοὺς τῶν ἐκκλησιῶν προέδρους, καὶ πάντας τοὺς κατὰ πάντα τόπον, πρῶτον μὲν δεσμοῖς παραδίδοσθαι, εἶτα ὕστερον πάσῃ μηχανῇ θύειν ἀναγκάζεσθαι, ὡς πολλοὺς ἐκ τούτου ποικίλως διαθλήσαντας πλειωθῆναι, πολλοὺς δὲ χαυνωθέντας καταπεσεῖν ἀπὸ δειλίας τὴν ψυχὴν προεναρκήσαντας.

Φοιτήσαντα.

Τῷ αὐ-

CCLXX. OLYMPIAS.

IND. III. *Dio.* XV. *Diocletiano Aug.* VII. *& Maximiano Herculio Aug.* VI. *Coss.*

IND. IV. *Dio.* XV. *Constantino Cæsare* VI. *Maximiano Iouio* VI. *Coss.*

Alexandrinam sedem procurat Petrus annos XII. *qui singulari vitæ continentiæ deditus omniumq; Ecclesiarum curæ, haud obscurè addictus, nono persecutionis anno, Diocletiani* XVI. *capite multatus martyrij adorea, cum ingenti aliorum martyrũ in aliis quam plurimis ciuitatibus copia est insignitus.*

IND. V. *Dio.* XVII. *Titiano & Nepotiano Coss.*

IND. VI. *Dio.* XVIII. *Constantio Cæsare* IV. *& Maximino Iouio Cæsare* IV. *Coss.*

Hoc anno Castrensis sportula seu panis à Diocletiano præbitus est.

CCLXXI. OLYMPIAS.

IND. VII. *Dio.* XIX. *Diocletiano Aug.* VIII. *Maximiano Herculio* VII. *Coss.*

XIX. *Diocletiani Augusti anno, mense († Augusti imperat) Dystro, die* VII. * *qui est* XXV. *vt apud Romanos appellatur, Mensis Martij. ipso die Paschæ vbiq; Imperatorum edicta sunt proposita, quibus jubebantur templa à fundamentis euerti, sacrorum voluminum paginæ deleri, magistratus & honoribus perfungẽtes dignitatibus priuatos in ordinem redigi, reliquos in familiis libertate exui, ni exuerent mentem Christianam. Nec multo post aliæ ventitauere literæ, quæ imperabant, vti Ecclesiarum antistites, omnésq; vbicunq; essent locorũ, Christiani vinculis mandarentur, dein omni genere suppliciorum ad sacrificia cogerentur. quo factũ vt ab eo tempore multi exquisitis varijsq; tormentorum cruciatibus exanclatis (pro Christo) occumberent, nec pauci fidelidè præsidentes postea animo præ metu defectiante supplicia deficerent ac laberentur.*

† mendum

* diceretur autem hic (ita) apud Rom. Martius.

μετανοίας ἐξομολογήσασθαι τὴν θεὸν, πολλοῖς τῶν ἐπισκόπων περὶ αὐτῶν
ναύατος. γράφοι, ἐν οἷς ἀρθεὶς ὑπερηφανείᾳ * Ναύατος τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας πρεσβύτερος ἔλεγε, μὴ δεῖν αὐτοὺς δεχθῆναι, ὡς μηκέτι οὔσης αὐτοῖς σωτηρίας ἐλπίδος, μηδὲ εἰ πάντα τὰ εἰς ἐπιστροφὴν γνήσια ἐπιτελοῖεν, ἰδίας αἱρέσεως τῶν κατὰ λογισμὸν φυσιωθέντων καὶ καθαροὺς ἑαυτοὺς ἀποφηνάντων, ἀρχηγὸς καθίσταται. ἐφ' ᾧ συνόδου μεγίστης ἐν Ῥώμῃ συγκροτηθείσης ξ'. μὲν τὸν ἀριθμὸν ἐπισκόπων, πλειόνων δὲ ἔτι μᾶλλον πρεσβυτέρων καὶ διακόνων ἰδίως δὲ κατὰ τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας
πραγματεία περὶ τοῦ πρακτέου ἐπισκεψαμένων, δόγμα γέγονε τοῖς πᾶσι· τὸν μὲν Ναύατον ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ συνεπαρθεῖσι, καὶ τοὺς συνδοκεῖν τῇ εἰς ἀδελφοὺς ἀπανθρωποτάτῃ γνώμῃ τοῦ ἀνδρὸς προαιρουμένους, ἐν ἀλλοτρίοις τῆς ἐκκλησίας ἡγεῖσθαι. τοὺς δὲ τῇ συμφορᾷ περιπεπτωκότας τῶν ἀδελφῶν ἰᾶσθαι καὶ θεραπεύειν τοῖς τῆς μετανοίας φαρμάκοις. Περὶ τούτων καὶ Κορνήλιος Ῥωμαίων ἐπίσκοπος πρὸς τὸν τῆς Ἀντιοχέων ἐκκλησίας ἐπίσκοπον Φάβιον ἔγραψε δηλῶν αὐτῷ τὰ τῆς συνόδου Ῥωμαίων, καὶ τὰ δόξαντα τοῖς κατὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ Ἀφρικὴν, καὶ τὰς αὐτόθι χώρας. καὶ ἄλλοι δὲ πλείους πρὸς πλείονας πολλὰ περὶ τῆς ἀπονοίας Ναυάτου καὶ τῆς μετανοίας τῶν ἐν τῷ διωγμῷ καταπεσόντων ἔγραψαν.

σνθ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. δ', β' ὑπ'. Τούσκου καὶ Βάσσου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ὁ ἅγιος Κυπριανὸς ἐμαρτύρησεν πρὸ καλανδῶν Ὀκτωβρίων.

ΙΝΔ. ε', γ' ὑπ'. Αἰμιλιανοῦ τὸ γ', καὶ Βολουσιανοῦ τὸ δεύτερον.

ΙΝΔ. ς', δ' ὑπ'. Σεκολαρίου καὶ Δονάτου.

ΙΝΔ. ζ', ε' ὑπ'. Γαλλιήνου τὸ δ', καὶ Βολουσιανοῦ τὸ γ'.

σξ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ

ΙΝΔ. η', ς' ὑπ'. Γαλλιήνου τὸ ε', καὶ Φαυστινιανοῦ.

ΙΝΔ. θ', ζ' ὑπ'. Ἀλβίνου καὶ Δέξτρου.

ΙΝΔ. ι', η' ὑπ'. Γαλλιήνου τὸ ς', καὶ Σατουρνίνου.

ΙΝ. ια, θ' ὑπ'. Οὐαλεριανοῦ Αὐγούστου τὸ β', καὶ Λουκιανοῦ.

dato pœnitentiæ loco, multis delicti gratiã porrecta manu fecit, eaq; de re ad multos Episcopos literas dedit in quibus & † Nouatus Romanæ Ecclesiæ presbyter superbia inflatus contendebat non recipiendos esse lapsos, quod nulla salutis spes illis superesit, quamuis omnia pœnitentiæ remedia sincerè adhibeant: hæreseos & sectæ propriæ sibi sapientium, sibiq; à pura fide catharorũ nomen sumentium antesignanus factus. Cuius caussa Romæ maximo coacto Concilio pontificum LX. *multo pluribus presbyteris & diaconis. singulis prætereа in prouinciis speciatim ea de re inquisitum & pertractatum, ac tandem decretum ab omnibus Nouatum vna cum sectatoribus suis: & eos qui atrocissimæ illius sententiæ subscribunt, alienos ab Ecclesia censendos habendósq; esse: Lapsos autem ex fratribus sanandos & salutaribus, pœnitentiæ amuletis curandos. Quibus de rebus Cornelius pontifex Romanus ad Fabium Antiochenæ Ecclesiæ antistitem literas dedit, quibus illi decreta Synodi Romanæ, cum prouincialibus Italiæ, Africæq; & Ecclesiarum ibidem degentium sententiis exposuit. Multi prætereа ex aliis, ad plures alios de Nouati amentia, & fratrum recipienda salutari pœnitentia in illa tyrannorum immanitate lapsorum perscripserunt.*

† Nauatus Græcè etiam apud Epiphanium Hæresi 59.

CCLIX. OLYMPIAS.

IND. IV *Aug.* II *Tusco & Basso Coss.*

His Coss. S. Cyprianus XVIII. *Cal Octobres Christi caussa gladio occubuit.*

IND. V. *Aug.* III. *Æmiliano* III *& Velusiano* II. *Coss.*

IND. VI *Val.* IV. *Sæculari & Donato Coss.*

IND. VII. *Val.* V *Gallieno* IV. *& Volusiano* III. *Coss.*

CCXL. OLYMPIAS.

IND. VIII. *Val.* VI. *Gallieno* V *& Faustiniano Coss.*

IND. IX. *Val.* VII. *Albino & Dextro Coss.*

IND. X. *Val.* VIII. *Gallieno* VI. *& Saturnino Coss.*

IND. XI. *Val.* IX. *Valeriano Aug.* IV. *& Luciano Coss.*

CCLXI.

σξα΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

ΙΝΔ. ιϐ΄, ι΄ ὑπ΄. Οὐαλεριανοῦ αὐγούστου τὸ ε΄, καὶ Λουκιανοῦ τὸ δεύτερον.

ΙΝΔ. ιγ΄, ια΄ ὑπ΄. Γαλλιήνου τὸ ζ, καὶ Σαϐιάνου.

ΙΝΔ. ιδ΄, ιϐ΄ ὑπ΄. Παπέρνου καὶ Αρκεσιλάου.

ΙΝΔ. ε, ιγ΄ ὑπ΄. Παπέρνου τὸ ϐ΄, καὶ Μαρινιανοῦ.

σξϐ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. α΄, ιδ΄ ὑπ΄. Κλαυδίου καὶ Παπέρνου τὸ γ΄.

Επὶ τούτων τῶν ὑπάτων προκειμένων Οὐαλεριανὸς Αὔγουστος ἐσφάγη ὑπὸ Περσῶν ἐπαναστάντων αὐτῷ ὢν ἐτῶν ξα΄.

Ρωμαίων κθ΄ ἐϐασίλευσε ΚΛΑΥΔΙΟΣ ἔτη ϐ΄, ὁμοῦ ,εψοθ΄.

ΙΝΔ. ϐ΄, α΄ ὑπ΄. Αντιοχιανοῦ καὶ Ορφίτου.

ΙΝΔ. γ΄, β΄ ὑπ΄. Αὐριλιανοῦ καὶ Βάσσου.

Επὶ τούτου Κλαυδίου ἐνικήθησαν Γόθοι καὶ παρέλαϐε τὸ Σίρμιον.

Κλαύδιος τελευτᾷ ἐν Σιρμίῳ ὢν ἐτῶν νϛ΄.

Ρωμαίων λ΄ ἐϐασίλευσεν ΑΥΡΗΛΙΑΝΟΣ ἔτη ϛ΄, ὁμοῦ ,εψπε΄.

ΙΝΔ. δ΄, α΄ ὑπ΄. Κυιέτου καὶ Βραδουμιανοῦ.

σξγ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ε΄ Αὐρ. ϐ΄ ὑπ΄. Τακίτου καὶ Πλακιδιανοῦ.

Τούτοις τοῖς ὑπάτοις Αὐρηλιανὸς Αὔγουστος ἤρξατο τὰ τείχη Ρώμης ἀνανεοῦν. ἦν γὰρ τῷ χρόνῳ φθαρέντα.

ΙΝΔ. ϛ΄, γ΄ ὑπ΄. Κυιέτου τὸ δεύτερον καὶ Βραδουμιανοῦ.

ΙΝΔ. ζ΄, δ΄ ὑπ΄. Αὐρηλιανοῦ Αὐγούστου τὸ ϐ, καὶ Καπετωλίνου.

ΙΝΔ. η΄, ε΄ ὑπ΄. Αὐρηλιανοῦ Αὐγούστου τὸ γ΄, καὶ Μαρκέλλου.

σξδ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. θ΄, ϛ΄ ὑπ΄. Τακίτου τὸ ϐ, Αἰμιλιανοῦ.

Αὐρηλιανὸς Αὔγουστος τελευτᾷ ὢν ἐτῶν οε΄. Εἶτ᾽ ἐϐασίλευσε Φλωριανὸς ἡμέρας ξζ, καὶ ἐσφάγη.

Κατὰ

CCLXI. OLYMPIAS.

IND.XII *Val.*X *Valeriano aug* V *&* *Luciano* II *Coss.*

IND.XIII *Val.*XI *Gallieno* VII. *&* *Sabiano Coss.*

IND.XIV *Val.*XII. *Paterno & Arcesilao Coss.*

IND.XV. *Val.*XIII. *Paterno* II. *& Mariniano Coss.*

CCLXII. OLYMPIAS.

IND.I. *Val.*XIV *Claudio & Paterno* III.

His Coss. Valerianus Augustus à Persis oppressus perijt. Vixit annos LXI.

XXIX. *Imperauit CLAVDIVS annos* II. *A.M.* MMMMMDCCLXXIX. 5579.

IND.II. *Cl.*I. *Antiochiano & Orphito Coss.*

IND.III. *Cl.*II *Aureliano & Basso Coss.*

Imperante Claudio Gothi victi. receptum Sirmium. Claudius Sirmij moritur, annorum LVI.

XXX. *Claudio successit AVRELIANVS, tenuit Imp. an.* VI. *A. M.* MMMMMDCCLXXXV. 5585.

IND.IV. *Aureliani Primo Quieto & Bradumiano Coss.*

CCLXIII. OLYMPIAS.

IND.V. *Aur.* II. *Tacito & Placidiano Coss.*

His Consulibus Aurelianus cœpit instaurare Romana mœnia, vetustate passim ruinosa.

IND.VI. *Aur.* III. *Quieto* II. *& †Budumiano Coss.* †Bondumiano.

IND.VII. *Aur.* IV. *Aureliano Aug.* II. *& Capitolino Coss.*

IND.VIII. *Aur.* V. *Aureliano Aug.* III. *& Marcello Coss.*

CCLXIV. OLYMPIAS.

IND.IX. *Aur.* VI. *Tacito* II. *& Æmiliano Coss.*

Aurelianus natus annos LXXV. *moritur. Regnat Florianus dies* XCVII. *& mactatur.*

Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἀνεφάνη τις Μανιχαῖος ὀνόματι Κέρδων δογματίζων καὶ παρασυνάγων.

Ῥωμαίων λα΄ ἐβασίλευσεν ΠΡΟΒΟΣ ἔτη ς΄, ὁμοῦ ͵εψϟα΄.

ΙΝΔ. ι΄, α΄ ὑπ΄. Πρόβου αὐγούστου καὶ Παυλίνου.

ΙΝΔ. ια΄, β΄ ὑπ΄. Πρόβου αὐγούστου τὸ β΄, καὶ Λούπου.

ΙΝΔ. ιβ΄, γ΄ ὑπ΄. Πρόβου αὐγούστου τὸ γ΄, καὶ Πατέρνου.

σξε΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιγ΄, δ΄ ὑπ΄. Μεσαλλᾶ καὶ Γράτου.

ΙΝΔ. ιδ΄, ε΄ ὑπ΄. Πρόβου αὐγούστου τὸ δ΄, καὶ Τιβεριανοῦ.

ΙΝΔ. ιε΄, ς΄ ὑπ΄. Πρόβου αὐγούστου τὸ ε΄, καὶ Βικτωρίνου.

Ἐσφάγη Πρόβος αὔγουστος ἐν Σιρμίῳ ὢν ἐτῶν ν΄.

Ῥωμαίων λβ΄ ἐβασίλευσεν ΚΑΡΟΣ ἅμα τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ Καρίνῳ καὶ Νουμεριανῷ ἔτη γ΄, ὁμοῦ ͵εψϟδ΄.

ΙΝΔ. α΄, α΄ ὑπ΄. Κάρου καὶ Καρίνου.

σξς΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. β΄, β΄ ὑπ΄. Διοκλητιανοῦ καὶ Βάσσου.

ΙΝΔ. γ΄, γ΄ ὑπ΄. Καρίνου τὸ β΄, καὶ Νουμεριανοῦ.

Ἔτους σνε΄ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου ἐγένετο διωγμὸς Χριστιανῶν, καὶ πολλοὶ ἐμαρτύρησαν. ἐν οἷς ἐμαρτύρησεν καὶ ὁ ἅγιος ΓΕΩΡΓΙΟΣ, καὶ ὁ ἅγιος ΒΑΒΥΛΑΣ. Οὗτος δὲ ἦν ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας μεγάλης, καὶ ἐκεῖ κατέφθασεν Κάρινος ὁ βασιλεὺς ἀπιὼν πολεμῆσαι κατὰ Περσῶν μετὰ τοῦ θείου αὐτοῦ Κάρου. ὅστις Κάρος ἐκεραυνώθη ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ. Κάρινος δὲ ἡττηθεὶς ἔφυγεν εἰς Κάρρας τὴν πόλιν. καὶ * παραφωλεύσαντες οἱ Πέρσαι ἔλαβον αὐτὸν αἰχμάλωτον καὶ εὐθέως αὐτὸν ἐφόνευσαν. καὶ * ἐκδείραντες αὐτὸν ἐποιήσαντο δέρμα αὐτοῦ σάκκον, καὶ σμυρνίσαντες ἐφύλαξαν εἰς ἰδίαν δόξαν. Τελευτᾷ δὲ οὗτος Καρῖνος ὢν ἐτῶν λς΄. καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ Νουμεριανὸς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐπεστράτευσεν κατὰ Περσῶν εἰς ἐκδίκησιν τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ Καρίνου, καὶ παρεγένετο αὐτῶν δεινῶς.

παραφυλάξαντες. παραφυλάσσοντες. * ἐκδείραντες.

Εἶτα

Hoc tempore Cerdo quidam nomine extitit Manichæus secta, qui praua sparsit dogmata & conciabula celebrauit.

XXXI. *imperauit Romanis* PROBVS *annos* VI. *A.M.* MMMMMDCCXCI. 1791.

IND. X. *Pr.* I. *Probo Aug. & Paulino Coss.*

IND. XI. *Pr.* II. *Probo Aug.* II. *& Lupo Coss.*

IND. XII. *Pr.* III. *Probo Aug.* III. *& Paterno Coss.*

CCLXV. OLYMPIAS.

IND. XIII. *Pr.* IV. *Messala & Grato Coss.*

IND. XIV. *Pr.* V. *Probo Aug.* IV. *& Tiberiano Coss.*

IND. XV. *Pr.* VI. *Probo Aug* V. *& Victorino Coss.*

Probus A. in Sirmio occiditur. vixit annos quinquaginta.

XXXII. *imperauit Romanis* CARVS *cum filiis Carino & Numeriano an.* III. *A.M.* MMMMMDCCXCIV. 1794.

IND. I. *Cari* I. *Caro & Carino Coss.*

CCLXVI. OLYMPIAS.

IND. II. *Cari* II. *Diocletiano & Basso Coss.*

IND. III. *Car.* III. *Carino* II. *& Numeriano Coss.*

Anno CCLV. *à Christi in cælum assumtione rursum proscriptio Christianorum instituta est, qua multi martyrio affecti, quos inter & D. GEORGIVS & S. BABYLAS. Hic Antiochiæ magnæ erat pontifex, quo Carinus in Persas profectus cum Caro auunculo peruenit. Carus in Mesopotamia de cælo tactus interijt. Carinus victus Carras vrbem profugit, & à Persis circumuenientibus captus, mox interfectus est, pelleque detractâ cutis vnguentata & farcinata, vti saccus, à Persis gloriæ caussa seruata est. Perijt ætatis anno* XXXVI. *secundum cuius necem Numerianus frater eius suscepta in Persas expeditione vltum iuit fratrem, claramque de iis victoriam reportauit.* Carini lamẽtabile fatum

Εἶτα σφάζεται Νεμέριανὸς ἐν Περίνθῳ τῆς Θρᾴκης τῆς νῦν καλουμένης Ἡρακλείας ὑπὸ Ἄπρου Ἐπάρχου.

Ῥωμαίων λγ´ ἐβασίλευσεν ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΣ ἔτη κ´, ὁμοῦ ͵ε ω ι δ´.

Διοκλητιανὸς ἀναγορευθεὶς πρὸ ιε´ καλανδῶν Ὀκτωβρίων ἐν Χαλκηδόνι, εἰσῆλθεν εἰς Νικομήδειαν πρὸ ε´ καλανδῶν Ὀκτωβρίων μετὰ τῆς πορφυρίδος, καὶ Καλάνδαις Ἰανουαρίαις προῆλθεν ὕπατος.

ΙΝΔ. δ´, α´ ὑπ´. Διοκλητιανοῦ αὐγούστου τὸ β´, καὶ Ἀριστοβούλου.

Ἀπὸ τούτων τῶν ὑπάτων πίπτουσι τὰ Διοκλητιανοῦ ἔτη εἰς τὸ πασχάλιον.

ΙΝΔ. ε´. β´, ὑπ´. Μαξίμου καὶ Ἀκυλίνου.

σξζ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ϛ´, γ´. ὑπ´. Διοκλητιανοῦ αὐγούστου τὸ γ´, καὶ Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου αὐγούστου.

Τούτῳ τῷ ἔτει Διοκλητιανὸς τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας κοινωνίαν ἔδειξε Μαξιμιανὸν Ἑρκούλιον, ἀρχομένου τρίτου ἔτους τῆς αὐτοῦ βασιλείας, παραχειμάσας Νικομηδείᾳ.

ΙΝΔ. ζ´, δ´ ὑπ´. Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου τὸ β´, καὶ Ἰανουαρίου.

ΙΝΔ. η´, ε´ ὑπ´. Βάσσου καὶ Κυιντιλιανοῦ.

ΙΝΔ. θ´, ϛ´ ὑπ´. Διοκλητιανοῦ αὐγούστου τὸ δ´, καὶ Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου αὐγούστου τὸ γ´.

σξη´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ι´, ζ´ ὑπ´. Τιβεριανοῦ καὶ Διίωνος.

ΙΝΔ. ια´, η´ ὑπ´. Ἀνιβαλιανοῦ καὶ Ἀσκληπιοδότου.

ΙΝΔ. ιβ´, θ´ ὑπ´. Διοκλητιανοῦ αὐγούστου τὸ ε´. καὶ Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου αὐγούστου τὸ δ´.

Τούτῳ τῷ ἔτει Μαξιμιανὸς Ἰόβιος ἐπιφανέστατος καῖσαρ εἰς τὴν ἀρχὴν εἰσεποιήθη καὶ Κωνστάντιος ἐν Νικομηδείᾳ πρὸ ιβ´. καλανδῶν Ἰουνίων.

ΙΝΔ. ιγ´, ι´ ὑπ´. Κωνσταντίου καίσαρος καὶ Μαξιμιανοῦ Ἰοβίου καίσαρος.

σξθ´.

Tandem Numerianus ab Apro præside Perinthi Thraciæ quam nunc Heracleam vocant, necatus est.

XXXIII *Romanorum Imperator* DIOCLETIANVS *regnauit annos* XX. *A.M.* MMMMMDCCCXIV. 5814.

Diocletianus imperator XV. *Calendas Octob. Chalcedone renunciatus.* V. *Calendas Octobres Nicomediam purpuratus intrauit, & Calendis Ianuariis Consul prodijt.*

IND. IV. *Dioc.* I. *Diocletiano Aug.* II *& Aristobulo.*

Ab his Coss. anni Diocletiani ad pascha digesti sunt.

IND. V. *Dio.* II. *Maximo & Aquilino Coss.*

CCLXVII. OLYMPIAS.

IND. VI. *Dio.* III. *Diocletiano Aug.* III. *& Maximiano Herculio Augusto Coss.*

Hoc anno Diocletianus imperium cum Maximiano Herculio communicauit, Inchoante tertio imperij sui anno, Nicomediæ hibernauit.

IND. VII. *Dio.* IV. *Maximiano Herculio* II. *& Ianuario Coss.*

IND. VIII. *Dio.* V. *Basso & Quintiano Coss.*

IND. IX. *Dio.* VI. *Diocletiano Aug.* IV. *& Maximiano Aug. Herculio* III. *Coss.*

CCLXVIII. OLYMPIAS.

IND. X. *Dio.* VII. *Tiberiano & Dione Coss.*

IND. XI. *Dio.* VIII. *Hannibaliano & Asclepiodoto Coss.*

IND. XII. *Dio.* IX. *Diocletiano Aug.* V. *& Maximiano Herculio Aug.* IV. *Coss.*

Hoc anno Maximianus Ionius illustrissimus Cæsar & Constantius Nicomediæ XII. *Cal. Junias in principatum adsciti sunt, (hoc est, Cæsares designati.)* Constantius hic Constantini M. pater fuit.

IND. XIII. *Dio.* X. *Constantio & Maximiano Cæsaribus Coss.*

σξθʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιδʹ, ιαʹ ὑπ᾽. Τούσκου καὶ Ανυλλίνου.

Ετους σξζ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου, καὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Μηνᾶς ἐν κοτυσείῳ Φρυγίας στρατιώτης, σπλευταρίας, Αθὺρ ιέ, πρὸ γʹ εἰδῶν Νοεμβρίων.

ΙΝΔ. ιε, ιβʹ ὑπ᾽. Διοκλητιανοῦ αὐγούστου τὸ ϛʹ, καὶ Κωνσταντίου Καίσαρος τὸ δεύτερον.

ΙΝΔ. αʹ, ιγʹ ὑπ᾽. Μαξιμιανοῦ Ερκουλίου τὸ εʹ, καὶ Μαξιμιανοῦ Ιοβίου καίσαρος τὸ δεύτερον.

Πέρσαι κατὰ κράτος ἐνικήθησαν ὑπὸ Κωνσταντίου καὶ Μαξιμίνου Ιοβίου.

Ετους σξθ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου καὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Γελασινὸς ἐν τῇ ἡλίου πολιτῶν πόλει τῆς Λιβανασίας.

Οὗτος ἦν μῖμος δεύτερος, ἀγῶνος πανδήμου θεάτρου ἀγομένου καὶ πλήθους θεωροῦντος ἔβαλον αὐτὸν οἱ ἄλλοι μῖμοι εἰς βουτίον μεγάλην βαλανίου, γέμουσαν ὕδατος χλιαροῦ καταπαίζοντες τοῦ δόγματος τῶν Χριστιανῶν, καὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. ὁ δὲ αὐτὸς Γελασινὸς ὁ δεύτερος μῖμος βαπτισθεὶς, καὶ ἀνελθὼν ἐκ βουτίου φορέσας ἱμάτια λευκὰ οὐκ ἔτι ἠνέσχετο θεατρίσαι, λέγων, ὅτι Χριστιανός εἰμι. εἶδον γὰρ δόξαν φοβερὰν εἰς τὸ βουτίον, καὶ Χριστιανὸς ἀποθνήσκω. καὶ ἀκούσας ταῦτα ὁ λαὸς ὁ θεωρῶν ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς ἡλιοπολιτῶν πόλεως, ἐμάνη σφόδρα, καὶ ὁρμήσαντες ἐκ τῶν βάθρων εἰς τὴν θυμέλην κρατήσαντες τὸν ἅγιον Γελασινὸν ἔξω τοῦ θεάτρου ὡς φορεῖ τὰ λευκὰ ἱμάτια αὐτοῦ λιθοβολήσαντες ἐφόνευσαν αὐτὸν, καὶ οὕτως ἐτελειώθη ὁ δίκαιος, καὶ λαβόντες τὸ λείψανον αὐτοῦ οἱ ἐκ γένους αὐτοῦ ἀπήγαγον αὐτὸ εἰς τὴν κώμην τὴν λεγομένην Μαριάμμην. ὅθεν ὑπῆρξεν ἔξω ἡλίου πόλεως, καὶ ἐκεῖ ἔκτισαν αὐτῷ εὐκτήριον οἶκον.

Επὶ τῶν αὐτῶν ὑπάτων ἐνικήθησαν Πέρσαι ὑπὸ Μαξιμιανοῦ Ερκουλίου Αὐγούστου.

ΙΝΔ. βʹ, ιδʹ ὑπ᾽. Ανικίου Φαύστου καὶ Σεβήρου Γάλλου.

CCLXIX. OLYMPIAS.

IND XIV. *Dio.* XI. *Tusco & Anullino Coss.*

Anno post Domini in cælum assumtionem CCLXVII. *his Consulibus S. Menas† Cotysij Phrygiæ salutaris mense Athyr* XV. III. *Idus Nouembres, Martyrium subijt.* † Cotyti.

IND. XV. *Dio.* XII. *Diocleti. Augusto* VI. *& Const. Cæs.* II *Coss.*

IND. I. *Dio.* XIII. *Maximiano Herculio* V. *& Maximiano Iouio Cæsare* II.

Persæ maximo bello à Constantio & Maximino Iouio Cæsaribus deuicti sunt.

Anno CCLXIX. *Domini in cælum assumti, his Consul. S. Gelasinus in Heliopolitarum vrbe Libanensiæ (pro Christo) martyrium pertulit.*

Hic († an secundarum partium?) secundus erat mimus, quem theatro jam pleno, spectante populo vniuerso, collegæ in solium capax balinei, tepente refertum aqua coniecere & Christianæ religionis mysteriis sanctoq. baptismati illusere. Ille ipse porro Gelasinus secundus mimus (per ludibrium) tinctus, cum ex labro candidatus egrederetur, non ludificando amplius nec jocabundus dixit: Christianus sum: (vidi enim in lauacro tremendum ac plenum maiestatis spectaculum) & Christianus morior. Quod populus cum in theatro Heliopolitano cerneret, furore grauissimo inflammatus ex gradibus in scenã deuolauit, comprehensumq. S. Gelasinũ theatroq. eiectum in candido, quẽ ferebat, amictu lapidibus obruit atque interfecit; atque hunc in modũ justus finem vitæ imposuit, cuius sacras corporis exuuias propinqui in vicum Mariammen, vnde erat oriundus, deportatas extra Heliopolim, sacra ibi æde positâ condidere.

† vide Horatium Epist. lib. I. ep. 18. Locus haud dubiè affectus in Græco. Ego sensum ex historia plenum reddo.

Iisdem Coss. à Maximiano Herculio Persæ prælio victi sunt.

IND. II. *Dio.* XIV. *Anicio Fausto & Seuero Gallo Coss.*

CCLXX.

CCLXX. OLYMPIAS.

IND. III. *Dio.* XV. *Diocletiano Aug.* VII. *& Maximiano Herculio Aug.* VI. *Coss.*

IND. IV. *Dio.* XV. *Constantino Cæsare* VI. *Maximiano Iouio* VI. *Coss.*

Alexandrinam sedem procurat Petrus annos XII. *qui singulari vitæ continentiæ deditus omniumq; Ecclesiarum curæ, haud obscurè addictus, nono persecutionis anno, Diocletiani* XVI. *capite multatus martyrij adorea, cum ingenti aliorum martyrũ in aliis quam plurimis ciuitatibus copia est insignitus.*

IND. V. *Dio.* XVII. *Titiano & Nepotiano Coss.*

IND. VI. *Dio.* XVIII. *Constantio Cæsare* IV. *& Maximino Iouio Cæsare* IV. *Coss.*

Hoc anno Castrensis sportula seu panis à Diocletiano præbitus est.

CCLXXI. OLYMPIAS.

IND. VII. *Dio.* XIX. *Diocletiano Aug.* VIII. *Maximiano Herculio* VII. *Coss.*

XIX. *Diocletiani Augusti anno, mense († Augusti imperat) Dystro, die* VII. ** qui est* XXV. *vt apud Romanos appellatur, Mensis Martij. ipso die Paschæ vbiq; Imperatorum edicta sunt proposita, quibus jubebantur templa à fundamentis euerti, sacrorum voluminum paginæ deleri, magistratus & honoribus perfungẽtes dignitatibus priuatos in ordinem redigi, reliquos in familiis libertate exui, ni exuerent mentem Christianam. Nec multo post aliæ ventitauere literæ, quæ imperabant, vti Ecclesiarum antistites, omnésq; vbicunq; essent locorũ, Christiani vinculis mandarentur, dein omni genere suppliciorum ad sacrificia cogerentur. quo factũ vt ab eo tempore multi exquisitis varijsq; tormentorum cruciatibus exanclatis (pro Christo) occumberent, nec pauci solidè præsidentes postea animo præ metu deficiante supplicia deficerent ac laberentur.*

† mendum

* diceretur autem hic (ita) apud Rom. Martius.

Τῷ αὐτῷ ἔτει πολλοὶ μὲν πανταχόσε καθὼς ἔφαμεν, διαθλήσαντες ἐτελειώθησαν οὐδὲν ἧττον. καὶ κατὰ τὴν Νικομηδέων πόλιν, ἐν ᾗ βασιλεὺς ἐποιεῖτο τὰς διατριβὰς τότε Δωρόθεος καὶ Γοργόνιος σὺν ἑτέροις ἅμα πλείοσι τῆς βασιλικῆς ὑπηρεσίας οὕτως ἐτελειώθησαν. καὶ χορὸς ἅμα πολὺς μαρτύρων ἀνεδείχθη. μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ Ἄνθιμος τῆς αὐτῆς Νικομηδέων ἐκκλησίας ἐπίσκοπος τὴν κεφαλὴν ἀποτμηθεὶς ἐτελειώθη, ἕτεροι δὲ πυρί. πλείονες δὲ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐξέπλοντο, οὐκ εὐτονούντων τῶν δημίων, εἰς τοσοῦτον ἀπρόβατον πλῆθος ἐξαρκεῖν. περὶ τούτου τοῦ ἀπείρου πλήθους τῶν μαρτυρησάντων Λουκιανὸς πρεσβύτερος Ἀντιοχεῦσι γράφων ἐδήλου. ἀσπάζεται ὑμᾶς χορὸς ἅπας ὁμοῦ μαρτύρων. συναγγελίζομαι δὲ ὑμᾶς, ὡς Ἄνθιμος ὁ πάπας τῷ τοῦ μαρτυρίου δρόμῳ ἐτελειώθη. καὶ τὰ μὲν κατὰ Νικομήδειαν ταῦτα, ἢ τούτων ἔτι πλείονα.

ΙΝΔ. η', δ. κ' ὑπ. Διοκλητιανοῦ αὐγούστου τὸ θ', καὶ Μαξιμιανοῦ Ἐρκουλίου τὸ η'.

Μαξιμιανὸς Ἐρκούλιος συνεβασίλευσεν Διοκλητιανῷ, καὶ ἔδωκεν ὑπατείας η'. ἐβασίλευσεν δὲ ὁ αὐτὸς Μαξιμιανὸς ἔτη ιη'. καὶ ἅμα Διοκλητιανῷ ἐποίησαν δύο, Καίσαρας δύο· Ο μὲν Διοκλητιανὸς τὸν ἴδιον Γαμβρὸν Γαλέριον Μαξιμιανὸν, εἶχεν γὰρ τὴν Διοκλητιανοῦ παῖδα Βαλερίαν εἰς γάμον.

Ο δὲ Ἐρκούλιος Μαξιμιανὸς, καὶ αὐτὸς ἐποίησεν Καίσαρα τὸν ἴδιον γαμβρόν. ὁ γὰρ Κωνστάντιος ἔγημε Θεοδώραν τὴν πρόγονον Μαξιμιανοῦ Ἐρκουλίου ἐξ ἧς ἔσχε τέκνα Δαλμάτιον, Κωνστάντιον, καὶ Ἀννιβαλιανόν. ὁ γὰρ Κωνσταντῖνος ὁ κατὰ Διοκλητιανὸν καὶ σὺν μετ' αὐτοῦ βασιλεύσας, ἐξ ἑτέρας τινὸς μίξεως ὑπῆρχεν αὐτῷ Κωνσταντίῳ παῖς ἀπὸ ἑλένης.

Ως εἴρηται οὖν, ἅμα ἐβασίλευον Διοκλητιανὸς Ῥώμης, ὁ Ἐρκούλιος Μαξιμιανὸς τῶν Κελτῶν. Ὕστερον δὲ Διοκλητιανὸς καὶ ὁ Ἐρκούλιος Μαξιμιανὸς, ἐν ζωῇ ἀποθέμενοι τὰ σκῆπτρα, τοῖς ἰδίοις Καίσαρσι δεδώκασι τὴν βασιλείαν.

Eod. anno complures vbiq;, vti diximus, nihilominus constantissimè pugnando martyres obiere, in ipsa etiam vrbe Nicomedia, vbi Imperator morabatur, ea tempestate Dorotheus & Gorgonius, cum alijs minimè paucis, ex Imperatoris familia cæde sublati sunt. Numerus præterea ingens Martyrum claruit. Nec diu post Anthimus Nicomediæ pontifex gladio vitam finiit, alij complures exusti, plures in mare sparsi, quod carnificum vires ad tantam ac tam innumeram (Martyrum) copiam conficiendam deficerent. De hac Martyrum multitudine Lucianus Antióchiæ presbyter cum ad Antiochenos scribit, mentionem facit. Saluére vos jubet chorus omnis simul martyrum. Addo etiam Anthimum Episcopum stadium martyrij decurrisse. Atq; hæc quidem Antiochiæ, & his plura contigere.

IND. VIII. *Dio.* XX. *Diocletiano Aug.* IX. *& Maximiano Herculio* VIII. *Coss.*

Maximianus Herculius Diocletiani in imperio collega cõsulatus octo gessit, octodecim annis imperij socius cũ Diocletiano rem Romanã administrauit, simúlq; geminos crearunt Cæsares: Diocletianus generum suum Galerium Maximinum, qui Diocletiani filiam Valeriam duxerat.

Herculius antem Maximianus & ipse generum suum Cæsarem designauit. Constantius enim Theodoram Maximiani Herculij priuignam vxorem acceperat, ex qua liberos suscepit Dalmatium, Constantium, & Hannibalianum. Constantinus enim, qui post Diocletianum, & Diocletiani successores imperitauit, ex alia quadam, cum qua consuerat, illi natus est, Helenæ filius.

Ergo vti dictum, simul imperitarunt, Diocletianus Romæ, Herculius Maximianus in Galliis. Diocletianus dein & Maximianus Herculius superstites positis sceptris,

λείαν. Ὁ μὲν Ἑρκούλιος Μαξιμιανὸς Κωνσταντίῳ ἔδωκεν τὴν βασιλείαν [Κελτῶν] ὁ δὲ Διοκλητιανὸς Γαλερίῳ Μαξιμιανῷ. Κλετῶν δὲ βασιλεύσας Κωνστάντιος ἐπὶ ἔτη ιγ´ ἀπέθανεν, καὶ διεδέξατο αὐτὸν ὁ παῖς αὐτοῦ Κωνσταντῖνος ὁ νόθος ἐξ Ἑλένης αὐτῷ γενόμενος. οἱ γὰρ ἀπὸ Θεοδώρας αὐτῷ τεχθέντες μικροὶ ὑπῆρχον. Γαλέριος δὲ Μαξιμιανὸς βασιλεύων Ῥώμης; δύο Καίσαρας ἐποίησεν * Μαξέντιον ἐν ἀνατολῇ· ἐν δὲ Ἰταλίᾳ Σευῆρον. Ῥωμαῖοι δὲ αὐθεντίᾳ ἔστησαν βασιλέα Μαξέντιον τὸν υἱὸν Ἑρκουλίου Μαξιμιανοῦ. Καὶ ὁ Γαλέριος Μαξιμιανὸς Σευῆρον ἀπέστειλεν τὸν Καίσαρα, ἵνα Μαξέντιον ἀνέλῃ, καὶ ἀνῃρέθη Σευῆρος ἐν πολέμῳ, καὶ βασιλεύσας ἔτη ιϛ´, Γαλέριος τελευτῶν ἐποίησεν βασιλέα Λικίνιον ἐν ἀνατολῇ. τέσσαρες οὖν βασιλεῖς ηὑρέθησαν. Κωνσταντῖνος Κελτῶν, Ῥώμης Μαξέντιος υἱὸς Ἑρκουλίου Μαξιμιανοῦ, ἀνατολῆς Λικίνιος, καὶ Μαξιμῖνος ἔτι Καῖσαρ μείνας. ἀλλὰ τὸν Μαξέντιον ἀνεῖλε Κωνσταντῖνος πολέμῳ. καὶ οὕτω μόνος τῆς δύσεως ἐβασίλευσεν. καὶ Μαξιμῖνος δὲ στρατεύσας κατὰ Λικινίου, σπονδὰς ἐποιήσατο πρὸς αὐτὸν, ὥστε τὸν Λικίνιον παραχωρῆσαι τῆς βασιλείας. καὶ οὕτω μονοκράτωρ γενόμενος Κωνσταντῖνος ἔκτισε τὸ Βυζάντιον, χρησμὸν εἰληφὼς, ὅτι ἀπόλλυσθαι μέλλει ἡ βασιλεία Ῥώμης, Χριστιανὸς ἐγένετο. Ἐβασίλευσεν δὲ ἔτη λα´, μῆνας ι´. καὶ ἔσχε παῖδας Κωνστάντιον, Κώνσταν, καὶ Κωνσταντῖνον. ἀλλὰ Κωνσταντῖνον μὲν ἀνεῖλον οἱ Κώνσταντος στρατιῶται. καὶ αὐτὸν δὲ Κώνσταν Μαγνέντιός τις τύραννος ἀνεῖλεν. Μόνος οὖν Κωνστάντιος ἐβασίλευσεν, καὶ ἐποίησε Καίσαρα τὸν Γάλλον τὸν υἱὸν Κωνσταντίου ἀδελφοῦ Δαλματίου τοῦ υἱοῦ Θεοδώρας τοῦ αὐτοῦ θείου ποιήσας αὐτὸν Καίσαρα εἰς ἀνατολήν.

lege Μαξιμῖνον.

Ῥωμαίων λδ´ ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος καὶ πιστότατος ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ὁ μέγας ὁ υἱὸς Κωνσταντίου. πρὸ η´ καλανδῶν Αὐγούστου ἔτη λα´, καὶ μῆνας ι´. ὁμοῦ ͵εωμϛ´.

ΙΝΔ. θ´, α´ ὑπ´. Κωνσταντίου Καίσαρος τὸ πέμπτον, καὶ Μαξιμιανοῦ Ἰοβίου τὸ ε´.

Ἀρξά-

imperium Cæsaribus suis (abdicati) tradidêre. Et Maximianus Herculius Galliæ regnum Constantio commisit; Diocletianus Galerio Maximiano. Constantius cum annis XIII Celtis imperitasset decessit, cui Constantinus spurius ex Helena natus successit. Nam ex Theodora suscepti adhuc teneri erant. Galerius Maximianus Romæ duos designauit Cæsares † Maxentium in Oriente; in Italia Seuerum. Sed Romani sua auctoritate Maxentium Maximiani Herculij filium Italiæ Cæsarem crearunt. Hinc Galerius Maximianus Seuerum Cæsarem misit vt Maxentiũ tolleret, sed contra, Seuerus in prælio cecidit. Galerius annis XVI. administrato imperio, Licinium Orientis Imperatorẽ obiturus dixit. Quatuor ergo simul Imperatores extitêre. Constantinus Galliarum; Maxentius Herculij Maximiani F. Romæ; Orientis Licinius; Maximinus, qui adhuc Cæsar manserat. Atqui Maxentium Constantinus bello peremit, solusq; Occidenti imperauit. Maximinus in Licinium mouit, qui pactis induciis imperio cessit. Ita Constantinus solus imperium vniuersum obtinuit. Constantinus Byzantium condidit; cumq; oraculo accepto Romanum imperium peniturũ didicisset, Christum professus est. imperauit annos XXXI. m. X filios habuit Constantium, Constantẽ, & Constantinum. Sed Constantinum Constantis exercitus interfecit, Constantẽ verò Magnentius quispiam, tyrannus sustulit. solus ergo imperio potitus Constantius Gallum patrui sui Constantij qui Dalmatij frater fuit ex Theodora filium Cæsarem Orientis creauit.

† Maximinũ lege.

XXXIV. Romanorum Imperator fuit religiosissimus & Christianissimus CONSTANTINVS M. Constantij F. VIII. Cal. Augusti, imperauit annos XXXI. menses X. A.M.

MMMMMDCCCXLVI. 1846.

IND. IX. Constantini Augusti primo. Cõstantio Cæsare V. & Maximiano Iouio V.

Ἀρξάμενος Κωνσταντῖνος τῆς βασιλείας ἀπὸ τῶν δυτικῶν μερῶν εἶχεν συμβασιλεύοντας αὐτῷ τοὺς προειρημένους, Κωνστάντιον Γαλέριον Μαξιμῖνον, καὶ Φλάβιον Οὐαλέριον, Σεβῆρον καὶ Μαξέντιον. καὶ τὸν μὲν Κωνστάντιον καὶ Σεβῆρον ἕως διετοῦς τῆς βασιλείας αὐτοῦ, τὸν δὲ Μαξέντιον ἕως ζ´ ἔτους τῆς βασιλείας αὐτοῦ τὸν δὲ Γαλέριον, Οὐαλέριον καὶ Μαξιμῖνον ἕως ἐννεαετοῦς τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

ΙΝΔ. ι´, β´ ὑπ´. Κωνσταντίου Καίσαρος τὸ ς´, καὶ Μαξιμιανοῦ Ιοβίου τὸ ς´.

Κωνστάντιος πατὴρ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως, ἐτελεύτησεν, βασιλεύσας ἔτη ιβ´, καὶ Μαξέντιος ἀνηγορεύθη.

σοβ´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ια´, γ´ ὑπ. Φλαβίου Κωνσταντίνου Αὐγούστου μόνου.

Μαξιμιανὸς Ἰόβιος ἐτελεύτησεν βασιλεύσας ἔτη ιδ´.

Οὐαλερίου Διοκλητιανοῦ τὸ ι´. Λικίννιος ἀνηγορεύθη εἰς Καρνοῦντα πρὸ γ´, εἰδῶν Νοεμβρίων.

ΙΝΔ. ιβ´, δ´ ὑπ´. *Παλινδεκάτου καὶ Μαξιμιανοῦ Γαλερίου τὸ ζ.

ΙΝΔ. ιγ´, ε´ ὑπ´. Μαξιμιανοῦ Ερκουλίου τὸ η´, καὶ Γαλερίου Μαξίμου.

Ἐφ´ ὅλης τῆς οἰκουμένης διαλάμποντες οἱ μεγαλοπρεπέστατοι τοῦ Χριστοῦ Μάρτυρες τοὺς μὲν ἁπανταχοῦ τῆς ἀνδρείας αὐτῶν ἐπόπτας εἰκότως κατεπλήξαντο τῆς σωτῆρος ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀληθῶς ἀπορρήτου δυνάμεως. ἐμφανῆ δ´ ἑαυτῶν τὰ τεκμήρια παρεστήσαντο, ὧν ἑκάστου κατ´ ὄνομα μνημονεύειν, ἄνθρωπον ἀδυνατον. τῶν δὲ κατ´ ἐπισήμους πόλεις μαρτυρησάντων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχόντων πρῶτος ἡμῖν ἐν εὐσεβῶν στήλαις τῆς Χριστοῦ βασιλείας ἀναγορευέσθω μάρτυς ὁ μικρῷ πρόσθεν μνημονευθεὶς ἐπίσκοπος τῆς Νικομηδέων πόλεως Ἄνθιμος. τῶν δὲ Ἀντιοχείας ὁ πάντα τὸν βίον ἄριστος πρεσβύτερος τῆς αὐτόθι παροικίας Λουκιανὸς ἐν τῇ Νικομηδείᾳ, καὶ αὐτὸς βασιλέως ἐπὶ παρόντος διακαμίνου, τὴν οὐράνιον τοῦ Χριστοῦ βασιλείαν λόγῳ πρότερον δι´ ἀπολογίας, εἶτα καὶ δι´ ἔργων ἀνακηρύξας κήρυττει τῶν δὲ ἐπὶ Φοινίκης τυραννων, ἐπίσκοπος τύρου Ζηνόβιος πρεσβύτερος τῆς κατὰ Σιδῶνα ἐκκλησίας. Σιλβανὸς Αἰμίσης ἐπίσκοπος. μετὰ πολλοῦ χοροῦ μαρτύρων ὑπεργήρως.

ποτε-

Constantinus imperium ab Occidente auspicatus collegas habuit, vti dictum, Constantium, Galerium, Maximinum, & Flauium, Valerium, Seuerum, atq; Maxentium. Et Constantium quidem atq; Seuerum ad biennium; Maxentium septennium: Galerium, Valerium, & Maximinum ad nonum vsq; annum imperij sui habuit collegas.

IND X. *Con.* II. *Constantio Cæsare* VI. *& Maximiano Iouio* VI. *Coss.*

Constantius Constantini M. Imperatoris pater cum annos XII. *imperasset, vita cessit, & Maxentius est Cæsar renunciatus.*

CCLXXII. OLYMPIAS.

IND. XI. *Con.* III. *Flauio Constantino Augusto solo Consule.*

Maximianus Iouius post quartum decimum annum imperij viuendi finem fecit.

Licinius Carnunte Imperator renunciatus est III. *Idus Nouemb.*

IND. XII. *Con.* IV. † *Palindecato & Maximiano Galerio* VII. *Coss.* † aut Valerio Diocletiano x.

IND. XIII. *Maximiano Herculio* VIII. *& Galerio Maximo.*

Martyres Christi toto terrarum orbe summa cum maiestate effulgentes, suos vbiq; gentium spectatores inexplicabili sanè Iesu Christi salutis nostræ auctoris vi potentiáq; percule-re, qui illustria de se (fortitudinis) documenta præbuerant, per quorum nomina singulorum ire, mortalium nemo possit. Sed in nobilioribus vrbibus ex pontificum sacrorum cætu primus inter columina imperij Christiani Martyr paullo ante laudatus, prædicetur ANTHIMVS Nicomediensis Episcopus; Ex Antiochena Ecclesia Lucianus presbyter optimi semper exempli, qui præsente Imperatore flammis exustus, prius quidē scriptis, postea vero factis regnū Christi cæleste prædicauit; In Phœnice Tyrannio pontifex, Tyri Episcopus. Sidone Zenobius presbyter; Æmesæ Siluanus antistes, natu grādis q quadraginta

annis

τεσσαράκοντα ἔτη γεγονὼς ἐπίσκοπος βορᾶ θηρίων γενόμενος. τῶν δὲ ἐπὶ Παλαιστίνης Σιλβανὸς ἐπίσκοπος Γάζης σὺν ἑτέροις τὸν ἀριθμὸν μ΄, τὴν κεφαλὴν ἀποτμηθείς. Αἰγύπτιοι δὲ Πηλεὺς καὶ Νεῖλος ἐπίσκοποι μεθ' ἑτέρων διὰ πυρὸς τελειωθέντες.

ΙΝΔ. ιδ΄, ς΄ ὑπατ. Κωνσταντίνου Αὐγούστου τὸ β΄, καὶ Λικινίου.

Κωνσταντίνου βασιλέως εὐσεβοῦς τε, καὶ τὰ πάντα σωφρονεστάτου παιδὸς Κωνσταντίου, πρὸς τὸν παμβασιλέως θεοῦ, καὶ τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ υἱοῦ, κυρίου δὲ ἡμῶν Ιησοῦ Χριστοῦ τὴν πεποίθησιν ἐσχηκότος, καὶ κινήσαντος κατὰ τῶν δυσσεβεστάτων τυράννων Μαξιμίνου Γαλερίου καὶ Μαξεντίου ὤφθη αὐτῷ κατ' αὐτῶν ἀπερχομένῳ πολεμῆσαι φωτοειδῶς ἐν τῷ οὐρανῷ, τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, μέσον καὶ ὑποκάτω διὰ φωτοειδῶν γραμμάτων ταῦτα ΕΝ ΤΟΥΤΩΙ ΝΙΚΑ. καὶ φανερώτατα πίπτει μὲν ἐπὶ Ρώμης Μαξέντιος πνιγεὶς εἰς τὸν Τίβεριν ποταμὸν, εἰς τὴν γέφυραν μουλυβίου, βασιλεύσας ἔτη ς΄, Γαλέριος δὲ Μαξιμῖνος ἡττηθεὶς ὑπὸ Λικινίου ἐν Κιλικίᾳ φυγὰς ὤλετο, βασιλεύσας ἔτη θ΄, πλὴν στρατὸν ἑαυτοῦ ἀναλώσας, οἷα τύραννός τις ὢν καὶ ἀγεννής.

σογ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιε΄, ζ΄ ὑπατ. Κωνσταντίου Αὐγούστου τὸ γ΄, καὶ Λικινίου τὸ β΄.

Κωνσταντῖνος Νικητὴς, σεβαστὸς, αὔγουστος, πρῶτος τῶν ἐπὶ Ρώμης κατατυραννουμένων Χριστιανῶν, κηδόμενος σωτηρίας, λαβὼν θεὸν τὸν ἐπουράνιον σύμμαχον δι' εὐχῶν ἐπικαλεσάμενος προέστη πανστρατιᾷ Ρωμαίων τὰ τῆς ἐκ προγόνων ἐλευθερίας προμνώμενος. οἱ δὲ καὶ μετὰ πάσης χαρᾶς καὶ θυμηδίας ἅμα κομιδῇ νηπίοις καὶ γυναιξὶ τοῦτο ἀπὸ τῆς συγκλήτου βουλῆς, καὶ τῶν ἄλλων διασημοτάτων σὺν παντὶ δήμῳ Ρωμαίων φαιδροῖς ὄμμασιν, αὐταῖς ψυχαῖς οἷα λυτρωτὴν, σωτῆρα καὶ εὐεργέτην, μετ' εὐφημιῶν καὶ πλείστης χαρᾶς αὐτὸν ὑπεδέξαντο. Ὁ δὲ ὥσπερ ἔμφυτον τὴν εἰς θεὸν εὐσέβειαν κεκτημένος, μηδὲ ἐπαιρόμενος ὑπὸ τῶν ἐπαίνων, οἷα μετὰ τῆς ἐκ θεοῦ συναισθόμενος βοηθείας, αὐτίκα τοῦ σωτηρίου πάθους τρόπαιον ὑπὸ χεῖρα ἰδίας εἰκόνος ἀνατεθῆναι προστάττει τὸ σωτήριον σημεῖον ἐν τῇ

θυμηδίας.

ἐν τῇ

annis pontificatum administrarat, cum alia ingenti Martyrum corona feris in prædam obiectus est. In Palæstina Siluanus Gazæ præsul cum aliis quadraginta gladio ceruicem amisit. In Ægypto Peleus & Nilus Episcopi igne hausti sunt.

IND. XIV. Conſ. VI. Constantino Aug. II. & Licinio Coß.

Constantinus Imperator, pius, cæteráque omnia moderatissimus Constantij filius, à supremo omnium Imperatore Deo, Deique nato vnico, Domino nostro Iesu Christo fidem edoctus, tyrannorum, vt qui maximè impiorum, Maximini Galerij & Maxentij victor, cum in eos exercitum duceret, è cælo signum Crucis illustre spectauit, in quo radiantibus ab imo ad medium literis (legebatur) IN HOC VINCE. Cadit ergo apertissimè Maxentius, Romæ haustus Tiberi flumine, ad pontem Muluium, cum annos sex regnasset. Galerius Maximinus à Licinio fusus in Cilicia cum ingenti exercitu, vti tyrannus profugus & inglorius cum nouennium imperasset, deletus est.

CCLXXIII. OLYMPIAS.

IND. XV. Conſt. VII. Constantino Aug. III. & Licinio II. Coß.

Constantinus victor, (Imperator) Augustus, primus suscepta pro Christianis à tyrannis oppressis cura salutis, implorato per preces cælesti auxilio, cum vniuersis copiis Romanis procedit, haud immemor acceptæ à maioribus Romanæ libertatis, quem & ipsi Romani cum ingenti gaudio & gratulatione, vna cum ipsis prope infantibus & fœminis Senatorum quoque & aliorum clarissimi cum vniuerso populo læto vultu animisque ipsis quasi liberatorem, salutisque auctorem, & patronum cum faustis acclamationibus omnibus lætitiis incedentes accepere. Sed ille quasi insitam à Deo pietatem possideret, laudibus minimè inflatus perinde ac si sentiret cælestem opem sibi præsentem, exemplo Christi patientis salutare tropæum manu dextra sua ipsius effigie

ἐν τῇ δεξιᾷ κατέχοντα ἐν τόπῳ μάλιστα τῶν ἐπὶ Ῥώμης δεδημοσιευμένων ἐπιγραφὴν ἐν αὐτῇ ἐντάξαι ῥήμασιν αὐτοῖς τῇ Ῥωμαίων ἐγκελεύεται φωνῇ. τούτῳ τῷ σωτηριώδει σημείῳ ἀληθεῖ ἐλέγχῳ τῆς * ἀναρχίας τὴν πόλιν ὑμῶν ἀπὸ ζυγοῦ δουλείας τοῦ τυράννου Μαξεντίου διασωθεῖσαν ἠλευθέρωσα. ἔτι μὴν καὶ τὴν σύγκλητον, καὶ τὸν δῆμον Ῥωμαίων τῇ ἀρχαίᾳ ἐπιφανείᾳ καὶ λαμπρότητι ἐλευθερώσας ἀποκατέστησεν.

* ἀνομίας, ἴσως, ἢ ἀνορχίας.

Γαλέριος Μαξιμιανὸς νόσῳ χαλεπωτάτῃ ληφθεὶς ἐπ' ἀνατολῆς διάγων, καὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ διαρρέοντος, σκώληκάς τε ἐκβράσαντος ὑπὸ μυρίων ἀνδρῶν περιοδευόμενος καὶ μηθ' ὅλως ὠφεληθεὶς, νόμους ἐξέπεμψεν ἀνεθῆναι μὲν μὴ μόνον Χριστιανοὺς, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐκκλησίας οἰκοδομεῖν.

ΙΝΔΙΚΤΙΩΝΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΝΩΝ ΕΝΤΕΥΘΕΝ ΑΡΧΗ.

ΙΝΔ. α', η', ὑπ'. Κωνσταντίνου Αὐγούστου τὸ δ', καὶ Λικινίου τὸ γ'.

Τῆς ἐν τῷ Βυζαντίῳ ἐκκλησίας ἡγεῖται πρῶτος Μητροφάνης ἔτη ι'.

ΙΝΔ. β', θ' ὑπ'. Βολουσιανοῦ καὶ Ἀνιανοῦ.

ΙΝΔ. γ', ι' ὑπ'. Κωνσταντίνου Αὐγούστου τὸ ε', καὶ Λικινίου τὸ δ'.

σοδ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. δ', ια' ὑπ'. Σαβίνου καὶ Ῥουφίνου.

Κωνσταντῖνος ὁ Αὔγουστος τὸν ἴδιον υἱὸν Κωνσταντῖνον ἀνηγόρευσε Καίσαρα.

Γαλέριος δὲ Μαξιμιανὸς τούτοις τοῖς ὑπάτοις ὕδρωπι δεινῷ παθεὶς ἐν Σαλώναις ἀπέθανεν.

ΙΝΔ. ε', ιβ' ὑπ'. Γαλλικανοῦ καὶ Συμμάχου.

Κωνσταντῖνος Αὔγουστος Κώνσταντα Κωνστάντιον καὶ Κρίσπον σὺν ἑαυτοῦ υἱοὺς Καίσαρας ἀνηγόρευσε Καλανδαῖς Μαρτίαις.

ΙΝΔ. ϛ', ιγ' ὑπ'. Λικινίου τοῦ ε', καὶ Κρίσπου Καίσαρος.

gestatum signum salutis imponi jubet in vrbe loco maximè celebri & publico, & statuam latina lingua inscribi imperat:

HOC SALVTARI SIGNO (VICTÆ) PERFIDIÆ ARGVMENTO, VRBEM E SERVITVTE MAXENTII TYRANNI VINDICATAM IN LIBERTATEM ASSERVI.

Quin & Senatum & P. R. in pristinum splendorem & dignitatem restituit.

Galerius Maximianus morbo grauissimo correptus in Oriente, cum corpus profluuio laboraret & verminaret, & ab innumeris lustraretur medicis circumforaneis, neq; tamē quicquam inde leuamenti caperet, edixit publicè Christianos non solum dimittendos, sed templa eisdem excitanda.

INDICTIONVM CONSTANTINIARVM hinc sumitur initium.

Indict. Iulianæ finitæ 24. Cyclis, annis 360. tolle tres cyclos ante Christum N. relinquentur 312. anni.

IND. I. *Const.* VIII. *Constantino Augusto* IV. & *Licinio* III. *Coss.*

Byzantij præest Ecclesiæ († pontifex) primus Metrophanes annos X.

† Metrophanes primus Const. Episcop. seu Patriarcha.

IND. II. *Const.* IX *Volusiano & Aniano Coss.*

IND. III. *Const.* X *Constantino Augusto* V. *Licinio* IV *Coss.*

CCLXXIV. OLYMPIAS.

IND. IV. *Const.* XI. *Sabino & Rufino Coss.*

Constantinus Augustus Constantinum filium suum Cæsarem designauit.

Galerius Maximianus his Consulibus aqua intercute grauiter laborans Salonis decessit.

IND. V. *Const.* XII. *Gallicano & Symmacho Coss.*

Constantinus Augustus Constantem, Constantium, & Crispum filios suos Cæsares declarauit ipsis Calendis Martijs.

IND. VI. *Const.* XIII. *Licinio* V. & *Crispo Cæsare Coss.*

ΙΝΔ. ζ, ιδʹ ὑπ. Κωνσταντίνου Αὐγούστου τὸ ϛʹ, καὶ Λικινίου τὸ εʹ.

Φωτὸς οὐρανίου κατὰ τὴν οἰκουμένην ἅπασιν ταῖς τοῦ σωτῆρος Χριστοῦ καταυγάσαντος ἐκκλησίαις εἰς πάντα τόπον τῶν πρὸς τῶν τυράννων
ἠρειπωμένων ἐρηπωμένων οἴκων, ἐκ βάθρων εἰς ὕψος ἄπειρον πλεσθέντων οὐ μόνον ἐγκαίνια ἐγένοντο, ἀλλὰ καὶ βασιλεῖς συνεχέσι τῆς ὑπὲρ Χριστιανῶν νομοθεσίαις ἐχρήσαντο.

σοεʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ηʹ, ιεʹ, ὑπ. Κωνσταντίνου Αὐγούστου τὸ ζʹ, καὶ Κωνσταντίου Καίσαρος.

ΙΝΔ. θʹ, ιϛʹ ὑπ. Κρίσπου τὸ βʹ, καὶ Κωνσταντίνου τὸ βʹ.

ΙΝΔ. ιʹ, ιζʹ ὑπ. Προβιανοῦ καὶ Ἰουλιανοῦ.

ΙΝΔ. ιαʹ, ιηʹ ὑπ. Σεβήρου καὶ Ρουφίνου.

Τῆς ἐν Βυζαντίῳ ἐκκλησίας ἡγεῖται δεύτερος Ἀλέξανδρος ἔτη ζʹ.

σοϛʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιβʹ, ιθʹ ὑπ. Κρίσπου τὸ γʹ, καὶ Κωνσταντίνου τὸ γʹ.

Προλαβὼν ὁ τῶν οἰκείων ψυχῶν ποιητής, καὶ φειδωλὸς σωτὴρ τοῖς πᾶσιν ἐλλάμψας Κωνσταντῖνον ἅμα παιδὶ Κρίσπῳ, παρασκευάζει κυκλωθῆναι ἅπερ κατεῖχεν μέρη Λικίνιος. γνωσθεὶς πανταχόθεν τοῦτον ἀπηνέγκατο τέλος σφαγείς, οἷόνπερ αὐτὸς εἶδε καὶ ἤκουσεν συμβαῖν τοῖς πρὸ αὐτοῦ, μικρὸν τυραννήσας.

ΙΝΔ. ιγʹ, κʹ, ὑπ. Παυλίνου καὶ Ἰουλιανοῦ.

Ἔτους σκεʹ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου, καὶ κʹ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Εὐσεβοῦς, ὁ αὐτὸς ἀοίδιμος βασιλεὺς εἰς ἄκρον τὴν εὐσέβειαν θεόθεν ἐμπιστευθείς, κατὰ τὸ παρὸν ἔτος τῆς αὐτοῦ βασι-
Ἰουνίῳ. λείας μηνὶ δεσίῳ ιθʹ. τιηʹ ἁγίων πατέρων σύνοδον ἐν Νικαίᾳ γενέσθαι παρεσκεύασεν, καὶ τὸ τῆς ἀμωμήτου πίστεως ἐκτεθῆναι σύμβολον. διὸ καὶ νικητὴν αὐτὸν κατὰ πάντων ἐποίησεν ὁ δεσπότης τῶν ὅλων θεὸς ταῖς εὐχαῖς τῶν συνελθόντων ἐν τῇ αὐτῇ συνόδῳ ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων. Ἄρειος γὰρ παρατραπεὶς τὸν νοῦν τὴν ἄρρητον, καὶ ἀδιαίρετον τοῦ πατρὸς καὶ υἱοῦ θεότητος ἑνότητα διιστᾶν, καὶ διακρίνειν ὁ κατάρατος οὐκ ἔφριξεν.

Και-

IND.VII.*Conſt*.XIV.*Conſtantino Auguſto* VI *& Licinio Coſſ.*

Cœleſti Chriſti ſeruatoris lumine per orbẽ vniuerſum in omnes Eccleſias dilatò, & templorũ per tyrannos (antea) deiectorum vbiq; à fundamentis in immenſam altitudinem elatorum non ſolum encænia celebrata ſunt, ſed & Imperatores etiam pro Chriſtianis edicta perpetua promulgarunt.

CCLXXV. OLYMPIAS.

IND.VIII.*Conſt*.XV.*Conſtantino Aug*. VII. *& Conſtantio Cæſare Coſſ.*

IND.IX.*Conſt*.XVI.*Criſpo* II. *& Conſtantino* II.

IND.X.*Conſt*.XVII.*Probiano & Iuliano Coſſ.*

IND.XI.*Conſt*.XVIII.*Seuero & Rufino Coſſ.*

Præfecturam Eccleſiæ Byzantinæ ſecundus ſuſcepit antiſtes Alexander, cui præfuit annos VII.

CCLXXVI. OLYMPIAS.

IND.XII.*Conſt*.XIX.*Criſpo* III. *& Conſtantino* III. *Coſſ.*

Cum animarum ſuarum conditor & ſolicitus ſeruator Deus, Conſtantinum cum filio Criſpo vbiq; illuſtraſſet, occupare etiam, quos Licinius habebat fines parat. Qui vndiq; circumuentus tali vitam exitu mactatus concluſit, qualem viderat audieratq; alijs ante ſe tyrannis eueniſſe.

IND.XIII.*Conſt*.XX.*Paulino & Iuliano Coſſ.*

Anno CCXCV *Chriſti in cœlum aſſumtis* XX. *imperij Conſtantini pij, idem laudatiſſimus Imperator, à Deo ad ſummam pietatem prouectus, hoc præſenti imperij anno menſe Deſio* XIX. *Iunij Nicænam Synodum* CCCXVIII *patrum celebrari, inculpatæq; fidei ſymbolum edi curauit. Vnde & vniuerſi Dominus eum precibus ſanctorum beatorumq; Patrum in Synodo collectorum, victorem omniũ hoſtium effecit. Execratus enim Arius peruerſa planè mente inexplicabilẽ & indiuulſam Patris & Filij diuinitatis vnitatem diuidere & ſeperare non formidauit.* Deſius menſis Iunius. Concilium Nicænum.

 Con-

Κωνσταντῖνος ὁ εὐσεβέστατος Κώνσταντα τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν Καίσαρα ὄντα ἀνηγόρευσεν Αὔγουστον πρὸ ϛ' ἰδῶν Νοεμβρίων, καὶ εἰκοσαετηρίδα τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἦξεν, καὶ ἔδωκεν ἐν τῇ ὥρᾳ βικεννάλια πανυφαιδρῶς καὶ φιλοτίμως; καὶ τῶν τεχνητῶν καὶ ζωπλεστῶν τὰ ἐπιτάγματα παρεῖλεν τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς αὐτῆς εἰκοσαετηρίδος, καὶ ταῖς καθόλου Ἐκκλησίαις πολλὰ ἐδωρήσατο.

Κωνσταντῖνος νικητὴς αὔγουστος τὸν τῶν Ἀδριανοπολιτῶν πόλεμον θραύσας πρὸ ε' καλανδῶν Ἰουλίων, καὶ τὸν Καρχηδονίων πόλεμον * κλήσας πρὸ ιδ' καλανδῶν Ὀκτωβρίων.

locus mendosus. an νικήσας

Κρίσπον τὸν ἴδιον υἱὸν καίσαρα ὄντα, καὶ διαβληθέντα αὐτῷ ἀνεῖλεν.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Κωνσταντῖνος Μοναρχήσας βασιλεὺς τῆς Ρωμαίων ἀρχῆς πάσης πάντα τὰ εἴδωλα πανταχοῦ κατέστρεψεν, καὶ πάντα αὐτῶν ἀφείλετο τὰ χρήματα καὶ τὰ κτήματα, καὶ πάσας τὰς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ἐτίμησεν, καὶ πάντας τοὺς Χριστιανούς. κατ' αὐτὸν δὲ τὸν καιρὸν κατὰ τῶν πολεμίων τῆς τῶν Χριστιανῶν πίστεως στρατεύσας, ὑπηγάγετο τῇ εὐχῇ τὴν νίκην. διὸ καὶ κυριακὰ πρὸς ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν κατὰ τόπους εἰς τιμὴν τοῦ ἐπὶ πάντων σωτῆρος χριστοῦ θεοῦ ἡμῶν πεποίηκεν.

ΕΙΣΙΝ ΤΑ ΑΠΟ ΚΤΙΣΕΩΣ ΚΟΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΗΝ ΕΙΚΟσαετηρίδα Κωνσταντίνου Αὐγούστου ἔτη οὕτως

Ἀπὸ γενέσεως Ἀδὰμ ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ ͵βσξβ'.

Ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐπὶ Ἀβραάμ ͵αο'.

Ἀπὸ γεννήσεως Ἀβραὰμ ἕως π' ἔτους Μωυσέως φε'.

Ἀπὸ π' ἔτους Μωυσέως ἤγουν τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἕως γ' ἔτους τοῦ Λαβδὼν, ἐν ᾧ τὸ Ἴλιον ἥλω υδ'.

Ἀπὸ δ' ἔτους τοῦ Λαβδὼν ἐπὶ τὸ β' ἔτος Σολομῶνος καθ' ὃ ἤρξατο ἡ πρώτη κατασκευὴ τοῦ ἱεροῦ σκϛ'.

Ἀπὸ ἔτους β' Σολομῶνος ἕως ν' ἔτους τοῦ Ὀζίου ἤγουν τὴν πρώτην ὀλυμπιάδα σξδ'.

Ἀπὸ ἀρχῆς τῆς πρώτης ὀλυμπιάδος, ἕως ϛ' ἔτους Δαρείου

Constantinus religiosissimus (Imperator) Constantem filium suum Cæsarem, V. Idus Nouembris Augustum declarauit, & vicesimum imperij annum egit, eodemq; tempore cum summa hilaritate & magnificentia VICENNALIA *celebrauit. Eod. anno vicesimo imperij, artificum & publicorum officiorum munia * sustulit. Ecclesiis multa vbiq; dona obtulit.*

* (à Clericis opinor.) an tributa?

Constantinus, victor, Augustus bellum Adrianopolitanum V *Cal. Iulias perpetrauit. Carthaginiense* XIV. *Calendas Octobres † cœpit*

† locus mendosus.

Crispum Cæsarem filium suum (à Fausta) calumniis appetitum occidit.

Eodem anno Constantinus Imperator totius imperij Romani solus, omnia vbiq; idola deiecit, & pecunias omnes, omnesq; opes illis detractas, ad Ecclesias Christi ornandas & Christianos transtulit. Eod. tempore expeditione in hostes Christianorum suscepta precibus (illorum) victoriam reportauit. Quapropter & templa siue Dominica ad paganorum conuersionem passim, & Christi Dei seruatoris nostri cultum excitauit.

AB ORBE CONDITO vsq; ad vigesimum Constantini Augusti annum tempora ita digeruntur.

Ab O. C. vsq; ad diluuium numerantur anni MMCCLXII.

A diluuio ad Abrahamum MLXX.

A natali Abrahami vsq; ad LXXX. *annum Moysi* DV.

Ab LXXX. *anno Moysi siue ab exitu Israëlitarum vsque ad* III. *annum Labdonis, quo anno capta est Troia, anni* CCCCIV.

A IV *anno Labdonis vsq; ad secundum annum Solomonis, quo prima cœpit templi ædificatio* CCXXVI.

A III. *anno Solomonis vsq; ad* L. *Oziæ, siue vsq; ad primam* Olym-

ρέιυ τῦ Τσάασυ, καθ' ὁ συνεπλέσθη ἡ διευτέρα τῦ ἱερῦ οἰκοδομῆ σμη'.

Ἀπὸ ζ' ἔτους καὶ αὐτῦ τῦ λεχθέντος Δαρείου ἕως ιε', Τιβερίου ἤγουν τῦ σωτηρίου βαπτίσματος φνζ'.

Ἀπὸ ις' ἔτους Τιβερίου, ἤγουν β' ἔτους, καὶ αὐτῦ σο' ὀλυμπιάδος ἕως τῆς εἰκοστῆς ἐτηρίδος Κωνσταντίνου τῦ μεγάλου βασιλέως, καὶ β' ἔτους σος' ὀλυμπιάδος σῃζ'.

Ἀπὸ γενεσέως ὁμοῦ κόσμου ἕως τῆς κ' ἐτηρίδος Κωνσταντίνου

Scal. κγ' mē dosè 5833. iustè. ἔτη ͵εωλγ'.

ΙΝΔ. ιδ', κα' ὑπ. Κωνσταντίνου Αὐγούστου τὸ θ', καὶ Κωνσταντίου Καίσαρος τὸ δ'.

ΙΝΔ ιε', κβ', ὑπ' Κωνσταντίου Καίσαρος τὸ ε', καὶ Μαξίμου.

Δρέπανον ἐπικτίσας ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἐν Βιθυνίᾳ εἰς τιμὴν τῦ ἁγίου μάρτυρος Λουκιανοῦ ὁμώνυμον τῇ μητρὶ αὐτῦ Ἑλενούπολιν κέκληκεν, δωρησάμενος ἄχρι τοῦ νῦν, ἕως φανερᾶς περιοχῆς περὶ τῆς πόλεως εἰς τιμὴν τῦ ἁγίου μάρτυρος Λουκιανοῦ ἀτέλειαν.

σοζ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. α', κγ' ὑπ'. Ιανουαρίου καὶ Ιούστου Κωνσταντῖνος ὁ εὐσεβὴς τὸν Δανούβιον πλειστάκις ἐπέρασεν, καὶ γέφυραν αὐτῷ λιθίνην ἐποίησεν.

Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων Κωνσταντῖνος ὁ ἀοίδιμος βασιλεὺς ἀπὸ Ῥώμης ἐλθὼν καὶ διάγων ἐν Νικομηδείᾳ μητροπόλει τῆς Βιθυνίας ποιήσας πρόκεσσα ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν τῷ Βυζαντίῳ ἀνενέωσε τὸ πρῶτον τεῖχος τῆς Βύζου πόλεως, ποιήσας καὶ προσθήκας οὐκ ὀλίγας τῷ αὐτῷ τείχει, καὶ συνῆψεν τῷ παλαιῷ τείχει τῆς πόλεως. καὶ ἐκάλεσεν αὐτὴν Κωνσταντινούπολιν. ἀναπληρώσας καὶ τὸ ἱππικὸν κοσμήσας αὐτὸ χαλκουργήμασι. καὶ πάσῃ ἀρετῇ ποιήσας ἐν αὐτῷ κάθισμα θεωρίου βασιλικοῦ, καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἐν Ῥώμῃ ὄντος. καὶ παλάτιον μέγα ποιήσας πλησίον τοῦ αὐτοῦ ἱππικοῦ τὴν ἄνοδον ἀπὸ τοῦ παλατίου εἰς τὸ κάθισμα τοῦ ἱππικοῦ διὰ τοῦ λεγομένου κοχλίου, κτίσας καὶ φόρον μέγαν. καὶ εὐπρεπῆ πάνυ, καὶ ἔστησεν ἐν μέσῳ κίονα πορφυροῦν

Olympiadem usq; ad VI *Darij Hystaspis quo anno perfecta secunda templi Hierosolymitani fabrica* CCXLVIII.

A VII *anno Darij eiusdem usq; ad* XV. *Tiberij siue usq; salutare baptisma Domini* DI VII.

A XVI *anno Tiberij siue secundo anno ducentesimæ septuagesimæ Olympiadis, usq; ad vigesimum annum imperij Constantini Magni Imperatoris & secundum annum* CCLXXVI. *olympiadis, anni* CCXCVII.

A condito ergo mundo usq; ad vigesimum Constantini M. annũ, numerantur simul anni MMMMMDCCCXXXIII *iustè.*

IND XIV *Const.* XXI. *Constantino Aug.* IX. *& Constantio Cæsare* IV *Coss.*

IND. XV *Const.* XXII. *Cõstantio Cæsare* V. *& Maximo Coss.*

Constantinus instaurata † Drepani urbe in Bithynia ad cultum S. Luciani Martyris illam à matre sua Helenopolim nuncupauit, donata ciuitati in Martyris honorem, quousq; patet ante urbem prospectus, immunitate vectigalium ad hodiernum usq; diem. †Constantini patria.

CCLXXVII. OLYMPIAS.

IND. I. *Const.* XXIII. *Ianuario & Iusto Coss.*

Constantinus pius Imperator Danubium sæpe traiecit, & pontem illi saxeum imposuit.

His Consulibus Constantinus laudatissimus Imperator, Roma profectus & Nicomediæ Bithiniæ metropoli moratus, sæpeq; Byzantium profectus primum Byzantij murum instaurauit, magnamq; partem ad veterem murum adiecit, nouumq; cũ eo coniunxit. urbemq; ipsam Constantinopolim dixit. Circum, nouis ex ære statuis exornauit, õniq; arte tribunal, ubi Imperator spectacula faceret, ad Romani theatri formam perfecit. Regiam porro proximè Circum condidit, ex qua ab palatio in Circi tribunal per Cochleam ascenderet. Magnũ quoq; & splendidissimum forum fecit, columnamque porphyreticam ex Thebano vide Zonoram.

Pppp saxo

φυροῦν μέγαν λίθου θηβαίου ἀξιοθαύμαστον καὶ ὑπεράνω τοῦ αὐτοῦ κίονος ἔστησεν ἑαυτοῦ ἀνδριάντα μέγαν ἔχοντα ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἀκτῖνας, ὅπερ χαλκούργημα ἤγαγεν ἀπὸ τῆς Φρυγίας. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἀφελὼν κρυπτῶς ἀπὸ Ῥώμης τὸ λεγόμενον παλλάδιον ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ κτισθέντι φόρῳ ὑποκάτω τοῦ κίονος τῆς στήλης αὐτοῦ ὥς τινες λέγουσι τῶν Βυζαντίων ἐκ διαδοχῆς ἀκούσαντες. τὴν δὲ τύχην τῆς πόλεως τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀνανεωθείσης ποιήσας θυσίαν ἀναίμακτον ἐκάλεσεν Ἀνθοῦσαν.

Ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἔκτισε καὶ δύο ἐμβόλους ἀπὸ τῆς εἰσόδου τοῦ παλατίου ἕως τοῦ φόρου εὐπρεπεῖς, κοσμήσας ἀνδριᾶσι καὶ μαρμάροις, καλέσας τὸν τόπον τῶν ἐμβόλων ῥηγίαν (κτίσας ἐγγὺς καὶ βασιλικὴν ἔχουσαν κόγχην, καὶ ἔξω μεγάλους κίονας στήσας, καὶ ἀνδριάντας) ἥνπερ ἐκάλεσεν σενάτον, καλέσας τὸν τόπον αὐγουσταῖον. καθότι καὶ στήλην ἣν στήσας κατέναντι τῆς ἰδίας αὐτοῦ μητρὸς Ἑλένης Αὐγούστης δεσποίνης ἐν πορφυρῷ κίονι.

Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ δημόσιον τὸ λεγόμενον Ζεύξιππον ἀνεπλήρωσεν κοσμήσας κίοσι καὶ μαρμάροις ποικίλοις καὶ χαλκουργήμασιν.

ΙΝΔ. ϛ, κδ' ὑπ'. Κωνσταντίνου αὐγούστου τὸ δέκατον καὶ Κωνσταντίου Καίσαρος τὸ ε'.

ΙΝΔ γ', κε' ὑπ'. Γαλλικανοῦ καὶ Συμμάχου.

Ἔτους τα' τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου, καὶ κε', τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας, Κωνσταντῖνος ὁ εὐσεβέστατος πατὴρ Κωνσταντίνου νέου Αὐγούστου καὶ Κωνσταντίου καὶ Κώνσταντος καισάρων, πόλιν μεγίστην, λαμπρὰν, καὶ εὐδαίμονα κτίσας, συγκλήτῳ τε τιμήσας, Κωνσταντινούπολιν κέκληκε πρὸ πέντε ἰδῶν Μαΐων ἡμέρα δευτέρα τῆς ἑβδομάδος ἰνδικτιῶνος τρίτης τὸ πρότερον καλουμένην Βυζάντιον, Ῥώμην αὐτὴν δευτέραν χρηματίζειν ἀναγορεύσας ἐπιτελέσας ἱππικὸν ἀγῶνα.

Πρῶτος φορέσας [πρώτοις] διάδημα διὰ μαργαριτῶν, καὶ ἑτέρων τιμίων λίθων. καὶ ἐποίησεν ἑορτὴν μεγάλην κελεύσας διὰ θείου αὐτοῦ τύπου τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐπιτελεῖσθαι τὸ γενέθλιον τῆς πόλεως αὐτοῦ καὶ ἀνοίγην ιά τοῦ αὐτοῦ ἀρτεμισίου μηνὸς τὸ δημόσιον λουτρὸν Ζεύξιππον πλησίον ὄντα τοῦ ἱππικοῦ καὶ τῆς ῥηγίας τοῦ παλατίου.

Μαΐῳ. *ὅν

ποιή-

saxo sanè visendam in medio foro posuit, imposuitq; illi suam ipsius prægrandem statuam capite radiato, quam ex ære statuam è † Phrygia adduxit. Idem Imperator Constantinus ablatum clam ex vrbe palladium, quod dicitur, posuit in suo (nuper) condito foro, infra columnam statuæ suæ, vt nonnulli Byzantini referunt, qui ex traditione id acceperunt. Fortunam verò vrbis à se instauratæ, incruenta victima litata, appellauit Anthusam.

† Apollinis legatur Gylilius & Pancirola in topographiâ Bizantij. Reg. 6.

Idem Imperator geminas condidit porticus ab ingressu palatij vsq; ad forum, sanè sumtuosas statuis & marmore exornatas, quem locum appellauit regiam (propter quam, excitauit basilicam testudine seu cōchâtectum, extra quam, ingentes statuit columnas & statuas) quam nuncupauit Senatum; locum ipsum Augustæum. vti & statuam quam è regione matri suæ Helenæ Augustæ Imperatrici in prophyretica cōsecauit columna.

Reg. 4. Gylilius & Pancirola in Notitia imperij.

Ædificauit quoq; balneum quod Zeuxippum dixit omnis generis statuarū ærearum, columnarū & marmorū exornatū.

Δημόσιον etiā carcerem valet & ærarium.

IND. II. Const. XXIV. Constantino Augusto X. Constantio Cæsare V. Coss.

IND. III Const. XXV Gallicano & Symmacho Coss.

Anno CCCI. post assumtum in cælum Dominum XXV. imperij ipsius anno Constantinus religiosissimus Constantini iunioris Augusti & Constantij atq; Constantis Cæsarum pater, vrbem maximam illustrem & felicem condidit, senatu illustrauit, & Constantinopolin nuncupauit V. Idus Maias die lunæ, Indictione III. cum prius Byzantium vocaretur, nunc nouam Romam vocari præcepit, atq; certamen equestre celebrauit.

Gestauit primus diadema gemmis & nobilibus lapidibus illuminatum, festumq; diem celeberrimum instituit. Ead. luce cū sacra effigie sua præcepit & natalem vrbis peragi, Zeuxippum quoq; balneum publicum Circo proximum & regiæ domui, XI. Maij aperiri.

vestibulo regiæ.

Ποιήσας ἑαυτῷ ἀνδριάντα σήλην ἀπὸ ξοάνου κεχρυσωμένην βαστάζουσαν ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ τὴν τύχην τῆς αὐτῆς πόλεως, ἢ αὐτὴν κεχρυσωμένην, κελεύσας κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τοῦ γενεθλιακοῦ ἱππικοῦ εἰσιέναι τὴν αὐτὴν τοῦ ξοάνου σήλην* διηρηχευομένην ὑπὸ τῶν στρατευμάτων μετὰ χλανιδίων καὶ* γαμπαγίων πάντων κατεχόντων κηρὸς λευκοὺς, καὶ περιέρχεσθαι τὸ ὄχημα τὸν ἄνω καμπτὸν, καὶ ἔρχεσθαι εἰς τὸ σκάμμα κατέναντι τοῦ βασιλικοῦ καθίσματος, *καὶ ἐπεγείρεσθαι κατὰ καιρὸν βασιλέα, καὶ προσκυνεῖν τὴν σήλην τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου, καὶ αὐτῆς τῆς τύχης πόλεως.

† εἰσιέναι
διηνηχευομένην
corruptus locus.
λαμπαδίων.
nec hic sanus

Ὁ αὐτὸς Θειότατος βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔμεινεν βασιλεύων ἐν Κωνσταντίνου πόλει ἀφελόμενος αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἐπαρχίας Εὐρώπης ἥγουν τῆς μητροπόλεως αὐτῆς Ἡρακλείας προβαλόμενος τῇ αὐτῇ Κωνσταντίνου πόλει ἔπαρχον πραιτωρίων. καὶ ἔπαρχον πόλεως καὶ τοὺς λοιποὺς μεγάλους ἄρχοντας.

Ἐστὶν ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης ἕως οὗ Κωνσταντινούπολις ἐνεκαινίσθη ἔτη απ΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας ἐπλεύτησεν πρὸ ιδ΄ καλανδῶν Μαίων, Φαρμουθὶ κϛ΄, καὶ ἐχειροτονήθη ἀντ' αὐτοῦ ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ὁ μέγας πατήρ.

ΙΝΔ. δ΄, κϛ΄ ὑπ΄. Βάσσου καὶ Ἀβλαβίου.

σοη΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ε΄, κζ΄ ὑπ΄. Παπαζανοῦ καὶ Ἰλαριανοῦ.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἤρξατο ἀναλίσκεσθαι τοῖς πολίταις Κωνσταντινουπόλεως ἄρτος ἀπὸ ιη΄ Μαΐου.

ΙΝΔ. ϛ΄, κη΄ ὑπ΄. Δαλματίου καὶ Ἀνικίου Παυλίνου.

Τούτοις τοῖς ὑπάτοις γέγονε τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου σταυροῦ τῆς οἰκοδομηθείσης ὑπὸ Κωνσταντίνου ἐπὶ Μακαρίου ἐπισκόπου μηνὶ σεπτεμβρίῳ ιζ΄. Ἐντεῦθεν ἤρξατο ἡ σταυροφάνεια.

Deest hic Indictio ζ. VII. & annus Cōstantini κθ΄, XXIX.

ΙΝΔ. η΄, λ΄ ὑπ΄. Κωνσταντίνου Καίσαρος ϛ΄, καὶ Ἀλβίνου.

Κωνσταντίνου τοῦ εὐσεβοῦς ἤχθη λ΄ ἐτηρὶς ἐν Κωνσταντινουπόλει

Ῥώμῃ

Fecit & aliam sibi statuam è marmore inauratam, quæ dextra gestabat FORTVNAM vrbis & ipsam inauratam quam ex marmore statuam die natali Hippodromi, præcepitq; eod. Hippodromi dedicati die eandem ex marmore statuam ab exercitu lænas induto & lampadas cum albis cereis gestante inferri, & in vehiculi jugo qua superiori ex parte inflectitur, portari, introduciq; in Circi scamma, è regione sedis imperatoriæ, certóq; tempore Imperatorem surgere & statuam Imperatoris Constantini & Fortunæ vrbis venerari.

Idem religiosissimus Imperator Constantinus, Constantinopoli perseuerauit imperare, atq; vrbi ab Europæ prouincia, siue metropoli illius Heracléa auulsæ præfecit præfectum prætorio, prætorem item vrbis & reliquos maiores magistratus.

Ab vrbe condita vsq; ad dedicatam Constantinopolim anni numerantur MLXXX.

Hoc anno Alexander Episcopus Alexandriæ XIV. *Cal. Maias, Pharmuthi* XXII. *decessit, cui surrogatus est Episcopus Athanasius ille Magnus.*

IND. IV. *Con.* XXVI. *Basso & Aulauio Coss.*

CCLXXVIII. OLYMPIAS.

IND. V. XXVII *Constant. Pacatano & Hilariano Coss.*

His Coss.* XIIX. *Maij cœpit annona distribui ciuibus Constantinopolitanis. **sportula.**

IND. VI *Const.* XXVIII. *Dalmatio & Anicio Paulino Coss.*

His Coss. dedicatum est templum S. Crucis à Constantino, Episcopo Macario* XVII. *vnde incœpit dies festus inuentionis S. Crucis. **Hierosolymis. Festum S. Crucis.**

(IND. VII. *Const.* XXIX.) desideratur in codice MS.

IND. VII. *Const.* XXX *Constantio* VI. *& Albino Coss.*

A Constantino pio (Imperatore) acta tricennalia Constanti-

Κένσαρος an Καίσαρος. Dalmatius nepos Constantini ex fratre, seu fratris Dalmatij filius. Ex Constantio fratre Constantini natus est Iulianus.

Ῥώμῃ πάνυ φιλοτίμως. πρὸ ή καλανδῶν Αὐγούστων, καὶ Κώνσταντα τὸν υἱὸν αὐτοῦ αὔγουστον ἀνέδειξεν. καὶ Δαλμάτιον τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Δαλματίου τοῦ * κένσαρος καίσαρα ἀνηγόρευσεν πρὸ ή καλανδῶν Ὀκτωβρίων. Ἦν δὲ Δαλμάτιος ὁ υἱὸς Δαλματίου τοῦ ἀδελφοῦ Κωνσταντίνου τοῦ εὐσεβοῦς, στρατηγὸς Ῥωμαίων καὶ ὕπατος πρὸ τοῦ αὐτὸν ἀναγορευθῆναι καίσαρα, καὶ Ἀννιβαλιανὸν ῥῆγα προχειρισάμενος ἐνέδυσε κοκκηρὰν χλαμύδα, καὶ κατὰ Καισάρειαν τῆς Καππαδοκίας ἀπέστειλεν.

σοθ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. θ', λα' ὑπ. Νεποτιανοῦ καὶ Φακούνδου.

ΙΝΔ. ι', λβ' ὑπ. Φηλικιανοῦ καὶ Τατιανοῦ.

Πέρσαι πόλεμον ἐδήλωσαν πρὸς Ῥωμαίους, καὶ ἐπιβὰς Κωνσταντῖνος λβ' ἐνιαυτῷ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ὁρμήσας ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν κατὰ Περσῶν ἐλθὼν ἕως Νικομηδείας ἐνδόξως μεταλλάττει τὸν βίον ἐν προαστείῳ τῆς αὐτῆς πόλεως, μηνὶ ἀρτεμισίῳ ια'. καταξιωθεὶς τοῦ σωτηριώδους βαπτίσματος ὑπὸ Εὐσεβίου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, βασιλεύσας ἔτη λα', καὶ μῆνας ι'. καὶ καταλιπὼν καίσαρας τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ Κωνσταντῖνον καίσαρα βασιλεύοντα τῶν κατὰ Γαλλίαν μερῶν, ἔχοντα τῆς βασιλείας ἔτος εἰκοστόν. καὶ Κωνστάντιον τὸν μετ' αὐτὸν καίσαρα ἐν τοῖς κατὰ τὴν ἀνατολὴν μέρεσιν ἔτος ἄγοντα τῆς βασιλείας ια'. καὶ Κώνσταντα μετ' αὐτὸν καίσαρα ἐν τοῖς κατὰ τὴν Ἰταλίαν μέρεσι διάγοντα τῆς βασιλείας ἔτος ἄγοντα τρίτον. καὶ Δαλμάτιον καίσαρα υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν τῇ μεσοποταμίᾳ ἔτος ἄγοντα καὶ αὐτὸν τρίτον.

Ὁ τρισμακάριος Κωνσταντῖνος ἀνεπαύσατο μηνὶ μαΐῳ κβ', πρὸ ια', καλανδῶν Ἰουνίων ἐν τῇ αὐτῇ τῇ ἁγίᾳ πεντηκοστῇ ἔτι κειμένου ἀτάφου τοῦ σκηνώματος Κωνσταντίνου Εὐσεβοῦς ἐν τῷ παλατίῳ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ φυλαττομένου ἕως οὗ γνῶσιν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.

Ἀκούσας Κωνστάντιος ἐν τῇ ἀνατολῇ ἐν μεσοποταμίᾳ ἔτι τοῦ Περσικοῦ πολέμου ἐπικειμένου, εὐθέως ἐξώρμησεν ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν, ἐν ᾗ παραγενόμενος προεκόμισε τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Κωνσταντῖνον τὸν ἀοίδιμον ἐν τοσαύτῃ παρατάξει, καὶ δόξῃ βασιλικῆς προόδου ὡς οὐκ ἔστιν εἰπεῖν κατ' ἀξίαν, προϊόντος στρατοπέδου ὡς ἐπιζῶντος ἐν ὁπλοφορίᾳ, τῶν τε πόλεως

ἀπά-

stantinopoli quæ & noua Roma, sanè quam magnificè. VIII. *Cal. Augusti Constantem F. Augustum designauit & Dalmatiũ F. fratris Dalmatij† Censoris Cæsarē renunciauit* VIII. *Cal. Octobris. Fuerat porro Dalmatius filius Dalmatij fratris Constantini pij præfectus militiæ Romanæ & Consul antequam Cæsar crearetur. Anibalium quoque regem nominatum purpura induit, & Cæsaream Cappadociæ amandauit.* † an Cæsaris?

CCLXXIX. OLYMPIAS.

IND. IX *Const.* XXXI. *Nepotiano & Facundo Coss.*
IND X. *Const.* XXXI *Feliciano & Tatiano Coss.*

Persæ Romanis bellum intulerunt. Constantinus anno XXXI. *imperij suscepta in Orientem contra Persas expeditione, cum venisset Nicomediam, in suburbio* XI. *Cal. Iunij vitam cum morte non sine ingenti gloria commutauit, salutari baptismate ab Eusebio Episcopo Constantinopolitano tinctus. Imperauit annos* XXXI *m.* X *Reliquit Cæsares filios suos, tres: Constantinum Galliis jam annum vicesimum imperitantem: Constantium, qui patri successit in Oriente, Cæsarem annos* X, *Constantem Cæsarem in Italiæ finibus annum tertium in magistratu agentem & Dalmatium Cæsarem fratris filium qui in Mesopotamia & ipse tertium annum regnarat.*

Nota. Secutus est auctor Chronici Eusebij figmētum, quo Arianus multis aliis Græcis imposuit. Legatur Baronius tom 3. A C. 324 vbi copiosè super hac re disputat.

Beatissimus Constantinus obijt XXII. *Maij* XI *Cal. Iunias, ipso S. Pentecostes die, corpore adhuc in regia Constantinopoli insepulto jacente & custodito, quoad filij de morte ipsius certiores fierent.* Constantini Magni mors

Constantius in Oriente audita patris morte bello adhuc vrgente in Mesopotamia, Constantinopolim aduolauit. Quo cum venisset Constantinum patrem semper laudatissimum tanta cum pompa & maiestate è regia extulit vt id nemo verbis pro dignitate possit assequi præsēte exercitu velut superstite armato, & vni-

ἁπάσης. ἅτι καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἀνηγερμένης Ῥώμης. καὶ δὴ ὅσα γέγονεν ἐν αὐτῇ ἔνδοξά τε καὶ σιτομέτρια τῶν δωρηθέντων ἀννώνων ἐν πένθει τοσούτῳ πάντων ὄντων ὡς οὐκ ἐγένετο πώποτε βασιλέα τῶν πρὸ αὐτοῦ δοξασθῆναι οὕτως ἐν τῇ ζωῇ, καὶ μετὰ θάνατον. καὶ κατετέθη ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων ἀποστόλων Ἀνδρέου καὶ Λουκᾶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ, καὶ Τιμοθέου μαθητοῦ Παύλου τοῦ ἀποστόλου.

Σαπώρης ὁ περσῶν βασιλεὺς ἐπῆλθεν τῇ Μεσοποταμίᾳ πορθήσων τὴν Νήσιβιν καὶ περικαθίσας αὐτὴν ἡμέρας ξγ'. καὶ μὴ κατισχύσας αὐτῆς ἀνεχώρησεν.

Ῥωμαίων λε' ἐβασίλευσεν μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Κωνσταντίνου

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ὁ νέος, καὶ ΚΩΝΣΤΑΣ καὶ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ ἔτη κδ', ὁμοῦ ͵εωο'.

Καὶ ὁ μὲν νέος Κωνσταντῖνος ἐβασίλευσεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔτος α'. Κώνστας δὲ ἐν Ῥώμῃ ἔτη ιβ', καὶ μετὰ τὴν αὐτοῦ Κώνσταντος τελευτὴν τὰ λοιπὰ ιβ' ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ῥώμῃ Κωνστάντιος ὁ αὐτῶν ἀδελφὸς ὤν, τὸ κατὰ μέρος ἐστὶν οὕτως.

ΙΝΔ. ια', α' ὑπ'. Οὔρσου καὶ Πολεμίου.

ΙΝΔ. ιβ, β' ὑπ'. Κωνσταντίνου νέου Αὐγούστου τὸ δ', καὶ * Κώνσταντος Αὐγούστου τὸ ζ.

Κωνσταντίου. (margin)

σπ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιγ', γ' ὑπ'. Ακινδύνου καὶ Πρόκλου.

ΙΝΔ. ιδ', δ' ὑπ', Μαρκελλίνου καὶ Προβίνου.

ΙΝΔ. ιε', ε' ὑπ'. Κωνσταντίου αὐγούστου τὸ ε', καὶ Κώνσταντος αὐγούστου τὸ β'.

Is supra bis quintum fuit Cōstātinus imo sextum. lego igitur Κωνσταντίου.

ΙΝΔ. α', ϛ' ὑπ'. Πλακίτου καὶ Ῥωμύλου.

σπα' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. β', ζ' ὑπ'. Λεοντίου καὶ Σαλουστίου.

ΙΝΔ. γ', η' ὑπ'. Αμαντίου καὶ Αλβίνου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Κωνσταντιαναὶ δημόσιον ἐν Κωνσταντινουπόλει πλησίον τῶν ἀποστόλων ἤρξαντο κτίζεσθαι ὑπὸ Κωνσταντίου Αὐγούστου ἀπὸ μηνὸς Απριλλίου ιζ.

ΙΝΔ.

& vniuersa ciuitate, vtiq; ab ipso Roma dicta erat, & tantis ab ipso ornamentis exculta, annonáq; liberaliter aucta & donata. Tanto luctu illum prosecuti sunt omnes, vti nemo ante hunc Imperator tanto honore viuus mortuusq; coleretur. Humatus est in æde SS. Apostolorum Andreæ, Lucæ Euangelistæ, Timothei Pauli discipuli.

Sapor rex Persarum Mesopotamia per incursionem populata Nisibin dies LXIII. obsedit, desperatáque occupatione recessit.

XXXV. Romanis imperauit post mortem patris ipsius Constantini CONSTANTINVS junior & CONSTANS & CONSTANTIVS annos XXIV. A. M. MMMMM.DCCCLXX.

Constantinus junior Imperauit Constantinopoli annum I. Constans Romæ annos XII. & mortuo Constante alteros XII. Romæ Constantius frater illorum. Et singillatim ita se res habet.

IND. XI. AAA. FFF. Anno I. Vrso & Polemio Coss.

IND. XII. AAA. FFF. II. Constantino Iuniore Augusto IV. Constante seu Constantio VII.

CCLXXX. OLYMPIAS.

IND. XIII. AAA. III. Acindyno & Proclo Coss.

IND. XIV. AAA. IV. Marcellino & Probino Coss.

IND. XV. AAA. V. Constantino Aug. V & Constante II. Coss.

IND. I. AAA. VI. Placido & Romulo Coss.

CCLXXXI. OLYMPIAS.

IND. II. AAA VII Leontio & Salustio Coss.

IND. III AAA. Amantio & Albino Coss.

His Coss. Constantianæ Thermæ Constantinopoli juxta Apostolorum ædem cœperunt ædificari à Constantio Augusto mense. Aprili die. XVII. vide x. Reg. Not. imperij & P. Gyllium

ΙΝΔ. δ', θ' ὑπ. Κωνσταντίου Αὐγούστου τὸ ϛ', καὶ Κώνσταντος Αὐγούστου τὸ γ'.

ΙΝΔ. ε', ι' ὑπ. Ῥουφίνου καὶ Εὐσεβίου.

σπβ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ϛ', ια' ὑπ. Φιλίππου καὶ Σαλία.

ΙΝΔ. ζ', ιβ' ὑπ. Λιμενίου καὶ Κατουλλίνου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἀπεκτάνθη Κώνστας ἐν Γαλλίαις ὑπὸ Μαγνεντίου, ἄρξας ἔτη ιβ', καὶ ἐπήρθη Μαγνέντιος πρὸ ιε' καλανδῶν Φεβρουαρίων. καὶ Βετρανίων εἰς τὸ Σίρμιον Καλάνδαις Μαρτίαις, καὶ Νεποτιανὸς αὐτῷ τῷ ἔτει ἐπήρθη ἐν Ῥώμῃ πρὸ τριῶν νωνῶν Ἰουνίων καὶ πόλεμος μέγας ἐγένετο μετὰ ταῦτα μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Μαγνεντιανῶν.

Νιγριανοῦ. ΙΝΔ. η', ιγ' ὑπ. Σεργίου καὶ * Νιγριανοῦ.

Ὁ Μακάριος Λεόντιος ὁ Ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας τῆς Συρίας ἀνὴρ κατὰ πάντα πιστός τι, καὶ Εὐλαβὴς καὶ Ζηλωτὴς ὑπάρχων τῆς ἀληθοῦς πίστεως. ἐπιμελούμενος καὶ τῶν ξενοδοχείων ὑπὲρ τῆς τῶν ξένων θεραπείας κατέστησεν ἄνδρας εὐλαβεῖς, ἐν τῇ τούτων φροντίδι ἐγένοντο τρεῖς σφόδρα ζηλωταὶ τῆς εὐσεβείας. Οὗτοι διά τινα χρείαν ὥρμησαν εἰς χωρίον ἀπὸ ιζ' σημείων Ἀντιοχείας. ὄνομα δὲ τῷ χωρίῳ Θρασκοῦ κώμη λεγομένη. τούτοις συνώδευεν περιτυχὼν Ἰουδαῖος. ἦν δὲ ὁ προηγούμενος τῶν τριῶν ἀδελφῶν εὐλαβέστατος ἀνὴρ Εὐγένιος τοὔνομα. Ἐν δὲ τῷ συνοδεύειν δεξάμενος ὁ Εὐγένιος ἐκεῖνος λόγον πρὸς τὸν Ἰουδαῖον περὶ τῆς μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ πίστεως. τοῦ δὲ Ἰουδαίου διαχλευάζοντος, ηὑρέθη ἐν τῇ ὁδῷ ὄφις νεκρὸς κείμενος. καὶ εὐθέως ὁ Ἰουδαῖος πρὸς αὐτοὺς λέγει. Ἐὰν φάγητέ τι τὸν ὄφιν τοῦτον τὸν νεκρὸν, καὶ μὴ ἀποθάνητε, γίνομαι Χριστιανός. καὶ εὐθέως ὁ Εὐγένιος λαβὼν τὸν ὄφιν, διεῖλεν εἰς τρία μέρη, ἑαυτῷ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ δυσί. καὶ ἔφαγον ἐνώπιον τοῦ Ἰουδαίου, καὶ ἔζησαν. ἐφ' οἷς ἐπληροῦτο τὸ Εὐαγγελικὸν καὶ σωτήριον λόγιον τὸ φῆσαν. καὶ ἐν τοῖς χερσὶν αὐτῶν ὄφεις ἀροῦσιν, καὶ θανάσιμόν τι φάγωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς ἀδικήσει. Ὁ Ἰουδαῖος συνελθὼν αὐτοῖς ἐν τῷ ξενῶνι καὶ διαμείνας ἐν αὐτῷ ηὐδοκίμει χριστιανὸς γενόμενος.

Κων-

IND. IV. *AA.* IX. *Constantio Aug.* VI *Constante Aug.* III. *Coss.*

IND. V. *AA.* X. *Rufino & Eusebio Coss.*

CCLXXXII. OLYMPIAS.

IND. VI. *AA.* XI. *Philippo & Salia Coss.*

IND. VII. *AA.* XII. *Limenio & Catullino Coss.*

His consulibus Constans (Augustus) in Galliis à Magnentio casus est, cum imperasset annos XII. *Magnentius* XV. *Cal. Feb. imperium arripuit, & Betranio in Sirmio Cal. Martiis, Nepotianus Romæ insignia Imperatoria sumsit,* III. *Nonas Iunias, ingensq; bellum inter Romanos & Magnentianos exarsit.*

IND. VIII. *A.* VIII *Sergio & † Nigriano Coss.*

B. Leontius Antiochiæ Syriæ pontifex, vir ingentis fidei & pietatis, acerrimusq; veritatis propugnator, curatorq; Xenodochiorum, instituit hospitum seu peregrinorum præfectos viros religiosos. In qua procuratione tres erant egregij pietatis cultores, qui negotiorum caussa in locum seu vicum Antiochiæ septimo decimo milliario distantem, cui nomen Thracun, profecti, Iudæum itineris comitem habuere. Inter tres porro illos fratres primus erat & religiosissimus Eugenius. Cum vero una iter facerent, Eugenius ille orationem instituit, de fide unigenæ Dei filij, contra Iudæum. Iudæo autem omnia eludente repertus est in via serpens mortuus, cum mox Hebræus ad comites. Si, inquit, anguem hunc mortuum comederitis, & non moriemini, Christianus fiam: Et extemplo Eugenius serpentem sublatum in tres diuellit partes, sociisque duas, tertiam ipse seruat, omnésq; spectante Iudæo serpentem vorant, nec ullam inde noxam aut damnũ capiunt. In quibus sanè Euangelicum illud & salutare (Dei) oraculum expletum est, quod inquit: In manibus suis serpentes tollent, & si mortiferum quid gustarint, non eis nocebit. Iudæus ergo cum illis in Xenodochium regressus, ibi mansit, & Christianum professus est.

De conuerso Iudæo historia.

Marc. 16.

Κωνστάντιος ὁ Αὔγουστος, διατρίβων ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς μέρεσιν, διὰ τὸν Περσικὸν πόλεμον, ἀκούσας τὰ κατὰ Μαγνέντιον, ἐξώρμησεν ἀπὸ τῆς Αντιοχείας ἐπὶ τὴν Ιταλίαν. Σάπωρις δὲ ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπελθὼν τῇ Μεσοποταμίᾳ, καὶ περικαθίσας ἡμέρας ρ' τῇ Νισίβι, καὶ διαφόρως αὐτὴν πολεμήσας. καὶ μηχαναῖς πολλαῖς χρησάμενος, ὡς καὶ ἐλεφάντων πλῆθος ἀγαγεῖν ἐπιτηδείων πρὸς συμμαχίαν, καὶ βασιλεῖς μισθωτοὺς μαγγανικά τε παντοῖα, οὓς εἰ μὴ βούλοιντο τὴν πόλιν ἐκχωρῆσαι, ἐξαφανίζειν αὐτὴν ἐκ βάθρων ἠπείλει.

Τῶν δὲ Νησιβινῶν ἀντεχόντων πρὸς τὴν παράδοσιν, τὸ λοιπὸν ἐξυδατῶσαι ταύτην τῷ πρὸς αὐτὴν ποταμῷ διεγνώκει ὁ Σάπωρις οἶδεν.

Οἱ Νησιβινοὶ εὐχαῖς ἐνίκων τοὺς πολεμίους εὐμενῆ τὸν θεὸν ἔχοντες. τῶν γὰρ ὑδάτων μελλόντων τὴν θέσιν τῶν τειχέων ἐξομαλίζειν εἰς πτῶσιν, μέρος τοῦ τείχους πέπονθει κατὰ θεοῦ συγχώρησιν ἐπὶ τῷ συμφέροντι. καθὼς ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθήσεται. γέγονε γὰρ τὴν πόλιν φυλαχθῆναι, καὶ τοὺς πολεμίους τοῖς ὕδασιν ἀντέχεσθαι, ὡς καὶ πολλοὺς ἀπολέσθαι.

Οἱ δὲ καὶ τοῦτο πεπονθότες ἠπείλουν διὰ τοῦ καταπεσόντος μέρους τοῦ τείχους εἰσελθεῖν, παρασκευάσαντες τοὺς ἐλέφαντας ἐνόπλους, καὶ ὄχλον συμπείσαντες ἐμβριθέστερον προσέχειν τῷ πολέμῳ μαγγάνοις παντοίοις μηχανώμενοι.

Οἱ δὲ τὴν πόλιν φρουροῦντες στρατιῶται, νίκην ἐκ θεοῦ προνοίας ἐσχήκασιν. τὸν γὰρ τόπον ἅπαντα παντοίοις ὅπλοις ἐπλήρουν, καὶ ὀνάγροις τοὺς πλείονας ἐλέφαντας ἀπέκτειναν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐν τοῖς καταπτώμασι τῶν τάφρων ἐνέπεσον. ἄλλοι δὲ κρουσθέντες ἀπεστράφησαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ὑπὲρ μυριάδας αὐτῶν ὁπλίτας ἀπέκτειναν, καὶ τοῖς λοιποῖς σκηπτὸς οὐρανόθεν ἔπεσεν νεφελῶν τε γνοφωδῶν, καὶ ὑετοῦ λάβρου, καὶ βροντῶν φωναῖς ἅπαντας ἐξέπληττον, ὡς τοὺς πλείονας αὐτῶν φόβῳ διαφθαρῆναι.

Πάντοθεν δὲ ὁ νέος Φαραὼ Σάπωρις στενούμενος ἡττᾶτο τοῖς τοῦ φόβου κύμασι δεινῶς καταντλούμενος.

Μέλ-

Constantius Augustus in Oriente propter bellum Persicum moratus, cum audisset ea quæ à Magnentio patrata erant, in Italiam Antiochia cum exercitu profectus est.

Sapor autem Persarum rex impetu facto in Mesopotamiam centum diebus Nisibin obsedit, variisq; modis & machinis eam oppugnauit, ita vt magnum etiam elephantorum numerũ regesq; mercede in auxilium conductos, & instrumenta bellica compararet, quibus nisi vrbem dederent, à fundamentis eam euersurum minabatur.

Sed deditionem recusantibus Nisibinis, animaduertit Sapor vrbem aquis propter vicinum vrbi flumen obrui posse.

Nisibini autem precibus hostes vicêre, Deo enim propitio vsi, cum aquæ jam mœnium fundamenta æquarent; & ruina muri immineret, pars mœnium Dei nutu ita procidit, vt vrbi vel maximè commodaret, quemadmodũ infra exponetur. Accidit enim vrbem custodiri, & hostes aquis arceri, multosq; ex illis interire.

Enimuero hostes etiam hoc casu non deterriti, minabantur se per collapsam muri partẽ penetraturos, applicatis elephantis armatis, & milite excitato, vt totis viribus ad bellum, omnis generis machinamentis adhibitis, incumberent.

Sed qui in præsidio vrbis erant milites, victoriam à Dei prouidentia adepti sunt. Vniuersum enim locum armis vndiq; impleruut, & onagris, instrumẽtisq; bellicis, complures elephantos mactauerunt, cæteri vero fossarum vligine hausti perierunt. Alij vulnerati retrocedere coacti sunt, armatiq; ex illis supra decẽ millia ceciderunt. Reliquis fulmine de cælo lapso caliginosaq; & picea procellâ, imbréq; præcipiti, & tonitruorum fragoribus adeo perculsis & exanimatis, vt maior pars illorum metu concideret.

Vndiq; autem Sapor alter Pharao oppressus vincebatur, fluctibus pauoris miserabiliter inundatus.

Μέλλων δὲ καθαιρεῖν αὐτὴν τοῦ τείχους ῥῆγμα μέγιστον ὑπομείναντος, καὶ τῆς πόλεως λοιπὸν προδίδοσθαι μελλούσης, ὅρασις ἐδείχθη ἐν ἡμέρᾳ τῷ Σάπωρι καθ' ἣν ὥραν ἐπολέμει. ἀνήρ τις περιτρέχων εἰς τὰ τείχη τῆς Νήσιβυς. ἦν δὲ ὁ φαινόμενος τῷ εἴδει Κωνστάντιος ὁ Αὔγουστος. ὡς πλέον ἀγανακτεῖν τὸν Σάπωριν κατὰ τῶν τῆς Νήσιβυς οἰκητόρων λέγοντα ὡς οὐδὲν ὑμῶν ὁ βασιλεὺς ἰσχύει. ἐξελθέτω καὶ πολεμείτω, ἢ παράδοτε τὴν πόλιν.

Ἐκείνων δὲ λεγόντων. οὐκ ἔστιν δίκαιον παραδοῦναι ἡμᾶς τὴν πόλιν, ἀπόντος τοῦ βασιλέως ἡμῶν Κωνσταντίου τοῦ αὐγούστου. ὡς ἐκ τούτου πλέον ἀγανακτεῖν τὸν Σάπωριν ψευδομένων αὐτῶν κατὰ τὸ φαινόμενον ἐκείνῳ, καὶ λέγειν αὐτόν, ἵνα τί ψεύδεσθε, ἐγὼ θεωρῶ τοῖς ἐμοῖς ὀφθαλμοῖς τὸν βασιλέα ὑμῶν Κωνστάντιον περιτρέχοντα εἰς τὰ τείχη τῆς πόλεως ὑμῶν. καὶ ἐν τούτοις πολεμηθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ ποικίλως ὁ Σάπωρις ἄπρακτος * ἀνεχώρησεν θάνατον ἀπειλήσας τοῖς μάγοις αὐτοῦ. μαθόντες τὴν αἰτίαν διέγνωσαν τοῦ φανέντος ἀγγέλου σὺν τῷ Κωνσταντίῳ τὴν δύναμιν, καὶ ἡρμήνευσαν αὐτῷ, καὶ ἐπιγνοὺς ὁ Σάπωρις τοῦ κινδύνου τὴν αἰτίαν ἐν φόβῳ γεγονὼς ἐκέλευσε τά τε μαγγανικὰ καυθῆναι, καὶ ὅσα πρὸς τὴν τοῦ πολέμου παρασκευὴν ηὐτρέπισεν διαλυθῆναι. αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς ἰδίοις φυγῇ διωκόμενος τὴν πατρίδα κατείληφεν, πρότερον λοιμικῇ νόσῳ τῶν πλειόνων διαφθαρέντων. φέρεται δὲ ἐν ἐπιστολῇ Οὐολαγέσου ἐπισκόπου Νησίβης τὸ κατὰ μέρος τούτων δήλωσις.

ἀνεχώρησε.

Κωνσταντίου Αὐγούστου ἐν τῷ κατὰ Μαγνεντίου ἀπερχομένου πολέμῳ, πρὶν ἢ φθάσαι αὐτόν, Κωνσταντία ἡ Κωνσταντίου ἀδελφὴ ἐνδύσασα Βετρανίωνα πορφύραν καλάνδαις Μαρτίαις εἰς βασιλέα ἐν * ναισῷ τῆς Ἰταλίας ἄνδρα ἔντιμον ἀνέστησε τῷ Μαγνεντίῳ πρὸς τὴν μάχην. καὶ μετὰ ταῦτα φθάσας ὁ Κωνστάντιος ἐν οἷς τόποις ἦν ὁ πόλεμος ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, προσεδέξατο τὸν Βετρανίωνα μετὰ πολλῆς τιμῆς. καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ κάμπῳ τριβουνάλιον ἐφ' ὑψηλοῦ ποιήσας, παρόντος αὐτῷ τοῦ στρατοπέδου, συμπαρεστῶτος δὲ τοῦ Βετρανίωνος ἐδημηγόρει ὁ Κωνστάντιος ἀκόλουθον εἶναι τῇ βασιλείᾳ τὴν ἐξουσίαν ὑπάρχειν, καὶ τὸ ἐκ προγόνων βασιλέων διαδεχομένῳ ταύτην. συμφέρειν δὲ καὶ τῷ κοινῷ δεόντως ὑπὸ μίαν ἐξουσίαν διοικεῖσθαι τὰ δημόσια, καὶ ὅσα τούτοις ἀκόλουθα.

Suspecta vox. an lego νισῷ.

Ει πα-

Cum vero murus vasto hiatu laboraret, ciuitatem euersuro, & ad deditionem compulsuro Sapori visum quoddam ead. hora, qua vrbem oppugnabat, obiectum est. Vir nescio quis mœnia Nisibena percurrebat, qui forma Constantium Augustum referebat, ita vt grauius indignatus Sapor aduersus ciues diceret, quod nihil illis profuturus esset Imperator: Egrediatur (inquit) & pugnet, aut tradite ciuitatem.

Quibus respondentibus par non esse vt absente Constantio Augusto Imperatore deditionem faciant. vnde ille vehementius inflammatus, quod mentiri auderent (abesse Imperatorem) quē ipse vidisset, aiuntq; dixisse: Quid mentimini, ego hisce oculis meis video Imperatorem vestrum Constantium discurrentem per mœnia vestra. Ita Sapor à Deo variè belli specie elusus re infecta recessit, mortem ariolis suis minitatus. qui cognitâ caussa, angeli (nempe) habitu Constantij potentiam apparuisse, exposuerunt illi (miraculum.) Sapor vbi intellexit periculi caussam, timore perculsus, tormenta bellica exuri, & quicquid ad apparatum bellicum pertinet destrui imperauit, & cum suis fuga arrepta in patriam se recepit, magna exercitus parte mortalitate absumta. Circumfertur Volagesi Nisybeni Episcopi epistola qua hæc singillatim explicantur.

Constantio Augusto ad bellum Magnentianum profecto, priusq; aduentaret, Constantia Constantij soror Vetranionem virum illustrem purpura indutum in Italiæ partibus Imperatorem contra Magnentium declarauit. Constantius vbi ad locum Italiæ in quo bellum fiebat, peruenit, Vetranionem honorificè excepit, positóq; in campo tribunali edito, præsente exercitu & assistente Vetranione verba fecit Constantius, imperium sequi potestatem, & per successionem à Maioribus (itidem) Imperatoribus accipi. Reipub. porro vtilius esse imperiū ab vnius potestate gubernari publicáq; administrari, & quæcūq; inde pēderent.

Cæterum

Ἐν πᾶσι δὲ τοῖς τόποις ἦν ὁ θεὸς μετὰ Κωνσταντίου εὐοδῶν αὐτοῦ τὴν βασιλείαν. ἦν γὰρ καὶ αὐτὸς πολλὴν φροντίδα ποιούμενος ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ. Τὸν δὲ Βετρανίωνα βασιλεύσαντα μῆνας δέκα κατὰ τὴν προειρημένην δημηγορίαν, ὁ Κωνστάντιος ἀποδύσας τὴν πορφύραν κατ' αὐτὸν καιρὸν τραπέζης αὐτῷ πρὸς ἑστίασιν κοινωνίαν παρέσχετο καὶ μετὰ πάσης τιμῆς καὶ δωροφορίας, καὶ πολλῶν χαρισμάτων ἀπέστειλεν αὐτὸν ἐν πόλει Προυσιάσι τῆς Βιθυνίας διάγειν λαμβάνοντα ἀννώνας καὶ κελλαρικὰ δαψιλῶς. χριστιανὸς δὲ ὢν ὁ Βετρανίων, καὶ παραβάλλων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν συνάξεσιν ἐποίει ἐλεημοσύνας πένησι τιμῶν καὶ τοὺς τῆς ἐκκλησίας προεστῶτας ἕως τελευτῆς αὐτοῦ.

ΙΝΔ. θ', ιδ', ὑπ. Σεργίου καὶ Νιγρινιανοῦ.

Κωνστάντιος Αὔγουστος μόνος βασιλεύων Γάλλον ἀνεψιὸν αὐτοῦ κοινωνὸν τῆς αὐτοῦ βασιλείας Καίσαρα ἀνηγόρευσεν, μετονομάσας αὐτὸν Κωνστάντιον ἰδοῖς Μαρτίαις, καὶ ἐν τῇ κατὰ τὴν ἀνατολὴν Ἀντιοχείᾳ ἀπέστειλε τῶν Περσῶν ἐπικειμένων.

Τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ ὤφθη ἐν Ἱεροσολύμοις κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον. ὥρα ἦν ὡς τρίτη ἐν ἡμέρᾳ πεντηκοστῇ φωτοειδὲς τυγχανόμενον Νώναις Μαΐαις ἐν τῷ οὐρανῷ, ἀπὸ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν ἕως τοῦ Γολγοθᾶ. ἐν ᾧ τόπῳ ἐσταυρώθη ὁ κύριος κατὰ ἀνατολάς, ὅθεν ἀνελήφθη ὁ κύριος, κύκλῳ τοῦ φανέντος τιμίου σταυροῦ, σίφαιος ὡς ἡ ἶρις τὸ εἶδος ἔχων. καὶ τῇ αὐτῇ ὥρᾳ ὤφθη ἐν Παιωνίᾳ Κωνσταντίῳ τῷ Αὐγούστῳ καὶ τῷ σὺν αὐτῷ στρατῷ ὄντι ἐν τῷ κατὰ Μαγνέντιον πολέμῳ καὶ ἀρξαμένου Κωνσταντίου συμβάλλοντος αὐτῷ περὶ τὴν λεγομένην Μοῦρσαν πόλιν, ἡττηθεὶς ὁ Μαγνέντιος ἔφυγεν εἰς Γαλλίαν μετ' ὀλίγων.

Κωνστάντιος δὲ ὁ καὶ Γάλλος ὁ προειρημένος καῖσαρ ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ διῆγεν.

σπγ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Κωνσταντίου. ΙΝΔ. ι', ιε' ὑπ. Κωνσταντίου Αὐγούστου τὸ ζ', καὶ * Κώνσταντος Καίσαρος.

ΙΝΔ.

Cæterum Deus omnia Constantij consilia actáq; secundauit, quod & ipse Constantius magnam rei Christianæ curam susciperet. Vetranionẽ verò post decimũ mẽsem, quàm imperauerat, vt in concione monuerat, exutum eod. tempore purpura, sua illum mensa dignatum summis honoribus & muneribus miltisq; beneuolentiæ significationibus prosecutus, Prusias Bithyniæ ciuitatem amandauit, vbi ad vitæ vsum omnia illi necessaria, annonam, penumq; copiosè suppeditauit. Vetranio verò vti Christianus, assiduus in Ecclesiæ celebritatibus, in egentes effusus, præsules Ecclesiæ vsq; ad mortem religiosè coluit.

IND. IX *Const.* XIIII. *Sergio & Nigriniano Coss.*

Constantius Augustus sine collega imperator, Gallum patruelem consortem imperij Idibus Martiis Cæsarem declarauit, & Constantio cognomentum indidit. Persisq; ingruentibus Antiochiam in Orientem amandauit.

Signum Crucis Christi Hierosolylimis hoc ipso tempore sub horam tertiam ipso die Pentecostes, Nonis Maij, in cælo velut lumen apparuit à monte Oliueti vsq; ad Golgotha, in quo loco Dominus crucifixus est, extensum versus orientem, vnde Dominus in cælum assumtus est, coronâ, quæ Iridis speciem referebat, crucem preciosam, quæ apparuit, in orbem ambiente. Eadémq; hora etiam Const. Augusto in Pannoniis & copiis ipsius visa est, cum in prælio contra Magnentium cœpisset vincere, & Magnentius cum Constantio confligeret ad vrbem Mursam. Magnentius victus, cum paucis in Galliam euasit. Constantius Gallus jam ante dictus Cæsar, in oriente Antiochiæ versabatur.

CCLXXXIII. OLYMPIAS.

IND. X. *Constantij Augusti anno* XV. *Constantio Augusto & Constantio Cæsare Coss.*

ΙΝΔ. ια΄, ιϛ΄ ὑπ΄. Κωνσταντίου Αὐγούστου τὸ η΄, καὶ Κώνσταντος Καίσαρος τὸ δεύτερον.

ΙΝΔ ιβ΄, ιζ΄ ὑπ΄. Κωνσταντίου Αὐγούστου τὸ θ΄, καὶ Κώνσταντος Καίσαρος τὸ τρίτον.

Ἐν τούτῳ τῷ ἔτει Μαγνέντιος πάλιν συμβαλὼν ἐν μύσῳ Σελεύκῳ, ἡττηθεὶς ἔφυγε μόνος ἐν Γαλλίαις εἰς Λουγδοῦνον πόλιν. καὶ ὅτι τὸν ἴδιον ἔσφαξεν ἀδελφόν, τότε καὶ ἑαυτὸν ἀνεῖλεν πρὸ τεσσάρων *ἰδῶν αὐγούστου.

* εἰδῶν

ΙΝΔ. ιγ΄, ιη΄ ὑπ΄. Ἀρβητίωνος καὶ Λολλιανοῦ.

Τούτῳ τῷ ἔτει Γάλλος ὁ καὶ Κωνστάντιος καῖσαρ ὤν, ἐκ διαβολῆς, ὡς παρὰ γνώμην Κωνσταντίου τοῦ Αὐγούστου ἀποκτείνας ἔπαρχον πραιτωρίων καὶ Κυέστωρα, μεταστελεὶς ἀπὸ τῆς Ἀντιοχέων ὑπὸ Κωνσταντίου τοῦ Αὐγούστου ἐν Ἴστρῳ τῇ νήσῳ ἀνῃρέθη. καὶ Ἰουλιανὸν τὸν ἀδελφὸν τοῦ αὐτοῦ Γάλλου τοῦ Κωνσταντίου πορφύραν ἐνέδυσεν. Καίσαρα προεχειρίσατο πρὸ η΄ ἰδῶν Ὀκτωβρίων, δοὺς αὐτῷ πρὸς γάμον Κωνστάντιος ὁ Αὔγουστος τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν Ἑλένην, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἐν Γαλλίαις.

σπδ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιδ΄, ιθ΄ ὑπ΄. Κωνσταντίου Αὐγούστου τὸ ι΄, καὶ Ἰουλιανοῦ Καίσαρος.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων μηνὶ πανέμῳ α΄, Τιμοθέου τοῦ ἁγίου μαθητοῦ γενομένου Παύλου τοῦ ἀποστόλου, ἐπισκόπου τε πρῶτον χειροτονηθέντος ἐν Ἐφέσῳ τῆς Ἀσίας, τὰ λείψανα εἰσηνέχθη ἐν Κωνσταντινουπόλει συμπάσῃ τιμῇ, καὶ ἀπετέθη εἰς τοὺς ἁγίους ἀποστόλους ὑποκάτω τῆς ἁγίας τραπέζης.

ΙΝΔ. ιε΄, κ΄ ὑπ΄. Κωνσταντίου Αὐγούστου τὸ ια΄, καὶ Ἰουλιανοῦ Καίσαρος δεύτερον.

ΙΝΔΙΚΤΙΩΝΟΣ ιε΄. Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων, μηνὶ Δίστρῳ γ΄. εἰσηνέχθη ἐν Κωνσταντινουπόλει τὰ λείψανα τῶν ἁγίων Λουκᾶ καὶ Ἀνδρέου τῶν Ἀποστόλων, σπουδῇ Κωνσταντίου τοῦ Αὐγούστου μετὰ σπουδῆς καὶ Θεοσεβείας, ψαλμῳδίας τε καὶ ὑμνολογίας, καὶ ἀποτέθη εἰς τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους.

* ἀπτίων

Κων-

IND.XI. *Constantij Aug. A.* XVI. *Constantio Aug.* VIII. & *Constante Cæsare* II.

IND. XII. *Const. Aug.* XVII. *Constantio Aug.* IX. & *Constante Cæsare* III.

Hoc anno Magnentius rursum ad Mustum Seleucum prælio (cum Constantio) congressus, victus in Gallias Lugdunum confugit, vbi interfecto fratre suo se quoq; ferro IV. *Idus Augusti confecit.*

IND. XIII. *Const. Aug. anno* XVIII. *Arbetione & Lulliano Coss.*

Hoc anno Gallus, qui & Constantius Cæsar, per calumniam, quasi præter voluntatem Cõstantij Augusti præfectum prætorio & Quæstorem interfecisset accersitus Antiochia in Isõ Insula sublatus est. Constantius Iulianum Galli Constantij fratrẽ purpura insignitum Cæsarem initiauit VIII *Idus Octobres, cui in matrimonium collocauit Constantius Augustus sororem suam Helenam, illosq; in Gallias ablegauit.*

CCLXXXIV. OLYMPIAS.

IND. XIV. *Constantij Aug.* XIX. *Constantio Aug.* X. & *Iuliano Cæsare Coss.*

His Coss. mense Panemo die IV. *Iulij S. Timothei discipuli quondam D. Pauli Apostoli (qui primus Ephesi in Asia fuit creatus Episcopus) reliquiæ Constantinopolim cum summa veneratione delatæ sunt, & in æde SS. Apostolorum sub ipso sacro altari repositæ.*

IND. XV. *Anno Constantij Augusti* XX. *Eod. Aug.* XI. & *Iuliano Cæsare* II. *Coss.*

IND. XV *His consulibus mense Distro, die* III. *Constantinopolim allatæ sunt reliquiæ Sanctorum Lucæ & Andreæ Apostolorum, cura Constantij Augusti, cum veneratione & cultu, psalmis & hymnis, depositæq; sunt in æde SS. Apostolorum.* 3. Martij.

Κωνστάντιος αὔγουστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ εἰκοσιετηρίδα μετὰ πολλῆς φαντασίας, καὶ παρατάξεως εἰσῆλθεν ἐν Ῥώμῃ, συνεισῆλθεν δὲ αὐτῷ, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Εὐσεβεία ἡ βασίλισσα. καὶ ἐποίησαν ἡμέρας ιδ', ἐν τῇ Ῥώμῃ.

ΙΝΔ. α', κα' ὑπ'. Δατιανοῦ καὶ Κερεαλίου.

ΙΝΔ. β', κβ' ὑπ'. Εὐσεβίου καὶ Ὑπατίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων μηνὶ ὑπερβερεταίῳ, μέγας γέγονε καὶ σφοδρὸς σεισμὸς ἐν Νικομηδείᾳ, περὶ ὥραν γ' νυκτερινήν. καὶ ἡ πόλις κατέπεσε καὶ διεφθάρη, ἐν οἷς συναπώλετο ὁ τῆς αὐτῆς πόλεως ἐπίσκοπος Κεκρόπιος τοὔνομα.

Γρατιανὸς υἱὸς Οὐαλεντιανοῦ ἐγεννήθη πρὸ ι' καλανδῶν Ἰουνίων, καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐν πρώτοις προῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔπαρχος Ῥώμης ὀνόματι Ὀνόρατος πρὸ γ' ἰδῶν Σεπτεμβρίων.

σπε' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. γ', κγ' ὑπ'. Κωνσταντίου Αὐγούστου τὸ ιβ', καὶ Ἰουλιανοῦ τὸ τρίτον.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ περιτίῳ ιε' καθιερώθη ἡ μεγάλη ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως. Μακεδόνιος Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος καθῃρέθη ἐπὶ πολλοῖς ἰδίοις αὐτοῦ ἐγκλήμασιν, καὶ κατέστη ἀντ' αὐτοῦ Εὐδόξιος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας ἐπίσκοπος ἐνθρονισθεὶς μηνὶ αὐδυναίῳ κζ', παρουσίᾳ ἐπισκόπων οβ'.

Μαρλακεσίου, Γεωργίου, Σέρρα, Οὐρανίου, Θεοδοσίου, Εὐσεβίου, Πηγασίου, Λεοντίου, Κυρίωνος, Ἀραβιανοῦ, Ἀσίνου, Φιλοθέου, Γεροντίου, Εὐγενίου, Ἐλπιδίου, Στεφάνου, Ἡλιοδώρου, Δημοφίλου, Τιμοθέου, Ἐξευρεσίου, Μεγασίου, Μειζονίου, Παύλου, Εὐαγρίου, Ἀπολλωνίου, Φοίβου, Θεοφίλου, Προστασίου, Θεοδώρου, Ἡλιοδώρου, Εὐμαθίου, Συνεσίου, Πτολεμαίου, Εὐτυχῆ, Κωύτου, Ἀλφίου, Τροφίμου, Εὐτυχίου, Βασιλίσκου, Θεομνήστου, Βετρανίωνος, Φιλίππου, Ἀναστασίου, Μαξεντίου, Πολυεύκτου, Τροφίμου, Οἰκουμενίου, Γρατιανοῦ, Λεοντίου, Μητροδώρου, Εὐσταθίου, Μηνοφίλου, Εὐηθέου, καὶ τῶν λοιπῶν.

Constantius Augustus propter vicennalia sua cum ingenti pompa & apparatu Romam venit, & cum eo vxor eius Eusebia Augusta Romæq; morati sunt dies XIV.

IND. I *Aug.* XXI. *Daciano & Cereali Coss.*

IND. II *Const Aug.* XXII *Eusebio & Hypatio Coss.*

His Coss. mense † Hyperberetæo Nicomediæ ingens & vehemens terremotus accidit circiter horam tertiam noctis. Ciuitas concidit, & deleta est, vnaque cum aliis ipse vrbis Episcopus Cecropius nomine oppressus est. Gratianus Valentiniani F. X *Cal. Iunias natus est. Et hoc ipso anno inter primos Constantinopolim venit Honoratus nomine, Romæ præfectus* III. *Idus septembris.* † Octobri.

CCLXXXV. OLYMPIAS.

IND. III. *Const. Aug.* XXIII. *Const. Aug.* XII. *& Iuliano Cæsare* III. *Coss.*

Hoc anno mense Peritio seu XV. *Februarij Magna Ecclesia Constantinopoli dedicata est. Macedonius Episcopus Constantinopolitanus propter multa ipsius propria crimina exauctoratus est, & in locum eius surrogatus Eudoxius mense Audynæo seu Ianuar. 27. præsentibus Episcopis* LXXII. Magna Ecclesia dedicata Cõstãtinopoli.

* *Mariacesio, Georgio, Serra, Vranio, Theodosio, Eusebio, Pegasio, Leontio, Cyrione, Arabiano, † Asinio, Philotheo, Gerontio, Eugenio, Elpidio, Stephano, Heliodoro, Demophilo, Timotheo, Exeuresio, Megasio, Mizonio, Paulo, Euagrio, Appollonio, * Phœbo, Theophilo, Protasio, Theodoro, Heliodoro, Eumathio, Synesio, Ptolemæo, Eutyche, Quĩto, Alphio, Trophimo, Eutychio, Basilisco, Theomnesto, Vetranione, Philippo, Anastasio, Maxentio, Polyeucto, Trophimo, Oecumenio, Gratiano, Leontio, Metrodoro, Eustathio, Iouiano, Menophilo, Euetheo & cæteris.* * Μαριωνσεις. † Asino. * Phybo.

Ἐπὶ τῆς αὐτῆς συνόδου τῶν ἐπισκόπων, οὐ μετὰ πολλὰς ἡμέρας τοῦ ἐνθρονισθῆναι τὸν Εὐδόξιον ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως τὰ ἐγκαίνια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τῆς αὐτῆς πόλεως ἐτελέσθη διὰ ἐτῶν
προσδεῖ λδ΄ μικρῷ πρός. ἀφ' οὗ θεμελίους κατεβάλλετο Κωνσταντῖνος, νικητὴς σέβαστος. Ἐγένετο καὶ τὰ ἐγκαίνια αὐτῆς ἐπὶ τῶν προειρημένων
* περιτίου Φεβρουαρίου. ὑπάτων πρὸ ιγ΄ καλανδῶν Μαρτίων ἥτις ἐστὶ μηνὸς * περιτίου ιδ΄.
Εἰς τὰ ἐγκαίνια προσήγαγεν ὁ βασιλεὺς Κωνστάντιος Αὔγουστος ἀναθήματα πολλὰ κειμήλια χρυσᾶ, καὶ ἀργυρᾶ μεγάλα, καὶ διάλιθα χρυσοϋφῆ ἁπλώματα τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου πολλά. Ἔτι μὴν καὶ εἰς τὰς θύρας τῆς ἐκκλησίας ἀμφίθυρα χρυσᾶ διάφορα, καὶ εἰς τοὺς πυλεῶνας τοὺς ἔ-
* ὅς ξω χρυσοϋφῆ ποικίλα· * ὡς πολλὰς δωρεὰς ἐχαρίσατο φιλοτίμως τότε παντὶ κλήρῳ καὶ τῷ κανόνι τῶν παρθένων καὶ τῶν χηρῶν, καὶ τοῖς ξενοδοχείοις, καὶ εἰς διατροφὴν τῶν προειρημένων, καὶ τῶν πτωχῶν, καὶ ὀρφανῶν, καὶ φιλακῶν σιτομέτριον προσέθηκεν πλείονος μέτρου, ὅπερ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Κωνσταντῖνος ἐχαρίσατο.

ΙΝΔ. δ΄, κδ΄ ὑπ΄, Ταύρου καὶ Φλωρεντίου.

Locus vitiosus. fortasse προθυμος κρή-νας. D.Hiero. Mopsi vicu-lii nominat.

Ἀρχῇ τετάρτης Ἰνδικτιῶνος διὰ τὴν ἀπαγγελθεῖσαν αὐτῷ ἀταξίαν Ἰουλιανοῦ καίσαρος, ἐλθὼν εἰς μοψοῦ κρήνας * προάλιμον ἢ ἀπὸ Ταρσοῦ Κιλικίας, καὶ πρότερος εἰληφὼς τὸ ἅγιον βάπτισμα παρὰ Εὐζωΐου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας μετασταλέντος ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίου μεταλλάττει τὸν βίον ὁ αὐτὸς Κωνστάντιος Αὔγουστος μηνὶ Δίῳ γ΄ ἔτους Ἀντιοχείας υι΄ Ἰνδικτιῶνος ε΄. Εἰρήνης τῶν ἐκκλησιῶν ἐπιλαβομένου ἔτους ν΄ τῶν προειρημένων ὑπάτων Ταύρου καὶ Φλωρεντίου.

Ῥωμαίων λϛ΄ ἐβασίλευσεν ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ ὁ παραβάτης, ἀνεψιὸς
* Κωνσταντίου. μὲν * Κωνσταντίνου, ἀδελφὸς δὲ Γάλλου τοῦ καὶ Κωνσταντίου.

ἔτη β΄, ὁμοῦ ,εωοβ΄.

ΙΝΔ. ε΄, α΄ ὑπ΄. Μαμερτίνου καὶ Νεβίττα.

Μετὰ τελευτὴν Κωνσταντίου τοῦ Αὐγούστου ἡ εἰρήνη τῶν ἐκκλη-
Δεκεμβρίῳ. σιῶν διεκόπη, εἰσελθόντος Ἰουλιανοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει μηνὶ ἀπελλαίῳ ια΄, καὶ ἔστιν τὰ ἀκολουθήσαντα ταῦτα. Ἰουλιανὸς γνοὺς τὴν Κωνσταντίου τοῦ Αὐγούστου τελευτὴν, τὴν ἑαυ-

τοῦ ἀ-

In ead Synodo Episcoporũ non post multos dies ab inauguratione Eudoxij Episcopi Constantinopoleos, Encænia Magnæ Ecclesiæ eiusdē vrbis celebrata sunt anno trigesimo quarto plus minus, quam fundamenta Constantinus victor, Augustus iecerat. Acta sunt Encænia etiam his consulibus XVI. *Cal. Martias qui dies est mensis † Peritidij seu Februarij* XIV. *Adea Encænia Imperator Constantius Augustus vota seu munera multa, cimelia aurea & argentea ingentia, gemmeaq; & auro intertextas telas pro altari multas cõtulit. Quin & in ianuis geminas vtrinq; fores aureas vario opere fecit, ipsasq; exteriores portas auro mirè variauit. Multa beneficia magnificè contulit cum in vniuersum clerum, tum in religiosas virgines & viduas. In Xenodochia item, & eorum alimenta, pauperum quoq; & pupillorum domiciliis frumentum auxit maiori numero, quã pater eius Constantinus erat elargitus.* secunda Encænia. † Peritij.

IND.IV. *Constantij Aug. an.* XXIV. *Tauro & Florentio Coss.*

Constantius initio quartæ indictionis, denunciatis sibi Iuliani Cæsaris insidiis concitus à Tarso Ciliciæ ad Mopsuestiam seu Mopsi fontes veniens, accepto ab † Euzoio Antiochiæ Episcopo, ex monasterio per Constantium accersito, baptismate, Constantius Augustus mense Dio seu Nouembri die tertia anno Antiocheno CDX. *Indict.* V *cum Ecclesia * pacem annos quinquaginta habuisset, dictis consulibus Tauro & Florentio mortem cum vita commutauit.* † Arianus hic fuit. * à martyrio intellige.

XXXVI. *Romanis imperauit IVLIANVS (apostata) præuaricator patruelis † Constantini Galli, qui & Constantius, frater, annos* II. *A.M.* MMMMMDCCCLXXII. † Constantij. 5872.

IND.V *Iuliani* I. *Mamertino & Nebetta Coss.*

Mortuo Constantio Augusto pax Ecclesiarum Iuliano Constantinopolin mense Apelæo seu Decembri XI. *die ingresso, sublata est. Quæ autem insecuta sint hæc sunt.*

Iulianus cognita Constantij Augusti morte, suam apostasiam & im-

τοῦ ἀποστασίαν, καὶ ἀσέβειαν φανερὰν καθιστῶν διάταγμα κατὰ τοῦ χριστιανισμοῦ, καθ' ὅλης τῆς οἰκουμένης ἀποστέλλων τὰ εἴδωλα πάντα ἀνανεοῦσθαι προσέταττεν. ἐφ' οἷς ἐπαρθέντες οἱ κατὰ τὴν ἀνατολὴν ἕλληνες εὐθέως ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ κατ' αἴγυπτον, Γεώργιον τὸν ἐπίσκοπον τῆς πόλεως συλλαβόμενοι ἀνεῖλον. καὶ τὸ λείψανον αὐτοῦ ἀσεβῶς ἐνύβρισαν. Καμήλῳ γὰρ ἐπιθέντες, δι' ὅλης τῆς πόλεως περιέφερον. καὶ μετὰ τοῦτο διαφόρων ἀλόγων νεκρὰ σώματα μετὰ τῶν ὀστέων συναγαγόντες καὶ συμμίξαντες αὐτοῦ τῷ λειψάνῳ καὶ κατακαύσαντες διεσκόρπισαν.

Καὶ ἐν Παλαιστίνῃ δὲ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ τὰ λείψανα ἐν Σεβαστῇ τῇ πόλει κείμενα ἀνορύξαντες διεσκόρπισαν.

Ἐπὶ δὲ καὶ τοῦ ἁγίου πατροφίλου ἐπισκόπου τῆς ἐν Σκυθοπόλει ἐκκλησίας γενομένου ἀνορύξαντες ἀπὸ τοῦ τάφου τὰ λείψανα, τὰ μὲν ἄλλα διεσκόρπισαν. τὸ δὲ κράνιον ἐφυβρίστως κρεμάσαντες ὡς ἐν σχήματι κανδήλαις ἐνέπαιξαν.

Ἐν δὲ Γάζῃ καὶ Ἀσκαλῶνι πρεσβυτέρους καὶ παρθένους ἀναιροῦντες, καὶ μετὰ τοῦτο ἀναπλύσαντες καὶ τὰ σώματα αὐτῶν κριθῶν πληρώσαντες τοῖς χοίροις παρέβαλον. καὶ ἐν Φοινίκῃ δὲ Κύριλλον διάκονον ἡλιοπολίτην ἀνελόντες τοῦ ἥπατος αὐτοῦ ἀπεγεύσαντο, ἐπειδὴ τὰ εἴδωλα αὐτῶν ἐπὶ τοῦ Μακαρίτου Κωνσταντίνου κατέστρεψεν. Ὁ δὲ ἀνατεμὼν τὸν διάκονον ἀπογευσάμενος τοῦ ἥπατος αὐτοῦ ὅπως κατέστρεψε τὸν ἑαυτοῦ βίον ἄξιον ἐπιμνημονευθῆναι. τὴν μὲν γλῶσσαν σαπεῖσαν ἀπώλεσεν, τοὺς δὲ ὀδόντας τριβέντας ἀπέβαλεν, τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ἐπὶ πολὺ καὶ σφοδρότερον ὀδυνηθεὶς ἐπηρώθη, καὶ διὰ ὅλου τοῦ σώματος βασανιζόμενος δεινῶς ἀπέθανεν. Ἐν δὲ Ἐμέσῃ τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἐπελθόντες τὸ τοῦ Διονύσου εἴδωλον ἵδρυσαν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν Ἐπιφανείᾳ πόλει τῆς Συρίας ἐπεισελθόντες οἱ ἕλληνες τῇ ἐκκλησίᾳ εἴδωλον εἰσήγαγον μετὰ αὐλῶν καὶ τυμπάνων. Ὁ δὲ μακάριος Εὐστάθιος ὁ τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας ἐπίσκοπος τυγχάνων ἀνὴρ εὐλαβὴς, καὶ εὐσεβὴς ἀκούσας τῶν αὐλῶν, καὶ πυθόμενος τό ποτε ἂν εἴη ταῦτα, καὶ γνοὺς ὅτι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ζῆλον ἔχων ἐν πίστει

καὶ

& impietatem apertè professus edictum per totum orbem vulgauit quo idola instaurari imperabat. Quo incitatæ gentes seu Græci qui Alexandriæ erant, in Ægypto, Georgium Episcopum captum interfecerunt, illiusque corpori impiè contumelioseque insultarunt. impositum enim camelo per totam vrbem circumtulerunt. Deinde ferarum diuersi generis cadauera vna cum ossibus collecta, & reliquiis ipsius permixta combusserunt & cineres distulerunt.

In Palæstina porro S. Ioannis Baptistæ sacra pignora corporis Sebastæ posita, effossa dissiparunt.

Patrophili quoq; Schythopolitani pontificis erutum è tumulo corpus partim distraxerunt, caluam vero seu cranium contumeliosissimè suspensum in vsum quasi † candelabri per ludibrium adhibuerunt.

† De hac voce & inde deriuatis multa Mersius in Glossario Græco barbaro.

Gazæ item & Ascalone presbyteros & virgines occiderunt, deinde nudata corpora & aperta hordeo impleuerunt, porcisq; obiecerunt. Phœnice præterea Cyrilli diaconi Heliopolitani mactati hepar degustarunt, quod idola ipsorum B. Constantino regnante euerterit. Sed is qui Diaconum aperuerat, & jecur degustarat, quo pacto vitam finierit opera est commemorare. Linguam putrescentē amisit; dentes confractos expuit; oculis, post ingentes & vehementes cruciatus est captus; toto deniq; corpore dirissimè tortus vita cessit. Emesæ in summam ædem ingressi Bacchi simulacrum intulerunt, pariterq; Epiphaniæ Syriæ oppido pagani idolum cum tibiis & tympanis in Ecclesiam deduxerunt. Beatus porro Eustathius Ecclesiæ Episcopus vir pius & religiosus, auditis tibiis interrogauit vbi hæc fierent, intellectóque in Ecclesia id fieri, ardore fidei incensus,

Ssss simulac

καὶ εὐλαβείᾳ, ἀθρόως ἀκούσας ἐκοιμήθη προσευξάμενος μὴ ἰδεῖν ταῦτα τοῖς ἑαυτοῦ ὀφθαλμοῖς.

Ἔτι δὲ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπιβὰς ὁ Ἰουλιανὸς, Εὐδοξίου τε ἐπισκόπου ἐν αὐτῇ ὄντος, πολυτρόπως κατὰ τῆς ἐκκλησίας μηχανώμενος ἐπιβουλὰς εἰς σύγχυσιν δὲ τὰ κατ' αὐτὴν ἤγαγεν, βουληθεὶς ἅπαντας τοὺς καθαιρεθέντας πρὸ τούτου ἐπὶ διαφόροις ἀτόποις κακοδοξίαις ἐπιφῆναι ταῖς ἐκκλησίαις, προφάσεις αὐτῶν γινομένων ταραχῶν, ἐπινοῶν κατὰ τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ.

Οὕτως οὖν καὶ Μελέτιος ὁ ἐπὶ ἀσεβείᾳ καὶ ἑτέροις κακοῖς καθῃρημένος ἐπανελθὼν ἐν Ἀντιοχείᾳ τὴν παλαιὰν ἥρπασεν ἐκκλησίαν, συνδραμόντων αὐτῷ δὲ τῶν ἤδη ἐκ τοῦ κλήρου καθαιρεθέντων ἐνθέσμως ὑπὸ τῆς ἁγίας συνόδου, ἐν οἷς ἦν μάλιστα καὶ Διογένης ἀπὸ πρεσβυτέρων τῶν ἄλλων *πλείω συντρέχων, (locus mendosus.) καὶ Βιτάλιος λαϊκὸς ἐν ἐπιθέσει ἀεὶ ζήσας. καὶ δὴ ἀπὸ πολλοῦ πρωΐων, καὶ ὕστερον λυπηθεὶς μετὰ χρόνον πρὸς τὸν Μελέτιον ἀπεσχίσθη, (Nota.) ἀπ' αὐτοῦ καὶ αἵρεσιν γέλωτος καὶ αὐτὴν ἀξίαν οὖσαν συνεστήσατο, ἀφ' οὗ καὶ νῦν Βιταλιανοὶ* λέγουσι. (λέγονται) Ταύτῃ τῇ αἱρέσει καὶ Ἀπολινάριος, ὡς Ἀνδολαϊκεὺς τῆς Συρίας γραμματικοῦ υἱὸς γεγονὼς προσέφη.

ΙΝΔ. ϛʹ, βʹ ὑπ. Ἰουλιανοῦ αὐγούστου τὸ δʹ. καὶ Σαλουστίου.

Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ δὲ τῶν ἐν στρατείαις ἐξεταζομένων τινὲς ἠπάτησαν εἰς ἀποστασίαν, οἱ μὲν ἐπαγγελίαις δόσεων καὶ ἀξιωμάτων, οἱ δὲ καὶ ἀνάγκαις ταῖς ἐπιτιθεμέναις ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀρχόντων χαυνούμενοι. καὶ θεότιμος δέ τις πρεσβύτερος τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐκκλησίας ἐξ ὑποσχέσεως ἀπατηθεὶς, αὐτομάτως ἐπὶ τὴν εἰδωλολατρείαν ἐχώρησεν, ὃν ὁ θεὸς ἐτιμωρήσατο παραχρῆμα, τρόπῳ τοιούτῳ. σκωληκόβρωτος γὰρ γινόμενος, καὶ τὰς ὄψεις ἀποβαλὼν, καὶ τὴν γλῶσσαν ἐσθίων, οὕτως ἀπέθανεν.

Τότε δὲ Ἰρων οὕτω λεγόμενός τις Θηβαῖος ἐπίσκοπος, αὐτομάτως ἀπέστη, ἐν τῇ Ἀντιοχέων πόλει τυγχάνων, ὃν παραδοξοποιὸς τοῦ θεοῦ δύναμις εἰς παράδειγμα καὶ φόβον πολλῶν τιμωρίας εἰσεπράξατο. Ἔρημον γὰρ αὐτὸν καταστήσας

πάσης

simulac ista audijt, precatus Deum ne talia oculis spectare cogeretur, sopitus spiritum edidit.

Cum prӕterea Iulianus Constantinopolin venisset, Eudoxio vrbis Episcopo, variis artibus Ecclesiӕ insidiatus, omnia pmiscere cœpit, conatus omnes qui ante hac propter varias & absurdas damnatásq; opinationes exauctorati erant, Ecclesiis cōiungere, accepta ex ipsis (dissentientium) turbis occasione aduersus Ecclesias Dei.

*Ita ergo Meletius ob impietatem & alia flagitia damnatus (ab Ecclesia) Antiochiam reuersus sedem priorem inuasit, adiuuantib^9 illum è clero jam ante ab S. Synodo jure proscriptis. Quos inter non postremus erat Diogenes ab aliis presbyteris† sӕpius concurrentibus (adiutus) Et Vitalis laicus semper * locum per vim obtinens, longoq; tempore progressus, tandem à Meletio offensus, ab eo defecit, nouamq; sectam dignam sanè & ipsam risu procudit. à qua, hodie etiam Vitaliani nuncupantur. Hac hӕresi infectus fuit & Apolinaris, quemadmodum Andólaicensis Syrus, Grammatici filius, memorauit.*

† locus male affectus. πλεῖον συντρέχων.
* ἐν ἐπιβίσει. per vim.

IND. VI. *Iul. Aug. anno* II. *Iuliano Augusto* IV. & *Salustio Coss.*

Hoc anno etiam in exercitu nonnulli exagitati à fide desciuerunt: alij quidem munerum & honorum spe illecti; alij à suis prӕfectis per vim † impulsi. Quidam verò Theotecnus presbyter Antiochenӕ Ecclesiӕ pollicitationibus circumuentus sponte sua ad cultum Deorum se contulit, quem Deus extemplo hac ratione puniuit. A vermibus adrosus, oculisq; spoliatus, dum linguam manderet, interiit.

Eodem tempore. Iron quoque nomine Thebanus Episcopus nullo cogente à Christo defecit, cum Antiochiӕ versaretur, quem vis numinis inusitata inexpectataque patrans, in exemplum & terrorem multorum

πάσαις κηδαιμηνίαις, καὶ σηπεδόνος νόσον ἐμβαλὼν ἐν ταῖς πλατείαις φερόμενον ἐκψύξαι δημοσίᾳ ἐνώπιον πάντων ἐποίησεν.

Ἐν τούτοις δὲ καὶ Οὐαλεντινιανὸς τριβοῦνος τότε ὢν τάγματος κορνούτων (οὕτω λεγομένων νουμέρω) τῇ εἰς Χριστὸν ὁμολογίᾳ διέπρεπεν. οὐ μόνον γὰρ τοῦ ἀξιώματος κατεφρόνησεν, ἀλλὰ καὶ ἐξορίᾳ ὑποβληθεὶς γενναίως καὶ προθύμως ὑπέμενεν, ὡς μετὰ ταῦτα ὅπως ἐτιμήθη ὑπὸ τοῦ θεοῦ βασιλεὺς Ῥωμαίων γενόμενος, ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθήσεται.

malim νουμέρων

Ἀρτέμιος δὲ δοὺξ ὢν τῆς κατ' Αἴγυπτον διοικήσεως, ἐπειδήπερ ἐν τοῖς καιροῖς τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς ἐπὶ τοῦ μακαρίτου Κωνσταντίνου τοῦ Αὐγούστου ζῆλον πολὺν ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιῶν ἐνεδείξατο, ἐν τῇ Ἀλεξανδρέων ἐδημεύθη, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη, μνησικακήσαντος αὐτὸν τοῦ Ἰουλιανοῦ. ἐμαρτύρησεν δὲ καὶ ἐν Δωροστόλῳ τῆς κατὰ τὴν Θρᾴκην Σκυθίας Αἰμιλιανὸς ὑπὸ στρατιωτῶν πυρὶ παραδοθεὶς ὑπὸ Καπετωλίνου Οὐικαρίου. πολλοί τε ἄλλοι κατὰ διαφόρους τόπους καὶ πόλεις, καὶ χώρας διέπρεψαν τῇ εἰς Χριστὸν ὁμολογίᾳ, ὧν οὐκ ἔστιν ῥᾴδιον τὸν ἀριθμὸν ἐξειπεῖν καὶ τὰ ὀνόματα.

Ἐν τούτῳ χρόνῳ Θαλάσσιός τις, ὁ καὶ μάγκος, ἐν ἀσελγίᾳ μὲν καὶ ἀσωτείαις ἐπίσημος, ὁ καὶ τῆς ἑαυτοῦ θυγατρὸς ἐπ' αἰσχρουργίαις προαγωγεὺς ἐτύγχανεν, συμπεσόντος αὐτῷ τοῦ οἴκου ἀπέθανεν.

ΠΕΡΙ ΜΑΡΤΥΡΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΟΜΕΤΙΟΥ.

Ἐν τούτῳ τῷ ἔτει ἐμαρτύρησε καὶ ὁ ἅγιος Δομέτιος τρόπῳ τοιούτῳ. Ἀπερχόμενος γὰρ Ἰουλιανὸς εἰς πόλεμον, καὶ παρερχόμενος διὰ τῶν Κυρεστικῶν, ἴδεν ὄχλον ἑστῶτα ἔμπροσθεν τοῦ σπηλαίου τοῦ ἁγίου Δομετίου καὶ ἰώμενον. καὶ ἐπηρωτήσατο τίς ἐστιν. καὶ μαθὼν ὅτι μοναχός, καὶ συνάγεται ὁ ὄχλος θέλων ἰαθῆναι καὶ εὐλογηθῆναι παρ' αὐτοῦ, ἐδήλωσεν τῷ ἁγίῳ Δομετίῳ αὐτὸς Ἰουλιανὸς διὰ Ῥεφερενδαρίου Χριστιανοῦ ταῦτα· εἰ διὰ τὸ ἀρέσαι τῷ θεῷ σου εἰς τὸ σπήλαιον εἰσῆλθες, ἀνθρώποις μὴ θέλε ἀρέσκειν, ἀλλ' ἡσύχαζε. ἀντεδήλωσεν αὐτῷ ὁ ἅγιος Δομέτιος. ὅτι τῷ θεῷ ἐκδοὺς μου τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα, ἐκ παλαιοῦ χρόνου ἐν τῷ σπηλαίῳ τούτῳ ἀπέκλεισα ἐμαυτόν. τὸν δὲ

πρὸς

vindictâ prosecuta est. Omnium enim ope curáq; destitutum in morbum, quo computruit, coniecit, fecitq; vt in plateis circumlatus publicè in conspectu omnium animam exhalaret.

Inter hæc Valentinianus tribunus † legionis quam cornutorum dixere (nomen erat legionis) è cæteris, professione fidei in Christum eluxit. Non solum quippe dignitatem muneris contemsit, sed etiam exilio proscriptus generosè alacritérq; illud pertulit, vt postea à Deo honoratus Romanorum Imperator, vti infra narrabitur, sit creatus.

† an chohortis? nam vtrumq; vox (numeri) valet. vide Meursium in Glossario Græcobarb.

Artemius verò Dux & procurator Ægypti, quòd B. Constantij imperio, ardenti studio pro Ecclesiis propugnarit, Alexandriæ bonis publicatis capite plexus est, malè in illũ animo affecto Iuliano. Passus est etiam Dorostoli in Scythica Thracia Æmilianus à militibus per Capitolinum vicarium flammis exustus. alijq; aliis compluribus & variis in locis in Christi confessione effulserunt, quorum haud promptum est numerum inire & nomina edere.

Hoc tempore Thalassius quispiam, cui & Magno nomen, flagitiis & libidinum nequitiis nobilis qui & filiam suam velut leno prostituebat, ruina ædium oppressus perijt.

DE S. DOMITIO MARTYRE.

Hoc anno S. Domitius martyrij decus adeptus est hoc modo. Iulianus ad bellum proficiscens cum † Cyrestica prætermitteret, vidit turbam ante spelæum S. Domitij, vt curaretur, stantem, cumq; interrogasset quis esset, intellexisśetq; monachũ esse, populumq; concurrere vt ab eo sanitate & pia imprecatione impertiretur, nunciauit S. Domitio ipse Iulianus per Referendarium Christianum hæc: Si vti Deo tuo placeres, hoc antrũ es ingressus, noli velle hominibus placere, sed solitarius viue. Cui respondit S. Domitius. Ego jam pridem animam ac corpus in hac

† κυρεστικῶν.

πρὸς ἐμὲ ἐρχόμενον ἐν πίστει ὄχλον ἀποδιώκειν οὐ δύναμαι. καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανὸς ἀναφραγῆναι τὸ σπήλαιον, καὶ ἔμεινεν ἔσω ὁ δίκαιος. καὶ οὕτως ἐτελειώθη αὐτὸς ὁ ἅγιος Δομέτιος.

Τῷ αὐτῷ χρόνῳ εἶδεν Ἰουλιανὸς ἐν ὁράματι, τινὰ τέλειον ἄνδρα ἐνδεδυμένον ὑπάτου σχῆμα, καὶ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν εἰς τὸν παπυλεῶνα πεπηγμένον πλησίον τῆς πόλεως Κτησιφῶντος, ἐν κώμῃ λεγομένῃ Ῥασδία, κροῦσαι αὐτὸν λόγχῃ. καὶ ἐξυπνισθεὶς ἔκραξεν καὶ ἀνέστησαν οἱ κουβικουλάριοι εὐνοῦχοι, καὶ σπαθάριοι, καὶ στρατὸς ὁ φυλάττων τὸν παπυλεῶνα καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὸν μετὰ λαμπάδων βασιλικῶν. καὶ προσεσχηκὼς ὁ Ἰουλιανὸς ἑαυτὸν σφαγὴν κατὰ τῆς μασχάλης ἔχοντα, ἐπηρώτησεν τοὺς παρεστῶτας, πῶς λέγεται ἡ κώμη ὅπου ἐστὶν ὁ παπυλεὼν μου πεπηγμένος· καὶ εἶπον αὐτῷ Ῥασδία. καὶ ἀνέκραξεν εὐθέως Ἰουλιανός, ὦ ἥλιε ἀπώλεσας Ἰουλιανόν. καὶ ἐκχυθεὶς παρέδωκε τὴν ψυχὴν ὥρα νυκτερινῇ ε', μηνὶ δεσίῳ πρὸ ς', καλανδῶν Ἰουλίων. καὶ εὐθέως ὁ στρατὸς πρὸ τοῦ γνῶναι τοὺς πολεμίους Πέρσας, ἀπῆλθον ἐν τῷ παπυλεῶνι Ἰοβιανοῦ κόμητος δομεστικῶν καὶ στρατηλάτου τὴν ἀξίαν. καὶ ἀγνοοῦντος αὐτοῦ τὰ τῆς τελευτῆς Ἰουλιανοῦ, ἤγαγον αὐτὸν εἰς τὸν βασιλικὸν παπυλεῶνα ὡς τοῦ βασιλέως Ἰουλιανοῦ
ὅτε ζητήσαντος αὐτόν. καὶ * ἄποτι εἰσῆλθεν εἰς τὸν παπυλεῶνα, συνέχοντες αὐτὸν ἀνηγόρευσαν βασιλέα, μηνὶ τῷ αὐτῷ δεσίῳ, πρὸ ς', καλανδῶν Ἰουλίων, πρὸ τοῦ διαφῶσαι. Τὸ δὲ πλῆθος τοῦ στρατοῦ τὸ ὂν εἰς Κτησιφῶντα καὶ ἀπὸ πολλοῦ διαστήματος ἀπληκεῦον, οὐκ ἔγνω τὰ συμβάντα ἕως ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου. Τελευτᾷ οὖν ὁ αὐτὸς Ἰουλιανὸς ὢν ἐτῶν λς'.

Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ νυκτὶ εἶδεν ἐν ὁράματι ὁ ὁσιώτατος Βασίλειος
Καισαρείας ἐπίσκοπος †Σαρείας τοὺς οὐρανοὺς ἀνεῳγμένους, καὶ τὸν σωτῆρα Χριστὸν ἐπὶ θρόνου καθήμενον, καὶ εἰπόντα κραυγῇ, Μερκούριε ἀπελθὼν φόνευσον τὸν Ἰουλιανὸν τὸν βασιλέα τὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν. Ὁ δὲ ἅγιος Μερκούριος ἑστὼς ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου φορῶν θώρακα

σιδη-

speluncam meipsum includendo consecraui: populum autem ex pietate & fide ad me venientem arcere non possum. Imperauit ergo Iulianus caueam occludi. Itáq; iussus intus mansit, & Domitius martyrium absoluit.

Hoc eodem anno obiectum est Iuliano visum. (per somnum) virum maturum Consulari ornatu indutum ad se vidit in tabernaculum ad vrbem Ctesiphontem fixum, in vico Rhadia dicto, introeuntem, à quo hasta feriebatur. E somno ergo excitatus exclamauit, vt cubicularij Eunuchi & spatharij excubiæq; militares, quæ tabernaculum custodiunt, ad illum cum regiis funalibus seu lampadibus ingrederentur. Iulianus verò, cum animaduertisset se sub axilla plagam accepisse, circumstantes intorrogauit, quod nomen esset loco seu vico vbi papilio esset fixus. qui responderunt Rhadiam appellari: exclamauit illico Iulianus: O sol perdidisti Iulianum, & effusus animam emisit hora noctis quinta mense Desio. VI. Calendas Iulias. Custodia porro militum è vestigio, antequam id hostes rescirent, ad tentorium Iouiani comitis domesticorum præfecti militum contenderunt, ipsumq; ignarum mortis Iuliani ad Imperatoris tentoriũ Iuliani, velut vocante Iouianũ Iuliano, deduxerunt. Atq; mox vt ingressus est in tentorium tenentes illum Imperatorem consalutarunt, mense eodem Desio VI. Cal. Iulias priusquam dilucularet. Reliquus verò exercitus, qui castra ad Ctesiponta posuerat, & longo interuallo aberat, ante solem orientem de iis quæ acciderant, nihil cognouit. Vixit Iulianus annos XXXVI.

Ead. porro nocte per nocturnam speciem sanctissimus pontifex Basilius Cæsaréæ Episcopꝰ vidit cælos apertos, & Christũ saluatorẽ in solio pro tribunali sedentẽ, magnoq; clamore vocantẽ: Mercuri, abi occide Iulianũ Imperatorem, illum hostẽ Christianorũ. Sanctus ergo Mercurius stans corã Domino loricã ferream

indutus

σιδηροῦν, ἀκούσας τὴν κέλευσιν ἀφανὴς ἐγίγνετο. καὶ πάλιν ηὑρέθη ἴσως ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου, καὶ ἔκραξεν· Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς σφαγεὶς ἀπέθανεν, ὡς ἐκέλευσας κύριε. καὶ θροηθεὶς ἐκ τῆς κραυγῆς ὁ ἐπίσκοπος Βασίλειος διυπνίσθη τεταραγμένος. ἐτίμα γὰρ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανὸς ὡς ἐλλόγιμον, καὶ ὡς συμπράκτορα αὐτοῦ. καὶ ἔγραφεν αὐτῷ συνεχῶς. καὶ κατελθὼν ὁ ἐπίσκοπος Βασίλειος εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ ἑωθινὰ καλέσας πάντα τὸν κλῆρον, εἶπεν αὐτοῖς τὸ τοῦ ὁράματος μυστήριον. καὶ ὅτι ἐσφάγη Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς, καὶ τελευτᾷ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, καὶ πάντες παρεκάλουν σιωπᾶν αὐτὸν, καὶ μὴ λέγειν τι τοιοῦτον.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἰουλιανοῦ μηνὶ δεσίῳ, ἐβασίλευσεν Ἰοβιανὸς μῆνας η'. στεφθεὶς δὲ ἀπὸ τοῦ στρατοῦ εἰς τὰ περσικὰ μέρη, ἅμα δὲ ἐβασίλευσεν προσεφώνησεν τῷ παντὶ στρατῷ, καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ συγκλητικοῖς διὰ φωνῆς αὐτοῦ ἰδίας· ἐθέλετε βασιλεύειν με ὑμῶν, ἵνα πάντες Χριστιανοί ἐσμεν. καὶ εὐφήμησεν αὐτὸν ἅπας ὁ στρατὸς, καὶ ἡ σύγκλητος, καὶ τὰ τάγματα τῶν στρατευμάτων. καὶ λοιπὸν ἐξελθὼν ὁ αὐτὸς Ἰοβιανὸς ἅμα τῷ οἰκείῳ στρατῷ ἐκ τῆς ἐρήμου γῆς, εἰς τὴν εὐθαλῆ περσικὴν, ἐμερίμνα πῶς ἐξέλθῃ ἐκ τῶν λοιπῶν περσικῶν μερῶν.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Περσῶν Λαβουαρσάκιος μήπω μαθὼν τὴν τοῦ βασιλέως Ἰουλιανοῦ τελευτὴν, ἐν φόβῳ πολλῷ κατεχόμενος, ἐκ τῆς Περσικῆς γῆς Ἀρμενίας χώρας πρεσβεύων ἐξέπεμψέν τινα τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ ὀνόματι Σουρέναν πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων περὶ εἰρήνης, αἰτῶν καὶ δεόμενος. ὅντινα δεξάμενος ἀσμένως Ἰοβιανὸς ὁ βασιλεὺς ἐπένευσεν δέχεσθαι τὴν πρεσβείαν τῆς εἰρήνης, εἰρηκὼς καὶ αὐτὸς πέμπειν πρεσβευτὴν πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν. ἀκούσας δὲ τοῦτο Σουρένας πρεσβευτὴς Περσῶν, ᾔτησε τὸν βασιλέα Ἰοβιανὸν τυπῶσαι εὐθέως καὶ παραχρῆμα εἰρήνης πάκτα.

Καὶ ἀφορίσας βασιλεὺς Ἰοβιανὸς ἕνα συγκλητικὸν αὐτοῦ τὸν πατρίκιον Ἀρίνθαιον δεδωκὼς αὐτῷ τὸ πᾶν συνθέμενος ἐμμένειν τοῖς παρ' αὐτοῦ δοκιμαζομένοις, ἤτοι τυπουμένοις μετὰ τῆς συγκλήτου καὶ

τοῦ πρεσ-

indutus accepto à Domino mandato euanuit: rursus visus ast a- re ad tribunal Domini exclamauit: Iulianus Imperator occisus expirauit, uti imperasti Domine. Perturbatusq; exclamore Basilius Episcopus somnóq; excitus ac confusus est, colebat enim Iulianus Imperator illum ut eruditum, & socium (studiorum suorum) frequenterq; ad illum literas mißitabat. Itaq; Basilius Episcopus in templum descendit ad preces matutinas, vocatoq; vniuerso clero, exposuit illis nocturni visi arcanum, quod Iulianus Imp interfectus esset, eademq; nocte oppetijsset. Vbi omnes Episcopum rogarunt, uti taceret, nec tale quid (quod somnium crederent) doceret.

A morte & imperio Iuliani, mense Desio seu Iunio cœpit regnare Iouianus menses VIII. *Coronatus autem est ab exercitu in Persarum regione; qui simul imperium occepit, proclamauit apud vniuersum exercitum, & senatum suamet ipsius voce. Si vultis me vobis imperare, omnes Christiani simus, acclamauit illi* FELICITER *vniuersus exercitus & senatus, ordinesq; legionum. Enimuero egressus Iouianus cum suo exercitu è solitudine in latos Persidis campos, solicite anquirebat, qua via è reliquis Persarum finibus sese explicaret.*

Rex vero Persarum Labuarsacius nondum vulgata Iuliani Imperatoris morte, ingenti pauore perculsus ex Armania oris legationem instituit ad Imperatorem Romanorum, misitq; ex Satrapis suis quendam Surenam nomine, petitũ rogatúmq; pacem: cui amicè libentérq; Iouianus Imperator accepto annuit se pacis petitionẽ acceptare, vicißimq; dixit se legatũ ad Persarum regem mißurum. Surenas legatus Persarũ hoc intellecto, rogauit Imperatorẽ uti pacis conditiones quã primũ ederentur.

Iouianus Imperator vnum è senatu patricium Arinthæum designatum dedit, cui totam caussam permisit, pepigitq; ut staretur pactis, quæ visa & edita essent ab ipso cum senatu & le-

τοῦ πρεσβευτοῦ Περσῶν ποιῆσαι εἰρήνης πάκτα ὡς αὐτοὺς ἀρχόμενος. καὶ παρέσχεν ἔνδοσιν τοῦ τρεῖς ἡμέρας ἐν τῇ περὶ τῆς εἰρήνης βουλῇ. καὶ ἐτυπώθη μεταξὺ τοῦ πατρικίου Ἀρινθαίου τοῦ Ῥωμαίου, καὶ Σουρένα συγκλητικοῦ Περσῶν δοῦναι Ῥωμαίους Πέρσαις πᾶσαν τὴν ἐπαρχίαν, καὶ τὴν λεγομένην πόλιν Νησιβέων γυμνὴν σὺν τείχεσι καὶ μόνοις, ἄνευ ἀνδρῶν τῶν οἰκούντων αὐτήν. καὶ τούτου στερχθέντος, καὶ εἰρήνης ἐγγράφου γενομένης ἔλαβεν μεθ' ἑαυτοῦ ὁ βασιλεὺς Ἰοβιανὸς ἕνα τῶν Σατραπῶν Περσῶν ὄντα μετὰ τοῦ πρεσβευτοῦ τῷ ὀνόματι Ἰούνιον εἰς τὸ παραλαβεῖν τὴν ἐπαρχίαν, καὶ τὴν μητρόπολιν αὐτῆς τὴν Νησιβέων πόλιν. οὐκ εἰσῆλθεν ἐν αὐτῇ, ἀλλ' ἔξω τῶν τειχῶν ἔστη. Ὁ δὲ Ἰούνιος ὁ τῶν Περσῶν σατράπης ἀπελθὼν ἐν τῇ πόλει κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως εἰς ἕνα τῶν πύργων σημεῖον Περσικὸν ἐπέθηκε, τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων κελεύσαντος τοὺς πολίτας πάντας σὺν πᾶσιν τοῖς διαφέρουσιν αὐτοῖς ἕως ἑνὸς εὐθέως ἐξελθεῖν. καὶ ἐξελθὼν πρὸς αὐτὸν Σιλβανὸς κόμης τὴν ἀξίαν, καὶ πολιτευόμενος τῆς αὐτῆς πόλεως προσέπεσεν τῷ βασιλεῖ δεόμενος μὴ παραδοῦναι τὴν πόλιν Πέρσαις. Ὡς δὲ οὐκ ἔπεισεν αὐτόν, ὀμωμοκέναι γὰρ ἔφασκεν, καὶ μὴ βούλεσθαι δόξαν ἐπιορκίου παρὰ πᾶσιν ἔχειν, τειχίσας κάμπον ὄντα ἔξω τοῦ τείχους τῆς πόλεως Ἀμίδης, προσέζευξεν τὸ αὐτὸ τεῖχος τῷ τείχει τῆς πόλεως Ἀμίδης, καλέσας τὴν κώμην Νισιβέως, καὶ ἐκεῖ πάντας τοὺς ἐκ τῆς Μυγδονίας χώρας οἰκεῖν ἐποίησεν, καὶ Σιλουανὸν τὸν πολιτευόμενον εὐθέως ἐκ τῆς Μεσοποταμίας, καὶ πάντα χριστιανὸν ἀνήγαγεν. καὶ χριστιανοῖς ἐνεχείρησεν τὰς ἀρχὰς καὶ ἐπάρχους.

Καὶ μετὰ τὸ ποιῆσαι πάκτα εἰρήνης κατὰ Περσῶν, ἀπολιπὼν τὴν Ἀνατολὴν ὁ βασιλεὺς Ἰοβιανὸς, πρὸς ὀλίγον χρόνον ἐξώρμησεν ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν μετὰ τοῦ στρατοῦ σπουδαίου διὰ τὸν χειμῶνα, ἦν γὰρ βαρύς.

σπϛ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Ῥωμαίων λζʹ ἐβασίλευσεν ΙΟΒΙΑΝΟΣ μῆνας ιʹ, ἡμέρας ιϛʹ.

ὁμοῦ ͵επογʹ.

ΙΝΔ. ζ, αʹ ὑπ. Ἰοβιανοῦ αὐγούστου καὶ Βαρρωνιανοῦ.

Τούτῳ

gato Persarum, de pace ineunda, ita vt ipse quasi otiosus esset, præbuitque trium dierum inducias, quibus consilia de pace agitarentur. Ictum ergo fœdus inter Arinthæum Patricium Romanum & Surenam è senatu Persarum, vt Romani Persis totam prouinciam concederent, ipsamq; metropolin Nisibin cum solis muris, nudam ab incolis omnibus. Quo confirmato, paceque tabulis consignatâ, accepit Iouianus Imperator secum vnũ de Persarum satrapis, qui cum legato venerat Iunium dictum, vt prouinciam acciperet, & cum illa prouinciæ caput Nisibin. Nec ingressus est eam, sed extra mœnia constitit. Iunius verò Persarum satrapa vrbem ex mandato Imperatoris ingressus in turrium vna signum Persicum fixit, Imperatore ciues omnes cum bonis omnibus excedere iubente. Egressus igitur Siluanus comes dignitate, & vrbi eidem præfectus, pedibus Imperatoris aduolutus deprecabatur vrbis deditionem Persis faciendam. Cũ frustra esset, iuratum enim se affirmabat, nec posse vlla ratione periurij infamiam subire, munijt vicũ, extra muros Amidæ ciuitatis, mœniaq; vici cum mœnibus Amidæ coniunxit, & vicum Nisibenum appellauit, illicq; omnes ex Mygdonia euocatas collocauit: Siluanum quoq; præfectum ex Mesopotamia accersitum, omnésq; Christianos reduxit. Et Christianis prouincias orientis omnes & præfecturas assignauit.

Pace confecta cum Persis Imperator relicto Oriente intra breue tempus Constantinopolin cum exercitu properante propter hyemem, quæ grauis incubuerat, se contulit.

CCLXXXVI. OLYMPIAS.

***Imperium Romanorum* XXXVII. *obtinuit* IOVIANVS *menses decem dies* XV. *A.M* MMMMMDCCCLXXIII. 1873.**
IND. VII. *Iou.* I *Iouiano Augusto & Varroniano Coss.*

 Hoc

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐτελεύτησεν Ἰοβιανὸς αὔγουστος εἰς Δαδάστανα μηνὶ περιτίῳ πρὸ ιδ´ καλανδῶν Μαρτίων.

Ῥωμαίων ἐβασίλευσεν Οὐαλεντινιανὸς αὔγουστος Σαλουστίου τοῦ ἐπάρχου πραιτωρίων, καὶ παλαιοῦ πατρικίου, ἐπιλεξαμένου τὸν αὐτὸν Οὐαλεντινιανὸν, ὅντινα Οὐαλεντινιανὸν Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης ὡς χριστιανὸν πάνυ, πέμψας εἰς Ὀλυμβρίαν, ποιήσας αὐτὸν ἐκεῖ τριβοῦνον ἀριθμοῦ. ἔγνω γὰρ ἐν ὁράματι Ἰουλιανὸς ὅτι μετ᾽ αὐτὸν βασιλεύει. ὁ δὲ ἔπαρχος τῶν πραιτωρίων Σαλούστιος πέμψας ἤνεγκεν αὐτὸν ἀπὸ Ὀλυμβρίας, καὶ εἶπεν τῷ στρατῷ καὶ τῇ συγκλήτῳ, ὅτι οὐδεὶς ποιεῖ βασιλέα εἰς τὰ Ῥωμαίων ὡς αὐτός. καὶ ἐπήρθη Οὐαλεντινιανὸς Αὔγουστος ἐν Νικαίᾳ Βιθυνίας μηνὶ περιτίῳ πρὸ ε´ καλανδῶν Μαρτίων.

Ῥωμαίων λη´ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς θειότατος ΟΥΑΛΕΝΤΙΝΙΑΝΟΣ ἔτη ιδ´, ὁμοῦ ͵εωπζ.

Οὗτος Οὐαλεντινιανὸς ἅμα ἐβασίλευσεν, διεδέξατο τὸν ἔπαρχον τῶν πραιτωρίων Σαλούστιον, καὶ ὑπὸ ἐγγύας αὐτὸν ποιήσας, ἔθηκε προθέματα κατ᾽ αὐτοῦ, ἵνα τις ἠδίκηται παρ᾽ αὐτοῦ προσέλθῃ τῷ βασιλεῖ Οὐαλεντινιανῷ. καὶ οὐδεὶς προσῆλθεν κατὰ Σαλουστίου, ἦν γὰρ ἁγνότατος πάνυ.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπήρθη Οὐάλης αὔγουστος ἀδελφὸς Οὐαλεντινιανοῦ, εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐν τῷ ἑβδόμῳ ὑπὸ Οὐαλεντινιανοῦ αὐγούστου μηνὶ * δύστρῳ πρὸ δ´ καλανδῶν Απριλλίων.

Οὗτος Οὐάλης ὁ ἀδελφὸς Οὐαλεντινιανοῦ ἦν Ἀρειανὸς, καὶ ἔσχεν γυναῖκα Δομνίκαν, ἐξ ἧς ἔσχεν τὸν ὀνόματι Γαλάτην, καὶ θυγατέρας δύο, Ἀναστασίαν, καὶ Καρῶσαν, καὶ κτίζει δύο δημόσια ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς τὰ αὐτῶν ὀνόματα Ἀναστασιανὰς καὶ Καρωσιανάς.

Μαρτίῳ κδ´. Δύστρῳ.

Reg. 7. thermæ Anastasianæ & Corosianæ.

ΙΝΔ. η´, α´ ὑπ´. Οὐαλεντινιανοῦ καὶ Οὐάλεντος.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἡ θάλασσα ἐκ τῶν ἰδίων ὅρων ἐξῆλθεν μηνὶ * πανέμῳ πρὸ ιϛ´ καλανδῶν Σεπτεμβρίων.

Αὐγούστῳ κα´.

ΙΝΔ. θ´.

Ho anno Iouianus Augustus mense Peritio seu Februario XII. *Cal. Martias Dastanis decessit.*

Romanis imperauit Valentinianus Augustus Salustio præfecto prætorio, veteri patricio hunc ipsum Valentinianum, (quem Iulianus apostata, quod Christianum se constantissimè profiteretur miserat Solibriam exulatum, vt ibi tribunum Numeri ageret.) eligente. ολυμβρία. ἀριθμοῦ. *Didicerat enim Iulianus per visum illum post se regnaturum. Salustius vero Præfectus prætorio Valentinianum ex Solibria adduci curauit, & verba ad exercitum senatumq; fecit, nullum esse tam aptum ad imperium Romanum, quam ille sit. Et creatus est Valentinianus Augustus Nicææ Bithyniæ mense Peritio* [illegible]*. Februario,* V. *Cal. Martias. Romanum imperium administrauit* XXXVIII. *religiosissimus* σολυβρία.

VALENTINIANVS annos XIV. *A.M.*

MMMMMDCCCLXXXVII. 1887.

Hic Valentinianus simulac imperium suscepit, Salustium præfectum prætorio recepit, & publico contra illum edicto vadimonium promisit, vti, si quis ab eo læsus esset, ad Imperatorem Valentinianum accederet. Sed nemo prodijt contra Salustium, erat enim summa vir innocentia.

Hoc anno Valens Valentiniani frater ad imperium euectus est à Valentiniano Augusto in † Hebdomo IV. *Calendas Apriles mense Distro.* 29. Martij. † Hebdomus suburbium Constantinopoli vide Gyllium & notit. Imp.

Hic Valens Valentiniani frater secta Arianus erat, & vxorem habebat Domnina, ex qua suscepit filium Gallum, & filias geminas Anastasiam & Carosam, condiditq; Constantinopoli thermas binas, filiarum nominibus insignitas, Anastasianas & Carosianas.

IND. VIII *Valentin.* I *Valentiniano & Valente Coss.*

Hoc anno mare littus egressum est mense Panemo siue Augusto XII. *Calendas Septembres.* 21. Augusti.

ΙΝΔ. θ΄, ϛ΄ ὑπ΄. Γρατιανοῦ ἐπιφανεστάτου καὶ Δαλμαλίφου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐδόθη Οὐαλεντινιανὸς αὔγουστος μηνὶ αὐδυναίῳ πρὸ ιε΄ καλανδῶν Φεβρουαρίων.

Καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει Προκόπιος * ἀντιρεθεὶς εἰς Φρυγίαν σαλουταρίαν ἐν τῷ πεδίῳ σκολίας ὑπὸ Οὐαλεντινιανοῦ αὐγούστου καταχεθεὶς ἀνῃρέθη μηνὶ Δεσίῳ πρὸ ιβ΄ καλανδῶν Ιουλίων.

ita Scal. etiā ἀντάρτης.

ΙΝΔ. ι΄, γ΄ ὑπ΄. Λουπικίνου καὶ Ιοβιανοῦ.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ὁ θεὸς χάλαζαν ἔβρεξεν ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς τύπον λίθων μηνὶ δεσίῳ πρὸ δ΄ Νονῶν Ιουλίων, ἐπήρθη Γρατιανὸς αὔγουστος ἐν Γαλλίαις ὑπὸ Οὐαλεντινιανοῦ αὐγούστου πατρὸς αὐτοῦ μηνὶ λώῳ πρὸ θ΄ καλανδῶν Σεπτεμβρίων.

σπζ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ια΄, δ΄ ὑπ΄. Οὐαλεντινιανοῦ αὐγούστου τὸ β΄, καὶ Οὐάλεντος αὐγούστου τὸ δεύτερον.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων σεισμὸς ἐγένετο εἰς τὴν πόλιν Νικαίας, ὥστε αὐτὴν καταστραφῆναι μηνὶ Γορπιέῳ πρὸ ε΄ ἰδῶν Ὀκτωβρίων.

ΙΝΔ. ιβ΄, ε΄ ὑπ΄. Οὐαλεντινιανοῦ αὐγούστου γ΄, καὶ Οὐΐκτωρος.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ὁ θειότατος βασιλεὺς Οὐαλεντινιανὸς, πολλοὺς συγκλητικοὺς καὶ ἄρχοντας ἐπαρχιῶν ἐφόνευσεν ἀδικοῦντας καὶ κλέπτοντας, καὶ παραδικάζοντας καὶ τὸν πραιπόσιτον τοῦ παλατίου αὐτοῦ Ροδανὸν ὀνόματι ἄνδρα δυνατὸν καὶ εὔπορον καὶ διοικοῦντα τὸ παλάτιον ὡς πρῶτον ὄντα ἀρχιεύνουχον, καὶ ἐν μεγάλῃ τιμῇ ὄντα ἐποίησε ζωόκαυστον εἰς τὴν σφενδόνα τοῦ ἱππικοῦ Φρυγάτοις ὡς θεωρεῖ τὸ ἱππικόν.

Ὁ αὐτὸς πραιπόσιτος Ροδανὸς ἥρπασε περιουσίαν ἀπό τινος χήρας γυναικὸς καλουμένης Βερενίκης, πλέξας αὐτῇ ὡς ἐν δυνάμει ὢν, καὶ προσῆλθεν ἐκείνη τῷ βασιλεῖ Οὐαλεντινιανῷ κατ᾽ αὐτοῦ τοῦ πραιποσίτου, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς δικαστὴν τὸν πατρίκιον Σαλούστιον, ὃς τις κατέκρινε τὸν αὐτὸν πραιπόσιτον Ροδανόν. καὶ μαθὼν ὁ βασιλεὺς τὸν ὅρον

παρ

IND. IX. *Valentin.* II. *Gratiano illustrissimo, & Dagalepho Coss.*

His Coss. natus est Valentinianus Augustus mense Audynæo hoc est Ianuario, XII. Cal. Februarij. 18. Ian.

Eod. anno Procopius in Phrygia salutari insignibus imperij sumtis, in campo Scolia à Valentiniano Augusto captus & occisus est mense Desio, hoc est Iunio, XII. Cal. Iulias. Iunij xx.

IND. X *Valentin,* III *Lupicino & Iouiano Coss.*

His Coss. Deus Constantinopolin grandinem saxeam depluit mense Desio, hoc est Iunio. Gratianus à Valentiniano patre Augustus est renunciatus in Galliis, mense Loo, hoc est, Augusto, nono Cal. Septembres. 4 Iulij. 24. Aug.

CCLXXXVII. OLYMPIAS.

IND. XI. *Valentin.* IV. *Valentiniano Aug.* II. *& Valente Aug.* II. *Coss.*

His Coss. urbs Nicæa usq; adeo motibus contremuit, ut euersa fuerit mense Gorpieo, hoc est septembri V. *Idus Octobres.* x. Sept.

IND. XII. *Valentin. Aug.* III. *& Victore.*

His Coss. religiosissimus Imperator multos è senatu, & prouinciarum præsides ob iniurias subiectis factas, furta, & præuaricationes judiciorum interfecit, Præpositum seu præfectum aulæ Rhodanum indigitatum, virum potentem & copiosum (qui † palatiũ curabat, & princeps erat eunuchorum) magnaq; dignitate cultum, viuũ aridis ramentis in cauea Theatri, spectante populo cremauit. † Curopalata

Idem hic Præpositus Rhodanus viduæ cuidam Berenicæ dolo velut à potentiore circumuentæ bona sua eripuit, quæ ad Valentinianum Imperatorem contra Præpositum appellauit, quibus ille dedit judicem Salustium patricium, qui Præpositum Rhodanum damnauit. Imperator ut sententiam Salustij intel-

παρ' αὐτοῦ πατρικίου Σαλουστίου, ἐκέλευσεν τῷ αὐτῷ πραιποσίτῳ δοῦναι τῇ χήρᾳ ἅπερ ἥρπασεν παρ' αὐτῆς. οὐκ ἐπείσθη ὁ αὐτὸς Ροδανὸς ἀναδοῦναι αὐτῇ ἅπερ ἥρπασεν παρ' αὐτῆς, ἀλλ' ἐξεκαλέσατο τὸν πατρίκιον Σαλούστιον, καὶ ἀγανακτήσας ὁ Σαλούστιος, ἐκέλευσεν τῇ γυναικὶ προσελθεῖν τῷ βασιλεῖ, ὡς θεωρεῖ τὸ ἱππικόν. καὶ προσῆλθεν τῷ βασιλεῖ Οὐαλεντινιανῷ ἡ γυνὴ τῷ *βαίῳ πρωΐ, ὡς ἵσταται ἐγγὺς αὐτοῦ ὁ
Βαιῷ πραιπόσιτος. καὶ ἐκέλευσε ὁ βασιλεὺς καὶ κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ καθίσματος πάντων θεωρούντων ὁ πραιπόσιτος, καὶ ἀπηνέχθη εἰς τὴν
Βερινίκη σφενδόνα, καὶ ἐκαύθη. καὶ ἐχαρίσατο ὁ βασιλεὺς τῇ γυναικὶ *Βερνίκῃ πᾶσαν τὴν περιουσίαν τοῦ πραιποσίτου Ροδανοῦ, καὶ διεφημίσθη ἀπὸ τοῦ δήμου παντὸς, καὶ τῆς συγκλήτου ὁ βασιλεὺς ὡς δίκαιος, καὶ ἀπότομος καὶ ἐγένετο φόβος πολὺς εἰς τοὺς κακοπράγμονας, καὶ εἰς τοὺς ἁρπάζοντας τὰ ἀλλότρια, καὶ ἡ δικαιοσύνη ἐκρατεῖ.

An Iustinam Ὁμοίως καὶ δέσποιναν Μαρίναν τὴν αὐτοῦ γυναῖκα ἀγοράσασαν προάστιον παρ' ὅσου ἦν ἄξιον ἔχον πρόσοδον, καὶ ὡς αὐγοῦσταν τιμηθεῖσαν (*ἀκούσας) ἔπεμψεν ὁ βασιλεὺς καὶ διετιμήσατο τὸ προάστιον, ὁρκώσας αὐτοὺς διατιμησαμένους. καὶ μαθὼν ὅτι πλείονος τιμῆς πολὺ ἦν ἄξιον τῆς ἀγορασθείσης ἠγανάκτησε κατὰ τῆς βασιλίσσης, καὶ ἐξώρισεν αὐτὴν τῆς πόλεως, ἀναδοὺς τῇ πωλησάσῃ γυναικὶ τὸ προάστιον.

* aut simile verbum videtur deesse.

ΙΝΔ. ιγʹ, ϛʹ, ὑπ'. Οὐαλεντινιανοῦ αὐγούστου τὸ τέταρτον, καὶ Οὐάλεντος αὐγούστου τὸ γʹ.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων καθιερώθη ἐκκλησία τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐν Κωνσταντινουπόλει μηνὶ ξανθικῷ, πρὸ πέντε ἰδῶν Απριλλίων.

ΙΝΔ. ιδʹ, ζʹ ὑπ'. Γρατιανοῦ τὸ βʹ, καὶ Πρόβου.

σπηʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιεʹ, ηʹ ὑπ'. Μοδέστου καὶ Αριυθαίου.

ΙΝΔ. αʹ, θʹ ὑπ'. Οὐαλεντινιανοῦ τὸ εʹ, καὶ Οὐάλεντος αὐγούστου τὸ δʹ.

ΙΝΔ. βʹ, ιʹ ὑπ'. Γρατιανοῦ αὐγούστου τὸ γʹ, καὶ Αἰκυτίου.

ΙΝΔ. γʹ, ιαʹ ὑπ'. Γρατιανοῦ αὐγούστου τὸ δʹ, καὶ Αἰκυτίου τὸ βʹ.

Ἐπὶ

intellexit, præcepit Rhodano præposito vti, quæ viduæ abstulisset redderet. Sed Rhodanus induci non potuit vt ablata redderet viduæ, sed prouocauit ab Salustio patricio. Indignatus Salustius præcepit fœminæ vti ad Imperatorem cum Circensia spectaret accederet. Accessit mulier ad Valentinianum solum mane, cum prope illi astaret Præpositus. Mandtao ergo Imperatoris & detractus est præpositus spectantibus vniuersis, à sella sua in caueam theatri, & exustus. Imperator porro bona omnia præpositi Rhodani addixit fœminæ Berenicæ, atq; populus acclamauit Imperatori, ipséq; senatus, quod justus esset & seuerus. ingensq; terror perculit omnes impostores & prædones, & jus fas triumphauit.

Pari exemplo cum audisset imperatricem † Marinam coniugem suam, quæ suburbanum prædium emerat, viliori, quam constabat, precio, tanquam gratia facta sit, honorue habitus Augustæ puniuit. Misit Augustus & æstimauit suburbium, juréq; jurando adegit æstimatores. cumq; cognouisset quod multo pluris esset, quam Augusta soluerat, indignatus aduersus Augustam, illam proscripsit, & agrum suburbanum fœminæ, quæ illum vendiderat, reddidit. † An Iustinã?

IND. XIII. *Val.* VI. *Valentiniano Aug.* IV. *& Valēte* III. *Coss.*

Horum consulatu dedicata est Ecclesia SS. Apostolorum Constantinopoli mense † Xantico V. *Idus Apriles.* † Aprilis 9.

IND. XIV. *Valentin.* VII. *Gratiano* II. *& Probo Coss.*

CCLXXXVIII. OLYMPIAS.

IND. XV. *Valent.* VIII. *Modesto & Arinthæo Coss.*

IND. I. *Valentin.* IX. *Valentiniano Aug.* V. *Valente Aug.* IIII. *Coss.*

IND. II. *Valent.* X. *Gratiano Augusto* III. *& Æquitio Coss.*

IND. III. *Valentin.* XI. *Gratiano Aug.* IV. *& Æquitio* II. *Coss.*

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐνεκαινίσθη τὸ γυμνάσιον Καρωσιανοῦ, παρόντος τοῦ ἐπάρχου Οὐινδαονίου Μάγνου.

Ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὑπάτων ἐπήρθη Οὐαλεντινιανὸς Αὔγουστος μηνὶ Δίῳ, πρὸ έ, καλανδῶν Δεκεμβρίων εἰς πόλιν Ἄκυγκον.

σπθ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. δ', ιϛ' ὑπ'. Οὐάλεντος Αὐγούστου τὸ έ, καὶ Οὐαλεντινιανοῦ Καίσαρος.

ΙΝΔ. έ, ιγ' ὑπ'. Γρατιανοῦ αὐγούστου τὸ έ, καὶ Μεροβαύδου.

ΙΝΔ. ϛ', ιδ', ὑπ'. Οὐάλεντος αὐγούστου τὸ ζ', καὶ Οὐαλεντινιανοῦ Καίσαρος τὸ β'.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων νόσῳ βληθεὶς ὁ βασιλεὺς Οὐαλεντινιανὸς τελευτᾷ ἐν καστελλίῳ Βεργιτινῶν, ὢν ἐτῶν νέ.

Ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὑπάτων Γρατιανὸς αὔγουστος ἀνεκαλέσατο τὴν οἰκείαν μητέρα Μαρῖναν τὴν δέσποιναν.

Ῥωμαίων λθ' ἐβασίλευσεν ΓΡΑΤΙΑΝΟΣ καὶ Οὐάλης καὶ Θεοδόσιος ὁ μέγας ἔτη ιϛ', ὁμοῦ ,επγ'.

Ἐπήρθη Θεοδόσιος αὔγουστος ἐν Σιρμίῳ ὑπὸ Γρατιανοῦ τοῦ αὐτοῦ γυναικαδέλφου μηνὶ αὐδυναίῳ, πρὸ ιδ' καλανδῶν Φεβρουαρίων. καὶ εἰσῆλθεν Κωνσταντινούπολιν, μηνὶ δίῳ πρὸ ή καλανδῶν Δεκεμβρίων.

ΙΝΔ. ζ', α' ὑπ'. Αὐσωνίου καὶ Ιολυβρίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς ἔδωκε τὰς ἐκκλησίας τοῖς ὀρθοδόξοις, πανταχοῦ ποιήσας σάκρας, καὶ διώξας ἐξ αὐτῶν τοὺς λεγομένους ἀριθμοὺς ἐξωκιονίτας. τοὺς δὲ ναοὺς ἑλλήνων κατέστρεψεν ἕως ἐδάφους.

Κωνσταντῖνος ὁ ἀοίδιμος βασιλεὺς τὰ ἱερὰ μόνον ἔκλεισεν καὶ τοὺς ναοὺς τῶν ἑλλήνων. οὗτος ὁ Θεοδόσιος καὶ κατέλυσεν, καὶ τὸ ἱερὸν Ἡλιοπόλεως τὸ τοῦ Βαλανίου τὸ μέγα καὶ περιβόητον, καὶ τὸ τρίλιθον, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ἐκκλησίαν χριστιανῶν. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἱερὸν Δαμάσκου ἐποίησεν ἐκκλησίαν χριστιανῶν. καὶ ηὐξήθη τὰ χριστιανῶν πλέον ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας.

σϟ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ

ΙΝΔ. ή, β' ὑπ'. Γρατιανοῦ αὐγούστου τὸ ϛ' καὶ Θεοδοσίου αὐγούστου.

Ἐπὶ

His Coss. Carosianum gymnasium renouatum est præsente Vindanneo Magno.

His item Coss. Valentinianus Augustus mense Dio XXIV. *Nouembris Acygni appellatus est.*

CCLXXXIX. OLYMPIAS.

IND. IV. *Valentin.* XII. *Valente Aug.* V. *& Valentiniano Cæsare Coss.*

IND. V. XIII. *Gratiano Aug.* V. *& Merobando Coss.*

IND VI. XIV. *Valēte Aug.* † VII. *& Valentiniano Cæs.* I *Coss.* † VI.

His Coss. Valentinianus Augustus morbo correptus in Castello Bergentione oppetijt. vixit annos LV.

His Coss. Gratianus Augustus Marinam matrem suam renunciauit Augustam.

GRATIANVS XXXIX. *Romanorum Imperator cum Valente & Theodosio Magno imperat annos* XVI.

A.M. MMMMMDCCCCIII. 5903.

Theodosius ad imperium euehitur in Sirmio ab Gratiano vxoris fratre, mense Audynæo seu Ianuario XIV. *Cal Februarij, & Constantinopolim ingressus est* VIII. *Calendas Decembres mense Dio seu Nouembri.*

IND. VII. *Grat* I. *Ausonio & Olybrio Coss.*

His Coss. Theodosius Imperator reddidit templa Catholicis, vbiq; repurgata, expulitq; dictos Numeros Exocionitas. Fana vero paganorum ab vsq; fundamentis euertit.

Constantinus laudatissimus Imperator, delubra paganorum clausit duntaxat. Theodosius hic etiam diruit. Templum Heliopoliotanū Balanij ingens illud & celebratissimum, triplicią; lapide constructum Christianorum vsui assignauit, parique modo Damasci ædem sacram Christianis tradidit, auctumq; est nomen Christianum vehementer imperante Theodosio.

CCXC. OLYMPIAS.

IND. VIII. *Grat.* II. *Gratiano Aug.* VI. *& Theodosio Aug. Coss.*

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐνεκαινίσθη τὸ γυμνάσιον Καρωσιαναί, παρόντος τοῦ ἐπάρχου Οὐινδαινίου Μάγνου.

Ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὑπάτων ἐπήρθη Οὐαλεντινιανὸς Αὔγουστος μηνὶ Δίῳ, πρὸ ε΄, καλανδῶν Δεκεμβρίων εἰς πόλιν ἄκυγκον.

σπθ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. δ΄, ιϐ΄ ὑπ΄. Οὐάλεντος Αὐγούστου τὸ ε΄, καὶ Οὐαλεντινιανοῦ Καίσαρος.

ΙΝΔ. ε΄, ιγ΄ ὑπ΄. Γρατιανοῦ αὐγούστου τὸ ε΄, καὶ Μεροβάνδου.

ΙΝΔ. ς΄, ιδ΄, ὑπ΄. Οὐάλεντος αὐγούστου τὸ ζ΄, καὶ Οὐαλεντινιανοῦ Καίσαρος τὸ ϐ΄.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων νόσῳ βληθεὶς ὁ βασιλεὺς Οὐαλεντινιανὸς τελευτᾷ ἐν καστελλίῳ Βεργιτινῶν, ὢν ἐτῶν νε΄.

Ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὑπάτων Γρατιανὸς αὔγουστος ἀνεκαλέσατο τὴν οἰκείαν μητέρα μαρίναν τὴν δέσποιναν.

Ῥωμαίων λθ΄ ἐβασίλευσεν ΓΡΑΤΙΑΝΟΣ καὶ Οὐάλης καὶ Θεοδόσιος ὁ μέγας ἔτη ις΄, ὁμοῦ ,εωγ΄.

Ἐπήρθη Θεοδόσιος αὔγουστος ἐν Σιρμίῳ ὑπὸ Γρατιανοῦ τοῦ αὐτοῦ γυναικαδέλφου μηνὶ αὐδυναίῳ, πρὸ ιδ΄ καλανδῶν Φεβρουαρίων. καὶ εἰσῆλθεν Κωνσταντινουπόλει, μηνὶ δίῳ πρὸ η΄ καλανδῶν Δεκεμβρίων.

ΙΝΔ. ζ΄, α΄ ὑπ΄. Αὐσωνίου καὶ Ιολυβρίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς ἔδωκε τὰς ἐκκλησίας τοῖς ὀρθοδόξοις, πανταχοῦ ποιήσας σάκρας, καὶ διώξας ἐξ αὐτῶν τοὺς λεγομένους ἀριθμοὺς ἐξωκιωνίτας. τοὺς δὲ ναοὺς ἑλλήνων κατέστρεψεν ἕως ἐδάφους.

Κωνσταντῖνος ὁ ἀοίδιμος βασιλεύσας τὰ ἱερὰ μόνον ἔκλεισεν καὶ τοὺς ναοὺς τῶν ἑλλήνων. οὗτος ὁ Θεοδόσιος καὶ κατέλυσεν, καὶ τὸ ἱερὸν Ἡλιοπόλεως τὸ τοῦ Βαλανίου τὸ μέγα καὶ περιβόητον, καὶ τὸ τρίλιθον, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ἐκκλησίαν χριστιανῶν. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἱερὸν Δαμάσκου ἐποίησεν ἐκκλησίαν χριστιανῶν. καὶ ηὐξήθη τὰ χριστιανῶν πλέον ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας.

σϟ΄. ΟΛΥΜΠΙΑΣ

ΙΝΔ. η΄, ϐ΄ ὑπ΄. Γρατιανοῦ αὐγούστου τὸ ς΄ καὶ Θεοδοσίου αὐγούστου.

Ἐπὶ

His Coss. Carosianum gymnasium renouatum est præsente Vindanneo Magno.

His item Coss. Valentinianus Augustus mense Dio XXIV. *Nouembris Acygni appellatus est.*

CCLXXXIX. OLYMPIAS.

IND. IV. *Valentin.* XII. *Valente Aug.* V. *& Valentiniano Cæsare Coss.*

IND. V. XIII. *Gratiano Aug.* V. *& Merobando Coss.*

IND VI. XIV. *Valēte Aug.* † VII. *& Valentiniano Cæs.* I *Coss.* † VI.

His Coss Valentinianus Augustus morbo correptus in Castello Bergentione oppetijt. vixit annos LV.

His Coss. Gratianus Augustus Marinam matrem suam renunciauit Augustam.

GRATIANVS XXXIX. *Romanorum Imperator cum Valente & Theodosio Magno imperat annos* XVI.

A. M. MMMMMDCCCCIII. 5903.

Theodosius ad imperium euehitur in Sirmio ab Gratiano vxoris fratre, mense Audynæo seu Ianuario XIV *Cal Februarij, & Constantinopolim ingressus est* VIII. *Calendas Decembres mense Dio seu Nouembri.*

IND. VII. *Grat* I. *Ausonio & Olybrio Coss.*

His Coss. Theodosius Imperator reddidit templa Catholicis, vbiq; repurgata, expulitq; dictos Numeros Exocionitas. Fana vero paganorum ab vsq; fundamentis euertit.

Constantinus laudatissimus Imperator, delubra paganorum clausit duntaxat. Theodosius hic etiam diruit. Templum Heliopoliotanū Balanij ingens illud & celebratissimum, tripliciq; lapide constructum Christianorum vsui assignauit, parique modo Damasci ædem sacram Christianis tradidit, auctumq; est nomen Christianum vehementer imperante Theodosio.

CCXC. OLYMPIAS.

IND. VIII. *Grat.* II. *Gratiano Aug.* VI. *& Theodosio Aug. Coss.*

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Γρατιανὸς αὔγουστος υἱὸς Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ μεγάλου, πονέσας τὸν σπλῆνα, ἔμεινεν ἐπὶ πολὺν χρόνον νοσηλευόμενος, καὶ ἐν τῷ ἀνέρχεσθαι αὐτὸν εἰς τὸ ἱππικὸν Κωνσταντινουπόλεως θεωρῆσαι, διὰ τοῦ κοχλίου, κατὰ τὴν θύραν τοῦ λεγομένου δεξιμου. παρεσκεύασεν αὐτὸν Ἰουστῖνα ἡ μητρυιὰ αὐτοῦ, ὡς Χριστιανὸν ὄντα σφαγῆναι, ἦν γὰρ ἐκείνη Ἀρειανή.

ΙΝΔ. θ΄, γ΄ ὑπ. Συαγρίου καὶ Εὐχερίου.

Τῷ τριακοσιοστῷ πεντηκοστῷ πρώτῳ ἔτει τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου συνηθροίσθη σύνοδος ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων ρν΄. ἐν Κωνσταντίνου πόλει. καὶ αὐτοὶ τὸ τῆς ὀρθοδοξίας ἐκραταίωσαν σύμβολον, * καταλαβόντες τὸν Μακεδόνιον, καὶ αὐτὸν ὁμοίως Ἀρειωθολωθέντα τὴν διάνοιαν (ὃς) τῆς τοῦ ἁγίου πνεύματος τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ συναϊδιότητος τὸ ἀκατάληπτον καὶ ἀόρατον † , κτιστὸν ὑπὸ χρόνον τάττειν ὁ δυσσεβὴς οὐκ ἀπηνάρνησεν.

καταβαλόντες. † Ἀρείῳ θολωθέντα

ΙΝΔ. ι΄, δ΄ ὑπ. Ἀντωνίου καὶ Συαγρίου τὸ β΄.

ΙΝΔ. ια΄, ε΄ ὑπ. * Μερωβάνδου καὶ Σατορνίνου.

μεροβαύδου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων, Ἀρκάδιος, αὔγουστος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν τῷ τριβουναλίῳ τοῦ ἑβδόμου ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Θεοδοσίου τοῦ Αὐγούστου ἀνηγορεύθη, μηνὶ Αὐδυναίῳ πρὸ ιδ΄ καλανδῶν Φεβρουαρίων.

Καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει εἰσῆλθεν τὸ σκήνωμα Κωνσταντίας τῆς θυγατρὸς Κωνσταντίνου Αὐγούστου ἐν Κωνσταντινουπόλει * Γορπιαίῳ μηνὶ, πρὸ μιᾶς καλανδῶν Σεπτεμβρίων, καὶ κατετέθη μηνὶ * Ἀπελλαίου καλανδαῖς † Δεκεμβρίαις.

Λώῳ. Σεπτεμβρίαις. Ἀπελλαίῳ

σϟα΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιβ΄, ς΄ ὑπ. Ῥιχομήρου καὶ Κλεάρχου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων εἰσῆλθε πρεσβεία τῆς Περσῶν. καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐγεννήθη Ονώριος, ἀδελφὸς γνήσιος Ἀρκαδίου αὐγούστου, μηνὶ Γορπιαίῳ πρὸ ε΄ ἰδῶν Σεπτεμβρίων.

ΙΝΔ. ιγ΄, ζ΄ ὑπ. Ἀρκαδίου αὐγούστου καὶ Βαύτωνος.

Θεοδόσιος ὁ αὔγουστος ἔσχεν πρώτην γυναῖκα πρὸ τῆς ἀρχῆς αὐ-

His Coss. Gratianus Augustus Valentiniani magni filius splenis doloribus laborans, diu admodum ægrotauit. Quem in Circum ascendentem Constantinopoli, visendæ cochleæ gratia, ad portam quam Decimam appellabant, Iustina nouerca Ariana, quod ipse catholicus esset, per insidias occidi curauit.

IND. IX. *Theodosij* III. *Syagrio & Eucherio Coss.*

Trecentesimo quinquagesimo primo anno Christi in cœlum assumti, celebrata est Synodus Constantinopoli centumquinquaginta patrum, qui Symbolum (Nicænum) confirmarunt, Macedoniúmq; damnarunt exitiali opinione Arij infectum, qui incõprehensum & inuisibilem spiritum Sanctũ cum Patre & Filio coeternum, impiè impius in tempore creatum non dubitauit affirmare.

IND. X. *Theodos.* IV. *Antonino & Syagrio* II. *Coss.*

IND. XI. *Theod.* V *Merobando & Saturnino Coss.*

His Coss. Arcadius Constantinopoli pro tribunali in Hebdomo, à patre suo Theodosio Augusto Augustus renunciatus est mense † Audinæo XIV. *Calendas Februarij.*

† Ianuario.

*Eod. anno illatum est corpus Constantiæ Constantini * filiæ Constantinopolim mense † Gorpieo, pridie Calendas septembres; & mense * Apellæo seu Calendis † Decemb. sepulta est.*

* Λῴῳ Augusto. Septemb
† γορπιαίῳ Septemb.
Decemb
* γορπ Sep.

CCXCI. OLYMPIAS.

IND. XII. *Theod. M.* VI. *Richomero & Clearcho Coss.*

His Consulibus Persarum legatus venit Constantinopolim. Eod. anno natus est Honorius germanus frater Arcadij Augusti, mense Gorpieo seu septembri V. *Idus septembres.*

IND. XIII. *Theod. M.* VII. *Arcadio Aug. & Vatone Coss.*

Theodosius Augustus ante imperium coniugem habuit

χῆς αὐτοῦ Γάλλαν, τὴν θυγατέρα Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ μεγάλου. Ἐκ ταύτης ἔσχεν θυγατέρα ὁμώνυμον τῇ μητρὶ Γάλλαν, τὴν καὶ Πλακιδίαν. εἰσελθοῦσα ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς Θεοδοσίου, κτίζει τὸν οἶκον τὸν Πλακιδίας.

Ἔσχεν δὲ δευτέραν γαμετὴν Θεοδόσιος Φλάκιλλαν ὀρθόδοξον, ἐξ ἧς ἔσχεν Ἀρκάδιον καὶ Ονώριον. καὶ αὐτὴ Φλάκιλλα κτίζει Φλακιλλιανοῦ τὸ παλάτιον.

ΙΝΔ. ιδ', η' ὑπ'. Ονωρίου Καίσαρος καὶ Εὐοδίου.

ΙΝΔ. ιε', θ' ὑπ'. Οὐαλεντινιανοῦ τὸ δ', καὶ Εὐτροπίου.

σϞϛ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. α', ι' ὑπ'. Θεοδοσίου αὐγούστου τὸ β' καὶ Κυνηγίου.

ΙΝΔ. β', ια' ὑπ'. Τιμασίου καὶ Προμώτου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων εἰσῆλθεν Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς ἐν Ῥώμῃ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ονωρίου. καὶ ἔστεψεν αὐτὸν ἐκεῖ εἰς βασιλέα. καὶ ἐβασίλευσεν ἐκεῖ Ονώριος ἔτη τὸ ιδ'.

ΙΝΔ γ', ιβ' ὑπ'. Οὐαλεντινιανοῦ τὸ *δ', καὶ Νεωτερίου.

ΙΝΔ. δ', ιγ' ὑπ'. Τατιανοῦ καὶ Συμμάχου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Θεοδόσιος Αὔγουστος εὑρὼν τὴν κεφαλὴν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ παρά τινι γυναικὶ Μακεδονικῇ ἐν Κυζίκῳ διαγούσῃ. Ταύτην ἀνακομισάμενος καὶ ἐν Χαλκηδόνι πως ἀποθέμενος, πλούταιον ἐκ βάθρων οἶκον οἰκοδομήσας, ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ἁγίου, ἐν τῷ λεγομένῳ ἑβδόμῳ Κωνσταντινουπόλεως, ἐν αὐτῷ τὴν τιμίαν κεφαλὴν τοῦ βαπτιστοῦ ἀπέθετο, μηνὶ περιτίῳ πρὸ ιβ' Καλανδῶν Μαρτίων.

σϞγ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ε', ιδ' ὑπ'. Ἀρκαδίου τὸ β', καὶ Ῥουφίνου.

ΙΝΔ. ϛ', ιε' ὑπ'. Θεοδοσίου τὸ γ', καὶ Ἀβουνδαντίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἀπεκεφαλίσθη Πρόκλος ἀπὸ ἐπάρχων, μηνὶ Ἀπελλαίῳ, πρὸ η', ἰδῶν Δεκεμβρίων ἐν Συκαῖς. καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐνεκαινίσθη ὁ Θεοδοσιακὸς φόρος.

ΙΝΔ. ζ', ιϛ' ὑπ'. Ἀρκαδίου τὸ γ', καὶ Ονωρίου τὸ β'.

Ἐπὶ

Gallam Valentiniani Magni filiam. Ex hac filiam suscepit matri cognominem Gallam, quam & Placidiam appellauit. Quæ cum patre Theodosio Constantinopolim profecta domum Gallæ Placidiæ dictam condidit. 1 Reg. alia est x. reg.

Habuit & alteram Theodosius vxorem † Flaccillam Catholicam, ex qua suscepit Arcadium & Honorium. Flaccilla autem extruxit palatium Flacillianum. † Placillam

IND. XIV. *Theod. M.* VIII. *Honorio & Euodio Coss.* reg. xi.

IND. XV. *Theod. M.* IX *Valentiniano* IV. *& Eutropio Coss.*

CCXCII. OLYMPIAS.

IND. I. *Theod. M.* X. *Theodosio Aug.* II. *& Cynegio Coss.*

IND. II. *Theod. M.* XI. *Timasio & Promoto.*

His Consulibus Theodosius Imperator Romam ingressus inaugurauit Honoriū filium Imperatorem, qui Romæ regnauit annos XIV.

IND. III. *Theod. M.* XII. *Valentiniano †* IV *& Neoterio Coss.* † v.

IND. IV. *Theod. M.* XIII. *Tatiano & Symmacho Coss.*

Theodosius Augustus his Coss. inuentum caput S. Ioannis Bapistæ apud fœminam quandam Macedoniam quæ Cyzici degebat, primum Chalcedone deposuit, postremo excitato à fundamentis, in Hebdomo, templo S. Io. Baptistæ nuncupato, in eo venerandam ceruicem Baptistæ reposuit mense Peritio, hoc est, Februario XII. *Cal. Martias.* † Inuentio capitis S. Io. Baptistæ.

CCXCIII. OLYMPIAS.

IND. V. *Theod. M.* XIV. *Arcadio* II. *& Rufino Coss.*

IND. VI. *Theod. M.* XV. *Theodos.* III. *& Abundantio Coss.*

His Coss. Proclus expræfectus (seu vnus ex præsidibus) capite punitus est in Sycis VIII. *Idus Decembr. Eod anno dedicatum est Forum Theodosianum.*

IND. VII. *Theod.* XVI. *Arcadio* III. *Honorio* II. *Coss.*

Horum

Επὶ τούτων τῶν ὑπάτων, ἐστάθη μέγας ἀνδριὰς Θεοδοσίου αὐγούστου ἐν τῷ Θεοδοσιακῷ φόρῳ μηνὶ λόῳ, καλανδῶν Αὐγούστων.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει Διογένης ὁ τύραννος ἀπεκεφαλίσθη ἐν Ιταλίᾳ.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐτελεύτησεν Θεοδόσιος αὔγουστος ἐν μεδιολάνῳ μηνὶ αὐδυναίῳ πρὸ ις' καλανδῶν Φεβρουαρίων, ὢν ἐτῶν ξε'.

Ρωμαίων ἐβασίλευσε μ' ΑΡΚΑΔΙΟΣ ἐλθὼν ἀπὸ Ρώμης, ἐάσας ἐν αὐτῇ τῇ Ρώμῃ ΟΝΩΡΙΟΝ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ἐβασίλευσεν δὲ ὁ μὲν ΑΡΚΑΔΙΟΣ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁ δὲ ΩΝΩΡΙΟΣ ἐν Ρώμῃ ἔτη ιδ', ὁμοῦ ἔτη ιζ.

ΙΝΔ. η', α', ὑπ'. Ολυβρίου καὶ Προβίνου.

Επὶ τούτων τῶν ὑπάτων γάμους ἐπετέλεσε Αρκάδιος αὔγουστος μηνὶ ξανθικῷ πρὸ ε' Καλανδῶν μαΐων. καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει εἰσηλθε τὸ σκήνωμα τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου ἐν Κωνσταντινουπόλει μηνὶ δίῳ πρὸ ε' ἰδῶν Νοεμβρίων. καὶ ἀπετέθη πρὸ ε' ἰδῶν Νοεμβρίων.

Καὶ ἀνῃρέθη Ρουφῖνος ἔπαρχος πραιτωρίων ἐν τῷ ἑβδόμῳ ὑπὸ τοῦ ἐξερκίτου.

σϟδ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. θ', β' ὑπ'. Αρκαδίου Αὐγούστου τὸ δ', καὶ Ονωρίου αὐγούστου τὸ γ'.

Οὗτος Αρκάδιος υἱὸς Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἔσχεν γυναῖκα Εὐδοξίαν. ἐξ ἧς τίκτεται Θεοδόσιος ὁ νέος. ἔσχεν καὶ θυγατέρας Πουλχερίαν, καὶ Αρκαδίαν καὶ Μαρίναν. καὶ ἐκ τούτων αἱ μὲν δύο, τουτέστιν Αρκαδία ἔκτισε τὸ δημόσιον Αρκαδιανάς, Μαρίνα δὲ τὸν οἶκον ἔκτισε τὸν Μαρίνης.

Καὶ Πουλχερία πλούταιον ἔγημε Μαρκιανόν.

Ἡ δὲ Αρκαδία ἔκτισε καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου Ανδρέου ἐπίκλην τὰ Αρκαδίας.

Εἰσὶν ἀφ' οὗ ἐτελειώθησαν οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι Πέτρος καὶ Παῦλος μέχρι τῶν προκειμένων ὑπάτων, ἤγουν κη', καὶ αὐτῆς τοῦ Ιουνίου μηνὸς πλὴν ἔτη τλε' πλήρεις.

ΙΝΔ. ι.

Horum consulatu posita est statua Theodosij Aug. in Foro Theodosiano mense Loo. primo Augusti. Reg. VII.

Hoc eod. anno Diogenes tyrannus in Italia capite multatus est.

Hoc anno Theodosius Augustus ex humanis abijt Mediolani mense Audynæo seu Ianuario, XVI. Calendas Februarij. vixit annos LXV.

¶ *ARCADIUS ET HONORIUS Quadragesimus Romanum imperium tractauit Arcadius Româ profectus, relicto ibi Honorio fratre. Imperauit Arcadius Constantinopoli: Honorius Romæ annos XIV. A.M.*

MMMMMCMXVII. 5917.

IND. VIII. *Arcad. I. Olybrio & Probino Coss.*

His Coss. Arcadius A. nuptias celebrauit mense † Xanthico, V. Calendas Maij. Eod. anno Constantinopolim delatum est corpus Theodosij Magni, mense Dio, quinto Idus Nouembres, eodq; die, V Idus Nouemb. terræ mandatum est. † Aprili.

Rufinus præfectus Prætorio in Hebdomo ab exercitu obtruncatus est.

CCXCIIII. OLYMPIAS.

IND. IX *Arcadij A. II. Arcadio A. IV. & Honorio A. III. Coss.*

Hic Arcadius Theodosij Magni F. coniugem habuit Eudoxiam, ex qua natus est Theodosius junior. Habuit & filias Pulcheriam, Arcadiam, & Marinam (cur prætermittit Flaccillam, quã anno sequenti natam affirmat, ut & Marcellinus.) Atq; ex his quidem duæ, hoc est, Arcadia ædificauit thermas Arcadianas; Marina vero domum Marinæ.

Pulcheria demum nupsit Marciano. Reg I.

Arcadia ædem sacram D. Andreæ, dictam Arcadiæ, extruxit. Reg II.

A æde seu martyrio SS. Apostolorum Petri & Pauli usq; ad præsentes cõsules siue XXVIII. Iunij fluxere anni toti CCCXXXV.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων, ἐστάθη μέγας ἀνδριὰς Θεοδοσίου αὐγούστου ἐν τῷ Θεοδοσιακῷ φόρῳ μηνὶ λῴῳ, καλανδῶν Αὐγούστων.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει Διογένης ὁ τύραννος ἀπεκεφαλίσθη ἐν Ἰταλίᾳ.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐτελεύτησεν Θεοδόσιος αὔγουστος ἐν μεδιολάνῳ μηνὶ αὐδυναίῳ πρὸ ις' καλανδῶν Φεβρουαρίων, ὢν ἐτῶν ξε'.

Ῥωμαίων ἐβασίλευσε μ' ΑΡΚΑΔΙΟΣ ἐλθὼν ἀπὸ Ῥώμης ἐάσας ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ ΟΝΩΡΙΟΝ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ἐβασίλευσεν δὲ ὁ μὲν ΑΡΚΑΔΙΟΣ ἐν Κωνσταντινουπόλει.
ὁ δὲ ΟΝΩΡΙΟΣ ἐν Ῥώμῃ ἔτη ιδ'.
ὁμοῦ ἔτη ιζ'.

ΙΝΔ. η', α', ὑπ'. Ὀλυβρίου καὶ Προβίνου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων γάμους ἐπετέλεσε Ἀρκάδιος αὔγουστος μηνὶ ξανθικῷ πρὸ ε' Καλανδῶν μαΐων. καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει εἰσῆλθε τὸ σκήνωμα τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου ἐν Κωνσταντινουπόλει μηνὶ δίῳ πρὸ ε' ἰδῶν Νοεμβρίων. καὶ ἀπετέθη πρὸ ε' ἰδῶν Νοεμβρίων.

Καὶ ἀνῃρέθη Ῥουφῖνος ἔπαρχος πραιτωρίων ἐν τῷ ἑβδόμῳ ὑπὸ τοῦ ἐξερκέτου.

σϟδ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. θ', β' ὑπ'. Ἀρκαδίου Αὐγούστου τὸ δ', καὶ Ὁνωρίου αὐγούστου τὸ γ'.

Οὗτος Ἀρκάδιος υἱὸς Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἔσχεν γυναῖκα Εὐδοξίαν. ἐξ ἧς τίκτεται Θεοδόσιος ὁ νέος. ἔσχεν καὶ θυγατέρας Πουλχερίαν, καὶ Ἀρκαδίαν καὶ Μαρίναν. καὶ ἐκ τούτων αἱ μὲν δύο, τουτέστιν Ἀρκαδία ἔκτισε τὸ δημόσιον Ἀρκαδιανάς, Μαρίνα δὲ τὸν οἶκον ἔκτισε τὸν Μαρίνης.

Καὶ Πουλχερία τελευταῖον ἔγημε Μαρκιανόν.

Ἡ δὲ Ἀρκαδία ἔκτισε καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου ἐπίκλην τὰ Ἀρκαδίας.

Εἰσὶν ἀφ' οὗ ἐτελειώθησαν οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι Πέτρος καὶ Παῦλος μέχρι τῶν προκειμένων ὑπάτων, ἤγουν κη', καὶ αὐτῆς τοῦ Ἰουνίου μηνὸς πλήρη ἔτη τλε' πλήρεις.

ΙΝΔ. ι'.

Horum consulatu posita est statua Theodosij Aug. in Foro Theodosiano mense Loo primo Augusti. Reg. VII.

Hoc eod. anno Diogenes tyrannus in Italia capite multatus est.

Hoc anno Theodosius Augustus ex humanis abijt Mediolani mense Audynæo seu Ianuario, XVI. *Calendas Februarij. vixit annos* LXV.

ARCADIVS ET HONORIVS Quadragesimus Romanum imperium tractauit Arcadius Româ profectus, relicto ibi Honorio fratre. Imperauit Arcadius Constantinopoli: Honorius Romæ annos. XIV. *A.M.*

MMMMMCMXVII. 5917.

IND. VIII. *Arcad.* I. *Olybrio & Probino Coss.*

His Coss. Arcadius A. nuptias celebrauit mense † Xanthico, V. *Calendas Maij. Eod. anno Constantinopolim delatum est corpus Theodosij Magni, mense Dio, quinto Idus Nouembres, eodq; die,* V. *Idus Nouemb. terræ mandatum est.* † Aprili.

Rufinus præfectus Prætorio in Hebdomo ab exercitu obtruncatus est.

CCXCIIII. OLYMPIAS.

IND. IX *Arcadij A.* II. *Arcadio A.* IV. *& Honorio A.* III. *Coss.*

Hic Arcadius Theodosij Magni F. coniugem habuit Eudoxiam, ex qua natus est Theodosius junior. Habuit & filias Pulcheriam, Arcadiam, & Marinam (cur prætermittit Flaccillam; quã anno sequenti natam affirmat, vt & Marcellinus.) Atq; ex his quidem duæ, hoc est, Arcadia ædificauit thermas Arcadianas; Marina vero domum Marinæ.

Pulcheria demum nupsit Marciano. Reg I.

Arcadia ædem sacram D. Andreæ, dictam Arcadiæ, extruxit. Reg. I.

A cæde seu martyrio SS. Apostolorum Petri & Pauli vsq; ad præsentes cõsules siue XXVIII. *Iunij fluxere anni toti* CCCXXXV.

ΙΝΔ. ι', γ' ὑπ'. Καισαρίου καὶ Αττικοῦ.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐγεννήθη Φλακίλλα ἐπιφανεστάτη νέα μηνὶ Δεσίῳ πρὸ ιε' καλανδῶν Ἰουλίων.

ΙΝΔ. ια', δ' ὑπ'. Ὀνωρίου Αὐγούστου τὸ δ', καὶ Εὐτυχιανοῦ.

ΙΝΔ. ιβ', ε' ὑπ'. Θεοδώρου μόνου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐγεννήθη Πουλχερία ἐπιφανεστάτη μηνὶ αὐδυναίῳ πρὸ ιδ' καλανδῶν Φεβρουαρίων.

σϟε' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιγ', ς' ὑπ'. Στιλίχωνος καὶ Αὐρηλιανοῦ.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἡ ἐπιφανεστάτη Εὐδοξία ἐπήρθη Αὐγούστα μηνὶ Αὐδυναίῳ πρὸ ε' ἰδῶν Ἰανουαρίων, καὶ ἐγεννήθη Ἀρκαδία ἐπιφανεστάτη μηνὶ ξανθικῷ, πρὸ γ' νονῶν Ἀπριλλίων. καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐσφάγησαν Γόθοι πολλοὶ ἐν τῷ Λαιμομακελλίῳ. καὶ ἐκάη ἡ ἐκκλησία τῶν Γόθων σὺν πολλῷ πλήθει Χριστιανῶν μηνὶ πανέμῳ, πρὸ δ' ἰδῶν Ἰουλίων. καὶ κατεποντίσθησαν Γόθοι ἐν τῇ θαλάσσῃ τῶν στενῶν ἐν χερρονήσῳ μηνὶ Ἀπελλαίῳ πρὸ ι' καλανδῶν Ἰανουαρίων.

ΙΝΔ. ιδ', ζ' ὑπ'. Βικεντίου καὶ Φλαβίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων εἰσέπεμψεν κεφαλὴ Γαϊνᾶ Γόθου μηνὶ Αὐδυναίῳ πρὸ γ' Νωνῶν Ἰανουαρίων.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐγεννήθη ἐπιφανέστατος υἱὸς Ἀρκαδίου αὐγούστου μηνὶ ξανθικῷ πρὸ δ' ἰδῶν Ἀπριλλίων. καὶ αὐτῷ ἔτει ἐπάγη ἡ θάλασσα ἐπὶ ἡμέρας κ' σχήματι κρυστάλλου.

ΙΝΔ. ιε', η' ὑπ'. Ἀρκαδίου Αὐγούστου τὸ ε', καὶ Ὀνωρίου Αὐγούστου τὸ ε'.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐπήρθη Θεοδόσιος νέος αὔγουστος ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἰς τὸ ἕβδομον, ἐν τῷ τριβουναλίῳ, ὑπὸ Ἀρκαδίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μηνὶ Αὐδυναίῳ, πρὸ δ' ἰδῶν Ἰανουαρίων.

ΙΝΔ. α'. θ' ὑπ'. Θεοδοσίου νέου αὐγούστου καὶ Τμορίδου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐγεννήθη Μαρίνα ἐπιφανεστάτη μηνὶ περιτίῳ πρὸ δ' ἰδῶν Φεβρουαρίων.

σϟς'

IND.X. *Arcadij A.* III. *Cæsario & Attico Coss.*

His Coss. nata est Flaccilla illustrissima junior, mense Desio XV. *Cal Iulias.*

IND.XI. *Arc.* IV *Honorio A.* IV *& Eutychiano Coss.*

IND.XII. *Arc.* V. *Theodoro solo Consule.*

Huius Consulatu nata est Pulcheria illustrissima mense Audynæo, XIV. *Cal. Feb.*

CCXCV. OLYMPIAS.

IND.XIII. *Arc.* VI. *Stilicone & Aureliano Coss.*

His Coss. Illustrissima Eudoxia mense Ianuario V. *Idus Ianuarij renunciata est Augusta, natáq; est Illustrissima Arcadia mense Xanthico* III. *nonas Apriles. Eod. anno cæsi sunt Gothi multi in Læmomacellio. Conflagrauit quoq; Gothorum Ecclesia cum magno numero Christianorum mense Panemo* IV. *Idus Iulias. hausti item fluctibus in mari angusto, quod stenon, in Cheronceso appellatur, Gothi, mense Apellæo* X. *Calendas Ianuarias.*

IND.XIV. *Arcad.* VII. *Vincentio & Flauio Coss.*

His Consulibus transmissa ceruix est Gainæ Gothi mense Audynæo III. *Nonas Ianuarias.*

Eod. anno natus est Illustrissimus Arcadij A.† *filius mense Xanthico* IIII. *Idus Apriles.*

† Theodosius junior Theod. M. nepos nascitur.

Eod. anno mare ad viginti dies instar Crystalli concreuit.

IND.XV. *Arc.* VIII. *Arcadio Aug.* V. *Honorio* V. *Coss.*

His Consul. Theodosius junior Constantinopoli ad Hebdomum in Tribunali ab Arcadio patre, mense Audynæo IV. *Idus Ianuarias creatus est Augustus.*

IND. I. *ARC.* VIIII. *Theodosio juniore Aug. & Hymoride Coss.*

His Coss. nata est Illustrissima Marina mense Peritio IV. *Idus Februarij.*

σϟς′ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. β′, ι′ ὑπ′. Ὀνωρίου αὐγούστου τὸ ϛ′, καὶ Ἀριστενέτου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐξεώθη Ἰωάννης ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, καὶ αἰφνιδίως ἐκάη ἡ μεγάλη ἐκκλησία σὺν τῷ σενάτῳ ἀπὸ κατόντων αὐτῆς τῶν λεγομένων ξυλοκερκητῶν ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, ὥρᾳ ϛ′. καὶ ἐγένετο Οὐρσίκιος ἐπίσκοπος ἐν τοῖς ἀποστόλοις, μηνὶ Δεσίῳ πρὸ ϛ′ καλανδῶν Ἰουλίων ἡμέρᾳ δευτέρᾳ.

Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ θεὸς χάλαζαν ἔβρεξεν ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς τύπον μεγέθει καρύων, μηνὶ ὑπερβερεταίῳ, ἡμέρᾳ παρασκευῆς, ὥραν ὀγδόην. καὶ ἐτελεύτησεν Εὐδοξία Αὐγοῦστα μηνὶ τῷ αὐτῷ ὑπερβερεταίῳ, πρὸ α′ νωννῶν Ὀκτωβρίων, ἡμέρᾳ ε′. καὶ ἐτέθη ἐν τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις μηνὶ ὑπερβερεταίῳ, πρὸ δ′ ἰδῶν Ὀκτωβρίων ἡμέρᾳ δ′.

ΙΝΔ. γ′, ια′ ὑπ′. Στιλίχωνος τὸ β′, καὶ Ἀνθημίου.

ΙΝΔ. δ′, ιβ′, ὑπ′. Ἀρκαδίου αὐγούστου τὸ ϛ′, καὶ Πρόβου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐκάησαν αἱ θύραι τοῦ ἱππικοῦ σὺν τῇ πρανδιάρᾳ, καὶ προσπαρακείμενοι ἔμβολοι μηνὶ ὑπερβερεταίῳ, πρὸ η′ καλανδῶν Νοεμβρίων, ὥρᾳ τρίτῃ τῆς νυκτός. καὶ αὐτῷ τῷ ἐνιαυτῷ ἐκομίσθη τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου Σαμουὴλ ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ τῆς χαλκηδονενησίας σκάλας, μηνὶ ἀρτεμισίῳ πρὸ ιδ′ καλανδῶν Ἰουνίων, προηγουμένου Ἀρκαδίου Αὐγούστου, καὶ Ἀνθημίου ἐπάρχου πραιτωρίων. καὶ ἀπὸ ὑπάτων, Αἰμιλιανοῦ ἐπάρχου πόλεως, καὶ πάσης τῆς συγκλήτου. ἅπερ ἐτέθη πρός τινα χρόνον ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ.

ΙΝΔ. ε′, ιγ′, ὑπ′. Ὀνωρίου Αὐγούστου τὸ ζ′, καὶ Θεοδοσίου νέου Αὐγούστου τὸ β′.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐπετελέσθη κυϊνκεννάλια Θεοδοσίου νέου Αὐγούστου ἐν Κωνσταντινουπόλει, μηνὶ Αὐδυναίῳ πρὸ γ′ ἰδῶν Ἰανουαρίων.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐγένετο βροχὴ μεγάλη σὺν βρονταῖς καὶ ἀστραπαῖς, καὶ σεισμῷ, μηνὶ ξανθικῷ, καλάνδαις Ἀπριλλίαις * πρὸ θ′ ὑπνίῳ, ὥστε ἀνασκευασθῆναι τὰς κεράμους τὰς χαλκᾶς τοῦ φόρου Θεοδοσίου, ἐπὶ

locus vt videtur non iustus.

καινου-

CCXCVI. OLYMPIAS.

IND. II. *Arc.* X. *Honorio A.* VI. *&* *Aristeneto Coss.* D. Chrysostomi exiliũ.

His Coss. eiectus est Ioannes Episcopus Constantinopolitanus, & repente couflagrauit Magna Ecclesia, cum loco dicto Senatus, incensa ab ijs qui templum tenebant Xylocercetis dictis, feria II. *hora* VI. *Creatúsq; est Vrsacius Episcopus in æde Apostolorum, mense, Desio* VI. *Calendas Iulias, die lunæ.*

Hoc eod. anno Deus grandinem è cælo depluit Constantinopolim, magnitudine nucum mense Hyperberetæo interdiu sub horam octauam. Et mortua est Eudoxia Augusta; mense eod. Hyperberetæo pridie Nonas octobres feria V. *& humata est in templo SS. Apostolorum mense Hyperberetæo* IV. *Idus Octobres feria* IV. VI. Octob.

IND. III. *Arc.* XI. *Stilicone* II. *& Anthemio Coss.*

IND. IV. *Arc.* XII. *Arcadio Aug.* VI. *& Probo Coss.*

His Coss. ostia Circi vna cum prandiara & circum positis porticibus, mense † Hyperberetæo VIII. *Cal. Nouembres hora tertertia noctis conflagrarunt. Eod. anno delatæ sunt reliquiæ S. Samuelis Constantinopolim per gradus scaláſue Chalcedonenses mense * Artemesio,* XIV. *Calendas Iunias pompam ducentibus Arcadio Augusto & Anthemio præfecto prætorio, Consulibus itẽ & Æmiliano præfecto vrbi, & vniuerso senatu. Repositæ sunt ad tempus in sanctissima Ecclesia Magna.* † Octob. * Maio.

IND. V. XIII. *Arc. Aug.* VII. *& Theodosio iuniore Aug.* II. *Coss.*

His Consulibus Quinquennalia Theodosij Iunioris Augusti Constantinopoli mense † Audynæo, III. *Idus Ianuarias celebrata sunt.* † Ian.

Hoc eod. anno imber magnus cum fulgetris & tonitruis terraq; motu Calendis Aprilibus prima noctis vigilia fuit, adeo vt laminæ æreæ (scandulæ) fori Theodosiani (in cænopoli) conuolutæ deuoluerentur, & signum Christi ex capitolio decideret, multaq;

καινὺ πόλιν. καὶ τὸ σιγνόχριστον τοῦ καπιτωλίου πεσεῖν, καὶ * πολλὰ πλοῖα παθεῖν. καὶ σκηνώματα ἐκριφῆναι οὐκ ὀλίγα ἐν τῷ ἑβδόμῳ. τῷ αὐτῷ ἐνιαυτῷ ἀνοικοδομήθη ἡ ἀναβάθρα τοῦ ἱππικοῦ ἡ ἐπὶ τὴν στάν.

* An lego, πολλῷ πλείω multo plura acciderunt.

Ἐπὶ τῆς παρούσης ὑπατείας ἐκάη τὸ πραιτώριον Μοναξίου ἐπάρχου πόλεως ἀπὸ τοῦ δήμου Κωνσταντινουπόλεως, διὰ τὴν ἔνδειαν τοῦ ἄρτου. καὶ ἐσύρη ἡ καροῦχα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς πρώτης ῥεγεῶνος ἕως τῶν Δομνίνου ἐμβόλων, καὶ ὑπήντησαν αὐτοῖς οἱ δύο στρατηλάται Οὐαρανᾶς καὶ Ἀρσάκιος, καὶ Συνέσιος καὶ ὁ Κόμης τῶν λαργιτιώνων, καὶ παρεκάλεσαν αὐτοὺς λέγοντες. Ὑποστρέψατε, καὶ ἡμεῖς* τυπούμεν ὡς θέλετε.

* an ποιοῦμεν. ἀ εἰπετε ποιεῖτε ἴτε. Ab Ind. 6. ad vndec.

Hiatus V. annorum hic est in αὐτογράφῳ.

ΙΝΔ. ια, ε΄ ὑπ΄. Λουκίου μόνου.

ΙΝΔ. ιβ΄, ς΄ ὑπ΄. Κωνσταντίου καὶ Κώνσταντος.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Πουλχερία ἀδελφὴ Θεοδοσίου νέου αὐγούστου ἐπιφανεστάτη ἀνηγορεύθη Αὐγούστη μηνὶ πανέμῳ πρὸ δ΄ νωνῶν Ιουλίων. καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἀφιερώθησαν στηθάρια γ΄ ἐν τῷ συγκλήτῳ Ονωρίου καὶ Θεοδοσίου αὐγούστων. καὶ πουλχερίας αὐγούστης ἀπὸ Αὐρηλιανοῦ δὶς ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων, καὶ πατρικίου, μηνὶ Ἀπελλαίῳ πρὸ γ΄ καλανδῶν Ιανουαρίων.

ΙΝΔ. ιγ΄, ζ΄ ὑπ΄. Ονωρίου ι΄ καὶ Θεοδοσίου αὐγούστου τὸ ς΄.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Κυϊνκεννάλια Θεοδόσιος νέος αὔγουστος ἐπετέλεσεν ἐν Κωνσταντινουπόλει μηνὶ Αὐδυναίῳ πρὸ γ΄ ἰδῶν Ιανουαρίων, καὶ ἐδηλώθη θάνατος Θερμουντίας γαμετῆς τοῦ δεσπότου Ονωρίου τοῦ αὐγούστου μηνὶ πανέμῳ τῇ πρὸ γ΄ καλανδῶν Αὐγούστου ἡμέρᾳ παρασκευῇ. καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει, μηνὶ Γορπιαίῳ τῇ πρὸ η΄ καλανδῶν Οκτωβρίων ἡμέρᾳ παρασκευῇ ἐδηλώθη ἀνῃρεῖσθαι Ἀδαοῦλφον βάρβαρον ἐν τοῖς ἄνω μέρεσιν ὑπὸ τοῦ δεσπότου Ονωρίου. καὶ γενομένης λυχναψίας, τῇ ἑξῆς ἱππικὸν ἤχθη, ὡς καὶ πομπὴν εἰσελθεῖν.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἐπετελέσθη τὰ ἐγκαίνια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως μηνὶ Γορπιαίῳ πρὸ ς΄ ἰδῶν Οκτωβρίων ἡμέρᾳ κυριακῇ. καὶ

ἐκα-

taque nauigia haurirentur, domicilia in Hebdomo non pauca euerterentur. Eod. anno gradus seu subsellia Circi illa ad porticum instaurata sunt.

In præsenti Consulatu exustum est prætorium Monaxij præfecti vrbi à populo Constantinopolitano propter inopiam annonæ tractaq; illius † carruca à prima regione vsque ad Rostra Domnini, occurreruntq; illis duo præfecti militares Varanes & Arsacius; Synesius quoq; & comes largitionum, qui rogarunt illos: redite, inquiunt, qua venistis, & nos † faciemus, vt vultis.

κaρῦχa. vide Meursium in Lexico.

† verberabimus τυψομεν.

HIATVS v. ANNORVM.

(IND. VI VII. VIII. IX.) *Arcad.* XIV. *Theod.* I. II. III. IV.

IND. X. *Theod. jun.* V. *& Hon.* IX. *Coss.*

IND. XI. *Lucio Solo Consule*

IND. XII. *Theod. jun.* VI. *Constantio & Constante Coss.*

His Coss. Pulcheria soror Theodosij jun. Illustrissima Augusta dicta est, mense Panemo IV. *Nonas Iulias. Eod. anno dedicata sunt tria † stat haria seu pectoralia in senatu, Honorij & Theodosij Augustorum & Pulcheriæ Augustæ ab Aureliano iterum præfecto sacrorum prætoriorum, ac patricio, mense Apellæo* III. *Calendas Ianuarias.*

σταθάρια pectorales imagines seu statuæ principum. Brustbilder.

IND. XIII. *Theod. jun.* VII. *Honorio* X *& Theodosio* VI. *Augustis Coss.*

His Coss. Theodosius junior Augustus Quinquennalia Constantinopoli, mense Audynæo III. *Idus Iannarij peregit. Et renunciata mors est Thermuntiæ Imperatoris Honorij A coniugis mense Panemo* III. *Cal. Augusti feria* VI. *Eod. anno, mense † Gorpieo* VIII. *Calendas Octobres, die Veneris nuncius allatus est de cæde Ataulphi barbari in partibus superioribus (Africæ) ab Imperat. Honorio, & * accensis funalibus sequenti die Circensia sunt acta pompáq; intrauit (in Circum)*

σταβάριον alioqui est pectorale equorũ. Const. in Tacticis σταβάρια ἱστάριον. Sed huc non videtur quadrare ista significatio.

† Septembri.

*λυχναψία an vesperi? cum lucernæ accenduntur. hoc enim est λυχναψία.

Eod. anno dedicata est Ecclesia magna Constantinopoli mense Gorpieo, VI. *Idus Octob. die Dominica, translatæq; sunt Con-*

ἐκομίσθη ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει διὰ τῆς χαλκηδονησίας σκάλας λείψανα Ἰωσὴφ τοῦ υἱοῦ Ἰακὼβ, καὶ Ζαχαρίου τοῦ πατρὸς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ, μηνὶ Γορπιέῳ, πρὸ ϛ´ Νωνῶν Σεπτεμβρίων, ἡμέρᾳ σαββάτῳ, βασταζόντων τὰ αὐτὰ λείψανα ἐν γλωσσοκόμοις δυσὶν Ἀττικοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. καὶ Μωσέως ἐπισκόπου Ἀνταράδου Φοινίκης, καθεζομένων αὐτῶν ἐν βυρριχαλίοις. ἅτινα ἀπετέθη ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ προπέμποντος Οὔρσου ἐπάρχου πόλεως καὶ πάσης συγκλήτου.

Καὶ ἀφιερώθη ἀνδριὰς χρυσοῦς ἐν τῇ συγκλήτῳ τοῦ δεσπότου Θεοδοσίου νέου αὐγούστου ὑπὸ Αὐρηλιανοῦ δὶς ἐπάρχου πραιτωρίων καὶ πατρικίου.

σϟθ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιδ´, η´ ὑπ´. Θεοδοσίου νέου αὐγούστου τὸ ζ´, καὶ Παλλαδίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐκ τοῦ πορφυροῦ κίονος ἐν ᾧ ἐπίστη Κωνσταντῖνος ὁ μέγας βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ κατωτέρου λίθου ἀπέσπασεν λίθος μέγας νυκτὸς, μηνὶ δύστρῳ, τῇ πρὸ ε´ καλανδῶν Ἀπριλλίων ἐπιφωσκούσης ἡμέρας τρίτης.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐδέθησαν οἱ πάντες σφόνδυλοι τοῦ αὐτοῦ κίονος.

Καὶ ἐπετελέσθη θέατρον, θεωρήσαντος Οὔρσου ἐπάρχου πόλεως ὑπὲρ τῶν ἐπινικίων τῶν κατὰ Ἄτταλον τύραννον μηνὶ δεσίῳ, τῇ πρὸ δ´ καλανδῶν Ἰουλίων.

Καὶ ἤχθη καὶ ἱππικὸν περὶ τῶν αὐτῶν ἐπινικίων μηνὶ πανέμῳ Νώναις Ἰουλίαις.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει εἰσῆλθεν ὁ δεσπότης Θεοδόσιος νέος ἀπὸ Ἡρακλείας εἰς Κωνσταντινούπολιν μηνὶ Γορπιέῳ, πρὸ α´ καλανδῶν Ὀκτωβρίων ἡμέρᾳ σαββάτῳ * νομισάμενος τὸν χρυσοῦν στέφανον ἐν τῷ Θεοδοσιακῷ φόρῳ, ὑπὸ Οὔρσου ἐπάρχου πόλεως, καὶ τῆς συγκλήτου.

νομισάμινος. κοσμησάμενος.

ΙΝΔ. ιε´, θ´ ὑπ´. Ὀνωρίου τὸ ια´, καὶ Κωνσταντίνου τὸ β´.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων, σεισμὸς ἐγένετο μέγας ἑσπέρας ἡμέρᾳ παρασκευῇ, μηνὶ ξανθικῷ πρὸ ιβ´ καλανδῶν Μαΐων. ἦν δὲ κατ᾽ αὐτὴν τὴν ἡμέραν τὸ πάθος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΙΝΔ.

Constantinopolim per scalam Calcedonensem reliquiæ Iosephi filij Iacob, & Zachariæ patris S. Ioan. Baptistæ mense Gorpieo VI. Nonas Septembres, die sabbati gestantibus pignora in duabus arculis Attico Patriarcha Constantinopolitano, & Mose Antaradeno Phœnicis Episcopo, sedentibus ipsis in † Burrichaliis, quæ in magna Ecclesia deposuerunt, pompam præcedente Vrso urbi præfecto cum vniuerso senatu. † nauigij genus arbitror

Dedicata quoq; statua est aurea, in senatu, Imperatoris Theodosij iunioris Augusti ab Aureliano iterum præfecto prætorio, & patricio.

CCXCIX. OLYMPIAS.

IND. XIV. Theod. Iun. VIIII. Theodosio juniore Aug. VII. & Palladio Coss.

His Coss. ex porphyretica columna, in qua Constantinus Magnus Imperator stetit ab inferiore lapide, auulsus est lapis magnus noctu, mens. Dystro V Calendas Apriles illucescente jam feria tertia.

Eod. anno compages omnes eiusd. columnæ inter se reuinctæ atq; illigatæ sunt.

† Celebrati sunt ludi quoq; theatrales ab editore Vrso præfecto vrbi ob victoriam ab Attalo tyranno reportatam mense Desio, IV. Calendas Iulias. † Absolutum est theatrum

Acti item ludi equestres in Circo ob eand. victoriam mense Panemo, nonis Iuliis.

Eod. anno Dominus Theodosius junior Heracleâ Constantinopolim reuersus in foro Theodosiano aurea corona ab Vrso præfecto vrbi & senatu mense septembri pridie Calendas Octobres die sabbati ornatus est.

IND. XV. Theod X. Honorio XI. & Constantino II. Coss.

His Coss. terra vehementer mouit, vesperi die parasceues, mense Aprili XII Calendas Maias. Accidit hoc ipso die, quo Dominus noster Iesus Christus passus est.

ΙΝΔ. α', ι' ὑπ'. Ονωρίου τὸ ιβ'. καὶ Θεοδοσίου νέου Αὐγούστου τὸ η'.

Επὶ τούτων τῶν ὑπάτων γέγονεν ἔκλειψις ἡλίου μηνὶ πανέμῳ πρὸ ιδ' καλανδῶν Αὐγούστων, ἡμέρα παρασκευῇ ὥρα η'.

ΙΝΔ. β', ια' ὑπ'. Μοναξίου καὶ Πλίνθα.

Επὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἡμέρα κυριακῇ εἰσελθόντος Αετίου ἐπάρχου πόλεως μετὰ τοῦ σχήματος ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ μηνὶ περιτίῳ πρὸ ζ' καλανδῶν Μαρτίων, ἐπὶ τῷ εὔξασθαι αὐτὸν ἀπελθεῖν, κληθέντα ἐν τῷ παλατίῳ Κυριακός τις γέρων, βαλὼν μάχαιραν μεγάλην εἰς χάρτην, ὡσανεὶ λίβελλον αὐτῷ προσφέρων, ἔκρουσεν αὐτῷ κατὰ τοῦ δεξιοῦ μέρους στήθους, ὥστε τὸ πενώλιον αὐτοῦ καὶ τὴν τόγαν τρηθῆναι.

τ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. γ', ιβ' ὑπ'. Θεοδοσίου νέου αὐγούστου τὸ θ', καὶ Κωνσταντίου τὸ γ'.

Οτι παρέκυψεν τὴν ἡλικίαν Θεοδόσιος νέος αὔγουστος ἀνεγίνωσκεν ἐν τῷ παλατίῳ ἐν ζωῇ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ μετὰ τὴν εὐθύνην αὐτοῦ τοῦ πατρὸς συνανεγίνωσκεν αὐτῷ νεώτερός τις παυλῖνος υἱός τινος κόμητος Δομεστίκων, Εφίλει δὲ αὐτὸν Θεοδόσιος. καὶ ἀνδρωθεὶς ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος νέος αὔγουστος ἐζήτει λαβεῖν δέσποιναν εἰς γάμον. καὶ ὤχλει τῇ ἀδελφῇ αὐτοῦ Πουλχερίᾳ τῇ δεσποίνῃ οὔσῃ παρθένῳ. κἀκείνη πάλιν ὡς φιλοῦσα τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀδελφὸν οὐχ εἵλετο γαμηθῆναί τινι. Η δὲ περιεργασαμένη περὶ πολλῶν κορασίων θυγατέρων πατρικίων, καὶ ἐξ αἵματος βασιλικοῦ θέλουσα τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς συνδιάγειν ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ εἶπεν αὐτῇ Θεοδόσιος, ὅτι ἐγὼ θέλω εὑρεῖν νεωτέραν εὔμορφον πάνυ, ἵνα τοιοῦτον κάλλος μὴ ἔχῃ ἄλλη γυνὴ ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐξ αἵματος βασιλικοῦ. εἰ δὲ μή ἐστιν καλὴ εἰς ὑπερβολὴν, οὐ χρείαν ἔχω οὔτι βασιλικοῦ αἵματος, οὔτε πλουσίαν, ἀλλὰ καὶ εἴτινος δήποτε ἐὰν ἐστὶ θυγάτηρ, μόνον εὐπρεπὴς πάνυ, αὐτὴν λαμβάνω. καὶ ἀκούσασα ταῦτα ἡ δέσποινα Πουλχερία, πανταχοῦ ἔπεμψεν περιεργασαμένη. καὶ Παυλῖνος δὲ ὁ αὐτοῦ συμπράκτωρ καὶ φίλος περιέτρεχεν ἀρέσαι θέλων αὐτῷ χάριν τοῦ κεφαλαίου τούτου. Εν δὲ τῷ μεταξὺ συνέβη

ἐλθεῖν

IND. I. *THEOD. JUN.* x. *Honorio* XII. *Theodosio jun. Aug.* VIII. *Coss.*

His Coss. solis eclipsis accidit mense Iulio, XIV. *Calendas Augusti, die Veneris, horâ* VIII.

IND. II. *Theod. jun.* XI. *Monaxio & Plintha Coss.*

His Coss. die Dominica, Aëtius præfectus vrbi, cum † schemate in magnam Ecclesiam ingressus mense Februario VII. *Calendas Martias, cum peractis precibus pararet abitum, vocatus ad Palatium ab seniore quopiam * Dominico sicâ in Chartam coniectâ, quasi porrigente illi libellum supplicem, secundũ dextram partem pectoris adeo (vehementer) ictus est vti per pœnulam & togam ferrum penetraret.*

† solenni cultu seu prætexta seu comitatu.

* nisi malis palatinum seruum interpretari, aut suo nomine Cyriacum dicere.

CCC. OLYMPIAS.

IND. III. *Theod.* XII. *Theod. jun. A.* IX *& Costantino* III *Coss.*

Cum adolesceret Theodosius junior Augustus, viuo patre in regia seu palatio apud patrẽ educabatur, & cũ illo post mortẽ patris instituebatur Paulinus quidã adolescẽtior, comitis cuiusdã Domesticorũ filius. Amabat autẽ ipsum Theodosius. Et cũ jam in virũ adoleuisset Theodosius junior Aug. cupiebat ducere vxorẽ, eoq; nomine sæpe interpellabat Pulcheriã Augustã, virginem (fororẽ) quæ amans fratris abstinebat à nuptiis. Pulcheria vero laborabat, in circũspiciendis multis adolescẽtulis filiarũ patricio sanguine ortarũ & ex sanguine regio natarũ, quas volebat educari in regia cum fratre: cui Theodosius: Ego desidero virginem præstantissimã forma, quæ extinguat omniũ aliarũ Costãtinopolitanarũ formas, & sanguine regio. Quod si tamẽ illa ex natalib⁹ regiis forma non sit emendatissima, non curo nec dignitatem nec stirpẽ regiã, nec opes, modo laudatissima sit forma, quocunq; statu sit edita hãc expeto. Quod Pulcheria Augusta sentiens in omnes partes (huiuscemodi quærẽdi causa) solicita misit. Paulinus quoque socius Theodosij & amicus, vt in hac re ipsi gratificaretur laborabat & circũcursabat. Accidit interim vti Græcanica virgo

Pulcheria Augusta virgo fratri vxorem quærit.

ἐλθεῖν ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ τῶν ἰδίων συγγενῶν, κόρην εὐπρεπεστάτην, ἐλλόγιμον ἑλλαδικὴν, ὀνόματι Ἀθηναΐδα, θυγατέρα γενομένην Ἡρακλείτου τοῦ φιλοσόφου, ἥτις Ἀθηναῒς ἠναγκάσθη καταλαβεῖν τὴν εὐδαίμονα πόλιν πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῆς θείαν, διὰ πρόφασιν τοιαύτην.

Aliis Leontius nominatur. Ὁ φιλόσοφος *Ἡρακλεῖτος ὁ αὐτὸς πατὴρ ἔχων καὶ δύο υἱοὺς, μέλλων τελευτᾶν διέθετο γράψας ἐν τῇ αὐτοῦ διαθήκῃ, κληρονόμους πάσης τῆς ὑπ' αὐτοῦ καταλειφθείσης περιουσίας τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ Οὐ-
Γενέσιον αλεριανὸν καὶ *Γέσιον, εἰρηκὼς ἐν τῇ αὐτῇ διαθήκῃ, Ἀθηναΐδι δὲ τῇ ποθεινοτάτῃ μου θυγατρὶ δοθῆναι βούλομαι νομίσματα ἑκατὸν, καὶ μόνον. ἀρκεῖ γὰρ αὐτῇ ἡ αὐτῆς τύχη ὑπερέχουσα πᾶσαν τὴν γυναικείαν τύχην, καὶ τελευτᾷ ὁ αὐτῆς πατὴρ Ἡρακλεῖτος ὁ σοφὸς Ἀθηναῖος. Μετὰ δὲ τὴν αὐτοῦ ἀποβίωσιν, καὶ τοῦ δῆλα γενέσθαι τὰ διατυπωθέντα, ἡ αὐτὴ δὲ Ἀθηναῒς τοὺς ἑαυτῆς ἀδελφοὺς ἐδυσώπει ὡς μείζονας ὄντας τὴν ἡλικίαν, προσπίπτουσα αὐτοῖς καὶ αἰτοῦσα μὴ προσέχειν τῇ αὐτῇ διαθήκῃ, ἀλλὰ τὸ τρίτον μέρος λαβεῖν τῆς πατρῴας περιουσίας λέγουσα μηδὲν ἡμαρτηκέναι, ἀλλ' ὅτι καὶ ὑμεῖς γινώσκετε πῶς διεκείμην
deest opinor * quod sensus ipse docet. πρὸς τὸν κοινὸν ἡμῶν πατέρα, καὶ οὐκ οἶδα διὰ τί ἄπορόν με κατέλιπεν μέλλων τελευτᾶν, καὶ εὐπορίας τυχεῖν μετὰ τὴν αὐτοῦ νέκρωσιν *ἐχαρίσατό μοι. Οἱ δὲ αὐτῆς ἀδελφοὶ ἔμειναν ἀπειθεῖς, καὶ ὀργισθέντες ἐδίωξαν αὐτὴν, καὶ ἐκ τοῦ πατρῴου αὐτῶν οἴκου. καὶ ἐδέξατο αὐτὴν λοιπὸν ἡ ἀδελφὴ τῆς γενομένης αὐτῆς μητρός. καὶ οὐ μόνον ὡς ὀρφανὴν, ἀλλὰ καὶ ὡς παρθένον, καὶ ἀδελφόπαιδα ἐφύλαξεν αὐτήν. ἥντινα λαβοῦσα μεθ' ἑαυτῆς ἀνήγαγεν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς τὴν ἄλλην θείαν αὐτῆς τὴν ἀδελφὴν τοῦ αὐτῆς πατρὸς Ἡρακλείτου. καὶ λαβοῦσαι αὐτὴν ἐποίησαν ἀξίωσιν κατὰ τῶν αὐτῆς ἀδελφῶν, καὶ προσῆλθον τῇ εὐσεβεστάτῃ δεσποίνῃ Πουλχερίᾳ τῇ ἀδελφῇ Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐδίδαξαν ὡς βιαζομένη παρὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς ἀδελφῶν, διαλεγομένην ἐλλογίμως.

Καὶ ἑωρακυῖα αὐτὴν ἡ αὐτὴ ἡ δέσποινα Πουλχερία εὐπρεπῆ καὶ ἐλλόγιμον, ἐπηρώτησεν τὰς αὐτῆς θείας εἰ ἔστι παρθένος; καὶ ἐδι-

formâ singulari & doctrinâ præstans Athenais nomine Heracliti Philosophi filia cum cognatis suis Constantinopolim veniret, quæ Athenais coacta est felicem vrbem (Constantinopolim) petere, & suam amitam conuenire, cuius profectionis hæc fuit caussa.

al. Leontij. vide nostrã AVLAM SANCTAM.

Heraclitus Philosophus pater virginis duos habebat filios: moriturus testamentum condidit, quo duos filios Valerianum & † Gesium ex asse scripsit hæredes: Athenaidi verò (scripsit in testamento) desideratissimæ filiæ meæ volo dari centum tantum numismata, sufficit enim illi † fortuna sua, quæ vniuersum genus ac sexum suum antecellit. Atq; ita decedit pater eius Heraclitus Philosophus Atheniensis. Secundum mortem patris, testamento aperto, Athenais (cognito se præteritam) rogabat fratres, vtpote natu maiores, illorumq; pedibus supplex aduoluta petebat, ne vellent habere rationem testamenti, sed tertiam paternæ hæreditatis partem sibi tradere, quod diceret nihil se peccasse, sed quod ipsi scirent, quomodo ergo communem parentem affecta fuerit. Et nescio (inquit) cur me moriturus pater exhæredem reliquerit, & cur post mortem, sortem mihi meam inuiderit. At fratres in sententia perstiterunt, iratiq; sororem etiam persecuti domo paterna eliminarunt; quam recepit postea matertera illius, nec solum vt pupillam, sed quod virgo esset, & sororis filia, tutata est. Hanc (postmodũ) secum Constantinopolim ad aliam cognatam amitam nempe suam seu patris Heracliti sororẽ deduxit. Hæ illius caussâ susceptâ, actionem contra illius fratres instituerunt, religiosissimamq; principem Pulcheriam Theodosij sororem adierũt, docueruntq; eam, quo pacto virgo à fratribus circumuenta sit, simúlq; eius prudentiam & eloquentiam commendarunt.

† Genesium.

† formam intelligit & eruditionẽ.

Cúmq; eandem Augusta Pulcheria & forma excellenti, & eruditione præstantẽ cerneret, interrogauit ipsius cognatas, an vir-

ἐδιδάχθη ὅτι παρθένος πεφύλακται ἀπὸ τοῦ αὐτῆς πατρὸς, καὶ ὅτι διὰ λόγων πολλῶν ἦλθεν φιλοσοφίας, ἐκέλευσεν αὐτὴν ἅμα ταῖς αὐτῆς θείαις διὰ κουβικουλαρίων φυλαχθῆναι, καὶ περιμεῖναι. λαβοῦσα φησὶν τὴν δέησιν παρ' αὐτῆς εἰσῆλθε πρὸς τὸν ἴδιον ἀδελφὸν Θεοδόσιον τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι ηὗρον νεωτέραν καθαρὰν, εὔστολον, λεπτοχαράκληρον, εὔρινα, *ἀστροζάτην ὡσεὶ χιὼν, μεγαλόφθαλμον, ὑποκεχαρισμένην, ξανθόξανθον, σεμνοπόδα, ἐλλόγιμον ἑλλαδικὴν παρθένον. Ὡς δὲ ἀκούσας ὡς νεώτερος ἀνήφθη, καὶ μεταστειλάμενος τὸν συμπράκτορα αὐτοῦ, καὶ φίλον Παυλῖνον ᾔτησε τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ὡς ἐπ' ἄλλῳ τινὶ εἰσαγαγεῖν τὴν αὐτὴν Ἀθηναΐδα ἐν τῷ αὐτῆς κουβικουλίῳ, ἵνα διὰ τοῦ βήλου θεωρήσῃ αὐτὴν ἅμα Παυλίνῳ καὶ εἰσήχθη. καὶ ἑωρακὼς αὐτὴν ἠράσθη αὐτῷ θαυμάσαντος αὐτὴν Παυλίνου, καὶ κρατήσαντος, αὐτὴν ἐποίησε Χριστιανὴν, ἦν γὰρ ἑλληνίς. καὶ μετωνόμασεν αὐτὴν Εὐδοκίαν.

ΙΝΔ. δ', ιγ' ὑπ'. Εὐσταθίου καὶ Ἀγρικόλα.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐνεβλήθη τὸ ὕδωρ τῆς κιστέρνης τῆς δεσποίνης Πουλχερίας Αὐγούστης μηνὶ περιτίῳ πρὸ α' Φευβρουαρίων, παρόντος τοῦ δεσπότου Θεοδοσίου αὐγούστου.

Τούτῳ τῷ ἔτει γάμους ἐπετέλεσε Θεοδόσιος Αὔγουστος λαβὼν γυναῖκα Ἀθηναΐδα τὴν καὶ Εὐδοκίαν μηνὶ Δεσίῳ πρὸ ζ' ἰδῶν Ἰουνίων, καὶ ἐπετελέσθη ἱππικὸν τῶν αὐτῶν γάμων τῷ αὐτῷ μηνὶ Δεσίῳ μηνὶ πρὸ δ'. ἰδῶν Ἰουνίων. ὁμοίως καὶ θέατρον τοῦ αὐτοῦ ἱππικοῦ.

Καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς Ἀθηναΐδος τῆς καὶ Εὐδοκίας θυγατέρα Εὐδοξίαν ὀνόματι.

Ἀκούσαντες δὲ οἱ τῆς Αὐγούστης ἀδελφοὶ, ὅτι βασιλεύει ἡ ἀδελφὴ αὐτῶν προσέφυγον ἐν τῇ ἑλλάδι φοβηθέντες, καὶ πέμψασα ἀνήνεγκεν αὐτοὺς *ὑπὸ λόγον, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἀξιωματικοὺς προαγαγόντος αὐτοὺς τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου. καὶ τὸν μὲν Γέσιον λεγόμενον, ἔπαρχον πραιτωρίων ἐποίησεν τοῦ Ἰλλυρίων ἔθνους. Τὸν δὲ Οὐαλεριανὸν Μάγιστρον *εἰρηκόσης αὐτῆς τοῖς αὐτοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν Εὐδοκίας. Ὅτι εἰ μὴ ὑμεῖς κακῶς ἐχρήσασθέ μοι, οὐκ ἂν ἠναγκαζόμην ἐλθεῖν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ βασιλεῦσαι. τὴν οὖν ἐκ

τῆς

mendosa vox an ἀγγρίτιω.

ὑπὸ λόγων

ὁμιχίας

an virgo esset? postquam virginem à patre custoditam, & longa institutione sapientiæ studio eruditam intellexit, jussit illam vna cũ auijs matronis à cubicularis custodiri, atq; in regia manere, sese illarũ petitionẽ accipere dictitans, ad fratrẽ suum Theodosiũ Imperatorẽ ingressa: Inueni inquit adolescentulam purã egregiè ornatam, subtili frontis descriptione & lineamentis decenti naso, niueo candore, luminibus magnis, singulari gratia, coma crispa & flaua, maturo incessu, eruditam Græcanicam virginẽ. Quod simul ac audiuit, vti juuenis exarsit, & accersito socio suo & amico Paulino, petiuit à sorore sua, vti per speciẽ alicuius negotij Athenaidẽ in suum pulcheriæ cubiculũ adduceret, quã per velũ vna cũ Paulino spectaret, & introducta est. visaq; placuit illi, stupẽte eandẽ Paulino, suspiciẽteq; fecit Christianam, erat enim Græca religione seu pagana, & appellauit Eudociam.

IND. IV. *Theod. jun.* XIII. *Eustathio & Agricola Coss.*

His Coss. aqua in Cisternam Pulcheriæ Augustæ immissa est, mense Peritio pridie Calend. Februarij præsente Domino Theodosio Augusto.

Hoc anno Theodosius Augustus accepta in coniugem Athenaide, dicta Eudocia, celebrauit nuptias mense Desio VII *Idus Iunias, ijsdemq; nuptiis Circenses ludi & scenici in theatro Circi acti sunt eo mense Desio* III *. Idus Iunias.*

Suscepit Theodosius ex Athenaide Eudocia filiam nomine Eudoxiam.

Augustæ fratres cum regnare sororẽ Augustam intellexissent, metu perculsi profugerunt in Helladẽ, quos per nuncios accersitos (sublata suspicione) ad honores prouexit, promouente ipsos Imperatore Theodosio. Et Genesium quidem dictum, creauit præfectum prætorio Illyrici populi, Valerianum autem magistrum (palatij) Affirmante illis fratribus suis Augusta Eudocia: Quod nisi vos male me tractassetis, ego nunq̃ coacta venissem Cõstãtinopolim, nunq̃ imperassem. Imperiũ ergo vos mihi

ab ipso

τῆς γενέσεως μου βασιλείαν ὑμεῖς ἐχαρίσασθε. ἡ γὰρ ἐμὴ ἀγαθὴ τύχη ὑμᾶς ἀπελθεῖς ἐποίησεν εἰς ἐμὲ γενέσθαι, καὶ οὐχ ὑμετέρα πρὸς ἐμὲ γνώμη.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος Παυλῖνον ὡς φίλον αὐτοῦ καὶ μεσάσαντα τῷ γάμῳ, καὶ συναριστοῦντα αὐτοῖς ἐποίησεν διὰ πάσης ἀξίας ἐλθεῖν. καὶ μετὰ ταῦτα προηγάγετο αὐτὸν μάγιστρον. καὶ ηὐξήθη ὡς ἔχων παῤῥησίαν πρὸς τὸν βασιλέα Θεοδόσιον καὶ τὴν Αὐγοῦσταν ὡς παράνυμφος αὐτῶν γενόμενος.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀφιερώθη ἀνδριὰς Ἀρκαδίου ἔσω ἐπάνω τοῦ κοχλίου τοῦ κίονος ἐν τῷ Ἀρκαδιακῷ φόρῳ, ἐν τῷ καλουμένῳ ξηρολόφῳ, μηνὶ πανέμῳ πρὸ ς' ἰδῶν Ἰουλίων, ἡμέρα σαββάτῳ.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἐδηλώθη νίκη κατὰ Περσῶν μηνὶ Γορπιέῳ πρὸ η' ἰδῶν Σεπτεμβρίων, ἡμέρα γ'.

ΙΝΔ. ε', ιδ' ὑπ'. Ονωρίου τὸ ιγ', καὶ Θεοδοσίου αὐγούστου τὸ ι'.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐφάνη ἐν τῷ οὐρανῷ ἀστὴρ πέμπων ἀκτῖνα πάνυ ἐπιμηκῆ λευκὴν, μηνὶ Δύστρῳ ὡς ἐπὶ νύκτας ι' μετὰ ἀλεκτρύωνα καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐγένετο σεισμός.

*Μαρκιανοῦ ΙΝΔ. ς', ιε' ὑπ'. Ἀσκληπιοδότου καὶ *Μαρινιανοῦ.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἀνηγορεύθη ἡ Εὐδοκία Αὐγοῦστα, μηνὶ Αὐδυναίῳ πρὸ δ' νωνῶν Ἰανουαρίων, καὶ πολλοὶ σεισμοὶ ἐγένοντο ἡμέρα δευτέρα, ὥραν δεκάτην μηνὶ, ξανθικῷ πρὸ ζ' ἰδῶν Ἀπριλλίων.

τα' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ζ', ις' ὑπ'. Βίκτωρος καὶ Κασίνου.

ΙΝΔ. η', ιζ' ὑπ'. Θεοδοσίου Αὐγούστου τὸ ια', καὶ Οὐαλεντινιανοῦ Καίσαρος.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐπήρθη ὑπὸ Θεοδοσίου νέου αὐγούστου Οὐαλεντινιανὸς νέος αὔγουστος μηνὶ ὑπερβερεταίῳ ι' πρὸ καλανδῶν Νοεμβρίων.

ΙΝΔ. θ', ιη' ὑπ'. Θεοδοσίου Αὐγούστου τὸ ιβ', καὶ Οὐαλεντινιανοῦ αὐγούστου τὸ δεύτερον.

ΙΝΔ. ι', ιθ' ὑπ'. Ἱερίου καὶ Ἀρδαβουρίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐνεκαινίσθη τὸ δημόσιον τό ποτε μὲν

Κων-

ab ipso natali meo comparastis. Bona enim fortuna mea vos erga me reddidit duriores, non vestra in me sententia seu voluntas.

Paulinum vero vt amicum & nuptiarum conciliatorem, conuictoremq; Theodosius Augustus per omnes honorum gradus ad dignitates euexit, ac demum Magistrum (palatij &) officiorum creauit, q tantum honorē adeptus est, vt ei potestas esset & libertas adeundi cùm Augustum Theodosium, tum Augustam, vt qui amborum paranymphus fuerit.

Hoc anno statua Arcadij super columnam cochleatam in foro Arcadij loco dicto Xerolopho posita mēse Panemo, VI Idus, Iulias, die sabbati dedicata est. Eod. hoc anno renunciata est victoria de Persis, relata mense Gorpiæo VIII. Idus Septemb. die Martis.

IND. V *Theod jun* XIV *Honorio* XIII. *& Theodosio A.A.* X *Coss.*

Horum consulatu sidus in cœlo paruit radium candidum, ingenti longitudine promittens mense Dystro noctibus fere X. *post canticinium. Eod. anno terra mouit.*

IND VI. *Theod. jun.* XV. *Asclepiodoto & Mariniano Coss.*

His Coss. Eudocia creata est Augusta mense Audynæo V. *Nonas Ianuarias, frequentésq; fuere terræ motus die Lunæ hora decima, mense Xanthico* VII. *Idus Apriles.*

CCCI. OLYMPIAS.

IND. VII. *Theod.* XV. *Victore & Castino Coss.*

IND. VIII. *Theod.* XVII. *Theodosio Aug.* XI. *Valentiniano Cæsare Coss.*

His Consulibus Valentinianus junior à Theodosio creatus est Augustus mense Hyperberetæo X *Calendas Nouembres.*

IND. IX. *Theod.* XVIII. *Theodosio A.* XII. *& Valentiniano Aug.* II. *Coss.*

IND X. *Theod.* XIX. *Hiero & Artaburio Coss.*

His Coss. instauratæ sunt Thermæ olim dictæ Constantinianæ,

Κωνςαντινιανοῦ νέου δὲ Θεοδοσιανοῦ πλέσαντος αὐτὸ Ιερίου τοῦ δὶς ἐπάρχου καὶ ὑπάτου μηνὶ ὑπερβερεταίῳ, πρὸ έ νωνῶν Οκτωβρίων.

τβ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ια΄, κ΄ ὑπ΄. Φίληκος καὶ Ταύρου.

Επὶ τούτων τῶν ὑπάτων Ουάνδαλοι εἰσῆλθον εἰς Αφρικήν.

ΙΝΔ. ιβ΄, κα΄ ὑπ΄. Φλωρεντίου καὶ Διονυσίου.

ΙΝΔ. ιγ΄, κβ΄ ὑπ΄. Θεοδοσίου αὐγούστου τὸ ιγ΄, καὶ Οὐαλεντινιανοῦ νέου αὐγούστου γ΄.

ΙΝΔ. ιδ΄, κγ΄ ὑπ΄. Αντιόχου καὶ Βάσσου.

Εν ἔτει υα΄ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου καὶ τῆς Θεοδοσίου νέου Αὐγούστου βασιλείας ἔτους κγ΄. καὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων, ἐγένετο ἡ τρίτη σύνοδος ἐν Εφέσῳ τῶν σ΄ ἁγίων πατέρων καὶ Μακαρίων, κατὰ Νεστορίου τοῦ δυσσεβοῦς· ἥτις καὶ αὐτὴ τοῦ συμβόλου τῆς ὀρθῆς, καὶ ἀμωμήτου πίστεως ἐχομένη. Εν ὀνόματι Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν τὸν αὐτὸν κατέβαλεν Νεστόριον. Οὗτος γὰρ τὸν ὑπὲρ νοῦν ἀνθρώπων, καὶ πᾶσαν φύσιν ὑπεραίροντα ἐκ τῆς παρθένου κύριον Ιησοῦν Χριστὸν ἀνθρωπίνης μόνης οὐσίας, οὐχ ἅμα δὲ καὶ θείας εἶναι διδάσκειν ὁ παράφρων ἐτόλμησεν.

τγ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιε΄, κδ΄ ὑπ΄. Οὐαλερίου καὶ Αετίου.

ΙΝΔ. α΄, κε΄ ὑπ΄. Θεοδοσίου Αὐγούστου τὸ ιδ΄ καὶ Μαξίμου.

Επὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐγένετο πυρκαϊα μεγάλη ἀπὸ τοῦ νεωρίου. καὶ ἐκάησαν τὰ ὅρια καὶ τὸ δημόσιον ἀχιλλεὺς μηνὶ λώῳ πρὸ ιβ΄ καλανδῶν Σεπτεμβρίων.

ΙΝΔ. β΄, κς΄ ὑπ΄. Αρεοβίνδου καὶ Ασπαρος.

ΙΝΔ γ΄, κζ΄ ὑπ΄. Θεοδοσίου Αὐγούστου τὸ ιε΄, καὶ Οὐαλεντινιανοῦ νέου αὐγούστου τὸ δ΄.

τδ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. δ΄, κη΄ ὑπ΄. Ισιδώρου καὶ Σενάτορος.

ΙΝΔ. έ, κθ΄ ὑπ΄. Αετίου τὸ β΄, Σιγισβάλδου.

Επὶ τούτων τῶν ὑπάτων εἰσῆλθεν ἐν Κωνςαντινουπόλει Οὐαλεν-

niana, nunc autem Theodosianæ, perficientibus opus Hiero iterum præfecto vrbi, & Consulibus mense Hyperberetæo V. Nonas Octobris.

CCCII. OLYMPIAS.

IND. XI. *Theod.* XX *Felice & Tauro Coss.*

His Coss. Vandali irruperunt in Africam.

IND. XII. *Theod.* XXI. *Florentio & Dionysio Coss.*

IND. XIII. *Theod.* XXII. *Theodosio A.* XIII *& Valent. A.* III.

IND. XIV. *Theod.* XXIII. *Antiocho & Basso Coss.*

Anno CDI *post Christum in cælum assumtum & Theodosij jun. A. regno* XXIII. *his Coss. celebrata est Tertia Synodus Ephesina à* CC *sanctis & beatis Patribus contra impium Nestorium, quæ Synodus rectum & inculpatum fidei symbolum complexa. Nestorium in nomine Christi veri Dei nostri exauctorauit.*

Hic Nestorius Dominum nostrum Iesum Christum supra hominis & naturæ captum ac rationem ex virgine natum, humanam tantum naturam habuisse & non simul diuinam docere insanus ausus est.

CCCIII. OLYMPIAS.

IND. XV. *Theod.* XXIV. *Valerio & Aëtio Coss.*

IND. I. *Theod. A.* XXV. *Theod. A.* XIV. *& Maximo Coss.*

His Coss. incendium ingens ortum ab Neorio seu Nauali; conflagrarunt † Oria & Thermæ Achilleæ, mense Loo, XII. *Calend. Septembres.* Neorium s. & 6. reg. reperies. † portæ fuerunt hoc nomine, an & horrea?

IND. II. *Theod.* XXVI. *Areobindo & Aspero Coss.*

IND. III. *Theod.* XXVII. *Theod. A.* XV. *& Valentiniano jun. A.* IV.

CCCIV. OLYMPIAS.

IND. IV. *Theod.* XXVIII. *Isidoro & Senatore Coss.*

IND. V. *Theod.* XXIX. *Aëtio* II. *& Sigisbaldo Coss.*

His Coss. Valentinianus junior A. mense Octobri XII. *Cal.*

λεντινιανὸς νέος αὔγουστος μηνὶ ὑπερβερεταίῳ πρὸ ιβ´ καλανδῶν Νοεμβρίων. καὶ ἐπετέλεσε σὺν αὐτῷ γάμους, λαβὼν Εὐδοξίαν τὴν θυγατέρα Θεοδοσίου καὶ Εὐδοκίας Αὐγούστης μηνὶ ὑπερβερεταίῳ πρὸ δ´ καλανδῶν Νοεμβρίων. καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς δύο θυγατέρας, Εὐδοκίαν καὶ Πλακιδίαν.

ΙΝΔ. ϛ´, λ´ ὑπ. Θεοδοσίου αὐγούστου τὸ ιϛ´, καὶ Φαύστου.

ΙΝΔ. ζ´, λα´ ὑπ. Θεοδοσίου αὐγούστου τὸ ιζ´, καὶ Φήστου.

Ἐν τούτῳ τῷ ἔτει ἐκέλευσε Θεοδόσιος Αὔγουστος τὰ τείχη κύκλῳ γίνεσθαι ἐν ὅλῳ τῷ παραθαλασσίῳ Κωνσταντινουπόλεως. καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει εἰσῆλθε ἐν Καρθαγένῃ Ζινζίριχος ὁ βασιλεὺς τῶν Οὐανδάλων μηνὶ ὑπερβερεταίῳ, καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει πειρᾶται τὴν Σικελίαν ἐρημῶσαι.

τε´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. η´, λβ´ ὑπ. Οὐαλεντινιανοῦ αὐγούστου τὸ ε´, καὶ Ανατολίου.

ΙΝΔ. θ´, λγ´ ὑπ. Κύρου μόνου.

Οὐάνδαλος. Ἐπὶ τούτου ἐσφάγη Ιωάννης Οὐάνδαλος ἐν τῇ Θρᾴκῃ.

ΙΝΔ. ι´, λδ´ ὑπ. Εὐδοξίου καὶ Διοσκόρου.

οὖνοι. Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐπέρασαν οἱ Οὖννοι καὶ τὸ ἰλλυρικὸν ἐρήμωσαν Ἀττίλας καὶ Βλίδας.

ΙΝΔ. ια´, λε´ ὑπ. Μαξίμου τὸ β´, καὶ Πατέρνου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐνεκαινίσθη τὸ δημόσιον λουτρὸν ὁ Ἀχιλλεὺς μηνὶ Αὐδυναίῳ πρὸ γ´ ἰδῶν Ιανουαρίων. καὶ εἰσῆλθεν Θεοδόσιος ὁ αὔγουστος ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ τοῦ ἐξπεδεύτου τῆς Ἀσίας μηνὶ λώῳ πρὸ ϛ´ καλανδῶν Σεπτεμβρίου.

τϛ´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιβ´, λϛ´ ὑπ. Θεοδοσίου αὐγούστου τὸ ιη´, καὶ Ἀλβίνου.

Ἐν τούτῳ τῷ ἔτει προϊόντος τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου εἰς ἐκκλησίαν τῇ ἑορτῇ τῶν ἁγίων Θεοφανίων, συνέβη τὸν Μάγιστρον Παυλῖνον ἀρρωστῆσαι ἐκ τοῦ ποδὸς, καὶ μεῖναι ἀπρόϊτον, καὶ *ἐξσκουσεῦσαι. καὶ προσήνεγκεν πένης τις τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ μῆλον Φρύγιον παμμεγεθὲς εἰς πᾶσαν ὑπερβολήν. καὶ ἐξενίσθη ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶσα ἡ

à latino excuso.

σύγ-

Nouemb. ingressus Constantinopolim nuptias celebrauit accepta in vxorem Eudoxia Theodosij & Eudociæ Aug. filiâ, mense Octob. iv. Cal. Nouemb. suscepit ex ea geminas filias Eudociam & Placidiam.

IND. VI. *Theod.* XXX. *Theod. A.* XVI. *& Fausto Coss.*

IND. VII. *Theod.* XXXI. *Theod. A.* XVII. *& Festo Coss.*

Hoc anno curauit Theodosius Augustus muros circumcirca fieri Constantinopoli, qua mare spectat. Eod. anno † Gensericus rex Vandalorum occupauit Carthaginem mense Octob. Eod. anno tentauit vastare Siciliam. † Cinziricus.

CCCV. OLYMPIAS.

IND. VIII. *Theod.* XXXII. *Valentiniano jun. A.* V. *& Anatolio Coss.*

IND. VIIII. *Theod.* XXXIII. *Cyro solo Consule.*

Hoc anno Cæsus est Ioannes Vandalus in Thracia.

IND. X. *Theod.* XXXIV *Eudoxio & Dioscoro Coss.*

His Coss. traiecerunt Hunni in Illyricum, illudq; vastarunt Attila & Blida ducibus.

IND. XI. *Theod.* XXXV *Maximo* II. *& Paterno Coss.*

His Coss. dedicatæ sunt Thermæ Achillææ mense Ianuario III. *Idus Ian. Et rediit Theodosius Aug. Constantinopolim ab expeditione Asiatica mense Augusto* VI. *Cal. Septembres.*

CCCVI. OLYMPIAS.

IND. XII. *Theod.* XXXVI. *Theodosio* XVIII. *& Albino Coss.*

Hoc anno ipsis Regalibus seu Epiphaniorum Domini, Imperat. Theodosio ad templum egresso, accidit vt Paulinus magister Palatij ex pede æger decumberet, nec prodiret, sed morbum excusaret. Obtulit interim pauper quidam Imperatori Theodosio pomum Phrygium decumanum & inusitatæ magnitudinis, ita vt obstupesceret rex & vniuersus senatus hoc peregrino munere

trium Regum festo. Malum seu pomum, non ouem vt interpres Nicephori μῆλον Græcè ambiguum.

σύγκλητος, καὶ εὐθέως ὁ βασιλεὺς δέδωκεν τῷ πένητι νομίσματα ρν'. καὶ ἔπεμψε τὸ μῆλον τῇ αὐγούσῃ Εὐδοκίᾳ. καὶ ἡ αὐγούση ἔπεμψεν αὐτὸ Παυλίνῳ τῷ Μαγίστρῳ καὶ φίλῳ τοῦ βασιλέως. ὁ δὲ αὐτὸς Μάγιστρος ἀγνοῶν ὅτι ὁ βασιλεὺς ἔπεμψεν αὐτὸ τῇ αὐγούσῃ, αὐτὸς πάλιν ἔπεμψεν αὐτὸ τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ ὡς ἐξέρχεται ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. καὶ ἐδέξατο ὁ βασιλεὺς δίχα τῆς αὐγούστης, καὶ ἀποκρύψας αὐτὸ καλέσας τὴν αὐγοῦσταν ἐπηρώτησεν αὐτήν. ποῦ ἐστὶ τὸ μῆλον ὃ ἔπεμψά σοι. ἡ δὲ εἶπεν ὅτι ἔφαγον αὐτό. καὶ ὥρκισεν αὐτὴν κατὰ τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας ἢ ἔφαγεν, ἢ τινι ἔπεμψεν αὐτό; κἀκείνη ἐπωμόσατο ὅτι οὐδενὶ αὐτὸ ἔπεμψεν, αὐτὴ αὐτὸ ἔφαγεν. καὶ ἐκέλευσεν, καὶ ἠνέχθη τὸ μῆλον, καὶ ἔδειξεν αὐτῇ αὐτό, καὶ ἐγένετο μεταξὺ αὐτῶν λύσις καὶ ἀπομερισμός. καὶ λοιπὸν ἐπενόησεν τὸν αὐτὸν Παυλῖνον Θεοδόσιος ὁ βασιλεύς, καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀποκεφαλισθῆναι. καὶ λυπηθεῖσα ἡ αὐτὴ δέσποινα Εὐδοκία ὡς ὑβρισθεῖσα, ἐγνώσθη γὰρ πανταχοῦ ὅτι διὰ αὐτὴν ἐσφάγη ὁ Παυλῖνος, ὡς ἂν εὔμορφος νεώτερος, ᾐτήσατο τὸν βασιλέα Θεοδόσιον ἡ αὐγοῦστα Εὐδοκία ἀπελθεῖν εἰς τοὺς ἁγίους τόπους, καὶ παρέσχεν αὐτῇ, καὶ ἀπιοῦσα ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ τὰ Ἱεροσόλυμα εὔξασθαι, ἐλθοῦσα ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ εἶπεν αὐτῷ βουλευτηρίῳ λόγον ἐγκωμιαστικὸν εἰς τὴν αὐτὴν Ἀντιόχειαν καθημένη ἔσωθεν τοῦ δίφρου ὁλοχρύσου ὄντος καὶ διαλίθου βασιλικοῦ, καὶ ἔκραξαν αὐτῇ οἱ τῆς πόλεως καὶ ἀνηνέχθη αὐτῇ ἔσω βουλευτηρίῳ εἰκὼν ἔγχρυσος, καὶ εἰς τὸ λεγόμενον μουσεῖον στήλην χαλκῆν ἔστησαν αὐτῇ αἵτινες ἕως τοῦ νῦν ἵστανται. καὶ φιλοτιμησαμένη τῇ τῶν Ἀντιοχέων πόλει τῆς Συρίας χρήματα λόγῳ σιτωνικοῦ ὥρμησεν ἐπὶ τοὺς ἁγίους τόπους, καὶ ἔκτισεν εἰς Ἱεροσόλυμα πολλά, καὶ τὸ τεῖχος ἅπαν ἀνενέωσεν τῆς Ἱερουσαλὴμ εἰποῦσα· ὅτι δι' ἐμὲ εἶπε Δαβὶδ ὁ προφήτης, ὅτι καὶ ἐν τῇ Εὐδοκίᾳ σου οἰκοδομηθείτω τὰ τείχη Ἱερουσαλήμ. καὶ κτίσασα μνῆμα ἑαυτῆς ἐκεῖσε βασιλικὸν τελευτᾷ. καὶ ἀπετέθη ἐκεῖ ἐν Ἱερουσαλήμ.

Εν δὲ τῷ μέλλειν τελευτᾷν αὐτὴν ἐπωμόσατο μὴ συγγινώσκειν τῇ κατηγορίᾳ τῇ γενομένῃ κατ' αὐτῆς ἕνεκεν Παυλίνου.

ΙΝΔ. ιζ'

munere, statimq; pauperi donauit centũ quinquaginta aureos. Et misit pomum Augustæ Eudociæ, Augusta Paulino Magistro & amico Imperatoris. Magister vero Paulinus cum ignoraßet ab Imperatore pomum fuisse primum Aug. donatum, Augusto Theodosio (velut nouum donum) remisit, † quando egreßus est è templo. Recepit hoc Imperator clam Augustæ, & abscondit, vocatámq; Augustam interrogauit: Vbi est malum quod misi tibi: Comedi, inquit illa: & Imperator jurejurando adactam interrogauit per salutem ipsius an comedisset, an vero alteri alicui dono misisset. Iurauit illa se comedisse pomum. Hic Imperator adferri pomum imperauit, allatum illi ostendit, secutúmq; est diuortium inter illos, atq; tori separatio. Paulinum autem de cætero velut suspectum obseruauit, ac tandem occidi imperauit, quare Eudocia Augusta afflicta quod ea res in suam contumeliam redundaret, norat enim omnino propter se Paulinum esse interfectum, vt qui formosus esset & juuenis, petiuit ab Imperatore Theodosio ead. Augusta Eudocia vti sibi liceret adire loca sancta; impetrata facultate profecta Constantinopoli Hierosolyma precandi causa, cum Antiochiam magnam venisset, orationem habuit ad senatũ de laudibus Antiochiæ, ex ipso curru, in quo, quantus erat, aureo, gemmatoq; & planè regio residebat. cui ciuitas vniuersa (gratulabũda) acclamauit, illiusq; aurea effigies in curiam illata est, & in Musæo dicto statuam ex ære factam illi posuerunt, quæ hodieq; manent. Eudocia verò ciuitatem honore prosecuta pecuniam annonæ nomine illi elargita ad loca sancta Hierosolymam properauit, vbi multa ædificauit, mæniáque Hierosolymitana tota instaurauit, quod diceret de se à Dauide Propheta dictũ: in † bona voluntate tua ædificentur muri Hierusalẽ. Demum condito sibi regio mausoleo de vita cedit, & ibidem Hierosolymis sepelitur. Moritura jurauit se extra crimen esse, de quo Paulini causa accusata fuerat.*

* De hoc pomo plura in Aula S. cap. XVI.

† post biduũ habent alij.

† alludit ad nomen Eudociæ.

IND. XIII.

ΙΝΔ. ιγ', λζ' ὑπ'. Οὐαλεντινιανοῦ αὐγούστου τὸ ϛ', καὶ Νόμου.

ΙΝΔ. ιδ', λη' ὑπ'. Λεοντίου τὸ γ', καὶ Συμμάχου.

ΙΝΔ. ιε', λθ ὑπ'. Ἀρδαβουρίου καὶ Ἀλυπίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Μαρκιανούπολις παρελήφθη, καὶ ἐσφάγη Ἀνέργισκος στρατηλάτης Θρᾴκης.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἐτει ἐγένοντο σεισμοὶ μεγάλοι, ὥς τι τὰ τείχη πεσεῖν, ἐκράτησαν ἐπὶ χρόνον, ὥστε μὴ τολμᾶν τινὰ ἐν οἴκῳ μένειν, ἀλλ' ἔφυγον ἔξω τῆς πόλεως πάντες λιτανεύοντες ἡμέρας καὶ νυκτός. γέγονε γὰρ ἀπειλὴ μεγάλη, οἵα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς.

Τινὲς δὲ ἔλεγον καὶ πῦρ ἐν τῷ οὐρανῷ τεθεᾶσθαι. ὅθεν καὶ ἡ ἀνάμνησις κατ' ἔτος ἐπιτελεῖται μέχρι νῦν τῆς λιτανείας ὑπὲρ τῆς τοῦ φιλανθρώπου θεοῦ μακροθυμίας ἐν τῷ τρικόγχῳ πρὸ η' ἰδῶν Νοεμβρίων. Ἐν γὰρ τῇ τοσαύτῃ ἀπειλῇ οὐκ ἔθανάτωσέ τινα.

τζ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. α', μ' ὑπ'. Ζήνωνος καὶ Ποστουμιανοῦ.

ΙΝΔ β, μα' ὑπ'. Πρωτογένους καὶ Ἀστερίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐτελεύτησεν Μαρῖνα αὐγοῦστα* γυνὴ Οὐαλεντινιανοῦ αὐγούστου μηνὶ λῴῳ, πρὸ γ' νωνῶν αὐγούστου.

ΙΝΔ. γ', μβ' ὑπ'. Οὐαλεντινιανοῦ α γ' στου τὸ ζ', καὶ Ἀλβίνου.

Τούτοις τοῖς ὑπάτοις ἡ ἐν Ἐφέσῳ δευτέρα σύνοδος ἐγένετο, καὶ καθῃρέθησαν ὑπὸ Διοσκόρου Ἐπισκόπου Ἀλεξανδρίας Δόμνος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας, καὶ Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Ἴβας, καὶ Θεοδώρητος, καὶ ἄλλοι πλείονες.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδοσίου καὶ Οὐαλεντινιανοῦ αὐγούστων ἐπεστράτευσεν κατὰ Ῥώμης καὶ Κωνσταντινουπόλεως Ἀττίλας, ὁ ἐκ τοῦ γένους τῶν Γηπαίδων Οὔννων, ἔχων πλῆθος μυριάδων πολλῶν. καὶ ἐδήλωσεν διὰ Γότθου τινὸς ἑνὸς πρεσβευτοῦ Οὐαλεντινιανῷ βασιλεῖ Ῥώμης. Ἐκέλευσέ σοι δι' ἐμοῦ ὁ δεσπότης μου καὶ δεσπότης σου Ἀττίλας ἵνα ἑτοιμάσῃς αὐτῷ παλάτιον. ὁμοίως δὲ καὶ Θεοδοσίῳ βασιλεῖ τὰ αὐτὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐδήλωσεν δι' ἑνὸς Γότθου πρεσβευτοῦ. καὶ ἀκηκοὼς Ἀέτιος ὁ πρῶτος συγκλητικὸς Ῥώμης τὴν ὑπερβάλλουσαν τόλμαν

τῆς

IND. XIII. *Theod.* XXXVII. *Valentin. Aug.* VI. *& Numa Coss.*

IND. XIV. *Theod.* XXXIIX. *Leontio* III. *& Symmacho Coss.*

IND. XV. *Theod.* XXXIX *Ardaburio & Alypio Coss.*

His Coss. Marcianopolis recepta est, & Anargiscus dux belli in Thracia sublatus est.

Eod anno ingentes terræ tremores fuêre, vt mœnia procumberent (quæ alioqui vetustate satiscebant) & nemo quisq̃ auderet domi suæ manere, sed omnes deserta vrbe foris dies & noctes precibus & litaniis vacarent. Omnes enim ingens terror occuparat, qualis à condita vrbe non fuerat. Nonnulli ignes quoque cœlestes à se spectatos affirmabant. Vnde & anniuersaria memoria etiam hodie peragitur litaniarum in Triconcho VIII. *Idus Nouemb. pro clementi Dei in genus humanum patientia, cum in tantis minis cælestibus neminem tamen morti dedit.*

In hoc terræ motu puer, in cælũ raptus. vide Aulam S. c. XIV.

CCCVII. OLYMPIAS.

IND. I. *Theod. A. anno* XL. *Zenone & Posthumiano Coss.*

IND. II. *Theod. A.* XLI. *Protogeno & Asterio Coss.*

His Coss. naturæ debitum soluit Marina Augusta Valentiniani A. vxor mense Loo III. *nonas Augusti.*

IND. III. *Theod.* XLII. *Valentiniano A.* VII. *& Albino Coss.*

His Coss. altera Synodus Ephesina celebrata est, in qua damnati sunt à Dioscoro Episcop. Alexandria Domnus Episcopus Antiochenus, & Flauianus pontifex Constantinopolitanus, & Ibas atq; Theodoretus, aliiq; cõplures. Imperantibus Theodosio & Valentiniano Augustis, Attilas ex Gepidis Hunnis oriundus exercitum duxit contra Romã & Constantinopolim, trahẽs secum multarũ myriadũ copias, & per quendã legatum suũ Gothum Valẽtiniano Romæ imperãti denũciauit: Imperat tibi per me dominus meus & dominus tuus Attilas, vti sibi palatiũ seu regiã Romæ egregiè adornes. Pari quoq; modo Theodosio Imperatori ead per quendã Gothum legatũ mandata transmisit. Sed Aëtius princeps senatus Romani cum tam intolerandam

SYNODVS EPHESINA secunda. Hæc prædatoria & parricidialis fuit. Damnata postea in Chalcedonensi.

τῆς ἀπονενοημένης ἀποκρίσεως Ἀττίλα, ἀπῆλθε πρὸς Ἀλλάριχον εἰς τὰς Γαλλίας, ὄντα ἐχθρὸν Ῥώμης διὰ Ὀνώριον, καὶ προετρέψατο ἅμα αὐτὸς αὐτῷ μετὰ Ἀττίλα, ἐπειδὴ ἀπώλεσεν πόλεις πολλὰς τῆς Ῥώμης. καὶ ἐξαίφνης ἐπιρρίψαντες αὐτῷ, ὡς ἐστιν ἠπληκευσάμενος πλησίον τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ ἔκοψαν αὐτοῦ χιλιάδας πολλάς, εἰς δὲ τὴν συμβολὴν ὁ Ἀλλάριχος, πληγὴν λαβὼν ἀπὸ σαγίττας τελευτᾷ. ὡσαύτως δὲ ὁ Ἀττίλας τελευτᾷ καταφορᾷ αἵματος διὰ τῶν ῥινῶν ἐνεχθεὶς νυκτὸς μετὰ Οὔννας παλλακίδος αὐτοῦ καθεύδων, ἥτις κόρη καὶ ὑπενοήθη ὅτι αὐτὴ ἀνεῖλεν αὐτόν. περὶ οὗ πολέμου συνεγράψατο ὁ σοφώτατος Πρίσκος ὁ Θρᾷξ. Λέγει, ὅτι Κῦρος προεβλήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔπαρχος πραιτωρίων, καὶ ἔπαρχος πόλεως. καὶ προειρημένος ἔπαρχος πραιτωρίων εἰς τὴν καρροῦχαν τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως* (Ἐκράτησεν γὰρ τὰς δύο ἀρχὰς ἐπὶ χρόνους τέσσαρας, διότι καθαρὸς ἦν πάνυ.) καὶ αὐτὸς ἐπενόησεν τὰ ἑσπερινὰ φῶτα ἅπτεσθαι εἰς τὰ ἐργαστήρια, ὁμοίως καὶ τὰ νυκτερινά. *καὶ ἔκραξαν αὐτῷ τὰ μέρη εἰς τὸ ἱππικὸν, ὅλην τὴν ἡμέραν. καὶ Κωνσταντῖνος ἔκτισεν, Κῦρος ἀνενέωσεν. καὶ ἐχώλεσεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς ὅτι ταῦτα ἔκραξαν, καὶ διεδέξατο αὐτὸν δημεύσας, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν κληρικόν. καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν ἐπίσκοπον εἰς Σμύρναν τῆς Ἀσίας. ἦσαν γὰρ οἱ τῆς πόλεως ἐκείνης ἤδη τέσσαρας ἐπισκόπους φονεύσαντες. καὶ ἵνα καὶ αὐτὸν Κῦρον ἀνέλωσιν. Φθάσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν πόλιν ἐν τοῖς ἁγίοις γενεθλίοις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπονοήσαντος οἱ τῆς πόλεως Σμύρνης ὅτι ὡς Ἕλληνα αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἐκεῖ ἐπίσκοπον ἐποίησεν, ᾔτησαν αὐτὸν προσφωνῆσαι. ὅστις ἀναγκασθεὶς ὑπ' αὐτῶν ἀνέβη προσομιλῆσαι. καὶ μετὰ τὸ δοῦναι εἰρήνην, ἤρξατο λέγειν οὕτως. Ἀδελφοὶ ἡ γέννησις τοῦ θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ σιωπῇ τιμάσθω, ὅτι ἀκοῇ μόνον συνελήφθη ἐν τῇ ἁγίᾳ παρθένῳ. λόγος γὰρ ἦν. αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, Ἀμήν.

* deest verbum fortasse ἐπαρθείς..

* videtur & hic deesse versus alter & alter.

Καὶ δυσφημηθεὶς κατῆλθεν, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἕως θανάτου αὐτοῦ.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἔπαθε Κωνσταντινούπολις ἀπὸ σεισμοῦ μηνὶ Αὐδυναίῳ ϛʹ καὶ κʹ νυκτὸς ἀπὸ τῶν λεγομένων τρωαδησίων ἐμβόλων, ἕως τοῦ χαλκοῦ

στρα-

Digitized by Google

*audaciam tam insani responsi seu mandati Attilæ audisset, profectus in Gallias ad Allaricū hostē Romanorū propter Honoriū, incitauit illū in Attilā. qa multas perdiderat vrbes imperij Romani. E vestigio ergo impressione in illū facta, vt ad Danubiū castra posuerat, multa millia de exercitu eius ceciderunt, atq; ad fidem faciendā Allaricus ipse sagitta ictus accepta plaga occubuit, vti & Attila, sanguine ex naribus prorūpente extinctus est, noctuq; cum pellice Hunnâ (quæ puella de nece eius suspecta fuit) dormiens in tabernaculū delatus est. De hoc bello scripsit sapiētissimus historic' Priscus Thrax, q narrat Cyrū præfectū prætorio & præfectū vrbi Constantinopoli creatum fuisse. Idem præfectus prætorio, & in sella præfecti vrbi collocatus (duas enim præfecturas quatuor (totis) annis administrarat, eo quod summa vir esset innocentia) curauit instaurari lumina in officinis cū vespertina tū nocturna. Et † acclamarunt illi * factiones in Circo toto die: CONSTANTINVS CONDIDIT, CYRVS INSTAVRAVIT. Iratus illi Imperator ob has acclamationes, suffecto altero, bonisq; eius publicatis clericū fieri coëgit. misitq; Smyrnam vt Episcopum ibi ageret in Asia & occideretur, Smyrnenses enim jam quatuor Episcopos interfecerāt. Cyrus cum Smyrnam ipsis Domini nostri Iesu Christi natalibus venisset, suspicantibus ciuibus hominē paganū fide ad se missum esse ab Imperatore, petiuerūt ab eo verba fieri pro concionē. Coactus ergo ab ijs in concionē ascendit, cumq; pacem eis imprecatus esset, in hanc sententiam dixit: Fratres Natalis Domini nostri Iesu Christi silentio colatur, quia solo auditu in sancta virgine conceptus est: erat enim Verbum. Ipsi gloria in secula Amen. Et cum fausta concionis acclamatione descendit, mansitq; ibi vsq; ad mortem.*

* τὰ μέρη factiones

Omnes historici de hoc Cyro meminêre, postea Episcopo.

† Deest quomodo instaurarit mœnia vrbis, vnde nata est hæc populi acclamatio. Vide nostram Aulam S. Cap. xv. & Annot. ibid. vbi multa de hoc Cyro.

Hoc anno Constantinopolis magnam labem accepit ex terræmotu, mense Ianuario, sexto & vicesimo die, noctu à Troadesiis porticibus vsque ad æreum Tetrapylum, sat diu durante

Digitized by Google

τετραπύλου ἐπὶ χρόνον, ὥστε μὴ τολμᾶν ἐν οἴκῳ τινὰ μένειν, ἀλλ᾽ ἔφυγον ἔξω τῆς πόλεως πάντες λιτανεύοντες ἡμέρας καὶ νυκτός. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐλιτάνευε μετὰ τῆς συγκλήτου, καὶ τοῦ ὄχλου, καὶ τοῦ κλήρου * ἀνυπόδετος ἡμέρας πολλάς· γέγονε γὰρ ἀπειλὴ μεγάλη, οἵα οὐ γέγονεν ἀπ᾽ ἀρχῆς. τινὲς δὲ ἔλεγον, καὶ πῦρ ἐν τῷ οὐρανῷ θεᾶσθαι. ὅθεν καὶ ἡ μνήμη κατ᾽ ἔτος ἐπιτελεῖται τῆς λιτανείας, μέχρι καὶ νῦν ἐν τῷ κάμπῳ ὑπὲρ τῆς τοῦ φιλανθρώπου θεοῦ μακροθυμίας. Ἐν γὰρ τοσαύτῃ ὀργῇ οὐδεὶς ἐθανατώθη. Τούτῳ τῷ ἔτει ἐξῆλθεν Θεοδόσιος αὔγουστος ἱππασθῆναι, καὶ ἐν τῷ ἱππάζεσθαι αὐτὸν συνέπεσεν ἐκ τοῦ ἵππου. καὶ πληγεὶς τὸν σφόνδυλον αὐτοῦ, εἰσῆλθεν λεκτικίῳ ἀπὸ Λευκοῦ ποταμοῦ καὶ καλέσας τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ τὴν δέσποιναν Πουλχερίαν εἶπεν αὐτῇ διὰ Μαρκιανὸν τὸν ἀπὸ τριβούνων. καὶ τότε πάλιν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος εἶπεν Μαρκιανῷ ἐπὶ Ἄσπαρος καὶ τῶν λοιπῶν συγκλητικῶν πάντων, ὅτι ἐφάνη μοι, ὡς δεῖ σε γενέσθαι βασιλέα μετ᾽ ἐμέ. καὶ μεθ᾽ ἡμέρας τελευτᾷ ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος ὢν ἐτῶν να΄.

ἀνυπόδητος.

repetuntur superiora.

Καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει ἐσφάγη Χρυσάφης ὁ σπαθάριος εἰς τὴν πόρταν Μελαντιάδος.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐπηρέθη Μαρκιανὸς αὔγουστος ἀπὸ τοῦ * κερκεσίου ἐν τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ λῴῳ πρὸ η΄ καλανδῶν Σεπτεμβρίων ἡμέρᾳ πέμπτῃ. μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἔγημε τὴν ἀδελφὴν Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως τὴν δέσποιναν Πουλχερίαν παρθένον οὖσαν ἐτῶν νδ΄.

Κιρκησίου lege Ἐξερκίτου vt infra.

Ῥωμαίων μβ΄ ἐβασίλευσε ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ ἔτη ζ΄, ὁμοῦ ἔτη ͵επξϛ΄.

ΙΝΔ. δ΄, α΄ ὑπ΄. Μαρκιανοῦ αὐγούστου καὶ Ἀδελφίου.

Πουλχερία ἡ γυνὴ Μαρκιανοῦ τοῦ βασιλέως, τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα τῶν ἐν Σεβαστείᾳ μαρτυρησάντων, κατ᾽ ὀπτασίαν εὑρίσκει τὰ λείψανα κατακρυπτόμενα εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου Θύρσου ὄπισω τοῦ ἄμβωνος. καὶ ἀνεδομήσατο αὐτῶν οἶκον ἔξω τειχῶν τῶν τρωαδησίων Καισαρίου ὑπάτου καὶ ὑπάρχου.

τῇ Ο-

*ita vt nemo auderet domi siue manere, sed omnes fugerent in campum, diesq; & noctes continuarent * preces. Ipse Imperator cum senatu & populo, clerôq; nudus pedes multis diebus Deum votis propitiabat. Ingens enim terror, qualis nunquam fuerat, omnes perculerat. Quidam affirmabant, se ignes in cœlo vidisse. Vnde anniuersaria memoria precum celebratur etiam hodie in campo, ad Dei clementiam in genus hominum laudandam. In tanta enim malorum trepidatione nemo extinctus est. Hoc anno cum Theodosius A. equitandi studio vrbem esset egressus, inter agitandum equum, effusus equo, vertebram spinæ luxauit, lectica illatus à † Lecio flumine vocauit sororem Pulcheriam Augustam, & consilia posuit cum ea de Marciano tribuno. Deinde rursum Imperator Theodosius Marcianum appellauit coram Aspere & toto senatu: Diuinitus (inquit) mihi significatum est, te mihi in imperio successurum. Eodemq; die moritur idem Theodosius, cum annum ageret vnum supra quinquagesimum.*

* litanias, Græcè λιτανεύοντες.

† Albo.

Eod. anno interfectus est Chrysapius Spatharius ad portam Melantiadis.

*Eod. anno Martianus in Hebdomo ab * exercitu mense Augusto* VIII. *Cal. Septembres die Iouis imperare iussus est. Imperauit solus, duxit Pulcheriam A. Theodosij. Imperat. sororem virginem, natam annos quatuor & quinquaginta.*

* corrupta vox è latina Cercelio pro exercitu, nisi sit κύριον infra habes expressè ὑπὸ τοῦ ἐξέρκιτου. Mansit virgo in ipso matrimonio

XL. *Romanis imperauit* MARCIANVS *annos* VII.

A. M. MMMMMCDLXVI. 5966.

IND. IV. *Mar. A. anno primo Martiano A. & Adelphio Coss.*

*Pulcheria Marciani Imperatoris coniunx SS. quadraginta Martyrum † Sebastæ passorum, per visum reliquias inuenit conditas in Æde S. * Thyrsi pone Ambonem, quibus templum extruxit extra muros Troadenses Cæsarius Consul & præfectus.*

† Sebastiæ.

* aliter alij.

Digitized by Google

τη΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ε΄, ϛ΄ ὑπ΄. Σφωρακίου καὶ Ερκουλάνου.

Ετους υκϛ΄ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου γέγονεν ἡ τετάρτη σύνοδος ἐν Χαλκηδόνι τῶν χλ΄ ἁγίων πατέρων κατὰ τῶν μιαρῶν Εὐτυχοῦς καὶ Διοσκόρου ἐπισκόπου Αλεξανδρείας τῶν καὶ καθαιρεθέντων.

ΙΝΔ. ϛ΄. γ΄ ὑπ΄. Βινκομάλου καὶ Οπιλίωνος.

Επὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐτελεύτησεν ἡ δέσποινα Πουλχερία, ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων Βινκομάλου καὶ Οπιλίωνος βασιλευόντων Ουαλεντινιανοῦ καὶ Μαρκιανοῦ αὐγούστων, μηνὶ περετίῳ πρὸ ιϛ΄ καλανδῶν Μαρτίων, τῇ μέσῃ ἑβδομάδι τῶν νηστειῶν, ἔτους Συρομακεδόνων ψξγ΄, Αντιοχέων φα΄, καὶ υκε΄ ἔτους, ἀφ᾽ οὗ ἀπετμήθη ὁ ἅγιος πρόδρομος προφήτης καὶ βαπτιστὴς Ιωάννης, ηὑρέθη ἡ τιμία αὐτοῦ κεφαλὴ ἐν τῇ Εμεσίων πόλει.

ΙΝΔ. ζ, δ΄ ὑπ΄. Αετίου καὶ Στουδίου.

Anthemio. Τούτῳ τῷ ἔτει βασιλεύοντος * Ανθημίου ἐν Ρώμῃ ἐκτίσθη ὑπ᾽ αὐτοῦ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου Θωμᾶ πλησίον τοῦ Βοραιδίου λεγόμενον τὸ ἀποστολεῖον.

ΙΝΔ. η΄, ε΄ ὑπ΄. Ουαλεντινιανοῦ αὐγούστου τὸ η΄, καὶ Ανθημίου.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐσφάγη Ουαλεντινιανὸς αὔγουστος ἐν Ρώμῃ μέσον δύο δαφνῶν, καὶ ἐπήρθη βασιλεὺς Μάξιμος. καὶ ἐσφάγη καὶ αὐτὸς τῷ αὐτῷ ἔτει. καὶ εἰσῆλθεν Ζινζίριχος βασιλεὺς τῶν Αφρων εἰς Ρώμην, καὶ παρέλαβεν Εὐδοξίαν τὴν γυναῖκα Ουαλεντινιανοῦ, καὶ τὰς δύο αὐτῆς θυγατέρας Πλακιδίαν καὶ Ονωρίαν, ἃς μετ᾽ ὀλίγον ἀγοράζει ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας Λέων ὁ βασιλεύς. τὴν δὲ Ονωρίαν νύμφην ἐκράτησεν ὁ Ζινζίριχος εἰς Ονώριχον υἱὸν αὐτοῦ.

τθ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. θ΄, ϛ΄ ὑπ΄. Ουαρανᾶ καὶ Ιωάννου.

Ο βασιλεὺς Μαρκιανὸς ἐφίλει τὸ Βένετον μέρος, οὐ μόνον ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀλλὰ καὶ πανταχοῦ. ὡς ταραχῆς γινομένης ὑπὸ τῶν τοῦ Πρασίνου μέρους, διάταξιν αὐτοῦ θείαν ἐξεφώνησεν μὴ πολιτεύεσθαι πρασίνους, μήτι στρατεύεσθαι ἐπὶ ἔτη γ΄.

CCCVIII. OLYMPIAS.

IND.V. *Mar. A.* II. *Sphoracio & Herculano Coss.*

Anno CDXXII *post Christum in cælum assumtum coacta est quarta Synodus Chalcedonensis* DCXXX *sanctorum patrum, contra impurum Eutychen & Dioscorum Alexandriæ Episcopum, qui damnati sunt.*

Nota Sphoratium de quo in Viridario primo.

IND VI. *Mar. A.* III. *Vincomalo & Opilione Coss.*

His Coss. naturæ satisfecit Pulcheria Augusta imperantibus Valentiniano & Marciniano Augustis. mense Februario, XII. *Calend. Martias media quadragesimæ hebdomade, Anno Syromacedonum* DCCXIII. *Antiochenorum* DI. & CDXXV. *anno, à cæde S. Ioannis præcursoris, Prophetæ & Baptistæ, cuius veneranda ceruix Emesæ reperta est.*

IND. VII. *Mart. A.* IV. *Aëtio & Studio Coss.*

*Hoc anno imperante Romæ * Anthemio condita ab illo ædes S. Thomæ prope Boradium, dicta Apostolium.*

*Anthemius non fuit tum Imperator, nec consul, sed anno seq. consul primum. lege ergò Romæ Marciano, ab Anthemio condita est ædes, &c.

IND. VIII. *Marc. A.* V. *Valentiniano A.* VIII. *Anthemio Coss.*

Hoc anno Valentinianus A. Romæ inter duas lauros interemtus est, & Maximus ad imperium euectus, idemq. eod. anno mactatus. Et occupauit vrbem † Gensericus Afrorum rex vxoremque Valentiniani Eudoxiam, & filias illius geminas Placidiam & Honoriam secum abduxit, quas paulo post Leo Imperator redemit è seruitute. Honoriã retinuit Gensericus filio suo Hunerico desponsam.

CCCIX. OLYMPIAS.

IND. IX. *Marc. A.* VI. *Varana & Ioanne Coss.*

Marcianus Imperator studiosissimus erat Venetæ factionis non solum Constantinopoli, sed vbiq. terrarum, vnde à Prasina factione tumultus excitatus est, cuius caussa Imperator sanctissimè edixit, vt Prasini intra triennium & à ciuilibus honoribus & militia ad triennium excluderentur.

IND. X.

ΙΝΔ. ι', ζ, ὑπ. Κωνσταντίνου καὶ Ῥούφου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐτελεύτησεν Μαρκιανὸς αὔγουστος ὢν ἐτῶν ξε'. καὶ ἐπήρθη Λέων ὁ μέγας βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ ἐξερκέτου μηνὶ περιτίῳ πρὸ ζ' ἰδῶν Φεβρουαρίων καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη ιϛ', ὁμοῦ ,ετπβ'.

μγ' ἐβασίλευσε Ῥωμαίων ΛΕΩΝ ἔτη ιϛ', ὁμοῦ ,ετπβ'.

ΙΝΔ. ια', α' ὑπ. Λέοντος αὐγούστου καὶ Μαιωριανοῦ.

ΙΝΔ. ιβ', β' ὑπ. Ῥεκιμέρου καὶ Πατρικίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων, προήχθη ἔπαρχος πόλεως Θεοδόσιος. καὶ ἔκτισεν τὸν αὐγουσταῖον ἐκ πλαγίων τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. Τούτῳ δὲ ἐνιαυτῷ ἤρξατο Ἄσπαρ ὁ στρατηλάτης κτίζειν τὴν μεγίστην κιστέρναν πλησίον τοῦ παλαιοῦ τείχους.

τι' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιγ', γ' ὑπ. Ἀπολλωνίου καὶ Μάγνου.

ΙΝΔ. ιδ', δ' ὑπ. Δαγαλαΐφου καὶ Σευηριανοῦ.

ΙΝΔ. ιε', ε', ὑπ. Λέοντος αὐγούστου τὸ β', καὶ Σερπεντίνου.

ΙΝΔ. α', ϛ' ὑπ. Βιβιανοῦ καὶ Βασιλείου.

Ἐπὶ τούτων τῶν αὐτῶν ὑπάτων λεῖψις γέγονεν τοῦ ἄρτου, ὥστε πραθῆναι τὸν ἕνα ἄρτον φολεῶν τριῶν.

τια' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. β', ζ' ὑπ. Ῥουστικίου καὶ Ὀλυβρίου.

Τούτῳ τῷ ἔτει τελευτᾷ ὁ ἅγιος Συμεὼν ὁ στυλίτης, ὄντος τότε κόμητος ἀνατολῆς Ἀρδαβουρίου τοῦ πατρικίου τοῦ υἱοῦ Ἄσπαρος τοῦ στρατηλάτου καὶ κραξάντων τῶν Ἀντιοχέων, καὶ αἰτησάντων τὸ σῶμα τοῦ δικαίου ἔπεμψεν ὁ αὐτὸς Ἀρδαβούριος Γοθικὴν βοήθειαν, καὶ ἤνεγκε τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Συμεῶνος ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ καὶ ἐκτίσθη αὐτοῦ μαρτύριον οἶκος μέγας.

Ὀλύβριος πεμφθεὶς ἐν Ῥώμῃ ὑπὸ Λέοντος βασιλέως, καὶ βιασθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκεῖσε Ῥωμαίων χειροτονεῖται βασιλεύς, καὶ ἔσχεν γυναῖκα Πλακιδίαν τὴν καὶ ἀγορασθεῖσαν, ἤγουν ἀναρυσθεῖσαν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας. Οὗτοι κτίζουσι τὴν ἁγίαν Εὐφημίαν τὰ Ὀλυβρίου. καὶ

γυναῖ

IND.X. *Mar. A.* VII. *Constantino & Ruso Coss.*

His Coss. obijt diem suum Marcianus Aug. vixit annos XXV. *& creatus est ab exercitu Imperator Leo Magnus mense Peritio* VII. *Idus Feb regnauit annos* XVI. *A.M.* MMMMMDCCCCLXXXII. 5982.

LEO Magnus XLIII. *Romanis imperauit annos* XVI. *A.M.* MMMMMDCCCCLXXXII.

IND. XI. *Leonis Aug. anno* I. *Leone A. & Maiorano Coss.*

IND. XII *Leon. A.* II. *Ricimero & Patricio Coss.*

His Coss. creatus est praefectus urbi Theodosius qui ad latus Ecclesiae Magnae condidit Augustaeum. Eod hoc anno coepit Asper praefectus militiae fodere Cisternam Maximam juxta antiquum murum urbis.

CCCX. OLYMPIAS.

IND. XIII. *Leon. A.* III. *Apollonio & Magno Coss.*

IND. XIV. *Leon. A.* IV. *Dagalaipho & Seueriano Coss.*

IND. XV. *Leon. A.* V. *Leone A.* II. *& Serpentino Coss.*

IND. I. *Leonis Augusti* VI. *Bibiano & Basilio Coss.*

His Coss. defecit in urbe res frumentaria, adeo ut unicus panis tribus † follibus siue numis aureis, venderetur.

† Quid folles sint habes apud D. Aug. lib. 22. c. 8. de Ciuit. & Ludouic. Viuē. Item apud Brisson. de signif. verb.

CCCXI. OLYMPIAS.

IND. II. *Leonis A.* VII. *Rusticio & Olybrio Coss.*

Hoc anno migrauit è vita S. Symeon Stylita, cum esset Ardaburius comes Orientis filius Asperis praefecti militiae, Clamantibusq; & petentibus Antiochenis corpus illius justi, misit Ardaburius Gothicum praesidium & sacrum pignus Simeonis detulit magnam Antiochiam & conditum est illi magnificum templum.

Olybrius Romam missus à Leone Imperatore coactus ibi Imperator inauguratur, ductâ vxore Placidiâ illâ à barbaris, è seruitute liberata: Hi extruxerūt D. Euphemiae Ecclesiam quā

γεννᾶ ἐξ αὐτῆς Ὀλύβριος Ἰουλιανὰν τὴν γενομένην γυναῖκα Ἀρεοβίνδου τοῦ μεγάλου τοῦ μονομαχήσαντος ἐν Περσίδι, ἐξ ὧν γεννᾶται Ὀλύβριος ὁ μικρός.

ΙΝΔ. γʹ ηʹ ὑπ. Βασιλίσκου καὶ Ἀρμεναρίχου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Μηνᾶς νυκτέπαρχος ὢν κατηγορηθεὶς ἐπὶ φαύλοις πράγμασιν ἠρωτήθη ἐν τῷ ἱππικῷ ἀπὸ τῆς συγκλήτου, καὶ κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως, ἐπὶ τῆς * βαθείας τοῦ ἱππικοῦ καμπτοῦ † παιδίον αὐτὸν ἐσκέλλησεν καὶ ἔρριψεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ λαβὼν αὐτὸν ὁ δῆμος ἤρξαντο σύρειν. ἰδόντες δὲ οἱ ἄρχοντες τὸ γεγονὸς φοβηθέντες ἀνεχώρησαν, καὶ ἔσυραν ἐκεῖνον ἕως τῶν οἴκων τοῦ στουδίου. καὶ λαβὼν εἷς Γότθος λίθον ἔδωκεν αὐτὸν κατὰ τῆς ἀκοῆς καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν. καὶ ἐσύρη ἀπὸ τοῦ δήμου τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ἕως θαλάσσης. μεθ' ἡμέρας δὲ τριάκοντα, ἐκάησαν τῆς πόλεως ἀπὸ θεομηνίας Ῥεγεῶνες ηʹ. μηνὶ Γορπιέῳ Σεπτεμβρίῳ βʹ, ἡμέρᾳ δʹ, Ἰνδικτιῶνος γʹ, ἐν τῇ συνάξει τοῦ ἁγίου Μάμα.

βασιλείας mẽdosè Scal.
† πεδίον an locus est corruptus?

ΙΝΔ. δʹ, θʹ ὑπ. Λέοντος Αὐγούστου τὸ γʹ μόνου.

ΙΝΔ. εʹ, ιʹ ὑπ. Πουσαίου καὶ Ἰωάννου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων κατηγορήθη Ἰσοκάσιος ὁ φιλόσοφος καὶ Κυέστριος ὡς Ἕλλην. ὅστις κατήγετο μὲν ἐκ γύως τῆς Κιλικίας. ἦν δὲ κτήτωρ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης καὶ οἰκήτωρ. ὅστις διήνυσεν ἀρχὰς πολλὰς μετὰ δόξης. ἦν δὲ σφόδρα λογικός, καὶ συσχεθεὶς κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως διὰ τὴν τότε γενομένην ἀταξίαν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀποζωσθεὶς τῆς ἀξίας αὐτοῦ, παρεπέμφθη ἐν Χαλκηδόνι πέραν τῆς Κωνσταντινουπόλεως τῷ ἄρχοντι Βιθυνίας Θεοφίλῳ ὅστις καὶ τὰς φωνὰς αὐτοῦ ἔλαβεν. Ἰάκωβος δὲ ὁ Κύλιξ ἀρχιατρὸς τῆς πόλεως ὁ λεγόμενος Ψυχριστός, παρεκάλεσε τὸν βασιλέα, ἐφίλει γὰρ αὐτὸν ὁ Λέων αὐτὸν τὸν Ψυχριστὸν, καὶ πᾶσα ἡ σύγκλητος, καὶ ἡ πόλις, ὡς ἄριστον ἰατρὸν καὶ φιλόσοφον. ᾧτινι οἱ συγκλητικοὶ καὶ εἰκόνας αὐτοῦ ἔστησαν ἐν τῷ Ζευξίππῳ. οὗτος ἐδυσώπησεν τὸν βασιλέα αἰτῶν αὐτὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸν Ἰσοκάσιον ἐξετασθῆναι παρὰ τῆς συγκλήτου, καὶ τοῦ ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων, καὶ μὴ παρὰ ἄρχοντι ἐπαρχίας, ἐπειδὴ Κυεστρίου εἶχεν ἀξίαν. καὶ πεισθεὶς ὁ βασιλεὺς Λέων ἐκέλευσεν ἐνεχθῆναι Ἰσοκάσιον ἀπὸ Χαλ-

κηδο-

Olybrij dixere. Creauit Olybrius ex Placidia Iulianam coniugem Areobindi magni illius herois qui in Perside singulari certamine cũ hoste est congressus. Ex quibus natus est Olybrius iunior.

IND. III *Leon.* VIII. *Basilisco & Armenaricho Coss.*

His Consulibus Menas præfectus vigilum postulatus est reus de flagitiosis sceleribus, & interrogatus à senatu in Hippodromo seu Circo, ex imperio Augusti in imã Circi caueã † puer illũ deuolatũ in faciem abiecit, quem populus raptum cœpit trahere. Quod vbi præsides videre territi recessere, & populus vsq; ad domum studij eundem pertraxere, vbi Gothus quidam saxũ illi secundum aures impegit & exanimauit. cuius cadauer à populo in mare tractum est. Post dies tringinta ex vindicta numinis conflagrarunt in vrbe octo regiones mense Gorpieo II. Sep. die Mercurij, indict. III. *cũ celebraretur memoria S. Mamantis.*

† Quid si legas ... in Circi campum plebs detraxit.

IND. IV. L. IX *Leone A.* III. *solo Consule.*

IND. V *Leon. A.* X *Pusæo & Ioanne Coss.*

*His Coss delatus est Isocasius Philosophus & Quæstor quod non esset Christianus sed paganus; qui ex Cilicia erat oriundus. Erat porro Antiochiæ ciuis copiosus & inquilinus q multos magistratus cum laude gessit, magna vir prudentia; comprehensus iussu Imperatoris & exauctoratus propter turbas Constantinopoli natas, missúsq; Chalcedonem trans Constantinopolim ad Theophilũ Bithyniæ præsidẽ qui * accusationẽ eius accepit. Sed Iacob⁹ Cilix vrbis Archiatrus Psychristus nomine rogauit imperatorem (amabat enim illum Leo, & senatus vniuersus ipsaq; ciuitas, veluti præstantissimũ & medicũ & Philosophũ, cui senatus statuas in Zeuxippo posuit) Hic (inquam) rogauit Imperatorẽ, petiuitq; vt Isocasij caussam à senatu & præfecto prætorio, & non à præside prouinciæ cognosci pateretur, propter dignitatem quæstoriam, quam habebat. exoratus Imperator præcepit Isocasium Calcedone reduci in vrbem; qui deductus*

* ... delationem.

κήδονος, καὶ εἰς τὸν Ζεύξιππον προσενεχθεὶς ἐξήταζετο ἀπὸ τοῦ ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων, καὶ ὑπάτου Πουσαίου, καὶ διελάλησεν ὁ αὐτὸς Πουσαῖος κατὰ τοῦ Ἰσοκασίου εἰσελθόντος προσδήλου γυμνοῦ, δεδεμένου ὀπισάγκωνα ταῦτα. Ὁρᾷς ἑαυτὸν Ἰσοκάσιε ἐν ποίῳ σχήματι καθέστηκας; καὶ ἀποκριθεὶς Ἰσοκάσιος· ὁρῶ, καὶ οὐ ξενίζομαι εἶπεν, ἄνθρωπος γὰρ ὢν ἀνθρωπίναις περιέπεσα συμφοραῖς. ἀλλὰ δίκη δίκασον ἐπ' ἐμοὶ, ὡς ἐδίκαζες σὺν ἐμοί. καὶ ἀκούσας τοῦ Ἰσοκασίου ὁ δῆμος τῶν Βυζαντίων, ὁ ἔσω καὶ θεωρῶν εὐφήμησε τὸν βασιλέα Λέοντα πολλά. καὶ ἀποσπάσαντες τὸν αὐτὸν Ἰσοκάσιον ἀπήγαγον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Ζευξίππου εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, καὶ κατηχηθεὶς ἐφωτίσθη καὶ ἐπέμφθη εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ.

Ὁ αὐτὸς θειότατος βασιλεὺς, τὰς κυριακὰς ἀπράκτους ἐκέλευσε γίνεσθαι, ἐκφωνήσας περὶ τούτου θεῖον αὐτοῦ νόμον, ἵνα μὴ αὐλὸς, ἢ κιθάρα, ἢ ἄλλο τι μουσικὸν λέγειν ἐν κυριακῇ ἀλλὰ πάντα ἀργεῖν, καὶ πᾶς ἄνθρωπος ἠνέχετο.

Τούτῳ τῷ ἔτει τυραννίδα μελετήσας τις Ασπαρα τὸν πατρίκιον ὡς πρῶτον τῆς συγκλήτου ἐφόνευσεν ἐν τῷ παλατίῳ ἔσω. καὶ Αρδαβάριν καὶ Πατρίκιον τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν κομβένδῳ καὶ αὐτοὺς συγκλητικοὺς ὄντας κατακόψας τὰ σώματα αὐτῶν. καὶ ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει ταραχή. * εἶχον γὰρ πλῆθος Γόθων καὶ κώμητας, καὶ ἄλλους παῖδας προσμένοντας αὐτοῖς. ὅθεν εἷς Γόθος τῶν διαφερόντων αὐτῷ Ασπαρι, ὀνόματι Οστρος κόμης, εἰσῆλθεν εἰς τὸ παλάτιον τοξεύνων μετὰ τῶν ἄλλων Γόθων, καὶ συμβουλῆς γινομένης μετὰ τῶν ἐξκουβιτόρων καὶ ὄστρου κόμητος πολλοὶ ἐκόπησαν. καὶ μεσασθεὶς ἴδεν ὅτι ἡττήθη, καὶ ἔφυγεν λαβὼν τὴν παλλακίδα Ασπαρος εὐπρεπεστάτην οὖσαν, καὶ εὔπορον Γόθαν, ἥτις ἔφιππος ἅμα αὐτῷ ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν Θρᾴκην, καὶ ἐπραίδευσαν τὰ χωρία, περὶ οὗ ἔκραξαν οἱ Βυζάντιοι· νεκροῦ οὐδεὶς φίλος εἰ μὴ μόνος Οστρος.

Ὁ αὐτὸς Λέων βασιλεὺς διωγμὸν μέγαν ἐποίησε τοῖς τοῦ δόγματος τῶν Αρειανῶν ἐξωκιονιτῶν. καὶ διατάξας πανταχοῦ ἔπεμψεν μὴ ἔχειν αὐτοὺς ἐκκλησίας, ἢ ὅλως συνάγεσθαι.

Τῷ αὐ-

in Zeuxippum à præfecto prætorio & Consule Pusæo quæri captus. Et Consul Pusæus aduersus Isocasium palàm vinctis post tergum lacertis nudumque introductum hæc dixit: Vides Isocasi quo habitu astes? ad quæ Isocasius: video, neque miror. homo enim, in casus humanos incidi: Sed tu ita de me judica, vti judicasti mecũ de aliis. Quod vbi populus Byzantinus audiuit, præsensq; spectauit faustè sæpius acclamauit Imperatori, arreptumq; Isocasium deduxerunt à Zeuxippo ad magnam Ecclesiam vbi elementa fidei edoctus, & sacro fonte lustratus, in suum locum est remissus.

Idem religiosissimus Imperator Diebus Dominicis cessari ab opere præcepit, eáq; de re sanctissimam legem rogauit, vti nullæ tibiæ, nulla cithara, aliudue instrumentum musicum die Dominico caneret, sed omnia cessarent, omnésq; mortales ferias agitarent. Dies Dominicus festus esto.

Hoc anno tyrannidem quispiam meditatus Asperem Patricium & principem senatus intra palatium occidit. † Ardabarin præterea & Patricium filios eius & ipsos è senatu, in conuentu necauit, & in frusta eorum corpora concidit. Vnde motus extitit Constantinopoli, * magna enim copia Gothorum & comitum aliorumq; erat in vrbe. Vnde Gothus quidam Ostrus comes nomine, vnus ex amicis Asperis palatiũ cum alijs Gothis jaculo instructus irrupit, & communicato cum excubitoribus consilio multos interemit, & in medio certamine versatus, cum se victum animaduerteret, arrepta Asperis pellice Gotha singulari forma fœmina & copiosa, comitante illum in equo Gotha, fugit in Thraciã, populatúsque est agrum, de quo exclamarunt Byzantini: nemo amicus mortui, nisi solus Ostrus. † Ardaburiũ. *Erant enim inter Gothorum cohortẽ comites, & alij serui Gothorum.

Idem Imperator Leo acerrimè persecutus est Arianos † Exocionitas, edictoq; promulgato vbiq; vetuit illos habere Eccesias, omnesq; conuentus illorum penitus sustulit. † Arianorum Exocionitarum hæresis.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἐφάνη ἐν τῷ οὐρανῷ σημεῖον μέγιστον ἀπὸ τινῶν λεγόμενον σάλπιγξ, ἀπὸ τινων δὲ λογχίας, ἀπὸ τινων δοκίς, ἐφάνη ἐπὶ ἡμέρας δέ τινας.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐβασίλευσεν Ανθήμιος, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ρώμην. καὶ εἰσῆλθεν τὰ λαβράτα αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ Φερεντίου ὑπάρχου πόλεως. λαβράτα.

τιβ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ϛ΄, ια΄ ὑπ. Ανθημίου αὐγούστου τὸ δεύτερον μόνου.

Οὗτος Ανθήμιος * δομεῖται τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου Θωμᾶ τοῦ ἀποστόλου. τὰ λεγόμενα Ανθημίου, πλησίον τῶν Βορραιδίου. οἰκοδομεῖται λεγομ.

Επὶ τούτου τοῦ προκειμένου ὑπάτου Γονζίριχος υἱὸς Ατιλᾶ ἐσφάγη ὑπὸ Αναγάστου τοῦ στρατηλάτου Θράκης καὶ εἰσῆλθεν ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἱππικοῦ ἀγομένου, καὶ ἐπόμπευσεν διὰ τῆς μέσης. καὶ ἀπηνέχθη εἰς τὸ ξυλόκερκον, καὶ ἐπάγη ἐν ξύλῳ. καὶ ἐξῆλθε πᾶσα ἡ πόλις εἰς θέαν αὐτῆς ἐπὶ ἡμέρας ἱκανάς.

ΙΝΔ. ζ, ιβ΄ ὑπ. Ζήνωνος καὶ Μαρκιανοῦ.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἔβρεξεν ἐν Κωνσταντινουπόλει κονίαν ἀντὶ βροχῆς, ἐπὶ παλαιστὴν ὕψους ἐπέθη εἰς τοὺς κεράμους ἡ κονία. καὶ πάντες ἐτρέμον λιτανεύοντες, καὶ λέγοντες ὅτι πῦρ καὶ ἐσβέσθη, καὶ εὑρέθη κόνις τοῦ θεοῦ φιλανθρωπεύσαμένου, μηνὶ Δίῳ Νοεμβρίου ια΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγένετο ἐμπρησμὸς μέγας ἐν Κωνσταντινουπόλει, οἷος οὐδέποτε. ἐκάη γὰρ ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ φοβηθεὶς Λέων ὁ βασιλεὺς ἐξῆλθεν πέραν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαν, καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ λιμενάριον καὶ ἔμβολον. ὅστις οὕτω καλεῖται ὁ τόπος, νέος ἔμβολος.

ΙΝΔ. η΄, ιγ΄ ὑπ. Γορδιανοῦ καὶ Σεβήρου.

ΙΝΔ. θ΄, ιδ΄ ὑπ. Λέοντος τὸ δ΄, καὶ Προβιανοῦ.

τιγ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ ι΄, ιε΄ ὑπ. Μαρκιανοῦ καὶ Φήστου.

ΙΝΔ. ια΄, ιϛ΄ ὑπ. Λέοντος τὸ ε΄ μόνου.

Μετὰ

Eod. anno ingens in cœlo prodigium apparuit, quod à quibusdam tuba appelatur, ab aliis hasta, ab aliis trabecula. Visum est hoc (meteôron) aliquot dies.

Eod. hoc anno imperauit Anthemius, Romam profectus. Illius † imagines laureatæ Constantinopolim per Pherentium præfectum urbi illatæ sunt.

† λαυρᾶται siue λαυρᾶτον est imago laureata Imperatoris & triumphatoris vide Meursium in Lexico.

CCCXII. OLYMPIAS.

IND. V Leon. A. XI. Anthemio A. II. solo Consule.

Hic Anthemius excitauit Ædem D. Thomæ Apostolo, quæ Anthemij dicitur non procul à * Borraïdij ædibus.

*Borraidæ.

Hoc consule Gensericus Attilæ filius ab Anagasto magistro militum in Thracia cæsus est, cuius caput delatum Constantinopolim dum Circenses agerentur per medium Circum gestatum est, & in † (extra vrbem) in palo suspensum. cuius spectandi caussa, multis diebus vniuersa ciuitas egressa est.

Ginziricus.
† Xylocerco porta fuit hoc nomine appellata. Cedrenus. Gillius lib. 4. cap. 6.

IND. VII. Leon. A. XII. Zenone & Marciano Coss.

Hoc anno Constantinopoli pro imbre cinis depluit, & quatuor digitos altus tegulas insedit, adeo vt omnes perculsi se in preces darent, ac dicerent: ignis (accensus) erat & extinctus est, cinis inuentus est, Deo genus humanum miserante mense Nouembri, die XI.

Hoc anno Constantinopoli tantum extitit incendium quantum antè nunquam. Arsit enim ciuitas à mari vsque ad mare; territus ergo † Leo Imperator contulit se Peram ad S. Mamantem fecitq. portum & porticum, qui locus ita vocatur hodie, noua porticus.

† vide Zonoram Gillium lib. 4. c. 6.

IND. VIII. Leon. A. XIII. Gordiano & Seuero Coss.

IND. IX. Leon. A. XIV. Leone V & Probiano Coss.

CCCXIII. OLYMPIAS.

IND. X. Leon. A. XV. Marciano & Festo Coss.

IND. XI. Leon. A. XVI. Leone V solo.

Defun-

Μετὰ τελευτὴν τοῦ Λέοντος Ῥωμαίων μγʹ ἐβασίλευσεν ΛΕΩΝ νέος αὔγουστος ἔτος αʹ, ὁμοῦ ,επηπγʹ.

ΙΝΔ. ιϛʹ, αʹ ὑπ᾽. Λέοντος νέου μόνου.

Οὗτος Λέων ὑποβληθεὶς ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ μητρὸς τῆς ἐπιφανεστάτης Ἀριάδνης, ὡς προσκυνῇ αὐτὸν ὡς βασιλέα Ζήνων ὁ στρατηλάτης καὶ πατρίκιος ὁ αὐτοῦ πάππος, ἐπέθηκε στέφανον βασιλικὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος, καὶ ἐβασίλευσεν Ζήνων ὁ Κοδισσεὺς ὁ Ἴσαυρος μετὰ τοῦ ἰδίου ἐγγόνου Λέοντος ὀλίγον χρόνον. καὶ τῷ ιαʹ μηνὶ τῆς αὐτοῦ ὑπατείας ἀρρωστήσας Λέων νέος μηνὶ Δίῳ τῷ καὶ Νοεμβρίῳ ἐτελεύτησεν ὢν ἐτῶν ιζʹ, καθὼς Νεστοριανὸς ὁ σοφώτατος χρονογράφος ἕως Λέοντος νέου συνεγράψατο.

Ῥωμαίων μδʹ ἐβασίλευσε ΖΗΝΩΝ αὔγουστος ἔτη ιζʹ, ὁμοῦ ,ϛʹ.

ΙΝΔ. ιγʹ, αʹ ὑπ᾽. Ζήνωνος αὐγούστου τὸ δεύτερον μόνου.

τιδʹ. ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιδʹ, βʹ ὑπ᾽. Βασιλίσκου καὶ Ἀρμάτου.

ΙΝΔ. ιε, γʹ ὑπ᾽. Βασιλίσκου καὶ Ἀρμάτου.

Ζήνων ὁ βασιλεὺς αἰτηθεὶς πρᾶγμα παρὰ τῆς πενθερᾶς αὐτοῦ Βηρίνης, καὶ μὴ παρασχών, κατεσκευάσθη παρ᾽ αὐτῆς. καὶ φοβηθεὶς μὴ σφαγῇ ὑπό τινος τῶν τοῦ παλατίου, σὺν αὐτῷ γὰρ ᾤκει ἐν τῷ παλατίῳ καὶ ἡ πενθερὰ αὐτοῦ Βηρίνα, ποιήσας πρόκενσον ἐν Χαλκηδόνι.
πρόκεισον. Ἐκεῖθεν ἔφυγεν Βερένδοις, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἰσαυρίαν ὡς ἦν βασι-
Βηρίλοις. λεύς, ὅντινα κατέλαβε φυγοῦσα τὴν ἰδίαν αὐτῆς μητέρα, λάθρα ἡ βασίλισσα Ἀριάδνη εἰς τὴν Ἰσαυρίαν. καὶ διῆγεν ἐκεῖσε ἅμα τῷ ἰδίῳ ἀνδρί. καὶ μετὰ τὸ φυγεῖν Ζήνωνα τὸν βασιλέα, καὶ Ἀριάδνην τὴν αὐγούσταν, εὐθέως προεχειρίσατο ἡ δέσποινα Βηρίνη βασιλέα στέψασα Βασιλίσκον τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀδελφόν. καὶ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Βασιλίσκος ἔτη δύο, ἅτινα συναριθμοῦνται σὺν τοῖς πρώτοις, καὶ τοῖς μετὰ ταῦτα Ζήνωνος ἔτεσιν. Ὁ δὲ Βασιλίσκος ἅμα ἐβασίλευσεν, ἔστεψε τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν Μάρκον εἰς βασιλέα καὶ ἐβασίλευσαν οἱ δύο ἅμα.

ΙΝΔ. ιαʹ.

Defuncto Leone Romanorum Imperator XLIII. *creatus* LEO *junior regnauit annum vnum A. M.*

MMMMMDCCCLXXXIII. 5983.

IND. XII *Leon jun.* I *Leone jun. solo Consule.*

Hic Leo à suamet matre Illustrissima Ariadne monitus, vt curaret se à Zenone auo, magistro militiæ pro Imperatore coli, imposuit diadema regium capiti Zenonis, & imperauit Zeno Codisens Isaurus cum nepote suo Leone exiguo tempore. Leo quippe undecimo Consulatus sui mense, Dio mense seu Nouembri morbo extinctus est. Vixit annos XVII. *quemadmodum Nestorianus tradit, qui sapientissimus Chronographus historiam usq; ad Leonem juniorem perduxit,* Nestorianus historicus.

ZENO *A.* XLIV *Romanorum Imperator regnauit annos* XVII. *A. M.* MMMMMM. 6000.

IND. XIII. *Zen. A.* I *Zenone A.* II *solo Consule.*

CCCXIV. OLYMPIAS.

IND. XIV. *Zen.* II. *Basilisco & Armato Coss.*

IND. XV. *Zen.* III. *Basilisco & Armato Coss.*

Zeno Imperator petitus rem quampiam à socru sua Verina negauit. Appetitus inde ab ea insidiis, veritusq; ne ab aliquo palatinorum interficeretur, (in regiâ enim cum genero suo. Verina socrus habitabat) Chalcedonem se contulit, atq; inde † veredis (per equos dispositos,) velut Imperator properauit in Isauriam, quem fugiens matrem suam Ariadna imperatrix secuta est in Isauriam, ibiq; cum viro suo degit. Post fugam Zenonis Imperatoris & Ariadnæ Augustæ extemplo Domina Verina Imperatorē creauit Basiliscum fratrem suum, qui imperauit annos duos, adscriptos annis primis & posterioribus Zenonis. † cursu publico.

Porro Basiliscus simulac cœpit imperare, coronauit filium suum Marcum, & Imperatorem renunciauit, simúlq; ambo imperitarunt.

ΙΝΔ. α'. δ' ὑπ'. Ἰλλυ μόνυ.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπανῆλθε Ζήνων ὁ βασιλεὺς μετ' ὄχλου πολλοῦ ἐκ τῆς Ἰσαυρίας. Ὁ δὲ βασιλίσκος μαθὼν τὴν τοῦ βασιλέως Ζήνωνος ἐπάνοδον, ἔπεμψεν Ἁρμάτον τὸν στρατηλάτην τοῦ Πραισέντου μετὰ πάσης ἧς εἶχεν βοηθείας τοῦ στρατοῦ εἰς τὴν Θρᾴκην, καὶ εἰς Κωνσταντίνου πόλιν, καὶ τὸ παλάτιον, ὁρκώσας αὐτὸν εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα μὴ προδοῦναι. καὶ λαβὼν τὸ ἄπειρον πλῆθος τοῦ στρατοῦ ὁ Ἁρμάτος ἐπέρασεν. καὶ τοῦτο μαθὼν Ζήνων ὁ βασιλεὺς ἔπεμψεν πρὸς αὐτὸν Ἁρμάτον ἐπαγγελλάμενος αὐτῷ πολλὰ, καὶ τὴν στρατηλασίαν τοῦ πραισέντου ἕως τῆς αὐτοῦ ζωῆς, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Καίσαρα. καὶ προτραπεὶς Ἁρμάτος ὑπὸ Ζήνωνος τοῦ βασιλέως, προέδωκεν εὑρεθεὶς εἰς τὸ μέρος Ζήνωνος τοῦ βασιλέως, καὶ οὐχ ὑπήντησεν τῷ Ζήνωνι ἐρχομένῳ. ἀλλὰ δι' ἄλλης ὁδοῦ ἔδοξεν ἀπιέναι. Ὁ δὲ βασιλεὺς Ζήνων μετὰ τῆς αὐτοῦ βοηθείας διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς Ἰσαυρίας ἐξορμήσας ἐπέρασεν ἀπὸ τῶν λεγομένων πυλῶν, καὶ εἰσῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς τὸ παλάτιον μετὰ τῶν ἰδίων, καὶ ἐδέχθη ἀπὸ τῶν στρατευμάτων καὶ τῆς συγκλήτου. ἀκούσας δὲ ἐξαίφνης βασιλίσκος ὁ βασιλεὺς, ὅτι Ζήνων ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ παλάτιον ὥρμησεν καὶ εἰσῆλθεν. καὶ ὅτι ἐδέξαντο αὐτὸν πάντες, καὶ Βηρίνη ἡ διάκονος αὐτοῦ πενθερά. λαβὼν βασιλίσκος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα ἔφυγεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὸ μέγα φωτιστήριον. Ὁ δὲ θειότατος Ζήνων παραχὼν τὸ βῆλον τοῦ ἱπποδρόμου εὐθέως ἀνελθὼν ἐθεώρησεν, καὶ ἐδέχθη ὑπὸ τῶν τῆς πόλεως. καὶ εὐθέως πέμψας ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, ἐπῆρεν παρὰ βασιλίσκου καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τὰ τῆς βασιλείας ἅπαντα, καὶ ἐξέβαλεν αὐτὸν καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ καὶ τὴν γυναῖκα, λαβόντας λόγον, ὅτι οὐκ ἀποκεφαλίζονται. καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ εἰς Λίμνας τὸ κάστρον ὁ αὐτὸς Ζήνων βασιλεὺς, εἰς τὴν Καππαδοκίαν. καὶ ἐβλήθησαν εἰς ἕνα πύργον τοῦ κάστρου, καὶ ἀνοικοδομήθη ἡ θύρα, καὶ ἐφυλάττετο ὁ πύργος καὶ τὸ κάστρον αὐτὸ ὑπὸ στρατιωτῶν Ἰσαύρων πλήθους πολλοῦ. καὶ λιμοκτονηθεὶς ὁ αὐτὸς Βασιλίσκος, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, ἀπέδωκεν τὰς ψυχὰς, καὶ ἐτάφησαν ἐκεῖ εἰς τὸν αὐτὸν πύργον Λιμνῶν.

ΙΝΔ. ϛ'

IND. I. *Zen. A. IV. Illo solo consule.*

Hoc anno Imperator Zeno cum ingentibus copijs ex Isauria rediit. Basiliscus vbi de Zenonis Imperatoris reditu audiuit, misit Armatum Præsenti, magistrum militiæ cum vniuerso quem habebat exercitu in Thraciam & Constantinopolim atque palatium sacramento sancto baptismatis adactum ne se Zenoni proderet. Armatus acceptis innumeris copiis exercitus in Thraciam traiecit. Quod vbi Zenon Imperator intellexit missa ad Armatum legatione multa illi pollicitus est, Præsenti præfecturam militiæ perpetuam, & filium illius Cæsarem futurum. Inuitatus (hisce promissis) à Zenone Armatus prodidit (rem Basilisci) & ad partes Zenonis se contulit, nec venienti, cum exercitu occurrit Zenoni, sed visus est alia via abire. Imperator autem Zeno cum exercitu suo per Isauriam profectus traiecit per locum Pylas seu portas dictum, & ingressus Constantinopolim, & palatium cum suis, à † pratorianis & senatu receptus est. Basiliscus Imperator cum accepisset à Zenone palatium occupatum & ab omnibus receptum, atque ab ipsa etiam socru Domina Verina, assumtis vxore & liberis profugit ad Magnam Ecclesiam, atque magnum baptisterium. Religiosissimus autem Zeno, velo ad vsum Circi dato statim ascendit Hippodromum & spectauit Circenses ludos, receptusque est à ciuitate. Misit idem Imperator quam primũ ad Magnam Ecclesiam, & abstulit à † Basilisco & vxore eius & filio omnia Imperatoria signa & insignia, eiecitq; illum cum coniuge & liberis data cautione illos non plexum iri capitibus, Amandauitq; illum Zeno Imperator cum suis in Lemnarũ castrum Cappadociam, vbi coniecti sunt in turrim quandam cuius portam instaurauit, custoditumq; est castrum & turris à præsidio militari, & magna manu Isaurorum, faméq; necatus interijt Basiliscus & vxor eius & liberi, ibidémq; in Limnarum turri sepulti.

† ab exercitibus.

† Alius hic ab illo Armati F. de quo infra.

ΙΝΔ. ϛʹ, ιʹ ὑπ'. Ζήνων@ αὐγούστου τὸ γʹ, καὶ μόνου.

τιεʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. γʹ, ϛʹ ὑπ'. Βασιλείου μόνου.

ΙΝΔ. δʹ, ζʹ ὑπ'. Πλακίτου μόνου.

ΙΝΔ. εʹ, ηʹ, ὑπ'. Τροκόνδου καὶ Σεβηριανοῦ.

ΙΝΔ. ϛʹ, θʹ ὑπ'. Φαύστου μόνου.

τιϛʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ, ζʹ, ιʹ ὑπ'. Θεοδορίχου καὶ Βεναντίου.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ζήνων ὁ βασιλεὺς, ἐποίησε Καίσαρα τὸν υἱὸν Αρμάτου τοῦ στρατηλάτου Πραισέντου βασιλίσκον ὀνόματι, καὶ συνεκάθισεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ Καῖσαρ.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Ζήνων λογισάμενος ὅτι ἐπιώρκησεν Αρμάτος ὁ στρατηλάτης τοῦ Πραισέντου ὁ πατὴρ τοῦ Καίσαρος ὀμόσας εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα βασιλίσκῳ μὴ προδοῦναι αὐτὸν, καὶ ὅτι προτραπεὶς παρ' ἐμοῦ προέδωκεν αὐτὸν καὶ ἀπέθανεν, πῶς τῇ ἐμῇ βασιλείᾳ πιστὰ φυλάξει; μικρὸν γὰρ ἐὰν ἀνδρειωθῇ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Καῖσαρ, πάντως κἀμὲ παραβαίνει. Ἐγὼ γὰρ οὐ παρέσχον αὐτόν. ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἐποίησα ἐπὶ τόπου μεῖναι στρατηλάτην, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Καίσαρα ἐποίησα. καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Ζήνων σφαγῆναι Αρμάτον τὸν ἀπὸ ὑπάτων, καὶ στρατηλάτην ὡς ἐπίορκον. καὶ ἐσφάγη εἰς τὸν κοχλίον τοῦ παλατίου, κατὰ τὸ δόκιμον ὡς ἀνέρχεται εἰς τὸ ἱππικὸν θεωρῆσαι ὁ αὐτὸς Αρμάτος. καὶ μετὰ τὸ φονευθῆναι αὐτὸν Αρμάτον, τότε καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ βασιλίσκον τὸν Καίσαρα νεώτερον ὄντα ἐπίσκοπον ἐχειροτόνησεν εἰς Κύζικον τὴν μητρόπολιν Ελλησποντου, ἐπειδὴ ἦν φορέσας πορφύραν βασιλικὴν ὡς Καῖσαρ. δημεύσας πᾶσαν τὴν οὐσίαν τοῦ αὐτοῦ Αρμάτου.

Nota.

Ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις πρόφασιν λαβόντες οἱ ἐκ τοῦ ἔθνους τῶν Σαμαρειτῶν ἐν Παλαιστίνῃ ἐτυράννησαν, καὶ ἔστεψαν λῄσταρχον ὀνόματι Ιουστασὰν Σαμαρίτην. καὶ εἰσῆλθεν ἐν Καισαρείᾳ καὶ ἐθεώρησεν ἱππικὸν, καὶ πολλοὺς ἐφόνευσεν ἡγεμονεύων τῆς Παλαιστίνης. Ἔκαυσεν δὲ καὶ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Πρόβου ὁ αὐτὸς Ιουστασὰς ἐπὶ Θυμοθέου ἐπισκόπου Καισαρεί-

IND. II. *Zen. A.* V. *Zenone A.* III. *solo Consule.*

CCCXV. OLYMPIAS.

IND. III. *Zen. A.* VI. *Basilio solo Consule*

IND. IV *Zen. A.* VII *Placita solo Coss.*

IND. V. *Zen. A.* VIII. *Trocondo & Seueriano Coss.*

IND. VI *Zen. A.* IX *Fausto solo Coss.*

CCCXVI. OLYMPIAS.

IND. VII *Zen. A.* X. *Theodorico & Venantio Coss.*

Hoc anno Zeno Imperator Basiliscum Armati magistri militiæ Præsenti filium creauit Cæsarem, sederuntq; simul Imperator & Cæsar.

Zeno Imperator periurio Armati patris Cæsaris & magistri militiæ Præsenti in memoriam reuocato & expenso, quod per baptismi sacramentum jurauerit Basilisco, seu eum non esse proditurum, qui tamen à me (inquit) impulsus prodidit illum & mortuus est. Quomodo fidem imperio meo seruabit? Paullo post enim vbi adoleuerit filius eius Cæsar, omnino in me quoque perfidus existet. At ego illi fidem custodiui, & præfectum militiæ vt in loco maneret feci, filium illius Cæsarem creaui. Imperauit ergo Zeno A. vt Armatus occideretur (qui exconsul erat, & magister militiæ) vt periurus. Et interfectus est in palatij testudine, in speciem quod Armatus Circum spectandi caussa ascenderit. Post cædem Armati, Basiliscum filium eius Cæsarem adolescentem adhuc, Episcopum Cyzicenum Hellesponti Metropolitam inaugurauit, quod perinde ferret regiam purpuram vt Cæsar, bonis Armati omnibus publicatis.

Hac tempestate Samaritani in Palæstina tyrannidem occupauere creato quodam† Iustusa latronum principe Samaritano, qui ingressus Cæsaream spectauit Circenses & multos interfecit, præfuitque Palæstinæ, concremauitq; templum S. Probi idem Iustusa sub Timotheo Episcopo Cæsareæ. Et extemplo † Iustasa.

σαρείας. Καὶ εὐθέως ὁ δοὺξ Παλαιστίνης Ἀσκληπιάδης ἦλθεν μετὰ τῆς ἑαυτοῦ βοηθείας ὡς λῃστοδιώκτης ὁ ἀξιωματικὸς Καισαρείας, μετὰ τῶν Ἀρκαδιανῶν καὶ ὁρμήσας κατ' αὐτοῦ Ἰουστασᾶ συνέβαλεν αὐτῷ καὶ ἀπεκεφαλίσθη ὁ αὐτὸς Ἰουστασᾶς, καὶ ἐπέμφθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ μετὰ τοῦ διαδήματος αὐτοῦ τῷ βασιλεῖ Ζήνωνι. Ὁ δὲ βασιλεὺς Ζήνων εὐθέως ἐποίησε τὴν συναγωγὴν αὐτῶν τὴν οὖσαν εἰς τὸ καλούμενον Γαργαρίδην εὐκτήριον οἶκον μέγαν τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἀνανεώσας καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου Προκοπίου, ποιήσας διατάξιν μὴ στρατεύεσθαι Σαμαρείτην δημοσίαις σὺν ἐπόρξει αὐτῶν. καὶ ἐγένετο φόβος καὶ εἰρήνη.

ΙΝΔ. η', ια', ὑπ. Συμμάχου μόνου.

Τούτῳ τῷ ἔτει Θεοδωρίχῳ τῷ γενομένῳ ῥηγὶ Ῥώμης, προσῆλθεν μία γυνὴ συγκλητικὴ Ῥώμης ὀνόματι Ἰουβεναλία, διδάσκουσα αὐτὸν ὅτι τρία ἔτη ἔχω δικαζομένη μετὰ τοῦ πατρικίου Φίρμου, καὶ ἀπολύτωσόν με. καὶ ἐνεγκὼν τοὺς δικολόγους αὐτῶν ἀμφοτέρων μερῶν εἶπεν αὐτοῖς. Ὅτι εἰ μὴ διὰ τῆς αὔριον δώσετε αὐτοῖς ὅρον, καὶ ἀπαλλάξετε αὐτοὺς ἀποκεφαλίζω ὑμᾶς. καὶ καθίσαντες διὰ τῶν δύο ἡμερῶν εἶπον τὰ δοκοῦντα τοῖς νόμοις, δεδωκότες αὐτοῖς ὅρον καὶ ἀπαλλάξαντες αὐτούς; καὶ ἅψασα κηροὺς ἡ Ἰουβεναλία προσῆλθεν αὐτῷ εὐχαριστοῦσα, ὅτι ἀπελύθη ἡ δίκη αὐτῶν. καὶ ἠγανάκτησεν ὁ αὐτὸς ῥὴξ κατὰ τῶν δικολόγων, καὶ ἀγαγὼν αὐτοὺς εἶπεν αὐτοῖς. Διὰ τί ὃ ἐποιήσατε εἰς δύο ἡμέρας, καὶ ἀπηλλάξατε αὐτοὺς, εἰς τρία ἔτη οὐκ ἐποιήσατε. καὶ ἀπεκεφάλισεν τοὺς δύο δικολόγους ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν. καὶ ἐγένετο φόβος. καὶ ἐποίησε διάταξιν περὶ ἑκάστου νόμου. καὶ ἐξελθὼν ᾤκησεν τὴν Ῥάβενναν πάλιν παραθαλάσσιον ἕως θανάτου αὐτοῦ. καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ ἐγένετο ῥὴξ Ῥώμης ὁ ἐκ γένους αὐτοῦ Ἀταλλάριχος. ἦν δὲ Ἀρειανὸς τῷ δόγματι ὅ ἐστιν ἐξακιονίτης.

ΙΝΔ θ', ιβ' ὑπ. Λογγίνου καὶ Δεκίου.

ΙΝΔ ι', ιγ' ὑπ. Βοηθείου μόνου.

Τούτῳ

Dux Palæstinæ Asclepiades venit cum præsidio suo quasi prædonum insectator, & Cæsareæ præfectus cum Arcadianis profectus in illum Iustusam, & prælio congressus capite punitus est Iustusa, missáq; ceruix cum diademate ipsius Imperatori Zenoni. Qui Zeno quam primum Synagogam illorum Gargaridam in formam & vsum templi ingẽtis, Dominæ nostræ Deiparæ & semper virginis Mariæ conuertit, instaurata etiam S. Procopij æde. Edixit etiam ne Samaritæ militarent, bonis potentiorum omnibus proscriptis. vnde & ingens terror insecutus est & pax facta.

IND. VIII. *Zenon A.* XI. *Symmacho solo consule.*

Hoc anno ad Theodoricum Romanorum regem accessit † patricia fœmina Romana Iuuenalia nomine, docuitq; Regẽ se jam tertium annum cum patricio Formo controuersiam habere: Expedi (inquit) caussam meam. Rex accersitis vtriusq; partis judicibus; quod nisi, inquit, crastino die litem finieritis & pronunciata sententia dimiseritis litigantes plectam vos capite. Congressi illi biduoq; in cognoscenda caussa consumto, ex lege sententiam pronunciarunt, & vtrumq; dimiserunt. Iuuenalia accensis cereis venit ad Regem & gratias egit, quod à lite esset absoluta. Indignatus Rex judicibus, vocatis dixit. Quare quod vno biduo fecistis, in triennium traxistis? binosq; vtriusq; partis judices securi percussit. vnde timor in reliquos manauit. Rex decreto de singulis legibus edito Roma discessit, & Rauennæ maritima ciuitate, vsq; ad vitæ finem habitauit. Secundum mortem illius Romanorum rex ex ipsius stirpe Allaricus religione Arianus † exocionita, creatus est.

† senatoria.

† an henoticonita, auctor conciliatæ religionis?

IND. IX *Leon. A.* XII. *Longino & Decio Coss.*

IND. XII. *Leon. A.* XIII. *Boethio solo Coss.*

Hoc

Τούτῳ τῷ ἔτει ἔπαθεν ἀπὸ θεομηνίας σεισμοῦ Κωνσταντινούπολις, τὸ δεύτερον αὐτῆς πάθος μηνὶ Γορπιαίῳ Σεπτεμβρίῳ κϛʹ ἐπ' ὀλίγον διάστημα ἕως τοῦ ταύρου.

τιζʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ ιαʹ, ιδʹ ὑπ'. Δυναμίου καὶ Σιφιδίου.

ΙΝΔ. ιβʹ, ιεʹ ὑπ'. Εὐσεβίου καὶ Προβίνου.

ΙΝΔ. ιγʹ, ιϛʹ ὑπ'. Λογγίνου τὸ βʹ, καὶ Φαύστου τὸ βʹ.

Λέγει ὅτι Ζήνων ὁ βασιλεὺς ἐρωτήσας Μαυριανὸν τὸν σοφώτατον κόμητα, ὅστις καὶ πολλὰ αὐτῷ προέλεγεν. ἦν γὰρ μυστικά τινα εἰδὼς ὁ αὐτὸς Μαυριανός. τίς μετ' αὐτὸν Ζήνωνα βασιλεύει; καὶ ἔμαθεν παρ' αὐτοῦ ὅτι τὴν βασιλείαν αὐτοῦ καὶ τὴν γυναῖκα διαδέχεταί τις ἀπὸ Σιλενταρίων. καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς Ζήνων, συνέσχεν τὸν πατρίκιον Πελάγιον τὸν ἀπὸ Σιλενταρίων πληρώσαντα, καὶ ἐλθόντα εἰς τὴν τοῦ πατρικίου ἀξίαν ἄνδρα σοφόν. καὶ δημεύσας αὐτὸν ἐκέλευσεν φυλάττεσθαι, ὅντινα οἱ φυλάσσοντες ἐξκουβίτορες ὀέπνιξαν ἀγχόνῃ κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως Ζήνωνος. καὶ ἀκούσας ἔπαρχος τῶν πραιτωρίων Ἀρκάδιος ἐλιδώρησε τὸν βασιλέα Ζήνωνα διὰ τὸν πατρίκιον Πελάγιον ὅτι ἐφονεύθη. καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὰς ἀκοὰς Ζήνωνος τοῦ βασιλέως. καὶ ἐκέλευσεν εἰσερχόμενον αὐτὸν Ἀρκάδιον εἰς τὸ παλάτιον σφαγῆναι. Ὁ δὲ ἔπαρχος τῶν πραιτορίων Ἀρκάδιος μαθὼν τοῦτο, καὶ ὅτι μετεστάλη ἀπὸ τοῦ βασιλέως, ὡς παρήρχετο διὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἐποίησεν ἑαυτὸν βουλόμενον εὔξασθαι καὶ κατελθὼν ἐκ τοῦ ὀχήματος εἰσῆλθεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἔσω, καὶ ἐρύσθη πικροῦ θανάτου.

ΙΝΔ. ιδʹ, ιζʹ ὑπ'. Ολυβρίου μόνου.

τιηʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ξανθικῷ τῷ καὶ Ἀπριλλίῳ δυσεντερίᾳ ληφθεὶς Ζήνων τελευτᾷ ὢν ἐτῶν ξεʹ καὶ ἡμερῶν ἐννέα.

Ῥωμαίων μεʹ ἐβασίλευσεν ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ὁ ΔΙΚΟΡΟΣ ὁ ἐκ τῆς νέας Ἠπείρου ἐπαρχίας ἀπὸ Σιλενταρίων, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ολυβρίου ἤτοι Ἀριοβίνδου στεφθεὶς μηνὶ Ξανθικῷ τῷ καὶ Ἀπριλλίῳ τῇ εʹ τῆς

μεγά-

Hoc anno rursum Constantinopolis irato numine, ingentē labem accepit à terræ motu, & hoc jam secundum, Gorpieo mense XXVI. *Septembris. spacio prope vsq; ad † Taurum.* † Gyll.lib. 3. c.6.

CCCXVII. OLYMPIAS.

IND. XI *Zen. A.* XIIII. *Dynamio & Siphidio Coss.*

IND XII. *Zen.* XV *Eusebio & Probino Coss.*

IND. XIII *Zen.* XVI *Longino* II *& Fausto* II. *Coss.*

Fertur Maurianus Comes vir sapientissimus, qui aliàs multa Imperatori prædixerat, norat enim Maurianus occulta quædam mysteria, à Zenone interrogatus, quis post † Zenonem esset imperaturus; Zeno cum intellexisset & regnum & vxorem eius accepturum quendam Silentiariorum dignitate, comprehendit Pelagium patricium (qui jam Silentiariorum gradum supremū ascenderat, & jam peruenerat ad dignitatē patriciorum) virum sapientem proscriptumq; jussit custodiri. Custodes autem & excubiæ Zenonis Imperatoris jussu, illi laqueo gulam fregère. Quod præfectus prætorio Arcadius audiens conuitio insectatus est Imperatorem. propter occisum Pelagium patricium. Zeno perlata ad se Arcadij criminatione jussit illum simulac aulam ingrederetur occidi. Præfectus vero Præterio Arcadius cum se ab Imperatore accersitum iri intelligeret, dum magnam Ecclesiam transiret simulauit se velle precari, & excenso curru ingressus est Ecclesiam Magnam Constantinopoli, ibiq; mansit intus, & ab acerba morte liberatus est. † se.

IND. XIV. *Zen. A.* XVII. *Olybrio solo Coss.*

CCCXVIII. OLYMPIAS.

Hoc anno mense Xanthico siue Aprili Zeno correptus † disenteria diem suum obijt natus annos LXV *dies* IX. † aliter alij historici de morte Zenonis.

*ANASTASIVS * DICORVS Imperauit* XLV. *èx noua Epiro prouincia oriundus è schola Silentiariorum Olybrio Consule Ariouindi filio inauguratus est mense Xanthico siue* * Δίκορος à pupillis oculorum variantibus, vide Zonaram.

numerus corruptus

μεγάλης ἑβδομάδος. Ἰνδικτιῶνος ιδ΄. ἔτους χρηματίζοντος κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην ζλ΄, καὶ φ΄. καὶ ἔγημε τὴν δέσποιναν τὴν Ἀριάδνην τὴν Ζήνωνος τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως γενομένην. ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Ἀναστάσιος ἔτη κζ΄, ἐμοῦ ϛκζ.

ΙΝΔ. ιε΄, α΄ ὑπ΄. Ἀναστασίου Αὐγούστου καὶ Ῥούφου.

ΙΝΔ. α΄, β΄ ὑπ΄. Εὐσεβίου τὸ β΄, καὶ Ἀλβίνου.

ΙΝΔ. β΄, γ΄ ὑπ΄. Ἀστερίου καὶ Πρασιδίου.

ΙΝΔ. γ΄, δ΄ ὑπ΄. Βενάτωρος μόνου.

τιβ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Παυλίνου

ΙΝΔ. δ΄, ε΄ ὑπ΄. *Παύλου μόνου.

ΙΝΔ. ε΄, ϛ΄ ὑπ΄. Ἀναστασίου Αὐγούστου τὸ β΄ μόνου.

ΙΝΔ. ϛ΄, ζ΄ ὑπ΄. Ἰωάννου Σκυθοπολίτου καὶ Παυλίνου.

ἅρμα vt supra ἐξέρχιτον.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἱππικοῦ ἀγομένου παρεκάλουν οἱ τοῦ μέρους τῶν Πρασίνων, τὸν βασιλέα Ἀναστάσιον ἀπολυθῆναι τινὰς συσχεθέντας ἀπὸ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως λιθοβόλους. καὶ οὐ παρεκλήθη ἀπὸ τοῦ δήμου ὁ αὐτὸς Ἀναστάσιος, ἀλλ᾽ ἀγανακτήσας ἐκέλευσεν *ἅρμα κατ᾽ αὐτῶν ἐλθεῖν, καὶ ἐγένετο ἀταξία μεγάλη, καὶ κατῆλθον οἱ δῆμοι κατὰ τῶν ἐξκουβιτόρων. καὶ ἐλθόντες ἐπὶ τὸ κάθισμα ἔρριψαν λίθους κατὰ τοῦ βασιλέως Ἀναστασίου, ἐν οἷς εἷς Μαῦρος ἔρριψεν ἐπάνω τοῦ βασιλέως Ἀναστασίου. καὶ ἐξέφυγεν ὁ βασιλεὺς τὸν λίθον, ἐπεὶ ἐφονεύετο, καὶ θεασάμενοι οἱ ἐκσκουβίτορες τὴν τοῦ αὐτοῦ Μαύρου τόλμαν, ὥρμησαν κατ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἔκοψαν αὐτὸν κατὰ μέλος. καὶ οὕτω τὴν ψυχὴν ἀπέδωκεν. Ὁ δὲ δῆμος στενωθεὶς ἔβαλεν πῦρ ἐν τῇ λεγομένῃ χαλκῇ τοῦ ἱππικοῦ. καὶ ὁ περίβολος ὅλος ἐκαύθη ἕως τοῦ βασιλικοῦ καθίσματος. καὶ ὁ δημόσιος ἔμβολος ἕως τοῦ ἐξαέρου. καὶ ἕως τοῦ Φόρου Κωνσταντίνου ὅλως καυθεὶς κατηνέχθη. Διακοπῶν πανταχοῦ γενομένων, καὶ πολλῶν συσχεθέντων, καὶ τιμωρηθέντων γέγονεν ἡσυχία. προαχθέντος ἐπάρχου πόλεως Πλάτωνος λαας...

[illegible]

Ὅτι

v. *Aprilis hebdomade Maiore. Indictione* XIV. *Anno pro Antiochiæ Magnæ æra* D.XXXVII. †† *Duxitq; Ariadnam Augustam Zenonis qui præcesserat Imperatoris vxorem. Imperauit annos Anastasius* XXVII. *A.M.* MMMMMMXXVII.

numerus Græcus corruptus. ξλϛφ

†† Ita (ϛλθ´ 539) numera, nam hic est annus Antiochenus à primo Iuliano, qui cœpit 45. ante primum annum Christi. Adde his annos Christi 494 colliges 539. Infra rectè posuit 566.

IND.XV. *Anast. A.* I. *Anast. A. & Rufo Coss.*

IND.I. *Anast. A.* II. *Eusebio & Albino Coss.*

IND.II. *An. A.* III. *Asterio & Præsidio Coss.*

IND.III. *An. A.* IV. *Venatore solo.*

CCCXIX. OLYMPIAS.

IND.IV. *An. A.* V. * *Paulo solo Consule.* *Paulino.

IND.V. *An. A.* VI. *Anastasio Aug.* II. *solo.*

IND.VI. *An. A.* VII. *Ioanne Scythopolita & Paulino Coss.*

*His Coss. dum agerentur Circenses ludi rogauit Imperatorem factio Prasinorum, vti è vinculis mitterentur à Præfecto vrbi detenti † lithoboli (quod rei de vi lapidum coniectorum essent) sed non fuit exoratus à populo Imperator Anastasius, immo irritatus magis, armatos in illum immisit, ingensque tumultus extitit, populus enim descendit aduersus excubitores, & cum ad sedem regiam venisset, coniecit saxa in ipsum imperat. Anastasium: inter quos Maurus quidam supra Imperatorē lapidem emisit, quem Imperator fuga declinauit alioquin occidendus. Excubitores spectata Mauri audaci temeritate, impetu in illū facto membratim eum conciderunt, qui ita animam edidit. Populus in arctum redactus ignē in Hyppodromi * Chalcam domum sic dictam iniecit, ex quo ambitus vniuersus vsq; ad Imperatoriū thronum conflagrauit, quin & publica porticus vsq; ad Hexaippium, & forum Constantini tota in cineres procubuit. Sed cædibus vbique factis, multisq; comprehensis & punitis tumultus conquieuit. Producto vbri præfecto Platone . . . .*

† λιθοβόλοι rei propter iactos lapides in imperatorem.

* Æream. De hac Chalca multa Gyllius lib 2. c.18. & epigramma Græcum. Cedrenus. deest aliquid.

 Ana-

Ὅτι ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος μετὰ τὸ περιγενέσθαι αὐτὸν τοῦ Περσικοῦ πολέμου ἐτείχισεν τὸ Δάρας * χωρίον ὄντα τῆς Μεσοποταμίας μέγα πάνυ, καὶ ὀχυρὸν, κείμενον μέσον τῶν ὁρίων Ῥωμαίων καὶ Περσῶν. καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτῷ δημόσια λουτρὰ β'. καὶ ἐκκλησίας, καὶ ἐμβόλους. καὶ ὅρεια εἰς ἀπόθετα σίτου, καὶ κιστέρνας ὑδάτων. καὶ τὸ δὲ αὐτὸ χωρίον διὰ τοῦτο λέγεται κληθῆναι Δώρας ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Μακεδόνος, διότι Δαρεῖον τὸν βασιλέα Περσῶν ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐκεῖ δόρατι ἔκρουσεν. ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα ἔχει μέχρι νῦν.

ἐν τῷ Δάρει: ω.

ΙΝΔ ζ', η' ὑπ'. Ἰωάννου Κύρτου μόνου.

τκ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. η', θ' ὑπ'. Πατρικίου καὶ Ὑπατίου.

ΙΝΔ. θ', ι' ὑπ'. Πομπηίου καὶ Ἀβιήνου.

ΙΝΔ. ι', ια' ὑπ'. Πρόβου καὶ Ἀβιήνου τὸ β'.

ΙΝΔ. ια', ιβ' ὑπ'. Δεξικράτου Βολουσιανοῦ.

τκα' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ ιβ', ιγ' ὑπ'. Κεθήγου μόνου.

ΙΝΔ. ιγ', ιδ' ὑπ'. Σαβινιανοῦ καὶ Θεοδώρου.

ΙΝΔ. ιδ', ιε', ὑπ'. Ἀρεοβίνδου καὶ Μεσσαλᾶ.

ΙΝΔ. ιε', ιϛ' ὑπ'. Ἀναστασίου αὐγούστου τὸ τρίτον καὶ Βεναντίου.

locus mutilus, deest aliquid.

Ἰουλιάνας τῆς ἐπιφανεστάτης πατρικίας, ἔκραζον διὰ τὸν αὐτῆς ἄνδρα Ἀρεόβινδον βασιλέα τῇ Ῥωμανίᾳ. καὶ ἔφυγεν ὁ Ἀρεόβινδος Πέραν. καὶ λοιπὸν ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἀνῆλθεν εἰς τὸ κάθισμα τοῦ ἱππικοῦ δίχα διαδήματος καὶ τοῦτο γνοὺς ὁ πᾶς δῆμος ἀνῆλθεν εἰς τὸ ἱππικὸν καὶ διὰ προσφωνήσεως αὐτοῦ καὶ μετεχειρίσατο τὸ πλῆθος τῆς πόλεως.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκτίσθη τὸ μακρὸν τεῖχος τὸ λεγόμενον Ἀναστασιακόν.

ΙΝΔ. α', β', γ', δ'. ε', ϛ', ζ', η'. θ', ι'.

Omißi hic decem Consolatus.

ΙΝΔ. ια', κζ' ὑπ'. Μάγνου μόνου.

Ἐπὶ τούτου τοῦ ὑπ'. ἴδεν ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἐν ὁράματι ἐνυ-

ἐναυ-

Anastasius relatâ de Persico bello victoria muniuit castrum † Doras in Mesopotamia ingens & firmum, in confinio Romanorum & Persarum situm, in quo condidit balnea publica duo, Ecclesias, porticus seu rostra & horrea ad condendum frumentum: cisternas item aquarum. Castrum autem hoc fertur appellatum Doras ab Alexandro Macedone, quòd ibi Darium regem Persarum idem Alexander Græcè dorati, seu hasta percusserit, vnde hodieq; nomen obtinet. † Daras habet Cedrenus.

IND. VII. An. A. VIII. Ioanne Curto solo Coss.

CCCXX. OLYMPIAS.

IND. VIII. An. A. VIIII. Patricio & Hypatio Coss.

IND. IX. An. A. X. Pompeio & Auieno Coss.

IND. X. An. A. XI. Probo & Auieno iterum Coss.

IND. XI. An. A. XII. Dexicrato & Volusiano.

CCCXXI. OLYMPIAS.

IND. XII. An. A. XIII. Cethego solo Coss.

IND. XIII. An. A. XIV. Sabiniano & Theodoro Coss.

IND. XIV. An. A. XV. Areouindo & Messala Coss.

IND. XV. An. A. XVI. Anastasio A. III. & Venantio Coss.

Julianæ nobilissimæ patriciæ * clamabant propter maritum eius Areouindum regem Romaniæ, fugitq; Areouindus Peram, solusq; postea Anastasius ascendit in regiam sellam Circi sine diademate. Quod vbi populus cognouit, totus in Hippodromum properauit & per compellationē † conciliauit sibi vniuersam multitudinem ciuitatis. * deest aliquid. † [Greek] tractauit.

Hoc anno longus murus Anastasianus appellatus conditus est.

IND. I. II. III. IV. V. VI. Lacuna decē Consulatuū VII. VIII. IX. X. Anast. A. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26.

IND. XI. Anast. A. XXVII. Magno solo Consule.

Hoc Consule, vidit Anastasius Imperator per visum, vi-

ἐναντίον αὐτοῦ ἀνήρ τις τέλειος λευχήμων βαστάζων κώδικα γεγραμμένον, καὶ ἀναπτύξας φύλλα τοῦ κώδικος πέντε ἀναγνοὺς τὸ τοῦ βασιλέως ὄνομα εἶπεν αὐτῷ. Εἶδε διὰ τὴν ἀπληστίαν σου ἀπαλείφω ιδ΄. καὶ τῷ ἰδίῳ δακτύλῳ ἀπήλειψεν. καὶ διυπνισθεὶς καὶ καταρραγεὶς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος προσκαλεσάμενος Ἀμάντιον τὸν κουβικουλάριον καὶ πραιπόσιτον εἶπεν αὐτῷ τὴν τοῦ ὁράματος δύναμιν. ὅστις Ἀμάντιος εἶπεν αὐτῷ· Εἰς τὸν αἰῶνα ζῆθι βασιλεῦ. Κἀγὼ γὰρ ἐθεασάμην ταύτῃ τῇ νυκτὶ, ὅτι ὡς ἵσταμαι ἐναντίον τοῦ ὑμετέρου κράτους. ὄπισθέν μου χοῖρος ἐλθὼν μέγας δραξάμενος τῷ στόματι τὴν ἀρχὴν τῆς χλαμύδος μου. καὶ τινάξας κατήγαγέ με εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἀνήλισκέ με καταισθίων, καὶ πατῶν. καὶ προσκαλεσάμενος βασιλεὺς Πρόκλον τὸν Ἀσιανὸν τὸν φιλόσοφον, καὶ ὀνειροκρίτην εἶπεν αὐτῷ τὸ ὅραμα. ὁμοίως καὶ Ἀμάντιος. Ὁ δὲ ἐσαφήνισεν αὐτοῖς τὴν αὐτῶν δύναμιν. καὶ ὅτι μετ᾽ ὀλίγον χρόνον τελευτῶσι. καὶ μετ᾽ ὀλίγον ἀρρωστήσας ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἔκειτο. καὶ ἀστραπῆς γενομένης, καὶ βροντῆς μεγάλης πάνυ θροηθεὶς ἀπέδωκεν πνεῦμα ὢν ἐνιαυτῶν ϙ΄, καὶ μηνῶν πέντε.

κωδίκιν. λιν.

Μετὰ τὴν βασιλείαν Ἀναστασίου τοῦ Δικόρου ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ ὁ Βενδαρίτης ὁ Θρᾷξ, ἐπὶ ὑπατείας Μάγνου μηνὶ πανέμῳ, τῷ καὶ Ἰουλίῳ θ΄ ΙΝΔ. ια΄, χρηματίζοντες κατὰ τοὺς Ἀντιοχείας τῆς Συρίας, ἔτους ςξφ΄ ὅντινα ὁ στρατὸς τῶν φυλαττόντων τὸ παλάτιον ἐξκουβιτόρων ἅμα τῷ δήμῳ στέψαντες ἐποίησαν βασιλέα. ἦν γὰρ κόμης ἐξκουβιτόρων. καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη θ΄, ὁμοῦ ,ςλς΄.

In xi. hic Indict. cum decē omiserit, & infra tamen mox ponat secundam quasi nil deesset.

ΙΝΔ. ιβ΄, α΄. ὑπ. Ἰουστίνου αὐγούστου καὶ Εὐθερίχου.

Οὗτος Ἰουστῖνος ἅμα ἐβασίλευσεν, ἀνεῖλεν Ἀμάντιον τὸν πραιπόσιτον αὐτοῦ, καὶ Ἀνδρέαν τὸν κουβικουλάριον τὸν τοῦ ῥηθέντος Ἀμαντίου δομέστικον, ὃν ἠβούλετο ποιῆσαι βασιλέα ὁ αὐτὸς Ἀμάντιος δεδωκὼς αὐτῷ Ἰουστίνῳ χρήματα ῥογεῦσαι ἵνα γένηται Θεόκριτος βασιλεὺς, καὶ ἐρόγευσεν. Ὁ δὲ στρατὸς, καὶ ὁ δῆμος λαβόντες οὐχ εἵλοντο Θεόκριτον ποιῆσαι βασιλέα ἀλλ᾽ ἐποίησαν τὸν αὐτὸν Ἰουστῖνον βασιλέα. μετὰ τὸ βασιλεῦσαι αὐτὸν, ὡς τυράννους καὶ βουληθέντας ἐπιβουλεῦσαι τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐφόνευσεν αὐτούς. ἐσφάγησαν δὲ εἰς τὸ παλάτιον ἔσω.

Ἰουστῖνος βασιλεύς.

rum quēdam eximium candidatum, è regione stantem, qui codicē scriptū ferebat, codicisq; paginas quinque voluebat, lectoq; Imperatoris nomine dixit. En, propter tuam inexplebilē auaritiam deleo XIV *annos. & suomet digito deleuit. Anastasius Imperator experrectus, & debilitatus Amantium in cubiculis & Præpositum accersiuit, nocturnumq; visum ei exposuit, & sententiā. Amantius Imperatori, Viue, inquit Imperator, æternū. Ego quoq; hac ead. nocte vidi, dum coram vestra maiestate sto, pone me* † *porcus ingens venit, qui rostro trahebat* * *oram Chlamydis meæ, & concutiens in terrā me deiecit & proculcans, absumēsq; me deuorauit. Vocato Imperator Proclo Asiano Philosopho & somniorū coniectori narrauit quod per nocturnā speciē viderat, eodēq; modo Amantius. Proclus illis visorum declarauit sensum, breui illos interituros. Atq; Imperator quidē paulo post decubuit, tonitruoq; ingēti facto & fulmine sequēte perculsus animā exhalauit cū annū ageret supra nonagesimū, mensē quintū.*

τέλειοι maturum.

† Iustinum adūbrauit, qui porcarius fuit puer, humili loco natus. Zonoras.

* ἀρχὴν.

IVSTINVS IMPERATOR.

Secundum Anastasium Dicorum religiosissimus imperauit IVSTINVS † *tribunus seu vexillifer Thrax. Consulatu Magni. Mense Panemo seu Iulio, die nona. Indict.* XI. *Ex Antiochenorū fastis* † *566. iustè quem exercitus palatinus qui palatiū tuentur siue excubitores, vna cum populo coronatū imperatorē creauere. Erat enim* * *Comes excubitorum.*

† Βενδαρίμος videtur vendrich.

† Nota. Numerus est inuersus vt supra ϛξφ pro φξϛ anmore Antiocheno & Hebraico?

* vide notitiam imperij 6036.

Imperauit annos IX. *A.M.*MMMMMMXXXVI.

IND. XII. *Iustini* I. *Iustino A. Et Euterico Coss.*

Hic Iustinus simulac imperauit, sustulit Amantiū præpositū suū & Andream Cubiculariū, Domesticū dicti Amantij, quē volebat Amātius Imperatorē creare, qui dedit Iustino pecuniā erogādā vt Theocritus fieret imperator. Iustinus pecuniā erogauit. Prætoriani & populus accepta pecunia non Theocritū Imperatorē iussere, sed creauere ipsum Iustinū Imperatorē. qui post quā regnare cœpit, illos velut tyrannos imperio insidiatos occidit. Casi sunt intra palatium.

Idem

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνακαλέσατο τὸν πατρίκιον Ἀπίωνα, καὶ Διογενιανὸν ἀπὸ στρατηλατῶν, καὶ Φιλόξενον καὶ αὐτὸν ἀπὸ στρατηλατῶν πεμφθέντας εἰς ἐξορίαν παρὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως. καὶ ἐποίησεν Ἀπίωνα μὲν ἔπαρχον πραιτωρίων, Διογενιανὸν δὲ ἀποστρατηλατῶν ἀνατολῆς. καὶ Φιλόξενον εἰς χρόνον ἐποίησεν ὕπατον.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἀνῆλθεν εἰς πέραν ἐν τῇ ἀνατολῇ ἀστὴρ φοβερὸς ὀνόματι κομήτης ὃς εἶχεν ἀκτῖνα πέμπουσαν ἐπὶ τῷ κάτω ὅντινα ἔλεγόν τινες πωγωνίαν εἶναι. καὶ ἐφοβοῦντο οἱ ἄνθρωποι.

τκς´, τκ γ´, τκδ´. tertia & 4. omissæ sunt cum duobus annis secundæ.

*ΤΚΕ´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ ιγ´, β´ ὑπ´. Βιταλιανοῦ καὶ Ρουστικίου.

ΙΝΔ. ιδ´, γ´ ὑπ´. Ἰουστινιανοῦ καὶ Οὐαλερίου.

ΙΝΔ ιε´, δ´ ὑπ´. Συμμάχου καὶ Βοηθίου.

Ζαμνάξου

Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ Τζάθιος ὁ υἱὸς *Ζαμνάξου τοῦ Λαζῶν βασιλέως, ἢ μόνον ἐτελεύτα ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ζαμνάξης, ἐξ ἰδίας ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς τὸν θειότατον βασιλέα Ἰουστῖνον. καὶ ἑαυτὸν ἐκδεδωκὼς παρεκάλεσεν ἀναγορευθῆναι αὐτὸν βασιλέα Λαζῶν ὑπὸ τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως γενόμενον Χριστιανόν. καὶ μὴ πρὸς συνήθειαν ὑπὸ τοῦ Περσῶν βασιλέως προχειριζόμενον ἀναγκασθῆναι αὐτὸν, ὡς οἷα ὑποκείμενον, καὶ παρ' αὐτοῦ προχειριζόμενον βασιλέα, καὶ τὰς θυσίας

Καβάδης.

ποιῆσαι, καὶ πάντα τὰ Περσικὰ σεβάσματα. Ἦν δὲ κατ' αὐτὸν τὸν καιρὸν βασιλεὺς Περσῶν *Καυάδης, καὶ παρὰ Πέρσαις ἐκράτει. Ὡς δὲ βασιλέως Λαζῶν τελευτῶντος, ἄλλον βασιλέα στέφεσθαι τύποις ὑπὸ τοῦ κατὰ καιρὸν βασιλέως Περσῶν, τοῦ ἔθνους μέν τοι τῶν Λαζῶν ὑπάρχοντα. καὶ δεχθεὶς ὁ Τζάθιος παρὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἰουστίνου, ἐφωτίσθη, καὶ Χριστιανὸς γενόμενος ἔγημε γυναῖκα Ῥωμαίαν ἔκγονον Ὀνίνου τοῦ πατρικίου τοῦ ἀπὸ κουροπαλατῶν Οὐαλεριανοῦ. Ἥντινα εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χώραν λαβὼν ἀπῆλθε, προχειρισθεὶς καὶ στεφθεὶς βασιλεὺς Λαζῶν ὑπὸ τοῦ Ἰουστίνου βασιλέως, φορέσας στέφανον Ῥωμαϊκὸν

ἄσπρον. σηθάριον. corruptum verbum. στιχάριον.

ὢν καὶ χλαμύδιον *ἄσπρον ὁλοσηρικὸν, ἔχων ἀντὶ πορφυροῦ, χρυσοῦν βασιλικὸν ταβλίον, ἐν ᾧ ὑπῆρχεν ἐν μέσῳ *σηθάριον † ἀληθινὸν μικρὸν τοῦ βασιλικοῦ χαρακτῆρος Ἰουστίνου, καὶ στιχάριον ἄσπρον παραγαύδιν. καὶ αὐτὸ

Idem Imperator reuocauit Patricium Apionem & Diogenianũ Magistrum Militiæ, & Philoxenum itidem Magistrũ, ab Anastasio priore Imperatore missos in exilium. Atq; Apionẽ creauit præfectum prætorio. Diogenianum Magistrum militiæ Orientis, Philoxenum post aliquot annos consulem.

Eod anno ex Oriente versus occidentem astrum surrexit horrificum, cometen dicunt, qui radium demittebat, quem dixere aliqui barbatum, magnumq; in metum coniecit mortales.

CCCXXV. OLYMPIAS.

IND. XIII. *Iust. A. II. Vitaliano & Rusticio. Coss.*

IND. XIV *Iust. A. III. Iustiniano & Valerio Coss.*

IND. XV *Iust. A. IV. Symmacho & Boethio Coss.*

*Hoc anno Tzathius Xamnaxi Lazorum regis filius, simul pater obijt, profectus Constantinopolim ad religiosissimum Imperatorẽ Iustinũ seipsum illi dedidit, precatus Iustinum, vti se Christianũ faceret & Lazorum regem ab Romanorum Imperatore creatũ renũciaret, ne ex more ab rege Persarũ inauguratus cogeretur quasi subiectus, & ab illo initiatus regno, sacrificare, & omnes Persicas religiones exequi. Erat ea tempestate Persarum rex† Caades. Et mos jam apud Persas inualuerat, vt Lazorum rege defuncto, alius illis ab rege Persarũ qui tum rerũ potiebatur, qui tamen esset ex stirpe Lazorum diceretur. receptusq; à Iustino sacro fonte lustratus est, factúsq; Christianus duxit Valeriam in vxorem, fœminam Romanam * Asinij patricij & Curapalatæ filiã quam secũ in regionẽ suam abduxit, creatus & inauguratus rex Lazorum ab Imperatore Iustino, gestans diadema Romanum, & Chlamydem albam holosericã, habebatq; pro purpureâ, auream† pallam in cuius medio pectore erat expressa imago siue insignia parua Imperatoris Iusti-*

Tzathes. Tzathos Zathes al.

† Cabades alij, Cadabes al.

* Oninij ὀνι Theophanes. reor legendum Asinii patricij quod nomen Græcus ὄνινος siue ὀνίνιος scripsit

Eeeee *ni. Et*

† τάβλιν τάβλα alioqui signif. tabulã quæ huc non videtur conuenire. an tunicã?

αὐτὸ ἔχον χρυσᾶ πλουμμία βασιλικά, ὡσαύτως φέροντα τὸν χαρακτῆρα τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἰουστίνου. τὰ γὰρ Τζαγγία αὐτοῦ ἦν ἀπὸ τῆς χώρας αὐτοῦ ῥουσαῖα περσικῷ σχήματι ἔχοντα μαργαρίτας, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ζώνη αὐτοῦ, ὑπῆρχεν διὰ μαργαριτῶν. ἔλαβεν δὲ παρὰ τοῦ βασιλέως Ἰουστίνου δῶρα πολλά, καὶ αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Οὐαλεριανή, ὡς ἅπαξ ἀναγκασθεῖσα ἤτοι προτραπεῖσα γαμηθῆναι αὐτῷ εἰς ἄλλα βασίλεια.

Καὶ γνοὺς τοῦτο Κωάδης βασιλεὺς Περσῶν ἐδήλωσεν διὰ πρεσβευτοῦ τῷ βασιλεῖ Ἰουστίνῳ ταῦτα, ὅτι φιλίας, καὶ εἰρήνης μεταξὺ ὑμῶν λαλουμένης καὶ γινομένης τὰ ἐχθρῶν πράττεις. ἰδοὺ γὰρ τὸν ὑποκείμενόν μοι βασιλέα Λαζῶν αὐτὸς προσεχειρίσω, μὴ ὄντα ὑπὸ τὴν Ῥωμαίων διοίκησιν, ἀλλ' ὑπὸ τῶν Περσῶν τάξιν ἐξ αἰῶνος. καὶ πρὸς ταῦτα ἀντιδήλωσεν αὐτῷ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστῖνος ταῦτα· ἡμεῖς τινὰ τῶν ὑποκειμένων τῇ σῇ βασιλείᾳ οὔτε προσελαβόμεθα, οὔτε προετρέψαμεν. ἀλλ' ἐλθών τις ὀνόματι Τζάθιος εἰς τὰ ἡμέτερα βασίλεια, ἐδεήθη προσπίπτων ἡμῖν ῥυσθῆναι μυσαροῦ τινὸς καὶ ἑλληνικοῦ δόγματος, καὶ ἀσεβῶν θυσιῶν καὶ πλάνης δαιμόνων ἀδίκων, καὶ Χριστιανὸς γενέσθαι ἀξιούμενος τῆς δυνάμεως τοῦ αἰωνίου καὶ ἐπουρανίου θεοῦ, καὶ δημιουργοῦ τῶν ἁπάντων, καὶ κωλῦσαι τὸν βουλόμενον εἰς τὸ βέλτιον ἐλθεῖν, καὶ γνῶναι θεὸν ἀληθινὸν οὐκ ἐνεδέχετο. ὅθεν Κριστιανὸν αὐτὸν γενόμενον καὶ ἀξιωθέντα τῶν ἐπουρανίων μυστηρίων, εἰς τὴν ἰδίαν ἀπελύσαμεν χώραν. καὶ ἐγένετο λοιπὸν ἔχθρα μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Περσῶν. καὶ προετρέψε Κωάδης βασιλεὺς Περσῶν τῷ
Zeliobes miscella. αὐτῷ χρόνῳ ῥῆγα τῶν Οὔννων ὀνόματι Ζίλγβι.

Περὶ τούτου ἀκούσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστῖνος, καὶ ὡς πρώην αὐτὸς αὐτὸν ἦν προτρεψάμενος πρὸς βοήθειαν Ῥωμαίων πέμψας αὐτῷ δῶρα πολλά, καὶ συντάξιν λαβὼν μεθ' ὅρκων αὐτοῦ, ἐλυπήθη σφόδρα.

Ὁ αὐτὸς Οὖννος προτραπεὶς παρὰ τῶν Περσῶν ἀπῆλθεν πρὸς Κωάδην βασιλέα Περσῶν κατὰ Ῥωμαίων μετὰ χιλιάδων κ', ὀφείλων Ῥωμαίοις πολεμῆσαι.

ni. Et tunicã albam paragaudin, quæ similiter aureis † plumulis formam Iustini Imperatoris referebat. * Tzangia enim ipsius è sua regione russea, Persico more gemmas habebant, uti & Zona margaritis distinguebatur. A Iustino Imperatore multis donis cultus & ipse, & uxor eius Valeriana, ut quæ planè coacta aut certè impulsa ipsi foras nupserat in aliena regna.

† ποικιλτὰ ὑφάσματα vestes pictæ versicolores.
* Socci siue calcei Imperatoris. Vide Curopal. Meursium, Casaub. ad Trebell.
* Cabades.

* Coades persarum rex ea de re certior factus per legatum Imperatori Iustino hæc nunciauit. Tu amicitia & pace inter nos facta hostilia tamen moliris agisq. En Lazorum regem mihi subiectum inaugurasti, cum sub Romanorum regione fuerit nunquam, semper autem sub Persarum. Ad hæc Iustinus Imperator respondit: Nos nullum tuo subiectum regno aut adsciuimus aut ut descisceret hortati sumus. Sed cum ad nos Tzathius quispiam nomine, venisset, precatus est, uti ab impura & pagana Græcorum religione impijsque sacris, & errore præstigijsque improborum dæmonum expiaretur, & Christum ergo profiteri paratum, supplicemq. maiestati seu potentiæ æterni & cælestis Dei, conditoris uniuersi, & ad meliora sacra se transferentem ut Deum agnosceret, impedire non decebat. Vnde Christianis sacris initiatum, cælestibusque mysteriis dignatum in suam regionem remisimus. Hinc ergo odium deinceps inter Romanos & Persas recruduit. Eodem igitur anno Coades rex Persarum impulit regem Hunnanorum Zilgui, seu Zeliobem aduersus Romanos.

Quod cum Iustinus Imperator audisset, ut quem ipse prius ad societatem Romanorum, missis multis muneribus inuitarat, pacemque jureiurando firmarat, ingenti dolore affectus est.

Hic Hunnus impulsus à Persis, ad Persarum regem Coadem cum XX. millibus profectus est, ut contra Romanos Persis auxilia ferret.

Ὁ δὲ θειότατος Ἰουστῖνος ἐδήλωσε διὰ πρεσβευτοῦ Κωάδῃ τῷ Περσῶν βασιλεῖ μετὰ φιλικῆς αὐτοῦ ἀποκρίσεως, ὡς ἐπ' ἄλλῳ τινὶ γράψας τὴν τοῦ αὐτοῦ Ζιάγβιρος ῥηγὸς τῶν Οὔννων παραβασίαν καὶ ἐπιορκίαν. καὶ ὅτι παρὰ Ῥωμαίων ἐκομίσατο χρήματα κατὰ Περσῶν ὀφείλων αὐτοὺς προδοῦναι. καὶ τῷ καιρῷ τῆς συμβολῆς εἰς τὸ μέρος Ῥωμαίων συμμαχεῖν. Καὶ ὅτι δεῖ ἡμᾶς ἀδελφοὺς ὄντας εἰς φιλίαν λαλεῖν. καὶ μὴ ἀπὸ τῶν *κοινῶν τούτων παίζεσθαι. καὶ γνοὺς ταῦτα Κωάδης βασιλεὺς Περσῶν ἐπηρώτησεν τὸν Ζίλγβιν εἰρηκὼς αὐτῷ, ὅτι δῶρα ἔλαβες παρὰ Ῥωμαίων προστραπεὶς κατὰ Περσῶν. καὶ εἶπεν ὁ Ζίλγβις· ὅτι ναί. καὶ ὀργισθεὶς ὁ Κωάδης ἐφόνευσεν αὐτόν. καὶ πολλοὺς τοῦ ὄχλου αὐτοῦ νυκτὸς ἀνεῖλεν. πέμψας κατ' αὐτῶν πλῆθος πολὺ, ἀγνοούντων τῶν Οὔννων, ὅτι ἀπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν ἐπέμφθη κατ' αὐτῶν τὸ πλῆθος, ἀλλ' ὡς ἀπ' ἄλλης χώρας τινῶν φησὶν ἐπελθόντων τοῖς Οὔννοις, καὶ τῷ ῥηγὶ αὐτῶν. Οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Οὔννων οἱ ὑπολειφθέντες ἔφυγον. καὶ ἔδοξε λοιπὸν ὁ Κωάδης λαλεῖν φησὶν περὶ πάκτων εἰρήνης, ἤτοι φιλίας δηλώσας διὰ Βελίου πρεσβευτοῦ τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων Ἰουστίνῳ.

*κυνῶν

ΙΝΔ. α', ε' ὑπ'. Μαξιμίνου μόνου.

τκϛ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. β', ϛ' ὑπ'. Ἰουστινιανοῦ τὸ β', καὶ Ὀπιλίωνος.

ΙΝΔ. γ', ζ' ὑπ'. Φιλοξένου καὶ Πρόβου.

ΙΝΔ. δ', η' ὑπ'. Ὀλυβρίου μόνου.

Μαβορτίου ΙΝΔ. ε', θ' ὑπ'. * Μοβροτίου Ῥωμαίου μόνου.

Μετὰ τὸ διελθεῖν τὸ ὄγδοον ἔτος, καὶ μῆνας θ', ἡμέρας ε', τῆς βασιλείας Ἰουστίνου τοῦ θειοτάτου, συνεβασίλευσεν αὐτῷ ὁ εὐσεβέστατος Ἰουστινιανὸς ὁ αὐτοῦ συγγενὴς, ὁ μεγαλόψυχος εἰς ὑπερβολὴν, μετὰ τῆς γαμετῆς αὐτοῦ Θεοδώρας ἀναγορευθεὶς, καὶ ἐστέφθη ὑπὸ τοῦ θειοτάτου Ἰουστίνου τοῦ αὐτοῦ θείου μηνὶ ξανθικῷ κατὰ Ῥωμαίους Ἀπριλλίου πρώτῃ ἰνδικτιῶνος ε' τοῦ

ϛοφ'

Religiosissimus porro Iustinus per legatum † Coadæ Persarum regi cum bezeuola ipsius responsione quasi super alia quapiam re scripsit & exposuit, † Ziaguiris Hunnorum regis perfidiam & periurium, quod accepta à Romanis pecunia contra Persas, vt eos proderet, occasione data, per signum ad partes Romanorum in pugna esset accessurus. Nos proinde, cum fratres simus, decet vt amicitiam inter nos colamus, & à communibus his (proditoribus) non patiamur nobis illudi. Coades Persarum rex percontatus Zilguin dixit: Accepistine dona à Romanis contra Persas solicitatus? Et Zilguis: etiam inquit: Iratus Coades occidit illum, multósque per noctem ex plebe Hunnorum interfecit immissa in illos ingenti suorum copia, ignorantibus Hunnis eos à Rege Persarum contra se missos, sed quasi, inquiebat Coades, ab aliis quibusdam regionibus in Hunnos & regem eorum impetus esset factus. Cæteri à cæde relicti profugerunt. Censuitque Coades deinceps pacisci cum Romanis, missóque legato Brio amicitiam cum Iustino instaurauit.

† Kabadæ.
† Zeliobæ. Ziaguiri.
† Zeliobæ.

IND. I. *IVSTINI A.* V. *Maximino solo Consule.*

CCCXXVI. OLYMPIAS.

IND. II *Iust.* VI. *Iustiniano* II. *& Opilione Coss.*
IND. III. *Iust.* VII. *Philoxeno & Probo Coss.*
IND. IV *Iust.* VIII *Olybrio solo*
IND. V. *Iust.* IX. *Mauortio Romano solo.*

Exacto anno octauo, mensibus nouem, diebus quinque imperij Iustini diuinissimi Imperatoris, imperauit cum illo religiosissimus princeps Iustinianus cognatus illius, ingentis vir animi, supra quam vulgo solet, cum coniuge sua Theodora renunciatus & inauguratus à religiosissimo Iustino auunculo suo mense Xanthico, secundum Romanos Aprili die primo, Indictione V.

ϛοφ'. ἔτους Ἀντιοχείας τῆς Συρίας ὑπατείας τοῦ προκειμένου Μαβορτίου, Ῥωμαίου. ὅστις βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, μεγάλην ἐποίησεν κατάστασιν ἐν Κωνσταντινουπόλει πέμψας θείας σάκρας εἰς τὸ τιμωρηθῆναι τοὺς ἀταξίας ἢ φόνους ποιοῦντας καὶ μὴ λιθοβολεῖν τινα, ἢ φονεύειν. ἀλλὰ χωρεῖν εὐτάκτως. καὶ φόβον ἔδειξε πολὺν, καὶ εἰρήνην εἰς πάσας τὰς ἐπαρχίας. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ συνέβη ἀσθενῆσαι σφόδρα τὸν βασιλέα Ἰουστῖνον ἐκ τοῦ ἕλκους οὗ εἶχεν ἐν τῷ ποδὶ αὐτοῦ, ἐξ ἧς ἔλαβε σαγίττας ἐν τῷ πολέμῳ, τελευτῆσαι μηνὶ Λώῳ, κατὰ Ῥωμαίους Αὐγούστου πρώτῃ ἡμέρᾳ, κατὰ ὥραν τρίτην τῆς προούσης ε' ἐπινεμήσεως. Τελευτᾷ δὲ ἐτῶν οζ'.

Καὶ λοιπὸν ἐβασίλευσεν μονάρχης Ῥωμαίων ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ἔτη λη', μῆνας ια'

ὁμοῦ ϛοι'.

Ψηφίζεται ὁ χρόνος τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀφ' οὗπερ ἀνηγορεύθη βασιλεὺς, τουτέστιν ἀπὸ μηνὸς Ξανθικοῦ κατὰ Ῥωμαίους Ἀπριλλίου α'. ΙΝΔ. ε'.

τκζ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ϛ', α' ὑπ'. Ἰουστινιανοῦ αὐγούστου τὸ τρίτον μόνου.

Ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς αὐτοῦ βασιλείας, μηνὶ Αὐδυναίῳ, κατὰ Ῥωμαίους Ἰανουαρίου πρώτῃ τῆς ἕκτης ἐπινεμήσεως, ποσῶς ἔρριψε χρήματα, καὶ παρέσχε πᾶσιν ὡς οὐδεὶς βασιλεὺς ἕτερος ὑπατεύων.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Πέρσαι ἐπολέμησαν Τζαθίῳ τῷ Λαζῶν βασιλεῖ, ὡς προσφυέντι Ῥωμαίοις. καὶ λοιπὸν ὁ αὐτὸς Τζάθιος ἔπεμψε, καὶ ἐδεήθη τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ καὶ τῆς Ῥωμαίων βοηθείας. καὶ ἔπεμψεν αὐτῷ πλῆθος στρατιωτῶν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, καὶ στρατηλάτας τρεῖς Βελισάριον, καὶ Κήρυκον, καὶ Εἰρηναῖον τὸν Πενταδίας. καὶ συνέκρουσαν πόλεμον, καὶ πολλοὶ ἔπεσον τοῦ Ῥωμαίων στρατοῦ. καὶ ἠγανάκτησε κατὰ τῶν στρατηλατῶν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, ὅτι φθονοῦντες ἀλλήλοις προεδίδουν ἀλλήλους, καὶ ἐγόγγυζον κατ' ἀλλήλων καὶ ἐδιεδέξατο αὐτούς.

Antiochenorum Syriæ æra ıↄı xxv. Consule præsenti Mauortio Romano. Hic Imperator Iustinianus statum Ciuitatis Constantinopolitanæ emendauit & egregiè composuit, editis sanctis legibus ad coërcendos tumultus & cædes prohibendas, vti nullus lapide impeteretur, aut occideretur, sed in Circo omnes quietè & ordine spectarent; vnde magnum omnibus incussit terrorem, pacemq; in omnibus prouinciis sanxit. Interea accidit vt Imperator Iustinus ex vlcere pedis, quod ex ictu sagittæ in bello natum est, extingueretur mense Loo, apud Romanos Augusto die primo, sub horam diei tertiam, indictione hac v. vixit annos LXXVII.

Deinceps Solus imperauit *JVSTINIANVS AVGVSTVS* annos XXXVIII. m XI. A. M. MMMMMM. LXXV. Iustinianus. 6075.

Numeratur tempus imperij eius, ab inauguratione eius, hoc est, à mense Xanthico siue die prima Aprilis Indictione v.

CCCXXVII. OLYMPIAS.

IND. VI. Iustiniani A. primo Iustiniano A. III. Consule solo.

Iustinianus Imperator primo anno imperij sui mense Audinæo, apud Romanos Ianuario ipsis Calendis Ianuarij, sexta Indictione, tantam vim pecuniæ sparsit in populum, quantam nullus vnquam ante imperator in consulatu sparserat.

Eod. anno Persæ Tzathio Lazorum regi bellum intulere quod Romanos se contulisset. Quare deinceps idem Tzathius misit legatũ & supplex rogauit Imperatorem Iustinianũ auxilia (contra Persas.) Misit ergo illi Iustinianus Imperator exercitum cum tribus Ducibus Belisario, Ciryco, & Irenæo † Pentadias. Commissoq; prælio magna pars Romani exercitus cæsa est, indignatúsque Iustinianus contra Duces, quod per æmulationem seu inuidiam se mutuo prodidissent, & alter alterius consilia regi (Persarum) edidisset & exauctoratis submi-

† infra rursum ita appellatur.

αὐτοὺς, Πέτρου τοῦ στρατηλάτου τοῦ ἀπὸ Νοταρίων τοῦ βασιλέως κατελθόντος, καὶ ἀποκινήσαντος αὐτοὺς, καὶ λαβόντος τὰ ἐξ παιδία παρ᾽ αὐτῶν, καὶ συμβάλλοντος τοῖς Πέρσαις μετὰ τῶν Λαζῶν πολλοὺς κατέκοψαν Πέρσας.

Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἀνενέωσε τὸ προάστειον Συκὰς πρώην λεγόμενον, κείμενον κατέναντι Κωνσταντινουπόλεως. καὶ τὸ θέατρον αὐτῶν Συκῶν, καὶ τὰ τείχη δεδωκὼς δίκαιον πόλεως. μετονομάσας αὐτὰς Ἰουστινιανούπολιν. Ἔκτισε δὲ καὶ τὴν γέφυραν δι᾽ ἧς δύναταί τις τὴν πορίαν ποιεῖσθαι ἀπὸ τῆς Ἀντιπέραν εἰς τὴν πανευδαίμονα.

Ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνεπλήρωσε καὶ τὸ δημόσιον λουτρὸν, ὁ τὴν πρώην ἀρξάμενος κτίζειν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀναστάσιος ὁ βασιλεὺς τὸ ἐν τοῖς * Δαγισθαίου.

τοῦ Διαπαθαίου. Ἐποίησε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς εἰς τὸ * μεσίαυλον τῆς βασιλικῆς Ἰλλου

μισαύλιοι.

Sc. μεσίαυλοι. κιστέρναν μεγάλην βουλόμενος βαλεῖν τὸ Ἀδριάνιον ὕδωρ τοῦ ἀγωγοῦ εἰς αὐτήν. ὅνπερ ἀγωγὸν ἀνενέωσεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς κατασκευασθέντα πρώην ὑπὸ Ἀδριανοῦ τοῦ βασιλέως τοῖς Βυζαντίοις εἰς τὸ ὑδρεύεσθαι, πρὸ τοῦ ὑδρεύεσθαι τὸ Βυζάντιον.

ΙΝΔ. ζ, β΄ ὑπ΄. Δεκίου μόνου.

Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ Ἰουστινιανὸς κώδιξ ἀνεπληρώθη καὶ ἐκελεύσθη αὐθεντεῖσθαι, ἀπὸ τῆς πρὸ ις΄ καλανδῶν Ἀπριλλίων τῆς ἐνεστώσης ζ΄ ἐπινεμήσεως.

Τούτῳ τῷ ἔτει κατὰ θεοῦ φιλανθρωπίαν γέγονε τὸ μέγα θανατικόν.

ΙΝΔ. η΄, γ΄ ὑπ΄. Λαμπαδίου καὶ Ὀρέστου.

Τούτῳ τῷ ἔτει Σαμαρειτῶν στασιασάντων, καὶ ποιησάντων ἑαυτοῖς βασιλέα καὶ Καίσαρα ἐπέμφθη Εἰρηναῖος ὁ πεντεδίας, στρατηλάτης καὶ ἐθανάτωσε πολλούς. καὶ τινὲς ἐξ αὐτῶν φοβηθέντες προσῆλθον ἀνάγκης τῷ Χριστιανισμῷ καὶ δεχθέντες ἐβαπτίσθησαν, καὶ ἕως τῆς σήμερον ἐπαμφοτερίζουσιν, καὶ ἐπ᾽ αὐστηρίᾳ μὲν ἀρχόντων σχήματι διεψευσμένοι, ὑπούλως καὶ κακούργως ὡς Χριστιανοὺς ἑαυτοὺς ἐμφανίζουσιν, ἐπὶ χαυνότητι δὲ ἀρχόντων φιλοχρημάτων Σαμαρεῖται, καὶ μισοχρίστιανοι. καὶ ὡς μὴ γνόντες Χριστιανισμὸν, οὕτω διαπράττονται, καὶ τοὺς ἄρχοντας πείθοντες Σαμαρείζειν διὰ τῶν χρημάτων.

ΙΝΔ. θ΄

submisit successorem Petrum ducem, vnum ex Imperatoris Notariis, qui remotis illis (ab officio) acceptóq; ab illis † exercitu, aggressus Persas cum Lazis magnum Persarum numerũ concidit.

† ἐξ [illegible]

Hoc tempore Iustinianus suburbium, Sycas prius appellatum, instaurauit, quodè regione Constantinopolis (trans sinum) positum est, theatrum item Sycanorum & muros, donauitq; Sycas iure ciuitatis, quas Iustinianopolin nuncupauit. Excitauit & pontem per quem à traiectu Sycarum Constantinopolim feliciter vrbem pedibus iri posset.

Iustinianopolis & Iustinianæ non Iucundianæ. vide Gyllium.

Idem Imperator absoluit publicum balneum, quod ante Imperator Anastasius in Dagisthæi arca cœperat.

*Idem Imperator condidit † Mesaulium Regiæ Illi, cisternam magnam, in quam * Adriani aqua ductũ volebat immittere, quem aquæ ductum renouauit idem Imperator, prius ab Adriano Imperatore factum Byzantijs, vt aquæ copiam haberent, cum ciuitas aquæ penuria laboraret.*

† Mesicolum

* Arcadianũ

IND. VII *Iustiniani A.* II *Decio solo consule.*

Hoc anno Codex Iustinianus absolutus est, & publicâ auctoritate probatus, XVI *Calendas Apriles inchoante Indict.* VII.

Hoc anno ex Dei † clementia in genus humanum magna fuit mortalitas.

† fortasse θεομηνία legendum, ex Dei ira, vt sæpe alibi.

IND. VIII *Iustiniani A.* III. *Lampadio & Oreste Coss.*

Hoc anno Samaritanis tumultuantibus, sibiq; regem & Cæsarem creantibus, Irenæus Pentadias dux exercitus missus est, qui multos interfecit. Quidam ex illis sibi metuentes vrgente necessitate se ad Christianam religionẽ contulerunt. qui recepti sacro fonte tincti sunt, hodiéq; vtramq; religionem consectantur: in speciem quidem propter seueritatem præsidum, se subdolè & perfidè Christianos mentiuntur, nacti vero magistratus auaros & (in religione) remissos Samaritæ sunt, pessiméque oderunt Christianos, itáq; viuunt, atq; si Christum nescirent, & prouinciarũ procuratores pecunia corrumpunt vt Samaritis faueant.

Inserui hos quia defuerunt. vti & Sylburgius.

Retraxi hunc quoq; annum & consules ad suum locum. cum ipsum Chronicon subijciat quintum in historia, itaq; nihil desideratur. in Scal. hęc desunt. vsq; ad Ind. xi.

* ἄκτα, acta. vide Meursium.

[ΙΝΔ. θ', δ' ὑπ'. Λαμπαδίου καὶ Ὀρέστου τὸ β'.]

τκη' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ι', ε' ὑπ'. Λαμπαδίου καὶ Ὀρέστου τὸ γ'.

Πέμπτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ μηνὶ Ἰανουαρίῳ γέγονε τοῦ λεγομένου ΝΙΚΑ ἡ ἁμαρτία τρόπῳ τοιούτῳ. Ἀνελθόντα τὰ μέρη ἐν τῷ ἱππικῷ, ἔκραξαν οἱ δῆμοι τῶν πρασίνων *ἄκτα διὰ Καλοπόδιον τὸν κουβικουλάριον καὶ σπαθάριον. ἔτη πολλὰ Ἰουστινιανὲ τοῦ βίγκας· ἀδικούμεθα μόνε ἀγαθὲ, οὐ βαστάζομεν, οἶδεν ὁ θεὸς, φοβούμεθα ὀνομάσαι. μὴ εὐτυχήσεις, καὶ μέλλομεν κινδυνεύειν. Καλοπόδιός ἐστιν ὁ σπαθάριος κουβικουλάριος ὁ ἀδικῶν ἡμᾶς. καὶ πολλῶν ὕβρεων γινομένων μεταξὺ τῶν μερῶν Βενέτων καὶ Πρασίνων, καὶ τὸν βασιλέα πολλὰ λοιδορήσαντες κατῆλθον οἱ πράσινοι, ἐάσαντες τὸν βασιλέα καὶ τοὺς Βενέτους θεωροῦντας τὸ ἱππικόν. καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ἰδεῖν τί κράζουσιν. καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ τοῦ παλατίου ὁ πατρίκιος Βασιλίδης ὁ ποιῶν τὸν τόπον τοῦ Μαγίστρου Ἑρμογένους ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ Κωνσταντίολος. καὶ στήσαντες τὰ εἰσελαύνοντα πλήθη ἔξω τοῦ παλατίου καὶ κατασιγήσαντες αὐτὰ προσεφώνησαν αὐτοῖ λέγοντες. Τί ζητοῦντες γίνεσθαι στασιάζετε; καὶ ἔκραξαν κατὰ τοῦ ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων Ἰωάννου τοῦ Καππαδόκου, καὶ Ῥουφίνου τοῦ Κυέστορος καὶ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως Εὐδαίμονος. καὶ ταῦτα ἀκηκοότες ἀνήγαγον τῷ βασιλεῖ. καὶ εὐθέως διεδέξατο τὸν ἔπαρχον τῶν πραιτωρίων Ἰωάννην, καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτοῦ ἔπαρχον πραιτωρίων τὸν πατρίκιον Φωκᾶν τὸν κρατερόν. διεδέξατο δὲ καὶ τὸν Ῥουφῖνον τὸν Κυέστορα, καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτοῦ τὸν πατρίκιον Βασιλίδην Κυέστορα τὸν τοποτηροῦντα τὸν Μαγίστρον ὡς προείρηται. καὶ τὸν ἔπαρχον δὲ τῆς πόλεως Εὐδαίμονα διεδέξατο, καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτοῦ Τρύφωνα ἔπαρχον πόλεως τὸν ἀδελφὸν Θεοδώρου ἀπὸ ἐπάρχων πόλεως. Ὁ δὲ δῆμος ἔμενεν ἔξω τοῦ παλατίου εἰσελαύνων. καὶ τούτου γνωσθέντος ἐξῆλθεν ὁ πατρίκιος Βελισάριος ὁ στρατηλάτης μετὰ πλήθους Γόθων, καὶ ἐκρ-

[IND. IX. *Iustiniani A.* IV. *Lampadio & Oreste* II. *Coss.*]
Hos fortè librarius omisit, quod ex infra scriptis potest colligi.

CCCXXVIII. OLYMPIAS.

IND. X *Iust. A.* V. *Lampadio & Oreste* III. *Coss.* Retracti hi Coss. ad suũ locum.

Quinto imperij Iustiniani anno, mense Ianuario seditio excitata est, quæ à voce NIKA, hoc est, VINCE, nomen habet. Res accidit in hunc modum. Factiones Aurigationum cum in Circũ ascendissent, populi pars quæ Prasinis studuit cœpit clamare, propter Calopodiũ cubiculariũ & spathariũ Acta. Multos annos, Iustiniane VINCAS. Indigna patimur, ô solus bone, non ferimus, testis Deus, non audemus nominare. Infeliciter rem geres, & nos periclitabimur; Calopodius Spatharius & Cubicularius est, qui nos iniuria mactat. Inde multis inter geminas factiones Venetorum & Prasinorum iactatis jurgiis & conuitiis, Imperatorem quoque calumniati Prasini ex Circo descenderunt, relictis Imperatore & Venetis in spectaculo. Imperator misit qui attenderet quid clamarent, egressiq; de palatio Basilides patricius & pro Magistro, qui erat Hermogenes Constantinopoli, & Constantiolus turbas è palatio proruentes reprimentes, silentium indixerunt, & hisce verbis compellarunt: Quamobrem tumultuamini? Et exclamarunt contra præfectum Prætorio Ioannem Cappadocem, & Rufinum Quæstorem, & Felicẽ vrbis præfectũ. Quæ cum audissent, ad Imperaorẽ detulerunt, qui extemplo Ioannem præfectum Prætorio exauctorauit, illiq; successorẽ Phocam patriciũ fortẽ virũ designauit. Abdicauit quoq; Rufinum Quæstorem, & illi Basilidem patriciũ qui vicẽ Magistri palatij agebat, vti dictum est, surrogauit. Vrbi quoq; præfecto dignitatem abrogauit, suggessitq; in locum eius Tryphonem Theodori fratrem. Sed populus ante palatium perseuerabat, & irrũpere conabatur, quo cognito Belisarius patricius magister militiæ cũ globo Gothorum erupit, & magnũ

Digitized by Google

καὶ ἔκοψε πολλοὺς ἄχρις ἑσπέρας. καὶ λοιπὸν ἀνέπρησαν τὴν εἴσοδον τοῦ
παλατίου τὴν Χαλκόστεγον, καὶ ἐκαύθη τὸ μετὰ τοῦ πορτίκου τῶν σχολα-
ρίων καὶ τῶν προτηκτόρων, καὶ κανδιδάτων. καὶ γέγονε διακοπή. ὁ-
μοίως δὲ καὶ ἐκαύθη τὸ Σένατον ὅπου ἐστὶ τὸ λεγόμενον αὐγουστεῖον, καὶ ἡ
μεγάλη ἐκκλησία πᾶσα σὺν τοῖς φοβεροῖς καὶ θαυμαστοῖς κίοσι πᾶσι,
ἐκπεριστραέντος κατηνέχθη. κἀκεῖθεν κατῆλθεν ὁ δῆμος πάλιν εἰσελαύ-
νων ἐπὶ τὸν Ἰουλιανοῦ λιμένα εἰς τὸν οἶκον Πρόβου. καὶ ἐζήτει παρ' αὐτοῦ
λαβεῖν ὅπλα, καὶ ἔκραζον Πρόβον βασιλέα τῇ Ῥωμανίᾳ. καὶ ἔβαλον
πῦρ εἰς τὸν οἶκον τοῦ αὐτοῦ πατρικίου Πρόβου. καὶ ὀλίγων καυθέντων ἐλεί-
φθη τὸ πῦρ, καὶ ἐσβέσθη. Τῇ δὲ παρασκευῇ ἡμέρᾳ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ιϛ'.
ἦλθον οἱ δῆμοι εἰς τὸ πραιτώριον τῶν ἐπάρχων, καὶ ἔβαλον ἐκεῖ πῦρ,
καὶ ἐκαύθησαν αἱ * στέγαι τῶν δύο βασιλικῶν οἴκων, καὶ μόνον τοῦ αὐτοῦ
* an στέγαι; contignationes vel tecta. πραιτωρίου, ὅπου τὰ σκρινία. ἐφύσησεν γὰρ ἄνεμος Βορρᾶς, καὶ τὸ πῦρ
ἔξω τοῦ πραιτωρίου ἐδίωξεν. καὶ ἐκαύθη τὸ βαλανεῖον τῶν Ἀλεξάν-
δρου καὶ ὁ Ξενὼν τῶν Εὐβούλου ἐν μέρει, καὶ ἡ ἁγία Εἰρήνη ἥτις ἦν κτισθεῖσα
ιαφ. ὑπὸ * Ἴλλου τοῦ Ἰσαύρου τοῦ ἀντάρτου Ζήνωνος τοῦ βασιλέως. καὶ Ξενὼν
τοῦ Σαμψὼν ὁ μέγας ἐκαύθη καὶ ἀπώλοντο οἱ ἐν αὐτῷ ἀνακείμενοι ἄρρω-
στοι. Τῷ δὲ σαββάτῳ, τουτέστιν τῇ ιζ' (Ἰανουαρίου) τοῦ αὐτοῦ Αὐδυναίου
μηνὸς ἐποίησαν συμβολὴν μετὰ τοῦ δήμου οἱ στρατιῶται οἱ ἐλθόντες ἀπὸ τοῦ
ἑβδόμου, καὶ τοῦ Ῥηγίου, καὶ τοῦ Ἀθύρα καὶ ἀπὸ Καλαβρίας. Ἐπειδὴ ὡς ἔτυ-
χεν ἐφόνευον τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἔσυρον αὐτοὺς, καὶ ἔβαλλον εἰς θάλασ-
σαν ὡς παρακενώτας. Ὁμοίως δὲ καὶ γυναῖκας ἐφόνευον καὶ πολλοὶ ἐσπά-
σαν δημῶται, καὶ ἑωρακότες ἑαυτοὺς βαλλομένους οἱ ὄχλοι, ἦλθον αὐτοὶ εἰς
τὸν ὀκτάγωνον τὸν ὄντα εἰς μέσον τῆς βασιλικῆς τῶν Γουναρίων, καὶ τοῦ
δημοσίου ἐμβόλου τῆς ῥηγίας. καὶ ἑωρακότες οἱ στρατιῶται ὅτι οὐκ ἠδύναντο
εἰσελθεῖν ἐπάνω αὐτῶν ἔβαλον πῦρ, καὶ ὑφῆψαν τὴν ὀκτάγωνον καὶ ἐξ αὐ-
τοῦ τοῦ πυρὸς ἐκαύθη τὰ πέριξ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τῶν Σφωρακίου δίχα
τοῦ σκευοφυλακίου τοῦ Φούριου τοῦ ἁγίου οἴκου. Ὁ δὲ ἔμβολος ὅλος τῶν
ἀργυροπρατείων. καὶ ὁ οἶκος Συμμάχου τοῦ ἀπὸ ὑπάτων ὀρδιναρίων. καὶ

ἡ ἁγία

*numerum è populo vsq; ad vesperam concidit. Cæterum seditiosi incenderunt vestibulum palatij Chalcostegum dictum; exustumq; est vna cum porticu domus Scholariorum, & † Proctetorum & Candidatorum, factaq; est ingens cædes & laniena. Conflagrauit etiam (domus quæ dicitur) Senatus, vbi est Augustæum quod appellatur, & Magna Ecclesia tota cum admirandis & stupendis columnis omnibus * Extetraenti procubuit. Atq; inde populus rursum descendens ad Iuliani portum proruit, domumq; Probi, à quo arma petiuit, Probumq; Imperatorem Romanum proclamauit, & ignem in domum Probi patricij coniecit, qui paucis absumtis oppressus est & extinctus. Die veneris eiusdem mensis populus in prætoriū Præfectorum venit, ignemq; iniecit, & conflagrarunt duæ porticus regiarum ædium; & † ipsius prætorij vbi erant scrinia, aquilo enim ignem distulit, & extra prætoriū rapuit, correptumq; est incendio balneum * Alexandri, & Xenodochium Eubuli ex parte, sancta Irene, ab † Illo Isauro qui Zenonis imperio tyrannidem inuasit Xenodochium item Sampsonis illud ingens concrematum est, & cum eo qui ægri in eo decumbebant perierunt. Die Sabbati, hoc est, XVII. Ianuarij mensis, milites qui ex Hebdomo, & regio, & Athyra atq; Calabria venerant cum populo coniurarunt, quoniam passim mortales vt occurrebant, mactabant, & in mare tamquam * paracenotas tractos iaciebāt. Interficiebant perinde quoq; fæminas, multosq; multi trahebant plebei, sed vt viderunt turbæ se cædi properarūt ad octogonū qui erat in medio regiæ † Gunariorum, & porticu publica regiæ. Milites vbi viderunt se euadere in octogonum supra plebem non posse coniecto igne * Octogonum incenderunt, quo incendio comprehensa sunt circumiacentia templa S. Theodori Sphoracinum, sine Sceuophylacio tamen Furij S. æde Porticus autem tota argentariorum & domus Symmachi cōsularis ex numero ordinariorū, S. item Aquilina*

† protectorū

* suspecta vox.

† μόνον tabernaculum seu tabularium.

* Seueri vide lib. 2. c. 8. Gyllij.

† quis Illus.

* quæro quid hoc vocis.

† Guna vestis pellita pellitorum. sed coniectura est.

* vide Gyllium lib 2. c. 21.

ἡ ἁγία Ἀκυλίνα ἕως τῆς καμάρας τοῦ ἄλλου ἐμβόλου τοῦ Φόρου Κωνσταντίνου ἐκαύθη. καὶ φυγόντες ἐκεῖ οἱ δῆμοι ἔβαλον πῦρ ἐπὶ τὴν μαγναύραν, καὶ συνδρομῆς πολλῆς γινομένης ἐσβέσθη εὐθέως.

Τῇ δὲ κυριακῇ ἡμέρᾳ τουτέστι τῇ ιη΄, τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀπονύχιον ἀνῆλθεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ ἱππικὸν ἐν τῷ ἰδίῳ καθίσματι βαστάζων τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον. καὶ τούτου γνωσθέντος ἀνῆλθεν πᾶς ὁ δῆμος,
ἐπληρώθη. καὶ *ἐγνώσθη τὸ ἱππικὸν ὅλον ἐκ τῶν ὄχλων. καὶ ἐπωμόσατο αὐτοῖς βασιλεὺς λέγων. μὰ τὴν δύναμιν ταύτην συγχωρῶ ὑμῖν τὸ πταῖσμα τοῦτο, καὶ οὐ κελεύω τινὰ ἐξ ὑμῶν συσχεθῆναι, ἀλλ' ἡσυχάσατε, οὐδὲν γὰρ παρ' ὑμᾶς, ἀλλὰ παρ' ἐμέ. αἱ γὰρ ἐμαὶ ἁμαρτίαι ἐποίησαν με μὴ παρασχεῖν ὑμῖν, περὶ ὧν ᾐτήσατέ με ἐν τῷ ἱππικῷ. καὶ πολλοὶ τοῦ δήμου ἔκραξαν Αὔγουστε Ἰουστινιανὲ τοῦ βίγκας.

Ἄλλοι δὲ ἔκραζον ἐπιορκεῖς σγαῦδαρ. καὶ ἐάσεν, καὶ κατῆλθεν αὐτὸς ἐκ τοῦ ἱππικοῦ ὁ βασιλεύς. καὶ ἔδωκεν εὐθέως μίσσας τοῖς τοῦ
φυλάξει fort. παλατίου, καὶ λέγει τοῖς συγκλητικοῖς, ἀπέλθετε ἕκαστος *φυλάξειν
φυλάξῃ. τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ὑπήντησεν ὁ δῆμος ὑπατίῳ τῷ Πατρικίῳ, καὶ Πομπηίῳ τῷ πατρικίῳ. καὶ ἔκραξαν Ὑπάτιε αὔγουστε τοῦ βίγκας. καὶ λαβόντες οἱ δῆμοι τὸν αὐτὸν πατρίκιον ὑπάτιον εἰς τὸν Φόρον Κωνσταντίνου φοροῦντα ἄσπρον χλανίδιν ἀναγόντες αὐτὸν ὕψος εἰς τοὺς βαθμοὺς τοῦ κίονος τῆς στήλης Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως, ἤνεγκαν οἱ δῆμοι ἀπὸ τοῦ παλατίου Πλακιλλιανῶν οὕτω λεγομένου σίγνα
μανιάκιν. βασιλικὰ ἀποκείμενα ἐκεῖσε, καὶ ἔβαλον εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ αὐτοῦ ὑπα-
μανιάκιον monile τίου, καὶ *μανίκιον χρυσοῦν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ. καὶ τούτου γνωσθέντος τῷ βασιλεῖ ἐσφαλίσθη τὸ παλάτιον, καὶ λαβόντα τὰ τοῦ δήμου πλήθη τὸν αὐτὸν Ὑπάτιον τὸν πατρίκιον, καὶ Ἰουλιανὸν τὸν ἀπὸ ἐπάρχων πραιτωρίων ἀπήγαγον τὸν αὐτὸν Ὑπάτιον εἰς τὸ βασιλικὸν κάθισμα, βουλόμενοι ἐκβαλεῖν ἐκ τοῦ παλατίου πορφύραν βασιλικὴν καὶ διάδημα, καὶ στέψαι αὐτὸν εἰς βασιλέα. καὶ ἔκραξεν αὐτῷ ὁ δῆμος, ὁ ὢν εἰς τὸ ἱππικόν. αὔγουστε Ὑπάτιε τοῦ βίγκας. καὶ αὐτὸς Ὑπάτιος προθεωρῶν τὰ τοῦ δήμου ὅτι τρεπτοί εἰσι, καὶ πάλιν ἐγκρατὴς γίνεται ὁ βασιλεὺς, πέμψας λάθρα Ἐφραίμιον

τὸν

Digitized by Google

lina vsq. ad fornices alterius porticus in foro Constantiniano flammis exusta est. Hinc ergo populus profugiens ignes in Magnauram iniecit, sed ingenti concursu hominum subito incendium extinctum est.

Die postea Dominica, hoc est XVIII *eiusd. mensis Ianuarij secundum noctem Imperator progressus in Circum sedit in suo tribunali gestans manu S. Euangelium. Quo cognito, populus vniuersus venit in Circum, totúsq. Hippodromus populo inundatus est, cui Imperator juratus dixit: Per hoc imperium meum condono vobis offensam hanc, nec vllum ex vobis jubeo comprehendi, quiescite modo, nulla enim apud vos culpa resident, sed apud me: peccata enim mea fecere, vti vobis negarem quodà me in Circo petiuistis. Vnde multi ex populo exclamarunt: Auguste Iustiniane Vincas. Alij verò clamitarunt: peieras † Sgaudari. Imperator relicto populo ex Circo abijt, & extemplo missum fecit senatum in palatio: ite inquit, singuli custodiant ædes suas. Quibus digressis occurrit populus Hypatio patricio, & Pompeio patricio, & exclamarunt: Hypati Auguste* VINCAS, *arreptumque Hypatium patricium & † regia Chlamyde indutum in forum Constantini deduxerunt, & sublimen in gradibus columnæ Constantini Imperatoris collocarunt, tuleruntq. turbæ insignia Imperatoria ex palatio ædium Placillianarum ita dicto, vbi seruabantur, & imposuerunt capiti Hypatij & collare seu torquē aureū collo iniecerunt. Quod vbi Imperatori Iustiniano renunciatum est, palatium * muniri curauit. Seditiosi verò Hypatiū patricium, & Iulianum † præfectum prætorio deduxerunt ad tribunal Imperatorium vt ex palatio purpuram cum diademate proijcierent, & Hypatium Imperatorem crearent. Acclamauit ergo illi populus qui erat in Circo Hypati Augustæ* VINCAS. *Sed Hypatius cum non ignoraret populi leuitatem, rursumq. Iustinianum imperij potentē fore, misso clam Ephræmio*

† nescio quid hoc vocis. videtur conuitium.

* ἄσπρον albam.

* firmari præsidio.

† expræfectū

Candi-

θάῤῥει τὸν Κανδιδάτων, ᾧ τινι * ἐπάρρει, δηλοῖ τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ. Ἰδοὺ τοὺς ἐχθρούς σου πάντας ἐν τῷ ἱππικῷ συνήγαγον, ὃ κελεύεις ποίησον. ἀπελθόντος δὲ τοῦ αὐτοῦ Εὐφραιμίου ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ θελήσαντος εἰσελθεῖν, καὶ εἰπεῖν τῷ βασιλεῖ τὴν ἀπόκρισιν ἀπαντᾷ τῷ αὐτῷ Θωμᾶς τις ἀσηκρῆτις, ἰατρὸς αὐτοῦ τοῦ βασιλέως, πάνυ φιλούμενος παρ' αὐτοῦ, καὶ λέγει τῷ κανδιδάτῳ, ποῦ εἰσέρχῃ, ἔσω οὐδείς ἐστιν, ὁ γὰρ βασιλεὺς ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ὑποστρέψας Εὐφραίμιος λέγει Ὑπατίῳ. δέσποτα μᾶλλον ὁ θεὸς θέλει σε βασιλεῦσαι, ὁ γὰρ Ἰουστινιανὸς ἔφυγεν, καὶ οὐδείς ἐστιν ἐν τῷ παλατίῳ. καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ Ὑπάτιος, ἔδοξε θαρσαλέως καθέζεσθαι ἐν τῷ δεσποτικῷ καθίσματι τοῦ ἱππικοῦ, καὶ ἀκούειν τὰς εἰς αὐτὸν εὐφημίας τοῦ δήμου, καὶ τὰς ὑβριστικὰς φωνὰς, ἃς ἔλεγον εἰς τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν, καὶ εἰς τὴν αὐγοῦσταν Θεοδώραν. Ἦλθον δὲ καὶ ἀπὸ Κωνσταντιανῶν νεώτεροι πράσινοι, φοροῦντες ζάβας σν΄. οἵτινες νεώτεροι ἦλθον ὡπλισμένοι (ὑπολαβόντες ὅτι δύνανται) ἀνοῖξαι τὸ παλάτιον καὶ εἰσαγαγεῖν αὐτὸν ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ θειότατος βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἀκηκοὼς τὰ περὶ τοῦ δήμου καὶ Ὑπατίου παρὰ Πομπηίου τολμηθέντα, εὐθέως ἀνῆλθεν διὰ τοῦ λεγομένου κοχλίου εἰς τὰ λεγόμενα πούλπιτα, ὄπισθεν τοῦ καθίσματος τοῦ ἱππικοῦ, εἰς τὸ τρικλίνιον τὸν ἔχοντα χαλκᾶς θύρας, αἵτινες ἦσαν ἠσφαλισμέναι. ἦσαν δὲ μετ' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως Μοῦνδος καὶ Κωνσταντίολος, καὶ Βασιλίδης, καὶ Βελισάριος καὶ ἄλλοι τινὲς συγκλητικοί. εἶχεν δὲ καὶ τὴν τοῦ παλατίου ἔνοπλον βοήθειαν μετὰ τῶν ἰδίων σπαθαρίων, καὶ κουβικουλαρίων.

Καὶ τούτων γινομένων Ναρσῆς ὁ κουβικουλάριος καὶ σπαθάριος ἐξελθὼν λαθραίως δι' ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ, ὑπέκλεψε τινὰς τῶν τοῦ Βενέτου μέρους ῥογεύσας χρήματα, καὶ ἀποσχίσαντες ἤρξαντο κράζειν. Αὔγουστε Ἰουστινιανὲ τοῦ βίγκας. κύριε σῶσον Ἰουστινιανὸν καὶ Θεοδώραν. καὶ ὠλόλυξεν ἅπαν τὸ πλῆθος ἐν τῷ ἱππικῷ. Τινὲς δὲ τῶν ἐκ τοῦ πρασίνου μέρους ἀνασεισθέντες, ὁρμήσαντες κατ' αὐτῶν ἐλιθοβόλουν αὐτούς. καὶ λοιπὸν πρακτάσαντες οἱ ἐν τῷ παλατίῳ ὄντες ἔλαβον τὴν εὑρεθεῖσαν ἔσω βοήθειαν ὑποκλέψαντες καὶ Φανερὸς τῶν ἐξκουβιτόρων, καὶ σχολαρίων, ἦσαν γὰρ καὶ αὐτοὶ ἀποσχίσαντες μετὰ τοῦ δήμου, καὶ ἐξελθόντες μετὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν ἀνθρώπων ὥρμησαν, ὁ μὲν Ναρσῆς διὰ τῶν θυρῶν. Ὁ δὲ υἱὸς Μούνδου

διὰ

Candidato, cui fidebat, nunciat Imperatori Iustiniano: Ecce tui hostes omnes in Circo collecti sunt, quod placet, facias. Ephræmio ad Palatium abeunti, & ingredi volenti, vt Imperatori mandata Hypatij exponeret, occurrit Thomas quispiam à secretis, medicus Imperatoris, ab eo familiarissimè dilectus, qui Candidatum affatus, quo inquit, tendis, nemo intus est, Imperator discessit. Reuersus Ephræmius renunciat Hypatio: Domine, inquit, Deus te potius vult regnare: Iustianus enim fugit, nec quisquam est in palatio. Hipatius accepto hoc nuncio audacius cœpit in regio tribunali Circi considere, atq; audire faustas in se populi acclamationes, conuitiáq; in Imperatorē Iustinianum & Theodorã Augustam iactata. Venerunt quoq; à Constantianis iuniores Prasini, q† loricas ducētas quinquaginta ferebãt, quibus armati accesserūt, rati se expugnatis palatij foribus irrupturos. Sacratissimus verò Imperator Iustinianus certior factus de populi, Hypatij & Pompeij conatibus, extemplo ascendit per cochleam vt appellatur, in pulpita dicta, quæ pone tribunal Circi posita sunt, in tricliniū æreis portis, bene firmatis munitum. Erant cum Imperatore Mundus, Constantiolus, Basilides, Belisarius, & alij ex senatu, habebantq; secum præsidium palatij cum suis spathariis & cubiculariis.

† Zabas, loricas cucullatas. vide Meursium.

Narses cubicularius & spatharius, hoc facto, clam per se & suos egressus quosdam ex Veneta factione pecuniâ datâ ad se pertraxit, qui diuisi à Prasinis cœperunt clamare: Auguste Iustiniane VINCAS. Domine, serua Iustinianum & Theodoram. cœpitq; totus Circus eiulare. Quidam verò de prasinorum factione contra moueri, impetuq; in illos facto saxis impetere. Cæterum palatini inter se communicatis consiliis præsidium intus repertū sibi adiunxere, subductis etiam ijs ex numero excubitorum & scholariorum qui apertè se Venetos profitebantur (erant enim & ipsi quoq; cum populo diuisi) egressiq; cum suis copijs inuaserūt Circum, Narses per portas; Mundi filius per Sphendonam, alij

διὰ τῆς σφενδόνης, καὶ ἄλλοι διὰ τοῦ μονοπόρτου τοῦ δεσποτικοῦ καθίσματος εἰς τὸ πέλμα. ἕτεροι δὲ διὰ τῶν Αντιόχου, καὶ τῆς λεγομένης νεκρᾶς πόρτας. καὶ ἤρξαντο κόπτειν τοὺς δήμους ὡς ἔτυχεν, ὥστε μηδένα τῶν πολιτῶν, ἢ ξένων τῶν εὑρεθέντων ἐν τῷ ἱππικῷ περισωθῆναι, ἐν οἷς ἐσφάγη Αντίπατρος ὁ βίνδιξ Αντιοχείας τῆς θεουπόλεως. εὐθέως οἱ περὶ τὸν στρατηλάτην Βελισάριον ἀνοίξαντες τὰς θύρας ἐπὶ τὸ δεσποτικὸν κάθισμα ὁρμήσαντες μετὰ σπαθαρίων, καὶ συλλαβόμενοι τὸν Υπάτιον μετὰ Πομπηίου τοῦ πατρικίου τοῦ αὐτοῦ ἐξαδέλφου, εἰσήγαγον τῷ βασιλεῖ Ιουστινιανῷ. οἵτινες εἰσενεχθέντες προσέπεσον λέγοντες. δέσποτα, πολὺς ἡμῖν κόπος ἐγένετο ὥστε συναγαγεῖν τοὺς ἐχθροὺς τοῦ κράτους ὑμῶν εἰς τὸ ἱππικόν. καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ βασιλεύς. καλῶς ἐποιήσατε. ὅμως * παρὸς
εἰ. ἐπείθοντο ὑμῖν κελεύουσιν αὐτοῖς. διὰ τί τοῦτο οὐκ ἐποιήσατε πρὸ τοῦ πᾶσα ἡ πόλις καυθῆ; καὶ λέγει τοῖς εὐνούχοις καὶ σπαθαρίοις αὐτοῦ, καὶ Εὐλαλίῳ τῷ βαρβάτῳ, καὶ τοῖς κανδιδάτοις, λάβετε αὐτοὺς καὶ ἀποκλείσατε. καὶ ἔλαβον αὐτοὺς κάτω εἰς τὸ παλάτιον, καὶ ἀπέκλεισαν τὸν Υπάτιον, καὶ τὸν Πομπήιον μόνους.

Ἐσφάγησαν δὲ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ εἰς τὸ * παλάτιον, ὡς λέγουσιν
ἱππικόν. οἱ στοχασάμενοι, πολιτῶν καὶ ξένων ἀνδρῶν χιλιάδες λε΄. καὶ οὐκ ἔτι ἐφάνη δημότης πώποτε, ἀλλὰ γέγονεν ἡσυχία ἕως ἑσπέρας. Τῇ τε ἐπαύριον ἥτις ἦν ἡμέρα δευτέρα, μηνὸς τοῦ αὐτοῦ Αὐδυναίου ιθ΄. Ἐσφάγησαν Υπάτιος καὶ Πομπήιος οἱ πατρίκιοι, καὶ ἐρρίφησαν τὰ λείψανα αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ τὸ μὲν Υπατίου λείψανον ἐφανερώθη παρὰ τὸν αἰγιαλόν, καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς χωσθῆναι † αὐτῷ εἰς
αὐτό. τὸ μέσον τῶν λοιπῶν βιοθανάτων, καὶ πλάκα τεθῆναι ἐπάνω τοῦ λειψάνου αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἐπεγράφη. Ενθάδε κατάκειται ὁ βασιλεὺς τῆς λούπας. μεθ᾽ ἡμέρας δὲ ἐκέλευσεν τοῖς αὐτοῦ λαβεῖν τὸ λείψανον αὐτοῦ καὶ θάψαι αὐτό. καὶ λαβόντες αὐτὸ οἱ αὐτοῦ ἔθαψαν εἰς τὸ μαρτύριον τῆς
ἐν τῷ. ἁγίας μαύρας. τὸ δὲ πομπηίου σῶμα οὐδαμοῦ ἐφανερώθη. Τὰ δὲ διαφέροντα * αὐτοῖς πάντα ἐδημεύθη. καὶ οἱ λοιποὶ πατρίκιοι οἱ ἅμα αὐτοῖς εὑρεθέντες ἔφυγον, οἱ μὲν εἰς μοναστήρια, οἱ δὲ εἰς εὐκτηρίους οἴκους.

καὶ

*per Monoportam tribunalis Imperatorij ad † basim: alij per portam Antiochi, quam vocant portam mortuam. Cæperuntque sine discrimine populum concidere, ita vt nemini ciui, nemini peregrino, qui in Circo deprehensus erat, parceretur. inter quos & Antipater Antiochiæ Theopoleos vindex seu * judex cæsus occubuit. Belisarius autem recluso aditu ad tribunal Imperatoris, cum satellitio suo, captum Hypatium cum Pompeio patrueli ad imperatorem Iustinianum deduxerunt. qui introducti ad genua imperatoris prouoluti dixêre: Imperator nos multum laborauimus vt hostes imperatoriæ maiestatis tuæ in Circum cogeremus. Quibus imperator: Bene fecistis, inquit, sed si antea paruerunt vobis jubentibus, quare hoc non fecistis priusquam vniuersa ciuitas conflagraret? simúlque compellans Eunuchos & spatharios suos, atque Eulalium barbatum, Candidatos item, accipite inquit illos & custodia includite. qui acceptos in inferiorem palatij partem incluserunt Hypatium & Pompeium tantum.*

† βίσμα.

* prætor.

Cæsi sunt illa die in † Circo, vt referunt qui coniectare numerum poterant tricies quinquies mille. Nec quisquam amplius è populo apparuit, summáq; quies consecuta est vsque ad vesperam. Postero die qui fuit dies lunæ eiusd. mensis Ianuarij XIX. interfecti sunt Hypatius & Pompeius patricij, ipsorumq; cadauera jactata in mare. Sed Hypatij corpus ad littus appulsum apparuit, præcepitque imperator illud in medio poni eorum qui † violenta morte occubuerunt, tabulamq; imponi corpori eius cum inscriptione: HIC SITVS EST IMPERATOR LVPPÆ. Post dies aliquot mãdauit propinquis eius vt funus eius sepelirent, qui in æde S. Mauræ illud condiderunt. Pompei verò corpus nusquam apparuit. Bona illorum omnia publicata. Cæteri patricij, qui partibus illorum studebant, fugam capessiuere; alij sese in monasteria abdidere; alij in ædes sacras.

† Palatio.

† noxiorum.

καὶ ἐσφραγίσθησαν οἱ οἶκοι αὐτῶν. Φανεροὶ δὲ καὶ ἐδημεύθησαν. καὶ ἐξορίσθησαν. καὶ γέγονε φόβος βασιλικὸς πολύς. γνοὺς δὲ ὁ βασιλεὺς μετὰ ταῦτα τὴν δοθεῖσαν ἀπόκρισιν παρὰ Θωμᾶ τοῦ ἀσηκρῆτις Ἐφραιμίῳ τῷ κανδιδάτῳ, τὸν μὲν Θωμᾶν ἀπεκεφάλισεν. Ἐφραίμιον δὲ ἐξώρισεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὴν μεγάλην. καὶ τῇ κʹ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς Αὐδυναίου ἡμέρᾳ τρίτῃ ἡσύχασεν πᾶσα ἡ Κωνσταντινούπολις, καὶ οὐδεὶς ἐτόλμησεν προσελθεῖν, ἀλλ' ἤνεωξαν τὰ ἐργαστήρια μόνα τὰ ἔχοντα βρῶσιν καὶ πόσιν δεομένοις ἀνθρώποις. καὶ ἔμειναν τὰ πράγματα ἄπρακτα. καὶ Κωνσταντινούπολις ὑπῆρχεν * ἀστεύλητος ἐπὶ ἡμέρας ἱκανάς.

an ἀλειτούργητος.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς εὐθέως ἐδήλωσε τὴν ἑαυτοῦ νίκην εἰς τὰς ὑπὸ τὴν αὐτοῦ βασιλείαν πόλεις πάσας ἀναίρεσιν τῶν ἐπαναστάντων αὐτῷ τυράννων. Ἐπιλαβόμενος ἔκτιζεν σπουδαίως καὶ βέλτιον τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, καὶ τὸ παλάτιον, καὶ πάντας τοὺς καυθέντας τῆς πόλεως δημοσίους τόπους. Ἔκτισε δὲ ἔνδον τοῦ παλατίου * μαγκήπια, καὶ ὅρμα εἰς τὸ ἀποτίθεσθαι σῖτον. Ὁμοίως δὲ καὶ κιστέρναν ὑδάτων διὰ τὰς δημοτικὰς περιστάσεις, κελεύσας τῷ ἐπάρχῳ τῆς πόλεως τιμωρίσασθαι τοὺς ἐκ τοῦ Βενέτου μέρους τοὺς συναινέσαντας τοῖς πρασίνοις, καὶ τοῖς λοιποῖς μέρεσι κατ' αὐτοῦ.

ἀρτοπωλεῖα vide Meursium.

ΙΝΔ. ιαʹ, ϛʹ ὑπ. Ἰουστινιανοῦ αὐγούστου δʹ μόνου.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Δίῳ, κατὰ Ῥωμαίους Νοεμβρίῳ τῆς ιβʹ ἰνδικτιῶνος, γέγονε σεισμὸς μέγας ἀβλαβὴς ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἑσπέρας βαθείας, ὥστε πᾶσαν τὴν πόλιν συναχθῆναι εἰς τὸν Φόρον Κωνσταντίνου καὶ λιτανεύειν, καὶ λέγειν. ἅγιος ὁ θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς ἐλέησον ἡμᾶς. καὶ ἔμειναν πᾶσαν τὴν νύκτα ἀγρυπνοῦντες καὶ εὐχόμενοι. Πρωΐας δὲ γινομένης ὁ πᾶς δῆμος τῶν λιτανευόντων ἐξεβόησεν. νίκα ἡ τύχη τῶν χριστιανῶν. ὁ σταυρωθεὶς σῶσον ἡμᾶς, καὶ τὴν πόλιν. Αὔγουστε Ἰουστινιανὲ τοῦ βίγκας. ἆρον, καῦσον τὸν τόμον τὸν ἐκτεθέντα ἀπὸ τῶν ἐπισκόπων τῆς συνόδου χαλκηδόνος.

καὶ τῇ

sacras. Domus illorum obsignatæ. Deprehensi amissis bonis proscripti sunt. Magnus ergo metus ab Imperatore persuasit omnes. Imperator de in intellecta responsione Thomæ qui erat à Secretis Candidato data, Thomæ caput amputauit, Ephræmium Alexandriam Magnam in exilium amandauit. Die XX. *eiusd. mensis Ianuarij tota ciuitas Constantinopolitana sedata quieuit, nec quisquam prodire in publicum ausus fuit, sed officinas escarias & tabernas aperuere, vt egentibus victus prostaret, adeóque otium adhuc à cæteris negotiis fuit. Et Constantinopolis multis diebus † ieiuna mansit.*

† corruptus locus, nec expressè scriptum: ἀσιτόλιπος. Theophanes à spectaculis & Circo abstinuisse diu affirmat, Quid si ἀλφιτόλιπος, farinam accepit.

Iustinianus Imperator (composita ciuitate) quamprimum victoriam suam contra tyrannos insurgentes per omnes imperij sui ciuitates vulgauit. Cæpitq; maiore studio instaurare Magnam Ecclesiam, & palatium, & omnia publica ciuitatis ædificia. Intra palatium autem condidit pistrina & granaria ad frumentum condendum. Nec non Cisternas seu aquarum receptacula propter ciuicas seditiones. Imperauit etiam præfecto vrbi vt puniret ex veneta factione eos qui contra Imperatorē cum Prasinis & reliquis factionibus fecissent.

IND. XI *Iustiniani A.* VI. *Iust. Aug.* IV *solo consule.*

Hoc anno mense Dio, qui apud Romanos est Nouember XII. *† Indictione, adeo tellus intremuit Constantinopoli adulta jam vespera, quamuis innoxiè, vt vniuersa ciuitas in forum Constantini concurreret, & sese in preces daret, dicerétq;. Sanctus Deus, Sanctus fortis, Sanctus immortalis, * qui crucifixus es pro nobis, miserere nobis. Manseruntq; tota nocte insomnes assiduè precati. Cum diluculâret vniuersus populus precabundus exclamauit. Vince fortuna Christianorum, Crucifixe serua nos & vrbem nostram. Auguste Iustiniane Vince. tolle, exure volumen editum ab Episcopis Synodi ** Chalcedonensis.*

† quia incipit á septembri.

* vide Baronium Annal. VII. A. C. 533.

 XX die

** De Iustiniani lapsu in hæresin fusè Baronius Anno Christi 563. & seqq.

Καὶ τῇ κ' τοῦ αὐτοῦ Δίου μηνὸς ιβ' Ινδικτιῶνος προσέθηκεν θεῖον αὐτοῦ γράμμα ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ιουστινιανὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει, καταπέμψας καὶ ἐν τῇ πόλει Ῥώμῃ, καὶ ἐν Ιεροσολύμοις, καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ τῶν Αντιοχέων θεουπόλει τῆς Συρίας. καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ τῶν Αλεξανδρέων πόλει τῇ πρὸς Αἰγύπτον, καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ πόλει τοῦ Ιλλυριῶν ἔθνους, καὶ ἐν Ἐφέσῳ πόλει τῆς Ἀσίας τὸ αὐτὸ θεῖον αὐτοῦ γράμμα ὅπερ εἶχεν οὕτως.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ, ΚΑΙΣΑΡ ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΣ ΕΥΣΕΒΗΣ, ΝΙΚΗΤΗΣ, τροπαιοῦχος μέγιστος, ἀεισέβαστος Αὔγουστος πολίταις ἡμετέροις.

Τὸν σωτῆρα καὶ δεσπότην τῶν ἁπάντων Ιησοῦν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν ἡμῶν θεὸν θεραπεύων διὰ πάντων, σπουδαζόμενος, ὃν ἐνδέχεται νοῦν καταλαμβάνειν ἀνθρώπινον μιμεῖσθαι τὴν αὐτοῦ συγκατάβασιν.

Εὑρόντες τινὰς τῇ νόσῳ καὶ μανίᾳ κρατουμένους Νεστορίου καὶ Εὐτυχοῦς τῶν ἐχθρῶν τοῦ θεοῦ, καὶ τῆς ἁγιωτάτης καθολικῆς, καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, ἀρνουμένους τὴν ἁγίαν ἔνδοξον, ἀειπάρθενον Μαρίαν, θεοτόκον εἰπεῖν κυρίως, καὶ κατ' ἀλήθειαν ἐσπουδάσαμεν τούτους τὴν ὀρθὴν τῶν χριστιανῶν διδαχθῆναι πίστιν. Οἱ δὲ ἀνιάτως ἔχοντες, καὶ κρύπτοντες τὴν ἑαυτῶν πλάνην, περιέρχονται, καθὰ μεμαθήκαμεν, τὰς τῶν ἁπλουστέρων ψυχὰς ἐκταράττοντες, καὶ σκανδαλίζοντες, ἐναντία τῆς ἁγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας λέγοντες· Αναγκαῖον τοίνυν ἐνομίσαμεν καταλῦσαι μὲν τὰς τῶν αἱρετικῶν ψευδολογίας, σαφηνίσαι δὲ πᾶσιν ὅπως δοξάζει ἡ ἁγία τοῦ θεοῦ καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἐκκλησία, κηρύττουσι δὲ οἱ αὐτῆς ὁσιώτατοι ἱερεῖς οἷς, καὶ ἡμεῖς ἑπόμενοι φανερὰ καθιστῶμεν τὰ περὶ τῆς ἐν ἡμῖν τῆς ἐλπίδος, οὐ καινίζοντες πίστιν μὴ γένοιτο, ἀλλ' ἐλέγχοντες τὴν μανίαν τῶν φρονούντων τὰ τῶν ἀσεβῶν αἱρετικῶν, ὅπερ καὶ ἤδη ἐν τοῖς προοιμίοις τῆς ἡμετέρας βασιλείας πράξαντες πᾶσι κατάδηλον ἐποιήσαμεν.

Πιστεύομεν γὰρ εἰς ἕνα θεὸν πατέρα παντοκράτορα. καὶ εἰς ἕνα κύριον Ιησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ. καὶ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα, μίαν οὐσίαν ἐν τρισὶν ὑποστάσεσι προσκυνοῦντες. μίαν θεότητα μίαν δύνα-

δυνά-

XX die mensis eiusdem, XII. Indictione Iustinianus imperator sacrũ decretũ scripsit Cõstantinopoli, illúdq; Romam misit, & Hierosolyma, & Antiochiam vrbem sacram & magnam Syriæ, & Alexandriam magnam illam quæ est in Ægypto. Thessalonicam item vrbem Illyricam, Ephesum Asiæ, sacrum decretum seu scriptum transmisit. quod ad verbum ita habet.

vide Baronium Annal. VII. A.C. 533. corruptum illud ab Eutychianis & Nestorianis. Hæc quæ sequuntur vsq; ad XII. Ind. in Scal. iterum omnia desiderãtur.

IMPERATOR, CÆSAR IVSTINIANVS, PIus, Victor, triumphator Maximus, semper Augustus ciuibus nostris S.

Cum Saluatorem & Dominum omnium Iesum Christũ, verum Deum nostrum omni ratione colamus, studemus quoq; pro modo humanæ mentis eiusdem clementiam & submissionem imitari.

Cum nonnullos morbo & insania Nestorij & Eutychetis hostium Dei & sanctiss. Catholicæ & Apostolicæ Ecclesiæ laborare deprehẽderimus, qui negant sanctam, gloriosam, semper virginẽ Mariã, † Dei genitricẽ propriè & verè dicendam esse, operã dedimus vti hi orthodoxam Christianorum fidem docerentur. Sed cum immedicabili morbo detineantur, & errorem suum dissimulantes circumeant, quemadmodũ intelleximus, & simpliciũ animas perturbent, & offendant, dum contraria Catholicæ & Apostolicæ Ecclesiæ asserunt.

† θεοτόκον Deiparam.

Necessariũ igitur duximus cum hæreticorũ mendacia refellere, tum ostendere omnibus quid S. Dei Catholica & Apostolica Ecclesia sentiat. & doceant eiusdem sanctissimi sacerdotes, quos & nos secuti palam constituimus seu confirmamus ea quæ sunt spei nostræ (seu fidei) non renouantes fidẽ, absit, sed refutantes illorum insaniam, qui cum hæreticis sentiunt. Quod & jam ante in exordio imperij nostri satagentes omnibus planum fecimus.

Credimus enim in vnum Deum Patrem omnipotentem; & in vnũ Dominũ Iesum Christum Filium Dei; & in spiritum S. vnã essentiã in tribus personis adorantes, vnã diuinitatẽ, vnã poten-

δυνάμιν, τριάδα ὁμοούσιον. Ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν ὁμολογοῦμεν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν μονογενῆ υἱὸν τοῦ θεοῦ τὸν ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ τὸν πρὸ αἰώνων ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα, τὸν συναΐδιον τῷ πατρί, τὸν ἐξ οὗ τὰ πάντα. καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ τῆς ἁγίας ἐνδόξου ἀειπαρθένου, καὶ θεοτόκου Μαρίας. καὶ ἐνανθρωπήσαντα, σταυρόν τε ὑπομεῖναι ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, καὶ ταφῆναι, καὶ ἀναστῆναι τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, ἑνὸς καὶ αὐτοῦ τά τε θαύματα, καὶ τὰ πάθη, ἅπερ ἑκουσίως ὑπέμεινε σαρκὶ γινώσκοντες. οὐ γὰρ ἄλλον τὸν θεὸν λόγον, καὶ ἄλλον τὸν Χριστὸν ἐπιστάμεθα, τὸν ἕνα καὶ αὐτὸν ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν τὸν αὐτὸν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, τὴν δὲ καθ' ὑπόστασιν ἑνότητα δεχόμεθα, καὶ ὁμολογοῦμεν. ἔμεινε γὰρ τριὰς ἡ τριάς, καὶ σαρκωθέντος τοῦ ἑνὸς τῆς τριάδος θεοῦ λόγου. οὔτε γὰρ τετάρτου προσώπου προσθήκην ἐπιδέχεται ἡ ἁγία τριάς. τούτων τοίνυν οὕτως ἐχόντων, ἀναθεματίζομεν πᾶσαν αἵρεσιν. ἐξαιρέτως δὲ Νεστόριον ἀνθρωπολάτρην, καὶ τοὺς τὰ αὐτοῦ φρονήσαντας, ἢ φρονοῦντας, τοὺς διαιροῦντας τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, καὶ θεὸν ἡμῶν, καὶ μὴ ὁμολογοῦντας κυρίως καὶ κατ' ἀλήθειαν τὴν ἁγίαν ἔνδοξον μαρίαν θεοτόκον, τουτέστι μητέρα θεοῦ, ἀλλὰ δύο υἱοὺς λέγοντας. ἄλλον μὲν τὸν ἐκ πατρὸς θεὸν λόγον, ἄλλον δὲ τὸν ἐκ τῆς ἁγίας ἀειπαρθένου καὶ θεοτόκου Μαρίας. χάριτι δὲ καὶ σχέσει καὶ οἰκειώσει τῇ πρὸς τὸν θεὸν λόγον. καὶ θεὸν αὐτὸν γεγεννῆσθαι ἀρνουμένους, καὶ μὴ ὁμολογοῦντας τὸν δεσπότην ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, καὶ θεὸν ἡμῶν τὸν σαρκωθέντα καὶ ἐνανθρωπήσαντα, καὶ σταυρωθέντα, ἕνα εἶναι τῆς ὁμοουσίου τριάδος. Οὗτος γὰρ μόνος ἐστὶν ὁ συμπροσκυνούμενος, καὶ συνδοξαζόμενος τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι.

Ἀναθεματίζομεν δὲ καὶ Εὐτυχέα τὸν φρενοβλαβῆ, καὶ τοὺς τὰ αὐτοῦ φρονήσαντας ἢ φρονοῦντας, τοὺς φαντασίαν εἰσάγοντας, ἀρνουμένους

potentiam, Trinitatem consubstantialem. In vltimis diebus confitemur Iesum Christum vnigenitum Filium Dei (ex Deo vero, ante secula ex Patre natum, & Patri coæternum, illum ex quo omnia, & per quem omnia) descendisse de cælis, incarnatum ex spiritu Sancto, & S atque gloriosa semper virgine & Dei genitrice Maria humanam naturam assumpsisse, Crucem pro nobis sub Pontio Pilato passum, sepultum esse, & tertia die resurrexisse; Vnius & eiusdem esse & miracula, & passionem, quam sponte subijt in carne, agnoscimus. Non enim alium, Deum Verbum, & alium Christum nouimus, vnum & eundem consubstantialem Patri secundum diuinitatem & consubstantialem nobis secundum humanitatem, vnionem vero secundum hypostasin suscipimus & profitemur. Trinitas enim mansit Trinitas, etiam incarnato vno ex Trinitate Verbo Dei. Sancta enim Trinitas non admittit adiectionem quartæ personæ. Quæ cum ita habeant, anathematizamus omnem hæresin. speciatim verò Nestorium humanitatis adoratorem seu † Anthropolatram, & quicunq; cum illo senserunt & sentiunt, qui diuidunt vnum Dominum nostrum Iesum Christum filium Dei & Deum nostrum, & qui negant propriè & secundum rei veritatem sanctam & gloriosam Mariam esse Deiparam, hoc est, matrem Dei, sed duos filios asserunt, alium quidem ex Patre Deum Verbum; alium ex Sancta & semper Virgine Dei genitrice Maria, gratia & habitudine ac familiaritate iunctum Deo Verbo; quem Deum natum esse inficiantur. Et qui non confitentur, Dominum nostrum Iesum Christum filium Dei, & Deum nostrum, incarnatum & hominem factum & crucifixum, vnum esse ex consubstantiali Trinitate: ipse enim solus est cum Patre & spiritu Sancto simul adorandus & conglorificandus.

† homini latrã, cultorẽ hominis siue adoratorẽ.

Anathematizamus quoq; Eutychen insanæ mentis hominem, & qui cum illo senserunt & sentiunt, & phantasias confingunt,

Hhhhh

μένους δὲ τὴν ἐκ τῆς ἁγίας ἀειπαρθένου καὶ θεοτόκου Μαρίας ἀληθινὴν σάρκωσιν τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τουτέστιν τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν. καὶ μὴ ὁμολογοῦντας αὐτὸν ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ Ἀπολινάριον τὸν ψυχοφθόρον, καὶ σὺν τὰ αὐτοῦ φρονοῦντας ἢ φρονήσαντας τοὺς ἄνθρωπον μόνον λέγοντας τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, καὶ θεὸν ἡμῶν, καὶ σύγχυσιν, ἤτοι φυρμὸν εἰσάγοντας τῇ ἀνθρωπήσει τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ πάντας σὺν τὰ αὐτῶν φρονήσαντας ἢ φρονοῦντας. Τὸ ἴσον δὲ τούτου οἱ ἐπίσκοποι πάντες ἔλαβον ἐν ταῖς ἰδίαις πόλεσι, καὶ προσετέθηκαν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις.

ΙΝΔ. ιβʹ, ζʹ ὑπ. Ἰουστινιανοῦ αὐγούστου τὸ εʹ, καὶ Παυλίνου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ὁ Ἰουστινιανὸς κώδιξ ἀνενεώθη προστιθέσων αὐτῷ, καὶ τῶν μετ' αὐτὸν διατάξεων. καὶ ἐκελεύσθη τῆς προτέρας ἐκδόσεως σχολαζούσης αὐθεντεῖσθαι ἀπὸ τῆς πρὸ δʹ, καλανδῶν Ἰανουαρίων Ἰνδικτιῶνος ιγʹ.

ΙΝΔ. ιγʹ, ηʹ ὑπ. Βελισαρίου μόνου αʹ.

τκθʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιδʹ, θʹ ὑπ. Βελισαρίου μόνου βʹ.

ΙΝΔ. ιεʹ, ιʹ ὑπ. Βελισαρίου μόνου γʹ.

ΙΝΔ. αʹ, ιαʹ ὑπ. Ἰωάννου μόνου.

ΙΝΔ. βʹ, ιβʹ ὑπ. Ἀπίωνος υἱοῦ Στρατηγίου μόνου.

τλʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. γʹ, ιγʹ ὑπ. Ἰουστίνου νέου μόνου.

ΙΝΔ. δʹ, ιδʹ ὑπ. Βασιλείου μόνου.

ΙΝΔ. εʹ, ιεʹ μετὰ ὑπ. Βασιλείου μόνου.

ΙΝΔ. ϛ, ιϛʹ μετὰ ὑπ. Βασιλείου μόνου.

τλαʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Nota illud μετά. Μετὰ ὑπατείαν Βασιλείου τὸ β μόνου.

ΙΝΔ. ζ, ιζ μετὰ ὑπ. Βασιλείου μόνου γʹ.

ΙΝΔ. ηʹ, ιηʹ μετὰ ὑπ. Βασιλείου μόνου δʹ.

ΙΝΔ. θʹ, ιθʹ μετὰ ὑπ. Βασιλείου μόνου εʹ.

ΙΝΔ. ιʹ, κʹ, μετὰ ὑπ. Βασιλείου μόνου ϛʹ.

τλβ

fingunt, & negant veram ex sancta semper Virgine Dei genitrice Maria incarnationem Domini & saluatoris nostri Iesu Christi, hoc est, nostram salutem. Et qui non confitentur ipsum consubstantialem patri secundum diuinitatem. Eod. modo etiam Apolinarium perditorem animarũ & ipsius asseclas, seu qui sunt, seu qui fuerunt, qui Dominum nostrum Iesum Christum filium Dei purum duntaxat hominem affirmant, & confusionẽ siue commixtionem humanitati vnigeniti filij inferunt, hos omnes qui talia sentiunt senserunt anathematizamus. Exemplum autem huius edicti omnes Episcopi in suis ciuitatibus acceperunt, & in Ecclesiis suis promulgarunt.

IND. XII. *Iust. A.* VII *Iust. Aug.* V. & *Paulino Coss.*

His Coss. Iustinianus Codex renouatus est adiunctis nouis, post priorem codicẽ, constitutionibus, jussusq; est, antiquato priore, suam obtinere vim siue auctoritatem. IV. *Cal. Iun. Ind.* XII.

IND. XIII. *Iust. A.* VIII. *Belisario solo Consule.*

CCCXXIX. OLYMPIAS.

IND. XIV. *Iust. A.* IX. *Belisario* II. *Consule.*

IND. XV. *Iust. A.* X *Belisario* III. *solo.*

IND. I. *Iust. A.* XI. *Ioanne solo C.*

IND. II. *Iust. A.* XII. *Apione filio Strategij solo Consule.*

CCCXXX. OLYMPIAS.

IND. III. *Iust. A.* XIII. *Iustino iuniore solo C.*

IND. IV. *Iust. A.* XIV. *Basilio solo.*

IND. V. *Iust. A.* XV. *Post Consulatum Basilij solius.*

IND. VI. *Iust. A.* XVI. *post Cons. Basilij* II.

CCCXXXI. OLYMPIAS.

IND. VII. *Iust. A.* XVII. *post C. Basilij* III. *sol.*

IND. VIII. *Iust. A.* XVIII. *post C. Basilij* IV. *sol.*

IND. IX. *Iust. A.* XIX. *post C. Basilij* V. *sol.*

IND. X. *Iust. A.* XX. *post. C. Basilij* VI. *sol.*

τλβʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ ιαʹ, καʹ μετὰ ὑπατ'. Βασιλείου μόνου ζʹ.

ΙΝΔ. ιβʹ, κβʹ μετὰ ὑπατ'. βασιλείου μόνου ηʹ.

ΙΝΔ. ιγʹ, κγʹ μετὰ ὑπατ'. βασιλείου μόνου θʹ.

ΙΝΔ. ιδʹ, κδʹ, μετὰ ὑπ'. βασιλείου μόνου ιʹ.

τλγʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιεʹ, κεʹ μετὰ ὑπατ'. βασιλείου τὸ ἑνδέκατον μόνου.

Τούτῳ τῷ ἔτει τῆς Ἰουστινιανοῦ βασιλείας, μετὰ τὴν ὑπατείαν Φιλοχρίστου βασιλείου τὸ ιαʹ μόνου γέγονεν ἡ εʹ, σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τῶν δυσσεβῶν καὶ μυσαρῶν καὶ ἀκαθάρτων καὶ ἀλλοτρίων τοῦ χριστιανισμοῦ ἑλληνικῶν δογμάτων Ὠριγένους καὶ Διδύμου, καὶ Εὐαγρίου τῶν θεομάχων, καὶ Θεοδώρου τοῦ δυσσεβοῦς, καὶ τῶν Ἰουδαϊκῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων, καὶ τῆς ἀκαθάρτου ἐπιστολῆς τῆς πρὸς Μάρην τὸν Πέρσην Ἴβα λεγομένης, καὶ τῶν μωρῶν συγγραμμάτων Θεοδωρήτου τῶν κατὰ ιβʹ κεφαλαίων Κυρίλλου τοῦ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ διδασκάλου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΤΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

καὶ ἔκδοσις ἀκριβὴς περὶ τῆς ἀμωμήτου καὶ ὀρθοδόξου πίστεως ἡμῶν τῶν χριστιανῶν.

ΕΝ ΟΝΟΜΑΤΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΠΑΤΡΟΣ, ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΟΝΟγενοῦς αὐτοῦ υἱοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ κυρίου ἡμῶν, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Αὐτοκράτωρ, Καῖσαρ Φιλόχριστος, Ἰουστινιανὸς, Αλαμανικὸς, Γοθικὸς, Φραγγικὸς, Γερμανικὸς, * Αντικὸς, Αλανικὸς, Οὐανδαλικὸς, Αφρικανὸς, εὐσεβὴς, εὐτυχὴς, ἔνδοξος, νικητὴς, τροπαιοῦχος, ἀεισέβαστος αὔγουστος, παντὶ τῷ πληρώματι τῆς καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας.

Λαζικός.

Εἰδότες ὡς οὐδὲν οὕτω θεραπεύει τὸν φιλάνθρωπον θεὸν, ὡς τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν, πάντας τοὺς χριστιανοὺς περὶ τὴν ὀρθὴν καὶ ἀμώμητον πίστιν, καὶ μὴ εἶναι σχίσματα ἐν τῇ ἁγίᾳ τοῦ θεοῦ ἐκκλησίᾳ, ἀναγ-

καῖον

CCCXXXII. OLYMPIAS.

IND. XI. *Iustin. A.* XXI. *P.C. Basilij* VII. *sol.*
IND. XII. *Iust. A.* XXII *P.C Basilij* VIII *sol.*
IND. XIII. *Iust. A.* XXIII. *P.C. Basilij* IX *sol.*
IND. XIV. *Iust. A.* XXIV. *P.C. Basilij* X *sol.*

CCCXXXIII. OLYMPIAS.

IND. XV *Iust. A.* XXV. † *post consulatum Basilij* XI. † post vndecimum Basilij consulatum.

Hoc anno Imperij Iustiniani post vndecimum Basilij Christi amantis viri, consulatum celebrata est quinta Synodus Constantinopolitana, contra impia & execrata impuraq; & pagana alienáque à Christiana religione dogmata Origenis, Didymi, Euagrij perduellium Dei, & impij Theodori scripta Iudaismum instaurantia. & contra impuram Epistolam ad Maren Persam quæ * *Iba dicitur; & contra stultum Theodoreti volumen quo* XII. *capita Cyrilli sanctissimi Patris nostri & Doctoris oppugnat.* * Epistola.

EDICTVM, SIVE PVBLICA DOctrinæ Christianæ & orthodoxæ inculpatæq; fidei declaratio & accurata promulgatio.

Hæc confessio tota omissa à Scal. Confessio fidei Iustiniana.

IN NOMINE DEI PATRIS ET VNIGENITI eius Filij Iesu Christi Domini nostri, & spiritus Sancti. Imperator, Cæsar Christi amans Iustinianus, Alemannicus, Gothicus, Francicus, Germanicus, † *Anticus, Vandalicus, Africanus, pius, felix, gloriosus, victor, triumphator, semper Augustus vniuerso Catholicæ & Apostolicæ Ecclesiæ nomini S.*

† alit. Lazicus, à rege Lazorum, seu Colchorum de quo supra. sed retinendum Anticus ab Antibus populis vide Ortelium. Contius in cod. emẽdat Lazicus.

CVm sciamus nihil ita clementẽ nobis conciliare Deũ quam vt vnũ & idem omnes Christiani de rectâ & sincerâ fide sentiant, nec sint in sancta Dei Ecclesia schismata, necessarium existi-

καῖον ἡγησάμεθα πᾶσαν πρόφασιν ἀναιροῦντες τοῖς σκανδαλιζομένοις ἢ σκανδαλίζουσι, τὴν τῆς ὀρθῆς πίστεως ὁμολογίαν τὴν ἐν τῇ ἁγίᾳ τοῦ θεοῦ ἐκκλησίᾳ κηρυττομένην φανερὰν διὰ τοῦ παρόντος ἡδίκτου ποιήσασθαι, πρὸς τὸ καὶ τοὺς τὴν ὀρθὴν πίστιν ὁμολογοῦντας, ἐν βεβαίῳ ταύτην φυλάττειν, καὶ τοὺς πρὸς ταύτην φιλονεικοῦντας μανθάνοντας τὴν ἀλήθειαν σπουδάσαι ἑνωθῆναι τῇ ἁγίᾳ τοῦ θεοῦ ἐκκλησίᾳ.

Ὁμολογοῦμεν τοίνυν πιστεύειν εἰς πατέρα καὶ υἱὸν, καὶ ἅγιον πνεῦμα, τριάδα ὁμοούσιον, μίαν θεότητα, ἤτοι φύσιν καὶ οὐσίαν, καὶ δύναμιν ἐξουσίαν ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν, ἤτοι προσώποις δοξάζοντες, εἰς ἃ βεβαπτίσμεθα, εἰς ἃ πεπιστεύκαμεν, καὶ οἷς συντετάγμεθα, τὰς μὲν ἰδιότητας χωρίζοντες, ἑνοῦντες δὲ τὴν θεότητα. μονάδα γὰρ ἐν τριάδι, καὶ τριάδα ἐν μονάδι προσκυνοῦμεν παράδοξον ἔχουσαν καὶ τὴν διαίρεσιν καὶ τὴν ἕνωσιν. μονάδα μὲν κατὰ τὸν τῆς οὐσίας, ἤγουν θεότητος λόγον, τριάδα δὲ κατὰ τὰς ἰδιότητας ἤγουν ὑποστάσεις, ἤτοι πρόσωπα. διαιρεῖται γὰρ ἀδιαιρέτως ἵνα οὕτως εἴπωμεν, καὶ συνάπτεται διῃρημένως. ἓν γὰρ ἐν τρισὶν ἡ θεότης, καὶ τὰ τρία ἓν ἐν οἷς ἡ θεότης, ἢ τό γε ἀκριβέστερον εἰπεῖν, ἃ ἡ θεότης, θεὸν ἕκαστον ἂν θεωρῆται μόνον τοῦ νοῦ χωρίζοντος τὰ ἀχώριστα. θεὸν τὰ τρία μετ' ἀλλήλων νοούμενα τῷ αὐτῷ τῆς κινήσεως, καὶ τῆς φύσεως. Ἐπειδὴ χρὴ καὶ τὸν ἕνα θεὸν, καὶ τὰς τρεῖς ὑποστάσεις κηρύττειν, ἤγουν τρία πρόσωπα, καὶ ἑκάστην μετὰ τῆς ἰδιότητος, καὶ οὔτε τὴν ἕνωσιν σύγχυσιν ἐργαζόμεθα μετὰ Σαβελλίου ἓν πρόσωπον τριώνυμον λέγοντα τὴν τριάδα, τὸν αὐτὸν πατέρα, καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα. οὔτε διαιροῦντες ἀλλοτριοῦμεν τῆς τοῦ θεοῦ πατρὸς οὐσίας τὸν υἱὸν, ἢ τὸ πνεῦμα τὸ ἄγον κατὰ τὴν Ἀρείου μανίαν εἰς τρεῖς διαφόρους οὐσίας κατατέμνοντος τὴν θεότητα.

Ita lego, non ω. τοίνυν.

Εἷς τοίνυν θεὸς ὁ πατὴρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ εἷς υἱὸς μονογενὴς δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἓν πνεῦμα ἅγιον. ἐν ᾧ τὰ πάντα. ὁμολογοῦμεν δὲ αὐτὸν τὸν μονογενῆ υἱὸν τοῦ θεοῦ, θεὸν λόγον τὸν πρὸ αἰώνων, καὶ ἀχρόνως ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα οὐ ποιηθέντα. ἐπ' ἐσχάτων

ἡμε-

existimauimus (omnem præcidendo occasionem siue scandalum patientibus siue scandalum dantibus) rectæ fidei in S. Dei Ecclesiæ confessionem hoc præsenti edicto manifestum facere, vt & illi qui rectam fidem profitentur, eandem firmiter custodiant, & illi qui eam oppugnant, cognita veritate, ad Ecclesiæ Dei vnionem festinent.

*Confitemur igitur nos credere in Patrem & Filium, & spiritum S. Trinitatem consubstantialem, vnam Deitatem siue naturam & essentiam, & virtutem, & potestatem in tribus hypostasibus seu personis adorantes, in quibus baptizati sumus, in quas credimus, & quibus professi sumus proprietates quidē separantes, Deitatē verò vnientes. Vnitatem enim in Trinitate, et Trinitatem in vnitate veneramur, quæ mirandam habet & diuisionem & vnionem; vnitatem quidem secundum essentiam siue Deitatis rationem; Trinitatem verò secundum proprietates siue hypostates, siue personas. Diuiditur enim indiuisè, vt sic loquamur, & coniungitur diuisè. Deitas enim est vnū in tribus, & tria vnum, in quibus est Deitas: aut, vt accuratius de re disputemus, († quæ sunt Deitas, Deum vnumquemq; (ex tribus) considerat, solum mente diuidente indiuisa, Deum tria simul cogita * propter virtutem & naturā) quia oportet & vnum Deum & tres hypostases siue tres personas confiteri, & singulas cum proprietate, Neq; dum vnitatem confitemur, confusionem parimus, cum Sabellio, qui Trinitatem vnam personam trinominē appellat, eundem patrem & Filium & spiritum S. Neq; dum diuidimus personas, aliam facimus substantiam seu essentiam Filij & spiritus S. ab essentia patris, vt facit insanus Arius, qui Deitatem in tres distinctas essentias secat.*

vide p. 655. tom. 2 Concil. ed. 2.

† locus haud dubiè corruptus, quia cum latina interpretatione quæ est in tomo 2. Concil. p. 655. non consentit.
* quæ sunt eadem cum motu & natura.

Vnus igitur Deus pater ex quo omnia, & vnus Filius vnigenitus per quem omnia, & vnus spiritus Sanctus, in quo omnia. Confitemur autem ipsum vnigenitū filium Dei, Deum verbum ante sæcula, & ab æterno ex patre genitū, non factum,

vlti-

ἡμερῶν δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ τῆς ἁγίας ἐνδόξου θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ γεννηθέντα ἐξ αὐτῆς ὅς ἐστι κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἷς τῆς ἁγίας τριάδος, ὁμοούσιος τῷ θεῷ καὶ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιος ἡμῖν ὁ αὐτὸς κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, παθητὸς σαρκὶ, ἀπαθὴς ὁ αὐτὸς θεότητι. οὐ γὰρ ἕτερός τίς ἐστιν παρὰ τὸν

τὸν θεόν. θεός. * λόγον, ὁ τὸ πάθος, καὶ τὸν θάνατον ἀναδεδεγμένος, ἀλλ' αὐτὸς ὁ ἀπαθὴς καὶ ἀίδιος * τοῦ θεοῦ λόγος, γεννήσεως σαρκὸς ἀνθρωπίνης ἀναδεχόμενος τὰ πάντα πεπλήρωκεν. Διὸ οὐκ ἄλλον τὸν θεὸν λόγον τὸν θαυματουργήσαντα, καὶ ἄλλον τὸν Χριστὸν τὸν παθόντα ἐπιστάμεθα, ἀλλ' ἕνα, καὶ τὸν αὐτὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν τοῦ θεοῦ λόγον σαρκωθέντα καὶ ἐνανθρωπήσαντα, καὶ τοῦ αὐτοῦ τά τε θαύματα, καὶ τὰ πάθη, ἅπερ ἑκουσίως ὑπέμεινε σαρκὶ ὁμολογοῦμεν. οὐ γὰρ ἄνθρωπός τις ὑπὲρ ἡμῶν ἑαυτὸν δέδωκεν, ἀλλ' αὐτὸς ὁ λόγος τὸ ἴδιον σῶμα δέδωκεν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα μὴ εἰς ἄνθρωπον ἡ πίστις, καὶ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν ᾖ, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν θεὸν λόγον τὴν ἡμετέραν πίστιν ἔχωμεν. καὶ θεὸν τοίνυν αὐτὸν ὁμολογοῦντες, οὐκ ἀθετοῦμεν τὸ εἶναι αὐτὸν καὶ ἄνθρωπον· καὶ ἄνθρωπον λέγοντες αὐτὸν, οὐκ ἀρνούμεθα τὸ εἶναι αὐτὸν καὶ θεόν. Εἰ γὰρ θεὸς μόνον ἦν, πῶς ἔπασχεν, πῶς ἐσταυροῦτο, καὶ ἀπέθνισκεν, ἀλλότρια γὰρ ταῦτα θεοῦ. Εἰ δὲ ἄνθρωπος μόνον, πῶς διὰ τοῦ πάθους ἐνίκα, πῶς ἔσωζε, πῶς ἐζωοποίει; ταῦτα γὰρ ὑπὲρ ἄνθρωπον ἦν. νῦν δὲ αὐτὸς πάσχει καὶ σώζει, καὶ διὰ τοῦ πάθους νικᾷ, ὁ αὐτὸς θεὸς, ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος τὸ συναμφότερον, ὡς ἓν ἑκάτερον ὡς μόνον. ὅθεν ἐξ ἑκατέρας φύσεως, τουτέστιν ἐκ θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος ἕνα Χριστὸν σύνθετον λέγοντες, σύγχυσιν τῇ ἑνώσει οὐκ ἐπεισαγόμεθα, καὶ ἐν ἑκατέρᾳ φύσει, τουτέστιν ἐν θεότητι καὶ ἐν ἀνθρωπότητι τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν τοῦ θεοῦ λόγον σαρκωθέντα, καὶ ἐνανθρωπήσαντα γινώσκοντες, καὶ διαίρεσιν μὲν τινὰ ἀμερὲς, ἢ τομὴν οὐκ ἐπιφέρομεν τῇ μιᾷ αὐτοῦ ὑπο-

τοῦ ὑπο-

Vltimis diebus propter nos & propter nostram salutem de cœlis descendisse, & incarnatum ex spiritu Sancto, & S. gloriosa Dei genitrice semper Virgine Maria, & natum ex ipsa, qui est Dominus IESVS Christus vnus ex S. Trinitate, consubstantialis Deo & Patri secundum Deitatem, & consubstantialis nobis secundum humanitatem, carne mortalis seu passibilis, immortalis seu impassibilis secundum diuinitatem. Neque enim alius quispiam est præter Deum (Verbum) qui passionem & mortem suscepit, sed illud ipsum impassibile & æternum Dei verbum, quod sustinens carnis humanæ generationem omnia impleuit. Quapropter non alium, Deum verbum esse qui miracula fecit, & alium Christum passum scimus, sed vnum & eundem Dominum nostrum Iesum Christum Dei verbum incarnatum & hominem factum, eiusdemq; & miracula, & passionẽ quam sponte in carne subijt, confitemur. Neq; enim homo quispiam pro nobis scriptum dedit, sed ipsum verbum suum proprium corpus pro nobis dedit, vt non in hominem fides & spes nostra sit, sed in ipsum, Deum verbum fidem nostram habeamus. Dum igitur ipsum Deum confitemur, non negamus eundem esse hominem; Et dum hominem vocamus, non inficiamur eundem esse & Deum. Si enim Deus tantum erat, quomodo patiebatur? quomodo crucifixus erat, & quomodo mortuus? hæc enim in Deum non cadunt. Si autem tantum homo, quomodo per passionem vincebat, quomodo saluabat, quomodo viuificabat? Hæc enim supra hominis naturam erant. Nunc autem idem ipse patitur & saluat, & per passionẽ vincit, idem Deus, idem homo. vtrumq; tam q̃ vnum, † alterutrum tam q̃ solum. Vnde dum ex vtraq; natura, hoc est, ex Deitate & humanitate vnũ Christũ compositũ dicimus, confusionẽ vnioni non introducimus. Et dum in vtraq; natura, hoc est diuinitate & humanitate vnum Dominũ nostrũ IESVM CHRISTVM DEI VERBVM INCARNATVM, & hominẽ factũ cognoscimus, diuisionẽ nul-

τοῦ θεοῦ ὑποστάσει, τὴν δὲ διαφορὰν τῶν φύσεων, ἐξ ὧν συνετέθη σημαινόμενον, οὐκ ἀνῃρημένην διὰ τὴν ἕνωσιν. ἐπειδὴ ἑκατέρα φύσις ἐστὶν ἐν αὐτῷ. συνθέσεως γὰρ ὁμολογουμένης, καὶ τὰ μέρη ἐν τῷ ὅλῳ ὑπάρχει, καὶ τὸ ὅλον ἐν τοῖς μέρεσι γινώσκεται. οὔτε γὰρ ἡ θεία φύσις εἰς τὴν ἀνθρωπίνην μετεβλήθη, οὔτε ἡ ἀνθρωπίνη φύσις εἰς τὴν θείαν ἐτράπη. νοουμένης δὲ μᾶλλον καὶ ὑπαρχούσης ἑκατέρας ἐν τῷ τῆς ἰδίας φύσεως ὅρῳ τε καὶ λόγῳ, πεπράχθαι φαμὲν τὴν ἕνωσιν καθ' ὑπόστασιν. ἡ δὲ καθ' ὑπόστασιν ἕνωσις δηλοῖ, ὅτι ὁ θεὸς λόγος, τουτέστιν ἡ μία ὑπόστασις ἐκ τῶν τριῶν τῆς θεότητος ὑποστάσεων, οὐ προϋποστάντι ἀνθρώπῳ ἡνώθη, ἀλλ' ἐν τῇ γαστρὶ τῆς ἁγίας παρθένου ἐδημιούργησεν ἐν ἑαυτῷ, ἐξ αὐτῆς ἐν τῇ ἰδίᾳ ὑποστάσει σάρκα ἐμψυχωμένην ψυχῇ λογικῇ καὶ νοερᾷ, ὅπερ ἐστὶν φύσις ἀνθρωπίνη, ταύτην δὲ τὴν καθ' ὑπόστασιν τοῦ θεοῦ λόγου πρὸς τὴν σάρκα ἕνωσιν διδάσκων ἡμᾶς. καὶ ὁ θεῖος ἀπόστολος λέγει. ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβών. Διὰ γὰρ τοῦ εἰπεῖν, ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων, τὴν τοῦ λόγου ὑπόστασιν ὑπάρχουσαν ἔδειξεν ἐν οὐσίᾳ θεοῦ. διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν, μορφὴν δούλου ἔλαβεν, οὐσίᾳ ἀνθρώπου, καὶ οὐχ ὑποστάσει, ἤτοι προσώπῳ ἑνωθῆναι τὸν θεὸν λόγον ἐσήμανεν. οὔτε γὰρ εἶπεν, τὸν ἐν μορφῇ δούλου ὑπάρχοντα ἔλαβεν, ἵνα μὴ προϋποστάντι ἀνθρώπῳ ἑνωθῆναι δείξῃ τὸν λόγον, καθὼς Θεόδωρος, καὶ Νεστόριος ἀσεβοῦντες ἐβλασφήμησαν σχετικὴν τὴν ἕνωσιν λέγοντες.

Philip. 2.

Ημεῖς δὲ τῇ θείᾳ γραφῇ καὶ τοῖς ἁγίοις πατράσιν ἑπόμενοι ὁμολογοῦμεν, ὅτι ὁ θεὸς λόγος σὰρξ ἐγένετο, ὅπερ ἐστὶ, καθ' ὑπόστασιν ἑαυτῷ ἑνῶσαι φύσιν ἀνθρωπίνην. Διὸ καὶ εἷς ὑπάρχει ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἔχων ἐν ἑαυτῷ τὸ τέλειον τῆς θεϊκῆς φύσεως, καὶ τὸ τέλειον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. καὶ ἔστιν ὁμογενὴς μὲν καὶ λόγος

ὡς ἐκ

*Iam illi quod† partibus caret, aut sectionem vni ipsius hypostasi inserimus, sed differentiam naturarũ ex quibus compositus est, significamus, non sublatam, propter vnionẽ, quod vtraq; natura in ipso sit. Data enim compositione, partes in toto, & totum in partibus esse intelliguntur. Neq; enim diuina natura in humanam mutata est, neq; humana in diuinam conuersa est: Intellecta autem potius, vtraq; naturâ in sua propriæ naturæ definitione & ratione permanente factam dicimus vnionem secundũ hypostasin. Vnio autem secundum hypostasin ostendit Deum Verbum, hoc est vnam personam ex tribus Deitatis personis homini non præexistenti antéq; subsistenti vnitam esse, sed in vtero S. Virginis creauit sibi ipsi ex ipsa in hypostasi carnem anima rationali & intelligenti animatam, quod est humana natura. Hanc autem secundum hypostasin Dei verbi ad carnem vnionem D. Paulus Apostolus nos docet cum dicit: Qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est, esse se æqualem Deo, sed semetipsum exinaniuit formam serui accipiens. Per hoc enim quod dixit: Qui cum in forma Dei esset: Verbi personam in essentia Dei esse ostendit. Cum verò dixit: Formam serui accepit: humanæ naturæ, non personæ siue hypostasi vnitum esse Deum verbum declarauit. Neq; enim dixit: in forma serui existentem accepit, ne præexistenti seu prius subsistenti homini vnitum verbum ostenderet, quemadmodum Theodorus & Nestorius impiè blasphemarunt, quando vnionẽ * accidentalem vocauerunt.*

† per partes. ἀμερὶς habet noster codex. in Conciliorum tomo legitur διὰ μερῶν per partes.

Philip. 2.

*seu conuenientem ex affectu σχετικήν.

Nos autem sacras scripturas, sanctosq; Patres secuti confitemur, quod Deus verbum Caro factum sit, hoc est, secundum hypostasin sibi ipsi vnierit naturam humanam. Quapropter & vnus est Dominus noster I E S V S Christus, qui habet in se perfectionem naturæ diuinæ, & perfectionem naturæ humanæ. Et est vnigenitus quidem & verbum ex Deo

ὡς ἐκ θεοῦ πατρὸς γεννηθεὶς, καὶ πρωτότοκος δὲ ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς ὁ αὐτὸς ὅτι γέγονεν ἄνθρωπος. ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ θεοῦ υἱὸς ἀνθρώπου γέγονεν. καὶ μείνας ὅπερ ἦν, οὐ μετέβαλεν ὅπερ γέγονεν. ὅθεν καὶ δύο γεννήσεις τοῦ αὐτοῦ μονογενοῦς θεοῦ λόγου ὁμολογοῦμεν, τὴν μὲν πρὸ αἰώνων ἐκ τοῦ πατρὸς ἀσωμάτως τὴν δὲ ἐπ' ἐσχάτων ἡμερῶν τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς ἁγίας, ἐνδόξου, θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας σαρκωθέντος καὶ ἐνανθρωπήσαντος. ὁ γὰρ ἐκ πατρὸς ἐκλάμψας ὑπερέννοιαν, ἐκ μητρὸς ἀνέτειλεν ὑπὲρ λόγον, καὶ ὢν θεὸς ἀληθὴς, ἄνθρωπος γέγονεν ἀληθῶς. διὰ τοῦτο κυρίως καὶ κατ' ἀλήθειαν θεοτόκον τὴν ἁγίαν, ἔνδοξον καὶ ἀειπάρθενον Μαρίαν ὁμολογοῦμεν, οὐχ ὡς τοῦ θεοῦ λόγου τὴν ἀρχὴν ἐξ αὐτῆς λαβόντος, ἀλλ' ὅτι ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ὁ πρὸ τῶν αἰώνων μονογενὴς θεὸς λόγος σαρκωθεὶς ἐξ αὐτῆς ἀτρέπτως ἐνηνθρώπησεν, καὶ ἀόρατος ὢν ἐν τοῖς ἑαυτοῦ, ὁρατὸς γέγονεν ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν, καὶ ἀπαθὴς ὢν θεὸς, οὐκ ἀπηξίωσεν παθητὸς εἶναι ἄνθρωπος. καὶ ὁ ἀθάνατος, νόμοις ὑποκεῖσθαι θανάτου. τοῦτον τὸν ἐν Βηθλεὲμ γεννηθέντα ἐκ σπέρματος Δαβὶδ κατὰ σάρκα, καὶ ὁμοιωθέντα ἀνθρώποις, καὶ σταυρωθέντα ὑπὲρ ἀνθρώπων ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, ἐκήρυξαν οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι αὐτὸν εἶναι θεὸν, αὐτὸν ἄνθρωπον, αὐτὸν υἱὸν θεοῦ, αὐτὸν υἱὸν ἀνθρώπου, αὐτὸν ἐξ οὐρανοῦ, αὐτὸν ἀπὸ γῆς, αὐτὸν ἀπαθῆ, αὐτὸν παθητόν. ὁ γὰρ γεννηθεὶς ἄνωθεν ἐκ πατρὸς λόγος ἀῤῥήτως, ἀφράστως, ἀκαταλήπτως, ἀϊδίως, αὐτὸς ἐν χρόνῳ γεννᾶται κάτωθεν ἐκ παρθένου Μαρίας, ἵνα οἱ κάτωθεν πρότερον γεννηθέντες, ἄνωθεν ἐκ δευτέρου γεννηθῶσιν, τουτέστιν ἐκ θεοῦ. αὐτὸς οὖν μητέρα μόνον ἔχει ἐπὶ γῆς, καὶ ἡμεῖς πατέρα μόνον ἔχομεν ἐν οὐρανῷ. λαβὼν γὰρ τὸν, τὸν θνητὸν, πατέρα τῶν ἀνθρώπων Ἀδὰμ, ἔδωκε τοῖς ἀνθρώποις τὸν ἑαυτοῦ πατέρα ἀθάνατον κατὰ τὸ λεγόμενον, δέδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι. ὅθεν καὶ θανάτου κατὰ σάρκα γεύεται ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, διὰ τὸν σαρκικὸν αὐτοῦ* πατέρα, ἵνα οἱ υἱοὶ τοῦ ἀνθρώπου τῆς ζωῆς αὐτοῦ μεταλάβωσι, διὰ τὸν κατὰ πνεῦμα αὐτῶν πατέρα τὸν θεόν. αὐτὸς οὖν κατὰ φύσιν υἱός ἐστιν τοῦ θεοῦ

*τὸν Ἀδὰμ ἢ Δαβίδ.

*Patre, nempe genitum, et primogenitus in multis fratribus idē, quando homo factus est. Filius enim Dei filius hominis factus est & manens quod erat, non transmutauit quod factus est: Vnde & duas natiuitates eiusdem vnigeniti Dei verbi cōfitemur: alteram quidē ante secula ex Patre sine corpore; alteram verò vltimis temporibus eiusdem ex S. gloriosa, Dei genitrice, semperq; Virgine Maria incarnati & hominis facti seu nati. Qui enim ex Patre, supra intelligentiæ nostræ captum, resplenduit idē ex Matre supra rationē, ortus est. Et cum verus esset Deus, verè factus est homo. Hinc propriè & verè Mariam semperq; sanctam & gloriosam Virginē Dei genitricē confitemur, non quasi Deus Verbū, principium ex ipsa sumserit, sed quod vltimis diebus ille qui ante secula vnigenitus Deus verbum, ex ipsa immutabiliter carnem sumserit, & homo factus sit, qui cū esset inuisibilis in seipso, adspectabilis factus est apud nos, & cū Deus esset impassibilis, non dedignatus est fieri homo passibilis, immortalisq; legibus mortis se subijcere. Hunc in Bethleem natū ex semine Dauid secundū carnē, & hominibus similē factū, & crucifixum pro hominibus sub Pontio Pilato prædicauerunt sancti Apostoli eundē esse Deū, eundē hominē, eundē filiū Dei, eundē filiū hominis, eundē è cœlis, eundem è terra, eundē impassibilē, eundem passibilem. Nam qui natus est ex Patre desursum verbū inexplicabili, inenarrabili, incōprehenso modo, ab æterno: ille idem in tēpore nascitur infra in terris ex Virgine Maria, vt qui deorsum prius nati fuerant; desursum iterum, hoc est ex Deo nascerentur. Ille idem ergo matrem tantū habet in terra, & nos patrem tantū habem' in cœlo. Nam assumto patre hominum Adamo, dedit hominibus suum ipse patrē immortalē, vti scriptū est: Dedit eis potestatem filios Dei fieri. vnde & mortem filius Dei secundem carnem gustat propter mortalē seu carnalem patrē * suum, vt filij hominū vitæ æternæ participes fierent, propter patrem ipsorum Deum secundū spiritum. Ipse igitur filius Dei est naturâ; nos gratiâ. Et*

* Adamum.

 rursum

θεοῦ, ἡμεῖς κατὰ χάριν. Καὶ πάλιν αὐτὸς κατ᾽ οἰκονομίαν καὶ δι᾽ ἡ-
μᾶς, υἱὸς γέγονε τοῦ Ἀδάμ. ἡμεῖς δὲ κατὰ φύσιν ἐσμὲν υἱοὶ τοῦ Ἀδάμ.
πατὴρ γὰρ αὐτοῦ ἐστιν ὁ θεὸς κατὰ φύσιν, ἡμῶν κατὰ χάριν. καὶ θεὸς αὐ-
τοῦ γέγονε κατ᾽ οἰκονομίαν, διότι ἄνθρωπος. ἡμῶν δὲ κατὰ φύσιν δε-
σπότης ἐστὶ καὶ θεός. καὶ διὰ τοῦτο ὁ λόγος, ὅς ἐστιν υἱὸς τοῦ πατρὸς, ἑ-
νωθεὶς σαρκὶ γέγονε σὰρξ, ἵνα οἱ ἄνθρωποι ἑνωθέντες τῷ πνεύματι, γένων-
ται ἓν πνεῦμα. αὐτὸς οὖν ὁ ἀληθινὸς υἱὸς τοῦ θεοῦ σὺν πάντας ἡμᾶς φο-
ρεῖ, ἵνα οἱ πάντες τὸν ἕνα φορέσωμεν θεόν. καὶ ἔστιν καὶ μετὰ τὴν ἐνανθρώ-
πησιν εἷς τῆς ἁγίας τριάδος ὁμογενὴς υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ κύριος ἡμῶν
Ἰησοῦς χριστὸς, σύνθετος ἐξ ἑκατέρας φύσεως. σύνθετον δὲ τὸν χριστὸν
ὁμολογοῦμεν τῇ τῶν ἁγίων πατέρων ἀκολουθοῦντες διδασκαλίᾳ. Ἐπὶ
γὰρ τοῦ κατὰ χριστὸν μυστηρίου, ἡ κατὰ σύνθεσιν ἕνωσις, τὴν σύγχυσιν καὶ
διαίρεσιν ἀποβάλλεται. καὶ φυλάττει μὲν τὴν ἑκατέρας φύσε-
ως ἰδιότητα, μίαν δὲ ὑπόστασιν, ἤτοι πρόσωπον τοῦ θεοῦ καὶ μετὰ τῆς
σαρκὸς δείκνυσι. καὶ ἔστιν εἷς καὶ αὐτὸς τέλειος ἐν θεότητι, καὶ τέ-
λειος ἐν ἀνθρωπότητι. οὐχ ὡς ἐν δυσὶν ὑποστάσεσιν ἤτοι προσώποις,
ἀλλ᾽ ἐν θείᾳ φύσει, καὶ ἀνθρωπίνῃ γνωριζόμενος, ἵνα εἰς ἡ τὰ ἑκά-
τερα τέλειος θεὸς, καὶ τέλειος ἄνθρωπος, ὁ αὐτὸς ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς
Χριστὸς, ὁ εἷς τῆς ἁγίας τριάδος, συνδοξαζόμενος τῷ πατρὶ, καὶ τῷ
ἁγίῳ πνεύματι. οὔτε γὰρ τετάρτου προσώπου προσθήκην ἐπεδέξα-
το ἡ ἁγία τριὰς, καὶ σαρκωθέντος τοῦ ἑνὸς τῆς ἁγίας τριάδος λό-
γου. Ταύτην τὴν καλὴν παρακαταθήκην, ἣν παρὰ τῶν ἁγίων πατέ-
ρων εἰλήφαμεν, φυλάττομεν, ἐν ᾗ ζῶμεν, καὶ πολιτευόμεθα. καὶ ἣν συνέκ-
δημον λάβοιμεν εἰς πατέρα καὶ Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος, καὶ
ἅγιον πνεῦμα ὁμολογίαν. ταῦτα οὕτως ὁμολογοῦντες πρὸς ταῖς ἄλλαις
τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως διδασκαλίαις. καὶ τὸ
εἰρημένον παρ᾽ αὐτοῦ, μίαν φύσιν τοῦ θεοῦ λόγου σεσαρκωμένην δε-
χόμε-

rursum ille secundum humanitatem seu dispensationem & propter nos factus est filius Adam. Nos autem secundum naturam sumus filij Adam. Nam pater ipsius est Deus secundum naturam, noster (idem Deus) pater est secundum gratiam. Et Deus ipsius factus secundum œconomiam seu humanitatem, quia homo factus est; noster autem secundum naturam Dominus & Deus est. Propterea verbum, quod est filius patris, carni vnitum, caro factum est, vt homines vniti spiritu, vnus spiritus fierent. Ipse ergo verus Dei filius nos omnes induit, vt omnes vnum indueremus Deum. Et est post assumtam humanitatem vnus è S. Trinitate vnigenitus filius Dei, Dominus noster Iesus Christus compositus ex vtraq; natura. compositum autem fatemur Christum sanctorum Patrum doctrinam secuti. In mysterio enim Christi vnio compositionis, confusionem & diuisionem non admittit, & seruat quidem vtriusque naturæ proprietatem, sed vnam duntaxat hypostasin siue personam Dei verbi, etiam cum carne ostendit, simulque est vnus ac idem perfectus in Deitate, & perfectus in humanitate, non tanquam in duabus hypostasibus seu personis, sed in diuina natura & humana cognitus, vt vnus sit vtraq; perfectus Deus et perfectus homo, idem Dominus noster Iesus Christus, qui vnus est ex S. Trinitate conglorificandus patri & spiritui Sancto. Neque enim quartæ personæ adiectionem suscepit S. Trinitas, etiam incarnato vno ex S. Trinitate verbo. Hanc igitur præclaram à SS. Patribus acceptam traditionem retinemus, in hac viuimus & versamur, Hanc comitem è vita migraturi nobiscum habere cupimus ad Deum patrem & Christū filium Dei viuentis, & spiritum S. confessionem. Hæc professio, cum aliis sancti Cyrilli de recta fide decretis seu doctrinis recipimus, vti & illud ab eo dictum confitemur vnam naturam Dei verbi

Κύριλλος χόμενοι ὁμολογοῦμεν ὅτι ἐκ τῆς θείας φύσεως καὶ τῆς ἀνθρωπίνης εἷς Χριστὸς ἀπετελέσθη, καὶ οὐ μία φύσις, καθὼς τινὲς κακῶς τὴν λέξιν ἐκλαμβάνοντες λέγειν ἐπιχειροῦσιν. ἀμέλει τοι καὶ αὐτὸς ὁ * πατὴρ ὁσάκις μίαν φύσιν εἶπεν τοῦ λόγου σεσαρκωμένην, ἐπὶ τούτου τῷ τῆς φύσεως ὀνόματι, ἀντὶ ὑποστάσεως ἐχρήσατο. καὶ ἐν οἷς λόγοις εἶπεν ταύτην τὴν λέξιν ἐν τοῖς ἐφεξῆς, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπήγαγεν ποτὲ μὲν υἱὸν, ποτὲ δὲ λόγον, ἢ μονογενῆ, ἅπερ οὐ φύσεως, ἀλλ' ὑποστάσεως, ἤτοι προσώπου ἐστὶ δηλωτικά. ἡ τοίνυν ὑπόστασις τοῦ λόγου σαρκωθεῖσα, οὐ μίαν φύσιν, ἀλλ' ἕνα Χριστὸν σύνθετον ἀπετέλεσεν, τὸν αὐτὸν θεὸν καὶ ἄνθρωπον. θεὸν δὲ καὶ ἄνθρωπον τὸν Χριστὸν ὁμολογοῦντας μίαν φύσιν, ἤτοι οὐσίαν ἐπ' αὐτῷ λέγειν ἀσεβές. ἀδύνατον γὰρ τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν κατὰ μίαν, καὶ τὴν αὐτὴν φύσιν, ἤτοι οὐσίαν καὶ πρὸ αἰώνων εἶναι, καὶ ἐν χρόνῳ, ἢ ἀπαθῆ, καὶ παθητὸν, ὅπερ ἐπὶ τῆς μιᾶς αὐτοῦ ὑποστάσεως, ἤτοι προσώπου ὀρθῶς ὁμολογοῦμεν. ἐξ αὐτῶν δὲ τῶν εἰρημένων τοῦ αὐτοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου ἀποδείξωμεν τὴν περὶ τῆς εἰρημένης λέξεως σαφεστάτην αὐτοῦ διδασκαλίαν. Ἐν γὰρ τῇ πρώτῃ πρὸς Σούκενσον ἐπιστολῇ εἰπὼν μίαν φύσιν τοῦ θεοῦ λόγου σεσαρκωμένην, εὐθὺς ἐπήγαγεν. οὐκοῦν ὅσον μὲν ἧκεν εἰς ἔννοιαν καὶ εἴς γε μόνον ὡς τὸ ὁρᾶν τοῖς τῆς ψυχῆς ὄμμασι, τίνα τρόπον ἐνηνθρώπησεν ὁ μονογενὴς, δύο τὰς φύσεις εἶναί φαμεν, ἕνα δὲ υἱὸν, καὶ Χριστὸν καὶ κύριον τὸν τοῦ θεοῦ λόγον ἐνανθρωπήσαντα καὶ σεσαρκωμένον.

Διὰ τούτων δὲ ὁ πατὴρ τὸν τρόπον τῆς ἐνανθρωπήσεως παραστῆσαι βουλόμενος, καὶ τὸ ἀδιαίρετον καὶ ἀσύγχυτον φυλάττων, καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν συνελθουσῶν φύσεων ἔδειξε, καὶ ἕνα Χριστὸν ἐκήρυξεν, ἀλλ' οὐχὶ μίαν φύσιν θεότητος καὶ σαρκός. καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ πρὸς τὸν αὐτὸν Σούκενσον ἐπιστολῇ τὰ παραπλήσια διδάσκων γράφει οὕτως. Εἰ μὲν γὰρ μίαν εἰπόντες τοῦ λόγου φύσιν σεσιγήκαμεν, οὐκ ἐπενεγκόντες τὸ σεσαρκωμένην, ἀλλ' οἷον ἐξωθέντες τὴν οἰκονομίαν, ἦν αὐτοῖς τάχα που καὶ οὐκ ἀπίθανος ὁ λόγος, προσποιουμένοις ἐρωτᾶν, ποῦ τὸ

πάλιν

verbi incarnatam, quia ex diuina natura & humana vnus Christus effectus est, & non vna natura, quemadmodum quidam dictionē male interpretantes dicere conantur. Etenim ipse (Cyrillus) quotiescunq; vnam naturam verbi dixit incarnatā esse, in hoc naturæ nomine pro persona seu hypostasi vsus est. Et in quibus libris hanc dictionē vsurpauit, in sequentibus sæpissime adhibuit, nunc filium, nunc Verbum aut vnigenitū appellando. quæ non naturam, sed hypostasin seu personam significant. Hypostasis ergo verbi incarnata non vnam naturam, sed vnum Christum (ex duabus naturis) cōpositum effecit, eundē, inquam, Deum & hominē. Deum autem & hominem Christum profitentes, vnam naturā siue essentiam in ipso esse affirmare impiū est. Etenim impossibile est Dominum nostrum Iesum Christum secundum vnam & eandem naturam siue essentiā & ante sæcula, & in tēpore, aut impassibilē simul & passibilē: quod de vna eius hypostasi seu persona rectè cōfitemur. Sed nos ex ipsis scriptis eiusd. S. Cyrilli sententiam eius seu doctrinam de dicta voce manifestam faciemus. Nam in prima epistola ad Successum vbi dixit vnam naturam verbi incarnatam, protinus intulit: Ergo quantum quidem cadit in intellectum, & quantum oculis tantum animi videre licet, quo pacto vnigenitus incarnatus est, duas naturas esse dicimus, vnum autem filium & Christum & Dominum Dei Verbum incarnatum & hominem factum.

Per hæc verò cum S. pater (Cyrillus) modum incarnationis declarare vellet, seruando indiuisum & inconfusum, etiam numerum concurrentium naturarum ostendit, & vnum Christū prædicauit, sed nequaquam vnam naturam diuinitatis & carnis. Et in secunda epistola ad eundem Successum similia docens scribit in hunc modum. Etenim si vnam dicentes naturam Verbi, tacuissemus, nec vocem, incarnatam, addidissemus, sed quasi proscripta humanitate siue Oeconomia Christi, erat fortasse, nec improbabilis ratio, cur simularent se quærere, vbi esset per-

locus corruptus. fort. sic possis emendare. ἴδοι δικαίως κατηγορεῖσθαι.

Συνιστῶσι lego.

τέλειον ἐν ἀνθρωπότητι; ἢ τό, πῶς ὑφέστηκεν ἡ καθ' ἡμᾶς οὐσία; Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ ἐν ἀνθρωπότητι τελειότης, καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς οὐσίας ἡ δήλωσις εἰσκεκόμισται διὰ τοῦ λέγειν σεσαρκωμένην, παυσάσθωσαν καλαμίνην ῥάβδον ἑαυτοῖς ὑποστήσαντες. τοῦ γὰρ ἐκβάλλοντος τὴν οἰκονομίαν καὶ ἀρνουμένου τὴν σάρκωσιν, * ἦν δικαίως, ὡς ἀφαιρουμένου τὸν υἱὸν τῆς τελείας ἀνθρωπότητος. εἰ δὲ (ὡς ἔφην) ἐν τῷ σεσαρκῶσθαι λέγειν αὐτὸν σαφής ἐστιν, καὶ ἀναμφίβολος ὁμολογία τοῦ, ὅτι γέγονεν ἄνθρωπος, οὐδὲν κωλύει νοεῖν, ὡς εἷς ὑπάρχων, καὶ μόνος υἱὸς ὁ Χριστὸς ὁ αὐτὸς θεός ἐστι καὶ ἄνθρωπος, ὥσπερ ἐν θεότητι τέλειος, οὕτω καὶ ἀνθρωπότητι τέλειος. ὀρθότατα δὲ καὶ πάνυ * συνεστώσης ἡ τελειότης τὸν περὶ τοῦ σωτηρίου πάθους ἐκτίθεται λόγον, οὐκ αὐτὸν τὸν μονογενῆ υἱὸν τοῦ θεοῦ καθὸ νοεῖται, καὶ ἔστι θεός, παθεῖν εἰς ἰδίαν φύσιν, τὰ σώματος ἰσχυριζομένη, παθεῖν δὲ μᾶλλον τῇ χοϊκῇ φύσει. δεῖ γὰρ ἀναγκαίως ἀμφότερα σώζεσθαι τῷ ἑνί, καὶ κατ' ἀλήθειαν, τὸ καὶ μὴ πάσχειν θεϊκῶς, καὶ τὸ λέγεσθαι παθεῖν ἀνθρωπίνως, ἡ γὰρ αὐτὴ πέπονθε σάρξ. καὶ ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ δὲ κεφαλαίῳ τῶν σχολίων ὁ αὐτὸς ὁ ἐν ἁγίοις Κύριλλος ὁμοίως ἀποβαλλόμενος τούς τε δύο υἱοὺς εἰσάγοντας, τούς τε μίαν φύσιν λέγοντας θεότητος, καὶ τῆς σαρκὸς τοῦ Χριστοῦ, γράφει οὕτως· οὐ διοριστέον οὖν ἄρα τὸν ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν εἰς ἄνθρωπον ἰδικῶς, καὶ θεὸν ἰδικῶς, ἀλλ' ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν φαμὲν τὴν τῶν φύσεων εἰδότες διαφοράν, καὶ ἀσυγχύτους ἀλλήλαις τηροῦντες αὐτάς. Εἰ τοίνυν καθὼς διδάσκει ὁ ἐν ἁγίοις Κύριλλος, εἷς ἐστιν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τέλειος ἐν θεότητι, καὶ τέλειος ὁ αὐτὸς ἐν ἀνθρωπότητι, καὶ οὐκ ἔπαθεν τῇ θείᾳ φύσει, ἀλλὰ τῇ χοϊκῇ φύσει (Οἶδεν δὲ καὶ τὴν τῶν φύσεων διαφορὰν καὶ τὸ ἀσυγχύτους αὐτὰς ἀλλήλαις ἐν μιᾷ ὑποστάσει φυλάττεσθαι) Δῆλον ὅτι τὸν αὐτὸν ἐν τῇ θείᾳ φύσει, καὶ τῇ ἀνθρωπίνῃ λέγει ὁ πατὴρ γνωρίζεσθαι, καὶ ἑκατέραν φύσιν ἐν αὐτῷ εἶναι ἐξ ὧν καὶ συνετέθη.

καὶ οὐκ

fectio in humanitate? aut illud, quomodo subsliterit nostra natura seu essentia? Sed postquam & in humanitate perfectio, & nostræ substantiæ seu essentiæ declaratio adiuncta est per verbum, incarnatam, *cessent arundine niti. Nam qui tollit vitam Christi humanam, seu dispensationem, & negat incarnationem, debebat merito accusari. vt qui tollat à Christo perfectam humanitatem.* *Si autem, vt dixi, dum incarnatum esse affirmauit, aperta & indubitata est (ab illo edita) confessio, quod factus sit homo, nihil prohibet jam intelligere, quomodo, cum vnus sit, & solus filius Christus, idem Deus sit & homo, sicut in diuinitate perfectus, ita perfectus in humanitate.* *Rectissimè autem planéque sapienter tibi perfectio de salutari passione rationem exponit, non ipsum vnigenitum filium Dei, qua est & intelligitur Deus, passum esse in suâ naturâ corpus † firmando; sed potius in terrena natura fuisse passum.* *Vtraque enim necessario tribuenda sunt vni secundum rei veritatem: non pati secundum diuinitatem: & dici passum esse secundum humanitatem, † ipsa enim caro passa est.* *Et in tertiodecimo capite scholiorum idem D. Cyrillus pari modo reiectis ijs & qui duos filios comminiscuntur, & qui vnam naturam affirmant esse diuinitatis & carnis, ita scribit.* *Non diuidendus est igitur vnus Dominus IESVS Christus in hominem separatim, & Deum separatim, sed affirmamus vnum & eumdem Dominum IESVM Christum, naturarũ differentiam haud ignorantes, sed inconfusas inter se ipsas retinentes. Si igitur vt quemadmodum docet S. Cyrillus, vnus est Dominus noster IESVS Christus, perfectus in diuinitate, idémq; perfectus in humanitate, & non est passus diuinâ naturâ, sed humanâ seu terrestri (nouit autem & naturarũ differentiam, easdemq; inconfusas in vna hypostasi conseruari) planum est à Cyrillo dici eum in diuina natura & humana cognosci, & vtramq; naturam in ipso esse, ex*

εἰδ᾽, ὡς ἐφη-

† corpori propria conseruando.

αὐτῇ ipsius.

καὶ οὐκ ἄν τις οὕτω μανείη ὡς ὀρθῶς νομίσαι φρονεῖν τοὺς λέγοντας μίαν εἶναι φύσιν, ἤτοι οὐσίαν σαρκὸς καὶ θεότητος τοῦ Χριστοῦ, τὴν αὐτὴν θείαν καὶ χοϊκὴν, παθητὴν καὶ ἀπαθῆ. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἑτέρωθεν κατασκευάζειν ἐπιχειροῦσιν τινὲς τὸ μίαν εἶναι φύσιν τῆς θεότητος, καὶ τῆς ἀνθρωπότητος τοῦ Χριστοῦ, τὸ τοῦ ἀνθρώπου παράδειγμα προβαλλόμενοι καὶ λέγοντες, ὅτι ὥσπερ ἐξ ἑτεροφυῶν ψυχῆς καὶ σώματος συνεστὼς ὁ ἄνθρωπος μία φύσις λέγεται, οὕτω καὶ ἐκ δύο φύσεων θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος τὸν Χριστὸν λέγοντες ὀφείλομεν μίαν φύσιν ἐπ᾽ αὐτῷ λέγειν· ἐκεῖνο πρὸς αὐτοὺς ἐροῦμεν· ὅτι ὁ μὲν ἄνθρωπος, κἂν ἐκ διαφόρων συνέστηκεν, τουτέστιν ψυχῆς καὶ σώματος, ὅμως διὰ τοῦτο μία φύσις λέγεται, ἐπειδὴ κοινῶς κατὰ πασῶν τῶν ὑποστάσεων, ἤγουν προσώπων τῶν ὑπὸ τὸ αὐτὸ εἶδος ἀναγομένων κατηγορεῖται. εἰ καὶ μάλιστα γὰρ ἑκάστη ὑπόστασις ἤτοι πρόσωπον, οἷον Πέτρος καὶ Παῦλος τοῖς ἰδιώμασιν ἀπ᾽ ἀλλήλων διαχωρίζονται, ἀλλ᾽ ὅμως οὐ τῇ φύσει διαιροῦνται, ἀμφότεροι γὰρ ἄνθρωποι. καὶ πάλιν, οὔτε ψυχὴ χωρὶς σώματος, οὔτε σῶμα χωρὶς ψυχῆς ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι, ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος ἐδημιουργήθη. Ὁ δὲ Χριστὸς οὐχ οὕτως, οὔτε γὰρ μίαν φύσιν, ἤγουν οὐσίαν δηλοῖ, κοινῶς γὰρ κατὰ πολλῶν ὑποστάσεων ἤτοι προσώπων κατηγορουμένην ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος. Εἰ γὰρ τοῦτο ἦν, πολλοὶ Χριστοὶ εὑρεθήσονται, καθὼς τὸ κοινὸν τῆς μιᾶς φύσεως κατηγορεῖται, ὅπερ καὶ λέγειν ἐστὶν ἀσεβές. ἀλλ᾽ οὔτε ἀπ᾽ ἀρχῆς ἐκ θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος, ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος, ὁ Χριστὸς ἐδημιουργήθη, ἵνα τοῦτο ἡ φύσις Χριστοῦ, ἀλλὰ θεὸς ὢν πρὸ αἰώνων ὁ θεοῦ λόγος, καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως ἤτοι οὐσίας ὑπάρχων τῷ * πατρὶ, καὶ δημιουργὸς τῶν ἁπάντων, ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἀνθρώπου φύσιν καθ᾽ ὑπόστασιν ἐνώσας ἑαυτῷ γέγονεν ἄνθρωπος, μὴ ἐκστὰς τοῦ εἶναι θεός.

Ἐστὶν οὖν ὁ Χριστὸς μία ὑπόστασις, ἤτοι πρόσωπον, καὶ ἔχει τὸ τέλειον ἐν ἑαυτῷ τῆς τε θείας καὶ ἀκτίστου φύσεως, καὶ τὸ τέλειον τῆς ἀνθρωπίνης, καὶ κτιστῆς φύσεως. πῶς οὖν, ἐν ᾧ δύο φύσεις γνωρίζονται, ἄκτιστος

καὶ

quibus & compositus est. Proinde nemo adeo insaniat, vt existimet eos rectè sentire qui asserunt vnam esse naturam seu essentiam carnis & deitatis Christi, eandem diuinam & humanam naturam. Quoniam vero sunt qui alia ratione conantur ostendere vnam esse diuinitatis & humanitatis Christi naturam, hominis exemplo proposito, cum dicunt: quemadmodum ex diuersis naturis animæ & corporis homo compositus, tamen vna natura dicitur, eodem modo, cum Christum ex diuinitate & humanitate, duabus nempe naturis, constare dicimus, vnam naturam in ipso esse, dici oportere; illud illis respondemus. hominē quamuis ex diuersis constet, hoc est ex animo & corpore, tamen propterea vnam naturam dici, quod communiter de omnibus hypostasibus, siue personis quæ ad vnam speciem referuntur prædicetur. quamuis singulæ hypostases seu personæ, vt sunt Petrus & Paulus, proprietatibus inter se maximè differant, non tamē natura distinguntur, ambo enim homines sunt. Præterea neq; anima sine corpore, neq; corpus sine anima homo est, sed ex non ente ad ens ex anima & corpore creatus est homo.† Christus autem non sic; non enim vnam naturam siue essentiam significat communiter de pluribus hypostasibus seu personis prædicatam, vt homo. Etenim si hoc esset, multi Christi forent, sicut * commune vnius naturæ prædicatur, quod & dicere impium est. Sed neque ab initio ex Deitate & humanitate, sicut homo ex anima et corpore, Christus est creatus, vt hoc sit natura Christi, sed cum Deus ante sæcula Dei Verbum, & esset eiusdem naturæ siue substantiæ cum † Patre, & opifex vniuersorum, vltimis diebus hominis naturam secundum * hypostasin sibi vniens factus est homo, manens interim Deus.

† in Concilio plura hic leges.

* species.

* hypostasi diuinæ vniens.

Est ergo Christus vna hypostasis siue persona, & habet in se perfectionem & diuinæ atque increatæ naturæ, & perfectionem humanæ & creatæ naturæ. Quomodo ergo, in quo duæ naturæ, creata & increata cognoscuntur, in hoc vnam

καὶ κλίσει. Ἐπὶ τούτου μίαν φύσιν, ἤτοι οὐσίαν λέγεσθαι δυνατόν; Εἰ γὰρ μία ὑπόστασις ἤτοι πρόσωπον ὁ Χριστὸς, ὁμοούσιος τῷ Θεῷ καὶ πατρί, καὶ ὁμοούσιος ἡμῖν ὁ αὐτός. οὐ μὴν κατὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν φύσιν ἤτοι οὐσίαν. Εἰ δὲ μία φύσις, ἤτοι οὐσία ἦν ὁ Χριστὸς, ἢ ἄσαρκος ὤν, μόνῳ τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ ἐστὶν ὁμοούσιος, ἐπειδὴ μία τῆς θεότητος οὐσία, ἤτοι φύσις. ψιλὸς ὢν ἄνθρωπος, μόνοις ἡμῖν ἐστὶν ὁμοούσιος, ἐπειδὴ μία φύσις τῆς ἀνθρωπότητος, ἢ τραπεῖσα ἑκατέρα φύσις, ἑτεροφυές τι ἀπετέλεσε παρὰ τὰς συνελθούσας καὶ κατ' αὐτὰς, οὔτε θεὸς ἔμεινεν οὔτε ἄνθρωπος γέγονεν ὁ Χριστός. καὶ διὰ τοῦτο, οὔτε τῷ πατρὶ, οὔτε ὑμῖν ἐστὶν ὁ αὐτὸς ὁμοούσιος. Τὸ δὲ οὕτω φρονεῖν πάσης πεπλήρωται ἀσεβείας. καὶ ταῦτα λέγομεν οὐκ ἀγνοοῦντες ὅτι καί τινες τῶν ἁγίων πατέρων τῷ τοῦ ἀνθρώπου ὑποδείγματι ἐπὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου ἐχρήσαντο ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἵνα δείξωσιν, ὅτι, καθάπερ ὁ ἄνθρωπος ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος εἷς ἀποτελεῖται, καὶ οὐχὶ δύο ἄνθρωποι, οὕτω ὁ Χριστὸς ἐκ θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος συντεθεὶς εἷς ἐστὶν καὶ οὐκ εἰς δύο Χριστοὺς, ἢ εἰς δύο υἱοὺς μερίζεται. οὗτοι δὲ τῷ ἀνθρώπου ὑποδείγματι κέχρηνται, ἵνα μίαν φύσιν, ἤτοι οὐσίαν θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος τοῦ Χριστοῦ εἰσαγάγωσιν, ὅπερ ἀπεδείξαμεν ἀλλότριον εἶναι τῆς εὐσεβείας. ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἐλεγχόμενοι, ὡς παρὰ τὴν ὀρθὴν τῶν πατέρων διδασκαλίαν ἀναπλάττουσιν ἐν ἑαυτοῖς μίαν φύσιν, ἤτοι οὐσίαν θεότητος καὶ σαρκὸς, ἐφ' ἕτερα μεταβαίνουσι λέγοντες, μὴ δεῖν ἀριθμὸν φύσεων ἐπὶ Χριστοῦ λέγειν, ὡς τοῦ ἀριθμοῦ διαίρεσιν εἰσάγοντος. Ἴστωσαν τοίνυν ὅτι ὁ ἀριθμὸς, ὅταν μὲν ἐπὶ διαφόρων προσώπων, ἢ ὑποστάσεων λέγεται, τῶν πραγμάτων αὐτῶν τὴν ἀνὰ μέρος ἔχει διαίρεσιν, οἷον ὡς ἐπὶ δύο, ἢ πλειόνων ἀνθρώπων· ὅταν δὲ ἐπὶ ἡνωμένων τῶν πραγμάτων, τηνικαῦτα μόνῳ λόγῳ καὶ θεωρίᾳ, οὐ μὴν αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἔχει τὴν διαίρεσιν· οἷον ἐπὶ μιᾶς ὑποστάσεως ἀνθρώπου ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος συνεστώσης δύο

γὰρ

esse naturam siue essentiam dici possibile est? Etsi enim vna hypostasis sine persona Christus est, tamen consubstantialis Deo & Patri, & consubstantialis idem est nobis, nequaquam sanè secundum vnam & eandem naturam, siue essentiam. Si autem vna natura siue essentia esset Christus; aut sine carne existeret, soli Deo & Patri consubstantialis esset, quia Deitatis substantia siue natura vna est; aut purus homo, solis nobis esset consubstantialis, quia humanitatis vna est natura. aut vtraque immutata natura, aliam quampiam diuersam naturam effecisset, præter eas quæ conuenerant; & ita secundum illos neque Deus mansisset, neque homo factus esset Christus, ac idcirco neque Patri, neque nobis idem consubstantialis, quod sentire est summæ impietatis. Atque hæc dicimus haud ignari quosdam SS. Patrum hominis comparatione seu exemplo in Christi mysterio explicando vsos, sed illi (SS. Patres) vt ostenderent, quod, velut homo ex anima & corpore vnus perficitur, & non duo homines, ita Christus ex diuinitate & humanitate compositus vnus sit, & non in duos Christos, aut duos filios diuidatur; isti * verò hominis similitudine vsi sunt, vt vnam naturam siue substantiam Diuinitatis & humanitatis Christi assererent, quod à pietate alienum esse ostendimus. sed in his confutati seu conuicti, vt qui præter rectam Patrum doctrinam sibi ipsis fingant naturam vnam siue essentiam diuinitatis & carnis, ad alia confugiunt transeuntque cum dicunt, non oportere in Christo naturarum numerum ponere, eo quod numerus diuisionem pariat; sciant ergo per numerum tunc, cum de diuersis personis aut hypostasibus dicitur, rerum ipsarum per partes diuisionem gigni, velut in duobus siue pluribus hominibus; quando verò de rebus coniunctis dicitur, tunc sola ratione & cogitatione, non re ipsa fieri diuisionem; velut in vna hypostasi hominis ex anima & cor-

*hæretici.

γὰρ καὶ ἐνταῦθα φύσεις θεωροῦνται, ἑτέρα μὲν τῆς ψυχῆς, καὶ ἑτέρα τοῦ σώματος, καὶ ὅμως οὐ διὰ τοῦτο εἰς δύο ἀνθρώπους διαιρεῖται, ἀλλ' ἕνα ἴσμεν τὸν ἄνθρωπον, καὶ μίαν αὐτοῦ τὴν ὑπόστασιν. καὶ ἐπὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν τοίνυν μυστηρίου τῆς ἑνώσεως γινομένης, εἰ καὶ διαφορὰ θεωρεῖται τὰ ἑνωθέντα, ἀλλ'

sedundat vox.

* οὖν οὐ πραγματικῶς, καὶ ἀνὰ μέρος ἀλλήλων διΐστανται τὰ ἐξ ὧν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς συνεθέτη. τὴν μέντοι διαφορὰν κατανοοῦντες, καὶ ταύτην σημᾶναι βουλόμενοι τὸν ἀριθμὸν παραλαμβάνομεν, καὶ δύο τὰς ἐν Χριστῷ φύσεις εἶναι φαμέν. καὶ οὐ διὰ τοῦτο ὁ εἷς Χριστὸς εἰς δύο Χριστούς, ἢ δύο υἱοὺς διαιρεῖται. καὶ μαρτυρεῖ τοῖς παρ' ἡμῶν εἰρημένοις, ὁ ἐν ἁγίοις Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἐν τῷ πρὸς Κληδόνιον πρώτῳ λόγῳ γράφων οὕτως. Εἴ τις εἰσάγει δύο υἱούς, ἕνα μὲν τοῦ θεοῦ καὶ πατρός, δεύτερον δὲ τὸν ἐκ τῆς μητρός, ἀλλ' οὐχὶ ἕνα καὶ τὸν αὐτόν, καὶ τῆς υἱοθεσίας ἐκπέσοι τῆς ἐπηγγελμένης τοῖς ὀρθῶς πιστεύουσι. φύσεις μὲν γὰρ δύο, θεὸς καὶ ἄνθρωπος, ἐπεὶ καὶ ψυχὴ καὶ σῶμα. υἱοὶ δὲ οὐ δύο, οὐδὲ θεοί. οὐδὲ γὰρ ἐνταῦθα δύο ἄνθρωποι, εἰ καὶ οὕτως ὁ Παῦλος τὸ ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τὸ ἐκτὸς προσηγόρευσεν. καὶ εἰ δεῖ συντόμως εἰπεῖν, ἄλλο μὲν καὶ ἄλλο τὰ ἐξ ὁ Σωτήρ, εἴπερ μὴ ταὐτὸν τὸ ἀόρατον τῷ ὁρατῷ, καὶ τὸ ἄχρονον τῷ χρόνῳ. οὐκ ἄλλος δὲ καὶ ἄλλος, μὴ γένοιτο.

Ἰδοὺ διὰ τούτων σαφῶς διδάσκει ὁ ἐν ἁγίοις Γρηγόριος, ὅτι ἐπὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου, ὁ μὲν ἐπὶ προσώπων τῶν ἀριθμῶν λέγων, ὡς ἀσεβὴς κατακρίνεται, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν φύσεων, ἐξ ὧν ὁ εἷς συνετέθη Χριστός, τοῦτον παραλαμβάνων, ὀρθῶς ὁμολογεῖ, ὡς τὴν μὲν διαφορὰν τῶν συνελθουσῶν φύσεων διὰ τοῦτο σημαίνων, διαίρεσιν δὲ τὴν ἀνὰ μέρος κατ' οὐδένα τρόπον ποιούμενος. ὥσπερ γὰρ ἑτέρα φύσις τῆς ψυχῆς, καὶ ἑτέρα τοῦ σώματος, καὶ ὅμως εἷς, κατὰ σύνθεσιν ἄνθρωπος ἀποτελεῖται, καὶ οὐ δύο· οὕτω καὶ ἐν Χριστῷ, εἰ καὶ δύο φύσεις θεωροῦνται, ἑτέρα μὲν τῆς θεότητος, ἑτέρα δὲ τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο δύο Χριστοί,

ἢ δύο

& corpore concreti, duæ quippe & hic naturæ mente concipiuntur, altera animæ, altera corporis: nec tamen idcirco homo in duos homines diuiditur, sed vnum duntaxat hominem esse scimus, vnámque illius personam. Itaque in Christi quoque mysterio facta vnione, quamuis diuersa cernantur vnita, non tamē re ipsa seorsum & per partes extant ea, è quibus Christus compositus est. Cum tamen differentiam concipimus, numerum adhibemus cum hanc explicare volumus, dicimusque duas in Christo naturas esse, nec tamen idcirco vnus Christus in duos Christos aut duos filios diuiditur. Et confirmat dicta nostra S. Gregorius Theologus lib. primo ad Cledonium, cum ita scribit. Si quis introducit duos filios, vnum quidem ex Deo & Patre; alterum vero ex matre, & non vnum atque eundem; † adoptione priuetur quæ rectè credentibus promissa est. Naturæ quippe sanè duæ sunt, Deus & homo, sicut & anima & corpus: filij autem nequaquam duo; neque duo Dei; neque enim hic duo homines quamuis D. Paulus hominem nostrum qui foris est, & qui intus est appellarit; & vt compendio rem dicamus, aliud quidem ac aliud ea sunt ex quibus Saluator constat, siquidem non idem sunt visibile & inuisibile, æternum & temporale, sed non alius ac alius, absit. † filiatione. 2. Cor. 4. homo exterior & interior.

Ecce per hæc apertè S. Gregorius docet, illum qui in Christi mysterio numerum de personis dicit, velut impium damnari; illum verò qui numerum de naturis, ex quibus vnus Christus compositus est, vsurpat rectè sentire seu confiteri, vt qui differentiam concurrentium naturarum significet, diuisionem autem partium separatarum nullo modo faciat. Quemadmodum enim altera natura animæ; altera corporis est, vnus tamen homo secundum compositionem efficitur, non duo, sic & in Christo. quamuis duæ naturæ cognoscantur, altera quidem diuinitatis, altera autem humanitatis, non duo tamen Christi, aut duo filij

ἢ δύο ἤτοι εἰσάγονται, ὥστε τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν Χριστῷ φύσεων κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον παραιτούμενος λέγειν, δῆλοι εἰσὶ τὴν διαφορὰν τούτων ἀρνούμενοι, καὶ σύγχυσιν ἐπεισάγοντες τῇ οἰκονομίᾳ. εἰ δὲ τὴν διαφορὰν ὁμολογοῦσιν, ἀνάγκη πάντως ἐπὶ ταύτῃ καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀσυγχύτως συνελθουσῶν φύσεων εἰς μίαν ὑπόστασιν λέγειν αὐτούς. ὅπου γὰρ διαφορὰ φυλάττεται, ταύτῃ πάντως καὶ ἀριθμὸς ἕπεται. εἰς σύστασιν δὲ τῶν παρ' ἡμῶν εἰρημένων τῇ τῶν ἁγίων πατέρων μαρτυρίᾳ χρώμενοι, δείξομεν αὐτοὺς λέγοντας, ὅτι ἐπὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου οἱ μὲν λόγοι διαιροῦνται κατὰ τὴν διαφορὰν τῶν φύσεων θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος, ἐξ ὧν καὶ συνετέθη, καὶ τὸν ἀριθμὸν ἐπὶ τούτου παραλαμβάνουσιν· οὐ μὴν πραγματικῶς ἀνὰ μέρος τὴν τῶν φύσεων ποιοῦνται διαίρεσιν εἰς δύο ὑποστάσεις, ἤτοι δύο πρόσωπα, λέγει γὰρ ὁ ἐν ἁγίοις Κύριλλος ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ Λευιτικοῦ οὕτως. ὅλον δὴ πάλιν ἐν τύποις περιαθρεῖ σαφῶς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν τὸ μυστήριον, καὶ τὸν διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος καθαρισμόν. δύο μὲν ὀρνίθια ληφθῆναι κελεύει ζῶντα καὶ καθαρά, ἵνα νοήσῃς διὰ τῶν πετεινῶν, τὸν οὐράνιον ἄνθρωπόν τε ὁμοῦ καὶ θεὸν εἰς δύο φύσεις, ὅσον ἧκεν εἰς τὸν ἑκάστῃ πρέποντα λόγον διαιρούμενον (λόγος γὰρ ἦν ἐκ θεοῦ πατρὸς ἀναλάμψας ἐν σαρκὶ τῇ ἐκ γυναικός) πλὴν οὐ μεριζόμενον, εἷς γὰρ ἐξ ἀμφῶν ὁ Χριστός. καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς ἐν ἁγίοις Κύριλλος ἐν τῇ πρὸς Σούκενσον δευτέρᾳ ἐπιστολῇ γράφει οὕτως. ἀλλ' ἠγνόησαν ὅτι ὅσα κατὰ μόνην τὴν θεωρίαν διαιρεῖσθαι φιλεῖ, ταῦτα οὐ πάντως καὶ εἰς ἑτερότητα τὴν ἀνὰ μέρος ὁλοτρόπως καὶ ἰδικῶς ἀποφοιτήσειεν ἂν ἀπ' ἀλλήλων. καὶ ὁ ἐν ἁγίοις Βασίλειος ἐν τῷ τετάρτῳ κατ' Εὐνομίου λόγῳ ἑρμηνεύων τὸ, κύριος ἔκτισέ με, καὶ πρὸ πάντων βουνῶν *γεννᾷ με [ἐγέννησε.], γράφει οὕτως. ληπτέον οὖν τὸ μὲν, ἐγέννησεν, ἐπὶ τοῦ θεοῦ υἱοῦ. τὸ δὲ, ἔκτισεν, ἐπὶ τοῦ τὴν μορφὴν τοῦ δούλου λαβόντος. Εν πᾶσι δὲ τούτοις οὐ δύο λέγομεν, θεὸν ἰδίᾳ, καὶ ἄνθρωπον ἰδίᾳ. εἷς γὰρ ἦν, κατ' ἐπίνοιαν τὴν ἑκάστου φύσιν λογιζόμενοι.

καὶ ὁ

introducuntur. Qui ergo numerum in Christo naturarum, eo quo diximus modo, dicere recusant, conuincuntur, quod differētiam quoq; harum naturarum negent, & confusionem Christi œconomiæ inferant. Quod si differentiam cōfitentur, omnino necesse est, vt etiam numerum, in hac † naturarum inconfusè in vnam hypostasin seu personam concurrentium, confiteantur. Vbi enim differentia seruatur, numerus eam necessario consequitur. † differentia.

Ad confirmanda porro dicta nostra, testimonia SS. Patrum vsi ostendemus illos tradere, in Christi mysterio rationes quidem secundum naturarum differentiam diuinitatis & humanitatis ex quibus compositus est, diuidi & numerum in hoc assumi. sed non reipsa & separatim per partes naturarum fieri ab ijs diuisionem in duas subsistentias siue personas. sic enim D. Cyrillus in Leuitici interpretatione dicit: Totum iterum in his circumspice apertè Saluatoris nostri mysterium, & purificationem quæ per S. baptisma fit. Duas enim auiculas viuas & mundas sumi iubet, vt intelligas per volatilia cœlestem hominem simul & Deum in duas naturas, quantum pertinet ad rationem, diuidendum vnicuique conuenientem. Verbum enim erat, ex Deo Patre resplendens in carne, quæ ex muliere est, non partiendum, vnus enim ex vtrisq; Christus. cap. 14. aliter in Cōcilio.

Præterea idem D. Cyrillus in altera epistola ad Successum in hæc verba scribit: Sed ignorarunt ea quæ sola cogitatione diuidi solent, non penitus in alterutram partem speciatim seu per partes omnino à se inuicem separari. Et D. Basilius lib. IV. contra Eunomium interpretatus illud: Dominus creauit me, & ante colles genuit me ita scribit. Intelligendum ergo illud, genuit, de Deo filio. illud autem: creauit me, de eo qui formam serui accepit. In omnibus porro hisce, non duos dicimus, Deum separatim, & hominem separatim: vnus enim erat, (sed) cogitatione vtriusq; naturam pensitamus. Prouerb. 8.

Καὶ ὁ ἐν ἁγίοις δὲ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἐν τῷ περὶ υἱοῦ δευτέρῳ λόγῳ, διδάσκων ἡμᾶς ὅπως δεῖ τὰς ἐν τῷ κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ χριστῷ φύσεις κατ' ἐπίνοιαν διακρίνειν, γράφει οὕτως· ἡνίκα αἱ φύσεις διίστανται ταῖς ἐπινοίαις, συνδιαιρεῖται καὶ τὰ ὀνόματα, Παύλου λέγοντος ἀκούσατε· ἵνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ πατὴρ τῆς δόξης, Χριστοῦ μὲν θεὸς, τῆς δὲ δόξης πατήρ. Εἰ γὰρ τὸ συναμφότερον ἓν, ἀλλ' οὐ τῇ φύσει, τῇ δὲ συνόδῳ.

Καὶ ὁ ἐν ἁγίοις δὲ Γρηγόριος ὁ Νύσσης Ἐπίσκοπος ἐν τῷ κατ' Εὐνομίου τετάρτῳ λόγῳ τὰ αὐτὰ ἡμᾶς διδάσκων γράφει οὕτως. καὶ ὡς ἂν μή τις τῇ ἀκηράτῳ φύσει τὸ κατὰ τὸν σταυρὸν πάθος * προστρίβοιτο, δι' ἑτέρων τὸ † ἀνώτερον τὴν τοιαύτην ἐπανορθοῦται πλάνην, μεσίτην αὐτὸν θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, καὶ ἄνθρωπον καὶ θεὸν αὐτὸν ὀνομάζων, ἵνα ἐκ τοῦ τὰ δύο περὶ τὸ ἓν λέγεσθαι, τὸ πρόσφορον νοοῖτο περὶ ἑκάτερον, περὶ μὲν τὸ θεῖον ἡ ἀπάθεια, περὶ δὲ τὸ ἀνθρώπινον, ἡ κατὰ τὸ πάθος οἰκονομία. Τῆς οὖν ἐπινοίας διαιρουμένης, τὸ κατὰ φιλανθρωπίαν μὲν ἡνωμένον, τῷ δὲ λόγῳ διακρινόμενον, ὅταν μὲν τὸ ὑπερκείμενον, καὶ ὑπερέχων πάντα νοῦν κηρύσσει, τοῖς ὑψηλοτέροις κέχρηται τῶν ὀνομάτων. ἐπὶ πάντων θεὸν, καὶ μέγαν θεὸν, καὶ δύναμιν θεοῦ, καὶ σοφίαν, καὶ τὰ τοιαῦτα καλῶν. ὅταν δὲ τὴν ἀναγκαίως διὰ τὸ ἡμέτερον ἀσθενὲς συμπαραληφθεῖσαν τῶν παθημάτων πεῖραν ἐπιγράφει τῷ λόγῳ, ἐκ τοῦ ἡμετέρου κατονομάζει τὸ συναμφότερον ἄνθρωπον αὐτὸν προσαγορεύων, οὐ κοινοποιῶν πρὸς τὴν λοιπὴν φύσιν διὰ τῆς φωνῆς τὸν δηλούμενον, ἀλλ' ὥστε περὶ ἑκάτερον τὸ εὐσεβὲς φυλαχθῆναι.

* προστρίβοι τὸ
† φανώτερον.

Τούτων οὕτως ἀποδεδειγμένων διὰ τῆς τῶν πατέρων διδασκαλίας, παυσάσθωσαν οἱ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν χριστῷ φύσεων πρόφασιν τῆς οἰκείας πλάνης ποιούμενοι, καὶ τῷ διὰ τούτου τὴν διαφορὰν ἀρνεῖσθαι, σύγχυσιν εἰσάγειν ἐπιχειροῦντες. πῶς γὰρ οὐκ ἀναγκαῖος ἀριθμὸς ὢν ἐπὶ σημασίᾳ τῆς διαφορᾶς τῶν ἑνωθεισῶν εἰς μίαν ὑπόστασιν φύσεων, καὶ οὐκ ἐπὶ τῇ ἀνὰ μέρος διαιρέσει αὐτῶν οἱ πατέρες ἐχρήσαντο. Ἀποδεδειγμένου τοίνυν πανταχόθεν, ὡς ἀσεβές ἐστι τὸ λέγειν μίαν φύσιν ἤτοι οὐσίαν θεό-

τητος

Et S. Gregorius Theologus in altero de Filio libro dum nos docet, quomodo oporteat naturas Domini nostri Iesu Christi cogitatione distinguere, ita scribit. Quando naturæ, ratione separantur, simul etiam nomina diuersa ponuntur. Paulum audi dicentem, vt Deus Domini nostri Iesu Christi, Pater gloriæ, Christi quidem Deus, pater autem gloriæ. Etsi enim vtrumq; vnum: non tamen natura, sed concursu (in vnum compositũ.) 1.Cor. 3.

Et S. Gregorius Nyssenus lib. IV *contra Eunomium ead. nos docet cum ita scribit. Et ne quis incorruptæ naturæ crucis passionẽ assignet, per alia sublimius illud declarans, talem errorẽ corrigit, dum illum Dei & hominũ mediatorem, eundem Deum & hominem appellat, vt cum duo de vno dicantur, congruum de vtroq; intelligatur, in diuinitate quidem impassibilitas; in humanitate passionis dispensatio. Intellectu igitur hoc diuiditur, quod per misericordiam vnitũ est, ratione autem distinguitur, cum hoc quidem quod sublimius est, & excedit omnem intellectum prædicat, altioribus vtitur verbis: super omnia Deum, & magnum Deum, & virtutem Dei, & sapientiam, & id genus vocans; Quando vero necessariò susceptum propter nostram infirmitatem passionum experimentum verbis describit, ex nostro nominat vtrumq;, hominem ipsum appellitans, non communicans per vocem ad cæteram naturam eum qui significatur, sed vt circa vtrumq; pietas conseruaretur.* 1.Tim. 2. Rom. 9. Tit. 2. 1.Cor. 1.

His ita per SS. Patrum doctrinam demonstratis, desinant qui ex numero naturarum in Christo occasionem erroris sui accipiunt & negando propterea differentiam, confusionem introducere conantur. Quomodo enim numerus non est necessarius, quo ad significandam differentiam vnitarum in vnam hypostasin naturarũ, & non ad diuisionem per partes earum naturarum vsi sunt? Vndequaq; ergo demonstrata re, quam impium sit dicere vnam esse naturam siue substantiam Deitatis & carnis

τητος καὶ τῆς σαρκὸς τοῦ Χριστοῦ. Κἀκεῖνο ἐροῦμεν, ὡς οὐδὲ καθ' ὃ μίαν ὑπόστασιν λέγομεν τῆς θεότητος, καὶ τῆς ἀνθρωπότητος τοῦ Χριστοῦ, οὕτω δυνατὸν καὶ μίαν φύσιν λέγειν Χριστοῦ. Ἐπειδὴ οὐ ταὐτὸν φύσις τε καὶ ὑπόστασις, πάντες γὰρ οἱ ἅγιοι πατέρες συμφώνως ἡμᾶς διδάσκουσιν, ἄλλο εἶναι φύσιν, ἤτοι οὐσίαν, καὶ μορφὴν, καὶ ἄλλο ὑπόστασιν, ἤτοι πρόσωπον. καὶ τὴν μὲν φύσιν, ἤτοι οὐσίαν καὶ μορφὴν τὸ κοινὸν σημαίνειν. τὴν δὲ ὑπόστασιν, ἤτοι πρόσωπον τὸ ἰδικόν.

Εἰ δὲ φήσωσί τινες, ὅτι ὥσπερ μία ὑπόστασις σύνθετος εἴρηται ἐπὶ Χριστοῦ, οὕτω δὲ καὶ μίαν φύσιν σύνθετον λέγειν· ἀποδείξωμεν καὶ τοῦτο ἀλλότριον εἶναι τῆς εὐσεβείας. μίαν γὰρ φύσιν θεότητος, ἤτοι οὐσίαν λέγοντες, τρεῖς ἐπ' αὐτῆς δοξάζομεν ὑποστάσεις, ἐν ἑκάστῃ ὑποστάσει τὴν αὐτὴν φύσιν, ἤτοι οὐσίαν γνωρίζοντες, καὶ εὐσεβῶς ἐκ τῶν τριῶν ὑποστάσεων μίαν ὑπόστασιν τὴν τοῦ λόγου πρὸς τὴν σάρκα συντεθεῖσθαι φαμέν. οὐδεὶς γάρ ποτε ἐτόλμησεν ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ εἰπεῖν, ὅτι ὥσπερ τρεῖς ὑποστάσεις, οὕτω καὶ τρεῖς φύσεις εἰσὶν τῆς ἁγίας τριάδος. ὥστε καὶ δύνασθαι λέγειν μίαν φύσιν ἐκ τῶν τριῶν φύσεων συντεθεῖσθαι πρὸς σάρκα. Τρεῖς γὰρ φύσεις ἐπὶ τῆς ἁγίας τριάδος μόνος Ἄρειος τολμήσας εἰπὼν ὡς βλάσφημος κατεκρίθη.

Διὰ τοῦτο τοίνυν κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον δύο φύσεων ἕνωσιν λέγομεν· καὶ μίαν ὑπόστασιν. ἐπειδὴ ὁ τοῦ θεοῦ υἱὸς κατὰ τὴν ὑπόστασιν ἕτερος ὢν παρὰ τὸν πατέρα, τῆς αὐτῆς φύσεως ὢν τῷ πατρὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ ὑποστάσει, ἐδημιούργησαν ἑαυτῷ σάρκα . . . . λέγον προσφέροντες ἕνα Χριστὸν καὶ υἱὸν, καὶ κύριον, τὸν τοῦ θεοῦ λόγον σεσαρκωμένον, καὶ ἐνανθρωπήσαντα ὁμολογοῦμέν τε καὶ προσκυνοῦμεν σὺν τῷ πατρὶ, καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι. Τούτων, οὕτως ὑπὸ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ὁμολογουμένων, γινώσκειν βουλόμεθα πάντας τοὺς χριστιανοὺς, ὅτι ὥσπερ ἕνα θεὸν καὶ κύριον ἔχομεν, οὕτω καὶ μίαν πίστιν. Εἷς γάρ ἐστιν.

hic magnus est hiatus quem ex cõcilio possis, explere.

Christi, etiam illud dicimus quod neq; secundum illam rationem, qua vnam hypostasin seu personam dicimus Deitatis & humanitatis Christi, possit dici vna natura Christi neque enim idem est natura & hypostasis. Etenim omnes sancti Patres nos consensu docent aliud esse naturam siue essentiam & formam: & aliud hypostasin siue personam. Et naturam quidem siue substantiam, & formam, id quod commune est, significare: hypostasin autem siue personam, id quod singulare est.

Quod si qui dixerint, quod velut vna hypostasis in Christo dicitur, ita vna quoq; natura composita dicenda sit; ostendemus etiam hoc alienum esse à pietate, dum enim vnam Deitatis naturam seu essentiam dicimus, tres in ea veneramur hypostases, (&) in vna quaq; hypostasi eandem naturam seu essentiam professi, piè etiam rectéque ex tribus hypostasibus vnam hypostasin verbi ad carnem compositam esse dicimus. Nullus enim vnquam in Ecclesia catholica ausus est dicere tres esse in S. Trinitate essentias seu naturas, (sicut sunt tres hypostases,) vt † posset quis dicere vnam naturam ex tribus naturis ad carnem cōpositam esse. Tres enim naturas in S. Trinitate solus Arius ausus dicere vt blasphemus damnatus est.

† hoc enim nunquam potest dici; cum non sint tres naturæ seu essentiæ in trinitate.

Quapropter secundum rectam rationem, duarum naturarum vnionem dicimus, & vnam hypostasin profitemur. Quoniam Dei filius cum alius esset à patre secundum hypostasin seu personam eiusdem cum patre naturæ in sua propria hypostasi creauit sibi carnem . . . . . rationem proferentes, vnum Christum & filium & Dominum Dei verbum incarnatum & hominem factum & confitemur, & adoramus cum Patre & spiritu Sancto. His ita à Catholica Ecclesia constitutis, scire volumus omnes Christianos, nos, velut vnum Deum & Dominum, ita vnam quoq; fidem habere. Vna enim fidei defini-

hiatus ex Concilio supplendus.

ἐστιν ὅρος πίστεως τὸ ὁμολογεῖν καὶ ὀρθῶς δοξάζειν πατέρα καὶ χριστὸν
τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, καὶ ἅγιον πνεῦμα. Ταύτην τὴν ὁμολογίαν φυλάτ-
τομεν, εἰς ἣν καὶ ἐβαπτίσθημεν, δοθεῖσαν μὲν παρὰ τοῦ μεγάλου θεοῦ, καὶ
σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις.
τιη CCCXVIII παρ' αὐτῶν δὲ κηρυχθεῖσαν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. οἱ δὲ *τιη', πατέ-
ρας οἱ συναχθέντες ἐν Νικαίᾳ κατὰ Ἀρείου, καὶ τοῦτον μετὰ τῆς αὐτοῦ ἀσε-
βείας καταδικάσαντες τὴν αὐτὴν ὁμολογίαν ἤτοι σύμβολον, καὶ
μάθημα τῆς πίστεως παραδεδώκασι τῇ ἁγίᾳ τοῦ θεοῦ ἐκκλησίᾳ, καὶ
μετ' ἐκείνους οἱ ρν' ἅγιοι πατέρες οἱ συναχθέντες ἐν Κωνσταντινουπόλει
κατὰ Μακεδονίου τοῦ πνευματομάχου, καὶ Μάγνου τοῦ Ἀπολιναριστοῦ, καὶ τού-
τους καταδικάσαντες μετὰ τῆς αὐτῶν ἀσεβείας ἀκολουθοῦντές τε κατὰ πάν-
τα τῷ αὐτῷ ἁγίῳ συμβόλῳ τῷ παρὰ τῶν τιη' ἁγίων πατέρων παρα-
δοθέντι ἐτράνωσαν τὰ περὶ τῆς θεότητος τοῦ ἁγίου πνεύματος. Ἔτι
δὲ καὶ οἱ ἐν Ἐφέσῳ συναχθέντες τὸ πρότερον οἱ ἅγιοι πατέρες κατὰ Νεστο-
ρίου τοῦ δυσσεβοῦς. καὶ οἱ ἐν Χαλκηδόνι ἅγιοι πατέρες κατὰ Εὐτυ-
χοῦς τοῦ δυσσεβοῦς, ἀκολουθήσαντες κατὰ πάντα τῷ εἰρημένῳ ἁγίῳ συμ-
βόλῳ, ἤτοι μαθήματι τῆς πίστεως, κατεδίκασαν τοὺς προειρημένους αἱ-
ρετικοὺς μετὰ τῆς αὐτῶν ἀσεβείας, καὶ τῶν τὰ ὅμοια αὐτοῖς φρονησάντων.
ἢ φρονούντων.

Καὶ πρὸς τούτοις ἀνεθεμάτισαν τοὺς ἕτερον ὅρον πίστεως ἤτοι σύμβολον καὶ μάθημα παραδιδόντας τοῖς προσιοῦσιν τῷ ἁγίῳ βαπτίσματι ἢ ἐξ οἵας ποτε αἱρέσεως ἐπιστρέφουσι, παρὰ τὸν παραδοθέντα, ὡς εἴρηται ὑπὸ τῶν τιη' ἁγίων πατέρων, καὶ τρανωθέντα ὑπὸ τῶν ρν' ἁγίων πατέρων.

Τούτων οὕτως ἐχόντων συνείδαμεν καὶ κεφάλαια ὑποτάξαι, τήν τε τῆς ὀρθῆς πίστεως ὁμολογίαν ἐν συντόμῳ, τήν τε αἱρετικῶν παράκλισιν περιέχοντα.

Εἴ τις οὐχ ὁμολογεῖ πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα τριάδα ὁμοούσιον, μίαν θεότητα, ἤγουν φύσιν, καὶ οὐσίαν, μίαν τε δύναμιν, καὶ ἐξουσίαν ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν, ἤγουν προσώποις προσκυνουμένην, ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω.

definitio est, confiteri, & rectè glorificare Patrem & Christum filium Dei & spiritum Sanctum. Hanc confessionem retinemus, in qua & baptisati sumus, donatam quidem à magno Deo, & saluatore nostro Iesu Christo, sanctis Apostolis eius & discipulis: ab illis autem in toto mundo prædicatam. Eandem fidem confessionem seu symbolum, & doctrinam fidei trecenti decem & octo Patres Nicææ contra Arium congregati damnato Ario & impietate eius sanctæ Dei Ecclesiæ tradiderunt. Et post hos, centum quinquaginta SS. patres Constantinopoli contra Macedonium hostem spiritus Sancti, & Magnum Apolinaristam, & qui damnatis his cum impietate sua, secuti per omnia idem sanctum symbolum, trecentis decem & octo Patribus traditum explanauerunt illa de sancti Spiritus diuinitate. Præterea, & SS. patres in Epheso primus congregati contra impium Nestorium, & Chalcedone contra impium Eutychen secuti & ipsi ad vnguem prædictum S. symbolum siue doctrinam fidei, damnarunt jam dictos hæreticos cum perfidia sua, omnesq; qui eadem cum illis senserunt aut sentiunt.

Adhæc anathema illiserunt illis, qui aliam definitionem fidei, aut symbolum, & doctrinam tradunt ijs qui ad S. baptisma accedũt, aut ex quacunq; hæresi conuertuntur, quam traditum est, vti dictum, à CCCXVIII. SS. Patribus, & explanatum est à centum quinquaginta Patribus.

His ita se habentibus, visum est & capita subijcere, quæ per compendium & rectæ fidei confessionem, & hæreticorum continerent condemnationem.

Si quis non confitetur Patrem & Filium & Spiritum Sanctum Trinitatem consubstantialem, vnam Deitatem, siue naturam & essentiam, vnamq; virtutem & potestatem in tribus subsistentijs siue personis adorandam, talis anathema sit.

Εἴ τις οὐχ ὁμολογεῖ τὸν πρὸ αἰώνων, καὶ ἀχρόνως ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα θεὸν λόγον, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν σαρκωθέντα ἐκ τῆς ἁγίας θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ ἄνθρωπον γενόμενον γεννηθέντα ἐξ αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο τοῦ αὐτοῦ λόγου εἶναι τὰς δύο γεννήσεις, τήν τε πρὸ αἰώνων ἀσωμάτως, καὶ τὴν ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν κατὰ σάρκα, ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις λέγει ἄλλον εἶναι τὸν θεὸν λόγον τὸν θαυματουργήσαντα, καὶ ἄλλον τὸν Χριστὸν τὸν παθόντα, ἢ τὸν θεὸν λόγον συνεῖναι λέγει τῷ χριστῷ γενομένῳ ἐκ γυναικὸς, ἢ ἐν αὐτῷ εἶναι ὡς ἄλλον ἐν ἄλλῳ, ἀλλ' οὐχὶ ἕνα τὸν αὐτὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν χριστὸν τὸν τοῦ θεοῦ λόγον σαρκωθέντα, καὶ ἐνανθρωπήσαντα, καὶ τοῦ αὐτοῦ τά τε θαύματα καὶ τὰ πάθη, ἅπερ ἑκουσίως ὑπέμεινε σαρκί, ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις λέγει κατὰ χάριν, ἢ κατ' ἐνέργειαν ἢ κατ' ἀξίαν, ἢ κατ' ἰσοτιμίαν, ἢ κατ' αὐθεντίαν, ἢ ἀναφορὰν, ἢ σχέσιν, ἢ δύναμιν, τὴν ἕνωσιν τοῦ θεοῦ λόγου πρὸς ἄνθρωπον γεγενῆσθαι, ἢ καθ' ὁμωνυμίαν, καθ' ἣν οἱ Νεστοριανοὶ, καὶ τὸν λόγον χριστὸν καλοῦντες, καὶ τὸν ἄνθρωπον κεχωρισμένως χριστὸν ὀνομάζοντες, κατὰ μόνην τὴν προσηγορίαν ἕνα Χριστὸν λέγοντες, ἢ εἴ τις λέγει κατ' εὐδοκίαν τὴν ἕνωσιν γεγενῆσθαι, καθὼς Θεόδωρος ὁ αἱρετικὸς ὁ αὐταῖς λέξεσι λέγει, ὡς ἀρεσθέντος τῷ θεῷ λόγῳ τοῦ ἀνθρώπου, ἀπὸ τοῦ εὖ καὶ καλὰ δόξαι αὐτῷ περὶ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐχὶ καθ' ὑπόστασιν τοῦ θεοῦ λόγου πρὸς τὴν σάρκα ἐμψυχωμένην ψυχῇ καὶ νοερᾷ τὴν ἕνωσιν ὁμολογεῖ, καὶ διὰ τοῦτο μίαν αὐτοῦ τὴν ὑπόστασιν σύνθετον, ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω

Εἴ τις κατὰ ἀναφορὰν, ἢ καταχρηστικῶς θεοτόκον λέγει τὴν ἁγίαν ἔνδοξον ἀειπάρθενον Μαρίαν, ἢ ἀνθρωποτόκον, ἢ χριστοτόκον ὡς τοῦ Χριστοῦ μὴ ὄντος θεοῦ, ἀλλὰ μὴ κυρίως, καὶ κατὰ ἀλήθειαν θεοτόκον αὐτὴν ὁμολογεῖ, διὰ τὸ τὸν πρὸ αἰώνων ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα

θεὸν

Si quis non confitetur Deum Verbum ante sæcula ab æterno ex Deo Patre genitum vltimis diebus ex S. & semper Virgine Dei genitrice Maria incarnatum, hominem factum, & ex illa natum, ac propterea eiusdem verbi duas esse generationes alteram ante sæcula sine corpore, alteram in vltimis diebus secundum carnem, talis anathema esto.

Si quis dicit alium esse Deum Verbum qui miracula fecit, & alium Christum passum; aut Deum verbum dicit vna cum † Christo esse nato ex muliere; aut in ipso velut alterũ in altero, & non vnum atque eundem Dominum nostrum Iesum Christum Dei verbum incarnatum, & hominem factum: eiusdemq; miracula, & passiones, quas sponte in carne pertulit, talis anathema esto.

† quasi duo sint, non vnus, Christus & Deus verbum.

*Si quis dicit secundum gratiam, aut secundum operationem, aut secundum dignitatem, aut secundum æqualitatem honoris, aut secundum auctoritatem, aut relationem, aut * respectum, aut virtutem vnionem Dei verbi ad hominem factam; aut secundum homonymiam seu æquiuocationem, secundum quam Nestoriani Verbum † Christi vocant & hominem separatim Christum appellant, sola appellatione vnum Christum dicentes; aut si quis secundũ * bonam voluntatẽ vnionem factam dicit, quemadmodũ Theodorus hereticus ipsis verbis dicit, quasi placuerit Deo Verbo, homo, eo quod bene placitum seu visum sit illi de eo, & non secundum hypostasin Dei Verbi ad carnem anima rationali & intelligente animatam vnitionem confitetur; & ideo vnam eius hypostasin compositam esse, talis anathema esto.*

* habitum seu affectũ.

† aliter in Concilio.

* beneuolentiam, beneplacitum.

Si quis secundum relationem, aut abusiuè Dei genitricem dicit, sanctam, gloriosam, semper Virginem Mariam, aut hominiparam, aut Christiparam quasi Christus non sit Deus, sed impropriè nec vere Deiparã ipsam confitetur, eo quod Deus Verbũ

θεὸν λόγον ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐξ αὐτῆς σαρκωθῆναι, καὶ γεννηθῆναι. ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις οὐχ ὁμολογεῖ τὸν ἐσταυρωμένον σαρκὶ, κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, θεὸν εἶναι ἀληθινὸν καὶ κύριον τῆς δόξης, καὶ ἕνα τῆς ἁγίας τριάδος. ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις ἐν δυσὶ φύσεσι λέγων μὴ ὡς ἐν θεότητι καὶ ἀνθρωπότητι τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν τοῦ θεοῦ λόγον σαρκωθέντα ὁμολογεῖ, μὴ δὲ ἐπὶ τῷ σημαίναι τὴν διαφορὰν τῶν φύσεων ἐξ ὧν καὶ συνετέθη, ἀλλ᾽ ἐπὶ διαιρέσει τῇ ἀνὰ μέρος τὴν τοιαύτην λαμβάνει φωνὴν ἐπὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου, ὡς κεχωρισμένας καὶ ἰδιουποστάτους εἶναι τὰς φύσεις, καθὼς Θεόδωρος καὶ Νεστόριος βλασφημοῦσιν, ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις ἐπὶ τοῦ ἑνὸς κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τουτέστιν τοῦ σαρκωθέντος θεοῦ λόγου τὸν ἀριθμὸν τῶν φύσεων ὁμολογῶν, μὴ τῇ θεωρίᾳ τὴν διαφορὰν τούτων ἐξ ὧν καὶ συνετέθη λαμβάνει, ὡς ταύτης οὐκ ἀνῃρημένης διὰ τὴν ἕνωσιν, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῇ διαιρέσει τῇ ἀνὰ μέρος τῷ ἀριθμῷ κέχρηται. τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις λέγων μίαν φύσιν τοῦ θεοῦ λόγου σεσαρκωμένην, οὐχ οὕτως αὐτὸ ἐκλαμβάνει ὡς ὅτι ἐκ τῆς θείας φύσεως, καὶ τῆς ἀνθρωπίνης εἷς Χριστὸς ἀπετελέσθη, ὁμοούσιος τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιος ἡμῖν ὁ αὐτὸς κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ἀλλ᾽ ὅτι τῆς θεότητος, καὶ τῆς σαρκὸς τοῦ Χριστοῦ μία φύσις, ἤτοι οὐσία ἀπετελέσθη κατὰ τὴν Ἀπολιναρίου, καὶ Εὐτυχοῦς κακοπιστίαν, ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω. Ἐφ᾽ ἴσης γὰρ καὶ τοὺς ἀνὰ μέρος διαιροῦντας ἤτοι τέμνοντας, καὶ τοὺς συγχέοντας τὸ τῆς θείας οἰκονομίας μυστήριον τοῦ Χριστοῦ ἀποστρέφεται καὶ ἀναθεματίζει ἡ καθολικὴ ἐκκλησία.

Εἴ τις μὴ ἀναθεματίζει Ἄρειον, Εὐνόμιον, Μακεδόνιον, Ἀπολινάριον, Νεστόριον, Εὐτυχέα, καὶ τοὺς τὰ ὅμοια τούτοις φρονοῦντας, ἢ φρονήσαντας, ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις

ante sæcula à Patre genitus, in vltimis diebus ex ipsa carnem sumserit, & natus sit, hic talis anathema esto.

Si quis crucifixum in carne Dominum nostrum Iesum Christum, negat verum Deum esse & Dominum gloriæ & vnumè S. Trinitate, talis anathema esto.

Si quis in duabus naturis dicens non tanquam in Deitate & humanitate vnum Dominum nostrum Iesum Christum Dei verbum incarnatum confitetur, neq; ad significandam differentiam naturarum, ex quibus compositus est, sed ad diuisionem per partes talem vocem accipit in Christi mysterio, velut separatim suam vnaquæq; natura hypostasin habeat, quemadmodum Theodorus & Nestorius blasphemant, talis anathema esto.

Si quis in vno Domino nostro Iesu Christo, hoc est, incarnato Deo Verbo, numerum naturarum confessus, non intellectu differentiam harum ex quibus compositus est, ponit, quasi non sublata hac propter vnionem differentia, sed ad diuisionem per partes numero vtitur, talis anathema esto.

Si quis dum dicit vnam naturam Dei verbi incarnatam non ita id accipit seu intelligit, quasi ex diuina & humana natura vnus Christus effectus sit, consubstantialis Patri secundum diuinitatem, & consubstantialis nobis idem secundum humanitatem, sed quod Diuinitatis & carnis Christi vna natura, siue substantia effecta sit secundum Apolinarij & Eutychis perfidiam, talis anathema esto. Perinde enim auersatur & damnat Ecclesia Catholica eos qui diuidunt seu secant per partes diuinum Christi œconomiæ mysterium, atq; illos qui idem confundunt.

Si quis Arium, Eunomium, Macedonium, Apolinarium, Nestorium, Eutychen, & quicunq; cum his eadem sentiunt senserunt, non anathematizat, anathema esto.

Εἴ τις ἀντιποιεῖται Θεοδώρου τοῦ Μοψουεστίας τοῦ εἰπόντος ἄλλον εἶναι τὸν θεὸν λόγον καὶ ἄλλον τὸν Χριστὸν ὑπὸ παθῶν ψυχῆς, καὶ τῶν τῆς σαρκὸς ἐπιθυμιῶν ἐνοχλούμενον, καὶ ἐκ προκοπῆς ἔργων βελτιωθέντα, καὶ βαπτισθέντα εἰς ὄνομα πατρὸς, καὶ υἱοῦ, καὶ ἁγίου πνεύματος. καὶ διὰ τοῦ βαπτίσματος τὴν χάριν τοῦ ἁγίου πνεύματος λαβεῖν, καὶ υἱοθεσίας ἀξιωθῆναι, καὶ κατ' ἰσότητα βασιλικῆς εἰκόνος εἰς πρόσωπον τοῦ θεοῦ λόγου προσκυνούμενον, καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἄτρεπτον ταῖς ἐννοίαις, καὶ ἀναμάρτητον παντελῶς γενόμενον. καὶ πάλιν εἰρηκότος τὴν ἕνωσιν τοῦ θεοῦ λόγου πρὸς τὸν Χριστὸν τοιαύτην γεγενῆσθαι, οἵαν εἶπεν ὁ ἀπόστολος ἐπὶ ἀνδρὸς καὶ γυναικός. ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. καὶ πρὸς ταῖς ἄλλαις ἀναριθμήτοις αὐτοῦ βλασφημίαις τολμήσαντος εἰπεῖν, ὅτι μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἐμφυσήσας ὁ κύριος τοῖς μαθηταῖς, καὶ εἰπών, Λάβετε τὸ πνεῦμα ἅγιον, οὐ δέδωκεν αὐτοῖς πνεῦμα ἅγιον, ἀλλὰ σχήματι μόνον ἐνεφύσησεν. Οὗτος δὲ καὶ τὴν ὁμολογίαν Θωμᾶ, τὴν ἐπὶ τῇ ψηλαφήσει τῶν χειρῶν καὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ κυρίου μετὰ τὴν ἀνάστασιν, τὸ ὁ κύριός μου καὶ θεός μου, εἶπεν, μὴ εἰρῆσθαι περὶ τοῦ Χριστοῦ παρὰ τοῦ Θωμᾶ, οὐ γὰρ εἶναι λέγει τὸν Χριστὸν, θεόν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῆς ἀναστάσεως ἐκπλαγέντα τὸν Θωμᾶν ὑμνῆσαι τὸν θεὸν τὸν ἐγείραντα τὸν Χριστόν. Τὸ δὲ χεῖρον, ὅτι ἐν τῇ τῶν πράξεων τῶν ἀποστόλων γενομένῃ παρ' αὐτοῦ δῆθεν ἑρμηνείᾳ συγκρίνων ὁ αὐτὸς Θεόδωρος τὸν Χριστὸν Πλάτωνι καὶ Μανιχαίῳ καὶ Ἐπικούρῳ, καὶ Μαρκίωνι λέγει, ὅτι ὥσπερ ἐκείνων ἕκαστος εὑράμενος οἰκεῖον δόγμα τοὺς αὐτῷ μαθητεύσαντας πεποίηκε καλεῖσθαι Πλατωνικοὺς, καὶ Μανιχαίους, καὶ Ἐπικουραίους, καὶ Μαρκιωνιστὰς τὸν ὅμοιον τρόπον καὶ τοῦ Χριστοῦ εὑραμένου τὸ δόγμα ἐξ αὐτοῦ τοὺς Χριστιανοὺς καλεῖσθαι. Εἴ τις τοίνυν ἀντιποιεῖται Θεοδώρου τοῦ τὰ τοιαῦτα βλασφημήσαντος, ἀλλὰ μὴ ἀναθεματίσει αὐτὸν, καὶ τὰ αὐτοῦ συγγράμματα, καὶ τοὺς τὰ ὅμοια αὐτοῦ φρονοῦντας, ἢ φρονήσαντας, ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις ἀντιποιεῖται τῶν συγγραμμάτων Θεοδωρήτου ἅπερ ἐξέθετο

ὑπὲρ

Si quis defendit Theodorum Mopsuestenum, qui dicit alium esse Deum Verbum, & alium Christum à passionibus animæ, & cupiditatibus carnis vexatum, eundemq; ex profectu operum meliorem factum, & baptizatum in nomine Patris & Filij & spiritus S. & per baptisma gratiam spiritus S. accepisse, & adoptione filij dignitatum esse, & ad similitudinem imperatoriæ imaginis in persona Dei verbi adorandum, & post resurrectionem cogitationibus immutabilem, omninóque impeccabilem factum. Et qui rursum dixit vnionem Dei verbi ad Christum eiusmodi factam esse, qualem Apostolus dixit in viro & fœmina: Erunt duo in carne vna. Et qui præter alias innumeras blasphemias ausus est dicere, quod post resurrectionem cum Dominus insufflasset discipulis suis & dixisset: accipite spiritum Sanctum non dederit illis spiritum Sanctum, sed in speciem tantum insufflarit. Idem hic etiam Thomæ confessionem, (quam post resurrectionem, cum Domini manus & latus palpasset (edidit) cum dixit, Dominus meus & Deus meus,) negat de Christo à Thoma dictam esse, negat enim Christum esse Deum, sed ex admiratione resurrectionis perculsum Thomam laudasse Deum qui à mortuis excitauit Christum. Quod autem deterius est etiam in interpretatione quam in Acta Apostolorum scripsit, idem Theodorus comparat Christum cum Platone & Manichæo, & Epicuro atq; Marcione cum dicit, quod, quemadmodum vnusquisque illorum excogitato nouo dogmate discipulos suos nominauit Platonicos & Manichæos, & Epicuræos, & Marcionistas, eod. modo Christo excogitante nouum dogma ab ipso Christianos appellari. Si quis igitur defendit Theodorum talia blasphemantem, & non anathematizat ipsum, anathema esto.

Si quis Theodoreti scripta defendit, quæ pro Nestorio hæretico

ὑπὲρ Νεστορίου τοῦ αἱρετικοῦ καὶ κατὰ τῆς ὀρθῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐν Ἐφέσῳ πρώτης ἁγίας συνόδου, καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου καὶ τῶν ιβ΄ αὐτοῦ κεφαλαίων, ἐν οἷς ἀσεβέσι συγγράμμασι σχετικὴν λέγει τὴν ἕνωσιν τοῦ θεοῦ λόγου πρὸς τόν τινα ἄνθρωπον, περὶ οὗ βλασφημῶν λέγει, ὅτι ἐψηλάφησεν Θωμᾶς τὸν ἀναστάντα, καὶ προσεκύνησε τὸν ἐγείραντα. καὶ διὰ τοῦτο ἀσεβεῖς καλεῖ τοὺς τῆς ἐκκλησίας διδασκάλους, τοὺς καθ' ὑπόστασιν τὴν ἕνωσιν τοῦ θεοῦ λόγου, πρὸς τὴν σάρκα ὁμολογοῦντας.

Καὶ πρὸς τούτοις θεοτόκον ἀπαρνεῖται τὴν ἁγίαν, ἔνδοξον ἀειπάρθενον Μαρίαν.

Εἴ τις τοίνυν τὰ εἰρημένα συγγράμματα Θεοδωρήτου ἐπαινεῖ, ἀλλὰ μὴ ἀναθεματίζει αὐτά, ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω. διὰ ταύτας γὰρ τὰς βλασφημίας τῆς ἐπισκοπῆς ἐξεβλήθη, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ ἐν χαλκηδόνι συνωθήθη πάντα τὰ ἐναντία τοῖς μνημονευθεῖσιν αὐτοῦ συγγράμμασιν ποιῆσαι, καὶ τὴν ὀρθὴν πίστιν ὁμολογῆσαι.

Εἴ τις ἀντιποιεῖται τῆς ἀσεβοῦς ἐπιστολῆς τῆς λεγομένης παρὰ Ἴβα γεγράφθαι πρὸς Μάριν τὸν Πέρσην τὸν αἱρετικὸν τῆς ἀρνουμένης τὸν θεὸν λόγον ἄνθρωπον γεγενῆσθαι, καὶ λεγούσης μὴ τὸν θεὸν λόγον ἐκ τῆς παρθένου σαρκωθέντα γεννηθῆναι, ἀλλὰ ψιλὸν ἄνθρωπον ἐξ αὐτῆς γεννηθῆναι, ὃν ναὸν ἀποκαλεῖ, ὡς ἄλλον εἶναι τὸν θεὸν λόγον, καὶ ἄλλον τὸν ἄνθρωπον. Πρὸς τούτοις δὲ ἐνυβριζούσης τὴν ἐν Ἐφέσῳ πρώτην σύνοδον ὡς χωρὶς ζητήσεως, καὶ κρίσεως Νεστόριον καταδικάσασαν. καὶ τὸν ἐν ἁγίοις Κύριλλον αἱρετικὸν ἀποκαλούσης, καὶ ἀσεβῆ τὰ ιβ΄ αὐτοῦ κεφάλαια. Νεστόριον καὶ Θεόδωρον μετὰ τῶν ἀσεβῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων, ἐπαινούσης καὶ ἐκδικούσης.

Εἴ τις τοίνυν καθὰ εἴρηται, τὴν εἰρημένην ἀσεβῆ ἐπιστολὴν ἐκδικεῖ, ἢ ὀρθὴν αὐτὴν εἶναι λέγει ἢ μέρος αὐτῆς, ἀλλὰ μὴ ἀναθεματίζει αὐτὴν ἀνάθεμα ἔστω.

Τῆς τοιαύτης τοίνυν ἐπιστολῆς δικαίως ἀναθεματισθείσης διὰ τὰς περιεχομένας αὐτῇ βλασφημίας, οἷα Θεοδώρου καὶ Νεστορίου τῶν ἀσεβῶν φρονοῦντες ἐπιχειροῦσι λέγειν ταύτην δεδέχθαι παρὰ τῆς ἁγίας ἐν χαλκηδόνι συνόδου. τοῦτο δὲ λέγουσι τὴν μὲν ἁγίαν σύνοδον συκοφαντοῦντες. τῷ δὲ ταύτης προσχήματι σπουδάζοντες τῆς ὀφειλομένης κα-

τακρί-

tico edidit & contra rectam fidem, & contra Sanctam synodum Ephesinam primam; contráq; S. Cyrillum & XII capita eius, in quibus impijs scriptis affirmat unionem Dei verbi ad hominem quẽdam †; de quo blasphemus dicit, quod Thomas palparit resurgentem; & adorarit excitatum eáq; propter impios appellat Ecclesiæ doctores, qui unionem secundum hypostasim Dei verbi ad carnem factam profitentur.

† χετικήν. respectu quodam factam.

Præterea negat Sanctam, gloriosam, semper virginẽ Mariam, esse Dei genitricem.

Si quis igitur dicta Theodoreti scripta laudat, & non damnat potius, talis anathema esto. Propter has enim blasphemias ab episcopatu deiectus est; Deinde in synodo Chalcedonensi coactus est omnia quæ scripserat reuocare, & rectam fidem profiteri.

Si quis defendit impiam epistolam, (quæ ab Iba ad Marin Persam hæriticum scripta dicitur) negantem Deum verbum hominem factum; & affirmantem non Deum verbum ex Virgine incarnatum, esse natum; sed nudum purumue hominem ab illa editum, quem templum appellat; velut alius sit Deus verbum, & alius homo: Adhæc, contumeliosam in primam synodum Ephesinam, quasi absq; inquisitione & judicio Nestorium damnarit; Et quod (eadem epistola) S. Cyrillum hæreticum appellarit, & eius duodecim capita impia. quod Nestorium & Theodorum cum impiis eorum scriptis laudarit, & defenderit.

Si quis ergo, quemadmodum dictum est, prædictam impiam epistolam defendit, aut rectam illam esse dicit, aut partem eius, & non potius anathematizat ipsam, anathema esto.

Hac tali ergo epistola jure damnata propter blasphemias in ea comprehensas, velut impiorum Theodori & Nestorij asseclæ conantur affirmare hanc à S. Synodo Chalcedonensi receptam esse. Quod eò dicunt vti S. synodo calumniam inferant, & hoc

τὴν κρίσεως ἐλευθερῶσαι Θεόδωρον, καὶ Νεστόριον, καὶ τὴν ἀσεβῆ ἐπιστολήν, περὶ ἧς Ἴβας πολλάκις κατηγορηθείς, οὐκ ἐτόλμησε ταύτην οἰκειώσασθαι διὰ τὰς περιεχομένας αὐτῇ βλασφημίας. καὶ ταῦτα ἀποδείξομεν ἐκ τῶν διαφόρως περὶ τούτου κεκινημένων. Ἐν γὰρ ταῖς παρὰ Φωτίου καὶ Εὐσταθίου πεπραγμένοις ἐν Τύρῳ κατηγορούμενος ὁ προλεχθεὶς Ἴβας, περὶ τῶν ὕβρεων τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου φανερῶς κατέθετο (μετὰ τὴν ἕνωσιν τῶν ἀνατολικῶν τὴν πρὸς τὸν ἐν ἁγίοις Κύριλλον) μηδὲν ὕβρεως ἐχόμενον εἰρηκέναι περὶ αὐτοῦ. ἡ δὲ ἐπιστολὴ πεπληρωμένη τῶν εἰρημένων

* κατηγορεῖται βλασφημιῶν ἐφ' αἷς* κατηγορεῖ) Ἴβας πολλὰς κατὰ τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλ-

* τὴν λου ὕβρεις περιέχουσα παρίστησιν, ὅτι μετὰ τὴν ἕνωσιν * τῆς πρὸς τοὺς ἀνατολικούς, γέγονεν. Ἐξ οὗ δείκνυται Ἴβας ταύτην ἀπαρνησάμενος, ὅθεν οἱ μνημονευθέντες Φώτιος καὶ Εὐστάθιος διὰ τὴν τῶν ἐγκαλούντων πληροφορίαν ἐγγράφως διετύπωσαν τὸν εἰρημένον Ἴβαν πάντα τὰ ἐναντία τῇ ἐπιστολῇ πρᾶξαι, καθὼς ἡ περὶ τούτου δοθεῖσα παρ' αὐτῶν ἐπίκρισις δείκνυσιν. ἀλλὰ μὴ πληρώσας Ἴβας τὰ παρ' ἐκείνων ἐπικριθέντα, ἐξεβλήθη τῆς ἐπισκοπῆς διὰ τὰς βλασφημίας τῆς εἰρημένης ἐπιστολῆς, Νόννος ἀντ' αὐτοῦ ἐχειροτονήθη, ὃς καὶ συνεκαθέσθη τῇ ἁγίᾳ ἐν Χαλκηδόνι συνόδῳ.

Περὶ τῶν αὐτῶν τοίνυν καὶ ἐν Χαλκηδόνι καθηγορηθεὶς ὁ μνημονευθεὶς Ἴβας, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἀσεβοῦς ἐπιστολῆς, οὐκ ἐτόλμησε ταύτην οἰκειώσασθαι, ἀλλ' εὐθὺς αὐταῖς λέξεσιν ἐπήγαγεν, ὅτι ἀλλότριός εἰμι τῶν ἐπαγομένων μοι. ὅθεν ἡ ἁγία σύνοδος μὴ ἀρκεσθεῖσα τῇ ἀρνήσει Ἴβα τῇ ἐπὶ τῇ ἀσεβεῖ ἐπιστολῇ, συνώθησεν αὐτὸν τἀναντία ταύτῃ πρᾶξαι, τουτέστιν τὴν ἐν αὐτῇ ἀθετουμένην ὀρθὴν πίστιν ὁμολογῆσαι, καὶ τὴν ἐν Ἐφέσῳ πρώτην ἁγίαν σύνοδον δέξασθαι, καὶ τὸν ἐν ἁγίοις Κύριλλον πατέρα καὶ διδάσκαλον ἐπιγράψασθαι, τὰ ἐν τῇ αὐτῇ ἀσεβεῖ ἐπιστολῇ ὑβριζόμενα, καὶ Νεστόριον, καὶ τὸ ἀσεβὲς αὐτοῦ δόγμα ἀνα-

* ὅπερ θεματίσαι, * ἅπερ ἡ ἀσεβὴς ἐπιστολὴ ἐπαινεῖ καὶ ἐκδικεῖ.

Εἰ τοίνυν καὶ αὐτὸς Ἴβας διαφόρως κατηγορηθεὶς περὶ τῆς ἀσεβοῦς ἐπιστολῆς, οὐκ ἐτόλμησεν αὐτὴν οἰκειώσασθαι, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν Χαλκηδόνι ἁγία

nomine Theodorum & Nestorium **iusta condemnatione liberent** *& impiam epistolam,cuius* **caussa Ibas sæpe accusatus, non** *ausus est, propter blasphemias quas* **continet, suam profiteri.** *Atque hæc plana faciemus ex diuersis* **controuersiis, huius caussa motis.** *In actis quippe Photij &* **Eusthathij ad Tyrum accusatus** *idem Ibas propter* **contumelias S. Cyrillo irrogatas, palam** *testificatus est se, post concordiam* **Orientalium cum S. Cyrillo** *factam, nullius iniuriæ seu* **contumeliæ** *in Cyrillum dictæ sibi conscium esse.* **Epistola autem plena dictis contumeliis,** *de quibus accusabatur Ibas, multas* **in S. Cyrillum contumelias** *continens, facta post concordiam* **Orientalium, apparet. Vnde** *ostenditur eandem ab Iba fuisse* **negatam.** *Hinc nominati prius Photius & Eusthathius ut satisfacerent accusatoribus, scriptis publicis contestati sunt, Ibam* **omnia contraria** *Epistolæ fecisse, quemadmodum judicium* **ab eis datum** *ostendit.* **Sed** *cum Ibas ea non præstaret, quæ ab illis judicata erant, propter blasphemias dictæ epistolæ pontificatu eiectus est, & Nonnus in eius locum suffectus, qui & in S. Chalcedonensi Concilio Patribus assedit.*

Ibas ergo de his in Chalcedonensi synodo post lectam impiam epistolam accusatus, non **ausus est suam profiteri, sed statim** *ipsis verbis testificatus est : Extra culpam sum criminũ mi-* **hi irrogatorum.** *Vnde S. synodus non contenta negatione* **Ibæ de impia epistola, coëgit illum huic contraria facere, hoc est, rectam fidem in illa reiectam profiteri; Synodum S. Ephesinam primam recipere; S. Cyrillum, Patrem & doctorem † adscribere;** *inscribere. **contumelias omnes in ea perscriptas, & Nestorium & impium eius dogma, quæque impia illa epistola laudat & defendit, damnare.**

Si igitur ipse Ibas toties ob hanc impiam epistolam accu- **satus, non est** *ausus suam profiteri, sed in Chalcedonensi*

ἁγία σύνοδος πάντα τὰ ἐναντία ταύτης παρεσκεύασεν αὐτὸν πρᾶξαι. πῶς εἶχεν ἡ αὐτὴ ἁγία σύνοδος τὴν εἰρημένην ἐπιστολὴν δέξασθαι, καὶ τῷ κρίματι τῆς περιεχομένης αὐτῇ ἀσεβείας ὑποπεσεῖν, ἀφ' ἧς Ἴβαν ἐλευθερῶσαι ἐσπούδασεν.

Ἐπειδὴ δὲ πάσας ὑπερβαίνοντες τὰς περιεχομένας τῇ ἐπιστολῇ βλασφημίας οἱ αἱρετικοὶ, τοῦτο μόνον ἐξ αὐτῆς προφέρουσι τὸ πρὸς ἀπάτην τῶν ἁπλουστέρων παρὰ τοῦ τὴν ἐπιστολὴν γράψαντος εἰρημένον, τουτέστιν, δύο φύσεις, μίαν δύναμιν, ἓν πρόσωπον. ἀποδείξομεν αὐτὸν καὶ ἐν τούτῳ τὴν ἰδίαν ἀσέβειαν παραμιγνύντα. Τίνος γὰρ ἂν καὶ λέγει δύο φύσεις καὶ ἓν πρόσωπον, ὁ ἀπαρνούμενος τὸν θεὸν λόγον σαρκωθῆναι ἐκ τῆς ἁγίας ἐνδόξου Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ τεχθῆναι ἐξ αὐτῆς, ὡς ἑκάστῃ φύσει ἴδιον πρόσωπον ἀπονέμει, καθὼς Θεόδωρος καὶ Νεστόριος ἐν τοῖς οἰκείοις λόγοις, βλασφημοῦντες ἐξέθεντο. οὓς δὲ καὶ ἐκδικεῖ ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν μετὰ τῆς αὐτῶν ἀσεβείας, ἐκεῖνοι γὰρ φανερῶς λέγουσι δύο πρόσωπα τοῦ θεοῦ λόγου, καὶ τοῦ χριστοῦ, ὃν ψιλὸν ἄνθρωπον ἀποκαλοῦσι, κατὰ σχετικὴν συνάφειαν, καὶ τὴν αὐτὴν ἀξίαν τε καὶ τιμὴν ἓν πρόσωπον * ἀναφέρεσθαι λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ τῶν δύο φύσεων μίαν δύναμιν, ἤτοι δυναστείαν λέγων ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν φανερῶς ἐστιν, ὡς καὶ ἐν τούτῳ ἀκολουθεῖ τοῖς εἰρημένοις αἱρετικοῖς, Θεοδώρῳ μὲν λέγοντι ἐν τοῖς περὶ ἐνανθρωπήσεως αὐτοῦ διαφόροις λόγοις ἀσεβῶς ἐκτεθεῖσιν, Νεστορίῳ δὲ ἐν πολλοῖς συγγράμμασι, μάλιστα δὲ ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῇ γραφείσῃ πρὸς Ἀλέξανδρον τὸν αἱρετικὸν καὶ Ἱεραπολίτην, ὅτι τῶν δύο φύσεων μία ἐστὶ αὐθεντία, καὶ μία δύναμις, ἤτοι δυναστεία, καὶ ἓν πρόσωπον κατὰ μίαν ἀξίαν, καὶ τὴν αὐτὴν τιμήν. ἀφ' ὧν ἀποδείκνυται ὁ τὴν ἐπιστολὴν γράψας κατὰ τὴν ἐκείνων κακοδοξίαν ἀντὶ προσώπων τῇ τῶν φύσεων προσηγορίᾳ χρησάμενος. μία γὰρ αὐθεντία, καὶ μία δύναμις, ἤτοι δυναστεία καὶ μία ἀξία, καὶ ἡ αὐτὴ τιμὴ οὐκ ἐπὶ διαφόρων φύσεων, ἀλλ' ἐπὶ διαφόρων προσώπων, καὶ τῆς αὐτῆς οὐσίας λέγεται. ὅπερ ἐπὶ τῆς ἁγίας τριάδος ὁμολογοῦμεν. ὅθεν καὶ οἱ ἅγιοι πατέρες ἀνεθεμά-

* ἀναφαίνεσθαι.

τισαν

S. synodo omnia contraria huic coactus est facere, quomodo potuit memoratam epistolam S. synodus recipere, & sese iudicio seu condemnationi impietatis in ea contentæ subijcere? à qua Iban conata est liberare. κατακρίματι

Quoniam verò hæretici dissimulatis omnibus in ea quas continet blasphemijs hoc solum ex illa proferunt, quod ad fallendos simpliciores ab auctore epistolæ dictum est, hoc est: duas naturas, vnam virtutem, vnam personam, ostendemus ipsum etiam in hoc ipso suam ipsius impietatem permiscuisse. Etenim cur profitetur duas naturas, & vnam personam, quum negando Deum verbum incarnatum ex sancta gloriosa Dei genitrice & semper Virgine Maria, & natum ex ipsa, vnicuique naturæ suam personam assignet, velut Theodorus & Nestorius in suis libris blasphemè prodiderunt, quos etiam defendit cum sua perfidia is qui epistolam conscripsit. Illi enim apertè duas personas asserunt, Dei verbi, & Christi, quem purũ hominem appellant, per coniunctionẽ † respectus, & eandem dignitatem & honorẽ † κατὰ σχέσιν.
*vnam personam * gerere affirmant.* *præse ferre.
*Quin & cum duarum naturarum vnam virtutem, siue potentiam auctor epistolæ asserit, planè se prodit hæreticarum assertionum sectatorem, Theodori quidem qui idem diuersis de Incarnatione libris impiè editis affirmat; Nestorij verò in variis scriptis, potissimum autem in epistola ad Alexandrum Hierapolitam hæreticum scripta affirmantis, vnam esse duarum naturarum auctoritatem, vnam virtutem siue potestatem, & vnam personam, secundum vnam dignitatem & eundem honorem. Ex quibus epistolæ fabricator, ex illorum peruersa opinione naturarum * appellationem pro personis accepit.* *naturas pro personis posuit.
Vna quippe auctoritas, vna virtus, siue potestas, vna dignitas, & idem honor non de diuersis naturis sed diuersis personis dicitur, id quod de sancta Trinitate cõfitemur. Vnde sancti Patres anathemate damnarunt eos qui per aucto-

τισαν τοὺς κατ' αὐθεντίαν, ἢ δύναμιν ἤτοι δυναστείαν, ἢ ἀξίαν, ἢ ἰσοτιμίαν λέγοντας τὸν θεὸν λόγον τῷ χριστῷ ἡνῶσθαι, ὃν ψιλὸν ἄνθρωπον οἱ ἀπὸ Θεοδώρου καὶ Νεστορίου καλοῦσιν, ἀλλ' οὐχὶ καθ' ὑπόστασιν τὴν τοῦ λόγου πρὸς τὴν σάρκα ἐμψυχωμένην ψυχῇ λογικῇ καὶ νοερᾷ τὴν ἕνωσιν γεγενῆσθαι ὁμολογοῦντας. καὶ ἤρκει μὲν ταῦτα πρὸς τὸ διελέγξαι τὴν ἀσέβειαν τῶν ἐκδικούντων τὴν μυσαρὰν ἐκείνην ἐπιστολήν.

Πλὴν ὅμως, καὶ πρὸς τῷ τέλει τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς ὁ ταύτην γράψας τὴν ἰδίαν δείκνυσι κακοδοξίαν λέγων, ὅτι δεῖ πιστεύειν εἰς τὸν ναόν, καὶ εἰς τὸν οἰκοῦντα ἐν τῷ ναῷ. Ἐν οἷς φανερῶς δύο εἰσάγει πρόσωπα. Ἀλλὰ καὶ ταύτην τὴν ἀσέβειαν ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν παρὰ Θεοδώρου καὶ Νεστορίου ἐδιδάχθη. ἡ μέντοι καθολικὴ ἐκκλησία τὴν τοιαύτην κακοδοξίαν κατακρίνουσα οὐχὶ εἰς τὸν ναόν, καὶ εἰς τὸν οἰκοῦντα ἐν τῷ ναῷ, ἀλλ' εἰς ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν θεοῦ λόγον σαρκωθέντα καὶ ἐνανθρωπήσαντα ὁμολογεῖν καὶ πιστεύειν παραδίδωσιν. Οὐδὲν δὲ θαυμαστὸν εἰ τῇ τῶν φύσεων ὀνομασίᾳ ἐχρήσατο ὁ τὴν ἀσεβῆ ἐκείνην ἐπιστολὴν γράψας. ἔθος γὰρ τοῖς αἱρετικοῖς πρὸς ἀπάτην τῶν ἁπλουστέρων ταῖς παρὰ τῶν ὀρθοδόξων εὐσεβῶς λεγομέναις φωναῖς κεχρῆσθαι, καὶ τὴν εὐσεβῆ τούτων ἔννοιάν τε καὶ ἐξήγησιν πρὸς τὴν οἰκείαν μεταφέρειν ἀσέβειαν, ἐπειδὴ ἐστὶν ὅτε αἱ αὐταὶ φωναὶ καλῶς μὲν ἐξηγούμεναι καὶ νοούμεναι μετὰ τῆς εὐσεβείας εἰσί, κακῶς δὲ παρὰ τῶν αἱρετικῶν ἑρμηνευόμεναι, καὶ προφερόμεναι τὸ ἀσεβὲς ἔχουσιν.

Ἀμέλει Νεστόριον εἰπόντα μὲν δύο φύσεις, καὶ ἓν πρόσωπον, μὴ ὁμολογοῦντα δὲ αὐτῶν τὴν καθ' ὑπόστασιν ἕνωσιν ἡ ἐν Ἐφέσῳ πρώτη ἁγία σύνοδος, ἧς ἐξῆρχον Καιλεστῖνος καὶ Κύριλλος οἱ ἐν ὁσίᾳ τῇ μνήμῃ προσεδέξαντο, ἀλλὰ καὶ κατεδίκασεν. ἡμεῖς δὲ τῇ τῶν ἁγίων πατέρων διδασκαλίᾳ διὰ πάντων ἀκολουθοῦντες, καὶ τὴν τῶν δύο φύσεων ἕνωσιν, ἐξ ὧν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ εἷς τῆς ἁγίας τριάδος ὁ θεὸς λόγος σαρκωθεὶς συνετέθη, καὶ τὴν τούτων διαφορὰν οὐκ ἀνῃρημένην διὰ τὴν ἕνωσιν, ὡς ἀνωτέρω, σαφέστερον ἀπεδείξαμεν.

καὶ τῇ

ritatem, aut virtutem siue potestatem, aut dignitatem, aut æqualitatem honoris dicunt Deum Verbum Christo vnitum esse, quem purum hominem Theodori & Nestorij sectatores appellant, & non secundum hypostasin ad carnem anima rationali & intelligente informatam coniunctionem seu vnionem factam consitentur.

Et sufficiebant quidem hæc ad refellendam impietatem eorum qui impuram illam epistolam propugnant. Enimuero in fine epistolæ, auctor illius suam ipse perfidiam hæreseos prodit cum dicit: credendum esse in templum & in eum qui habitat in templo. In quibus expressè duas personas introducit. Atque etiam hanc ipsam impietatem auctor epistolæ à Theodoro & Nestorio edoctus est. Sed Catholica Ecclesia damnata tali tamque perniciosa opinione, non in templum, nec in eum qui habitat in templo, sed in vnum Dominum Iesum Christum Dei Verbum incarnatum & hominem factum credendum & confitendum docet traditque. Nec mirandum si nomine naturarum impiæ epistolæ scriptor vsus est. Solent enim hæretici vt imponant simplicioribus, orthodoxorum piè vsurpatis vocibus vti, & piam rectámue mentē illorum & explanationem ad suam perfidiam seu impietatem transferre. Quia est, cum voces eædem rectè intellectæ & explicatæ, ad pietatem faciunt; peruersè autem ab hæreticis interpretatæ & prolatæ impietatem continent.

Itaque Nestorium duas quidem naturas & vnam personam asserentem, sed vnionem ipsarum per hypostasin negantem prima S. synodus Ephesina, cui Cælestinus & Cyrillus sanctæ memoriæ præfuerunt, non recepere, quin imo condemnauere. Nos verò sanctorum Patrum doctrinam secuti in omnibus, & duarum vnionem (ex quibus Dominus noster Iesus Christus, vnus è S. Trinitate, Deum Verbum, incarnatus compositus est) & harum differentiam non sublatam propter vnionem superius clarius demonstrauimus.

Et

Καὶ ἤρκεσε μὲν τὰ παρ' ἡμῶν εἰρημένα πληροφορῆσαι τοὺς μὴ βουλομένους φιλονεικεῖν. Ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸς ἀσέβειαν ἅπαξ ἐκκλίναντες, καὶ ἑτέροις ἐπιχειροῦσιν, ἀναγκαίως ἡμεῖς καὶ τὰς τοιαύτας αὐτῶν προφάσεις ματαίας ἀποδείξομεν. Φασὶ γὰρ μὴ δεῖν ὑπὸ μέμψιν γενέσθαι τὴν ἀσεβῆ ἐπιστολὴν, διὰ τὸ φέρεσθαι ἐν τισὶ βιβλίοις. ἀλλ' εἰ τοῦτο τὶς κατὰ τὴν αὐτῶν ἄνοιαν προσδέξηται, δεῖ τὸν Εὐτυχέα καὶ Νεστόριον δέχεσθαι. Ἐπειδὴ πολλὰ καὶ περὶ τούτων τοῖς ἐν τῇ συνόδῳ πεπραγμένοις ἐμφέρεται· ἀλλ' οὐδεὶς τῶν εὐφρονούντων τοῖς παρ' αὐτῶν λεγομένοις προσέξει τὸν νοῦν. τὰ γὰρ περὶ τῶν αἱρετικῶν ἐν τοῖς συνόδοις προφερόμενα, καὶ μέρος τῶν ὑπομνημάτων γενόμενα, οὐκ ἐπὶ τῷ ἐλευθερωθῆναι, ἀλλ' εἰς ἔλεγχον αὐτῶν, καὶ ἐπὶ μείζονι καταχρίσει αὐτῶν τε καὶ τῶν τὰ ὅμοια τούτοις φρονούντων παραλαμβάνεται.

Δεῖ δὲ (ὅτι τὰ τῆς ἀσεβοῦς ἐπιστολῆς φερόμενα ὑπομνήματα, ἔν τισι μὲν βιβλίοις ὡς εἴρηται ἐντέτακται, ἐν δὲ τοῖς αὐθεντικοῖς, ἐν οἷς ὑπέγραψαν οἱ ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι οὐδαμῶς ηὕρηται) πλὴν κἀκείνῳ δὲ προσέχειν τοὺς τὴν ἀλήθειαν ἐρευνῶντας. ὅτι πολλάκις τινὰ ἐν ταῖς συνόδοις παρά τινων ἐν αὐτοῖς εὑρισκομένων λέγεται ἢ κατὰ προσπάθειαν, ἢ κατ' ἐναντίωσιν, ἢ κατ' ἄγνοιαν. οὐδεὶς δὲ προσέχει τοῖς κατὰ μέρος παρά τινων λεγομένοις, ἀλλὰ μόνοις τοῖς κατὰ κοινὴν συναίνεσιν παρὰ πάντων ὁριζομένοις. Εἰ γὰρ κατ' ἐκείνους βουληθείη τις προσέχειν ταῖς τοιαύταις ἐναντιώσεσιν, ἑκάστη σύνοδος εὑρίσκεται ἑαυτὴν ἀνατρέπουσα.

Διὰ ταῦτα τοίνυν ἔδει αὐτοὺς εἴπερ ὀρθῶς ἐδέχοντο τὴν ἁγίαν σύνοδον, μὴ τοιαύτας αὐτῇ μέμψεις περιάπτειν, ἀλλὰ ἀκολουθῆσαι τοῖς διδασκάλοις τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ μάλιστα τοῖς ἐν ἁγίοις Ἀθανασίῳ τῷ γενομένῳ τῆς Ἀλεξανδρέων ἐπισκόπῳ, καὶ πολλοὺς καὶ μεγάλους ἀγῶνας ἀναδεξαμένῳ ὑπὲρ τῆς τῶν χριστιανῶν πίστεως κατὰ πάσης αἱρέσεως, καὶ μάλιστα τῶν ἀσεβεστάτων Ἀρειανῶν. τῶν γὰρ αὐτῶν Ἀρειανῶν πρὸς ἀπάτην τῶν λαῶν εἰς τὴν ἑαυτῶν μερίδα ἐπισπωμένων Διονύσιον πρὸ πολλῶν ἐτῶν τοῦ ἐν ἁγίοις Ἀθανασίου, τῆς Ἀλεξανδρέων γενόμενον ἐπίσκοπον, καὶ λεγόντων ὡς καὶ αὐτὸς Διονύσιος

τὰ ὅ-

Et sufficiebant quidem dicta à nobis ad satisfaciendum ijs qui nolunt contendere. Sed quoniam ij, qui semel ad impietatem defecerunt, alijs quoq; nos aggrediuntur, necessario etiam tales eorum obiectiones, vanas ostendemus. Aiunt enim non esse reprehendendam epistolam impiam †. Reperiri quippe illam in quibusdam (Conciliorum) codicibus. Sed si quis hoc pro illorum amentia suscipiat, oportebit & Eutychen & Nestoriū recipere, quando multa de illis in Synodi actis perscripta sunt. Sed nemo sapiens ideo illorum dicta curabit aut attendet. Nam quæ de hæreticis in synodis proferuntur, quamuis vt pars voluminis seu gestorum fiant, nequaquam tamen ad eos absoluendos; sed arguendos magisq; condemnandos, eorumq; sectatores inseruntur. † Ibæ.

Oportet autem (quoniam impiæ epistolæ monumenta in quibusdam quidam cōdicibus, vti dictū est, inserta sunt, in authenticis autem, in quibus sanctissimi episcopi subscripserunt, nequaquam sunt reperta) etiam illud attendere eos, qui verum inuestigant, sæpenumero in synodis quædam à quibusdam in Conciliis versantibus, ad fauorem seu affectum; quædam contra, quædam per ignorantiam dici: Nemo verò curat ea quæ à partibus dicuntur, sed ea duntaxat attenduntur, quæ communi omnium approbatione decernuntur. Nam si quis ea quæ factiosè à partibus in vtrāmq; partē disputantur, velit attendere, singulæ synodi seipsas euersum ibunt. parenthesis abest in Concilio.

Oportebat ergo illos, si rectè S. synodum receperunt, non tales illi calumnias impingere, sed Ecclesiæ Catholicæ doctores sequi, ac potissimum S. Athanasium Alexandriæ Episcopum, qui multa & ingentia certamina seu labores pro fide Christiana cōtra omnes hæreses, ac singulariter contra execratissimos Arianos suscepit. Iisdē quippe Arianis ad populum fallendum, Dionysium multis annis ante S. Athanasiū Alexandriæ episcopū in suas partes trahentibus sibiq; vēdicantibus, & affirmantibus Dio-

τὰ ὅμοια αὐτοῖς ἐφρόνησεν, Ἀθανάσιος ὁ μέγας τῆς ἐκκλησίας διδάσκαλος πολλοῖς τρόποις ἐγγράφως ἀπέδειξεν τὴν ὀρθὴν πίστιν Διονύσιον ἐξ ἀρχῆς κηρύξας, καὶ μηδαμῶς ἐπικοινωνῆσαι τῇ τῶν Ἀρειανῶν ἀσεβείᾳ. Οὗτοι δὲ τῶν αἱρετικῶν φρονοῦντες, εἰς τὴν οἰκείαν ταύτῃ περιάπτειν σπουδάζουσιν. ὁποῖον δὲ ἐστὶ κατάκριμα, καὶ ποία ἐπίκειται ἀρὰ τοῖς εἰς πατέρας ἁμαρτάνουσιν, διδάσκει ἡμᾶς ἡ θεία γραφή. Εἰ γὰρ Χὰμ ὁ υἱὸς τοῦ Νῶε θεασάμενος γυμνὸν τὸν ἴδιον πατέρα, καὶ μὴ καλύψας τὴν τοῦ πατρὸς σωματικὴν γύμνωσιν, ἐξελθὼν ἀπήγγειλε ταύτην τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ ἐκεῖνοι ἱματίῳ ταύτην περιεσκέπασαν. αὐτὸς δὲ Χὰμ, καὶ οἱ ἐξ αὐτοῦ γεννηθέντες ὑπὸ κατάραν γεγόνασιν. οἱ δὲ σκεπάσαντες εὐλογίας μεγάλης ἠξιώθησαν, πολλῷ μᾶλλον οὗτοι μείζονος, καὶ ἔτι πλείονος κατακρίσεως εἰσὶν ἄξιοι, οἱ τὴν μηδαμῶς προσοῦσαν ἀτιμίαν τῇ συνόδῳ σπουδάζοντες διὰ τῆς ἀσεβείας τῆς ἐπιστολῆς, καὶ Θεοδώρου περιάπτειν αὐτῇ. ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο ἡ ἀσεβὴς ἐπιστολή, ἢ οἱ αὐτῆς ἀντιποιούμενοι ἐκφεύξονται τὴν ἐπὶ τῇ αὐτῶν ἀσεβείᾳ κατάκρισιν. ἀλλ' οὐδὲ Θεόδωρος ὁ ἕλληνάς τι καὶ Ἰουδαίους, καὶ πάντας αἱρετικοὺς τῇ ἀσεβείᾳ ὑπερβαλλόμενος. οὗτος γὰρ πρὸς ταῖς ἄλλαις αὐτοῦ βλασφημίαις οὐκ ἠρκέσθη τῷ πρὸς τὴν ἰδίαν πλάνην παρερμηνεῦσαι σύμβολον τῶν τιη' ἁγίων πατέρων, ἀλλὰ καὶ περιφρονήσας τούτου, ἕτερον σύμβολον ἐξέθετο πάσης ἀσεβείας πεπληρωμένον, ἐν ᾧ ἀναθεματίσαι τοὺς ἑτέρως φρονοῦντας ἐτόλμησεν, ὥστε ὅσον κατὰ τὴν ἐκείνου μανίαν πάντας τοὺς ἁγίους ἀποστόλους καὶ πατέρας κατακεκρίσθαι. τοῦτο δὲ τὸ ἀσεβὲς Θεοδώρου σύμβολον, καὶ ἐν τῇ κατ' Ἔφεσον πρώτῃ συνόδῳ προκομισθὲν, καὶ ἐν Χαλκηδόνι ἀναγνωσθὲν ὑφ' ἑκατέρας συνόδου μετὰ τοῦ ἐκθεμένου, καὶ τῶν δεξαμένων αὐτὸ κατεκρίθη. Ἐπειδὴ δέ τινες τὴν ὑπὲρ Θεοδώρου ποιούμενοι λόγον προφερομένων τῶν ἀσεβῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων διὰ τὴν ἐνοῦσαν αὐτοῖς βλασφημίαν προσποιοῦνται μὲν λέγειν, ὅτι ἀσεβῆ ταῦτα τυγχάνει, αὐτὸν δὲ τὸν τὴν αὐτὴν ἀσέβειαν ἐξεμέσαντα παραιτοῦνται ἀναθεματίζειν, θαυμάζομεν τὴν τούτων ἄνοιαν, ὅτι τῇ θείᾳ τολμῶσιν ἐναντιοῦσθαι

γρα-

nysium secum sensisse, Athanasius, magnus Ecclesiæ Doctor, multis modis ostendit in scriptis suis Dionysium rectam fidem à principio prædicasse, & nulla ratione cum impietate Arianorū unquam communicasse. Illi autem hæresi imbuti suam ipsi impietatem eidem Synodo assignare conantur. Qualis autem condemnatio, qualisq; execratio exceptura sit eos, qui in sanctos Patres peccant, docent nos diuinæ literæ. Etenim si Cham Noë filius, intuitus Patrem suum nudum, nec Patris in corpore nuditatem velans, egressus nunciauit eam fratribus suis, qui illam veste cooperuerunt, ideo maledictioni cum omni posteritate sua obnoxius fuit, qui autem eam texerunt magna benedictione dignati; quanto magis isti maiore, & ampliore condemnatione digni erunt, qui Synodo infamiam, quam nunquam habuit, inferre conantur dum impiam epistolam & Theodorum illi assignare student. Sed nequaquam idcirco vel impia epistola, vel illius propugnatores impietatis execrationem effugient; neque ipse Theodorus qui Paganos omnes, & omnes Iudæos ac hæreticos impietate superat: Isti enim, præter alias blasphemias, non satis fuit ad suum errorem perfidiosè interpretari Symbolum CCCXVIII. *SS. Patrum, sed contemto illo, aliud procudit Symbolum omni impietate refertum, in quo etiam damnare ausus est eos qui aliter ab illo sentirent, vt quantum in illo situm erat, damnarit omnes SS. Apostolos & Patres. Hoc autem impium Theodori Symbolum, primum in Synodo prima Ephesina prolatum, & in Chalcedonensi lectum, ab vtraque vna cum auctore eius, & id recipientibus damnatum est. Quoniam verò quidam eorum qui Theodorum defendunt, prolatis impiis eius scriptis, simulant se illa, propter insertas illis blasphemias, damnare, ipsum autem qui ipsam blasphemiam euomuit, recusant damnare, miramur horum insaniam, quod diuinæ scripturæ audeant se*

γραφῆ φανερῶς λεγούσῃ, ὅτι ἐν ἴσῳ μισητὰ θεῷ καὶ ὁ ἀσεβῶν, καὶ ἡ ἀσέβεια αὐτοῦ, καὶ γὰρ τὸ πραχθὲν σὺν τῷ δράσαντι κολασθήσεται. εἰ δὲ ὁμοίως τῇ αὐτοῦ ἀσεβείᾳ μισητὸς θεῷ καὶ ὁ ἀσεβῶν, πρόδηλον ὡς ὁ τοιοῦτος κεχώρισται τοῦ θεοῦ, καὶ τῷ ἀναθέματι δικαίως ὑποβάλλεται. τὸ γὰρ ἀνάθεμα οὐδὲν ἕτερον σημαίνει, ἢ τὸν ἀπὸ τοῦ θεοῦ χωρισμὸν, ὡς ἐν τῇ παλαιᾷ καὶ τῇ καινῇ διαθήκῃ τὸ περὶ τοῦ ἀναθέματος κρίμα δῆλον. ὅτι δὲ καὶ κύριος τοὺς μὴ μένοντας ἐν τῷ τῆς ἀληθείας αὐτοῦ λόγῳ κεχωρισμένους εἶναι λέγει τῆς ἐκκλησίας ἐν τῷ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίῳ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους διαλεγόμενος οὕτω φησί. πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστι τῆς ἁμαρτίας. ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκείᾳ εἰς τὸν αἰῶνα. ὅτι δὲ τὴν παρὰ τοῦ κυρίου ὀνομασμένην οἰκίαν, ἡ θεία γραφὴ ἐκκλησίαν θεοῦ ζῶντος καλεῖ, ὁ ἀπόστολος μαρτυρεῖ ἐν τῇ πρὸς Τιμόθεον πρώτῃ ἐπιστολῇ. Εἰ δὲ λέγωσί τινες μὴ δεῖν Θεόδωρον μετὰ θάνατον ἀναθεματίζεσθαι, ἴσωσαν οἱ τὸν τοιοῦτον αἱρετικὸν ἐκδικοῦντες, ὡς πᾶς αἱρετικὸς μέχρι τέλους τῇ οἰκείᾳ πλάνῃ ἐμμείνας, δικαιότερον διηνεκεῖ ἀναθεματισμῷ καὶ μετὰ θάνατον ὑποβάλλεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ πολλοῖς γέγονεν αἱρετικοῖς ἀρχαιοτέροις τε καὶ τοῖς ἐγγυτέρω, τουτέστιν Οὐαλεντίνῳ, Βασιλίδῃ, Μαρκίωνι, Κηρίνθῳ, Μανιχαίῳ, Εὐνομίῳ καὶ Βονόσῳ. Τοῦτο δὲ αὐτὸ καὶ ἐπὶ Θεοδώρου γέγονεν, καὶ ἐν ζωῇ κατηγορηθέντι, καὶ μετὰ θάνατον ἀναθεματισθέντι ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων, οἷς εἰ μὴ βούλονται πείθεσθαι, ὡς αἱρετικοὶ οἱ τούτου ἀντιποιούμενοι. τῇ γοῦν παρ' αὐτῶν ἐκδικουμένῃ ἀσεβεῖ ἐπιστολῇ πιστευσάτωσαν, ἥτις εἰ καὶ τὰ μάλιστα Θεόδωρον ἐκδικεῖ, ὅμως φανερῶς λέγει, ὅτι καὶ ἐπ' ἐκκλησίας παρ' ἁγίων πατέρων ἀνεθεματίσθη καὶ ἐξ ἐκείνου πολλὴ ζήτησις γέγονεν περὶ τῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων ὡς ἀσεβείας δηλονότι πεπληρωμένων. Τοῦτο δὲ ἐποίουν τηνικαῦτα οἱ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας διδάσκαλοι, ἐφ' ᾧ μὴ τοὺς ἁπλουστέρους τυγχάνοντας τῆς ἐκείνου ἀσεβέσι συγγράμμασι τῆς ὀρθῆς παρατρέπεσθαι πίστεως. ὅτι δὲ ἀσεβεῖς εἰ καὶ μὴ τὸν κατὰ πρόσωπον ἐν ζωῇ δέξονται ἀναθεματισμὸν, ὅμως καὶ μετὰ θάνατον ἀναθεματίζονται ὑπὸ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, δείκνυται ἐκ τῶν ἁγίων συνόδων. ἡ μὲν γὰρ ἐν

Νικαί-

opponere, quæ apertè dicit, Deo æquè inuisa & impium & impietatem eius; perinde enim facinus & facinorosus punientur. Si autem æquè ac impietas, impius odiosus est Deo, planum est, talem à Deo separatum merito anathemati subijci. Anathema enim nihil aliud significat, quam à Deo separationem, vt in veteri & nouo testamento judicium de anathemate patet. Quod autem Dominus eos qui in veritatis ipsius verbo non manent, separatos ab Ecclesia dicat, in Euangelio S. Ioannes cum Iudæis disputans ita loquitur: Omnis qui facit peccatũ, seruus est peccati; seruus autem in domo non manet semper. Quod autem quam Dominus vocat domum, sacra scriptura vocet Ecclesiam Dei viuentis, testatur Apostolus prima ad Timotheum epistola. Quod si qui dixerint, Theodorum post mortem non esse anathematizãdum; sciant, qui talem hæreticum defendunt, omnem hæreticum vsque ad mortem in hæresi sua persistentem merito etiam post mortem perpetuo anathemati subiectum. Id quod multis hæreticis & antiquioribus & recentioribus accidit: hoc est, Valentino, Basilidi, Marcioni, Cerintho, Manichæo, Eunomio, & Bonoso. Hoc ipsum autem & Theodoro factum est, qui & in vita accusatus fuerat, & post mortem anathemate à SS. patribus damnatus, quibus si credere nolint, Theodori propugnatores, saltem credant defensæ à se impiæ epistolæ, quæ licet vel maximè Theodorum defendat, apertè tamen dicit Theodorum ab Ecclesiæ sanctæ Patribus anathemathe damnatum. Vnde & frequens inquisitio facta est de ipsius planè refertis impietate scriptis. Hoc autẽ tunc faciebãt Ecclesiæ catholicæ doctores, ne simpliciores impiis illius scriptis à recta fide auerterentur. Quod autem impij, quamuis in vita non coram acceperint anathematismum, tamen post mortem ab Ecclesia Catholica anathemati fuerint subiecti, ostenditur ex SS. synodis. Etenim

Νικαίᾳ τοὺς τὸ ἀσεβὲς Ἀρείου φρόνημα πρεσβεύοντας ἀνωνύμως ἀνεθεμάτισεν. ἡ δὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν Μακεδονίου ἀσεβεστάτην αἵρεσιν. ἀλλ' ὅμως ἡ ἁγία τοῦ θεοῦ ἐκκλησία καὶ μετὰ θάνατον Ἄρειον καὶ Μακεδόνιον ὀνόμασιν ἀναθεματίζει. Ἐκ πολλῶν δὲ τῶν ἀποδείξεων ἐλεγχόμενοι ὡς ἀσεβοῦσι διαμένουσι οἱ Θεοδώρου καὶ τῆς ἀσεβείας αὐτοῦ ἀντιποιούμενοι, ἐφ' ἑτέραν ματαίαν πρόφασιν καταφεύγουσι λέγοντες μὴ δεῖν αὐτὸν ἀναθεματισθῆναι διὰ τὸ ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῶν ἐκκλησιῶν τετελευτηκέναι. ἔδει δὲ αὐτοὺς εἰδέναι, ὡς ἐκεῖνοι τελευτῶσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῶν ἐκκλησιῶν, οἱ τὸ κοινὸν τῆς εὐσεβείας δόγμα τὸ ἐπὶ τῆς καθολικῆς κηρυττόμενον ἐκκλησίας μέχρι τέλους φυλάξαντες. οὗτος δὲ τῇ οἰκείᾳ ἐντελευτήσας ἀσεβείᾳ ἀπὸ πάσης ἐκκλησίας ἐξεβλήθη. ἀμέλει τοι καὶ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς ἐν Μοψουεστίᾳ ἐκκλησίας, ἐν ᾗ λέγεται ἐπίσκοπος γεγενῆσθαι, διὰ τὰς βλασφημίας, δι' ἅσπερ Ἕλλησί τε καὶ Ἰουδαίοις, καὶ σοδομίταις παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων συνεκρίθη, ἀπειλεῖψαν ἐξ ἐκείνου τῶν ἱερῶν τῆς ἐκκλησίας διπτύχων τὴν τούτου προσηγορίαν, ὡς τὰ περὶ τούτου συστάντα κατὰ τὴν αὐτὴν πόλιν παρὰ τῇ συνόδῳ τῆς ἐπαρχίας ὑπομνήματα δείκνυσιν.

Θαυμάζομεν τοίνυν τοὺς ἐκδικοῦντας Θεόδωρον οἰκειουμένους αὐτόν τε, καὶ τὴν αὐτοῦ ἀσέβειαν, ὅπου γε ἡ ἐκκλησία ἐν ᾗ γέγονεν ἐπίσκοπος, ὡς αἱρετικὸν ἐκ πολλῶν τῶν χρόνων αὐτὸν ἀπεβάλλετο. ὅτι δὲ ἐπὶ κατακρίσει οἰκείᾳ τὴν τοιαύτην προβάλλονται πρόφασιν οἱ Θεόδωρον ἐκδικοῦντες, ἔξεστι γνῶναι καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ περὶ Ἰούδα γινομένου φοβεροῦ κρίματος. Ἐκεῖνος γὰρ νομίσας λανθάνειν τὸν τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων γινώσκοντα ἐκοινώνησε τῶν μυστηρίων τοῖς ἀποστόλοις. ἀλλ' ὅμως οὐδὲν αὐτὸν ὤνησεν ἡ μετὰ ὑποκρίσεως κοινωνία. ἀλλ' οὐδὲ τὸ μετὰ θάνατον αὐτοῦ δώδεκα ὀνομασθῆναι τοὺς μαθητὰς, ὥς φησι Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστὴς λέγων. Θωμᾶς δὲ ὁ λεγόμενος Δίδυμος εἷς τῶν ιβ΄, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν, ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, ἢ ἐξαίρει τὸν Ἰούδαν τῆς κατακρίσεως, ἢ συναριθμηθῆναι ποιεῖ τοῖς ἀποστόλοις. ἀμέλει τοι μετὰ

τὴν

Nicæna Synodus impios Arij sectatores sine nomine anathemate damnauit. Constantinopolitana verò damnatissimam Macedonij sectam execratione deuouit. Enimuero Arium & Macedonium S. Dei Ecclesia Catholica post mortem nominatim anathemate percudit. Multis porro demonstrationibus conuicti † Theodorus & impietatis eius defensores, quod impiè agendo necquicquam promoueant ad aliam inanē defensionis speciē confugiunt, cum dicunt non fuisse Theodorum anathematizandū vt qui in Ecclesiarū cōmunicatione mortuus sit. Sed hos oportebat non ignorare, illos in Ecclesiarū communicatione mori, qui commune pietatis dogma in Ecclesia Catholica prædicatum vsq; ad mortem sequuntur. Hic autē in sua impietate mortuus ab vniuersa Ecclesia proscriptus est. Quin & tota Ecclesia Mopsuestana, cuius Episcopus fuisse dicitur, propter eius blasphemias, quarum gratia à SS. Patribus, & Paganis, & Iudæis & Sodomitis adnumeratus est, ab illo tempore nomen eius ex sacerdotum illius Ecclesiæ catalogo seu diptychis expunxerunt, quemadmodum acta seu monumenta in illa ciuitate de hoc in episcoporum concilio illius prouinciæ testantur.

† Theodori sectatores.

Miramur ergo Theodori sectatores qui & ipsum & impietatem eius tamquam suam defendunt, cum Ecclesia, in qua fuit episcopus, velut hæreticus † ante multis annis illū eiecerit. Quod autem ad suam ipsorū cōdemnationē huiusmodi prætextū quærant, qui Theodorū defendunt, licet ex tremēdo de Iuda facto iudicio intelligere. Ille enim ratus latere se eum qui nouit abscondita hominum, de mysteriis cum Apostolis participauit, sed tamen nihil illi profuit communio cum hypocrisi seu simulatione. Sed neque, quod post mortem eius, duodecim nominati sint discipuli (quemadmodum Ioannes Euangelista dicit; Thomas autem qui dicitur Didymus vnus ex duodecim, non erat cum eis, quando venit Iesus) liberat Iudam à condemnatione, aut facit vt annu-

† Iam pridē.

Io. 20.

τὴν τοῦ κυρίου ἀνάληψιν οἱ ἀπόστολοι δι' οἰκείας ψήφου τὸν αὐτὸν Ἰούδαν καὶ μετὰ θάνατον κατεδίκασαν, καὶ ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ εἰσήγαγον. ὅτι δὲ ματαίαν πρόφασιν προβάλλονται λέγοντες, μὴ δεῖν τοὺς τελευτῶντας αἱρετικοὺς ἀναθεματίζεσθαι, καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν τοῦ κυρίου ῥημάτων ἀποδείξωμεν. τοὺς γὰρ ἀσεβεῖς, καὶ ἔτι ζῶντας νεκροὺς ὀνομάζει λέγων. ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς. ὥσπερ οὖν καὶ τοὺς δικαίους τελευτήσαντας ζῶντας καλεῖ. λέγει γὰρ περὶ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ. ὅτι ὁ θεὸς οὐκ ἔστι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων. Εἰ τοίνυν κατὰ τοὺς ἐκείνων λόγους, οὐ χρὴ τοὺς αἱρετικοὺς τελευτῶντας ἀναθεματίζεσθαι, οὐδὲ ζῶντες αἱρετικοὶ ἀναθεματισθήσονται, οὓς ὁ κύριος νεκροὺς ἀποκαλεῖ διὰ τὸ κεχωρισμένους εἶναι αὐτοῦ, τοῦ εἰπόντος. ἐγώ εἰμι ἡ ζωή. καὶ κατ' αὐτοὺς λοιπὸν, οὔτε ζῶντες τελευτῶντες αἱρετικοὶ ἀναθεματισθήσονται, καὶ μάτην κατ' ἐκείνους ἡ ἀποστολικὴ διδασκαλία παραδέδωκεν ἀναθεματίζεσθαι τοὺς παραδιδόντας παρὰ παρελάβομεν. μάτην αἱ ἅγιαι σύνοδοι τοὺς αἱρετικοὺς κατέκριναν, μάτην καὶ οἱ ἄλλοι ἅγιοι πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς ἐκκλησίας τοὺς αἱρετικοὺς ἀνεθεμάτισαν. μέμψονται δὲ καὶ Ἱερεμίᾳ τῷ προφήτῃ εἰπόντι. ἐπικατάρατος ὁ ποιῶν τὰ ἔργα κυρίου ἀμελῶς. καὶ Δαβὶδ τῷ προφήτῃ λέγοντι. ἐπικατάρατοι οἱ ἐκκλίνοντες ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου. καὶ συντόμως εἰπεῖν πάσῃ τῇ θείᾳ γραφῇ πολλαχοῦ τὰς τοιαύτας κατακρίσεις ἐπάγουσι τοῖς ἀσεβέσιν. Εἰ δὲ οἱ ἀμελῶς ποιοῦντες τὰ ἔργα κυρίου, καὶ ἁμαρτάνοντες περὶ τὰς αὐτοῦ ἐντολὰς τοιαύταις κατακρίσεσιν ὑποβάλλονται, πόσῳ μᾶλλον Θεόδωρος ὁ ἀσεβὴς, ὁ τοιαῦτα κατ' αὐτοῦ τοῦ μεγάλου θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ βλασφημήσας, δικαιότερον κατακέκριται, καὶ ἀναθεματίζεται. καὶ ἤρκει μὲν ταῦτα πρὸς τὰς παρατεθείσας ἀνωτέρω τε, καὶ ἐν ἑτέροις ἡμῶν λόγοις ἀποδείξεσι, περὶ τοῦ δεῖν καὶ μετὰ τελευτὴν τοὺς αἱρετικοὺς κατακρίνεσθαι, καταισχύνειν τοὺς Θεοδώρου μεταποιουμένους, καὶ * παύσονται τῆς τοιαύτης ἀσεβείας. παύσασθαι.

Διὰ

annumeretur Apostolis. Nam post ascensionem Domini Apostoli sua sententia eundem Iudam etiam post mortem condemnarunt, aliumque in illius locum surrogarunt. **Quod autem ineptam vanámue defensionis speciem adhibeant cum dicunt, non oportere mortuos hæreticos anathematizari, ex ipsis Domini verbis ostendamus. Impios enim, quamuis adhuc viuentes tamen appellat mortuos cum dicit: sine mortuos sepelire mortuos suos.** *Sicut & iustos quamuis mortuos, appellat viuentes, dixit enim de Abraham, Isaac, & Iacob quod Deus sit non mortuorum sed viuorum.* Matth. 8. Matth. 22. *Si ergo, ex illorum sententia hæretici mortui non sunt anathematizandi, neque viui hæretici erunt anathematizandi, quos Dominus mortuos appellat cum dicit: Ego sum vita. Ita secundum illos, nec viui, nec mortui hæretici anathematizabuntur, & frustra contra illos doctrina Apostolica tradidit anathematizandos illos qui tradunt præter quod accepimus. Sine caussa etiam sanctæ synodi hæreticos damnauerunt. gratis etiam SS. Patres & Ecclesiæ doctores, hæreticos anathematizarunt. reprehendant autem & † Hieremiam Prophetam qui dixit: Maledictus qui facit opera Dei negligenter; & Dauidem Prophetam qui ait, maledicti qui declinant à mandatis tuis. Et vt verbo dicamus, vniuersam culpent scripturam, quæ sæpè huiuscemodi execrationes in impios iacit.* † c. 48. *Quod si ergo qui opera Domini faciunt negligenter, & peccant in præceptis Domini, huiusmodi deuotionibus execrationum subiecti sunt, quanto magis æquiusque Theodorus impius, qui talia aduersus magnum numen, & Saluatorem nostrum Iesum Christum impiè blaspheméque euomuit condemnatus est, & anathemate fulminatus. Atque hæc quidem sufficere poterant (cum supra positis nostris, aliisque libris insertis, rationibus, de hæreticis etiam post mortem condemnandis) ad pudorem Theodori defensoribus incutiendum, & impietatem*

 illorum.

διὰ δὲ τὸ ἐν φιλονείκως τοῖς αὐτοῖς ἐπιμένειν, τὸ πλέον εὕρομεν, ὅτι τινὲς τῶν συναχθέντων ἐν τῇ κατὰ Νίκαιαν ἁγίᾳ συνόδῳ καὶ ὑπογράψαντες τῷ ἐκτεθέντι παρ' αὐτῆς ὅρῳ ἤτοι συμβόλῳ τῆς πίστεως, ἐπειδὴ μετὰ ταῦτα ἐναντία φρονήσαντες ἐφάνησαν, οἱ μὲν ζῶντες, οἱ δὲ μετὰ θάνατον ἀνεθεματίσθησαν παρὰ Δαμάσου τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης πάπα τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, καὶ τῆς ἐν Σαρδικῇ οἰκουμενικῆς συνόδου· καὶ τοῦτο μαρτυρεῖ ὁ ἐν ἁγίοις Ἀθανάσιος. ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν Χαλκηδόνι ἁγία σύνοδος Δόμνον τὸν Ἀντιοχείας γενόμενον ἐπίσκοπον μετὰ θάνατον κατεδίκασεν, τολμήσαντα μόνον γράψαι δεῖν παρασιωπηθῆναι τὰ ιβ΄ κεφάλαια τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Θεοδώρου ἀντιποιούμενοι αἱρετικοὶ πάσης περιστάσεως, καὶ ἐγχειρήσεως ἐκπεπτωκότες ἐπεχείρησαν λέγειν πρὸς ἀπάτην τῶν ἀγνοούντων, ὡς ὁ τῆς ὁσίας μνήμης Κύριλλος ἔν τινι μέρει ἐπιστολῆς, τοῦτον ἐπῄνεσεν, ἐκ πολλῶν ἀποδείκνυται, ὅτι οὐ συμβαίνει τὸ αὐτῶν ἐγχείρημα τοῖς εἰρημένοις παρὰ τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου ἐν διαφόροις αὐτοῦ λόγοις κατὰ τοῦ δυσσεβοῦς Θεοδώρου, ἐν οἷς ἀσεβέστερον αὐτὸν πάντων τῶν ἄλλων αἱρετικῶν ἀποδείξας. Εἶτα οὐκ ἐνεγκὼν τὸ πλῆθός τι καὶ μέγεθος τῶν αὐτοῦ βλασφημιῶν τῶν εἰρημένων κατὰ τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀπεφθέγξατο οὕτως εἰπών· ἐξέστη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἔφριξεν ἐπὶ πλείω σφόδρα, λέγει κύριος. ὢ τῆς ἀπορρήτου σκαιότητος, ὢ γλώσσης λαλούσης ἀδικίαν κατὰ τοῦ θεοῦ, καὶ τὸ κέρας αἰρούσης. καὶ πάλιν· Ἐπίθες ἄνθρωπε τῇ σαυτοῦ γλώττῃ θύραν καὶ μοχλόν. παῦσαι τὸ κέρας εἰς ὕψος ἐπαίρων, καὶ λαλῶν ἀδικίαν κατὰ τοῦ θεοῦ, μέχρι τίνος ἐπιπηδᾷς ἀνεξικακοῦντι Χριστῷ; εἰς νοῦν ἔχε τὸ γεγραμμένον παρὰ τοῦ θεσπεσίου Παύλου· οὕτω δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ πλήττοντες αὐτῶν ἀσθενοῦσαν συνείδησιν, εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε. καὶ ἵνα τι καὶ ἐκ προφητικῶν φθέγξωμαι βιβλίων, ἐδικαιώθη Σόδομα ἐκ σοῦ. νενίκηκας τὰς ἑλλήνων θυροστομίας ἃς ἐποιήσαντο κατὰ Χριστοῦ, μωρίαν ἡγούμενοι τὸν

σταυ-

illorum compescendam. Quoniam verò pertinaciter in eisdem (erroribus) persistunt, id quod adhuc plus est adferemus; cũ quidam ex iis qui in Nicæna S. Synodo conuenerant, & editæ ab illa definitioni seu Symbolo fidei subscripserant postea contraria sentire deprehensi sunt, alij quidem viui, alij vero mortui anathemati à Damaso S. M. veteris Romæ Papa, & generali Sardicensi Synodo subiecti sunt, quemadmodum testatur S. Athanasius. Sed & Chalcedonensis S. Synodus Domnum Antiochiæ episcopum post mortem damnauit ausum solum scribere, silentio obruanda esse duodecim S. Cyrilli capita. Quoniã autẽ Theodori propugnatores hæretici ratione tota & conatu depulsi, ad fallendos simplices cœperunt dicere, quod à S. M. Cyrillo in quadam epistolæ parte hic (Theodorus) laudatus sit; ex multis ostenditur locis hunc illorum conatum cum S. Cyrilli dictis in variis eius libris contra impium Theodorum editis non conuenire, cum in iis ostẽdat omnes hæreticos impietate vinci à Theodoro. Deinde cum ferre non posset multitudinem & immanitatem blasphemiarum ab illo impiè in magnum numen & Saluatorem nostrum IESVM Christum, in hæc verba exclamauit: Obstupuit cœlum super hoc, & horruit amplius vehementer, dicit Dominus. ò inexplicabilem infandamque improbitatem: ô linguam loquentem iniquitatem contra Deum, & cornu attollentem. Atque iterum: impone homo linguæ tuæ ostium, & vectem, cessa cornu in altum tollere, & loqui aduersus Deum iniquitatem. Quousque insultas patienti Christo? reuolue animo quod à D. Paulo scriptum est: Sic autem peccantes in fratres, & percutientes illorum infirmam conscientiam in Christum peccatis. 1. Cor. 8. *Atq; vt aliquid etiam ex Propheticis voluminibus depromam, Iustificata est Sodoma ex te, superasti paganorum stultiloquentiam, quam contra Christum fecerunt, stultitiam existimantes* Exod. 16.

Ppppp 2 *crucem.*

σταυρόν. οὐδὲν ὄντα διέδειξας τὰ τῆς Ἰουδαϊκῆς ἀπονοίας ἐγκλήματα. τούτων τοίνυν οὕτως ἐπὶ καταχρίσει τοῦ ἀσεβοῦς Θεοδώρου ὑπὸ τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου εἰρημένων, εἰ καὶ δοίη τις κατὰ τοὺς ἐκείνων λόγους τὸν ἐν ἁγίοις Κύριλλον εἰρηκέναι τι ὑπὲρ Θεοδώρου, οὐδὲ τοῦτο ἐξαιρεῖται αὐτὸν τῆς κατακρίσεως. Εὑρίσκομεν γὰρ ὡς πολλοὶ τῶν ἄλλων πατέρων τινὰς αἱρετικῶν ἀπεδέξαντο, ὥσπερ καὶ οἱ ἐν ἁγίοις Δάμασος καὶ Ἀθανάσιος, καὶ Βασίλειος Ἀπολινάριον. καὶ Λέων ὁ τῆς ὁσίας μνήμης Εὐτυχέα. καὶ ὅμως ἐπειδὴ φανερὰ γέγονεν ἡ τούτων ἀσέβεια, οὐκ ἐξέφυγον διὰ τὴν τοιαύτην ἀποδοχὴν οἱ αἱρετικοί, τὴν μετὰ ταῦτα εἰς οἰκεῖον πρόσωπον, καὶ τὴν αὐτῶν ἀσέβειαν γενομένην κατάκρισίν τε καὶ ἀναθεματισμόν. Τοσαύτη δέ ἐστιν ἡ μανία τῶν Θεόδωρον ἐκδικούντων ὅτι τολμῶσιν καταψεύδεσθαι, καὶ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἐπιστολὰς πρὸς αὐτὸν Θεόδωρον ἀποστειλάντων πεπληρωμένας ἐπαίνου. ὅπερ ψεύδους ἐστὶ μεστόν. Γρηγόριος μὲν γὰρ, ὅτι ὑπὲρ τῆς ἀληθείας ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀγωνισάμενος, καὶ τοὺς λαοὺς ἀπὸ τῆς τῶν Ἀρειανῶν πλάνης εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐπιστρέψας, εἰς τὴν οἰκείαν ἐπανῆλθε πατρίδα, τὰς παρὰ τῶν αἱρετικῶν κακούργως προφερομένας ἐπιστολάς, οὐ πρὸς Θεόδωρον τὸν Μοψουεστίας ἔγραψεν, ἀλλὰ πρὸς Θεόδωρον ἐπίσκοπον Τυάνων. ἥτις ἐστὶν τῆς δευτέρας Καππαδοκῶν μητρόπολις. τῆς δὲ αὐτῆς χώρας ἐστὶν ἡ Ναζιανζὸς, ἧς Γρηγόριος ὁ αὐτὸς ἐν ἁγίοις γέγονεν ἐπίσκοπος, καὶ Ἀριανζὸς τὸ χωρίον, ὅθεν ὥρμητο. τοῦτο γὰρ καὶ αὐταὶ σαφῶς δηλοῦσιν αἱ ἐπιστολαὶ μεμνημέναι ἐθνῶν καὶ συνόδων καὶ τοῦ αὐτοῦ χωρίου Ἀριανζοῦ, καὶ ἑτέρων χωρίων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, καὶ μηνῶν ὡς τῇ ἐπιχωρίῳ διαλέκτῳ Καππαδοκῶν ὠνομασμένων, καὶ Βοσπορίου ἐπισκόπου ὑπ' αὐτὸν τελοῦντος κωλονίας τῆς πόλεως. καὶ ἑτέρων ἐπισκόπων καὶ χωρεπισκόπων, καὶ μοναστηρίων, ὑπὸ τὸν αὐτὸν τελούντων Θεόδωρον μνημονεύουσαι, ὧν καὶ μέχρι νῦν σώζεται τὰ αὐτὰ ὀνόματα. Ποία δὲ μετουσία Καππαδόκαις πρὸς τοὺς ἀπὸ τῆς δευτέρας Κιλικίας, ἢ τό τε νῦν ὑπάρχει διαμερισμένης τῆς τῶν ἐπαρχιῶν τούτων διοικήσεως; ἢ ποίους ἐπισκόπους ὑφ' ἑαυτὸν ἔχειν ἠδύνατο ὁ Μοψουεστίας ἐπίσκοπος αὐτὸς ὑπὸ τὸν τῆς αὐτῆς δευτέρας Κιλικίας

μητρο-

*crucem. Nihil esse ostendisti Iudaicæ accusationis crimina. His ergo super condẽnatione impij Theodori à S. Cyrillo dictis, etiamsi quis concederet secundum illorum verba, S. Cyrillum aliquid dixisse pro Theodoro, non tamen hoc liberat illum à condemnatione. Deprehendimus enim à multis aliis Patribus quosdam hæreticorum laudatos seu receptos fuisse, velut à SS. Damaso, Athanasio, Basilio, Apolinarium; ab S. Leone Eutychen; sed tamen post quam illorum patuit impietas, condemnationem & anathema, in personam propriam & impietatem illorum, quamuis antea laudati receptiq; fuerint, non euaserunt. Tantus porro furor est eorum qui Theodorum defendunt, vt audeant mentiri à Gregorio Theologo, & Ioanne * Constantinopolitano epistolas ad eundem Theodorum laudis plenissimas esse missas, quod merissimum est mendacium. Gregorius enim cum pro veritate Constantinopoli certasset, & populum ab Arianorum errore ad rectam fidẽ reduxisset, in patriam reuersus, epistolas ab hæreticis malo dolo prolatas non ad Theodorum Mopsuestiæ, sed ad Theodorum Tyanorum episcopum scripsit, quæ ciuitas, est caput secundæ Cappadociæ. Eiusdem porro regionis est Nazianzus, cuius Gregorius episcopus erat, & Arianzus prædium, vnde oriundus erat. Hoc quippe epistolæ ipsæ disertè docent, quæ mentionem faciunt † nationum, & conuentuum, & ipsius vinculi Arianzi, aliorumq; locorum illius prouinciæ, & mensium peregrinâ dialectâ Cappadocum appellatorum, & Bosphorij episcopi sub eod. (Theodoro) constituti, vbi colonia erat ciuitatis, aliorumq; Episcoporum & Chorepiscoporum, atq; cœnobiorum eid. Theodoro subiectorum, quorum hodiéq; memoria nominum eorundem retinetur. Quæ porro communicatio societásue Cappadocibus cum iis qui sunt è secunda Cilicia, aut tunc fuit, aut hodie est, diœcesi ab illis prouinciis diuisa? aut quos episcopos poterat sibi subiectos habere, cum ipse Mopsuestiæ episcopus subiectus sit secundæ Ciliciæ Metropolitæ? Ioannes autem Constanti-*

* Chrysostomo.

† ἐθνῶν aliter.

 nopo-

κατάστασιν μετὰ θάνατον παρ' αὐτῆς τῆς κατὰ Ῥώμην ἁγιωτάτης ἐκκλησίας· ἀνεθεματίσθη. Εἰ τοίνυν οἱ μηδὲν εἰς πίστιν πταίσαντες ἐπίσκοποι διὰ κατάστασιν ἐκκλησιαστικὴν, καὶ διὰ χρηματικὴν αἰτίαν ἀναθέματι καὶ μετὰ θάνατον ὑποβάλλονται, πόσῳ μᾶλλον Θεόδωρος ὁ εἰς αὐτὸν τὸν θεὸν ἀσεβήσας. ἔστιν δὲ πρὸς τὴν ἄνοιαν τῶν λεγόντων, μὴ δεῖν ἀναθεματίζεσθαι μετὰ θάνατον τοὺς ἐν τῇ οἰκείᾳ ἀσεβείᾳ τελευτῶντας, εἰδέναι μηδὲ τοὺς ἀδίκως κατακριθέντας πατέρας μετὰ θάνατον ἀνακαλεῖσθαι, ὅπερ συμβέβηκεν καὶ ἐπὶ Ἰωάννῃ τῷ ἐν ὁσίᾳ μνήμῃ ἐπισκόπῳ γενομένῳ Κωνσταντινουπόλεως, ὑπὸ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας μετὰ θάνατον ἀνακληθέντι, καὶ ἐπὶ Φλαβιανῷ τῷ τῆς ὁσίας μνήμης, καὶ αὐτῷ Κωνσταντινουπόλεως γενομένῳ ἐπισκόπῳ, ἀδίκως μὲν ἐν ζωῇ κατακριθέντι, δικαίως δὲ μετὰ θάνατον ἀνακληθέντι ὑπό τε τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης πάπα Λέοντος, καὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας συνόδου. Ἐντεῦθεν δὲ συμβαίνει κατὰ τοὺς ἐκείνων λόγους τοὺς μὲν αἱρετικοὺς, τοῖς ἁγίοις πατράσι συναριθμεῖσθαι, οἷα ἐλευθέρους ἀφιεμένους τῆς ὀφειλομένης αὐτῆς κατακρίσεως, τοὺς δὲ ἁγίους πατέρας ἀδίκως καταδικασθέντας τοῖς αἱρετικοῖς συνάπτεσθαι, οἷα μὴ λυομένης πως ἐπ' ἑαυτοῖς ἀδίκου κατακρίσεως. ἀξιοπιστότερος δὲ πάντων ἐστὶ διδάσκαλος ὁ κύριος καὶ θεὸς ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς περὶ ἑαυτοῦ λέγων. οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, μὴ ἀπόλυται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται, ὁ μὴ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ τὸ πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον, διὰ τοῦ προφήτου Δαβὶδ λέγει, τοὺς ἀσεβεῖς μὴ ἀναστήσεσθαι ἐν κρίσει. τῆς οὖν τοιαύτης τοῦ κυρίου ἀποφάσεως ἐξενεχθείσης κατὰ παντὸς ἀσεβοῦς, καὶ οὐδὲν διαστελλούσης μεταξὺ ζώντων καὶ νεκρῶν αἱρετικῶν, πῶς τολμῶσιν ἀντιπίπτειν τῇ τοιαύτῃ ἀποφάσει, καὶ τοὺς ἅπαξ ἀσεβήσαντας, καὶ διὰ τοῦτο ἤδη ὑπὸ τοῦ κυρίου κατακεκριμένους, λέγειν, μὴ δεῖν μετὰ θάνατον κατακρίνεσθαι; καὶ ὁ θεῖος δὲ ἀπόστολος τὸν Χριστὸν ἔχων ἐν ἑαυτῷ λαλοῦν-

*propter Ecclesiasticum statum post mortem ab ead. S. Ecclesia Romana anathemate damnatus est. Si ergo, qui in fidem nihil offenderunt, episcopi propter statum duntaxat Ecclesiasticum & † pecuniariam causam post mortem anathemati subiecti sunt, quanto magis Theodorus subijcitur, qui in ipsum Deum impius extitit. Quod vero pertinet ad dementiam eorum qui dicunt eos qui in impietate sua vitam finierunt, post mortem nõ esse anathematizandos, sequeretur neq; Patres iniustè damnatos, post mortem esse reuocandos, quod accidit Ioanni S. M. Episcopo Constantinopoleos ab Ecclesia Catholica post mortem * reuocato; Flauiano item S. M. eiusdẽ Constantinopoleos pontifici iniquè in vita damnato, jureq; post mortem à S. M. papa Leone & S. Chalcedonensi Synodo, reuocato. Hinc autem contingeret, hæreticos quidem sanctis Patribus adnumerari, vtpote liberatos à debita eis condemnatione: sanctos autem Patres immerito damnatos hæreticis addi, vtpote non soluta iniqua aduersus eos facta condemnatione. Extra controuersiam vero omnibus fide dignior est magister, Dominus & Deus noster Iesus Christus qui de seipso dicit: Sic enim Deus dilexit mundum, vt filium suum vnigenitum daret, vt omnis qui credit in illum, non pereat, sed habeat vitam æternam. Non enim misit Deus filium suum, vt judicet mundum, sed vt seruetur mundus per ipsum; qui credit in illum, non judicatur; qui non credit in illum jam judicatus est, quia non credidit in nomine vnigeniti filij Dei. Et Spiritus S per Prophetam Dauid dicit, impios non resurrecturos in judicio. Tali igitur sententia à Domino contra omnẽ impiũ prolata, nec quicquam distinguente inter viuos & mortuos hæreticos, quomodo audẽt se huic sententiæ opponere, & eos qui semel impiè egerunt & propterea jam à Domino condemnatos, dicere, non esse post mortẽ condemnados? Et diuinus Apostolus, qui Christum in se loquentem habet, non solum contra homi-*

†Symoniam.

* Relatis reliquijs.

λαλοῦντα, οὐ μόνον κατὰ ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ κατ' ἀγγέλων. τὴν τοιαύτην ἐπήγαγεν ἀπόφασιν εἰπὼν ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῇ πρὸς Γαλάτας. ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς, ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμᾶς, παρ' ὃ εὐαγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω, ὡς προειρήκαμεν. καὶ ἄρτι πάλιν λέγων. Εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται, παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω. καὶ τίς οὕτως ἀσεβής, ὡς τολμῆσαι εἰπεῖν ὡς τὰ παρὰ Θεοδώρου ἀσεβῶς συγγραφέντα, ἢ μέρος αὐτῶν παρεδόθη ποτὲ τῇ ἁγίᾳ τοῦ θεοῦ ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' οὐκ εὐθὺς ὁ τολμήσας τι τοιοῦτον παραφθέγξασθαι. ἀναθέματι καθυπεβλήθη παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων.

Εἴ τις τοίνυν μετὰ τὴν τοιαύτην ὀρθὴν ὁμολογίαν καὶ κατάκρισιν τῶν αἱρετικῶν, τῆς εὐσεβοῦς ἐννοίας σωζομένης περὶ ὀνομάτων, ἢ συλλαβῶν, ἢ λέξεων, ζυγομαχῶν χωρίζει ἑαυτὸν τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας, ὥσπερ ἐν ὀνόμασι μόνοις καὶ λέξεσι κειμένης ἡμῖν τῆς εὐσεβείας, ἀλλ' οὐκ ἐν πράγμασιν, ὁ τοιοῦτος, ὡς τοῖς σχίσμασι χαίρων, λόγον ὑφέξει ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀπατωμένων, ἢ ἀπατηθησομένων τῷ μεγάλῳ θεῷ, καὶ σωτῆρι ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

ΙΝΔ. α', κϛ' μετὰ ὑπ'. Βασιλείου τὸ ιβ' μόνου.

ΙΝΔ. β', κζ' μετὰ ὑπ'. Βασιλείου τὸ ιγ' μόνου.

ΙΝΔ γ', κη' μετὰ ὑπ'. Βασιλείου τὸ ιδ' μόνου.

τλδ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ δ', κθ' μετὰ ὑπ'. Βασιλείου τὸ ιε' μόνου.

ΙΝΔ ε', λ' μετὰ ὑπ'. Βασιλείου τὸ ιϛ' μόνου.

ΙΝΔ. ϛ', λα' μετὰ ὑπ'. Βασιλείου τὸ ιζ' μόνου.

ΙΝΔ ζ', λβ', μετὰ ὑπ'. Βασιλείου τὸ ιη' μόνου.

τλε' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. η' λγ' μετὰ ὑπ'. Βασιλείου τὸ ιθ' μόνου.

Βασιλ. ΙΝΔ. θ, λδ' μετὰ ὑπ'. * τὸ εἰκοστὸν μόνου.

Βασιλ. ΙΝΔ. ι', λε' μετὰ ὑπ'. * τὸ εἰκοστὸν πρῶτον μόνου.

Τούτῳ τῷ πέμπτῳ ἔτει καὶ τριακοστῷ τῆς Ἰουστινιανοῦ βασιλείας, καὶ μετὰ ὑπατείας Βασιλείου τὸ κα' τῇ εἰκοστῇ Μαρτίου μηνὸς Ἰνδικτιῶνος ι'. καὶ τρίτῳ ἔτει τλε' ὀλυμπιάδος, ἐπληρώθη τὰ φλβ' ἔτη τοῦ ἑορταστικοῦ κύκλου τοῦ ἁγίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ, ἀφ' οὗ τὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἑκούσιον καὶ ζωοποιὸν κατεδέξατο θάνατον Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς χριστιανοὶ ἑορτάζειν ἠρξάμεθα τὴν ἁγίαν αὐτοῦ,

nes, sed aduersus angelos etiam talem sententiam protulit, quādo in epistola ad Galatas dixit: Sed etsi nos, aut angelus è cœlo euangelizauerit vobis, præterquam quod Euangelizauimus vobis, anathema esto, vt prædiximus. Ecquis adeo impius est, vt ausit dicere, impia Theodori scripta, aut partem eorum Ecclesiæ Sanctæ Dei traditam, ab aliquo qui non statim, tale quid ausus proloqui, à SS. Patribus anathemati est subiectus.

Si quis ergo post huiuscemodi rectam fidei confessionem, & hæreticorum condemnationem, seruata pia mente, de nominibus, aut syllabis, aut dictionibus, contendens scriptum à S. Dei Ecclesia separet, perinde quasi nobis pietas in solis verbis, & non rebus potius sita sit, talis velut dissensionum auctor pro seipso & deceptis decipiendisq; per eum magno Deo & Saluatori nostro Iesu Christo in die iudicij rationem reddat.

IND. I Iustiniani A. XXV. post XII. Consulatum Basilij solius.

IND. II Iust. A. XXVII post Basil. solius Consulatum XIII.

IND. III. Iust. A. XXVIII post Basil solius Consul. XIV.

CCCXXXIV. OLYMPIAS.

IND. IV. Iustiniani A XXIX post Basil. Consul. XV.

IND V Iust. A. XXX Basilio sole, Cons. XVI.

IND. VI. Iust. A. XXXI Basilio solo Cons. XVII.

IND. VII. Iust. A. XXXII Basilio solo Cons. XVIII.

CCCXXXV. OLYMPIAS.

IND VIII Iust. A. XXXIII Basilio XIX. solo Cons.

IND. IX A. XXXIV. Basilio XX solo Cons.

IND. X Iust. A. XXXV Basilio XXI. solo Cons.

Hoc quinto & tricesimo Iustiniani Imperatoris anno, & Cōsulatu XXI. Basilij, XX. Martij, Indict. X anno II. Olympiadis CCCXXXV. cōpleti sunt anni DXXXII. Cycli seu orbitæ festi S. & vitalis crucis, in qua Christus verus Deus noster mortē pro nobis subijt, & nos Christiani celebrare cœpimus sanctā ipsius resurrectionē.

ἀνάστασιν. καὶ ἄρχεται ἡ δευτέρα περίοδος τοῦ ἑορταστικοῦ κύκλου τῶν φλβ´ ἐνιαυτῶν ἀπὸ εἰκοστῆς πρώτης, καὶ αὐτῆς τοῦ Μαρτίου μηνὸς τῆς ἐνεστώσης ἐπινεμήσεως καθ' ἣν ἡ ἰσημερία γνωρίζεται.

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΕΚ ΤΟΥ εἰς τὸ πάσχα λόγου.

Ἐπὶ τῆς φυλακῆς μου στήσομαι, φησὶν ὁ θαυμάσιος Ἀμβακούμ. Κἀγὼ μετ' αὐτοῦ σήμερον τῆς δεδομένης μοι παρὰ τοῦ πνεύματος ἐξουσίας, καὶ θεωρίας, καὶ ἀποσκοπεύσω, καὶ γνώσομαι τί ὀφθήσεται, καὶ τί λαληθήσεταί μοι. καὶ ἔστην, καὶ ἀπεσκόπευσα. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ τῶν νεφελῶν, καὶ οὗτος ὑψηλὸς σφόδρα. καὶ ἡ ὅρασις αὐτοῦ ὡς ὅρασις ἀγγέλου, καὶ ἡ στολὴ αὐτοῦ ὡς φέγγος ἀστραπῆς διερχομένης. καὶ ἐπῆρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ κατὰ ἀνατολάς, καὶ ἐβόησεν φωνῇ μεγάλῃ· φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ σάλπιγγος, καὶ κύκλῳ αὐτοῦ ὡς πλῆθος οὐρανίου στρατιᾶς. καὶ εἶπεν· σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ ὅσος ὁρατός, καὶ ὅσος ἀόρατος. Χριστὸς ἐκ νεκρῶν, συνεγείρεσθε. Χριστὸς εἰς ἑαυτόν, ἐπανέρχεσθε. Χριστὸς ἐκ τάφων, ἐλευθερώθητε τῶν δεσμῶν τῆς ἁμαρτίας. Πύλαι ᾅδου ἀνοίγονται, καὶ θάνατος καταλύεται, καὶ ὁ παλαιὸς Ἀδὰμ ἀποτίθεται. καὶ εἴ τις ἐν Χριστῷ καινὴ κτίσις, ἀνακαινίζεσθε. ταῦτα ὁ μὲν ἔλεγεν. οἱ δὲ ἀνύμνουν ὅπερ καὶ πρότερον. ἡνίκα ἡμῖν ἐπιφάνη Χριστὸς διὰ τῆς κάτω γεννήσεως, τὸ, δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. μεθ' ὧν καὶ αὐτὸς ἐν ὑμῖν ταῦτα φθεγγόμενος. εἴη δὲ καὶ φωνὴν λαβεῖν τῆς ἀγγελικῆς ἀξίας. καὶ πάντα περιηχοῦσαι τὰ πέρατα.

Λογιζέσθω ἡ ἀρχὴ τῆς ἀποκαταστάσεως, ἤγουν περιόδου τῶν φλβ´ ἐνιαυτῶν ἀπὸ ε´ ἔτους καὶ αὐτοῦ Φιλίππου τοῦ Ἰούνορος, καὶ Φιλίππου υἱοῦ, αὐτοῦ ὑπατείας Δεκίου καὶ Γρατιανοῦ, καὶ α´ ἔτος, σνζ´ ὀλυμπιάδος ἐξ ὑπέρτης ἀνιὼν ἐπὶ τὸ ιθ´ ἔτος Τιβερίου Καίσαρος, ἤγουν δ´ ἔτος σβ´ ὀλυμπιάδος, ἐν ᾧ γέγονεν σωτήριον πάθος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εὑρήσεις χρόνον ἐτῶν σιη´, κατιὼν δὲ ἐπὶ τὸ η´ ἔτος Κωνσταντίνου τοῦ μεγίστου βασιλέως, καθὸ η´, α´ ἰνδικτιῶνος ἐτέθη ἐν ὑπατείᾳ Βολουσιανοῦ καὶ Ἀννιανοῦ, συνάξεις ἔτη ξε´. ἀπὸ δὲ θ´ ἔτους Κωνσταντίνου, καὶ μέχρι τῆς ἐνεστώσης

Et incipit secunda periodus orbitæ seu cycli, festi paschalis, annorum DXXXII. *à vigesima prima die Martij præsentis Indictionis, qua die æquinoctium agitur.*

S. GREGORII (NAZIANZENI) EX ORATIONE (secunda) de pascha.

Super custodiam meam stabo, inquit admirandus Habacuc. c. 2. *Atq; ego hodierna die cum ipso, concessa mihi spiritus S. facultate & contemplatione, & contemplabor, & cognoscam, quod mihi spectaculum visendum, quid dicendum sit mihi. Et steti, & speculatus sum, & ecce vir conscendens nubes, & hic sublimis* Dan. 10. *valde, & facies eius, tam͠q facies angeli, & amictus eius vt splen-* Num. 2. *dor fulguris pertranseuntis. Et sustulit manum ad orientem, &* Apocal. 1. *clamauit voce magna. vox eius quasi vox buccinæ, & in circuitu eius, quasi multitudo cælestis exercitus, & dixit: Hodie salus mundo tam visibili quam inuisibili. Christus ex mortuis, vna resurgite; Christus in seipsum, redite. Christus ex sepulchro, peccati vinculis soluimini. Portæ inferi aperiuntur, & mors deletur, & vetus Adam deponitur. Et si qua est in Christo noua creatura, renouamini. Hæc quidem ipse dicebat. Illi autem idem canebant quod ante: Gloria in altissimis Deo, & in terra pax, in* Luc. 2. *hominibus bona voluntas. cum quibus & ipse inter vos hæc loquor, vtinam vocem angelis parem, quæ omnes mundi fines peruadat, accipiam.*

Principium porro reparationis, siue periodi annorũ DXXXII. *à quinto anno Philippi Iunioris, & Philippi filij eius, Decio & Gratiano consulibus accipiatur, & primus Olympiadis* CCLVII. *ex quo regredere ad* XIX. *Tiberij Cæsaris annum, siue ad quartũ Olympiadis* CCII. *quo salutaris Domini nostri Iesu Christi passio accidit, inuenies tempus annorum* CCXVIII. *vbi porro descenderis ad annũ octauum Constantini Maximi Imperatoris, quãdo prima Indictio posita est in consulatu Volusiani & Aniani, colliges an-*

στώσης ι' Ἰνδικτιῶνος ἔτους λε' τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ ἐν ὑπατείᾳ βασιλείου τὸ κα' μόνου, ἀθροίσεις χρόνον ἐτῶν σμθ'. ὡς ὁμοῦ εἶναι τὰ ἀπὸ τοῦ σωτηρίου πάσχα μέχρι τοῦ ἐνεστῶτος λε' ἔτους τοῦ Ἰουστινιανοῦ βασιλείας, καὶ γ' ἔτους τλε' ὀλυμπιάδος ἔτη φλβ'.

ΙΝΔ. ια', λς' μετὰ ὑπ'. Βασιλείου τὸ κβ' μόνου.

Τούτῳ τῷ ἔτει λς' τῆς Ἰουστινιανοῦ βασιλείας μηνὶ Ἀπελλαίῳ κατὰ Ῥωμαίους Δεκεμβρίου κδ' ἡμέρᾳ πρώτῃ τῆς ιβ' Ἰνδικτιῶνος, ἡ τῶν ἐγκαινίων τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως τὸ δεύτερον ἀπετελέσθη ἑορτή.

τλς' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιβ', λζ' μετὰ ὑπ'. Βασιλείου τὸ κγ' μόνου.

ΙΝΔ. ιγ', λη' μετὰ ὑπ', Βασιλείου τὸ κδ' μόνου.

ΙΝΔ. ιδ', λθ' μετὰ ὑπ'. Ἰουστίνου νέου τὸ δεύτερον μόνου.

Τούτῳ τῷ ἔτει τῇ ιδ' τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς Ἰνδικτιῶνος ιε' ἐτελεύτησεν Ἰουστινιανὸς καὶ ἐβασίλευσεν.

ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ νέος αὐγούστος ἔτη ια', μῆνας η', ὁμοῦ ͵ςπζ.

Ἦν δὲ ἡ ἰδέα Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως κονοειδὴς, εὔστηθος, λευκὸς, ὀλιγόθριξ, ἀναφαλὰς στρογγύλοψ, εὔμορφος, ἀνθηροπρόσωπος, ὑπογέλων, μιξοπόλιος τὴν κάραν, τὸ γένειον κηρὸν ὡς οἱ Ῥωμαῖοι, εὔρινος, ὑπόλευκος.

ΤΕΛΟΣ ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥ.

ΙΝΔ. ιε', α' μετὰ ὑπ'. Ἰουστίνου νέου αὐγούστου μόνου.

τλζ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. α', β' μετὰ ὑπ'. Ἰουστίνου νέου αὐγούστου τὸ β' μόνου.

ΙΝΔ. β', γ' μετὰ ὑπ'. Ἰουστίνου νέου αὐγούστου τὸ γ' μόνου.

ΙΝΔ. γ', δ' μετὰ ὑπ'. Ἰουστίνου νέου αὐγούστου τὸ δ' μόνου.

ΙΝΔ. δ', ε' μετὰ ὑπ'. Ἰουστίνου νέου αὐγούστου τὸ ε' μόνου.

τλη' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ε', ς' μετὰ ὑπ'. Ἰουστίνου νέου αὐγούστου τὸ ς' μόνου.

ges annos LXV. *A nono autem anno Constantini usq. ad præsentem indictionem decimam anni* XXXV. *Iustiniani in Consulatu* XXI. *Basilij solius putabis annos* CCXLIX. *ita ut simul collecti à salutari paschate usq. ad præsentem* XXXV. *annum Iustiniani imperat. numerentur anni* DXXXII. *anno* III. *Olympiadis* CCCXXXV.

IND. XI *Iustiniani A.* XXXVI *Basilio solo Consule* XXII.

Hoc XXXVI. *regni Iustiniani, mense Apellæo siue* XXIV. *Decembris secundum Romanos, prima die indictionis* XII. *festum dedicationis S. magnæq. Dei Ecclesiæ Constantinopoli secundo celebratum est.*

CCCXXXVI. OLYMPIAS.

IND. XII *Iust. A.* XXXVII. *Basilio* XXIII. *solo C.*

IND. XIII. *Iust. A.* XXXVIII. *Basilio* XXIV *solo C.*

IND. XIV *Iust. A.* XXXIX. *Iust. jun. secundum solo Consule.*

Hoc anno, XIV *Nouembris, Indictione* † XV. *Iustinianus vita defungitur: imperat IVSTINVS junior AVGVSTVS anno* XI. *m.* VIII. *A. M.* MMMMMM. LXXXVII.

† Nam in Septembri noua Indictio incipit. 6087.

Iustinianus porro Imperator forma habitúque corporis erat rotundo, pectorosus, candidus, raro capillo, glaber, benè compactus, formosus, florido aspectu, subridens, subcanus, mento rasus ritu Romanorum, naso justo, subalbus.

FINIS JVSTINIANI.

IND. XV *Iustini jun.* I. *post Consulatū Iustini Augusti solius.*

CCCXXXVII. OLYMPIAS.

IND. I. *Iust.* I *A.* II *post Conf. Iustini jun. A. solius* II.

IND. II *Iust.* I *A.* III *post Conf. Iust. jun. A. solius* III.

IND. III. *Iust.* I *A.* IV *post Conf. Iust. jun. A. solius* IV.

IND. IV. *Iust.* I. *A.* V *post Consul. Iust. jun. A. sol.* V.

CCCXXXVIII. OLYMPIAS.

IND. V. *Iust.* I *A.* VI *post Conf. Iust. jun. A. sol.* VI.

ΙΝΔ. ϛ', ζ' μετὰ ὑπατ'. Ἰουστίνου νέου αὐγούστου τὸ ζ' μόνου.

ΙΝΔ. ζ', η' μετὰ ὑπατ'. Ἰουστίνου νέου αὐγούστου τὸ η' μόνου.

Τούτῳ τῷ ἔτει η' τῆς αὐτοῦ βασιλείας, μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ζ' τῆς η' ἰνδικτιῶνος, ἠσθένησεν Ἰουστῖνος αὔγουστος, καὶ ἐποίησεν Τιβέριον Καίσαρα, μετονομάσας αὐτὸν Κωνσταντῖνον, καὶ διετέλεσε σὺν αὐτῷ Καῖσαρ ὢν ἔτη τέσσαρα.

ΙΝΔ. η', θ' μετὰ ὑπατ'. Ἰουστίνου νέου τὸ θ' μόνου.

τλθ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. θ', ι' μετὰ ὑπατ'. Ἰουστίνου αὐγούστου τὸ ι' μόνου.

ΙΝΔ. ι', ια' μετὰ ὑπατ'. Ἰουστίνου αὐγούστου τὸ ια' μόνου.

ΙΝΔ. ια', ιβ' μετὰ ὑπατ'. Ἰουστίνου αὐγούστου τὸ ιβ' μόνου.

Τούτῳ τῷ ἔτει ιβ' τῆς Ἰουστίνου βασιλείας μηνὶ Σεπτεμβρίῳ κϛ' τῆς ιβ' ἰνδικτιῶνος ἐστέφθη ὑπ' αὐτοῦ Τιβέριος νέος Κωνσταντῖνος, καὶ τῇ ε' τοῦ μετ' αὐτὸν Ὀκτωβρίου μηνὸς τελευτᾷ Ἰουστῖνος αὔγουστος.

verè ιβ'. Indict. nam Mense Septemb noua inchoabat.

Καὶ ἐμονάρχησεν ΤΙΒΕΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ἕτερα ἔτη δ'. ὁμοῦ ,ϛηα'.

ΤΙΒΕΡΙΟΣ.

ΙΝΔ. ιβ'. α' μετὰ ὑπατ'. Τιβερίου νέου Κωνσταντίνου αὐγούστου τὸ πρῶτον.

τμ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιγ', α' ὑπ'. Τιβερίου νέου Κωνσταντίνου.

ΙΝΔ. ιδ', β' μετὰ ὑπατ'. Τιβερίου νέου Κωνσταντίνου αὐγούστου τὸ δεύτερον μόνου.

ΙΝΔ. ιε, γ' μετὰ ὑπατ'. Τιβερίου νέου Κωνσταντίνου τὸ τρίτον μόνου.

Τούτῳ τῷ ἔτει τετάρτῳ τῆς αὐτοῦ Μοναρχίας ἠσθένησε Τιβέριος Καῖσαρ, καὶ τῇ πέμπτῃ τοῦ αὐγούστου μηνὸς τῆς παρούσης ιε' ἰνδικτιῶνος ἐγένετο καῖσαρ Μαυρίκιος Τιβέριος, καὶ τῇ δεκάτῃ τρίτῃ τοῦ αὐγούστου μηνὸς ἐστέφθη βασιλεύς, δοθείσης αὐτῷ παρὰ Τιβερίου νέου Κωνσταντίνου τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Κωνσταντίνης εἰς γυναῖκα, καὶ τῇ ιδ' τοῦ αὐγούστου μηνὸς τελευτᾷ Τιβέριος νέος Κωνσταντῖνος ἐν παλατίῳ τοῦ ἑβδόμου

δόμου

IND.VI. *Iust.* I. *A.* VII *post Con. Iust jun. A. sol.* VII.

IND.VII. *Iust.* I *A.* VIII *post Con Iust. jun. A. sol.* VIII.

Hoc octauo imperij sui anno, Septembri mense, die septimo, octaua Indictione, morbo correptus Iustinus Augustus, Tiberium Cæsarem creauit, nominauitq; illum Constantinum, & vixit cum illo annos quatuor.

IND.VIII. *Iust.* I. *A.* IX. *post Con. Iust jun. A. sol.* IX.

CCCXXXIX. OLYMPIAS.

IND.IX *Iust.* I. *A.* X *post Consulatum Iustini Aug.* X. *solius.*

IND.X *Iust.* I. *A.* XI. *post Cons. Iust. A.* X. *sol.*

IND.XI *Iust.* I. *A.* XII *post Cons. Iust. A.* XII. *sol.*

Hoc anno XII. *Iustini Imperatoris mense Septembri* XXVI. XII. *Indict. coronatus est ab ipso Tiberius junior Constantinus & quinto die mensis Octobris Iustinus Augustus vita excessit. & TIBERIVS CONSTANTINVS solus imperauit alios annos quatuor. A. M.* MMMMMM.XCI.

TIBERIVS. 6091.

IND.XII. *Tib.* I. *Tiberio juniore Constantino Augusto primum Consule.*

CCCXL. OLYMPIAS.

IND.XIII *Tib.* I. *post. Consulatum Tib. Aug. jun. Const.* I

IND.XIV. *Tib.* II. *post Consul. Tib. noui Constantini Augusti iterum solius.*

IND.XV *Tib.* III. *post eiusd. Consul. Tib. noui Constan. Augusti tertium solius.*

Hoc quarto imperij eiusdem anno æger Tiberius Cæsar quinto Augusti, XV. *Indictionis præsentis, creatus est Cæsar Mauritius Tiberius, &* XIII. *Augusti coronatus Augustus, data illi in vxorem à Tiberio nouo Constantino filia Constantina.* XIV. *Augusti moritur Tiberius nouus Constantinus in Processo, Hebdomi,*

διόμως καὶ ἐνεχθέντος τοῦ λειψάνου αὐτοῦ πλοίῳ Κωνσταντινούπολει τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ ἐκηδεύθη καὶ ἀπετέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ εἰς τοὺς ἁγίους ἀποστόλους.

Εἶτα ἐβασίλευσε ΜΑΥΡΙΚΙΟΣ ἔτη κ', ὁμοῦ ςϙια'.

ΙΝΔ. α' Πρῶτος ἐνιαυτὸς ἀνύπατος.

Καὶ ἐκ κοινοῦ δόγματος ἐγράφη μετὰ ὑπατείαν Τιβερίου Κωνσταντίνου τοῦ τῆς θείας λήξεως ἔτους τετάρτου.

τμα' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ϐ', ϐ' μετὰ ὑπ'. Μαυρικίου Τιβερίου αὐγούστου τὸ πρῶτον μόνου.

ΙΝΔ. γ', γ' μετὰ ὑπ'. Μαυρικίου Τιβερίου αὐγούστου μόνου.

ΙΝΔ. δ', δ' μετὰ ὑπ'. Μαυρικίου Τιβερίου αὐγούστου τὸ δεύτερον μόνου.

ΙΝΔ. ε, ε' μετὰ ὑπ'. Μαυρικίου Τιβερίου αὐγούστου τὸ γ' μόνου.

τμϐ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ς', ς' μετὰ ὑπ'. Μαυρικίου Τιβερίου αὐγούστου τὸ δ' μόνου.

ΙΝΔ. ζ', ζ' μετὰ ὑπ'. Μαυρικίου Τιβερίου αὐγούστου τὸ ε'.

ΙΝΔ. η', η' μετὰ ὑπ'. Μαυρικίου Τιβερίου αὐγούστου τὸ ς'.

Τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ τῇ πασχαλίᾳ ἑορτῇ Μαυρίκιος Τιβέριος ἔστεψε Θεοδόσιον τὸν ἴδιον υἱὸν εἰς βασιλέα, οὐ μέντοι ἐπάγη εἰς συμβόλαια, ἢ ἄλλο τι ἐπεράχθη ἐπ' αὐτῷ τῶν εἰς γνώρισμα βασιλέως, ἀλλ' ἢ μόνον ἐστέφθη.

ΙΝΔ. θ', θ' μετὰ ὑπ'. Μαυρικίου Τιβερίου τὸ ζ'.

Τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ Χοσρόης ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἦλθε πρὸς Ῥωμαίους ἀνταρσίαν ὑπομείνας ἀπὸ Βαρὰμ τοῦ αὐτοῦ συμφυλέτου. καὶ διὰ συμμαχίας Ῥωμαϊκῆς ἀποκατέστη εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν.

τμγ' ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ ι', ι' μετὰ ὑπ'. Μαυρικίου Τιβερίου τὸ η'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀναστάσιος πατριάρχης Ἀντιοχείας ἐπανῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ μετὰ τὴν τελευτὴν Γρηγορίου πατριάρχου γενομένου, τοῦ καὶ διαδεξαμένου πρὸ τούτου τὸν αὐτὸν Ἀναστάσιον.

ΙΝΔ. ια', ια' μετὰ ὑπ'. Μαυρικίου Τιβερίου αὐγούστου τὸ θ'.

ΙΝΔ. ιϐ',

impositóque eius funere in naui defertur Constantinopolim, posteroq; die exequiis celebratis corpus in æde SS. Apostolorum deponitur. Deinde imperauit.

MAVRICIVS annos XX. *A.M.*

MMMMMM CXI. 6112.

IND. *prima, primus annus caruit Consulibus. atq; ex communi hominum sensu scriptum est: Post Consulatum diuinæ memoriæ Tiberij Constantini anno quarto.*

CCCXLI. OLYMPIAS.

IND. II. *Maur.* II. *Mauritio Tiberio Aug. primum solo Cons.*

IND. III. *Maur.* III *post consulatũ Mauritij Tiberij Aug sol.*

IND. IV. *Maur.* IV. *post Cons. Mauritij Tiberij Aug. iterũ sol.*

IND. V. *Maur.* V. *post Cons. Mauritij Tiberij Aug.* III. *solius.*

CCCXLII. OLYMPIAS.

IND. VI. *Maur.* VI *post Cons. Mauritij Tiberij solius* IV.

IND. VII. *Maur.* VII *post Cons. Maur. Tib. Aug.* V.

IND. VIII. *Maur.* VIII. *post. Cons. Maur. Tib. Aug.* VI.

Hoc anno feriis Paschalibus Mauritius Tiberius inaugurauit Theodosium filium suum Imperatorem, sed non in societatem administrationis, nec aliudquid sub ipso gestum, quod in cognitionem Imperatoris esset, sed tantum coronatus est.

IND. IX. *Maur.* IX *post Cons. Maur. Tib.* VII.

Hoc anno †Chosroes Persarum rex à Baramo contribuli suo regno pulsus ad Romanos confugit, & inita cum illis societate & amicitia in regnum est restitutus. † Cosroës.

CCCXLIII. OLYMPIAS.

IND. X ***Maur.*** **X** ***post Cons. Maur. Tib.*** **VIII.**

Hoc anno Anastasius Antiochiæ Patriarcha Antiochiam rediit post mortem Gregorij Patriarchæ, qui viuus etiam Anastasium receperat.

IND. XI. *Maur.* XI *post Maur. Tib. A. Cons.* IX.

ΙΝΔ. ιβʹ, ιβʹ μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου αὐγούστου τὸ ιʹ.

Τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγιωτάτης ἐκκλησίας Κυριακὸς πρεσβύτερος καὶ οἰκονόμος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας ἡγεῖται ἔτη ιβʹ

ΙΝΔ. ιγʹ, ιγʹ μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου αὐγούστου τὸ ιαʹ.

τμδʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιδʹ, ιδʹ μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου τὸ ιβʹ.

ΙΝΔ. ιεʹ, ιεʹ μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου τὸ ιγʹ.

ΙΝΔ. αʹ, ιςʹ μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου τὸ ιδʹ.

ΙΝΔ. βʹ, ιζʹ μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου τὸ ιεʹ.

τμεʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. γʹ, ιηʹ μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου τὸ ιςʹ.

ΙΝΔ. δʹ, ιθʹ μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου τὸ ιζʹ.

ΙΝV. εʹ, κʹ μετὰ ὑπ. Μαυρικίου τὸ ιηʹ.

Τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ μηνὶ Φεβρουαρίου γέγονεν ὁ γάμος Θεοδοσίου τοῦ υἱοῦ Μαυρικίου ἐπὶ ἡμέρας ἑπτά. ἀπὸ θʹ, καὶ αὐτῆς ἕως ιεʹ τοῦ αὐτοῦ Φεβρουαρίου μηνός. καὶ τῇ ςʹ τοῦ Ἰουλίου μηνὸς τῆς αὐτῆς εʹ Ἰνδικτιῶνος ἡ δίκη προστεθέντος ἐγράφη τῷ λοιπῷ μέρει τοῦ χρόνου, τοῦ μέχρι δηλονότι Ἰανουαρίου, τῆς ἕκτης Ἰνδικτιῶνος. οὕτως καὶ ὑπατείας τοῦ αὐτοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου τὸ δεύτερον, καὶ τῷ Νοεμβρίῳ μηνὶ τῆς αὐτῆς Ἰνδικτιῶνος, ἐπανάστασις γέγονε Μαυρικίῳ παρὰ Φωκᾶ στρατιώτου, μετὰ τοῦ στρατοῦ. καὶ Μαυρίκιος μὲν Τιβέριος σὺν τῇ γυναικὶ Κωνσταντίνῃ καὶ παισὶν θʹ τουτέστιν ςʹ. μὲν ἄρρεσι, Θεοδοσίῳ Τιβερίῳ, Πέτρῳ, Παύλῳ, Ἰουστίνῳ, καὶ Ἰουστινιανῷ καὶ τρισὶ θηλείαις, Ἀναστασίᾳ, Θεοκτίστῃ, καὶ Κλεοπάτρᾳ φεύγων τῇ κβʹ τοῦ Δίου μηνός, κατὰ Ῥωμαίους Νοεμβρίου, τῇ νυκτὶ τῇ ἐπὶ κγʹ. διαφανείσης τῆς ἐπιβουλῆς. Φωκᾶς δὲ τῇ κγʹ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡμέρᾳ ςʹ στεφθεὶς ὑπὸ Κυριακοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὸν σεβάσμιον οἶκον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἐν τῷ ἑβδόμῳ, τῇ κεʹ τοῦ ῥηθέντος μηνός, ἡμέρᾳ κυριακῇ εἰσῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καθεσθεὶς εἰς ὄχημα ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου εἰσελθὼν διὰ τῆς χρυσῆς πόρτας, καὶ τῶν Τρωαδησίων ἐμβόλων, καὶ τῆς μέσης ὅλης ἕως τοῦ παλατίου, μηδενὸς ὅλως ἀντιστάντος, ἀλλὰ πάντων εὐφημούντων.

Hic desinit Scaliger. & quæ sequuntur omnia omittit.

Exeg.

IND.XII.*Maur.*XII.*post Conf. Mauritij Tiberij Augusti* X.

Sanctissimæ Constantinopolitanæ Ecclesiæ Patriarcha factus est Cyriacus presbyter & Oeconomus eiusdem Ecclesiæ. præfuit annos XII.

IND.XIII.*Maur.*XIII. *Mauritio Tiberio Aug.* XI. *Consule.*

CCCXLIV. OLYMPIAS.

IND.XIV.*Maur.* XIV *post Conf. Mauritij Tiberij* XII.

IND.XV.*Maur.* XV *post Conf. Mauritij Tiberij A.* XIII.

IND.I.*Maur.*XVI *post Conf. Mauritij Tiberij* XIV.

IND.II.*Maur.*XVII *post. eiusd. Conf.* XV.

CCCXLV. OLYMPIAS.

IND.III.*Maur.*XVIII.*post eiusd. Consul.* XVI.

IND.IV.*Maur.*XIX *post eiusd. Consul.* XVII.

IND.V.*Maur.*XX.*post. eiusd. Consul.* XVIII.

Hoc anno mense Februario per septem dies solemnia nuptiarum Theodosij filij Mauritij peracta sunt à nona die vsq; ad XV. *eiusd. mensis Februarij. Sexto Iulij eiusd. quintæ indictionis, edicto proposito scriptum est reliqua parte anni, vsque ad Ianuarium nempe: Sexta Indictione. Ita & secundo consulatu eiusd. religiosissimi principis nostri Nouembri mense eiusdem Indictionis, Phocas cum exercitu contra Mauritium seditionẽ mouit. Et Mauritius Tiberius cum vxore Constantina & nouẽ liberis, sex maribus nempe; Theodosio, Tiberio, Petro, Paulo Iustino, & Iustiniano; & tribus virginibus, Anastasia, Theoctiste, & Cleopatra.* XXII. *mensis Dij, qui Romanis est Nouember, noctu, illucescente jam* XXIII *die, qui fuit feria sexta, fugit. Phocas autem* XXIII. *eiusdem mensis, feria sexta à Cyriaco Patriarcha Cõstantinopolitano in æde veneranda S. Ioannis, quæ est in Hebdomo, inauguratus,* XXV *die dicti mensis die dominico ab Hebdomo per auream, & Troadesias porticus, mediámq; vrbem totam, vsq; ad palatium, nemine resistente, sed cunctis applaudentibus curru vectus Constantinopolim ingressus est.* Hic definit Scaliger, & ponit notã, qua intelligas plura sequi.

Rrrrr 3 *Com-*

Ἐκρατήθη δὲ Μαυρίκιος Τιβέριος μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ ὀκτὼ τέκνων αὐτοῦ εἰς τὸν ἅγιον Αὐτόνομον πλησίον Πραινέτου, καὶ τῇ κζ´ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡμέρᾳ τρίτῃ ἐσφάγη πλησίον Χαλκηδόνος αὐτὸς Μαυρίκιος Τιβέριος, καὶ Πέτρος, Ἰουστῖνος καὶ Ἰουστινιανός· καὶ Πέτρος δὲ ὁ ἀδελφὸς Μαυρικίου Κουροπαλάτης ὤν, συσχεθεὶς καὶ αὐτός, ἐσφάγησαν δὲ εἰς Διαδρόμους πλησίον τοῦ Ἀκρίτα. Κωνσταντῖνος ὁ Λάρδις ἀπὸ ἐπάρχων, γενόμενος πραιτωρίων καὶ λογοθέτης; καὶ κουράτωρ τῶν Ὁρμίσδου, καὶ Θεοδόσιος ὁ υἱὸς Μαυρικίου, καὶ Κομεντίολος ὁ πατρίκιος, καὶ στρατηλάτης. καὶ αὐτὸς ἐσφάγη πέραν πλησίον τοῦ ἁγίου Κόνωνος πρὸς θάλασσαν. καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐγένετο κυσὶ βρωτόν. καὶ ἀπὸ κε´ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς Νοεμβρίου εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον τὸν μέχρι δηλονότι Ἰανουαρίου μηνὸς τῆς παρούσης ϛ´ Ἰνδικτιῶνος ἐγράφη ἐν τοῖς συμβολαίοις βασιλείας Φωκᾶ ἔτους α´. Ἐβασίλευσεν δὲ ὁ αὐτὸς ΦΩΚΑΣ ἔτη η´, ὁμοῦ ͵ϛριθ´.

ΠΕΡΙ ΤΕΡΑΤΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΥ.

Μαυρίκιος ὁ βασιλεὺς τῷ στρατῷ κατὰ τὴν πόλιν ὑπέθετο τὸ Ῥωμαϊκὸν στράτευμα παραδοῦναι πολεμίοις διὰ ἀταξίας αὐτῶν, ὅστις νυκτὸς μεσούσης τοῦτο ἐποίησε, καὶ ἐκέλευσε τὸν στρατὸν ὁπλίσασθαι, μὴ παραγυμνώσας τοῖς ὄχλοις, μέλλειν συστήσασθαι πόλεμον. αὐτοὶ δὲ ὑπειληφότες ὅτι τοῦ γυμνασίου ἕνεκεν σιδηροφορεῖν αὐτοῖς ἐκέλευσεν, οὐ πρὸς πόλεμον, ὡς ἔδει ὁπλίσαντες. ὅθεν καὶ ἡμέρας γενομένης θόρυβος τὸν στρατὸν κατέλαβεν, καὶ τοῦ στρατοῦ τὰς τάξεις ταράσσοντες. Οἱ βάρβαροι ἀστρατήγητον τὸν λαὸν εὑρόντες, τοὺς μὲν ἀνηλεῶς κατέσφαξαν, τοὺς δὲ ἀνδραποδώσαντες, καὶ πολλοὺς αἰχμαλώτους τῆς Θρᾴκης ἐποιήσαντο. Εἶτα τοὺς αἰχμαλώτους ἀναλαβὼν ὁ βάρβαρος Χαγάνος τῷ βασιλεῖ ἐδίδου λύτρον ὑπὲρ αὐτῶν κατὰ ψυχῆς νόμισμα αἰτήσας. ὁ δὲ μνησικακῶν τῷ ἰδίῳ στρατῷ δοῦναι οὐκ ἠνέχετο. καὶ πάλιν ὁ Χαγάνος ᾐτήσατο αὐτὸν τὸ ἥμισυ νόμισμα * ἑκάστης ψυχῆς λαβεῖν. Τοῦ δὲ μηδὲ τέσσαρα κεράτια λαβεῖν τοὺς αἰχμαλώτους ἀπολογησαμένου. Θυμωθεὶς ὁ Χαγάνος πάντας ἀπέκτεινεν. φόρους ἐπέθετο τοῖς Ῥωμαίοις χιλιάδας ν´. καὶ ὑπὲρ τοῦ τοιούτου ἀνοσιουργήματος ὑπέσχε δίκην σφαγῆς ἐρρηγμένος σὺν γυναιξί τε καὶ τέκνοις. καὶ τοῖς προσήκουσιν.

ὥπλισαν ἑαυτούς.

ἀντί.

ΙΝΔ. ϛ´

Comprehensus vero Mauritius Tiberius cum vxore & octo liberis in æde S. Autonomi iuxta Prænetum, & XXVII die eiusdem mensis feria tertia occiditur ad Chalcedonem ipse Mauritius Tiberius, at Petrus, Iustinus, & Iustinianus. Et Petrus Mauritij germanus Curopalata captus & ipse. Interfecti sunt in Diadromo ad Acritam Constantinus Lardis ex præfecto factus Prætorio Logothetes & Curator Ormisdi, filius præterea Mauritij Theodosius, & Commentiolus patricius, & militiæ præfectus cæsus est trans vrbem ad S. Cononis propter mare. Et corpus ipsius à canibus deuoratū est. A XXV eiusdē mensis in reliquā anni partē, vsq; ad Ianuariū nēpe, præsentis Indictionis VI perscriptū est in publicis imperij † caussis. Phoca anno primo. Imperauit autē idē PHOCAS annos, VIII. A.M. MMMMMM. CXIX. † actis.

DE PRODIGIIS E MAGNO CHRONOGRAPHO.

Mauritius Imperator in mandatis dedit copijs Comentioli, vt Romanū militem hostibus proderent, eo quod seditiosus esset. Comentiolus nocte media id aggressus imperauit vt exercitus arma sumerent, nec significauit congrediendum esse cū hoste. Milites rati exercitationis caussa arma esse imperata, non hostis aggrediendi, non vt res exigebat, se armarunt. Vnde appetente die, ingens trepidatio tumultúsq; militem occupauit, & barbari, turbatis exercitus ordinibus, exercitū confusum nacti, alios immaniter mactarūt, alios in seruitutē redegerunt, multos captiuos in Thraciam abduxêre. Deinde Chaganus barbarus captiuos Imperatori reddere volens precium in singula capita aureum petiuit. Sed Imperator iratus suis legionibus, aurū negauit. Rursū Chaganus in singulos milites dimidiū dūtaxat aureū exegit, sed Imperator nec quatuor scrupula seu † ceratia se daturū affirmauit. Ergo ira incēsus Chaganus omnes occidit, et Romanis tributū quinquaginta millia aureorū imposuit. Huius igitur inhumani impijq; facti causa Imperator pœnas dedit, cum vxore, liberis & propinquis interemptus.

† Ceratia appellantur duodecim folles seu numi. dicerata sunt bina ceratia. Cedrenus p. 377.

IND. VI.

ΙΝΔ. ϛ΄, α΄ ὑπατ΄. Φωκᾶ αὐγούστου μόνου.

Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντῖνα ἡ ἀπὸ βασιλισσῶν ἐβλήθη ἐν μοναστηρίῳ. καὶ γεγόνασι κληρικοὶ Φιλιππικὸς ὁ πατρίκιος, καὶ κόμης ἐξκουβιτόρων, καὶ Γερμανὸς ὁ πατρίκιος πενθερὸς γενόμενος Θεοδοσίου τοῦ υἱοῦ Μαυρικίου. Εἶτα στάσεως δημοτικῆς γενομένης ἐκαύθη ἡ μέση ἀπὸ τῶν Λαύσου καὶ τὸ πραιτώριον τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως ἕως τῆς ἀρκάδος ἄντικρυ τοῦ φόρου Κωνσταντίνου τοῦ τῆς θείας λήξεως, ὄντος ἐπάρχου πόλεως Λεοντίου τοῦ ἀπὸ κουαιστόρων τῶν ἀντιπέχου. Ἐκαύθη δὲ εἰς τὴν μέσην τάξιν τοῦ πραιτωρίου τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως, καὶ τοῦ φόρου. ὁ διοικητὴς τοῦ πρασίνου μέρους Ἰωάννης ὁ ἐπίκλην Κροῦκις.

τμϛ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ ζ΄, β΄ μετὰ ὑπατ΄. Φωκᾶ αὐγούστου.

ΙΝΔ η΄, γ΄ μετὰ ὑπατ΄. Φωκᾶ αὐγούστου τὸ πρῶτον.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Δεσίῳ, κατὰ Ῥωμαίους Ἰουνίῳ ἡμέρᾳ ζ΄ ἀπετμήθη Θεόδωρος ὁ ἔπαρχος πραιτωρίων, Ἰωάννης ἀντιγραφεύς, Ῥωμανὸς σχολαστικός, Θεοδόσιος ὁ σουβαδιούβα τοῦ μαγίστρου πατρίκιος ἰλλούστριος ἀνεψιὸς Δομνιτζόλου κουράτωρ γενόμενος τῶν Ὁρμίσδου, Ἰωάννης καὶ Τζίτας σπαθάριος, καὶ κανδιδάτοι Ἀθανάσιος κόμης λαργιτιόνων, Ἀνδρέας ἰλλούστριος, ὁ ἐπίκλην τοῦ σκόμβρου, καὶ Ἐλπίδιος ἰλλούστριος, οὗτος ἐγλωσσοτμήθη, καὶ ἐκόπη αὐτοῦ τὰ δ΄ ἄκρα, καὶ εἰς κραβαττάριον ἐπόμπευσεν, καὶ κατηνέχθη πρὸς θάλασσαν. καὶ ἐξορυχθέντων τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ βληθεὶς εἰς κάραβον ἐκαύθη. Οἱ δὲ ἄλλοι οἱ προδηλούμενοι ἀπετμήθησαν ὡς εὑρεθέντες ἐπίβουλοι τοῦ βασιλέως Φωκᾶ.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ Κωνσταντῖνα ἡ ἀπὸ βασιλισσῶν ἀπετμήθη πέραν εἰς τὸν μῶνον τὸν Εὐτροπίου πλησίον Χαλκηδόνος, καὶ τὰ ὑπολειφθέντα αὐτῆς τε καὶ Μαυρικίου θήλεα τέκνα, Ἀναστασία, Θεοκτίστη, καὶ Κλεοπάτρα, καὶ αὐτὰ ἀνῃρέθη μετὰ τῆς θυγατρὸς Γερμανοῦ τῆς γενομένης γαμετῆς Θεοδοσίου, καὶ αὐτὸς δὲ Γερμανὸς μετὰ αὐτῶν ἀνῃρέθη.

ΙΝΔ. δ΄

IND. VI. *Phocæ primum, Phocæ Aug. solo Consule.*

Hoc anno Constantina eximperatrix coniecta est in monasterium. Philippicus Patricius & Comes excubitorum, & Germanus Patricius Theodosij Mauritij filij socer in clericos attonsi sunt. Deinde seditione à populo mota exusta est ædes Lausiaca & prætorium præfecti urbis usq; ad Arcas, quæ sunt è regione fori Constantini piæ recordationis, qui erat præfectus urbis Leontij Antiochiæ † Custatoris. penetrauit incendium ad medium prætorium præfecti urbis, & fori. Interfectus est etiam prasinæ factionis administrator Ioannes cognomento Crucis. † fort. Curatoris seu Custodis.

CCCXLVI. OLYMPIAS.

IND. VII. *Ph.* II *post Consulatum Phocæ Augusti.*

IND. VIII *Ph.* III *post Cons. Phocæ Augusti primum.*

*Hoc anno mense Desio, siue Iunio apud Romanos, die sabbathi Theodorus præfectus prætorij capite plectitur. Ioannes item custos seu obseruator Coactorum; Romanus Scholasticus, Theodosius Subadiuba Magistri, Patricius Illustris consobrinus Domnizoli Curatoris Ormisdæ. Ioannes quoq; & Tzitas Spatharius, & candidati. Athanasius comes largitionum, Andreas illustris cognomento Scombri, Elpidius illustris. huic exsecta lingua est, * & ipse quatuor extremis partibus corporis, (hoc est, manibus pedibusq;) præcisis, in lectulo ad spectaculum circumductus & ad mare relatus, ibiq; effossis oculis in naviculam coniectus concrematus est. Aliis verò, quos supra nominauimus ceruices amputatæ sunt à Phoca Imperatore.* * quatuor fumitates corporis sunt manus & pedes.

Eod. anno Constantina imperatrix (uxor Mauritij) trans urbem in portu Eutropij ad Chalcedonem plexa est, & reliqui Mauritij liberi muliebris stirpis, Anastasia, Theoctista, & Cleopatra una cum filia Germani, quæ fuit coniunx Theodosij, ipseq; Germanus una cum illis sublatus est.

ΙΝΔ. θ΄. δ΄ μετ. ὑπ. Φωκᾶ αὐγούστου τὸ γ΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει τελευτᾷ Κυριακὸς πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, μηνὶ ὑπερβερεταίῳ, κατὰ Ῥωμαίους Ὀκτωβρίῳ κθ΄, ἡμέρα ζ΄. καὶ κηδεύεται τῇ τριακοστῇ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἡμέρα πρώτῃ, καὶ ἀπετέθη τὸ αὐτοῦ λείψανον πρὸς συνήθειαν εἰς τοὺς ἁγίους ἀποστόλους.

ΙΝΔ. ι΄, ε΄ μετ. ὑπ. Φωκᾶ αὐγούστου τὸ γ΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Αὐδυναίῳ, κατὰ Ῥωμαίους κγ΄ Ἰανουαρίου γέγονε πατριάρχης ἐν Κωνσταντινουπόλει Θωμᾶς ἀπὸ διακόνων τῆς μεγάλης ἐκκλησίας καὶ σακελλάριος τοῦ πατριάρχου, καὶ ἐπάνω τῶν χειροτονιῶν.

τμζ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ια΄, ϛ΄ μετ. ὑπ. Φωκᾶ αὐγούστου τὸ δ΄.

ΙΝΔ. ιβ΄, ζ΄ μετ. ὑπ. Φωκᾶ αὐγούστου τὸ ε΄.

Ἐντεῦθέν ἐστιν ἑλεῖν ὡς ἀφ᾽ οὗπερ ὁ τρισμακάριος Κωνσταντῖνος ἐτελεύτησεν τὸν βίον, μέχρι τῆς κβ΄ τοῦ Μαΐου μηνὸς τῆς ἐνεστώσης ιβ΄ ἐπινεμήσεως καὶ τοῦ ζ΄ ἔτους τῆς Φωκᾶ βασιλείας πληροῦνται χρόνοι σοβ΄ ἄρχεται τὸ σογ΄ ἀπὸ κβ΄ τοῦ Μαΐου μηνὸς, Ἰνδικτιῶνος ιβ΄. Εἰ γὰρ ἡ πεντηκοστὴ κατὰ τὴν κβ΄ γέγονε τοῦ Μαΐου μηνὸς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, ἀναντιρρήτως ἡ ἀναστάσιμος τῇ τρίτῃ γέγονε τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς, ὡς ὅτι τὴν πρώτην ἐκείνου τοῦ Ἀπριλλίου ἐν παρασκευῇ εἰσελθεῖν. πρόσθες οὖν τοῖς σοβ΄ τὸ τέταρτον τουτέστιν ξη΄, καὶ γίνονται τμ΄. ταῦτα ἀνάλυσον ἀπὸ τῶν ζ΄ καὶ περιττεύουσι δ΄. Ἐπεὶ οὖν ἐν παρασκευῇ, τότε ὁ Ἀπρίλλιος εἰσῆλθεν, ποίησον παρασκευὴν, σάββατον, κυριακὴν, δευτέραν, καὶ λοιπὸν σογ΄. ἄρχεται εἰς τρίτην· εὑρίσκεται ἄρα ὁ ἀπρίλλιος ἐπὶ τῆς ἐνεστώσης ἡλιακῆς ιβ΄ Ἰνδικτιῶνος, σεληνιακῆς δὲ ιθ΄ εἰσιὼν ἐν τρίτῃ τῇ ἑβδομάδος ἡμέρα, ὅπερ καὶ ἔστιν. πλὴν ἀλλὰ καὶ τῷ πασχαλίῳ, καὶ τοῖς ὑπατείοις ἐντυχὼν ηὗρον τὴν ψηφηφορίαν ταύτην συνᾴδουσαν. Εἰσὶν οὖν ἀπὸ μὲν τῆς τελευτῆς Κωνσταντίνου ἕως νῦν χρόνοι σοβ΄. Ἀπὸ δὲ τῆς κ΄ ἐπηρήδος αὐτοῦ σπα΄ πλήρεις.

Ἐγένετο δὲ τὸ πάσχα πρὸ τῶν σοβ΄ ἐνιαυτῶν ἐν Ἰνδικτιῶνι σελήνης ιγ΄ ὀλυμπιάδος, σοθ΄ ἔτει δευτέρῳ, ἀπριλλίου τρίτῃ.

Ὕπα-

IND. IX. *Pho.* IV *post Consul. Phocæ Aug.* II.

Hoc anno Cyriacus Patriarcha Constantinopolitanus mense Hyperberetæo, hoc est, Octobri apud Rom. XXIX. *die sabbati obiit, funusq; curatum est trigesimo eiusdem mensis die Dominica, & repositum corpus pro more in æde SS. Apostolorum.*

IND. X. *Pho.* V *post Consul. Phocæ Augusti* III.

Hoc anno mense Audynæo, apud Romanos XXIII. *Ianuarij creatus est Patriarcha Constantinopolitanus Thomas magnæ Ecclesiæ Diaconus, & Patriarchæ sacellarius † vltro expetitus.* † ἐπάνω τῶν [illegible]

CCCXLVII. OLYMPIAS.

IND. XI. *Ph.* VI *post Consul. Phocæ Augusti* IV.

IND. XII. *Ph.* VII *post. Consul. Phocæ Aug.* V.

Hinc licet colligere, quod, ex quo ter beatus Constantinus vitam finijt, vsq; ad XXII. *Maij præsentis indictionis* XII. *& septimũ annum Phocæ Imperatoris absoluantur anni* CCLXXII. *Incipit annus* CCLXXIII. *à* XXII. *Maij Indict.* XII. *Nam si Pentecoste incidit in* XXII. *Maij illo anno, sine omni controuersia dies resurrectionis fuit* III. *Aprilis. cum in parasceue primus dies Aprilis illius ingressus sit. Adde ergo* CCLXXII. *quartam partem, hoc est,* LXVIII. *& prodibunt* CCCXL. *diuide hunc numerum septenario, & supersunt quatuor. Quia ergo die parasceues Aprilis tunc ingressus est, numera diem Veneris sanctum, sabbatum, Dominicam, & feriam secundam, deinceps feria tertia incipiet annus* CCLXXIII. *Reperitur ergo Aprilis præsente indictione solari* XII. *lunari* XIX. *feria tertia hebdomadis incipere, quod & ita est. Quin & paschata, & fastos Consulares reuoluens animaduerti hanc ratiocinationem nostram & sententiam cum illis consentire.*

Celebratum autem est Pascha ante annos CCLXXII. *Indictione lunari* XIII. *Olympiade* CCLXXIX. *anno secundo die tertio Aprilis.*

Ὕπατοι δὲ ἀπὸ Φιλικιανοῦ καὶ Ταλιανοῦ εἰσὶν σοβ´. ἕως τοῦ πάσχα τῆς ιθ´ ἡλιακῆς. ἰνδικτιῶνος τῆς νῦν ἐνισταμένης.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπληρώθη ὁ ζωίθετος κίων ὁ ἄνοικος δομηθεὶς ὑπὸ Φωκᾶ τοῦ βασιλέως, μετὰ καὶ τῆς κιστέρνης κατὰ τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς ἐκκλησίας τῶν ἁγίων μ´ πλησίον τοῦ χαλκοῦ τετραπύλου.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀποστατοῦσιν Ἀφρικὴ καὶ Ἀλεξάνδρεια. καὶ σφάζεται ἀπὸ ἐναντίων ὁ πάπας Ἀλεξανδρέων. παύεται δὲ καὶ Ἰσάκιος ἀπὸ Ἱεροσολύμων. καὶ γίνεται ἀντ᾽ αὐτοῦ Ζαχαρίας ἀπὸ πρεσβυτέρων καὶ σκευοφυλάκων τῆς ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Αἔδεσα ὑπὸ Πέρσας γίνεται.

ΙΝΔ. ιγ´, η´ μετὰ ὑπ. Φωκᾶ αὐγούστου τὸ ς´.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Δύστρῳ κατὰ Ῥωμαίους Μαρτίῳ κ´ ἡμέρᾳ ς´, τελευτᾷ Θωμᾶς πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, καὶ κηδεύεται τῇ κβ´ τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἡμέρᾳ α´. καὶ τῇ η´ τοῦ Ἀρτεμισίου μηνός, κατὰ Ῥωμαίους Ἀπριλλίου τῆς αὐτῆς ιγ´ ἰνδικτιῶνος τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ γέγονε πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Σέργιος διάκονος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ Πτωχοτρόφος, Φροῦξ λιμθύος. καὶ κατὰ τὸ πέρας, τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς ἰνδικτιῶνος ιδ´ ἀπήγγελε ὡς Ἀναστάσιος πατριάρχης γενόμενος Ἀντιοχείας ὁ ἀπὸ σχολαστικῶν ἀνῃρέθη ὑπὸ στρατιωτῶν.

Τούτῳ τῷ ἔτει, μηνὶ Ὑπερβερεταίῳ, κατὰ Ῥωμαίους Ὀκτωβρίων γ´ ἰνδικτιῶνος ιδ´, ἡμέρᾳ ζ´, ἀναφαίνονται πλοῖα ἱκανὰ κατὰ τὸ στρογγύλου καστέλλιν, ἐν οἷς ἦν καὶ Ἡράκλειος ὁ υἱὸς Ἡρακλείου. καὶ τότε εἰσέρχεται Φωκᾶς κατ᾽ αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἀπὸ τοῦ προκένσου τοῦ ἑβδόμου περὶ ἑσπέραν, καὶ ἔρχεται καβαλλάριος εἰς τὸ παλάτιν τῆς πόλεως. καὶ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ, τουτέστιν τῇ κυριακῇ πλησιάντων τῶν πλοίων τῇ πόλει, Βόνωσος ὅστις τὰ πάνδεινα ἐν Ἀντιοχείᾳ μεγάλῃ κατ᾽ ἐπιτροπὴν Φωκᾶ διεπράξατο εἰσηγήσει Θεοφάνους τοῦ τῆς ἀνασκάφου μνήμης, τότε ὧδε ὢν ἐν τῇ πόλει μετὰ τὸ βαλεῖν αὐτὸν πῦρ πλησίον τῶν Καισαρίου καὶ ἀποστῆσαι, ἔφυγεν, καὶ ἐλθὼν μετὰ καράβου εἰς τὸν Ἰουλιανοῦ λιμένα,

κατὰ

Consules à Feliciano & Tatiano sunt CCLXXII. *usq; ad Pascha cycli solaris* XIX *Indictionis annum qui nunc agitur.*

Hoc anno columna varia absoluta est à Phoca Imperatore vna cum cisterna instaurata, versus orientem Ecclesiæ SS. quadraginta (martyrum) haud procul ab æreo tetrapylo.

Hoc anno Africa & Alexandrina ab imperio deficiunt & occiditur Patriarcha Alexandrinus ab aduersariis; Isacius Hierosolymorum pontifex vixit. in cuius locum sufficitur Zacharias presbyter, & sacrorum vasorum custos Ecclesiæ Constantinopolitanæ. Ædessa in hostium potestatem venit.

IND. XIII. *Ph.* VIII. *post Consul. Phocæ A.* VI.

Hoc anno mense Dystro, qui Romanis est Martius, die XX. *qui incidit in feriam sextam moritur Thomas Patriarcha Constantinopolitanus, &* XXII. *eiusd. mensis die dominica terræ mandatur. Octauo Artemisij seu Aprilis, Indict.* XIII. *sabbato magno Constantinopoli Patriarcha creatus est Sergius magni templi diaconus Constantinopoli. Ptochodochiorum præfectus, custósq; portus & trans vrbem, Septembri mense Indictione* XIV. *renunciauit Anastasium Patriarcham Antiochenum, qui Scholasticus fuerat, à militibus interemtum esse.*

Hoc anno mense Hyperberetæo, Romanis Octobri die tertio, Indict. XIV *sabbato, apparet magna classis ad † Castellum rotundum in qua erat Heraclius Heraclij filius. Tunc Phocas eod. die à Processo Hebdomi circa vesperam equo venit in vrbis palatium. Die sequenti, qui fuit Dominicus nauibus vrbi admotis, Bonosus, qui Phocæ imperio magna & atrocia facinora in magna vrbe Antiochia designarat, impulsu Theophanis æterna digni memoriæ, cum ea tempestate esset Constantinopoli coniecto igne in Cæsarij viciniam, desciuit & fugit, vectúsq; naui* † in portu Sophianæ.

 in

κατὰ τὰ λεγόμενα Μαύρου, στενωθεὶς ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ λαβὼν μετὰ σπαθίου πληγὴν ἀπὸ ἑνὸς ἐξκουβίτορος, ὡς ἦν εἰς θάλασσαν ἀπέθανεν. καὶ ἐκβληθέντος τοῦ σκηνώματος αὐτοῦ, ἐσύρη καὶ ἀπηνέχθη εἰς τὸν βοῦν, καὶ ἐκαύθη. καὶ τῇ ϛ´ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς διαφαυούσης ἡμέρας δευτέρας, Φώτιος ὁ κουράτωρ τῶν Πλακιδίας καὶ πρόβος ὁ πατρίκιος ἐπῆραν Φωκᾶν ἐκ τοῦ ἀρχαγγέλου τοῦ παλατίου ὁλόγυμνον, καὶ ἀπήγαγον διὰ τοῦ λιμένος, ὡς ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν Σοφίας, καὶ βαλόντες αὐτὸν εἰς κάραβον ἔδειξαν τοῖς πλοίοις. καὶ τότε ἀποφέρουσιν αὐτὸν πρὸς Ἡράκλειον, καὶ ἐπαρθείσης ἀπὸ τοῦ τόμου τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ καὶ τῆς κεφαλῆς, ἡ μὲν χεὶρ αὐτοῦ περιεπάρη σπαθίῳ, καὶ οὕτω περιηνέχθη τὴν μέσην εἰσαγομένη ἀπὸ τοῦ φόρου. Ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐβλήθη εἰς κοντάριν, καὶ οὕτω καὶ αὐτὴ περιηνέχθη. Τὸ δὲ ἄλλο αὐτοῦ σῶμα ἐπὶ κοιλίαν συρόμενον ἠνέχθη ὡς ἐπὶ τὴν χαλκῆν τοῦ ἱππικοῦ, ὄπισθεν δὲ αὐτοῦ τοῦ σκηνώματος ἐσύρη καὶ Λέων τις ὁ Σύρος ὁ ἀπὸ σακελλαρίων, καὶ ἔτι πνέοντος αὐτοῦ * δέδωκεν αὐτῷ τις μετὰ ξύλου κατὰ τὴν χαλκῆν τοῦ ἱππικοῦ, καὶ τότε ἀπέθανεν, καὶ ἐπήρθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ, καὶ οὕτως ἀπενεχθέντων τῶν σκηνωμάτων αὐτοῦ, καὶ Φωκᾶ, εἰς τὸν βοῦν, καὶ αὐτὰ κατεκαύθη. Ὁμοίως δὲ ἐκαύθη εἰς βοῦν καὶ ὁ μαππάρις, καὶ ὁ ταξεώτης τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως ὁ ἐπιλεγόμενος ἀπὸ δαιμονιαρίων.

πλήγω. (margin)

Καὶ περὶ ὥραν ἐννάτην αὐτῆς τῆς δευτέρας ἡμέρας ἐστέφθη Ἡράκλειος βασιλεὺς ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. καὶ ἐπὶ τὴν ἑξῆς ἡμέραν τρίτην ἱπποδρομίας ἀγομένης εἰσήχθη ἡ κεφαλὴ Λεοντίου τοῦ Σύρου, καὶ ἐκαύθη εἰς τὸ ἱππικὸν, μετὰ καὶ τῆς εἰκόνος Φωκᾶ, ἥντινα εἰσῆγον ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εἰς τὸ ἱππικὸν μετὰ κηρα...ίας ἀπροφορῦντες οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων. ἐκαύθη δὲ κατ' αὐτὸν, καὶ τὸ Βένετον βάνδου.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΣ.

ΙΝΔ. ιδ´, α´ Βασιλείας Ἡρακλείου αὐγούστου.

Ἀπὸ ζ´ καὶ αὐτῆς τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς τῆς παρούσης Ἰνδικτιῶνος μέχρι τρισκαιδεκάτης τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς τῆς αὐτῆς Ἰνδικτιῶνος ἐγράφη ἐν τοῖς συμβο-

in portum Iuliani ad locum qui Mauri dicitur, redactus ad angustias seipsum præcipitē dedit in mare, acceptoque ab quodam excubitore vulnere ictus gladij in mari, vt erat, oppetijt, cuius eiectum cadauer raptum & tractum est ad Bouem exustū est. Die sexto eiusdem mensis, feria secunda illucescente Photius Curator palatij Placidiani, & Probus Patricius raptum Phocam ex palatio Archangeli omnibus nudatum vestibus deduxerunt in portum velut ad Ædem Sophiæ, impositumq; naui ostēderunt classi, & tunc deportarunt ad Heraclium. cuius Phocæ præcisa ab humero dextra; & capite amputato, manus quidem ipsius cuspidi imposita à foro per mediam vrbem traducta est, caput autem conto præfixum & ita ipsum quoque circumlatum est. truncus autem corporis per ventrem raptatus, ad Chalcàm hyppodromi deportatus est, pone quem tractus est & † Leo quidam Syrus officio Sacellarius, cumq; adhuc spiraret, quispiam illum iuxta Chalcam ligno percussit, ex qua plaga decessit, caputq; illius præfixum cuspidi est. Corpora ita delata illius & Phocæ ad Bouem concremata sunt. Similter etiam ibidem exustus est Mapparius & Taxeota præfecti vrbi † qui cognominatus est ab Dæmoniarijs.

† Infra Leontium nominat.

† filius.

Hora nona eiusd. diei lunæ Heraclius in Imperatorem inauguratus est à Sergio Patriarcha Constantinopolitano in templo Magno. Postero die qui fuit dies Martis dum celebrarentur Circenses ludi † Leontij Syri caput illatum est, & cum statuâ Phocæ quam dum viueret illi in Circū cum cereis accensis candidati vani mortales intulerant, exustum est. Concrematum est eod. tempore Venetum † bandum.

† supra Leonem appellauit.

† signum, vexillum Meursius.

HERACLIVS.

IND. XIV. *Heraclij Augusti Imperatoris annus* I.

A septimo Octobris præsentis Indict. vsq; ad XIII. *Ianuarij Indictionis eiusd. in publicis tabulis imperij Heraclij. Et à* XIV. *eiusd.*

λαίοις βασιλείας Ἡρακλείου. καὶ ἀπὸ ιδ᾽ καὶ αὐτῆς τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐγράφη εἰς τὸν ἑξῆς χρόνον τὸν μέχρι δηλονότι Δεκεμβρίου πληρουμένου τῆς ιε᾽ ἐπινεμήσεως οὕτως. καὶ ὑπατείας τοῦ αὐτοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου. Εἰ γὰρ καὶ μὴ προῆλθεν ἐπὶ δίφρου ἀλλ᾽ οὖν ἐκρίθη λογισθῆναι αὐτῷ εἰς ὑπατείαν.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ξανθικῷ, κατὰ Ῥωμαίους Ἀπριλλίου κ᾽, ἡμέρα γ᾽ ὥραν ζ᾽, γέγονε σεισμὸς μέγας ὡς ἐξ ἀνάγκης πρὸ πεντηκοστῆς τῇ κϛ᾽, τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἡμέρα ε᾽, λιτὴν γενέσθαι εἰς τὸ κάμπον καὶ ψαλθῆναι τὸ τρισάγιον. καὶ τῇ ζ᾽ τοῦ Ἰουλίου μηνὸς τῆς αὐτῆς ιδ᾽. Ἰνδικτιῶνος ἡμέρα δ᾽ ὥραν ἡ ἐτέχθη Ἐπιφάνεια ἡ θυγάτηρ Ἡρακλείου καὶ Εὐδοκίας ἐν Προκέστῳ τῆς Ἱερείας.

τμη᾽ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιε᾽, ϛ᾽ μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου αὐγούστου.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ ἀρτεμησίῳ κατὰ Ῥωμαίους Μαΐου γ᾽, ἡμέρα δ᾽ ἐτέχθη εἰς τὸ προάστειον σοφιανῶν Ἡρακλ(ει)ος νέος Κωνσταντῖνος υἱὸς Ἡρακλείου καὶ Εὐδοκίας. καὶ τῇ ιγ᾽ τοῦ αὐγούστου μηνὸς τῆς αὐτῆς ιε᾽ Ἰνδικτιῶνος ἡμέρα πρώτῃ ἐτελεύτησεν εἰς τὸ προάστειον βλαχερνῶν Εὐδοκία ἡ αὐγούστη, ἡ καὶ Φαβία. καὶ ἐνεχθέντος τοῦ λειψάνου αὐτῆς πλοΐῳ ἐν τῷ παλατίῳ τῆς πόλεως, ἐπὶ τῆς ἑξῆς ἐκηδεύθη, καὶ ἐτάφη εἰς τοὺς Ἀποστόλους.

Καὶ τῇ δ᾽ τοῦ ὑπερβερεταίου μηνὸς, κατὰ Ῥωμαίους Ὀκτωβρίου μηνὸς Ἰνδικτιῶνος α᾽, ἡμέρα δ᾽, ἐστέφθη τὸ παιδίον Ἐπιφάνεια ἡ καὶ Εὐδοκία εἰς τὸν ἅγιον στέφανον εἰς τὸ παλάτιν. καὶ καθεσθεῖσα εἰς δίφρον προακολουθούντων Φιλαρέτου κουβικουλαρίου, καὶ Χαρτουλαρίου, καὶ συνετοῦ καστρησίου ἀπῆλθε πρὸς συνῆλθεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν. τῷ αὐτῷ ἔτει μηνὶ Ἀπελλαίῳ, κατὰ Ῥωμαίους Δεκεμβρίου ε᾽, ἡμέρα γ᾽ γέγονε κληρικὸς Πρίσκος ὁ κόμης τῶν ἐξκουβιτόρων, καὶ ἀντ᾽ αὐτοῦ γέγονε κόμης ἐξκουβιτόρων Νικήτας ὁ πατρίκιος.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπάνω τοῦ συνθέτου κίονος τοῦ κατ᾽ ἀνατολὰς τῆς ἐκκλησίας τῶν ἁγίων μ᾽, ὁ τίμιος σταυρὸς, *ὄντος ἐπάρχου πόλεως Θεοδώρου τοῦ ἀπὸ Νοταρίων τῆς βασιλικῆς.

deest verbũ ἐτέθη vel simile ἐφάνη in con. ha loco sic dicto

ΙΝΔ. α᾽.

eiusd. Indict. eiusd. mensis scriptum est in reliquum tempus anni vsq; ad Decembrem nempe expletum. XV. *Indictione, & consulatu eiusd. religiosissimi nostri principis. Etsi enim in bigis seu curru non est progressus, illud tamen tempus ipsius consulatui. transcriptum est.*

Eod mense Xanthico, qui Latinis est XX. *Aprilis, die* III. *hora septima ingens terramotus extitit, vt cogerentur ante Pentecosten* XXII. *eiusdem mensis die quinta in campum prodire, preces fundere, & illud solemne trisagiũ siue S. S. S. psallere. Septimo Iulij eiusdem Indictionis die quarta, hora* VIII. *nata est Epiphania filia Heraclij & Eudociæ in suburbio Hieriæ.*

CCCXLVIII OLYMPIAS.

IND. XV. *Her.* II. *post Consul. Heraclij Augusti.*

Hoc anno mense Artemisio, Romanis May III. *feria quartanatus est in processo Sophiano Heraclius junior Constantinus Heraclij & Eudociæ filius.* XIII. *Augusti* XV. *Indict. die Dominica mortua est in Suburbio Blachernarum Eudocia Augusta, Fabia dicta. & funere naui in palatium vrbis delato, postera luce in Æde Apostolorum condita est.*

Quarto Hyperberetæi seu Octobris coronata est filia Epiphania quæ & Eudocia audiit, in templo S. Stephani quod in palatio est, quæ in sella curuli collocata stipantibus eam Philareto Cubiculario & Chartulario, & Syneto† Castrensi de more † Castresio. *ad magnam Ecclesiam processit. Hoc eod. anno mense Apellæo, Romanis* V. *Decembris, feria* III. * *Priscus comes excubitorum tonsus est in clericum, & in locum eius surrogatus Nice-* *al. Crispus. *tas patricius.*

Hoc anno posita est veneranda Crux in affabrè constructa columna quadraginta Martyrum Præfecto vrbi Theodoro in Chonchæ *Notario Basilicæ.*

ΙΝΔ. α΄. γ΄ μετὰ ὑπ΄. Ἡρακλείου αὐγούστου τὸ β΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Αὐδυναίῳ, κατὰ Ῥωμαίους Ἰανουαρίου κβ΄, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, ἐστέφθη τὸ παιδίον Ἡράκλειος νέος Κωνσταντῖνος βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρακλείου εἰς τὸ παλάτιν, καὶ εὐθέως ἀνῆλθεν εἰς τὸ ἱππόδρομιον, κἀκεῖ στεφθεὶς προσεκυνήθη ὑπὸ τῶν συγκλητικῶν ὡς βασιλεύς, καὶ εὐφημήθη ὑπὸ τῶν μερῶν, καὶ οὕτως σὺν τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν βασταζόμενος ὑπὸ Φιλαρέτου.

Καὶ ἀπ΄ αὐτῆς τῆς κβ΄ τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς ἐπετράπη γράφεσθαι μετὰ τὸ (ἐν ὀνόματι) βασιλείας τῶν θειοτάτων ἡμῶν δεσποτῶν, καὶ μεγίστων εὐεργετῶν Φλαβίου Ἡρακλείου τοῦ εὐσεβεστάτου ἔτους γ΄. καὶ μετὰ τὴν ὑπατείαν αὐτοῦ ἔτους β΄. καὶ Φλαβίου Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου τοῦ θεοφυλάκτου αὐτοῦ υἱοῦ ἔτους α΄, τῶν αἰωνίων Αὐγούστων καὶ αὐτοκρατόρων.

ΙΝΔ. β΄, δ΄ μετὰ ὑπ΄. Ἡρακλείου αὐγούστου τὸ γ΄.

Καὶ ἀπὸ κβ΄ τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτους β΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει περὶ μῆνα Ἰούνιον θρήνων ἁπάντων ἄξιον ἡμῖν συνέβη πάθος. μετὰ γὰρ πολλῶν τῆς ἀνατολῆς πόλεων ἥλω καὶ Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ Περσῶν, καὶ σφάζονται πολλαὶ χιλιάδες ἐν αὐτῇ κληρικῶν, μοναχῶν, μοναστριῶν παρθένων. Ἐμπίπραται τὸ δεσποτικὸν μνῆμα, καὶ οἱ περιβόητοι τοῦ θεοῦ ναοί. καὶ ἁπλῶς πάντα τὰ τίμια καθαιρεῖται. τὰ σεβάσμια τοῦ σταυροῦ ξύλα σὺν τοῖς ἱεροῖς σκεύεσιν ἀναριθμήτοις οὖσιν λαμβάνεται παρὰ Περσῶν, καὶ Ζαχαρίας πατριάρχης καὶ αἰχμάλωτος γίνεται. καὶ ταῦτα οὐκ ἐν πολλῷ χρόνῳ οὐδὲ ἐν ὅλῳ μηνὶ ἀλλ΄ ἐν ἡμέραις ὀλίγαις συμβέβηκε.

Καὶ τῇ ιδ΄ Γορπιαίου μηνός, κατὰ Ῥωμαίους Σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς τρίτης Ἰνδικτιῶνος, ἐν τῇ τρίτῃ ὑψώσει ἀποσταλεὶς ὁ ζωοποιὸς σταυρῷ, ὁ τίμιος σπόγγος καὶ αὐτὸς συνυψοῦται αὐτῷ ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλη-

IND. I. *Her.* I I I *post Conf. Heraclij Augusti* I I.

Hoc anno mense Audynæo Romanis XXII. *Decembris filius Heraclius junior, Constantinus, Imperator, à patre suo Heraclio in palatio inauguratus est, & recta ascendit Circum, ibiq; coronatus à senatu Imperator est adoratus, & à factionibus faustis acclamationibus consalutatus. Itaque cum patre suo egressus est ad Magnam Ecclesiam, à Philareto gestatus.*

A. XXII. *Ianuarij imperatum est vti scriberetur post illa solennia (IN NOMINE &c.) Imperij religiosissimorum nostrorum principum, & maximorum beneficiorum auctorum Flauij Heraclij piissimi anno* I I I. *post Consul. eiusd. anno* I I. *Et Flauij Heraclij junioris, Constantini, à Deo Custoditi filij eius, anno primo semper Augustorum, Imperatorum.*

IND. I I. *Her.* I V *post Consul. Heraclij Augusti* I I I.

A XXII. *Ianuarij scribitur: Imperij Heraclij junioris Constantini anno* I I.

Hoc anno mense Iunio malum nobis accidit æternis lacrymis prosequendum. Præter alias enim multas Orientis ciuitates etiam Hierosolyma à Persis capta est, multis millibus in ea Clericis, monachis, sacris Virginibus occisis. Incenditur Dominicũ sepulchrũ, nobilissimaq; Dei templa. Et vt verbo dicam, preciosa omnia euertuntur. Veneranda Crucis ligna vna cum sacris vasis, quorum innumerus fuit numerus, à Persis auferuntur. Ipse Zacharias Patriarcha captiuus ducitur. Atque hæc omnia non longo facta sunt tempore, sed intra paucos dies accidere.

XIV. *Gorpiæi mensis, qui Romanis est September,* I I I. *Indictione, in tertia vitalis Crucis exaltatione accepta est sacra spongia, quæ vna cum vitali Cruce exaltatur in Magna*

ἐκκλησίᾳ πεμφθεὶς παρὰ Νικήτα πατρικίου. καὶ τῇ κη΄ τοῦ ὑπερβερεταίου κατὰ Ῥωμαίους Ὀκτωβρίου μηνὸς, ἡμέρᾳ ζ΄, τῇ ἐπὶ κυριακὴν νυκτὶ, ἠνέχθη ἡ τιμία λόγχη ἀπὸ τῶν ἁγίων τόπων. Ἑνὸς τῶν ἐγγιζόντων τῷ καταράτῳ Σάρβαρᾳ μετὰ τὸ ληφθῆναι αὐτὴν παρ' αὐτῶν, δεδωκότος αὐτὴν τῷ μνημονευθέντι Νικήτᾳ. καὶ εὐθέως αὐτῇ τῇ κυριακῇ ἐκηρύχθη ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ὡς ἠνέχθη. καὶ τῇ τρίτῃ καὶ τετάρτῃ προσεκυνήθη ὑπὸ ἀνδρῶν. πέμπτῃ δὲ καὶ παρασκευῇ ὑπὸ γυναικῶν.

ΙΝΔ. γ΄, ε΄ μετὰ ὑπ΄. Ἡρακλείου αὐγούστου τὸ δ΄.

Ἀπὸ κβ΄ καὶ αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου, ἔτος γ΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπὶ Σεργίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τῆς α΄. ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν Ἰνδικτιῶνος δ΄, ἤρξατο ψάλλεσθαι μετὰ τὸ κατευθυνθείτω, ἐν τῷ καιρῷ τοῦ εἰσάγεσθαι τὰ προηγιασμένα δῶρα εἰς τὸ θυσιαστήριον ἀπὸ τοῦ σκευοφυλακίου μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν ἱερέα, κατὰ τὴν δωρεὰν τοῦ χριστοῦ σου, εὐθέως ἄρχεται ὁ λαός. νῦν αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σὺν ἡμῖν ἀοράτως λατρεύουσιν. ἰδοὺ γὰρ εἰσπορεύεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης. ἰδοὺ θυσία μυστικὴ τετελειωμένη δορυφορεῖται. πίστει καὶ φόβῳ προσέλθωμεν, ἵνα μέτοχοι ζωῆς αἰωνίου γενώμεθα ἀλληλούια.

Τοῦτο δὲ οὐ μόνον ἐν ταῖς νηστείαις προηγιασμένων ψάλλεται, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλαις ἡμέραις ὁσάκις προηγιασμένα γίνεται.

Τούτῳ τῷ ἔτει γέγονεν ἀπὸ νόμου νόμισμα ἑξάγραμμον ἀργυροῦν, καὶ βασιλικαὶ ῥόγαι δι' αὐτοῦ γεγόνασι, καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς ἀρχαιότητος. καὶ ἔξαρχος τοῦ Πέρσου καλούμενος Σαὴν ἕως αὐτῆς Χαλκηδόνος ἦλθεν, καὶ ἐπὶ τὰ μέρη Χρυσοπόλεως, καὶ τοῦ μηκωνίου καὶ εἰς τὴν ἀντιπέρας ἐβλέπετο, καὶ λαβὼν δῶρα παρὰ τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου δι' αὐτοῦ ἐν πλοίοις ἐγγίσαντος τῷ λιμένι Χαλκηδόνος ἀνεχώρησεν, ἐπαγγειλάμενος ὅτι ἐὰν πεμφθῶσιν ἐξ ἡμῶν εἰς πρεσβείαν πρὸς Χοσρόην τινὲς εἰρήνη γίνεται. καὶ διεπέμφθησαν ἐξ ἡμῶν πρεσβευταὶ τρεῖς. τουτέστιν Ὀλύμπιος ἔπαρχος πραιτωρίων, καὶ Λεόντιος ἔπαρχος πόλεως. καὶ

Ανα-

Ecclesia missa ab Niceta patricio XXVIII. *Hyperberetai siue Octobris, die Sabbati, ea nocte qua pracedit Dominicam, veneranda lancea è sacris Hierosolymorum locis allata est, quam quidam familiaris execrabilis Sarbara, acceptam à barbaris, dedit Niceta de quo diximus. Et statim die Dominico in Maximo & sanctissimo templo proclamata est, simulac illata est. Tertia & quarta feria à viris adorata est; quinta & sextà à fœminis.*

IND. III. *Her.* V *post Cons. Heraclij Aug.* IV.

A XXII. *Ianuarij scribitur: imperij Heraclij iunioris annus* III.

Hoc anno, Sergio Patriarcha Constantinopolitano, à prima Ieiuniorum seu quadragesima hebdomade Indict. IV. *cœpit psalli, post illud † Dirigatur, quando præsanctificata dona è sacrario in altare inferuntur, postquam dixit Sacerdos: iuxta gratiam donum ue Christi tui, statim incipit populus. Nunc virtutes Cœlorum nobiscum inuisibiliter Deum colant: Ecce ingreditur rex Gloria: Ecce sacrificium mysticum offertur: in fide & timore accedamus vt participes vitæ æternæ efficiamur. Alleluia.*

† vide Triodium dom. 1 quadrag.

Hoc non solum in ieiuniis præsanctificatorum canitur, sed aliis etiam diebus, quandocunq, præsanctificata fiunt.

Hoc anno numisma ex lege argenteum cusum est senis literis insignitum, Et largitiones Imperatoria illo genere numi facta ad semissem veteris moris. Saan Persarũ Exarchus Chalcedonem vsq, populabundus excurrit: Agrumq, Chrysopolitanũ infestauit & Antiperæ videbatur, qui acceptis ab Imperatore Heraclio, ad portum Chalcedonensem per se nauigio traijciente muneribus recessit, pollicitus pacem futuram si ab Romanis legati ad Chosrhoen mitterentur. Missi ergo ex nobis legati tres, Olympius, inquam, præfectus prætorio, Leontius Præfectus

Ttttt 3 vrbi

Ἀναστάσιος πρεσβύτερος τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας ἐπιφερόμενοι ἀπόκρισιν γραφεῖσαν ἀπὸ τῶν ἀρχόντων ἡμῶν πρὸς τὸν θεοπίστατον Χοσρόην, ἧστινος ἡ δύναμίς ἐστιν αὕτη.

Ὁ τὰ πάντα δημιουργήσας καὶ τῇ ἰδίᾳ δυνάμει συνέχων θεὸς δῶρον ἄξιον τῆς αὐτοῦ ἀγαθότητος τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ἐφιλοτιμήσατο τὴν τῆς βασιλείας πρόνοιαν, δι᾽ ἧς ἀπραγμόνως ἀξιούμεθα ζῆν, ἢ διαφορίαις ποτὲ περιπίπτοντες ἴασιν ἐξευρίσκομεν. Πρὸς τοῦτο τὸ θεϊκὸν ἀποβλέψαντες τὴν βασιλικὴν πρόνοιαν φαμὲν καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων τὴν ὑπέρογκον ὑμῶν ἡμερότητα δυσωποῦμεν συγγνώμης ἡμᾶς ἀξιῶσαι τολμήσαντας παρὰ τὴν πρώην πολιτευομένην κατάστασιν τῇ παρούσῃ πρὸς τὸ ὑμέτερον κράτος ἀναφορᾷ χρήσασθαι. Ἴσμεν μὲν γὰρ τὴν ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ κρατήσασαν συνήθειαν, ἥτις ἠβούλετο φιλονεικίας τινὰς μεταξὺ τῶν δύο πολιτειῶν ἀνακυπτούσας, τοὺς ἑκατέρας αὐτῶν βασιλεύοντας διὰ τῶν πρὸς ἀλλήλους δηλωμάτων τὰ φιλονεικούμενα διαλύειν, ἀλλὰ ταύτην τὴν τάξιν παρέλυσε Φωκᾶς ὁ τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας ἐπιβουλεύσας. Τὸν γὰρ ἐν Θρᾴκῃ Ῥωμαϊκὸν ὑποφθείρας στρατόν, αἰφνιδίως ἐπέστη τῇ παρ᾽ ἡμῖν βασιλευούσῃ πόλει, καὶ Μαυρίκιον τὸν εὐσεβῶς ἡμῶν βασιλεύσαντα, καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα, ἔτι δὲ καὶ τέκνα καὶ συγγενεῖς καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων οὐκ ὀλίγους ἀνεῖλεν, καὶ οὐκ ἠρκέσθη τοῖς πεπραγμένοις παρ᾽ αὐτοῦ τοσούτοις κακοῖς, ἀλλ᾽ οὐδὲ τὴν πρέπουσαν τῇ ὑπερόγκῳ ὑμῶν ἡμερότητι τιμὴν ἀπένειμεν, ὥστε λοιπὸν ἐξ ἡμετέρων ἁμαρτιῶν ὁρμηθέντας ὑμᾶς εἰς τὴν τοσαύτην ἐλάττωσιν ἀγαγεῖν τὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας πράγματα. Ἐγνωκὼς δὲ τὰ παρὰ τοῦ λυμεῶνος ἐκείνου γινόμενα ὁ νῦν εὐσεβῶς ἡμῶν βασιλεύων, καὶ ὁ αὐτοῦ ἀοίδιμος πατὴρ ἐβουλεύσαντο τῆς τοσαύτης ἐκείνου ἀνάγκης ἐλευθερῶσαι τὴν Ῥωμαϊκὴν πολιτείαν. ὅπερ καὶ ἔπραξαν τετιμωρημένον ἐκεῖνον ἐκ τοῦ ὑμετέρου κράτους εὑρόντες. Εἶτα τοῦ τυράννου θάνατον βουληθέντος τοῦ ἡμῶν βασιλέως τοὺς ἰδίους λαβεῖν συγγενεῖς, καὶ πρὸς τὸν οἰκεῖον ἐν Ἀφρικῇ ἐπαναζεῦξαι πατέρα, προτρέψαντός τε ἡμᾶς ὃν θέλομεν ἐπιλέξασθαι βασιλέα,

μόλις

Vrbi ; & Anastasius sanctissimæ Ecclesiæ magnæ Constantinopolitanæ presbyter cum responsis ab nostris principibus ad execratum à Deo Chosrhoën, quarum sententia hæc fuit.

*Qui omnia procreauit, & omnia continet Deus dignum sua bonitate munus mortalibus contulit, imperij, inquam prouidentiam, qua securitas vitæ nobis procuratur, aut si in difficultates incurramus, curam (seu medicinam per imperium) reperimus. Ad hoc diuinum munus, prouidentiam inquam, regiam, † & præ cunctis summam vestram clementiam oratū venimus, vti venia dignetur ausos præter ratione prioris Reipublicæ status, præsenti erga Maiestatem V. * recognitione vti. Neque enim ignoramus præterito tempore consuetudinem obtinuisse, quæ † volebat lites quasdam inter duas Respublicas natas per principum earum declarationes mutuas quicquid erat controuersum, componere. Sed hunc morem Phocas imperij Romani insidiator infregit. Corrupto enim Romano, qui in Thracia erat, exercitu, statim imperantem hanc vrbem nostram inuasit, & Mauritium sanctè nobis imperantem vnacum coniuge & liberis cognatisque nec paucis ex magistratu sustulit. Nec satis erat ei tanta mala designasse, supremæ quoque clementiæ vestræ debitum honorem non exhibuit. Vnde factum, vt (V. Maiestas) incitata tantopere statum Reipublicæ Romanæ debilitarit. Cum ergo intelligeret is qui nunc piè nobis imperat, quæ à prædone illo facta essent, vnáque æterna memoria dignus pater eius, decreuerūt ex tantis illius angustiis imperium Romanum in libertatem asserere, quod & fecère, quamuis à vestra Maiestate valde labefactatam. Post mortem ergo tyranni cum noster Imperator vellet cognatos suos accipere & in Africam ad patrem suum remittere, monerétque nos, vt quem vellemus*

† respectantes.

* consuetudine.

† solebat.

Impe-

μόλις ταῖς αἰτήσεσιν ἡμῶν πεισθεὶς κατεδέξατο τὴν βασιλείαν, καὶ διὰ τὴν κρατοῦσαν ἐν ταῖς δύο πολιτείαις ταραχήν, ἔτι καὶ τὴν ἐμφύλιον στάσιν, οὐκ ἔσχε καιρόν, ὅπερ ἐχρῆν, πραχθῆναι τοῦ διὰ πρεσβείας τὴν ὀφειλομένην τιμὴν τῷ ὑπερόγκῳ κράτει τῆς ὑμετέρας γαληνότητος παρειδεῖν προσαγαγεῖν. Ἐβουλευσάμεθα οὖν παρ' ἰδεῖν τὸ ἔθος, ὅπερ ἀνωτέρω ἐμπεπόθημεν, καὶ βραχεῖς ὄντες ἄνθρωποι πρὸς ἀρχιβασιλέα τηλικοῦτον τῇ δεήσει χρήσασθαι, στέλλοντες καί τινας ἐξ ἡμῶν ὀφείλοντας τῶν ὑμετέρων ἰχνῶν ἀξιωθῆναι. ἀλλὰ διὰ τὰ ἐν μέσῳ συμβάντα, τοῦτο πρᾶξαι μέχρι νῦν, οὐκ ἐτολμήσαμεν, ὅτι μέντοι Σαὴν ὁ ἐνδοξότατος Βαδομανζαδαγὼ τοῦ Περσικοῦ στρατοῦ ἔξαρχος ἐν τοῖς μέρεσι Χαλκηδόνος γέγονε, καὶ συντυχὼν τῷ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν βασιλεῖ, καὶ ἡμῖν, καὶ ὑπὸ πάντων αἰτηθεὶς τὰ περὶ τῆς εἰρήνης διαλεχθῆναι. αὐτὸν μὲν εἶπεν μὴ ἔχειν τοιαύτην ἐξουσίαν, δέεσθαι δὲ περὶ τούτου τῆς ὑμῶν φιλανθρωπίας.

Νυνὶ δὲ καὶ ἀπόκρισιν ἔστειλε πρὸς ἡμᾶς διὰ τοῦ Σπαδαδουὰρ ὑποσχόμενος ἐνομώτως, ὅτι τὸ ὑπερογκότατον ὑμῶν κράτος τοὺς στελλομένους παρ' ἡμῶν ὡς πρέπον ἐστίν, δέχεται, καὶ ἀπολύει ἀβλαβεῖς πρὸς ἡμᾶς ἐπαναλῦσαι. καὶ ὅτι παρὰ τῆς ὑμετέρας φιλανθρωπίας τοῦτο πρᾶξαι ἐκελεύσθη. ἡμᾶς δὲ πάλιν τοῖς οὕτω παραγγελθεῖσι θαρρήσαντες, πρὸ πάντων δὲ τῷ θεῷ, καὶ τῇ ὑμετέρᾳ μεγαλότητι τοὺς δούλους ὑμῶν ἀπελύσαμεν Ὀλύμπιον τὸν ἐνδοξότατον ἀπὸ ὑπάτων πατρίκιον καὶ ἔπαρχον τῶν πραιτωρίων, καὶ Λεόντιον τὸν ἐνδοξότατον ἀπὸ ὑπάτων πατρίκιον, καὶ ἔπαρχον πόλεως, καὶ Ἀναστάσιον τὸν θεοφιλέστατον πρεσβύτερον καὶ σύγκελλον, οὓς δυσωποῦμεν ὡς πρέπει τῷ ὑπερόγκῳ ὑμῶν κράτει δεχθῆναι, καὶ συντόμως ἐπαναλῦσαι πρὸς ὑμᾶς τὴν ἀρέσκουσαν τῷ θεῷ εἰρήνην καὶ πρέπουσαν τῷ φιλειρήνῳ ὑμῶν κράτει ἀποσώζοντας ἡμῖν. Δεόμεθα δὲ τῆς ὑμετέρας ἡμερότητος, καὶ Ἡράκλειον τὸν εὐσεβέστατον ἡμῶν βασιλέα γνήσιον ἔχειν τέκνον προθύμως ἔχοντα ἐν ἅπασι τὴν θεραπείαν τῆς ὑμετέρας ποιεῖν γαληνότητος. τοῦτο γὰρ πράττοντες διπλῆν ἑαυτοῖς περιποιεῖτε δόξαν, καὶ ἐπὶ τῇ τῶν πολέμων ἀνδραγαθίᾳ, καὶ ἐπὶ τῇ δωρεᾷ τῆς εἰρήνης. καὶ ἡμεῖς λοιπὸν τῆς ἡσυχίας διὰ τῶν ὑμετέρων ἀειμνημονευόντων δωρεῶν ἐν ἀπολαύσει γινόμεθα

Imperatorem designaremus, ægre cessit precibus nostris vt imperium reciperet, propter duarum quoq; Rerumpub. perturbationem, & ciuilem motum locum non habuit præstandi quæ oportebat, vt debitum honorem amplissimæ Maiestati Serenitatis vestræ exhiberet. Statueramus ergo, neglecto more, cuius antè mentionem fecimus, humiles nos homunciones ad tantum regum regem preces sternere, & mittere ex nobis, qui ad vestigia vestra admitterentur, sed hoc propter ea, quæ interuenerunt exequi vsq; ad hodiernum diem non fuimus ausi. Quia tamen Sain Babmanzadago illustrissimus Persici exercitus Exarchus (seu præfectus) ad fines Chalcedonis accessit, & cum nostro religiosissimo Imperatore nobiscumq; collocutus, rogatus est ab omnibus vt nobiscum de pace tractaret, respondit penes se paciscendi potestatem non esse, deprecaturum tamen super hoc clementiam vestram.

Nunc vero & responsum misit nobis per Spadaduarem pollicitus iuratusq; amplissimam vestram Maiestatem legatos nostros pro dignitate vt decet, suscepturam: & saluos ad nos remissuram, illudq; à Clementia vestra imperatum esse. Nos verò his freti promissis inprimis vero Deo, & vestra magnificentia seruos vestros Olympium clarissimum virum, consularẽ, patricium, & præfectum prætorio: Leontium clarissimum item cõsularẽ patriciũ, præfectũ vrbi, & Anastasiũ presbyterũ Deo dilectissimum, eundemq; Syncellum, quos vt suprema Maiestas, vestra, quemadmodũ decet, excipiat oramus, vti quamprimum fieri poterit nobiscum grata Deo pace quæ amantẽ pacis Maiestatẽ vestram deceat, nobis reportent. Obsecramus etiam clemẽtiam vestram, vt Heraclium religiosissimum Imperatorẽ nostrũ loco filij habeat paratũ in omnibus serenitati vestræ cultũ & officium præstare. Quod si fecerit, geminam sibi gloriam comparabit, cum ex fortitudine bellica, tum ex pacis gratificatione. Nos porro quiete, immortali munere vestro nobis parta caussam ha-

μεθα, καιρὸν λαμβάνοντες τὰ ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας πολυχρονίου εὐζωίας τῷ θεῷ προσαγαγεῖν εὐχάς, ἀλυθάργητον εἰς αἰῶνας τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας τὴν ὑμετέραν εὐεργεσίαν ἔχοντες.

τμθʹ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. δʹ, ϛʹ μετὰ ὑπ᾽. Ἡρακλείου αὐγούστου τὸ εʹ.

Καὶ ἀπὸ κβʹ τῆς αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος δʹ. ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ δεσπότου Χριστοῦ θεοῦ ἕως ταύτης τῆς ὑπατείας ἐπληρώθησαν χιθʹ, καὶ ἤρξαντο τὰ χκʹ. ἐκ τούτων ἐξαιροῦνται τὰ μέχρι τῆς σταυρώσεως αὐτοῦ λγʹ. καὶ καταλείπονται φπϛʹ. περὶ φʹ τοίνυν πϛʹ. ἐνιαυτῶν εἰσῆλθεν ὁ Μάρτιος μὴν ἐν ἡμέρᾳ εʹ· τοῖς γὰρ φπϛʹ πρόσθες τὰ βισέξτα, τουτέστιν ρμζʹ. Διὰ τοίνυν ἐπικεῖσθαι βίσεξτον γίνονται ψλγʹ. ἔκβαλε τούτων τὸ ζρδʹ, λοιπὸν εʹ. ἀρίθμησον εʹ ἀπὸ τῆς εʹ ἡμέρας, καὶ καταλήγεις εἰς δευτέραν ὅ καί ἐστιν. ὁ γὰρ Μάρτιος τῆς ἐνεστώσης δʹ Ἰνδικτιῶνος εἰσέρχεται ἐν δευτέρᾳ τῆς ἑβδομάδος ἡμέρᾳ. πάλιν τὰς τῆς ιθʹ ἐτηρίδος ζητοῦντες ἐπινεμήσεις, εὑρίσκομεν περὶ φπϛʹ ἐνιαυτῶν τουτέστιν λʹ, κύκλων. ιαʹ οὔσαν Ἰνδικτιῶνα. ιαʹ γὰρ ἐπὶ ιαʹ, γίνονται φοαʹ. λοιπὸν ιβʹ, ιγʹ, ιδʹ, ιεʹ, ιϛʹ, ιζʹ, ιηʹ, ιθʹ, αʹ, βʹ, γʹ, δʹ, εʹ, ϛʹ, ζʹ. αὕτη γὰρ νῦν ἐνέστηκεν. ψηφίζοντες οὖν περὶ φπϛʹ ἐτῶν τὴν σελήνην, εὑρίσκομεν αὐτὴν τῇ κγʹ τοῦ Μαρτίου μηνὸς ἐκείνου, ἥτις ἦν ἐν ἡμέρᾳ παρασκευῇ ἔχουσαν ιδʹ, εʹ ὡς εἶναι τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων ὅτε ὁ κύριος ἐσταυρώθη, ἀπὸ ἑσπέρας τῆς παρασκευῆς. ἀνέστη ὁ κύριος τῇ ἐφεξῆς κυριακῇ, ἥτις ἦν κεʹ τοῦ αὐτοῦ Μαρτίου μηνός. Συνᾴδει δὲ ταῦτα καὶ τὰ πεπατημένα παρὰ τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν ἐν τῇ τῶν φωστήρων ψηφοφορίᾳ.

ΙΝΔ. εʹ, ζʹ μετὰ ὑπ᾽, Ἡρακλείου αὐγούστου τὸ ϛʹ.

Καὶ ἀπὸ κβʹ τῆς αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος εʹ.

ΙΝΔ. ϛʹ, ηʹ μετὰ ὑπ᾽. Ἡρακλείου αὐγούστου τὸ ζʹ.

Καὶ

bebimus pro vestro beato statu longáq; vita Deum deprecandi æternum Reipub. Romanæ à vobis beneficium possessuri.

CCCXLIX. OLYMPIAS.

IND. IV. *Her.* VI *post Consul. Heraclij Augusti quintum.*

A XXII *die mensis Ianuarij scribitur, imperij Heraclij iunioris Constantini annus quartus. A Christo nato vsque ad hunc Consulatum exacti sunt anni* IↃCXIX. *& cœpit annus sexcentesimus vicesimus. Ex his tolluntur vsq; ad crucifixionem eiusdem anni* XXXIII. *& restant anni quingenti octoginta sex. Ergo ante quingentos octoginta sex annos mensis Martius quinta feria incœpit. Nam quingentis octoginta sex adde bissextiles, hoc est, centum quadraginta septem. Quare addendo bissextiles fient* DCCXXXIII. *Abijce ex his centies quater septenarium, relinquentur quinq;. Numera quinq; à quinta feria & desines in feria secunda, quod & ita est. Martius enim, inchoante quarta indictione, incipit feria secunda. Rursum si nouemdecim annorum cyclos quæramus, reperiemus ante* DLXXXVI. *annos, hoc est, triginta cyclos, vndecimã esse indictionem. Vndecim enim ad vndecim colligunt* DLXXI. *relinquuntur enim* XV. *nempe* XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. I. II. III. IV. V. VI. VII. *Hæc enim nunc est. Expendentes igitur ante* DLXXXVI. *annos lunam, reperimus illam,* XXIII. *die Martij illius, quæ erat in die parasceues, esse decimam quartã, feria quinta, vt inciperet pascha Iudæorum, tunc cum Dominus passus est, à vespera parasceues. Resurrexit Dominus deinde Dominica die, quæ in* XXII. *incidit eiusdem Martij. Hæc porro, & quæ gesta sunt à viris magnis, conueniunt in temporum ratione.*

IND. V. *Heraclij* VII *post Consul. Heraclij Aug.* VI.

Et à XXII. *Ianuarij scribitur annus imperij regni Heraclij iunioris quintus.*

IND. VI. *Her.* VIII *post Consul. Heraclij Aug.* VII.

Καὶ ἀπὸ κβ´ καὶ αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος ς´.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπῃτήθησαν οἱ κτήτορες τῶν πολιτικῶν ἄρτων διὰ γραφῶν καθ' ἕκαστον ἄρτον νομίσματα γ´. καὶ μετὰ τὸ παρασχεῖν πάντας εὐθέως τῷ αὐγούστῳ μηνὶ αὐτῆς τῆς ς´ Ἰνδικτιῶνος ἀνηρτήθη τελείως ἡ χορήγια τῶν αὐτῶν πολιτικῶν ἄρτων.

ΙΝΔ. ζ´, θ´ μετὰ ὑπ´. Ἡρακλείου αὐγούστου τὸ η´.

Καὶ ἀπὸ κβ´ καὶ αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος ζ´.

τν´ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. η´, ι´ μετὰ ὑπ´, Ἡρακλείου αὐγούστου τὸ ἔννατον.

Καὶ ἀπὸ κβ´ καὶ αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται τῆς βασιλείας Ἡρακλείου Κωνσταντίνου ἔτος η´.

Hiatus duorum annorū.

ΙΝΔ. θ´, ια´ μετὰ ὑπ´. Ἡρακλείου αὐγούστου τὸ ιβ´.

Καὶ ἀπὸ κβ´ τῆς αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος ἑνδέκατον.

Τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ μηνὶ δεσίῳ κατὰ Ῥωμαίους Ἰουνίου ε´ ἡμέρα πρώτῃ ὄντος τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου εἰς τὰ Θρᾴκια μέρη μετά τινων ἀρχόντων καὶ τινων οὐ μόνων κτητόρων καὶ κληρικῶν, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἐργαστηριακῶν καὶ δημοτῶν ἐξ ἑκατέρου μέρους καὶ πλήθους ἄλλου οὐκ ὀλίγου, πλησιάσαντος τῷ μακρῷ τείχει τοῦ Χαγάνου τῶν Ἀβάρων, μετὰ πλήθους ἀπείρου, μελλούσης ὡς καθὼς ἐφημίσθη μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Ἀβάρων εἰρήνην γίνεσθαι. (εἰρήνης) καὶ μέλλοντος ἱππικοῦ ἐν Ἡρακλείᾳ ἄγεσθαι, τῇ φήμῃ ταύτῃ συναπαχθὲν πλῆθος ἄπειρον ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πανευδαίμονος, καὶ περὶ ὥραν δ´ τῆς κυριακῆς αὐτῆς ὁ χαγάνος τῶν Ἀβάρων τῷ φραγελίῳ αὐτοῦ ἔνευσεν, καὶ πάντες σὺν αὐτῷ ὁρμήσαντες εἰσῆλθον τὸ μακρὸν τεῖχος, ἐκείνου μείναντος ἔξωθεν τοῦ τείχους μετά τινων τῶν αὐτοῦ, καὶ ὡς καθὼς εἶπεν, ὅτι καὶ τὸ τεῖχος εἰσήρχετο, καὶ τὴν πόλιν παρελάμβανεν, εἰ μὴ ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸν ἐκώλυσεν. πλὴν οἱ αὐτοῦ εἰσελθόντες αὐτῇ τῇ κυριακῇ

ἀπὸ

A. XXII. *die Ianuarij scribitur annus Heraclij iunioris Constantini* VI.

Hoc anno à præfectis panum ciuilium seu sportularum, exacta sunt in singulos panes, per rationes tria numismata, & post quam omnes satis dedere statim mense Aug. eiusd. indict. VI. *omnes sportularum largitiones, omnino sublata sunt.*

IND. VII *Heraclij A.* IX *post Consul. Heraclij A.* VIII.

Et à XII *eiusd. Ind. Mensis Ianuarij scribitur annus imperij Heraclij iun. Constantini* VII.

CCCL. OLYMPIAS.

IND. VIII. *Her. A.* X. *post Consul. A. Heraclij* IX.

Et à XII *eiusd. Ind. Ianuarij mensis scribitur annus Heraclij iunioris Constantini* VIII.

Hiatus duorum annorum.

IND. IX. *Her.* XI. *post Consul. Heraclij Augusti* XII.

Et à XII. *eiusd. Indict. mense Ian. scribitur annus vndecimus imperij Heraclij iunioris Constantini.*

Hoc anno mense Desio apud Romanos quinto Iunij, feria secunda, cum Imperator Heraclius in Thraciæ partibus vna cũ præsidibus & præfectis, atq; clericis, immo & opificibus & plebeis & altera factione cum copiis non exiguis versaretur: Chaganus Abarum Dux ad longum murum cum ingenti exercitu, per speciẽ pacis inter Romanos & Abares pangendæ accessit. † *Cumq; Heracleæ ludi equestres instituti essent, hac fama excita est ingens hominũ multitudo ex vrbe felicissima Constantinopolitana. Sub horam autem quartam diei Dominicæ Chaganus dato Abaribus per mappulam signo omnes secum ad longum murum inuadendum exciuit, ingressiq; sunt murum, illo extra cum quibusdam familiaribus manente, & vt fertur dixisse, se & mænia escensurum & vrbem occupaturum fuisse, nisi Deus arcuisset. Enimuero exercitus illius ingressus circa vesperam Dominicæ*

† In Græco locus non est iustus. Nos sensum expressimus

ἀπὸ ἑσπέρας ἕως τῆς χρυσῆς πόρτας πάντας ἐπραίδευσαν οὓς ηὗρον ἔξω τῆς πόλεως· μετὰ καὶ τῶν ἐν τοῖς προαστείοις, ὅπως οὖν εὑρεθέντων ἀνθρώπων τε καὶ ἀλόγων παντοδαπῶν. εἰσῆλθον δὲ εἰς τοὺς ἁγίους Κοσμᾶν καὶ Δαμιανὸν ἐν Βλαχέρναις, καὶ εἰς τὸν ἀρχάγγελον πέραν εἰς τὰ Προμώτου, καὶ οὐ μόνον ὅτι τὰ κιβώρια, καὶ ἄλλα κειμήλια ἀφείλοντο, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν ἁγίαν τράπεζαν τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἀρχαγγέλου κατέκλασαν. καὶ πάντας μετὰ τῶν ἀφαιρεθέντων αὐτῶν μετῴκησαν πέραν τοῦ Δανουβίου μηδενὸς ἀντιστατοῦντος.

τνα΄ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

ΙΝΔ. ιθ΄, ιδ΄ μετὰ ὑπ΄. Ἡρακλείου αὐγούστου τὸ ιγ΄.

Καὶ ἀπὸ κβ΄ καὶ αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος ιβ΄.

Τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ μηνὶ δύστρῳ κατὰ Ῥωμαίους Μαρτίῳ ὁ΄ καὶ κ΄ τοῦ μηνὸς τῇ ἡμέρᾳ τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς θεοτόκου ἐξῆλθεν ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος ἅμα τοῖς αὐτοῦ τέκνοις Ἡρακλείῳ καὶ Ἐπιφανείᾳ τῇ Εὐδοκίᾳ, καὶ τῇ βασιλίσσῃ Μαρτίνῃ καὶ ἐποίησεν σὺν αὐτοῖς τὴν πασχαλίαν ἑορτὴν πλησίον τῆς πόλεως Νικομηδείας. καὶ μετὰ τὴν ἑορτὴν αὐτὸς μὲν βασιλεὺς Ἡράκλειος μετὰ Μαρτίνης τῆς βασιλίσσης ὥρμησαν ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη, σὺν ὄντος αὐτοῖς καὶ Ἀνιανοῦ Δομεστίκου τοῦ μεγίστου. τὰ δὲ τέκνα αὐτοῦ ὑπέστρεψαν ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ ἀρτεμισίῳ, κατὰ Ῥωμαίους Μαΐῳ τῆς ιβ΄ Ἰνδικτιῶνος ἐπὶ Σεργίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἐπενοήθη ψάλλεσθαι μετὰ τὸ μεταλαβεῖν πάντας τῶν ἁγίων μυστηρίων ἐν τῷ μέλλειν τοὺς κληρικοὺς ἐπὶ τὸ σκευοφυλάκιον ἀποκαθιστᾶναι τὰ τίμια ῥιπίδια, δισκάρια, καὶ ποτήρια, καὶ ἄλλα ἱερὰ σκεύη, μετὰ τὸ ἐκ τῶν παρὰ τραπεζίων καὶ τὴν διάδοσιν ἀποτεθῆναι πάντα εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν, καὶ ψαλθῆναι τὸν τελευταῖον στίχον τοῦ κοινωνικοῦ λέγεται καὶ τοῦτο τὸ τροπάριον. Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεως κύριε, ὅπως ἀνυμνήσωμεν τὴν δόξαν σου, ὅτι ἠξίωσας τῶν ἁγίων σου μεταλαβεῖν μυστηρίων. τήρησον ἡμᾶς ἐν τῷ σῷ ἁγιασμῷ ὅλην τὴν ἡμέραν μελετῶντας τὴν δικαιοσύνην σου, ἀλληλούια.

ΙΝΔ. ιγ΄.

vsq; ad auream portam, omnesq; quos extra vrbem reperere vna cum suburbanis quicquid in illis vel hominum vel iumentorum fuit inuentum, in prædam rapuere. Inuaserunt etiam templum SS. Cosmæ & Damiani in Blachernis, & Michaëlis Archangeli trans vrbem in Promoto, neq; tantum ciboria, & alia preciosa abstulerunt, sed ipsam sacram aram in templo Archangeli omnesq; captiuos cum præda secum trans Danubium nemine prohibente abduxerunt.

CCCLI OLYMPIAS.

IND. XII. *Her.* XIV *post Consul. Heraclij A.* XIII.

Et à XXII *eiusd. Indict. mensis Ianuarij scribitur annus* XII. *Heraclij iunioris Constantini.*

Hoc anno mense Systro, qui apud Romanos est Martius, quinta & vigesima die mensis, festo Annunciationis Dominæ nostræ Dei genitricis, Imperator Heraclius cum liberis suis Heraclio, Epiphania, siue Eudocia, & imperatrice Martina in Orientem est profectus, & ferias paschales haud procul Nicomedia peregit.

Secundum pascha Imperator cum Martina Augusta Orientem recta petiuit, habuitq; in comitatu Anianum Maximum Domesticum. Liberi Constantinopolim reuersi sunt.

Hoc anno mense Artemisio, qui Romanis est Maius Indict. XII. *Sergio Patriarcha Constantinopolitano cœptum est psalli, postea quam sacra mysteria perceperant, cum clerici referrent in sacrarium preciosa muscaria, discos, calyces, & alia sacra vasa quæ postquam à mensariis recepta & in aram sanctam omnia reposita sunt, cani cœptus est & vltimus versus communionis. Dicitur & hoc troparium seu versiculus: impleatur os nostrum Domine laude, vt celebremus gloriam tuam, qui nos sanctis tuis mysteriis & sacramentis dignatus es. Serua nos in sanctificatione toto die meditantes iustitiam tuam Alleluia.*

IND. XIII.

ΙΝΔ. ιγʹ, ιεʹ μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου αὐγούστου τὸ ιδʹ.

Καὶ ἀπὸ κβʹ καὶ αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος ιγʹ.

ΙΝΔ. ιδʹ, ιϛʹ μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου αὐγούστου τὸ ιεʹ.

Καὶ ἀπὸ κβʹ τῆς αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου βασιλείας ἔτος ιδʹ.

Τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ, μηνὶ δύστρῳ, κατὰ Ῥωμαίους Μαρτίῳ ἐφάνη ἐπὶ δʹ ἡμέρας ἀστὴρ φαιδρὸς πάνυ κατὰ δυσμὰς κατὰ δύσιν ἡλίου.

Τούτῳ τῷ ἔτει, μηνὶ ἀρτεμισίῳ, κατὰ Ῥωμαίους Μαΐῳ ιδʹ, ἡμέρᾳ δʹ, αὐτῇ τῇ ἁγίᾳ μεσοπεντηκοστῇ, συνήχθησαν αἱ σχολαὶ καὶ ἄλλοι πολλοὶ τοῦ πλήθους ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ κατέκραξαν Ἰωάννου τοῦ ἐπίκλην σεισμοῦ, ὡς θελήσαντος ἐπᾶραι τὰ ψωμία τῶν σχολῶν εἰς ὄνομα τῶν στρατιωτῶν καὶ τοῦ πατριάρχου Σεργίου ὑπισχνουμένου ἀποθεραπεύειν τὸν ὄχλον, εἰ μόνον ἐνδώσωσι γενέσθαι τὴν θείαν λειτουργίαν.

Τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς πάλιν πλειόνων εὑρεθέντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ κατακραζόντων τοῦ λεχθέντος Ἰωάννου· ὁ μὲν πατριάρχης καὶ Ἀλέξανδρος ὁ ἔπαρχος τῶν πραιτωρίων, καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ἀρχόντων, καὶ Λεόντιος κόμης τοῦ ὀψαρίου καὶ σπαθάριος ἀνῆλθον εἰς τὸν ἄμβωνα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ κραυγῶν πολλῶν γενομένων κατὰ τοῦ ῥηθέντος Ἰωάννου τοῦ ἐπίκλην σεισμοῦ ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, εἰς τὸ μηκέτι αὐτὸν παρελθεῖν διὰ πολιτικοῦ πράγματος, ἐκεῖνος μὲν καθῃρέθη, καὶ κατεβλήθησαν αὐτοῦ παραχρῆμα αἱ εἰκόνες. Ὁ δὲ ἔπαρχος τῶν πραιτωρίων Ἀλέξανδρος προσεφώνησε λέγων· ὅτι ἀπὸ ἄρτι πρὸς ἐμὲ ἔχετε χάριν τῶν ψωμίων, καὶ ἐλπίζω ἐν τάχει ποιῆσαι διόρθωσιν εἰς αὐτό. ὁ γὰρ λεχθεὶς Ἰωάννης ὁ σεισμὸς γʹ φολλέων πιπρασκομένου τοῦ ψωμίου, αὐτὸς ηʹ φολλέων αὐτὸ ἠβουλήθη ποιῆσαι. καὶ ὁ θεὸς κατέβαλε τὴν βουλὴν αὐτοῦ. καλὸν δὲ διηγήσασθαι ὅπως καὶ νῦν ὁ μόνος πολυέλεος καὶ εὔσπλαγχνος θεὸς τῇ εὐπροσδέκτῳ πρεσβείᾳ τῆς

ἀρχάν-

IND. XIII. *Her.* XV. *post Consul. Heraclij Aug.* XIV.

Et à XXII. *eius indict. mensis Ian. scribitur annus* XIII. *Heraclij jun. Constantini.*

IND. XIV *Her.* XV *post Consul. Heraclij Aug.* XV.

Et à XXII *eiusd. m. A. Ianuario scribitur annus* XIV *imperij Heraclij jun. Constantini.*

Hoc anno mense Dystro siue Martio apparuit sidus fulgentissimum versus occidentem post occasum solis.

Hoc anno mense Artemisio, Romanis Maio XIV *die, feria quarta mediæ pentecostes conuenerunt scholæ & alia ingens hominum copia in sanctissima Ecclesia magna; & ingenti clamore vociferati sunt Ioannem cognomento Sismum velle auertere sportulas scholarum, in vsum militum, Patriarcha promittente se velle satisfacere populo, dummodo sinerent diuinum officium absolui.*

XVI. *Eiusd. mensis pluribus rursum in sanctissima æde magna coactis & clamitantibus contradictū Ioannem, Patriarcha quidem & Alexander Præfectus prætorio, & alij quidam ex magistratu, & Leontius comes & præfectus commeatus, & spatharius ambonem (siue suggestum) ascenderunt in magna Ecclesia multisq; clamoribus contra Ioannem cognomento Sismum à populo excitatis, vt à Reipub. negotiis remoueretur exauctoratus est, statuæq; illius extemplo deiectæ. Præfectus autē prætorio Alexander proclamando dixit: Ab hoc tempore sportulas à me accipietis, & spera futurum vti breui res ad priorem statum reuocetur. Nam de quo diximus, Ioannes Sismus cùm sportula seu offula tribus † follibus venderetur, ipse rem eo deducere conabatur, vti octo folles exigerentur. sed Deus consilium eius euertit. Est autem operæ precium exponere, quemadmodum & nunc solus Deus plenus & misericordiæ & commiserationis per gratissimas acceptissimasque intemeratæ* † genus nūmi est.

Xxxxx *matris*

ἀχράντου αὐτοῦ μητρὸς, καὶ κατὰ ἀλήθειαν δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τὴν ταπεινὴν ταύτην αὐτοῦ πόλιν ἔσωσεν ἐκ τῶν κατὰ συμφωνίαν κυκλωσάντων αὐτὴν πανάθεων ἐχθρῶν τῇ κραταιᾷ αὐτοῦ χειρὶ, καὶ τὸν ἐν αὐτῇ εὑρεθέντα λαὸν ἐλυτρώσατο τῆς προσδοκωμένης μαχαίρας, αἰχμαλωσίας τε, καὶ πικροτάτης δουλείας οὐδεὶς τῶν πάντων εὐπορήσει διηγήσασθαι. ὁ γὰρ ἐπικατάρατος Σαλβάρας ἔξαρχος τοῦ Περσικοῦ στρατοῦ ἐκδεχόμενος ὡς ἔοικεν, καὶ ἔργοις δὲ τελευταῖον ἀπεδείχθη τὴν τοῦ πανάθεου Χαγάνου τῶν Ἀβάρων ἐπέλευσιν, πρὸ πλείστων τούτων ἡμερῶν γινόμενος ἐν Χαλκηδόνι, πάντα τὰ περάσια, καὶ τοὺς εὐκληρίους οἴκους ἀθέως ἐνέπρησεν, καὶ ἔμενεν λοιπὸν τὴν ἐκείνου παρουσίαν ἐκδεχόμενος. Τῇ οὖν κθ' τοῦ Ἰουνίου μηνὸς τῆς παρούσης ιδ' Ἰνδικτιῶνος, τουτέστιν τῇ ἡμέρᾳ τῆς συνάξεως τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων κορυφαίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου κατέλαβε πρόκουρσον τοῦ θεομισήτου Χαγάνου ὡς ἄχρι χιλιάδων τριάκοντα διὰ δηλωμάτων φημίσαντος τό τι μακρὸν τεῖχος καταλαβεῖν, καὶ τὰ ἔνδον αὐτοῦ, ὥστε τοὺς εὑρεθέντας ἔξωθεν τῆς πόλεως ἐφίππους γυναικοτάτους στρατιώτας κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν κυριακὴν ὄντας ἔνδον γενέσθαι τοῦ νέου Θεοδοσιακοῦ τείχους τοῦ ταύτης τῆς βασιλίδος πόλεως. καὶ ἔμεινεν τὸ αὐτοῦ πρόκουρσον ἐπὶ τὰ μέρη Μελαντιάδος, ὀλίγων ἐξ αὐτῶν ἐκτρεχόντων μέχρι τοῦ τείχους ἐκ διαλειμμάτων, καὶ μὴ συγχωρούντων τινὰ ἐξιέναι ἢ ὅλως ἀλόγων δαπάνας συλλέγειν. ἐν τῷ μέσῳ δὲ ἄχρις ἡμερῶν δέκα ἐφεξῆς διαδραμουσῶν, καὶ μηδενὸς τῶν ἐχθρῶν σύνεγγυς τοῦ τείχους φανέντος, ἐξῆλθον στρατιῶται μετὰ παλληκαρίων πολιτῶν ὀφείλοντες ὡς ἀπὸ δέκα μιλίων θερίσαι ὀλίγα γεννήματα, καὶ συνέβη ἀπαντῆσαι αὐτοῖς τοὺς ἐχθροὺς, καὶ ἔνθεν κἀκεῖθεν τινὰς διαπεσεῖν συμβῆναι δὲ καὶ τινὰς ἐκ τῶν παλληκαρίων τῶν στρατιωτῶν, καὶ τῶν πολιτῶν ἐξελθόντων σὺν αὐτοῖς. εἰ μὴ γὰρ συνέβη τοὺς στρατιώτας περισπασθῆναι εἰς τὸ ἐκδικῆσαι τὰ ἴδια παλληκάρια καὶ τοὺς πολίτας, ἱκανοὶ ἐφονεύοντο ἐκ τῶν ἐχθρῶν κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Μετ' οὐ πολὺ δέ τινων ἐχθρῶν, ἄχρι μιᾶς χιλιάδος ἐλθόντων πλησίον τοῦ σεβασμίου οἴκου τῶν ἁγίων Μακκαβαίων πέραν ἐν Συκαῖς, καὶ ἐμφανισάντων ἑαυτοὺς τοῖς Πέρσαις κἀκείνων συναχθέντων ἐπὶ τὰ μέρη Χρυσοπόλεως καὶ γνωρισάντων ἀλλήλοις διὰ πυρκαϊᾶς τὴν ἑαυτῶν παρουσίαν. ἐν τῷ μέσῳ ἀπέλυσεν ὁ ἐπικατάρατος Χαγάνος Ἀθανάσιον τὸν ἐνδοξότατον πατρίκιον

ἀπὸ τῶν με-

matris ipsius, & verè Dominæ nostræ Dei genitricis & semper Virginis Mariæ preces humilem seu supplicem hanc illius vrbē ex impiorū immanitatę hostiū, qui coniurati illam cinxerant, potenti sua manu vna cum populo in illa reperto liberarit, & ab expectato gladio vinculis & acerbissima seruitute (expediuerit) quod nemo ex omnibus facile poterit exponere. Etenim execratissimus ille † Salbaras Persici exarchus præfectusq́ exercitus deprehensus est, vti apparuit ex factis ipsis expectare inuictissimi Deo Chagani Regis Abarum aduentum, quando complures ante dies Chalcedonem accessit, omniáq́ illius suburbia, palatia, ædesq́ sacras incendio sacrilegè absumsit. ibiq́ deinceps illius aduentum expectauit. Itaq́ XXIX. Iunij Indict. XIV. hoc est, die festo SS. & gloriosorum Apostolorum Petri & Pauli accepit nunciū ab hoste Dei Chagano qui cum triginta millibus longū tunc murū ferebatur occupasse, quæq́ intra id spacium murorum essent, ita vt qu. cūq́ extra vrbē ex generosis equitib⁹ militibusq́ ead. die dominica sese intra mœnia Theodosiana noua huius regiæ vrbis receperint. Et māsit exercitus circa Melātiadē paucis ex illis excurrentibus vsq́ ad mœnia ex interuallis & non permittentibus quemq̄ prodire ad quemcunq́ iumentorū pastum colligendū. Decē interim dies fluxère, cumq́ nullus hostium ad mœnia pareret, milites cum pallicariis & ciuibus egressi ad decimum ab vrbe lapidem, vti meterent perexiguam segetē, obuiā casu habuere hostes, cæsiq́ sunt ex vtraq́ parte, & capti nonnulli ex militibus pallicariis & ciuibus qui cum illis exierant, quod nisi milites nostri occupati fuissent in defendendis in sarcinis suis & ciuibus, satis magnum numerū hostium eo die interfecissent. Nec diu fuit cum ex hostibus mille ad sacram Diuorū Machabæorū ædem trans vrbē apud Sycas visendā proximè accessere, seséq́ Persis prodiderunt; quibus ad vicina Chrysopoleos coactis, suā inter se præsentiā per ignes significauere. Interim detestabilis Chaganus Athanasium clarissimum patricium Adrianopoli

† vide Triodium Græcorum.

μερῶν Ἀδριανουπόλεως εἰρηκὼς αὐτῷ, ὅτι ἄπελθε, καὶ ἴδε πῶς θέλουσιν οἱ τῆς πόλεως θεραπεῦσαί με, καὶ τί θέλουσί μοι δοῦναι ἵνα ὑποστρέψω; ἐλθόντος οὖν αὐτοῦ Ἀθανασίου τοῦ ἐνδοξοτάτου. καὶ ταῦτα ἀπαγγείλαντος Βόνῳ τῷ ἐνδοξοτάτῳ πατρικίῳ, καὶ μαγίστρῳ, καὶ τοῖς λοιποῖς ἄρχουσι, κἀκείνων ἐπιμεμψαμένων αὐτῷ οὕτως ὑποπεσόντι τῷ ἐπικαταράτῳ Χαγάνῳ καὶ ὑποσχομένῳ σὺν τῆς πόλεως τὰ θεραπεύοντα αὐτὸν πράττειν. Τότε Ἀθανάσιος ὁ ἐνδοξότατος εἶπεν ταῦτα αὐτῷ ῥηθῆναι παρὰ τῶν ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων κατὰ τὸν καιρὸν καθ᾽ ὃν εἰς πρεσβείαν ἐστέλλετο· λοιπὸν δὲ μεμαθηκέναι αὐτὸν οὕτω τὰ τοῦ τείχους κατησφαλίσθαι, καὶ στρατὸν ἐνταῦθα παρεῖναι· πλὴν ἑτοίμως ἔχειν αὐτὸν τὴν αὐτοῦ διδομένην ἀπόκρισιν λέγειν ἀπαραλλάκτως τῷ Χαγάνῳ. Εἶτα ἐπιζητήσαντος τοῦ αὐτοῦ ἐνδοξοτάτου Ἀθανασίου πρότερον ἐθέλειν θεωρῆσαι τὸν ἐν τῇ πόλει ὄντα στρατὸν, ἁρμα. στικιῶνος γινομένης ηὑρέθησαν τῶν ἐνδημούντων ἐν τῇ πόλει καβαλλαρίων περὶ τὰς ιβ, καὶ πρὸς χιλιάδας. καὶ τότε διέδωκεν αὐτῷ οἱ ἄρχοντες ἀνταπόκρισιν ὀφείλουσαν πάντως παρασκευάσαι τὸν ἐπικατάρατον Χαγάνον πλησιάσαι τῷ τείχει, ἤγουν τῇ πόλει. εἶτα Ἀθανασίου τοῦ ἐνδοξοτάτου, τὰ πρὸς ἐκεῖνον φθάσαντος, καὶ μὴ δεχθέντος ἀλλὰ λέγοντος τοῦ καταράτου Χαγάνου ὅλως μοι ἐνδιδόναι· εἰ μὴ δ᾽ ἄν, καὶ τὴν πόλιν, καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ ὄντας κομίσηται). τῇ κθ´ τοῦ Ἰουλίου μηνὸς, αὐτὸς ὁ θεομίσητος Χαγάνος κατέλαβε τὸ τεῖχος μετὰ ὅλου τοῦ ὄχλου αὐτοῦ, καὶ ἔδειξεν ἑαυτὸν τοῖς τῆς πόλεως. μετὰ μίαν ἡμέραν, τουτέστιν τῇ λα´ τοῦ αὐτοῦ Ἰουλίου μηνὸς ἦλθεν παρατασσόμενος πόλεμον, καὶ ἔμεινεν ἀπὸ ἕωθεν ἕως ὥρας ια´ πολεμῶν ἀπὸ τῆς λεγομένης πολιανδρίου πόρτας καὶ ἕως τῆς πόρτας τοῦ πέμπτου, καὶ ἐπέκεινα σφοδροτέρως, ἐκεῖ γὰρ τὸν πολὺν αὐτοῦ παρέστησεν ὄχλον στήσας εἰς ὄψιν. κατὰ τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ τείχους Σκλάβους· πρῶτον μὲν διὰ πεζῶν Σκλάβων γυμνῶν. κατὰ δὲ δευτέραν τάξιν πεζῶν ζαβάτων. καὶ περὶ ἑσπέραν ἔστησεν ὀλίγα μαγγανικὰ καὶ χελῶνας ἀπὸ Βραχιαλίου, καὶ ἕως Βραχιαλίου. καὶ πάλιν τῇ ἑξῆς ἔστησε πλῆθος μαγγανικῶν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τὸ πολεμηθὲν παρ᾽ αὐτοῦ σύνεγγυς ἀλλήλων, ὡς ἀναγκασθῆναι τοὺς τῆς πόλεως πάμπολλα στῆσαι μαγγανικά.

cum his dictis (ad Constantinopolitanos amandauit: Abi & vide quomodo me velint tui ciues placare, & quibus donis afficere vt hinc domum reuertar. Clarissimo ergo Athanasio Constantinopolim veniente, & hæc Bono clarissimo patricio & Magistro cæterisq; præfectis exponente, Illi Athanasium reprehensum iuerunt, quod execrabili Chagano ita se subiecerit, ac promiserit Constantinopolitanos, quæ illi placitura essent facturos: Tunc Athanasius clarissimus dixit hæc à se dicta esse, quæ à Magistratu (accepisset,) quo tempore legationem apud eum obijsset. Cæterum scire se ita murum munitum esse exercitumque præsentem adesse. Nihilominus paratum se datum Chagano responsum iisdem verbis referre. Deinde videndi in vrbe exercitum & arma petiuit Athanasius. Lustratione ergo facta reperta in vrbe degentium equitum millia duodecim. Tunc præfecti iusserunt responderi ea, quæ omnino Chaganum permouerent ad exercitum manibus siue vrbi admouendum. Cum ergo Athanasius illustrissimus ad Chaganum cum responsis properaret, ab eo receptus non est, sed minatus est execrandus quod nisi sibi omnia traderentur, & ciues & vrbem funditus euersurum.

XXIX Iulij ipse Deo inuisus Chaganus occupauit murum cum vniuerso exercitu, & seipsum ciuitati ostendit. Proximo die, qui fuit XXXI eiusd. mensis Iulij venit & instruxit aciem, mansitq; à prima luce vsq; ad XI. bellum ciens ad portam Coliandrij vsq; ad portas Quinti & inde vlterius, ibi enim frequentissimum militem statuit in conspectu ciuitatis. In reliqua parte muri Sclauos primam quidem aciem sclauorũ pedestrẽ nudam, alteram pedestrem * loricatam. Ad vesperam machinas aliquot seu tormẽta bellica, & chelonas à † Brachialio vsq; ad Brachialium. Postera vero luce plura tormenta in illam partem qua oppugnabatur ab ipso, constituit, ita inter se vicina, vti necesse fuerit ab obsessis quam plurimas machinas opponere intra murũ,

* Zaba lorica Suidas.
† locus circa vrbem. Meursius plura.

 pugna,

γαννικὰ ἔνδοθεν τοῦ τείχους τῆς μάχης, καθ' ἑκάστην τῶν πεζῶν συγκροτουμένης, καὶ τῶν ἡμετέρων κατὰ θεοῦ δημιουργίαν ἐκ τοῦ περιγεγονότας ἀποσοβούντων μάχεσθαι τοὺς ἐχθρούς· ἐκαλάμωσε δὲ τὰς * πετραρίας αὐτοῦ, καὶ ἔξωθεν ἐβύρσωσεν. παρεσκεύασαν δὲ εἰς τὸ διάστημα τὸ ἀπὸ τοῦ πολυανδρίου πόρτας ἕως τῆς πόρτας τοῦ ἁγίου Ρωμανοῦ εἶναι ιβ' πυργοκαστέλλους ὑψηλοὺς φθάνοντας σχεδὸν ἕως τῶν προμαχεώνων, καὶ ἐβύρσωσεν αὐτούς. καὶ εὑρεθέντες δὲ ναῦται ἐν τῇ πόλει, καὶ αὐτοὶ ἐξῆλθον εἰς συμμαχίαν τοῖς πολίταις, καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν τῶν ναυτῶν ἐμηχανήσατο καταρτίαν, καὶ ἐκρέμασεν εἰς αὐτὴν κάραβον, ὀφείλων δι' αὐτοῦ ἐμπρῆσαι τοὺς πυργοκαστέλλους τῶν ἐχθρῶν, ὅντινα ναύτην καταπλήξαντα τοὺς πολεμίους ὑμετέρως συνεκρότησε Βόνος ὁ πανεύφημος μάγιστρος.

* πετραρείας πετραρίας Meursius.

Ὁ δὲ εὐκλεέστατος μάγιστρος μετὰ τὸ ἐγγίσαι * τὸν ἐχθρὸν τῷ τείχει οὐ διέλιπε προτρέπων αὐτὸν λαβεῖν, μὴ μόνον τὰ πάκτα αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἕτερον εἶχον ὑπὲρ τοῦ ἐλθεῖν αὐτόν, ἕως τοῦ τείχους. καὶ οὐ προσεδέξατο, ἀλλ' ἔλεγεν, ὅτι ἀναχωρέσατε τῆς πόλεως, καὶ ἐάσατέ μοι τὰς ὑποστάσεις ὑμῶν, καὶ σώσατε ἑαυτούς, καὶ τὰς φαμιλίας ὑμῶν. * ἡγονία δὲ χαλάσαντες θάλασσαν τὰ μονόξυλα, ἅπερ ἤγαγεν μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ οὐ συνεχωρεῖτο ἐκ τῶν σκαφοκαράβων· καὶ ποῦ τὰ λοιπὸν παρεσκεύασεν χαλασθῆναι κατὰ τὴν γέφυραν τοῦ ἁγίου Καλλινίκου μετὰ τρίτην ἡμέραν τοῦ πολεμῆσαι. διὰ τοῦτο δὲ παρεσκεύασεν ἐκεῖσε χαλασθῆναι μονόξυλα, ὡς τῶν τόπων ἐπιβραχέων ὄντων, καὶ μὴ δυναμένων ἐκεῖσε τῶν σκαφοκαράβων παρεισελθεῖν. ἔμειναν δὲ σκαφοκάραβοι εἰς ὄψιν τῶν μονοξύλων ἀπὸ τοῦ ἁγίου Κωνωνος πέραν εἰς Πηγὰς μὴ συγχωροῦντες παρεξελθεῖν τὰ μονόξυλα.

τῶν ἐχθρῶν

ἡγωνία corrupta vox, fort. ἐγγὺς δὲ.

Τῷ δὲ σαββάτῳ τῇ δείλῃ, τουτέστιν τῇ δευτέρᾳ τοῦ αὐγούστου μηνὸς ᾐτήσεν ἄρχοντας ὁ Χαγάνος ὀφείλοντας αὐτῷ διαλεχθῆναι. καὶ δὴ ἐξῆλθον πρὸς αὐτὸν Γεώργιος ὁ ἐνδοξότατος πατρίκιος, καὶ Θεόδωρος ὁ ἐνδοξότατος κομμερκιάριος ὁ τὴν Ἰσαῖτιν, καὶ Θεοδόσιος ὁ ἐνδοξότατος πατρίκιος, καὶ λογοθέτης. καὶ Θεόδωρος ὁ θεοφιλέστατος σύγκελλος, καὶ Ἀθανάσιος ὁ ἐνδοξότατος πατρίκιος. καὶ δὴ ἀπελθόντων αὐτῶν ἤγαγεν εἰς ὄψιν αὐτῶν ὁ Χαγάνος

τρεῖς

pugnæ quotidie ex pedestribus concurrenti nostris, Deo gubernante, è superiori loco hostes longè propulsantibus. Texit autem machinas multa arundine, & extrorsum corio muniuit. Ædificauit porro Chaganus à porta Coliandrij vsq; ad portã S. Romani duodecim rotunda castella seu turres prælatas, quæ prope ad defensores vsq; pertinebant, texitq; eas corio. Nautæ verò qui in vrbe erant egressi in ciuium subsidium, excogitarunt machinamentũ è malis nauticis, & suspendit inde † carabũ quo incenderet castella hostium, qui non mediocriter hostes perterruit Bono præsertim clarissimo Magistro plurimum eum incitante. † genus nauigij.

*Illustrissimus verò Magister Bonus, postea quam hostis sub mænia successit, non destitit illum hortari non solum ad pacta & conditiones accipiendas, sed etiam aliam partem cuius caussa ad murum accesserat. Atqui Chaganus non admisit (vllam conditionem) sed interminatus dixit: Vrbẽ vestram mihi cedite, & fortunas omnes mihi relinquite, seruate vos ipsos & familias vestras. Demisit autem * cymbas in mare, quas secum aduexerat, sed impeditus est scaphocarabis. Et hinc cimbas curauit deduci ad pontẽ S. Callinici tertio post die quam cœperat vrbem oppugnare; Monoxyla verò seu scaphas ex vna trabe confectas eo destinauit, quod magnæ illinc essent locorũ angustiæ, & scaphocarabi non possent transire. Relicti porro sunt scaphocarabi in conspectu cymbarum à S. Conone vsq; ad fontes, quæ prohibebant monoxyla seu scaphas penetrare.* * μονόξυλα. scaphas.

Sabbato postea circa vesperam, hoc est, altera die Augusti mensis, euocauit Chaganus præfectos vrbis ad colloquiũ. Et prodierunt ad ipsum Georgius Illustrissimus patricius & Theodorus clarissimus Cõmerciarius glasti, Theodosius illustrissimus patricius & logotheta, Theodorus religiosissimus Syncellus & Anastasius illustrissimus patricius. Hi cum abijssent, duxit Chaganus in conspectum illorum tres Persas Holoserico spectabiles, missos ad Cha-

τρεῖς Πέρσας φοροῦντας ὁλοσήρικα, πεμφθέντας πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ Σάλβαρα. καὶ ἐκείνους μὲν παρεσκεύασεν καθεσθῆναι ἐπὶ αὐτοῦ. τοὺς δὲ ἡμετέρους πρεσβευτὰς παρίστασθαι καὶ εἶπεν, ὅτι ἰδοὺ οἱ Πέρσαι ἐπρεσβεύσαντο πρὸς ἐμὲ ἑτοίμως ἔχοντες δοῦναί μοι τρεῖς χιλιάδας εἰς συμμαχίαν. Ἐὰν οὖν θέλετε λαβεῖν ἕκαστος τῶν ἐν τῇ πόλει, πρὸς σάγιν καὶ καμίσιν ποιοῦμεν σύγγιλιν πρὸς τὸν Σάλβαρον. φίλος γάρ μου ἐστὶν, καὶ περάσατε πρὸς αὐτὸν, καὶ οὐκ ἀδικεῖ ὑμᾶς, καὶ ἐάσατέ μοι τὴν πόλιν, καὶ τὰς ὑποστάσεις ὑμῶν. ἄλλως γὰρ ὑμᾶς οὐκ ἐνισωθῆναι μὴ ἰχθύες ἔχετε γενέσθαι, καὶ διὰ θαλάσσης ἀπελθεῖν ἢ πτερωτοὶ, καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνελθεῖν. Ἰδοὺ γὰρ ὡς λέγουσιν αὐτοὶ οἱ Πέρσαι. οὐδὲ ὁ βασιλεὺς ὑμῶν ἐν Περσίδι εἰσῆλθεν. οὐδὲ ὁ στρατὸς ὑμῶν καταλαμβάνει. εἶπε δὲ αὐτῷ Γεώργιος ὁ ἐνδοξότατος, ὅτι οὗτοι ἐπιθέται εἰσὶν καὶ μίαν ἀλήθειαν οὐ λαλοῦσιν. ἐπὶ ὁ στρατὸς ἡμῶν ἐνταῦθα καταλαμβάνει, καὶ ὁ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης εἰς τὴν χώραν αὐτῶν ἐστὶν ἐξολοθρεύων αὐτήν. Ὁ εἷς οὖν τῶν Περσῶν διακονηθεὶς ὕβρισεν ἐπὶ τοῦ Χαγάνου, τὸν εἰρημένον ἐνδοξότατον Γεώργιον. καὶ αὐτὸς ἀνταπεκρίθη αὐτῷ, ὅτι σύ με οὐχ ὑβρίζεις, ἀλλ' ὁ Χαγάνος. εἶπαν δὲ καὶ τοῦτο τῷ Χαγάνῳ οἱ πρὸς αὐτὸν ἐξελθόντες ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, ὅτι τοσαῦτα πλήθη ἔχων βοηθείας Περσῶν δέῃ. καὶ εἶπεν ὅτι ἐὰν θελήσω, παρέχουσί μοι εἰς συμμαχίαν, φίλοι γάρ μου εἰσίν. καὶ πάλιν εἶπον αὐτῷ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν, ὅτι ἡμεῖς τὴν πόλιν οὐδέποτε ἐῶμεν. ἡμεῖς γὰρ προσδοκῶντες ὅτι καλόν τι λαλοῦμεν ἐξήλθομεν πρός σε. ἐὰν οὖν μὴ θέλῃς τὰ πρὸς εἰρήνην μεθ' ἡμῶν λαλῆσαι, ἀπόλυσον ἡμᾶς. καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. καὶ τῇ νυκτὶ εὐθέως τῇ ἐπὶ κυριακὴν κατὰ δημιουργίαν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ φιλοικτίρμονος θεοῦ περιέπεσαν αὐτοὶ οἱ Πέρσαι οἱ πρεσβεύσαντες πρὸς τὸν Χαγάνον, ἐν τῷ ἀντιπεραιοῦν αὐτοὺς διὰ χαλῶν ἐπὶ Χρυσόπολιν, εἰς ἡμετέρους καράβους, ἐν οἷς ἦσαν τινες καὶ τῶν τοῦ ὀρφανοτροφείου καὶ ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν τῶν Περσῶν, ηὑρέθη βαλὼν ἑαυτὸν εἰς καράβιον λεγόμενον σανδάλιν ἐπὶ ὄψιν, καὶ ἐπάνω τὰ καταλέκτια, καὶ οὕτως ἀντιπερῶν ἐπὶ Χρυσόπολιν. Ὁ δὲ ναύτης ὁ ὢν ἐν τῷ καραβίῳ, καὶ ἐλαύνων ἔνδυσεν εὐφυῶς τοῦ ὀρφανοτροφείου, καὶ ἐπανάξαντες, καὶ ἐπαίροντες

τὰ κα-

ad Chaganum à Salbara, quos Chaganus jussit assidere sibi, nostrates autẽ legatos adstare. atq; ita verba fecit. Ecce vobis, persæ legationẽ ad me miserunt, parati mihi tria millia suppetiatum mittere. Ergo si pacet, singuli ciues vestri accepto sago & indusio ineamus † societatẽ cum Salbara, est enim amicus meus, et transite ad illũ, & nulla vos iniuria afficiet. mihi vero vrbẽ cum bonis relinquite, alia via expediendæ salutis nulla est, an potest is in pisces verti & per mare euadere? an in aues migrare & in cælum euolare? En, vti narrant ipsi Persæ, neq; Imperator vester Persidẽ est ingressus, neq; exercitus vester hic vllus est. cui Georgius illustrissimus: isti inquit Sycophantæ sunt & impostores, impudẽtissimẽq; mentiuntur. Nam exercitus noster hic propugnat (vrbẽ,) & religiosissimus Imperator noster ac Dominus in Perside versatur & regionẽ illorũ vastat. Hic lancinatus dicto vnus ex Persis conuitiis illustrissimum Georgium Chagani nomine appetiuit; cui Georgius, non tu me, inquit, contumelia afficis, sed Chaganus. Addidere etiam illustrissimi præfecti qui (ad colloquium) exierant, hoc dictum. Quid esset, cur qui tantas haberet secum copias Persarum tamen auxilio indigeret: & Chaganus. Si petiuero, inquit, suppetiatum mihi venient, sunt enim amici mihi: Et rursum Præfecti ad Chaganum: Vrbem nunquam deseremus, expectamus duntaxat dum aliquid quod ad rẽ sit, loquamur, eaq; de caussa ad te egressi sumus. Ergo si de pace nobiscum agere non habes in animo, dimitte nos. Et missos fecit. Eademq; statim nocte quæ Dominicam præcedit, singulari benigni & misericordis Dei operâ Persæ illi qui legati ad Chaganũ (à Salbara) venerant, dum per Chalas Chrysopolim traijciunt, in nostras naues incidunt, in quibus erant quidam ex Orphanotrophio, vnusq; ex illis Persis deprehensus est; qui seipsum in caraben quẽ sandalin vocant, pronũ in faciẽ abiecit, supernẽq; stragula iniecit, & ita traijcere Chrysopolin (conabatur.) Nauclerus autẽ qui in nauicula erat, eamq; regebat, oportune dextrẽq; iis

† pacta.

τὰ καγκέλλια, καὶ εὑρόντες αὐτὸν τὸν Πέρσην τέλειον ὄντα, καὶ κείμενον ἐπὶ ὄψιν, ἔσφαξαν καὶ ἐπῆραν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. τοὺς δὲ ἄλλους δύο Πέρσας εἰς ἄλλο πλοῖον ἀντιπερῶντας, ἐχειρώσαντο μετὰ καὶ τοῦ ναύτου. καὶ τούτους ἔσωθεν ἤγαγον εἰς τὸ τεῖχος. καὶ τὸ μὲν ἑνὸς τῶν ζώντων κόψαντες τὰς δύο χεῖρας, καὶ δήσαντες εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ σφαγέντος ἐν τῷ καράβῳ ἔπεμψαν ἡμέτεροι πρὸς τὸν Χαγάνον. τοῦ δὲ ἄλλου βληθέντος εἰς κάραβον, καὶ ἀπενεχθέντος ζῶντος ἐπὶ χαλκηδόνα καὶ ἐπιδειχθέντος τοῖς Πέρσαις. ὡς δὲ εἰς κάραβον ἀπεκεφάλισαν αὐτὸν οἱ ἡμέτεροι, καὶ ἔρριψαν εἰς γῆν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, μετὰ γραμμάτων ἐχόντων οὕτως. ὅτι γὰρ ὁ Χαγάνος μεθ' ἡμῶν πάκτα πεποιηκὼς ἔπεμψεν ἡμῖν τοὺς παρ' ὑμῶν πρὸς αὐτὸν σταλέντας πρεσβευτάς. καὶ τοὺς μὲν δύο ἐν τῇ πόλει ἀπεκεφαλίσαμεν. τοῦ δὲ ἄλλου ἰδοὺ ὑμεῖς ἔχετε τὴν κεφαλήν. ἀπῆλθον δὲ αὐτῇ τῇ κυριακῇ ὁ ἐπικατάρατος Χαγάνος εἰς χαλάς. καὶ ἔβαλεν εἰς θάλασσαν μονόξυλα ὀφείλοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀντιπέραν καὶ ἀγαγεῖν πρὸς ἑαυτὸν τοὺς Πέρσας κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν αὐτῶν. τούτου δὲ γνωσθέντος τῇ ἡμέρᾳ, ἐξ ἡμῶν ἀνεπλώσαν(καν) οἱ κάραβοι ἐπὶ Χαλὰς τοῦ ἀνέμου ὄντος ἐναντίου, εἰς τὸ μὴ συγχωρῆσαι τὰ μονόξυλα ἀντιπεράσαι.

vox mendosa

καὶ ὑπέστρεψεν ἐπὶ ἑσπέραν ὁ ἐπικατάρατος Χαγάνος εἰς τὰ περὶ τὸ τεῖχος, καὶ ἐπέμφθησαν αὐτῷ ἀπὸ τῆς πόλεως βρώσιμά τινα καὶ οἰνάρια. ἦλθεν δὲ Ερμίτζις ἔξαρχος τῶν Αβάρων εἰς τὴν πόρταν λέγων, ὅτι βαρὺ πρᾶγμα ἐποιήσατε τοὺς χθὲς μετὰ τοῦ Χαγάνου ἀριστήσαντας, ὅτι ἐφονεύσατε, καὶ πρὸς τούτοις ἐπέμψατε αὐτῷ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸν ἄλλον ἀποκεχειρισμένον. καὶ εἶπαν ὅτι ἡμεῖς οὐ προσέχομεν αὐτῷ. τῇ οὖν νυκτὶ δευτέρας διαφανούσης * ἠδυνήθησαν αὐτῶν μονόξυλα διαλαθεῖν τὴν σκούλκαν ἡμῶν, καὶ περάσαι πρὸς τοὺς † ἐπόντησαν καὶ κατέσφαξαν πάντας τοὺς ἐν τοῖς μονοξύλοις εὑρεθέντας σκλάβους.

deest reor οὐκ. Meursius videndus.
aliquid deest Πέρσας, οἱ &c.

Ἐξῆλθον δὲ καὶ οἱ Ἀρμένιοι τὸ τεῖχος Βλαχερνῶν καὶ ἔβαλον πῦρ εἰς τὸν ἔμβολον τὸν παρεκεῖ τοῦ ἁγίου Νικολάου. καὶ νομίσαντες οἱ ἐξηλάσαντες κολύμβῳ ἐκ τῶν μονοξύλων σκλάβοι Ἀβάρους εἶναι τοὺς ἱσταμένους παρὰ θάλασσαν, ὡς ἐκ τοῦ πυρὸς, ἐκεῖ ἐξελθόντες ἐσφάγησαν ἀπὸ τῶν Ἀρμενίων. Ἄλλοι δὲ ὀλίγοι σκλάβοι ἐξηλάσαντες κολύμβῳ καὶ ἐξελθόντες ἐπὶ τὸ μέ-

qui ex Orphanotrophio erant innuit, qui reuocato cursu stragula sustulerunt, Persamq; æuo maturum, in faciem jacentē inuentum occidere, caputq; eius abstulere. Alios verò duos Persas in alio nauigio vehentes vna cum nauta ceperunt, & hos intra mænia deduxere, & alterius quidem ex viuis manus detruncarunt, ligatasq;, vna cum ceruice illius interfecti, de collo (mutilati) suspenderunt, atq; nauigio impositas ad Chaganū transmisere. Alterum verò in nauim coniectum, viuumq; in portum Chalcedonensem deductum & Persis ostensum in ipsâ naui capite plexerunt, quodcum literis in hac verba scriptis in terram eiecere. Chaganus quando nobiscum de pace egit, misit nobis illos à vobis ad eum missos legatos, & duos quidem in vrbe capite puniuimus, tertij verò en vos habetis ceruicē. Damnatus ergo Chaganus ead. Dominica Chalas abijt, Duxitq; schaphas in mare quibus traijceret, & secum Persas sibi promissos adduceret. quo cognito die illucescente, nostri cum Septuaginta carabis seu nauibus ad Chalas, quamuis contraria vento, eruperunt, vt Chagani traiectum impedirent, reuersusq; est ad vesperam, cui ex vrbe esculenta poculentáq; nonnulla transmissa sunt. Venit autem Ermitzis Exarchus Auarum ad portam, qui: atrox inquit, facinus designastis, quando illos qui heri cū Chagano pransi sunt occidistis, & caput illi alterumq; manibus truncatū transmisistis. Cui nostri: nos inquiunt non curamus illum. Nocte ergo sequentis diei non potuerunt fallere nostras excubias illorū scapha, nec traijcere ad Persas quos merserunt & occiderunt quoscunq; in schaphis sclauos inuenire potuerunt.

Quin & Armenij eruperunt ex mænibus Blachernarum, & in nostra illic ignem coniecere quæ sunt ad D. Nicolai. Cúmque Sclaui qui ex schaphis in aquā demissi natandi studio tenebatur, putarēt ex ignib⁹ Auares esse, qui ad mare stationē haberent, ibi egressi ab Armenijs sunt interfecti. Alij verò perpauci natatu euadentes ad eum locum vbi impius Chaganus castra

τὸ μέρος, ἔνθα ἵστατο ὁ ἄθεος Χαγάνος, ἐσφάγησαν κατ' ἐπιτροπὴν αὐτοῦ. καὶ τοῦ θεοῦ κελεύσαντος διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς θεοτόκου ἐν μιᾷ ῥοπῇ ἡ διὰ θαλάσσης γέγονεν αὐτῶν πλῶσις. Ἐξέβαλον δὲ ὅλα τὰ μονόξυλα εἰς τὴν γῆν οἱ ἡμέτεροι, καὶ μετὰ τὸ ταῦτα γενέσθαι ὑπέστρεψεν ὁ ἐπικατάρατος Χαγάνος εἰς τὸ φωσσάτον αὐτοῦ, καὶ ἤγαγεν τὰ μαγγανικὰ ἀπὸ τοῦ τείχους ἃ ἦν παραστήσας, καὶ τὴν σοῦδαν ἣν ἐποίησεν καὶ ἤρξατο καταλύειν τοὺς πυργοκαστέλλους οὓς ἐποίησεν. καὶ τῇ νυκτὶ ἔκαυσαν τὸν σουδάτον αὐτοῦ καὶ τοὺς πυργοκαστέλλους, καὶ τὰς χελώνας ἀποβυρσώσας ἀνεχώρησαν. Vide Meursium in hac voce.

Τινὲς δὲ ἔλεγον ὅτι οἱ Σκλάβοι θεωρήσαντες τὸ γεγονὸς, ἐπῆρον * ἀναχώρησιν. καὶ διὰ τοῦτο ἠναγκάσθη καὶ ὁ κατάρατος Χαγάνος ἀναχωρῆσαι καὶ ἀκολουθῆσαι αὐτοῖς. * ἢ.

Καὶ τοῦτο ἔλεγεν ὁ ἄθεος Χαγάνος τῷ καιρῷ τοῦ πολέμου· ὅτι ἐγὼ θεωρῶ γυναῖκα σεμνοφοροῦσαν περιτρέχουσαν εἰς τὸ τεῖχος μόνην οὖσαν. Ἐδήλωσε δὲ ἐν τῷ μέλλειν αὐτὸν ἀναχωρεῖν, ὅτι μὴ ὑπολάβητε ὅτι κατὰ φόβον ἀναχωρῶ, ἀλλὰ διὰ τὸ στενωθῆναί με εἰς δαπάναν, καὶ μὴ ἐπιστῆναι ὑμῖν ἐν ἐπιτηδείῳ καιρῷ. ἀπέρχομαι δὲ καὶ φροντίζω δαπανῶν, καὶ ἔρχομαι ὀφείλων ποιῆσαι ὑμῖν εἴ τι ἐργάσασθε εἰς ἐμέ. Ἔμειναν τῇ παρασκευῇ νωτοφύλακες καβαλλάριοι εἰς τὰ περὶ τὸ τεῖχος βάλλοντες αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ λαμπρᾷ εἰς πολλὰ προάστεια ἕως ὥρας ζ. καὶ ὑπεχώρησαν. Ἐγκαύσαντες δὲ τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ ἐν Βλαχέρναις, καὶ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου, καὶ ὅλα τὰ πέριξ. Εἰς μέντοι τὴν ἐκκλησίαν τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς θεοτόκου, καὶ τὴν ἁγίαν σορὸν, εἰσελθόντες οἱ ἐχθροὶ οὐδὲν ἠδυνήθησαν παντοίως τῶν ἐκεῖσε καταβλάψαι τοῦ θεοῦ τῇ πρεσβείᾳ τῆς ἀχράντου μητρὸς αὐτοῦ οὕτως εὐδοκήσαντος. Ἐπεζήτησαν δὲ τὸν ἐνδοξότατον Κομμερκιάριον εἰς τὸ διαλεχθῆναι αὐτῷ. καὶ ἐδήλωσεν αὐτῷ Βόνος ὁ πανεύφημος μάγιστρος οὕτως. Ὅτι μὲν μέχρι τοῦ παρόντος ἐγὼ τὴν ἐξουσίαν εἶχον τοῦ λαλῆσαι καὶ πακλεῦσαι μετά σου. νῦν δὲ κατέλαβεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου μετὰ τοῦ θεοφυλάκτου στρατοῦ. καὶ ἰδοὺ ἀντιπερᾷ καὶ ἐπακολουθεῖ σοι ἕως τῆς χώρας σου. κἀκεῖ λαλεῖτε μεταξὺ ἀλλήλων. ἸΝΔ. ιέ.

*habuerat, illius imperio sunt trucidati. Ita Deo jubente, & Domina nostra Dei genitrice deprecante uno momento per mare casus hostium accidit. subduxerunt deinde nostri omnes schaphas è mari in terram Quæ cum accidissent execratus Chaganus in castra sua seu † phosatum reuersus tormenta bellica ex muro, quæ ipse in eo collocauerat detraxit, & * machinam quã ædificauerat, cœpitq; rotundas turres quas fecerat, destruere, & per noctem vallum palis sudibúsq; munitum suum & turres & chelonas corio nudatas exussit, atq; cum exercitu recessit.*

† vide Curopolatam. fossatum.

* [illegible]

Sunt qui dicant Sclauos, cum, quod acciderat vidissent, recessisse, eóq; & impium Chaganum obsidionem soluisse, atq; hos coactum esse sequi.

Hoc verò impius Chaganus tempore oppugnationis testatus est, ego, inquit, video augusta quadam specie fœminam solam per mœnia discurrere. Nunciauit quoq; nostris recessurus: Nolite putare me territum metu recedere, sed quia in difficultatem commeatus incidi, nec opportuno tempore vos aggressus sum. Recedo ergo nunc, & sumtus annonamq; comparo, reuersurus ad vos tractaturúsq; prout de me meriti estis. Manserunt die Veneris custodes agminis equites qui agmen claudebant & tela in loca muro proxima ead. die jam clara, multaq; suburbia vsq; ad horam septimam coniecerunt atq; subduxerunt se incensa æde SS. Cosmæ & Damiani in Blachernis, & templo S. Nicolai, omnibusq; circũiacentibꝰ locis. In æde vero Dominæ nostræ Dei genitricis, & sacrariũ eius ingressi hostes nihil omnino lædere aut violare, Deo sic intemeratæ matris precibꝰ propitiato ac volente potuerunt. Petiuerunt autẽ in colloquiũ illustrissimũ † Cõmerciariũ. Bonus, laudatissimus Magister Chogano respõdit, Ad huc quidẽ mihi integrũ fuit vti tecũ agerẽ & paciscerer, nũc autẽ hanc præfecturam germanus religiosissimi Domini Imperatoris nostri vna cum exercitu accepit, qui tecũ nunc traijcit & te in regionẽ tuam comitatur, vbi inter vos de pace tractare poteritis.

† plura de hoc Meursius.

ΙΝΔ. ιε΄, ιζ΄ μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου αὐγούστου τὸ ις΄.

Καὶ ἀπὸ κβ΄ τῆς αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτη ιε΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκτίσθη τὸ τεῖχος πέριξ τοῦ οἴκου τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς θεοτόκου ἔξωθεν τοῦ καλουμένου πτεροῦ.

Τὸ ιε΄ ἔτος τῆς βασιλείας Ἡρακλείου ἐκτίσθη τὸ τεῖχος ἔξωθεν Βλαχερνῶν, καὶ ἀπεκλείσθη ἔσωθεν ὁ ναὸς τῆς παναγίας θεοτόκου, καὶ ἡ ἁγία σορὸς, πρώην γὰρ ἔξωθεν.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ ἀρτεμισίῳ, κατὰ Ῥωμαίους Μαΐου ια΄ ἐτελεύτησε Βόνος ὁ τῆς ἀοιδίμου μνήμης γενόμενος Μάγιστρος. καὶ ἀπετέθη τὸ λείψανον αὐτοῦ εἰς τὸ *σεπτὸν μοναστήριον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ τὸ ἐπονομαζόμενον τῶν Στουδίου πλησίον τῆς χρυσῆς πόρτας.

Est nomen appellatiuũ σεπτὸν venerabile monasterium.

ΙΝΔ. α΄, ιη΄ μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου αὐγούστου τὸ ιζ΄.

Καὶ ἀπὸ κβ΄ καὶ αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος ις΄.

Τῷ ιη΄ τῆς βασιλείας Ἡρακλείου, καὶ μετὰ ὑπατείας ιζ΄ καὶ ις΄ ἔτει τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου τοῦ αὐτοῦ υἱοῦ. τῇ ιε΄ τοῦ μαΐου μηνὸς Ἰνδικτιῶνος α΄. ἡμέρᾳ πρώτῃ αὐτῇ τῇ ἁγίᾳ πεντηκοστῇ, ἀνεγνώσθησαν ἀποκρίσεις ἐπ᾽ ἄμβωνος ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ σταλῆσαι ἐκ τῶν ἀνατολικῶν μερῶν ὑπὸ Ἡρακλείου τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως, δηλοῦσαι τὴν πτῶσιν Χοσρόου, καὶ τὴν ἀναγόρευσιν Σειρόου τοῦ Περσῶν βασιλέως. αἵτινες ἔχουσιν οὕτως.

Ἀλαλάξατε τῷ θεῷ πᾶσα ἡ γῆ, δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν εὐφροσύνῃ, εἰσέλθετε ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει, καὶ γνῶτε ὅτι κύριος αὐτός ἐστι θεός. αὐτὸς ἐποίησεν ἡμᾶς, καὶ οὐχ ἡμεῖς. ἡμεῖς δὲ λαὸς αὐτοῦ ἐσμὲν. καὶ πρόβατα νομῆς αὐτοῦ. εἰσέλθετε εἰς τὰς αὐλὰς αὐτοῦ ἐν ὕμνοις, καὶ ἐξομολογεῖσθε αὐτῷ. αἰνεῖτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὅτι Χριστὸς κύριος εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἕως γενεᾶς καὶ γενεᾶς ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ. Εὐφρανθήτωσαν οἱ οὐρανοὶ, καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ καὶ τερφθήτω ἡ θάλασσα, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. καὶ πάντες οἱ χριστιανοὶ αἰνοῦντες, καὶ δοξολογοῦντες εὐχαριστήσωμεν τῷ μόνῳ θεῷ χαίροντες ἐπὶ τῷ

ἁγίῳ

IND. XV. *Her.* XVII *post Consul. Heraclij Augusti* XVI.

Et à XXII. *die mensis Ianuarij scribitur annus* XV. *imperij Heraclij iunioris Constantini.*

Hoc anno templum Dominæ nostræ Dei genitricis extra alam dictum vndiq; muro cinctum est.

Decimus quintus annus Heraclij murus excitatus est extra Blachernas templúmq; sanctissimæ Deigenitricis & tabernaculum siue S. feretrum eius quod extra situm erat, manibus inclusum est.

Hoc anno mense Artemisio, Romanis XI. *Maij emortualis factus est Bonus æternæ memoriæ, magister, cuius corp⁹ in religioso monasterio S. Io. Prodromi & Baptistæ quod Studij appellatur haud procul à porta aurea, collocatum est.*

IND. I. *Heraclij A.* XVIII. *post Consul. Heraclij A.* XVII.

Et à XXII. *eiusd. indict. mens. Ianuario scribitur annus* XVI. *imperij Heraclij jun. Constantini.*

XVIII. *anno imperij Heraclij, post Consul.* XVII. & XVI. *imperij Heraclij jun. Constantini filij eius,* XV. *Maij Indict. prima, ipsa pentecostes die lectæ sunt literæ ex suggestu in sanctissima Dei magna Ecclesia missæ ex oriente ab Heraclio sacratissimo imperatore nostro, quæ mortem Chosroæ, & inaugurationẽ Siroëæ Persarum regis nunciabant. quæ ad verbum ita habent.*

Exultate Deo omnis terra; seruite Domino in lætitia, introite in conspectu eius in exultatione, & scitote, quoniam Dominus ipse est Deus. Ipse fecit nos; & non ipsi nos. Nos populus eius sumus, & oues pascuæ eius. Introite in tabernacula eius in hymnis, & confitemini illi. Laudate nomen eius, quoniam Christus Dominus, in sæculum misericordia eius: vsque in generationem & generationẽ veritas eius. Lætentur cæli, & exultet terra, & omnia quæ in eis sunt. Et omnes Christiani laudantes & benedicentes gratias agamus soli Deo, gaudentes in nomine

ἁγίῳ αὐτοῦ ὀνόματι χαρὰν μεγάλην. ἔπεσεν γὰρ ὁ ὑπερήφανος καὶ θεομάχος Χοσρόης. ἔπεσεν καὶ ἐπτωμακίσθη εἰς τὰ καταχθόνια, καὶ ἐξολοθρεύθη ἐκ τῆς γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ. ὁ ὑπεραιρόμενος, καὶ λαλήσας ἀδικίαν ἐν ὑπερηφανείᾳ καὶ ἐξουδενώσει κατὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ, καὶ τῆς ἀχράντου μητρὸς αὐτοῦ τῆς εὐλογημένης δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. Ἀπώλετο ὁ ἀσεβὴς μετ' ἤχους. ἐπέστρεψεν ὁ πόνος αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ ἐπὶ τὴν κορυφὴν αὐτοῦ κατέβη ἡ ἀδικία αὐτοῦ. Τῇ γὰρ κδ' τοῦ παρελθόντος Φευρουαρίου μηνὸς, τῆς ἐνισταμένης πρώτης ἐπινεμήσεως, τῆς ταραχῆς αὐτῷ γενομένης ὑπὸ Συρόου τοῦ πρωτοτόκου αὐτοῦ υἱοῦ, καθὼς διὰ ἑτέρας ἡμῶν κελεύσεως ἐσημάναμεν ὑμῖν, καὶ πάντων τῶν ἐκεῖσε Περσῶν ἀρχόντων τε καὶ στρατευμάτων, μετὰ καὶ παντὸς τοῦ στρατοῦ τοῦ ἀπὸ διαφόρων τόπων συναχθέντος, ἀπὸ τοῦ καταράτου Χοσρόου συνδραμόντων τῷ μέρει Συρόου μετὰ καὶ Γουρδανάσπα τοῦ πρὶν ἐξάρχου τοῦ Περσικοῦ στρατοῦ. ἐπετήδευσεν ἐκεῖνος ὁ θεομίσητος Χοσρόης φυγῇ χρήσασθαι, καὶ συσχεθεὶς δέσμιος ἐβλήθη ἐν τῷ νέῳ καστελλίῳ τῷ κτισθέντι παρ' αὐτοῦ ἐπὶ παραφυλακῇ τῶν παρ' αὐτοῦ συναχθέντων χρημάτων.

Καὶ τῇ κε' τοῦ αὐτοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς Συρόου στεφθέντος καὶ ἀνηγορευθέντος βασιλέως Περσῶν. καὶ τῇ κη' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς μετὰ τὸ ποιῆσαι τὸν θεομίσητον χοσρόην τὰς δ' ἡμέρας σιδηροδέσμιον ἐν πάσῃ ὀδύνῃ ἀνεῖλε τὸν αὐτὸν ἀγνώμονα, καὶ θεομάχον καὶ ὑπερήφανον, καὶ βλάσφημον πικροτάτῳ θανάτῳ, ἵνα γνῷ, ὅτι Ἰησοῦς ὁ τεχθεὶς ἐκ Μαρίας, ὁ σταυρωθεὶς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καθὼς αὐτὸς τὴν γράψας εἰς ὃν ἐβλασφήμησε. θεὸς παντοδύναμός ἐστιν, καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ κατὰ τὰ παρ' ἡμῶν γραφέντα αὐτῷ. Καὶ ἐν τῷ μὲν βίῳ τούτῳ οὕτως ἀπώλετο ὁ θεομάχος ἐκεῖνος. ἀπῆλθε δὲ τὴν ὁδὸν Ἰούδα τοῦ Ἰσκαριώτου, τοῦ ἀκούσαντος ἀπὸ τοῦ παντοδυνάμου ἡμῶν θεοῦ. ὅτι καλὸν ἦν τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ μὴ γεννηθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ ἀκατάσβεστον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ Σατανᾷ, καὶ τοῖς ἀξίοις αὐτοῦ ἀπῆλθεν.

Διὰ δὲ τῆς ἑτέρας ἡμῶν κελεύσεως τῆς γενομένης παρ' ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς· ἀπὸ τοῦ ἀπλήκτου ἡμῶν. τοῦ πλησίον τοῦ κανζάκων, τῆς περιεχούσης

nomine sancto eius gaudium magnum. Cecidit enim superbus & perduellis Dei Chosroes: Cecidit, & detractus est ad inferos, & deleta est de terra memoria eius. Ille elatus & loquens iniquitatem in superbia & contemtu aduersus Dominum nostrũ Iesum Christum, verum Deum & intemeratam eius matrem, benedictam Dominam nostram Dei genitricem sempérq; Virginem Mariam. Periit impius cum sonitu. conuersus est labor eius in caput eius, & in verticem iniquitas eius descendit. Nam XXIV. *Februarii præteriti mẽsis, instante jam prima Indictione, tumultu & seditione à Syroëo primogenito illius filio in ipsum cõcitata, (quemadmodũ vobis in secundis mandatis significauimus,) omnibusq; dynastis & satrapis Persarum, totóq; exercitu, vna cũ cõducto aliunde, & peregrino milite, ab execrato Chosroë ad partes Siroei cum Gurdanaspa Persici exercitus prius ductore transiêre. Hinc didicit inuisus Deo Chosroës fugitare, qui captus vinctusq; coniectus est in turrim seu castellum nouũ ab ipsomet adseruandam ab eo collectam pecuniam extructum.*

Et XXV *eiusd. Feb. Syroëo inaugurato, & rege Persarum renunciato, &* XXVIII. *eiusd. mensis, cum odium Dei Chosroës quartum jam diem in vinculis omnibus excruciatus doloribus fuisset, illum ingratum & perduellem Dei, superbúmq; & impiũ in Deum accerbissimo genere mortis Siroëas sustulit; vti sciret Iesum ex Maria natum, & à Iudæis crucifixum, quemadmodũ ipse scripserat, & per blasphemiam appellarat, omnipotentem esse Deum., illiq; reddiderit, prout à nobis ipsis scriptum fuerat. Et ille quidem theomachus ex hac vita ita discessit; abiit autem per viam Iudæ Iscariothæ qui ab omnipotente Deo nostro audierat: Bonum erat homini illi si natus non fuisset, in ignem nunquam extinguendum paratum Sathanæ & æqualibus eius.*

In secundis autem ad vos datis à nobis mandatis ex Castris nostris Canzaci vicinis, quæ continebant acta à XVII. *Octobris*

τὴν κίνησιν τὴν ἀπὸ τῆς ιζʹ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς, μέχρι τῆς ιεʹ τοῦ Μαρτίου μηνὸς ἐσημάναμεν πῶς ὁ θεὸς καὶ ἡ δέσποινα ἡμῶν ἡ θεοτόκος συνέπραξεν ἡμῖν τε καὶ τοῖς φιλοχρίστοις ἡμῶν ἐκστρατεύμασιν, ὑπὲρ ἔννοιαν ἀνθρωπίνην. καὶ τὸ πῶς ἔφυγεν ἐνώπιον ἡμῶν ὁ θεομίσητος καὶ ἀνάσκαφος Χοσρόης ἀπὸ τοῦ Δασταγερχοσὰρ ἐπὶ Κτησιφῶντα, καὶ πῶς ἀπώλοντο τὰ παλάτια αὐτοῦ μετὰ πολλῶν ἐπαρχιῶν τῆς Περσικῆς πολιτείας. καὶ ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἠδυνήθη Σιρόης ποιήσασθαι τὴν κίνησιν κατ' αὐτοῦ. μετὰ δὲ τὸ ποιῆσαι ἡμᾶς τὴν κέλευσιν ἐκείνην, καὶ στεῖλαι αὐτὴν τῇ ιεʹ τοῦ παρόντος Μαρτίου μηνὸς, ἐν τῷ φροντίζειν τοῦ γνῶναι ἡμᾶς ἕνεκα Χοσρόου καὶ Σιρόου τὰ παρακολουθήσαντα, καὶ πέμψαι ἡμᾶς ἐν διαφόροις τόποις, καὶ ἕως τοῦ Σιαρσούρων, καὶ ἕως τοῦ μικροῦ Ζάβα τοῦ Χαλχᾶς τοῦ Ιεσδέμ. ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ὁδοῖς, ἔκ τε τῶν δυσχεστάτων ἡμῶν ἐκστρατευμάτων, καὶ ἐκ τῶν Σαρακηνῶν τῶν ὄντων ὑπὸ τὴν φιλόχριστον ἡμῶν πολιτείαν, διὰ τὸ, ὡς εἴρηται, γνῶναι ἡμᾶς ἀκριβῶς τὰ ἐκεῖσε κινηθέντα, τῇ κδʹ τοῦ αὐτοῦ Μαρτίου μηνὸς, ἤνεγκεν πρὸς ἡμᾶς εἰς τὸ ἄπληκτον ἡμῶν τὸ πλησίον τοῦ Καν-ζάκων οἱ τῆς σούλκας ἕνα Πέρσην, καὶ ἕνα Ἀρμένιον, οἵτινες ἀπέδωκαν ἡμῖν ὑπομνηστικὸν γενόμενον πρὸς ἡμᾶς ἀπό τινος ἀσηκρῆτις Περσῶν, ἔχοντος ὄνομα Χοσδάη, καὶ ἀξιαμαράναν περιέχον ὅτι Σιρόης ἀναγορευθέντος βασιλέως Περσῶν, ἀπέλυσεν αὐτὸν μετὰ καὶ ἄλλων ἀρχόντων πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὑπομνηστικὸν αὐτοῦ Σιρόου γενόμενον πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὅτι καταλαβὼν εἰς τὸ Ἀρμὰν, συνεῖδεν τοῦ ἀπολῦσαι πρὸς ἡμᾶς τοὺς προειρημένους δύο ἄνδρας ἐπὶ τῷ πεμφθῆναι τινὰς τοὺς ὀφείλοντας ἀβλαβεῖς διασῶσαι αὐτὸν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. ὡς δὲ ἐγνώσθη ἡμῖν διὰ τὸ θεωρῆσαι αὐτὸν πολλὰ σκηνώματα Περσῶν κατὰ τὴν ὁδὸν ἀναιρεθέντα ἀπὸ τοῦ δυσχεστάτου † ἡμῶν ἀπὸ τοῦ Ναρβὰν περὶ τὰ ,γ σκηνώματα. καὶ ὅτι ἐκ τούτου δειλιάσας ἐφοβήθη, χωρὶς τῶν διασωσόντων καταλαβεῖν πρὸς ἡμᾶς, καὶ τῇ κεʹ τοῦ αὐτοῦ Μαρτίου μηνὸς ἀπελύσαμεν πρὸς αὐτοὺς Ἠλίαν τὸν ἐνδοξότατον στρατηλάτην τὸν ἐπίκλην Βαρσοκὰ, καὶ Θεόδοτον τὸν μεγαλοπρεπέστατον Δρουγγάριον μετὰ τεσσάρων καὶ κʹ ἵππων ἀδιστράτων σελλαρίων ὀφειλόντων ἀπαντηθῆναι καὶ διασῶσαι αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς. μετ' αὐτῶν δὲ συνείδαμεν πέμψαι καὶ Γουσδαναάσπαν τὸν Ῥαζεὶ τὸν χιλίαρχον τοῦ Περσικοῦ

στρατοῦ

Vox à latinis deriuata ab applicando castra ἀπλίκτον. non est hic ab ἀπλίστου.

στρατοπέδου

vsq; ad XV. *Martij exposuimus, quo pacto Deus & Domina nostra Dei genitrix, nobis & dilectis Christo copiis nostris supra quam capi possit ab homine, succurrerit. Et quomodo videntibus nobis impius & (è sterquilinio) effossus Chosroës à Dastagerchosare ad Ctesiphontem vsq; profugerit, & regias suas cum multis prouinciis Persici regni amiserit, quodq; hac occasione Siroëas seditionẽ contra illum mouere potuerit. Post missam vero illam nostram ad nos hanc denunciationẽ* XV. *die præsentis mensis Martij, dum explorare studemus quæ postea Chosroë per Siroëam euenerint, & nos in varias oras locáq; Siarsuram vsq; & paruum † Zaba Chalchas siue Iesdem misissẽmus exploratũ vtraq; via,* † ζίβα. *cũ ex castris nostris, tum ex Saracenorũ pio imperio nostro subiectorũ regione, vti, quemadmodũ dictũ est exploratè nossemus, quid inibi gereretur, tum* XXIV. *Martij adduxerunt ad nos excubitores in castra quæ Canzacis proxima sunt, Persam vnũ & alterũ Armeniũ, qui nobis libellũ porrexerunt à quodam Persarũ secretario Chosdaë Axiamarrane scriptũ, qui continebat: à Siroa, rege Persarum inaugurato missum (secretariũ Chosdaen) cum aliis dynastis vna cum libello admonitorio ad nos, qui cum venisset in locũ † Armã visum est mittere ad nos viros illos duos, vti à nobis cõmeatus, (hoc est, certi homines) daretur secretario vt tuto ad nos cũ suis peruenire posset. Vt autẽ intelleximus, illũ sibi timere quod multa videret tentoria Persica in itinere à nostro victore exercitu, & à (Duce) Norbano tria millia ablata, sine comitatu (à nobis misso) noluit ad nos venire. Itaque* XXV. *eiusd. mensis Martij amandauimus ad illos Heliam illustrissimum Ducem cognomento Barsocam, & Theodotum amplissimum † Drugarium cum delecta iuuentute, &* XX. *equis phaleris sellisq; instructis, qui occurrerent legatis & ad nos saluos deducerent. Placuit etiam his adiungere Gusdanaspam Rhazium Persici exercitus chiliarchum seu tribunum, qui*

† Armeniam vnde Armenium quendam cum Persa misit.

† vide Curopal de off. aulicis.

στρατοῦ τοῦ ἐλθόντος πρὸς ἡμᾶς, ὅτι ἡ ταραχὴ ἐγένετο μετὰ τοῦ Σειροίου καὶ Χοσρόου.

Καὶ τῇ λ' τοῦ Μαρτίου μηνὸς ἐδεξάμεθα ἀπόκρισιν ἐν αὐτῷ τῷ ἀπληκίῳ ἡμῶν τῷ πλησίον Γανζάκων, ἀπὸ Ἠλία καὶ Θεοδότου Γουσδανάσπα, ὡς ὅτι μέγαν χειμῶνα εὗρον εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ζάρα, καὶ ὅτι ἐξέβαλλον ἐκ τῶν καστελλίων Πέρσαι, καὶ ἄλογα καὶ οὕτω κόπτουσι σὺν χιόνας. καὶ ὅτι ἐγνώσθη αὐτοῖς πλησιάσαι ἐν τοῖς μέρεσι ἐκείνοις τοὺς πρεσβευτὰς, σὺν πεμφθέντας ἀπὸ Σειροίου τοῦ βασιλέως. ἀλλ' ὅτι ἐκ τοῦ μέγαν χειμῶνα γενέσθαι, οὐκ ἠδυνήθησαν ὑπερβῆναι τὸ ὄρος τοῦ Ζάρα.

Καὶ ἐκ τούτου ἔγνωμεν ἡμεῖς καὶ πάντες οἱ τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν ἐκστρατευμάτων ἐπὶ τὸ πλέον, ὅτι ἡ τοῦ θεοῦ εὐμένεια καὶ ἀγαθότης ὁδήγησεν ἡμᾶς καὶ ὁδηγεῖ καὶ διασώζει. Εἰ γὰρ συνέβη ἡμᾶς ὀλίγας ἡμέρας ἐνβραδῦναι ἐπὶ τὰ μέρη τοῦ Ζαρά. καὶ εἴθ' οὕτω γενέσθαι τὸν χειμῶνα δαπανῶν τοσούτων μὴ εὑρισκομένων ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις εἰς μεγάλην βλάβην εἶχεν ἐλθεῖν τὰ εὐτυχέστατα ἡμῶν ἐκστρατεύματα. ἔξωθεν γὰρ ἐκινήσαμεν ἐκ τοῦ Σιαρσούρων, τουτέστιν ἀπὸ τῆς κδ' τοῦ Φευρουαρίου μηνὸς μέχρι τῆς λ' τοῦ Μαρτίου μηνὸς οὐκ ἐνέδωκεν χιονίζειν. ἀλλὰ διὰ τοῦ θεοῦ ἐλθόντες ἐπὶ τὰ μέρη τοῦ Γανζάκων ηὑρήκαμεν δαπάνας πολλὰς καὶ ἀνθρώπων καὶ ἀλόγων, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει τοῦ Γανζάκων, ἐμείναμεν πλεῖα οὔσῃ καὶ ἐχούσῃ περὶ σὺν τρεῖς χιλίους οἴκους, καὶ ἐν ταῖς περίξ χωρίοις, ὥστε δυνηθῆναι ἡμᾶς τοσαύτας ἡμέρας ἐν ἑνὶ τόπῳ ἐπιποιῆσαι. καὶ ἐκελεύσαμεν τοῖς τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν ἐκστρατευμάτων, ἵνα τὰ ἄλογα αὐτῶν εἰς τοὺς οἴκους τῆς πόλεως βάλωσι διὰ τὸν γενόμενον χειμῶνα. καὶ ἵνα πρὸς ἕνα ἵππον εἰς ἕκαστον αὐτῶν ἔχει εἰς τὸ ἀπληκίον ἡμῶν, πλησίον γὰρ αὐτῆς τῆς πόλεως ἐστὶν τὸ φωσάτον ἡμῶν. ὁ γὰρ Βαρασμάνας τῆς πόλεως τοῦ Γανζάκων καὶ πάντες οἱ κτήτορες αὐτῆς, ἡνίκα ἔμαθον ὑπερβῆναι ἡμᾶς εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ζάρα, ἀνεχώρησαν, καὶ εἰς ὀρεινοὺς τόπους ἀπῆλθον εἰς ὀχυρώτερα καστέλλια. ἡνίκα δὲ ἐδεξάμεθα τοὺς δύο ἀνθρώπους σὺν πεμφθέντας ἀπὸ Σιροίου τοῦ βασιλέως Περσῶν, τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν, τουτέστιν τὸ Πέρσην ἀπελύσαμεν μετὰ καὶ ἑτέρων ἀνθρώ-

qui ad nos venerat, quando inter Siroëam & Chosroën tumultus primum & simultas extitit.

XXX *porro Martij accepimus nuncium, in his ipsis Castris quæ ad Canzacos sita sunt, ab Helia & Theodoto & Gusdanaspa, qui se affirmabant in monte Zara in altissimas niues incidisse, incolásq; Persas ex auibus cum jumentis egressos niuibus dijectis viam aperuisse, quod cognouissent legatos à Siroea rege missos aduentare, & præ hiemis niuiumq; altitudine montem Zara superare non posse.*

Vnde nos & juxta nobiscum Christianus exercitus noster apertissimè vidit à Dei clementi nutu & bonitate nos ductos & seruatos esse. Etenim si vel paucos dies cunctati ad montem Zaran fuissemus, hiemsq; tam grauis ingruisset, in magnã annonæ & comeatus difficultatem felicissimus noster exercitus incidisset. Castra enim mouimus è Siarsuris, hoc est, XXIV. *Feb. vsq; ad* XXX. *Martij niues nullæ ceciderunt. Et cum ad agrum Canzacorum venissemus, magnam rerum omnium ad victum copiam & hominum & jumentorum opera accepimus. Hibernauimusq; cum in ipsa ciuitate Canzacorum quæ amplissima domósq; complectitur ter mille, tum in vicinis oppidis, vti facilè potuerimus tot dies vno in loco commorari. Imperauimus etiam nostris Christo dilectis legionibus vti jumenta per domos in vrbe dum sæuiret tempestas, tribuerent, atq; vt non nisi vnicum equum in castris nostris, quæ vrbi proxima erant secum singuli haberent. Barsimanas enim Præfectus Canzacorum & omnes incolæ eius cum intelligerent Zara montem à nobis superatum, recesserunt ab vrbe, & in montes & castella arcésq; firmiores confugere. Quando autem viros illos à Siroëa rege Persarum missos admisimus, vnum ex illis, Persam inquam vna cum aliis*

ἀνθρώπων πρὸς τὸν Βαρισμανᾶν τοῦ Καυζάκων ἀπὸ ν' μιλίων ὄντα, καὶ εἰς κάστελλον ὀχυρόν. καὶ ἐποιήσαμεν πρὸς αὐτὸν ὑπομνηστικὸν ἵνα † κἂν ζ'
* ζ', aut ζ' ἄλογα λόγῳ τῶν πρεσβευτῶν εὐτρεπίσῃ εἰς τὸ ἐν συντόμῳ, καὶ ἀνεμποδίστως ἀπελθεῖν αὐτοὺς πρὸς Σιρόην βασιλέα Περσῶν. καὶ δεξάμενος τοὺς πεμφθέντας παρ' ἡμῶν ὁ Βαρισμανᾶς, καὶ τὸ τοιοῦτον ἡμῶν ὑπομνηστικὸν, ἐπὶ πολλὰς ὥρας εὐφήμησαν καὶ ἡμᾶς, καὶ Σιρόην βασιλέα Περσῶν καὶ αὐτὸς καὶ πάντες οἱ εὑρεθέντες ἐκεῖσε. ἐπληροφορήθησαν γὰρ ἐκ τοῦ πεμφθέντος Πέρσου ἀπὸ τοῦ πρεσβευτοῦ, ὅτι ὁ θεομάχος Χοσρόης ἀπώλετο, καὶ ὅτι βασιλεὺς Περσῶν Σιρόης ἐγένετο, καὶ ἀντέγραψεν ἡμῖν ὁ αὐτὸς Βαρισμανᾶς, ὅτι πρὸς τὰ παρ' ἡμῶν ἐγκελευσθέντα αὐτῷ τὰ ἄλογα τῶν πρεσβευτῶν ἐνευτρεπῆ ποιεῖ. καὶ ἡνίκα δέξηται δευτέραν ἡμῶν κέλευσιν περιέχουσαν καταλαβεῖν τοὺς πρεσβευτὰς πρὸς ἡμᾶς, αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ ὁ Βαρισμανᾶς ἔρχεται φέρων τὰ τοιαῦτα ἄλογα, ὀφείλων πᾶσαν ὑπουργίαν καὶ δουλείαν ἐκτελέσαι. ἐπιμεινάντων δὲ ἡμῶν ἐν αὐτῷ τῷ ἀπληκτῷ τῷ πλησίον τοῦ Καυζάκων ἕως τῆς τρίτης τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς, ἐπεκατέλαβεν Φαιὰκ ὁ ἀσηκρῆτις ὁ καὶ Ῥασνᾶ, περὶ ὥραν δευτέραν κυριακῆς οὔσης. καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐδεξάμεθα αὐτὸν καὶ ἀπέδωκεν ἡμῖν ὑπομνηστικὸν Καβάτου τοῦ Σειροίου τοῦ ἡμερωτάτου βασιλέως Περσῶν περιέχοντα τὴν ἀναγόρευσιν αὐτοῦ, καὶ ὅτι θέλει μεθ' ἡμῶν καὶ μετὰ ἑκάστου ἀνθρώπου εἰρήνην ἔχειν.

Συνείδαμεν οὖν τὸ ἴσον τοῦ ὑπομνηστικοῦ Καβάτου καὶ Σειροίου τοῦ ἡμερωτάτου ὑποτάξαι τῇ παρούσῃ ἡμῶν κελεύσει. εἰθ' οὕτω δὲ καὶ τὸ παρ' ἡμῶν ἀντιγραφὲν αὐτῷ ὑποτάξαι. Ἕως δὲ τῆς ἑβδόμης τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς, ἐν αὐτῷ τῷ ἀπληκτῷ ἡμῶν ἐποιήσαμεν τῷ πλησίον τοῦ Καυζάκων, τουτέστιν τὰς κζ ἡμέρας. καὶ τῇ ὀγδόῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀπελύσαμεν τὸν αὐτὸν Φαιὰκ, τὸν ἀσηκρῆτιν τὸν καὶ Ῥασνᾶν καὶ τὸ ἐνδεχόμενον θεραπεύσαντες αὐτόν. καὶ πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ. Ἐπειδὴ εἶχεν μετ' αὐτοῦ καὶ πρόσωπα εὐυπόληπτα, καὶ ἀπελύσαμεν μετ' αὐτοῦ Εὐστάθιον τὸν μεγαλοπρεπέστατον ταβουλάριον. καὶ οὕτω θαρροῦμεν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν ἀγαθὸν καὶ παντοδύναμον θεὸν

καὶ εἰς

viris ad Barismanam Canzazorum regulum qui inde XL. millibus pass. aberat, & in Castellum munitum se contulerat, amandauimus, & per libellum monuimus, vti XXVII. iumenta legatorum caussa adornaret, vt compendio, ac sine impedimento ad regem Siroen penetrare possent. Barismanas receptis legatis vna cum libello, multis hyoris & nos & Siroem regem Persarũ summis laudib⁹ celebrauit, iuxtaq; cum illo vniuersi qui illic erant. Certior enim factus erat à legato Persa illo perduellem Dei Chosroën perijsse, regémque Persarum Siroën acclamatum. Rescripsit ergo nobis idem Barismanas, se iumenta, vt imperaueramus, ad legatorum vsum egregiè instructurum, & quando accepturus esset alterum nuncium à nobis de aduentu legatorum se ipsum præsto futurum iumentáque secum adducturum, omniáque officia seruitiáque exhibiturum. Nobis porro eisdem in castris ad Canzacum positis ad diem tertium Aprilis cunctantibus aduenit Phaiacus regi à Secretis, quem Rhasnanem vocant, circa horam secundam, die Dominico, eundémq; ead. hora admisimus, qui nobis literas à Cabata Siroë clementissimo Persarum rege reddidit, quæ inaugurationem eius continebant, quibusq; pollicebatur se nobiscum & cum omnibus mortalibus pacem colere.

Visum ergo nobis est exemplar literarum Cabatæ Siroë clementissimi regis his nostris ad vos literis ac mandatis inserere. Deinde quid ad illius libellum responderimus, subiungere. Mansimus vero eod. in loco castrorum Canzacis vicinorum vsq; ad septimum Aprilis hoc est XXVII. dies. Octauo autem eiusdem mensis eundem Phaiacum à Secretis Rasnanem, honore debito, vnàcum comitibus ipsius cultum & affectum, habuit enim secum in comitatu non plurimos; dimisimus, sociumq; illi viæ legatum nostrum Eustathium amplissimum virũ tabulariũ adiunximus. Atq; ita asperamus in Dominũ nostrũ Iesum Christum, bonum & omnipotentẽ Deum, atq; in Dominã nostram

ἁγίῳ αὐτοῦ ὀνόματι χαρὰν μεγάλην. ἔπεσεν γὰρ ὁ ὑπερήφανος καὶ θεομάχος Χοσρόης. ἔπεσεν καὶ ἐπτωματίσθη εἰς τὰ καταχθόνια, καὶ ἐξολοθρεύθη ἐκ τῆς γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ. ὁ ὑπεραιρόμενος, καὶ λαλήσας ἀδικίαν ἐν ὑπερηφανείᾳ καὶ ἐξουδενώσει κατὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ιησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ, καὶ τῆς ἀχράντου μητρὸς αὐτοῦ τῆς εὐλογημένης δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. Απώλετο ὁ ἀσεβὴς μετ᾽ ἤχους. ἐπέστρεψεν ὁ πόνος αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τὴν κορυφὴν αὐτοῦ κατέβη ἡ ἀδικία αὐτοῦ. Τῇ γὰρ κδ᾽ τοῦ παρελθόντος Φευρουαρίου μηνὸς, τῆς ἐνισταμένης πρώτης ἐπινεμήσεως, τῆς ταραχῆς αὐτῷ γενομένης ὑπὸ Συρόου τοῦ πρωτοτόκου αὐτοῦ υἱοῦ, καθὼς διὰ ἑτέρας ἡμῶν κελεύσεως ἐσημάναμεν ὑμῖν, καὶ πάντων τῶν ἐκεῖσε Περσῶν ἀρχόντων τε καὶ στρατευμάτων, μετὰ καὶ παντὸς τοῦ στρατοῦ τοῦ ἀπὸ διαφόρων τόπων συναχθέντος, ἀπὸ τοῦ καταράτου Χοσρόου συνδραμόντων τῷ μέρει Συρόου μετὰ καὶ Γουρδανάσπα τοῦ πρὶν ἐξάρχου τοῦ Περσικοῦ στρατοῦ. ἐπετήδευσεν ἐκεῖνος ὁ θεομίσητος Χοσρόης φυγῇ χρήσασθαι, καὶ συσχεθεὶς δέσμιος ἐβλήθη ἐν τῷ νέῳ καστελλίῳ τῷ κτισθέντι παρ᾽ αὐτοῦ ἐπὶ παραφυλακῇ τῶν παρ᾽ αὐτοῦ συναχθέντων χρημάτων.

Καὶ τῇ κε᾽ τοῦ αὐτοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς Συρόου στεφθέντος καὶ ἀναγορευθέντος βασιλέως Περσῶν. καὶ τῇ κη᾽ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς μετὰ τὸ ποιῆσαι τὸν θεομίσητον Χοσρόην τὰς δ᾽ ἡμέρας σιδηροδέσμιον ἐν πάσῃ ὀδύνῃ ἀνεῖλε τὸν αὐτὸν ἀγνώμονα, καὶ θεομάχον καὶ ὑπερήφανον, καὶ βλάσφημον πικροτάτῳ θανάτῳ, ἵνα γνῷ, ὅτι Ιησοῦς ὁ τεχθεὶς ἐκ Μαρίας, ὁ σταυρωθεὶς ὑπὸ τῶν Ιουδαίων, καθὼς αὐτὸς ἦν γράψας, εἰς ὃν ἐβλασφήμησε. θεὸς παντοδύναμός ἐστιν, καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ κατὰ τὰ παρ᾽ ἡμῶν γραφέντα αὐτῷ. Καὶ ἐν τῷ μὲν βίῳ τούτῳ οὕτως ἀπώλετο ὁ θεομάχος ἐκεῖνος. ἀπῆλθε δὲ τὴν ὁδὸν Ιούδα τοῦ Ισκαριώτου, τοῦ ἀκούσαντος ἀπὸ τοῦ παντοδυνάμου ἡμῶν θεοῦ. ὅτι καλὸν ἦν τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ μὴ γεννηθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ ἀκατάσβεστον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ Σατανᾷ, καὶ τοῖς ἀξίοις αὐτοῦ ἀπῆλθεν.

Διὰ δὲ τῆς ἑτέρας ἡμῶν κελεύσεως τῆς γενομένης παρ᾽ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ ἀπλήκτου ἡμῶν τοῦ πλησίον τοῦ Κανζάκων, τῆς περιεχούσης

τὴν

nomine sancto eius gaudium magnum. Cecidit enim superbus & perduellis Dei Chosroes. Cecidit, & detractus est ad inferos, & deleta est de terra memoria eius. Ille elatus & loquens iniquitatem in superbia & contemtu aduersus Dominum nostrũ Iesum Christum, verum Deum & intemeratam eius matrem, benedictam Dominam nostram Dei genitricem sempérq. Virginem Mariam. Periit impius cum sonitu. conuersus est labor eius in caput eius, & in verticem iniquitas eius descendit. Nam XXIV. *Februarij præteriti mẽsis, instante jam prima Indictione, tumultu & seditione à Syroëo primogenito illius filio in ipsum cõcitata, (quemadmodũ vobis in secundis mandatis significauimus,) omnibusq. dynastis & satrapis Persarum, totóq. exercitu, vna cũ cõducto aliunde, & peregrino milite, ab execrato Chosroë ad partes Siroei cum Gurdanaspa Persici exercitus prius ductore transiêre. Hinc didicit inuisus Deo Chosroës fugitare, qui captus vinctusq. coniectus est in turrim seu castellum nouũ ab ipsomet ad seruandam abeo collectam pecuniam extructum.*

Et XXV *eiusd. Feb. Syroëo inaugurato, & rege Persarum renunciato, &* XXVIII. *eiusd. mensis, cum odium Dei Chosroës quartum jam diem in vinculis omnibus excruciatus doloribus fuisset, illum ingratum & perduellem Dei, superbúmq. & impiũ in Deum accerbissimo genere mortis Siroëas sustulit; vti sciret Iesum ex Maria natum, & à Iudæis crucifixum, quemadmodũ ipse scripserat, & per blasphemiam appellarat, omnipotentem esse Deum, illiq. reddiderit, prout à nobis ipsis scriptum fuerat. Et ille quidem theomachus ex hac vita ita discessit; abiit autem per viam Iudæ Iscariothæ qui ab omnipotente Deo nostro audierat: Bonum erat homini illi si natus non fuisset, in ignem nunquam extinguendum paratum Sathanæ & æqualibus eius.*

In secundis autem ad vos datis à nobis mandatis ex Castris nostris Canzaci vicinis, quæ continebant acta à XVII. *Octobris*

τὴν κίνησιν τὴν ἀπὸ τῆς ιζʹ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνός, μέχρι τῆς ιεʹ τοῦ Μαρτίου μηνὸς ἐσημάναμεν πῶς ὁ θεὸς καὶ ἡ δέσποινα ἡμῶν ἡ θεοτόκος συνέπραξεν ἡμῖν τε καὶ τοῖς φιλοχρίστοις ἡμῶν ἐκστρατεύμασιν, ὑπὲρ ἔννοιαν ἀνθρωπίνην. καὶ τὸ πῶς ἔφυγεν ἐνώπιον ἡμῶν ὁ θεομίσητος καὶ ἀνάσκαφος Χοσρόης ἀπὸ τοῦ Δασταγερχοσὰρ ἐπὶ Κτησιφῶντα, καὶ πῶς ἀπώλοντο τὰ παλάτια αὐτοῦ μετὰ πολλῶν ἐπαρχιῶν τῆς Περσικῆς πολιτείας· καὶ ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἠδυνήθη Σιρόης ποιήσασθαι τὴν κίνησιν κατ' αὐτοῦ. μετὰ δὲ τὸ ποιῆσαι ἡμᾶς τὴν κέλευσιν ἐκείνην, καὶ στεῖλαι αὐτὴν τῇ ιεʹ τοῦ παρόντος Μαρτίου μηνός, ἐν τῷ φροντίζειν τοῦ γνῶναι ἡμᾶς ἕνεκα Χοσρόου καὶ Σιρόου τὰ παρακολουθήσαντα, καὶ πέμψαι ἡμᾶς ἐν διαφόροις τόποις, καὶ ἕως τοῦ Σιαρσούρων, καὶ ἕως τοῦ μικροῦ Ζάβα τοῦ Χαλχὰς τοῦ Ἰεσδέμ. ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ὁδοῖς, ἔκ τε τῶν εὐτυχεστάτων ἡμῶν ἐκστρατευμάτων, καὶ ἐκ τῶν Σαρακηνῶν τῶν ὄντων ὑπὸ τὴν φιλόχριστον ἡμῶν πολιτείαν, διὰ τὸ, ὡς εἴρηται, γνῶναι ἡμᾶς ἀκριβῶς τὰ ἐκεῖσε κινηθέντα, τῇ κδʹ τοῦ αὐτοῦ Μαρτίου μηνός, ἤνεγκεν πρὸς ἡμᾶς εἰς τὸ ἄπληκτον ἡμῶν τὸ πλησίον τοῦ Καντζάκων οἱ τῆς σούλκας ἕνα Πέρσην, καὶ ἕνα Ἀρμένιον, οἵτινες ἀπέδωκαν ἡμῖν ὑπομνηστικὸν γενόμενον πρὸς ἡμᾶς ἀπό τινος ἀσηκρῆτις Περσῶν, ἔχοντος ὄνομα Χοσδαή, καὶ Ἀξιαμαράναν περιέχον ὅτι Σιρόου ἀναγορευθέντος βασιλέως Περσῶν, ἀπέλυσεν αὐτὸν μετὰ καὶ ἄλλων ἀρχόντων πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὑπομνηστικοῦ αὐτοῦ Σιρόου γενομένου πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὅτι καταλαβὼν εἰς τὸ Ἀρμὰν, συνεῖδεν τοῦ ἀπολῦσαι πρὸς ἡμᾶς τοὺς προειρημένους δύο ἄνδρας ἐπὶ τῷ πεμφθῆναι τινὰς τοὺς ὀφείλοντας ἀβλαβεῖς διασῶσαι αὐτὸν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. ὡς δὲ ἐγνώσθη ἡμῖν διὰ τὸ θεωρῆσαι αὐτὸν πολλὰ σκηνώματα Περσῶν κατὰ τὴν ὁδὸν ἀναιρεθέντα ἀπὸ τοῦ εὐτυχεστάτου † ἡμῶν ἀπὸ τοῦ Ναρβὰν περὶ τὰ ,γ σκηνώματα. καὶ ὅτι ἐκ τούτου δειλιάσας ἐφοβήθη, χωρὶς τῶν διασωσόντων καταλαβεῖν πρὸς ἡμᾶς, καὶ τῇ κεʹ τοῦ αὐτοῦ Μαρτίου μηνὸς ἀπελύσαμεν πρὸς αὐτοὺς Ἠλίαν τὸν ἐνδοξότατον στρατηλάτην τὸν ἐπίκλην Βαοσσοκά, καὶ Θεόδοτον τὸν μεγαλοπρεπέστατον Δρουγγάριον μετὰ νεωτέρων καὶ κʹ ἵππων ἀδιστράτων σελλαρίων ὀφειλόντων ἀπαντηθῆναι καὶ διασῶσαι αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς. μετ' αὐτῶν δὲ συνείδαμεν πέμψαι καὶ Γουσδανάσπαν τὸν Ῥαζεὶ τὸν χιλίαρχον τοῦ Περσικοῦ

στρατοῦ

Vox à latinis deriuata ab applicando castra ἀπλικεῦσαι, non est hic ab ἀπλήσσειν.

φοσσᾶτα

vsq; ad XV. *Martij exposuimus, quo pacto Deus & Domina nostra Dei genitrix, nobis & dilectis Christo copiis nostris supra quam capi possit ab homine, succurrerit. Et quomodo videntibus nobis impius & (è sterquilinio) effossus Chosroës à Dastagerchosare ad Ctesiphontem vsq; profugerit, & regias suas cum multis prouinciis Persici regni amiserit, quodq; hac occasione Siroëas seditionē contra illum mouere potuerit. Post missam vero illam nostram ad nos hanc denunciationē* XV *die præsentis mensis Martij, dum explorare studemus quæ postea Chosroë per Siroëam euenerint, & nos in varias oras locáq; Siarsuram vsq; & paruum † Zaba Chalchas siue Iesdem misissemus exploratū vtraq; via,* † Ζάβα. *cū ex castris nostris, tum ex Saracenorū pio imperio nostro subiectorū regione, vti, quemadmodū dictū est explorate nossemus, quid inibi gereretur, tum* XXIV. *Martij adduxerunt ad nos excubitores in castra quæ Canzacis proxima sunt, Persam vnū & alterū Armeniū, qui nobis libellū porrexerunt à quodam Persarū secretario Chosdaë Axiamarrane scriptū, qui continebat: à Siroa, rege Persarum inaugurato missum (secretariū Chosdaen) cum aliis dynastis vna cum libello admonitorio ad nos, qui cum venisset in locū † Armā visum est mittere ad nos viros illos duos,* † Armeniam vnde Armenium quendam cum Persa misit. *vti à nobis cōmeatus, (hoc est, certi homines) daretur secretario vt tuto ad nos cū suis peruenire posset. Vt autē intelleximus, illū sibi timere quod multa videret tentoria Persica in itinere à nostro victore exercitu, & à (Duce) Norbano tria millia ablata, sine comitatu (à nobis misso) noluit ad nos venire. Itaque* XXV. *eiusd. mensis Martij amandauimus ad illos Heliam illustrissimum Ducem cognomento Barsocam, & Theodotum amplissimum † Drugarium cum delecta iuuentute, &* XX. *equis* † vide Curopal de off. aulicis. *phaleris sellisq; instructis, qui occurrerent legatis, & ad nos saluos deducerent. Placuit etiam his adiungere Gusdanaspam Rhazium Persici exercitus chiliarchum seu tribunum,*

στρατοῦ τὸν ἐλθόντα πρὸς ἡμᾶς, ὅτι ἡ ταραχὴ ἐγένετο μετὰ τοῦ Σειροίου καὶ τοῦ Χοσρόου.

Καὶ τῇ λ' τοῦ Μαρτίου μηνὸς ἐδεξάμεθα ἀπόκρισιν ἐν αὐτῷ τῷ ἀπλήκτῳ ἡμῶν τῷ πλησίον Κανζάκων, ἀπὸ Ἠλία καὶ Θεοδότου Γουσδανάσπα, ὡς ὅτι μέγαν χειμῶνα εὗρον εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ζάρα, καὶ ὅτι ἐξέβαλλον ἐκ τῶν καστελλίων Πέρσαι, καὶ ἄλογα καὶ οὕτω κατῆλθον σὺν χιόνας. καὶ ὅτι ἐγνώσθη αὐτοῖς πλησιάσαι ἐν τοῖς μέρεσι ἐκείνοις τοὺς πρεσβευτάς, τοὺς πεμφθέντας ἀπὸ Σειροίου τοῦ βασιλέως. ἀλλ' ὅτι ἐκ τοῦ μέγαν χειμῶνα γενέσθαι, οὐκ ἠδυνήθησαν ὑπερβῆναι τὸ ὄρος τοῦ Ζάρα.

Καὶ ἐκ τούτου ἐγνώκαμεν ἡμεῖς καὶ πάντες οἱ τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν ἐκστρατευμάτων ἐπὶ τὸ πλέον, ὅτι ἡ τοῦ θεοῦ εὐμένεια καὶ ἀγαθότης ὡδήγησεν ἡμᾶς καὶ ὁδηγεῖ καὶ διασώζει. Εἰ γὰρ συνέβη ἡμᾶς ὀλίγας ἡμέρας ἐμβραδῦναι ἐπὶ τὰ μέρη τοῦ Ζάρα, καὶ εἶθ' οὕτω γενέσθαι τὸν χειμῶνα δαπανῶν τοσούτων μὴ εὑρισκομένων ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις, εἰς μεγάλην βλάβην εἶχεν ἐλθεῖν τὰ εὐτυχέστατα ἡμῶν ἐκστρατεύματα. ἔξωθεν γὰρ ἐκινήσαμεν ἐκ τοῦ Σιαρσούρων, τουτέστιν ἀπὸ τῆς κδ' τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς μέχρι τῆς λ' τοῦ Μαρτίου μηνὸς οὐκ ἐνέδωκεν χιονίζειν. ἀλλὰ διὰ τοῦ θεοῦ ἐλθόντες ἐπὶ τὰ μέρη τοῦ Κανζάκων ηὑρήκαμεν δαπάνας πολλὰς καὶ ἀνθρώπων καὶ ἀλόγων, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει τοῦ Κανζάκων, ἐμείναμεν πλεῖα οὔσῃ καὶ ἐχούσῃ περὶ τοὺς τρεῖς χιλίους οἴκους, καὶ ἐν ταῖς πέριξ χωρίοις, ὥστε δυνηθῆναι ἡμᾶς τοσαύτας ἡμέρας ἐν ἑνὶ τόπῳ ἐπιποιῆσαι. καὶ ἐκελεύσαμεν τοῖς τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν ἐκστρατευμάτων, ἵνα τὰ ἄλογα αὐτῶν εἰς τοὺς οἴκους τῆς πόλεως βάλωσι διὰ τὸν γενόμενον χειμῶνα. καὶ ἵνα πρὸς ἕνα ἵππον εἷς ἕκαστος αὐτῶν ἔχει εἰς τὸ ἄπληκτον ἡμῶν, πλησίον γὰρ αὐτῆς τῆς πόλεως ἐστὶν τὸ φωσάτον ἡμῶν. ὁ γὰρ Βερασμάνας τῆς πόλεως τοῦ Κανζάκων καὶ πάντες οἱ κτήτορες αὐτῆς, ἡνίκα ἔμαθον ὑπερβῆναι ἡμᾶς εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ζάρα, ἀνεχώρησαν, καὶ εἰς ὀρεινοὺς τόπους ἀπῆλθον εἰς ὀχυρώτερα καστέλλια. ἡνίκα δὲ ἐδεξάμεθα τοὺς δύο ἀνθρώπους τοὺς πεμφθέντας ἀπὸ Σειροίου τοῦ βασιλέως Περσῶν, τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν, τουτέστιν τὸν Πέρσην ἀπελύσαμεν μετὰ καὶ ἑτέρων

ἀνθρώ-

qui ad nos venerat, quando inter Siroëam & Chosroën tumultus primum & simultas extitit.

XXX *porro Martij accepimus nuncium, in his ipsis Castris quæ ad Canzacos sita sunt, ab Helia & Theodoto & Gusdanaspa, qui se affirmabant in monte Zara in altissimas niues incidisse, incolásq; Persas ex auibus cum iumentis egressos niuibus disjectis viam aperuisse, quod cognouissent legatos à Siroe a rege missos aduentare, & præ hiemis niniumq; altitudine montem Zara superare non posse.*

Vnde nos & iuxta nobiscum Christianus exercitus noster apertissimè vidit à Dei clementi nutu & bonitate nos ductos & seruatos esse. Etenim si vel paucos dies cunctati ad montem Zaran fuissemus, hiemsq; tam grauis ingruisset, in magnã annona & comeatus difficultatem felicissimus noster exercitus incidisset. Castra enim mouimus è Siarsuris, hoc est, XXIV. *Feb. vsq; ad* XXX. *Martij niues nullæ ceciderunt. Et cum ad agrum Canzacorum venissemus, magnam rerum omnium ad victum copiam & hominum & iumentorum operaaccepimus. Hibernauimusq; cum in ipsa ciuitate Canzacorum quæ amplissima domósq; complectitur ter mille, tum in vicinis oppidis, vt facilè potuerimus tot dies vno in loco commorari. Imperauimus etiam nostris Christo dilectis legionibus vti iumenta per domos in vrbe dum sæuiret tempestas, tribuerent, atq; vt non nisi vnicum equum in castris nostris, quæ vrbi proxima erant secum singuli haberent. Barsimanas enim Præfectus Canzacorum & omnes incolæ eius cum intelligerent Zara montem à nobis superatum, recesserunt ab vrbe, & in montes & castella arcésq; firmiores confugere. Quando autem viros illos à Siroëa rege Persarum missos admisimus, vnum ex illis, Persam inquam vna cum aliis*

viris ad Barismanam Cancazorum regulum qui inde XL. millibus pass. aberat, & in Castellum munitum se contulerat, amandauimus, & per libellum monuimus, vti XXVII. iumenta legatorum caussa adornaret, vt compendio, ac sine impedimento ad regem Siroen penetrare possent. Barismanas receptis legatis vna cum libello, multis byoris & nos & Siröien regem Persarũ summis laudib⁹ celebrauit, iuxtaq; cum illo vniuersi qui illic erant. Certior enim factus erat à legato Persa illo perduellem Dei Chosroën periisse, regémque Persarum Siroën acclamatum. Rescripsit ergo nobis idem Barimanas, se iumenta, vt imperaueramus, ad legatorum vsum egregiè instructurum, & quando accepturus esset alterum nuncium à nobis de aduentu legatorum se ipsum præsto futurum iumentáque secum adducturum, omniáque officia seruitiáque exhibiturum. Nobis porro eisdem in castris ad Canzacum positis ad diem tertium Aprilis cunctantibus aduenit Phaiacus regi à Secretis, quem Rhasnanem vocant, circa horam secundam, die Dominico, eumdémq; ead. hora admisimus, qui nobis literas à Cabata Siroë clementissimo Persarum rege reddidit, quæ inaugurationem eius continebant, quibusq; pollicebatur se nobiscum & cum omnibus mortalibus pacem colere.

Visum ergo nobis est exemplar literarum Cabatæ Siröe clementissimi regis his nostris ad vos literis ac mandatis inserere. Deinde quid ad illius libellum responderimus, subiungere. Mansimus vero eod. in loco castrorum Canzacis vicinorum vsq; ad septimum Aprilis hoc est XXVII. dies. Octauo autem eiusdem mensis eundem Phaiacum à Secretis Rasnanem, honore debito, vnàcum comitibus ipsius cultum & affectum, habuit enim secum in comitatu non plurimos; dimisimus, sociumq; illi viæ legatum nostrum Eustathium amplissimum virũ tabulariũ adiunximus. Atq; ita speramus in Dominũ nostrũ Iesum Christum, bonum & omnipotentẽ Deum, atq; in Dominã nostram

καὶ εἰς τὴν δέσποιναν ἡμῶν τὴν θεοτόκον, ὅτι πάντα τὰ καθ' ἡμᾶς πρὸς τὴν ἀγαθότητα αὐτῶν ἔχουσι διοικῆσαι.

Καὶ ἡμᾶς δὲ τῇ κʹ, τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐκινήσαμεν σὺν θεῷ ἐκ τοῦ ἀπλήκτου ἡμῶν ὀφείλοντες τῇ ὁδῷ ἡμῶν χρήσασθαι τῇ ἐπὶ Ἀρμενίαν. ἀλλὰ καλῶς ποιεῖ τι ἀδιαλείπτως καὶ ἐκτενέστερον εὐχόμενοι ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ὁ θεὸς ἀξιώσῃ ἡμᾶς, ὡς ἐπιθυμοῦμεν, ἰδέσθαι ὑμᾶς.

ΙΣΟΝ ΥΠΟΜΝΗΣΤΙΚΟΥ ΓΕΝΟΜΕνου ἀπὸ Καβάτου τοῦ καὶ Σειρόου τοῦ ἡμερωτάτου βασιλέως Περσῶν πρὸς Ἡράκλειον τὸν εὐσεβέστατον καὶ θεοφύλακτον ἡμῶν βασιλέα.

ΠΑΡΑ ΚΑΒΑΤΟΥ ΣΑΔΑΣΑΔΑΣΑΧ ΗΡΑΚΛΕΙΩΙ ΤΩΙ ΙΜΕΡΩτάτῳ βασιλεῖ Ῥωμαίων τῷ ὑμετέρῳ ἀδελφῷ, πλείστην χαρὰν ἀπονέμομεν τῷ ἡμερωτάτῳ βασιλεῖ Ῥωμαίων καὶ ἀδελφῷ ἡμῶν.

Ἡμεῖς διὰ τῆς προστασίας τοῦ θεοῦ καλοποδίνως τῷ μεγάλῳ διαδήματι ἐκοσμήθημεν, καὶ τοῦ θρόνου τῶν πατέρων καὶ γονέων ἡμῶν ἐπελαβόμεθα. διότι οὖν τι οὕτως εὐεργετικῶς ἀξιωθῆναι ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ ἐπιλαβέσθαι τοῦ τοιούτου θρόνου καὶ τῆς δεσποτείας συνείδαμεν. Εἴ τι ἐστὶ πρὸς ὠφέλειαν καὶ θεραπείαν τῆς ἀνθρωπότητος διαπράξασθαι πρὸς τὸ ἡμῖν ἐνδεχόμενον, καὶ ὡς ἔπρεπεν, εὐεργετικῶς ἐκελεύσαμεν γενέσθαι. ἐπειδὰν θεὸς ἀφιέρωσεν ἡμᾶς εἰς τοιοῦτον μέγαν θρόνον καὶ δεσποτείαν, πρόθεσιν ἔχομεν τοῦ ἀπολῦσαι ἕκαστον καὶ οἷον δήποτε ἄνθρωπον κατεχόμενον ἐν φρουρᾷ. καὶ λοιπὸν εἴ τι ἐστὶ πρὸς ὠφέλειαν καὶ θεραπείαν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς πολιτείας ταύτης, καὶ ἐνδεχόμενον ἦν κελευσθῆναι παρ' ἡμῶν, ἐκελεύσαμεν καὶ ἐγένετο, καὶ τοιαύτην πρόθεσιν ἔχομεν, ἵνα μεθ' ὑμῶν τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων καὶ ἀδελφοῦ ἡμῶν καὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείαις καὶ τῶν λοιπῶν ἐθνῶν καὶ ἑτέρων βασιλίσκων τῶν κύκλῳ ὄντων τῆς ἡμετέρας πολιτείας ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀγάπῃ διάγωμεν. διὰ δέ τι χαροποιηθῆναι τὴν ἀδελφότητα ὑμῶν τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων τοῦ ἐπιλαβέσθαι ἡμᾶς τοῦ αὐτοῦ θρόνου.

Ἐλλιπὲς ἐστὶ τὸ τέλος ὑπὸ τῆς ἀρχαιότητος.

Ἀπ

nostram Dei genitricem omnia pro bonitate ipsius compositum & administratum iri.

Nos XX *eiusdem mensis, Deo auspice, castra mouimus, in Armeniã profecturi. Vos rem bene gerite, & pro nobis assiduissimè pro viribus Deum apprecamini, vti nos, quemadmodum desideramus, ad vos reuisere vestróq; aspectu frui possimus.*

EXEMPLAR LITERARVM A CAbata Siroë clementissimo rege Persarum ad Heraclium religiosissimum & numinis tutelæ commendatum Imperatorem nostrum.

ACABATA SADASADACE, HERACLIO clementissimo Romanorum Imperatori fratri gaudium maximum apportamus, clementissimo Imperatori Romanorum & fratri nostro.

NOs Dei prouidentia magno diademate feliciter ad nos deuoluto, insigniti sumus, soliumq; patrum ac maiorum nostrorum occupauimus. Tam munificè ergo nos à Deo, & solio tanto & regno dignatos cum agnosceremus, si quid ad vtilitatem & salutem † Clementiæ vestræ à nobis effici poterat, vti oportebat, fieri liberaliter beneficéq; imperauimus. Cum Deus thronũ huiusmodi, regnumq; nobis despondenit, decreuimus ex vinculis quoscunq; in custodia mortales habemus dimittere. Et si quid præterea erat, quod ad commodum salutemque Clementiæ vestræ & Reipub. eius pertinebat, & à nobis vti fieret imperari poterat, imperauimus. & factum est, vti vobiscum Imperatore inquam Romanorum, fratre nostro, & Repub. Romanâ, cæterisq; gentibus, ac regulis vndiq; circumiacentibus pacem colamus & charitatem. Quod autem se fraternitas vestra Imperator Romanorum affectum gaudio dixit, quod nos (patris) solium obtinuerimus . . . .

IND. II. & III. Duo anni desunt XIX & XX. Hera.

Præ vetustate finis defecit.

EMENDATA.

Pag. 42, Verſ. 10. διοικεῖν. 42,16. θεοῦ. 46, 6. ἐνέπρησε. 46, 19. καταμονήν. 48,4. à fine τῆς. 50,14. τῇ. 50,20 εὐλογίας, 52,1. σάρκα. 52, 22. ὡς. 52.24. ἐγίνοντο. 54,9. τοῦτον. 54,12. ἐν. 56, vlt. εἶπεν. 76, 10 Νάξον. 76, 4. à fine τῦχοι. 76,3. à fine ἀποικίαν. 78,8. ἀποικίαν 91,20. Perſeo. poſt pag. 106. ponatur 107, non 105. 107. 12. annum. 92.8. ἔλαβεν. 96.4 à fine Νικάνωρ. 102.9. βασιλικὴν. 112,4. ἀνθρώπων. 112,18. ἀφ' οὗ. 114, 15. σκυθισμὸς. 116,6 ἐγένετο 120,2. ἡ. 120, 14. αὐτὸ. 128. vltimo ὑπὸ. 132,1. ἐξεγείρας. 140.3. à fine πέμπτῳ. 148. 7. à fine ὑπὲρ. 158,6. à fine συνέτεμε. 162,6. βραχίονι. 162. vlt. φανερῶ. 164,3 à fine οἱ. 164. vlt. αἰγυπτίων. 172,20. θερίσοντα. 174,12. διοικεῖν. 174,13. γῆ. 35 Iezo. 178,7. γέγονεν. 180,14. τὸ πάσχα. 192,10. ἦρξεν. 192,15. ἐν φυλαῖς. 204. 18. Σωτηρίδης. 206,1. ἴσον. 216,2. παλμύρας. 222,12. Ἱεροβοάμ. 207,9. potentia. 228,1. πέμπτος. 232,2. ἐν. 232.5. ἕβδομος. 227, 13. Sedecias. 240,4. τοὺς θεοὺς. 250, 11. αὐτόλογος. 262. 6. κυκλόθεν 266. 3. ἐκάλεσεν. 278, vlt. τὴν Ἱερουσαλὴμ. 290,10. καὶ ἐπὶ πάντα. 296,1. εἰσήγαγε. 296,2. βασιλεὺς, καὶ εἶπεν. 296,24. σιδηροῦς. 237. 4. plurima vaſa compararet. 298,24. Ναβουχοδονόσορ. 300. 1. πάντας. 304. 9. μετὰ ἐκεῖ καὶ τὰς. 273,8. obſidione. 277,7. à fin. principes, 314,15. ἐδόξαζον. 314,24. ὑπερυψοῦντα. 318,14. ἐξετύφλωσεν. 322, 17. αὐτὸν προφήτην. 332,5. διαφθαρήσονται. 334,1. ἀνέχθη. 348,17. πέμπτος. 333. in marg, locus mendoſus. 358.6. ὢν. 382. 19 τὸν. 384. 10. χρηματίζειν. 436. 10 μεταβαλών. 432,11. προσδοκῶντες. 446 3. á fin. ἐνδιαπονῶν. 456,3. á fin. Ἀλεξανδρείας 458,2. τυραννίδος. 464, 2. à fin. διαφθαρθέντα. 470,5. á fi. καὶ dele. 472, 21. ἐπιστολὴ ... 476, 24. ἐκ ... 482, 12. ... 486. 10 ψυχῆς καὶ σώματος. 488,2. ... 488, 14. τῷ. 504. 12. πάσχα. 508, 3. à fine μόνος. 520, à fine ἐκλείψεις. 463. 2. à fine. 30 Aprilis. 469, 16. pone, Ioannes. 473, 10. à fin. cycli XVI. cycli XV. & in græco pro ις pone ιϛ cum enim anni mundi 5506. cyclus lunæ ſit 14. erit anni 5507. non 16. ſed 15. iubet enim author pag. 463. 1. ex annis mundi ſubtrahi antequā diuiſio per 19. inſtituatur. 485, 5 à fine, alterum nobis deleatur. 489. 8. numerum. 535, 5. ante XI. Cal 537. 1. amplius 552. 2. χρυσόστομος. 560. 7. Ἀπολλινάριος. 564,4. συγχωρηθεῖσαι. 564. 7. μηδὲ δὲ. 564. 9. ἔχοντες. 564. 20. ... 286,7. à fine τῶν. 286,2. à fine ἀξίωσιν. 288. 3. μάρτυρι. 570, 4. πνεύματι. 584. 19. καταλαβούσης. 606. 10. ξύλῳ. 574,7. πρὸς τὸ. 610, 13. ἐρήμῳ. 614,14. ἀπεσταλμένοι. 616, τὰ αὐτῶν. 620,18. κατέναντι. 601, 11. Ælius Antoninus. 605. 10 à fine, vnquam. 634. 10. Νεωτέρον. 635, 5. à fin. Olympias CCLX 640. 18. ἐν νικομηδείᾳ. 648,2. ἐν ᾗ. 650,2. καλῶν 656,5. ἐλευθέρωσε. 656 8. à fi. τὸν ἴδιον. 664,13. αὐγουστιανὸν. 672. 11. à fi. τῶν. 672. pen. καὶ ἀναστάσιμον. 674,7. à fi. ... 676,11. λέγει. 678. 25 ... 647, antep. exantlatis. 692. 7. λεγομένη. 651,14. Licinius. 696,14. κόμης. 716, 6. à fine ... 722. 3. τὰ. 722,19. ... 728,4 εἰς. 723,16. erga. 735. 7 ſatiſcebant. 735, 11. à fin. Epiſcopo. 750. 6. à fin. βασιλεία. 757. 1. vlt. Indict. x. 760, 9. λίθον. 764. pen βασιλεία. 766. pen. ἐν ᾧ. 768. 18. Σίλπιον. 777. 9. à fin. Imperatorem. 778 1 ἔκοψεν. 778, 11 σφαιρισ- τήριον. 796. pen. τὸν. 783. 3. Iuſtinianus. 800 7. παρέχειν. 808. 17. εἰσάγοντας. 814. 7. à fin. εἰς. 822. 5. κηρυχθεῖσαν. 822, 9. à fi. εἴρηται ſed videatur an benè. 822. 9. à fine προστεθεῖσαν. 809. 17. ſecundum. 855. in marg. dele, Symoniam. Alia olim, ſi volet Deus.

AD LECTOREM.

DEsiderabis fortasse, lector, Consules Romanos per totum Chronicon sparsos sub vnum aspectum, nulla rerum aliarum narratione interpolatos, repræsentari, quod ea synopsis propter cognoscendam temporum rationem magnum vsum habeat. Subijciam ergo solam Consulum nomenclaturam adiunctis post R. C. annis, vti nuper ab nostro Andrea Schotto cum Stephani Vinandi Pighij vol. II. postumo edita est. quam vt alij passim, Fastos Siculos inscripsit, de quibus ita præfatus est.

Visum est faciendum, vt & Græcos Fastos proximè adnecterem: Siculos ideò appellatos, quòd sint primùm in Sicilia reperti, & Opera Ant. Augustini. V. C. Antiquitatisq; peritissimi, & beneficio Hieronymi Suritæ publici juris facti, editiq; tandem in lucem à Federico Silburgio Tom. III. Historiæ Augustæ, itemq; in Eusebiano Chronico, à Iosepho Scaligero edito: à quo cùm discrepant, variantes apposui scripturas. Vt autem commodum sit lectori παραλλήλως cōferre, anni vrbis conditæ octingenti, & quot excurrunt, additi sunt: ideòq; numeri gemini, ne erres, siue ad Capitolinum calculum (quem à Marco Valerio Flacco factum opi-

nantur, & cum Sigonio Pighius est noster secutus,) siue ad Varronianos numeros (qui anno vno semper antecedunt) cum Onuphrio aptare placeat. Olympiades quoq; in his Siculis Fastis vno fere anno ab Onuphrij calculo discrepabant. In nominibus vero consulum corruptis, & à Capitolinis longè discedentibus, hac nota ★ indicare volui. vbi verò anni aliquot desiderantur, totidem asteriscos, vt quadrarent omnia, interieci. Ceterum discedere interdum Græcos à Romanis in propriis etiam nominibus sibi peregrinis, nemini puto esse ignotum, nisi fortè ei qui hospes admodum in historia Romana peregrinatur, cùm & in rebus gestis discrepent nõ raro, & in propriis, vt appellant, nominibus pronior sit errandi ansa, & maximè in prænominibus, in quibus & latini Historici, & secum ipsi, & ab aliis plurimùm dissentiunt. Quamobrem in Indicibus prænominum non esse habendam rationem, sed gentis ac familiarum semper duxi. Videmus autem exteris id etiã hominibus vsu venire, vt peregrina ipsis nomina, horrida præsertim, auribusq; inaudita, ægrè pronuncient, etsi in eo ipso educati solo ac cælo, diúq; ac multũ negociando militandóue versati sint vt in Belgicis locorum vrbiũq; appellationibus, bone Deus, quam ineptè Galli, Hiberi & Itali nostra proferunt? Græcos alioquin, vt deuictos ac Romanorum parentes imperio, diligentiores Romanis ipsis Historicis, in narrandis rebus domi forisq; præclarè

clarè gestis fuisse est obseruatum: vt Titum Liuium Patauinum longè & vbertate & diligentia Dionysius Halicarnasseus (vtinam integer ad nos peruenisset?) superauit: quod nemo qui legerit infitiabitur. Adhæc Polybius, Plutarchus, Appianus Alexandr. Diodorus Siculus, Dion Cassius, Herodianus, Xiphilinus, ceteri quã sunt in minutissimis etiam narrandis diligentes, ac penè putidi? Sed id longè esse verissimum, vel ex his ipsis disces Pighij nostri annalibus Rom. assentietúrq; qui aliquem legendis vtriusq; linguæ Historicis vsum est consecutus. Deprehendet etiam magna cum fruge & commodo cuiusq; proprio, Græca cum Latinis vtililer coniungi atque cõmitti, veluti cum Byto Bacchium gladiatorum par: quò filium vnicum M. Tullius Oratorum facilè Princeps, Athenis licet Atticis jam versantem & Cratippo Peripatetico Philosopho operam dantem seriò hortatur, vt in vtriusq; Orationis facultate Græcè Latinèq; loquendi paria facere studeat. Quò te etiam, Lector, hisce Græcis Fastis coniunctis, vt inter se compares, inuito, juuóq; in partem, tametsi conamur, vt ille aiebat, tenues grandia, vale, & fruere.

FASTI SICVLI.

ΟΛΥΜΠΙΑΣ. πε΄.

ΑΠ' τούτου τοῦ χρόνου ἤρξαντο οἱ Ῥωμαίων ὕπατοι χρηματίζειν καὶ διοικεῖν τὰ Ῥωμαϊκὰ πράγματα, ἐπὶ ἔτη τϟδ΄ τουτέστιν ἕως δευτέρου ἔτους καὶ αὐτοῦ ρπγ΄ Ὀλυμπιάδος, ὑπατείας Λεπίδου καὶ Πλάγκου, ἤγουν καὶ ἐπὶ τὸ α΄ ἔτος Γαΐου (Ἰουλίου Καίσαρος) καὶ ἕκτον Κλεοπάτρας.

OLYMPIAS LXXXV.

AB hoc tempore cœperunt Romæ Consules capesſere & administrare Rempublicam Romanam ad annos CCCXCIV. hoc eſt, vſq; ad ſecundum annum Olympiadis CLXXXIII. Lepido & Planco Coſs. ſiue ad primum annum C. Iulij Cæſaris, & ſextum Cleopatræ.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ ΤΩΝ ΕΝ ΡΟΜΗΙ ὑπάτων.

A.V.C. Βρούτου καὶ Κολλατίνου.
CCXLIV. Πουβλικόλα καὶ Λουκρητίου.
Πουβλικόλα τὸ δεύτερον, καὶ * Πουβλίου.
Πουβλικόλα τὸ γ΄, καὶ Λουκρητίου τὸ β΄.
*
*
CCL. Μενενίου καὶ * Ποστουμιανοῦ.
Τρικόστου καὶ Βιτελλίνου.
Αρούγκου καὶ Φλάβου.
Καμερίνου καὶ Λόγγου.
Ελούα καὶ Γεμίνου.

Φλά-

Φλάβου τὸ β', καὶ Σικούλου.
Ατρατίνου καὶ Αὐγουρίνου.
Αλβου καὶ Κελεμοντανοῦ.
Ζαβίνου καὶ Πρίσκου.
CCLX. Κελεμοντανοῦ τὸ β', καὶ Γεμίνου τὸ β'.
CCLX. Αρούγκου τὸ β', καὶ Βιτελλίνου τὸ β'.
Μακρίνου καὶ Αὐγουρίνου τὸ β'.
Αὐγουρίνου τὸ γ', καὶ Ατρατίνου τὸ β'.
Φαβίου Sc. mal. Καμερίνου καὶ Φλάβου.
*Τούλλου καὶ Ρούφου.
Ναυτίου Sc. Ναυτίου καὶ Ρούφου τὸ β'.
* Λούσκου καὶ Σαβίνου.
Ρουτιλλίου Sc. Ρουτιλίου καὶ Βιτελλίνου.
Μαλοπιπησίου Φαβίου καὶ Μαλογινησίου.
Μαμέρκου καὶ Φαβίου τὸ β'.
Φαβίου τὸ γ', καὶ * Βολισίου.
* Τερτύλλου καὶ Φαβίου τὸ δ'.
Φίλβου Sc. * Σαβίνου καὶ Φούσου.
Κικιννάτου καὶ Φαβίου τὸ ε'.
* Ρουτιλίου καὶ Φαβίου τὸ ς'.
Αἰμιλίου καὶ * Ερκουλίνου.
Λινάτου Sc. Λανάτου καὶ * Πουβλικίου.
* Ρουτιλίου τὸ β', καὶ Στρούκτου.
Ναυτίου καὶ Πουβλικόλα.
CCXXC. Μαλλίου καὶ Φουρίου.
CCXXC. Αἰμιλίου τὸ β', καὶ Ιουλίου.
Πιναρίου καὶ Φούσου.
Σαβίνου καὶ Καπιτωλίνου.
Αἰμιλίου τὸ γ', καὶ Βαλερίου.
Κελεμοντανοῦ καὶ Πρίσκου.

Κελε-

Κελεμοντανοῦ τὸ β', καὶ Πρίσκου τὸ β'.
Αἰμιλίου τὸ δ', καὶ Βιβουλανοῦ.
*

Ρεγιλλιανοῦ καὶ Ρούσκου.
*

CC. XC. Πρίσκου καὶ * Φλάβου.
Βιτυρίνου Sc. Τρικιπητίνου καὶ Βετουρίου.
Γάλλου καὶ Καμερίνου.
Πουβλικόλα τὸ β', καὶ Σαβίνου.
Βιβουλίνου Sc. Βιβουλάνου τὸ β', καὶ Μαλογινησίου.
Ναυτίου καὶ * Ατρατίνου.
* Πουβλιλίου καὶ Ιλαριανοῦ.
Μαξίμου καὶ Βεργινίου.
Ρογου καὶ Βετουρίου.
CCC. Καπιτωλίνου καὶ Ουάρου.
CCC. *

* Φήστου καὶ Κλωπίλλου.
Λινάτου Sc. Λανάτου καὶ Καπιτωλίνου τὸ β'.
* * * * * * * * * * * * * * * *

Βαρβάτου καὶ Ποπίτου.
Αρμονίου Sc. Ερμηνίου καὶ Τρικόστου.
Μακρίνου καὶ Ιουλίου.
Φουρίου καὶ Καπιτωλίνου τὸ γ'.
Γενουκίου καὶ Κρουτίου.
* * * *
CCCX.
CCCX. Μακρίνου τὸ β', καὶ Καπιτωλίνου τὸ δ'.
Βιβουλάνου καὶ Ελκα.
* Πακέλλου καὶ Κράσσου.
Λινάτου Sc. Μακρίνου τὸ γ', καὶ Λανάτου.
* Μαλλίου καὶ Καπιτωλίνου τὸ ε'.

* * Μα-

*

*

Φιδηνάτου Sc. Μακερίνου τὸ δʹ, καὶ Φιδηνάτου.
Μαλογουνησίου καὶ Κράσσου.
Ἰουλίου καὶ Βεργινίου.
Καπιτωλίνου τὸ ϛʹ, καὶ Καμερίνου.
* * * *

Ποίνου καὶ * Μελίτωνος.
Κράσσου καὶ * Τυλλίου.
Φιδηνάτου Sc. Τρικιπιτίνου καὶ Φιδηνάτου τὸ βʹ.
Κόσσου καὶ Ποίνου τὸ βʹ.
Ἀξίλλα καὶ Μουγιλλάνου.
CCCXXX. * * * * * *
CCCXXX. Ἀτρατίνου καὶ Βιβουλάνου.
*

*

Καπιτωλίνου τὸ ζʹ, καὶ Βιβουλάνου τὸ βʹ.
* * * * * * * * * *
* * * * * *

Μουγιλλάνου τὸ βʹ, καὶ * Ῥουτιλίου.
Ῥουστικοῦ Sc. Αἰμιλίου καὶ Ῥουστικίου.
Μεδουλλίνου Sc. Κόσσου καὶ Μεδουλλίνου.
* * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * *
* * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * *

CCLX. Φλάβου καὶ Καμερίνου.
Ποτίτου καὶ Καπιτωλίνου.
* * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * *
* * * * * * * * * *
* * * * * * * * * *
* * * * * * * * * *

* * * * * * * * * *

* * * * * * * * * *

Γενυκίου καὶ * Κουβίου.

* Μαμερτίνου καὶ Λατεράνου.

CCCXC. * Πεπίτου καὶ Γάλβα.

CCCXC. Μαμερτίνου τὸ β', καὶ * Σύλλα.

* Ἄλλου καὶ Γενυκίου.

Σπίλωνος καὶ * Πεπίνου.

Λαινάτου Sc. Λίβωνος καὶ Λαινάτου.

*

Ἀμβύστου καὶ Προκύλου.

Ρουστικίου καὶ Καπιτωλίνου.

Ἀμβύστου τὸ β', καὶ Λαινάτου τὸ β'.

* Ποπίτου καὶ Ποβλικόλα.

CD. *

CD. *

* Ρουστικίου τὸ β', καὶ Ποίνου.

*

Σκιπίωνος καὶ Λαινάτου.

Καμίλλου καὶ Κράσσου.

τὸ ς' Scal. Κορβίνου καὶ Λενάτου τὸ γ'.

Βένωκος καὶ Τορκουάτου.

Κορβίνου τὸ β', καὶ Λίβωνος.

* Βούλσωνος καὶ Καμερίνου.

CDX. † Ρουπίλου καὶ Τορκουάτου τὸ β'.

CDX. Κορβίνου τὸ γ', καὶ Κόσσου.

† Ρουτιλίου Sc. * Ἄλλου καὶ Ρουπιλίου τὸ β'.

Βένωκος τὸ β', καὶ * Μαμερτίνου.

Τορκουάτου τὸ γ', καὶ * Μούσωνος.

* Μαμερτίνου καὶ Σίλωνος.

Μαιίου Scal. Καμίλλου καὶ * Μαιίου.

* Φούσου καὶ Λόγγου.

Κράσσου καὶ * Δουλίου.

Ρηγούλου καὶ Κορβίνου.

Ἀλβι-

CDXX. Αλβίνου καὶ Γαλβίνου.
CDXX. *

Αλβίνου τὸ β', καὶ Κράσσου.
Ποπίτου καὶ Μαρκέλλου.
Κράσσου καὶ Βένωκος.
Μαμερτίνου τὸ β', καὶ Δεξιανοῦ.
Βένωκος τὸ γ', καὶ Σκιπίωνος.
Λεντύλου καὶ Σίλωνος.
Λίβωνος καὶ Κύρσωρος.
Καμίλλου καὶ Βρούτου.
CDXXX. *
CDXXX. Λόγγου καὶ * Κερατινοῦ.
Κύρσωρος τὸ β', καὶ Σύλλου.
*

Γαλβίνου καὶ Βαλβίνου.
Κύρσωρος τὸ γ', καὶ Σίλωνος.
Παπιρίου Scal. Παπηρίου καὶ Κερατίνου.
Βένωκος καὶ * Φλάκκου.
Βαιβύλου Sc. * Βαλβούλου καὶ Βουβύλκου.
* Ρουπλίου καὶ Λενάτου.
Κύρσωρος τὸ δ', καὶ Λενάτου τὸ β'.
CDXL. (* Σαμνίτου καὶ Λόγγου) Absunt à Scal.
CDXL. Κύρσωρος τὸ ε', καὶ Βουβούλκου τὸ β'.
Μαξίμου καὶ Μούσωνος.
Βουβούλκου τὸ γ', καὶ Βαρβούλου.
Ρούλλου καὶ Ρουπλίου.
*
*

Μούσωνος τὸ β', καὶ Ρούλλου τὸ β'.
Απίου καὶ Βιόλεντος.
Ρεμύλλου Sc. * Ρεμούλου καὶ Αρβίνου.
* Μετίλλου καὶ Μινουκίου.
CDL. Σεμπρονίου καὶ * Φαβερίου.
CDL. Λεντύλου καὶ * Αβεντησίου.

* Δεντωνίου καὶ Αἰμιλίου.
* * * *

Κορβίνου καὶ Πάνσα.
* Πετίτου καὶ Τορκουάτου.
Σκιπίων καὶ Μαξίμου.
Ρούλλου τὸ γ', καὶ Μούσων τὸ γ'.
Κλαυδίου καὶ Βιόλεντ.
Ρούλλου τὸ δ', καὶ Μούσων τὸ δ'.
Κλαυδίου καὶ Βιόλεντ τὸ β'.
Ρούλλου τὸ ε', καὶ Μούσων τὸ ε'.
* Μετίλλου καὶ Ρηγούλου.
Κούρσωρ καὶ Μαξίμου.
Μαξίμου τὸ β', καὶ * Βράκχου.
* Μετίλλου τὸ β', καὶ Βούλβου.
Μαξίμου τὸ γ', καὶ Μούσων τὸ ς'.
*

* Κρεμούλου καὶ Αλβίνου.
Μαρκέλλου καὶ * Ρουτιλίου.
Ποπίτου καὶ * Πετίτου.
Λεπίδου καὶ * Κεκίνα.
CDLXX. * Ταχίου καὶ Δέντων.
CDLXX. Δολαβέλλα καὶ Μαξίμου.
* Ταχίτου καὶ Δέντων Sc. * Λουκίου καὶ Πάππου.
Βαρβούλου καὶ Φιλίππου.
Λεβίνου καὶ Κουρουγκανίου.
Σαβερίων καὶ * Μούρων.
Λουσκίνου καὶ Πάππου τὸ β'.
Ρουφίνου καὶ Βουβούλκου.
Γογίτου καὶ * Κλειψίνου.
* Βενάκου καὶ Λεντούλου.
CD XX C. * Βενάκου τὸ γ', καὶ Μερένδου.

* Δι-

CDXXC. * Λικίννου καὶ Καινίου.
Κύρσωρος καὶ Μαξίμου.
* Κλαυδίου καὶ Κλεψίνου.
*
Γάλλου καὶ Πίκτωρος.
Σεμπρωνίου καὶ * Ρούφου.
Λίβωνος Sc. Ρηγούλου καὶ Λίβωνος.
Πίτω Sc. Φαβίου Πίκτωρος καὶ Πέζου.
Μαξίμου καὶ Βιτούλου.
CDXC. * Θαυγάτου καὶ Φλάκκου.
Μαξίμου * τὸ β', καὶ Κράσσου.
* Αλβίνου καὶ Βιτούλου.
Φλάκκου τὸ β', καὶ Κράσσου τὸ β'.
Σκιπίωνος καὶ Δυίλλου.
Σκιπίωνος * τὸ β', καὶ Φλώρου.
Παπρικούλου Sc. Καλατίνου καὶ Παπρκύλου.
Ρηγούλου καὶ Βλασίωνος.
Βούλσωνος καὶ * Δεκίου.
Παιτίνου καὶ Παύλου.
D. Σκιπίωνος καὶ Καλατίνου.
D. * Καπίτωνος καὶ Βλέσου τὸ β'.
Κότλα τὸ β', καὶ Γεμίνου.
Μετίλλου καὶ * Πάππου.
Ρηγούλου τὸ β', καὶ Βούλσωνος.
Πούλχρου καὶ * Πούλλου.
Κότλα τὸ β', καὶ Γεμίνου τὸ β'.
Μετίλλου τὸ β', καὶ Βουτίωνος.
Κράσσου καὶ Λικίννου.
Βουτίωνος * τὸ β', καὶ Βούλβου.
Τορκουάτου καὶ Βλέσου.
DX.
DX. Φουνδούλου καὶ Γάλλου.

Κατυλου καὶ Αλβίνου.
Τορκουάτου καὶ Κέρκωνος.
Κέντωνος καὶ * Τουδιτανου.
* Τουρίνου καὶ Φάλτωνος.
Γράκχου καὶ Φάλτωνος.
*
Θύϊρ. Sc. * Κλαυδίου καὶ Βάρου.
Τορκουάτου τὸ β', καὶ Βούλβου.
Αλβίνου τὸ β', καὶ * Ρόγου.
DXX. DXX. Μαξίμου καὶ * Μάθωνος.
Λεπίδου καὶ Μαλλεόλου.
Μάτωνος καὶ Μάσωνος.
Βαρβούλου καὶ Πέρου.
* β Αλβίνου τὸ * γ', καὶ Κεντουμάλου.
Ρέγα Sc. Ρέγα καὶ Μαξίμου.
Φλάκκου καὶ Ρηγούλου.
* Μαξίμου καὶ Απουσίου.
Πάππου καὶ Ρηγούλου τὸ β'.
DXXX. Τορκουάτου καὶ * Πάππου τὸ β'.
DXXX. Φλαμινίου καὶ Φίλου.
Φλαμινίου Sc. Σκιπίωνος καὶ Μαρκέλλου.
Σκιπίωνος * τὸ β'. καὶ Ρούφου.
Κατυλου καὶ Φίλωνος.
Παύλου καὶ Σαλινάτωρος.
Σκιπίωνος * τὸ γ', καὶ Λόγγου.
Σεμίνου καὶ Φλαμινίου.
Παύλου τὸ β', καὶ Βάρωνος.
Φαβίου Μαξίμου, καὶ Γράκχου.
*
DXL. Φαβίου Μαξίμου τὸ β', καὶ Μαρκέλλου τὸ β'.
DXL. Μαξίμου καὶ Γράκχου τὸ β'.

Παυλ.

Πούλχρου καὶ Φλάκκου.
Γάλβα καὶ Κεντουμάλου.
Λεβίνου καὶ Μαρκέλλου τὸ γ'.
Φαβίου καὶ Φλάκκου τὸ ϛ'.
Μαρκέλλου τὸ δ', καὶ Κρισπίνου.
Νέρωνος καὶ Σαλινάτωρος.
Μετέλλου καὶ Φίλωνος.
Σκιπίωνος καὶ Κράσσου.
*Τυδιτάνε Sc. Κεθήγου καὶ * Τουδιτάνου.
DL. Καιπίωνος τὸ ϛ', καὶ Σερβιλίου.
DL. Νέρωνος τὸ β', καὶ Σερβιλίου τὸ β'.
Λεντούλου καὶ Πέτου.
Γάλβα τὸ ϛ', καὶ Κότλα.
Λεντούλου τὸ β', καὶ Ταππούλου.
Φλαμινίνου καὶ Πέτου τὸ β'.
Κεθήγου τὸ β', καὶ Ρούφου.
Πορφυρίου καὶ Μαρκέλλου.
* Φίσου καὶ Φλάκκου.
DLX. Σκιπίωνος τὸ β', καὶ Λόγγου.
DLX. Μερούλου καὶ Θερμοῦ.
Φλαμινίνου τὸ β', καὶ Αενοβάρβου.
Γλαβρίωνος τὸ δ', καὶ Νασίκου.
Σκιπίωνος τὸ δ', καὶ Λελίου.
Βούλσωνος καὶ Νωβιλιώρου.
Σαλινάτωρος καὶ Μεσσάλου.
Λεπίδου καὶ Φλαμινίου.
Αλβίνου καὶ Φιλίππου.
Πούλχρου καὶ Τουδιτάνου.
Τεσιτάνε Sc. Πούλχρου τὸ β', καὶ * Λικίννου.
DLXX. Λαβέλλου καὶ Μαρκέλλου.
DLXX. Ταμφίλου καὶ Παύλου.

Κεθήγου ϗ Ταμφίλου τὸ β'.

Ἀλβίνου ϗ Πίσωνος.

Ἀκιδίνου ϗ Φλάκκου.

Βρούτου ϗ Βούλσωνος.

Πούλχρου ϗ Γράκχου.

Σκιπίωνος ϗ Πεπιλλίου.

Λεπίδου ϗ Σκεβόλου.

DXXC. *

DXXC. Ἀλβίνου ϗ Λαινάτου.

Λενάτου ϗ Αἰλίου.

Κράσσου καὶ Λογγίνου.

Bijj Sc. Μανκίνου ϗ Σεῤῥάνου.

Φιλίππου ϗ Καιπίωνος.

Παύλου ϗ Κράσσου.

Πέτου ϗ Πέννου.

Γάλλου καὶ Κλαυδίου.

Τορκουάτου ϗ Ὀκταβίου.

DXC. Τορκουάτου τὸ β', ϗ Λογγίνου.

DXC. Γράκχου ϗ Θάλνου.

Σκιπίωνος Νασικᾶ, ϗ Φιγούλου.

Μεσσάλλα ϗ Στράβωνος.

Γάλλου ϗ Κεθήγου.

Δολαβέλλα ϗ Φουλβίου.

Λεπίδου ϗ Λενάτου.

Καίσαρος ϗ Ὀρέστου.

Φιγούλου Sc. Λεντούλου ϗ Φιγούλου.

Νασίκου ϗ Μαρκέλλου.

DC. Ὀπιμίου ϗ Ἀλβίνου.

DC. Νωβιλιώρου ϗ * Λαύσου.

Μαρκέλλου τὸ β', ϗ Φλάκκου.

Λυκούλλου καὶ Αλβίνου.
Φλαμινίνου καὶ Βάλβου.
Κενσωρίνου καὶ Μανιλίου.
Αλβίνου τὸ β', καὶ Πίσωνος.
Σκιπίωνος κὴ Δρούσου.
Λεντούλου κὴ Μουμμίου.
Μαξίμου ἐ Μαικίνου.
DCX. Γάλβα κὴ Κόττα.
DCX. Κλαυδίου κὴ Μετέλλου.
Μετέλλου τὸ β', ἐ Μαξίμου.
*Σκιπίωνος ἐ Λαιλίου.
Αχαϊν Sc. Λενάτου κὴ Πίσωνος.
Βουάτω Sc. Νασικᾶ κὴ Βρούτου.
Λεπίδου καὶ Μαικίνου.
Φίλου καὶ Ατιλίου.
Φλάκκου καὶ Πίσωνος.
DCXX. Σκιπίωνος τὸ β', καὶ Φλάκκου.
DCXX. Σκεβόλου καὶ Καλπουρνίου.
Σκεβόλα Sc. Λενάτου καὶ * Ρουπιλίου.
Κράσσου καὶ Φλάκκου.
Πούλχρου καὶ * Περπέρνου.
Τυδιτάνου καὶ Ακυλλίου.
Οκταβίου καὶ Ρούφου.
Λογγίνου καὶ Κίννα.
Λεπίδου καὶ Ορέστου.
* Ιψαίου καὶ Φλάκκου.
DCXXX. Λογγίνου τὸ β', καὶ Καλβίνου.
DCXXX. Μετέλλου καὶ Φλαμινίνου.
Αἰνοβάρβω Sc. Αἰνοβάρβου καὶ Φαννίου.
Οπιμίου καὶ Μαξίμου.
Μανιλίου καὶ Κάρβωνος.

Cccccc Μετέλ-

Μετέλλου τὸ β', καὶ Κόττα.
Κάτωνος καὶ Μαρκίου.
τὸ ζ', καὶ Μαξί- Μετέλλου * τὸ γ', καὶ Σκεβούλου.
μου Sc. malè. Γέτα καὶ Μαξίμου.
Σκαύρου καὶ Μετέλλου.
DCXL. Βάλβου καὶ Κάτωνος.
DCXL. Μετέλλου τὸ δ', καὶ Κάρβωνος.
Βρούτου καὶ Πί- Δρούσου καὶ Πίσωνος.
σωνος Sc. Νασίκα καὶ Βεσίου.
Νασικάρπου Sc. Ῥούφου καὶ Αλβίνου.
Μετέλλου τὸ ε', καὶ Σιλλανοῦ.
Σουλπικίου καὶ Σκαύρου.
*

Λογγίνου καὶ Μαρίου.
Σαῤῥάνου καὶ Πείωνος.
Ῥούφου τὸ β', καὶ Μαλλίου.
Μαρίου τὸ β', καὶ Φιμβρίου.
DOL. Μαρίου τὸ γ', καὶ Ορέστου.
DCL. Μαρίου τὸ δ', καὶ Κατούλλου.
Μαξίμου Sc. Μαρίου τὸ ε', καὶ Ακυιλίου.
malè. Μαρίου τὸ ς', καὶ Φλάκκου.
Αντωνίου καὶ Αλβίνου.
Μετέλλου τὸ ς', καὶ Διδίου.
Λεντούλου καὶ Κράσσου.
Λινος Sc. Αἰνοβάρβου καὶ Λογγίνου.
Κράσσου καὶ Σκεβόλου.
DCLX. * Κάλδου καὶ Αἰνοβάρβου.
DCXL. Φλάκκου καὶ Ερεννίου,
Πούλχρου καὶ Περπέρνου.
Φιλίππου καὶ Καίσαρος.
Καίσαρος καὶ Λούπου.

Στρα-

Στράβωνος καὶ Κάτωνος.
Σύλλου καὶ Ῥούφου.
Ὀκταβίου καὶ Κίννα.
Μαρίου τὸ ζ΄, καὶ Κίννα τὸ β΄.
Κίννα τὸ γ΄, Κάρβωνος.
Κάρβωνος τὸ β΄, καὶ * Σκερβωνίου.
*

DCLXX. Σκιπίωνος καὶ Νορβανοῦ.
DCLXX. Κάρβωνος τὸ γ΄, καὶ Μαρίου.
Δεκούλου καὶ Δολαβέλλα.
Σύλλου καὶ Μετέλλου.
Βατία καὶ Πούλχρου.
* Κλαυδίου καὶ Σερβιλίου.
Λεπίδου καὶ Κατύλου.
Βρούτου καὶ Μαμέρκου.
Ὀκταβίου καὶ Κουρίωνος.
*

DCLXXC. Λουκούλλου καὶ Κόττου.
DCLXXC. Λουκούλλου καὶ Κασσίου.
Λεντούλου καὶ Γελλίου.
Πλευδύλου καὶ Λεντούλου καὶ Ὀρέστου.
Κράσσου Sc. Πομπηίου καὶ Κράσσου.
Ὀρτασίου Sc. Ὀρτησίου καὶ Μετέλλου.
Μαρκίου Ῥήγου, καὶ Μετέλλου τὸ β΄.
Πίσωνος καὶ Γλαβρίωνος.
Βολκατίου Τούλλου, καὶ Λεπίδου.
Κόττου καὶ Τορκουάτου.
*

Φιγούλου Sc. Λουκίου Καίσαρος καὶ Φιγούλου.
DCXC. Κικέρωνος καὶ Ἀντωνίου.
DCXC. Σιλλανοῦ καὶ Μουρήνα.

Πίσωνος καὶ Μεσάλα.

Ἀφανίου Sc. malè. Ἀφρανίου καὶ Μετέλλου.

Βιβυλαίου Sc. malè. Καίσαρος καὶ Βιβύλου.

Πίσωνος καὶ Γαβινίου.

Λεντούλου καὶ Μετέλλου.

Μαρκελλίνου τὸ β', καὶ Φιλίππου.

Πομπηΐου καὶ Κράσσου.

DCC. Ἀηνοβάρβου καὶ Πούλχρου.

DCC. Καλβίνου καὶ Μεσάλα.

Πομπηΐου τὸ γ', καὶ Μετέλλου.

Ῥούφου καὶ Μαρκέλλου.

Μαρκέλλου τὸ β', καὶ Παύλου.

Λεντούλου καὶ Μαρκέλλου.

Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος καὶ Σερβιλίου.

Καλένου καὶ Βατινίου.

Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος τὸ β', μόνου.

Γαΐου Ἰουλίου καίσαρος τὸ γ' μόνου.

DCCX. Γαΐου Ἰουλίου καίσαρος τὸ δ', μόνου.

DCCX. Πάνσα καὶ Ἱρτίου.

Λεπίδου καὶ Πλάγκου.

I. Populi R. Imp. C. IVLIVS CÆSAR.

Ἀντωνίου καὶ Ἰσαυρικοῦ.

Καλβίνου καὶ Πωλλίωνος.

Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος δ', Sc. (Κενσωρίνου καὶ Σαβίνου.

Πούλχρου καὶ Φλάκκου.

II. Populi Rom. Imp. OCTAVIVS CÆSAR Aug. Ann. LV. regnauit.

Ἀγρίππα καὶ Γάλλου.

Πουβλικόλα καὶ Νέρβα Κοκκηΐου.

Κορν-

Κορνεφικίου καὶ Πομπηΐου.

DCCXX. Αντωνίου καὶ Λίβωνος.

DCCXX. Οκταβιανοῦ Αὐγούστου καὶ Κικέρωνος.

Οκταβ. Αὐγ. τὸ β΄, καὶ * Κορβιλίου.

Οκταβ. Αὐγούστου τὸ γ΄, καὶ Κράσσου.

(Οκταβ. Αὐγ. τὸ δ΄, καὶ Κράσσου τὸ β΄.

Sorrin Sc. (Αἰνοβάρβου καὶ Σωσσίου)

Οκταβίου Αὐγ. τὸ ε΄, καὶ Απουληΐου.

Οκταβ. Αὐγ΄. τὸ ς΄, καὶ Αγρίππα.

Οκταβ. Αὐγ. τὸ ζ΄, καὶ Αγρίππα τὸ β΄.

Οκταβ. Αὐγ. τὸ η΄, καὶ Ταύρου.

Οκταβ. Αὐγ. τὸ θ΄, καὶ Σιλάνου.

DCCXXX. Οκταβ. Αὐγ. τὸ ι΄, καὶ Φλάκκου.

DCCXXX. Οκταβ. Αὐγ. τὸ ια΄, καὶ Πίσωνος.

Οκταβ. Αὐγ. τὸ ιβ΄, καὶ Αρουντίου.

Kelio Sc. (Κέλσου καὶ Τιβερίου.)

Λολλίου καὶ Λεπίδου.

Απουληΐου καὶ Νέρβα.

Σατορνίνου καὶ Λουκρητίου.

Λεντούλου καὶ Λεντούλου.

* Λεντούλου τὸ β΄, καὶ Κορνηλίου.

* Φορνικίου καὶ Σιλανοῦ.

Δομετίου καὶ Αἰνοβάρβου.

Λίβωνος καὶ Πίσωνος.

DCCXL. Κράσσου καὶ Λεντούλου.

DCCXL. Νέρωνος καὶ Βάρου.

Μεσσάλα καὶ Κυιρίνου.

(* Ρουβελλίου καὶ Σατορνίνου.

Μαξίμου καὶ Τουβέρωνος.

Αφρικανοῦ καὶ Μαξίμου τὸ β΄.

Δρούσου καὶ Κρισπίνου.

Κενσωρίνου καὶ Γάλλου.
Ἐπιτίμιος Sc. Νέρων τὸ β΄, καὶ Πίσων τὸ β΄.
* Βάλβου καὶ Βεττέρου.
Ὀκταβ. Αὐγ. τὸ ιγ΄, καὶ Σύλλου.
DCCL. Σαβίνου καὶ Ῥουφίνου.
DCCL. *

Ὀκταβ. Αὐγ. τὸ ιδ΄, καὶ Σιλουανοῦ.
I. annus à Chr. nato. Λεντούλου καὶ Πίσωνος.
* Πουβλίου Καίσαρος καὶ Παύλου.
Τετινικίου καὶ Οὐάρου Sc. Οὐιννουκίου καὶ * Οὐάρου.
Λαμίου καὶ Σερβιλίου.
*

Μάγνου καὶ Βολούσου.
Λεπίδου καὶ * Πλάγκου.
(Τιβερίου Καίσαρος καὶ Καπίτωνος.)
DCCLX. Κρητικοῦ καὶ Νέρβα.
DCCLX. Καμίλλου καὶ Κυιντιλλιανοῦ.
Καμερίνου καὶ Σαβίνου.
Δολαβέλλα καὶ Συλλανοῦ.
Λεπίδου καὶ Ταύρου.
Τιβερίου Καίσαρος τὸ β΄, καὶ Καπίτωνος.
Πλάγκου καὶ Σιλίου.
Πομπηίου Μάγνου καὶ Ἀπουληίου.
Δρούσου καὶ Φλάκκου τὸ β.

III. Populi R. Imp. TIBERIVS CÆSAR. Ann. XXII.

Ταύρου καὶ Λίβωνος.
DCCLXX. Φλάκκου καὶ Ῥούφου.
DCCLXX. Τιβερίου Καίσαρος τὸ γ΄, καὶ * Ῥούφου τὸ β.
Συλλανοῦ καὶ Βάλβου.

Μεσσάλα καὶ Κότλυ.
Τιβερίυ Καίσαρ@ τὸ δ', καὶ Δρύσυ.
Αγρίππα κ Γάλβα.
Πολλίων@ ἐ Βετέρυ.
Κεθήγυ ἐ Ουάρων@.
Βαὶμ Scal. Αγρίππα τὸ β', κ Λεντύλυ.
Γετυλικοῦ κ Σαβίνυ.
DCCXXC. Κράσσυ κ Πίσων@.
DCCXXC. Σιλάνυ κ Νέρουα.
Γεμίνυ κ Γεμίνυ.
(Ρύφου ἐ Ρυβελλίνυ.)
* Ουιννικίυ κ Λογγίνυ.
Τιβερίυ Καίσαρ@ τὸ ε', μόνυ.
Αηνοβάρβυ κ Βιτελλίυ.
Γάλβα κ Σύλλυ.
* Περσικοῦ κ Βιτελλίυ.
Γάλλυ κ Νονιανοῦ.
Γαλλιενοῦ κ Πλαυτίυ.

IIII. Populi R. Imp. Caius Cæsar. Ann. IIII.

DCCXC. Προκύλυ κ Νιγρίνυ.
DCCXXC. Ιουλιανῦ κ Ασπινάτυ.
*Κλαυδίυ Καίσαρ@ κ Καισιανοῦ.
Κλαυδίυ Καίσαρ@ τὸ β', μόνυ.

V. Populi Rom. Imp. Clavdius, Ann. XIIII.

* Κλαυδίυ Καίσαρ@ τὸ γ', κ Σατυρνίνου.
Κλαυδίυ καίσαρ@ τὸ δ', ἐ Λάργου.
Κλαυδίου καίσαρ@ τὸ ε', κ Βιτελλίυ.
Κεραύνυ κ Ταύρυ.

Ουιν-

Οὐεττικίου καὶ Κορβίνου.

DCCC. Ἀσιατικοῦ καὶ Σιλανοῦ.

DCCC. * * * * * * * * * *

DCCCXX. * * * * * * * * * * *

DCCCXX. Καπίτωνος καὶ Ῥούφου.

*Ἰταλικοῦ καὶ Τραχάλου.

VII. Populi R. Imp. VESPASIANVS Ann. IX.

Γάλβα καὶ Τίτου Ῥουφίνου.

*

*

NOTA LECTOR.

Hic A. Schottus finit. Scaliger pergit vsq; ad Olympiad. CCCXLV. Ego vsq; ad Olymp. CCCLI.

Interim corrige numerum in orâ p. 927. & pro CCLX. scribe CCCLX.

IN-

INDEX AD CHRONICON ALEXANDRINVM.

Ananias

Buci

Cha-

Circi

Elias

Gratianus

Hiere-

Mercu-

O.

Praſino-

Q.

R.

S.

Sopho-

FINIS.

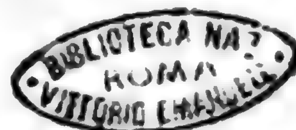

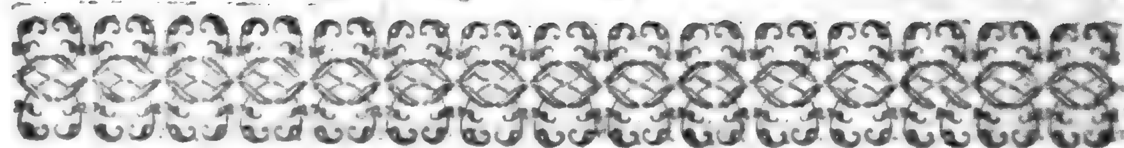

MONACHII,

EX FORMIS ANNÆ BER-
GIÆ VIDVÆ

ANNO cIↃ.. IↃc.. xv..

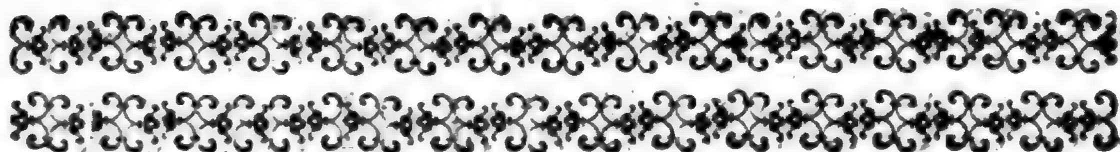

Digitized by Google